

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentset versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

- **B** ► **C2** EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 575/2013,
26. juuni 2013,
krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse
(EL) nr 648/2012 muutmise kohta
(EMPs kohaldatav tekst) ◀
(ELT L 176, 27.6.2013, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2015/62, 10. oktoober 2014	L 11	37	17.1.2015
► <u>M2</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/1014, 8. juuni 2016	L 171	153	29.6.2016
► <u>M3</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2017/2188, 11. august 2017	L 310	1	25.11.2017
► <u>M4</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/2395, 12. detsember 2017	L 345	27	27.12.2017
► <u>M5</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/2401, 12. detsember 2017	L 347	1	28.12.2017
► <u>M6</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2018/405, 21. november 2017	L 74	3	16.3.2018
► <u>M7</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/630, 17. aprill 2019	L 111	4	25.4.2019
► <u>M8</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/876, 20. mai 2019	L 150	1	7.6.2019
► <u>M9</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/2033, 27. november 2019	L 314	1	5.12.2019
► <u>M10</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/873, 24. juuni 2020	L 204	4	26.6.2020

Parandatud:

- **C1** Parandus, ELT L 208, 2.8.2013, lk 68 (575/2013)
 ► **C2** Parandus, ELT L 321, 30.11.2013, lk 6 (575/2013)
 ► **C3** Parandus, ELT L 20, 25.1.2017, lk 2 (575/2013)
 ► **C4** Parandus, ELT L 50, 24.2.2020, lk 18 (2017/2395)
 ► **C5** Parandus, ELT L 50, 24.2.2020, lk 19 (2019/630)
 ► **C6** Parandus, ELT L 73, 10.3.2020, lk 25 (2017/2401)
 ► **C7** Parandus, ELT L 335, 13.10.2020, lk 20 (2019/630)

▼ B▼ C2

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr
575/2013,

26. juuni 2013,

krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate
usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise
kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

I OSA

ÜLDSÄTTED

I JAOTIS

SISU, REGULEERIMISALA JA MÕISTED

▼ M8

Artikkel 1

Kohaldamisala

Käesolevas määruses sätestatakse ühtsed õigusnormid üldiste usaldatavusnõuete kohta, mida krediidiasutused ja investeerimisühingud, finantsvaldusettevõtjad ja segafinantsvaldusettevõtjad, kelle üle teostatakse järelevalvet direktiivi 2013/36/EL alusel, peavad täitma seoses järgmisega:

- a) krediidiriski, tururiski, operatsiooniriski, arveldusriski ja finantsvõimenduse täielikult kvantifitseeritavate, ühtsete ja standarditud elementide puhul esitatavad omavahendite nõuded;
- b) riskide kontsentreerumise piiramise nõuded;
- c) likviidsusriski täielikult kvantifitseeritavate, ühtsete ja standarditud elementide puhul esitatavad likviidsusnõuded;
- d) punktidega a, b ja c seotud aruandlusnõuded;
- e) avalikustamisnõuded.

Käesolevas määruses sätestatakse ühtsed õigusnormid omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuete kohta, mida peavad täitma kriisilahendussubjektid, kes on globaalsed süsteemselt olulised ettevõtjad või osa globaalsetest süsteemselt olulistest ettevõtjatest, ja kolmanda riigi globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate olulised tütarettevõtjad.

Käesoleva määrusega ei reguleerita avalikustamisnõudeid, mida direktiivi 2013/36/EL kohaselt kohaldatakse pädevate asutuste suhtes krediidiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete kohase reguleerimise ja nende üle toimuva järelevalve valdkonnas.

Artikkel 2

Järelevalvevolitused

1. Selleks et tagada vastavus käesoleva määrusega, on pädevatel asutustel direktiivis 2013/36/EL ja käesolevas määruses sätestatud volitused ning nad järgivad kõnealuses direktiivis ja käesolevas määruses sätestatud menetlusi.

▼ **M8**

2. Selleks et tagada vastavus käesoleva määrusega, on kriisilahendus-
sasutustel Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/59/EL ⁽¹⁾ ja
käesolevas määruses sätestatud volitused ning nad järgivad kõnealuses
direktiivis ja käesolevas määruses sätestatud menetlusi.

3. Selleks et tagada omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuete täit-
mine, teevad pädevad asutused ja kriisilahendusasutused üksteisega
koostööd.

4. Selleks et tagada nõuete täitmine nende vastava pädevuse piires,
tagavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 806/2014 ⁽²⁾
artikli 42 alusel loodud Ühtne Kriisilahendusnõukogu ning Euroopa
Keskpank (EKP), talle määrusega (EL) nr 1024/2013 ⁽³⁾ antud ülesan-
netega seonduvates küsimustes, asjaomase teabe korrapärase ja usaldus-
väärse vahetuse.

▼ **C2***Artikkel 3***Rangemate nõuete kohaldamine krediidasutuste ja
investeeringisühingute poolt**

Käesoleva määrusega ei takistata krediidasutustel ja investeeringisühin-
gutel hoidmast suuremaid omavahendeid ja nende komponente või
kohaldamast rangemaid meetmeid, kui on ette nähtud käesoleva määru-
sega.

*Artikkel 4***Mõisted**

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „krediidasutus” — ettevõtja, kelle majandustegevuseks on hoiuste
või muude tagasimakstavate vahendite võtmine avalikkuselt ning
oma arvel ja nimel laenu andmine;
- 2) „investeeringisühing” — direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1
punktis 1 määratletud isik, mille suhtes kohaldatakse kõnealuse
direktiiviga kehtestatud nõudeid, välja arvatud:
 - a) krediidasutused;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL,
millega luuakse krediidasutuste ja investeeringisühingute finantsseisundi taas-
tamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direk-
tiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direk-
tiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ,
2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL)
nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2014. aasta määrus (EL)
nr 806/2014, millega kehtestatakse ühtsed eeskirjad ja ühtne menetlus kredii-
diasutuste ja teatavate investeeringisühingute kriisilahenduseks ühtse kriisila-
henduskorra ja ühtse kriisilahendusefondi raames ning millega muudetakse
määrust (EL) nr 1093/2010 (ELT L 225, 30.7.2014, lk 1).

⁽³⁾ Nõukogu 15. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1024/2013, millega
antakse Euroopa Kesk pangale eriuülesanded seoses krediidasutuste usaldus-
võuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT L 287, 29.10.2013, lk 63).

▼ C2

- b) kohalikud ettevõtjad;
- c) ettevõtjad, kellel ei ole lubatud osutada direktiivi 2004/39/EÜ I lisa B jaos nimetatud kõrvalteenust nr 1, kes tegelevad ainult ühe või mitme eespool nimetatud direktiivi I lisa A jao punktides 1, 2, 4 ja 5 osutatud investeerimisteenuse osutamise või seal loetletud tegevusega ning kellel ei ole lubatud hoida oma klientidele kuuluvat raha või väärtpabereid ja kes ei või sellepärast oma klientide ees kunagi võlgu jääda.
- 3) „krediidiasutused ja investeerimisühingud” või „krediidiasutus või investeerimisühing” — nii krediidiasutus kui ka investeerimisühing;
- 4) „kohalik ettevõtja” — ettevõtja, kes tegutseb enda arvel futuuri-, optiooni- või muude tuletisinstrumentide turgudel ja hetketurgudel ainsa eesmärgiga maandada tuletisinstrumentide turgudel positsioonide riske või kes tegutseb nende turgude teiste liikmete arvel ja keda tagavad samade turgude kliirivad liikmed, kui sellise ettevõtja sõlmitud lepingute täitmise tagamise eest vastutavad samade turgude kliirivad liikmed;
- 5) „kindlustusandja” — kindlustusandja nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/138/EÜ (kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solvendus II))⁽¹⁾ artikli 13 punktis 1;
- 6) „edasikindlustusandja” — edasikindlustusandja nagu see on määratletud direktiivi 2009/138/EÜ artikli 13 punktis 4;

▼ M8

- 7) „ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja” ehk „investeerimisfond” — Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/65/EÜ⁽²⁾ artikli 1 lõikes 2 määratletud eurofond või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/61/EL⁽³⁾ artikli 4 lõike 1 punktis a määratletud alternatiivne investeerimisfond;

▼ C2

- 8) „avaliku sektori asutused” — mittetulunduslikud haldusorganid, kes vastutavad keskvalitsuste, piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste ees, või asutuste ees, kes täidavad samu kohustusi kui piirkondlikud valitsused ja kohalikud omavalitsused, või keskvalitsustele, piirkondlikele valitsustele või kohalikele omavalitsustele kuuluvad või nende asutatud ja toetatavad otseselt tagatud mittetulunduslikud ettevõtjad ning võib samuti hõlmata seadusega ette nähtud end ise juhtivaid organeid, kes on avaliku järelevalve all;

⁽¹⁾ ELT L 335, 17.12.2009, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

▼ C2

- 9) „juhtorgan” — juhtorgan nagu see on määratletud direktiivi 2013/36/EL artikli 3 lõike 1 punktis 7;
- 10) „kõrgem juhtkond” — kõrgem juhtkond nagu see on määratletud direktiivi 2013/36/EL artikli 3 lõike 1 punktis 9;
- 11) „süsteemne risk” — süsteemne risk nagu see on määratletud direktiivi 2013/36/EL artikli 3 lõike 1 punktis 10;
- 12) „mudelirisk” — mudelirisk nagu see on määratletud direktiivi 2013/36/EL artikli 3 lõike 1 punktis 11;

▼ M5

- 13) „väärtpaberistamise tehingu algataja” — määruse (EL) 2017/2402 ⁽¹⁾ artikli 2 punktis 3 määratletud väärtpaberistamise tehingu algataja;
- 14) „sponsor” — määruse (EL) 2017/2402 artikli 2 punktis 5 määratletud sponsor;
- 14a) „algne laenuandja” — määruse (EL) 2017/2402 artikli 2 punktis 20 määratletud algne laenuandja;

▼ C2

- 15) „emaettevõtja”:
 - a) emaettevõtja direktiivi 83/349/EMÜ artiklite 1 ja 2 tähenduses;
 - b) direktiivi 2013/36/EL VII jaotise 3. ja 4. peatüki II jao ning VIII jaotise ning käesoleva määruse V osa kohaldamisel emaettevõtja direktiivi 83/349/EMÜ artikli 1 lõike 1 tähenduses ja mis tahes ettevõtja, kellel on tegelik valitsev mõju teise ettevõtja üle.
- 16) „tütaretevõtja”:
 - a) tütaretevõtja direktiivi 83/349/EMÜ artiklite 1 ja 2 tähenduses;
 - b) tütaretevõtja direktiivi 83/349/EMÜ artikli 1 lõike 1 tähenduses ja mis tahes ettevõtja, kelle üle emaettevõtjal on tegelik valitsev mõju.

Tütaretevõtjate tütaretevõtjaid käsitatakse samuti esialgse emaettevõtja tütaretevõtjatena;
- 17) „filiaal” — tegevusüksus, mis on krediidasutuse või investeerimisühingu juriidiliselt sõltuv osa ning mis teostab otseselt kõiki või mõningaid krediidasutuste ja investeerimisühingute majandustegevusele omaseid tehinguid;
- 18) „abiettevõtja” — ettevõtja, kelle põhitegevus on kinnisvara omamine või haldamine, andmetöötlusteenuste korraldamine või sarnane tegevus, millel on ühe või mitme krediidasutuse või investeerimisühingu põhitegevusala suhtes abistav funktsioon;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2402, millega kehtestatakse väärtpaberistamise üldnormid ning luuakse lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise erinormid ning millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ, 2009/138/EÜ, 2011/61/EL ning määrusi (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 35).

▼ C2

- 19) „varahaldusettevõtja” — direktiivi 2002/87/EÜ artikli 2 punktis 5 määratletud varahaldusettevõtja või direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punktis b määratletud alternatiivse investeerimisfondi valitseja, kaasa arvatud (kui ei ole sätestatud teisiti) kolmandate riikide ettevõtjad, kelle tegevus on sarnane ja kelle suhtes kohaldatakse sellise kolmanda riigi õigust, kus kehtivad liidus kohaldatavate järelevalvealaste ja regulatiivsete nõuetega vähemalt samaväärsed nõuded;

▼ M8

- 20) „finantsvaldusettevõtja” — finantseerimisasutus, kelle tütarettevõtjad on eranditult või peamiselt krediidasutused või investeerimisühingud või finantseerimisasutused ning kes ei ole segafinantsvaldusettevõtja; finantseerimisasutuse tütarettevõtjad on peamiselt krediidasutused või investeerimisühingud või finantseerimisasutused, kellest vähemalt üks on krediidasutus või investeerimisühing ja kus rohkem kui 50 % finantseerimisasutuse omakapitalist, konsolideeritud varadest, tulust, personalist või muust näitajast, mida pädev asutus peab oluliseks, on seotud tütarettevõtjatega, kes on krediidasutused või investeerimisühingud või finantseerimisasutused;

▼ C2

- 21) „segafinantsvaldusettevõtja” — segafinantsvaldusettevõtja nagu see on määratletud direktiivi 2002/87/EÜ artikli 2 punktis 15;
- 22) „segavaldusettevõtja” — emaettevõtja, kes ei ole finantsvaldusettevõtja ega krediidasutus või investeerimisühing ega segafinantsvaldusettevõtja ja kelle tütarettevõtjatest vähemalt üks on krediidasutus või investeerimisühing;
- 23) „kolmanda riigi kindlustusandja” — kolmanda riigi kindlustusandja nagu see on määratletud direktiivi 2009/138/EÜ artikli 13 punktis 3;
- 24) „kolmanda riigi edasikindlustusandja” — kolmanda riigi edasikindlustusandja nagu see on määratletud direktiivi 2009/138/EÜ artikli 13 punktis 6;
- 25) „kolmandate riikide tunnustatud investeerimisühing” — äriühing, mis vastab kõigile järgmistele tingimustele:
- a) mis juhul, kui see oleks asutatud liidus, kuuluksid investeerimisühingu määratluse alla;
 - b) mis on saanud kolmandas riigis tegevusloa;
 - c) mille suhtes kohaldatakse ja mis täidab usaldatavusnõudeid, mida pädevad asutused peavad vähemalt niisama rangeks, kui on käesolevas määruses või direktiivis 2013/36/EL sätestatud nõuded;

▼ M8

- 26) „finantseerimisasutus” — ettevõtja, kes ei ole krediidasutus või investeerimisühing ega pelgalt tööstusvaldusettevõtja ning kelle põhitegevus on osaluste omandamine või tegelemine ühe või mitme direktiivi 2013/36/EL I lisa punktides 2–12 ja punktis 15 loetletud tegevusega, sealhulgas finantsvaldusettevõtja, segafinantsvaldusettevõtja, makseasutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu

▼ M8

direktiivi (EL) 2015/2366 ⁽¹⁾ artikli 4 punkti 4 tähenduses ning varahaldusettevõtja, kuid mitte kindlustusvaldusettevõtja ega segakindlustusvaldusettevõtja, nagu need on määratletud vastavalt direktiivi 2009/138/EÜ artikli 212 lõike 1 punktides f ja g;

▼ C2

- 27) „finantssektori ettevõtja” — üks järgmistest:
- a) krediidasutus või investeerimisühing;
 - b) finantseerimisasutus;
 - c) krediidasutuse või investeerimisühingu konsolideeritud finantsseisundiga hõlmatud abiettevõtja;
 - d) kindlustusandja;
 - e) kolmanda riigi kindlustusandja;
 - f) edasikindlustusandja;
 - g) kolmanda riigi edasikindlustusandja;
 - h) kindlustusvaldusettevõtja nagu see on määratletud direktiivi 2009/138/EÜ artikli 212 lõike 1 punktis f;
 - k) ettevõtja, kes on jäetud direktiivi 2009/138/EÜ reguleerimisalast välja vastavalt kõnealuse direktiivi artiklile 4;
 - l) kolmanda riigi ettevõtja, kelle põhitegevus on võrreldav punktides a kuni k nimetatud mis tahes üksuse tegevusega;

▼ M8

- 28) „liikmesriigis ematettevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing” — liikmesriigis tegutsev krediidasutus või investeerimisühing, kellel on krediidasutusest või investeerimisühingust, finantseerimisasutusest või abiettevõtjast tütarettevõtja või kellel on sellises krediidasutuses või investeerimisühingus, finantseerimisasutuses või abiettevõtjas osalus ning kes ise ei ole ühegi teise samas liikmesriigis tegevusloa saanud krediidasutuse või investeerimisühingu ega samas liikmesriigis asutatud finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja tütarettevõtja;

▼ C2

- 29) „ELis ematettevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing” — liikmesriigis ematettevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing, mis ei ole mõne teise mis tahes liikmesriigis tegevusloa saanud krediidasutuse või investeerimisühingu, mis tahes liikmesriigis asuva finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja tütarettevõtja;

▼ M8

- 29a) „liikmesriigis ematettevõtjana tegutsev investeerimisühing” — liikmesriigis ematettevõtjana tegutsev ettevõtja, kes on investeerimisühing;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/2366 makseteenuste kohta siseturul, direktiivide 2002/65/EÜ, 2009/110/EÜ, 2013/36/EL ja määruse (EL) nr 1093/2010 muutmise ning direktiivi 2007/64/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 337, 23.12.2015, lk 35).

▼ M8

- 29b) „ELis emaeettevõtjana tegutsev investeerimisühing” — ELis emaeettevõtjana tegutsev ettevõtja, kes on investeerimisühing;
- 29c) „liikmesriigis emaeettevõtjana tegutsev krediidasutus” — liikmesriigis emaeettevõtjana tegutsev ettevõtja, kes on krediidasutus;
- 29d) „ELis emaeettevõtjana tegutsev krediidasutus” — ELis emaeettevõtjana tegutsev ettevõtja, kes on krediidasutus;

▼ C2

- 30) „liikmesriigis emaeettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja” — finantsvaldusettevõtja, kes ise ei ole ühegi teise samas liikmesriigis tegevusloa saanud krediidasutuse või investeerimisühingu ega samas liikmesriigis asuva finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja tütarettevõtja;
- 31) „ELis emaeettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja” — liikmesriigis emaeettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja, mis ei ole mõne mis tahes liikmesriigis tegevusloa saanud krediidasutuse või investeerimisühingu ega mõnes liikmesriigis asuva finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja tütarettevõtja;
- 32) „liikmesriigis emaeettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja” — segafinantsvaldusettevõtja, kes ise ei ole ühegi teise samas liikmesriigis tegevusloa saanud krediidasutuse või investeerimisühingu ega samas liikmesriigis asuva finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja tütarettevõtja;
- 33) „ELis emaeettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja” — liikmesriigis emaeettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja, mis ei ole mõne mis tahes liikmesriigis tegevusloa saanud krediidasutuse või investeerimisühingu ega mõnes liikmesriigis asuva finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja tütarettevõtja;
- 34) „keskne vastaspool” — määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 1 määratletud keskne vastaspool;
- 35) „osalus” — nõukogu 25. juuli 1978. aasta neljanda direktiivi 78/660/EMÜ (mis käsitleb teatavat liiki äriühingute raamatupidamise aastaaruandeid)⁽¹⁾ artikli 17 esimeses lauses määratletud osalus või äriühingus vähemalt 20 % hääleõiguste või kapitali otsene või kaudne omamine;
- 36) „oluline osalus” — otsene või kaudne osalus ettevõtjas, mis moodustab vähemalt 10 % selle ettevõtja kapitalist või hääleõigustest või mis võimaldab avaldada olulist mõju tema juhtimisele;
- 37) „kontroll” – direktiivi 83/349/EMÜ artiklis 1, mida asjakohasel juhul täiendavad krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes määruse (EÜ) nr 1606/2002 alusel kohaldatavad raamatupidamistandardid, määratletud suhe emaeettevõtja ja tütarettevõtja vahel või sarnane suhe mis tahes füüsilise või juriidilise isiku ja ettevõtja vahel;

⁽¹⁾ EÜT L 222, 14.8.1978, lk 11.

▼ C2

38) „märkimisväärne seos” — olukord, kus vähemalt kaks füüsilist või juriidilist isikut on seotud mis tahes järgmisel viisil:

- a) osaluse kaudu, kus otseselt või kontrollisuhte kaudu omatakse vähemalt 20 % ettevõtja hääleõigustest või kapitalist;
- b) kontrollisuhte kaudu;
- c) mõlema või kõigi nende isikute alaline seos ühe ja sama kolmanda isikuga kontrollisuhte kaudu;

39) „omavahel seotud klientide rühm” — on üks järgmistest:

- a) vähemalt kaks füüsilist või juriidilist isikut, kes, kui ei ole osutatud teisiti, moodustavad riski seisukohast terviku, kuna üks neist kontrollib kas otseselt või kaudselt teist või teisi;
- b) vähemalt kaks füüsilist või juriidilist isikut, kelle vahel ei ole alapunktis a kirjeldatud kontrollisuhet, kuid keda tuleb riski seisukohast pidada tervikuks, kuna nad on omavahel sedavõrd tihedalt seotud, et kui üks neist peaks sattuma finantsraskustesse, eriti rahastamis- või tagasimakseraskustesse, siis tekib ka teisel või kõigil teistel tõenäoliselt rahastamis- või tagasimakseraskusi.

Piiramata punktide a ja b kohaldamist, kui keskvalitsus otseselt kontrollib enam kui üht füüsilist või juriidilist isikut või on otseselt ja tihedalt seotud enam kui ühe füüsilise või juriidilise isikuga, siis kogumit, mille moodustab keskvalitsus koos vastavalt alapunktile a tema poolt otseselt või kaudselt kontrollitavate füüsiliste ja juriidiliste isikutega või koos füüsiliste ja juriidiliste isikutega, kellega keskvalitsus vastavalt alapunktile b on tihedalt seotud, ei pruugi käsitada kui omavahel seotud klientide rühma. Selle asemel võib keskvalitsuse ja teiste füüsiliste ja juriidiliste isikute poolt moodustatud omavahel seotud klientide rühma olemasolu hinnata eraldi iga isiku puhul, keda keskvalitsus otseselt kontrollib vastavalt punktile a või kes on temaga tihedalt seotud vastavalt punktile b, ja kõikide füüsiliste või juriidiliste isikute puhul, keda see isik otseselt kontrollib vastavalt punktile a või kes on selle isikuga otseselt ja tihedalt seotud vastavalt punktile b, kaasa arvatud keskvalitsus. Sama kehtib piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste puhul, kelle suhtes kohaldatakse artikli 115 lõiget 2.

▼ M8

Kahte või enamat füüsilist või juriidilist isikut, kes täidavad punktis a või b sätestatud tingimusi tulenevalt nende otsesest positsioonist samas keskses vastaspooles kliirimistegevuse eesmärgil, ei loeta omavahel seotud klientide rühmaks;

▼ C2

40) „pädevad asutused” — siseriikliku õiguse kohaselt ametlikult tunnustatud ametiasutused või organid, kellele on siseriikliku õigusega antud volitused teostada kõnealuses liikmesriigis toimiva järelevalvesüsteemi osana järelevalvet krediitiasutuste ja investeerimisühingute üle;

▼ M8

41) „konsolideeritud järelevalvet teostav asutus” — pädev asutus, kes vastutab konsolideeritud alusel teostatava järelevalve eest kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikliga 111;

▼ C2

- 42) „tegevusluba” — ametiasutuse poolt mis tahes vormis välja antud juriidiline dokument, millega antakse luba tegutsemiseks;
- 43) „päritoluliikmesriik” — liikmesriik, kus on krediidasutusele või investeerimisühingule antud tegevusluba;
- 44) „vastuvõttev liikmesriik” — liikmesriik, kus krediidasutusel või investeerimisühingul on filiaal või kus ta osutab teenuseid;
- 45) „Euroopa Keskpankade Süsteemi keskpangad” — liikmesriikide keskpangad, kes on Euroopa Keskpankade Süsteemi liikmed, ja Euroopa Keskpank;
- 46) „keskpangad” — Euroopa Keskpankade Süsteemi keskpangad ja kolmandate riikide keskpangad;
- 47) „konsolideeritud olukord” — olukord, mis tuleneb käesoleva määruse nõuete kohaldamisest vastavalt I osa II jaotise 2. peatükile ühe krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes selliselt, nagu kõnealune krediidasutus või investeerimisühing moodustaks koos ühe või mitme teise üksusega ühe krediidasutuse või investeerimisühingu;
- 48) „konsolideeritud alusel” — konsolideeritud olukorra alusel;
- 49) „allkonsolideeritud alusel” — emaettevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu, finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja (välja arvatud üksuste alagrupi) konsolideeritud olukorra alusel või sellise emaettevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu, finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja konsolideeritud olukorra alusel, kes ei ole kõrgeima tasandi emaettevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing, finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja;
- 50) „finantsinstrumendid” — mis tahes järgmine instrument:
- leping, millega ühele lepingupoolele tekib finantsvara ja teisele lepingupoolele finantskohustus või omakapitali instrument;
 - direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jaos määratletud mis tahes instrument;
 - tuletisinstrument;
 - esmane finantsinstrument;
 - sularahainstrument.
- Punktides a, b ja c osutatud instrumendid on finantsinstrumendid ainult juhul, kui nende väärtus tuleneb aluseks oleva finantsinstrumendi või muu alusvara hinnast, määrast või indeksist;
- 51) „algkapital” — krediidasutuste puhul direktiivi 2013/36/EL artiklis 12 ja investeerimisühingute puhul kõnealuse direktiivi IV jaotises määratletud omavahendite suurus ja liigid;
- 52) „operatsioonirisk” — risk saada kahju sisemiste protsesside, inimeste tegevuse ja süsteemide ebaadekvaatse toimimise või mittetoimimise või väliste sündmuste tagajärjel; see hõlmab ka õiguslikku riski;

▼ C2

- 53) „lahjendusrisk” — risk, et saadaoleva summa suurus väheneb võlgniku rahalise või mitterahalise krediteerimise tõttu;
- 54) „makseviivituse tõenäosus” — vastaspoole makseviivituse tõenäosus üheaastase ajavahemiku jooksul;
- 55) „makseviivitusest tingitud kahjumäär” — vastaspoole makseviivitusest riskipositsioonile tuleneva kahju ja makseviivituse hetkeks tasumata summa suhe;
- 56) „ümberhindlustegur” — sellise krediidilimiidi, mis on praegu kasutamata, kuid mida saaks seetõttu kasutada ja mis oleks seega makseviivituse hetkeks tasumata, suhe praegu kasutamata krediidilimiiti, mille mahu määrab kokkulepitud limiit, kui kokkuleppimata limiit ei ole suurem;
- 57) „krediidiriski maandamine” — tehnika, mida krediidasutus või investeerimisühing kasutab selleks, et vähendada hoitava riskipositsiooni või hoitavate riskipositsioonidega kaasnevat krediidiriski;
- 58) „otsene krediidiriski kaitse” — krediidiriski maandamise tehnika, mille puhul krediidasutuse või investeerimisühingu riskipositsiooniga kaasneva krediidiriski vähendamine tuleneb krediidasutuse või investeerimisühingu õigusest vastaspoole makseviivituse või vastaspoolega seotud muude kindlaksmääratud krediidisündmuste korral teatavad varad või summad realiseerida või saavutada nende üleandmine või sissenõudmine või need enda omandisse jätta või vähendada riskipositsiooni summat summa võrra või asendada see summaga, mis vastab riskipositsiooni summa ja krediidasutuse või investeerimisühingu vastu oleva nõude summa vahelisele erinevusele;
- 59) „kaudne krediidiriski kaitse” — krediidiriski maandamise tehnika, mille puhul krediidasutuse või investeerimisühingu riskipositsiooniga kaasneva krediidiriski vähendamine tuleneb kolmanda isiku kohustusest tasuda teatav summa laenuvõtja makseviivituse või muude kindlaksmääratud krediidisündmuste korral;
- 60) „raha sarnane instrument” — krediidasutuse või investeerimisühingu emiteeritud hoisesertifikaat, võlakiri, sealhulgas pandikiri, või mis tahes muu allutamata instrument, mille eest on krediidasutusele või investeerimisühingule juba täielikult makstud ja mille krediidasutus või investeerimisühing ostab tingimusteta tagasi nimiväärtuses;

▼ M5

- 61) „väärtpaberistamine” — määruse (EL) 2017/2402 artikli 2 punktis 1 määratletud väärtpaberistamine;
- 62) „väärtpaberistamise positsioon” — määruse (EL) 2017/2402 artikli 2 punktis 19 määratletud väärtpaberistamise positsioon;

▼ M5

63) „edasiväärtpaberistamine” — määruse (EL) 2017/2402 artikli 2 punktis 4 määratletud edasiväärtpaberistamine;

▼ C2

64) „edasiväärtpaberistamise positsioon” — edasiväärtpaberistamisest tulenev riskipositsioon;

65) „krediidikvaliteedi parandamine” — leping, mille kohaselt väärt-paberistamise positsiooni krediidikvaliteeti parandatakse võrreldes sellega, mis see oleks olnud ilma parandamiseta, sealhulgas parandamine sama väärtpaberistamise madalama nõudeõiguse järguga seeriatega ja muude krediidiriski kaitse liikide kaudu;

▼ M5

66) „väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja” — määruse (EL) 2017/2402 artikli 2 punktis 2 määratletud väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja;

67) „väärtpaberistamise seeria” — määruse (EL) 2017/2402 artikli 2 punktis 6 määratletud väärtpaberistamise seeria;

▼ C2

68) „turuhinnas hindamine” — positsioonide hindamine hõlpsasti kättesaadavate sulgemishindade põhjal, mille allikad on sõltumatud (sealhulgas börsihinnad, börsisaali ekraanihinnad või mitme sõltumatu hea reputatsiooniga maakleri noteeringud);

69) „mudelipõhine hindamine” — mis tahes hindamine, mille korral kasutatakse võrdluslust, ekstrapoleerimist või muud ühel või mitmel turusisendil põhinevat arvutust;

70) „sõltumatu hinnakontroll” — protsess, mille abil kontrollitakse korrapäraselt turuhindade või mudeli sisendite täpsust ja sõltumatus;

71) „aktsepteeritud kapital”:

a) II osa III jaotise kohaldamisel on see järgmiste elementide summa:

i) artiklis 25 osutatud esimese taseme omavahendid ilma artikli 36 lõike 1 punkti k alapunktis i sätestatud mahaarvamiset;

ii) artiklis 71 osutatud teise taseme omavahendid, mis on võrdsed ühe kolmandikuga esimese taseme omavahenditest või sellest väiksemad, arvestatuna käesoleva punkti alapunkti i kohaselt;

▼ M8

b) artikli 97 kohaldamisel on see järgnevate summa:

▼ C2

i) artiklis 25 osutatud esimese taseme omavahendid;

ii) artiklis 71 osutatud teise taseme omavahendid, mis on võrdsed ühe kolmandikuga esimese taseme omavahenditest või sellest väiksemad;

▼ C2

- 72) „tunnustatud börsid” — börsid, mis vastavad kõigile järgmistele tingimustele:

▼ M8

- a) nad on reguleeritud turud või kolmanda riigi turud, mida loetakse võrdväärseks reguleeritud turuga kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõike 4 punktis a sätestatud menetlusega ⁽¹⁾;

▼ C2

- b) neil on kliirimissüsteem, mille kohaselt II lisas loetletud lepingud peavad vastama igapäevase võimendustagatise nõuetele, mis pädevate asutuste arvates tagavad asjakohase kaitse;
- 73) „vabatahtlikud pensionihüvitised” — tõhustatud pensionihüvitised, mida krediitiasutus või investeerimisühing vabatahtlikult võimaldab töötajale osana nimetatud töötaja muutuvtasu paketest ja mis ei hõlma töötajale äriühingu pensioniskeemi raames kogunenud hüvitisi;
- 74) „hüpoteekimisväärtus” — kinnisvara väärtus, mis on kindlaks määratud konservatiivse hinnanguga vara turustatavuse kohta tulevikus, võttes arvesse vara pikaajalisi püsiomadusi, tavapäraseid ja kohalikke turutingimusi, vara praegust kasutust ja muid võimalikke kasutusviise;
- 75) „elamukinnisvara” — eluase, milles elab eluaseme omanik või üürnik, sealhulgas õigus elada sellise elamuühistu korteris nagu Rootsi elamuühistud.
- 76) „turuväärtus” — kinnisvara puhul eeldatav summa, mille eest peaks saama anda kinnisvara hindamiskuupäeval huvitatud müüjalt huvitatud ostjale üle pärast nõuetekohast turustamist turutingimustel tehtava tehingu alusel, milles pooled osalesid teadlikult, kaalutletult ja ilma sunnita;
- 77) „kohaldatav raamatupidamistava” — määruse (EÜ) nr 1606/2002 või direktiivi 86/635/EMÜ kohaselt krediitiasutuse või investeerimisühingu suhtes kohaldatavad raamatupidamisstandardid;
- 78) „üheaastane makseviivituse määr” — kuupäevale T eelnenud üheaastase ajavahemiku jooksul aset leidnud makseviivituse juhtude arvu ja üks aasta enne kõnealust kuupäeva asjaomasesse reitinguklassi või kogumisse määratud võlgnike arvu suhe;
- 79) „spekulatiivse kinnisvara soetamise rahastamine” — laenu kinnisvaraga seotud maatüki soetamiseks või arendamiseks või sellele ehitamiseks või kinnisvara jaoks või seoses sellega, kavatsusega see kasumi teenimise eesmärgil edasi müüa;
- 80) „kaubanduse rahastamine” — rahastamine, sealhulgas garantiid, mis on seotud kaupade ja teenuste vahetusega fikseeritud lühiajalise lõpptähtajaga (üldjuhul alla ühe aasta), automaatse pikendusega finantstoodete kaudu;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

▼ C2

- 81) „riiklikult toetatavad ekspordikrediidid” — laenud või krediidid kauba ja teenuste ekspordi rahastamiseks, mida tagab, kindlustab või otseselt rahastab ametlik ekspordikrediidi agentuur;
- 82) „repoleping” ja „pöördrepoleping” — mis tahes leping, mille alusel krediidiasutus või investeerimisühing või nende vastaspool võõrandab väärtpaberid, kaubad või garantiiga tagatud õigused, mis on seotud väärtpaberite või kaupade omandiõigusega, kui kõnealuse garantii on andnud tunnustatud börs, kellel on õigused nendele väärtpaberitele või kaupadele, ja kõnealuse lepinguga ei ole krediidiasutusel või investeerimisühingul lubatud võõrandada ega pantida ühtegi väärtpaberit ega kaupa samaaegselt rohkem kui ühele vastaspoolele ja on pandud talle siduv kohustus need tagasi osta, või samalaadsete asendusväärtpaberite või kaupadega, mille hind on lepingus fikseeritud ja mille tagasiostmise kuupäev on võõrandaja poolt kindlaks määratud või määratav; kusjuures väärt-pabereid või kaupasad müüvale krediidiasutusele või investeerimisühingule on see repoleping ja neid ostvale krediidiasutusele või investeerimisühingule pöördrepoleping;
- 83) „repotehing” — määratluse „repoleping” või „pöördrepoleping” alla kuuluv mis tahes tehing;
- 84) „lihtne repoleping” — üksiku vara või sarnase lihtvara repotehing vastandina varade kogumi repotehingule.
- 85) „kauplemise eesmärgil hoitavad positsioonid” — mis tahes järgmised positsioonid:
- a) omandipositsioonid ning klientide teenindamisest ja turutegevusest tulenevad positsioonid;
 - b) positsioonid, mis kavatakse lühikese aja jooksul edasi müüa;
 - c) positsioonid, mille eesmärk on saada kasu ostu- ja müügihinna tegelikest või oodatavatest lühiajalistest erinevustest või muudest hinna- või intressimäära kõikumistest;

▼ M8

- 86) „kauplemisportfell” — kõik sellised positsioonid finantsinstrumendide ja kaupades, mida krediidiasutus või investeerimisühing hoiab kauplemise eesmärgil või selleks, et maandada kauplemise eesmärgil hoitavaid positsioone, kooskõlas artikliga 104;

▼ C2

- 87) „mitmepoolne kauplemissüsteem” — mitmepoolne kauplemissüsteem nagu see on määratletud direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõikes 15;

▼ C2

- 88) „nõuetele vastav keskne vastaspool” — keskne vastaspool, kes on saanud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 14 kohaselt tegevusloa või kes on tunnustatud vastavalt selle määruse artiklile 25;
- 89) „tagatisfond” — keskse vastaspoole poolt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 42 kohaselt loodud ja selle määruse artikli 45 kohaselt kasutatav fond;
- 90) „eelrahastatud osamaks keskse vastaspoole tagatisfondi” — osamaks, mille krediidasutus või investeerimisühing maksab keskse vastaspoole tagatisfondi;

▼ M8

- 91) „kauplemisriski positsioon” — praegune riskipositsioon, sealhulgas kliirivale liikmele tasumisele kuuluv, kuid veel saamata muutuvtagatis, ja kliiriva liikme või kliendi võimalik tulevane riskipositsioon keskse vastaspoole suhtes, mis tuleneb artikli 301 lõike 1 punktides a, b ja c loetletud lepingutest ja tehingutest, samuti alustamise tagatis;

▼ C2

- 92) „reguleeritud turg” — reguleeritud turg nagu see on määratletud direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 punktis 14;
- 93) „finantsvõimendus” — krediidasutuse või investeerimisühingu vara, bilansiväliste kohustuste ning maksmise, ülekandmise või tagatise andmisega seotud tingimuslike kohustuste, sealhulgas saadud rahalistest vahenditest, võetud siduvatest kohustustest, tuletisinstrumentidest või repolepingutest tulenevate kohustuste, välja arvatud selliste kohustuste, mida saab jõustada ainult krediidasutuse või investeerimisühingu likvideerimise ajal, suhteline suurus võrrelduna kõnealuse krediidasutuse või investeerimisühingu omavahenditega;
- 94) „ülemäärase finantsvõimenduse risk” — risk, mis tuleneb krediidasutuse või investeerimisühingu haavatavusest finantsvõimenduse või tingimusliku finantsvõimenduse tõttu, mistõttu võib olla vaja ettekavatsematult korrigeerida äriplaani, sealhulgas müüa erakorraliselt varasid, millega võib kaasneda kahju või allesjäänud varade väärtuse muutus;
- 95) „krediidiriskiga korrigeerimine” — krediidiriskidega seotud spetsiifilise ja üldise laenukahjumi katteks mõeldud eraldise summa, mida on kooskõlas kohaldatava raamatupidamistavaga kajastatud krediidasutuse või investeerimisühingu finantsaruannetes;

▼ M8

- 96) „sisemine riskimaandus” — positsioon, mis olulisel määral tasa-kaalustab riskielemente kauplemisportfelli positsiooni ja ühe või mitme kauplemisportfelliga seotud positsiooni või kahe kauplemisüksuse vahel;

▼ C2

- 97) „krediidituletisinstrumenti tingimuste aluseks olev võlainstrument” — võlainstrument, mida kasutatakse krediidituletisinstrumenti sularahaarvelduse väärtuse määramiseks;

▼ C2

- 98) „krediidikvaliteeti hindav asutus” — reitinguagentuur, mis on registreeritud või sertifitseeritud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrusele (EÜ) nr 1060/2009 (reitinguagentuuride kohta) ⁽¹⁾, või krediidireitinguid andev keskpank, kes ei kuulu määruse (EÜ) nr 1060/2009 reguleerimisalasse;
- 99) „krediidikvaliteeti hindav määratud asutus” — krediidasutuse või investeerimisühingu poolt määratud krediidikvaliteeti hindav asutus;
- 100) „muu akumuleeritud koondkasum” — määratud määruse (EÜ) nr 1606/2002 kohaselt kohaldatavas rahvusvahelises raamatupidamisstandardis (IAS) 1;
- 101) „põhiomavahendid” — põhiomavahendid direktiivi 2009/138/EÜ artikli 88 tähenduses;
- 102) „kindlustuse esimese taseme omavahendite kirjed” — selliste ettevõtjate põhiomavahendite kirjed, kelle suhtes kohaldatakse direktiivi 2009/138/EÜ nõudeid, kui kõnealused kirjed on liigitatud esimese taseme omavahenditesse direktiivi 2009/138/EÜ tähenduses vastavalt kõnealuse direktiivi artikli 94 lõikele 1;
- 103) „kindlustuse täiendavate esimese taseme omavahendite kirjed” — selliste ettevõtjate põhiomavahendite kirjed, kelle suhtes kohaldatakse direktiivi 2009/138/EÜ nõudeid, kui kõnealused kirjed on liigitatud esimese taseme omavahenditesse direktiivi 2009/138/EÜ tähenduses vastavalt kõnealuse direktiivi artikli 94 lõikele 1 ning kõnealuste kirjete kaasamine on piiratud kõnealuse direktiivi artikli 99 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktidega;
- 104) „kindlustuse teise taseme omavahendite kirjed” — selliste ettevõtjate põhiomavahendite kirjed, kelle suhtes kohaldatakse direktiivi 2009/138/EÜ nõudeid, kui kõnealused kirjed on liigitatud teise taseme omavahenditesse direktiivi 2009/138/EÜ tähenduses vastavalt kõnealuse direktiivi artikli 94 lõikele 2;
- 105) „kindlustuse kolmanda taseme omavahendite kirjed” — selliste ettevõtjate kindlustuse põhiomavahendite kirjed, kelle suhtes kohaldatakse direktiivi 2009/138/EÜ nõudeid, kui kõnealused kirjed on liigitatud kolmanda taseme omavahenditesse direktiivi 2009/138/EÜ tähenduses vastavalt kõnealuse direktiivi artikli 94 lõikele 3;
- 106) „edasilükkunud tulumaksu vara” — määratud kohaldatavas raamatupidamistavas;
- 107) „tulevasel kasumlikkusel põhinev edasilükkunud tulumaksu vara” — edasilükkunud tulumaksu vara, mille tulevikuväärtust saab realiseerida ainult juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing saab tulevikus maksustatavat kasumit;

⁽¹⁾ ELT L 302, 17.11.2009, lk 1.

▼ C2

- 108) „edasilükkunud tulumaksu kohustus” — määratletud kohaldatavas raamatupidamistavas;
- 109) „kindlaksmääratud hüvitisega pensionifondi vara” — kindlaksmääratud pensionifondi või -skeemi vara, mis on arvutatud pärast sama fondi või skeemi kohustuste mahaarvamist;
- 110) „väljamaksed” — mis tahes vormis dividendide või intresside maksmine;
- 111) „finantsettevõtja” — määratletud direktiivi 2009/138/EÜ artikli 13 lõike 25 punktides b ja d;
- 112) „üldine pangandusreserv” — üldine pangandusrisi fond direktiivi 86/635/EMÜ artikli 38 tähenduses;
- 113) „firmaväärtus” — määratletud kohaldatavas raamatupidamistavas;
- 114) „kaudne osalus” — igasugune nõue vaheüksuse vastu, millel on finantssektori ettevõtja emiteeritud kapitaliinstrumentidest tulenev riskipositsioon, kui finantssektori ettevõtja emiteeritud kapitaliinstrumenti püsiva mahakandmise korral ei ole krediitiasutusele või investeerimisühingule selle tulemusel tekkiv kahju oluliselt erinev kahjust, mida krediitiasutus või investeerimisühing kannaks, kui tal oleks otsene osalus neis finantssektori ettevõtja emiteeritud kapitaliinstrumentides;
- 115) „immateriaalne vara” — määratletud kohaldatavas raamatupidamistavas ja hõlmab firmaväärtust;
- 116) „muud kapitaliinstrumentid” — finantssektori ettevõtjate emiteeritud kapitaliinstrumentid, mis ei ole kvalifitseeritavad esimese taseme põhiomavahenditesse, täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse ega teise taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentidena ega kindlustuse esimese taseme omavahendite kirjetena, kindlustuse täiendavate esimese taseme omavahendite kirjetena, kindlustuse teise taseme omavahendite kirjetena ega kindlustuse kolmanda taseme omavahendite kirjetena;
- 117) „muud reservid” — kohaldatavas raamatupidamistavas määratletud reservid, mis tuleb kõnealuse standardi kohaselt avalikustada, välja arvatud mis tahes summad, mida on juba kajastatud muus akumuleeritud koondkasumis või jaotamata kasumis;
- 118) „omavahendid” — esimese taseme omavahendite ja teise taseme omavahendite summa;
- 119) „omavahenditesse kuuluvad instrumendid” — krediitiasutuse või investeerimisühingu emiteeritud kapitaliinstrumentid, mis kvalifitseeruvad esimese taseme põhiomavahendite, täiendavate esimese taseme omavahendite või teise taseme omavahenditena;

▼ C2

- 120) „vähemusosalus” — krediidasutuse või investeerimisühingu tütar-ettevõtja esimese taseme põhiomavahendid, mis on seotud füüsiliste või juriidiliste isikutega, kes ei ole kaasatud krediidasutuse või investeerimisühingu usaldatavusnõuete kohasesse konsolideerimisse;
- 121) „kasum” — määratletud kohaldatavas raamatupidamistavas;
- 122) „vastastikune ristosalus” — ühe krediidasutuse või investeerimisühingu osalus finantssektori ettevõtjate emiteeritud omavahenditesse kuuluvates instrumentides või muudes kapitaliinstrumentides, kui nendel ettevõtjatel on samal ajal osalus kõrnealuse krediidasutuse või investeerimisühingu emiteeritud omavahenditesse kuuluvates instrumentides;
- 123) „jaotamata kasum” — eelmiste aastate jaotamata kasum või kahjum kohaldatava raamatupidamistava tähenduses;
- 124) „ülekurss” — määratletud kohaldatavas raamatupidamistavas;
- 125) „ajutised erinevused” — määratletud kohaldatavas raamatupidamistavas;
- 126) „sünteeiline osalus” — krediidasutuse või investeerimisühingu investering finantsinstrumenti, mille väärtus on otseselt seotud mõne finantssektori ettevõtja emiteeritud kapitaliinstrumentide väärtusega;
- 127) „ristgarantii skeem” — skeem, mis vastab kõigile järgmistele tingimustele:

▼ M8

- a) krediidasutused ja investeerimisühingud kuuluvad samasse artikli 113 lõikes 7 osutatud krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi või on võrgustikus keskasutusega püsivalt seotud;

▼ C2

- b) krediidasutused ja investeerimisühingud on konsolideeritud täies ulatuses direktiivi 83/349/EMÜ artikli 1 lõike 1 punkti b, c või d või lõike 2 kohaselt ning nende üle teostatakse käesoleva määruse I osa II jaotise 2. peatüki kohaselt järelevalvet sellise konsolideeritud alusel krediidasutuse või investeerimisühingu koosseisus, mis on liikmesriigis emaettevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing, ning nende suhtes kohaldatakse omavahendite nõudeid;
- c) liikmesriigis emaettevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing ja tütar-ettevõtjad asuvad samas liikmesriigis ning neile annab tegevusloa ja nende üle teeb järelevalvet sama pädev asutus;
- d) liikmesriigis emaettevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing ja tütar-ettevõtjad on seotud kas lepingulise või õigusliku kohustusi reguleeriva korraldusega, mis kaitseb asjaomaseid krediidasutusi ja investeerimisühinguid ning tagab eelkõige nende likviidsuse ja maksevõime, et hoida vajadusel ära pankrot;

▼ C2

- e) on kehtestatud kord tagada kiiresti rahalised vahendid kapitali ja likviidsusena, kui see on vajalik punktis d märgitud lepingulise või õigusliku kohustusi reguleeriva korralduse alusel;
- f) pädev asutus teostab korrapäraselt järelevalvet punktides d ja e märgitud korra asjakohasuse üle;
- g) minimaalne etteteatamistähtaeg tütaretevõtjale vabatahtlikuks loobumiseks kohustusi reguleerivast korraldusest on 10 aastat;
- h) pädeval asutusel on volitused keelata tütaretevõtjal vabatahtlikult loobuda kohustusi reguleerivast korraldusest;

▼ M8

- 128) „väljamaksete tegemiseks kasutatavad kirjed” — kasum eelmise majandusaasta lõpus, millele on liidetud eelmiste perioodide jaotamata kasum ja selleks otstarbeks kasutatavad reservid enne omavahenditesse kuuluvate instrumentide omanikele tehtavaid väljamakseid ning millest on lahutatud eelmistest perioodidest üle kantud kahjum, liidu või liikmesriigi õiguse või krediidasutuse või investeerimisühingu põhikirja kohaselt mittejaotatav kasum ja summad, mis paigutatakse liikmesriigi õiguse või krediidasutuse või investeerimisühingu põhikirja kohaselt mittejaotatavatesse reservidesse, võttes igal juhul arvesse omavahenditesse kuuluvate instrumentide konkreetset kategooriat, mida asjaomane liidu või liikmesriigi õigus või krediidasutuse või investeerimisühingu põhikiri käsitleb; kõnealused kasum, kahjum ja reservid määratakse kindlaks krediidasutuse või investeerimisühingu individuaalsete raamatupidamisaruannete ja mitte konsolideeritud aruannete põhjal;

▼ M5

- 129) „maksete vahendaja” — määruse (EL) 2017/2402 artikli 2 punktis 13 määratletud maksete vahendaja;

▼ M8

- 130) „kriisilahendusasutus” — direktiivi 2014/59/EL artikli 2 lõike 1 punktis 18 määratletud kriisilahendusasutus;
- 131) „kriisilahendussubjekt” — direktiivi 2014/59/EL artikli 2 lõike 1 punktis 83a määratletud kriisilahendussubjekt;
- 132) „kriisilahenduse konsolideerimisgrupp” — direktiivi 2014/59/EL artikli 2 lõike 1 punktis 83b määratletud kriisilahenduse konsolideerimisgrupp;
- 133) „globaalne süsteemselt oluline ettevõtja” — globaalne süsteemselt oluline ettevõtja, mis on määratud kindlaks direktiivi 2013/36/EL artikli 131 lõigete 1 ja 2 kohaselt;
- 134) „kolmanda riigi globaalne süsteemselt oluline ettevõtja” — globaalne süsteemselt oluline pangandusgrupp või pank, mis ei ole globaalne süsteemselt oluline ettevõtja ja mis on nimetatud finantsstabiilsuse nõukogu avaldatud korrapäraselt ajakohastatavas globaalsete süsteemselt oluliste pankade loetelus;
- 135) „oluline tütaretevõtja” — tütaretevõtja, mis vastab individuaalselt või konsolideeritud alusel ükskõik millisele järgmistest tingimustest:
- a) tütaretevõtja omab üle 5 % esialgse emaettevõtja konsolideeritud riskiga kaalutud varadest;

▼ **M8**

- b) tütaretevõtja annab üle 5 % esialgse emaettevõtja kogu tegevustulust;
- c) tütaretevõtja käesoleva määruse artikli 429 lõikes 4 osutatud koguriskipositsiooni näitaja on üle 5 % tema algse emaettevõtja konsolideeritud koguriskipositsiooni näitajast;

olulise tütaretevõtja kindlaksmääramisel, kui kohaldatakse direktiivi 2013/36/EL artikli 21b lõiget 2, loetakse kaks vahepealset ELis tegutsevat emaettevõtjat üheks tütaretevõtjaks nende konsolideeritud olukorra alusel;

- 136) „globaalse süsteemselt olulise ettevõtja üksus” — juriidilise isiku staatusega üksus, mis on globaalne süsteemselt oluline ettevõtja või globaalse süsteemselt olulise ettevõtja osa või kolmanda riigi globaalse süsteemselt olulise ettevõtja osa;
- 137) „kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahend” — direktiivi 2014/59/EL artikli 2 lõike 1 punktis 57 määratletud kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahend;
- 138) „konsolideerimisgrupp” — ettevõtjate grupp, kuhu kuulub vähemalt üks krediitiasutus või investeerimisühing ning mis koosneb emaettevõtjast ja selle tütaretevõtjatest või ettevõtjatest, mis on omavahel seotud nagu sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL ⁽¹⁾ artiklis 22;
- 139) „väärtpaberite kaudu finantseerimise tehing” — repotehing, väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehing või võimenduslaenu tehing;
- 140) „alustamise tagatis” — igasugune tagatis, mis ei ole muutuvtagatis, vaid on üksuselt saadud või sellele antud, et katta tehingu või tehinguportfelli praegust ja võimalikku tulevast riskipositsiooni ajal, mil on vaja need tehingud tehingu või tehinguportfelli vastaspoole maksejõuetuse tõttu realiseerida või nende tururiske uuesti maandada;
- 141) „tururisk” — turuhindade, sealhulgas valuutakursside või kaubahindade kõikumisest tekkiv kahjurisk;
- 142) „valuutarisk” — valuutakursside kõikumisest tekkiv kahjurisk;
- 143) „kaubarisk” — kaubahindade kõikumisest tekkiv kahjurisk;
- 144) „kauplemisüksus” — täpselt määratletud diilerite rühm, mille on loonud krediitiasutus või investeerimisühing, et ühiselt juhtida

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

▼M8

kauplemissportfelli positsioone selgelt määratletud ja järjepideva äristrateegia ja sama riskijuhtimise struktuuri alusel;

- 145) „väike ja mittekeerukas krediidasutus või investeerimisühing” — krediidasutus või investeerimisühing, mis vastab kõigile järgmistele tingimustele:
- a) krediidasutus või investeerimisühing, mis ei ole suur krediidasutus või investeerimisühing;
 - b) krediidasutuse või investeerimisühingu varade koguväärtus individuaalselt või asjakohasel juhul konsolideeritud alusel kooskõlas käesoleva määrusega ja direktiiviga 2013/36/EL on jooksvale iga-aastasele aruandlusperioodile vahetult eelnenud nelja aasta jooksul keskmiselt 5 miljardit eurot või väiksem; liikmesriigid võivad seda künnist vähendada;
 - c) krediidasutus või investeerimisühing ei pea täitma kohustusi või peab täitma lihtsustatud kohustusi, mis on seotud finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavandamisega vastavalt direktiivi 2014/59/EL artiklile 4;
 - d) krediidasutuse või investeerimisühingu kauplemissportfelliga seotud tegevuse maht on artikli 94 lõike 1 kohase klassifikatsiooni tähenduses väike;
 - e) krediidasutuse või investeerimisühingu kauplemise eesmärgil hoitavate tuletisinstrumentide positsioonide koguväärtus ei ületa 2 % tema bilansiliste ja bilansiväliste varade koguväärtusest ning tema tuletisinstrumentide positsioonide koguväärtus ei ületa 5 %, arvatuna mõlemal juhul vastavalt artikli 273a lõikele 3;
 - f) krediidasutuse või investeerimisühingu konsolideeritud koguvärded ja -kohustused üle 75 % on seotud tegevustega, mille vastaspoole asuvad Euroopa Majanduspiirkonnas, arvestamata mõlemal juhul grupisiseseid riskipositsioone;
 - g) krediidasutus või investeerimisühing ei kasuta käesoleva määruse kohaste usaldatavusnõuete täitmiseks sisemudeleid, välja arvatud tütarettevõtjate kasutatavad sisemudelid, mis on välja töötatud konsolideerimisgrupi tasandil, tingimusel et konsolideerimisgrupi suhtes kohaldatakse artiklis 433a või 433c sätestatud avalikustamismõudeid konsolideeritud alusel;
 - h) krediidasutus või investeerimisühing ei ole esitanud pädevale asutusele vastuväidet tema klassifitseerimisele väikeseks ja mittekeerukaks krediidasutuseks või investeerimisühinguks;
 - i) pädev asutus ei ole otsustanud, et krediidasutust või investeerimisühingut ei peeta selle suuruse, vastastikuse seotuse, keerukuse või riskiprofiili analüüsi alusel väikeseks ja mittekeerukaks krediidasutusteks või investeerimisühinguks;
- 146) „suur krediidasutus või investeerimisühing” — krediidasutus või investeerimisühing, mis vastab mõnele järgmistest tingimustest:
- a) krediidasutus või investeerimisühing on globaalne süsteemselt oluline ettevõtja;
 - b) krediidasutus või investeerimisühing on vastavalt direktiivi 2013/36/EL artikli 131 lõigetele 1 ja 3 määratud kindlaks kui muu süsteemselt oluline ettevõtja;
 - c) krediidasutus või investeerimisühing on asutamislükmesriigis varade koguväärtuse alusel üks kolmest suurimast krediidasutusest või investeerimisühingust;

▼ M8

- d) krediidasutuse või investeerimisühingu varade koguväärtus individuaalselt või asjakohasel juhul konsolideeritud olukorra alusel kooskõlas käesoleva määrusega ja direktiiviga 2013/36/EL on 30 miljardit eurot või suurem;
- 147) „suur tütaretevõtja” — suureks krediidasutuseks või investeerimisühinguks kvalifitseeruv tütaretevõtja;
- 148) „börsil noteerimata krediidasutus või investeerimisühing” — krediidasutus või investeerimisühing, kes ei ole emiteerinud väärt-pabereid, millega võib kaubelda mõne liikmesriigi reguleeritud turul direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 21 tähenduses;
- 149) „finantsaruanne” — VIII osa kohaldamisel finantsaruanne Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/109/EÜ artiklite 4 ja 5 tähenduses (¹).

▼ C2

2. Kõik käesolevas määruses esinevad viited kinnisvarale, elamu- või ärikinnisvarale või sellisele varale seatud hüpoteekidele hõlmavad Soome 1991. aasta elamuühinguseaduse või hilisemate samaväärsete õigusaktide kohaselt tegutsevate Soome elamuühingute osakuid. Liikmesriigid või nende pädevad asutused võivad lubada käsitleda osakuid, mille näol on tegemist samaväärse kaudse osalusega kinnisvaras, otsese osalusena kinnisvaras, tingimusel et selline kaudne osalus on asjaomase liikmesriigi õiguses konkreetselt reguleeritud ja tagab pantimise korral võlausaldajatele samaväärse kaitse.

3. Lõike 1 punktis 80 osutatud kaubanduse rahastamine on üldjuhul kulukohustustega sidumata ja nõuab iga väljavõtutaotluse puhul rahuldavaid kaasnevaid tehingudokumente, mis võimaldab keelduda rahastamisest juhul, kui tekib kahtlus krediivõimelisuse või kaasnevate tehingudokumentide suhtes. Kaubanduse rahastamise riskipositsioonide tagasimaksmine ei sõltu tavaliselt laenuvõtjast, sest vahendid saadakse selle asemel importijatelt laekunud sularahast või lepingu aluseks oleva kauba müügitehingutest.

▼ M8

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada, millistel asjaoludel on lõike 1 punktis 39 esitatud tingimused täidetud.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. juuniks 2020.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/109/EÜ läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele, ning millega muudetakse direktiivi 2001/34/EÜ (ELT L 390, 31.12.2004, lk 38).

▼ **C2***Artikkel 5***Krediidiriski kapitalinõuetele omased mõisted**

III osa II jaotise kohaldamisel kohaldatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „riskipositsioon” – vara või bilansiväline kirje;
- 2) „kahju” – majanduslik kahju, sealhulgas oluline allahindluse mõju, ning instrumendi sissenõudmisega seotud oluline otsene ja kaudne kulu;
- 3) „oodatava kahju määr” – vastaspoole potentsiaalsest makseviivitusest või lahjendamise tõttu üheaastase ajavahemiku jooksul riskipositsioonile oodatavalt tuleneva kahju summa ja makseviivituse hetkeks tasumata summa suhe.

II JAOTIS

NÕUETE KOHALDAMISE TASE*1. PEATÜKK****Nõuete individuaalne kohaldamine****Artikkel 6***Üldpõhimõtted**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud täidavad II kuni V ja VIII osas sätestatud kohustused individuaalselt.

▼ **M8**

1a. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 täidavad artiklis 92a sätestatud nõuet individuaalselt ainult krediidiasutused ja investeerimisühingud, keda käsitatakse kriisilahendussubjektidena, kes on ühtlasi globaalsed süsteemselt olulised ettevõtjad või globaalse süsteemselt olulise ettevõtja osa ja kellel ei ole tütarettevõtjaid.

Kolmanda riigi globaalse süsteemselt olulise ettevõtja olulised tütarettevõtjad järgivad artiklit 92b individuaalselt, kui nad vastavad kõigile järgmistele tingimustele:

- a) nad ei ole kriisilahendussubjektid;
- b) neil ei ole tütarettevõtjaid;
- c) nad ei ole ELis emaettevõtjana tegutseva krediidiasutuse või investeerimisühingu tütarettevõtjad.

▼ **C3**

2. Üheltki krediidiasutuselt ega investeerimisühingult, mis on kas tütarettevõtja liikmesriigis, kus ta on tegevusloa saanud ja järelevalve all, või emaettevõtja, ja üheltki krediidiasutuselt ega investeerimisühingult, mis vastavalt artiklile 18 kuulub konsolideerimise alla, ei nõuta artiklites 89, 90 ja 91 sätestatud kohustuste individuaalset täitmist.

▼ **C2**

3. Üheltki krediidiasutuselt ega investeerimisühingult, mis on kas emaettevõtja või tütarettevõtja, ja üheltki krediidiasutuselt ega investeerimisühingult, mis vastavalt artiklile 18 kuulub konsolideerimise alla, ei nõuta VIII osas sätestatud kohustuste individuaalset täitmist.

▼ C2

4. Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kellele on antud luba tegelemiseks direktiivi 2004/39/EÜ I lisa A jao punktides 3 ja 6 loetletud investeerimisteenuste osutamiseks ja seal loetletud tegevusteks, täidavad VI osas sätestatud kohustusi individuaalselt. Kuni artikli 508 lõike 3 kohase komisjoni aruande esitamiseni võivad pädevad asutused vabastada investeerimisühinguid VI osas sätestatud kohustuste täitmisest, võttes arvesse investeerimisühingu tegevuse olemust, ulatust ja keerukust.

5. Krediidiasutused ja investeerimisühingud, välja arvatud artikli 95 lõikes 1 ja artikli 96 lõikes 1 osutatud investeerimisühingud ning need krediidiasutused ja investeerimisühingud, kelle puhul pädevad asutused on teinud artikli 7 lõikes 1 või 3 kirjeldatud erandi, täidavad VII osas sätestatud kohustusi individuaalselt.

*Artikkel 7***Erand usaldatavusnõuete individuaalsest kohaldamisest**

1. Pädevad asutused võivad loobuda artikli 6 lõike 1 kohaldamisest krediidiasutuse või investeerimisühingu tütarettevõtja suhtes, kui nii tütarettevõtja kui ka krediidiasutus või investeerimisühing on asjaomasel liikmesriigis tegevusloa saanud ja järelevalve all, tütarettevõtja kuulub emaettevõtjana tegutsevat krediidiasutust või investeerimisühingut hõlmava konsolideeritud alusel teostatava järelevalve alla ning täidetud on kõik alljärgnevad tingimused, et tagada omavahendite adekvaatne jaotumine emaettevõtja ja tütarettevõtjate vahel:

- a) emaettevõtjal ei ole praegu ega prognooside kohaselt olulisi praktilisi ega õiguslikke takistusi omavahendite kiireks ülekandmiseks või kohustuste tagasimaksmiseks;
- b) emaettevõtja kas tõendab pädevale asutusele teda rahuldaval viisil, et tütarettevõtja juhtimine vastab usaldatavusnõuetele, ja on pädeva asutuse loal kinnitanud, et ta tagab tütarettevõtja võetud siduvate kohustuste täitmise, või ei ole tütarettevõtjaga seonduvad riskid märkimisväärse tähtsusega;
- c) emaettevõtja riskide hindamise, mõõtmise ja kontrollimise protseduurid hõlmavad ka tütarettevõtjat,
- d) emaettevõtjale kuulub enam kui 50 % tütarettevõtja aktsiate või osadega seotud hääleõigustest või emaettevõtjal on õigus määrata ametisse või vabastada ametist enamik tütarettevõtja juhtorgani liikmetest.

2. Pädevad asutused võivad kasutada lõikes 1 sätestatud võimalust, kui emaettevõtja on krediidiasutusega või investeerimisühinguga samas liikmesriigis asuv finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja, tingimusel et selle suhtes kohaldatakse samasugust järelevalvet nagu krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes ja eelkõige artikli 11 lõikes 1 sätestatud nõudmisi.

3. Pädevad asutused võivad loobuda artikli 6 lõike 1 kohaldamisest liikmesriigis emaettevõtjana tegutseva krediidiasutuse või investeerimisühingu suhtes, kui kõnealune krediidiasutus või investeerimisühing on saanud tegevusloa kõnealuses liikmesriigis ja on selle liikmesriigi järelevalve all ning kui tema üle teostatakse järelevalvet konsolideeritud alusel ja kui täidetud on kõik alljärgnevad tingimused, et tagada omavahendite adekvaatne jaotumine emaettevõtja ja tütarettevõtjate vahel:

- a) puuduvad praegused või prognoositavad olulised praktilised või õiguslikud takistused omavahendite kiireks ülekandmiseks ja kohustuste tagasimaksmiseks liikmesriigis emaettevõtjana tegutsevale krediidiasutusele või investeerimisühingule;

▼ **C2**

- b) konsolideeritud järelevalve seisukohalt olulised riski hindamise, mõõtmise ja kontrollimise protseduurid hõlmavad ka liikmesriigis emattevõtjana tegutsevat krediidasutust või investeerimisühingut.

Pädev asutus, kes käesolevat lõiget kohaldab, teavitab sellest kõigi teiste liikmesriikide pädevaid asutusi.

*Artikkel 8***Erand likviidsusnõuete individuaalsest kohaldamisest**

1. Pädevad asutused võivad täielikult või osaliselt loobuda VI osa kohaldamisest krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes ja kas kõigi või mõnede tema liidus tegutsevate tütarettevõtjate suhtes ning teostada nende üle järelevalvet kui ühe likviidsusalagrupi üle seni, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) emattevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing täidab konsolideeritud alusel või tütarettevõtjast krediidasutus või investeerimisühing allkonsolideeritud alusel VI osas sätestatud kohustusi;
- b) emattevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing kontrollib konsolideeritud alusel või tütarettevõtjast krediidasutus või investeerimisühing allkonsolideeritud alusel likviidsusgruppi või alagrupi kuuluvate kõigi selliste krediidasutuste või investeerimisühingute likviidsuspositsioone, kelle suhtes kõnealust erandit kohaldatakse, teostab kõnealuste likviidsuspositsioonide üle pidevat järelevalvet ning tagab piisava likviidsuse taseme kõikide nimetatud krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul;
- c) krediidasutused või investeerimisühingud on sõlminud pädevatele asutustele vastuvõetavad lepingud, millega nähakse ette vahendite vaba liikumine nende vahel ja mis võimaldavad neil õigeaegselt täita oma individuaalseid ja ühiseid kohustusi;
- d) puuduvad praegused või prognoositavad olulised praktilised või õiguslikud takistused punktis c osutatud lepingute täitmiseks.

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule 1. jaanuariks 2014 aruande mis tahes õiguslike takistuste kohta, mis võivad teha esimese lõigu punkti c kohaldamise võimatuks, ning tal palutakse teha vajadusel 31. detsembriks 2015 seadusandlik ettepanek selle kohta, milline neist takistustest tuleks kõrvaldada.

2. Pädevad asutused võivad osaliselt või täielikult loobuda VI osa kohaldamisest krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes ja kõigi või mõnede selle tütarettevõtjate suhtes, kui kõik ühte likviidsusalagrupi kuuluvad krediidasutused ja investeerimisühingud on saanud tegevusloa samas liikmesriigis ja kui lõike 1 tingimused on täidetud.

3. Kui ühte likviidsusalagrupi kuuluvad krediidasutused ja investeerimisühingud on saanud tegevusloa mitmes liikmesriigis, kohaldatakse lõiget 1 ainult pärast artiklis 21 sätestatud menetlust ja ainult nende krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes, kelle pädevad asutused on kokku leppinud järgnevas:

- a) nende hinnang likviidsusriski juhtimise ja käsitlemise korra vastavuse kohta direktiivi 2013/36/EL artiklis 86 sätestatud tingimustele ühe likviidsusalagrupi piires;
- b) selliste nõutud likviidsete varade jaotus summa, asukoha ja omandiõiguse lõikes, mida kõnealune likviidsusalagrupp peab hoidma;

▼ C2

- c) selliste likviidsete varade miinimumsumma kindlaksmääramine, mida peab hoidma krediidiasutus või investeerimisühing, kelle suhtes loobutakse VI osa kohaldamisest;
- d) vajadus rangemate parameetrite järele, kui on sätestatud VI osas;
- e) pädevate asutuste vaheline täielik ja takistamatu teabejagamine;
- f) sellise loobumise tähenduse täielik mõistmine.

4. Pädevad asutused võivad samuti kohaldada lõikeid 1, 2 ja 3 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes, kes on artikli 113 lõikes 7 osutatud sama krediidiasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi liikmed, tingimusel, et asjaomased krediidiasutused ja investeerimisühingud täidavad kõik nimetatud sättes sätestatud tingimused, ja muude krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes, kelle vahel on artikli 113 lõikes 6 osutatud seos, tingimusel et nad täidavad kõik nimetatud sättes sätestatud tingimused. Sel juhul määravad pädevad asutused ühe krediidiasutustest või investeerimisühingutest, kelle suhtes loobutakse VI osa kohaldamisest ühtse likviidsusalagrupi kõigi krediidiasutuste ja investeerimisühingute konsolideeritud olukorra alusel.

5. Kui pädevad asutused on teinud lõike 1 või lõike 2 kohase erandi, võivad nad ka kohaldada direktiivi 2013/36/EL artiklit 86 või selle osasid ühe likviidsusalagrupi tasandil ning loobuda direktiivi 2013/36/EL artikli 86 või selle osade individuaalsest kohaldamisest.

*Artikkel 9***Individuaalse konsolideerimise meetod**

1. Kui käesoleva artikli lõigetest 2 ja 3 ning direktiivi 2013/36/EL artikli 144 lõikest 3 ei tulene teisiti, võivad pädevad asutused anda igal üksikjuhul eraldi emaettevõtjana tegutsevale krediidiasutusele või investeerimisühingule loa kaasata oma artikli 6 lõikest 1 tulenevate nõuete arvutamisse ka tütarettevõtjad, kes vastavad artikli 7 lõike 1 punktides c ja d sätestatud tingimustele ja kelle olulistest nõuetest või kohustustest on oluline osa suunatud emaettevõtjana tegutseva krediidiasutuse või investeerimisühingu vastu.

2. Lõikes 1 sätestatud käsitlus on lubatud üksnes siis, kui emaettevõtjana tegutsev krediidiasutus või investeerimisühing tõendab pädevatele asutustele täies ulatuses asjaolud ja abinõud, sealhulgas õigusliku korralduse, millest tulenevalt puuduvad praegused või prognoositavad olulised praktilised või õiguslikud takistused omavahendite kiireks ülekandmiseks ja kohustuste tähtaegseks tagasimaksmiseks emaettevõtjale tütarettevõtja poolt.

3. Kui pädev asutus kasutab lõikega 1 ette nähtud võimalust, teavitab ta kõikide teiste liikmesriikide pädevaid asutusi korrapäraselt, kuid vähemalt üks kord aastas lõike 1 kohaldamisest ja lõikes 2 osutatud asjaoludest ning korraldustest. Kui tütarettevõtja asub kolmandas riigis, edastavad pädevad asutused sama teabe ka kõnealuse kolmanda riigi pädevatele asutustele.

*Artikkel 10***Erand keskasutusega püsivalt seotud krediidiasutustele**

1. Pädevad asutused võivad kooskõlas siseriikliku õigusega osaliselt või täielikult loobuda II–VIII osas sätestatud nõuete kohaldamisest ühe

▼ **C2**

või mitme samas liikmesriigis asuva krediidasutuse suhtes, kes on püsivalt seotud samas liikmesriigis asutatud ja nende üle järelevalvet teostava keskasutusega, kui järgmised tingimused on täidetud:

- a) keskasutuse ning sellega seotud krediidasutuste ja investeerimisühingute siduvad kohustused on nende solidaarvastutusel või keskasutus tagab täies ulatuses temaga seotud krediidasutuste ja investeerimisühingute siduvad kohustused;
- b) keskasutuse ja kõigi sellega seotud krediidasutuste ja investeerimisühingute maksevõimet ja likviidsust jälgitakse tervikuna kõnealuste krediidasutuste ja investeerimisühingute konsolideeritud aastaaruannete põhjal;
- c) keskasutuse juhtkond on volitatud andma juhtnõore seotud krediidasutuste ja investeerimisühingute juhtkondadele.

Liikmesriigid võivad esimeses lõigus osutatud loobumise kohaldamise suhtes säilitada oma kehtiva siseriikliku õiguse ja seda kasutada, kui see ei lähe vastuollu käesoleva määrusega või direktiiviga 2013/36/EL.

2. Kui pädevad asutused on veendunud, et lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, ja kui keskasutuse kohustused ja võlgnevused on täielikult garanteeritud seotud krediidasutuste või investeerimisühingute poolt, võivad pädevad asutused loobuda II–VIII osa individuaalsest kohaldamisest keskasutuse suhtes.

2. PEATÜKK

Usaldatavusnõuete kohane konsolideerimine

1. jagu

Nõuete kohaldamine konsolideeritud alusel

Artikkel 11

Üldkäsitlus

1. Liikmesriigis ematettevõtjana tegutsevad krediidasutused ja investeerimisühingud täidavad II–IV osas ja VII osas sätestatud kohustused artikliga 18 ette nähtud määral ja viisil oma konsolideeritud olukorra alusel. Selleks et tagada konsolideerimiseks vajalike andmete nõuetekohane töötlemine ja edastamine, loovad käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvad ematettevõtjad ja nende tütarettevõtjad nõuetekohase organisatsioonistruktuuri ning asjakohased sisekontrolli mehhanismid. Eelkõige tagavad nad, et käesoleva määruse reguleerimisalast välja jäävad tütarettevõtjad rakendavad süsteemid, menetlused ja mehhanismid selleks, et tagada nõuetekohane konsolideerimine.

2. Liikmesriigis ematettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja kontrolli all olevad krediidasutused ja investeerimisühingud täidavad II–IV osas ja VII osas sätestatud kohustused artikliga 18 ette nähtud määral ja viisil asjaomase finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja konsolideeritud olukorra alusel.

▼ C2

Kui liikmesriigis emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja kontrolli all on mitu krediidasutust või investeerimisühingut, kohaldatakse esimest lõiku ainult selle krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes, kelle üle teostatakse järelevalvet konsolideeritud alusel vastavalt direktiivi 2013/36/EL artiklile 111.

3. ELis emaettevõtjana tegutsevad krediidasutused ja investeerimisühingud ning ELis emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja kontrolli all või ELis emaettevõtjana tegutseva segafinantsvaldusettevõtja kontrolli all olevad krediidasutused ja investeerimisühingud täidavad VI osas sätestatud kohustused kõnealuse emaettevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu või finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja konsolideeritud olukorra alusel, kui konsolideerimisgruppi kuulub üks või mitu krediidasutust või investeerimisühingut, kellele on antud luba tegelemiseks direktiivi 2004/39/EÜ I lisa A jao punktides 3 ja 6 loetletud investeerimisteenuste osutamise ja seal loetletud tegevustega. Kuni käesoleva määruse artikli 508 lõike 2 kohase komisjoni aruande esitamiseni ja juhul, kui konsolideerimisgruppi kuuluvad ainult investeerimisühingud, võivad pädevad asutused vabastada investeerimisühinguid VI osas sätestatud kohustuste täitmisest konsolideeritud alusel, võttes arvesse investeerimisühingu tegevuse olemust, ulatust ja keerukust.

▼ M8

3a. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 täidavad käesoleva määruse artikli 92a nõudeid konsolideeritud alusel käesoleva määruse artiklis 18 sätestatud määral ja viisil üksnes need emaettevõtjana tegutsevad krediidasutused ja investeerimisühingud, kes on liigitatud kriisilahendussubjektiks, kes on globaalne süsteemselt oluline ettevõtja või selle osa või kolmanda riigi globaalse süsteemselt olulise ettevõtja osa.

Käesoleva määruse artikli 92b nõudeid täidavad konsolideeritud alusel käesoleva määruse artiklis 18 sätestatud määral ja viisil üksnes need ELis emaettevõtjana tegutsevad krediidasutused ja investeerimisühingud, kes on kolmanda riigi globaalse süsteemselt olulise ettevõtja olulised tütarettevõtjad ega ole kriisilahendussubjektid. Kui kohaldatakse direktiivi 2013/36/EL artikli 21b lõiget 2, täidavad kaks vahepealset ELis tegutsevat emaettevõtjat, kes on üheskoos liigitatud oluliseks tütarettevõtjaks, kumbki käesoleva määruse artikli 92b nõudeid oma konsolideeritud olukorra alusel.

▼ C2

4. Artikli 10 kohaldamisel täidab kõnealuses artiklis osutatud kesk-asutus II–VIII osas sätestatud nõudeid kesk-asutusest ning sellega seotud krediidasutustest ja investeerimisühingutest koosneva terviku konsolideeritud olukorra alusel.

5. Kui see on põhjendatud järelevalve eesmärkidel krediidasutuse või investeerimisühingu riski või kapitalstruktuuri eripäraga või kui liikmesriigid võtavad vastu siseriiklikke õigusakte, milles nõutakse tegevuste struktuurilist eraldatust pangandusgrupis, võivad pädevad asutused nõuda lisaks lõigetes 1–4 esitatud nõuetele ja piiramata muid käesoleva määruse ja direktiivi 2013/36/EL sätteid, et struktuuriliselt eraldatud krediidasutused ja investeerimisühingud täidaksid käesoleva määruse II kuni IV ja VI kuni VIII osas ning direktiivi 2013/36/EL VII jaotises sätestatud kohustusi allkonsolideeritud alusel.

Esimeses lõigus osutatud meetodi kohaldamine ei tohi mõjutada järelevalve tõhusat teostamist konsolideeritud alusel ja sellega ei või kaasneda ebaproportsionaalsed ebasoodsad mõjud muude liikmesriikide või kogu liidu finantsüsteemile tervikuna või selle osadele, samuti ei tohi see põhjustada ega luua takistust siseturu toimimisele.

▼ **C2***Artikkel 12***Finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja, kellel on nii tütaretevõtjast krediidasutus kui ka tütaretevõtjast investeerimisühing**

Kui finantsvaldusettevõtjal või segafinantsvaldusettevõtjal on vähemalt üks tütaretevõtjast krediidasutus ja vähemalt üks tütaretevõtjast investeerimisühing, kohaldatakse finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja konsolideeritud olukorra alusel kohaldatavaid nõudeid krediidasutuse suhtes.

▼ **M8***Artikkel 12a***Konsolideeritud arvutamine mitme kriisilahendussubjektiga globaalse süsteemselt olulise ettevõtja puhul**

Kui sama globaalse süsteemselt olulise ettevõtja alla kuulub vähemalt kaks globaalse süsteemselt olulise ettevõtja üksust, mis on kriisilahendussubjektid, arvutab selle globaalse süsteemselt olulise ettevõtja ELis emasettevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing käesoleva määruse artikli 92a lõike 1 punktis a osutatud omavahendite ja kõlblike kohustuste summa. Arvutused tehakse ELis emasettevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu konsolideeritud olukorra alusel, nagu see oleks ainus globaalse süsteemselt olulise ettevõtja kriisilahendussubjekt.

Kui käesoleva artikli esimese lõigu kohaselt arvatatud summa on väiksem kõikide selle globaalse süsteemselt olulise ettevõtja alla kuuluvate kriisilahendussubjektide käesoleva määruse artikli 92a lõike 1 punktis a osutatud omavahendite ja kõlblike kohustuste summast, toimivad kriisilahendusasutused direktiivi 2014/59/EL artikli 45d lõike 3 ja artikli 45h lõike 2 kohaselt.

Kui käesoleva artikli esimese lõigu kohaselt arvatatud summa on suurem kõikide selle globaalse süsteemselt olulise ettevõtja alla kuuluvate kriisilahendussubjektide käesoleva määruse artikli 92a lõike 1 punktis a osutatud omavahendite ja kõlblike kohustuste summast, võivad kriisilahendusasutused toimida direktiivi 2014/59/EL artikli 45d lõike 3 ja artikli 45h lõike 2 kohaselt.

*Artikkel 13***Avalikustamisnõuete kohaldamine konsolideeritud alusel**

1. ELis emasettevõtjana tegutsevad krediidasutused ja investeerimisühingud täidavad VIII osa nõudeid oma konsolideeritud olukorra alusel.

ELis emasettevõtjana tegutsevate krediidasutuste ja investeerimisühingute suured tütaretevõtjad avalikustavad artiklites 437, 438, 440, 442, 450, 451, 451a ja 453 osutatud teabe individuaalselt või vajaduse korral kooskõlas käesoleva määrusega ja direktiiviga 2013/36/EL allkonsolideeritud alusel.

2. Kriisilahendussubjektiks liigitatud krediidasutus või investeerimisühing, kes on globaalne süsteemselt oluline ettevõtja või globaalse süsteemselt olulise ettevõtja osa, täidab artikli 437a ja artikli 447 punkti h nõudeid oma kriisilahenduse konsolideerimisgrupi konsolideeritud olukorra alusel.

3. Lõike 1 esimest lõiku ei kohaldata ELis emasettevõtjana tegutsevate krediidasutuste ja investeerimisühingute, ELis emasettevõtjana tegutsevate finantsvaldusettevõtjate, ELis emasettevõtjana tegutsevate

▼M8

segaafinantsvaldusettevõtjate või kriisilahendussubjektide suhtes, kui neid kajastatakse kolmandas riigis asutatud emaeettevõtja poolt konsolideeritud alusel avalikustatavas samaväärses teabes.

Lõike 1 teist lõiku kohaldatakse kolmandas riigis asutatud emaeettevõtjate tütarettevõtjate suhtes, kui need tütarettevõtjad kvalifitseeruvad suurteks tütarettevõtjateks.

4. Artikli 10 kohaldamisel täidab kõnealuses artiklis osutatud keskasutus VIII osa nõudeid keskasutuse konsolideeritud olukorra alusel. Artikli 18 lõiget 1 kohaldatakse keskasutuse suhtes ning temaga seotud krediitiasutusi ja investeerimisühinguid käsitatakse keskasutuse tütarettevõtjatena.

*Artikkel 14***Määruse (EL) 2017/2402 artikli 5 nõuete kohaldamine konsolideeritud alusel**

1. Käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvad emaeettevõtjad ja nende tütarettevõtjad peavad täitma määruse (EL) 2017/2402 artiklis 5 sätestatud kohustusi konsolideeritud või allkonsolideeritud alusel, et tagada oma kõnealuste sätetega nõutavate süsteemide, protseduuride ja mehhanismide järjepidevus ja hea integreeritus ning suutlikkus esitada mis tahes andmeid ja teavet, mis on järelevalve seisukohast olulised. Eelkõige tagavad nad, et käesoleva määruse kohaldamisalast välja jäävad tütarettevõtjad rakendavad süsteemid, protseduurid ja asjaomase korra selleks, et tagada kõnealuste sätete järgimine.

2. Krediitiasutused ja investeerimisühingud, kes kohaldavad käesoleva määruse käesoleva määruse artiklit 92 konsolideeritud või allkonsolideeritud alusel kohaldavad täiendavat riskikaalu vastavalt käesoleva määruse artiklile 270a, kui rikutakse määruse (EL) 2017/2402 artikli 5 nõudeid sellise kolmandas riigis asuva ettevõtja tasandil, mis on konsolideeritud vastavalt käesoleva määruse artiklile 18, ja kui konsolideerimisgrupi üldise riskiprofiili seisukohast on tegemist olulise rikkumisega.

▼C2*Artikkel 15***Erand omavahendite nõuete konsolideeritud alusel kohaldamisest investeerimisühingute konsolideerimisgruppide puhul**

1. Konsolideeritud järelevalvet teostav asutus võib igal üksikjuhul eraldi loobuda käesoleva määruse III osa ja direktiivi 2013/36/ELVII jaotise 4. peatüki konsolideeritud alusel kohaldamisest, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) iga konsolideerimisgruppi kuuluv ELi investeerimisühing kasutab koguriskipositsiooni arvutamiseks artikli 95 lõike 2 või artikli 96 lõike 2 kohast alternatiivset meetodit;
- b) kõik konsolideerimisgruppi kuuluvad investeerimisühingud kuuluvad artikli 95 lõikes 1 või artikli 96 lõikes 1 osutatud kategooriatesse;
- c) iga konsolideerimisgruppi kuuluv ELi investeerimisühing täidab artikli 95 või artikli 96 kohaseid nõudeid individuaalselt ja samal ajal arvab oma esimese taseme põhiomavahendite kirjetest maha kõik

▼ C2

sellised tingimuslikud kohustused investeerimisühingute, finantseerimisasutuste, varahaldusettevõtjate ja investeerimisühingute abiettevõtjate ees, mis kuuluvad muul juhul konsolideerimisele;

d) igal finantsvaldusettevõtjal, mis on konsolideerimisgruppi kuuluva mis tahes investeerimisühingu emaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja liikmesriigis, peab olema vähemalt nii palju kapitali, mis on siin määratletud artikli 26 lõikes 1, artikli 51 lõikes 1 ja artikli 62 lõikes 1 osutatud varade summana, et see katab järgmiste elementide summa:

i) investeerimisühingutes, finantseerimisasutustes, varahaldusettevõtjates ja investeerimisühingute abiettevõtjates olevate artikli 36 lõike 1 punktides h ja i, artikli 56 lõike 1 punktides c ja d ja artikli 66 lõike 1 punktides c ja d osutatud osaluste, allutatud nõuete ja instrumentide täieliku arvestusliku väärtuse summa, mis kuulub muul juhul konsolideerimisele; ning

ii) kõigi selliste investeerimisühingute, finantseerimisasutuste, varahaldusettevõtjate ja investeerimisühingute abiettevõtjate ees olevate tingimuslike kohustuste kogusumma, mis kuulub muul juhul konsolideerimisele;

e) konsolideerimisgruppi ei kuulu krediidasutusi.

Kui esimeses lõigus esitatud kriteeriumid on täidetud, peavad igal ELi investeerimisühingul olema kehtestatud kõigi konsolideerimisgruppi kuuluvate finantsvaldusettevõtjate, investeerimisühingute, finantseerimisasutuste, varahaldusettevõtjate ja investeerimisühingute abiettevõtjate kapitali ja rahastamise allikate seire- ja kontrollisüsteemid.

2. Pädevad asutused võivad kõnealuse erandi teha ka juhul, kui finantsvaldusettevõtjal on omavahendeid alla lõike 1 punkti d kohaselt arvatava summa, kuid mitte alla investeerimisühingute, finantseerimisasutuste, varahaldusettevõtjate ja investeerimisühingute abiettevõtjate suhtes individuaalselt kehtestatud muul juhul konsolideerimisele kuuluvate omavahendite nõuete, ning investeerimisühingute, finantseerimisasutuste, varahaldusettevõtjate ja investeerimisühingute abiettevõtjate ees olevate kõigi muul juhul konsolideerimisele kuuluvate tingimuslike kohustuste kogusumma. Käesoleva lõike kohaldamisel käsitatakse finantseerimisasutuste, varahaldusettevõtjate, investeerimisühingute abiettevõtjate ja kolmandate riikide investeerimisettevõtjate omavahendite nõudeid tingliku omavahendite nõuetena.

Artikkel 16

Erand finantsvõimenduse määra nõuete konsolideeritud alusel kohaldamisest investeerimisühingute konsolideerimisgruppide puhul

Kui kõik investeerimisühingute konsolideerimisgruppi kuuluvad üksused, kaasa arvatud emaettevõtja, on investeerimisühingud, kes on vabastatud VII osas sätestatud nõuete individuaalsest kohaldamisest

▼ **C2**

vastavalt artikli 6 lõikele 5, võib emaettevõtjana tegutsev investeerimisühing otsustada, et ta ei kohalda VII osas sätestatud nõudeid konsolideeritud alusel.

*Artikkel 17***Järelevalve investeerimisühingute üle, kelle suhtes tehakse erand omavahendite nõuete konsolideeritud alusel kohaldamisest**

1. Sellisesse konsolideerimisgruppi kuuluvad investeerimisühingud, mille suhtes kohaldatakse lõikes 15 osutatud erandit, teatavad pädevatele asutustele nende finantsseisundit nõrgestada võivatest riskidest, sealhulgas nende omavahendite, sisemise kapitali ja rahastamise koosseisu ja allikatega seotud riskidest.

2. Kui investeerimisühingu usaldatavusnõuete täitmise järelevalve eest vastutavad pädevad asutused artikli 15 kohaselt loobuvad konsolideeritud alusel teostatava järelevalvekohustuse kohaldamisest, võtavad nad muid asjakohaseid meetmeid kogu konsolideerimisgrupi, sealhulgas väljaspool liikmesriiki asuvate ettevõtjate riskide, eelkõige riskide kontsentreerumise jälgimiseks.

3. Kui investeerimisühingu usaldatavusnõuete täitmise järelevalve eest vastutavad pädevad asutused artikli 15 kohaselt loobuvad omavahendite nõuete konsolideeritud alusel kohaldamisest, kohaldatakse VIII osa nõudeid individuaalselt.

2. jagu

Usaldatavusnõuete kohase konsolideerimise meetodid*Artikkel 18***Usaldatavusnõuete kohase konsolideerimise meetodid**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes peavad täitma 1. jaos sätestatud nõudeid konsolideeritud olukorra alusel, konsolideerivad täielikult kõik krediidiasutused ja investeerimisühingud ning finantseerimisasutused, kes on nende tütarettevõtjad või vajaduse korral sama emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja või emaettevõtjana tegutseva segafinantsvaldusettevõtja tütarettevõtjad. Käesoleva artikli lõikeid 2–8 ei kohaldata juhul, kui VI osa kohaldatakse krediidiasutuse või investeerimisühingu konsolideeritud olukorra alusel.

▼ **M8**

Artikli 11 lõike 3a kohaldamisel kaasavad krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes peavad täitma artiklis 92a või 92b sätestatud nõudeid konsolideeritud alusel, täismahus konsolideerimisse kõik krediidiasutused ja investeerimisühingud ning finantseerimisasutused, kes on nende tütarettevõtjad asjaomases kriisilahendusmenetluses olevas konsolideerimisgrupis.

▼ **C2**

2. Pädevad asutused võivad siiski anda igal üksikjuhul eraldi loa proportsionaalseks konsolideerimiseks vastavalt sellele, milline osakaal tütarettevõtja kapitalist kuulub emaettevõtjale. Proportsionaalset konsolideerimist võib lubada ainult juhul, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

a) emaettevõtja vastutus on piiratud temale kuuluva osaga tütarettevõtja kapitalist teiste aktsionäride või liikmete vastutuse tõttu;

▼ C2

- b) kõnealuste teiste aktsionäride või liikmete maksevõime on rahuldav;
- c) teiste aktsionäride või liikmete vastutus on õiguslikult siduval viisil selgelt kindlaks määratud.

3. Kui ettevõtjad on seotud direktiivi 83/349/EMÜ artikli 12 lõikes 1 tähenduses, määravad pädevad asutused konsolideerimise teostamise viisi.

4. Konsolideeritud järelevalvet teostav asutus nõuab proportsionaalset konsolideerimist vastavalt konsolideerimise alla kuuluvale ettevõtjale kuuluva osalusega selliste krediidasutuste ja investeerimisühingute ning finantseerimisasutuste kapitalis, mida ta juhib koos ühe või mitme konsolideerimise alla mittekuuluva ettevõtjaga, kui kõnealuste ettevõtjate vastutus on piiratud neile kuuluva osalusega kapitalis.

5. Lõigetes 1 ja 4 nimetamata osaluste või kapitaliseoste korral määravad pädevad asutused, kas ja kuidas konsolideerimine toimub. Eelkõige võivad pädevad asutused lubada või nõuda kapitaliosaluse meetodi kasutamist. See meetod ei tähenda siiski asjaomaste ettevõtjate kaasamist konsolideeritud alusel teostatava järelevalve alla.

6. Pädevad asutused määravad, kas ja kuidas teostatakse konsolideerimist järgmistel juhtudel:

- a) pädevate asutuste arvates on krediidasutusel või investeerimisühingul oluline mõju ühe või mitme krediidasutuse või investeerimisühingu või finantseerimisasutuse üle, omamata neis sealjuures osalust või muid kapitaliseoseid, ning
- b) kaht või enamat krediidasutust või investeerimisühingut või finantseerimisasutust juhib sama juhtkond, ilma et see tuleneks lepingust või nende asutamislepingust või põhikirjast.

Eelkõige võivad pädevad asutused lubada või nõuda direktiivi 83/349/EMÜ artiklis 12 ettenähtud meetodi kasutamist. See meetod ei tähenda siiski asjaomaste ettevõtjate kaasamist konsolideeritud alusel teostatava järelevalve alla.

7. Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada tingimused, mille kohaselt teostatakse konsolideerimist käesoleva artikli lõigetes 2–6 osutatud juhtudes.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2016.

Komisjonile delegeeritakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

8. Kui konsolideeritud järelevalve nõue tuleneb direktiivi 2013/36/EL artiklist 111, kaasatakse krediidasutuse või investeerimisühingu abiettevõtjad ja direktiivi 2002/87/EÜ artikli 2 punktis 5 määratletud varahaldusettevõtjad konsolideerimise alla käesolevas artiklis sätestatud juhtudel ja meetodite kohaselt.

▼ M8

9. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada tingimused, mille kohaselt lõigetes 3–6 ja lõikes 8 osutatud juhtudel konsolideerimine toimub.

▼ M8

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2020.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

▼ C2

3. jagu

Usaldatavusnõuete kohase konsolideerimise kohaldamisala*Artikkel 19***Usaldatavusnõuete kohase konsolideerimise kohaldamisalast välja jäävad üksused**

1. Krediidasutust või investeerimisühingut, finantseerimisasutust või krediidasutuse või investeerimisühingu abiettevõtjat, mis on tütarettevõtja või ettevõtja, milles omatakse osalust, ei pea kaasama konsolideerimise alla, kui asjaomase ettevõtja varade ja bilansiväliste kirjete kogumaht on väiksem, kui väikseim järgmisest kahest summast:

- a) 10 miljonit eurot;
- b) 1 % emattevõtja või osalust omava ettevõtja varade ja bilansiväliste kirjete kogumahust.

2. Direktiivi 2013/36/EL artikli 111 kohaselt konsolideeritud alusel teostatava järelevalve eest vastutavad pädevad asutused võivad igal üksikjuhul eraldi otsustada, et krediidasutust või investeerimisühingut või finantseerimisasutust või krediidasutuse või investeerimisühingu abiettevõtjat, mis on tütarettevõtja või milles omatakse osalust, ei pea kaasama konsolideerimise alla, järgmistel juhtudel:

- a) asjaomane ettevõtja asub kolmandas riigis, kus vajaliku teabe edastamisele on õiguslikud takistused;
- b) asjaomasel ettevõtjal ei ole üksnes krediidasutuste ja investeerimisühingute järelevalve eesmärkide seisukohalt märkimisväärset tähtsust;

▼ C3

c) konsolideeritud alusel teostatava järelevalve eest vastutavate pädevate asutuste arvates ei oleks asjaomase ettevõtja finantsseisundi konsolideerimine krediidasutuste ja investeerimisühingute järelevalve eesmärkide seisukohast asjakohane või oleks eksitav.

▼ C2

3. Kui lõikes 1 ja lõike 2 punktis b osutatud juhtudel vastab nimeetatud sätetes loetletud tingimustele mitu ettevõtjat, tuleb nad siiski kaasata konsolideerimise alla, kui neil ühiselt on mainitud eesmärkide seisukohalt märkimisväärne tähtsust.

*Artikkel 20***Ühisotsused usaldatavusnõuete kohta**

1. Pädevad asutused teevad igakülselt konsulteerides koostööd järgmistel juhtudel:

- a) kui ELis emattevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing ja tema tütarettevõtjad eraldi või ELis emattevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja või ELis emattevõtjana tegutseva segafinantsvaldusettevõtja tütarettevõtjad ühiselt esitavad taotluse artikli 143

▼ C2

lõikes 1, artikli 151 lõigetes 4 ja 9, artiklis 283, artikli 312 lõikes 2 või artiklis 363 osutatud lubade saamiseks, konsulteerivad pädevad asutused omavahel, et otsustada, kas taotletud luba anda ja millistel tingimustel seda tuleks teha;

- b) selleks et kindlaks teha, kas on täidetud artikli 422 lõikes 9 ja artikli 425 lõikes 5 sätestatud grupisese erikäsitle kriteeriumid, mida täiendavad artikli 422 lõikes 10 ja artikli 425 lõikes 6 osutatud EBA regulatiivsed tehnilised standardid.

Taotlused esitatakse ainult konsolideeritud järelevalvet teostavale asutusele.

Artikli 312 lõikes 2 osutatud taotlus sisaldab sellise meetodika kirjeldust, mida kasutatakse operatsiooniriski katmiseks ettenähtud kapitali jagamiseks konsolideerimisgrupi erinevate üksuste vahel. Taotluses näidatakse ära, kas ja kuidas kavatakse riskimõõtmisüsteemis võtta arvesse diversifitseerimise mõju.

2. Pädevad asutused teevad kõik endast oleneva, et jõuda kuue kuu jooksul ühisotsuseni järgmistes küsimustes:

- a) lõike 1 punktis a osutatud taotlus;
- b) lõike 1 punktis b osutatud erikäsitle kriteeriumide hindamine ja selle erikäsitle kindlaksmääramine.

Kõnealune ühisotsus esitatakse dokumendis, mis sisaldab täielikult põhjendatud otsust, mille lõikes 1 osutatud pädev asutus esitab taotlejale.

3. Lõikes 2 osutatud tähtaega hakatakse arvestama alates:

- a) kuupäevast, mil konsolideeritud järelevalvet teostav asutus saab lõike 1 punktis a osutatud täieliku taotluse. Konsolideeritud järelevalvet teostav asutus edastab täieliku taotluse viivitamata teistele pädevatele asutustele;
- b) kuupäevast, mil pädevad asutused saavad kätte konsolideeritud järelevalvet teostava asutuse koostatud aruande, milles analüüsitakse grupiseseid kohustusi asjaomases konsolideerimisgrupis.

4. Kui pädevad asutused ei võta kuue kuu jooksul vastu ühisotsust, teeb konsolideeritud järelevalvet teostav asutus lõike 1 punktis a osutatud küsimustes ise otsuse. Konsolideeritud järelevalvet teostava asutuse otsus ei piira direktiivi 2013/36/EL artikli 105 kohaseid pädevate asutuste volitusi.

Kõnealune otsus esitatakse dokumendis, mis sisaldab täielikult põhjendatud otsust, ja selles võetakse arvesse teiste pädevate asutuste seisukohti ja reservatsioone, mis esitati kuue kuu jooksul.

Konsolideeritud järelevalvet teostav asutus esitab otsuse ELis emettevõtjana tegutsevale krediidiasutusele või investeerimisühingule, ELis emettevõtjana tegutsevale finantsvaldusettevõtjale või ELis emettevõtjana tegutsevale segafinantsvaldusettevõtjale ning teistele pädevatele asutustele.

▼ C2

Kui mis tahes asjaomane pädev asutus on kuuekuulise perioodi lõpuks andnud asja vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 19 arutamiseks EBA-le, lükkab konsolideeritud järelevalvet teostav asutus käesoleva artikli lõike 1 punktis a osutatud küsimustes otsuse tegemise edasi ja ootab ära otsuse, mille EBA võib kõnealuse määruse artikli 19 lõike 3 kohaselt tema otsuse kohta teha, ja teeb seejärel oma otsuse kooskõlas EBA tehtud otsusega. Kuuekuulist perioodi käsitatakse lepitusperioodina kõnealuse määruse tähenduses. EBA teeb otsuse ühe kuu jooksul. Asja ei anta arutamiseks EBA-le pärast kuuekuulise perioodi lõppu ega pärast ühisotsuse tegemist.

5. Kui pädevad asutused ei võta kuue kuu jooksul vastu ühisotsust, teeb tütarettevõtja individuaalse järelevalve eest vastutav pädev asutus lõike 1 punktis b osutatud küsimustes ise otsuse.

Kõnealune otsus esitatakse dokumendis, mis sisaldab täielikult põhjendatud otsust, ja selles võetakse arvesse teiste pädevate asutuste seisukohti ja reservatsioone, mis esitati kuue kuu jooksul.

Otsus esitatakse konsolideeritud järelevalvet teostavale asutusele, kes teavitab ELis emaettevõtjana tegutsevat krediidasutust või investeerimisühingut, ELis emaettevõtjana tegutsevat finantsvaldusettevõtjat või ELis emaettevõtjana tegutsevat segafinantsvaldusettevõtjat.

Kui konsolideeritud järelevalvet teostav asutus on kuuekuulise perioodi lõpuks andnud asja vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 19 arutamiseks EBA-le, lükkab tütarettevõtja individuaalse järelevalve eest vastutav pädev asutus käesoleva artikli lõike 1 punktis b osutatud küsimustes otsuse tegemise edasi ja ootab ära otsuse, mille EBA võib kõnealuse määruse artikli 19 lõike 3 kohaselt tema otsuse kohta teha, ning teeb seejärel oma otsuse kooskõlas EBA tehtud otsusega. Kuuekuulist perioodi käsitatakse lepitusperioodina kõnealuse määruse tähenduses. EBA teeb otsuse ühe kuu jooksul. Asja ei anta arutamiseks EBA-le pärast kuuekuulise perioodi lõppu ega pärast ühisotsuse tegemist.

6. Kui ELis emaettevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing ja selle tütarettevõtjad või ELis emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja või ELis emaettevõtjana tegutseva segafinantsvaldusettevõtja tütarettevõtjad kasutavad artikli 312 lõike 2 kohast täiustatud mõõtmismudelil põhinevat meetodit või artikli 143 kohast sisereitingute meetodit ühtsetel alustel, lubavad pädevad asutused, et emaettevõtja ja tütarettevõtjad vastavad vastavalt artiklites 321 ja 322 või III osa II jaotise 3. peatüki 6. jaos sätestatud kvalifikatsioonikriteeriumidele koos vaadelduna nii, et see on kooskõlas konsolideerimisgrupi struktuuriga ja selle riskijuhtimissüsteemide, -protsesside ja -meetoditega.

7. Lõigetes 2, 4 ja 5 nimetatud otsuseid tunnustatakse määravatena ning pädevad asutused kohaldavad neid asjaomastes liikmesriikides.

8. Ühisotsuste tegemise hõlbustamiseks töötab EBA välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada lõike 1 punktis a osutatud ühisotsuste tegemise kord seoses taotlustega artikli 143 lõikes 1, artikli 151 lõigetes 4 ja 9, artiklis 283, artikli 312 lõikes 2 ning artiklis 363 osutatud lubade saamiseks.

▼ **C2**

EBA esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

*Artikkel 21***Ühisotsused likviidsusnõuete kohaldamise taseme kohta**

1. ELis emaettevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu või ELis emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja või ELis emaettevõtjana tegutseva segafinantsvaldusettevõtja taotlusel või ELis emaettevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu või ELis emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja või ELis emaettevõtjana tegutseva segafinantsvaldusettevõtja allkonsolideeritud tütarettevõtja taotlusel teevad konsolideeritud järelevalvet teostav asutus ja ELis emaettevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu või ELis emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja või ELis emaettevõtjana tegutseva segafinantsvaldusettevõtja asjaomases liikmesriigis asuvate tütarettevõtjate järelevalve eest vastutav pädev asutus kõik endast oleneva, et jõuda ühisotsusele selle kohta, kas artikli 8 lõike 1 punktides a–d esitatud tingimused on täidetud, ja ühtse likviidsusala-grupi kindlaksmääramise kohta artikli 8 kohaldamisel.

Kõnealune ühisotsus tehakse kuue kuu jooksul pärast seda, kui konsolideeritud järelevalvet teostav asutus on esitanud aruande, milles artiklis 8 sätestatud kriteeriumide kohaselt on kindlaks määratud ühtne likviidsusala-grupp. Kui kuue kuu jooksul ei suudeta jõuda kokkuleppele, konsulteerib konsolideeritud järelevalvet teostav asutus mis tahes teise asjaomase pädeva asutuse taotlusel EBAGA. Konsolideeritud järelevalvet teostav asutus võib konsulteerida EBAGA omal algatusel.

Ühisotsusega võidakse kehtestada ka piirangud likviidsete varade asukohale ja omandiõigusele ning nõuda, et krediidasutused ja investeerimisühingud, kelle suhtes on tehtud erand VI osa kohaldamisest, peavad hoidma vähemalt teatavaid minimaalseid likviidseid varasid.

See ühine otsus esitatakse dokumendi vormis, mis sisaldab täielikult põhjendatud otsust, mille konsolideeritud järelevalvet teostav asutus esitab likviidsusala-grupi emaettevõtjana tegutsevale krediidasutusele või investeerimisühingule.

2. Kui ühisotsust ei tehta kuue kuu jooksul, teeb iga individuaalse järelevalve eest vastutav pädev asutus eraldi otsuse.

Iga pädev asutus võib siiski kuue kuu jooksul pöörduda EBA poole küsimuses, kas artikli 8 lõike 1 punktides a–d sätestatud tingimused on täidetud. Sel juhul võib EBA teostada mittesiduvat vahendamist vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 31 punktidele c ning kõik asjaomased pädevad asutused lükkavad oma otsuse tegemise edasi seniks, kuni on selgunud mittesiduva vahendamise tulemused. Kui vahendamise ajal ei jõua pädevad asutused kokkuleppele kolme kuu jooksul, teeb iga individuaalse järelevalve eest vastutav pädev asutus

▼ **C2**

eraldi otsuse, võttes arvesse kasu ja riski tasakaalu emattevõtjana tegutseva krediitiasutuse või investeerimisühingu liikmesriigi tasandil ning kasu ja riski tasakaalu tütarettevõtja liikmesriigi tasandil. Asja ei anta arutamiseks EBA-le pärast kuuekuulise perioodi lõppu ega pärast ühisotsuse tegemist.

Lõikes 1 osutatud ühisotsus ja käesoleva lõike teises lõigus osutatud otsused on siduvad.

3. Lisaks võib mis tahes asjaomane pädev asutus kuue kuu jooksul konsulteerida EBAga, kui arvamused lahknevad artikli 7 lõike 3 punktides a–d sätestatud tingimuste küsimuses. Sel juhul võib EBA teostada mittesiduvat vahendamist vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 31 punktile c ning kõik asjaomased pädevad asutused lükkavad oma otsuse tegemise edasi seniks, kuni on selgunud mittesiduva vahendamise tulemused. Kui vahendamise ajal ei jõua pädevad asutused kokkuleppele 3 kuu jooksul, teeb iga individuaalse järelevalve eest vastutav pädev asutus eraldi otsuse.

*Artikkel 22***Allkonsolideerimine kolmandate riikide üksuste puhul**

Tütarettevõtjast krediitiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad artiklites 89 kuni 91 ning III ja IV osas sätestatud nõudeid allkonsolideeritud olukorra alusel, kui kõnealustel krediitiasutustel või investeerimisühingutel või nende emattevõtjal, kui selleks on finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja, on kolmandas riigis tütarettevõtja, kes on krediitiasutus või investeerimisühing või finantseerimisasutus, või kui tal on sellises ettevõtjas osalus.

*Artikkel 23***Kolmandate riikide ettevõtjad**

Konsolideeritud alusel teostatava järelevalve kohaldamisel käesoleva peatüki kohaselt kohaldatakse mõisteid „investeerimisühing”, „krediitiasutus” ja „finantseerimisasutus” ja „krediitiasutus või investeerimisühing” ka kolmandates riikides asutatud ettevõtjate suhtes, kes juhul, kui nad oleksid asutatud liidus, vastaksid nende mõistete artikli 4 kohastele määratlustele.

*Artikkel 24***Varade ja bilansiväliste kirjete hindamine**

1. Varasid ja bilansiväliseid kirjeid hinnatakse vastavalt kohaldatavale raamatupidamistavale.

2. Erandina lõikest 1 võivad pädevad asutused nõuda, et krediitiasutused ja investeerimisühingud viiksid varade ja bilansiväliste kirjete hindamise ning omavahendite kindlaksmääramise läbi vastavalt rahvusvahelistele raamatupidamisstandarditele, mida kohaldatakse määruse (EÜ) nr 1606/2002 alusel.

▼ C2

II OSA

▼ M8

OMAVAHENDID JA KÕLBLIKUD KOHUSTUSED

▼ C2

I JAOTIS

OMAVAHENDITE ELEMENDID

1. PEATÜKK

*Esimese taseme omavahendid**Artikkel 25***Esimese taseme omavahendid**

Krediidiasutuse või investeerimisühingu esimese taseme omavahendid võrduvad esimese taseme põhiomavahendite ja täiendavate esimese taseme omavahendite summaga.

2. PEATÜKK

Esimese taseme põhiomavahendid

1. jagu

Esimese taseme põhiomavahendite kirjed ja instrumendid*Artikkel 26***Esimese taseme põhiomavahendite kirjed**

1. Esimese taseme põhiomavahendite kirjed on järgmised:
 - a) kapitaliinstrumendid, tingimusel et täidetud on artiklis 28 või vajadusel artiklis 29 sätestatud tingimused;
 - b) punktis a osutatud instrumentidega seotud ülekurs;
 - c) jaotamata kasum;
 - d) muu akumulieeritud koondkasum;
 - e) muud reservid;
 - f) üldine pangandusreserv.

Punktides c–f osutatud kirjeid tunnustatakse esimese taseme põhiomavahenditena ainult siis, kui krediidiasutus või investeerimisühing saab neid piiramatult ja viivitamatult kasutada, et katta riskid või kahju kohe, kui need tekivad.

2. Lõike 1 punkti c kohaldamisel võib krediidiasutus või investeerimisühing kajastada aruandeperioodi vahekasumit või aastakasumit esimese taseme põhiomavahendites enne, kui ta on teinud ametliku otsuse, millega kinnitatakse aruandeaasta lõplik kasum või kahjum, ainult pädeva asutuse eelneval loal. Pädev asutus annab loa, kui on täidetud järgmised tingimused:

▼ **C2**

- a) kõnealune kasum on kontrollitud krediidasutusest või investeerimisühingust sõltumatute isikute poolt, kes vastutavad asjaomase krediidasutuse või investeerimisühingu raamatupidamisarvestuse auditeerimise eest;
- b) krediidasutus või investeerimisühing on pädevale asutusele teda rahuvaldaval viisil tõendanud, et kõnealusest kasumist on maha arvatud mis tahes prognoositavad väljamaksud või dividendid;

Krediidasutuse või investeerimisühingu vahekasumi või aastakasumi kontrollimisel saadakse piisavalt kinnitust, et kõnealust kasumit on hinnatud kohaldatavas raamatupidamistavas sätestatud põhimõtete kohaselt.

▼ **M8**

3. Pädevad asutused hindavad, kas emiteeritud kapitaliinstrumentid vastavad artiklis 28 või, kui see on kohaldatav, artiklis 29 sätestatud tingimustele. Krediidasutused ja investeerimisühingud klassifitseerivad emiteeritud kapitaliinstrumentid esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvateks instrumentideks üksnes pärast seda, kui pädevad asutused on andnud selleks loa.

Erandina esimesest lõigust võivad krediidasutused ja investeerimisühingud klassifitseerida esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentidena järgnevalt emiteeritavad sellises vormis esimese taseme põhiomavahendite instrumentid, mille jaoks nad on juba kõnealuse loa saanud, kui täidetud on mõlemad järgmised tingimused:

- a) neid järgnevaid emissioone reguleerivad sätted on sisuliselt samad kui sätted, millega reguleeritakse emissioone, mille jaoks krediidasutused ja investeerimisühingud on loa juba saanud;
- b) krediidasutused ja investeerimisühingud on teavitanud pädevaid asutusi kõnealustest järgnevatest emissioonidest piisavalt aegsasti enne nende klassifitseerimist esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvateks instrumentideks.

Pädevad asutused konsulteerivad enne esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvateks instrumentideks klassifitseeritavatele uues vormis kapitaliinstrumentidele loa andmist EBAga. Pädevad asutused võtavad EBA arvamust nõuetekohaselt arvesse, ja kui nad kavatsevad sellest kõrvale kalduda, esitavad EBA-le kolme kuu jooksul alates EBA arvamuse kättesaamise kuupäevast kirjaliku põhjenduse selle kohta, miks nad otsustasid kõnealusest arvamusest kõrvale kalduda. Käesolevat lõiku ei kohaldata artiklis 31 osutatud kapitaliinstrumentide suhtes.

EBA koostab pädevatelt asutustelt kogutud teabe põhjal iga liikmesriigi nende kapitaliinstrumentide kõikide vormide loetelu, mis kvalifitseeruvad esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvateks instrumentideks, haldab seda loetelu ja avaldab selle. EBA võib kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 35 koguda seoses esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentidega mis tahes teavet, mida ta peab vajalikuks, et teha kindlaks vastavus käesoleva määruse artiklis 28 või, kui see on kohaldatav, artiklis 29 sätestatud tingimustele ning et hallata ja ajakohastada käesolevas lõigus osutatud loetelu.

Pärast artiklis 80 sätestatud kontrolliprotsessi ning kui on piisavalt tõendeid, et asjaomased kapitaliinstrumentid ei vasta või enam ei vasta artiklis 28 või, kui see on kohaldatav, artiklis 29 sätestatud tingimustele, võib EBA otsustada neid instrumente neljandas lõigus osutatud loetellu mitte lisada või need sellest loetelust välja jätta. EBA avaldab selle kohta teadaande, milles viidatakse ka asjakohase pädeva asutuse seisu kohale kõnealuses küsimuses. Käesolevat lõiku ei kohaldata artiklis 31 osutatud kapitaliinstrumentide suhtes.

▼ **C2**

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada prognoositavuse mõistet, mida kasutatakse selle kindlakstegemisel, kas mis tahes prognoositavad väljamaksed või dividendid on maha arvatud.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

Artikkel 27

Esimese taseme põhiomavahendite kirjetena aktsepteeritavad vastastikuste seltside, ühistute, hoiuasutuste või samalaadsete krediidasutuste ja investeerimisühingute kapitaliinstrumendid

1. Esimese taseme põhiomavahendite kirjete hulka kuuluvad krediidiasutuse või investeerimisühingu põhikirja alusel emiteeritud mis tahes kapitaliinstrumendid, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) krediidiasutus või investeerimisühing on siseriikliku õigusega ette nähtud tüüpi ettevõtja, keda pädevad asutused loevad kvalifitseeruvaks ühena järgmistest:
 - i) vastastikune selts;
 - ii) ühistu;
 - iii) hoiuasutus;
 - iv) samalaadne krediidiasutus või investeerimisühing;
 - v) krediidiasutus, mis kuulub täielikult ühele alapunktides i–iv osutatud asutustest ja kellel on asjakohase pädeva asutuse heakskiit käesoleva artikli sätete rakendamiseks, kui ja seniks, kui 100 % krediidiasutuse emiteeritud lihtaktsiatest kuulub otseselt või kaudselt nimetatud punktides osutatud asutusele;

b) täidetud on artiklis 28 või vajadusel artiklis 29 sätestatud tingimused;

Neid vastastikuseid seltsi, ühistuid või hoiuasutusi, keda tunnustati nendena enne 31. detsembrist 2012 kohaldatud siseriikliku õiguse alusel, klassifitseeritakse nendena jätkuvalt käesoleva osa kohaldamisel, tingimusel et nad täidavad jätkuvalt tingimusi, mille kohaselt neid sellistena tunnustati.

2. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, millelega täpsustatakse tingimused, mille kohaselt pädevad asutused võivad kindlaks määrata, et kohaldatava siseriikliku õigusega ette nähtud ettevõtja tüüpi käsitatakse käesoleva osa kohaldamisel vastastikuse seltsi, ühistu, hoiuasutuse või samalaadse krediidiasutuse või investeerimisühinguna.

EBA esitab nende regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

▼ C2*Artikkel 28***Esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvad instrumendid**

1. Kapitaliinstrumendid kvalifitseeruvad esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentidena ainult juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) instrumendid on otseselt emiteerinud krediidasutus või investeerimisühing pärast kõnealuse krediidasutuse või investeerimisühingu omanike või kui see on lubatud siseriikliku õigusega, siis juhtorgani eelnevat heakskiitu;

▼ M8

b) instrumentide eest on täielikult tasutud ning krediidasutus või investeerimisühing ei rahasta otseselt ega kaudselt nende instrumentide omandiõiguse saamist;

▼ C2

c) instrumendid vastavad seoses klassifitseerimisega kõigile järgmistele tingimustele:

i) need kvalifitseeruvad kapitalina direktiivi 86/635/EMÜ artiklis 22 määratletud tähenduses;

ii) need klassifitseeritakse omakapitalina kohaldatavas raamatupidamistavas määratletud tähenduses;

iii) need klassifitseeritakse omakapitalina bilansilise maksejõuetuse kindlakstegemisel, kui see on maksejõuetust käsitlevate siseriiklike õigusaktide kohaselt kohaldatav;

d) instrumendid kajastatakse selgelt ja eraldi krediidasutuse või investeerimisühingu finantsaruannetes esitatavas bilansis;

e) instrumendid on tähtajatud;

f) instrumentide põhisummat ei või vähendada ega tagasi maksta, välja arvatud järgmistel juhtudel:

i) krediidasutuse või investeerimisühingu likvideerimine;

ii) instrumentide vabatahtlik tagasiostmine või kapitali vabatahtlik vähendamine muul viisil, kui krediidasutus või investeerimisühing on vastavalt artiklile 77 saanud pädeva asutuse eelneva loa;

g) instrumente reguleerivad sätted ei osuta otseselt ega kaudselt sellele, et instrumentide põhisummat tulevikus vähendatakse või makstakse see tagasi või et seda võidakse teha muul juhul kui krediidasutuse või investeerimisühingu likvideerimise korral, ning krediidasutus või investeerimisühing ei osuta sellele instrumentide emiteerimisel või enne seda ka ühelgi muul viisil, välja arvatud artiklis 27 osutatud instrumentide puhul, mille tagasivõtmisest ei tohi krediidasutused ja investeerimisühingud vastavalt kohaldatavatele siseriiklikele õigusaktidele keelduda.

h) instrumendid vastavad seoses väljamaksetega järgmistele tingimustele:

i) puudub eeliskäsitus seoses väljamaksete tegemise järjekorraga, sealhulgas seoses muude esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentidega, ning instrumente reguleerivate tingimustega ei ole ette nähtud väljamaksetega seotud eelisõigusi;

▼ C2

- ii) instrumentide omanikele võidakse väljamaksed teha ainult väljamaksete tegemiseks kasutatavatel kirjetel;
 - iii) instrumente reguleerivate tingimustega ei ole ette nähtud väljamaksete ülempiiri või muid selle maksimumtasemele seatud piiranguid, välja arvatud artiklis 27 osutatud instrumentide puhul;
 - iv) väljamaksete suurust ega muid tingimusi ei määrata kindlaks selle summa alusel, mille eest instrumendid emiteerimisel osteti, välja arvatud artiklis 27 osutatud instrumentide puhul;
 - v) instrumente reguleerivate tingimustega ei ole krediidiasutusele või investeerimisühingule pandud mis tahes kohustust teha väljamakseid instrumentide omanikele ning krediidiasutusele või investeerimisühingule ei ole sellist kohustust pandud ka mis tahes muul viisil;
 - vi) väljamaksete tegematajätmist ei käsitata krediidiasutuse või investeerimisühingu makseviivitusjuhuna;
 - vii) väljamaksete tühistamisega ei kaasne krediidiasutusele või investeerimisühingule mingeid piiranguid;
- i) võrreldes krediidiasutuse või investeerimisühingu emiteeritud kõigi kapitaliinstrumentidega, kaetakse instrumentide arvelt esimene ja proportsionaalselt suurim osa tekkinud kahjust, ning iga instrumendi arvelt kaetakse kahju samal määral, kui kõigi muude esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentide arvelt;
 - j) instrumendid järjestatakse krediidiasutuse või investeerimisühingu maksejõuetuse või likvideerimise korral kõigist muudest nõuetest madalamasse nõudeõiguse järku;
 - k) instrumendid annavad omanikele sellise nõudeõiguse krediidiasutuse või investeerimisühingu järelejäänud varadele, mis likvideerimise korral ja pärast kõigi kõrgema nõudeõiguse järguga nõuete rahuldamist on proportsionaalne selliste emiteeritud instrumentide summaga ning mis ei ole fikseeritud ja mille suhtes ei kohaldata ülemmäära, välja arvatud artiklis 27 osutatud kapitaliinstrumentide puhul;
 - l) instrumente ei ole taganud ega andnud neile garantiid, mis suurendaks instrumentidega seonduvate nõuete nõudeõiguse järku:
 - i) krediidiasutus või investeerimisühing ega tema tütarettevõtjad;
 - ii) krediidiasutuse või investeerimisühingu emaettevõtja ega tema tütarettevõtjad;
 - iii) emaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja ega tema tütarettevõtjad;
 - iv) segavaldusettevõtja ega tema tütarettevõtjad;
 - v) segafinantsvaldusettevõtja ega tema tütarettevõtjad;
 - vi) mis tahes ettevõtja, kellel on märkimisväärne seos punktides i–v osutatud üksustega;
 - m) instrumentide suhtes ei kohaldata mis tahes lepingulist ega muud korda, mis suurendaks instrumentidega seonduvate nõuete nõudeõiguse järku maksejõuetuse või likvideerimise korral.

▼ C2

Esimese lõigu punktis j sätestatud tingimus loetakse täidetuks ka juhul, kui instrumendid sisalduvad täiendavates esimese taseme omavahendites või teise taseme omavahendites artikli 484 lõike 3 alusel, tingimusel et need kuuluvad samasse nõudeõiguse järku.

▼ M8

Esimese lõigu punkti b kohaldamisel kvalifitseerub esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvaks instrumendiks vaid see osa kapitaliinstrumendist, mille eest on täielikult tasutud.

▼ C2

2. Lõike 1 punktis i sätestatud tingimused loetakse täidetuks olenevata täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse või teise taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide põhisumma alalisest allahindamisest.

▼ C3

Lõike 1 punktis f sätestatud tingimus loetakse täidetuks ka juhul, kui kapitaliinstrumendi põhisummat vähendatakse kriisilahendusmenetluse käigus või investeerimisühingu või krediitiasutuse eest vastutava kriisilahendusametuse poolt nõutud kapitaliinstrumentide allahindamise tulemusel.

Lõike 1 punktis g sätestatud tingimus loetakse täidetuks ka juhul, kui kapitaliinstrumenti reguleerivates sätetes märgitakse otseselt või kaudselt, et instrumendi põhisumma väheneks või võiks väheneda kriisilahendusmenetluse käigus või investeerimisühingu või krediitiasutuse eest vastutava kriisilahendusametuse poolt nõutava kapitaliinstrumentide allahindamise tulemusel.

3. Lõike 1 punkti h alapunktis iii sätestatud tingimus loetakse täidetuks ka juhul, kui instrumendilt makstakse välja kordajapõhiseid dividende, tingimusel et selliste kordajapõhiste dividendide tõttu ei tehta väljamakseid, mille tulemuseks on omavahendite ebaproportsionaalne vähenemine.

▼ M8

Lõike 1 esimese lõigu punkti h alapunktis v sätestatud tingimus loetakse täidetuks ka siis, kui tütarettevõtja on sõlminud oma emaettevõtjaga kasumi ja kahjumi ülekandmise lepingu, mille kohaselt on tütarettevõtja kohustatud kandma pärast oma iga-aastase finantsaruande koostamist oma iga-aastase tulemi üle emaettevõtjale, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) emaettevõtja omab 90 % või rohkem tütarettevõtja hääleõigusest ja kapitalist;
- b) emaettevõtja ja tütarettevõtja asuvad samas liikmesriigis;
- c) leping sõlmiti õiguspärasel maksustamise eesmärgil;
- d) tütarettevõtjal on iga-aastase finantsaruande koostamisel õigus vähendada väljamaksete summat, eraldades osa oma kasumist või kogu kasumi enda reservidesse või üldisse pangandusriskireservi, enne mis tahes makse tegemist emaettevõtjale;
- e) emaettevõtja on lepingu alusel kohustatud täielikult kompenseerima tütarettevõtja kogu kahjumi;
- f) lepingus nähakse ette etteteatamistähtaeg, mille kohaselt võib lepingu lõpetada üksnes majandusaasta lõpus ning selline lõpetamine jõustub

▼ **M8**

kõige varem järgmise majandusaasta alguses, mis ei muuda emaettevõtja kohustust kompenseerida täielikult tütarettevõtja jooksva majandusaasta kogu kahjum.

Kui krediidasutus või investeerimisühing on sõlminud kasumi ja kahjumi ülekandmise lepingu, teavitab ta sellest viivitamata pädevat asutust ning esitab pädevale asutusele kõnealuse lepingu koopia. Krediidasutus või investeerimisühing teavitab pädevat asutust viivitamata ka kõigist kasumi ja kahjumi ülekandmise lepingusse tehtud muudatustest ning lepingu lõpetamisest. Krediidasutus või investeerimisühing võib sõlmida ainult ühe kasumi ja kahjumi ülekandmise lepingu.

▼ **C2**

4. Lõike 1 punkti h alapunkti i kohaldamisel peavad diferentseeritud väljamaksed kajastama ainult diferentseeritud hääleõigusi. Sellega seoses kohaldatakse suuremaid väljamakseid ainult esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvatele instrumentidele, millel on vähem hääleõigusi või millel need puuduvad.

5. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks:

a) kohaldatav omavahendite kaudse rahastamise vorm ja laad;

▼ **C3**

b) kas ja millal tähendaksid kordajapõhised väljamaksed omavahendite ebaproportsionaalset vähenemist;

▼ **C2**

c) eelisväljamaksete tähendus.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

Artikkel 29

Vastastikuste seltside, ühistute, hoiuasutuste või muude samalaadsete krediidasutuste või investeerimisühingute emiteeritud kapitaliinstrumendid

1. Vastastikuste seltside, ühistute, hoiuasutuste või muude samalaadsete krediidasutuste või investeerimisühingute emiteeritud kapitaliinstrumendid kvalifitseeruvad esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentidena ainult juhul, kui on täidetud artiklis 28 sätestatud tingimused koos käesoleva artikli kohaldamisest tulenevate erisustega.

2. Seoses kapitaliinstrumentide tagasivõtmisega peavad olema täidetud järgmised tingimused:

a) krediidasutusel või investeerimisühingul peab olema võimalik keelduda instrumentide tagasivõtmisest, välja arvatud juhul, kui see on keelatud kohaldatavate siseriiklike õigusaktidega;

b) kui krediidasutusel või investeerimisühingul on kohaldatavate siseriiklike õigusaktidega keelatud keelduda instrumentide tagasivõtmisest, peab instrumente reguleerivate sätetega olema ette nähtud, et krediidasutus või investeerimisühing saab piirata kõnealuste instrumentide tagasivõtmist;

▼ C2

c) instrumentide tagasivõtmisest keeldumist või vajaduse korral tagasivõtmise piiramist ei käsitata krediidasutuse või investeerimisühingu makseviivitusjuhuna.

3. Kapitaliinstrumendid võivad sisaldada väljamaksete ülempiiri või maksimumtasemele seatud piiranguid ainult juhul, kui ülempiir või piirang on ette nähtud kooskõlas kohaldatavate siseriiklike õigusaktidega või krediidasutuse või investeerimisühingu põhikirjaga.

4. Kui kapitaliinstrumendid annavad maksejõuetuse või likvideerimise korral omanikule õiguse krediidasutuse või investeerimisühingu reservidele instrumentide nimiväärtusega piiratud mahus, kohaldatakse sellist piirangut samal määral ka krediidasutuse või investeerimisühingu emiteeritud kõigi muude esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentide omanike suhtes.

Esimeses lõigus sätestatud tingimus ei piira vastastikuse seltsi, ühistu, hoiuasutuse või muu samalaadse krediidasutuse või investeerimisühingu võimalust arvata esimese taseme põhiomavahendite hulka instrumente, mis ei anna nende omanikule hääleõigust ja vastavad kõigile järgmistele tingimustele:

a) hääleõigust mitte andvate instrumentide omanike nõudeõigus krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetuse või likvideerimise korral on proportsionaalne selle osaga esimese taseme põhiomavahendite kogusummast, mida need hääleõigust mitte andvad instrumendid esindavad;

b) muu poolest kvalifitseeruvad instrumendid esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentidena.

5. Kui kapitaliinstrumendid annavad maksejõuetuse või likvideerimise korral omanikule sellise nõudeõiguse krediidasutuse või investeerimisühingu varadele, mille puhul kohaldatakse ülemmäära, kohaldatakse sellist piirangut samal määral krediidasutuse või investeerimisühingu emiteeritud kõigi esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentide omanike suhtes.

6. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada selliste tagasivõtmise piirangute laad, mis on vajalikud juhul, kui krediidasutusel või investeerimisühingul on kohaldatavate siseriiklike õigusaktidega keelatud keelduda omavahenditesse kuuluvate instrumentide tagasivõtmisest.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

Artikkel 30

Tagajärjed, mis tulenevad sellest, kui esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvatele instrumentidele seatud tingimused ei ole enam täidetud

Kui esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentide puhul ei ole enam täidetud artiklis 28 või vajadusel artiklis 29 sätestatud tingimused, kohaldatakse järgmist:

▼ **C2**

- a) instrumendi kvalifitseerumine esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluva instrumendina lõpeb otsekohe;
- b) kõnealuse instrumendiga seotud ülekursi kvalifitseerumine esimese taseme põhiomavahendite kirjena lõpeb otsekohe.

*Artikkel 31***Ametiasutuste poolt eriolukorras märgitavad kapitaliinstrumendid**

1. Eriolukorras võivad pädevad asutused lubada krediidasutustel ja investeerimisühingutel arvata esimese taseme põhiomavahendite hulka instrumendid, mis vastavad vähemalt artikli 28 lõike 1 punktide b kuni e tingimustele, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) kapitaliinstrumendid emiteeritakse pärast 1. jaanuari 2014;
- b) komisjon käsitleb kapitaliinstrumente riigiabina;
- c) kapitaliinstrumendid emiteeritakse rekaptaliseerimismeetmete kontekstis kooskõlas sel ajal kehtivate riigiabi eeskirjadega;
- d) riik või asjakohane avaliku sektori asutus või avaliku sektori omandis olev üksus on kapitaliinstrumendid täielikult märkinud ja hoiab neid;
- e) kapitaliinstrumendid on suutelised kahjusid katma;
- f) välja arvatud artiklis 27 osutatud kapitaliinstrumentide puhul, annavad kapitaliinstrumendid likvideerimise korral nende omanikele pärast kõigi kõrgema nõudeõiguse järguga nõuete rahuldamist õiguse investeerimisühingu või krediidasutuse järelejäänud varale;
- g) riigi või, kui see on kohaldatav, siis asjakohase avaliku sektori asutuse või avaliku sektori omandis oleva üksuse jaoks on olemas sobivad väljumismehhanismid;
- h) pädev asutus on andnud oma eelneva loa ja avaldanud oma otsuse koos selgitusega selle otsuse kohta.

2. Asjaomase pädeva asutuse põhjendatud taotluse korral ja temaga koostöös loeb EBA käesoleva määruse kohaldamisel lõikes 1 osutatud instrumendid samaväärseks esimese taseme põhiomavahendi instrumendidega.

2. jagu

Usaldatavusfiltrid*Artikkel 32***Väärtpaberistatud varad**

1. Krediidasutus või investeerimisühing jätab omavahendite kõigist elementidest välja kohaldatava raamatupidamistava kohase mis tahes omakapitali suurendamise, mis tuleneb väärtpaberistatud varadest, sealhulgas järgmise:

- a) võimendusest saadava tuluga seotud suurenemine, millest tuleneb krediidasutuse või investeerimisühingu müügitulu;

▼ C2

b) kui krediidasutus või investeerimisühing on väärtpaperistamise tehingu algataja, siis puhastulu, mis tuleneb väärtpaperistatud varadest tulevikus saadava tulu kapitaliseerimisest ja parandab väärtpaperistamise positsioonide krediidikvaliteeti.

2. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada seda, mida tähendab müügitulu lõike 1 punkti a tähenduses.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

*Artikkel 33***Rahavoogude riskimaandamine ja oma kohustuste väärtuse muutus**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud jätavad omavahendite kõigist elementidest välja järgmised kirjed:

- a) õiglase väärtuse reservid, mis on seotud selliste finantsinstrumentide, mida ei hinnata õiglases väärtuses, rahavoogude riskimaandamisest saadava kasu või kahjuga, sealhulgas prognoositavad rahavood;
- b) krediidasutuse või investeerimisühingu õiglases väärtuses hinnatavate kohustustega seotud kasu või kahju, mis tuleneb krediidasutuse või investeerimisühingu enda krediidikvaliteedi muutusest;

▼ M8

c) krediidasutuse või investeerimisühingu tuletisinstrumentidest tulenevate kohustuste õiglase väärtuse muutustest tulenev kasum ja kahjum, mis on tingitud krediidasutuse või investeerimisühingu enda krediidiriski muutustest.

▼ C2

2. Lõike 1 punkti c kohaldamisel ei tasaarvesta krediidasutused ja investeerimisühingud enda krediidiriskist tingitud õiglase väärtuse muutustest tulenevat kasumit ja kahjumit oma vastaspoole krediidiriskist tingitud õiglase väärtuse muutustest tuleneva kasumi ja kahjumiga.

3. Ilma et see piiraks lõike 1 punkti b kohaldamist, võib krediidasutus või investeerimisühing arvata oma kohustustest tulenevate kasumite ja kahjumite summa omavahendite hulka, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) kohustused on võlakirjade vormis, nagu on osutatud direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõikes 4;
- b) muutused krediidasutuse või investeerimisühingu varade ja kohustuste väärtuses tulenevad samadest muutustest krediidasutuse või investeerimisühingu enda krediidikvaliteedis;
- c) punktis a osutatud võlakirjade väärtuse ja krediidasutuse või investeerimisühingu vara väärtuste vahel on tihed seos;
- d) hüpoteeklaene on võimalik tagasi osta, ostes hüpoteeklaenude rahastamiseks kasutatavad võlakirjad turu- või nimiväärtusega tagasi.

▼ C2

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks, mida tähendab tihe seos võlakirjade väärtuse ja vara väärtuse vahel, mida on osutatud lõike 3 punktis c.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 30. septembriks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

*Artikkel 34***Täiendavad väärtuse korrigeerimised**

Krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad omavahendite summa arutamisel artiklis 105 sätestatud nõudeid kõigi oma varade suhtes, mida mõõdetakse õiglasel väärtuses, ning arvavad esimese taseme põhiomavahenditest maha mis tahes vajalikud täiendavad väärtuse korrigeerimised.

*Artikkel 35***Õiglasel väärtuses mõõdetud realiseerimata kasum ja kahjum**

Välja arvatud artiklis 33 osutatud kirjete puhul, ei tee krediidiasutused ja investeerimisühingud korrigeerimisi, et kõrvaldada omavahenditest varadelt või kohustustelt saadud realiseerimata kasum või kahjum, mis on mõõdetud õiglasel väärtuses.

3. jagu

Mahaarvamised esimese taseme põhiomavahendite kirjetest, erandid ja alternatiivid

1. alajagu

Mahaarvamised esimese taseme põhiomavahendite kirjetest*Artikkel 36***Mahaarvamised esimese taseme põhiomavahendite kirjetest**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvavad esimese taseme põhiomavahendite kirjetest maha järgmise:

- a) jooksva majandusaasta kahjum;
- b) immateriaalsed varad;
- c) tulevasel kasumlikkusel põhinev edasilükkunud tulumaksu vara;
- d) krediidiasutuste ja investeerimisühingute puhul, kes kasutavad riskiga kaalutud varade arutamiseks sisereitingute meetodit, negatiivsed summad, mis tulenevad artiklite 158 ja 159 kohasest oodatava kahju arutamisest;

▼ C2

- e) krediidasutuse või investeerimisühingu bilansis olev kindlaksmääratud hüvitisega pensionifondi vara;
- f) krediidasutuse või investeerimisühingu otsene, kaudne ja sünteetiline osalus enda esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides, sealhulgas enda esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides, mille ostmiseks on krediidasutusel või investeerimisühingul olemasoleva lepingujärgse kohustuse alusel tegelik või tingimuslik kohustus;
- g) otsesed, kaudsed ja sünteetilised osalused finantssektori ettevõtjate esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides, kui kõnealustel ettevõtjatel on krediidasutusega või investeerimisühinguga vastastikune ristosalus, mis on pädeva asutuse arvates loodud selleks, et kunstlikult suurendada krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendeid;
- h) selliste otsete, kaudsete ja sünteetiliste osaluste kohaldatav summa, mis krediidasutusel või investeerimisühingul on finantssektori ettevõtjate esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides, kui krediidasutusel või investeerimisühingul ei ole olulisi investeeringuid kõnealustes ettevõtjates;
- i) selliste otsete, kaudsete ja sünteetiliste osaluste kohaldatav summa, mis krediidasutusel või investeerimisühingul on finantssektori ettevõtjate esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides, kui krediidasutusel või investeerimisühingul on olulisi investeeringuid kõnealustes ettevõtjates;
- j) artikli 56 kohaselt täiendavate esimese taseme omavahendite kirjetest mahaarvamisele kuuluvate kirjete summa, mis ületab krediidasutuse või investeerimisühingu täiendavaid esimese taseme omavahendeid;
- k) järgmiste selliste kirjete positsiooni väärtus, mis kvalifitseeruvad riskikaalu 1 250 % kohaldamiseks, kui krediidasutus või investeerimisühing alternatiivina riskikaalu 1 250 % kohaldamisele arvab kõnealuse riskipositsiooni summa esimese taseme põhiomavahendite summast maha:

- i) oluline osalus väljaspool finantssektorit;

▼ M5

- ii) artikli 244 lõike 1 punkti b, artikli 245 lõike 1 punkti b ja artikli 253 kohased väärtpaperistamise positsioonid;

▼ C2

- iii) artikli 379 lõike 3 kohased reguleerimata väärtpaperiülekanDED;
 - iv) positsioonid, mis kuuluvad kogumisse, mille riskikaalu krediidasutus või investeerimisühing ei saa vastavalt artikli 153 lõikele 8 sisereitingute meetodi kohaselt määrata;
 - v) omakapitali investeeringud sisemudelitel põhineva meetodi kohaselt, vastavalt artikli 155 lõikele 4;
 - l) kõik arvutamise ajal prognoositavad esimese taseme põhiomavahendite kirjetega seotud maksud, välja arvatud juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing esimese taseme põhiomavahendite kirjete summat vastavalt korrigeerib, niivõrd kui võrd sellised maksud vähendavad summat, mille ulatuses võib kõnealuseid kirjeid kasutada riskide või kahju katmiseks;

▼ M7

m) kohaldatav viivisnõuete ebapiisava likviidsuskatte summa.

▼ C2

2. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada käesoleva artikli lõike 1 punktides a, c, e, f, h, i ja l osutatud mahaarvamiste kohaldamist ning seotud mahaarvamisi, mis sisalduvad artikli 56 punktides a, c, d ja f ning artikli 66 punktides a, c ja d.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada finantseerimisasutuste ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrusega (EL) nr 1094/2010 ⁽¹⁾ asutatud Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalvega (EIOPA) konsulteerides, kolmandate riikide kindlustusandjate ja edasikindlustusandjate ning direktiivi 2009/138/EÜ artikli 4 kohaselt kõnealuse direktiivi reguleerimisalast välja jäävate ettevõtjate selliste kapitaliinstrumentide liigid, mis arvatakse maha omavahendite järgmistest elementidest:

a) esimese taseme põhiomavahendite kirjed;

b) täiendavate esimese taseme omavahendite kirjed;

c) teise taseme omavahendite kirjed.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

▼ M8

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada lõike 1 punktis b osutatud mahaarvamiste kohaldamist, sealhulgas väärtusele avalduvate selliste negatiivsete mõjude olulisust, mis ei tekita probleeme usaldatavusnõuete täitmisel.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. juuniks 2020.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

⁽¹⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 48.

▼ C2*Artikkel 37***Immateriaalse vara mahaarvamine**

Krediidasutused ja investeerimisühingud määravad mahaarvatavate immateriaalsete varade summa kindlaks järgmiselt:

- a) mahaarvatavat summat vähendatakse sellega seotud edasilükkunud tulumaksu kohustuste summa võrra, mille saab kustutada, kui immateriaalsete varade väärtus langeb või nende raamatupidamisarvestuses kajastamine kohaldatava raamatupidamistava alusel lõpetatakse;
- b) mahaarvatav summa hõlmab firmaväärtust, mida võetakse arvesse krediidasutuse või investeerimisühingu oluliste investeeringute hindamisel;

▼ M8

- c) mahaarvatavat summat vähendatakse tütarettevõtjate sellise immateriaalse vara arvestusliku ümberhindamise summa võrra, mis on saadud tütarettevõtjate konsolideerimisel ja mis on seotud isikutega, kes ei ole I osa II jaotise 2. peatüki kohasesse konsolideerimisse kaasatud ettevõtjad.

▼ C2*Artikkel 38***Tulevasel kasumlikkusel põhineva edasilükkunud tulumaksu vara mahaarvamine**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud määravad mahaarvatava tulevasel kasumlikkusel põhineva edasilükkunud tulumaksu vara summa kindlaks vastavalt käesolevale artiklile.

2. Tulevasel kasumlikkusel põhineva edasilükkunud tulumaksu vara summa arvutamisel ei vähendata seda krediidasutuse või investeerimisühingu seotud edasilükkunud tulumaksu kohustuste summa võrra, välja arvatud juhul, kui on täidetud lõikes 3 sätestatud tingimused.

3. Tulevasel kasumlikkusel põhineva edasilükkunud tulumaksu vara summat võib vähendada krediidasutuse või investeerimisühingu seotud edasilükkunud tulumaksu kohustuste summa võrra, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) ettevõtjal on kohaldatava siseriikliku õiguse alusel juriidilist jõudu omav õigus neid praeguseid tulumaksu varasid praeguste tulumaksu kohustustega tasaarvestada;
- b) edasilükkunud tulumaksu varad ja edasilükkunud tulumaksu kohustused on seotud maksudega, mida sama maksuhaldur kogub samalt maksustatavalt ettevõtjalt.

4. Krediidasutuse või investeerimisühingu seotud edasilükkunud tulumaksu kohustused, mida kasutatakse lõike 3 kohaldamisel, ei või sisaldada selliseid edasilükkunud tulumaksu kohustusi, millega vähendatakse mahaarvamisele kuuluvat immateriaalse vara või kindlaksmääratud hüvitisega pensionifondi vara summat.

5. Lõikes 4 osutatud seotud edasilükkunud tulumaksu kohustuste summa jaotatakse järgmise vahel:

- a) tulevasel kasumlikkusel põhinev edasilükkunud tulumaksu vara, mis tuleneb ajutistest erinevustest ja mida ei ole maha arvatud vastavalt artikli 48 lõikele 1;

▼ **C2**

- b) igasugune muu tulevasel kasumlikkusel põhinev edasilükkunud tulumaksu vara.

Krediidiasutused ja investeerimisühingud jaotavad seotud edasilükkunud tulumaksu kohustused proportsionaalselt vastavalt sellele, milline on punktis a ja punktis b osutatud tulevasel kasumlikkusel põhineva edasilükkunud tulumaksu vara osakaal.

Artikkel 39

Enammakstud maksusummad, tagasi kantud maksukahjum ja edasilükkunud tulumaksu vara, mis ei põhine tulevasel kasumlikkusel

1. Järgmisi kirjeid ei arvata omavahenditest maha ja neile antakse riskikaal vastavalt vajadusele III osa II jaotise 2. või 3. peatüki kohaselt:

- a) krediidiasutuse või investeerimisühingu enammakstud maksusummad jooksva aasta eest;
- b) krediidiasutuse või investeerimisühingu jooksva aasta maksukahjum, mis on kantud tagasi eelmistele aastatele ja mis annab aluse nõudeks keskvalitsuse, piirkondliku valitsuse või kohaliku maksuhalduri vastu või õiguse neilt saadaolevale summale.

2. ► **M8** Edasilükkunud tulumaksu vara, mis ei põhine tulevasel kasumlikkusel, peab piirduma ajutistest erinevustest tuleneva edasilükkunud tulumaksu varaga, mis tekkis enne 23. novembrit 2016, kui kõik järgmised tingimused on täidetud: ◀

- a) see asendatakse automaatselt, kohustuslikult ja viivitamatult maksukrediidiga, juhul kui krediidiasutus või investeerimisühing kajastab ametlikult heakskiidetud iga-aastastes finantsaruannetes kahjumit, juhul kui krediidiasutus või investeerimisühing likvideeritakse või juhul kui ta muutub maksejõuetuks;
- b) krediidiasutusel või investeerimisühingul on kohaldatava siseriikliku maksuõiguse alusel võimalus tasaarvestada punktis a osutatud maksukrediit oma või nimetatud maksuõiguse kohaselt maksustamise otstarbel selle krediidiasutuse või investeerimisühinguga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva mis tahes teise ettevõtja maksukohustusega või mis tahes teise I osa II jaotise 2. peatüki kohaselt konsolideeritud alusel teostatava järelevalve alla kuuluva ettevõtja maksukohustusega;
- c) kui punktis b osutatud maksukrediidi summa ületab selles punktis osutatud maksukohustused, siis asendatakse iga selline vahe viivitamata otsese nõudega selle liikmesriigi keskvalitsuse vastu, kus krediidiasutus või investeerimisühing on asutatud.

Krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad edasilükkunud tulumaksu vara suhtes riskikaalu 100 %, kui punktides a, b ja c sätestatud nõuded on täidetud.

Artikkel 40

Oodatava kahju arvutamises tulenevate negatiivsete summade mahaarvamine

Artikli 36 lõike 1 punkti d kohaselt mahaarvatavat summat ei vähendata tulevasel kasumlikkusel põhineva edasilükkunud tulumaksu vara taseme suurenemise või muu täiendava maksumõju võrra, mis võib aset leida, kui eraldised tõuseksid III osa II jaotise 3. peatüki 3. jaos osutatud oodatava kahjuga samale tasemele.

▼ C2*Artikkel 41***Kindlaksmääratud hüvitisega pensionifondi vara mahaarvamine**

1. Artikli 36 lõike 1 punkti e kohaldamisel vähendatakse mahaarvatavat kindlaksmääratud hüvitisega pensionifondi vara summat järgmise võrra:

- a) mis tahes seotud edasilükkunud tulumaksu kohustused, mille saaks kustutada, kui vara väärtus langeb või selle raamatupidamisarvestuses kajastamine kohaldatava raamatupidamistava alusel lõpetatakse;
- b) kindlaksmääratud hüvitisega pensionifondi vara summa, mida krediidiasutus või investeerimisühing saab piiramatult kasutada, tingimusel, et krediidiasutus või investeerimisühing on saanud selleks pädeva asutuse eelneva loa.

Kõnealune vara, millega vähendatakse mahaarvatavat summat, saab riskikaalu vastavalt vajadusele kas III osa II jaotise 2. või 3. peatüki kohaselt.

2. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada kriteeriumid, mille alusel pädev asutus lubab krediidiasutusel või investeerimisühingul vähendada kindlaksmääratud hüvitisega pensionifondi varade summat vastavalt lõike 1 punktis b sätestatule.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

*Artikkel 42***Enda esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides olevate osaluste mahaarvamine**

Artikli 36 lõike 1 punkti f kohaldamisel arvutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud osalused enda esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides pika kogupositsiooni alusel, võttes arvesse järgmisi erandeid:

- a) krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad arvutada enda esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides olevate osaluste summa pika netopositsiooni alusel, eeldusel et on täidetud mõlemad järgmised tingimused:
 - i) lühikesed ja pikad positsioonid on samas aluspositsioonis ning lühikesed positsioonid ei hõlma vastaspoole riski;
 - ii) nii lühikesi kui ka pikki positsioone hoitakse mõlemaid kauplemisportfellis või hoitakse mõlemaid muu tegevuse all;
- b) otseste, kaudsete ja sünteetiliste osaluste puhul indeksipõhistes väärt-paberites määravad krediidiasutused ja investeerimisühingud mahaarvatava summa kindlaks, arvutades aluspositsiooni nende indeksite koosseisu kuuluvates enda esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides;

▼ C2

- c) krediidasutused ja investeerimisühingud võivad tasaarvestada enda esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentide pikad kogupositsioonid, mis tulenevad indeksipõhistes väärtpaberites olevatest osalustest, enda esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentide lühikeste positsioonidega, mis tulenevad alusindeksi lühikestest positsioonidest, sealhulgas juhul, kui kõnealused lühikesed positsioonid hõlmavad vastaspoole riski, eeldusel et on täidetud mõlemad järgmised tingimused:
- i) pikad ja lühikesed positsioonid on samas alusindeksis;
 - ii) nii lühikesi kui pikki positsioone hoitakse mõlemaid kauplemisportfellis või hoitakse mõlemaid muu tegevuse all.

*Artikkel 43***Olulised investeringud finantssektori ettevõtjas**

Mahaarvamiste tegemisel kooskõlas artikliga 36 loetakse krediidasutusel või investeerimisühingul olevat oluline investering finantssektori ettevõtjas, kui täidetud on mis tahes järgmine tingimus:

- a) krediidasutus või investeerimisühing omab üle 10 % kõnealuse ettevõtja emiteeritud esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvatest instrumentidest;
- b) krediidasutusel või investeerimisühingul on märkimisväärne seos kõnealuse ettevõtjaga ja ta omab kõnealuse ettevõtja emiteeritud esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvaid instrumente;
- c) krediidasutus või investeerimisühing omab kõnealuse ettevõtja emiteeritud esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvaid instrumente ning asjaomane ettevõtja ei ole kaasatud I osa II jaotise 2. peatüki kohasesse konsolideerimisse, kuid on kohaldatava raamatupidamistava kohase finantsaruandluse eesmärgil kaasatud krediidasutuse või investeerimisühinguga samasse raamatupidamislikku konsolideerimisse.

Artikkel 44

Finantssektori ettevõtjate esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides olevate osaluste mahaarvamine ja mahaarvamised olukorras, kus krediidasutusel või investeerimisühingul on vastastikune ristosalus, mis on kunstlikult loodud omavahendite suurendamiseks

Krediidasutused ja investeerimisühingud teevad artikli 36 lõike 1 punktides g, h ja i osutatud mahaarvamised järgmiselt:

- a) osalused finantssektori ettevõtjate esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides ja nende muudes kapitaliinstrumentides arvutatakse pika kogupositsiooni alusel;
- b) kindlustuse esimese taseme omavahendite kirjeid käsitatakse mahaarvamiste tegemisel osalusena esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides.

▼ C2*Artikkel 45***Finantssektori ettevõtjate esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides olevate osaluste mahaarvamine**

Krediidasutused ja investeerimisühingud teevad artikli 36 lõike 1 punktidega h ja i ette nähtud mahaarvamised järgmiselt:

a) nad võivad arvutada otsesed, kaudsed ja sünteetilised osalused finantssektori ettevõtjates esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides samas aluspositsioonis oleva pika netopositsiooni alusel, eeldusel et mõlemad järgmised tingimused on täidetud:

▼ M8

i) lühikese positsiooni lõpptähtaeg kas vastab pika positsiooni lõpptähtajale või on sellest hilisem või on lühikese positsiooni järelejäänud tähtaeg vähemalt üks aasta;

▼ C2

ii) nii lühikest kui pikka positsiooni hoitakse mõlemaid kauplemisportfellis või hoitakse mõlemaid muu tegevuse all;

b) otseste, kaudsete ja sünteetiliste osaluste puhul indeksipõhistes väärt-paberites määravad krediidasutused ja investeerimisühingud mahaarvatava summa kindlaks, arvutades aluspositsiooni nende indeksite koosseisu kuuluvates finantssektori ettevõtjate kapitaliinstrumentides.

*Artikkel 46***Osaluste mahaarvamine esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, kui krediidasutusel või investeerimisühingul ei ole olulist investeeringut finantssektori ettevõtjas**

1. Artikli 36 lõike 1 punkti h kohaldamisel arvutavad krediidasutused ja investeerimisühingud mahaarvatava summa, korrutades käesoleva lõike punktis a osutatud summa käesoleva lõike punktis b osutatud arvutuse tulemusel saadava teguriga:

a) kogusumma, mille võrra krediidasutuse või investeerimisühingu otsesed, kaudsed ja sünteetilised osalused selliste finantssektori ettevõtjate esimese taseme põhiomavahenditesse, täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse või teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, milles krediidasutusel või investeerimisühingul ei ole olulist investeeringut, ületavad 10 % krediidasutuse või investeerimisühingu esimese taseme põhiomavahendite kirjete kogusummas, arvatuna pärast järgmiste sätete kohaldamist esimese taseme põhiomavahendite kirjete suhtes:

i) artiklid 32 kuni 35;

ii) artikli 36 lõike 1 punktides a–g, punkti k alapunktides ii–v ja punktis l osutatud mahaarvamised, välja arvatud mahaarvatav summa seoses tulevase kasumlikkuse põhineva edasilükkunud tulumaksu varaga, mis tuleneb ajutistest erinevustest;

iii) artiklid 44 ja 45;

▼ C2

b) krediidasutuse või investeerimisühingu otseste, kaudsete ja sünteetiliste osaluste summa selliste finantssektori ettevõtjate esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides, milles krediidasutusel või investeerimisühingul ei ole olulist investeeringut, jagatuna krediidasutuse või investeerimisühingu otseste, kaudsete ja sünteetiliste osaluste kogusummaga finantssektori ettevõtjate esimese taseme põhiomavahenditesse, täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse või teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud jätavad löike 1 punktis a osutatud summast ja löike 1 punktis b osutatud teguri arvutusest välja väärtpaberite emissiooni tagamisega seotud positsioonid, mida hoitakse viis tööpäeva või vähem.

3. Löike 1 kohaselt mahaarvatav summa jaotatakse osadeks kõigi hoitavate esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentide vahel. Krediidasutused ja investeerimisühingud määravad kindlaks selle, milline summa igast esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvast instrumendist tuleb löike 1 kohaselt maha arvata, korrutades käesoleva löike punktis a osutatud summa käesoleva löike punktis b osutatud osakaaluga:

a) osaluste summa, mis tuleb löike 1 kohaselt maha arvata;

b) iga hoitava esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluva instrumendi osakaal kogusummas, mille moodustavad krediidasutuse või investeerimisühingu otsesed, kaudsed ja sünteetilised osalused selliste finantssektori ettevõtjate esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides, milles krediidasutusel või investeerimisühingul ei ole olulist investeeringut.

4. Artikli 36 löike 1 punktis h osutatud osaluste summat, mis ei ületa 10 % krediidasutuse või investeerimisühingu esimese taseme põhiomavahendite kirjetest pärast löike 1 punkti a alapunktide i–iii sätete kohaldamist, ei arvata maha ning selle suhtes kohaldatakse vajaduse korral III osa II jaotise 2. või 3. peatüki kohaseid riskikaalusid ja III osa IV jaotises sätestatud nõudeid.

5. Krediidasutused ja investeerimisühingud määravad kindlaks selle, millist summat igast omavahenditesse kuuluvast instrumendist tuleb löike 4 kohaselt riskiga kaaluda, korrutades käesoleva löike punktis a osutatud summa käesoleva löike punktis b osutatud summaga:

a) osaluste summa, mida tuleb löike 4 kohaselt riskiga kaaluda;

b) osa, mis saadakse löike 3 punktis b sätestatud arvutuse tulemusel

▼ C2*Artikkel 47***Esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides olevate osaluste mahaarvamine, kui krediidasutusel või investeerimisühingul on oluline investeering finantssektori ettevõtjas**

Artikli 36 lõike 1 punkti i kohaldamisel määratakse esimese taseme põhiomavahendite kirjetest mahaarvamisele kuuluv summa kindalaks vastavalt artiklitele 44 ja 45 ja 2. alajaole ning nende hulka ei arvata väärtpaperite emissiooni tagamisega seotud positsioone, mida hoitakse viis tööpäeva või vähem.

▼ M7*Artikkel 47a***Viivisnõuded**

1. Artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel hõlmab „viivisnõue” järgmisi kirjeid, eeldusel et neid ei kajastata krediidasutuse või investeerimisühingu kauplemisportfellis:

- a) võlainstrument, sealhulgas võlaväärtpaper, laen, ettemakse ja nõudmiseni hoius;
- b) võetud siduv laenuandmiskohustus, antud finantsgarantii või muu võetud kohustus, sõltumata sellest, kas see on tühistatav või mitte, välja arvatud kasutamata krediidilimiidid, mille võib igal ajal tingimusteta ja ette teatamiseta tühistada või mille puhul on ette nähtud automaatne tühistamine laenuvõtja krediidivõimelisuse halvenemise korral.

2. Artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel on võlainstrumendi riskipositsiooni väärtus selle bilansiline väärtus, mille mõõtmisel ei võeta arvesse spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi, artiklite 34 ja 105 kohaseid täiendavaid väärtuse korrigeerimisi, artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatud summasid, muid riskipositsiooniga seonduvaid omavahendite vähendamisi ega osalisi mahakandmisi, mille krediidasutus või investeerimisühing on teinud alates viimasest korrast, mil nõue viivisnõudeks liigitati.

Artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel peab sellise võlainstrumendi riskipositsiooni väärtuses, mis osteti madalama hinnaga kui summa, mille võlgnik peab tasuma, sisalduma ostuhinna ja võlgniku võlasumma vaheline erinevus.

Artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel on võetud siduva laenuandmiskohustuse, antud finantsgarantii või muu käesoleva artikli lõike 1 punktis b osutatud kohustuse riskipositsiooni väärtus selle nimiväärtus, mis kajastab krediidasutuse või investeerimisühingu maksimaalset krediidiriski positsiooni, võtmata arvesse otsesest või kaudset krediidiriski kaitset. Võetud siduva laenuandmiskohustuse nimiväärtus on kasutusele võtmata summa sellest summast, mille krediidasutus või investeerimisühing on lubanud laenuks anda ning antud finantsgarantii nimiväärtus on maksimaalne summa, mille isik peaks garantii realiseerimise korral maksuma.

Käesoleva lõike kolmandas lõigus osutatud nimiväärtuses ei võeta arvesse spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi, artiklite 34 ja 105 kohaseid täiendavaid väärtuse korrigeerimisi, artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatud summasid ega muid riskipositsiooniga seonduvaid omavahendite vähendamisi.

▼M7

3. Artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel liigitatakse viivisnõueteks järgmised nõuded:

- a) nõue, mida käsitatakse makseviivituses olevana vastavalt artiklile 178;
- b) nõue, mida käsitatakse langenud väärtusega nõudena vastavalt kohaldatavale raamatupidamistavale;
- c) nõue, mille suhtes kohaldatakse vastavalt lõikele 7 katseaega, kui on võetud täiendavaid võla restruktureerimise meetmeid või kui nõude maksetähtaega on ületatud üle 30 päeva;
- d) nõue sellise siduva kohustuse vormis, mida selle väljamaksmise või muul viisil kasutamise korral ei maksta tõenäoliselt täies ulatuses tagasi ilma tagatist realiseerimata;
- e) nõue sellise finantsgarantii vormis, mille garantii saanud pool tõenäoliselt realiseerib, sealhulgas juhul, kui aluseks olev garanteeritud nõue vastab viivisnõudeks liigitamise kriteeriumidele.

Kui krediidasutusel või investeerimisühingul on võlgniku vastu bilansilised nõuded, mille puhul on maksetähtaega ületatud üle 90 päeva ja mis moodustavad rohkem kui 20 % kõigist kõnealuse võlgniku vastu olevatest bilansilistest nõuetest, käsitatakse punkti a kohaldamisel kõiki kõnealuse võlgniku vastu olevaid bilansilisi ja bilansiväliseid nõudeid viivisnõuetena.

4. Nõudeid, mille suhtes ei ole kohaldatud võla restruktureerimise meetmeid, ei liigitata enam viivisnõueteks artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) nõue vastab väljumiskriteeriumidele, mille alusel krediidasutus või investeerimisühing lõpetab nõude liigitamise langenud väärtusega nõudeks vastavalt kohaldatavale raamatupidamistavale ja makseviivituses olevaks nõudeks vastavalt artiklile 178;
- b) võlgniku olukord on paranenud niivõrd, et krediidasutus või investeerimisühing on veendunud, et võlgnetavad summad makstakse tõenäoliselt täielikult ja õigel ajal tagasi;
- c) võlgnikul ei ole ühtegi tähtjaks tasumata summat, mille tasumise tähtaega on ületatud rohkem kui 90 päeva.

5. Viivisnõude liigitamine müügiks hoitavaks põhivaraks vastavalt kohaldatavale raamatupidamistavale ei lõpeta selle liigitamist viivisnõudeks artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel.

6. Viivisnõudeid, mille suhtes kohaldatakse võla restruktureerimise meetmeid, ei liigitata enam viivisnõueteks artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) nõuded ei ole enam olukorras, mille pärast tuleks need liigitada viivisnõudeks vastavalt lõikele 3;
- b) on möödunud vähemalt aasta kuupäevast, kui rakendati võla restruktureerimise meetmeid või kuupäevast, kui nõuded liigitati viivisnõueteks, olenevalt sellest, kumb toimus hiljem;
- c) pärast võla restruktureerimise meetmete rakendamist ei ole enam tähtjaks tasumata summasid ja krediidasutus või investeerimisühing on võlgniku finantsseisundi analüüsi põhjal veendunud, et nõue makstakse tõenäoliselt täielikult ja õigel ajal tagasi.

▼ M7▼ C7

Täielikku ja õigeaegset tagasimaksmist võib pidada tõenäoliseks juhul, kui võlgnik on korrapäraselt ja õigel ajal maksnud tagasi summad, mis võrduvad ühega järgmistest:

▼ M7

- a) summa, mis oli tähtjaks tasumata enne võla restruktureerimise meetmete rakendamist, kui olid olemas tähtjaks tasumata summad;
 - b) summa, mis on maha kantud võla restruktureerimise meetmete rakendamise raames, kui tähtjaks tasumata summasid ei olnud.
7. Kui nõude liigitamine viivisnõudeks vastavalt lõikele 6 lõpetatakse, kohaldatakse sellise nõude suhtes katseaega, kuni täidetud on kõik järgmised tingimused:
- a) on möödunud vähemalt kaks aastat sellest, mil restruktureeritud võlanõue liigitati ümber nõuetekohaselt teenindatavaks nõudeks;
 - b) vähemalt poole sellise ajavahemiku jooksul, mil nõude suhtes kohaldatakse katseaega, on tehtud regulaarseid ja õigeaegseid makseid, mille tulemusel on kokku tagasi makstud olulises summas põhiosa või intresse;
 - c) ükski võlgniku vastu olev nõue ei ole tasumata rohkem kui 30 päeva.

*Artikkel 47b***Võla restruktureerimise meetmed**

1. Võla restruktureerimise meede hõlmab krediidasutuse või investeerimisühingu järeleandmist võlgnikule, kellel on või võib tõenäoliselt tekkida raskusi oma siduvate finantskohustuste täitmisel. Järeleandmine võib laenuandjale tuua kahju ja osutab ühele järgmistest tegevustest:

- a) võlakohustuse tingimuste muutmine, kui seda ei oleks tehtud juhul, kui võlgnikul ei oleks siduvate finantskohustuste täitmisel raskusi tekkinud;
- b) võlakohustuse täielik või osaline refinantseerimine, kui seda ei oleks tehtud juhul, kui võlgnikul ei oleks siduvate finantskohustuste täitmisel raskusi tekkinud.

2. Võla restruktureerimise meetmetena käsitatakse vähemalt järgmisi olukordi:

- a) uued lepingutingimused, mis on võlgnikule soodsamad kui varasemad lepingutingimused, kui võlgnikul on või võib tõenäoliselt tekkida raskusi siduvate finantskohustuste täitmisel;
- b) uued lepingutingimused on võlgnikule soodsamad kui lepingutingimused, mida sama krediidasutus või investeerimisühing pakub samal ajal sarnase riskiprofiiliga võlgnikele, kui võlgnikul on või võib tõenäoliselt tekkida raskusi siduvate finantskohustuste täitmisel;
- c) algsete lepingutingimuste alusel liigitati nõue viivisnõudeks enne lepingutingimuste muutmist või see oleks liigitatud viivisnõudeks juhul, kui lepingutingimusi ei oleks muudetud;
- d) meetme tulemusel tühistatakse võlakohustus täielikult või osaliselt;
- e) krediidasutus või investeerimisühing lubab kasutada lepingusätteid, mis võimaldavad võlgnikul muuta lepingutingimusi, ja nõue oli liigitatud viivisnõudeks enne kõnealuste lepingusätetele tuginemist või

▼ **M7**

- oleks liigitatud viivisnõudeks juhul, kui kõnealustele lepingusätetele ei oleks tuginetud;
- f) laenu andmisel või ligikaudu samal ajal maksis võlgnik tagasi sama krediidasutuse või investeerimisühingu ees oleva muu sellise võlakohustuse põhiosa või intressid, mis oli liigitatud viivisnõudeks või oleks liigitatud viivisnõudeks, kui kõnealuseid makseid ei oleks tehtud;
- g) lepingutingimuste muutmine hõlmab tagatise enda valdusesse võtmise kaudu tehtavaid tagasimakseid, kui selline muudatus kujutab endast järeleandmist.
3. Järgmised asjaolud näitavad, et võla restruktureerimise meetmeid võib olla võetud:
- a) algse lepingu puhul oli maksetähtaega ületatud üle 30 päeva vähemalt üks kord lepingu muutmisele eelnenud kolme kuu jooksul või ilma lepingu muutmiseeta oleks maksetähtaega ületatud üle 30 päeva;
- b) krediidilepingu sõlmimisel või ligikaudu sel ajal maksis võlgnik tagasi sama krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes oleva muu sellise võlakohustuse põhiosa või intressid, mille puhul oli maksetähtaega ületatud 30 päeva vähemalt üks kord uue laenu andmisele eelnenud kolme kuu jooksul;
- c) krediidasutus või investeerimisühing lubab tugineda lepingusätetele, mis võimaldavad võlgnikul muuta lepingutingimusi, ja nõude puhul on maksetähtaega ületatud 30 päeva või oleks maksetähtaega ületatud 30 päeva, kui kõnealustele lepingusätetele ei oleks tuginetud.
4. Käesoleva artikli kohaldamisel hinnatakse võlgniku raskusi siduvate finantskohustuste täitmisel võlgniku tasandil, võttes arvesse kõiki võlgniku gruppi kuuluvaid juriidilisi isikuid, kes jäävad grupi raamatupidamise konsolideerimise ulatusse, ja füüsilisi isikuid, kellel on grupi üle kontroll.

*Artikkel 47c***Mahaarvamine seoses viivisnõuetega**

1. Artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel määravad krediidasutused ja investeerimisühingud iga viivisnõude jaoks eraldi kindlaks kohaldatava ebapiisava katte summa, mis arvatakse maha esimese taseme põhiomavahendite kirjetest, lahutades käesoleva lõike punkti b alusel arvutatud summa käesoleva lõike punkti a alusel arvutatud summast, kui punktis a osutatud summa ületab punktis b osutatud summat:
- a) järgmiste summa:
- i) iga viivisnõude tagamata osa, kui see on olemas, korrutatud lõikes 2 osutatud kohaldatava teguriga;
- ii) iga viivisnõude tagatud osa, kui see on olemas, korrutatud lõikes 3 osutatud kohaldatava teguriga;
- b) järgmiste kirjete summa, kui need on seotud sama viivisnõudega:
- i) spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised;
- ii) artiklite 34 ja 105 kohased täiendavad väärtuse korrigeerimised;

▼ M7

- iii) muud omavahendite vähendamised;
- iv) krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul, kes kasutavad riskiga kaalutud varade arvutamiseks sisereitingutel põhinevat meetodit, seoses viivisnõuetega artikli 36 lõike 1 punkti d kohaselt maha arvatud summade absoluutväärtus, kui igale viivisnõudele omistatava absoluutväärtuse kindlaksmääramiseks korrutatakse artikli 36 lõike 1 punkti d kohaselt maha arvatud summad viivisnõude puhul oodatava kahju osakaaluga makseviivituses olevate või mitteolevate nõuete oodatavasse kogukahjusse, kui see on kohaldatav;
- v) kui viivisnõue osteti madalama hinnaga kui summa, mille võlgnik peab tasuma, siis ostuhinna ja võlgniku võlasumma vaheline erinevus;
- vi) summad, mille krediidasutus või investeerimisühing on nõude viivisnõudeks liigitamisest alates maha kandnud.

Viivisnõude tagatud osa on nõude see osa, mis loetakse III osa II jaotise kohaste omavahendite nõuete arvutamisel tagatuks otsese krediidiriski kaitsega või kaudse krediidiriski kaitsega või mis on täielikult ja terviklikult hüpoteegiga tagatud.

Viivisnõude tagamata osa vastab artikli 47a lõikes 1 osutatud nõude väärtuse ja nõude tagatud osa vahele, kui see on olemas.

2. Lõike 1 punkti a alapunkti i kohaldamisel kohaldatakse järgmisi tegureid:

- a) 0,35 viivisnõude tagamata osa puhul, mida kohaldatakse ajavahemikul alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva kolmanda aasta esimesest päevast kuni viimase päevani;
- b) 1 viivisnõude tagamata osa puhul, mida kohaldatakse alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva neljanda aasta esimesest päevast.

3. Lõike 1 punkti a alapunkti ii kohaldamisel kohaldatakse järgmisi tegureid:

- a) 0,25 viivisnõude tagatud osa puhul, mida kohaldatakse ajavahemikul alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva neljanda aasta esimesest päevast kuni viimase päevani;
- b) 0,35 viivisnõude tagatud osa puhul, mida kohaldatakse ajavahemikul alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva viienda aasta esimesest päevast kuni viimase päevani;
- c) 0,55 viivisnõude tagatud osa puhul, mida kohaldatakse ajavahemikul alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva kuuenda aasta esimesest päevast kuni viimase päevani;
- d) 0,70 viivisnõude osa puhul, mis on tagatud kinnisvaraga III osa II jaotise kohaselt või mis on eluasemelaen, mille on taganud artiklis 201 osutatud aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja, mida kohaldatakse ajavahemikul alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva seitsmenda aasta esimesest päevast kuni viimase päevani;

▼ M7

- e) 0,80 viivisnõude osa puhul, mis on tagatud muu otsese või kaudse krediidiriski kaitsega III osa II jaotise kohaselt, mida kohaldatakse ajavahemikul alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva seitsmenda aasta esimesest päevast kuni viimase päevani;
- f) 0,80 viivisnõude osa puhul, mis on tagatud kinnisvaraga III osa II jaotise kohaselt või mis on eluasemelaen, mille on taganud artiklis 201 osutatud aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja, mida kohaldatakse ajavahemikul alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva kaheksanda aasta esimesest päevast kuni viimase päevani;
- g) 1 viivisnõude osa puhul, mis on tagatud muu otsese või kaudse krediidiriski kaitsega III osa II jaotise kohaselt, mida kohaldatakse ajavahemikul alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva kaheksanda aasta esimesest päevast;
- h) 0,85 viivisnõude osa puhul, mis on tagatud kinnisvaraga III osa II jaotise kohaselt või mis on eluasemelaen, mille on taganud artiklis 201 osutatud aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja, mida kohaldatakse ajavahemikul alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva üheksanda aasta esimesest päevast kuni viimase päevani;
- i) 1 viivisnõude osa puhul, mis on tagatud kinnisvaraga III osa II jaotise kohaselt või mis on eluasemelaen, mille on taganud artiklis 201 osutatud aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja, mida kohaldatakse alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva kümnenda aasta esimesest päevast.

▼ M10

4. Erandina käesoleva artikli lõikest 3 kohaldatakse viivisnõude osa puhul, mille on garanteerinud või kindlustanud ametlik ekspordikrediidi agentuur või millele on andnud garantiid või edasigarantiid artikli 201 lõike 1 punktides a–e osutatud aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja, kelle vastu tagamata nõuete puhul määratakse riskikaaluks 0 % vastavalt III osa II jaotise 2. peatükile, järgmisi tegureid:

▼ M7

- a) 0 viivisnõude tagatud osa puhul, mida kohaldatakse ajavahemikul üks aasta kuni seitse aastat pärast nõude liigitamist viivisnõudeks; ning
- b) 1 viivisnõude tagatud osa puhul, mida kohaldatakse alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva kaheksanda aasta esimesest päevast.

5. EBA hindab tagatud viivisnõuete hindamise tavasid ja võib välja töötada suunised, et määrata kindlaks ühine metoodika, sealhulgas võimalikud ajalises seisukohast ümberhindamise miinimumnõuded ja erimeetodid, nõuetekohase otsese ja kaudse krediidiriski kaitse usaldatavusnõuete kohaseks hindamiseks, eelkõige seoses sissenõutavuse ja täitmisele pööratavuse eeldustega. Need suunised võivad sisaldada ka lõikes 1 osutatud viivisnõude tagatud osa kindlaksmääramise ühtset metoodikat.

Kõnealused suunised esitatakse määruse (EL) nr 1093/2010 artiklis 16 sätestatud korras.

▼ **M7**

6. Erandina lõikest 2, kui nõude suhtes on rakendatud võla restruktureerimise meetet ajavahemikul üks kuni kaks aastat pärast nõude viivisnõudeks liigitamist, kohaldatakse võla restruktureerimise meetme rakendamise ajal vastavalt lõikele 2 kohaldatavat tegurit veel ühe aasta jooksul.

Erandina lõikest 3, kui nõude suhtes on rakendatud võla restruktureerimise meetet ajavahemikul kaks aastat kuni kuus aastat pärast nõude viivisnõudeks liigitamist, kohaldatakse võla restruktureerimise meetme rakendamise ajal vastavalt lõikele 3 kohaldatavat tegurit veel ühe aasta jooksul.

Käesolevat lõiget võib kohaldada üksnes esimese võla restruktureerimise meetme puhul, mida on rakendatud alates nõude viivisnõudeks liigitamisest.

▼ **C2**

2. alajagu

Erandid esimese taseme põhiomavahendite kirjetest tehtavatest mahaarvamistest ja alternatiivid kõnealustele mahaarvamistele

Artikkel 48

Künnisega seotud erandid esimese taseme põhiomavahendite kirjetest tehtavatest mahaarvamistest

1. Artikli 36 lõike 1 punktidega c ja i ette nähtud mahaarvamiste tegemisel ei nõuta, et krediidasutused ja investeerimisühingud arvaksid maha käesoleva lõike punktides a ja b loetletud kirjeid, mille kogusumma ei ületa lõikes 2 osutatud künnist:

a) tulevasel kasumlikkusele põhinev edasilükkunud tulumaksu vara, mis tuleneb ajutistest erinevustest ja mille kogusumma ei ületa 10 % krediidasutuse või investeerimisühingu esimese taseme põhiomavahendite kirjetest, arvatuna pärast järgmiste sätete kohaldamist:

i) artiklid 32 kuni 35;

ii) artikli 36 lõike 1 punktid a–h, punkti k alapunktid ii–v ja punkt l, välja arvatud tulevasel kasumlikkusele põhinev edasilükkunud tulumaksu vara, mis tuleneb ajutistest erinevustest.

b) kui krediidasutusel või investeerimisühingul on oluline investering finantssektori ettevõtjas, siis krediidasutuse või investeerimisühingu selline otsene, kaudne ja sünteetiline osalus asjaomaste ettevõtjate esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides, mille kogusumma ei ületa 10 % krediidasutuse või investeerimisühingu esimese taseme põhiomavahendite kirjetest, arvatuna pärast järgmiste sätete kohaldamist:

i) artiklid 32 kuni 35;

ii) artikli 36 lõike 1 punktid a–h, punkti k alapunktid ii–v ja punkt l, välja arvatud tulevasel kasumlikkusele põhinev edasilükkunud tulumaksu vara, mis tuleneb ajutistest erinevustest.

2. Lõike 1 kohaldamisel on künniseks käesoleva lõike punktis a osutatud summa korrutatud käesoleva lõike punktis b osutatud protsendimääraga:

▼ C2

a) esimese taseme põhiomavahendite kirjete jääk pärast artiklites 32 kuni 35 sätestatud kõigi korrigeerimiste ja mahaarvamiste kohaldamist ning ilma käesolevas artiklis täpsustatud künnisega seotud erandide kohaldamiseta;

b) 17,65 %.

3. Lõike 1 kohaldamisel määravad krediidasutused ja investeerimisühingud kindlaks selle, millist osa edasilükkunud tulumaksu varast esimese taseme põhiomavahendite kirjete kogusummas ei tule maha arvata, jagades käesoleva lõike punktis a osutatud summa käesoleva lõike punktis b osutatud summaga:

a) tulevasel kasumlikkusel põhineva edasilükkunud tulumaksu vara summa, mis tuleneb ajutistest erinevustest ja mille kogusumma ei ületa 10 % krediidasutuse või investeerimisühingu esimese taseme põhiomavahendite kirjetest;

b) järgmise summa:

i) punktis a osutatud summa;

ii) krediidasutuse või investeerimisühingu otseste, kaudsete ja sünteetiliste osaluste kogusumma selliste finantssektori ettevõtjate omavahenditesse kuuluvates instrumentides, milles krediidasutusel või investeerimisühingul on oluline investeering ja mille kogusumma ei ületa 10 % krediidasutuse või investeerimisühingu esimese taseme põhiomavahendite kirjetest.

Oluliste investeeringute osakaal kirjete kogusummas, mida ei tule maha arvata, võrdub üks miinus esimeses lõigus osutatud osa.

4. Kirjete summadele, mida lõike 1 kohaselt maha ei arvata, antakse riskikaal 250 %.

Artikkel 49

Mahaarvamisinõue konsolideerimise, täiendava järelevalve või krediidasutuste ja investeerimisühingute omaalgatusliku kaitseskeemi kohaldamise korral

1. Omavahendite individuaalse, allkonsolideeritud alusel või konsolideeritud alusel arvutamise korral, kui pädevad asutused nõuavad või lubavad, et krediidasutused ja investeerimisühingud kasutaksid direktiivi 2002/87/EÜ I lisas sätestatud meetodit 1, 2 või 3, võivad pädevad asutused lubada krediidasutustel ja investeerimisühingutel mitte maha arvata osalusi selliste finantssektori ettevõtjate omavahenditesse kuuluvates instrumentides, milles emaettevõtjana tegutseval krediidasutusel või investeerimisühingul, emaettevõtjana tegutseval finantsvaldusettevõtjal või emaettevõtjana tegutseval segafinantsvaldusettevõtjal või krediidasutusel või investeerimisühingul on oluline investeering, juhul kui käesoleva lõike punktides a–e esitatud tingimused on täidetud:

a) finantssektori ettevõtja on kindlustusandja, edasikindlustusandjas või kindlustusvaldusettevõtja;

b) see kindlustusandja, edasikindlustusandja või kindlustusvaldusettevõtja on direktiivi 2002/87/EÜ kohaselt hõlmatud sama täiendava järelevalvega kui emaettevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing, emaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja või emaettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja või krediidasutus või investeerimisühing, kellel on osalus;

▼ C2

- c) krediidasutus või investeerimisühing on saanud pädevatelt asutustelt eelneva loa;
- d) pädevad asutused teevad enne punktis c osutatud loa andmist ja pärast seda pidevalt kindlaks, et 1., 2. või 3. meetodi kohase konsolideerimise alla kuuluvate üksuste integreeritud juhtimine, riskijuhtimine ja sisekontroll on adekvaatsel tasemel;
- e) osalus ettevõtjas kuulub ühele järgmistest:
 - i) emaettevõtjana tegutsev krediidasutus;
 - ii) emaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja;
 - iii) emaettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja;
 - iv) krediidasutus või investeerimisühing;
 - v) ühe punktides i–iv osutatud üksuse tütarettevõtja, mis on hõlmatud I osa II jaotise 2. peatüki kohase konsolideerimisega.

Valitud meetodit kohaldatakse aja jooksul järjepidevalt.

▼ C3

2. Omavahendite individuaalse ja allkonsolideeritud alusel arvutamise korral ei arva I osa II jaotise 2. peatüki kohaselt konsolideeritud alusel teostatava järelevalvega hõlmatud krediidasutused ja investeerimisühingud maha osalusi selliste finantssektori ettevõtjate poolt emiteeritud omavahenditesse kuuluvates instrumentides, mis kuuluvad konsolideeritud järelevalve alla, välja arvatud juhul, kui pädevad asutused otsustavad individuaalselt või allkonsolideeritud alusel järelevalve teostamise eesmärgil, et need mahaarvamised on vajalikud eriotstarbel, eelkõige pangandustegevuse struktuuriliseks eraldamiseks ja kriisilahenduse kavandamiseks.

▼ C2

Esimeses lõigus osutatud meetodi kohaldamisega ei tohi kaasneda ebaproportsionaalsed ebasoodsad mõjud muude liikmesriikide või kogu liidu finantsüsteemile tervikuna või selle osadele, luues takistuse siseturu toimimisele.

▼ M8

Käesolevat lõiget ei kohaldata, kui omavahendeid arvutatakse artiklites 92a ja 92b sätestatud nõuete täitmise eesmärgil, mis arvutatakse vastavalt artikli 72e lõikes 4 sätestatud mahaarvamise raamistikule.

▼ C2

3. Pädevad asutused võivad lubada omavahendite individuaalse või allkonsolideeritud alusel arvutamise korral krediidasutustel ja investeerimisühingutel mitte arvata osalusi omavahenditesse kuuluvates instrumentides maha järgmistel juhtudel:

- a) kui krediidasutusel või investeerimisühingul on osalus teises krediidasutuses või investeerimisühingus ning on täidetud alapunktides i–vi sätestatud tingimused:
 - i) krediidasutused ja investeerimisühingud kuuluvad samasse artikli 113 lõike 7 kohasesse krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi;
 - ii) pädevad asutused on andnud artikli 113 lõike 7 kohase loa;

▼ C2

- iii) täidetud on artikli 113 lõikes 7 sätestatud tingimused;
- iv) krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi raames koostatakse artikli 113 lõike 7 punktis e osutatud konsolideeritud bilanss või kui konsolideeritud raamatupidamisaruannete koostamist ei nõuta, siis laiendatud agregeeritud arvestus, mis on pädevate asutuste hinnangul samaväärne direktiiviga 86/635/EMÜ, mis sisaldab teatavaid direktiivi 83/349/EMÜ sätete kohandusi, või määrusega (EÜ) nr 1606/2002, millega reguleeritakse krediidasutuste konsolideerimisgruppide konsolideeritud raamatupidamist, nõutavaga. Nimetatud laiendatud agregeeritud arvestuse samaväärsust kontrollib välisaudiitor ning eelkõige kontrollitakse seda, et arvutusest elimineeritakse omavahendite arvutamiseks aktsepteeritavate elementide mitmekordne kasutamine, samuti mistahes lubamatu omavahendite loomine krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi liikmete vahel.
- **M8** Konsolideeritud bilanss või laiendatud agregeeritud arvestus esitatakse pädevatele asutustele vähemalt samasuguse sagedusega kui on sätestatud artikli 430 lõikes 7 osutatud rakenduslikes tehnilistes standardites; ◀
- **M8** v) krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemidega hõlmatud krediidasutused ja investeerimisühingud peavad ühiselt täitma konsolideeritud või laiendatud agregeeritud arvestuse alusel artiklis 92 sätestatud nõudeid ning esitama nende nõuete täitmise kohta aruandeid vastavalt artiklile 430. ◀ Krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi raames ei nõuta selliste ühistu liikmete või juriidiliste isikute võlgnetava intressi mahaarvamist, kes ei ole krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi liikmed, tingimusel et arvutusest elimineeritakse omavahendite arvutamiseks aktsepteeritavate elementide mitmekordne kasutamine, samuti mistahes lubamatu omavahendite loomine krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi liikmete ja vähemusaktsionäri vahel, kui viimase puhul on tegemist krediidasutuse või investeerimisühinguga;
- b) kui piirkondlikul krediidasutusel on osalus enda keskkrediidasutuses või teises piirkondlikus krediidasutuses ja täidetud on punkti a alapunktides i–v sätestatud tingimused.
4. Osalused, mille puhul ei tehta lõigetele 1, 2 või 3 vastavat mahaarvamist, kvalifitseeruvad riskipositsioonidena ja neile antakse vastavalt vajadusele riskikaal vastavalt III osa II jaotise 2. või 3. peatükile.
5. Kui krediidasutus või investeerimisühing kasutab direktiivi 2002/87/EÜ I lisa meetodit 1, 2 või 3, avalikustab ta kõnealuse direktiivi artikli 6 ja I lisa kohaselt arvatud finantskonglomeraadi täiendava omavahendite nõude ja kapitali adekvaatsuse määra.
6. EBA, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrusega (EL) nr 1095/2010⁽¹⁾ asutatud Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (ESMA) töötavad ühiskomitee kaudu välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada direktiivi 2002/87/EÜ I lisa II osas loetletud arvutusmeetodite kohaldamise tingimused, mida võetakse arvesse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud mahaarvamise alternatiivide kohaldamisel.

(¹) ELT L 331, 15.12.2010, lk 84.

▼ C2

EBA, EIOPA ja ESMA esitavad need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010, määruse (EL) nr 1094/2010 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10 kuni 14 vastavalt.

4. jagu

Esimese taseme põhiomavahendid*Artikkel 50***Esimese taseme põhiomavahendid**

Krediitiasutuse või investeerimisühingu esimese taseme põhiomavahendid koosnevad esimese taseme põhiomavahendite kirjetest, mida on korrigeeritud vastavalt artiklitele 32 kuni 35 ja millest on tehtud artikli 36 kohased mahaarvamised ning mille suhtes on kohaldatud artiklites 48, 49 ja 79 sätestatud erandeid ja alternatiive.

3. PEATÜKK

Täiendavad esimese taseme omavahendid

1. jagu

Täiendavate esimese taseme omavahendite kirjed ja instrumentid*Artikkel 51***Täiendavate esimese taseme omavahendite kirjed**

Täiendavate esimese taseme omavahendite kirjed hõlmavad järgmist:

- a) kapitaliinstrumentid, tingimusel, et täidetud on artikli 52 lõikes 1 sätestatud tingimused;
- b) punktis a osutatud instrumentidega seotud ülekurs.

Punkti a tingimustele vastavad instrumentid ei kvalifitseeru esimese taseme põhiomavahendite ega teise taseme omavahendite kirjetena.

*Artikkel 52***Täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvad instrumentid**

1. Kapitaliinstrumentid kvalifitseeruvad täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentidena ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

▼ M8

- a) instrumentid on emiteerinud krediitiasutus või investeerimisühing vahetult ja nende eest on täielikult tasutud;
- b) instrumentid ei kuulu ühelegi järgmistest:

▼ C2

- i) krediitiasutus või investeerimisühing ega tema tütarettevõttjad;

▼ C2

- ii) ettevõtja, milles krediidasutusel või investeerimisühingul on osalus, kus talle otseselt või kontrollisuhte kaudu kuulub vähemalt 20 % kõnealuse ettevõtja hääleõigustest või kapitalist;

▼ M8

- c) krediidasutus või investeerimisühing ei rahasta otseselt ega kaudselt instrumentide omandiõiguse saamist;

▼ C2

- d) instrumentid järjestatakse krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetuse korral teise taseme omavahenditesse kuuluvatest instrumentidest madalamasse nõudeõiguse järku;
- e) järgmised üksused ei ole instrumente taganud ega andnud neile garantiid, mis suurendaks instrumentidega seonduvate nõuete nõudeõiguse järku:
 - i) krediidasutus või investeerimisühing ega tema tütaretevõtjad;
 - ii) krediidasutuse või investeerimisühingu emattevõtja ega tema tütaretevõtjad;
 - iii) emattevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja ega tema tütaretevõtjad;
 - iv) segavaldusettevõtja ega tema tütaretevõtjad;
 - v) segafinantsvaldusettevõtja ega tema tütaretevõtjad;
 - vi) mis tahes ettevõtja, kellel on märkimisväärne seos punktides i kuni v osutatud üksustega;
- f) instrumentide suhtes ei kohaldata mis tahes lepingulist ega muud korda, mis suurendaks instrumentidega seonduvate nõuete nõudeõiguse järku maksejõuetuse või likvideerimise korral;
- g) instrumentid on tähtajatud ja neid reguleerivad sätted ei hõlma krediidasutuse või investeerimisühingu jaoks ajendeid nende tagasivõtmiseks;

▼ M8

- h) kui instrumentid hõlmavad üht või mitut ennetähtaegset tagasivõtuoptiooni, sealhulgas ostuoptiooni, võib neid optioone kasutada vastavalt emitendi valikule;

▼ C2

- i) instrumente võib tagasi võtta, lunastada või tagasi osta ainult juhul, kui on täidetud artiklis 77 sätestatud tingimused, ja mitte varem kui viis aastat pärast instrumentide emiteerimist, välja arvatud juhul, kui artikli 78 lõikes 4 sätestatud tingimused on täidetud;

▼ M8

- j) instrumente reguleerivad sätted ei osuta otseselt ega kaudselt sellele, et krediidasutus või investeerimisühing plaanib instrumentid tagasi kutsuda, lunastada või tagasi osta muul juhul kui krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetuse või likvideerimise korral, ning krediidasutus või investeerimisühing ei osuta sellele ka ühelgi muul viisil;

▼ C2

- k) krediidasutus või investeerimisühing ei osuta otseselt ega kaudselt, et pädev asutus annaks nõusoleku instrumentide tagasi võtmiseks, lunastamiseks või tagasi ostmiseks;
- l) instrumentidelt tehtavad väljamaksed vastavad järgmistele tingimustele:
 - i) väljamaksed tehakse väljamaksete tegemiseks kasutatavatelt kirjetelt;

▼ C2

- ii) instrumentidelt tehtavate väljamaksete suurust ei muudeta krediidiasutuse või investeerimisühingu või selle emaettevõtja krediidikvaliteedi alusel;
- iii) instrumente reguleerivate sätetega antakse krediidiasutusele või investeerimisühingule võimalus omal äranägemisel igal ajal tühistada instrumentidelt väljamaksete tegemine määramata ajaks ja mittekumulatiivsel alusel ning krediidiasutus või investeerimisühing võib selliseid tühistatud makseid piiranguteta kasutada oma tähtaeguvate kohustuste täitmiseks;
- iv) väljamaksete tühistamist ei käsitata krediidiasutuse või investeerimisühingu makseviivitusjuhuna;
- v) väljamaksete tühistamisega ei kaasne krediidiasutusele või investeerimisühingule mingeid piiranguid;
- m) instrumendid ei aita kaasa selle kindlaksmääramisele, et krediidiasutuse või investeerimisühingu kohustused ületavad tema vara, kui sellist kindlaksmääramist kasutatakse kohaldatavate siseriiklike õigusaktide kohaselt maksejõuetuse kindlakstegemiseks;
- n) instrumente reguleerivate sätetega nähakse ette, et käivitava sündmuse korral hinnatakse instrumentide põhisumma püsivalt või ajutiselt alla või konverteeritakse instrumendid esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvateks instrumentideks;
- o) instrumente reguleerivad sätted ei hõlma tunnusjooni, mis võivad takistada krediidiasutuse või investeerimisühingu rekapiitaliseerimist;

▼ M8

- p) kui emitent on asutatud kolmandas riigis ja teda käsitatakse kooskõlas direktiivi 2014/59/EL artikliga 12 osana kriisilahenduse konsolideerimisgrupist, millesse kuuluv kriisilahendussubjekt on asutatud liidus, või kui emitent on asutatud liikmesriigis, nõutakse instrumente reguleerivate õigusaktide või lepinguliste sätetega, et kriisilahendusasutuse otsuse korral kasutada kõnealuse direktiivi artiklis 59 osutatud allahindamise ja konverteerimise õigust tuleb instrumentide põhisumma jäädavalt alla hinnata või tuleb instrumendid konverteerida esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvateks instrumentideks;

kui emitent on asutatud kolmandas riigis ja teda ei käsitata kooskõlas direktiivi 2014/59/EL artikliga 12 osana kriisilahenduse konsolideerimisgrupist, millesse kuuluv kriisilahendussubjekt on asutatud liidus, nõutakse instrumente reguleerivate õigusaktide või lepinguliste sätetega, et asjakohase kolmanda riigi asutuse otsuse korral tuleb instrumentide põhisumma jäädavalt alla hinnata või tuleb instrumendid konverteerida esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvateks instrumentideks;

- q) kui emitent on asutatud kolmandas riigis ja on määratud kooskõlas direktiivi 2014/59/EL artikliga 12 kindlaks kui osa kriisilahenduse konsolideerimisgrupist, millesse kuuluv kriisilahendussubjekt on asutatud liidus, või kui emitent on asutatud liikmesriigis, võib instrumente emiteerida kolmanda riigi õigusaktide alusel või võib nende suhtes muul viisil kohaldada kolmanda riigi õigusakte ainult juhul, kui nende õigusaktide alusel on kõnealuse direktiivi artiklis 59 osutatud allahindamise ja konverteerimise õiguse kasutamine kehtiv ja täidetav selliste põhikirjasätete või õiguslikult siduvate lepinguliste sätete alusel, millega tunnustatakse kriisilahendusmenetlust või muid allahindamise või konverteerimisega seotud toiminguid;

▼ **M8**

- r) instrumentide suhtes ei kohaldata tasaarvestuskorda (*set-off* või *netting*), mis võiks vähendada nende suutlikkust kahjumit katta.

▼ **C2**

Esimese lõigu punktis d sätestatud tingimus loetakse täidetuks ka juhul, kui instrumendid kuuluvad täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse või teise taseme omavahenditesse artikli 484 lõike 3 alusel, tingimusel et nad kuuluvad samasse nõudeõiguse järku.

▼ **M8**

Esimese lõigu punkti a kohaldamisel kvalifitseerub täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluva instrumendina vaid see osa kapitaliinstrumendist, mille eest on täielikult tasutud.

▼ **C2**

2. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, millega täpsustatakse järgmine:

- a) tagasivõtmise ajendite vorm ja laad;
- b) täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluva instrumendi põhisumma mis tahes üleshindamise laad pärast selle põhisumma ajutist allahindamist;
- c) protseduurid ja ajakava seoses järgmisega:
 - i) selle kindlaksmääramine, et käivitav sündmus on aset leidnud;
 - ii) täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluva instrumendi põhisumma üleshindamine pärast selle põhisumma ajutist allahindamist;
- d) instrumentide tunnused, mis võivad takistada krediidasutuse või investeerimisühingu rekapiitalseerimist;
- e) eriotstarbeliste ettevõtjate kasutamine omavahenditesse kuuluvate instrumentide kaudseks emiteerimiseks.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

Artikkel 53

Piirangud täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvatelt instrumentidelt tehtavate väljamaksete tühistamisele ning tunnused, mis võivad takistada krediidasutuse või investeerimisühingu rekapiitalseerimist

Artikli 52 lõike 1 punkti l alapunkti v ja punkti o kohaldamisel ei hõlma täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvaid instrumente reguleerivad sätted eelkõige järgmist:

- a) nõue, mille kohaselt tuleb teha instrumentidelt väljamaksed juhul, kui tehakse väljamakse selliselt krediidasutuse või investeerimisühingu emiteeritud instrumendilt, millel on sama või madalam nõudeõiguse järk kui täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluval instrumendil, sealhulgas esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluval instrumendil;
- b) nõue, mille kohaselt tühistatakse väljamaksed esimese taseme põhiomavahenditesse, täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse või teise taseme omavahenditesse kuuluvatelt instrumentidelt juhul, kui kõnealustelt täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvatelt instrumentidelt väljamakseid ei tehta;

▼ **C2**

- c) kohustus asendada intressi- või dividendimaksud muud laadi maksetega. Krediidiasutuse või investeerimisühingu suhtes ei kohaldata sellist kohustust ka ühelgi muul viisil.

*Artikkel 54***Täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide allahindamine või konverteerimine**

1. Artikli 52 lõike 1 punkti n kohaldamisel kohaldatakse täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide suhtes järgmisi sätteid:

- a) käivitav sündmus leiab aset, kui artikli 92 lõike 1 punkti a kohane krediidiasutuse või investeerimisühingu esimese taseme põhiomavahendite suhtarv langeb allapoole ükskõik kummast järgnevast:
- i) 5,125 %;
 - ii) 5,125 %-st kõrgem tase, kui see on määratud kindlaks krediidiasutuse või investeerimisühingu poolt ja täpsustatud instrumenti reguleerivates sätetes;
- b) krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad instrumenti reguleerivates sätetes täpsustada lisaks punktis a osutatule veel ühe või mitu käivitavat sündmust;
- c) kui instrumente reguleerivate sätetega nähakse ette, et käivitava sündmuse korral konverteeritakse instrumendid esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvateks instrumentideks, täpsustatakse kõnealuste sätetega üks järgmisest:
- i) sellise konverteerimise määr ja konverteerimise lubatud mahu piirmäär;
 - ii) instrumentide esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvateks instrumentideks konverteerimise vahemik;
- d) kui instrumente reguleerivate sätetega nähakse ette, et käivitava sündmuse korral hinnatakse instrumentide põhisumma alla, vähendatakse allahindlusega kõike järgmist:
- i) instrumendi omaniku nõue krediidiasutuse või investeerimisühingu maksejõuetuse või likvideerimise korral;
 - ii) instrumendi tagasivõtmise või tagasiostmise korral maksmisele kuuluv summa;
 - iii) instrumendilt tehtavad väljamaksed;

▼ **M8**

- e) kui täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvad instrumendid on emiteerinud kolmandas riigis asutatud tütarettevõtja, arvutatakse punktis a osutatud käivitav sündmus tasemel 5,125 % või kõrgemal tasemel kooskõlas asjaomase kolmanda riigi õigusega või instrumente reguleerivate lepinguliste sätetega, tingimusel et pädev asutus on pärast EBAga konsulteerimist veendunud, et kõnealused sätted on vähemalt samaväärsed käesolevas artiklis sätestatud nõuetega.

▼ **C2**

2. Täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluva instrumendi allahindamine või konverteerimine peab kohaldatava raamatupidamistava kohaselt tekitama kirjed, mis kvalifitseeruvad esimese taseme põhiomavahendite kirjetena.

▼ C2

3. Täiendavate esimese taseme omavahendite kirjetes kajastatud täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide summa on piiratud selliste esimese taseme põhiomavahendite kirjete miinimumsummaga, mis tekiks juhul, kui täiendavate esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide põhisumma hinnatakse täielikult alla või konverteeritakse esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvateks instrumentideks.

4. Käivitava sündmuse toimumise korral allahindamisele või konverteerimisele kuuluvate täiendavate esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide kogusumma ei või olla väiksem kui väiksem järgnevast:

a) summa, mida on vaja krediidasutuse või investeerimisühingu esimese taseme põhiomavahendite suhtarvu täielikuks tagasiviimiseks 5,125 %-le;

b) instrumendi täielik põhisumma.

5. Kui toimub käivitav sündmus, peavad krediidasutused ja investeerimisühingud tegema järgmist:

a) teavitama viivitamata pädevaid asutusi;

b) teavitama täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide omanikke;

c) viivitamata ja hiljemalt ühe kuu jooksul hindama alla instrumentide põhisumma või konverteerima instrumendid esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvateks instrumentideks kooskõlas käesolevas artiklis sätestatud nõuetega.

6. Krediidasutus või investeerimisühing, kes emiteerib täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvaid instrumente, mis konverteeritakse käivitava sündmuse korral esimese taseme põhiomavahenditesse, tagab, et tema põhikirjajärgne aktsiakapital on alati piisav, et konverteerida käivitava sündmuse korral kõik sellised konverteeritavad täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvad instrumendid aktsiasse. Kõik vajalikud load tuleb saada selliste konverteeritavate täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide emiteerimise kuupäevaks. Krediidasutusel või investeerimisühingul on alati vajalik eelnev luba selliste esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentide emiteerimiseks, millesse sellised täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvad instrumendid käivitava sündmuse korral konverteeritakse.

7. Krediidasutus või investeerimisühing, kes emiteerib täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvaid instrumente, mis konverteeritakse käivitava sündmuse korral esimese taseme põhiomavahenditesse, tagab, et tema asutamislepingus või põhikirjas või lepingulistest sätetest puuduvad menetluslikud takistused selliseks konverteerimiseks.

Artikkel 55

Tagajärjed, mis tulenevad sellest, kui täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvatele instrumentidele seatud tingimused ei ole enam täidetud

Kui täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide puhul ei ole enam täidetud artikli 52 lõikes 1 sätestatud tingimused, kohaldatakse järgmist:

a) instrumendi kvalifitseerumine täiendavasse esimese taseme omavahenditesse kuuluva instrumendina lõpeb otsekohe;

▼ **C2**

- b) kõnealuse instrumendiga seotud ülekursiosa kvalifitseerumine täiendavate esimese taseme omavahendite kirjena lõpeb otsekohe.

2. jagu

Mahaarvamised täiendavate esimese taseme omavahendite kirjetest*Artikkel 56***Mahaarvamised täiendavate esimese taseme omavahendite kirjetest**

Krediidasutused ja investeerimisühingud arvavad täiendavate esimese taseme omavahendite kirjetest maha järgmise:

- a) krediidasutuse või investeerimisühingu otsesed, kaudsed ja sünteetilised osalused enda täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, sealhulgas enda nendes täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, mille krediidasutus või investeerimisühing võiks olla olemasolevate lepingujärgsete kohustuste alusel kohustatud ostma;
- b) otsesed, kaudsed ja sünteetilised osalused selliste finantssektori ettevõtjate täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, kellega krediidasutusel või investeerimisühingul on vastastikune ristasalus, mis on pädeva asutuse arvates loodud selleks, et kunstlikult suurendada krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendeid;
- c) finantssektori ettevõtjate täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides olevate, artikli 60 kohaselt kindlaks määratud otseste, kaudsete ja sünteetiliste osaluste kohaldatav summa, kui krediidasutusel või investeerimisühingul ei ole neis ettevõtjates olulist investeeringut;
- d) krediidasutuse või investeerimisühingu otsesed, kaudsed ja sünteetilised osalused finantssektori ettevõtjate täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, kui krediidasutusel või investeerimisühingul on kõnealustes ettevõtjates oluline investeering, välja arvatud väärtpaperite emissiooni tagamisega seotud positsioonid, mida hoitakse viis tööpäeva või vähem;
- e) artikli 66 kohaselt teise taseme omavahendite kirjetest mahaarvamisele kuuluvate kirjete summa, mis ületab krediidasutuse või investeerimisühingu teise taseme omavahendeid;
- f) kõik arvutamise ajal prognoositavad täiendavate esimese taseme omavahendite kirjetega seotud maksud, välja arvatud juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing täiendavate esimese taseme omavahendite kirjete summat vastavalt korrigeerib, niivõrd kui võrd sellised maksud vähendavad summat, mille ulatuses võib kõnealuseid kirjeid kasutada riskide või kahju katmiseks.

▼ C2*Artikkel 57***Enda täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides olevate osaluste mahaarvamine**

Artikli 56 punkti a kohaldamisel arvutavad krediidasutused ja investeerimisühingud osalused enda täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides pika kogupositsiooni alusel, võttes arvesse järgmisi erandeid:

- a) krediidasutused ja investeerimisühingud võivad arvutada enda täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides olevate osaluste summa pika netopositsiooni alusel, eeldusel et on täidetud mõlemad järgmised tingimused:
 - i) lühikesed ja pikad positsioonid on samas aluspositsioonis ning lühikesed positsioonid ei hõlma vastaspoole riski;
 - ii) nii lühikesi kui ka pikki positsioone hoitakse mõlemaid kauplemisportfellis või mõlemaid hoitakse muu tegevuse all;
- b) otseste, kaudsete ja sünteetiliste osaluste puhul indeksipõhistes väärt-paberites määravad krediidasutused ja investeerimisühingud mahaarvatava summa kindlaks, arvutades aluspositsiooni nende indeksite koosseisu kuuluvates enda täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides;
- c) krediidasutused ja investeerimisühingud võivad tasaarvestada enda täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide pikad kogupositsioonid, mis tulenevad indeksipõhistes väärt-paberites olevatest osalustest, enda täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide lühikeste positsioonidega, mis tulenevad alusindeksi lühikestest positsioonidest, sealhulgas juhul, kui kõnealused lühikesed positsioonid hõlmavad vastaspoole riski, eeldusel et on täidetud mõlemad järgmised tingimused:
 - i) pikad ja lühikesed positsioonid on samas alusindeksis;
 - ii) nii lühikesi kui pikki positsioone hoitakse mõlemaid kauplemisportfellis või hoitakse mõlemaid muu tegevuse all.

*Artikkel 58***Finantssektori ettevõtjate täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides olevate osaluste mahaarvamine ja mahaarvamised olukorras, kus krediidasutusel või investeerimisühingul on vastastikune ristosalus, mis on kunstlikult loodud omavahendite suurendamiseks**

Krediidasutused ja investeerimisühingud teevad artikli 56 punktidega b, c ja d ette nähtud mahaarvamised järgmiselt:

- a) osalused täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides arvutatakse pika kogupositsiooni alusel;

▼ C2

- b) kindlustuse täiendavate esimese taseme omavahendite kirjeid käsitatakse mahaarvamiste tegemisel osalusena täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides.

Artikkel 59

Finantssektori ettevõtjate täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides olevate osaluste mahaarvamine

Krediidiasutused ja investeerimisühingud teevad artikli 56 punktidega c ja d ette nähtud mahaarvamised järgmiselt:

- a) nad võivad arvutada otsesed, kaudsed ja sünteetilised osalused finantssektori ettevõtjates täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides samas aluspositsioonis oleva pika netopositsiooni alusel, eeldusel et mõlemad järgmised tingimused on täidetud:

▼ M8

- i) lühikese positsiooni lõpptähtaeg kas vastab pika positsiooni lõpptähtajale või on sellest hilisem või on lühikese positsiooni järelejäänud tähtaeg vähemalt üks aasta;

▼ C2

- ii) nii lühikesi kui pikki positsioone hoitakse mõlemaid kas kauplemisportfellis või hoitakse mõlemaid muu tegevuse all;
- b) otseste, kaudsete ja sünteetiliste osaluste puhul indeksipõhistes väärt-paberites määravad krediidiasutused ja investeerimisühingud mahaarvatava summa kindlaks, arvutades aluspositsiooni nende indeksite koosseisu kuuluvates finantssektori ettevõtjate kapitaliinstrumentides.

Artikkel 60

Täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides olevate osaluste mahaarvamine, kui krediidiasutusel või investeerimisühingul ei ole olulist investeeringut finantssektori ettevõtjas

1. Artikli 56 punkti c kohaldamisel arvutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud mahaarvatava summa, korrutades käesoleva lõike punktis a osutatud summa käesoleva lõike punktis b osutatud arvutuse tulemusel saadava teguriga:

- a) kogusumma, mille võrra krediidiasutuse või investeerimisühingu otsesed, kaudsed ja sünteetilised osalused selliste finantssektori ettevõtjate esimese taseme põhiomavahenditesse, täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse ja teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, milles krediidiasutusel või investeerimisühingul ei ole olulist investeeringut, ületavad 10 % krediidiasutuse või investeerimisühingu esimese taseme põhiomavahendite kirjetest, arvutatuna pärast järgmiste sätete kohaldamist:
- i) artiklid 32 kuni 35;
- ii) artikli 36 lõike 1 punktid a–g, punkti k alapunktid ii–v ja punkt l, välja arvatud tulevasel kasumlikkusel põhinev edasilükkunud tulumaksu vara, mis tuleneb ajutistest erinevustest;
- iii) artiklid 44 ja 45;

▼ C2

b) krediidasutuse või investeerimisühingu otseste, kaudsete ja sünteetiliste osaluste summa selliste finantssektori ettevõtjate täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, milles krediidasutusel või investeerimisühingul ei ole olulist investeeringut, jagatuna krediidasutuse või investeerimisühingu kõigi otseste, kaudsete ja sünteetiliste osaluste kogusummaga finantssektori ettevõtjate esimese taseme põhiomavahenditesse, täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse ja teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud jätavad lõike 1 punktis a osutatud summast ja lõike 1 punktis b osutatud teguri arvutusest välja väärtpaperite emissiooni tagamisega seotud positsioonid, mida hoitakse viis tööpäeva või vähem.

3. Lõike 1 kohaselt mahaarvatav summa jaotatakse osadeks kõigi hoitavate täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide vahel. Krediidasutused ja investeerimisühingud määravad kindlaks selle, milline summa igast täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvast instrumendist tuleb lõike 1 kohaselt maha arvata, korrutades käesoleva lõike punktis a osutatud summa käesoleva lõike punktis b osutatud osakaaluga:

a) osaluste summa, mis tuleb lõike 1 kohaselt maha arvata;

b) täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluva instrumendi osakaal kogusummas, mille moodustavad krediidasutuse või investeerimisühingu otseste, kaudsete ja sünteetiliste osalused selliste finantssektori ettevõtjate täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, milles krediidasutusel või investeerimisühingul ei ole olulist investeeringut.

4. Artikli 56 esimese lõigu punktis c osutatud osaluste summat, mis ei ületa 10 % krediidasutuse või investeerimisühingu esimese taseme põhiomavahendite kirjetest pärast lõike 1 punkti a alapunktide i, ii ja iii sätete kohaldamist, ei arvata maha ning selle suhtes kohaldatakse vastavalt vajadusele III osa II jaotise 2. või 3. peatüki kohaseid riskikaalusid ja III osa IV jaotises sätestatud nõudeid.

5. Krediidasutused ja investeerimisühingud määravad kindlaks selle, millist summat igast täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvast instrumendist tuleb lõike 4 kohaselt riskiga kaaluda, korrutades käesoleva lõike punktis a osutatud summa käesoleva lõike punktis b osutatud osakaaluga:

a) osaluste summa, mida tuleb lõike 4 kohaselt riskiga kaaluda;

b) osakaal, mis saadakse lõike 3 punktis b sätestatud arvutuse tulemusel.

▼ **C2**

3. jagu

Täiendavad esimese taseme omavahendid*Artikkel 61***Täiendavad esimese taseme omavahendid**

Krediidasutuse või investeerimisühingu täiendavad esimese taseme omavahendid koosnevad täiendavate esimese taseme omavahendite kirjetest, millest on maha arvatud artiklis 56 osutatud kirjed ja mille suhtes on kohaldatud artiklit 79.

*4. PEATÜKK**Teise taseme omavahendid*

1. jagu

Teise taseme omavahendite kirjed ja instrumendid*Artikkel 62***Teise taseme omavahendite kirjed**

Teise taseme omavahendite kirjed hõlmavad järgmist:

▼ **M8**

a) kapitaliinstrumendid, tingimusel et on täidetud artiklis 63 sätestatud tingimused, ja artiklis 64 kehtestatud ulatuses;

▼ **C2**

b) punktis a osutatud instrumentidega seotud ülekurs;

c) krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul, kes arvutavad riskiga kaalutud vara III osa II jaotise 2. peatüki kohaselt, üldine krediidi-riskiga korrigeerimine (koos maksumõjuga) kuni 1,25 % ulatuses riskiga kaalutud varast, mis on arvutatud vastavalt III osa II jaotise 2. peatükile;

d) krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul, kes arvutavad riskiga kaalutud vara III osa II jaotise 3. peatüki kohaselt, artiklite 158 ja 159 kohaselt arvutatavad positiivsed summad (koos maksumõjuga) kuni 0,6 % ulatuses riskiga kaalutud varast, mis on arvutatud vastavalt III osa II jaotise 3. peatükile.

Punkti a tingimustele vastavad kirjed ei kvalifitseeru esimese taseme põhiomavahendite ega täiendavate esimese taseme omavahendite kirjetena.

*Artikkel 63***Teise taseme omavahenditesse kuuluvad instrumendid**▼ **M8**

Kapitaliinstrumendid kvalifitseeruvad teise taseme omavahenditesse kuuluvateks instrumentideks juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

▼ M8

- a) instrumendid on otseselt emiteerinud krediidasutus või investeerimisühing ja nende eest on täielikult tasutud;
- b) instrumendid ei kuulu ühelegi järgmistest:

▼ C2

- i) krediidasutus või investeerimisühing ega tema tütarettevõtjad;
- ii) ettevõtja, milles krediidasutusel või investeerimisühingul on osalus, kus talle otseselt või kontrollisuhte kaudu kuulub vähemalt 20 % kõnealuse ettevõtja hääleõigustest või kapitalist;

▼ M8

- c) krediidasutus või investeerimisühing ei rahasta otseselt ega kaudselt instrumentide omandiõiguse saamist;
- d) instrumente reguleerivate sätete kohased instrumentide põhisummaga seotud nõuded rahuldatakse nõuete rahuldamise järjekorras pärast kõlblike kohustuste instrumentidest tulenevaid nõudeid;
- e) järgmised ettevõtjad ei ole instrumente taganud ega andnud neile garantiid, mis suurendaks instrumentidega seonduvate nõuete nõudeõiguse järku:

▼ C2

- i) krediidasutus või investeerimisühing ega tema tütarettevõtjad;
- ii) krediidasutuse või investeerimisühingu emaettevõtja ega tema tütarettevõtjad;
- iii) emaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja ega tema tütarettevõtjad;
- iv) segavaldusettevõtja ega tema tütarettevõtjad;
- v) segafinantsvaldusettevõtja ega tema tütarettevõtjad;
- vi) mis tahes ettevõtja, kellel on märkimisväärne seos punktides i kuni v osutatud üksustega;

▼ M8

- f) instrumentide suhtes ei kohaldata ühtegi korda, mis muul viisil suurendaks instrumentidega seonduvate nõuete nõudeõiguse järku;
- g) instrumentide esialgne tähtaeg on vähemalt viis aastat;
- h) instrumente reguleerivad sätted ei sisalda krediidasutuse või investeerimisühingu jaoks ajendeid nende põhisumma lunastamiseks või tagasimaksmiseks enne lõpptähtaega;
- i) kui instrumendid hõlmavad üht või mitut ennetähtaegse tagasimakse võimalust, sealhulgas ostuoptiooni, võib neid optioone kasutada vastavalt emitendi valikule;
- j) instrumente võib enne tähtaega tagasi kutsuda, lunastada, tagasi maksta või tagasi osta ainult juhul, kui on täidetud artiklis 77 sätestatud tingimused, ja mitte varem kui viis aastat pärast emiteerimise kuupäeva, välja arvatud juhul, kui on täidetud artikli 78 lõikes 4 sätestatud tingimused;

▼ **M8**

- k) instrumente reguleerivad sätted ei osuta otseselt ega kaudselt sellele, et krediidasutus või investeerimisühing võib instrumendid enne tähtaega tagasi kutsuda, lunastada, tagasi maksta või tagasi osta muul juhul kui krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetuse või likvideerimise korral, ning krediidasutus või investeerimisühing ei osuta sellele ka ühelgi muul viisil;
- l) instrumente reguleerivate sätetega ei anta omanikule õigust kiirendada intresside või põhisumma tulevase kavakohaseid makseid, välja arvatud krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetuse või likvideerimise korral;
- m) instrumentidelt tehtavate intressi- või dividendimaksete suurust ei muudeta krediidasutuse või investeerimisühingu või selle emaettevõtja krediitkvaliteedi alusel;
- n) kui emitent on asutatud kolmandas riigis ja on määratud kooskõlas direktiivi 2014/59/EL artikliga 12 kindlaks kui osa kriisilahenduse konsolideerimisgrupist, millesse kuuluv kriisilahendussubjekt on asutatud liidus, või kui emitent on asutatud liikmesriigis, nõutakse instrumente reguleerivate õigusaktide või lepinguliste sätetega, et kriisilahendusotuse otsuse korral kasutada kõnealuse direktiivi artiklis 59 osutatud allahindamise ja konverteerimise õigust tuleb instrumentide põhisumma jäädavalt alla hinnata või tuleb instrumendid konverteerida esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvateks instrumentideks;

kui emitent on asutatud kolmandas riigis ja teda ei ole määratud kooskõlas direktiivi 2014/59/EL artikliga 12 kindlaks kui osa kriisilahenduse konsolideerimisgrupist, millesse kuuluv kriisilahendussubjekt on asutatud liidus, nõutakse instrumente reguleerivate õigusaktide või lepinguliste sätetega, et asjakohase kolmanda riigi asutuse otsuse korral tuleb instrumentide põhisumma alaliselt alla hinnata või tuleb instrumendid konverteerida esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvateks instrumentideks;

- o) kui emitent on asutatud kolmandas riigis ja on määratud kooskõlas direktiivi 2014/59/EL artikliga 12 kindlaks kui osa kriisilahenduse konsolideerimisgrupist, millesse kuuluv kriisilahendussubjekt on asutatud liidus, või kui emitent on asutatud liikmesriigis, võib instrumente emiteerida kolmanda riigi õigusaktide alusel või võib nende suhtes muul viisil kohaldada kolmanda riigi õigusakte ainult juhul, kui nende õigusaktide alusel on kõnealuse direktiivi artiklis 59 osutatud allahindamise ja konverteerimise õiguse kasutamine kehtiv ja täidetav selliste põhikirjasätete või õiguslikult siduvate lepinguliste sätete alusel, millega tunnistatakse kriisilahendusmenetlust või muid allahindamise või konverteerimisega seotud toiminguid;
- p) instrumentide suhtes ei kohaldata tasaarvestuskorda (*set-off* või *netting*), mis võiks vähendada nende suutlikkust kahjumit katta.

Esimese lõigu punkti a kohaldamisel kvalifitseerub teise taseme omavahenditesse kuuluvaks instrumendiks vaid see osa kapitaliinstrumentidest, mille eest on täielikult tasutud.

Artikkel 64

Teise taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide amortiseerimine

1. Teise taseme omavahenditesse kuuluvad instrumendid, mille järelejäänud tähtaeg on rohkem kui viis aastat, kvalifitseeruvad kogusummas teise taseme omavahendite kirjeteks.

▼ **M8**

2. See, mil määral teise taseme omavahenditesse kuuluvad instrumentid instrumentide tähtaja viimasel viiel aastal kvalifitseeruvad teise taseme omavahendite kirjeteks, arvutatakse punktis a osutatud arvutuse tulemuse korrutamiseks punktis b osutatud summaga järgmiselt:

- a) instrumentide bilansiline väärtus lepingulise lõpptähtajani jäänud viimase viie aasta pikkuse ajavahemiku esimese päeva seisuga, jagatuna kõnealuse ajavahemiku päevade arvuga;
- b) instrumentide lepingulise lõpptähtajani jäänud päevade arv.

▼ **C2***Artikkel 65***Tagajärjed, mis tulenevad sellest, kui teise taseme omavahenditesse kuuluvatele instrumentidele seatud tingimused ei ole enam täidetud**

Kui teise taseme omavahenditesse kuuluva instrumendi puhul ei ole enam täidetud artiklis 63 sätestatud tingimused, kohaldatakse järgmist:

- a) instrumendi kvalifitseerumine teise taseme omavahenditesse kuuluva instrumendina lõpeb otsekohe;
- b) kõnealuse instrumendiga seotud ülekursiosa kvalifitseerumine teise taseme omavahendite kirjena lõpeb otsekohe.

2. jagu

Mahaarvamised teise taseme omavahendite kirjetest*Artikkel 66***Mahaarvamised teise taseme omavahendite kirjetest**

Teise taseme omavahendite kirjetest arvatakse maha järgmine:

- a) krediidasutuse või investeerimisühingu otsene, kaudne ja sünteetiline osalus enda teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, sealhulgas enda teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, mille krediidasutus või investeerimisühing võiks olla olemasolevate lepingujärgsete kohustuste alusel kohustatud ostma;
- b) otsesed, kaudsed ja sünteetilised osalused selliste finantssektori ettevõtjate teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, kellega krediidasutusel või investeerimisühingul on vastastikune ristosalus, mis on pädeva asutuse arvates loodud selleks, et kunstlikult suurendada krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendeid;
- c) finantssektori ettevõtjate teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides olevate, artikli 70 kohaselt kindlaks määratud otseste, kaudsete ja sünteetiliste osaluste kohaldatav summa, kui krediidasutusel või investeerimisühingul ei ole olulist investeeringut neis ettevõtjates;
- d) krediidasutuse või investeerimisühingu otsesed, kaudsed ja sünteetilised osalused finantssektori ettevõtjate teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, kui krediidasutusel või investeerimisühingul on kõnealustes ettevõtjates oluline investeering, välja arvatud väärtapaberite emissiooni tagamisega seotud positsioonid, mida hoitakse vähem kui viis tööpäeva;

▼ **M8**

- e) artikli 72e kohaselt kõlblike kohustuste kirjetest mahaarvamisele kuuluvate kirjete summa, mis ületab krediidasutuse või investeerimisühingu kõlblike kohustuste kirjeid.

▼ C2*Artikkel 67***Enda teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides olevate osaluste mahaarvamine**

Artikli 66 punkti a kohaldamisel arvutavad krediidasutused ja investeerimisühingud osalused pika kogupositsiooni alusel, võttes arvesse järgmisi erandeid:

- a) krediidasutused ja investeerimisühingud võivad arvutada osaluste summa pika netopositsiooni alusel, eeldusel et on täidetud mõlemad järgmised tingimused:
 - i) lühikesed ja pikad positsioonid on samas aluspositsioonis ning lühikesed positsioonid ei hõlma vastaspoole riski;
 - ii) nii lühikesi kui ka pikki positsioone hoitakse mõlemaid kauplemisportfellis või hoitakse mõlemaid muu tegevuse all;
- b) otseste, kaudsete ja sünteetiliste osaluste puhul indeksipõhistes väärt-paberites määravad krediidasutused ja investeerimisühingud mahaarvatava summa kindlaks, arvutades aluspositsiooni nende indeksite koosseisu kuuluvates enda teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides;
- c) krediidasutused ja investeerimisühingud võivad tasaarvestada enda teise taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide pikad kogupositsioonid, mis tulenevad indeksipõhistes väärt-paberites olevatest osalustest, enda teise taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide lühikeste positsioonidega, mis tulenevad alusindeksi lühikestest positsioonidest, sealhulgas juhul, kui kõnealused lühikesed positsioonid hõlmavad vastaspoole riski, eeldusel et on täidetud mõlemad järgmised tingimused:
 - i) pikad ja lühikesed positsioonid on samas alusindeksis;
 - ii) nii lühikesi kui pikki positsioone hoitakse mõlemaid kauplemisportfellis või hoitakse mõlemaid muu tegevuse all.

*Artikkel 68***Finantssektori ettevõtjate teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides olevate osaluste mahaarvamine ja mahaarvamised olukorras, kus krediidasutusel või investeerimisühingul on vastastikune ristosalus, mis on kunstlikult loodud omavahendite suurendamiseks**

Krediidasutused ja investeerimisühingud teevad artikli 66 punktidega b, c ja d ette nähtud mahaarvamised järgmiselt:

- a) osalused teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides arvutatakse pika kogupositsiooni alusel;
- b) osalusi kindlustuse teise taseme omavahendite kirjetes ja kindlustuse kolmanda taseme omavahendite kirjetes käsitatakse mahaarvamiste tegemisel osalusena teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides.

▼ C2*Artikkel 69***Finantssektori ettevõtjate teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides olevate osaluste mahaarvamine**

Krediidiasutused ja investeerimisühingud teevad artikli 66 punktidega c ja d ette nähtud mahaarvamised järgmiselt:

- a) nad võivad arvutada otsesed, kaudsed ja sünteetilised osalused finantssektori ettevõtjate teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides samas aluspositsioonis oleva pika netopositsiooni alusel, eeldusel et mõlemad järgmised tingimused on täidetud:

▼ M8

- i) lühikese positsiooni lõpptähtaeg kas vastab pika positsiooni lõpptähtajale või on sellest hilisem või on lühikese positsiooni järelejäänud tähtaeg vähemalt üks aasta;

▼ C2

- ii) nii lühikest kui pikka positsiooni hoitakse mõlemaid kauplemisportfellis või hoitakse mõlemaid muu tegevuse all;
- b) otseste, kaudsete ja sünteetiliste osaluste puhul indeksipõhistes väärt-paberites määravad krediidiasutused ja investeerimisühingud mahaarvatava summa kindlaks, lähtudes aluspositsioonist nende indeksite koosseisu kuuluvates finantssektori ettevõtjate kapitaliinstrumentides.

*Artikkel 70***Teise taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide mahaarvamine, kui krediidiasutusel või investeerimisühingul ei ole olulist investeeringut finantssektori ettevõtjas**

1. Artikli 66 punkti c kohaldamisel arvutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud mahaarvatava summa, korrutades käesoleva lõike punktis a osutatud summa käesoleva lõike punktis b osutatud arvutuse tulemusel saadava teguriga:

- a) kogusumma, mille võrra krediidiasutuse või investeerimisühingu otsesed, kaudsed ja sünteetilised osalused selliste finantssektori ettevõtjate esimese taseme põhiomavahenditesse, täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse ja teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, milles krediidiasutusel või investeerimisühingul ei ole olulist investeeringut, ületavad 10 % krediidiasutuse või investeerimisühingu esimese taseme põhiomavahendite kirjetest, arvatuna pärast järgmiste sätete kohaldamist:

- i) artiklid 32 kuni 35;

- ii) artikli 36 lõike 1 punktid a–g, punkti k alapunktid ii–v ja punkt l, välja arvatud mahaarvatav summa seoses tulevasel kasumlikkusel põhineva edasilükkunud tulumaksu varaga, mis tuleneb ajutistest erinevustest;

- iii) artiklid 44 ja 45;

- b) krediidiasutuse või investeerimisühingu otseste, kaudsete ja sünteetiliste osaluste summa selliste finantssektori ettevõtjate teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, milles krediidiasutusel või investeerimisühingul ei ole olulist investeeringut, jagatuna krediidiasutuse või investeerimisühingu kõigi otseste, kaudsete ja sünteetiliste osaluste kogusummaga nende finantssektori ettevõtjate esimese taseme põhiomavahenditesse, täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse ja teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides.

▼ C2

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud jätavad löike 1 punktis a osutatud summast ja löike 1 punktis b osutatud teguri arvutusest välja väärtpaberite emissiooni tagamisega seotud positsioonid, mida hoitakse viis tööpäeva või vähem.

3. Löike 1 kohaselt mahaarvatav summa jaotatakse osadeks kõigi hoitavate teise taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide vahel. Krediidiasutused ja investeerimisühingud määravad kindlaks selle, milline summa igast teise taseme omavahenditesse kuuluvast instrumendist tuleb löike 1 kohaselt maha arvata, korrutades käesoleva löike punktis a osutatud summa käesoleva löike punktis b osutatud osakaaluga:

a) osaluste kogusumma, mis tuleb löike 1 kohaselt maha arvata;

b) teise taseme omavahenditesse kuuluva instrumendi osakaal kogusummas, mille moodustavad krediidiasutuse või investeerimisühingu otsesed, kaudsed ja sünteetilised osalused selliste finantssektori ettevõtjate teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, milles krediidiasutusel või investeerimisühingul ei ole olulist investeeringut.

4. Artikli 66 löike 1 punktis c osutatud osaluste summat, mis ei ületa 10 % krediidiasutuse või investeerimisühingu esimese taseme põhiomavahendite kirjetest pärast löike 1 punkti a alapunktide i–iii sätete kohaldamist, ei arvata maha ning selle suhtes kohaldatakse vajaduse korral III osa II jaotise 2. või 3. peatüki kohaseid riskikaalusid ja III osa IV jaotises sätestatud nõudeid.

5. Krediidiasutused ja investeerimisühingud määravad kindlaks selle, millist summat igast teise taseme omavahenditesse kuuluvast instrumendist tuleb löike 4 kohaselt riskiga kaaluda, korrutades käesoleva löike punktis a osutatud summa käesoleva löike punktis b osutatud osakaaluga:

a) osaluste summa, mida tuleb löike 4 kohaselt riskiga kaaluda;

b) osakaal, mis saadakse löike 3 punktis b sätestatud arvutuse tulemusel.

3 . j a g u

T e i s e t a s e m e o m a v a h e n d i d*Artikkel 71***T e i s e t a s e m e o m a v a h e n d i d**

Krediidiasutuse või investeerimisühingu teise taseme omavahendid koosnevad krediidiasutuse või investeerimisühingu teise taseme omavahendite kirjetest, millest on tehtud artiklis 66 osutatud mahaarvamised ja mille suhtes on kohaldatud artiklit 79.

▼ **C2**

5. PEATÜKK

Omavahendid

Artikkel 72

Omavahendid

Krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendid võrduvad krediidiasutuse või investeerimisühingu esimese ja teise taseme omavahendite summaga.

▼ **M8**

5a. PEATÜKK

Kõlblikud kohustused

1. jagu

Kõlblike kohustuste kirjed ja instrumendid

Artikkel 72a

Kõlblike kohustuste kirjed

1. Kõlblike kohustuste kirjed koosnevad järgmisest, välja arvatud siis, kui need kuuluvad käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud väljajäetud kohustuste hulka, ja artiklis 72c kehtestatud ulatuses:

- a) kõlblike kohustuste instrumendid, kui artiklis 72b sätestatud tingimused on täidetud, sellises ulatuses, kuivõrd need ei kvalifitseeru esimese taseme põhiomavahendite, täiendavate esimese taseme omavahendite ega teise taseme omavahendite kirjeteks;
 - b) teise taseme omavahenditesse kuuluvad instrumendid, mille järelejäänud tähtaeg on vähemalt üks aasta, sellises ulatuses, kuivõrd need ei kvalifitseeru artikli 64 kohaselt teise taseme omavahendite kirjeteks.
2. Kõlblike kohustuste kirjetest jäetakse välja järgmised kohustused:
- a) tagatud hoiused;
 - b) nõudmiseni hoiused ja lühiajalised hoiused, mille esialgne tähtaeg on lühem kui üks aasta;
 - c) füüsiliste isikute ning mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kõlblike hoiuste see osa, mis ületab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/49/EL ⁽¹⁾ artikli 6 kohast hoiuste tagamise ulatust;
 - d) füüsiliste isikute ning mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate hoiused, mis oleksid kõlblikud hoiused, kui need ei oleks avatud liidus asutatud krediidasutuste ja investeerimisühingute väljaspool liitu asutatud filiaalide kaudu;
 - e) tagatud kohustused, sealhulgas pandikirjad ja kohustused riskide maandamise eesmärgil kasutatavate finantsinstrumentide kujul, mis moodustavad lahutamatu osa tagatiste kogumist ning mis on liikmesriigi õiguse kohaselt tagatud sarnaselt pandikirjadega, tingimusel et

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/49/EL hoiuste tagamise skeemide kohta (ELT L 173, 12.6.2014, lk 149).

▼ **M8**

kogu pandikirjade tagatiste kogumiga seotud tagatud vara jääb mõjutamatuks, eraldatuks ja piisavalt rahastatuks, ning välja arvatud tagatud kohustuse või pandiga tagatud kohustuse selline osa, mis ületab tagatiseks oleva vara, pandi, pandiõiguse või tagatise väärtust;

- f) kohustused, mis on tekkinud kliendi vara või raha hoides, sealhulgas investeerimisfondi nimel hoitav kliendi vara või raha, tingimusel et selline klient on kohaldatavate maksejõuetust käsitlevate õigusaktide alusel kaitstud;
- g) kohustused, mis on tekkinud kriisilahendussubjekt või selle tütarettevõtja (kui usaldusisiku) ja mõne teise isiku (kui kasusaaja) vahelise usaldussuhte alusel, tingimusel et niisugune kasusaaja on kaitstud kohaldatava maksejõuetus- või tsiviilõiguse alusel;
- h) krediidasutuste ja investeerimisühingute, välja arvatud sama konsolideerimisgrupi ettevõtjate ees olevad kohustused, mille esialgne tähtaeg on lühem kui seitse päeva;
- i) kohustused, mille järelejäanud tähtajani on jäänud vähem kui seitse päeva, järgmiste ees:
- i) kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 98/26/EÜ⁽¹⁾ määratud süsteemid või süsteemi korraldajad;
 - ii) kooskõlas direktiiviga 98/26/EÜ määratud süsteemis osalejad ja sellises süsteemis osalemisest tulenevad kohustused või
 - iii) kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 artikliga 25 tunnustatud kolmandate riikide kesksed vastaspooled;
- j) järgmised kohustused:
- i) kohustused töötajate ees seoses palgavõlgnevuse, pensionihüvitise või muu kindlaksmääratud tasuga, välja arvatud töötasu muutuv osa, mis ei ole reguleeritud kollektiivlepinguga, ning välja arvatud direktiivi 2013/36/EL artikli 92 lõikes 2 osutatud oluliste riskide võtjate tasu muutuv osa;
 - ii) kohustused kaubakrediiti andnud võlausaldajate ees seoses krediidasutuse või investeerimisühingu või emaettevõtja igapäevaseks tegevuseks vajalike kriitiliste kaupade tarnetega või teenuste osutamisega, sealhulgas IT-teenused, kommunaalteenused ning ruumide rent, teenindus ja korrashoid;
 - iii) kohustused maksu- ja sotsiaalkindlustusasutuste ees, kui sellised kohustused on kohaldatava õiguse alusel eelistatud;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 1998. aasta direktiiv 98/26/EÜ arvelduse lõplikkuse kohta makse- ja väärtpapieriarveldussüsteemides (EÜT L 166, 11.6.1998, lk 45).

▼ **M8**

- iv) kohustused hoiuste tagamise skeemide ees seoses direktiivi 2014/49/EL kohaste osamaksetega;
- k) kohustused, mis tulenevad tuletisinstrumentidest;
- l) kohustused, mis tulenevad tuletisinstrumenti tunnustega võlainstrumentidest.

Esimese lõigu punkti l kohaldamisel ei käsitata võlainstrumente, mis sisaldavad ennetähtaegset tagasivõtuoptsiooni, mida võib kasutada vastavalt emitendi või omaniku valikule, ja võlainstrumente, millel on muutuv intressimäär, mis tuleneb laialt kasutatavast viiteintressimäärast, nagu Euribor või Libor, üksnes nende tunnuste tõttu tuletisinstrumenti tunnustega võlainstrumentidena.

*Artikkel 72b***Kõlblike kohustuste instrumentid**

1. Kohustused kvalifitseeruvad kõlblike kohustuste instrumentideks, eeldusel et need täidavad käesolevas artiklis sätestatud tingimused ja üksnes käesolevas artiklis kindlaks määratud ulatuses.
2. Kohustused kvalifitseeruvad kõlblike kohustuste instrumentideks, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:
 - a) kohustused on otse emiteerinud või välja andnud krediidasutus või investeerimisühing ning nende eest on täielikult tasutud;
 - b) kohustused ei kuulu ühelegi järgmistest:
 - i) krediidasutus või investeerimisühing või üksus, mis kuulub samasse kriisilahenduse konsolideerimisgruppi;
 - ii) ettevõtja, milles krediidasutusel või investeerimisühingul on otsene või kaudne osalus, kus talle otseselt või kontrollisuhete kaudu kuulub vähemalt 20 % kõnealuse ettevõtja hääleõigustest või kapitalist;
 - c) kohustuste omandiõiguse saamist ei rahasta otseselt ega kaudselt kriisilahendussubjekt;
 - d) kohustuste põhisummaga seotud nõue on instrumente reguleerivate sätete alusel täielikult allutatud artikli 72a lõikes 2 osutatud väljajäetud kohustustest tulenevatele nõuetele; asjaomane allutatuse nõue loetakse täidetuks ühel järgnevatest juhtudest:
 - i) kohustusi reguleerivates lepingulistest sätetes on täpsustatud, et direktiivi 2014/59/EL artikli 2 lõike 1 punktis 47 määratletud tavalise maksejõuetusmenetluse korral on instrumentide põhisummaga seotud nõue madalama järguga kui nõuded, mis tulenevad ükskõik millisest käesoleva määruse artikli 72a lõikes 2 osutatud väljajäetud kohustusest;
 - ii) kohaldatavas õiguses on täpsustatud, et direktiivi 2014/59/EL artikli 2 lõike 1 punktis 47 määratletud tavalise maksejõuetusmenetluse korral on instrumentide põhisummaga seotud nõue madalama järguga kui nõuded, mis tulenevad ükskõik millisest käesoleva määruse artikli 72a lõikes 2 osutatud väljajäetud kohustusest;

▼ **M8**

- iii) instrumendid on emiteerinud kriisilahendussubjekt, mille bilansis ei ole ühtegi käesoleva määruse artikli 72a lõikes 2 osutatud väljajäetud kohustust, mis on sama või madalama nõudeõiguse järguga kui kõlblike kohustuste instrumendid;
- e) ükski järgmistest ei ole kohustusi taganud ega andnud neile garantiid ega sõlminud muid kokkuleppeid, mis suurendaks instrumentidega seonduvate nõuete nõudeõiguse järku:
 - i) krediidasutus või investeerimisühing ega tema tütarettevõtjad;
 - ii) krediidasutuse või investeerimisühingu emaettevõtja ega tema tütarettevõtjad;
 - iii) ettevõtja, kellel on märkimisväärne seos punktides i ja ii osutatud üksustega;
- f) kohustuste suhtes ei kohaldata tasaarvestuskorda (*set-off* või *netting*), mis võiks kriisilahenduse korral vähendada nende suutlikkust kahjumit katta;
- g) kohustusi reguleerivad sätted ei sisalda krediidasutuse või investeerimisühingu jaoks ajendeid, et põhisumma enne tähtaega tagasi kutsuda, lunastada või tagasi osta, välja arvatud artikli 72c lõikes 3 osutatud juhtudel;
- h) instrumentide omanikud ei saa kohustusi enne nende tähtaega tagasi võtta, välja arvatud artikli 72c lõikes 2 osutatud juhtudel;
- i) artikli 72c lõigete 3 ja 4 kohaldamisel, kui kohustused hõlmavad üht või mitut ennetähtaegse tagasimakse võimalust, sealhulgas ostuoptsiione, võib neid optsiione kasutada vastavalt emitendi valikule, välja arvatud artikli 72c lõikes 2 osutatud juhtudel;
- j) kohustusi võib enne tähtaega tagasi kutsuda, lunastada, tagasi maksta või tagasi osta, kui artiklites 77 ja 78a sätestatud tingimused on täidetud;
- k) kohustusi reguleerivad sätted ei osuta otseselt ega kaudselt sellele, et kriisilahendussubjekt võib kohustusi enne tähtaega tagasi kutsuda, lunastada, tagasi maksta või tagasi osta muul juhul kui krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetuse või likvideerimise korral, ning krediidasutus või investeerimisühing ei osuta sellele ka ühelgi muul viisil;
- l) kohustusi reguleerivate sätetega ei anta omanikule õigust kiirendada intresside või põhisumma tulevase kavakohaseid makseid, välja arvatud kriisilahendussubjekti maksejõuetuse või likvideerimise korral;
- m) kohustustelt tehtavate intressi- või dividendimaksete suurust ei muudeta kriisilahendussubjekti või selle emaettevõtja krediitkvaliteedi alusel;
- n) instrumentide puhul, mis on emiteeritud pärast 28. juunit 2021, osutatakse asjakohases lepingulises dokumentatsioonis ja kohaldatakse korral emissiooniga seotud prospektis sõnaselgelt võimalusele kasutada allahindamise ja konverteerimise õigust kooskõlas direktiivi 2014/59/EL artikliga 48.

▼M8

Esimese lõigu punkti a kohaldamisel kvalifitseerub kõlbliku kohustuse instrumendiks vaid see osa kohustusest, mille eest on täielikult tasutud.

Käesoleva artikli esimese lõigu punkti d kohaldamisel, kui mõned artikli 72a lõikes 2 osutatud väljajäetud kohustused on maksejõuetust käsitlevate liikmesriigi õigusaktide alusel allutatud tavalistele tagamata nõuetele, muu hulgas seetõttu, et neid hoiab võlausaldaja, kellel on võlgnikuga märkimisväärne seos, kuna võlausaldaja on või on olnud aktsionär või seotud kontrolli või konsolideerimisgrupi kaudu, kuulub või on kuulunud juhtorganisse või on või on olnud seotud mõne kõnealuse isikuga, ei võeta niisugustest väljajäetud kohustustest tulenevaid nõudeid allutatuse hindamisel arvesse.

3. Lisaks käesoleva artikli lõikes 2 osutatud kohustustele võib kriisilahendusasutus lubada, et kohustused kvalifitseeruvad kõlblike kohustuste instrumentideks koondsummas, mis ei ületa 3,5 % koguriskipositsioonist, mis arvutatakse artikli 92 lõigete 3 ja 4 kohaselt, tingimusel et:

a) kõik lõikes 2 sätestatud tingimused, välja arvatud lõike 2 esimese lõigu punktis d sätestatud tingimus, on täidetud;

b) kohustused on sama nõudeõiguse järguga kui artikli 72a lõikes 2 osutatud madalaima järguga väljajäetud kohustused, välja arvatud väljajäetud kohustused, mis on maksejõuetust käsitlevate liikmesriigi õigusaktide alusel allutatud tavalistele tagamata nõuetele, nagu on osutatud käesoleva artikli lõike 2 kolmandas lõigus, ning

c) nende kohustuste lisamine kõlblike kohustuste kirjete hulka ei too kaasa olulist rahuldatavate kohtuhagide või põhjendatud hüvitusnõuete esitamise ohtu, mida kriisilahendusasutus hindab vastavalt direktiivi 2014/59/EL artikli 34 lõike 1 punktis g ja artiklis 75 osutatud põhimõtetele.

4. Kriisilahendusasutus võib lubada, et kohustused kvalifitseeruvad kõlblike kohustuste instrumentideks lisaks lõikes 2 osutatud kohustustele, tingimusel et:

a) krediidiasutusel või investeerimisühingul ei lubata lisada kõlblike kohustuste kirjete hulka lõikes 3 osutatud kohustusi;

b) kõik lõikes 2 sätestatud tingimused, välja arvatud lõike 2 esimese lõigu punktis d sätestatud tingimus, on täidetud;

c) kohustused on sama või kõrgema nõudeõiguse järguga kui artikli 72a lõikes 2 osutatud madalaima järguga väljajäetud kohustused, välja arvatud väljajäetud kohustused, mis on maksejõuetust käsitlevate liikmesriigi õigusaktide alusel allutatud tavalistele tagamata nõuetele, nagu on osutatud käesoleva artikli lõike 2 kolmandas lõigus;

d) krediidiasutuse või investeerimisühingu bilansis ei ületa artikli 72a lõikes 2 osutatud selliste väljajäetud kohustuste summa, mille nõudeõiguse järk on sama või madalam kohustustest maksejõuetusmenetluse korral, 5 % krediidiasutuse või investeerimisühingu omavahendite ja kõlblike kohustuste summast;

▼ **M8**

e) nende kohustuste lisamine kõlblike kohustuste kirjete hulka ei too kaasa olulist rahuldatavate kohtuhagide või põhjendatud hüvitusnõuete esitamise ohtu, mida kriisilahendusasutus hindab vastavalt direktiivi 2014/59/EL artikli 34 lõike 1 punktis g ja artiklis 75 osutatud põhimõtetele.

5. Kriisilahendusasutus võib lubada krediidasutusel või investeerimisühingul lisada kõlblike kohustuste kirjete hulka üksnes lõikes 3 või 4 osutatud kohustused.

6. Käesoleva artikli tingimuste täitmise kontrollimisel konsulteerib kriisilahendusasutus pädeva asutusega.

7. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada:

a) kohaldatav kõlblike kohustuste instrumentide kaudse rahastamise vorm ja laad;

b) lunastamise ajendite vorm ja laad käesoleva artikli lõike 2 esimese lõigu punktis g ja artikli 72c lõikes 3 sätestatud tingimuse kohaldamisel.

Need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud peavad olema täielikult kooskõlas artikli 28 lõike 5 punktis a ja artikli 52 lõike 2 punktis a osutatud delegeeritud õigusaktiga.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. detsembriks 2019.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

*Artikkel 72c***Kõlblike kohustuste instrumentide amortiseerimine**

1. Kõlblike kohustuste instrumendid, mille järelejäänud tähtaeg on vähemalt üks aasta, kvalifitseeruvad täielikult kõlblike kohustuste kirjeteks.

Kõlblike kohustuste instrumendid, mille järelejäänud tähtaeg on lühem kui üks aasta, ei kvalifitseeru kõlblike kohustuste kirjeteks.

2. Lõike 1 kohaldamisel, kui kõlblike kohustuste instrument sisaldab omaniku jaoks tagasivõtuotsiooni, mille saab täitmisele pöörata enne instrumendi esialgset tähtaega, määratakse instrumendi tähtjaks kõige varasem võimalik kuupäev, mil omanik saab kasutada tagasivõtuotsiooni ja taotleda instrumendi tagasivõtmist või tagasimaksmist.

3. Lõike 1 kohaldamisel, kui kõlblike kohustuste instrument sisaldab emitendi jaoks ajendit instrument enne instrumendi esialgset tähtaega tagasi kutsuda, lunastada, tagasi maksta või tagasi osta, määratakse instrumendi tähtjaks kõige varasem võimalik kuupäev, mil emitent saab seda otsiooni kasutada ning taotleda instrumendi tagasivõtmist või tagasimaksmist.

▼M8

4. Lõike 1 kohaldamisel, kui kõlblike kohustuste instrument sisaldab ennetähtaegset tagasivõtuoptsiooni, mida võib kasutada vastavalt emitendi valikule enne instrumendi esialgset tähtaega, kuid instrumenti reguleerivad sätted ei sisalda ajendeid instrumenti enne tähtaega tagasi kutsuda, lunastada, tagasi maksta või tagasi osta ega sisalda tagasivõtu-ega tagasimakseoptsiooni, mida võib kasutada vastavalt instrumendi omaja valikule, määratakse instrumendi tähtjaks esialgne tähtaeg.

*Artikkel 72d***Tagajärjed, mis tulenevad sellest, kui aktsepteeritavuse tingimused ei ole enam täidetud**

Kui kõlblike kohustuste instrumendi suhtes ei ole artiklis 72b sätestatud tingimused enam täidetud, lõpeb viivitamatult kohustuste kvalifitseerimine kõlblike kohustuste instrumentideks.

Artikli 72b lõikes 2 osutatud kohustusi võib jätkuvalt lugeda kõlblike kohustuste instrumentideks seni, kuni need kvalifitseeruvad kõlblike kohustuste instrumentideks artikli 72b lõike 3 või 4 kohaselt.

2. jagu

Mahaarvamised kõlblike kohustuste kirjetest*Artikkel 72e***Mahaarvamised kõlblike kohustuste kirjetest**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kelle suhtes kohaldatakse artiklit 92a, arvavad kõlblike kohustuste kirjetest maha järgmised elemendid:

- a) krediidiasutuse või investeerimisühingu otsene, kaudne ja sünteetiline osalus enda kõlblike kohustuste instrumentides, sealhulgas enda kohustused, mille ostukohustus võib krediidiasutusel või investeerimisühingul olemasolevate lepinguliste kohustuste alusel tekkida;
- b) krediidiasutuse või investeerimisühingu otsene, kaudne ja sünteetiline osalus selliste globaalse süsteemselt olulise ettevõtja üksuste kõlblike kohustuste instrumentides, kellega krediidiasutusel või investeerimisühingul on vastastikune ristosalus, mis on pädeva asutuse arvates loodud selleks, et kunstlikult suurendada kriisilahendussubjekti suutlikkust kahjumit katta ja rekapitalizeerida;
- c) globaalse süsteemselt olulise ettevõtja üksuste kõlblike kohustuste instrumentides olevate otseste, kaudsete ja sünteetiliste osaluste artikli 72i kohaselt kindlaks määratud kohaldatav summa, kui krediidiasutusel või investeerimisühingul ei ole olulist investeringut neis üksustes;
- d) krediidiasutuse või investeerimisühingu otsesed, kaudsed ja sünteetilised osalused globaalse süsteemselt olulise ettevõtja üksuste kõlblike kohustuste instrumentides, kui krediidiasutusel või investeerimisühingul on asjaomastes üksustes oluline investering, välja arvatud väärtpaperite emissiooni tagamisega seotud positsioonid, mida hoitakse viis tööpäeva või vähem.

2. Käesoleva jao kohaldamisel käsitatakse kõlblike kohustuste instrumentidena kõiki instrumente, mis kuuluvad kõlblike kohustuste instrumentidega samasse nõudeõiguse järku, välja arvatud instrumendid, mis on sama nõudeõiguse järguga kui instrumendid, mis on tunnistatud kõlblikeks kohustusteks artikli 72b lõigete 3 ja 4 alusel.

▼M8

3. Käesoleva jao kohaldamisel võivad krediidasutused ja investeerimisühingud arvutada artikli 72b lõikes 3 osutatud kõlblike kohustuste instrumentides olevate osaluste summa järgmiselt:

$$h = \sum_i \left(H_i \cdot \frac{I_i}{L_i} \right)$$

kus:

h = artikli 72b lõikes 3 osutatud kõlblike kohustuste instrumentides olevate osaluste summa;

i = emiteeriva krediidasutuse või investeerimisühingu indeks;

H_i = emiteeriva krediidasutuse või investeerimisühingu i artikli 72b lõikes 3 osutatud kõlblike kohustuste instrumentides olevate osaluste kogusumma;

I_i = emiteeriva krediidasutuse või investeerimisühingu i kõlblike kohustuste kirjetes sisalduvate kohustuste summa artikli 72b lõikes 3 kehtestatud piirides vastavalt emiteeriva krediidasutuse või investeerimisühingu värskeimale avalikustatud teabele, ning

L_i = artikli 72b lõikes 3 osutatud emiteeriva krediidasutuse või investeerimisühingu i tagasimaksmata kohustuste kogusumma vastavalt emitendi värskeimale avalikustatud teabele.

4. Kui ELis emaettevõtjana tegutseval krediidasutusel või investeerimisühingul või liikmesriigis emaettevõtjana tegutseval krediidasutusel või investeerimisühingul, kelle suhtes kohaldatakse artiklit 92a, on otsene, kaudne või sünteetiline osalus temaga samasse kriisilahenduse konsolideerimisgruppi mittekuuluva ühe või mitme tütarettevõtja omavahenditesse kuuluvates instrumentides või kõlblike kohustuste instrumentides, võib selle emaettevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu kriisilahendusasutus pärast asjaomase tütarettevõtja kriisilahendusasutuse arvamuse nõuetekohast arvessevõtmist lubada emaettevõtjana tegutseval krediidasutusel või investeerimisühingul sellised osalused maha arvata, arvates maha kõnealuse emaettevõtja kriisilahendusasutuse kindlaks määratud väiksema summa. Kohandatud summa peab olema vähemalt võrdne summaga m , mis arvutatakse järgmiselt:

$$m_i = \max \{0; OP_i + LP_i - \max\{0; \beta \cdot [O_i + L_i - r_i \cdot aRWA_i]\}\}$$

kus:

i = tütarettevõtja indeks;

OP_i = tütarettevõtja i emiteeritud ja emaettevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu hoitavate omavahenditesse kuuluvate instrumentide summa;

LP_i = tütarettevõtja i emiteeritud ja emaettevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu hoitavate kõlblike kohustuste kirjete summa;

β = tütarettevõtja i emiteeritud ja emaettevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu hoitavate omavahenditesse kuuluvate instrumentide ja kõlblike kohustuste kirjete protsendimäär;

O_i = tütarettevõtja i omavahendite summa, võtmata arvesse käesoleva lõike kohaselt arvatud mahaarvatud summat;

L_i = tütarettevõtja i kõlblike kohustuste summa, võtmata arvesse käesoleva lõike kohaselt arvatud mahaarvatud summat;

▼ **M8**

r_i = tütaretevõtja i suhtes tema kriisilahenduse konsolideerimisgrupi tasandil kohaldatav suhtarv vastavalt käesoleva määruse artikli 92a lõike 1 punktile a ja direktiivi 2014/59/EL artiklile 45d ning

$aRWA_i$ = globaalse süsteemselt olulise ettevõtja üksuse i koguriskipositsioon arvatatuna artikli 92 lõigete 3 ja 4 kohaselt, võttes arvesse artiklis 12a sätestatud kohandusi.

Kui ematäetvõtjana tegutseval krediidasutusel või investeerimisühingul on esimese lõigu kohaselt lubatud maha arvata kohandatud summa, arvab tütaretevõtja maha esimeses lõigus osutatud omavahenditesse kuuluvates instrumentides ja kõlblike kohustuste instrumentides olevate osaluste summa ja nimetatud kohandatud summa vahe.

*Artikkel 72f***Enda kõlblike kohustuste instrumentides olevate osaluste mahaarvamine**

Artikli 72e lõike 1 punkti a kohaldamisel arvutavad krediidasutused ja investeerimisühingud osalused pika kogupositsiooni alusel, võttes arvesse järgmisi erandeid:

- a) krediidasutused ja investeerimisühingud võivad arvutada osaluste summa pika netopositsiooni alusel, eeldusel et on täidetud mõlemad järgmised tingimused:
 - i) lühikesed ja pikad positsioonid on samas aluspositsioonis ning lühikesed positsioonid ei hõlma vastaspoole riski;
 - ii) nii lühikesi kui ka pikki positsioone hoitakse mõlemaid kauplemisportfellis või hoitakse mõlemaid muu tegevuse all;
- b) otseste, kaudsete ja sünteetiliste osaluste puhul indeksipõhistes väärt-paberites määravad krediidasutused ja investeerimisühingud mahaarvatava summa kindlaks, arvutades aluspositsiooni nende indeksite koosseisu kuuluvates enda kõlblike kohustuste instrumentides;
- c) krediidasutused ja investeerimisühingud võivad tasaarvestada enda kõlblike kohustuste instrumentide pikad kogupositsioonid, mis tulenevad indeksipõhistes väärt-paberites olevatest osalustest, enda kõlblike kohustuste instrumentide lühikeste positsioonidega, mis tulenevad alusindeksi lühikestest positsioonidest, sealhulgas juhul, kui kõnealused lühikesed positsioonid hõlmavad vastaspoole riski, eeldusel et on täidetud mõlemad järgmised tingimused:
 - i) pikad ja lühikesed positsioonid on samades alusindeksites;
 - ii) nii lühikesi kui ka pikki positsioone hoitakse mõlemaid kauplemisportfellis või hoitakse mõlemaid muu tegevuse all.

*Artikkel 72g***Kõlblike kohustuste kirjete mahaarvamise alus**

Artikli 72e lõike 1 punktide b, c ja d kohaldamisel arvavad krediidasutused ja investeerimisühingud maha pikad kogupositsioonid, võttes arvesse artiklites 72h ja 72i sätestatud erandeid.

▼M8

*Artikkel 72h***Teiste globaalse süsteemselt olulise ettevõtja üksuste kõlblike kohustuste instrumentidesse kuuluvate osaluste mahaarvamine**

Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes ei kasuta artiklis 72j sätestatud erandit, teevad artikli 72e lõike 1 punktides c ja d osutatud mahaarvamised vastavalt järgnevale:

- a) nad võivad arvutada otsesed, kaudsed ja sünteetilised osalused kõlblike kohustuste instrumentides samas aluspositsioonis oleva pika netopositsiooni alusel, eeldusel et mõlemad järgmised tingimused on täidetud:
 - i) lühikese positsiooni lõpptähtaeg kas vastab pika positsiooni lõpptähtajale või on sellest hilisem või on lühikese positsiooni järelejäänud tähtaeg vähemalt üks aasta;
 - ii) nii lühikest kui ka pikka positsiooni hoitakse mõlemaid kauplemisportfellis või hoitakse mõlemaid muu tegevuse all;
- b) otseste, kaudsete ja sünteetiliste osaluste puhul indeksipõhistes väärt-paberites määravad krediidasutused ja investeerimisühingud mahaarvatava summa kindlaks, vaadates läbi nende indekse koosseisu kuuluvate kõlblike kohustuste instrumentide aluspositsioonid.

*Artikkel 72i***Kõlblike kohustuste mahaarvamine, kui krediidasutusel või investeerimisühingul ei ole olulisi investeeringuid globaalse süsteemselt olulise ettevõtja üksustes**

1. Artikli 72e lõike 1 punkti c kohaldamisel arvutavad krediidasutused ja investeerimisühingud kohaldatava mahaarvatava summa, korrutades käesoleva lõike punktis a osutatud summa käesoleva lõike punktis b osutatud arvutuse tulemusel saadud teguriga:

- a) kogusumma, mille võrra krediidasutuse või investeerimisühingu otsesed, kaudsed ja sünteetilised osalused finantssektori ettevõtjate esimese taseme põhiomavahenditesse, täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse ja teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides ning globaalse süsteemselt olulise ettevõtja nende üksuste kõlblike kohustuste instrumentides, millest üheski ei ole krediidasutusel või investeerimisühingul olulist investeeringut, ületavad 10 % krediidasutuse või investeerimisühingu esimese taseme põhiomavahendite kirjetest, pärast järgmiste sätete kohaldamist:
 - i) artiklid 32–35;
 - ii) artikli 36 lõike 1 punktid a–g, punkti k alapunktid ii–v ja punkt l, välja arvatud mahaarvatav summa seoses tulevasel kasumlikkusel põhineva edasilükkunud tulumaksu varaga, mis tuleneb ajutistest erinevustest;
 - iii) artiklid 44 ja 45;
- b) krediidasutuse või investeerimisühingu otseste, kaudsete ja sünteetiliste osaluste summa globaalse süsteemselt olulise ettevõtja nende üksuste kõlblike kohustuste instrumentides, milles krediidasutusel või investeerimisühingul ei ole olulist investeeringut, jagatuna krediidasutuse või investeerimisühingu kõigi otseste, kaudsete ja sünteetiliste osaluste kogusummaga nende finantssektori ettevõtjate esimese taseme põhiomavahenditesse, täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse ja teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides ning globaalse süsteemselt olulise ettevõtja nende üksuste kõlblike kohustuste instrumentides, milles kriisilahendussubjektil ei ole olulist investeeringut.

▼M8

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud jätavad löike 1 punktis a osutatud summast ja löike 1 punkti b kohaselt arvatavast tegurist välja väärtpaberite emissiooni tagamise seotud positsioonid, mida hoitakse viis tööpäeva või vähem.

3. Löike 1 kohaselt maha arvatud summa jaotatakse kõigi krediidiasutuse või investeerimisühingu hoitavate globaalse süsteemselt olulise ettevõtja üksuse kõlblike kohustuste instrumentide vahel. Krediidiasutused ja investeerimisühingud määravad kindlaks selle, milline summa igast kõlblike kohustuste instrumendist tuleb löike 1 kohaselt maha arvata, korrutades käesoleva löike punktis a osutatud summa käesoleva löike punktis b osutatud osakaaluga:

a) osaluste summa, mis tuleb löike 1 kohaselt maha arvata;

b) krediidiasutuse või investeerimisühingu iga hoitava kõlblike kohustuste instrumendi osakaal kogusummas, mille moodustavad krediidiasutuse või investeerimisühingu otsesed, kaudsed ja sünteetilised osalused selliste globaalse süsteemselt olulise ettevõtja üksuste kõlblike kohustuste instrumentides, milles krediidiasutusel või investeerimisühingul ei ole olulist investeeringut.

4. Artikli 72e löike 1 punktis c osutatud osaluste summat, mis on võrdne või väiksem kui 10 % krediidiasutuse või investeerimisühingu esimese taseme põhiomavahendite kirjetest pärast käesoleva artikli löike 1 punkti a alapunktide i, ii ja iii sätete kohaldamist, ei arvata maha ning selle suhtes kohaldatakse vastavalt vajadusele III osa II jaotise 2. või 3. peatüki kohaseid riskikaalusid ja III osa IV jaotises sätestatud nõudeid.

5. Krediidiasutused ja investeerimisühingud määravad kindlaks selle, milline summa igast kõlblike kohustuste instrumendist tuleb löike 4 kohaselt riskiga kaaluda, korrutades löike 4 kohaselt nõutud riskiga kaalutava osaluse summa löike 3 punkti b kohaselt arvatud osakaaluga.

Artikkel 72j

Kauplemisportfelliga seotud erand kõlblike kohustuste kirjetest tehtavatest mahaarvamistest

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad otsustada mitte arvata maha kõlblike kohustuste instrumentide otseste, kaudsete ja sünteetiliste osaluste ettenähtud summat, mis kokku ja mõõdetuna pika kogupositsiooni alusel ei ületa 5 % krediidiasutuse või investeerimisühingu esimese taseme põhiomavahenditest pärast artiklite 32–36 kohaldamist, tingimusel et kõik järgmised tingimused on täidetud:

a) osalused kuuluvad kauplemisportfelli;

b) kõlblike kohustuste instrumente ei hoita kauem kui 30 tööpäeva.

2. Löike 1 kohaselt mahaarvamata kirjete summade suhtes kohaldatakse kauplemisportfelli kirjete suhtes kehtivaid omavahendite nõudeid.

3. Kui löike 1 kohaselt mahaarvamata osaluste puhul ei ole nimetatud lõikes sätestatud tingimused enam täidetud, arvatakse osalused maha artikli 72g kohaselt, ilma et kohaldataks artiklites 72h ja 72i sätestatud erandeid.

▼ **M8**

3. jagu

Omavahendid ja kõlblikud kohustused*Artikkel 72k***Kõlblikud kohustused**

Krediidasutuse või investeerimisühingu kõlblikud kohustused koosnevad krediidasutuse või investeerimisühingu kõlblike kohustuste kirje-test, millest on tehtud artiklis 72e osutatud mahaarvamised.

*Artikkel 72l***Omavahendid ja kõlblikud kohustused**

Krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendid ja kõlblikud kohustused võrduvad krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendite ja kõlblike kohustuste summaga.

▼ **C2**

6. PEATÜKK

▼ **M8***Omavahendite ja kõlblike kohustuste üldnõuded*▼ **C2***Artikkel 73*▼ **M8****Instrumentidelt tehtavad väljamaksed**

1. Kapitaliinstrumentid ja kohustused, mille puhul krediidasutus või investeerimisühing saab vastavalt oma valikule otsustada teha väljamakseid muus vormis kui rahaliste või omavahenditesse kuuluva instrumendina tehtavate maksetena, ei kvalifitseeru esimese taseme põhiomavahenditesse, täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse või teise taseme omavahenditesse kuuluvateks instrumentideks ega kõlblike kohustuste instrumentideks, välja arvatud juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing on saanud pädevalt asutuselt eelneva loa.

2. Pädevad asutused annavad lõikes 1 osutatud eelneva loa üksnes juhul, kui nende arvates on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) lõikes 1 osutatud otsustusõigus ega vorm, milles väljamakseid saab teha, ei mõjuta negatiivselt krediidasutuse või investeerimisühingu võimet asjaomase instrumendi alusel tehtavaid makseid tühistada;
- b) lõikes 1 osutatud otsustusõigus ega vorm, milles väljamakseid saab teha, ei mõjuta negatiivselt kapitaliinstrumenti ega kohustuse võimet katta kahju;
- c) lõikes 1 osutatud otsustusõigus ega vorm, milles väljamakseid saab teha, ei vähenda muul viisil kapitaliinstrumenti ega kohustuse kvaliteeti.

▼ M8

Enne lõikes 1 osutatud eelneva loa andmist konsulteerib pädev asutus kriisilahendusasutusega, et teha kindlaks krediidasutuse või investeerimisühingu vastavus nendele tingimustele.

3. Kapitaliinstrumentid ja kohustused, millelt muus vormis kui rahaliste või omavahenditesse kuuluva instrumentina tehtavate väljamaksete tegemise üle on õigus otsustada või seda nõuda mõnel muul juriidilisel isikul kui neid emiteerival krediidasutusel või investeerimisühingul, ei kvalifitseeru esimese taseme põhiomavahenditesse, täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse või teise taseme omavahenditesse kuuluvateks instrumentideks ega kõlblike kohustuste instrumentideks.

4. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse ning teise taseme omavahenditesse kuuluvatelt instrumentidelt ja kõlblike kohustuste instrumentidelt tehtavate väljamaksete suuruse kindlaksmääramisel kasutada ühe alusnäitajana laiapõhjalist turuindeksit.

▼ C2

5. Lõiget 4 ei kohaldata, kui krediidasutus või investeerimisühing on nimetatud laiapõhjalises turuindeksis alusüksuseks, välja arvatud juhul, kui mõlemad järgmised tingimused on täidetud:

- a) krediidasutus või investeerimisühing leiab, et laiapõhjalise turuindeksi liikumised ei ole märkimisväärses korrelatsioonis krediidasutuse või investeerimisühingu, selle emattevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu või emattevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja, emattevõtjana tegutseva segafinantsvaldusettevõtja või emattevõtjana tegutseva segavaldusettevõtja krediitkvaliteediga;
- b) pädeval asutusel ei ole kujunenud punktis a osutatust erinevat arvamust.

▼ M8

6. Krediidasutused ja investeerimisühingud esitavad aruannetes ja avalikustavad laiapõhjalised turuindeksid, millele nende kapitaliinstrumentid ja kõlblike kohustuste instrumentid toetuvad.

▼ C2

7. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada tingimused, mille alusel lõike 4 kohaldamisel kvalifitseeruvad indeksid laiapõhjaliste turu indeksitena.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

Artikkel 74

Reguleeritud finantssektori ettevõtjate emiteeritud kapitaliinstrumentides olevad osalused, mis ei kvalifitseeru regulatiivse kapitalina

Krediidasutused ja investeerimisühingud ei arva omavahendite mis tahes elementidest maha reguleeritud finantssektori ettevõtja emiteeritud otseseid, kaudseid või sünteetilisi osalusi, mis ei kvalifitseeru kõnealuse ettevõtja regulatiivse kapitalina. Krediidasutused ja investeerimisühingud kohaldavad selliste osaluste suhtes vastavalt vajadusele kas III osa II jaotise 2. või 3. peatüki kohaseid riskikaalusid.

▼ C2*Artikkel 75***Lühikeste positsioonide mahaarvamise ja lõpptähtaegadega seotud nõuded**▼ M8

Nõuded artikli 45 punktis a, artikli 59 punktis a, artikli 69 punktis a ja artikli 72h punktis a osutatud lühikeste positsioonide lõpptähtaegade kohta loetakse seoses hoitavate positsioonidega täidetuks, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

▼ C2

- a) krediidasutusel või investeerimisühingul on lepingujärgne õigus müüa konkreetsel tulevasel kuupäeval riskimaandust pakkuvale vastaspoolele pikk positsioon, mille riski maandatakse;
- b) krediidasutusele või investeerimisühingule riskimaandust pakkuv vastaspool on lepingu kohaselt kohustatud ostma krediidasutuselt või investeerimisühingult sellel konkreetsel tulevasel kuupäeval punktis a osutatud pika positsiooni.

*Artikkel 76***Kapitaliinstrumentide indeksipõhised osalused**▼ M8

1. Artikli 42 punkti a, artikli 45 punkti a, artikli 57 punkti a, artikli 59 punkti a, artikli 67 punkti a, artikli 69 punkti a ja artikli 72h punkti a kohaldamisel võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kapitaliinstrumendis oleva pika positsiooni summat vähendada indeksi selle osa võrra, mis põhineb samal aluspositsioonil, mille riski maandatakse, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) nii pikka positsiooni, mille riski maandatakse, kui ka lühikest positsiooni indeksis, mida kasutatakse sellest pikast positsioonist tuleneva riski maandamiseks, hoitakse kauplemisportfellis või hoitakse mõlemad muu tegevuse all;
- b) punktis a osutatud positsioone kajastatakse krediidasutuse või investeerimisühingu bilansis õiglasel väärtuses;
- c) punktis a osutatud lühike positsioon kvalifitseerub vastavalt krediidasutuse või investeerimisühingu sisekontrolli korrale tegelikuks riskimaanduseks;
- d) pädevad asutused hindavad punktis c osutatud sisekontrolli korra adekvaatsust vähemalt kord aastas ning veenduvad, et see on jätkuvalt asjakohane.

2. Kui pädev asutus on andnud selleks eelneva loa, võib krediidasutus või investeerimisühing kasutada krediidasutuse või investeerimisühingu indeksite koosseisu kuuluvate instrumentide aluspositsiooni konservatiivset hinnangut alternatiivse võimalusena sellele, et krediidasutus või investeerimisühing arvutab oma riskipositsiooni seoses ühes või mitmes järgnevas punktis osutatud kirjetega:

- a) enda esimese taseme põhiomavahenditesse, täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse ja teise taseme omavahenditesse kuuluvad instrumendid ja kõlblike kohustuste instrumendid, mis kuuluvad indeksite koosseisu;
- b) finantssektori ettevõtjate esimese taseme põhiomavahenditesse, täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse ja teise taseme omavahenditesse kuuluvad instrumendid, mis kuuluvad indeksite koosseisu;
- c) krediidasutuste ja investeerimisühingute kõlblike kohustuste instrumendid, mis kuuluvad indeksite koosseisu.

▼ M8

3. Pädevad asutused annavad lõikes 2 osutatud eelneva loa ainult juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing on neid rahuldaval viisil tõendanud, et tema jaoks on tegevuslikult koormav jälgida vastavalt lõike 2 ühes või mitmes punktis osutatud kirjetega seotud aluspositsioone.

▼ C2

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada järgmine:

- a) millal hinnangud, mida kasutatakse lõike 2 kohase alternatiivina aluspositsiooni arvutamisele, on piisavalt konservatiivsed;
- b) mida tähendab „tegevuslikult koormav” lõike 3 kohaldamisel.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

▼ M8*Artikkel 77***Omavahendite ja kõlblike kohustuste vähendamise tingimused**

1. Krediidasutus või investeerimisühing taotleb pädevate asutuste eelnevat luba iga järgmise tegevuse jaoks:

- a) krediidasutuse või investeerimisühingu emiteeritud esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentide vähendamine, lunastamine või tagasiostmine kohaldatava liikmesriigi õigusega lubatud viisil;
- b) omavahenditesse kuuluvate instrumentidega seotud ülekursi vähendamine, jaotamine või ümberliigitamine teise omavahendite kirjesse;
- c) täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse või teise taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide tagasikutsumine, lunastamine, tagasimaksmine või tagasiostmine enne nende lepingulist lõpptähtaega.

2. Krediidasutus või investeerimisühing peab saama lõikega 1 hõlmatud kõlblike kohustuste instrumentide tagasikutsumiseks, lunastamiseks, tagasimaksmiseks või tagasiostmiseks kriisilahendusametuse eelneva loa enne nende lepingulist lõpptähtaega.

*Artikkel 78***Järelevalveasutuse luba omavahendite vähendamiseks**

1. Pädev asutus annab krediidasutusele või investeerimisühingule loa esimese taseme põhiomavahenditesse, täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse või teise taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide vähendamiseks, tagasikutsumiseks, lunastamiseks, tagasimaksmiseks või tagasiostmiseks või seotud ülekursi vähendamiseks, jaotamiseks või ümberliigitamiseks, kui täidetud on üks kahest järgmisest tingimusest:

- a) enne mõnda artikli 77 lõikes 1 osutatud toimingut või sellega samal ajal asendab krediidasutus või investeerimisühing artikli 77 lõikes 1 osutatud instrumendid või seotud ülekursi sama või kõrgema kvaliteediga omavahenditesse kuuluvate instrumentidega tingimustel, mis on krediidasutuse või investeerimisühingu tulu teenimise suutlikkuse seisukohast jätkusuutlikud;

▼M8

- b) krediidasutus või investeerimisühing on pädevale asutusele rahuldaval viisil tõendanud, et krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendid ja kõlblikud kohustused ületavad käesoleva määruse artikli 77 lõikes 1 osutatud toimingu järel käesolevas määruses ja direktiivides 2013/36/EL ja 2014/59/EL osutatud nõudeid määral, mida pädev asutus peab vajalikuks.

Kui krediidasutus või investeerimisühing on kehtestanud piisavad kaitsemeetmed, et tegutseda käesolevas määruses ja direktiivis 2013/36/EL kehtestatud nõuetest kõrgema omavahendite summa raames, võib pädev asutus anda sellele krediidasutusele või investeerimisühingule üldise eelneva loa käesoleva määruse artikli 77 lõikes 1 sätestatud mis tahes toimingu jaoks, kui on täidetud kriteeriumid, millega tagatakse, et sellised tulevased toimingud on kooskõlas käesoleva lõike punktides a ja b sätestatud tingimustega. Üldine eelnev luba antakse vaid kindlaksmääratud ajavahemikuks, mis ei ületa ühte aastat ja mida võib pärast selle möödumist pikendada. Üldine eelnev luba antakse pädeva asutuse eelnevalt kindlaksmääratud summas. Esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentide puhul ei tohi see eelnevalt kindlaksmääratud summa ületada 3 % asjaomasest emissioonist ega 10 % summast, mille võrra esimese taseme põhiomavahendid ületavad esimese taseme põhiomavahendite suhtes käesolevas määruses ning direktiivides 2013/36/EL ja 2014/59/EL kehtestatud kapitalinõudeid määral, mida pädev asutus peab vajalikuks. Täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse või teise taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide puhul ei tohi eelnevalt kindlaksmääratud summa ületada 10 % asjaomasest emissioonist ega 3 % täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse või teise taseme omavahenditesse kuuluvate lunastamata instrumentide kogusummast.

Pädevad asutused tühistavad üldise eelneva loa, kui krediidasutus või investeerimisühing rikub loa saamise kriteeriume.

2. Hinnates asendusinstrumentide jätkusuutlikkust krediidasutuse või investeerimisühingu tulu teenimise suutlikkuse seisukohast, nagu on osutatud lõike 1 punktis a, kaaluvad pädevad asutused, mil määral nimetatud asenduskapitaliinstrumendid oleksid krediidasutuse või investeerimisühingu jaoks kulukamad kui need kapitaliinstrumendid või ülekurs, mida nad asendavad.

3. Kui krediidasutus või investeerimisühing teeb mõne artikli 77 lõike 1 punktis a osutatud toimingu ja artiklis 27 osutatud esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentide tagasiostmisest keeldumine on kohaldatavate liikmesriigi õigusaktidega keelatud, võib pädev asutus loobuda käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimuste kohaldamisest tingimusel, et ta nõuab krediidasutuselt või investeerimisühingult selliste instrumentide tagasiostmise piiramist asjakohastel alustel.

4. Pädevad asutused võivad lubada krediidasutusel või investeerimisühingul täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse või teise taseme omavahenditesse kuuluvad instrumendid või seotud ülekursi tagasi kutsuda, lunastada, tagasi maksta või tagasi osta viie aasta jooksul nende emitteerimise kuupäevast, kui täidetud on lõikes 1 sätestatud tingimused ja lisaks üks järgmistest tingimustest:

- a) kõnealuste instrumentide regulatiivses liigituses on toimunud muutus, mille tulemusel jäetakse need tõenäoliselt omavahendite hulgast välja või liigitatakse ümber madalama kvaliteediga omavahenditeks, ning kui täidetud on mõlemad järgmised tingimused:

▼ **M8**

- i) pädev asutus peab sellist muutust piisavalt kindlaks;
- ii) krediidasutus või investeerimisühing tõendab pädevale asutusele rahuldaval viisil, et nende instrumentide regulatiivset ümberliigitamist ei olnud nende emiteerimise ajal mõistlikult võimalik ette näha;
- b) nende instrumentide suhtes kohaldatav maksustamiskord on muutunud ja krediidasutus või investeerimisühing tõendab pädevale asutusele rahuldaval viisil, et see muutus on oluline ja seda ei olnud nende emiteerimise ajal mõistlikult võimalik ette näha;
- c) instrumentide ja seotud ülekursi suhtes kohaldatakse varem kehtinud nõudeid artikli 494b alusel;
- d) enne artikli 77 lõikes 1 osutatud toimingut või sellega samal ajal asendab krediidasutus või investeerimisühing artikli 77 lõikes 1 osutatud instrumendid või seotud ülekursi sama või kõrgema kvaliteediga omavahenditesse kuuluvate instrumentidega tingimustel, mis on krediidasutuse või investeerimisühingu tulu teenimise suutlikkuse seisukohast jätkusuutlikud, ning pädev asutus on andnud selleks toiminguks loa, tuginedes otsusele, et see oleks usaldusväärse seisukohast kasulik ja eriliste asjaolude tõttu õigustatud;
- e) täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse või teise taseme omavahenditesse kuuluvad instrumendid ostetakse tagasi turutegevise eesmärgil.

5. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks,

- a) mida tähendab „jätkusuutlik krediidasutuse või investeerimisühingu tulu teenimise suutlikkuse seisukohast”;
- b) lõikes 3 osutatud tagasiostmise piiramise asjakohased alused;
- c) artikli 77 lõikes 1 osutatud toimingu jaoks pädeva asutuse eelneva heakskiidu saamise kord koos piirmäärade ja menetlustega ning andmenõuded, kui krediidasutus või investeerimisühing taotleb pädevalt asutuselt luba nimetatud lõikes osutatud toimingu jaoks, sealhulgas kord, mida tuleb järgida ühistute liikmetele emiteeritud osakute tagasiostmisel, ning asjaomane ajavahemik sellise taotluse menetlemiseks.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 78a

Luba vähendada kõlblike kohustuste instrumente

1. Kriisilahendusasutus annab krediidasutusele või investeerimisühingule loa kõlblike kohustuste instrumentide tagasikutsumiseks, lunastamiseks, tagasimaksmiseks või tagasiostmiseks juhul, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

- a) enne artikli 77 lõikes 2 osutatud mis tahes toimingut või sellega samal ajal asendab krediidasutus või investeerimisühing kõlblike kohustuste instrumendid samaväärse või kõrgema kvaliteediga omavahenditega või kõlblike kohustuste instrumentidega sellistel tingimustel, mis on krediidasutuse või investeerimisühingu tulu teenimise suutlikkuse seisukohast jätkusuutlikud;

▼M8

- b) krediidasutus või investeerimisühing on kriisilahendusasutusele rahuldaval viisil tõendanud, et krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendid ja kõlblikud kohustused ületavad käesoleva määruse artikli 77 lõikes 2 osutatud toimingu järel käesolevas määruses ning direktiivides 2013/36/EL ja 2014/59/EL omavahenditele ja kõlblikele kohustustele kehtestatud nõudeid määral, mida kriisilahendusasutus peab kokkuleppel pädeva asutusega vajalikuks;
- c) krediidasutus või investeerimisühing on kriisilahendusasutusele rahuldaval viisil tõendanud, et kõlblike kohustuste osaline või täielik asendamine omavahenditesse kuuluvate instrumentidega on vajalik selleks, et tagada loa jätkuvaks kehtivuseks vastavus käesolevas määruses ja direktiivis 2013/36/EL sätestatud omavahendite nõuetele.

Kui krediidasutus või investeerimisühing on kehtestanud piisavad kaitsemeetmed, et tegutseda käesolevas määruses ning direktiivides 2013/36/EL ja 2014/59/EL kehtestatud nõuetest suurema omavahendite ja kõlblike kohustuste summa raames, võib kriisilahendusasutus pärast konsulteerimist pädeva asutusega anda sellisele krediidasutusele või investeerimisühingule üldise eelneva loa kõlblike kohustuste instrumentide tagasikutsumiseks, lunastamiseks, tagasimaksmiseks või tagasiostmiseks, kui on täidetud kriteeriumid, millega tagatakse, et selline tulevane toiming on kooskõlas käesoleva lõike punktides a ja b sätestatud tingimustega. Üldine eelnev luba antakse vaid kindlaksmääratud ajavahemikuks, mis ei ületa ühte aastat ja mida võib pärast selle möödumist pikendada. Üldine eelnev luba antakse kriisilahendusasutuse eelnevalt kindlaksmääratud summas. Kriisilahendusasutused teavitavad pädevaid asutusi kõikidest antud üldistest eelnevatest lubadest.

Kriisilahendusasutus võtab üldise eelneva loa tagasi, kui krediidasutus või investeerimisühing rikub loa saamise kriteeriume.

2. Hinnates asendusinstrumentide jätkusuutlikkust krediidasutuse või investeerimisühingu tulu teenimise suutlikkuse seisukohast, nagu on osutatud lõike 1 punktis a, kaaluvad kriisilahendusasutused, mil määral nimetatud asenduskapitaliinstrumentid või kõlblikud asenduskohustused on krediidasutuse või investeerimisühingu jaoks kulukamad kui need kapitaliinstrumentid ja kõlblikud kohustused, mida nad asendavad.

3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks:

- a) pädeva asutuse ja kriisilahendusasutuse vahelise koostöö kord;
- b) lõike 1 esimese lõigu kohase loa saamise kord, sealhulgas tähtajad ja teabega seotud nõuded;
- c) lõike 1 teise lõigu kohase üldise eelneva loa saamise kord, sealhulgas tähtajad ja teabega seotud nõuded;
- d) mida tähendab „jätkusuutlik krediidasutuse või investeerimisühingu tulu teenimise suutlikkuse seisukohast”.

Käesoleva lõike esimese lõigu punkti d kohaldamisel on regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud täielikult kooskõlas artiklis 78 osutatud delegeeritud õigusaktiga.

▼ **M8**

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. detsembriks 2019.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

▼ **C2***Artikkel 79*▼ **M8**

Ajutine loobumine omavahenditest ja kõlblikest kohustustest tehtavaid mahaarvamisi käsitlevate sätete kohaldamisest

1. Kui krediidasutus või investeerimisühing hoiab kapitaliinstrumente või kohustusi, mis kvalifitseeruvad finantssektori ettevõtja omavahenditesse kuuluvateks instrumentideks või kõlblike kohustuste instrumentideks krediidasutuses või investeerimisühingus, ning kui pädev asutus peab kõnealuseid osalusi rahalise abi andmise toiminguks, mille eesmärk on asjaomane ettevõtja või asjaomane krediidasutus või investeerimisühing saneerida ja päästa, võib pädev asutus ajutiselt loobuda tavapäraselt kõnealuste instrumentide suhtes kohaldatavate mahaarvamisi käsitlevate sätete kohaldamisest.

▼ **C2**

2. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada, mida tähendab „ajutine” lõike 1 kohaldamisel, ja tingimused, mille alusel pädevad asutused võivad kõnealuseid ajutisi osalusi käsitada rahalise abi andmise toiminguna, mille eesmärk on asjaomane üksus saneerida ja päästa.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

▼ **M8***Artikkel 79a*

Omavahenditesse kuuluvatele instrumentidele ja kõlblike kohustuste instrumentidele seatud nõuetele vastavuse hindamine

II osas sätestatud nõuetele vastavuse hindamisel võtavad krediidasutused ja investeerimisühingud lisaks instrumentide õiguslikule vormile arvesse ka nende olulisi tunnuseid. Instrumendi oluliste tunnuste hindamisel võetakse arvesse instrumentidega seotud mis tahes korda, isegi kui see ei ole instrumentide tingimustes sõnaselgelt kirjas, selleks et teha kindlaks, kas sellise korra ja tingimuste kombineeritud majanduslik mõju on vastavuses asjaomaste sätete eesmärgiga.

▼ **C2***Artikkel 80*▼ **M8**

Omavahendite ja kõlblike kohustuste instrumentide kvaliteedi järjepidev kontroll

1. EBA jälgib krediidasutuste ja investeerimisühingute poolt liidus emiteeritud omavahenditesse kuuluvate instrumentide ja kõlblike kohustuste instrumentide kvaliteeti ning teavitab komisjoni viivitamata, kui on

▼ M8

märkimisväärseid tõendeid, et kõnealused instrumendid ei vasta käesolevas määruses sätestatud aktsepteeritavuse kriteeriumidele.

Pädevad asutused edastavad EBA-le nõudmise korral viivitamata kogu teabe, mida EBA peab asjakohaseks seoses emiteeritud uute kapitaliinstrumendidega või uut liiki kohustustega, et võimaldada EBA-l jälgida liidu krediidasutuste ja investeerimisühingute poolt emiteeritud omavahenditesse kuuluvate instrumentide ja kõlblike kohustuste instrumentide kvaliteeti.

▼ C2

2. Kõnealune teavitamine hõlmab järgmist:

- a) üksikasjalik selgitus tuvastatud puudujäägi laadi ja ulatuse kohta;
- b) tehniline nõuanne komisjonile meetmete kohta, mida EBA peab vajalikuks võtta;
- c) olulised muudatused EBA kasutatavas krediidasutuste ja investeerimisühingute maksevõime stressitesti metoodikas.

▼ M8

3. EBA annab komisjonile tehnilist nõu kõigi oluliste muudatuste kohta, mida tuleb tema arvates teha omavahendite ja kõlblike kohustuste määratluses seoses järgmistega:

▼ C2

- a) turustandardite või -tavade asjakohased suundumused;
- b) muudatused asjakohastes õigus- või raamatupidamisstandardites;
- c) olulised muudatused EBA kasutatavas krediidasutuste ja investeerimisühingute maksevõime stressitesti metoodikas.

4. EBA esitab komisjonile 31. jaanuariks 2014 tehnilised nõuanded õiglases väärtuses mõõdetud realiseerimata kasumi võimalike muude käsitluste kohta kui käsitlus, mille kohaselt see lisatakse esimese taseme põhiomavahenditesse ilma korrigeerimata. Sellistes soovitusetes võetakse arvesse asjaomaseid suundumusi rahvusvahelistes raamatupidamisstandardites ja pankade usaldatavusnõudeid käsitlevates rahvusvahelistes kokkulepetes.

II JAOTIS

**VÄHEMUSOSALUSED NING TÜTARETTEVÕTJATE POOLT
EMITEERITUD TÄIENDAVATESSE ESIMESE TASEME
OMAVAHENDITESSE JA TEISE TASEME OMAVAHENDITESSE
KUULUVAD INSTRUMENDID**

Artikkel 81

**Vähemusosalused, mis kvalifitseeruvad konsolideeritud esimese
taseme põhiomavahendite hulka arvamiseks**

▼ M8

1. Vähemusosalused hõlmavad tütarettevõtja esimese taseme põhiomavahendite kirjade summat, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) tütarettevõtja on üks järgmistest:
 - i) krediidasutus või investeerimisühing;

▼ M8

- ii) ettevõtja, kelle suhtes tulenevalt kohaldatavatest liikmesriigi õigusaktidest kohaldatakse käesoleva määruse ja direktiivi 2013/36/EL nõudeid;
 - iii) kolmandas riigis tegutsev vahepealne finantsvaldusettevõtja, kelle suhtes kohaldatakse sama rangeid usaldatavusnõudeid kui kõnealuse kolmanda riigi krediitiasutuste suhtes, ja kui komisjon on otsustanud kooskõlas artikli 107 lõikega 4, et need usaldatavusnõuded on vähemalt samaväärsed käesoleva määruse nõuetega;
- b) tütarettevõtja kuulub täielikult I osa II jaotise 2. peatüki kohase konsolideerimise alla;
- c) käesoleva lõike sissejuhatavas osas osutatud esimese taseme põhiomavahendite kirjeid omab muu isik kui I osa II jaotise 2. peatüki kohase konsolideerimise alla kuuluv ettevõtja.

▼ C2

2. Konsolideeritud esimese taseme põhiomavahenditena ei kvalifitseeru vähemusosalused, mida krediitiasutuse või investeerimisühingu emaettevõtja või tema tütarettevõtja rahastab kas otseselt või kaudselt, eriotstarbelise ettevõtja kaudu või muul viisil.

▼ M8*Artikkel 82*

Kvalifitseeruvad täiendavad esimese taseme omavahendid, esimese taseme omavahendid, teise taseme omavahendid ning kvalifitseeruvad omavahendid

Kvalifitseeruvad täiendavad esimese taseme omavahendid, esimese taseme omavahendid, teise taseme omavahendid ja kvalifitseeruvad omavahendid hõlmavad vastavalt kas tütarettevõtja vähemusosalusi ja tema täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse või teise taseme omavahenditesse kuuluvaid instrumente ning nendega seotud jaotamata kasumit ja ülekursi, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) tütarettevõtja on üks järgmistest:
- i) krediitiasutus või investeerimisühing;
 - ii) ettevõtja, kelle suhtes tulenevalt kohaldatavatest liikmesriigi õigusaktidest kohaldatakse käesoleva määruse ja direktiivi 2013/36/EL nõudeid;
 - iii) kolmandas riigis tegutsev vahepealne finantsvaldusettevõtja, kelle suhtes kohaldatakse sama rangeid usaldatavusnõudeid kui kõnealuse kolmanda riigi krediitiasutuste suhtes, ja kui komisjon on otsustanud kooskõlas artikli 107 lõikega 4, et need usaldatavusnõuded on vähemalt samaväärsed käesoleva määruse nõuetega;
- b) tütarettevõtja kuulub täielikult I osa II jaotise 2. peatüki kohase konsolideerimise alla;
- c) kõnealuseid instrumente omab muu isik kui I osa II jaotise 2. peatüki kohase konsolideerimise alla kuuluv ettevõtja.

▼ **C2***Artikkel 83***Kvalifitseeruvad täiendavad esimese taseme omavahendid ja teise taseme omavahendid, mille on emiteerinud eriotstarbeline ettevõtja**▼ **M8**

1. Eriotstarbelise ettevõtja emiteeritud täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse ja teise taseme omavahenditesse kuuluvad instrumendid ning nendega seotud ülekurss arvatakse kuni 31. detsembrini 2021 vastavalt kas kvalifitseeruvate täiendavate esimese taseme omavahendite, esimese taseme omavahendite või teise taseme omavahendite või kvalifitseeruvate omavahendite hulka üksnes juhul, kui täidetud on järgmised tingimused:

▼ **C2**

- a) kõnealused instrumendid emiteerinud eriotstarbeline ettevõtja kuulub täielikult I osa II jaotise 2. peatüki kohase konsolideerimise alla;
- b) instrumendid ning nendega seotud ülekurss arvatakse kvalifitseeruvate täiendavate esimese taseme omavahendite hulka ainult juhul, kui täidetud on artikli 52 lõikes 1 sätestatud tingimused;
- c) instrumendid ning nendega seotud ülekurss arvatakse kvalifitseeruvate teise taseme omavahendite hulka ainult juhul, kui täidetud on artiklis 63 sätestatud tingimused;
- d) eriotstarbelise ettevõtja ainus vara on tema investeering I osa II jaotise 2. peatüki kohases konsolideerimises täielikult osaleva emaettevõtja või selle tütarettevõtja omavahenditesse, mis vastavad vastavalt vajadusele kas artikli 52 lõikes 1 või artiklis 63 sätestatud tingimustele.

Kui pädev asutus leiab, et eriotstarbelise ettevõtja selline vara, mis ei ole tema investeering I osa II jaotise 2. peatüki kohases konsolideerimises täielikult osaleva emaettevõtja või selle tütarettevõtja omavahenditesse, on selle ettevõtja jaoks minimaalne või ebaoluline, siis võib pädev asutus loobuda esimese lõigu punktis d nimetatud tingimuse kohaldamisest.

2. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada eriotstarbeliste ettevõtjate tegevusega seonduda võivate varade liigid ning lõike 1 teises lõigus kasutatud mõisted „minimaalne” ja „ebaoluline”.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

*Artikkel 84***Vähemusosalused, mis arvatakse konsolideeritud esimese taseme põhiomavahendite hulka**

1. Selleks et määrata kindlaks tütarettevõtja vähemusosaluste summa, mis arvatakse konsolideeritud esimese taseme põhiomavahendite hulka, lahutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud kõnealuse ettevõtja vähemusosalustest punktis a osutatud summa ja punktis b osutatud protsendi korrutise tulemuse:

▼ C2

- a) tütarettevõtja esimese taseme põhiomavahendid, millest on lahutatud väikseim järgnevatest:
- i) kõnealuse tütarettevõtja esimese taseme põhiomavahendite summa, mis peab vastama käesoleva määruse artikli 92 lõike 1 punktis a sätestatud nõude, artiklites 458 ja 459 osutatud nõuete, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud omavahendite erinõuete, direktiivi 2013/36/EL artikli 128 punkti 6 määratletud kombineeritud kapitalipuhvri nõude, käesoleva määruse artiklis 500 osutatud nõuete ning kolmandate riikide mis tahes täiendavate kohalike järelevalve regulatsioonide nõuete summale, kuivõrd kõnealuseid nõudeid tuleb täita esimese taseme põhiomavahenditega;
 - ii) kõnealuse tütarettevõtjaga seotud konsolideeritud esimese taseme põhiomavahendite summa, mis peab konsolideeritud alusel vastama käesoleva määruse artikli 92 lõike 1 punktis a sätestatud nõude, artiklites 458 ja 459 osutatud nõuete, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud omavahendite erinõuete, direktiivi 2013/36/EL artikli 128 punkti 6 määratletud kombineeritud kapitalipuhvri nõude, käesoleva määruse artiklis 500 osutatud nõuete ning kolmandate riikide mis tahes täiendavate kohalike järelevalve regulatsioonide nõuete summale, kuivõrd kõnealuseid nõudeid tuleb täita esimese taseme põhiomavahenditega;
- b) tütarettevõtja vähemusosalused, väljendatuna protsendina kõnealuse ettevõtja kõigist esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvatest instrumentidest koos ülekursi, jaotamata kasumi ja muude reservidega.

2. Lõikes 1 osutatud arvutus tehakse allkonsolideeritud alusel iga artikli 81 lõikes 1 osutatud tütarettevõtja puhul.

Krediidiasutus või investeerimisühing võib otsustada artikli 81 lõikes 1 osutatud tütarettevõtja puhul seda arvutust mitte teha. Kui krediidiasutus või investeerimisühing teeb sellise otsuse, ei tohi asjaomase tütarettevõtja vähemusosalusi konsolideeritud esimese taseme põhiomavahendite hulka arvata.

3. Kui pädev asutus teeb erandi usaldatavusnõuete individuaalsest kohaldamisest, nagu on sätestatud artiklis 7, ei arvata vähemusosalust tütarettevõtjates, kelle suhtes loobumist kohaldatakse, omavahendite hulka allkonsolideeritud või konsolideeritud tasandil.

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada allkonsolideeritud arvutus, mis on nõutav kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2 ning artiklitega 85 ja 87.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

▼ C2

5. Pädevad asutused võivad anda loa käesolevat artiklit mitte kohaldada emaettevõtjana tegutsevale finantsvaldusettevõtjale, kes täidab kõiki järgmisi tingimusi:

- a) tema põhitegevuseks on osaluste omandamine;
- b) tema suhtes kohaldatakse usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet konsolideeritud alusel;
- c) ta konsolideerib tütarettevõtjast krediidasutuse või investeerimisühingu, milles tal on üksnes vähemusosalus direktiivi 83/349/EMÜ artiklis 1 sätestatud kontrollisuhte alusel;
- d) rohkem kui 90 % konsolideeritud nõutavatest esimese taseme põhio-mavahenditest tuleb punktis c osutatud tütarettevõtjalt, arvatuna allkonsolideeritud alusel.

Kui pärast 28. juunit 2013 saab emaettevõtjana tegutsevast finantsvaldusettevõtjast, kes täidab esimeses lõigus sätestatud tingimusi, emaettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja, võivad pädevad asutused anda kõnealusele emaettevõtjana tegutsevale segafinantsvaldusettevõtjale esimeses lõigus osutatud loa käesolevat artiklit mitte kohaldada, tingimusel et see ettevõtja täidab nimetatud lõigus sätestatud tingimusi.

6. Kui võrgustikus keskasutusega püsivalt seotud krediidasutustel ning artikli 113 lõikes 7 sätestatud tingimustele vastavasse krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi astunud krediidasutustel ja investeerimisühingutel on olemas ristgarantii skeem, mis näeb ette, et puuduvad praegused või prognoositavad olulised, praktilised või õiguslikud takistused regulatiivseid nõudeid ületava omavahendite summa ülekandmiseks vastaspoolelt krediidasutusele, välistatakse need asutused käesoleva artikli sätetest seoses mahaarvamistega ning nad võivad võtta täielikult arvesse mis tahes ristgarantii skeemist tulenevat vähemusosalust.

Artikkel 85

Kvalifitseeruvad esimese taseme omavahenditesse kuuluvad instrumendid, mis arvatakse konsolideeritud esimese taseme omavahendite hulka

1. Selleks et määrata kindlaks tütarettevõtja kvalifitseeruvate esimese taseme omavahendite summa, mis arvatakse konsolideeritud omavahendite hulka, lahutavad krediidasutused ja investeerimisühingud kõnealuse ettevõtja kvalifitseeruvatest esimese taseme omavahenditest punktis a osutatud summa ja punktis b osutatud protsendi korrutise tulemuse:

- a) tütarettevõtja esimese taseme omavahendid, millest on lahutatud väikseim järgnevatest:
 - i) kõnealuse tütarettevõtja esimese taseme omavahendite summa, mis peab vastama käesoleva määruse artikli 92 lõike 1 punktis b sätestatud nõude, artiklites 458 ja 459 osutatud nõuete, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud omavahendite erinõuete, direktiivi 2013/36/EL artikli 128 punktis 6 määratletud kombineeritud kapitalipuhvri nõude, käesoleva määruse artiklis 500 osutatud nõuete ning kolmandate riikide mis tahes täiendavate kohalike järelevalve regulatsioonide nõuete summale, kuivõrd kõnealuseid nõudeid tuleb täita esimese taseme omavahenditega;
 - ii) kõnealuse tütarettevõtjaga seotud konsolideeritud esimese taseme omavahendite summa, mis peab konsolideeritud alusel vastama käesoleva määruse artikli 92 lõike 1 punktis b sätestatud nõude,

▼ C2

artiklites 458 ja 459 osutatud nõuete, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud omavahendite erinõuete, direktiivi 2013/36/EL artikli 128 punktis 6 määratletud kombineeritud kapitalipuhvri nõude, käesoleva määruse artiklis 500 osutatud nõuete ning kolmandate riikide mis tahes täiendavate kohalike järelevalve regulatsioonide nõuete summale, kuivõrd kõnealuseid nõudeid tuleb täita esimese taseme omavahenditega;

- b) tütaretevõtja kvalifitseeruvad esimese taseme omavahendid, väljendatuna protsendina kõnealuse ettevõtja kõigist esimese taseme omavahenditesse kuuluvatest instrumentidest koos ülekursi, jaotamata kasumi ja muude reserveidega.

2. Lõikes 1 osutatud arvutus tehakse allkonsolideeritud alusel iga artikli 81 lõikes 1 osutatud tütaretevõtja puhul.

Krediidiasutus või investeerimisühing võib otsustada artikli 81 lõikes 1 osutatud tütaretevõtja puhul seda arvutust mitte teha. Kui krediidiasutus või investeerimisühing teeb sellise otsuse, ei tohi asjaomase tütaretevõtja kvalifitseeruvaid esimese taseme omavahendeid konsolideeritud esimese taseme omavahendite hulka arvata.

3. Kui pädev asutus teeb erandi usaldatavusnõuete individuaalsest kohaldamisest, nagu on sätestatud artiklis 7, ei arvata esimese taseme omavahenditesse kuuluvaid instrumente tütaretevõtjates, kelle suhtes loobumist kohaldatakse, omavahendite hulka allkonsolideeritud või konsolideeritud tasandil.

*Artikkel 86***Kvalifitseeruvad esimese taseme omavahendid, mis arvatakse konsolideeritud täiendavate esimese taseme omavahendite hulka**

Ilma et see piiraks artikli 84 lõigete 5 ja 6 kohaldamist, määravad krediidiasutused ja investeerimisühingud tütaretevõtja kvalifitseeruvate esimese taseme omavahendite summa, mis arvatakse konsolideeritud täiendavate esimese taseme omavahendite hulka, kindlaks selliselt, et lahutavad kõnealuse ettevõtja kvalifitseeruvatest esimese taseme omavahenditest, mis arvatakse konsolideeritud esimese taseme omavahendite hulka, kõnealuse ettevõtja vähemusosalused, mis arvatakse konsolideeritud esimese taseme põhiomavahendite hulka.

*Artikkel 87***Kvalifitseeruvad omavahendid, mis arvatakse konsolideeritud omavahendite hulka**

1. Selleks et määrata kindlaks tütaretevõtja kvalifitseeruvate omavahendite summa, mis arvatakse konsolideeritud omavahendite hulka, lahutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud kõnealuse ettevõtja kvalifitseeruvatest omavahenditest punktis a osutatud summa ja punktis b osutatud protsendi korrutise tulemuse:

- a) tütaretevõtja omavahendid, millest on maha arvatud väikseim järgmistest:
- i) kõnealuse tütaretevõtja omavahendite summa, mis peab vastama käesoleva määruse artikli 92 lõike 1 punktis c sätestatud nõude, artiklites 458 ja 459 osutatud nõuete, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud omavahendite erinõuete, direktiivi 2013/36/EL artikli 128 punktis 6 määratletud kombineeritud kapitalipuhvri

▼ **C2**

nõude, käesoleva määruse artikli 500 osutatud nõuete ning kolmandate riikide mis tahes täiendavate kohaliku järelevalve regulatsioonide nõuete summale;

ii) kõnealuse tütarettevõtjaga seotud omavahendite summa, mis peab konsolideeritud alusel vastama käesoleva määruse artikli 92 lõike 1 punktis c sätestatud nõude, artiklites 458 ja 459 osutatud nõuete, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud omavahendite erinõuete, direktiivi 2013/36/EL artikli 128 punktis 6 määratletud kombineeritud kapitalipuhvri nõude, käesoleva määruse artikli 500 osutatud nõuete ning kolmandate riikide mis tahes täiendavate kohaliku järelevalve regulatsioonide kohaste omavahendite nõuete summale;

b) ettevõtja kvalifitseeruvad omavahendid, väljendatuna protsendina tütarettevõtja kõigist omavahenditesse kuuluvatest instrumentidest, mis arvatakse esimese taseme põhiomavahendite, täiendavate esimese taseme omavahendite või teise taseme omavahendite kirjetega hulka, koos ülekursi, jaotamata kasumi ja muude reservidega.

2. Lõikes 1 osutatud arvutus tehakse allkonsolideeritud alusel iga artikli 81 lõikes 1 osutatud tütarettevõtja puhul.

Krediidiasutus või investeerimisühing võib otsustada artikli 81 lõikes 1 osutatud tütarettevõtja puhul seda arvutust mitte teha. Kui krediidiasutus või investeerimisühing teeb sellise otsuse, ei tohi asjaomase tütarettevõtja kvalifitseeruvaid omavahendeid konsolideeritud omavahendite hulka arvata.

3. Kui pädev asutus teeb erandi usaldatavusnõuete individuaalsest kohaldamisest, nagu on sätestatud artiklis 7, ei arvata omavahenditesse kuuluvaid instrumente tütarettevõtjates, kelle suhtes loobumist kohaldatakse, omavahendite hulka allkonsolideeritud või konsolideeritud tasandil.

*Artikkel 88***Kvalifitseeruvad omavahenditesse kuuluvad instrumendid, mis arvatakse konsolideeritud teise taseme omavahendite hulka**

Ilma, et see piiraks artikli 84 lõigete 5 ja 6 kohaldamist, määravad krediidiasutused ja investeerimisühingud tütarettevõtja kvalifitseeruvate omavahendite summa, mis arvatakse konsolideeritud teise taseme omavahendite hulka, kindlaks selliselt, et lahutavad kõnealuse ettevõtja kvalifitseeruvatest omavahenditest, mis arvatakse konsolideeritud omavahendite hulka, kõnealuse ettevõtja kvalifitseeruvad esimese taseme omavahendid, mis arvatakse konsolideeritud esimese taseme omavahendite hulka.

III JAOTIS

OLULINE OSALUS VÄLJASPOOL FINANTSSEKTORIT*Artikkel 89***Väljaspool finantssektorit olevate oluliste osaluste riskiga kaalumise ja keelustamine**

1. Olulise osaluse suhtes, mille maht ületab 15 % krediidiasutuse või investeerimisühingu aktspteeritud kapitalist ja mis ei ole ühes järgnevatest ettevõtjatest, kohaldatakse lõiget 3:

▼ **C2**

- a) finantssektori ettevõtja;
- b) ettevõtja, kes ei ole finantssektori ettevõtja ja kelle tegevust käsitab pädev asutus mis tahes järgmise tegevusena:
 - i) panganduse otsene laiendus;
 - ii) panganduse abiteenus;
 - iii) liising, faktooring, usaldusfondide valitsemine, andmetöötlusteenuste haldamine või mis tahes muu samalaadne tegevus.

2. Kõigi selliste oluliste osaluste kogusumma suhtes, mis krediidasutusel või investeerimisühingul on muudes ettevõtjates kui lõike 1 punktides a ja b osutatud ettevõtjad ja mille maht ületab 60 % krediidasutuse või investeerimisühingu aktsepteeritud kapitalist, kohaldatakse lõiget 3.

3. Pädevad asutused kohaldavad krediidasutuse või investeerimisühingu lõigete 1 ja 2 kohaste oluliste osaluste suhtes punktis a või b sätestatud nõudeid:

- a) omavahendite nõude arvutamisel vastavalt III osale kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud riskikaalu 1 250 % järgmistest suurima suhtes:
 - i) lõikes 1 osutatud oluliste osaluste summa, mis ületab 15 % aktsepteeritud kapitalist;
 - ii) lõikes 2 osutatud oluliste osaluste kogusumma, mis ületab 60 % krediidasutuse või investeerimisühingu aktsepteeritud kapitalist;
- b) pädevad asutused keelavad krediidasutustel ja investeerimisühingutel omada lõigetes 1 ja 2 osutatud olulisi osalusi summas, mis ületab kõnealuste lõigete kohaseid aktsepteeritud kapitali protsendimäärasid.

Pädevad asutused avaldavad selle, kas nad on valinud lõike a või b kohaldamise.

4. Lõike 1 punkti b kohaldamiseks annab EBA välja suunised, et täpsustada järgmisi mõisteid:

- a) tegevus, mis on panganduse otsene laiendus;
- b) panganduse abiteenus;
- c) samalaadne tegevus.

Need suunised võetakse vastu määruse (EL) nr 1093/2010 artiklis 16 sätestatud korras.

*Artikkel 90***Alternatiiv riskikaalule 1 250 %**

Selle asemel, et kohaldada riskikaalu 1 250 % summade suhtes, mis ületavad artikli 89 lõigetes 1 ja 2 osutatud piirmäärasid, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud arvata kõnealused summad vastavalt artikli 36 lõike 1 punktile k esimese taseme põhiomavahendite kirjetest maha.

▼ **C2***Artikkel 91***Erandid**

1. Ettevõtjate aktsiaid ja osasid, millele ei ole osutatud artikli 89 lõike 1 punktides a ja b, ei võeta arvesse kõnealuses artiklis osutatud aktsepteeritud kapitali piirmäärade arvutamisel, kui täidetud on mis tahes järgmistest tingimustest:

- a) kõnealuseid aktsiaid või osasid hoitakse ajutiselt artiklis 79 osutatud rahalise abi andmise toiminguga ajal;
- b) kõnealused hoitavad aktsiad või osad on väärtpaperite emissiooni tagamisega seotud positsioonid, mida hoitakse viis tööpäeva või vähem;
- c) krediidasutus või investeerimisühing hoiab kõnealuseid aktsiaid või osasid enda nimel, kuid teiste isikute arvel.

2. Artikli 89 kohases arvutuses ei võeta arvesse aktsiaid ja osasid, mis ei ole direktiivi 86/635/EMÜ artikli 35 lõikes 2 osutatud finantspõhivara.

III OSA

OMAVAHENDITE NÕUDED

I JAOTIS

ÜLDNÕUDED, HINDAMINE JA ARUANDLUS*1. PEATÜKK****Omavahendite nõutav tase***

1. jagu

Omavahendite nõuded krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul*Artikkel 92***Omavahendite nõuded**

1. Kui artiklitest 93 ja 94 ei tulene teisiti, peavad krediidasutustel ja investeerimisühingutel igal ajahetkel olema täidetud järgmised omavahendite nõuded:

- a) esimese taseme põhiomavahendite suhtarv on 4,5 %;
- b) esimese taseme omavahendite suhtarv on 6 %;
- c) koguomavahendite suhtarv on 8 %.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad omavahendite suhtarvusi järgmiselt:

- a) esimese taseme põhiomavahendite suhtarv on krediidasutuse või investeerimisühingu esimese taseme põhiomavahendid, väljendatuna protsendina koguriskipositsioonist;

▼ C2

- b) esimese taseme omavahendite suhtarv on krediidasutuse või investeerimisühingu esimese taseme omavahendid, väljendatuna protsendina koguriskipositsioonist;
- c) koguomavahendite suhtarv on krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendid, väljendatuna protsendina koguriskipositsioonist.
3. Koguriskipositsioon arvutatakse käesoleva lõike punktide a–f summuna pärast lõikes 4 sätestatu arvesse võtmist:
- a) II jaotise ning artikli 379 kohaselt arvatud riskiga kaalutud vara krediidiriski ja lahjendusriski puhul seoses krediidasutuse või investeerimisühingu kogu majandustegevusega, välja arvatud krediidasutuse või investeerimisühingu kauplemisportfelliga seotud tegevusest tulenev riskiga kaalutud vara;
- b) krediidasutuse või investeerimisühingu kauplemisportfelliga seotud tegevusele esitatavad omavahendite nõuded, mis on vastavalt vajadusele kindlaks määratud käesoleva osa IV jaotise või IV osa kohaselt seoses järgmisega:
- i) positsioonirisk;
- ii) riskide kontsentreerumine, mis ületab artiklites 395 kuni 401 sätestatud piirmäärasid, sellises ulatuses, milles krediidasutusel või investeerimisühingul on lubatud kõnealuseid piirmäärasid ületada;
- c) vastavalt vajadusele IV jaotise või V jaotise, välja arvatud artikli 379 kohaselt kindlaks määratud omavahendite nõuded seoses järgmisega:
- i) valuutarisk;
- ii) arveldusrisk;
- iii) kaubarisk;
- d) VI jaotise kohaselt arvatud omavahendite nõuded selliste börsiväliste tuletisinstrumentide krediidiväärtuse korrigeerimise riski katmiseks, mis ei ole krediidituletisinstrumentid, mida aktsepteeritakse riskiga kaalutud vara vähendamiseks krediidiriski puhul;
- e) III jaotise kohaselt kindlaks määratud operatsiooniriski omavahendite nõuded;
- f) II jaotise kohaselt kindlaks määratud riskiga kaalutud vara vastaspoole riski puhul, mis tuleneb krediidasutuse või investeerimisühingu kauplemisportfelliga seotud tegevusest järgmist liiki tehingute ja lepingute puhul:
- i) II lisas loetletud lepingud ja krediidituletisinstrumentid;
- ii) repotehingud, väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingud, mille alusvaraks on väärtpaberid või kaubad;

▼ C2

- iii) võimenduslaenu tehingud, mille alusvaraks on väärtpaberid või kaubad;
 - iv) pika arveldustähtajaga tehingud.
4. Lõikes 3 osutatud koguriskipositsiooni arvutamisel kohaldatakse järgmisi sätteid:
- a) kõnealuse lõike punktides c, d ja e osutatud omavahendite nõuded hõlmavad kogu krediidasutuse või investeerimisühingu majandustegevusest tulenevaid omavahendite nõudeid;
 - b) krediidasutused ja investeerimisühingud korrutavad kõnealuse lõike punktides b–e sätestatud omavahendite nõuded 12,5-ga.

▼ M8*Artikkel 92a***Globaalsetele süsteemselt olulistele ettevõtjatele esitatavad omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuded**

1. Vastavalt artiklitele 93 ja 94 ning käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud eranditele peab krediidasutus või investeerimisühing, keda käsitatakse kriisilahendussubjektina ja kes on globaalne süsteemselt oluline ettevõtja või globaalse süsteemselt olulise ettevõtja osa, igal ajal täitma järgmisi omavahendite ja kõlblike kohustuste nõudeid:

- a) 18 % riskipõhine määr, mis näitab krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendeid ja kõlblikke kohustusi väljendatuna protsendina koguriskipositsioonist, mis arvutatakse artikli 92 lõigete 3 ja 4 kohaselt;
- b) 6,75 % riskil mittepõhinev määr, mis näitab krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendeid ja kõlblikke kohustusi väljendatuna protsendina artikli 429 lõikes 4 osutatud koguriskipositsiooni näitajast.

2. Lõikes 1 sätestatud nõudeid ei kohaldata järgmistel juhtudel:

- a) kolme aasta jooksul pärast kuupäeva, mil krediidasutus või investeerimisühing või konsolideerimisgrupp, kuhu krediidasutus või investeerimisühing kuulub, on liigitatud globaalseks süsteemselt oluliseks ettevõtjaks;
- b) kahe aasta jooksul pärast kuupäeva, mil kriisilahendusasutus on kohaldanud kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit kooskõlas direktiiviga 2014/59/EL;
- c) kahe aasta jooksul pärast kuupäeva, mil kriisilahendussubjekt on võtnud direktiivi 2014/59/EL artikli 32 lõike 1 punktis b osutatud alternatiivse erasektori meetme, millega kapitaliinstrumendid ja teised kohustused on alla hinnatud või konverteeritud esimese taseme põhiomavahenditeks, et kriisilahendussubjekti rekapiitalseerida ilma kriisilahenduse vahendite rakendamiseta.

3. Kui sama globaalse süsteemselt olulise ettevõtja iga kriisilahendussubjekti puhul ületab käesoleva artikli lõike 1 punktis a kehtestatud nõude kohaldamisest tulenev kogusumma käesoleva määruse artikli 12a kohaselt arvatud omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuet,

▼M8

võib ELis emaaettevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu kriisilahendusasutus pärast konsulteerimist teiste asjaomaste kriisilahendusasutustega toimida direktiivi 2014/59/EL artikli 45d lõike 4 või artikli 45h lõike 1 kohaselt.

*Artikkel 92b***Kolmanda riigi globaalsetele süsteemselt olulistele ettevõtjatele esitatavad omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuded**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes on kolmanda riigi globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate olulised tütarettevõtjad ega ole kriisilahendussubjektid, peavad igal ajal täitma omavahendite ja kõlblike kohustuste nõudeid, mis on võrdsed 90 %ga artiklis 92a kehtestatud omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuetest.

2. Lõike 1 täitmiseks võetakse täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse ja teise taseme omavahenditesse kuuluvaid instrumente ning kõlblike kohustuste instrumente arvesse vaid siis, kui need instrumentid kuuluvad kolmanda riigi globaalse süsteemselt olulise ettevõtja põhi-aaettevõtjale ning need on emiteeritud otseselt või kaudselt teiste sama konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste kaudu, tingimusel et kõik sellised üksused on asutatud samas kolmandas riigis, kus on asutatud kõnealune põhi-aaettevõtja, või liikmesriigis.

3. Kõlblike kohustuste instrumenti võetakse lõike 1 täitmiseks arvesse üksnes siis, kui see vastab kõigile järgmistele lisatingimustele:

- a) direktiivi 2014/59/EL artikli 2 lõike 1 punktis 47 määratletud tavajärgses maksejõuetusmenetluses rahuldatakse kohustusest tulenev nõue pärast nõudeid, mis tulenevad kohustustest, mis ei täida käesoleva artikli lõike 2 tingimusi ega kvalifitseeru omavahenditeks;
- b) selle suhtes kohaldatakse allahindamise või konverteerimise õigust kooskõlas direktiivi 2014/59/EL artiklitega 59–62.

▼C2*Artikkel 93***Algkapitali nõue tegevuse jätkuvuse korral**

1. Krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendid ei tohi langeda allapoole tegevusloa andmise ajal ette nähtud algkapitali summat.

2. Juba enne 1. jaanuari 1993 tegutsenud krediidasutused, kelle omavahendite summa jääb allapoole ette nähtud algkapitali summast, võivad jätkata oma tegevust. Sellisel juhul ei või kõnealuste krediidasutuste omavahendite summa langeda madalamale kõrgeimast pärast 22. detsembrist 1989 saavutatud tasemest.

3. Juba enne 31. detsembrist 1995 tegutsenud tegevusloa saanud investeerimisühingud ja direktiivi 2006/49/EÜ artikli 6 reguleerimisalasse kuuluvad äriühingud, kelle omavahendite summa jääb allapoole ette nähtud algkapitali summast, võivad jätkata oma tegevust. Nende äriühingute või investeerimisühingute omavahendid ei või langeda pärast

▼ **C2**

nõukogu 15. märtsi 1993. aasta direktiivis 93/6/EMÜ (investeeringisühingute ja krediidiasutuste kapitali adekvaatsuse kohta)⁽¹⁾ sätestatud teavitamiskuupäeva arvatud kõrgeimast kontrolltasemest madalamale. Kontrolltase on omavahendite keskmine päevatase, arvatuna arutamisele eelnenud kuue kuu keskmisena. See arvatatakse iga kuue kuu järel vastava sellele eelneva kuuekuulise ajavahemiku kohta.

4. Kui kontroll lõikes 2 või 3 osutatud kategooriasse kuuluva krediidiasutuse või investeeringisühingu üle läheb seda varem kontrollitud isikult üle mõnele teisele füüsilisele või juriidilisele isikule, peab asjaomase krediidiasutuse või investeeringisühingu omavahendite summa ulatuma ette nähtud algkapitali summani.

5. Kahe või enama lõikes 2 või 3 osutatud kategooriasse kuuluva krediidiasutuse või investeeringisühingu ühinemise tulemusena tekkiva krediidiasutuse või investeeringisühingu omavahendite summa ei tohi juhul, kui ei ole saavutatud ettenähtud algkapitali summat, langeda alla poole ühinenud krediidiasutuste või investeeringisühingute ühinemise aja summaarsetest omavahenditest.

6. Lõikeid 2 kuni 5 ei kohaldata, kui pädevad asutused leiavad, et krediidiasutuse või investeeringisühingu maksevõime tagamiseks peab olema täidetud lõikes 1 sätestatud nõue.

*Artikkel 94***Erand, mida kohaldatakse juhul, kui kauplemisportfelliga seotud tegevuse maht on väike**

1. Krediidiasutused või investeeringisühingud võivad oma kauplemisportfelliga seotud tegevuse puhul asendada artikli 92 lõike 3 punktis b osutatud omavahendite nõude kõnealuse lõike punkti a kohaselt arvutatava omavahendite nõudega, kui nende kauplemisportfelliga seotud bilansilise ja bilansivälise tegevuse maht vastab mõlemale järgmisele tingimusele:

- a) see on tavaliselt alla 5 % koguvarast ja alla 15 miljoni euro;
- b) see ei ületa kunagi 6 % koguvarast ega 20 miljonit eurot.

2. Bilansilise ja bilansivälise tegevuse mahu arutamisel kohaldavad krediidiasutused ja investeeringisühingud järgmist:

- a) võlainstrumente hinnatakse turuhinnas või nimiväärtuses, aktsiaid turuhinnas ja tuletisinstrumente nende alusvaraks olevate instrumentide nimi- või turuväärtuses;
- b) pikkade positsioonide kogusumma liidetakse lühikeste positsioonide kogusummaga.

3. Kui krediidiasutus või investeeringisühing ei suuda täita lõike 1 punktis b sätestatud tingimust, teavitab ta sellest viivitamata pädevat asutust. Kui pädev asutus teeb pärast hindamist kindlaks, et lõike 1 punktis a sätestatud nõue ei ole täidetud, ja teavitab sellest krediidiasutust või investeeringisühingut, lõpetab asjaomane krediidiasutus või investeeringisühing lõike 1 kohaldamise alates järgmisest aruandluskuupäevast.

⁽¹⁾ EÜT L 141, 11.6.1993, lk 1.

▼ C2

2. jagu

Omavahendite nõuded investeerimisühingute puhul, kellele on antud luba osutada piiratud arvul investeerimisteenuseid*Artikkel 95***Omavahendite nõuded investeerimisühingute puhul, kellele on antud luba osutada piiratud arvul investeerimisteenuseid**

1. Artikli 92 lõike 3 kohaldamisel arvutavad investeerimisühingud, kellele ei ole antud luba tegelemiseks direktiivi 2004/39/EÜ I lisa A jao punktides 3 ja 6 loetletud investeerimisteenuste osutamise ja seal loetletud tegevustega, koguriskipositsiooni vastavalt lõikele 2.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud investeerimisühingud ning artikli 4 lõike 1 punkti 2 alapunktis c osutatud ettevõtjad, kes tegelevad direktiivi 2004/39/EÜ I lisa A jao punktides 2 ja 4 loetletud investeerimisteenuste osutamise ja seal loetletud tegevustega, kasutavad koguriskipositsiooni leidmiseks seda järgmistest arvutustest, mis annab suurema tulemuse:

a) artikli 92 lõike 3 punktides a–d ja f osutatud kirjete summa pärast artikli 92 lõike 4 kohaldamist;

b) artiklis 97 osutatud summa, mis on korrutatud 12,5-ga.

Artikli 4 lõike 1 punkti 2 alapunktis c osutatud ettevõtjad, kes tegelevad direktiivi 2004/39/EÜ I lisa A jao punktides 2 ja 4 loetletud investeerimisteenuste osutamisega ja seal loetletud tegevustega, täidavad artikli 92 lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimusi esimeses lõigus osutatud koguriskipositsiooni alusel.

Pädevad asutused võivad kehtestada artikli 4 lõike 1 punkti 2 alapunktis c osutatud ettevõtjatele, kes tegelevad direktiivi 2004/39/EÜ I lisa A jao punktides 2 ja 4 loetletud investeerimisteenuste osutamisega ja seal loetletud tegevustega, omavahendite nõuded, mis oleksid kõnealuste ettevõtjate suhtes siduvad 31. detsembril 2013 kehtivate direktiivi 2006/49/EÜ ja direktiivi 2006/48/EÜ siseriiklike ülevõtmismeetmete kohaselt.

3. Lõikes 1 osutatud investeerimisühingute suhtes kohaldatakse kõiki muid direktiivi 2013/36/EL VII jaotise 2. peatüki II jao 2. alajao kohaseid operatsiooniriski käsitlevaid sätteid.

*Artikkel 96***Omavahendite nõuded investeerimisühingutele, kellel on direktiivi 2013/36/EL artikli 28 lõikes 2 sätestatud algkapital**

1. Artikli 92 lõike 3 kohaldamisel arvutavad järgmistesse kategooriatesse kuuluvad investeerimisühingud, kellel on direktiivi 2013/36/EL artikli 28 lõike 2 kohane algkapital, koguriskipositsiooni vastavalt käesoleva artikli lõikele 2:

▼ **C2**

- a) investeerimisühingud, kes kauplevad oma arvel ainult kliendi korralduse täitmiseks või teostamiseks või ligipääsu saamiseks kliiring- ja arveldussüsteemile või tunnustatud börsile, tegutsedes sealjuures vahendaja õigustega või kliendi korraldusi täites;
- b) investeerimisühingud, mis vastavad kõigile järgmistele tingimustele:
- i) nad ei hoiu enda käes kliendi raha ega väärtpabereid;
 - ii) nad tegelevad ainult oma arvel kauplemisega;
 - iii) neil ei ole väliskliente;
 - iv) nende tehingute teostamine ja arveldamine toimub kliiringuasutuse vastutusel ja garantiiga.
2. Lõikes 1 osutatud investeerimisühingud arvutavad koguriskipositsiooni järgneva summana:
- a) artikli 92 lõike 3 punktid a–d ja f pärast artikli 92 lõike 4 kohaldamist;
 - b) artiklis 97 osutatud summa, mis on korrutatud 12,5-ga.
3. Lõikes 1 osutatud investeerimisühingute suhtes kohaldatakse kõiki direktiivi 2013/36/EL VII jaotise 3. peatüki II jao 1. alajao kohaseid operatsiooniriski käsitlevaid sätteid.

*Artikkel 97***Püsivatel üldkuludel põhinevad omavahendid**

1. Kooskõlas artiklitega 95 ja 96 peab investeerimisühingutel ning artikli 4 lõike 1 punkti 2 alapunktis c osutatud ettevõtjatel, kes tegelevad direktiivi 2004/39/EÜ I lisa A jao punktides 2 ja 4 loetletud investeerimistegevustega ja seal loetletud tegevustega, aktsepteeritud kapital moodustama vähemalt ühe neljandiku eelmise aasta püsivatest üldkuludest.
2. Pädev asutus võib lõike 1 kohast nõuet korrigeerida juhul, kui eelmise aastaga võrreldes on investeerimisühingu majandustegevuses toimunud muutusi, mida pädev asutus peab olulisteks.
3. Investeerimisühingu puhul, kelle majandustegevus on asutamise päevast arvates kestnud alla ühe aasta, peab aktsepteeritud kapital olema vähemalt üks neljandik tema äriplaanis kavandatud püsivatest üldkuludest, välja arvatud juhul, kui pädev asutus nõuab äriplaani korrigeerimist.
4. EBA töötab ESMAga konsulteerides välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, millele täpsustatakse üksikasjalikumalt järgmine:

▼ C2

- a) sellise nõude arvutamine, mille kohaselt peab aktsepteeritud kapital olema vähemalt üks neljandik eelmise aasta püsivatest üldkuludest;
- b) tingimused, mille alusel pädev asutus võib korrigeerida nõuet, mille kohaselt peab aktsepteeritud kapital olema vähemalt üks neljandik eelmise aasta püsivatest üldkuludest;
- c) kavandatud püsivate üldkulude arvutamine juhul, kui investeerimisühingu majandustegevus on kestnud alla ühe aasta.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 1. märtsiks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

*Artikkel 98***Investeerimisühingu omavahendid konsolideeritud alusel**

1. Artikli 95 lõikes 1 osutatud investeerimisühingute konsolideerimisgrupi puhul, kuhu ei kuulu krediidasutusi, kohaldab liikmesriigis emettevõtjana tegutsev investeerimisühing artiklit 92 konsolideeritud alusel järgmiselt:

- a) arvutades koguriskipositsiooni artikli 95 lõike 2 kohaselt;
- b) arvutades omavahendid emettevõtjana tegutseva investeerimisühingu või finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja konsolideeritud finantsseisundi alusel.

2. Artikli 96 lõikes 1 osutatud investeerimisühingute konsolideerimisgrupi puhul, kuhu ei kuulu krediidasutusi, kohaldab liikmesriigis emettevõtjana tegutsev investeerimisühing ja finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja kontrolli all olev investeerimisühing artiklit 92 konsolideeritud alusel järgmiselt:

- a) arvutades koguriskipositsiooni artikli 96 lõike 2 kohaselt;
- b) arvutades omavahendid vastavalt vajadusele kas emettevõtjana tegutseva investeerimisühingu või finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja konsolideeritud finantsseisundi alusel ja kooskõlas II jaotise I osa 2. peatükiga.

▼ C2

2. PEATÜKK

*Arvutamis- ja aruandlusnõuded**Artikkel 99***Aruannete esitamine omavahendite nõuete ja finantsteabe kohta**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud esitavad pädevatele asutustele aruanded artikli 92 kohaste kohustuste kohta vähemalt kord poolaastas.

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes kuuluvad määruse (EÜ) nr 1606/2002 artikli 4 reguleerimisalasse, ning need (välja arvatud nimetatud määruse artiklis 4 osutatud) krediidiasutused, kes koostavad oma konsolideeritud raamatupidamisaruanded kooskõlas nimetatud määruse artikli 6 lõikes 2 sätestatud menetluse kohaselt vastu võetud rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega, esitavad aruande samuti finantsteabe kohta.

▼ C3

3. Pädevad asutused võivad nõuda krediidiasutustelt, kes kohaldavad omavahendite nõuete kohta konsolideeritud aruande esitamise suhtes määruse (EÜ) nr 1606/2002 alusel kohaldatavaid rahvusvahelisi raamatupidamisstandardeid vastavalt käesoleva määruse artikli 24 lõikele 2, ka finantsteabe kohta aruande esitamist, nagu on sätestatud käesoleva artikli lõikes 2.

▼ C2

4. Lõigetes 2 ja 3 osutatud finantsteabe kohta esitatakse aruanne ulatuses, mis on vajalik selleks, et anda täielik ülevaade krediidiasutuse või investeerimisühingu tegevuse riskiprofilist ja ülevaade süsteemsetest riskidest, mida krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad põhjustada finantssektorile või reaalmajanduse toimimisele kooskõlas määrusega (EL) nr 1093/2010.

5. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks aruannete ühtsed vormid, koostamissagedus, esitamiskuupäevad, mõistete määratlused ning lõigetes 1 kuni 4 nimetatud aruandluseks liidus kasutatavad IT-lahendused.

Aruandlusnõuded on proportsionaalsed krediidiasutuste ja investeerimisühingute tegevuse laadi, ulatuse ja keerukusega.

EBA esitab need rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

6. Kui pädev asutus leiab, et lõikes 2 nõutav finantsteave on vajalik, et saada täielik ülevaade krediidiasutuse või investeerimisühingu tegevuse riskiprofilist ning ülevaade süsteemsetest riskidest, mida krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad põhjustada finantssektorile või reaalmajandusele, nende krediidiasutuste ja investeerimisühingute puhul, kes ei ole lõigetes 2 või 3 osutatud krediidiasutused või investeerimisühingud ja kelle suhtes kohaldatakse direktiivil 86/635/EMÜ põhinevat raamatupidamistava, konsulteerivad pädevad asutused EBAGA seoses sellega, kas laiendada finantsteabe kohta konsolideeritud alusel aruande esitamise nõudeid kõnealustele krediidiasutustele või investeerimisühingutele, eeldusel et nad juba ei esita aruandeid sellisel alusel.

▼ C2

EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada vormid, mida peavad kasutama need krediidasutused ja investeerimisühingud, kellele võivad pädevad asutused laiendada kooskõlas esimese lõiguga aruande esitamise nõudeid.

EBA esitab need rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu teises lõigus osutatud regulatiivsed standardid määruse (EL) nr 1093/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

7. Kui pädev asutus leiab, et lõikes 5 osutatud rakenduslike tehniliste standarditega mitte hõlmatud teave on vajalik lõikes 4 sätestatud eesmärkidel, teavitab ta EBA-d ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu täiendavast teabest, mis on tema hinnangul vajalik lisada lõikes 4 osutatud rakenduslikesse tehnilistesse standarditesse.

*Artikkel 100***Täiendavad aruandekohustused**

Krediidasutused ja investeerimisühingud esitavad pädevatele asutustele vähemalt agregeeritud tasandil aruande repolepingute, väärtpaberite laenuks andmise ja kõikide vara koormatiste taseme kohta.

EBA lisab selle teabe rakenduslikesse tehnilistesse standarditesse, mis käsitleb artikli 99 lõikes 5 osutatud aruandlust.

*Artikkel 101***Spetsiifilised aruandekohustused**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud esitavad kord poolaastas pädevatele asutustele aruanded järgmiste andmetega iga siseriikliku kinnisvaraturu kohta, mille suhtes neil on riskipositsioone:

- a) kahju, mis on saadud sellistest nõuetest, mille puhul krediidasutus või investeerimisühing on tagatisena tunnustanud elamukinnisvara, kuni ulatuses, mis vastab pandiõiguste summale ning 80 %-le turuväärtusest või 80 %-le hüpoteekimisväärtusest, olenevalt sellest, milline neist on väiksem (välja arvatud juhul, kui artikli 124 lõike 2 kohaselt on määratud teisiti);
- b) kogukahju, mis on saadud nõuetest, mille puhul krediidasutus või investeerimisühing on tagatisena tunnustanud elamukinnisvara, kuni ulatuses, mis vastab nõude sellele osale, mida artikli 124 lõike 1 kohaselt käsitletakse elamukinnisvaraga täielikult tagatuna;
- c) riskipositsioonide väärtus seoses kõigi tagasimaksmata nõuetega, mille puhul krediidasutus või investeerimisühing on tagatisena tunnustanud elamukinnisvara, selles ulatuses, mida artikli 124 lõike 1 kohaselt käsitletakse elamukinnisvaraga täielikult tagatuna;

▼ C2

- d) kahju, mis on saadud sellistest nõuetest, mille puhul krediidasutus või investeerimisühing on tagatisena tunnustanud ärikinnisvara, kuni ulatuses, mis vastab pandiõiguste summale ja 50 %-le turuväärtusest või 60 %-le hüpoteekimisväärtusest, olenevalt sellest, milline neist on väiksem (välja arvatud juhul, kui artikli 124 lõike 2 kohaselt on määratud teisiti);
- e) kogukahju, mis on saadud nõuetest, mille puhul krediidasutus või investeerimisühing on tagatisena tunnustanud ärikinnisvara, kuni ulatuses, mis vastab nõude sellele osale, mida artikli 124 lõike 1 kohaselt käsitletakse ärikinnisvaraga täielikult tagatuna;
- f) riskipositsioonide väärtus seoses kõigi tagasimaksmata nõuetega, mille puhul krediidasutus või investeerimisühing on tagatisena tunnustanud ärikinnisvara, selles ulatuses, mida artikli 124 lõike 1 kohaselt käsitletakse ärikinnisvaraga täielikult tagatuna.

2. Lõikes 1 osutatud andmed esitatakse asjaomase krediidasutuse või investeerimisühingu asukohaliikmesriigi pädevale asutusele. Kui krediidasutusel või investeerimisühingul on filiaal teises liikmesriigis, siis andmed selle filiaali kohta esitatakse samuti vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele. Andmed esitatakse eraldi iga liidus asuva kinnisvaraturu puhul, mille suhtes asjaomasel krediidasutusel või investeerimisühingul on riskipositsioone.

3. Pädevad asutused avaldavad igal aastal lõike 1 punktide a kuni f kohased koondandmed koos varasemate perioodide andmetega, kui viimased on kättesaadavad. Mis tahes liikmesriigi teise pädeva asutuse või EBA taotlusel esitab pädev asutus kõnealusele pädevale asutusele või EBA-le üksikasjalikuma teabe elamukinnisvara või ärikinnisvaratu olukorra kohta kõnealuses liikmesriigis.

4. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, millega määratakse kindlaks järgmine:

- a) lõikes 1 osutatud andmete ühtsed vormid, mõistete määratlused, aruannete koostamissagedus ja esitamiskuupäevad ning IT lahendused;
- b) lõikes 2 osutatud koondandmete esitamise ühtsed vormid, mõistete määratlused, koostamissagedus ja esitamiskuupäevad ning IT lahendused.

EBA esitab need rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1093/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

▼ C2

3. PEATÜKK

Kauplemisportfell*Artikkel 102***Kauplemisportfelliga seotud nõuded**

1. Kauplemisportfelli kuuluvate positsioonide puhul kaubeldavuse piirangud kas puuduvad või peab kõnealuste positsioonidega seotud risk olema maandatav.
2. See, et positsioone hoitakse kauplemise eesmärgil, peab olema tõendatud strateegiate, põhimõtete ja protseduuride alusel, mille krediidiasutus või investeerimisühing on positsiooni või portfelli haldamiseks artikli 103 kohaselt kehtestanud.
3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kehtestavad kauplemisportfelli haldamiseks süsteemid ja kontrollimehhanismid ning järgivad neid artiklite 104 ja 105 kohaselt.
4. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad positsiooniriski omavahendite nõuete arvutamisel võtta arvesse sisemist riskimaandust, tingimusel et asjaomaseid riskimaanduspositsioone hoitakse kauplemise eesmärgil ja täidetud on artiklites 103 kuni 106 sätestatud nõuded.

*Artikkel 103***Kauplemisportfelli haldamine**

Kauplemisportfelli kuuluvate positsioonide või positsioonide kogumite haldamisel täidab krediidiasutus või investeerimisühing kõiki järgmisi tingimusi:

- a) krediidiasutusel või investeerimisühingul on positsiooni/instrumendi või portfelli kohta selgelt dokumenteeritud ja kõrgema juhtkonna poolt kinnitatud kauplemisstrateegia, mis muu hulgas sisaldab oodatavat positsioonide hoidmisaega;
- b) krediidiasutusel või investeerimisühingul on selgelt määratletud põhimõtted ja protseduurid kauplemisüksuse poolt võetud positsioonide aktiivseks haldamiseks. Kõnealused põhimõtted ja protseduurid hõlmavad järgmist:
 - i) milliseid positsioone võib iga konkreetne kauplemisüksus võtta;
 - ii) positsioonide piirmäärad on kindlaks määratud ja nende asjakohasust jälgitakse;
 - iii) diileritel on õigus sõltumatult positsiooni võtta ja seda hallata kokkulepitud piirmäärades ja vastavalt kinnitatud strateegiale;
 - iv) positsioonide kohta antakse kõrgemale juhtkonnale aru krediidiasutuse või investeerimisühingu riskijuhtimisprotsessi lahutamatu osana;
 - v) positsioone jälgitakse aktiivselt turuinfo allikate ja positsiooni või selles sisalduvate riskide likviidsusele või maandatavusele antud hinnangu põhjal, mis sisaldab hinnangut turusisendite ning nende kvaliteedile ja kättesaadavusele hindamisprotsessis, turukäibe tasemele ja turul kaubeldavate positsioonide suurustele;

▼ C2

- vi) aktiivsed pettusevastased protseduurid ja kontrollid;
- c) krediidasutusel või investeerimisühingul on selgelt määratletud põhimõtted ja protseduurid positsioonide jälgimiseks krediidasutuse või investeerimisühingu kauplemissstrateegia seisukohalt, sealhulgas käibe ja selliste positsioonide kontrollimiseks, mille algselt kavandatud hoidmisaeg on lõppenud.

*Artikkel 104***Kauplemisportfelli kuulumine**

1. Krediidasutustel ja investeerimisühingutel on artiklis 102 sätestatud nõuetele ja artikli 4 lõike 1 punkti 86 kohasele kauplemisportfelli määratlusele vastavad ning krediidasutuse või investeerimisühingu riskijuhtimissuutlikkust ja -tavasid arvesse võttes selgelt määratletud põhimõtted ja protseduurid, mille kohaselt määratakse kindlaks, millised positsioonid loetakse omavahendite nõuete arvutamisel kauplemisportfelli kuuluvaks. Krediidasutus või investeerimisühing dokumenteerib täies ulatuses kõnealuste põhimõtete ja protseduuride järgimise ning teostab selle üle korrapäraselt siseauditit.

2. Krediidasutustel ja investeerimisühingutel on selgelt määratletud põhimõtted ja protseduurid kauplemisportfelli üldiseks haldamiseks. Kõnealused põhimõtted ja protseduurid käsitlevad vähemalt järgmist:

- a) tegevused, mida krediidasutus või investeerimisühing loeb kauplemiseks ja omavahendite nõuete arvutamise seisukohast kauplemisportfelli kuuluvaks;
- b) millises ulatuses on võimalik positsiooni igapäevaselt turuhinnas hinnata, lähtudes aktiivsest ja likviidsest kahe-suunalisest turust;
- c) mudelipõhiselt hinnatavate positsioonide puhul ulatus, milles krediidasutus või investeerimisühing saab:
 - i) tuvastada kõik positsiooni olulised riskid;
 - ii) maandada kõik positsiooni olulised riskid instrumentide abil, mille jaoks eksisteerib aktiivne ja likviidne kahe-suunaline turg;
 - iii) anda usaldusväärseid hinnanguid mudelis kasutatavate peamiste eelduste ja parameetrite kohta;
- d) millises ulatuses krediidasutus või investeerimisühing saab ja on kohustatud andma positsiooni väärtuse kohta hinnanguid, mida on võimalik väljastpoolt järjepidevalt valideerida;
- e) millises ulatuses õiguslikud piirangud või muud tegevusega seotud nõuded takistaksid krediidasutusel või investeerimisühingul positsiooni lühikese aja jooksul likvideerida või maandada;
- f) millises ulatuses krediidasutus või investeerimisühing saab ja on kohustatud positsiooniga seotud riske oma kauplemistegevuse raames aktiivselt juhtima;
- g) millises ulatuses krediidasutus või investeerimisühing võib riske või positsioone kauplemisportfelist üle kanda muu tegevuse alla ja vastupidi, ning selliste ülekandmiste kriteeriumid.

▼ **M8***Artikkel 104b***Nõuded kauplemisüksusele**

1. Artikli 430b lõikes 3 sätestatud aruandlusnõuete täitmiseks loovad krediidasutused ja investeerimisühingud kauplemisüksused ning määravad iga oma kauplemisportfelli positsiooni ühele neist kauplemisüksustest. Kauplemisportfelli positsioonid määratakse samale kauplemisüksusele ainult siis, kui need on vastavuses kauplemisüksuse suhtes kokkulepitud äristrateegiaga ning neid pidevalt juhitakse ja jälgitakse kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2.

2. Krediidasutuste ja investeerimisühingute kauplemisüksused peavad igal ajal täitma kõiki järgmisi nõudeid:

- a) igal kauplemisüksusel on selge ja kindel äristrateegia ning sellega sobiv riskijuhtimise struktuur;
- b) igal kauplemisüksusel on selge organisatsiooniline struktuur; krediidasutuse või investeerimisühingu asjaomaste kauplemisüksuste positsioone haldavad määratud diilerid; igal diileril on kauplemisüksuses kindlad ülesanded; iga diiler määratakse üksnes ühte kauplemisüksusesse;
- c) igas kauplemisüksuses kehtestatakse selle äristrateegiale vastavad positsioonide piirmäärad;
- d) aruanded kauplemisüksuse tegevuse, kasumlikkuse, riskijuhtimise ja regulatiivsete nõuete kohta koostatakse vähemalt kord nädalas ning need edastatakse regulaarselt juhtorganile;
- e) igal kauplemisüksusel on selge aasta ärikava, mis sisaldab usaldusväärsetel töötulemuste mõõtmise kriteeriumidel põhinevat selgelt sõnastatud tasustamispoliitikat;
- f) aruanded tähtjale lähenevate positsioonide, päevasiseste ja igapäevaste kauplemislimiitide rikkumiste ning krediidasutuse või investeerimisühingu poolt selliste rikkumiste käsitlemiseks võetud meetmete kohta, samuti turulikviidsuse hinnangud, koostatakse iga kauplemisüksuse kohta kord kuus ja tehakse kättesaadavaks pädevatele asutustele.

3. Erandina lõike 2 punktist b võib krediidasutus või investeerimisühing määrata diileri tegutsema rohkem kui ühte kauplemisüksusesse, tingimusel et krediidasutus või investeerimisühing põhjendab oma pädevale asutusele rahuldaval viisil, et kõnealune määramine on tingitud äritegevuse või ressurssidega seotud kaalutlustest ning selle puhul järgitakse käesolevas artiklis sätestatud muid kvalitatiivseid nõudeid, mida diilerite ja kauplemisüksuste suhtes kohaldatakse.

4. Krediidasutused ja investeerimisühingud teatavad pädevatele asutustele, mil viisil nad lõike 2 nõudeid täidavad. Pädevad asutused võivad nõuda, et krediidasutus või investeerimisühing muudaks käesoleva artikli nõuete täitmiseks oma kauplemisüksuste struktuuri või korraldust.

▼ C2

Artikkel 105

Usaldusväärse hindamise nõuded

1. Kõigi kauplemisportfelli kuuluvate positsioonide suhtes kohaldatakse käesoleva artikli kohaseid usaldusväärse hindamise nõudeid. Krediidiasutused ja investeerimisühingud tagavad eelkõige, et kauplemisportfelli kuuluvate positsioonide usaldusväärne hindamine saavutab asjakohase kindlustaseme, võttes arvesse kauplemisportfelli kuuluvate positsioonide dünaamilist olemust, usaldusväärse nõudeid ning kauplemisportfelli kuuluvate positsioonidega seotud omavahendite nõuete toimimist ja eesmärke.

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kehtestavad süsteemid ja kontrollimehhanismid, mis tagavad usaldusväärse hindamise, ning järgivad neid. Kõnealused süsteemid ja kontrollimehhanismid sisaldavad vähemalt järgmist:

- a) hindamisprotsessi dokumenteeritud põhimõtted ja protseduurid, sealhulgas selgelt määratletud kohustused eri valdkondades, mis on seotud järgneva kindlaksmääramisega: hindamine, turuinfo allikad ja nende asjakohasuse läbivaatamine, suunised jälgitamatute sisendite kasutamise kohta, mis kajastavad krediidiasutuse või investeerimisühingu eeldusi selle kohta, mida turuosalisel positsiooni hindamisel kasutaksid, sõltumatute hindamiste sagedus, sulgemishindade ajastamine, hinnangute korrigeerimise protseduurid ning kuulõpu ja vastavalt vajadusele muul ajal tehtava kontrolli protseduurid;
- b) hindamisprotsessi eest vastutava osakonnani viivad selged ja *front office*'ist sõltumatud aruandlusahelad, mis viivad lõpuks juhtorganini välja.

3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud hindavad kauplemisportfelli kuuluvad positsioonid ümber vähemalt kord päevas.

4. Võimaluse korral hindavad krediidiasutused ja investeerimisühingud oma positsioone alati turuhinnas, sealhulgas kauplemisportfelli kapitalikäsitluse kohaldamisel.

5. Turuhinnas hindamisel kasutab krediidiasutus või investeerimisühing kas parimat ostu- või parimat müügihinda, olenevalt sellest, kumb neist on konservatiivsem, välja arvatud juhul, kui krediidiasutus või investeerimisühing saab sulgeda oma positsiooni parima ostu- ja müügihinna keskmise hinnaga. Kui krediidiasutused ja investeerimisühingud kasutavad seda erandit, teavitavad nad oma pädevaid asutusi iga kuue kuu tagant asjaomastest positsioonidest ning esitavad tõendid, et need positsioonid saab sulgeda parima ostu- ja müügihinna keskmise hinnaga.

6. Kui turuhinnas hindamine ei ole võimalik, hindavad krediidiasutused ja investeerimisühingud oma positsioone ja portfelle konservatiivselt mudelipõhiselt, sealhulgas kauplemisportfelli kuuluvate positsioonide omavahendite nõuete arvutamisel.

▼ C2

7. Mudelipõhise hindamise korral täidavad krediidasutused ja investeerimisühingud järgmisi nõudeid:

- a) kõrgem juhtkond on teadlik kauplemisportfelli või muude õiglasest väärtuses hinnatavate positsioonide mudelipõhiselt hinnatavatest komponentidest ja mõistab sellega kaasnevat ebakindlust äriühingu riski/majandustulemuste aruandluses;
- b) krediidasutused ja investeerimisühingud viivad võimaluse korral turusisendid vastavusse turuhindadega ning hindavad sageli asjaomase hinnatava positsiooni turusisendite asjakohasust ja mudeli parameetreid;
- c) võimaluse korral kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud asjaomaste finantsinstrumentide või kaupade puhul üldtunnustatud turutavaks olevaid hindamismetoodikaid;
- d) kui mudeli töötab välja krediidasutus või investeerimisühing ise, peab see tuginema asjakohastele eeldustele, mida on hinnatud ja testitud vastavalt kvalifitseeritud isikud, kes on väljatöötamisprotsessist sõltumatud;
- e) krediidasutustel ja investeerimisühingutel on kehtestatud ametlikud muutuste kontrollimise protseduurid ning nad säilitavad mudeli kaitstud koopia ja kasutavad seda korrapäraselt hinnangute kontrollimiseks;
- f) riskijuhtimise eest vastutav üksus on teadlik kasutatavate mudelite nõrkustest ja sellest, kuidas neid kõige paremini hindamisväljundites arvesse võtta, ning
- g) krediidasutuste ja investeerimisühingute mudelid vaadatakse korrapäraselt läbi, et määrata kindlaks nende toimimine; kõnealune läbi vaatamine hõlmab eelduste jätkuva paikapidavuse hindamist, kasumit/kahjumit ja riskitegureid võrdlevat analüüsi ning tegelike sulgemisväärtuste ja mudeli väljundite võrdlust.

Punkti d kohaldamisel tuleb mudel välja töötada või heaks kiita kauplemisüksusest sõltumatult ning seda tuleb sõltumatult testida, mis hõlmab matemaatiliste arvutuste, eelduste ja tarkvararakenduste valideerimist.

8. Krediidasutused ja investeerimisühingud teostavad lisaks igapäevasele turuhinnas või mudelipõhisele hindamisele sõltumatut hinnakontrolli. Turuhindade ja mudeli sisendite kontrolli teostab kauplemisportfelli kasu saavatest isikutest või üksustest sõltumatu isik või üksus vähemalt kord kuus või sõltuvalt turu- või kauplemistegevuse laadist sagedamini. Kui sõltumatud hindamisallikad ei ole kättesaadavad või kui need on subjektiivsemad, võib olla asjakohane kasutada muid usaldusväärseid meetmeid, näiteks hinnangute korrigeerimist.

9. Krediidasutused ja investeerimisühingud näevad ette protseduurid hinnangute korrigeerimiseks ja järgivad neid.

10. Krediidasutused ja investeerimisühingud kaaluvad ametlikult järgmisi hinnangute korrigeerimisi: realiseerimata krediidiriski marginaalid, sulgemiskulud, operatsiooniriskid, turuhindade ebakindlus, ennetähtaegne lõpetamine, investeerimis- ja finantseerimiskulud, tulevased halduskulud ja kui see on asjakohane, siis mudelirisk.

▼ C2

11. Krediidiasutused ja investeerimisühingud näevad ette protseduurid mis tahes selliste vähelikviidsete positsioonide praeguste hinnangute korrigeerimise arvutamiseks, mis võivad eelkõige tuleneda turusündmustest või krediidiasutuse või investeerimisühinguga seotud olukordadest, nt kontsentreeritud positsioonidest ja/või positsioonidest, mille algselt kavandatud hoidmisaeg on lõppenud. Krediidiasutused ja investeerimisühingud teevad vajaduse korral selliseid korrigeerimisi lisaks positsiooni väärtuse mis tahes muutustele, mis on nõutavad seoses finantsaruandlusega, kusjuures kõnealused korrigeerimised peavad kajastama positsiooni mittelikviidsust. Kõnealuste protseduuride kohaselt kaaluvad krediidiasutused ja investeerimisühingud vähelikviidsete positsioonide hinnangute korrigeerimise vajalikkuse üle otsustamisel mitmeid tegureid. Kõnealused tegurid hõlmavad järgmist:

- a) aeg, mis kuluks positsiooni või positsioonist tulenevate riskide täielikuks maandamiseks;
- b) parima ostu- ja müügihinna vahede volatiilsus ja keskmine;
- c) turunoteeringute kättesaadavus (turutegijate arv ja andmed) ning kauplemismahtude (sealhulgas halvenenud turutingimuste korral) volatiilsus ja keskmine;
- d) kontsentratsioon üksikute turgude suhtes;
- e) positsioonide aegumine;
- f) mil määral põhineb hinnang mudelipõhisel hindamisel;
- g) muude mudeliriskide mõju.

12. Kolmanda isiku hinnangute või mudelipõhise hindamise kasutamisel kaaluvad krediidiasutused ja investeerimisühingud, kas rakendada hinnangute korrigeerimist. Lisaks sellele kaaluvad krediidiasutused ja investeerimisühingud vähelikviidsete positsioonide suhtes korrigeerimiste rakendamise vajadust ja kontrollivad pidevalt kõnealuste korrigeerimiste sobivust. Krediidiasutused ja investeerimisühingud hindavad eraldi ka hinnangute korrigeerimise vajadust seoses mudelites kasutatavate sisendnäitajate väärtuste ebakindlusega.

13. Keerukate toodete puhul, mille hulka kuuluvad väärtpaberistamise positsioonid ja n-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise krediidituletsinstrumendid, hindavad krediidiasutused ja investeerimisühingud eraldi hinnangute korrigeerimise vajadust, et kajastada võimaliku vale hindamismetoodika kasutamisega seotud mudeliriski ja hindamis-mudelil jälgimatute (ja võib-olla valede) kalibreerimisparameetrite kasutamise seotud mudeliriski.

14. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada tingimused, mille alusel kohaldatakse artiklis 105 sätestatud nõudeid käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel.

▼ C2

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

*Artikkel 106***Sisemine riskimaandus**

1. Sisemine riskimaandus peab eelkõige vastama järgmistele nõuetele:

a) selle esmaseks eesmärgiks ei ole omavahendite nõuete vältimine või vähendamise;

b) see on nõuetekohaselt dokumenteeritud ja selle suhtes kohaldatakse kindlat sisemist heakskiidu- ja auditeerimiskorda;

c) seda käsitletakse turutingimustest lähtudes;

d) sisemisest riskimaandusest tekkinud tururiski juhitakse kauplemisportfellis dünaamiliselt ja kehtestatud limiitide piires;

e) seda jälgitakse hoolikalt kooskõlas asjakohaste protseduuridega.

2. Lõikes 1 sätestatud nõudeid kohaldatakse, kui kauplemisportfelli välise maandatud positsiooni suhtes rakendatavatest nõuetest ei tulene teisiti.

3. Erandina lõigetest 1 ja 2, kui krediidasutus või investeerimisühing maandab kauplemisportfelli välis riski positsiooni või vastaspoole riski positsiooni oma kauplemisportfelli kuuluva krediituletisinstrumendi abil sisemist riskimaandust kasutades, ei loeta kauplemisportfelli välis riski positsiooni riskiga kaalutud vara arvutamisel maandatuks, välja arvatud juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing ostab kolmandast isikust aktsepteeritud krediidiriski kaitse andjalt asjakohase krediituletisinstrumendi, mis vastab kauplemisportfelli välis riski positsioonide kaudse krediidiriski kaitse suhtes kohaldatavatele nõuetele. Kui selline kolmanda isiku antav krediidiriski kaitse ostetakse ja seda võetakse omavahendite nõuete arvutamisel arvesse kauplemisportfelli välis riski positsiooni riskimaanduseks, siis ei loeta omavahendite nõuete arvutamisel kauplemisportfelli kuuluvaks ei sisemist ega välis riski positsiooni riskimaandust, kui artikli 299 lõike 2 punktist h ei tulene teisiti.

▼ **C2**

II JAOTIS

KREDIIDIRISKI OMAVAHENDITE NÕUDED

1. PEATÜKK

Üldpõhimõtted*Artikkel 107***Krediidiriski käsitlemise meetodid**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad artikli 92 lõike 3 punktide a ja f kohasel riskiga kaalutud vara arvutamisel kas 2. peatükiga ettenähtud standardmeetodit või kui pädevad asutused on andnud selleks artikli 143 kohase loa, siis 3. peatükiga ettenähtud sisereitingute meetodit.

2. Keskse vastaspoolega seotud kauplemisriski positsioonide ja tagatisfondi tehtavate osamaksude puhul kasutab krediidiasutus või investeerimisühing artikli 92 lõike 3 punktide a ja f kohaldamisel oma riskiga kaalutud vara arvutamiseks 9. jao 6. peatükis sätestatud käsitlust. Kõiki muid keskse vastaspoole vastu olevaid nõudeid käsitleb krediidiasutus või investeerimisühing järgmiselt:

- a) muid nõuetele vastava keskse vastaspoole vastu olevaid nõudeid käsitletakse nõuetena teise krediidiasutuse või investeerimisühingu vastu;
- b) muid nõuetele mittevastava keskse vastaspoole vastu olevaid nõudeid käsitletakse nõuetena äriühingute vastu.

3. Käesoleva määruse kohaldamisel käsitlevad krediidiasutused ja investeerimisühingud nõudeid kolmandate riikide investeerimisühingute ja kolmandate riikide krediidiasutuste vastu nõuetena krediidiasutuste ja investeerimisühingute vastu ainult siis, kui kolmas riik kohaldab nimeetatud investeerimisühingu ja nimetatud krediidiasutuse suhtes usaldatavus- ja järelevalvenõudeid, mis on vähemalt samaväärsed liidus kohaldatavate nõuetega.

4. Lõike 3 kohaldamisel võib komisjon rakendusaktidega ja vastavalt artikli 464 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele võtta vastu otsuse selle kohta, kas kolmanda riigi kohaldatavad usaldatavusnõuete täitmise järelevalve ja regulatiivsed nõuded on vähemalt samaväärsed liidus kohaldatavate nõuetega. Kui sellist otsust ei ole tehtud, võivad krediidiasutused ja investeerimisühingud jätkata kuni 1. jaanuarini 2015 lõikes 3 osutatud üksuste vastu olevate nõuete käsitlemist nõuetena krediidiasutuste ja investeerimisühingute vastu, tingimusel et asjaomased pädevad asutused on tunnistanud kõnealuse kolmanda riigi sellisele käsitlusele sobivaks enne 1. jaanuari 2014.

*Artikkel 108***Krediidiriski maandamise tehnikate kasutamine standardmeetodi ja sisereitingute meetodi puhul**

1. Riskipositsiooni puhul, mille suhtes krediidiasutus või investeerimisühing kohaldab 2. peatüki kohast standardmeetodit või 3. peatüki kohast sisereitingute meetodit, kuid ei kasuta artikli 151 kohaseid makseviivitusest tingitud kahjumäära ja ümberhindlustegurite sisehinnaanguid, võib krediidiasutus või investeerimisühing artikli 92 lõike 3

▼ C2

punktide a ja f kohasel riskiga kaalutud vara arvutamisel või vajaduse korral artikli 36 lõike 1 punkti d ja artikli 62 punkti c kohasel oodatava kahju arvutamisel kasutada krediidiriski maandamist vastavalt 4. peatükile.

2. Riskipositsiooni puhul, mille suhtes krediidasutus või investeerimisühing kohaldab sisereitingute meetodit, kasutades artikli 151 kohaseid makseviivitusest tingitud kahjumäära ja ümberhindlustegurite sisehindanguid, võib krediidasutus või investeerimisühing kasutada krediidiriski maandamist vastavalt 3. peatükile.

▼ M5*Artikkel 109***Väärtpaberistamise positsioonide käsitlemine**

► **C6** Finantsinstitutsioonid ◀ arvutavad riskiga kaalutud vara väärtpaperistamises hoitava positsiooni puhul vastavalt 5. peatükile.

▼ C2*Artikkel 110***Krediidiriskiga korrigeerimise käsitlus**

1. Standardmeetodit kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud käsitlevad üldisi krediidiriskiga korrigeerimisi vastavalt artikli 62 punktidele c.

2. Sisereitingute meetodit kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud käsitlevad üldisi krediidiriskiga korrigeerimisi vastavalt artiklile 159, artikli 62 punktidele d ja artikli 36 lõike 1 punktidele d.

Käesoleva artikli ning 2. ja 3. peatüki kohaldamisel ei hõlma üldised ja spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised üldist pangandusreservi.

3. Sisereitingute meetodit kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud, kes kasutavad standardmeetodit teatava osa suhtes oma riskipositsioonidest konsolideeritud alusel või individuaalselt kooskõlas artiklitega 148 ja 150, määravad selle, millise osa suhtes nende üldisest krediidiriskiga korrigeerimisest kohaldatakse standardmeetodi kohast üldise krediidiriskiga korrigeerimise käsitlust ja millise osa suhtes sisereitingute meetodi kohast üldise krediidiriskiga korrigeerimise käsitlust, kindlaks järgmiselt:

- a) kui see on asjakohane juhul, kui konsolideerimise alla kuuluv krediidasutus või investeerimisühing kohaldab ainult sisereitingute meetodit, kohaldatakse kõnealuse krediidasutuse või investeerimisühingu üldiste krediidiriskiga korrigeerimiste suhtes lõikes 2 osutatud käsitlust;
- b) kui see on asjakohane juhul, kui konsolideerimise alla kuuluv krediidasutus või investeerimisühing kohaldab ainult standardmeetodit, kohaldatakse kõnealuse krediidasutuse või investeerimisühingu üldiste krediidiriskiga korrigeerimiste suhtes lõikes 1 osutatud käsitlust;
- c) ülejäänud krediidiriskiga korrigeerimise suhtes kohaldatav käsitlus määratakse kindlaks proportsionaalselt vastavalt sellele, kui suure osakaalu suhtes riskiga kaalutud varast kohaldatakse standardmeetodit ja kui suure osakaalu suhtes sisereitingute meetodit.

▼ C2

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada üldiste ja spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste kohaldatava raamatupidamistava kohane arvutamine seoses järgmisega:

- a) artiklis 111 osutatud riskipositsiooni väärtus standardmeetodi puhul;
- b) artiklites 166 kuni 168 osutatud riskipositsiooni väärtus sisereitingute meetodi puhul;
- c) artiklis 159 osutatud oodatava kahju käsitlemine;
- d) artiklites 246 ja 266 osutatud riskipositsiooni väärtus väärtpaberistamise positsioonidelt riskiga kaalutud vara arvutamiseks;
- e) artiklis 178 osutatud makseviivituse kindlakstegemine;

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

*2. PEATÜKK****Standardmeetod***

1. j a g u

Üldpõhimõtted*Artikkel 111***Riskipositsiooni väärtus****▼ M7**

1. Varakirje riskipositsiooni väärtus vastavalt artiklile 110 on selle bilansiline väärtus pärast spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste, artiklite 34 ja 105 kohaste täiendavate väärtuse korrigeerimiste, artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatud summade ja muude varakirjega seotud omavahendite vähendamiste kohaldamist. I lisas loetletud bilansivälise kirje riskipositsiooni väärtus on järgmine protsent selle nimiväärtusest pärast spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste ja artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatavate summade mahaarvamist:

▼ C2

- a) täisriskiga kirjete puhul 100 %;
- b) keskmise riskiga kirjete puhul 50 %;
- c) mõõduka riskiga kirjete puhul 20 %;
- d) madala riskiga kirjete puhul 0 %.

Esimese lõigu teises lauses osutatud bilansivälised kirjed määratakse riskikategooriatesse vastavalt I lisale.

Kui krediidasutus või investeerimisühing kasutab artikli 223 kohast finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodit, suurendatakse repotehingu või väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingu alusel müüdid, panditud või laenuks antud väärtpaberitest või kaupadest

▼ **C2**

tulenevate riskipositsioonide väärtust, samuti võimenduslaenu tehingute riskipositsiooni väärtust selliste väärtpaberite või kaupade puhul asjakohase volatiilsusega korrigeerimisega vastavalt artiklitele 223 kuni 225.

2. II lisas loetletud tuletisinstrumentide riskipositsiooni väärtus määratakse kindlaks vastavalt 6. peatükile, võttes kõnealuste meetodite kohaldamisel 6. peatüki kohaselt arvesse uuenduslepingute ja muude tasaarvestuskokkulepete mõju. Repotehingute, väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingute, pika arveldustähtajaga tehingute ja võimenduslaenu tehingute riskipositsiooni väärtuse võib kindlaks määrata kas vastavalt 6. peatükile või 4. peatükile.

3. Kui riskipositsioonil on otsene krediidiriski kaitse, võib selle kirje suhtes kohaldatavat riskipositsiooni väärtust modifitseerida vastavalt 4. peatükile.

*Artikkel 112***Riskipositsiooni klassid**

Iga riskipositsioon määratakse ühte järgmistest riskipositsiooni klassidest:

- a) nõuded keskvalitsuste või keskpankade vastu;
- b) nõuded piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu;
- c) nõuded avaliku sektori asutuste vastu;
- d) nõuded mitmepoolsete arengupankade vastu;
- e) nõuded rahvusvaheliste organisatsioonide vastu;
- f) nõuded krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu;
- g) nõuded äriühingute vastu;
- h) jaenõuded;
- i) kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonid;
- j) makseviivituses olevad riskipositsioonid;
- k) eriti suure riskiga seotud riskipositsioonid;
- l) pandikirjadest tulenevad riskipositsioonid;
- m) väärtpaberistamise positsioonide kirjed;
- n) nõuded lühiajalise krediidikvaliteedi hinnanguga krediidasutuste ja investeerimisühingute ja äriühingute vastu;
- o) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiatest ja osakutest tulenevad riskipositsioonid;
- p) omakapitali investeeringud;
- q) muud kirjed.

*Artikkel 113***Riskiga kaalutud vara arvutamine**

1. Riskiga kaalutud vara arvutamiseks kohaldatakse kõikide riskipositsioonide suhtes, mida ei ole omavahenditest maha arvatud, 2. jao kohaseid riskikaalusid. Riskikaalude kohaldamisel võetakse aluseks riskipositsiooni klass, millesse riskipositsioon on määratud, ja 2. jaos

▼ C2

sätetatud ulatuses riskipositsiooni krediitkvaliteet. Krediitkvaliteedi võib kindlaks määrata krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangute alusel või 3. jao kohaselt ekspordikrediidi agentuuri antud krediitkvaliteedi hinnangute alusel.

2. Lõikes 1 osutatud riskikaalude kohaldamiseks korrutatakse riskipositsiooni väärtus 2. jao kohaselt kindlaks määratud riskikaaluga.

3. Kui riskipositsioonil on krediidiriski kaitse, võib selle kirje suhtes kohaldatavat riskikaalu modifitseerida vastavalt 4. peatükile.

4. Väärtpaberistatud riskipositsioonidelt arvutatakse riskiga kaalutud vara vastavalt 5. peatükile.

5. Riskipositsioonidele, mille puhul ei ole riskiga kaalutud vara arvu-
tamist 2. jaos ette nähtud, määratakse riskikaal 100 %.

6. Välja arvatud riskipositsioonide puhul, millest tulenevad esimese taseme põhiomavahendite, täiendavate esimese taseme omavahendite või teise taseme omavahendite kirjed, võivad krediitdiasutused ja investeerimisühingud pädevate asutuste eelneval nõusolekul otsustada loobuda käesoleva artikli lõike 1 kohaste nõudmiste kohaldamisest nõuete suhtes, mis neil on vastaspoole vastu, kes on asjaomase krediitdiasutuse või investeerimisühingu emaettevõtja, tütarettevõtja, emaettevõtja tütar-
ettevõtja või asjaomase krediitdiasutuse või investeerimisühinguga direktiivi 83/349/EMÜ artikli 12 lõike 1 kohases seoses olev ettevõtja. Pädevad asutused võivad anda nimetatud nõusoleku, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) vastaspool on krediitdiasutus või investeerimisühing, finantseerimis-
asutus või krediitdiasutuse või investeerimisühingu abiettevõtja, kelle
suhtes kohaldatakse asjakohaseid usaldatavusnõudeid;
- b) vastaspool on täielikult kaasatud krediitdiasutuse või investeerimisü-
hinguga samasse konsolideerimisse;
- c) vastaspoole suhtes kohaldatakse samu riski hindamise, mõõtmise ja
kontrollimise protseduure kui krediitdiasutuse või investeerimisü-
hinguga suhtes;
- d) vastaspool asub krediitdiasutuse või investeerimisühinguga samas
liikmesriigis,
- e) puuduvad praegused või prognoositavad olulised praktilised või
õiguslikud takistused omavahendite kiireks ülekandmiseks ja kohus-
tuste tagasimaksmiseks krediitdiasutusele või investeerimisühingule
vastaspoole poolt.

Kui krediitdiasutusel või investeerimisühingul on käesoleva lõike koha-
selt luba loobuda lõike 1 kohaste nõuete kohaldamisest, võib ta määrata
riskikaaluks 0 %.

7. Välja arvatud riskipositsioonide puhul, millest tulenevad esimese
taseme põhiomavahendite, täiendavate esimese taseme omavahendite või
teise taseme omavahendite kirjed, võivad krediitdiasutused ja investeer-
imisühingud pädevate asutuste eelneval loal loobuda käesoleva artikli
lõike 1 kohaste nõuete kohaldamisest nõuete suhtes, mis neil on vastas-
poole vastu, kellega krediitdiasutus või investeerimisühing on astunud
samasse krediitdiasutuste ja investeerimisühingute kaitsekeemi kas
lepingulise või õigusliku kohustusi reguleeriva korralduse alusel, mis
kaitseb asjaomaseid krediitdiasutusi ja investeerimisühinguid ning tagab
eelkõige nende likviidsuse ja maksevõime, et hoida vajadusel ära
pankrot. Pädevad asutused võivad anda nimetatud loa, kui täidetud on
järgmised tingimused:

▼ C2

- a) täidetud on lõike 6 punktides a, d ja e sätestatud nõuded;
- b) korraldusega tagatakse, et krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeem suudab pakkuda võetud siduvatest kohustustest tulenevalt vajalikku toetust kõnealuse skeemi jaoks kohe­sel­te kättesaadava­test vahenditest;
- c) krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi käsutuses on sobivad ja ühesuguselt sätestatud riskiseire ja riski klassifitseerimise süsteemid, mis annavad täieliku ülevaate nii kõigi üksikliikmete kui ka kaitseskeemi kui terviku riskiolukorrast, koos vastavate mõju avaldamise võimalustega; kõnealuste süsteemide abil jälgitakse makseviivituses olevaid riskipositsioone sobival viisil vastavalt artikli 178 lõikele 1;
- d) krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi raames viiakse läbi oma riskikontroll, millest teavitatakse üksikliikmeid;
- e) krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi raames koostatakse ja avaldatakse igal aastal konsolideeritud aruanne, mis koosneb kaitseskeemi kui terviku kohta koostatud bilansist, kasumiaruandest, seisundiaruandest ja riskiaruandest, või aruanne, mis koosneb kaitseskeemi kui terviku kohta koostatud koondbilansist, koondkasumiaruandest, seisundiaruandest ja riskiaruandest;
- f) krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi liikmed on kohustatud teatama vähemalt 24 kuud ette, kui nad tahavad asjaomase kaitseskeemi tegevuse lõpetada;
- g) välistatakse omavahendite arvutamiseks aktsepteeritavate elementide korduvkasutamine (edaspidi „mitmekordne finantsvõimendus”), samuti mistahes lubamatu omavahendite loomine krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi liikmete vahel;
- h) krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeem põhineb valdavalt sarnase äriprofiiliga krediidasutuste ulatuslikul liikmelisusel;
- i) asjaomased pädevad asutused kinnitavad punktides c ja d osutatud süsteemide asjakohasuse ja teostavad selle üle korrapäraselt järelevalvet.

Kui krediidasutus või investeerimisühing otsustab käesoleva lõike kohaselt loobuda lõike 1 kohaste nõuete kohaldamisest, võib ta määrata riskikaaluks 0 %.

2. ja g u

Riskikaalud*Artikkel 114***Nõuded keskvalitsuste või keskpankade vastu**

1. Nõuetele keskvalitsuste ja keskpankade vastu määratakse riskikaal 100 %, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse lõigetes 2 kuni 7 sätestatud käsitlusi.

▼ C2

2. Sellistele nõuetele keskvalitsuste ja keskpankade vastu, mille kohta on kättesaadav krediitkvaliteeti hindavate määratud asutuste antud krediitkvaliteedi hinnang, määratakse vastavalt tabelile 1 riskikaal, mis vastab krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangule kooskõlas artikliga 136.

Tabel 1

Krediitkvaliteedi aste	1	2	3	4	5	6
Riskikaal	0 %	20 %	50 %	100 %	100 %	150 %

3. Nõuetele Euroopa Keskpanga vastu määratakse riskikaal 0 %.

4. Sellistele nõuetele liikmesriikide keskvalitsuste ja keskpankade vastu, mis on nomineeritud ja väljastatud asjaomase keskvalitsuse ja keskpanga omavääringus, määratakse riskikaal 0 %.

▼ M10**▼ C2**

7. Kui kolmanda riigi pädevad asutused, kes kohaldavad liidus kohaldatava korraga vähemalt samaväärset järelevalve- ja regulatiivset korda, määravad lõigetes 1 ja 2 osutatust madalama riskikaalu omavääringus nomineeritud ja väljastatud nõuetele oma keskvalitsuse või keskpanga vastu, võivad krediitkvaliteedi ja investeerimisühingud määrata sellistele nõuetele riskikaalu samal viisil.

Käesoleva lõike kohaldamisel võib komisjon rakendusaktidega ja vastavalt artikli 464 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele võtta vastu otsuse selle kohta, kas kolmanda riigi kohaldatav järelevalve- ja regulatiivne kord on vähemalt samaväärne liidus kohaldatava korraga. Kui sellist otsust ei ole tehtud, võivad krediitkvaliteedi ja investeerimisühingud jätkata kuni 1. jaanuarini 2015 käesolevas lõikes sätestatud käsitluse kohaldamist kolmanda riigi keskvalitsuse või keskpanga vastu olevate nõuete suhtes, kui asjaomased pädevad asutused on tunnistanud kõnealuse kolmanda riigi sellisele käsitlusele sobivaks enne 1. jaanuari 2014.

*Artikkel 115***Nõuded piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu**

1. Nõuetele piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu määratakse riskikaal samamoodi nagu nõuetele krediitkvaliteedi ja investeerimisühingute vastu, välja arvatud juhul, kui kõnealuseid nõudeid

▼ C2

käsitatakse nõuetena keskvalitsuse vastu vastavalt lõikele 2 või 4 või kui neile määratakse riskikaal vastavalt lõikele 5. Artikli 119 lõike 2 ja artikli 120 lõike 2 kohast lühiajaliste nõuete eeliskäsitlemist ei kohaldata.

2. Nõudeid piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu käsitatakse nõuetena selle keskvalitsuse vastu, kelle jurisdiktsioonis nad asuvad, kui kõnealuste nõuetega seotud riskide vahel puudub erinevus tulenevalt piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste iseseisvast maksude kogumise õigusest ja teatavast institutsioonilisest korraldusest, millel on nende makseviivituse riski vähendav mõju.

EBA haldab avaliku juurdepääsuga andmebaasi kõikide liidu piirkondlike valitsuste ja kohalike omavalitsuste kohta, kelle vastu olevaid nõudeid käsitavad asjaomased pädevad asutused nõuetena oma keskvalitsuse vastu.

3. Nõudeid kirikute ja usukogukondade vastu, kes on avalik-õiguslikud juriidilised isikud, käsitatakse nõuetena piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu, kui nad koguvad õigusaktidega neile antud volituste kohaselt makse. Sellisel juhul lõiget 2 ei kohaldata ning artikli 150 lõike 1 punkti a kohaldamise eesmärgil neile standardmeetodi rakendamiseks loa andmine ei ole välistatud.

4. Kui sellise kolmanda riigi jurisdiktsiooni alla kuuluvad pädevad asutused, kelle kohaldatav järelevalve- ja regulatiivne kord on vähemalt samaväärne liidus kohaldatava korraga, käsitavad nõudeid piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu nõuetena kõnealuse kolmanda riigi keskvalitsuse vastu ning kõnealuste nõuetega seotud riskide vahel puudub erinevus tulenevalt piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste iseseisvast maksukogumisõigusest ja teatavast institutsioonilisest korraldusest, millega vähendatakse makseviivituse riski, võivad krediidiasutused ja investeerimisühingud määrata nõuetele selliste piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu riskikaalu samal viisil.

Käesoleva lõike kohaldamisel võib komisjon rakendusaktidega ja vastavalt artikli 464 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele võtta vastu otsuse selle kohta, kas kolmanda riigi kohaldatav järelevalve- ja regulatiivne kord on vähemalt samaväärne liidus kohaldatava korraga. Kui sellist otsust ei ole tehtud, võivad krediidiasutused ja investeerimisühingud jätkata kuni 1. jaanuarini 2015 käesolevas lõikes sätestatud käsitluse kohaldamist kolmanda riigi suhtes, kui asjaomased pädevad asutused on tunnistanud kõnealuse kolmanda riigi sellisele käsitlusele sobivaks enne 1. jaanuari 2014.

5. Sellistele nõuetele liikmesriigi piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu, millele ei ole osutatud lõigetes 2–4 ja mis on nomineeritud ja väljastatud asjaomase piirkondliku valitsuse või kohaliku omavalitsuse omavääringus, määratakse riskikaal 20 %.

▼ C2*Artikkel 116***Nõuded avaliku sektori asutuste vastu**

1. Sellistele nõuetele avaliku sektori asutuste vastu, mille kohta määratud krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang ei ole kättesaadav, määratakse riskikaal vastavalt krediitkvaliteedi astmele, mis on vastavalt tabelile 2 määratud nõuetele keskvalitsuse vastu, kelle jurisdiktsioonis avaliku sektori asutus on asutatud:

Tabel 2

Keskvalitsuse krediitkvaliteedi aste	1	2	3	4	5	6
Riskikaal	20 %	50 %	100 %	100 %	100 %	150 %

Nõuetele avaliku sektori asutuste vastu, mis on asutatud reitinguta keskvalitsusega riigis, määratakse riskikaal 100 %.

2. Nõudeid avaliku sektori asutuste vastu, mille kohta on kättesaadav määratud krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, käsitletakse vastavalt artiklile 120. Kõnealuste asutuste suhtes ei kohaldata artikli 119 lõike 2 ja artikli 120 lõike 2 kohast lühiajaliste nõuete eeliskäsitlemist.

3. Sellistele nõuetele avaliku sektori asutuste vastu, mille esialgne tähtaeg on kuni kolm kuud, määratakse riskikaal 20 %.

4. Erandjuhtudel võib avaliku sektori asutuse vastu olevaid nõudeid käsitleda nõuetena keskvalitsuse, piirkondliku valitsuse või kohaliku omavalitsuse vastu, kelle jurisdiktsioonis nad asuvad, kui asjaomase jurisdiktsiooni pädevate asutuste arvates ei ole selliste nõuetega seotud riskide vahel erinevust, kuna keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus on andnud sobiva garantii.

5. Kui kolmanda riigi pädevad asutused, kes kohaldavad liidus kohaldatava korraga vähemalt samaväärset järelevalve- ja regulatiivset korda, käsitlevad nõudeid avaliku sektori asutuste vastu lõigete 1 või 2 kohaselt, võivad krediitdiasutused ja investeerimisühingud määrata selliste avaliku sektori asutuste vastu olevatele nõuetele riskikaalud samal viisil. Muul juhul kohaldavad krediitdiasutused ja investeerimisühingud riskikaalu 100 %.

Käesoleva lõike kohaldamisel võib komisjon rakendusaktidega ja vastavalt artikli 464 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele võtta vastu otsuse selle kohta, kas kolmanda riigi kohaldatav järelevalve- ja regulatiivne kord on vähemalt samaväärne liidus kohaldatava korraga. Kui sellist otsust ei ole tehtud, võivad krediitdiasutused ja investeerimisühingud jätkata kuni 1. jaanuarini 2015 käesolevas lõikes sätestatud käsitluse kohaldamist kolmanda riigi suhtes, kui asjaomased pädevad asutused on tunnistanud kõnealuse kolmanda riigi sellisele käsitlusele sobivaks enne 1. jaanuari 2014.

▼ C2*Artikkel 117***Nõuded mitmepoolsete arengupankade vastu**

1. Nõudeid selliste mitmepoolsete arengupankade vastu, millele ei ole osutatud lõikes 2, käsitletakse samal viisil nagu nõudeid krediidiastutuste ja investeerimisühingute vastu. Artikli 119 lõike 2, artikli 120 lõike 2 ja artikli 121 lõike 3 kohast lühiajaliste nõuete eeliskäsitlemist ei kohaldata.

Üleameerikalist Investeerimiskorporatsiooni, Musta Mere Kaubandus- ja Arengupanka, Kesk-Ameerika Majandusintegratsiooni Panka ja Ladina-Ameerika Arengupanka CAF käsitatakse mitmepoolsete arengupankadena.

2. Nõuetele järgmiste mitmepoolsete arengupankade vastu määratakse riskikaal 0 %:

- a) Rahvusvaheline Rekonstruktsiooni- ja Arengupank;
- b) Rahvusvaheline Finantskorporatsioon;
- c) Ameerika Riikide Arengupank;
- d) Aasia Arengupank;
- e) Aafrika Arengupank;
- f) Euroopa Nõukogu Arengupank;
- g) Põhjamaade Investeerimispank;
- h) Kariibi Arengupank;
- i) Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank;
- j) Euroopa Investeerimispank;
- k) Euroopa Investeerimisfond;
- l) Mitmepoolne Investeeringute Tagamise Agentuur;
- m) immuniseerimise rahvusvaheline rahastamisvahend;
- n) Islami Arengupank;

▼ M8

- o) Rahvusvaheline Arenguassotsiatsioon;
- p) Aasia Taristuinvesteeringute Pank.

Komisjonile antakse õigus muuta käesolevat määrust ja võtta artikli 462 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, et muuta kooskõlas rahvusvaheliste standarditega esimeses lõigus osutatud mitmepoolsete arengupankade loetelu.

▼ C2

3. Euroopa Investeerimisfondis märgitud kapitali sissemaksmata osale määratakse riskikaal 20 %.

*Artikkel 118***Nõuded rahvusvaheliste organisatsioonide vastu**

Nõuetele järgmiste rahvusvaheliste organisatsioonide vastu määratakse riskikaal 0 %:

▼ **M8**

- a) Euroopa Liit ja Euroopa Aatomienergiaühendus;

▼ **C2**

- b) Rahvusvaheline Valuutafond;
- c) Rahvusvaheliste Arvelduste Pank;
- d) Euroopa Finantsstabiilsuse Fond;
- e) Euroopa stabiilsusmehhanism;
- f) vähemalt kahe liikmesriigi asutatud rahvusvaheline finantseerimis-asutus, mille eesmärk on mobiliseerida vahendeid ja anda rahalist abi neile oma liikmetele, kes kannatavad tõsiste rahastamisprobleemide all või keda ähvardavad sellised probleemid.

*Artikkel 119***Nõuded krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu**

1. Nõuetele selliste krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu, kelle kohta on kättesaadav määratud krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, määratakse riskikaal vastavalt artiklile 120. Nõuetele selliste krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu, kelle kohta ei ole kättesaadav määratud krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, määratakse riskikaal vastavalt artiklile 121.

2. Nõuetele krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu, mille järelejäänud tähtaeg on kuni kolm kuud ning mis on nomineeritud ja väljastatud laenuvõtja omavääringus, määratakse riskikaal, mis on ühe kategooria võrra vähem soodne kui artikli 114 lõigetes 4 kuni 7 kirjeldatud soodusriskikaal, mis on määratud nõuetele selle keskvalitsuse vastu, kelle jurisdiktsioonis krediidasutus või investeerimisühing on asutatud.

3. Nõuetele, mille järelejäänud tähtaeg on kuni kolm kuud ning mis on nomineeritud ja väljastatud laenuvõtja omavääringus, määratakse riskikaal vähemalt 20 %.

4. Euroopa Keskpanga või liikmesriigi keskpanga nõudmisel hoitava kohustuslikust reservist tulenevale nõudele krediidasutuse või investeerimisühingu vastu võib määrata sama riskikaalu nagu nõudele kõnealuse liikmesriigi keskpanga vastu, tingimusel et:

- a) reserve hoitakse kooskõlas Euroopa Keskpanga 12. septembri 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 1745/2003 (kohustuslike reservide kohaldamise kohta)⁽¹⁾ või kooskõlas siseriiklike nõuetega, mis on asjaomase määrusega kõigis olulistest aspektidest samaväärsed;
- b) reserve hoidva krediidasutuse või investeerimisühingu pankroti või maksejõuetuse korral makstakse reservid krediidasutusele või investeerimisühingule täies ulatuses ja õigeaegselt välja ning need ei ole kasutatavad krediidasutuse või investeerimisühingu muude kohustuste täitmiseks.

5. Nõudeid finantseerimisasutuste vastu, kellele pädevad asutused on andnud tegevusloa ja kes kuuluvad pädevate asutuste järelevalve alla ning kelle suhtes kohaldatakse usaldatavusnõudeid, mis on usaldusväärsuse poolest võrreldavad krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuetega, käsitatakse nõuetena krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu.

⁽¹⁾ ELT L 250, 2.10.2003, lk 10.

▼ C2*Artikkel 120***Nõuded reitingu saanud krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu**

1. Nõuetele, mille järelejäänud tähtaeg on üle kolme kuu ja mis on selliste krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu, kelle kohta on kättesaadav määratud krediidikvaliteeti hindava asutuse antud krediidikvaliteedi hinnang, määratakse vastavalt tabelile 3 riskikaal, mis vastab krediidikvaliteeti hindava asutuse antud krediidikvaliteedi hinnangule kooskõlas artikliga 136.

Tabel 3

Krediidikvaliteedi aste	1	2	3	4	5	6
Riskikaal	20 %	50 %	50 %	100 %	100 %	150 %

2. Nõuetele, mille järelejäänud tähtaeg on kuni kolm kuud ja mis on selliste krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu, kelle kohta on kättesaadav määratud krediidikvaliteeti hindava asutuse antud krediidikvaliteedi hinnang, määratakse vastavalt tabelile 4 riskikaal, mis vastab krediidikvaliteeti hindava asutuse antud krediidikvaliteedi hinnangule kooskõlas artikliga 136.

Tabel 4

Krediidikvaliteedi aste	1	2	3	4	5	6
Riskikaal	20 %	20 %	20 %	50 %	50 %	150 %

3. Artikli 131 kohane lühiajalise krediidikvaliteedi hinnangu käsitlus ja lõike 2 kohane lühiajaliste nõuete üldine eeliskäsitlemine suhestuvad omavahel järgmiselt:

- a) kui puudub lühiajaline krediidikvaliteedi hinnang, kohaldatakse lõike 2 kohast lühiajaliste nõuete üldist eeliskäsitlemist krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu olevate kõikide nõuete suhtes, mille järelejäänud tähtaeg on kuni kolm kuud;
- b) kui lühiajaline krediidikvaliteedi hinnang on olemas ja sellest tuleneb lõike 2 kohasest lühiajaliste nõuete üldisest eeliskäsitlemisest soodsama või samaväärse riskikaalu kohaldamine, kasutatakse lühiajalist krediidikvaliteedi hinnangut vaid konkreetse nõude suhtes. Muude lühiajaliste nõuete puhul järgitakse lõike 2 kohast lühiajaliste nõuete üldist eeliskäsitlust.
- c) kui lühiajaline krediidikvaliteedi hinnang on olemas ja sellest tuleneb lõike 2 kohasest lühiajaliste nõuete üldisest eeliskäsitlemisest vähem soodsa riskikaalu kohaldamine, siis lühiajaliste nõuete üldist eeliskäsitlemist ei kohaldata ja kõikidele reitinguta lühiajalistele nõuetele määratakse sama riskikaal kui see, mida kohaldatakse konkreetse lühiajalise krediidikvaliteedi hinnangu puhul.

▼ C2*Artikkel 121***Nõuded reitinguta krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu**

1. Nõuetele selliste krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu, kelle kohta ei ole kättesaadav krediidikvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediidikvaliteedi hinnang, määratakse riskikaal vastavalt krediidikvaliteedi astmele, mis on vastavalt tabelile 5 määratud nõuetele keskvalitsuse vastu, kelle jurisdiktsioonis asjaomane krediidasutus või investeerimisühing on asutatud.

Tabel 5

Keskvalitsuse krediidikvaliteedi aste	1	2	3	4	5	6
Nõude riskikaal	20 %	50 %	100 %	100 %	100 %	150 %

2. Nõuetele reitinguta krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu, mis on asutatud reitinguta keskvalitsusega riigis, määratakse riskikaal 100 %.

3. Sellistele nõuetele reitinguta krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu, mille tegelik esialgne tähtaeg on kuni kolm kuud, määratakse riskikaal 20 %.

4. Ilma et see piiraks lõigete 2 ja 3 kohaldamist, määratakse reitinguta krediidasutuste või investeerimisühingute vastu olevatele, artikli 162 lõike 3 teise lõigu punktis b osutatud kaubanduse rahastamisest tulenevatele nõuetele riskikaal 50 % ning kui kõnealuste kaubanduse rahastamisest tulenevate nõuete järelejäänud tähtaeg on kuni kolm kuud, on riskikaal 20 %.

*Artikkel 122***Nõuded äriühingute vastu**

1. Nõuetele, mille kohta on kättesaadav krediidikvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediidikvaliteedi hinnang, määratakse vastavalt tabelile 6 riskikaal, mis vastab krediidikvaliteeti hindava asutuse antud krediidikvaliteedi hinnangule kooskõlas artikliga 136.

Tabel 6

Krediidikvaliteedi aste	1	2	3	4	5	6
Riskikaal	20 %	50 %	100 %	100 %	150 %	150 %

2. Nõuetele, mille kohta kõnealune krediidikvaliteedi hinnang ei ole kättesaadav, määratakse kas riskikaal 100 % või riskikaal, mis on määratud nõuetele selle keskvalitsuse vastu, kelle jurisdiktsioonis äriühing on asutatud, olenevalt sellest, kumb neist on suurem.

▼ **C2***Artikkel 123***Jaenõuded**

Järgmistele kriteeriumidele vastavatele nõuetele määratakse riskikaal 75 %:

- a) nõue füüsilise isiku või füüsiliste isikute vastu või väikese või keskmise suurusega ettevõtja (VKE) vastu;
- b) nõue on üks arvukatest sarnaste tunnustega nõuetest, mis oluliselt vähendab sellise laenuandmisega seotud riske;
- c) kogusumma, mida võlgnikust klient või omavahel seotud klientide rühm krediidasutusele või investeerimisühingule ning tema emaettevõtjatele ja selle tütarettevõtjatele võlgneb ning mis sisaldab kõiki makseviivituses olevaid nõudeid, kuid ei sisalda elamukinnisvaraga ► **C3** täielikult ja terviklikult tagatud ◀ riskipositsioone, mis on määratud artikli 112 punktis i sätestatud riskipositsiooni klassi, ei ületa krediidasutuse või investeerimisühingu andmetel 1 miljon eurot. Krediidasutus või investeerimisühing võtab selliste andmete saamiseks mõistlikke meetmeid.

Väärtpabereid ei saa liigitada jaenõuete riskipositsiooni klassi.

Riskipositsioone, mis ei vasta esimese lõigu punktides a–c osutatud kriteeriumidele, ei või liigitada jaenõuete riskipositsiooni klassi.

Jaeliingu miinimummaksete nüüdisväärtuse saab liigitada jaenõuete riskipositsiooni klassi.

▼ **M8**

Nõuetele, mis tulenevad krediidasutuse poolt pensionäridele või tähtajatu lepinguga töötajatele antud laenudest, mille tagatiseks on laenuvõtja pensioni või töötasu osa tingimusteta ülekandmine kõnealusele krediidasutusele, määratakse riskikaal 35 %, tingimusel et kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) laenu tagasimaksmiseks annab laenuvõtja pensionifondile või tööandjale tingimusteta loa teha krediidasutusele otsemakseid, arvates igakuised laenumaksed maha laenuvõtja igakuisest pensionist või töötasust;
- b) laenuvõtja surma, töövõimetuse, töötuse või igakuise pensioni või töötasu vähenemise risk kaetakse nõuetekohaselt kindlustuslepinguga, mille laenuvõtja krediidasutuse kasuks sõlmib;
- c) laenuvõtja igakuised maksed kõikidelt laenudelt, mis vastavad punktides a ja b sätestatud tingimustele, ei ületa kokku 20 % laenuvõtja igakuisest netopensionist või -töötasust;

▼ M8

d) laenu maksimaalne esialgne tähtaeg on kümme aastat või lühem.

▼ C2*Artikkel 124***Kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonid**

1. Kui artiklites 125 või 126 sätestatud tingimused ei ole täidetud, määratakse kinnisvarale seatud hüpoteegiga ► C3 täielikult ja terviklikult tagatud ◀ riskipositsioonile või selle mis tahes osale, välja arvatud riskipositsiooni mis tahes osale, mis on määratud muusse riskipositsiooni klassi, riskikaal 100 %. Riskipositsiooni osale, mis ületab kinnisvarale seatud hüpoteegi väärtust, määratakse riskikaal, mida kohaldatakse asjaomase vastaspoole tagamata riskipositsioonide suhtes.

Riskipositsiooni kinnisvaraga täielikult tagatuna käsitletav osa ei ole suurem kui pandiõigusega kaetud osa kinnisvara turuväärtusest, või liikmesriikides, kus on seaduste või rakendusaktidega ette nähtud ranged kriteeriumid hüpoteekimisväärtuse hindamiseks, kõnealuse kinnisvara hüpoteekimisväärtus.

2. Pädevad asutused hindavad artikli 101 kohaselt kogutavate andmete ja mis tahes muude asjakohaste näitajate alusel korrapäraselt, kuid vähemalt kord aastas, kas asjaomase riigi territooriumil asuvale elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonide artikli 125 kohane riskikaal 35 % ja ärikinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonide artikli 126 kohane riskikaal 50 % põhineb asjakohaselt:

a) andmetel kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonidest tulenenud kahju esinemise kohta;

b) kinnisvaraturu prognoositavatel suundumustel.

Pädevad asutused võivad finantsstabiilsuse tagamise kaalutlusel vajaduse korral määrata kõrgema riskikaalu või rangemad kriteeriumid, kui on sätestatud artikli 125 lõikes 2 ja artikli 126 lõikes 2.

Elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonide puhul määravad pädevad asutused riskikaalu protsendiks 35 % kuni 150 %.

Ärikinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonide puhul määravad pädevad asutused riskikaalu protsendiks 50 % kuni 150 %.

Nendes vahemikes määratakse kõrgem riskikaal kahju esinemise andmete põhjal ja võttes arvesse prognoositavaid turusuundumusi ja finantsstabiilsuse tagamise kaalutlusi. Kui hinnang näitab, et artikli 125 lõikes 2 ja artikli 126 lõikes 2 sätestatud riskikaalud ei kajasta selliste ühes või mitmes kohas nende territooriumil asuvate elamu- või ärikinnisvarale seatud hüpoteekidega ► C3 täielikult ja terviklikult tagatud ◀ riskipositsioonidega seotud kinnisvarasegmentide tegelikke riske, määravad pädevad asutused nende riskipositsioonidega seotud kinnisvarasegmentidele kõrgemad riskikaalud, mis vastavad tegelikule riskile.

▼ C2

Pädevad asutused konsulteerivad EBAGA riskikaalude kohanduste (ja rakendatavate kriteeriumide) küsimuses, mis arvutatakse kooskõlas käesolevas lõikes kirjeldatud kriteeriumidega, mida täpsustatakse käesoleva artikli lõikes 4 osutatud regulatiivsete tehniliste standarditega. EBA avaldab riskikaalud ja kriteeriumid, mis pädevad asutused määravad artiklites 125 ja 126 ning artikli 199 lõike 1 punktis a osutatud riskipositsioonide suhtes.

3. Kui pädevad asutused kehtestavad kõrgema riskikaalu või rangemad kriteeriumid, on krediidasutustel ja investeerimisühingutel uue riskikaalu kohaldamiseks kuuekuuline üleminekuaj.

▼ M8

4. EBA töötab tihedas koostöös Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, milles täpsustatakse ranged kriteeriumid lõikes 1 osutatud hüpoteekimisväärtuse hindamiseks ning tegurite liigid, mida tuleb kaaluda lõike 2 esimeses lõigus osutatud riskikaalude asjakohasuse hindamisel.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2019.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

5. Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu võib anda määruse (EL) nr 1092/2010 artikli 16 kohaste soovitude teel ja tihedas koostöös EBAGA suuniseid käesoleva artikli lõike 1a kohaselt määratud asutustele järgmise kohta:

- a) millised tegurid võivad vastavalt lõike 2 teises lõigus osutatule „negatiivselt mõjutada praegust või tulevast finantsstabiilsust” ja
- b) soovituslikud võrdlusalused, mida lõike 1a kohaselt määratud asutus peab suuremate riskikaalude kehtestamisel arvesse võtma.

▼ C2*Artikkel 125*

Elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga ►C3 täielikult ja terviklikult tagatud ◀ riskipositsioonid

1. Välja arvatud juhul, kui pädevad asutused otsustavad artikli 124 lõike 2 kohaselt teisiti, käsitletakse elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga ►C3 täielikult ja terviklikult tagatud ◀ riskipositsioone järgmiselt:

- a) riskipositsioonidele või riskipositsiooni mis tahes osale, mis on ►C3 täielikult ja terviklikult tagatud ◀ sellisele elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga, milles omanik või personaalse investeerimisfirma korral tegelik tulusaaja elab või kavatseb elama asuda või mille ta on üürile andnud või kavatseb üürile anda, määratakse riskikaal 35 %;

▼ C2

- b) nõuetele liisinguvõtja vastu, mis tulenevad elamukinnisvara liisingulepingust, mille kohaselt krediidasutus või investeerimisühing on liisinguandja ja liisinguvõtjal on väljaostuõigus, määratakse riskikaal 35 %, tingimusel et krediidasutuse või investeerimisühingu nõue on ► C3 täielikult ja terviklikult tagatud ◀ tema omandiõigusega kinnisvarale.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud käsitavad lõike 1 kohaldamisel riskipositsiooni või selle mis tahes osa täielikult tagatuna ainult juhul, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) kinnisvara väärtus ei sõltu oluliselt laenuvõtja krediitkvaliteedist. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad sellise sõltuvuse olulisuse kindlaksmääramisel jätta arvesse võtmata olukorrad, kus puhtalt makromajanduslikud tegurid mõjutavad nii kinnisvara väärtust kui ka laenuvõtja suutlikkust laen tagasi maksta;
- b) laenuvõtja risk ei sõltu oluliselt tagatiseks oleva kinnisvara või projekti tootlusest, vaid laenuvõtja suutlikkusest maksta laen tagasi teistest allikatest, ning seega ei sõltu laenu tagasimaksmine oluliselt mis tahes rahavoost, mis tuleneb tagatiseks olevast kinnisvarast. Kõnealuste teiste allikate puhul määravad krediidasutused ja investeerimisühingud oma laenude andmise põhimõtete osana maksimaalsed laenusumma ja sissetuleku suhtarvud ning nõuavad laenu andmisel sobivaid tõendeid asjakohase sissetuleku kohta;
- c) täidetud on artiklis 208 sätestatud nõuded ja artikli 229 lõikes 1 sätestatud hindamiseskirjad;
- d) välja arvatud juhul, kui artikli 124 lõike 2 kohaselt on määratud teisiti, ei ületa laenu osa, millele on määratud riskikaal 35 %, 80 % kõnealuse kinnisvara turuväärtusest, või liikmesriikides, kus on seaduste või rakendusaktidega ette nähtud ranged kriteeriumid hüpoteekimisväärtuse hindamiseks, 80 % kõnealuse kinnisvara hüpoteekimisväärtusest.

3. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad teha erandi lõike 2 punktist b riskipositsioonide puhul, mis on ► C3 täielikult ja terviklikult tagatud ◀ liikmesriigi territooriumil asuvale elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga, kui kõnealuse liikmesriigi pädev asutus on avaldanud tõendid, mis osutavad, et kõnealusel territooriumil on hästiarenenud ja väljakujunenud elamukinnisvaraturg, mille kahjumäär ei ületa järgmisi piirmäärasid:

- a) kahju, mis on saadud sellistest laenudest, mis on tagatud elamukinnisvaraga kuni 80 % ulatuses turuväärtusest või kuni 80 % ulatuses hüpoteekimisväärtusest (välja arvatud juhul, kui artikli 124 lõike 2 kohaselt on määratud teisiti), ei ületa mis tahes asjaomasel aastal 0,3 % elamukinnisvaraga tagatud tagasimaksmata laenudest;
- b) kogukahju, mis on saadud elamukinnisvaraga tagatud laenudest, ei ületa mis tahes asjaomasel aastal 0,5 % elamukinnisvaraga tagatud tagasimaksmata laenudest.

▼ C2

4. Kui ükskõik kumba lõikes 3 osutatud piirmäära on asjaomasel aastal ületatud, siis lõike 3 kohaldamise õigus lõpeb ja seni, kuni lõike 3 tingimused järgneval aastal täidetakse, kohaldatakse lõike 2 punktis b esitatud tingimust.

*Artikkel 126***Ärikinnisvarale seatud hüpoteegiga ►C3 täielikult ja terviklikult tagatud ◀ riskipositsioonid**

1. Välja arvatud juhul, kui pädevad asutused otsustavad artikli 124 lõike 2 kohaselt teisiti, käsitletakse ärikinnisvarale seatud hüpoteegiga ►C3 täielikult ja terviklikult tagatud ◀ riskipositsioone järgmiselt:

a) riskipositsioonidele või riskipositsiooni mis tahes osale, mis on ►C3 täielikult ja terviklikult tagatud ◀ hüpoteegiga, mis on seatud büroodele või muudele äripindadele, võib määrata riskikaalu 50 %;

b) nõuetele, mis tulenevad büroode või muude äripindade liisingulepingust, mille kohaselt krediidasutus või investeerimisühing on liisinguandja ja liisinguvõtjal on väljaostuõigus, võib määrata riskikaalu 50 %, tingimusel et krediidasutuse või investeerimisühingu nõue on ►C3 täielikult ja terviklikult tagatud ◀ tema omandiõigusega kinnisvarale.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud käsitavad lõike 1 kohaldamisel riskipositsiooni või selle mis tahes osa täielikult tagatuna ainult juhul, kui täidetud on järgmised tingimused:

a) kinnisvara väärtus ei sõltu oluliselt laenuvõtja krediitkvaliteedist. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad sellise sõltuvuse olulisuse kindlaksmääramisel jätta arvesse võtmata olukorrad, kus puhtalt makromajanduslikud tegurid mõjutavad nii kinnisvara väärtust kui ka laenuvõtja suutlikkust laen tagasi maksta;

b) laenuvõtja risk ei sõltu oluliselt tagatiseks oleva kinnisvara või projekti tootlusest, vaid laenuvõtja suutlikkusest maksta laen tagasi teistest allikatest, ning seega ei sõltu laenu tagasimaksmine oluliselt mis tahes rahavoost, mis tuleneb tagatiseks seatud kinnisvarast;

c) täidetud on artiklis 208 sätestatud nõuded ja artikli 229 lõikes 1 sätestatud hindamiseskirjad;

d) laenu osale, mis ei ületa 50 % kõnealuse kinnisvara turuväärtusest või liikmesriikides, kus on seaduste või rakendusaktidega ette nähtud ranged kriteeriumid hüpoteekimisväärtuse hindamiseks, 60 % (välja arvatud juhul, kui artikli 124 lõike 2 kohaselt on määratud teisiti) kõnealuse kinnisvara hüpoteekimisväärtusest, määratakse riskikaal 50 % (välja arvatud juhul, kui artikli 124 lõike 2 kohaselt on määratud teisiti).

3. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad teha erandi lõike 2 punktist b riskipositsioonide puhul, mis on ►C3 täielikult ja terviklikult tagatud ◀ liikmesriigi territooriumil asuvale ärikinnisvarale seatud hüpoteegiga, kui kõnealuse liikmesriigi pädev asutus on avaldanud tõendid, mis osutavad, et kõnealusel territooriumil on hästiarenenud ja väljakujunenud ärikinnisvaraturg, mille kahjumäär ei ületa järgmisi piirmäärasid:

▼ C2

a) kahju, mis on saadud sellistest laenudest, mis on tagatud ärikinnisvaraga kuni 50 % ulatuses turuväärtusest või kuni 60 % ulatuses hüpoteekimisväärtusest (välja arvatud juhul, kui artikli 124 lõike 2 kohaselt on määratud teisiti), ei ületa 0,3 % ärikinnisvaraga tagatud tagasimaksmata laenudest;

b) kogukahju, mis on saadud ärikinnisvaraga tagatud laenudest, ei ületa 0,5 % ärikinnisvaraga tagatud tagasimaksmata laenudest.

4. Kui ükskõik kumba lõikes 3 osutatud piirmäära on asjaomasel aastal ületatud, siis lõike 3 kohaldamise õigus lõpeb ja seni, kuni lõike 3 tingimused järgneval aastal täidetakse, kohaldatakse lõike 2 punktis b esitatud tingimust.

*Artikkel 127***Makseviivituses olevad riskipositsioonid**▼ M7

1. Riskipositsiooni tagamata osale, mille puhul võlgnik on makseviivituses vastavalt artiklile 178, ja jaenõuetele, mille krediitlimiidi tagamata osa puhul on tekkinud makseviivitus vastavalt artiklile 178, määratakse riskikaal järgmiselt:

a) riskikaal 150 %, kui spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste ja artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatud summade summa on väiksem kui 20 % riskipositsiooni väärtuse tagamata osast, mis on leitud selliselt, nagu kõnealuseid spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi ja mahaarvamisi ei oleks kohaldatud;

b) riskikaal 100 %, kui spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste ja artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatud summade summa ei ole väiksem kui 20 % riskipositsiooni väärtuse tagamata osast, mis on leitud selliselt, nagu kõnealuseid spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi ja mahaarvamisi ei oleks kohaldatud.

▼ C2

2. Tähtjaks tasumata nõude tagatud osa kindlaksmääramisel loetakse aktsepteeritud tagatisteks ja garantiideks selliseid tagatise ja garantiisid, mida aktsepteeritakse krediidiriski maandamisel 4. peatüki kohaselt.

3. Kui on leidnud aset artikli 178 kohane makseviivitus, määratakse riskipositsiooni väärtusele, mis jääb järele pärast artikli 125 kohaselt elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga ► C3 täielikult ja terviklikult tagatud ◀ riskipositsioonide spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi, riskikaal 100 %.

4. Kui on leidnud aset artikli 178 kohane makseviivitus, määratakse riskipositsiooni väärtusele, mis jääb järele pärast artikli 126 kohaselt ärikinnisvarale seatud hüpoteegiga ► C3 täielikult ja terviklikult tagatud ◀ riskipositsioonide spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi, riskikaal 100 %.

▼ **C2***Artikkel 128***Eriti suure riskiga seotud kirjed**

1. Kui see on asjakohane, määravad krediidasutused ja investeerimisühingud eriti suure riskiga seotud riskipositsioonidele, sealhulgas ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiatest või osakutest tulevatele riskipositsioonidele, riskikaalu 150 %.

2. Eriti suure riskiga riskipositsioonid hõlmavad järgmisi riskipositsioone:

- a) investeeringud riskikapitaliettevõtjatesse;
- b) investeeringud direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punktis a määratletud alternatiivsetesse investeerimisfondidesse, välja arvatud juhul, kui fondi volitused ei võimalda suuremat finantsvõimendust kui see, mida nõutakse direktiivi 2009/65/EÜ artikli 51 lõike 3 alusel;
- c) investeeringud börsivälisesse kapitali;
- d) spekulatiivse kinnisvara soetamise rahastamine.

3. Selle hindamisel, kas muud kui lõikes 2 osutatud riskipositsioonid on seotud eriti suure riskiga, võtavad krediidasutused ja investeerimisühingud arvesse järgmisi riskitunnuseid:

- a) suur kahjurisk seoses võlgniku makseviivitusega;
- b) võimatu on usaldusväärset hinnata, kas riskipositsioon kuulub punkti a alla.

EBA annab välja suunised, millega täpsustatakse, millist liiki riskipositsioonid ja mis ajaoludel on seotud eriti suure riskiga.

Need suunised võetakse vastu määruse (EL) nr 1093/2010 artiklis 16 sätestatud korras.

*Artikkel 129***Pandikirjadest tulenevad riskipositsioonid**

1. Selleks et võlakirjade suhtes, millele on osutatud direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõikes 4 (edaspidi „pandikirjad”), saaks kohaldada lõigete 4 ja 5 kohast eeliskäsitlust, peavad need vastama lõikes 7 sätestatud tingimustele ja olema tagatud mis tahes järgmise aktsepteeritava varaga:

- a) liidus asuvate keskvalitsuste, Euroopa Keskpankade Süsteemi keskpankade, avaliku sektori asutuste, piirkondlikele valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu olevad või nende poolt tagatud nõuded;

▼ C2

- b) kolmandate riikide keskvalitsuste, kolmandate riikide keskpankade, mitmepoolsete arengupankade ja rahvusvaheliste organisatsioonide vastu olevad või nende poolt tagatud nõuded, mis vastavad käesoleva peatüki kohaselt krediitkvaliteedi astmele 1, ja kolmandate riikide avaliku sektori asutuste, kolmandate riikide piirkondlike valitsuste või kolmandate riikide kohalike omavalitsuste vastu olevad või nende poolt tagatud nõuded, millele on määratud riskikaal selliselt, nagu nõuetele krediitdiasutuste ja investeerimisühingute või keskvalitsuste ja keskpankade vastu vastavalt artikli 115 lõigetele 1 või 2 ning artikli 116 lõigetele 1, 2 või 4 ja mis vastavad käesoleva peatüki kohaselt krediitkvaliteedi astmele 1, ning nõuded käesoleva punkti tähenduses, mis vastavad käesoleva peatüki kohaselt vähemalt krediitkvaliteedi astmele 2, tingimusel et need ei ületa 20 % emitendist krediitdiasutuse või investeerimisühingu lunastamata pandikirjade nimiväärtusest;
- c) sellised nõuded krediitdiasutuste ja investeerimisühingute vastu, mis vastavad käesoleva peatüki kohaselt krediitkvaliteedi astmele 1. Kogu kõnealune riskipositsioon ei või ületada 15 % emitendist krediitdiasutuse või investeerimisühingu lunastamata pandikirjade nimiväärtusest. Selliste nõuete suhtes liidus asuvate krediitdiasutuste ja investeerimisühingute vastu, mille lõpptähtaeg ei ületa 100 päeva, kõnealust krediitkvaliteedi astme 1 nõuet ei kohaldata, kuid kõnealused krediitdiasutused ja investeerimisühingud peavad vähemalt vastama käesoleva peatüki kohaselt krediitkvaliteedi astmele 2.
- d) laenud, mis on tagatud:
- i) elamukinnisvaraga kuni ulatuses, mis vastab kas pandiõiguste põhisummale koos kõikide eelisõigust omavate pandiõigustega või 80 %-le panditud kinnisvara väärtusest, olenevalt sellest, kumb neist on väiksem, või
 - ii) kõrgema nõudeõiguse järguga osakutega, mille on välja andnud prantsuse *Fonds Communs de Titrisation* või samaväärsed liikmesriigi õigusaktidega reguleeritud väärtpaperistamisasutused, mis tegelevad elamukinnisvaraga seotud nõuete väärtpaperistamisega. Kui selliseid kõrgema nõudeõiguse järguga osakuid kasutatakse tagatisena, siis tagatakse direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõikes 4 sätestatud võlakirjaomanike kaitseks kavandatud erilise avaliku järelevalvega, et selliste osakute alusvara koosneb mis tahes ajahetkel, mil need on lisatud tagatiste kogumi koosseisu, vähemalt 90 % ulatuses elamukinnisvarale seatud hüpoteekidest ja eelisõigust omavatest pandiõigustest, mis kokku ei ületa kas osakute tingimuste kohaselt tasumisele kuuluvat põhisummat, pandiõiguste põhisummat või 80 % panditud kinnisvara väärtusest olenevalt sellest, milline neist summadest on väiksem, ja et osakud vastavad vastavalt käesolevale peatükile krediitkvaliteedi astmele 1 ning et nimetatud osakud ei ületa 10 % lunastamata emissiooni nimiväärtusest.
- e) eluasemelaenu, mille on täielikult taganud artiklis 197 osutatud aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja ja mis vastavad käesoleva peatüki kohaselt vähemalt krediitkvaliteedi astmele 2 ning mille puhul pandikirjade käesoleva lõike kohaseks tagamiseks kasutatud laenuosa ei ületa ühegi laenu puhul 80 % vastava Prantsusmaal asuva elamukinnisvara väärtusest ning laenusumma ja sissetuleku

▼ C2

suhtarv on laenu väljastamise hetkel kõige enam 33 %. Elamukinnisvarale ei tohi olla seatud laenu andmisel hüpoteeki ning alates 1. jaanuarist 2014 antud laenude puhul peab laenuvõtjal olema lepinguline kohustus mitte seada selliseid pante ilma laenu andnud krediitdiasutuse loata. Laenusumma ja sissetuleku suhtarv näitab laenuvõtja brutosissetuleku seda osa, mis katab laenumakse koos intressidega. Krediidiriski kaitse andja peab olema kas finantseerimisasutus, kellele pädevad asutused on andnud tegevusloa ja kes kuulub nende järelevalve alla ning kelle suhtes kohaldatakse usaldatavusnõudeid, mis on usaldusväärsuse poolest võrreldavad krediitdiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuetega, või krediitdiasutus või investeerimisühing või kindlustusandja. Ta peab looma krediidiriskist tulenevate kahjude katmiseks vastastikuse tagatisfondi või kindlustusandjate puhul rakendatava sellega samaväärse kaitseskeemi, mille parameetreid peavad pädevad asutused korrapäraselt üle vaatama. Laenuvõtja krediitvõimelisust peavad hindama nii krediitdiasutus kui ka krediidiriski kaitse andja;

f) laenud, mis on tagatud:

- i) ärikinnisvaraga kuni ulatuses, mis vastab kas pandiõiguste põhisummale koos kõikide eelisõigust omavate pandiõigustega või 60 %-le panditud kinnisvara väärtusest, olenevalt sellest, kumb neist on väiksem; või
- ii) kõrgema nõudeõiguse järguga osakutega, mille on välja andnud prantsuse *Fonds Communs de Titrisation* või samaväärsed liikmesriigi õigusaktidega reguleeritud väärtapaberistamisasutused, mis tegelevad ärikinnisvaraga seotud nõuete väärtapaberistamisega. Kui selliseid kõrgema nõudeõiguse järguga osakuid kasutatakse tagatisena, siis tagatakse direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõikes 4 sätestatud võlakirjaomanike kaitseks kavandatud erilise avaliku järelevalvega, et selliste osakute alusvara koosneb mis tahes ajahetkel, mil need on lisatud tagatiste kogumi koosseisu, vähemalt 90 % ulatuses ärikinnisvarale seatud hüpoteekidest ja eelisõigust omavatest pandiõigustest, mis kokku ei ületa kas osakute tingimuste kohaselt tasumisele kuuluvat põhisummat, pandiõiguste põhisummat või 60 % panditud kinnisvara väärtusest olenevalt sellest, milline neist summadest on väiksem, ja et osakud vastavad vastavalt käesolevale peatükile krediitkvaliteedi astmele 1 ning et nimetatud osakud ei ületa 10 % lunastamata emissiooni nimiväärtusest.

Ärikinnisvaraga tagatud laene võib aktsepteerida, kui laenu ja väärtuse suhe 60 % on ületatud, kuid ei ületa 70 % taset, kui pandikirjade tagatiseks antud vara koguväärtus ületab pandikirja lunastamata nimiväärtust vähemalt 10 % võrra ja võlakirja omaniku nõue vastab 4. peatükis sätestatud õiguskindluse põhimõtetele. Võlakirja omaniku nõue on prioriteetne kõikide teiste tagatisele seatud nõuete suhtes;

g) laenud, mis on tagatud laevasid koormava merivõlaga kuni ulatuses, mis vastab 60 % panditud laeva väärtusest ja mis tahes eelisõigust omavate merivõlgade vahele.

▼ C2

Esimese lõigu punkti c, punkti d alapunkti ii ja punkti f alapunkti ii kohaldamisel ei võeta riskipositsioone, mis tulenevad võlgnike laenu-maksete või laenude likvideerimisjaotiste ülekannetest ja haldusest laenude puhul, mis on tagatud kõrgema nõudeõiguse järguga osakute või võlainstrumentidega seoses panditud kinnisvaraga, nimetatud punktides osutatud piirmäärade arvutamisel arvesse.

Pädevad asutused võivad pärast konsulteerimist EBAGA loobuda osaliselt esimese lõigu punkti c kohaldamisest ja lubada krediitkvaliteedi astme 2 määramist kuni 10 %-le emitendist krediidasutuse või investeerimisühingu lunastamata pandikirjade nimiväärtusest, tingimusel et märkimisväärsed võimalikud kontsentratsiooniprobleemid asjaomases liikmesriigis saab seoses nimetatud punktis osutatud krediitkvaliteedi astme 1 nõude kohaldamisega dokumenteerida.

2. Lõike 1 punktides a–f osutatud olukorrad hõlmavad ka tagatist, mis on õigusaktidega ette nähtud ainult võlakirjade omanike kahjude eest kaitsmiseks.

3. Krediidasutused ja investeerimisühingud täidavad pandikirjade tagatiseks oleva kinnisvara puhul artiklis 208 sätestatud nõudeid ja artikli 229 lõikes 1 sätestatud hindamiseeskirju.

4. Pandikirjadele, mille kohta on kättesaadav krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, määratakse vastavalt tabelile 6a riskikaal, mis vastab krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangule kooskõlas artikliga 136.

Tabel 6a

Krediitkvaliteedi aste	1	2	3	4	5	6
Riskikaal	10 %	20 %	20 %	50 %	50 %	100 %

5. Pandikirjadele, mille kohta krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang ei ole kättesaadav, määratakse riskikaal vastavalt riskikaalule, mis on määratud need emiteerinud krediidasutuse või investeerimisühingu vastu olevatele kõrgema nõudeõiguse järguga tagamata nõuetele. Riskikaalude vahel kohaldatakse järgmist vastavust:

- a) kui krediidasutuse või investeerimisühingu vastu olevatele nõuetele määratakse riskikaal 20 %, siis pandikirjale määratakse riskikaal 10 %;
- b) kui krediidasutuse või investeerimisühingu vastu olevatele nõuetele määratakse riskikaal 50 %, siis pandikirjale määratakse riskikaal 20 %;
- c) kui krediidasutuse või investeerimisühingu vastu olevatele nõuetele määratakse riskikaal 100 %, siis pandikirjale määratakse riskikaal 50 %;
- d) kui krediidasutuse või investeerimisühingu vastu olevatele nõuetele määratakse riskikaal 150 %, siis pandikirjale määratakse riskikaal 100 %.

▼ **C2**

6. Lõigetes 1 ja 3 sätestatud nõudeid ei kohaldata enne 31. detsembrist 2007 emiteeritud pandikirjade suhtes. Nende suhtes võib kohaldada lõigete 4 ja 5 kohast eeliskäsitlemist kuni nende lõpptähtajani.

7. Pandikirjadest tulenevate riskipositsioonide suhtes võib kohaldada eeliskäsitlemist, tingimusel et pandikirjadesse investeeriv krediidasutus või investeerimisühing suudab pädevatele asutustele tõendada, et:

- a) tal on portfelli käsitlev teave vähemalt järgmise kohta:
- i) tagatiste kogumi ja lunastamata pandikirjade väärtus,
 - ii) tagatisvara geograafiline jaotus ja liik, laenu suurus, intressimäär ja valuutarisk;
 - iii) tagatisvara ja pandikirjade tähtjastruktuur ning
 - iv) selliste laenude osakaal protsentides, mille tasumise tähtpäeva on ületatud rohkem kui 90 päeva;
- b) emitent teeb punktis a osutatud teabe krediidasutusele või investeerimisühingule kättesaadavaks vähemalt kord poolaastas.

*Artikkel 130***Väärtpaberistamise positsioonide kirjed**

Väärtpaberistamise positsioonide riskiga kaalutud vara määratakse kindlaks vastavalt 5. peatükile.

*Artikkel 131***Nõuded lühiajalise krediidikvaliteedi hinnanguga krediidasutuste ja investeerimisühingute ning äriühingute vastu**

Nõuetele krediidasutuste ja investeerimisühingute ning äriühingute vastu, mille kohta on kättesaadav krediidikvaliteeti hindava määratud asutuse antud lühiajaline krediidikvaliteedi hinnang, määratakse vastavalt tabelile 7 riskikaal, mis vastab krediidikvaliteeti hindava asutuse antud krediidikvaliteedi hinnangule kooskõlas artikliga 136.

Tabel 7

Krediidikvaliteedi aste	1	2	3	4	5	6
Riskikaal	20 %	50 %	100 %	150 %	150 %	150 %

*Artikkel 132***Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiatest või osakutest tulenevad riskipositsioonid**

1. Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiatest või osakutest tulenevatele riskipositsioonidele määratakse riskikaal 100 %, välja arvatud juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing kohaldab lõike 2 kohast krediidiriski hindamise meetodit või lõike 4 kohast aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit või lõike 5 kohast keskmise riskikaalu meetodit, kui on täidetud lõikes 3 sätestatud tingimused.

▼ C2

2. Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiatest või osakutest tulenevatele riskipositsioonidele, mille kohta on kättesaadav krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, määratakse vastavalt tabelile 8 riskikaal, mis vastab krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangule kooskõlas artikliga 136.

Tabel 8

Krediitkvaliteedi aste	1	2	3	4	5	6
Riskikaal	20 %	50 %	100 %	100 %	150 %	150 %

3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad määrata riskikaalu ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja puhul vastavalt lõigetele 4 ja 5, kui täidetud on järgmised aktsepteeritavuse kriteeriumid:

- a) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjat valitseb äriühing, mille suhtes kohaldatakse liikmesriigis järelevalvet või kolmanda riigi ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja puhul juhul, kui täidetud on järgmised tingimused:
 - i) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjat valitseb äriühing, mille suhtes kohaldatakse liidu õiguses sätestatuga samaväärset järelevalvet;
 - ii) koostöö pädevate asutuste vahel on piisavalt tagatud;
- b) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja prospekt või samaväärne dokument sisaldab järgmist:
 - i) nende varade kategooriaid, millesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjal on õigus investeerida;
 - ii) investeerimise piirmäärade kohaldamise korral suhtelised piirmäärad ja nende arvutamise meetodika;
- c) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja majandustegevuse kohta esitatakse vähemalt kord aastas aruanded, mis võimaldavad hinnata aruandeperioodi varasid ja kohustusi ning tulusid ja tehinguid.

Punkti a kohaldamisel võib komisjon rakendusaktidega ja vastavalt artikli 464 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele võtta vastu otsuse selle kohta, kas kolmanda riigi kohaldatav järelevalve- ja regulatiivne kord on vähemalt samaväärne liidus kohaldatava korraga. Kui sellist otsust ei ole tehtud, võivad krediidiasutused ja investeerimisühingud jätkata kuni 1. jaanuarini 2015 käesolevas lõikes sätestatud käsitluse kohaldamist kolmandatest riikidest pärit ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiatest või osakutest tulenevate riskipositsioonide suhtes, kui asjaomased pädevad asutused on tunnistanud kõnealuse kolmanda riigi sellisele käsitlusele sobivaks enne 1. jaanuari 2014.

4. Kui krediidiasutus või investeerimisühing on teadlik ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aluspositsioonidest, võib ta neid arvesse võttes arvutada ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiatest või osakutest tulenevate riskipositsioonide keskmise riskikaalu vastavalt käesolevas peatükis sätestatud meetoditele. Kui ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aluspositsioon on teise sellise ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiatest või osakutest tulenev riskipositsioon, kes vastab lõikes 3 sätestatud kriteeriumidele, võib krediidiasutus või investeerimisühing arvesse võtta kõnealuse teise ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aluspositsioone.

▼ **C2**

5. Kui krediidasutus või investeerimisühing ei ole teadlik ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aluspositsioonidest, võib ta arvutada ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiatest või osakutest tulevate riskipositsioonide keskmise riskikaalu vastavalt käesolevas peatükis sätestatud meetoditele, eeldades et ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja investeerib kõigepealt maksimaalse oma volituste kohaselt lubatud summa riskipositsiooni klassidesse, mille puhul kehtib kõrgeim omavahendite nõue, ja seejärel jätkab investeerimist kahanevas järjekorras kuni koguinvesteeringute ülemmäära saavutamiseni.

Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad tugineda lõigete 4 ja 5 kohase meetodi alusel järgmiste kolmandate isikute poolt tehtud ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja riskikaalu arvutustele ja selle kohta esitatud aruandlusele:

- a) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja deponitoorium või deponitooriumina tegutsev finantseerimisasutus, tingimusel et ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja investeerib üksnes väärtpaberitesse ning hoiustab kõik väärtpaberid kõnealuses deponitooriumis või finantseerimisasutuses;
- b) muude kui punktiga a hõlmatud ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate puhul ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja fondivalitseja, tingimusel et ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja fondi- valitseja vastab lõike 3 punktis a sätestatud kriteeriumidele.

Esimeses lõigus osutatud arvutuse korrektsuse kinnitab välisaudiitor.

▼ **M8***Artikkel 132a***Investeerimisfondi riskiga kaalutud vara arvutamise meetodid**

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, milles täpsustatakse, kuidas krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad lõikes 2 osutatud riskiga kaalutud vara, kui üks või mitu arvutamiseks vajalikku tegurit ei ole kättesaadavad.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. märtsiks 2020.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

▼ **C2***Artikkel 133***Omakapitali investeeringud**

1. Omakapitali investeeringutena käsitatakse järgmisi riskipositsioone:

- a) muud nõuded kui võlanõuded, kui selliste nõuetega kaasneb allutatud jääknõudeõigus emitendi varale või tulule;
- b) võlanõuded ja muud väärtpaberid, partnerlused, tuletisinstrumendid või muud vahendid, mille majanduslik sisu on samalaadne kui punktis a määratletud nõuete puhul.

2. Omakapitali investeeringutele määratakse riskikaal 100 %, välja arvatud juhul, kui need tuleb maha arvata vastavalt II osale või kui neile määratakse riskikaal 250 % vastavalt artikli 48 lõikele 4 või riskikaal 1 250 % vastavalt artikli 89 lõikele 3 või kui neid käsitatakse suure riskiga kirjetena vastavalt artiklile 128.

▼ C2

3. Investeeringuid omakapitali instrumentidesse või krediidasutuste ja investeerimisühingute emiteeritud regulatiivse kapitali instrumentidesse klassifitseeritakse omakapitali investeeringutena, välja arvatud juhul, kui need arvatakse omavahenditest maha või neile on määratud riskikaal 250 % vastavalt artikli 48 lõikele 4 või neid käsitatakse suure riskiga kirjetena vastavalt artiklile 128.

*Artikkel 134***Muud kirjed**

1. Materiaalsele põhivarale direktiivi 86/635/EMÜ artiklis 4 pealkirja „Aktiva” all punktis 10 määratletud tähenduses määratakse riskikaal 100 %.

2. Ettemaksetele ja viitlaekumistele, mille puhul krediidasutus või investeerimisühing ei suuda teha kindlaks vastaspoolt vastavalt direktiivile 86/635/EMÜ, määratakse riskikaal 100 %.

3. Sissenõudmisel olevatele sularahakirjetele määratakse riskikaal 20 %. Rahale ja raha ekvivalentidele määratakse riskikaal 0 %.

4. Oma valduses või teiste juures vastutaval hoiul olevatele kullakandidele selles ulatuses, milles need on tagatud kullakandidega seotud kohustustega määratakse riskikaal 0 %.

5. Varade müügi- ja tagasiostu tehingute ja lihtforvardi põhiste ostutehingute puhul määratakse riskikaal kõnealustele varadele, mitte tehingute vastaspooltele.

▼ M5

6. Kui ►C6 finantsinstitutsioon ◀ annab krediidiriski kaitset mitmele riskipositsioonile, tingimusel et n arv kordi makseviivitusi riskipositsioonide puhul käivitab maksekohustuse ja kõnealune krediidsündmus lõpetab lepingu, liidetakse kogumisse kuuluvate riskipositsioonide (välja arvatud n-1 riskipositsioonid) riskikaalud kokku nii, et kogusumma on maksimaalselt 1 250 %, mis omakorda korrutatakse krediidituletisinstrumentiga antava krediidiriski kaitse nimiväärtusega, mille tulemusel saadakse riskiga kaalutud vara väärtus. Kogusummast välja arvatavad n-1 riskipositsioonid määratakse kindlaks selliselt, et need sisaldavad riskipositsioone, millest igaühe puhul eraldi on riskiga kaalutud vara väärtus väiksem kui ükskõik millise kogusummas sisalduva riskipositsiooni riskiga kaalutud vara väärtus.

▼ C2

7. Liisingu puhul on riskipositsiooni väärtus diskonteeritud minimaalsed liisingmaksed. Minimaalsed liisingmaksed hõlmavad liisinguperioodi jooksul tehtavaid makseid, mida liisinguvõtjalt nõutakse või mida saab temalt nõuda, ning mis tahes soodsat väljaostuvõimalust, mille kasutamine on piisavalt kindel. Kui muult isikult kui liisinguvõtjalt võidakse nõuda makset seoses liisitud vara lõppväärtusega ja kõnealune maksekohustus vastab artiklis 201 sätestatud tingimustele, mis käsitlevad krediidiriski kaitse andja aktsepteeritavust, ja artiklite 213 kuni 215 kohastele muud liiki garantiide aktsepteeritavuse nõuetele, siis võidakse kõnealust maksekohustust võtta 4. peatüki kohaselt arvesse kaudse krediidiriski kaitsena. Kõnealused riskipositsioonid määratakse

▼ C2

asjakohasesse riskipositsiooni klassi vastavalt artiklile 112. Kui riskipositsiooni väärtus on liisitud vara lõppväärtus, arvutatakse riskiga kaalutud vara järgmiselt: $1/t * 100\% * \text{lõppväärtus}$, kus t on kas 1 või järelejäänud liisingu täisaastatele lähim arv, olenevalt sellest, kumb neist on suurem.

3. jagu

Tunnustamine ja krediitkvaliteedi hinnangutele vastavate krediitkvaliteedi astmete määramine

1. alajagu

Krediitkvaliteeti hindavate asutuste tunnustamine

Artikkel 135

Krediitkvaliteeti hindavate asutuste antud krediitkvaliteedi hinnangute kasutamine

1. Välist krediitkvaliteedi hinnangut võib kasutada riskipositsiooni riskikaalu määramiseks vastavalt käesolevale peatükile ainult juhul, kui kõnealuse hinnangu on andnud või heaks kiitnud krediitkvaliteeti hindav asutus vastavalt määrusele (EÜ) nr 1060/2009.

2. EBA avaldab krediitkvaliteeti hindavate asutuste loetelu kooskõlas määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 2 lõikega 4 ja artikli 18 lõikega 3 oma veebisaidil.

2. alajagu

Krediitkvaliteeti hindavate asutuste antud krediitkvaliteedi hinnangutele vastavate krediitkvaliteedi astmete määramine

Artikkel 136

Krediitkvaliteeti hindavate asutuste antud krediitkvaliteedi hinnangutele vastavate krediitkvaliteedi astmete määramine

1. EBA, EIOPA ja ESMA töötavad ühiskomitee kaudu välja rakenduslike standardite eelnõud, et täpsustada kõigi krediitkvaliteeti hindavate asutuste puhul, millisele 2. jao kohasele krediitkvaliteedi astmele krediitkvaliteeti hindava asutuse asjaomane krediitkvaliteedi hinnang vastab (krediitkvaliteedi astmete määramine). Määramist käsitlevad otsused peavad olema objektiivsed ja järjepidevad.

EBA, EIOPA ja ESMA esitavad kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 1. juuliks 2014 ja vajaduse korral esitab läbivaadatud tehniliste standardite eelnõud.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010, määruse (EL) nr 1094/2010 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

2. Krediitkvaliteedi hinnangutele vastavate krediitkvaliteedi astmete määramisel järgivad EBA, EIOPA ja ESMA järgmisi nõudeid:

a) igas krediitkvaliteedi hinnangus väljendatud suhteliste riskiastmete eristamiseks võtavad EBA, EIOPA ja ESMA arvesse selliseid kvantitatiivseid tegureid nagu pikaajaline makseviivituse määr, mis on seotud kõikide varakirjetega, millele on antud sama krediitkvaliteedi hinnang. Hiljuti asutatud krediitkvaliteeti hindavate asutuste

▼ **C2**

ja vaid lühikest aega makseviivitusandmeid kogunud krediitkvaliteeti hindavate asutuste puhul küsivad EBA, EIOPA ja ESMA krediitkvaliteeti hindava asutuse arvamust pikaajalise makseviivituse määra kohta, mis on seotud kõikide varakirjetega, millele on antud sama krediitkvaliteedi hinnang;

- b) igas krediitkvaliteedi hinnangus väljendatud suhteliste riskiastmete eristamiseks võtavad EBA, EIOPA ja ESMA arvesse selliseid kvalitatiivseid tegureid nagu krediitkvaliteeti hindava asutuse hinnatavate emitentide ring, antavate krediitkvaliteedi hinnangute vahemik, iga krediitkvaliteedi hinnangu tähendus ja krediitkvaliteeti hindava asutuse kasutatav makseviivituse definitsioon;
- c) EBA, EIOPA ja ESMA võrdlevad konkreetse krediitkvaliteeti hindava asutuse antud iga krediitkvaliteedi hinnangu puhul esinevaid makseviivituse määrasid võrdlusalustega, mis tuginevad makseviivituse määradele, mida teised krediitkvaliteeti hindavad asutused on registreerinud samaväärsel krediitrisiki tasemel olevate emitentide puhul;
- d) kui konkreetse krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangu puhul esinevad võrdlusalusest oluliselt ja süstemaatiliselt kõrgemad makseviivituse määrad, määravad EBA, EIOPA ja ESMA krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangule krediitkvaliteedi hinnangute skaalal kõrgema krediitkvaliteedi astme;
- e) kui EBA, EIOPA ja ESMA on suurendanud konkreetse krediitkvaliteeti hindava asutuse teatava krediitkvaliteedi hinnanguga seotud riskikaalu ja kui kõnealuse krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnanguga seoses esinevad makseviivituse määrad ei ole enam oluliselt ega süstemaatiliselt võrdlusalusest kõrgemad, võivad EBA, EIOPA ja ESMA taastada krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangu esialgse krediitkvaliteedi astme krediitkvaliteedi hinnangute skaalal.

3. EBA, EIOPA ja ESMA töötavad välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, millega täpsustatakse lõike 2 punktis a osutatud kvantitatiivsed tegurid, punktis b osutatud kvalitatiivsed tegurid ja punktis c osutatud võrdlusalus.

EBA, EIOPA ja ESMA esitavad kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 1. juuliks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010, määruse (EL) nr 1094/2010 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

3. alajagu

Ekspordikrediidi agentuuride antud krediitkvaliteedi hinnangute kasutamine*Artikkel 137***Ekspordikrediidi agentuuride antud krediitkvaliteedi hinnangute kasutamine**

1. Artikli 114 kohaldamisel võivad krediitiasutused ja investeerimisühingud kasutada krediitiasutuse või investeerimisühingu poolt määratud ekspordikrediidi agentuuri antud krediitkvaliteedi hinnangut, kui täidetud on üks järgmistest tingimustest:

▼ **C2**

- a) tegemist on OECD riiklikult toetatava ekspordikrediidi suuniste kokkuleppes osalevate ekspordikrediidi agentuuride antud konsensusliku krediitkvaliteedi hinnanguga;
- b) ekspordikrediidi agentuur avaldab oma krediitkvaliteedi hinnangud ja järgib OECD kokkulepitud metoodikat ning krediitkvaliteedi hinnang on seotud ühega kaheksast OECD kokkulepitud metoodikaga kehtestatud minimaalsest ekspordikindlustuse preemiast. Krediidiasutus või investeerimisühing võib ekspordikrediidiagentuuri määramise tühistada. Krediidiasutus või investeerimisühing peab tühistamist põhjendama, kui on olemas konkreetseid andmeid, mis näitavad, et tühistamise põhjuseks on kavatsus vähendada kapitali adekvaatsuse nõudeid.
2. Riskipositsioonidele, mille riskiga kaalumisel aktsepteeritakse ekspordikrediidi agentuuri krediitkvaliteedi hinnangut, määratakse riskikaal vastavalt tabelile 9.

Tabel 9

Minimaalne ekspordikindlustuse preemia	0	1	2	3	4	5	6	7
Riskikaal	0 %	0 %	20 %	50 %	100 %	100 %	100 %	150 %

4. jagu

Krediitkvaliteeti hindavate asutuste antud krediitkvaliteedi hinnangute kasutamine riskikaalude määramiseks

Artikkel 138

Üldnõuded

Krediidiasutus või investeerimisühing võib määrata ühe või mitu krediitkvaliteeti hindavat asutust, keda kasutatakse varakirjetele ja bilansivälisetele kirjetele riskikaalude määramiseks. Krediidiasutus või investeerimisühing võib krediitkvaliteeti hindava asutuse määramise tühistada. Krediidiasutus või investeerimisühing peab tühistamist põhjendama, kui on olemas konkreetseid andmeid, mis näitavad, et tühistamise põhjuseks on kavatsus vähendada kapitali adekvaatsuse nõudeid. Krediitkvaliteedi hinnanguid ei kasutata valikuliselt. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kasutavad tellitud krediitkvaliteedi hinnanguid. Nad võivad siiski kasutada mittetellitud krediitkvaliteedi hinnanguid, kui EBA on kinnitanud, et krediitkvaliteeti hindava asutuse antud mittetellitud krediitkvaliteedi hinnangud ei erine kvaliteedi poolest sellelt krediitkvaliteeti hindavalt asutuselt tellitud krediitkvaliteedi hinnangutest. EBA keeldub sellise kinnituse andmisest või võtab selle tagasi eelkõige juhul, kui krediitkvaliteeti hindav asutus on kasutanud mittetellitud krediitkvaliteedi hinnangut surve avaldamiseks hinnatavale ettevõtjale, et ta esitaks tellimuse krediitkvaliteedi hinnangu saamiseks või muude teenuste osutamiseks. Krediitkvaliteedi hinnangute kasutamisel täidavad krediidiasutused ja investeerimisühingud järgmisi nõudeid:

- a) krediidiasutus või investeerimisühing, kes otsustab kasutada krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnanguid teatud riskipositsiooni klassi suhtes, peab kasutama neid hinnanguid järjepidevalt kõikide sellesse klassi kuuluvate riskipositsioonide suhtes;
- b) krediidiasutus või investeerimisühing, kes otsustab kasutada krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnanguid, kasutab neid järjepidevalt ja järjekindlalt;

▼ **C2**

- c) krediidasutus või investeerimisühing kasutab ainult selliseid krediidikvaliteeti hindava asutuse antud krediidikvaliteedi hinnanguid, milles on arvesse võetud kõiki võlgnevuse põhisummasid ja intresse;
- d) kui reitingu saanud kirje kohta on kättesaadav ainult üks krediidikvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediidikvaliteedi hinnang, siis kasutatakse seda krediidikvaliteedi hinnangut kõnealuse kirje riskikaalu määramiseks;
- e) kui kättesaadavad on kaks krediidikvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediidikvaliteedi hinnangut ja neist tulenevad reitingu saanud kirje jaoks erinevad riskikaalud, siis määratakse kõrgem riskikaal;
- f) kui reitingu saanud kirje kohta on kättesaadavad rohkem kui kaks krediidikvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediidikvaliteedi hinnangut, siis kasutatakse kahte madalaimat riskikaalu andvat hinnangut. Kui kaks madalaimat riskikaalu on erinevad, määratakse kõrgem riskikaal. Kui kaks madalaimat riskikaalu on samad, määratakse selline riskikaal.

*Artikkel 139***Emitendi ja emissiooni krediidikvaliteedi hinnang**

1. Kui riskipositsiooni aluseks olevad kirjed kuuluvad konkreetse emissiooniprogrammi või tehingusse, mille kohta on olemas krediidikvaliteedi hinnang, kasutatakse seda krediidikvaliteedi hinnangut kõnealuse kirje riskikaalu määramiseks.

2. Kui teatavate kirjete kohta puudub otseselt kohaldatav krediidikvaliteedi hinnang, kuid krediidikvaliteedi hinnang on olemas konkreetse emissiooniprogrammi või tehingu kohta, kuhu riskipositsiooni aluseks olevad kirjed ei kuulu, või üldine krediidikvaliteedi hinnang on olemas emitendi kohta, kasutatakse kõnealust krediidikvaliteedi hinnangut järgmistel juhtudel:

- a) see annab tavapärasest kõrgema riskikaalu ning kõnealune riskipositsioon on vastavalt olukorrale kõigis aspektides sama või madalama nõudeõiguse järguga võrreldes konkreetse emissiooniprogrammi või tehinguga või kõnealuse emitendi kõrgema nõudeõiguse järguga tagamata riskipositsioonidega;
- b) see annab madalama riskikaalu ning kõnealune riskipositsioon on vastavalt olukorrale kõigis aspektides sama või kõrgema nõudeõiguse järguga võrreldes konkreetse emissiooniprogrammi või tehinguga või kõnealuse emitendi kõrgema nõudeõiguse järguga tagamata riskipositsioonidega.

Kõigil muudel juhtudel käsitatakse riskipositsiooni reitinguta positsioonina.

3. Lõiked 1 ja 2 ei takista artikli 129 kohaldamist.

4. Konsolideerimisgruppi kuuluvate emitentide krediidikvaliteedi hinnanguid ei saa kasutada samasse konsolideerimisgruppi kuuluva teise emitendi krediidikvaliteedi hinnanguna.

▼ C2*Artikkel 140***Pikaajalised ja lühiajalised krediitkvaliteedi hinnangud**

1. Lühiajalisi krediitkvaliteedi hinnanguid võib kasutada ainult lühiajaliste varade ja bilansiväliste kirjete suhtes, mis on nõuded krediidiasutuste või investeerimisühingute ja äriühingute vastu.
2. Mis tahes lühiajalist krediitkvaliteedi hinnangut kohaldatakse ainult kirje suhtes, millele lühiajaline krediitkvaliteedi hinnang on antud, ja seda ei kasutata mis tahes muu kirje riskikaalu määramiseks, välja arvatud järgmistel juhtudel:
 - a) kui lühiajalise reitingu saanud tehingule määratakse riskikaal 150 %, määratakse kõikidele asjaomase võlgnikuga seotud reitinguta ja tagamata lühi- või pikaajalistele riskipositsioonidele samuti riskikaal 150 %;
 - b) kui lühiajalise reitingu saanud tehingule määratakse riskikaal 50 %, määratakse kõikidele reitinguta lühiajalistele riskipositsioonidele riskikaal vähemalt 100 %.

*Artikkel 141***Omavääringus ja välisvaluutas olevad kirjed**

Võlgniku omavääringus nomineeritud kirjele antud krediitkvaliteedi hinnangut ei või kasutada riskikaalu määramiseks sama võlgnikuga seotud muule välisvaluutas nomineeritud riskipositsioonile.

Kui riskipositsioon tuleneb krediidiasutuse või investeerimisühingu osalusest laenus, mille on andnud mitmepoolne arengupank, kelle eelisõigusega võlausaldaja staatus on turul tunnustatud, võib riskikaalu määramiseks kasutada võlgniku omavääringus kirjele antud krediitkvaliteedi hinnangut.

*3. PEATÜKK****Sisereitingute meetod***

1. jagu

Pädevate asutuse luba sisereitingute meetodi kasutamiseks*Artikkel 142***Mõisted**

1. Käesoleva peatüki kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - 1) „reitingusüsteem” – kõik meetodid, protsessid, kontrollid ning andmete kogumise ja IT-süsteemid, mis toetavad krediidiriski hindamist, riskipositsioonide reitinguklassidesse või kogumitesse määramist ning makseviivituse ja kahju hinnangute kvantifitseerimist teatavat liiki riskipositsioonide puhul;

▼ C2

- 2) „riskipositsiooni liik” – ühtemoodi hallatavate riskipositsioonide kogum, mis hõlmab teatavat liiki tehinguid ja mis võib olla piiratud konsolideerimisgruppi kuuluva ühe üksuse või üksuste ühe alajaotusega, tingimusel, et sama liiki riskipositsiooni hallatakse konsolideerimisgruppi kuuluvates teistes üksustes teistmoodi;
- 3) „äriüksus” – mis tahes eraldiseisev organisatsiooniline üksus või juriidiline isik, äriiin, geograafiline asukoht;
- 4) „suur finantssektori ettevõtja” – mis tahes finantssektori ettevõtja, mis vastab järgmistele nõuetele:
 - a) tema individuaalselt või konsolideeritud alusel arvatud koguvara on vähemalt 70 miljardit eurot, kusjuures vara suuruse kindlaksmääramisel kasutatakse viimaseid auditeeritud finantsaruandeid või konsolideeritud finantsaruandeid, ning
 - b) tema enda või vähemalt ühe tema tütarettvõtja suhtes kohaldatakse liidus kehtivat usaldatavusnõuete regulatsiooni või sellise kolmanda riigi õigust, kes kohaldab usaldatavusnõuete täitmise järelevalve ja regulatiivseid nõudeid, mis on vähemalt samaväärsed liidus kohaldatavate nõuetega.
- 5) „reguleerimata finantssektori ettevõtja” – mis tahes muu ettevõtja, mis ei ole reguleeritud finantssektori ettevõtja, kuid mille põhitegevus on üks või mitu direktiivi 2013/36/EL I lisas või direktiivi 2004/39/EÜ I lisas loetletud tegevustest;
- 6) „võlgniku reitinguklass” – riskikategooria reitingusüsteemi kuuluval võlgniku reitinguskaalal, mis määratakse võlgnikele konkreetsete ja selgete reitingukriteeriumide kogumi alusel, mille põhjal koostatakse makseviivituse tõenäosuse hinnang;
- 7) „tehingupõhine reitinguklass” – riskikategooria reitingusüsteemi tehingupõhisel reitinguskaalal, kuhu riskipositsioonid määratakse konkreetsete ja selgete reitingukriteeriumide alusel ning mille põhjal koostatakse makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnang.

▼ M5▼ C2

2. Käesoleva artikli lõike 1 punkti 4 alapunkti b kohaldamisel võib komisjon rakendusaktidega ja vastavalt artikli 464 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele võtta vastu otsuse selle kohta, kas kolmanda riigi kohaldatav järelevalve- ja regulatiivne kord on vähemalt samaväärne liidus kohaldatava korraga. Kui sellist otsust ei ole tehtud, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud jätkata kuni 1. jaanuarini 2015 käesolevas lõikes sätestatud käsitlemise kohaldamist kolmanda riigi suhtes, kui asjaomased pädevad asutused on tunnistanud kõnealuse kolmanda riigi sellisele käsitlemisele sobivaks enne 1. jaanuari 2014.

*Artikkel 143***Luba sisereitingute meetodi kasutamiseks**

1. Pädev asutus annab krediidasutustele ja investeerimisühingutele loa kasutada riskiga kaalutud vara arvutamiseks sisereitingute meetodit, kui täidetud on käesolevas peatükis sätestatud tingimused.

▼ **C2**

2. Eelnev luba kasutada sisereitingute meetodit, sealhulgas makseviivitusest tingitud kahjumäära ja ümberhindlustegurite sisehinnanguid, tuleb taotleda iga riskipositsiooni klassi ja iga reitingusüsteemi ja omakapitali investeeringute puhul kasutatava sisemudelitel põhineva meetodi ning iga makseviivitusest tingitud kahjumäärade ja ümberhindlustegurite hindamisel kasutatava meetodi jaoks.

3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud peavad taotlema pädevatelt asutustelt eelneva loa seoses järgmisega:

- a) olulised muudatused sellise reitingusüsteemi või omakapitali investeeringute puhul kasutatava sisemudelitel põhineva meetodi kohaldamisalas, mille kasutamiseks on krediidiasutus või investeerimisühing saanud loa;
- b) sellise reitingusüsteemi või omakapitali investeeringute puhul kasutatava sisemudelitel põhineva meetodi olulised muudatused, mille kasutamiseks on krediidiasutus või investeerimisühing saanud loa.

Reitingusüsteemi kohaldamisala hõlmab kõiki sellisesse asjaomasesse riskipositsiooni liiki kuuluvaid riskipositsioone, mille tarbeks kõnealune reitingusüsteem välja töötati.

4. Krediidiasutused ja investeerimisühingud teatavad pädevatele asutustele kõigist muudatustest reitingusüsteemis või omakapitali investeeringute puhul kasutatavas sisemudelitel põhinevas meetodis.

5. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada tingimused, mille alusel hinnata olemasoleva reitingusüsteemi kasutamise olulisust selle reitingusüsteemiga veel hõlmamata muude täiendavate riskipositsioonide puhul ning sisereitingute meetodi kohaselt kohaldatava reitingusüsteemi või omakapitali investeeringute puhul kasutatava sisemudelitel põhineva meetodi muudatuste olulisust.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

Artikkel 144

Sisereitingute meetodi kasutamise taotluse hindamine pädevate asutuste poolt

1. Pädev asutus annab krediidiasutusele või investeerimisühingule artikli 143 kohase loa kasutada sisereitingute meetodit, sealhulgas makseviivitusest tingitud kahjumäära ja ümberhindlustegurite sisehinnanguid, ainult juhul, kui ta on veendunud, et täidetud on käesolevas peatükis sätestatud nõuded, eelkõige 6. jaos sätestatud nõuded, ning et krediidiasutuse või investeerimisühingu krediidiriski positsioonide juhtimise ja neile reitingute andmise süsteemid on usaldusväärsed ning neid rakendatakse terviklikult, ning eelkõige ainult juhul, kui krediidiasutus või investeerimisühing on pädevale asutusele teda rahuvaldaval viisil tõendanud, et täidetud on järgmised nõuded:

- a) krediidiasutuse või investeerimisühingu reitingusüsteemid võimaldavad võlgniku ja tehingu tunnuseid otstarbekalt hinnata, riske otstarbekalt eristada ning riske täpselt ja järjepidevalt kvantifitseerida;

▼ C2

- b) omavahendite nõuete arvutamisel kasutatavatel sisereitingutel ja makseviivituse ja kahju hinnangutel ning nendega seotud süsteemidel ja protsessidel on riskijuhtimise ja otsuste tegemise protsessis ning laenuandmise otsuste tegemise, sisemise kapitali allokeerimise ja krediidasutuse või investeerimisühingu üldjuhtimise funktsioonide seisukohast keskne tähtsus;
- c) krediidasutusel või investeerimisühingul on reitingusüsteemide eest vastutav krediidiriski kontrolli üksus, mis on nõuetekohaselt sõltumatu ja vaba igasugusest lubamatust mõjust;
- d) krediidasutus või investeerimisühing kogub ja säilitab kõiki asjaomaseid andmeid, et tõhusalt toetada krediidiriski mõõtmise ja juhtimise protsessi;
- e) krediidasutus või investeerimisühing dokumenteerib oma reitingusüsteemid ja nende toimimispõhimõtted ning valideerib need süsteemid;
- f) krediidasutus või investeerimisühing on valideerinud iga reitingusüsteemi ja iga omakapitali investeeringute puhul kasutatava sisemudelitel põhineva meetodi asjakohase ajavahemiku jooksul enne kõnealuse reitingusüsteemi või omakapitali investeeringute puhul kasutatava sisemudelitel põhineva meetodi kasutamiseks loa saamist, samuti on ta nimetatud ajavahemiku jooksul hinnanud seda, kas kõnealune reitingusüsteem või omakapitali investeeringute puhul kasutatav sisemudelitel põhinev meetod on kõnealuse reitingusüsteemi või omakapitali investeeringute puhul kasutatava sisemudelitel põhineva meetodi rakendusala arvestades sobiv, ja on teinud kõnealuse hindamise põhjal neis süsteemides või meetodites vajalikud muudatused;
- g) krediidasutus või investeerimisühing on sisereitingute meetodi kohaselt arvanud omavahendite nõuded, mis tulenevad riskiparameetrite sisehinnangutest, ja suudab esitada aruanded artikli 99 kohaselt;
- h) krediidasutus või investeerimisühing on kõik ühe reitingusüsteemi rakendusalaselle kuuluvad riskipositsioonid määranud ja määrab need jätkuvalt selle süsteemi reitinguklassidesse või kogumitesse; krediidasutus või investeerimisühing on kõik ühe omakapitali investeeringute puhul kasutatava meetodi alla kuuluvad omakapitali investeeringud määranud ja määrab need jätkuvalt selle sisemudelitel põhineva meetodi alla.

Nõuet kasutada sisereitingute meetodit, sealhulgas makseviivitusest tingitud kahjumäära ja ümberhindlustegurite sisehinnanguid, kohaldatakse ka juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing on ostnud rakendatava reitingusüsteemi või selle raames kasutatava mudeli kolmandast isikust müüjalt.

2. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada hindamismetoodika, mida pädevad asutused kasutavad, et hinnata sisereitingute meetodi kasutamise nõuete täitmist krediidasutuse või investeerimisühingu poolt.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

▼ C2*Artikkel 145***Varasem sisereitingute meetodi kasutamise kogemus**

1. Sisereitingute meetodi kasutamist taotlev krediidasutus või investeerimisühing on vähemalt kolme taotlusele eelnenud aasta jooksul kasutanud kõnealuste sisereitingute riskipositsiooni klasside suhtes reitingusüsteeme, mis on üldjoontes kooskõlas 6. jao kohaste riski sise-seks mõõtmiseks ja juhtimiseks kehtestatud nõuetega.

2. Makseviivitusest tingitud kahjumäära ja ümberhindlustegurite sisehinnangute kasutamist taotlev krediidasutus või investeerimisühing peab pädevatele asutustele neid rahuldaval viisil tõendama, et ta on vähemalt kolm taotlusele eelnenud aastat koostanud ja kasutanud makseviivitusest tingitud kahjumäära ja ümberhindlustegurite sisehinnanguid viisil, mis on üldjoontes kooskõlas 6. jaos nende parameetrite sisehinnangute kasutamiseks kehtestatud nõuetega.

3. Kui krediidasutus või investeerimisühing algse loa saamise järel laiendab sisereitingute meetodi kasutamist, peavad krediidasutuse või investeerimisühingu kogemused olema piisavad, et täita lõigete 1 ja 2 nõudeid seoses täiendavalt hõlmatud riskipositsioonidega. Kui reitingusüsteemide kasutamist laiendatakse riskipositsioonidele, mis on oluliselt erinevad seni hõlmatud riskipositsioonidest, nii et olemasolevaid kogemusi ei saa põhjendatult pidada piisavaks, et kõnealuste sätete nõuded oleks täiendavate riskipositsioonide puhul täidetud, kohaldatakse lõikeid 1 ja 2 kõnealuste täiendavate riskipositsioonide suhtes eraldi.

*Artikkel 146***Meetmed, mida võetakse juhul, kui käesoleva peatüki nõuded ei ole enam täidetud**

Kui krediidasutus või investeerimisühing ei täida enam käesolevas peatükis sätestatud nõudeid, teatab ta sellest pädevale asutusele ja teeb ühte järgmistest:

- a) esitab pädevale asutusele teda rahuldaval viisil kava nõuetele vastavuse õigeaegseks taastamiseks ja viib selle kava ellu pädeva asutusega kokku lepitud ajavahemiku jooksul;
- b) tõendab pädevatele asutustele neid rahuldaval viisil, et nõuete mittemäitmise mõju on ebaoluline.

*Artikkel 147***Riskipositsioonide riskipositsiooni klassidesse määramise meetodika**

1. Meetodika, mida krediidasutus või investeerimisühing kasutab riskipositsioonide eri riskipositsiooni klassidesse määramiseks, peab olema asjakohane ja ajaliselt järjepidev.

2. Iga riskipositsioon määratakse ühte järgmistest riskipositsiooni klassidest:

- a) nõuded keskvalitsuste ja keskpankade vastu;

▼ C2

- b) nõuded krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu;
 - c) nõuded äriühingute vastu;
 - d) jaenõuded;
 - e) omakapitali investeeringud;
 - f) väärtpaperistamise positsioonide kirjed;
 - g) muud varad, mis ei ole krediidi iseloomuga.
3. Lõike 2 punktis a sätestatud klassi määratakse järgmised riskipositsioonid:
- a) sellised nõuded piirkondlike valitsuste ja kohalike omavalitsuste või avaliku sektori asutuste vastu, mida käsitatakse artiklite 115 ja 116 kohaselt nõuetena keskvalitsuste vastu;
 - b) nõuded artikli 117 lõikes 2 osutatud mitmepoolsete arengupankade vastu;
 - c) nõuded rahvusvaheliste organisatsioonide vastu, mille suhtes kohaldatakse artikli 118 kohaselt riskikaalu 0 %.
4. Lõike 2 punktis b sätestatud klassi määratakse järgmised riskipositsioonid:
- a) sellised nõuded piirkondlike valitsuste ja kohalike omavalitsuste vastu, mida vastavalt artikli 115 lõigetele 2 ja 4 ei käsitata nõuetena keskvalitsuse vastu;
 - b) sellised nõuded avaliku sektori asutuste vastu, mida ei käsitata artikli 116 lõike 4 kohaselt nõuetena keskvalitsuste vastu;
 - c) sellised nõuded mitmepoolsete arengupankade vastu, mille suhtes ei kohaldata artikli 117 kohaselt riskikaalu 0 %, ning
 - d) sellised nõuded finantseerimisasutuste vastu, mida käsitatakse artikli 119 lõike 5 kohaselt nõuetena krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu;
5. Lõike 2 punktis d sätestatud jaenõuete riskipositsiooni klassi määramiseks peavad nõuded vastama järgmistele tingimustele:
- a) nõuded peavad olema ühe järgmistest vastu:
 - i) ühe või mitme füüsilise isiku vastu;
 - ii) VKE vastu, kusjuures sellisel juhul ei tohi kogusumma, mida võlgnikust klient või omavahel seotud klientide rühm krediidasutusele või investeerimisühingule ning tema emattevõtjale ja selle tütarettevõtjatele võlgneb ning mis sisaldab kõiki tähtjaks tasumata nõudeid, kuid ei sisalda elamukinnisvaraga tagatud riskipositsioone, krediidasutuse või investeerimisühingu andmetel, kes peab selliste andmete tõendamiseks võtma mõistlikke meetmeid, ületada 1 miljonit eurot;

▼ C2

- b) krediidasutus või investeerimisühing käsitleb riskijuhtimisel kõnealuseid nõudeid aja jooksul järjepidevalt ja ühetaoliselt;
- c) nõudeid ei hallata nii üksikult, nagu seda tehakse äriühingute vastu olevate nõuete puhul;
- d) iga nõue on üks arvukatest samalaadselt hallatavatest nõuetest.

Lisaks esimeses lõigus loetletud nõuetele, loetakse jaenõuete riskipositsiooni klassi kuuluvaks jaeliisingu miinimummaksete nüüdisväärtus.

6. Lõike 2 punktis e sätestatud omakapitali investeringute riskipositsiooni klassi määratakse järgmised riskipositsioonid:

- a) muud nõuded kui võlanõuded, kui selliste nõuetega kaasneb allutatud jääknõudeõigus emitendi varale või tulule;
- b) võlanõuded ja muud väärtpaberid, partnerlused, tuletisinstrumentid või muud vahendid, mille majanduslik sisu on samalaadne kui punktis a määratletud nõuete puhul.

7. Krediidi iseloomuga nõuded, mida ei ole määratud lõike 2 punktides a, b, d, e ja f sätestatud riskipositsiooni klassidesse, määratakse kõnealuse lõike punkti c kohasesse äriühingute vastu olevate nõuete riskipositsiooni klassi.

8. Lõike 2 punkti c kohase äriühingute vastu olevate nõuete riskipositsiooni klassi puhul peavad krediidasutused ja investeerimisühingud eriotstarbeliste nõuetena eraldi kindlaks tegema järgmiste tunnustega nõuded:

- a) nõue on üksuse vastu, mis on loodud eriotstarbeliselt materiaalse vara rahastamiseks või haldamiseks, või on sellega majanduslikult võrreldav nõue;
- b) laenu andjal on lepingupõhise kokkuleppe kohaselt oluline kontroll varade ja nendelt saadava tulu üle;
- c) kohustuse tagasimaksmise esmane allikas on rahastatavatelt varadelt saadav tulu, mitte äriühingu sõltumatu tulu teenimise võime laiemalt.

9. Liisitud varade lõppväärtus määratakse lõike 2 punktis g sätestatud riskipositsiooni klassi, välja arvatud määral, mil kõnealune lõppväärtus on juba kaasatud artikli 166 lõike 4 kohastesse liisingunõuetesse.

10. Riskipositsioon, mis tuleneb krediidiriski kaitse andmisest n-arvu järjekoha kahju kogumisse kuuluva krediidituletisinstrumenti alusel, määratakse samasse lõikes 2 sätestatud klassi, millesse oleksid määratud kogumisse kuuluvad riskipositsioonid, välja arvatud juhul, kui individuaalsed kogumisse kuuluvad riskipositsioonid oleksid määratud erinevatesse riskipositsiooni klassidesse; viimasel sellisel juhul määratakse riskipositsioon lõike 2 punktis c sätestatud äriühingute riskipositsiooni klassi.

▼ C2*Artikkel 148***Sisereitingute meetodi rakendamise tingimused eri riskipositsioonide klasside ja äriüksuste lõikes**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud ning mis tahes emaettevõtja ja selle tütarettevõtjad rakendavad sisereitingute meetodit kõigi riskipositsioonide suhtes, välja arvatud juhul, kui nad on saanud pädevatelt asutustelt loa kasutada standardmeetodit alaliselt kooskõlas artikliga 150.

Pädevate asutuste eelneval loal võib rakendamine toimuda järkjärgulise üleminekuga artiklis 147 osutatud erinevate riskipositsiooni klasside lõikes ühe ja sama äriüksuse siseselt, ühe konsolideerimisgrupi eri äriüksuste lõikes või makseviivitusest tingitud kahjumäärade või ümberhindlustegurite kasutamiseks äriühingute, krediidiasutuste ja investeerimisühingute ning keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete riskikaalude arutamisel.

Artikli 147 lõikes 5 osutatud jaenõuete riskipositsiooni klassi puhul võib rakendamine toimuda järkjärgulise üleminekuga nende riskipositsioonide kategooriate lõikes, mis vastavad artikli 154 kohastele erinevatele korrelatsioonidele.

2. Pädevad asutused määravad kindlaks ajavahemiku, mille jooksul peavad krediidiasutused ja investeerimisühingud ning mis tahes emaettevõtja ja selle tütarettevõtjad rakendama sisereitingute meetodi kõigi riskipositsioonide suhtes. Asjakohase ajavahemiku määramisel võtavad pädevad asutused arvesse krediidiasutuste ja investeerimisühingute või mis tahes emaettevõtja ja selle tütarettevõtjate tegevuse laadi ja ulatust ning rakendatavate reitingusüsteemide arvu ja laadi.

3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud rakendavad sisereitingute meetodi pädevate asutuste kindlaksmääratud tingimuste kohaselt. Pädevad asutused töötavad kõnealused tingimused välja nii, et oleks tagatud, et lõikest 1 tulenevat paindlikkust ei kasutataks valikuliselt omakapitali nõuete vähendamiseks selliste riskipositsiooni klasside või äriüksuste puhul, mille suhtes sisereitingute meetodit või makseviivitusest tingitud kahjumäärade ja ümberhindlustegurite sisehinnanguid veel ei kasutata.

4. Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes on alustanud sisereitingute meetodi kasutamist alles pärast 1. jaanuari 2013 või kellelt pädevad asutused on kuni selle kuupäevani nõudnud, et nad oleksid suutelised arvutama oma omavahendite nõuded standardmeetodi kohaselt, peavad säilitama suutlikkuse arvutada omavahendite nõuded standardmeetodi kohaselt kõigi oma riskipositsioonide puhul kogu rakendusperioodi jooksul, kuni pädevad asutused teatavad neile oma veendumusest, et sisereitingute meetodi rakendamine viiakse suure tõenäosusega lõpule.

5. Krediidiasutus või investeerimisühing, kellel on lubatud kasutada sisereitingute meetodit kõigi riskipositsiooni klasside puhul, kasutab artikli 147 lõike 2 punktis e sätestatud omakapitali investeeringute riskipositsiooni klassi puhul sisereitingute meetodit, välja arvatud juhul, kui sellel krediidiasutusel või investeerimisühingul on lubatud kohaldada omakapitali investeeringute puhul artikli 150 kohaselt ja artikli 147 lõike 2 punktis g sätestatud muude, mitte krediidi iseloomuga varade riskipositsiooni klassi puhul standardmeetodit.

6. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada tingimused, mille alusel määravad pädevad asutused kindlaks asjakohase viisi ja ajakava sisereitingute meetodi järkjärguliseks kasutuselevõtuks kõikide lõikes 3 osutatud riskipositsiooni klasside puhul.

▼ **C2**

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

*Artikkel 149***Tingimused, mille alusel võib tagasi pöörduda lihtsamate meetodite kasutamise juurde**

1. Konkreetse riskipositsiooni klassi või riskipositsiooni liigi puhul sisereitingute meetodit kasutav krediidasutus või investeerimisühing ei lõpeta kõnealuse meetodi kasutamist riskiga kaalutud vara arvutamiseks ega hakka selle asemel kasutama standardmeetodit enne, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) krediidasutus või investeerimisühing on pädevale asutusele teda rahuldaval viisil tõendanud, et standardmeetodi kasutamist ei taotleta selleks, et vähendada krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendite nõudeid, vaid et seda on vaja krediidasutuse või investeerimisühingu kõikide seda liiki riskipositsioonide laadi ja keerukust silmas pidades ning et sellel ei ole olulist negatiivset mõju krediidasutuse või investeerimisühingu maksevõimele ega tema suutlikkusele riske tõhusalt juhtida;
- b) krediidasutus või investeerimisühing on saanud pädevalt asutuselt eelneva loa.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes on saanud artikli 151 lõike 9 kohase loa makseviivitusest tingitud kahjumäärade ja ümberhindlustegurite sisehinnangute kasutamiseks, ei pöördu tagasi artikli 151 lõike 8 kohaste makseviivitusest tingitud kahjumäärade ja ümberhindlustegurite kasutamise juurde enne, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) krediidasutus või investeerimisühing on pädevale asutusele teda rahuldaval viisil tõendanud, et artikli 151 lõike 8 kohaste makseviivitusest tingitud kahjumäärade ja ümberhindlustegurite kasutamist teatava riskipositsiooni klassi või riskipositsiooni liigi puhul ei taotleta selleks, et vähendada krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendite nõudeid, vaid et seda on vaja krediidasutuse või investeerimisühingu kõikide seda liiki riskipositsioonide laadi ja keerukust silmas pidades ning et sellel ei ole olulist negatiivset mõju krediidasutuse või investeerimisühingu maksevõimele ega tema suutlikkusele riske tõhusalt juhtida;
- b) krediidasutus või investeerimisühing on saanud pädevalt asutuselt eelneva loa.

3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamisel järgitakse sisereitingute meetodi rakendamise tingimusi, mille määravad kindlaks pädevad asutused vastavalt artiklile 148, kusjuures eelnevalt tuleb artikli 150 kohaselt saada pädevatelt asutustelt alaliseks osaliseks kasutamiseks luba.

*Artikkel 150***Alalise osalise kasutamise tingimused**

1. Pädevate asutuste eelneval loal võivad krediidasutused ja investeerimisühingud, kellel on lubatud kasutada ühe või mitme riskipositsiooni klassi puhul riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamiseks sisereitingute meetodit, kohaldada standardmeetodit järgmiste riskipositsioonide suhtes:

▼ C2

- a) artikli 147 lõike 2 punktis a sätestatud riskipositsiooni klass, kui oluliste vastaspoolte arv on piiratud ja nende vastaspoolte suhtes reitingusüsteemi rakendamine oleks krediitiasutuse või investeerimisühingu jaoks põhjendamatult koormav;
- b) artikli 147 lõike 2 punktis b sätestatud riskipositsiooni klass, kui oluliste vastaspoolte arv on piiratud ja nende vastaspoolte suhtes reitingusüsteemi rakendamine oleks krediitiasutuse või investeerimisühingu jaoks põhjendamatult koormav;
- c) väheoluliste äriüksuste nõuded ja riskipositsiooni klassid või liigid, mida ei peeta nende suuruse ja tajutava riski profiili seisukohast oluliseks;
- d) nõuded liikmesriikide keskvalitsuste ja keskpankade, piirkondlike valitsuste ja kohalike omavalitsuste ning ametiasutuste ja avaliku sektori asutuste vastu, tingimisel et:
 - i) kõnealuse keskvalitsuse või keskpanga vastu olevate nõuetega ja kõnealuste muude nõuetega seotud riskide vahel ei ole spetsiifilise avaliku korralduse tõttu erinevusi ning

▼ M10

- ii) keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevatele nõuetele määratakse vastavalt artikli 114 lõikele 2 või 4 riskikaal 0 %;

▼ C2

- e) krediitiasutuse või investeerimisühingu nõuded sellise vastaspoole vastu, kes on tema emaettevõtja, tütarvõtja või emaettevõtja tütarvõtja, tingimisel et vastaspool on krediitiasutus või investeerimisühing, finantsvaldusettevõtja, segafinantsvaldusettevõtja, finantseerimisasutus, varahaldusettevõtja või krediitiasutuse või investeerimisühingu abiettevõtja, kelle suhtes kohaldatakse asjakohaseid usaldatavusnõudeid, või seotud ettevõtja direktiivi 83/349/EMÜ artikli 12 lõike 1 tähenduses;
- f) krediitiasutuste ja investeerimisühingute vahelised nõuded, mis vastavad artikli 113 lõikes 7 sätestatud nõuetele;
- g) omakapitali investeeringud ettevõtjatesse, kelle vastu olevatele krediidi iseloomuga nõuetele on 2. peatüki kohaselt määratud riskikaal 0 %, sealhulgas avaliku sektori rahastatavatesse ettevõtjatesse, mille suhtes võib kohaldada riskikaalu 0 %;
- h) omakapitali investeeringud, mida tehakse teatavate majandussektorite edendamiseks õigusaktidega ette nähtud selliste kavade kohaselt, mis pakuvad krediitiasutusele või investeerimisühingule olulisi investeeringutoetusi ning millega kaasnevad teatav valitsusepoolne järelevalve ja omakapitali investeeringute piirangud, kui selliseid riskipositsioone võib sisereitingute meetodi kohaldamisest välja jätta kokku ainult kuni 10 % ulatuses omavahenditest;
- i) artikli 119 lõikes 4 määratletud nõuded, mis vastavad seal esitatud tingimustele;

▼ **C2**

- j) artikli 215 lõikes 2 osutatud riiklikud ja riigi poolt edasi kindlustatud garantiid.

Pädevad asutused lubavad standardmeetodi kohaldamist esimese lõigu punktides g ja h osutatud omakapitali investeeringute suhtes, mille puhul kõnealuse meetodi kohaldamiseks on antud luba teistes liikmesriikides. EBA avaldab oma veebisaidil nimekirja, millesse kantakse standardmeetodil käsitletavat nendes punktides osutatud riskipositsioonid, ning ajakohastab seda korrapäraselt.

2. Lõike 1 kohaldamisel loetakse krediidasutuse või investeerimisühingu omakapitali investeeringute riskipositsiooni klassi oluliseks, kui investeeringute koguväärtus, arvestamata lõike 1 punktis h osutatud õigusaktidega ette nähtud kavade alusel tehtud omakapitali investeeringuid, on eelneval aastal keskmiselt üle 10 % krediidasutuse või investeerimisühingu omavahenditest. Kui kõnealuste omakapitali investeeringute arv on väiksem kui 10 eraldi osalust, on asjaomane piirmäär 5 % krediidasutuse või investeerimisühingu omavahenditest.

3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks lõike 1 punktide a, b ja c kohaldamise tingimused.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

4. EBA annab välja suunised lõike 1 punkti d kohaldamise kohta 2018. aastal, soovitades piirmäärad seoses protsentuaalse osakaaluga bilansis kajastatud koguvarast ja/või riskiga kaalutud varast, mis arvutatakse standardmeetodi kohaselt.

Kõnealused suunised võetakse vastu määruse (EL) nr 1093/2010 artiklis 16 sätestatud korras.

2. jagu

Riskiga kaalutud vara arvutamine

1. alajagu

Käsitlemine riskipositsiooni klasside lõikes*Artikkel 151***Käsitlemine riskipositsiooni klasside lõikes**

1. Kui need ei ole maha arvatud omavahenditest, arvutatakse artikli 147 lõike 2 punktides a–e ja g osutatud riskipositsiooni klassidesse kuuluvate riskipositsioonide krediidiriski puhul riskiga kaalutud vara vastavalt 2. alajaole, välja arvatud juhul, kui kõnealused riskipositsioonid on maha arvatud esimese taseme põhiomavahendite kirjetest, täiendavate esimese taseme omavahendite kirjetest või teise taseme omavahendite kirjetest.

▼ C2

2. Ostetud nõuete lahjendusriski puhul arvutatakse riskiga kaalutud vara vastavalt artiklile 157. Kui krediidasutusel või investeerimisühingul on ostetud nõuete makseviivituse riski ja lahjendusriski realiseerimisel nõuete müüja suhtes täielik regressiõigus, ei kohaldata ostetud nõuete suhtes käesoleva artikli, artikli 152 ja artikli 158 lõigete 1 kuni 4 sätteid ning nõudeid käsitatakse tagatud nõuetena.

3. Riskiga kaalutud vara arvutamisel krediidiriski ja lahjendusriski puhul võetakse aluseks kõnealuse riskipositsiooniga seotud asjaomased parameetrid. Need hõlmavad makseviivituse tõenäosust (PD), makseviivitusest tingitud kahjumäära (LGD), lõpptähtaega (M) ja riskipositsiooni väärtust. Makseviivituse tõenäosust ja makseviivitusest tingitud kahjumäära võib käsitleda eraldi või koos vastavalt 4. jaole.

4. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad kõikide artikli 147 lõike 2 punktis e osutatud omakapitali investeeringute riskipositsiooni klassi kuuluvate riskipositsioonide krediidiriski puhul riskiga kaalutud vara vastavalt artiklile 155. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad kasutada artikli 155 lõigetes 3 ja 4 sätestatud meetodeid, kui nad on selleks pädevatelt asutustelt saanud eelneva loa. Pädevad asutused annavad krediidasutusele või investeerimisühingule loa artikli 155 lõike 4 kohase sisemudelitel põhineva meetodi kasutamiseks tingimusel, et krediidasutus või investeerimisühing täidab 6. jao 4. alajaos sätestatud nõudeid.

5. Eriotstarbeliste nõuete krediidiriski puhul arvutatakse riskiga kaalutud vara vastavalt artikli 153 lõikele 5.

6. Artikli 147 lõike 2 punktides a kuni d osutatud riskipositsiooni klassidesse kuuluvate riskipositsioonide puhul esitavad krediidasutused ja investeerimisühingud makseviivituse tõenäosuse sisehindangud vastavalt artiklile 143 ja 6. jaole.

7. Artikli 147 lõike 2 punktis d osutatud riskipositsiooni klassi kuuluvate riskipositsioonide puhul esitavad krediidasutused ja investeerimisühingud makseviivitusest tingitud kahjumäärade ja ümberhindlustegurite sisehindangud vastavalt artiklile 143 ja 6. jaole.

8. Artikli 147 lõike 2 punktides a–c osutatud riskipositsiooni klassidesse kuuluvate riskipositsioonide puhul kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud artikli 161 lõike 1 kohaseid makseviivitusest tingitud kahjumäärasid ja artikli 166 lõike 8 punktide a–d kohaseid ümberhindlustegureid, välja arvatud juhul, kui kõnealuste riskipositsiooni klasside puhul on lubatud kasutada makseviivitusest tingitud kahjumäära ja ümberhindlustegurite sisehindanguid vastavalt lõikele 9.

9. Kõikide artikli 147 lõike 2 punktides a–c osutatud riskipositsiooni klassidesse kuuluvate riskipositsioonide puhul lubab pädev asutus krediidasutustel ja investeerimisühingutel kasutada makseviivitusest tingitud kahjumäärade ja ümberhindlustegurite sisehindanguid vastavalt artiklile 143 ja 6. jaole.

10. Väärtpaberistatud riskipositsioonide ja artikli 147 lõike 2 punktis f osutatud riskipositsiooni klassi kuuluvate riskipositsioonide puhul arvutatakse riskiga kaalutud vara vastavalt 5. peatükile.

▼ C2

Artikkel 152

Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiatest või osakutest tulenevate riskipositsioonide käsitlemine

1. Kui ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiatest või osakutest tulenevad riskipositsioonid vastavad artikli 132 lõikes 3 sätestatud kriteeriumidele ja krediidasutus või investeerimisühing on teadlik kõikidest või teatavast osast kõnealuse ettevõtja aluspositsioonidest, võtab krediidasutus või investeerimisühing neid aluspositsioone arvesse, et arvutada riskiga kaalutud vara ja oodatav kahju käesoleva peatükiga ette nähtud meetodite kohaselt.

Kui ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aluspositsioon on teise ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiatest või osakutest tulenev riskipositsioon, võtab krediidasutus või investeerimisühing arvesse ka teise ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aluspositsioone.

2. Kui krediidasutus või investeerimisühing ei vasta käesolevas peatükis sätestatud meetodite kasutamise tingimustele kõikide või teatava osa ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aluspositsioonide puhul, arvutatakse riskiga kaalutud vara ja oodatav kahju järgmiste meetodite kohaselt:

- a) artikli 147 lõike 2 punktis e osutatud riskipositsiooni klassi „omakapitali investeeringud” kuuluvate riskipositsioonide puhul kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud artikli 155 lõikes 2 sätestatud lihtsustatud riskikaalu meetodit;
- b) lõikes 1 osutatud kõikide muude aluspositsioonide puhul kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud 2. peatükis sätestatud standardmeetodit, kui täidetud on järgmised tingimused:
 - i) riskipositsioonide puhul, mille suhtes kohaldatakse kas reitinguta riskipositsioonide puhul kohaldatavat spetsiifilist riskikaalu või mille krediitkvaliteedi aste on asjaomases riskipositsiooni klassis kõrgeima riskikaaluga, korrutatakse riskikaal teguriga 2, kuid riskikaal ei tohi olla kõrgem kui 1 250 %;
 - ii) kõikide teiste riskipositsioonide puhul tuleb riskikaal korrutada teguriga 1,1, kuid riskikaal ei tohi olla madalam kui 5 %.

Kui krediidasutus või investeerimisühing ei suuda punkti a kohaldamisel üksteisest eristada börsivälistesse ettevõtjatesse tehtud omakapitali investeeringuid, börsil kaubeldavaid omakapitali investeeringuid ja muid omakapitali investeeringuid, käsitab ta asjaomaseid riskipositsioone muude omakapitali investeeringutena. Kui kõnealused riskipositsioonid koos sellesse riskipositsiooni klassi kuuluvate krediidasutuse või investeerimisühingu otseste riskipositsioonidega ei ole olulised artikli 150 lõike 2 tähenduses, võib pädevate asutuste loal kohaldada artikli 150 lõiget 1.

3. Kui ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiatest või osakutest tulenevad riskipositsioonid ei vasta artikli 132 lõikes 3 sätestatud kriteeriumitele või kui krediidasutus või investeerimisühing ei ole teadlik kõikidest kõnealuse ettevõtja aluspositsioonidest või tema aktsiate ja osakute aluspositsioonidest, mis on ise ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aluspositsioonid, võtab krediidasutus või investeerimisühing kõnealuseid aluspositsioone arvesse ning arvutab riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju artikli 155 lõikes 2 sätestatud lihtsustatud riskikaalu meetodi kohaselt.

▼ **C2**

Kui krediidasutus või investeerimisühing ei suuda üksteisest eristada börsivälistes ettevõtjatesse tehtud omakapitali investeeringuid, börsil kaubeldavaid omakapitali investeeringuid ja muid omakapitali investeeringuid, käsitab ta asjaomaseid riskipositsioone muude omakapitali investeeringutena. Krediidasutus või investeerimisühing määrab muud riskipositsioonid kui omakapitali investeeringud muude omakapitali investeeringute riskipositsiooni klassi.

4. Alternatiivina lõikes 3 kirjeldatud meetodile võivad krediidasutused ja investeerimisühingud arvutada ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aluspositsioonidel põhineva riskiga kaalutud vara keskmise lõike 2 punktides a ja b osutatud meetodite kohaselt kas ise või tugineda järgmiste kolmandate isikute poolt tehtud kõnealustele arvutustele ja selle kohta esitatud aruandlusele:

- a) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja deponitoorium või finantseerimisasutus, tingimusel et ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja investeerib üksnes väärtpaberitesse ning hoiustab kõik väärtpaberid kõnealuses deponitooriumis või finantseerimisasutuses;
- b) muude ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate puhul ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja fondivalitseja, tingimusel et ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja fondivalitseja vastab artikli 132 lõike 3 punktis a sätestatud kriteeriumidele.

Arvutuse korrektsuse kinnitab välisaudiitor.

5. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada tingimused, mille alusel pädevad asutused võivad lubada krediidasutustel ja investeerimisühingutel kasutada käesoleva artikli lõike 2 punkti b kohaldamisel artikli 150 lõikes 1 osutatud standardmeetodit.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 30. juuniks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

2. a l a j a g u

Riskiga kaalutud vara arvutamine krediidiriski puhul*Artikkel 153***Riskiga kaalutud vara äriühingute, krediidasutuste ja investeerimisühingute ning keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete puhul**

1. Võttes arvesse lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud erikäsitlusi, arvutatakse äriühingute, krediidasutuste ja investeerimisühingute ning keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete puhul riskiga kaalutud vara vastavalt järgmistele valemitele:

$$\text{Riskiga kaalutud vara} = RW \cdot \text{riskipositsiooni väärtus}$$

kus riskikaal RW on määratletud järgmiselt:

- i) kui PD = 0, siis RW on 0;

▼ C2

ii) kui $PD = 1$, st makseviivituses olevate nõuete puhul:

- kui krediitiasutus või investeerimisühing kohaldab artikli 161 lõike 1 kohaseid makseviivitusest tingitud kahjumäärasid, siis RW on 0;
- kui krediitiasutus või investeerimisühing kasutab makseviivitusest tingitud kahjumäärade sisehinnanguid, siis arvutatakse RW järgmiselt: $RW = \max \{0; 12,5 \cdot (LGD - EL_{BE})\}$,

kus täpsem oodatava kahju määra hinnang (EL_{BE}) on krediitiasutuse või investeerimisühingu poolt makseviivituses oleva nõude kohta antud täpsem oodatava kahju määra hinnang vastavalt artikli 181 lõike 1 punktile h;

iii) kui $0 < PD < 1$, st mis tahes muu väärtuse kui punktides i või ii osutatud väärtuse puhul

$$RW = \left(LGD \cdot N \left(\frac{1}{\sqrt{1-R}} \cdot G(PD) + \sqrt{\frac{R}{1-R}} \cdot G(0.999) \right) - LGD \cdot PD \right) \cdot \frac{1 + (M - 2,5) \cdot b}{1 - 1,5 \cdot b} \cdot 12,5 \cdot 1,06$$

kus

$N(x)$ = standardse normaaljaotusega juhusliku suuruse kumulatiivne jaotusfunktsioon, st tõenäosus, et normaaljaotusega juhuslik suurus keskväärtusega null ja dispersiooniga üks on väiksem x -ist või sellega võrdne;

$G(Z)$ = standardse normaaljaotusega juhusliku suuruse kumulatiivse jaotusfunktsiooni pöördfunktsioon, st x väärtus, mille korral $N(x) = z$;

R = korrelatsioonikordaja, mis arvutatakse järgmiselt:

$$R = 0.12 \cdot \frac{1 - e^{-50 \cdot PD}}{1 - e^{-50}} + 0.24 \cdot \left(1 - \frac{1 - e^{-50 \cdot PD}}{1 - e^{-50}} \right)$$

b = lõpptähtaja tegur, mis arvutatakse järgmiselt:

$$b = (0.11852 - 0.05478 \cdot \ln(PD))^2.$$

2. Kõigi suurte finantssektori ettevõtjate vastu olevate nõuete puhul korrutatakse lõike 1 punkti iii kohane korrelatsioonikordaja 1,25-ga. Kõigi reguleerimata finantssektori ettevõtjate vastu olevate nõuete puhul korrutatakse vastav lõike 1 punkti iii või lõike 4 kohane korrelatsioonikordaja 1,25-ga.

3. Iga riskipositsiooni puhul, mis vastab artiklites 202 ja 217 sätestatud nõuetele, võib riskiga kaalutud vara korrigeerida vastavalt järgmisele valemile:

$$\text{Riskiga kaalutud vara} = RW \cdot \text{riskipositsiooni väärtus} \cdot (0.15 + 160 \cdot PD_{pp})$$

kus

PD_{pp} = krediidiriski kaitse andja PD .

▼ C2

RW arvutatakse, kasutades riskipositsioonile punktis 1 sätestatud asjakohast riskikaalu valemist, võlgniku makseviivituse tõenäosust ning krediidiriski kaitse andja vastu oleva võrreldava otsese nõude makseviivitusest tingitud kahjumäära. Lõpptähtaja tegur (b) arvutatakse, kasutades krediidiriski kaitse andja makseviivituse tõenäosust või võlgniku makseviivituse tõenäosust, olenevalt sellest, kumb neist on madalam.

4. Selliste äriühingute vastu olevate nõuete puhul, mis kuuluvad konsolideerimisgruppi, mille aastane müügitulu kogusumma on vähem kui 50 miljonit eurot, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada äriühingute vastu olevate nõuete riskikaalude arvutamiseks lõike 1 punkti iii kohast korrelatsioonivalemit. Kõnealusel valemis väljendab S aastast müügitulu kogusummat miljonites eurodes, kusjuures 5 miljonit eurot $\leq S \leq 50$ miljonit eurot. Raamatupidamisaruannetes kajastatud alla 5 miljoni euro suurust müügitulu käsitletakse 5 miljoni euro suuruse müügituluna. Ostetud nõuete puhul on aastaseks müügitulu kogusummaks nõuete kogumi üksikute nõuetega kaalutud keskmine.

$$R = 0.12 \cdot \frac{1 - e^{-50 \cdot PD}}{1 - e^{-50}} + 0.24 \cdot \left(1 - \frac{1 - e^{-50 \cdot PD}}{1 - e^{-50}} \right) - 0.04 \cdot \left(1 - \frac{\min\{\max\{5, S\}, 50\} - 5}{45} \right)$$

Krediidasutused ja investeerimisühingud asendavad konsolideerimisgrupi aastase müügitulu kogusumma koguvaradega, kui aastane müügitulu kogusumma ei ole ettevõtja suuruse asjakohane näitaja ja koguvara on asjakohasem näitaja kui aastane müügitulu kogusumma.

5. Eriotstarbeliste nõuete korral, mille puhul krediidasutus või investeerimisühing ei suuda hinnata makseviivituse tõenäosust või tema hinnang makseviivituse tõenäosuse kohta ei vasta 6. jaos sätestatud nõuetele, määrab krediidasutus või investeerimisühing riskikaalud vastavalt tabelile 1.

Tabel 1

Järelejäänud tähtaeg	1. kategooria	2. kategooria	3. kategooria	4. kategooria	5. kategooria
Vähem kui 2,5 aastat	50 %	70 %	115 %	250 %	0 %
2,5 aastat või rohkem	70 %	90 %	115 %	250 %	0 %

Eriotstarbelistele nõuetele riskikaalude määramisel arvestavad krediidasutused ja investeerimisühingud järgmisi tegureid: majanduslik tugevus, poliitiline ja õiguskeskkond, tehingu ja/või vara tunnused, sponsori ja arendaja tugevus, sealhulgas mis tahes avaliku ja erasektori partnerlusest tulenevad rahavood ja tagatiste pakett.

6. Äriühingute vastu olevate ostetud nõuete puhul kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud artiklis 184 sätestatud nõudeid. Äriühingute vastu olevate ostetud nõuete puhul, mis vastavad lisaks ka artikli 154 lõikes 5 sätestatud tingimustele ja millega seoses krediidasutused või investeerimisühingul oleks põhjendamatult koormav kasutada 6. jao kohaseid äriühingute vastu olevate nõuete riski kvantifitseerimise standardeid, võib kasutada 6. jao kohaseid jaenõuete riski kvantifitseerimise standardeid.

▼ M5

7. Äriühingute vastu ostetud seniseid nõudeid, rahas tagastatavoid ostuallahindlusi, tagatise või osalisi garantiisid, mis tagavad makseviivituse riskist või lahjendusriskist või mõlemast tingitud esimese järjekoha kahju kaitse, võib nõuete ostja või tagatise või osalise garantii saaja käsitada esimese järjekoha kahju kaitsena kooskõlas 5. peatüki 3. jao 2. ja 3. alajaoga. Rahas tagastatavat ostuallahindlust pakkuv müüja ning tagatise või osalise garantii andja käsitavad neid esimese järjekoha kahjust tuleneva riskipositsioonina kooskõlas 5. peatüki 3. jao 2. ja 3. alajaoga.

8. Kui ► C6 finantsinstitutsioon ◀ annab krediidiriski kaitset mitmele riskipositsioonile, tingimusel et n arv kordi makseviivitusi riskipositsioonide puhul käivitab maksekohustuse ja kõnealune krediidsündmus lõpetab lepingu, liidetakse kogumisse kuuluvate riskipositsioonide (välja arvatud n-1 riskipositsioonid) riskikaalud kokku nii, et riskiga kaalutud varade ja 12,5-ga korrutatud oodatava kahju summa ei ületa krediidituletisinstrumentidega antava kaitse 12,5-ga korrutatud nimiväärtust. Kogusummast välja arvatavad n-1 riskipositsioonid määratakse kindlaks selliselt, et need sisaldavad riskipositsioone, millest igäühe puhul eraldi on riskiga kaalutud vara väärtus väiksem kui ükskõik millise kogusummas sisalduva riskipositsiooni riskiga kaalutud vara väärtus. Kogumisse kuuluvatele riskipositsioonidele, millele ► C6 finantsinstitutsioon ◀ ei suuda sisereitingute meetodi kohaselt määrata riskikaalu, määratakse riskikaal 1 250 %.

▼ C2

9. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada, kuidas krediidiasutused ja investeerimisühingud võtavad eriotstarbelistele nõuetele riskikaalude määramisel arvesse lõike 5 teises lõigus osutatud tegureid.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

*Artikkel 154***Riskiga kaalutud vara jaenõuete puhul**

1. Jaenõuete puhul arvutatakse riskiga kaalutud vara vastavalt järgmisele valemile:

$$\text{Riskiga kaalutud vara} = RW \cdot \text{riskipositsiooni väärtus}$$

kus riskikaal RW on määratletud järgmiselt:

i) kui $PD = 1$, st makseviivituses olevad nõuete puhul, arvutatakse RW järgmiselt:

$$RW = \max \{0; 12,5 \cdot (LGD - EL_{BE})\};$$

kus EL_{BE} on krediidiasutuse või investeerimisühingu poolt makseviivituses oleva nõude kohta antud täpsem oodatava kahju määra hinnang vastavalt artikli 181 lõike 1 punktile h;

▼ C2

- ii) kui $0 < PD < 1$, st mis tahes muu võimaliku PD väärtuse kui punktis ii osutatud väärtuse puhul

$$RW = \left(LGD \cdot N \left(\frac{1}{\sqrt{1-R}} \cdot G(PD) + \sqrt{\frac{R}{1-R}} \cdot G(0.999) \right) - LGD \cdot PD \right) \cdot 12,5 \cdot 1,06$$

kus

$N(x)$ = standardse normaaljaotusega juhusliku suuruse kumulatiivne jaotusfunktsioon, st tõenäosus, et normaaljaotusega juhuslik suurus keskväärtusega null ja dispersiooniga üks on väiksem x -ist või sellega võrdne;

$G(Z)$ = standardse normaaljaotusega juhusliku suuruse kumulatiivse jaotusfunktsiooni pöördfunktsioon, st x väärtus, mille korral $N(x) = z$;

R = korrelatsioonikordaja, mis arvutatakse järgmiselt:

$$R = 0.03 \cdot \frac{1 - e^{-35 \cdot PD}}{1 - e^{-35}} + 0.16 \cdot \left(1 - \frac{1 - e^{-35 \cdot PD}}{1 - e^{-35}} \right)$$

2. VKE vastu oleva mis tahes nõude puhul, millele on osutatud artikli 147 lõikes 5 ja mis vastab artiklites 202 ja 217 sätestatud nõuetele, võib riskiga kaalutud vara arvutada vastavalt artikli 153 lõikele 3.

3. Kinnisvaraga tagatud jaenõuete puhul asendatakse lõike 1 kohase korrelatsioonivalemiga saadud arv korrelatsioonikordajaga (R) 0,15.

4. Punktide a-e kohaste kvalifitseeruvate uuenevate jaenõuete puhul asendatakse lõike 1 kohase korrelatsioonivalemiga saadud arv korrelatsioonikordajaga (R) 0,04.

Nõuded kvalifitseeruvad kvalifitseeruvate uuenevate jaenõuete hulka, kui need vastavad järgmistele tingimustele:

- a) nõuded on füüsiliste isikute vastu;
- b) nõuded on uuenevad, tagamata ja selles ulatuses, milles asjaomast võimaldatavat limiiti ei kasutata koheselt ja tingimusteta, krediidiastutuste ja investeerimisühingute poolt tühistatavad. Sellega seoses määratletakse uuenevad nõuded selliste nõueteena, mille puhul klientide laenujääkidel lubatakse kõikuda vastavalt nende laenamise ja tagasimaksmise otsustele krediidiastutuse või investeerimisühingu kehtestatud limiidi ulatuses. Kasutamata krediidilimiite võib käsitleda tingimusteta tühistatavana, kui tingimused võimaldavad krediidiastutusel või investeerimisühingul neid tühistada sellises ulatuses, mis on lubatud tarbijakaitsealaste ja nendega seotud õigusaktidega;
- c) maksimaalne nõue ühe füüsilise vastu alamportfellis ei ületa 100 000 eurot;

▼ C2

- d) käesoleva lõike kohast korrelatsiooni kasutatakse ainult selliste portfelli puhul, mille kahjumäärade volatiilsus on olnud madal võrreldes nende keskmise kahjumäärade tasemega, seda eriti madala makseviivituse tõenäosuse vahemike puhul;
- e) käsitlemine kvalifitseeruvate uuenevate jaenõuetena on kooskõlas alamportfelli riskitunnustega.

Erandina punktist b ei kohaldata palgakontoga seotud tagatud krediidi-limiitide korral nõuet, et nõue peab olema tagamata. Sellisel juhul ei arvestata tagatise arvelt tagasimakstavaid summasid makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangus.

Pädevad asutused vaatavad läbi kahjumäärade suhtelise volatiilsuse kvalifitseeruvate uuenevate jaenõuete alamportfelli ja kvalifitseeruvate uuenevate jaenõuete koguportfelli lõikes ning jagavad teavet kvalifitseeruvate uuenevate jaenõuete kahjumäärade tüüpiliste tunnuste kohta eri liikmesriikides.

5. Jaenõuetena käsitlemiseks peavad ostetud nõuded vastama artiklis 184 sätestatud nõuetele ja järgmistele tingimustele:

- a) krediidasutus või investeerimisühing on ostnud nõuded temaga mitteseotud kolmandast isikust müüjatelt ja tema nõue saadaoleva nõudega seotud võlgniku vastu ei sisalda nõudeid, mis pärinevad kas otse või kaudselt krediidasutusest või investeerimisühingust endast;
- b) ostetud nõuded tulenevad nõuete müüja ja võlgniku vahelisest turutingimustel tehtud tehingust. Seepärast ei aktsepteerita ühte konsolideerimisgruppi kuuluvate omavahel ostu-müügitehinguid tegevate ettevõtjate vastastikuseid nõudeid ja vastunõudeid;
- c) ostjast krediidasutusel või investeerimisühingul on õigus kõikidele ostetud nõuetest tulenevatele tuludele või tulude proportsionaalsele osale ning
- d) ostetud nõuete portfell on piisavalt diversifitseeritud.

▼ M5

6. Ostetud jaenõudeid, rahas tagastatavaid ostuallahindlusi, tagatise või osalise garantiisid, mis tagavad makseviivituse riskist või lahjendus-riskist või mõlemast tingitud esimese järjekoha kahju kaitse, võib nõuete ostja või tagatise või osalise garantii saaja käsitada esimese järjekoha kahju kaitsena kooskõlas 5. peatüki 3. jao 2. ja 3. alajaoga. Rahas tagastatavat ostuallahindlust pakkuv müüja ning tagatise või osalise garantii andja käsitavad neid esimese järjekoha kahjust tuleneva riskipositsioonina kooskõlas 5. peatüki 3. jao 2. ja 3. alajaoga.

▼ C2

7. Ostetud jaenõuete hübriidkogumite korral, mille puhul ostjast krediidasutus või investeerimisühing ei suuda muudest jaenõuetest eraldada kinnisvaraga tagatud nõudeid ja kvalifitseeruvaid uuenevaid jaenõudeid, kohaldatakse neisse kogumitesse kuuluvate nõuete suhtes jaenõuete riskikaalu funktsiooni, mis annab tulemuseks kõrgeimad omavahendite nõuded.

▼ C2

Artikkel 155

Riskiga kaalutud vara omakapitali investeeringute puhul

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud määravad riskiga kaalutud vara omakapitali investeeringute puhul, välja arvatud selliste omakapitali investeeringute puhul, mis arvatakse maha vastavalt II osale või mille suhtes kohaldatakse artikli 48 kohaselt riskikaalu 250 %, kindlaks vastavalt käesoleva artikli lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud meetoditele. Krediidiasutus või investeerimisühing võib kohaldada erinevaid meetodeid erinevate omakapitali investeeringute portfelli suhtes, kui krediidiasutus või investeerimisühing kasutab sisemise riskijuhtimisega seotud eesmärkidel erinevaid meetodeid. Kui krediidiasutus või investeerimisühing kasutab erinevaid meetodeid, tuleb riskiparameetritel põhinevat meetodit või sisemudelitel põhinevat meetodit kasutada järjepidevalt, sealhulgas järjepidevalt nii ajas kui ka asjaomaste omakapitali investeeringute sisemiseks riskijuhtimiseks kasutatava meetodiga, ja mitte õigusliku arbitraaži kaalutlustel.

Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad käsitleda krediidiasutuse või investeerimisühingu abiettevõtjasse tehtud omakapitali investeeringuid nii nagu muid varasid, mis ei ole krediidi iseloomuga.

2. Lihtsustatud riskikaalu meetodi kohaselt arvutatakse riskiga kaalutud vara järgmiste investeeringute puhul vastavalt valemile:

$$\text{riskiga kaalutud vara} = RW * \text{riskipositsiooni väärtus}$$

kui:

riskikaal (RW) = 190 % piisavalt diversifitseeritud portfelli koosseisu kuuluvate börsivälistes ettevõtjatesse tehtud omakapitali investeeringute puhul.

riskikaal (RW) = 290 % börsil kaubeldavatesse ettevõtjatesse tehtud omakapitali investeeringute puhul.

riskikaal (RW) = 370 % kõikide muude omakapitali investeeringute puhul.

Lühikesi sularahapositsioone ja tuletisinstrumente, mis ei kuulu kauplemisportfelli, lubatakse tasaarvestada samades üksikaktiivides olevate pikkade positsioonidega tingimusel, et need instrumendid on selgelt ette nähtud konkreetsete omakapitali investeeringute riski maandamiseks ja need maandavad riski veel vähemalt ühe aasta jooksul. Muid lühikesi positsioone käsitatakse pikkade positsioonidena ning asjaomaseid riskikaale kohaldatakse iga positsiooni absoluutväärtuse suhtes. Positsioonide korral, mille puhul esineb lõpptähtaegade mittevastavus, kasutatakse artikli 162 lõike 5 kohast äriühingute vastu olevate nõuete meetodit.

Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad aktsepteerida kaudset krediidiriski kaitset, mis on saadud omakapitali investeeringutele vastavalt 4. peatükis sätestatud meetoditele.

3. Riskiparameetritel põhineva meetodi kohaselt arvutatakse riskiga kaalutud vara vastavalt artikli 153 lõikes 1 sätestatud valemitele. Kui krediidiasutusel või investeerimisühingul ei ole piisavat teavet artikli 178 kohase makseviivituse määratluse kasutamiseks, kohaldatakse riskikaalude suhtes korrigeerimistegurit 1,5.

▼ **C2**

Üksiku riskipositsiooni tasandil ei või 12,5-ga korrutatud oodatava kahju ja riskiga kaalutud vara summa ületada 12,5-ga korrutatud riskipositsiooni väärtust.

Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad aktsepteerida kaudset krediidiriski kaitset, mis on saadud omakapitali investeeringutele vastavalt IV peatükis sätestatud meetoditele. Riskimaanduse andja vastu olevate nõuete suhtes kohaldatakse sel juhul 90 % makseviivitusest tingitud kahjumäära. Piisavalt diversifitseeritud portfelliide koosseisu kuuluvate börsivälistesse ettevõtjatesse tehtud omakapitali investeeringute puhul võib kasutada 65 % makseviivitusest tingitud kahjumäära. Sellisel juhul on lõpptähtaeg (M) viis aastat.

4. Sisemudelitel põhineva meetodi puhul on riskiga kaalutud vara 12,5-ga korrutatud krediidiasutuse või investeerimisühingu omakapitali investeeringutest tulenev potentsiaalne kahju, mis on saadud 99 protsendiiga sisemise VaR riskihindamismudelite rakendamise tulemusena, kasutades pikaajalise valimiperioodi jaoks arvatud kvartaalsete tulumäärade ja asjakohase riskivaba määra vahe ühesuunalist usaldusvahemikku. Riskiga kaalutud vara omakapitali investeeringute portfelli tasandil ei või olla väiksem, kui järgneva summa:

- a) riskiparameetritel põhineva meetodi kohaselt ette nähtud riskiga kaalutud vara ning
- b) vastav oodatav kahju, mis on korrutatud 12,5-ga.

Punktides a ja b osutatud summad arvutatakse artikli 165 lõike 1 kohaste makseviivituse tõenäosuste ja artikli 165 lõike 2 kohaste vastavate makseviivitusest tingitud kahjumäärade põhjal.

Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad aktsepteerida kaudset krediidiriski kaitset, mis on saadud omakapitali investeeringute positsioonile.

Artikkel 156

Riskiga kaalutud vara muude varade puhul, mis ei ole krediidi iseloomuga

Riskiga kaalutud vara muude varade puhul, mis ei ole krediidi iseloomuga, arvutatakse vastavalt järgmisele valemile:

$$\text{Riskiga kaalutud vara} = 100 \% \cdot \text{eriskipositsiooni väärtus},$$

välja arvatud:

- a) rahale ja raha ekvivalentidele, samuti oma valduses või teiste juures vastutaval hoiul olevatele kullakangidele selles ulatuses, milles need on tagatud kullakangidega seotud kohustustega, määratakse riskikaal 0 %;
- b) kui riskipositsioon tuleneb liisitud vara lõppväärtusest, siis arvutatakse see järgmiselt:

$$\frac{1}{t} \cdot 100 \% \cdot \text{riskipositsiooni väärtus}$$

▼ C2

kus t on kas 1 või järelejäänud liisinguperioodi täisaastatele lähim arv, olenevalt sellest, kumb neist on suurem.

3. alajagu

Riskiga kaalutud vara arvutamine ostetud nõuete lahjendusriski puhul*Artikkel 157***Riskiga kaalutud vara ostetud nõuete lahjendusriski puhul**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad riskiga kaalutud vara äriühingute vastu olevate ostetud nõuete ja ostetud jaenõuete lahjendusriski puhul vastavalt artikli 153 lõikes 1 sätestatud valemile.
2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud määravad sisendparameetrid makseviivituse tõenäosus ja makseviivitusest tingitud kahjumäär vastavalt 4. jaos sätestatule.
3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud määravad riskipositsiooni väärtuse vastavalt 5. jaos sätestatule.
4. Käesoleva artikli kohaldamisel on lõpptähtaja (M) väärtus 1 aasta.
5. Pädevad asutused vabastavad krediidiasutuse või investeerimisühingu riskiga kaalutud vara arvutamisest ja kajastamisest teatava riskipositsioonide liigi puhul, mis tulenevad äriühingute vastu olevate ostetud nõuete või ostetud jaenõuete lahjendusriskist, kui krediidiasutus või investeerimisühing on pädevale asutusele teda rahuldaval viisil tõendanud, et lahjendusrisk ei ole kõnealuse krediidiasutuse või investeerimisühingu jaoks selle riskipositsioonide liigi puhul oluline.

3. jagu

Oodatav kahju*Artikkel 158***Riskipositsiooni liikidel põhinev käsitlus**

1. Oodatava kahju arvutamisel võetakse aluseks iga riskipositsiooni makseviivituse tõenäosuse (PD), makseviivitusest tingitud kahjumäära (LGD) ja riskipositsiooni väärtuse samad sisendandmed kui need, mida kasutatakse riskiga kaalutud vara arvutamisel vastavalt artiklile 151.
2. Väärtpaperistatud riskipositsioonide oodatav kahju arvutatakse vastavalt 5. peatükile.
3. Artikli 147 lõike 2 punktis g nimetatud riskipositsiooni klassi „muud varad, mis ei ole krediidi iseloomuga” kuuluvate riskipositsioonide oodatav kahju on null.
4. Artiklis 152 osutatud ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate aktsiatest ja osakutest tulenevate riskipositsioonide oodatav kahju arvutatakse käesolevas artiklis kirjeldatud meetodite kohaselt.

▼ **C2**

5. Äriühingute, krediidasutuste ja investeerimisühingute, keskvalituste ja keskpankade vastu olevate nõuete ning jaenõuete oodatava kahju määr (EL) ja oodatav kahju arvutatakse vastavalt järgmistele valemitele.

$$\text{Oodatava kahju määr (EL)} = PD \cdot LGD$$

Oodatav kahju = EL [korrutatud] riskipositsiooni väärtus

Kui krediidasutus või investeerimisühing kasutab makseviivituses olevate riskipositsioonide (PD = 100 %) puhul makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, on EL võrdne EL_{BE} -ga, s.o krediidasutuse või investeerimisühingu poolt makseviivituses oleva riskipositsiooni kohta antud täpseima oodatava kahju määra hinnanguga vastavalt artikli 181 lõike 1 punktile h.

Riskipositsioonide puhul, mille suhtes kohaldatakse artikli 153 lõikes 3 sätestatud käsitlust, on oodatava kahju määr 0 %.

6. Eriotstarbeliste nõuete puhul, mille suhtes krediidasutus või investeerimisühing kasutab artikli 153 lõikes 5 sätestatud riskikaalude määramise meetodeid, määratakse oodatava kahju määrad vastavalt tabelile 2.

Tabel 2

Järelejäänud tähtaeg	1. kategooria	2. kategooria	3. kategooria	4. kategooria	5. kategooria
Vähem kui 2,5 aastat	0 %	0,4 %	2,8 %	8 %	50 %
2,5 aastat ja rohkem	0,4 %	0,8 %	2,8 %	8 %	50 %

7. Omakapitali investeeringute puhul, mille riskiga kaalutud vara leitakse lihtsustatud riskikaalu meetodil, arvutatakse oodatav kahju vastavalt järgmisele valemile.

$$\text{Oodatav kahju} = EL \cdot \text{riskipositsiooni väärtus}$$

Oodatava kahju määrad on järgmised:

Oodatava kahju määr (EL) = 0,8 % piisavalt diversifitseeritud portfelliide koosseisu kuuluvate börsivälistes ettevõtjatesse tehtud omakapitali investeeringute puhul.

Oodatava kahju määr (EL) = 0,8 % börsil kaubeldavate omakapitali investeeringute puhul.

Oodatava kahju määr (EL) = 2,4 % kõigi muude omakapitali investeeringute puhul.

8. Omakapitali investeeringute puhul, mille riskiga kaalutud vara leitakse riskiparameetritel põhineval meetodil, arvutatakse oodatava kahju määr ja oodatav kahju vastavalt järgmistele valemitele.

$$\text{Oodatava kahju määr (EL)} = PD \cdot LGD$$

$$\text{Oodatav kahju} = EL \cdot \text{riskipositsiooni väärtus}$$

▼ C2

9. Omakapitali investeeringute puhul, mille riskiga kaalutud vara leitakse sisemudelitel põhineval meetodil, on oodatav kahju null.

10. Ostetud nõuete lahjendusriskist tulenev oodatav kahju arvutatakse vastavalt järgmistele valemitele.

$$\text{Oodatava kahju määr (EL)} = PD \cdot LGD$$

$$\text{Oodatav kahju} = EL \cdot \text{riskipositsiooni väärtus}$$

▼ M7*Artikkel 159***Oodatava kahju käsitlemine**

► C5 Finantsinstitutsioonid ◀ lahutavad artikli 158 lõigete 5, 6 ja 10 kohaselt arvutatud oodatava kahju asjaomaste riskipositsioonidega seotud üldistest ja spetsiifilistest krediidiriskiga korrigeerimistest vastavalt artiklile 110 ning täiendavatest väärtuse korrigeerimistest vastavalt artiklile 34 ja 105 ning muudest kõnealuste riskipositsioonidega seonduvatest omavahendite vähendamistest, välja arvatud artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt tehtud mahaarvamised. Artikli 166 lõike 1 kohaselt ostmise hetkel makseviivituses olevate, bilansis kajastatud varast tulevate riskipositsioonide allahindlusi käsitletakse samal viisil kui spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi. Makseviivituses olevate riskipositsioonide spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi ei kasutata muude riskipositsioonide oodatava kahju katmiseks. Väärtpaberistatud riskipositsioonidest tulenev oodatav kahju ning selliste riskipositsioonidega seonduvad üldised ja spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised jäetakse sellest arvutusest välja.

▼ C2

4. jagu

Makseviivituse tõenäosus, makseviivitusest tingitud kahjumäär ja lõpptähtaeg

1. alajagu

Nõuded äriühingute, krediidasutuste ja investeerimisühingute ning keskvalitsuste ja keskpankade vastu*Artikkel 160***Makseviivituse tõenäosus (PD)**

1. Äriühingu, krediidasutuse või investeerimisühingu vastu oleva nõude makseviivituse tõenäosus on vähemalt 0,03 %.

2. Äriühingute vastu olevate ostetud nõuete puhul, mille makseviivituse tõenäosust krediidasutus või investeerimisühing ei suuda hinnata või millele krediidasutuse või investeerimisühingu poolt antud makseviivituse tõenäosuse hinnangud ei vasta 6. jaos sätestatud nõuetele, määratakse makseviivituse tõenäosus kindlaks järgmistele meetoditele kohaselt:

a) äriühingute vastu olevate ostetud kõrgema nõudeõiguse järguga nõuete puhul on makseviivituse tõenäosus krediidasutuse või investeerimisühingu oodatava kahju määra hinnangu ja nende nõuete makseviivitusest tingitud kahjumäära jagatis;

▼ C2

- b) äriühingute vastu olevate ostetud allutatud nõuete puhul on makseviivituse tõenäosus krediidasutuse või investeerimisühingu oodatava kahju määra hinnang;
- c) krediidasutus või investeerimisühing, kellele pädev asutus on andnud artikli 143 kohase loa kasutada äriühingute vastu olevate nõuete puhul makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid ja kes suudab jaotada oma äriühingute vastu olevate ostetud nõuete oodatava kahju määra hinnangud makseviivituse tõenäosusteks ja makseviivitusest tingitud kahjumääradeks viisil, mida pädev asutus peab usaldusväärseks, võib kasutada kõnealuse jaotamise tulemusel saadud makseviivituse tõenäosuse hinnangut.
3. Makseviivituses olevate võlgnike makseviivituse tõenäosus on 100 %.
4. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad kooskõlas 4. peatükis sätestatuga võtta makseviivituse tõenäosuses arvesse kaudset krediidiriski kaitset. Lahjendusrisi puhul on lisaks artikli 201 lõike 1 punktis g osutatud krediidiriski kaitse andjatele krediidiriski kaitse andjana aktsepteeritud ka ostetud nõuete müüja, kui täidetud on järgmised tingimused:
- a) äriühingul on krediidikvaliteeti hindava asutuse antud krediidikvaliteedi hinnang, mille EBA on kooskõlas 2. peatükis sätestatud eeskirjadega, mis käsitlevad äriühingute vastu olevate nõuete riskiga kaalumist, tunnistanud vastavaks krediidikvaliteedi astmele 3 või sellest kõrgemale krediidikvaliteedi astmele;
- b) äriühingul, kellel juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing arvutab riskiga kaalutud vara ja oodatavat kahju sisereitingute meetodi kohaselt, ei ole tunnustatud krediidikvaliteeti hindava asutuse antud krediidikvaliteedi hinnangut, kuid kelle makseviivituse tõenäosus on sisereitingu kohaselt samaväärne sellise makseviivituse tõenäosusega, mis vastab krediidikvaliteeti hindava asutuse antud krediidikvaliteedi hinnangutele, mille EBA on kooskõlas 2. peatükis sätestatud eeskirjadega, mis käsitlevad äriühingute vastu olevate nõuete riskiga kaalumist, tunnistanud vastavaks krediidikvaliteedi astmele 3 või sellest kõrgemale krediidikvaliteedi astmele.
5. Makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud võivad võtta arvesse kaudset krediidiriski kaitset, korrigeerides makseviivituse tõenäosusi vastavalt artikli 161 lõikele 3.
6. Äriühingute vastu olevate ostetud nõuete lahjendusriskile määratakse selline makseviivituse tõenäosus, mis on võrdne krediidasutuse või investeerimisühingu poolt lahjendusriskile antud oodatava kahju määra hinnanguga. Krediidasutus või investeerimisühing, kellele pädev asutus on andnud artikli 143 kohase loa kasutada äriühingute vastu olevate nõuete puhul makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid ja kes suudab jaotada oma äriühingute vastu olevatest ostetud nõuetest tulenevale lahjendusriskile antud oodatava kahju määra hinnangud makseviivituse tõenäosusteks ja makseviivitusest tingitud kahjumääradeks viisil, mida pädev asutus peab usaldusväärseks, võib kasutada kõnealuse jaotamise tulemusel saadud makseviivituse tõenäosuse hinnangut. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad kooskõlas 4. peatükis sätestatuga võtta makseviivituse tõenäosuses arvesse kaudset krediidiriski kaitset. Lahjendusrisi puhul on lisaks artikli 201 lõike 1 punktis g osutatud krediidiriski kaitse andjatele krediidiriski kaitse andjana aktsepteeritud ka ostetud nõuete müüja, kui täidetud on lõikes 4 sätestatud tingimused.
7. Erandina artikli 201 lõike 1 punktist g on lõikes 4 sätestatud tingimustele vastavad äriühingud krediidiriski kaitse andjana aktsepteeritud.

▼ C2

Krediidiasutus või investeerimisühing, kellele pädev asutus on andnud artikli 143 kohase loa kasutada äriühingute vastu olevatest ostetud nõuetest tuleneva lahjendusrisi puhul makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, võib võtta arvesse kaudset krediidiriski kaitset, korrigeerides makseviivituse tõenäosusi vastavalt artikli 161 lõikele 3.

*Artikkel 161***Makseviivitusest tingitud kahjumäär (LGD)**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kasutavad järgmisi makseviivitusest tingitud kahjumäärasid:

- a) kõrgema nõudeõiguse järguga nõuded, millel puudub aktsepteeritav tagatis: 45 %;
- b) allutatud nõuded, millel puudub aktsepteeritav tagatis: 75 %;
- c) krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad kooskõlas 4. peatükiga võtta makseviivitusest tingitud kahjumääras arvesse otsest ja kaudset krediidiriski kaitset;
- d) artiklis 129 lõigetes 4 või 5 sätestatud käsitlusele vastavate pandikirjade makseviivitusest tingitud kahjumääraks võib määrata 11,25 %;
- e) äriühingute vastu olevate ostetud kõrgema nõudeõiguse järguga nõuete puhul, mille makseviivituse tõenäosust krediidiasutus või investeerimisühing ei suuda hinnata või millele krediidiasutuse või investeerimisühingu poolt antud makseviivituse tõenäosuse hinnangud ei vasta 6. jaos sätestatud nõuetele: 45 %;
- f) äriühingute vastu olevate ostetud allutatud nõuete puhul, mille makseviivituse tõenäosust krediidiasutus või investeerimisühing ei suuda hinnata või millele krediidiasutuse või investeerimisühingu poolt antud makseviivituse tõenäosuse hinnangud ei vasta 6. jaos sätestatud nõuetele: 100 %;
- g) äriühingute vastu olevate ostetud nõuete lahjendusrisi puhul: 75 %.

2. Kui krediidiasutus või investeerimisühing on saanud pädevalt asutuselt artikli 143 kohase loa kasutada äriühingute vastu olevate nõuete puhul makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid ja ta suudab jaotada oma äriühingute vastu olevate ostetud nõuete oodatava kahju määra hinnangud makseviivituse tõenäosusteks ja makseviivitusest tingitud kahjumääradeks viisil, mida pädev asutus peab usaldusväärseks, võib ta lahjendus- või makseviivituse riski puhul kasutada äriühingute vastu olevate ostetud nõuete makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangut.

3. Kui krediidiasutus või investeerimisühing on saanud pädevalt asutuselt artikli 143 kohase loa kasutada äriühingute, krediidiasutuste ja investeerimisühingute, keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete puhul makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, võib ta tingimusel, et pädevad asutused on andnud selleks loa, arvesse võtta kaudset krediidiriski kaitset, korrigeerides makseviivituse tõenäosust või makseviivitusest tingitud kahjumäära vastavalt 6. jaos sätestatud nõuetele. Krediidiasutused ja investeerimisühingud ei või määrata tagatud nõuetele selliseid korrigeeritud makseviivituse tõenäosusi ega makseviivitusest tingitud kahjumäärasid, mille korral korrigeeritud riskikaal oleks madalam garantii andja vastu oleva võrreldava otsese nõude riskikaalust.

▼ C2

4. Artikli 153 lõikes 3 osutatud ettevõtjate puhul on krediidiriski kaitse andja vastu oleva võrreldava otsese nõude makseviivitusest tingitud kahjumäär kas garantii andja riskimaanduseta instrumendiga seotud makseviivitusest tingitud kahjumäär või võlgniku riskimaanduseta instrumendiga seotud makseviivitusest tingitud kahjumäär olenevalt sellest, kas juhul, kui nii garantii andja kui ka võlgniku puhul tekib maandatud tehingu kehtivusaja jooksul makseviivitus, sõltub sissenõutav summa olemasolevate tõendite ja garantii struktuuri kohaselt garantii andja või võlgniku finantsseisundist.

*Artikkel 162***Lõpptähtaeg**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes ei ole saanud luba kasutada äriühingute, krediidiasutuste ja investeerimisühingute või keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete puhul sisemisi makseviivitusest tingitud kahjumäärasid ja sisemisi ümberhindlustegureid, määravad repotehingutest või väärtpaperite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingutest tulenevatele riskipositsioonidele lõpptähtaja (M) 0,5 aastat ja kõikidele muudele riskipositsioonidele lõpptähtaja (M) 2,5 aastat.

Alternatiivina võivad pädevad asutused artikli 143 kohase loa andmisel otsustada, kas krediidiasutus või investeerimisühing kasutab iga riskipositsiooni puhul lõpptähtaega (M) vastavalt lõikes 2 sätestatule.

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes on saanud pädevalt asutuselt artikli 143 kohase loa kasutada äriühingute, krediidiasutuste ja investeerimisühingute või keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete puhul sisemisi makseviivitusest tingitud kahjumäärasid ja sisemisi ümberhindlustegureid, arvutavad iga nimetatud nõude jaoks lõpptähtaja kooskõlas käesoleva lõike punktidega a kuni e ja käesoleva artikli lõigetega 3 kuni 5. M ei ole pikem kui viis aastat, välja arvatud artikli 384 lõikes 1 täpsustatud juhtudel, mil lõpptähtaega M, nagu see seal on täpsustatud, kasutatakse:

a) instrumendi puhul, mille korral kasutatakse rahavoo graafikut, arvutatakse lõpptähtaeg järgmise valemi kohaselt:

$$M = \max \left\{ 1, \min \left\{ \frac{\sum_t t \cdot CF_t}{\sum_t CF_t}, 5 \right\} \right\}$$

kus CF_t tähistab rahavoogusid (põhisumma, intressimaksud ja teenustasud), mille võlgnik peab lepingujärgselt tasuma perioodil t ;

b) tasaarvestuse raamlepingu koosseisu kuuluvate tuletisinstrumentide puhul on lõpptähtaeg (M) riskipositsiooni kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg, kus M on vähemalt 1 aasta; kusjuures lõpptähtaja kaalumiseks kasutatakse iga riskipositsiooni tinglikku väärtust;

▼ C2

- c) täielikult või peaaegu täielikult tagatud tuletisinstrumentidega, mis on loetletud II lisas, ning täielikult või peaaegu täielikult tagatud võimenduslaenu tehingutest tulenevate riskipositsioonide puhul, mis kuuluvad tasaarvestuse raamlepingu koosseisu, on lõpptähtaeg (M) tehingute kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg, kus M on vähemalt 10 päeva;
- d) repotehingute või väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingute puhul, mis kuuluvad tasaarvestuse raamlepingu koosseisu, on lõpptähtaeg (M) tehingute kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg, kus M on vähemalt 5 päeva. Lõpptähtaja kaalumiseks kasutatakse iga tehingu tinglikku väärtust;
- e) kui krediidasutus või investeerimisühing on saanud pädevalt asutselt artikli 143 kohase loa kasutada äriühingute vastu olevate ostetud nõuete puhul makseviivituse tõenäosuse sisehinnanguid, on lõpptähtaeg (M) kasutatud krediidilimiidi korral võrdne riskipositsiooni aluseks olevate ostetud nõuete kaalutud keskmise lõpptähtajaga, kus M on vähemalt 90 päeva. Sama lõpptähtaja (M) väärtust kasutatakse ka mittetühistatava ostukrediidi kasutamata krediidilimiidi puhul, tingimusel et asjaomane ostuleping sisaldab tõhusaid klausleid, ennetähtaegset amortiseerimist käivitavaid tegureid või muid tingmusi, mis kaitsevad ostjaks olevat krediidasutust või investeerimisühingut selliste nõuete krediidikvaliteedi olulise halvenemise eest, mida ta kõnealuse lepingu kehtivusajal on tulevikus kohustatud ostma. Sellise tõhusa kaitse puudumisel arvutatakse kasutamata krediidilimiidi lõpptähtaeg (M) ostulepingu kohaselt kõige pikema tähtajaga potentsiaalse nõude ja lepingu järelejäänud tähtaja summana, kus M on vähemalt 90 päeva;
- f) mis tahes muude instrumentide puhul, mida ei ole käesolevas lõigus nimetatud, või kui krediidasutus või investeerimisühing ei saa arvutada lõpptähtaega (M) vastavalt punktis a sätestatule, on lõpptähtaeg (M) maksimaalne järelejäänud aeg (aastates), mille jooksul võlgnik peab oma lepingulised kohustused täielikult täitma, kus M on vähemalt 1 aasta;
- g) krediidasutused ja investeerimisühingud, kes kasutavad riskipositsioonide väärtuste arvutamiseks 6. peatüki 6. jaos sätestatud sismudeli meetodit, arvutavad selliste riskipositsioonide jaoks, mille suhtes nad seda meetodit kohaldavad ning mille puhul asjaomase tasaarvestatavate tehingute kogumi koosseisu kuuluva kõige pikema tähtajaga lepingu lõpptähtaeg on pikem kui 1 aasta, lõpptähtaja (M) vastavalt järgmisele valemile:

$$M = \min \left\{ \frac{\sum_k \text{Effective} EE_{t_k} \cdot \Delta t_k \cdot df_{t_k} \cdot s_{t_k} + \sum_k EE_{t_k} \cdot \Delta t_k \cdot df_{t_k} \cdot (1 - s_{t_k})}{\sum_k \text{Effective} EE_{t_k} \cdot \Delta t_k \cdot df_{t_k} \cdot s_{t_k}}, 5 \right\}$$

kus

S_{t_k} = fiktiivne muutuja, mille väärtus tulevikuperioodil t_k võrdub 0-ga, kui $t_k > 1$ aasta, ja 1-ga, kui $t_k \leq 1$;

EE_{t_k} = oodatav riskipositsioon tulevikuperioodil t_k ;

▼ C2

Effective EE_{t_k} = tegelik oodatav riskipositsioon tulevikuperioodil t_k ;

df_{t_k} = riskivaba diskontotegur tulevikuperioodiks t_k ;

$\Delta t_k = t_k - t_{k-1}$;

- h) krediidasutus või investeerimisühing, kes kasutab ühepoolse krediidiväärtuse korrigeerimise (CVA) arvutamiseks sisemudelit, võib pädevate asutuste loal võtta M väärtuseks sisemudeliga leitud tegeliku krediidikestuse.

Kui lõikest 2 ei tulene teisiti, kohaldatakse tasaarvestatavate tehingute kogumite puhul, milles kõik lepingud on vähem kui üheaastase esialgse tähtajaga, punktis a esitatud valemit;

- i) krediidasutused ja investeerimisühingud, kes kasutavad riskipositsioonide väärtuste arvutamiseks 6. peatüki 6. jaos sätestatud sisemudeli meetodit ja kes on saanud loa kasutada kaubeldavate võlainstrumentide positsioonidest tuleneva spetsiifilise riski puhul sisemudelit kooskõlas III osa IV jaotise 5. peatükiga, määravad artikli 153 lõikes 1 esitatud valemis M-i väärtuseks 1, tingimusel et krediidiasutus või investeerimisühing suudab pädevatele asutustele tõendada, et artikli 383 kohaselt kohaldatavas sisemudelis, mida ta kasutab kaubeldavate võlainstrumentide positsioonidest tuleneva spetsiifilise riski arvutamiseks, võetakse arvesse reitingute muutmise mõjusid;
- j) artikli 153 lõike 3 kohaldamisel on M krediidiriski kaitse tegelik lõpptähtaeg, kuid vähemalt 1 aasta.

3. Kui dokumentatsioon nõuab võimendustagatise igapäevast ümberarvestamist ja igapäevast ümberhindlust ning sisaldab sätteid, mis võimaldavad makseviivituse või võimendustagatise ümberhindluse tegematajätmise korral tagatise kiiret realiseerimist või tasaarvestust, on M vähemalt üks päev järgneva korral:

- a) täielikult või peaaegu täielikult tagatud tuletisinstrumendid, mis on loetletud II lisas;
- b) täielikult või peaaegu täielikult tagatud võimenduslaenu tehingud;
- c) repotehingud, väärtpaperite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingud.

Lisaks on M vähemalt üks päev ka kvalifitseeruvate lühiajaliste riskipositsioonide puhul, mille korral ei kohaldata pidevat krediidiasutuse või investeerimisühingu poolset võlgniku finantseerimist. Kvalifitseeruvad lühiajalised riskipositsioonid hõlmavad järgmist:

- a) krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu olevad nõuded, mis tulenevad välisvaluutakohustuste arveldamisest;

▼ C2

- b) kaupade või teenuste vahetusega seotud automaatselt likvideeruvad lühiajalised kaubanduse rahastamise tehingud, mille järelejäänud tähtaeg on kuni üks aasta, nagu on osutatud artikli 4 lõike 1 punktis 80;
- c) riskipositsioonid, mis tulenevad väärtpaberite ostu- ja müügitehingute arveldamisest tavapärase ülekandeperioodi või kahe tööpäeva jooksul;
- d) riskipositsioonid, mis tulenevad elektroonilistest sularahaarveldustest ning elektrooniliste maksetehingute ja ettemakstud kulude arveldamisest, sealhulgas luhtunud tehingutest tulenevast arvelduskrediidist, mille kestus ei ületa kokkulepitud väikest fikseeritud arvu tööpäevi.

4. Nõuete puhul ELis asuvate äriühingute vastu, mille konsolideeritud müügitulu ja konsolideeritud varad on alla 500 miljoni euro, on krediidasutustel ja investeerimisühingutel võimalus valida, et lõike 2 kohaldamise asemel määravad nad M-i väärtuse järjepidevalt kindlaks lõikes 1 sätestatud viisil. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad asendada 500 miljoni euro suuruse koguvarade nõude 1 miljardi euro suuruse koguvarade nõudega äriühingute puhul, mis peamiselt tegelevad mittespekulatiivse elamukinnisvara oma omandis hoidmise ja välja rentimisega.

5. Lõpptähtaegade mittevastavusi käsitletakse vastavalt 4. peatükis sätestatule.

2. alajagu

Jaenõuded*Artikkel 163***Makseviivituse tõenäosus**

1. Nõude makseviivituse tõenäosus on vähemalt 0,03 %.
2. Makseviivituses olevate võlgnike või tehingupõhise meetodi puhul makseviivituses olevate nõuete makseviivituse tõenäosus on 100 %.
3. Ostetud nõuete lahjendusriskile määratakse selline makseviivituse tõenäosus, mis on võrdne lahjendusriskile antud oodatava kahju määra hinnanguga. Kui krediidasutus või investeerimisühing suudab jaotada oma ostetud nõuetest tulenevale lahjendusriskile antud oodatava kahju määra hinnangud makseviivituse tõenäosusteks ja makseviivitusest tingitud kahjumääradeks viisil, mida pädevad asutused peavad usaldusväärseks, võib kasutada makseviivituse tõenäosuse hinnangut.
4. Arvesse võib võtta kaudset krediidiriski kaitset, korrigeerides makseviivituse tõenäosusi vastavalt artikli 164 lõikele 2. Lahjendusriski puhul on lisaks artikli 201 lõike 1 punktis g osutatud krediidiriski kaitse andjatele krediidiriski kaitse andjana aktsepteeritud ka ostetud nõuete müüja, kui täidetud on artikli 160 lõikes 4 sätestatud tingimused.

▼ **C2***Artikkel 164***Makseviitusest tingitud kahjumäär (LGD)**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud koostavad makseviitusest tingitud kahjumäära sisehinnangud kooskõlas 6. jaos sätestatud nõuetega, olles selleks eelnevalt saanud pädevatelt asutustelt artikli 143 kohase loa. Ostetud nõuete lahjendusrisi puhul kasutatav makseviitusest tingitud kahjumäär on 75 %. Kui krediidiasutus või investeerimisühing suudab jaotada oma ostetud nõuetest tulenevale lahjendusrisikile antud oodatava kahju määra hinnangud makseviituse tõenäosusteks ja makseviitusest tingitud kahjumääradeks usaldusväärse viisil, võib see krediidiasutus või investeerimisühing kasutada makseviitusest tingitud kahjumäära sisehinnangut.

2. Kaudset krediidiriski kaitset võib aktsepteerituna arvesse võtta, korrigeerides makseviituse tõenäosuse või makseviitusest tingitud kahjumäära hinnanguid vastavalt artikli 183 lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud nõuetele, kui pädevad asutused on andnud loa kõnealuse krediidiriski kaitse arvessevõtmiseks kas üksiku nõude või nõuete kogumi puhul. Krediidiasutused ja investeerimisühingud ei või määrata tagatud nõuetele selliseid korrigeeritud makseviituse tõenäosusi ega makseviitusest tingitud kahjumäärasid, mille korral korrigeeritud riskikaal oleks madalam garantii andja vastu oleva võrreldava otsese nõude riskikaalust.

3. Artikli 154 lõike 2 kohaldamisel on artikli 153 lõikes 3 osutatud krediidiriski kaitse andja vastu oleva võrreldava otsese nõude makseviitusest tingitud kahjumäär kas garantii andja riskimaanduseta instrumendiga seotud makseviitusest tingitud kahjumäär või võlgniku riskimaanduseta instrumendiga seotud makseviitusest tingitud kahjumäär olenevalt sellest, kas juhul, kui nii garantii andja kui ka võlgniku puhul tekib maandatud tehingu kehtivusaja jooksul makseviitus, sõltub sissenõutav summa olemasolevate tõendite ja garantii struktuuri kohaselt garantii andja või võlgniku finantsseisundist.

▼ **C3**

4. Kõigi elamukinnisvaraga tagatud jaenõuete puhul, millel puudub keskvalitsuse garantii, peab riskipositsioonidega kaalutud keskmine makseviitusest tingitud kahjumäär olema vähemalt 10 %.

Kõigi ärikinnisvaraga tagatud jaenõuete puhul, millel puudub keskvalitsuse garantii, peab riskipositsioonidega kaalutud keskmine makseviitusest tingitud kahjumäär olema vähemalt 15 %.

▼ **C2**

5. Tuginedes artikli 101 kohaselt kogutud andmetele ja võttes arvesse kinnisvaraturu arenguprognose ning kõiki muid asjakohaseid näitajaid, hindavad pädevad asutused regulaarselt ja vähemalt üks kord aastas, kas käesoleva artikli lõikes 4 nimetatud makseviitusest tingitud kahjumäära miinimumväärtused on asjakohased nõuete puhul, mis on tagatud nende territooriumil asuva elamukinnisvaraga või ärikinnisvaraga. ► **C3** Vajaduse korral võivad pädevad asutused finantsstabiilsuse kaalutlustest lähtudes kehtestada oma territooriumil asuva kinnisvaraga tagatud nõuete jaoks kõrgemad riskipositsioonidega kaalutud keskmiste makseviitusest tingitud kahjumäärade miinimumväärtused. ◀

Pädevad asutused teavitavad EBA-d kõikidest makseviitusest tingitud kahjumäära miinimumväärtuste muudatustest, mida nad teevad kooskõlas esimese lõiguga, ning EBA avaldab need makseviitusest tingitud kahjumäärade väärtused.

▼ C2

6. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada tingimused, mida pädevad asutused võtavad arvesse kõrgemate makseviivitusest tingitud kahjumäära miinimumväärtuste määramisel.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

7. Ühe liikmesriigi krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad oma nõuete suhtes, mis on tagatud teises liikmesriigis asuva kinnisvaraga, selliseid kõrgemaid makseviivitusest tingitud kahjumäära miinimumväärtusi, mille on määranud teise liikmesriigi pädevad asutused.

▼ M8

8. EBA töötab tihedas koostöös Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada tingimused, mida lõike 5 kohaselt määratud asutus võtab arvesse, kui ta hindab makseviivitusest tingitud kahjumäära väärtuste asjakohasust osana lõikes 6 osutatud hindamisest.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2019.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

9. Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu võib anda määruse (EL) nr 1092/2010 artikli 16 kohaste soovitude teel ja tihedas koostöös EBAga suuniseid käesoleva artikli lõike 5 kohaselt määratud asutustele järgmise kohta:

- a) millised tegurid võivad vastavalt lõikes 6 osutatule „negatiivselt mõjutada praegust või tulevast finantsstabiilsust” ning
- b) soovituslikud võrdlusalused, mida lõike 5 kohaselt määratud asutus peab suuremate makseviivitusest tingitud kahjumäära miinimumnõuete kehtestamisel arvesse võtma.

▼ C2

3. alajagu

Riskiparameetritel põhineva meetodi kohaselt käsitletavat omakapitali investeeringud*Artikkel 165***Riskiparameetritel põhineva meetodi kohaselt käsitletavat omakapitali investeeringud**

1. Makseviivituse tõenäosused määratakse vastavalt äriühingute vastu olevate nõuete puhul kohaldatavatele meetoditele.

Kohaldatakse järgmisi minimaalseid maksviivituse tõenäosusi:

- a) 0,09 % börsil kaubeldavate omakapitali investeeringute puhul, kui investeering on osa pikaajalisest kliendisuhtest;
- b) 0,09 % börsil mittekaubeldavate omakapitali investeeringute puhul, kui tulu investeeringust põhineb regulaarsetel ja perioodilistel rahavoogudel, mis ei ole saadud kapitali kasvatulust;

▼ C2

- c) 0,40 % börsil kaubeldavate omakapitali investeeringute puhul, mis sisaldavad artikli 155 lõikes 2 sätestatud muid lühikesi positsioone;
- d) 1,25 % kõigi muude omakapitali investeeringute puhul, mis sisaldavad artikli 155 lõikes 2 sätestatud muid lühikesi positsioone.

2. Piisavalt diversifitseeritud portfelli koosseisu kuuluvate börsivälisesse ettevõtjatesse tehtud omakapitali investeeringute puhul võib kasutada makseviivitusest tingitud kahjumäära 65 %. Kõikide muude selliste investeeringute makseviivitusest tingitud kahjumääraks määratakse 90 %.

3. Kõikidele riskipositsioonidele määratakse lõpptähtajaks (M) viis aastat.

5. jagu

Riskipositsiooni väärtus*Artikkel 166***Nõuded äriühingute, krediidasutuste ja investeerimisühingute ning keskvalitsuste ja keskpankade vastu ja jaenõuded**

1. Kui ei ole sätestatud teisiti, on bilansis kajastatud varast tuleneva riskipositsiooni väärtus tema bilansiline väärtus ilma võimalikke tehtud krediidiriskiga korrigeerimisi sealjuures arvesse võtmata.

Seda eeskirja kohaldatakse ka varade suhtes, mis on ostetud võlgnetavast summast erineva hinnaga.

Ostetud varade puhul käsitletakse erinevust võlgnetava summa ja bilansilise väärtuse, mis on kajastatud vara ostmisel krediidasutuse või investeerimisühingu bilansis ja mille suhtes on kohaldatud spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi, vahel allahindlusena, kui võlgnetav summa on suurem, ja ülehindlusena, kui võlgnetav summa on väiksem.

2. Kui krediidasutus või investeerimisühing kasutab repotehingute või väärtpaperite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingute puhul tasaarvestuse raamlepinguid, arvutatakse riskipositsiooni väärtus 4. või 6. peatüki kohaselt.

3. Laenude ja hoiuste bilansilise tasaarvestuse korral kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud riskipositsiooni väärtuse arvutamiseks 4. peatükis sätestatud meetodeid.

4. Liisingu puhul on riskipositsiooni väärtuseks diskonteeritud minimaalsed liisingmaksed. Minimaalsed liisingmaksed hõlmavad liisinguperioodi jooksul tehtavaid makseid, mida liisinguvõtja peab tegema või mida saab temalt nõuda, ning mis tahes soodsat väljaostuvõimalust (s.o võimalust, mille kasutamine on piisavalt kindel). Kui muult isikult kui liisinguvõtjalt võidakse nõuda makset seoses liisitud vara lõppväärtusega ja kui kõnealune maksekohustus vastab artiklis 201 sätestatud tingimustele, mis käsitlevad krediidiriski kaitse andja aktsepteeritavust, ja artikli 213 kohastele muud liiki garantiide arvessevõtmisele esitatavatele nõuetele, siis võidakse kõnealust maksekohustust võtta 4. peatüki kohaselt arvesse kaudse krediidiriski kaitsena.

▼ C2

5. II lisas loetletud lepingute puhul määratakse riskipositsiooni väärtus kindlaks 6. peatükis sätestatud meetodite kohaselt, ilma võimalikke tehtud krediidiriskiga korrigeerimisi sealjuures arvesse võtmata.

6. Ostetud nõuete puhul on riskiga kaalutud vara arvutamiseks kasutatav riskipositsiooni väärtus lõiked 1 määratud väärtus, millest on maha arvatud lahjendusriski omavahendite nõuded enne krediidiriski maandamist.

7. Repotehingute või väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingute, pika arveldustähtajaga tehingute ja võimenduslaenu tehingute alusel müüdud, panditud või laenatud väärtpaberitest või kaupadest tuleneva riskipositsiooni väärtus on väärtpaberite või kaupade väärtus, mis on määratud kindlaks vastavalt artiklile 24. Artiklis 223 sätestatud finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodi kasutamise korral suurendatakse riskipositsiooni väärtust selliste väärtpaberite või kaupade puhul asjakohase volatiilsusega korrigeerimise võrra vastavalt nimetatud artiklis sätestatud. Repotehingute, väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingute, pika arveldustähtajaga tehingute ja võimenduslaenu tehingute riskipositsiooni väärtuse võib kindlaks määrata kas vastavalt 6. peatükile või artikli 220 lõikele 2.

8. Järgmiste krediidiinstrumentide riskipositsiooni väärtus arvutatakse kasutamata krediidilimiidi ja ümberhindlusteguri korrutisena. Äriühingute, krediidiasutuste ja investeerimisühingute, keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete puhul kasutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud artikli 151 lõike 8 kohaselt järgmisi ümberhindlustegureid:

- a) krediidiinide puhul, mis on krediidiasutuse või investeerimisühingu poolt igal ajal etteteatamiseta ja tingimusteta tühistatavad või mille tingimuste kohaselt on ette nähtud automaatne tühistamine laenusaaja krediidivõimelisuse halvenemise korral, kohaldatakse ümberhindlustegurit 0 %. Selleks et kasutada 0 % suurust ümberhindlustegurit, peavad krediidiasutused ja investeerimisühingud aktiivselt jälgima võlgniku finantsseisundit ja nende sisekontrollisüsteemid peavad neil võimaldama avastada viivitamatult võlgniku krediidikvaliteedi languse. Krediidilimiinide kasutamata limiite võib käsitleda tingimusteta tühistatavana, kui nende tingimused võimaldavad krediidiasutusel või investeerimisühingul need täielikult tühistada sellises ulatuses, mis on lubatud tarbijakaitsealaste ja nendega seotud õigusaktidega;
- b) lühiajaliste kaubaakrediitvide puhul kohaldatakse nii akrediitivi välja andnud kui ka selle kinnitanud krediidiasutuse või investeerimisühingu puhul ümberhindlustegurit 20 %;
- c) selliste uuenevate ostetud nõuete kasutamata limiitide puhul, mis on tingimusteta tühistatavad või mille tingimuste kohaselt on ette nähtud, et krediidiasutus või investeerimisühing võib need igal ajal automaatselt ja etteteatamiseta tühistada, kohaldatakse ümberhindlustegurit 0 %. Selleks et kasutada 0 % suurust ümberhindlustegurit, peavad krediidiasutused ja investeerimisühingud aktiivselt jälgima võlgniku finantsseisundit ja nende sisekontrollisüsteemid peavad neil võimaldama avastada viivitamatult võlgniku krediidikvaliteedi languse;

▼ C2

d) muude krediidiinide, võlakirjade emissiooniteenuste ja uueneva käenduse süsteemide suhtes kohaldatakse ümberhindlustegurit 75 %.

Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes vastavad 6. jaos sätestatud ümberhindlustegurite sisehinnangute kasutamise nõuetele, võivad kasutada ümberhindlustegurite sisehinnanguid erinevate punktides a-d osutatud tooteliikide puhul, kui pädevad asutused on selleks loa andnud.

9. Kui siduv kohustus on seotud teise siduva kohustuse pikendamisega, kasutatakse neist kahest siduvast kohustusest selle ümberhindlustegurit, mis on madalam.

10. Kõikide bilansiväliste kirjete puhul, mida ei ole nimetatud lõigetes 1 kuni 8, on riskipositsiooni väärtus järgmine protsent kirje väärtusest:

- a) täisriskiga kirjete puhul 100 %;
- b) keskmise riskiga kirjete puhul 50 %;
- c) mõõduka riskiga kirjete puhul 20 %;
- d) madala riskiga kirjete puhul 0 %.

Käesoleva lõike kohaldamisel jaotatakse bilansivälised kirjed riskikategooriatesse vastavalt I lisas osutatule.

*Artikkel 167***Omakapitali investeringud**

1. Omakapitali investeringutest tulenevate riskipositsioonide väärtus on nende bilansiline väärtus pärast spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi.

2. Bilansivälistest omakapitali investeringutest tulenevate riskipositsioonide väärtus on nende nimiväärtus, millest on maha arvatud asjaomase riskipositsiooni puhul kohaldatavad spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised.

*Artikkel 168***Muud varad, mis ei ole krediidi iseloomuga**

Muudest varadest, mis ei ole krediidi iseloomuga, tulenevate riskipositsioonide väärtus on nende bilansiline väärtus pärast spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi.

6. jagu

Sisereitingute meetodile esitatavad nõuded

1. alajagu

Reitingusüsteemid*Artikkel 169***Üldpõhimõtted**

1. Kui krediidiasutus või investeerimisühing kasutab üheaegselt mitut reitingusüsteemi, tuleb võlgniku või tehingu jaoks reitingusüsteemi valiku põhjendused dokumenteerida ja kohaldada sellist valikutegemist viisil, mis kajastab riskitaset asjakohaselt.

▼ C2

2. Reitingusüsteemi valiku kriteeriumid ja protsessid vaadatakse korrapäraselt läbi, et teha kindlaks, kas need on praeguse portfelli ja välistingimuste seisukohast jätkuvalt asjakohased.

3. Kui krediidasutus või investeerimisühing kasutab individuaalsete võlgnike või riskipositsioonide puhul riskiparameetrite otseseid hinnanguid, võib neid käsitleda pideva reitinguskaala reitinguklassidesse jagatud hinnangutena.

*Artikkel 170***Reitingusüsteemide struktuur**

1. Äriühingute, krediidasutuste ja investeerimisühingute ning keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete puhul kasutatavate reitingusüsteemide struktuur peab vastama järgmistele nõuetele:

- a) reitingusüsteemis võetakse arvesse võlgnike ja tehingute riski tunnuseid;
- b) reitingusüsteem sisaldab võlgniku reitinguskaalat, mis kajastab ainuüksi võlgniku makseviivituse riski kvantifitseerimist. Võlgniku reitinguskaalal on vähemalt 7 reitinguklassi makseviivituses mitteolevatele võlgnikele ja 1 reitinguklass makseviivituses olevatele võlgnikele;
- c) krediidasutus või investeerimisühing dokumenteerib selle, kuidas võlgniku reitinguklassid suhestuvad omavahel seoses igale võlgniku reitinguklassile omistatava makseviivituse riski taseme ja nende kriteeriumidega, mida kasutatakse kõnealuse makseviivituse riski taseme eristamiseks;
- d) krediidasutustel ja investeerimisühingutel, kelle portfellid on kontsentreeritud teatavasse turusegmenti ja makseviivituse riski vahemikku, peab olema selles vahemikus piisavalt võlgniku reitinguklasse, et vältida võlgnike liigset kontsentreerumist ühte reitinguklassi. Märkimisväärset kontsentreerumist ühte reitinguklassi tuleb põhjendada veenvate empiiriliste tõenditega selle kohta, et võlgniku reitinguklass katab piisavalt kitsa makseviivituse tõenäosuse vahemiku ja et kõikide sellesse reitinguklassi kuuluvate võlgnike makseviivituse risk jääb nimetatud vahemikku;
- e) selleks et saada pädevalt asutuselt luba makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnangute kasutamiseks omavahendite nõude arvutamisel, peab reitingusüsteem sisaldama eraldi tehingupõhist reitinguskaalat, mis kajastab ainuüksi tehingu makseviivitusest tingitud kahjumääraga seotud tunnuseid. Tehingupõhise reitinguklassi määratlus peab sisaldama nii kirjeldust selle kohta, kuidas riskipositsioone sellesse reitinguklassi määratakse, kui ka kriteeriume, mida kasutatakse riskitaseme eristamiseks reitinguklasside lõikes;
- f) märkimisväärset kontsentreerumist ühte tehingupõhisesse reitinguklassi tuleb põhjendada veenvate empiiriliste tõenditega selle kohta, et tehingupõhine reitinguklass katab piisavalt kitsa makseviivitusest tingitud kahjumäära vahemiku ja et kõikide sellesse reitinguklassi kuuluvate riskipositsioonide risk jääb nimetatud vahemikku.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes kasutavad artikli 153 lõikes 5 esitatud meetodeid riskikaalude määramiseks eriotstarbelistele nõuetele, vabastatakse nõudmisest kasutada võlgniku reitinguskaalat, mis kajastab ainuüksi kõnealuste nõuete puhul kvantifitseeritud

▼ **C2**

võlgniku makseviivituse riski. Kõnealustel krediidasutustel ja investeerimisühingutel peab olema selliste nõuete jaoks vähemalt 4 reitinguklassi makseviivituses mitteolevatele võlgnikele ja vähemalt 1 reitinguklass makseviivituses olevatele võlgnikele.

3. Jaenõuete reitingusüsteemide struktuur peab vastama järgmistele nõuetele:

- a) reitingusüsteemid kajastavad nii võlgniku kui ka tehingu riski ning võtavad arvesse kõiki võlgnike ja tehingute asjakohaseid tunnuseid;
- b) riski eristatuse tase tagab, et riskipositsioonide arv konkreetses reitinguklassis või kogumis on piisav kahju tunnuste otstarbekaks kvantifitseerimiseks ja valideerimiseks reitinguklassi või kogumi tasandil. Riskipositsioonide ja võlgnike jagamisel reitinguklassidesse või kogumitesse tuleb vältida liigset kontsentreerumist;
- c) riskipositsioonide reitinguklassidesse või kogumitesse jagamise protsess peab tagama riski otstarbeka eristamise ja piisavalt homogeensete riskipositsioonide rühmitamise ning võimaldama hinnata kahju tunnuseid täpselt ja järjepidevalt reitinguklassi või kogumi tasandil. Ostetud nõuete puhul peab rühmitamine kajastama müüja laenude väljastamise tavasid ja tema klientide heterogeensust.

4. Krediidasutused ja investeerimisühingud peavad riskipositsioonide reitinguklassidesse või kogumitesse jagamisel arvesse võtma järgmisi riskitegureid:

- a) võlgniku riski tunnused;
- b) tehingu riski tunnused, sealhulgas toote või tagatise või nende mõlema liik. Krediidasutused ja investeerimisühingud peavad eraldi käsitlema juhtumeid, kus mitmele riskipositsioonile on antud sama tagatis;
- c) viivises olemine, välja arvatud juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing suudab oma pädevale asutusele teda rahuldaval viisil tõendada, et viivises olemine ei ole asjaomase riskipositsiooni puhul oluline riskitegur.

*Artikkel 171***Reitinguklassidesse või kogumitesse jagamine**

1. Krediidasutustel ja investeerimisühingutel peavad olema riskipositsioonide reitingusüsteemi sisestesse reitinguklassidesse või kogumitesse jagamiseks konkreetsed määratlused, protsessid ja kriteeriumid, mis vastavad järgmistele nõuetele:

- a) reitinguklassi või kogumi määratlus ja kriteeriumid peavad olema piisavalt üksikasjalikud, et võimaldada reitingute määramise eest vastutaval isikul jagada sarnase riskitasemega võlgnikke või tehinguid järjepidevalt samasse reitinguklassi või kogumisse. Kõnealune järjepidevus peab olema tagatud äriiinide, osakondade ja geograafiliste asukohtade lõikes;
- b) reitingute määramise protsessi dokumentatsioon peab võimaldama kolmandatel isikutel mõista riskipositsioonide jagamist reitinguklassidesse või kogumitesse, korrata reitinguklassidesse ja kogumitesse jagamist ning hinnata reitinguklassidesse ja kogumitesse jagamise asjakohasust;

▼ C2

c) kriteeriumid peavad olema kooskõlas ka krediidasutuse või investeerimisühingu siseselt kehtestatud laenude andmise standardite ning raskustes olevate võlgnike ja tehingute käsitlemise põhimõtetega.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud peavad võlgnike ja tehingute reitinguklassidesse või kogumitesse jagamisel arvesse võtma kogu asjakohast teavet. Teave peab olema ajakohastatud ja võimaldama krediidasutusel või investeerimisühingul prognoosida riskipositsiooni tulemusnäitajaid. Mida vähem on krediidasutusel või investeerimisühingul teavet, seda konservatiivsemalt peab ta riskipositsioone võlgnike ja tehingute reitinguklassidesse või kogumitesse jagama. Kui krediidasutus või investeerimisühing kasutab sisereitingu määramise põhialusena välisreitingut, peab ta tagama ka muu asjakohase teabe arvessevõtmise.

*Artikkel 172***Riskipositsioonide reitinguklassidesse või kogumitesse jagamine**

1. Äriühingute, krediidasutuste ja investeerimisühingute ning keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete puhul ning selliste omakapitali investeeringute puhul, mille korral krediidasutus või investeerimisühing kasutab artikli 155 lõikes 3 sätestatud riskiparameetritel põhinevat meetodit, toimub reitinguklassidesse või kogumitesse jagamine järgmiste kriteeriumite alusel:

- a) iga võlgnik määratakse laenuandmise otsustusprotsessi raames võlgniku reitinguklassi;
- b) riskipositsioonid, mille puhul krediidasutused ja investeerimisühingud on saanud pädevalt asutuselt artikli 143 kohase loa kasutada makseviivitusest tingitud kahjumäärade ja ümberhindlustegurite sisehinnanguid, määratakse laenuandmise otsustusprotsessi raames lisaks ka tehingupõhisesse reitinguklassi;
- c) krediidasutused ja investeerimisühingud, kes kasutavad eriotstarbelistele nõuetele riskikaalude määramiseks artikli 153 lõikes 5 sätestatud meetodeid, määravad iga sellise nõude reitinguklassi vastavalt artikli 170 lõikele 2;
- d) igale eraldiseisvale juriidilisele isikule, kelle suhtes krediidasutusel või investeerimisühingul on riskipositsioon, määratakse reiting eraldi. Krediidasutusel ja investeerimisühingutel peavad olema kehtestatud asjakohased põhimõtted nii üksikute võlgnikest klientide kui ka omavahel seotud klientide rühmade käsitlemiseks;
- e) erinevad nõuded sama võlgniku vastu määratakse samasse võlgniku reitinguklassi, sõltumata võimalikest erinevustest iga konkreetse tehingu laadis. Kui sama võlgniku vastu olevad erinevad nõuded on siiski lubatud määrata mitmesse võlgniku reitinguklassi, siis kohaldatakse järgnevat:
 - i) riigi ülekanderisk, mis sõltub sellest, kas nõuded on nomineeritud kohalikus või välisvaluutas;
 - ii) nõudega seotud garantiide käsitlemist võidakse kajastada võlgniku reitinguklassi määramise korrigeerimisel;

▼ **C2**

- iii) tarbijakaitsealased, pangasaladust käsitlevad või muud õigusaktid keelavad klientide andmete vahetamise.
2. Jaenõuete puhul määratakse iga nõue laenuandmise otsustusprotsessi raames reitinguklassi või kogumisse.
3. Reitinguklassidesse ja kogumitesse jagamisel dokumenteerivad krediidasutused ja investeerimisühingud olukorrad, kus inimese poolt tehtava otsusega võidakse korrigeerida reitinguklassidesse või kogumitesse jagamise protsessi sisendeid ja väljundeid, ning nende töötajate nimed, kes vastutavad selliste korrigeerimiste heakskiitmise eest. Krediidasutused ja investeerimisühingud dokumenteerivad sellised korrigeerimised ja registreerivad vastutavate töötajate nimed. Krediidasutused ja investeerimisühingud analüüsivad selliste riskipositsioonide tulemusnäitajaid, mille reitinguklassi või kogumisse määramist on korrigeeritud. Kõnealune analüüs hõlmab selliste riskipositsioonide tulemusnäitajate hindamist, mille reitingut on korrigeerinud kindel isik, pidades arvestust kõigi korrigeerimiste eest vastutavate töötajate üle.

*Artikkel 173***Reitinguklassidesse ja kogumitesse jagamise protsessi terviklikkus**

1. Äriühingute, krediidasutuste ja investeerimisühingute ning keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete puhul ning selliste omakapitali investeeringute puhul, mille korral krediidasutus või investeerimisühing kasutab artikli 155 lõikes 3 sätestatud riskiparameetritel põhinevat meetodit, peab reitinguklassidesse ja kogumitesse jagamise protsess vastama järgmistele terviklikkuse kriteeriumitele:
- a) reitinguklassidesse ja kogumitesse jagamise ja sellise jagamise korrapärase läbivaatamise teostab või kiidab heaks sõltumatu isik, kes ei saa laenuandmise otsustest otseselt kasu;
- b) krediidasutused ja investeerimisühingud vaatavad reitinguklassidesse ja kogumitesse jagamise läbi vähemalt kord aastas ning korrigeerivad seda juhul, kui läbivaatamise tulemus ei õigusta senise jagamise kehtima jätmist. Suure riskiga võlgnikud ja probleemsed riskipositsioonid tuleb sagedamini läbi vaadata. Krediidasutused ja investeerimisühingud korraldavad uue reitinguklassidesse ja kogumitesse jagamise, kui võlgniku või riskipositsiooni kohta saadakse olulist teavet;
- c) krediidasutused ja investeerimisühingud kasutavad tõhusat protsessi, et saada ja ajakohastada asjaomast teavet makseviivituse tõenäosusi mõjutavate võlgniku tunnuste ning makseviivitusest tingitud kahju-määrasid või ümberhindlustegureid mõjutavate tehingu tunnuste kohta.
2. Jaenõuete puhul krediidasutused ja investeerimisühingud vähemalt kord aastas kas vaatavad läbi võlgnike ja tehingute reitinguklassidesse ja kogumitesse jagamise ja korrigeerivad seda juhul, kui läbivaatamise tulemus ei õigusta senise jagamise kehtima jätmist, või vaatavad läbi iga tuvastatud riskikogumi kahju tunnused ja viivisseisundi, olenevalt sellest, kumb neist tegevustest on kohaldatav. Samuti vaatavad krediidasutused ja investeerimisühingud vähemalt kord aastas esindusliku valimi põhjal läbi igasse kogumisse kuuluvate individuaalsete riskipositsioonide seisundi, et tagada, et riskipositsioonid oleksid jätkuvalt õigetes kogumitesse jagatud, ja korrigeerivad seda jagamist juhul, kui läbivaatamise tulemus ei õigusta senise jagamise kehtima jätmist.

▼ C2

3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud meetoodika jaoks, mida pädevad asutused kasutavad reitinguklassidesse ja kogumitesse jagamise protsessi terviklikkuse hindamiseks, ning riskide regulaarse ja sõltumatu hindamise jaoks.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

*Artikkel 174***Mudelite kasutamine**

Kui krediidasutus või investeerimisühing kasutab riskipositsioonide võlgnike või tehingute reitinguklassidesse või kogumitesse jagamiseks statistilisi mudeleid ja muid mehaanilisi meetodeid, peavad täidetud olema järgmised tingimused:

- a) mudel on piisava prognoosivõimega ja selle kasutamine ei too kaasa omavahendite nõuete moonutamist. Sisendmuutujad moodustavad saadavate prognooside jaoks mõistliku ja tõhusa aluse. Mudel ei tohi sisaldada olulisi süstemaatilisi vigu;
- b) krediidasutusel või investeerimisühingul on mudelisse sisestavate andmete kontrollimiseks protsess, mis sisaldab andmete täpsuse, täielikkuse ja asjakohasuse hindamist;
- c) mudeli väljatöötamiseks kasutatud andmed kajastavad krediidasutuse või investeerimisühingu tegelike võlgnike või riskipositsioonide üldkogumit piisava esindatusega;
- d) krediidasutusel või investeerimisühingul on regulaarne mudeli valideerimise tsükkel, mis hõlmab mudeli toimimise ja stabiilsuse kontrolli, mudeli tehnilise kirjelduse läbivaatamist ja mudeli väljundite testimist tegelike tulemuste suhtes;
- e) krediidasutus või investeerimisühing täiendab statistilist mudelit inimese poolt tehtavate otsuste ja kontrolliga, et vaadata läbi mudelipõhised reitinguklassidesse ja kogumitesse määramised ja tagada mudelite asjakohane kasutamine. Läbivaatamisprotseduuri eesmärk on tuvastada ja piirata vigu, mis on seotud mudeli nõrkade külgedega. Inimese poolt tehtavates otsustes võetakse arvesse kogu asjakohast teavet, mida mudelis ei ole arvesse võetud. Krediidasutus või investeerimisühing dokumenteerib selle, mil viisil inimese poolt tehtavaid otsuseid ja mudeli tulemusi kombineeritakse.

*Artikkel 175***Reitingüsteemide dokumenteerimine**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud dokumenteerivad oma reitingüsteemide ülesehituse ja nende toimimise üksikasjad. Dokumentatsioon peab tõendama vastavust käesolevas jaos sätestatud nõuetele ja selles käsitletavate teemade hulka peavad kuuluma portfelli diferentseerimine, reitingukriteeriumid, võlgnikele ja riskipositsioonidele reitinguid määravate poolte ülesanded, reitinguklassidesse või kogumitesse jagamise läbivaatamise sagedus ja reitinguprotsessi juhtkonnapolne järelevalve.

▼ **C2**

2. Krediidiasutus või investeerimisühing dokumenteerib reitingukriteeriumide valiku põhjendused ja seda toetava analüüsi. Krediidiasutus või investeerimisühing dokumenteerib kõik suuremad muudatused riskidele reitingu andmise protsessis ja kõnealune dokumentatsioon peab aitama tuvastada muudatusi, mis on tehtud riskidele reitingu andmise protsessis pärast pädevate asutuste poolset viimast läbivaatamist. Samuti tuleb dokumenteerida reitingute määramise korraldus, sealhulgas reitingute määramise protsess ja sisekontrolli struktuur.

3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud dokumenteerivad spetsiifilised asutusesiseselt kasutatavad makseviivituse ja kahju määratlused ning tagavad nende kooskõla käesolevas määruses sätestatud määratlustega.

4. Kui krediidiasutus või investeerimisühing kasutab reitinguprotsessis statistilisi mudeleid, peab ta dokumenteerima nende meetodika. Kõnealune materjal peab:

- a) andma üksikasjaliku ülevaate teooriatest, eeldustest ning matemaatilistest ja empiirilistest alustest, mida kasutatakse hinnangute omistamisel reitinguklassidele, üksikutele võlgnikele ja riskipositsioonidele või nende kogumitele, ning mudeli hindamisel kasutatava(te)st andmeallika(te)st;
- b) kehtestama mudeli valideerimiseks range statistilise protsessi, mis hõlmab viitajaga ja valimiväliste andmete põhjal tehtavaid mudeli toimimise teste;
- c) viitama mis tahes asjaoludele, mille korral mudel ei toimi tulemuslikult.

5. Juhul kui krediidiasutus või investeerimisühing on saanud reitingusüsteemi või reitingusüsteemis kasutatava mudeli kolmandast isikust müüjalt ja see müüja keeldub andmast krediidiasutusele või investeerimisühingule teavet või piirab tema juurdepääsu teabele, mis käsitleb kõnealuses reitingusüsteemis või mudelis kasutatavat meetodikat või meetodika või mudeli väljatöötamisel aluseks olnud andmeid, põhjendusega, et sellise teabe näol on tegemist ärisaladusega, peab krediidiasutus või investeerimisühing pädevale asutusele teda rahuldaval viisil tõendama, et käesolevas artiklis sätestatud nõuded on täidetud.

*Artikkel 176***Andmete kogumine ja säilitamine**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud koguvad ja säilitavad andmeid oma sisereitingute eri aspektide kohta vastavalt VIII osas sätestatule.

2. Äriühingute, krediidiasutuste ja investeerimisühingute ning keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete kohta ning selliste omakapitali investeeringute kohta, mille puhul krediidiasutus või investeerimisühing kasutab artikli 155 lõikes 3 sätestatud riskiparameetritel põhinevat meetodit, koguvad ja säilitavad krediidiasutused ja investeerimisühingud järgmisi andmeid:

- a) võlgnike ja tunnustatud garantiiandjate täielik reitinguajalugu;
- b) reitingute määramise kuupäevad;

▼ C2

- c) reitingu määramisel aluseks olnud põhiandmed ja meetoodika;
- d) reitingu määramise eest vastutava isiku nimi;
- e) andmed makseviituses olevate võlgnike ja riskipositsioonide kohta;
- f) kõnealuste makseviituste tekkimise kuupäevad ja asjaolud;
- g) andmed reitinguklassidega ja reitingute muutumisega seonduvate makseviituse tõenäosuste ja realiseerunud makseviituse määrade kohta.

3. Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes ei kasuta makseviitusest tingitud kahjumäärade ja ümberhindlustegurite sisehinnanguid, koguvad ja säilitavad andmeid realiseerunud makseviitusest tingitud kahjumäärade ja artikli 161 lõikes 1 sätestatud väärtuste võrdluste kohta ning realiseerunud ümberhindlustegurite ja artikli 166 lõikes 8 sätestatud väärtuste võrdluste kohta.

4. Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes kasutavad makseviitusest tingitud kahjumäärade ja ümberhindlustegurite sisehinnanguid, koguvad ja säilitavad järgmisi andmeid:

- a) täielik andmeajalugu tehingutele määratud reitingute ning iga reitinguskaalaga seonduvate makseviitusest tingitud kahjumäärade ja ümberhindlustegurite hinnangute kohta;
- b) reitingute määramise ja hinnangute andmise kuupäevad;
- c) tehingutele reitingute määramisel ning makseviitusest tingitud kahjumäärade ja ümberhindlustegurite hinnangute andmisel aluseks olnud põhiandmed ja meetoodika;
- d) tehingule reitingu määranud isiku ning makseviitusest tingitud kahjumäära ja ümberhindlusteguri hinnangud andnud isiku nimi;
- e) andmed iga makseviituses oleva riskipositsiooniga seonduvate prognoositud ja realiseerunud makseviitusest tingitud kahjumäärade ning ümberhindlustegurite kohta;
- f) nende krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul, kes kajastavad garantiide või krediituletisinstrumentide krediidiriski maandamise mõju makseviitusest tingitud kahjumäära kaudu, andmed riskipositsiooni makseviitusest tingitud kahjumäära kohta enne ja pärast garantii või krediituletisinstrumenti mõju hindamist;
- g) andmed iga makseviituses oleva riskipositsiooni kahju komponentide kohta.

▼ **C2**

5. Jaenõuete kohta koguvad ja säilitavad krediidasutused ja investeerimisühingud järgmisi andmeid:
- a) andmed, mida kasutatakse riskipositsioonide reitinguklassidesse või kogumitesse jagamise protsessis;
 - b) andmed riskipositsioonide reitinguklasside või kogumitega seonduvate hinnanguliste makseviivituse tõenäosuste, makseviivitusest tingitud kahjumäärade ja ümberhindlustegurite kohta;
 - c) andmed makseviivituses olevate võlgnike ja riskipositsioonide kohta;
 - d) makseviivituses olevate riskipositsioonide puhul andmed reitinguklasside või kogumite kohta, millesse riskipositsioon kuulus makseviivitusele eelnenud aasta jooksul, ning realiseerunud makseviivitusest tingitud kahjumäära ja ümberhindlusteguri väärtused;
 - e) andmed kvalifitseeruvate uuenevate jaenõuete kahjumäärade kohta.

*Artikkel 177***Kapitali adekvaatsuse hindamisel kasutatavad stressitestid**

1. Krediidasutustel ja investeerimisühingutel peavad olema usaldusväärsed kapitali adekvaatsuse hindamisel kasutatavad stressitestimise protsessid. Stressitestimine hõlmab selliste võimalike sündmuste ja majandustingimuste tulevaste muutuste väljaselgitamist, mis võiksid avaldada krediidasutuse või investeerimisühingu krediidiriski positsioonidele ebasoodsat mõju, ja krediidasutuse või investeerimisühingu selliste muutustega toimetuleku suutlikkuse hindamist.
2. Krediidasutused ja investeerimisühingud teevad regulaarselt krediidiriski stressiteste, et hinnata teatavate konkreetsete tingimuste mõju oma krediidiriski kogukapitali nõuetele. Kasutatava testi valib krediidasutus või investeerimisühing pädevate asutuste järelevalve all. Kasutatav test peab olema otstarbekas ja selles tuleb arvestada raskete, kuid siiski realiseeruda võivate majanduslanguse stsenaariumide mõju. Krediidasutus või investeerimisühing hindab oma reitingute muutumist erinevate stressitesti stsenaariumide alusel. Testitavad portfellid peavad katma valdava osa krediidasutuse või investeerimisühingu kogu riskipositsioonist.
3. Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes kasutavad artikli 153 lõikes 3 sätestatud käsitlust, arvestavad osana oma stressitestimise raamistikust krediidiriski kaitse andjate, eriti aga aktsepteeritavuse kriteeriumitele mittevastavate krediidiriski kaitse andjate krediidikvaliteedi halvenemise mõju.

2. a l a j a g u

Riski kvantifitseerimine*Artikkel 178***Võlgniku makseviivitus**

1. Võlgniku puhul loetakse tekkinuks makseviivitus, kui on esinenud üks või mõlemad järgmistest juhtumitest:

▼ C2

- a) krediidasutus või investeerimisühing leiab, et võlgnik tõenäoliselt ei tasu tema vastu olevaid krediidi iseloomuga nõudeid krediidasutusele või investeerimisühingule, tema emaettevõtjale või selle tütar-ettevõtjatele täielikult, kui krediidasutus või investeerimisühing ei rakendaks selliseid meetmeid nagu tagatise realiseerimine;

▼ M7

- b) võlgnik on jätnud tema vastu oleva olulise krediidinõude ► C5 finantsinstitutsioonile ◀, tema emaettevõtjale või selle tütar-ettevõtjatele üle 90 päeva tasumata. Jaenõuete klassi kuuluvate elamu-kinnisvara või VKE ärikinnisvaraga tagatud nõuete puhul ning samuti avaliku sektori asutuste vastu esitatavate nõuete puhul võivad pädevad asutused asendada 90 päeva 180 päevaga. 180 päeva ei kohaldata artikli 36 lõike 1 punkti m ja artikli 127 kohaldamisel.

▼ C2

Jaenõuete puhul võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kohaldada esimese lõigu punktides a ja b esitatud makseviivituse määratlust pigem konkreetse krediidilimiidi tasandil kui seoses laenuvõtja kõikide kohustuste kogusummaga.

2. Lõike 1 punkti b kohaldamisel kohaldatakse järgmist:

- a) arvelduskrediidi puhul algab viivispäevade loendamine alates päevast, mil võlgnik ületas kokkulepitud krediidilimiidi, võlgnikule teatati krediidilimiidi vähendamisest allapoole nõude jääki või võlgnik kasutas krediidilimiiti ilma loata ning tegemist on olulise summaga;
- b) punkti a kohaldamisel tähendab kokkulepitud krediidilimiit mis tahes krediidilimiiti, mille krediidasutus või investeerimisühing on määranud ja millest ta võlgnikku on teavitanud;
- c) krediitkaartide korral algab viivispäevade loendamine minimaalse tagasimakse maksetähtpäevast;
- d) tähtjaks tasumata krediidi iseloomuga nõude olulisust hinnatakse pädevate asutuste poolt määratud piirmäära suhtes. See piirmäär peab kajastama pädeva asutuse poolt mõistlikuks peetavat riskitaset;
- e) krediidasutustel ja investeerimisühingutel peavad olema dokumenteeritud põhimõtted viivispäevade arvestamise kohta, eelkõige tähtaegade uuendamise ning pikendamiste, muudatuste või edasilükkamiste, uuendamiste ja olemasolevate kontode tasaarvestamise kohta. Neid põhimõtteid tuleb kohaldada aja jooksul järjepidevalt ning need peavad olema kooskõlas krediidasutuse või investeerimisühingu sisemiste riskijuhtimise ja otsuste tegemise protsessidega.

3. Lõike 1 punkti a kohaldamisel tuleb tõenäolisele maksmatajätmisele osutavaks pidada järgmisi asjaolusid:

- a) krediidasutus või investeerimisühing liigitab võlgniku vastu oleva krediidi iseloomuga nõude viivisnõudeks;
- b) krediidasutus või investeerimisühing kajastab spetsiifilise krediidiriskiga korrigeerimise tulenevalt sellest, et võlgniku krediidikvaliteeti peetakse pärast nõude tekkimist oluliselt langenuks;

▼ C2

- c) krediidasutus või investeerimisühing müüb võlgniku vastu oleva krediidi iseloomuga nõude olulise majandusliku kahjuga;
- d) krediidasutus või investeerimisühing on nõus võlgniku vastu oleva krediidi iseloomuga nõude restruktureerimisega makseraskuste tõttu, mis tõenäoliselt vähendab finantskohustust tulenevalt põhisummast, intressist või vajaduse korral teenustasudest olulises summas loobumise või tasumise tähtaja edasilükkamise tõttu. Riskiparameetritel põhineva meetodi kohaselt hinnatavate omakapitali investeeringute korral hõlmab see omakapitali investeeringu enda makseraskustest tulenevat restruktureerimist;
- e) krediidasutus või investeerimisühing on esitanud taotluse võlgniku suhtes pankrotimenetluse või muu sarnase menetluse algatamiseks seoses krediidi iseloomuga nõudega, mis krediidasutusel või investeerimisühingul, tema emaettevõtjal või selle tütarettevõtjatel on võlgniku vastu;
- f) võlgnik on esitanud pankrotiavalduse või tema suhtes on algatatud pankrotimenetlus või muu sarnane kaitsemenetlus, mis väldiks või lükkaks edasi tema vastu oleva krediidi iseloomuga nõude tasumist krediidasutusele või investeerimisühingule, tema emaettevõtjale või selle tütarettevõtjatele.

4. Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes kasutavad väliseid andmeid, mis ei ole vastavuses lõikes 1 sätestatud makseviivituse määratlusega, teevad asjakohased korrigeerimised, et saavutada see, et need oleksid makseviivituse määratlusega üldjoontes vastavuses.

5. Kui krediidasutus või investeerimisühing leiab, et eelnevalt makseviivituses olnud nõue on selline, et ühtki makseviivitusele osutatavat asjaolu enam ei esine, annab krediidasutus või investeerimisühing võlgnikule või tehingule reitingu selliselt, nagu ta teeb seda makseviivituses mitteolevate nõuete puhul. Kui hiljem tekib taas vastavus makseviivituse määratlusele, loetakse toimunuks järgmine makseviivituse juht.

6. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada tingimused, mille alusel pädev asutus kehtestab lõike 2 punktis d osutatud piirmäära.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

7. EBA annab välja suunised käesoleva artikli kohaldamiseks. Kõnealused suunised võetakse vastu määruse (EL) nr 1093/2010 artiklis 16 sätestatud korras.

*Artikkel 179***Hindamise üldised nõuded**

1. Reitinguklasside või kogumitega seotud riskiparameetrite kvantifitseerimisel peavad krediidasutused ja investeerimisühingud kohaldama järgmisi nõudeid:

▼ C2

- a) krediidasutuse või investeerimisühingu riskiparameetrite sisehinnaangud makseviivituse tõenäosuse, makseviivitusest tingitud kahjumäära, ümberhindlusteguri ja oodatava kahju määra kohta peavad põhinema kõigil asjakohastel andmetel, teabel ja meetoditel. Hinnangud saadakse ajaloolise kogemuse ja empiiriliste tõendite alusel ja need ei põhine vaid subjektiivsetel kaalutlustel. Hinnangud peavad olema usutavad ja arusaadavad ning põhinema vastavate riskiparameetrite olulistel teguritel. Mida vähem andmeid krediidasutusel või investeerimisühingul on, seda konservatiivsemad hinnangud peab ta andma;
- b) krediidasutus või investeerimisühing peab suutma oma varasemates kahjukogemustes eristada makseviivituse sagedust, makseviivitusest tingitud kahjumäära, ümberhindlustegurit või oodatava kahju määra hinnangute kasutamisel kahju selliste tegurite lõikes, mida ta peab vastavate riskiparameetrite teguriteks. Krediidasutuse või investeerimisühingu hinnangud peavad kajastama pikaajalist kogemust;
- c) krediidasutus või investeerimisühing peab võtma arvesse kõiki muutusi laenuandmise praktikas või sissenõudmise protsessis artikli 180 lõike 1 punktis h ja lõike 2 punktis e, artikli 181 lõike 1 punktis j ja lõikes 2 ning artikli 182 lõigetes 2 ja 3 viidatud vaatlusperioodidel. Krediidasutuse või investeerimisühingu hinnangud peavad kajastama tehnoloogia arengu ning uute andmete ja muu teabe mõju, kui need muutuvad kättesaadavaks. Krediidasutused ja investeerimisühingud vaatavad oma hinnangud läbi uue teabe ilmnemisel, kuid vähemalt kord aastas;
- d) hinnangu andmisel alusandmetena kasutatud riskipositsioonid, andmete loomisel kasutatud laenuandmise standardid ja muud asjaomased näitajad peavad olema võrreldavad krediidasutuse või investeerimisühingu riskipositsioonide ja standarditega. Andmete aluseks olevad majandus- ja turutingimused peavad olema võrreldavad praeguste ja prognoositavate tingimustega. Riskipositsioonide arv valimis ja kvantifitseerimiseks kasutatavate andmete ajavahemik peavad olema piisavad, et krediidasutus või investeerimisühing oleks veendunud oma hinnangute täpsuses ja usaldusväärsuses;
- e) ostetud nõuete puhul peavad hinnangud kajastama kogu ostjast krediidasutusele või investeerimisühingule kättesaadavat asjakohast teavet aluseks olevate nõuete kvaliteedi kohta, sealhulgas andmeid samaste kogumite kohta, mida pakuvad müüja, ostjast krediidasutus või investeerimisühing või välised allikad. Ostjast krediidasutus või investeerimisühing hindab kõiki müüjalt saadud andmeid, millele ta tugineb;
- f) krediidasutus või investeerimisühing korrigeerib oma hinnangud konservatiivsemaks sõltuvalt eeldatavast hinnangute veavahemikust. Kui meetodeid ja andmeid peetakse vähem veenvaks, on eeldatav veavahemik suurem ja ka konservatiivsus peab suurem olema.

Kui krediidasutused ja investeerimisühingud kasutavad riskikaalude arvutamiseks ja oma asutusesisestel eesmärkidel erinevaid hinnanguid, tuleb see dokumenteerida ning see peab olema mõistlik. Kui krediidasutused ja investeerimisühingud suudavad tõendada oma pädevatele asutustele, et enne 1. jaanuari 2007 kogutud andmeid on asjakohaselt korrigeeritud, et saavutada see, et need oleksid üldjoontes vastavuses artiklis 178 sätestatud makseviivituse määratlusega või kahjuga, võivad pädevad asutused lubada krediidasutustele ja investeerimisühingutele teatavat paindlikkust andmete suhtes nõutavate standardite kohaldamisel.

▼ C2

2. Kui krediidasutus või investeerimisühing kasutab andmeid, mis on koondatud eri krediidasutustest või investeerimisühingutest, tuleb tal täita järgmiseid nõudeid:
- a) kogumis olevate teiste krediidasutuste ja investeerimisühingute reitingusüsteemid ja kriteeriumid on sarnased tema enda kasutatavatega;
 - b) kogum on esinduslik portfelli suhtes, mille jaoks koondatud andmeid kasutatakse;
 - c) krediidasutus või investeerimisühing kasutab koondatud andmeid aja jooksul järjepidevalt oma hinnangute jaoks;
 - d) krediidasutus või investeerimisühing peab tagama oma reitingusüsteemide terviklikkuse;
 - e) krediidasutus või investeerimisühing säilitab organisatsioonisiselt piisava arusaama oma reitingusüsteemidest, sealhulgas suutlikkuse tulemuslikult jälgida ja auditeerida reitingu andmise protsessi.

*Artikkel 180***Makseviivituse tõenäosuse hindamise erinõuded**

1. Reitinguklasside või kogumitega seotud riskiparameetrite kvantifitseerimisel kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud Äriühingute, krediidasutuste ja investeerimisühingute ning keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete puhul ning selliste omakapitali investeeringute puhul, mille korral krediidasutus või investeerimisühing kasutab artikli 153 lõikes 3 sätestatud riskiparameetritel põhinevat meetodit, järgmisi makseviivituse tõenäosuse hindamise erinõudeid:
- a) krediidasutused ja investeerimisühingud hindavad makseviivituse tõenäosusi võlgniku reitinguklasside lõikes pikaajalise vaatlusperioodi üheaastaste makseviivituse määrade keskmise alusel. Makseviivituse tõenäosuse hinnangud suure finantsvõimendusega võlgnike puhul või võlgnike puhul, kelle varad on valdavalt kaubeldavad varad, kajastavad alusvara tulemusnäitajaid, võttes aluseks stressiolukorra volatiilsuse perioodid;
 - b) äriühingute vastu olevate ostetud nõuete puhul võivad krediidasutused ja investeerimisühingud hinnata oodatava kahju määra (EL) võlgniku reitinguklassi lõikes pikaajalise vaatlusperioodi üheaastaste realiseerunud kahjumäärade keskmise alusel;
 - c) kui krediidasutus või investeerimisühing tugineb äriühingute vastu olevate ostetud nõuete makseviivituse tõenäosuste ja makseviivitusest tingitud kahjumäärade pikaajalise keskmise hinnangu tuletamisele oodatava kahju määra hinnangule ning makseviivituse tõenäosuse või makseviivitusest tingitud kahjumäära asjakohasele hinnangule, peab kogukahju hindamise protsess vastama üldistele makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamise standarditele, mis on sätestatud käesolevas osas, ja tulemus peab vastama artikli 181 lõike 1 punktis a sätestatud makseviivitusest tingitud kahjumäära põhimõttele;
 - d) krediidasutused ja investeerimisühingud kasutavad makseviivituse tõenäosuse hindamise tehnikaid ainult koos toetava analüüsiga. Krediidasutused ja investeerimisühingud võtavad arvesse subjektiivsete kaalutluste tähtsust eri tehnikate tulemuste kombineerimisel ning tehnikatest ja teabest tulenevate piirangute tõttu tehtavatel korrigeerimistel;

▼ C2

- e) kui krediidasutus või investeerimisühing kasutab makseviivituse tõenäosuse hindamisel andmeid sisemiste makseviivituste esinemise kohta, peavad hinnangud kajastama laenude väljastamise standardeid ning mis tahes erinevusi andmete aluseks olnud reitingusüsteemi ja hetkel kasutatava reitingusüsteemi vahel. Kui laenude väljastamise standardid või reitingusüsteemid on muutunud, suurendab krediidasutus või investeerimisühing makseviivituse tõenäosuse hinnangu konservatiivsust;
- f) kui krediidasutus või investeerimisühing seob oma sisemised reitinguklassid krediidikvaliteeti hindava asutuse või sarnase organisatsiooni kasutatava reitinguskaalaga või kaardistab need kõnealusel skaalal ning seejärel määrab oma reitinguklassidele kõnealuse välise reitinguskaala puhul esinenud makseviivituse määra, tuginetakse kaardistamisel sisemiste reitingukriteeriumide ja välise organisatsiooni kasutatavate kriteeriumide võrdlusele ning mis tahes ühiste võlgnike sise- ja välisreitingu võrdlusele. Kaardistamise meetodis ja alusandmetes tuleb vältida moonutusi ja vastuolusid. Kvantifitseerimiseks kasutatavate andmete aluseks olevad välise organisatsioonide kriteeriumid keskenduvad vaid makseviivituse riskile ega kajasta tehingu tunnuseid. Krediidasutuse või investeerimisühingu analüüs sisaldab kasutatud makseviivituse määratluste võrdlust kooskõlas artiklis 178 esitatud nõuetega. Krediidasutus või investeerimisühing dokumenteerib kõnealuse kaardistamise põhimõtted;
- g) kui krediidasutus või investeerimisühing kasutab makseviivituse prognoosimisel statistilisi mudeleid, on tal lubatud hinnata makseviivituse tõenäosusi kui kõnealusesse reitinguklassi kuuluvate üksikute võlgnike makseviivituse tõenäosuse hinnangute aritmeetilist keskmist. Makseviivituse tõenäosuse mudelite kasutamine krediidasutuse või investeerimisühingu poolt sellisel eesmärgil peab vastama artiklis 174 sätestatud standarditele;
- h) olenemata sellest, kas krediidasutus kasutab makseviivituse tõenäosuse hindamisel väliseid, sisemisi või koondatud andmeallikaid või nende kolme kombinatsiooni, peab kasutatava ajaloolise vaatlusperioodi pikkus olema vähemalt ühe allika puhul vähemalt viis aastat. Kui kättesaadav vaatlusperiood on mis tahes allika puhul pikem ja need andmed on asjakohased, kasutatakse pikemat perioodi. Käesolevat punkti kohaldatakse ka riskiparameetritel põhineva meetodi kohaldamisel omakapitali suhtes. Pädevate asutuste loal võivad krediidasutused ja investeerimisühingud, kes ei ole saanud pädevatelt asutustelt artikli 143 kohast luba kasutada makseviivitusest tingitud kahjumäärade või ümberhindlustegurite sisehinnanguid, kasutada sisereitingute meetodi rakendamisel asjakohaseid kaheaastase perioodi andmeid. Kõnealust perioodi pikendatakse igal aastal ühe aasta võrra kuni asjaomased andmed hõlmavad viieaastast perioodi.
2. Jaenõuete puhul kohaldatakse järgmisi nõudeid:
- a) krediidasutused ja investeerimisühingud hindavad makseviivituse tõenäosusi võlgniku reitinguklasside või kogumite lõikes pikaajalise vaatlusperioodi üheaastaste makseviivituse määrade keskmise alusel;
- b) makseviivituse tõenäosuse hinnangud võib tuletada ka kogukahju hinnangust ja asjakohastest makseviivitusest tingitud kahjumäärade hinnangutest;

▼ C2

- c) krediidasutused ja investeerimisühingud käsitlevad nõuete reitinguklassidesse või kogumitesse jagamiseks kasutatavaid siseandmeid kahju tunnuste hindamisel esmase teabeallikana. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad kasutada väliseid andmeid (sealhulgas koondatud andmeid) või statistilisi kvantifitseerimise mudeleid, tingimusel et on olemas mõlemad järgmised tugevad seosed:
- i) seos krediidasutuse või investeerimisühingu poolt nõuete reitinguklassidesse või kogumitesse jagamisel kohaldatava protsessi ja väliste andmeallikate poolt kasutatud protsessi vahel ning
 - ii) seos krediidasutuste või investeerimisühingu sisemise riskiprofiili ja väliste andmete koosseisu vahel;
- d) kui krediidasutus või investeerimisühing tugineb jaenõuete makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära pikaajalise keskmise hinnangu tuletamisel kogukahju hinnangule ja asjakohasele makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangule, peab kogukahju hindamise protsess vastama üldistele makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamise standarditele, mis on sätestatud käesolevas osas, ja tulemus peab vastama artikli 181 lõike 1 punktis a sätestatud makseviivitusest tingitud kahjumäära põhimõttele;
- e) olenemata sellest, kas krediidasutus või investeerimisühing kasutab kahjutunnuste hindamisel väliseid, sisemisi või koondatud andmeallikaid või nende kolme kombinatsiooni, peab kasutatava ajaloolise vaatlusperioodi pikkus vähemalt ühe allika puhul olema vähemalt viis aastat. Kui kättesaadav vaatlusperiood on mis tahes allika puhul pikem ja need andmed on asjakohased, kasutatakse pikemat perioodi. Krediidasutus või investeerimisühing võib ajaloolistele andmetele anda väiksema kaalu juhul, kui hilisemate andmete kasutamine võimaldab kahjumäärasid usaldusväärsemalt prognoosida. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad pädeva asutuse loal kasutada sisereitingute meetodi rakendamisel asjakohaseid kaheaastase perioodi andmeid. Kõnealust perioodi pikendatakse igal aastal ühe aasta võrra kuni asjaomased andmed hõlmavad viieaastast perioodi;
- f) krediidasutused ja investeerimisühingud teevad kindlaks riskiparameetrite prognoositud muutused krediidiriski positsioonide kehtivusaaja jooksul (hooajaline mõju) ja analüüsivad neid.

Ostetud jaenõuete puhul võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada väliseid ja sisemisi võrdlusandmeid. Krediidasutused ja investeerimisühingud kasutavad võrdlusalustena kõiki asjakohaseid andmeallikaid.

3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, millega täpsustatakse järgmist:

- a) tingimused, mille alusel pädevad asutused võivad anda lõike 1 punktis h ja lõike 2 punktis e osutatud load;
- b) meetodika, mille alusel pädevad asutused hindavad meetodikat, mida krediidasutus või investeerimisühing kasutab makseviivituse tõenäosuse hindamiseks vastavalt artiklile 143.

▼ C2

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

*Artikkel 181***Makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnangute erinõuded**

1. Reitinguklasside või kogumitega seotud riskiparameetrite kvantifitseerimisel kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud järgmisi makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnangute erinõudeid:

- a) krediidasutused ja investeerimisühingud hindavad makseviivitusest tingitud kahjumäärasid tehingupõhiste reitinguklasside või kogumite lõikes tehingupõhiste reitinguklasside või kogumite keskmiste realiseerunud makseviivitusest tingitud kahjumäärade alusel, kasutades selleks kõiki andmeallikates täheldatud makseviivituse juhtusid (makseviivituste arvuga kaalutud keskmine);
- b) krediidasutused ja investeerimisühingud kasutavad majanduslanguse puhuks sobivaid makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnanguid, kui need on konservatiivsemad kui pikaajalised keskmised hinnangud. Kui reitingusüsteemi realiseerunud makseviivitusest tingitud kahjumäärad on reitinguklasside või kogumite lõikes eeldatavalt aja jooksul konstantsed, peavad krediidasutused ja investeerimisühingud korregeerima riskiparameetrite hinnanguid reitinguklasside või kogumite kaupa, et vähendada majanduslangusest tulenevat mõju omavahenditele;
- c) krediidasutus või investeerimisühing võtab arvesse mis tahes sõltuvuse määra võlgniku ja tagatise või tagatise andja riskide vahel. Märkimisväärse sõltuvuse astmega juhtusid käsitletakse konservatiivselt;
- d) krediidasutused ja investeerimisühingud käsitlevad alusvaraks oleva kohustuse ja tagatise valuutade mittevastavusi makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangus konservatiivselt;
- e) kui makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangutes võetakse arvesse tagatise olemasolu, ei põhine need hinnangud ainult tagatise hinnangulisel turuväärtusel. Makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangutes tuleb arvestada mõjuga, mis tuleneb krediidasutuste ja investeerimisühingute võimalikust suutmatusest saavutada kiiresti kontroll tagatise üle ja see realiseerida;
- f) kui makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangutes võetakse arvesse tagatise olemasolu, kehtestavad krediidasutused ja investeerimisühingud 4. peatüki 3. jaos sätestatuga üldiselt vastavuses olevad sisemised nõuded tagatiste haldamisele, õiguskindlusele ja riskijuhtimisele;
- g) kui krediidasutus või investeerimisühing võtab tagatist arvesse vastaspoole krediidiriski riskipositsiooni väärtuse määramisel vastavalt 6. peatüki 5. või 6. jaole, ei võta ta makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangutes arvesse summasid, mida loodetakse saada tagasi asjaomase tagatise arvel;

▼ C2

- h) juba makseviivituses olevate riskipositsioonide puhul kasutab krediidiasutus või investeerimisühing iga riskipositsiooni oodatava kahju määra täpseimate hinnangute summat, võttes arvesse antud ajahetke majanduskeskkonna tingimusi ja riskipositsiooni staatust ning maksevõime taastamise perioodi ajal, st makseviivituse kuupäeva ja riskipositsiooni lõpliku likvideerimise vahelisel ajal, tekkida võivatest täiendavatest ootamatutest kahjudest tingitud kahjumäära suurenemise hinnangut;
- i) kui viivises olevad maksmata teenustasud on kapitaliseeritud krediidiasutuse või investeerimisühingu kasumiaruandes, lisatakse need krediidiasutuse või investeerimisühingu riskipositsiooni ja kahju arvestusele;
- j) äriühingute, krediidiasutuste ja investeerimisühingute ning keskvalituste ja keskpankade vastu olevate nõuete puhul põhinevad makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangud vähemalt ühe andmeallika puhul vähemalt viie aasta andmetel, kusjuures perioodi pikendatakse pärast rakendamist igal aastal ühe aasta võrra, kuni saavutatakse vähemalt seitsme aasta pikkune periood. Kui kättesaadav vaatlusperiood on mis tahes allika puhul pikem ja need andmed on asjakohased, kasutatakse pikemat perioodi.

2. Jaenõuete puhul võivad krediidiasutused ja investeerimisühingud teha järgmist:

- a) tuletada makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangud realiseerunud kahjudest ja asjakohastest makseviivituste tõenäosuse hinnangutest;
- b) kajastada tuleviku krediidilimiidi kasutust kas oma ümberhindlustegurites või makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangutes;
- c) ostetud jaenõuete puhul kasutada makseviivitusest tingitud kahjumäärade hindamiseks väliseid ja sisemisi võrdlusandmeid.

Jaenõuete korral põhinevad makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangud vähemalt viie aasta andmetel. Krediidiasutus või investeerimisühing võib ajaloolistele andmetele anda väiksema kaalu juhul, kui hilisemate andmete kasutamine võimaldab kahjumäärasid usaldusväärsemalt prognoosida. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad pädeva asutuse loal kasutada sisereitingute meetodi rakendamisel asjakohaseid kaheaastase perioodi andmeid. Kõnealust perioodi pikendatakse igal aastal ühe aasta võrra kuni asjaomased andmed hõlmavad viieaastast perioodi.

3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, millega täpsustatakse järgmist:

- a) lõikes 1 osutatud majanduslanguse iseloom, tõsidus ja kestus;
- b) tingimused, mille alusel pädev asutus võib lubada krediidiasutusel või investeerimisühingul vastavalt lõikele 2 kasutada asjakohaseid kaheaastase perioodi andmeid, kui krediidiasutus või investeerimisühing rakendab sisereitingute meetodit.

▼ C2

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

*Artikkel 182***Ümberhindlustegurite sisehinnangute erinõuded**

1. Reitinguklasside või kogumitega seotud riskiparameetrite kvantifitseerimisel kohaldavad krediitdiasutused ja investeerimisühingud järgmisi ümberhindlustegurite sisehinnangute erinõudeid:

- a) krediitdiasutused ja investeerimisühingud hindavad ümberhindlustegureid tehingupõhiste reitinguklasside või kogumite lõikes tehingupõhiste reitinguklasside või kogumite keskmiste realiseerunud ümberhindlustegurite alusel, kasutades selleks makseviivituste arvuga kaalutud keskmist, mis leitakse andmeallikates täheldatud kõikide makseviivituse juhtude põhjal;
- b) krediitdiasutused ja investeerimisühingud kasutavad majanduslanguse puhuks sobivaid ümberhindlustegurite hinnanguid, kui need on konservatiivsemad kui pikaajalised keskmised hinnangud. Kui reitingusüsteemi realiseerunud ümberhindlustegurid on reitinguklasside või kogumite lõikes eeldatavalt aja jooksul konstantsed, peavad krediitdiasutused ja investeerimisühingud korrigeerima riskiparameetrite hinnanguid reitinguklasside või kogumite kaupa, et vähendada majanduslangusest tulenevat mõju omavahenditele;
- c) krediitdiasutuste ja investeerimisühingute ümberhindlustegurite hinnangud peavad kajastama võlgniku täiendavat krediidilimiidi kasutamise võimalikkust enne ja pärast makseviivituse tekkimist. Ümberhindlusteguri hinnang peab olema konservatiivsem, kui on põhjust eeldada tugevamat positiivset korrelatsiooni makseviivituste sageduse ja ümberhindlusteguri suuruse vahel;
- d) ümberhindlustegurite hindamisel võtavad krediitdiasutused ja investeerimisühingud arvesse oma konkreetseid põhimõtteid ja strateegiaid, mis on võetud vastu seoses kontode jälgimise ja maksete töötlemisega. Krediitdiasutused ja investeerimisühingud peavad samuti võtma arvesse oma suutlikkust ja tahet hoida ära edaspidist krediidilimiidi kasutamist olukordades, mis on lähedased makseviivitusele, näiteks lepingute rikkumised ja muud tehnilise makseviivituse juhud;
- e) krediitdiasutustel ja investeerimisühingutel peavad olema kehtestatud piisavad süsteemid ja protseduurid selleks, et jälgida tehingusummasisi, krediidilimiinide kasutatud osa ja kogu krediidilimiidi suhet ning kasutatud osa muutusi võlgnike ja reitinguklasside lõikes. Krediitdiasutus või investeerimisühing peab suutma jälgida igapäevaselt laenujääke;

▼ C2

f) kui krediidasutused ja investeerimisühingud kasutavad riskiga kaalutud vara arvutamiseks ja asutusesisestel eesmärkidel erinevaid ümberhindlustegurite hinnanguid, tuleb see dokumenteerida ja see peab olema mõistlik.

2. Äriühingute, krediidasutuste ja investeerimisühingute ning keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete puhul põhinevad ümberhindlustegurite hinnangud vähemalt ühe andmeallika puhul vähemalt viie aasta andmetel, kusjuures perioodi pikendatakse pärast rakendamist igal aastal ühe aasta võrra, kuni saavutatakse vähemalt seitsme aasta pikkune periood. Kui kättesaadav vaatlusperiood on mis tahes allika puhul pikem ja need andmed on asjakohased, kasutatakse pikemat perioodi.

3. Jaenõuete puhul võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kajastada tuleviku krediidikasutust kas ümberhindlustegurites või makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangutes.

Jaenõuete puhul põhinevad ümberhindlustegurite hinnangud vähemalt viie aasta andmetel. Erandina lõike 1 punktist a võib krediidasutus või investeerimisühing anda ajaloolistele andmetele väiksema kaalu juhul, kui hilisemad andmed võimaldavad tuleviku krediidikasutust usaldusväärsemalt prognoosida. Pädevate asutuse loal võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada sisereitingute meetodi rakendamisel asjakohaseid kaheaastase perioodi andmeid. Kõnealust perioodi pikendatakse igal aastal ühe aasta võrra kuni asjaomased andmed hõlmavad viieaastast perioodi.

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, millega täpsustatakse järgmist:

a) lõikes 1 osutatud majanduslanguse iseloom, tõsidus ja kestus;

b) tingimused, mille alusel pädev asutus võib lubada krediidasutusel või investeerimisühingul kasutada asjakohaseid andmeid, mis hõlmavad kaheaastast ajavahemikku ajal, mil krediidasutus või investeerimisühing rakendab sisereitingute meetodit esimest korda.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklites 10 kuni 14.

Artikkel 183

Nõuded hindamaks garantiide ja krediidituletisinstrumentide mõju äriühingute, krediidasutuste ja investeerimisühingute ning keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevatele nõuetele, kui kasutatakse makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, ning jaenõuetele

1. Seoses aktsepteeritavate garantiidandjate ja garantiidega kohaldatakse järgmisi nõudeid:

▼ C2

- a) krediidasutustel ja investeerimisühingutel on selgelt määratletud kriteeriumid selle kohta, millist liiki garantiid andjate antud garantiid nad võtavad arvesse riskiga kaalutud vara arvutamisel;
- b) tunnustatud garantiid andjate suhtes kohaldatakse samu eeskirju, mis on sätestatud võlgnike suhtes artiklites 171, 172 ja 173;
- c) garantii olemasolu on kirjalikult tõendatud, see ei ole garantii andja poolt tühistatav, see on jõus kuni kohustuse täieliku täitmiseni (garantii summa ja tähtaja ulatuses) ja on garantii andja vastu õiguslikult täitmisele pööratav selles jurisdiktsioonis, kus garantii andjal on varasid arestimiseks ja kohtuotsuse täitmiseks. Tingimuslikke garantiisid, millega kaasnevad tingimused, mille kohaselt garantii andja võib kohustuse täitmisest loobuda, võib aktsepteerida pädevate asutuste loal. Garantii andja liigi määramise kriteeriumides võetakse piisavalt arvesse riski maandamise mõju mis tahes võimalikku vähenemist.

2. Krediidasutusel või investeerimisühingul on selgelt määratletud kriteeriumid reitinguklasside, kogumite või makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangute korrigeerimiseks ning jaenõuete ja aktsepteeritavate ostetud nõuete puhul nõuete reitinguklassidesse või kogumitesse jagamise kord, et kajastada garantiide mõju riskiga kaalutud vara arvutamisel. Need kriteeriumid peavad vastama artiklites 171, 172 ja 173 sätestatud nõuetele.

Kriteeriumid peavad olema usutavad ja arusaadavad. Nendega hinnatakse garantii andja võimet ja tahet täita garantiist tulenevaid kohustusi, garantii andja tehtavate maksete tõenäolist ajastust, ning seda, mil määral on garantii andja suutlikkus täita garantiiga seotud kohustusi korrelatsioonis võlgniku tagasimakse suutlikkusega ja millises ulatuses jääb võlgniku suhtes alles jääkrisk.

3. Käesolevas artiklis garantiidele sätestatud nõudeid kohaldatakse ka ühe alusvaraga krediidituletisinstrumentide suhtes. Juhul kui esineb mittevastavus krediidituletisinstrumenti alusvaraks oleva võlainstrumenti ja krediidituletisinstrumenti tingimuste aluseks oleva võlainstrumenti või krediidisündmuse toimumise kindlakstegemiseks kasutava võlainstrumenti vahel, kohaldatakse artikli 216 lõikes 2 sätestatud nõudeid. Jaenõuete ja aktsepteeritavate ostetud nõuete puhul kohaldatakse nõuete reitinguklassidesse või kogumitesse jagamisel käesolevat lõiget.

Kriteeriumidega käsitletakse krediidituletisinstrumentidest tulenevate väljamaksete struktuuri ja hinnatakse konservatiivselt selle mõju sissenõudmiste tasemele ja ajastusele. Krediidasutus või investeerimisühing võtab arvesse, millises ulatuses jäävad alles muud liiki jääkriskid.

4. Lõigetes 1–3 sätestatud nõudeid ei kohaldata krediidasutuste ja investeerimisühingute, keskvalitsuste ja keskpankade ning artikli 201 lõike 1 punktis g sätestatud nõuetele vastavate äriühingute antud garantiid suhtes, kui krediidasutus või investeerimisühing on saanud loa kohaldada selliste üksuste vastu olevate nõuete suhtes standardmeetodit vastavalt artiklitele 148 ja 150. Kõnealusel juhul kohaldatakse 4. peatükis sätestatud nõudeid.

▼ **C2**

5. Jaegarantiide puhul kohaldatakse lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud nõudeid ka riskipositsioonide reitinguklassidesse või kogumitesse jagamise ja makseviivituse tõenäosuse hindamise korral.

6. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada tingimused, mille alusel pädevad asutused võivad lubada arvesse võtta tingimuslikke garantiisid.

EBA need osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

*Artikkel 184***Tingimused ostetud nõuete puhul**

1. Ostetud nõuete reitinguklasside või kogumitega seotud riskiparameetrite kvantifitseerimisel tagavad krediidasutused ja investeerimisühingud, et lõigetes 2–6 sätestatud tingimused on täidetud.

2. Tehingu struktuuriga peab olema tagatud see, et kõikide prognoositavate asjaolude korral on krediidasutusel või investeerimisühingul tegelik omandiõigus ja kontroll kõigi nõuetest saadavate laekumiste üle. Kui võlgnik teostab makseid otse nõuete müüjale või maksete vahendajale, peab krediidasutus või investeerimisühing korrapäraselt kontrollima, et maksed tehakse täies ulatuses ja lepinguliste tingimuste alusel. Krediidasutustel ja investeerimisühingutel on protseduurid selle tagamiseks, et omandiõigus nõuete ja laekumiste suhtes on kaitstud pankrotist tulenevate viivituste või juriidiliste vaidluste eest, mis võiksid oluliselt edasi lükata laenuandja võimalusi realiseerida või üle anda nõudeid või takistada tal säilitada kontrolli laekumiste üle.

3. Krediidasutus või investeerimisühing jälgib nii ostetud nõuete kvaliteeti kui ka nõuete müüja ja maksete vahendaja finantsseisundit. Kohaldatakse järgmist:

- a) krediidasutus või investeerimisühing hindab ostetud nõuete kvaliteedi ja nii nõuete müüja kui ka maksete vahendaja finantsseisundi vahelist korrelatsiooni ning kehtestab sisemised põhimõtted ja protseduurid, mis tagavad piisava kaitse mis tahes eriolukordade vastu, sealhulgas määrab sisemise riskireitingu igale nõuete müüjale ja maksete vahendajale;
- b) krediidasutusel või investeerimisühingul on selged ja tulemuslikud põhimõtted ja protseduurid nõuete müüjate ja maksete vahendajate aktsepteeritavuse kindlaksmääramiseks. Krediidasutus või investeerimisühing või tema esindaja peab korrapäraselt kontrollima nõuete müüjate ja maksete vahendajate tegevust, et teha kindlaks nõuete müüjate ja maksete vahendajate esitatud aruannete õigsus, avastada pettusi või tegevuse nõrkusi ning kontrollida nõuete müüja krediidieeskirjade kvaliteeti ja maksete vahendaja sissenõudmiseeskirju ja -menetlusi. Selliste läbivaatuste tulemused tuleb dokumenteerida;

▼ C2

- c) krediidasutus või investeerimisühing hindab ostetud nõuete kogumite iseloomulikke tunnuseid, sealhulgas ülelaekumisi, müüja maksevõlgnevuste ajalugu, ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid ja ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlusi, nõuete maksetingimusi ja võimalikke vastunõudeid;
- d) krediidasutusel või investeerimisühingul on tulemuslikud põhimõtted ja protseduurid ühe võlgniku suhtes riskide kontsentreerumise jälgimiseks koondalusel nii ostetud nõuete kogumite siseselt kui nende lõikes;
- e) krediidasutus või investeerimisühing tagab, et ta saab maksete vahendajalt õigeaegselt ja piisavalt üksikasjalikke aruandeid nõuete aegumiste ja lahjenduste kohta, et tagada vastavus krediidasutuse või investeerimisühingu aktsepteeritavuse kriteeriumidega ja ostetud nõudeid käsitleva ettemaksete korruga ning tagada tõhusad meetmed nõuete müüja müügi- ja lahjendustingimuste jälgimiseks ja kinnitamiseks.

4. Krediidasutusel või investeerimisühingul on süsteemid ja protseduurid nõuete müüja finantsseisundi ja ostetud nõuete kvaliteedi halvenemise kindlakstegemiseks varases staadiumis ning tekkivate probleemide ennetavaks käsitlemiseks. Eelkõige peavad krediidasutusel või investeerimisühingul olema selged ja tulemuslikud põhimõtted, protseduurid ja infosüsteemid lepingu rikkumiste jälgimiseks ning selged ja tulemuslikud põhimõtted ja protseduurid õiguslike meetmete võtmiseks ja probleemsete ostetud nõuetega tegelemiseks.

5. Krediidasutusel või investeerimisühingul on selged ja tulemuslikud põhimõtted ja protseduurid, mis reguleerivad ostetud nõuete, krediidi andmise ja laekumiste kontrollimist. Eelkõige nähakse kirjalike sisemiste põhimõtetega ette kõik nõuete ostmise programmi olulised elemendid, sealhulgas ettemaksete määrad, aktsepteeritavad tagatised, vajalikud dokumendid, kontsentratsiooni piirmäärad ja laekumiste käsitlemise viis. Nendes elementides võetakse asjakohaselt arvesse kõiki asjaomaseid ja olulisi tegureid, sealhulgas nõuete müüja ja maksete vahendaja finantsseisundit, riskide kontsentreerumist ning ostetud nõuete kvaliteedi ja nõuete müüja kliendibaasi suundumusi, ning sisemiste süsteemidega tagatakse, et raha makstakse välja ainult konkreetse toetava tagatise ja dokumentide olemasolu korral.

6. Krediidasutusel või investeerimisühingul on tulemuslik sisemine kord kõikide sise-eeskirjade ja protseduuride järgimise hindamiseks. Kõnealune kord hõlmab krediidasutuse või investeerimisühingu nõuete ostmise programmi kõigi kriitiliste etappide korrapäraseid auditeid, ülesannete lahususe kontrollimist esiteks nõuete müüja ja maksete vahendaja hindamise ning võlgniku hindamise vahel ning teiseks nõuete müüja ja maksete vahendaja hindamise ning nõuete müüja ja maksete vahendaja kohapealse auditi vahel, ning *back office*'i tegevuste hindamist, kusjuures erilist tähelepanu pööratakse kvalifikatsioonile, kogemustele, personali piisavusele ja toetavatele automatiseerimise süsteemidele.

▼ C2

3. alajagu

Sisehinnangute valideerimine*Artikkel 185***Sisehinnangute valideerimine**

Krediidasutused ja investeerimisühingud kohaldavad oma sisehinnangute valideerimisel järgmiseid nõudeid:

- a) krediidasutustel ja investeerimisühingutel on kehtestatud stabiilsed süsteemid reitingusüsteemide, protsesside ja kõikide asjaomaste riskiparameetrite hindamise täpsuse ja järjepidevuse valideerimiseks. Sisemine valideerimise protsess peab võimaldama krediidasutusel või investeerimisühingul hinnata sisereitingu ja riskide hindamise süsteemide toimimist järjepidevalt ja otstarbekalt;
- b) krediidasutused ja investeerimisühingud võrdlevad korrapäraselt realiseerunud makseviivituse määrasid igas reitinguklassis makseviivituse tõenäosuse hinnangutega ning kui realiseerunud makseviivituse määrad jäävad konkreetse reitinguklassi puhul väljapoole eeldatavat vahemikku, analüüsivad krediidasutused ja investeerimisühingud üksikasjalikult sellise kõrvalekalde põhjuseid. Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes kasutavad makseviivitusest tingitud kahjumäärade ja ümberhindlustegurite sisehinnanguid, teostavad kõnealuste hinnangute kohta sarnaseid analüüse. Sellistes võrdlustes kasutatakse ajaloolisi andmeid, mis katavad võimalikult pika perioodi. Krediidasutus või investeerimisühing dokumenteerib sellistes võrdlustes kasutatud meetodid ja andmed. Kõnealuseid analüüse ja dokumentatsiooni ajakohastatakse vähemalt kord aastas;
- c) krediidasutused ja investeerimisühingud kasutavad ka muid kvantitatiivseid valideerimismeetodeid ja võrdlusi asjaomaste väliste andmeallikatega. Analüüsi aluseks on andmed, mis on portfelli suhtes asjakohased, mida ajakohastatakse korrapäraselt ja mis katavad asjakohase vaatlusperioodi. Krediidasutuste ja investeerimisühingute sisemised hinnangud oma reitingusüsteemide toimimise kohta peavad põhinema võimalikult pikal perioodil;
- d) kvantitatiivseks valideerimiseks kasutatavad meetodid ja andmed on aja jooksul järjepidevad. Hindamise ja valideerimise meetodite ja andmete muutused (nii andmeallikates kui ka kaetud perioodides) dokumenteeritakse;
- e) krediidasutustel ja investeerimisühingutel on usaldusväärsed sisemised standardid olukordade jaoks, kus realiseerunud makseviivituste tõenäosuste, makseviivitusest tingitud kahjumäärade, ümberhindlustegurite ja oodatava kahju määra kasutamisel kogukahju kõrvalekaldest prognoosidest osutuvad piisavalt märkimisväärseks, et muuta hinnangute usaldusväärsus kaheldavaks. Nendes standardites võetakse arvesse majandustsükleid ja sarnaseid süsteemseid varieeruvusi makseviivituse juhtude andmetes. Kui realiseerunud väärtused ületavad järjepidevalt oodatavaid väärtusi, korrigeerivad krediidasutused ja investeerimisühingud oma hinnanguid kõrgemaks, et kajastada makseviivituse ja kahju andmeid.

▼ C2

4. alajagu

Sisemudelitel põhineva meetodi korral omakapitali investeringutele esitatavad nõuded*Artikkel 186***Omavahendite nõue ja riski kvantifitseerimine**

Omavahendite nõuete arvutamisel järgivad krediidasutused ja investeerimisühingud järgmisi standardeid:

- a) potentsiaalse kahju hinnang on realistlik negatiivsete turuliikumiste suhtes, mis on olulised krediidasutuse või investeerimisühingu konkreetsete osaluste pikaajalise riskiprofiili seisukohalt. Tulude tõenäosusjaotust kirjeldavad andmed peavad kajastama pikimat valimiperioodi, mille kohta on andmed kättesaadavad, ja kirjeldama otstarbekalt krediidasutuse või investeerimisühingu vastava omakapitali investeringu riskiprofiili. Kasutatavad andmed peavad olema piisavad sellise konservatiivse, statistiliselt usaldusväärse ja realistliku kahjuhinnangu saamiseks, mis ei põhine vaid subjektiivsetel või hinnangulistel kaalutlustel. Kasutatav šokistsenaarium peab andma konservatiivse hinnangu asjaomase pikaajalise turu- või majandustsükli jooksul tekkida võivate võimalike kahjude kohta. Krediidasutus või investeerimisühing kombineerib olemasolevate andmete empiirilise analüüsi korrigeerimistega, mis põhinevad mitmel erinevatel teguritel, et saada piisavalt realistlikud ja konservatiivsed mudeli väljundid. Riskiväärtuse (VaR) mudelite koostamisel, millega prognoositakse potentsiaalseid kvartaalseid kahjusid, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada kvartaalseid andmeid või arvutada lühema perioodi andmed ümber kvartaalsete andmete ekvivalentideks, kasutades analüütiliselt sobilikku meetodit, mida toetavad empiirilised tõendid ning põhjalikud ja dokumenteeritud kaalutlused ja analüüs. Sellist meetodit kohaldatakse aja jooksul konservatiivselt ja järjepidevalt. Kui asjakohaseid andmeid on vähe, suurendab krediidasutus või investeerimisühing asjakohaselt prognoosi konservatiivsust;
- b) kasutatavates mudelites võetakse piisavalt arvesse kõiki omakapitali investeringute tulususega seotud olulisi riske, sealhulgas nii krediidasutuse või investeerimisühingu omakapitali investeringute portfelli üldist tururiski kui ka spetsiifilist riskipositsiooni. Sisemudelites peab piisavalt selgitama ajaloolist hinnakõikumist, mudelites peab arvesse võtma potentsiaalsete riskide kontsentreerumiste ulatust ja koosseisu muutusi ning need peavad olema ka negatiivse turukeskkonna korral usaldusväärsed. Hinnangute andmisel alusandmetena kasutatavad riskipositsioonid peavad olema sarnased või vähemalt võrreldavad krediidasutuse või investeerimisühingu omakapitali investeringutest tulenevate riskipositsioonidega;
- c) sisemudel on asjakohane krediidasutuse või investeerimisühingu omakapitali investeringute portfelli riskiprofiili ja keerukuse astme suhtes. Kui krediidasutusel või investeerimisühingul on olulisi osalusi, mille väärtuse muutumine on tugevalt mittelineaarse iseloomuga, töötatakse sisemudelid välja selliselt, et neis võetakse asjakohaselt arvesse selliste instrumentidega seonduvaid riske;
- d) üksikute positsioonide liigitamine asendajate, turuindeksite ja riskitegurite lõikes on usaldusväärne, arusaadav ja sisuliselt asjakohane;

▼ C2

- e) krediidasutused ja investeerimisühingud tõendavad empiiriliste analüüsidega riskitegurite asjakohasust, sealhulgas nende võimet võtta arvesse nii üldriski kui ka spetsiifilist riski;
- f) omakapitali investeringute tulususe volatiilsuse hinnangud sisaldavad asjakohaseid ja kättesaadavaid andmeid, teavet ja meetodeid. Kasutatakse sõltumatu isiku poolt läbi vaadatud sisemisi andmeid või andmeid välistest allikatest, sealhulgas koondatud andmeid;
- g) kehtestatud on range ja põhjalik stressitestimise programm.

*Artikkel 187***Riskijuhtimisprotsess ja kontroll**

Seoses omavahendite nõuete jaoks koostatavate ja kasutatavate sisemudelitega kehtestavad krediidasutused ja investeerimisühingud põhimõtted, protseduurid ja kontrollid, et tagada mudeli ja modelleerimisprotsessi terviklikkus. Kõnealuste põhimõtete, protseduuride ja kontrollide hulka kuuluvad järgmised:

- a) sisemudeli täielik integreerimine krediidasutuse või investeerimisühingu üldisesse juhtimiseabesüsteemi ja kauplemisportfelli mittekuluvate omakapitali investeringute portfelli juhtimisse. Sisemudelid integreeritakse täielikult krediidasutuse või investeerimisühingu riskijuhtimise infrastruktuuri, kui neid kasutatakse eelkõige: omakapitali investeringute portfelli tootluse, sealhulgas riskiga korrigeeritud tootluse mõõtmiseks ja hindamiseks; majandusliku kapitali allokeerimiseks omakapitali investeringute jaoks ning üldise kapitali adekvaatsuse ja investeringute juhtimise protsessi hindamiseks;
- b) kehtestatud juhtimissüsteemid, protseduurid ja kontrollifunktsioonid sisemise modelleerimisprotsessi kõikide elementide korrapärase ja sõltumatu läbivaatamise tagamiseks, sealhulgas mudeli läbivaatamiste kinnitamiseks, mudeli sisendite kontrollimiseks ja mudeli tulemuste läbivaatamiseks, näiteks riski arvutamise vahetuks kontrollimiseks. Selliste läbivaatamiste käigus hinnatakse mudeli sisendite ja tulemuste täpsust, täielikkust ja asjakohasust ning tähelepanu pööratakse nii mudeli teadaolevatest puudustest tingitud võimalike vigade tuvastamisele ja piiramisele kui ka mudeli seniteadmata puuduste kindlakstegemisele. Selliseid läbivaatamisi võib teostada krediidasutuse või investeerimisühingu sisene sõltumatu üksus või sõltumatu organisatsiooniväline kolmas isik;
- c) asjakohased süsteemid ja protseduurid omakapitali investeringute limiitide ja riskipositsioonide jälgimiseks;
- d) mudeli väljatöötamise ja rakendamise eest vastutavad üksused on oma tegevuses sõltumatud sellistest üksustest, kes vastutavad konkreetsete investeringute juhtimise eest;
- e) modelleerimisprotsessi mis tahes osa eest vastutavad isikud on piisava erialase ettevalmistusega. Juhtkond määrab modelleerimise funktsiooni täitmiseks piisavate oskustega ja pädevusega personali.

▼ C2*Artikkel 188***Valideerimine ja dokumentatsioon**

Krediidiasutustel ja investeerimisühingutel on kehtestatud usaldusväärsed süsteemid sisemudelite ja modelleerimisprotsesside täpsuse ja järjepidevuse valideerimiseks. Sisemudelite ja modelleerimisprotsessi ja valideerimise kõik olulised elemendid dokumenteeritakse.

Krediidiasutuste ja investeerimisühingute sisemudelite ja modelleerimisprotsesside valideerimise ja dokumentatsiooni suhtes kohaldatakse järgmiseid nõudeid:

- a) krediidiasutused ja investeerimisühingud kasutavad sisemisi valideerimisprotsesse sisemudelite ja protsesside toimimise järjepidevaks ja otstarbekaks hindamiseks;
- b) kvantitatiivseks valideerimiseks kasutatavad meetodid ja andmed on aja jooksul järjepidevad. Hindamise ja valideerimise meetodite muutused ning muutused andmeallikates ja kaetud perioodides dokumenteeritakse;
- c) krediidiasutused ja investeerimisühingud võrdlevad korrapäraselt omakapitali investeeringute tegelikku tulusust, mis arvutatakse realiseeritud ja realiseerimata kasumi ja kahjumi põhjal, modelleeritud hinnangutega. Sellistes võrdlustes kasutatakse ajaloolisi andmeid, mis katavad võimalikult pika perioodi. Krediidiasutus või investeerimisühing dokumenteerib sellistes võrdlustes kasutatud meetodid ja andmed. Kõnealuseid analüüse ja dokumentatsiooni ajakohastatakse vähemalt kord aastas;
- d) krediidiasutused ja investeerimisühingud kasutavad ka muid kvantitatiivseid valideerimismeetodeid ja võrdlusi väliste andmeallikatega. Analüüsi aluseks on andmed, mis on portfelli suhtes asjakohased, mida ajakohastatakse korrapäraselt ja mis katavad asjakohase vaatlusperioodi. Krediidiasutuste ja investeerimisühingute sisemised hinnangud sisemudelite toimimise kohta põhinevad võimalikult pikal perioodil;
- e) krediidiasutustel ja investeerimisühingutel on usaldusväärsed sisestandardid käsitlemaks olukordi, kus omakapitali investeeringute tegeliku tulususe võrdlus mudeli abil saadud hinnangutega seab kahtluse alla hinnangute või selliste mudelite usaldusväärssuse. Nendes standardites arvestatakse majandustsükleid ja sarnaseid süsteemseid varieeruvusi omakapitali investeeringute tulususes. Kõik mudeli läbivaatamise järel sisemudelitesse tehtud korrigeerimised dokumenteeritakse ja need peavad vastama krediidiasutuse või investeerimisühingu mudelite läbivaatamise standarditele;
- f) sisemudel ja modelleerimisprotsess, sealhulgas modelleerimises osalevate isikute ülesanded ning mudeli kinnitamise ja läbivaatamise protsess dokumenteeritakse.

▼ **C2**

5. alajagu

Äriühingusisene üldjuhtimine ja järelevalve*Artikkel 189***Äriühingu üldjuhtimine**

1. Krediidiasutuse või investeerimisühingu juhtorgan või selle määratud komisjon ja kõrgem juhtkond kinnitavad reitingute ja hinnangute andmise protsessi kõik olulised aspektid. Kõnealustel osapooltel peavad olema üldised teadmised krediidiasutuse või investeerimisühingu reitingusüsteemidest ja üksikasjalik ülevaade sellega seotud juhtimisaruannetest.

2. Kõrgema juhtkonna suhtes kohaldatakse järgmiseid nõudeid:

a) ta teavitab juhtorganit või selle määratud komisjoni kehtestatud põhimõtetes tehtud olulistest muudatustest või nende suhtes tehtud eranditest, mis mõjutavad oluliselt krediidiasutuse või investeerimisühingu reitingusüsteemide toimimist;

b) ta mõistab hästi reitingusüsteemide ülesehitust ja toimimist;

c) ta tagab jooksvalt reitingusüsteemide nõuetekohase toimimise.

Krediidiriski kontrolli üksused teavitavad kõrgemat juhtkonda korrapäraselt reitingu andmise protsessi toimimisest, täiustamist vajavatest valdkondadest ja tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks võetud meetmetest.

3. Krediidiasutuse või investeerimisühingu krediidiriski profiili sise-reitingutel põhinev analüüs moodustab olulise osa kõnealustele osapooltele esitatavatest juhtimisaruannetest. Aruandlus hõlmab vähemalt riskiprofiili reitinguklasside kaupa, reitingute muutumist reitinguklasside lõikes ja asjaomaste parameetrite hinnangut reitinguklasside lõikes; samuti hõlmab see realiseerunud makseviivituse määrade ja selles ulatuses, milles kasutatakse sisehinnanguid, ka makseviivitusest tingitud realiseerunud kahjumäärade ja realiseerunud ümberhindlustegurite võrdlust ootuste ja stressitesti tulemustega. Aruannete sagedus sõltub teabe olulisusest ja liigist ning aruannete vastuvõtja tasemest.

*Artikkel 190***Krediidiriski kontroll**

1. Krediidiriski kontrolli üksus on sõltumatu neist personali- ja juhtimisfunktsioonidest, kes vastutavad riskipositsioonide algatamise või pikendamise eest, ja annab aru vahetult kõrgemale juhtkonnale. Üksus vastutab reitingusüsteemide väljatöötamise või valiku, rakendamise, järelevalve ja toimimise eest. Ta esitab ja analüüsib korrapäraselt reitingusüsteemide väljundite aruandeid.

▼ C2

2. Krediidiriski kontrolli üksuse või üksuste vastutusalad hõlmavad järgmist:

- a) reitinguklasside ja kogumite testimine ja jälgimine;
- b) koondaruannete koostamine ja analüüsimine krediidasutuse või investeerimisühingu reitingusüsteemide alusel;
- c) rakendusmenetlused selle kontrollimiseks, et reitinguklassi ja kogumi määratlusi kohaldatakse kõigis osakondades ja geograafilistes piirkondades järjepidevalt;
- d) reitingu andmise protsessi muutuste, sealhulgas muutuste põhjuste läbivaatamine ja dokumenteerimine;
- e) reitingukriteeriumide läbivaatamine nende riski prognoosivõime hindamiseks. Reitingu andmise protsessi, kriteeriumide või üksikute reitinguparameetrite muudatused dokumenteeritakse ja säilitatakse;
- f) aktiivne osalemine reitingu andmise protsessis kasutatavate mudelite väljatöötamisel või valikul, nende rakendamisel ja valideerimisel;
- g) reitingu andmise protsessis kasutatavate mudelite järelevalve ja kontrollimine;
- h) reitingu andmise protsessis kasutatavate mudelite pidev läbivaatamine ja neis muudatuste tegemine.

▼ C3

3. Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes kasutavad koondataud andmeid vastavalt artikli 179 lõikele 2, võivad edasi anda järgmistele ülesannete täitmise:

▼ C2

- a) reitinguklasside ja kogumite testimise ja jälgimise seisukohast vajaliku teabe koostamine;
- b) koondaruannete koostamine krediidasutuse või investeerimisühingu reitingusüsteemide poolt;
- c) vajaliku teabe ettevalmistamine reitingukriteeriumide läbivaatamise jaoks, et hinnata nende riski prognoosivõimet;
- d) reitingute andmise protsessis, kriteeriumides või üksikutes reitinguparameetrites tehtud muudatuste dokumenteerimine;
- e) vajaliku teabe ettevalmistamine reitingu andmise protsessis kasutatavate mudelite pidevaks läbivaatamiseks ja neis muudatuste tegemiseks.

4. Lõiget 3 kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud peavad tagama, et pädevatel asutustel on juurdepääs kogu kolmandatelt isikutelt saadud asjakohasele teabele, mis on vajalik nõuete järgimise kontrollimiseks, ja et pädevad asutused võivad teostada kohapealseid kontrolle samas ulatuses kui krediidasutuses või investeerimisühingus.

▼ C2*Artikkel 191***Siseaudit**

Siseauditi üksus või muu samaväärne sõltumatu auditeerimisüksus kontrollib vähemalt kord aastas krediidasutuse või investeerimisühingu reitingusüsteeme ja nende toimimist, sealhulgas krediidifunktsiooni toimimist ning makseviivituse tõenäosuste, makseviivitusest tingitud kahjumäärade, oodatava kahju määrade ja ümberhindlustegurite hinnanguid. Kontrolli käigus hinnatakse muu hulgas vastavust kõikidele kohaldatavatele nõuetele.

*4. PEATÜKK****Krediidiriski maandamine***

1. jagu

Mõisted ja üldnõuded*Artikkel 192***Mõisted**

Käesoleva peatüki kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „laenu andev krediidasutus või investeerimisühing” – krediidasutus või investeerimisühing, kes omab asjaomast riskipositsiooni;
- 2) „tagatud laenuandmistehing” – mis tahes tehing, millest tuleneb tagatisega kaetud riskipositsioon, mis ei sisalda sätet, millega antakse krediidasutusele või investeerimisühingule õigus saada võimendus-tagatist vähemalt kord päevast;
- 3) „kapitaliturupõhine tehing” – mis tahes tehing, millest tuleneb tagatisega kaetud riskipositsioon ja mis sisaldab sätet, millega antakse krediidasutusele või investeerimisühingule õigus saada võimendus-tagatist vähemalt kord päevas;
- 4) „alusvaraks olev ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja” – ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja, mille aktsiatesse või osakutesse on teine ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja investeerinud.

*Artikkel 193***Krediidiriski maandamise tehnikate mõju arvessevõtmise põhimõtted**

1. Ühegi riskipositsiooniga, mille suhtes krediidasutus või investeerimisühing kohaldab krediidiriski maandamist, ei tohi kaasneda suuremat riskiga kaalutud vara või oodatavat kahju kui sellega identse riskipositsiooniga, mille suhtes krediidasutus või investeerimisühing ei kohaldata krediidiriski maandamist.

2. Kui riskiga kaalutud varas on vajaduse korral juba võetud arvesse kas 2. või 3. peatüki kohast krediidiriski kaitset, ei võta krediidasutused ja investeerimisühingud seda krediidiriski kaitset arvesse käesoleva peatüki kohastes arvutustes.

3. Kui 2. ja 3. jaos sätestatud tingimused on täidetud, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud modifitseerida standardmeetodi alusel riskiga kaalutud vara arvutamist ning sisereitingute meetodi alusel riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamist vastavalt 4., 5. ja 6. jaole.

▼ **C2**

4. Krediidiasutused ja investeerimisühingud käsitlevad tagatisena sularaha, väärtpabereid või kaupu, mis on ostetud, laenuks võetud või saadud repotehingu alusel või väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingu alusel.

5. Kui krediidiasutus või investeerimisühing, kes arvutab riskiga kaalutud vara standardmeetodi alusel, kasutab sama riskipositsiooni jaoks mitmes eri vormis krediidiriski maandamist, teeb ta mõlemat järgmist:

- a) jagab riskipositsiooni osadeks, nii et iga osa katab üht liiki krediidiriski maandamise vahendi;
- b) arvutab riskiga kaalutud vara iga punktis a saadud osa puhul eraldi vastavalt 2. peatüki ja käesoleva peatüki sätetele.

6. Kui krediidiasutus või investeerimisühing, kes arvutab riskiga kaalutud vara standardmeetodi alusel, katab ühe riskipositsiooni ühe krediidiriski kaitse andja pakutud krediidiriski kaitsega ning sellel krediidiriski kaitsele on erinevad lõpptähtajad, teeb ta mõlemat järgmist:

- a) jagab riskipositsiooni osadeks, nii et iga osa katab üks krediidiriski maandamise vahend;
- b) arvutab riskiga kaalutud vara iga punktis a saadud osa puhul eraldi vastavalt 2. peatüki ja käesoleva peatüki sätetele.

*Artikkel 194***Krediidiriski maandamise tehnikate aktsepteeritavust reguleerivad põhimõtted**

1. Krediidiriski kaitse tagamiseks kasutatav tehnika ning laenu andva krediidiasutuse või investeerimisühingu võetavad meetmed ja rakendatavad põhimõtted ja protseduurid peavad andma tulemuseks sellise krediidiriski kaitse korra, mis on õiguslikult pädev ja rakendatav kõikides asjaomastes jurisdiktsioonides.

Laenu andev krediidiasutus või investeerimisühing esitab pädeva asutuse nõudmisel kõige viimase versiooni sõltumatust, kirjalikust ja põhjendatud juriidilisest arvamusest või arvamustest, mida ta kasutas, et teha kindlaks, kas tema krediidiriski kaitse kord või korrad vastavad esimeses lõigus sätestatud tingimusele.

2. Laenu andev krediidiasutus või investeerimisühing võtab kõik asjakohased meetmed, et tagada krediidiriski kaitse korra tulemuslikkus ja juhtida kaasnevaid riske.

3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad otsesest krediidiriski kaitset võtta krediidiriski maandamise mõju arvutamisel arvesse ainult juhul, kui krediidiriski kaitse tehingu objektiks olevad varad vastavad mõlemale järgmistele tingimustele:

▼ C2

- a) need kuuluvad aktsepteeritud varade loetellu, mis on sätestatud artiklites 197 kuni 200, vastavalt kohaldatavusele, ning
- b) need on piisavalt likviidsed ja nende väärtus on aja jooksul piisavalt stabiilne, et anda asjakohane kindlus seoses saavutatud krediidiriski kaitsega, võttes arvesse riskiga kaalutud vara arvutamiseks kasutatud meetodit ja lubatud arvessevõtmise ulatust.

4. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad otsest krediidiriski kaitset võtta krediidiriski maandamise mõju arvutamisel arvesse ainult juhul, kui laenu andval krediidiasutusel või investeerimisühingul on õigus mõistliku aja jooksul realiseerida või jätta enda omandisse varad, mis võlgniku või, kui see on asjakohane, tagatise haldaja makseviivituse, maksejõuetuse või pankroti või tehingu dokumentatsioonis täpsustatud muu krediidisündmuse korral tagavad kaitse. Krediidiriski kaitse tehingu objektiks olevate varade väärtus ja võlgniku krediidikvaliteet ei tohi olla liiga tugeva positiivse korrelatsiooniga.

5. Kaudse krediidiriski kaitse puhul kvalifitseerub krediidiriski kaitse andja aktsepteeritava kaitse andjana ainult juhul, kui krediidiriski kaitse andja kuulub vastavalt vajadusele kas artiklis 201 või 202 sätestatud aktsepteeritavate krediidiriski kaitse andjate loetellu.

6. Kaudse krediidiriski kaitse puhul kvalifitseerub krediidiriski kaitse kokkulepe aktsepteeritava krediidiriski kaitse kokkuleppena ainult juhul, kui see vastab mõlemale järgmisele tingimusele:

- a) see kuulub artiklis 203 ja artikli 204 lõikes 1 sätestatud aktsepteeritud krediidiriski kaitse kokkulepete loetellu;
- b) see on juriidiliselt kehtiv ja jõustatav asjaomastes jurisdiktsioonides, et anda asjakohane kindlus seoses saavutatud krediidiriski kaitsega, võttes arvesse riskiga kaalutud vara arvutamiseks kasutatud meetodit ja lubatud arvessevõtmise ulatust;

c) krediidiriski kaitse andja vastab lõikes 5 sätestatud kriteeriumidele.

7. Krediidiriski kaitse peab vastavalt vajadusele vastama 3. jaos sätestatud nõuetele.

8. Krediidiasutus või investeerimisühing on suuteline tõendama pädevatele asutustele, et tal on piisavad riskijuhtimisprotsessid selliste riskide kontrollimiseks, mille suhtes võib krediidiasutus või investeerimisühing olla avatud krediidiriski maandamise rakendamise tulemusel.

9. Olenemata krediidiriski maandamisest, mida on arvesse võetud riskiga kaalutud vara ja vajaduse korral oodatava kahju arvutamisel, jätkab krediidiasutus või investeerimisühing aluspositsiooni täieulatuslikku krediidiriski hindamist ja on suuteline pädevale asutusele tõendada kõnealuse nõude täitmist. Repotehingute ja väärtpaberite laenuks andmise või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingute puhul käsitatakse ainult käesoleva lõike kohaldamisel aluspositsioonina riskipositsiooni netosummat.

▼ **C2**

10. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, millega täpsustatakse, mis moodustab piisavalt likviidse vara ja millal on varade väärtus piisavalt stabiilne lõike 3 kohaldamise eesmärgil.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 30. septembriks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

2. jagu

Krediidiriski maandamise aktsepteeritud viisid

1. alajagu

Otsene krediidiriski kaitse*Artikkel 195***Bilansiline tasaarvestus**

Krediidiasutus või investeerimisühing võib kasutada krediidiriski maandamise aktsepteeritud viisina enda ja oma vastaspoole vastastikuste nõuete bilansilist tasaarvestust.

Ilma et see piiraks artikli 196 kohaldamist, piirdub aktsepteeritavus krediidiasutuse või investeerimisühingu ja tema vastaspoole vaheliste vastastikuste sularahasaldodega. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad modifitseerida riskiga kaalutud vara ja vajaduse korral oodatavat kahju ainult laenude ja hoiuste puhul, mille nad on ise saanud ning mille suhtes kohaldatakse bilansilise tasaarvestuse kokkulepet.

*Artikkel 196***Tasaarvestuse raamlepingud, mis hõlmavad repotehinguid või väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehinguid või muid kapitaliturupõhiseid tehinguid**

Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes võtavad kasutusele artiklis 223 sätestatud finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodi, võivad võtta arvesse mõju, mis tuleneb kahepoolsetest tasaarvestuslepingutest, mis hõlmavad repotehinguid, väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehinguid või muid kapitaliturupõhiseid tehinguid vastaspoolega. Ilma et see piiraks artikli 299 kohaldamist, peavad selliste lepingute või tehingute alusel saadud tagatised ja laenuks võetud väärtpaberid või kaubad vastama artiklites 197 ja 198 sätestatud tagatise aktsepteeritavuse tingimustele.

*Artikkel 197***Tagatise aktsepteeritavus kõikide meetodite puhul**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad kasutada järgmisi instrumente aktsepteeritud tagatisena kõikide meetodite puhul:

▼ C2

- a) laenu andvas krediidasutuses või investeerimisühingus hoiustatud raha või tema hoitavad raha sarnased instrumendid;
- b) selliste keskvalitsuste või keskpankade emiteeritud võlaväärtpaberid, mille väärtpaberitel on 2. peatüki kohaldamisel tunnustatud krediidikvaliteeti hindava asutuse või ekspordikrediidi agentuuri antud krediidikvaliteedi hinnang, mille EBA on kooskõlas 2. peatükis sätestatud eeskirjadega, mis käsitlevad keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete riskiga kaalumist, tunnistanud vastavaks krediidikvaliteedi astmele 4 või sellest kõrgemale krediidikvaliteedi astmele;
- c) selliste krediidasutuste ja investeerimisühingute emiteeritud võlaväärtpaberid, mille väärtpaberitel on krediidikvaliteeti hindava asutuse antud krediidikvaliteedi hinnang, mille EBA on kooskõlas 2. peatükis sätestatud eeskirjadega, mis käsitlevad krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu olevate nõuete riskiga kaalumist, tunnistanud vastavaks krediidikvaliteedi astmele 3 või sellest kõrgemale krediidikvaliteedi astmele;
- d) muude selliste üksuste emiteeritud võlaväärtpaberid, kelle väärtpaberitel on krediidikvaliteeti hindava asutuse antud krediidikvaliteedi hinnang, mille EBA on kooskõlas 2. peatükis sätestatud eeskirjadega, mis käsitlevad äriühingute vastu olevate nõuete riskiga kaalumist, tunnistanud vastavaks krediidikvaliteedi astmele 3 või sellest kõrgemale krediidikvaliteedi astmele;
- e) võlaväärtpaberid, millel on krediidikvaliteeti hindava asutuse antud lühiajaline krediidikvaliteedi hinnang, mille EBA on kooskõlas 2. peatükis sätestatud eeskirjadega, mis käsitlevad lühiajaliste nõuete riskiga kaalumist, tunnistanud vastavaks krediidikvaliteedi astmele 3 või sellest kõrgemale krediidikvaliteedi astmele;
- f) aktsiad või vahetusvõlakirjad, mis on kaasatud põhiindeksisse;
- g) kuld;

▼ M5

- h) väärtpaberistamise positsioonid, mis ei ole edasiväärtpaberistamise positsioonid ja mille suhtes kohaldatakse vastavalt artiklitele 261–264 100 % või madalamat riskikaalu.

▼ C2

- 2. Lõike 1 punkti b kohaldamisel hõlmavad „keskvalitsuste või keskpankade emiteeritud võlaväärtpaberid” kõike järgmist:
 - a) võlaväärtpaberid, mille on emiteerinud piirkondlikud valitsused või kohalikud omavalitsused, kelle vastu olevaid nõudeid käsitletakse nõuetena keskvalitsuse vastu, kelle jurisdiktsioonis nad artikli 115 lõike 2 kohaselt asuvad;
 - b) võlaväärtpaberid, mille on emiteerinud avaliku sektori asutused, kelle vastu olevaid nõudeid käsitletakse nõuetena keskvalitsuste vastu vastavalt artikli 116 lõikele 4;
 - c) võlaväärtpaberid, mille on emiteerinud mitmepoolsed arengupangad, kelle suhtes kohaldatakse artikli 117 lõike 2 kohaselt riskikaalu 0 %;
 - d) võlaväärtpaberid, mille on emiteerinud rahvusvahelised organisatsioonid, millele on artikli 118 kohaselt määratud riskikaal 0 %.

▼ C2

3. Lõike 1 punkti c kohaldamisel hõlmavad „krediidiasutuste ja investeerimisühingute emiteeritud võlaväärtpaberid” kõike järgmist:

- a) võlaväärtpaberid, mille on emiteerinud piirkondlikud valitsused või kohalikud omavalitsused, välja arvatud lõike 2 punktis a osutatud võlaväärtpaberid;
- b) võlaväärtpaberid, mille on emiteerinud avaliku sektori asutused, kelle vastu olevaid nõudeid käsitletakse vastavalt artikli 116 lõigetele 1 ja 2;
- c) võlaväärtpaberid, mille on emiteerinud mitmepoolsed arengupangad, välja arvatud need, kelle suhtes kohaldatakse artikli 117 lõike 2 kohaselt riskikaalu 0 %.

4. Krediidiasutus või investeerimisühing võib kasutada aktsepteeritava tagatisena võlaväärtpabereid, mille on emiteerinud muud krediidiasutused ja investeerimisühingud ning millel ei ole krediidikvaliteeti hindava asutuse antud krediidikvaliteedi hinnangut, kui kõnealused võlaväärtpaberid vastavad kõigile järgmistele kriteeriumidele:

- a) need on noteeritud tunnustatud börsil;
- b) need on kõrgema nõudeõiguse järguga võlaväärtpaberid;
- c) kõigil muudel emitendist krediidiasutuse või investeerimisühingu samasse nõudeõiguse järku kuuluvatel reitingu saanud emissioonidel on krediidikvaliteeti hindava asutuse antud krediidikvaliteedi hinnang, mille EBA on kooskõlas 2. peatükis sätestatud eeskirjadega, mis käsitlevad krediidiasutuste ja investeerimisühingute vastu olevate nõuete või lühiajaliste nõuete riskiga kaalumist, tunnistanud vastavaks krediidikvaliteedi astmele 3 või sellest kõrgemale krediidikvaliteedi astmele;
- d) laenu andval krediidiasutusel või investeerimisühingul ei ole teavet, millest nähtuks, et emissioon õigustaks krediidikvaliteedi hinnangut, mis on madalam punktis c osutatust;
- e) instrumendi turulikviidsus on piisav.

5. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad kasutada ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiaid või osakuid aktsepteeritud tagatisena, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) aktsiatel või osakutel on igapäevane noteeritud hind;
- b) kõnealused ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjad investeerivad üksnes instrumentidesse, mida võib lõigete 1 ja 4 kohaselt arvesse võtta;
- c) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja vastab artikli 132 lõikes 3 sätestatud tingimustele.

Kui ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja investeerib teise ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiatesse või osakutesse, kohaldatakse esimese lõigu punktides a–c sätestatud tingimusi ka iga sellise alusvaraks oleva ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja suhtes.

Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja poolt tuletisinstrumentide kasutamine lubatud investeeringute maandamiseks ei välista sellise ettevõtja aktsiate või osakute käsitlemist aktsepteeritava tagatisena.

▼ C2

6. Lõike 5 kohaldamisel, kui ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja (edaspidi „algne ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja”) või tema mis tahes alusvaraks olev ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja investeerib lisaks lõigete 1 ja 4 kohaselt aktsepteeritavatele instrumentidele ka muudesse instrumentidesse, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada kõnealuse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiaid või osakuid tagatisena summas, mis on võrdne kõnealuse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsepteeritavate varade väärtusega, võttes aluseks eelduse, et see ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja või mis tahes tema alusvaraks olev ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja on investeerinud mitteaktsepteeritud varadesse maksimaalses lubatud ulatuses.

Kui mis tahes alusvaraks oleval ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjal on endal alusvaraks olevaid ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjaid, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada algse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiaid või osakuid aktsepteeritava tagatisena tingimusel, et nad kasutavad esimeses lõigus sätestatud meetodikat.

Kui mitteaktsepteeritud varadel võib olla negatiivne väärtus omandiõigusest tulenevate kohustuste või tingimuslike kohustuste tõttu, teevad krediidasutused ja investeerimisühingud mõlemat järgmist:

- a) arvutavad mitteaktsepteeritud varade koguväärtuse;
- b) kui punkti a kohaselt saadud väärtus on negatiivne, lahutavad nad selle summa absoluutväärtuse aktsepteeritud varade koguväärtusest.

7. Kui lõike 1 punktidele b–e vastaval tagatisel on olemas krediidikvaliteeti hindavate asutuste antud kaks krediidikvaliteedi hinnangut, kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud vähem soodsat hinnangut. Kui väärtpaberil on rohkem kui kaks krediidikvaliteeti hindavate asutuste antud krediidikvaliteedi hinnangut, kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud kahte kõige soodsamat hinnangut. Kui kaks kõige soodsamat krediidikvaliteedi hinnangut on erinevad, kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud neist kahest hinnangust vähem soodsamat.

8. ESMA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, millega täpsustatakse järgmine:

- a) käesoleva artikli lõike 1 punktis f, artikli 198 lõike 1 punktis a, artikli 224 lõigetes 1 ja 4 ning artikli 299 lõike 2 punktis e osutatud põhiindeksid;
- b) käesoleva artikli lõike 4 punktis a, artikli 198 lõike 1 punktis a, artikli 224 lõigetes 1 ja 4, artikli 299 lõike 2 punktis e, artikli 400 lõike 2 punktis k, artikli 416 lõike 3 punktis e, artikli 428 lõike 1 punktis c ning III lisa punktis 12 osutatud tunnustatud börsid vastavalt artikli 4 lõike 1 punktis 72 sätestatud tingimustele.

ESMA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

▼ C2

*Artikkel 198***Tagatise täiendav aktsepteeritavus finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodi puhul**

1. Krediidiasutus või investeerimisühing, kes kasutab artiklis 223 sätestatud finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodit, võib lisaks artiklis 197 sätestatud tagatisele kasutada aktsepteeritud tagatiseks ka järgmiseid tagatiseid:

- a) aktsiad või vahetusvõlakirjad, mis ei ole kaasatud põhiindeksisse, kuid millega kaubeldakse tunnustatud börsidel;
- b) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiad või osakud, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:
 - i) aktsiatel või osakutel on igapäevane noteeritud hind;
 - ii) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja investeerib üksnes instrumentidesse, mida võib artikli 197 lõigete 1 ja 4 kohaselt arvesse võtta, ning instrumentidesse, millele on osutatud käesoleva lõigu punktis a.

Kui ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja investeerib teise ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiatesse või osakutesse, kohaldatakse käesoleva lõike punktis a ja b sätestatud tingimusi ka iga sellise alusvaraks oleva ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja suhtes.

Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja poolt tuletisinstrumentide kasutamine lubatud investeeringute maandamiseks ei välista sellise ettevõtja aktsiate või osakute käsitlemist aktsepteeritava tagatiseks.

2. Kui ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja või tema mis tahes alusvaraks olev ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja investeerib lisaks artikli 197 lõigete 1 ja 4 kohaselt aktsepteeritud instrumentidele ja lõike 1 punktis a osutatud instrumentidele ka muudesse instrumentidesse, võivad krediidiasutused ja investeerimisühingud kasutada kõnealuse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiaid või osakuid tagatiseks summas, mis on võrdne kõnealuse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsepteeritavate varade väärtusega, võttes aluseks eelduse, et see ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja või mis tahes tema alusvaraks olev ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja on investeerinud mitteaktsepteeritud varadesse maksimaalses lubatud ulatuses.

Kui mitteaktsepteeritud varadel võib olla negatiivne väärtus omandiõigusest tulenevate kohustuste või tingimuslike kohustuste tõttu, teevad krediidiasutused ja investeerimisühingud mõlemat järgmist:

- a) arvutavad mitteaktsepteeritud varade koguväärtuse;
- b) kui punkti a kohaselt saadud väärtus on negatiivne, lahutavad nad selle summa absoluutväärtuse aktsepteeritud varade koguväärtusest.

*Artikkel 199***Tagatise täiendav aktsepteeritavus sisereitingute meetodi puhul**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes arvutavad riskiga kaalutud vara ja oodatavat kahju sisereitingute meetodi alusel, võivad lisaks artiklites 197 ja 198 osutatud tagatisele kasutada ka järgmiseid tagatise liike:

▼ C2

- a) kinnisvaratagatis kooskõlas lõigetega 2, 3 ja 4;
- b) nõuded kooskõlas lõikega 5;
- c) muu füüsiline tagatis kooskõlas lõigetega 6 ja 8;
- d) liising kooskõlas lõikega 7.

2. Kui artikli 124 lõikes 2 ei ole sätestatud teisiti, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada aktsepteeritud tagatisena elamukinnisvara, milles omanik või personaalse investeerimisfirma korral tegelik tulusaaja elab või kavatses elama asuda või mille ta on üürile andnud või kavatses üürile anda, ning ärikinnisvara, sealhulgas büroosid ja muid äripindasid, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

- a) kinnisvara väärtus ei sõltu oluliselt võlgniku krediitkvaliteedist. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad sellise sõltuvuse olulisuse kindlaksmääramisel jätta arvesse võtmata olukorrad, kus puhtalt makromajanduslikud tegurid mõjutavad nii kinnisvara väärtust kui ka laenuvõtja suutlikkust laen tagasi maksta;
- b) laenuvõtja risk ei sõltu oluliselt tagatiseks oleva kinnisvara või projekti tootlusest, vaid laenuvõtja suutlikkusest maksta laen tagasi teistest allikatest, ning seega ei sõltu laenu tagasimaksmine oluliselt mis tahes rahavoost, mis tuleneb tagatiseks seatud kinnisvarast.

3. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad teha erandi lõike 2 punktist b riskipositsioonide puhul, mis on tagatud liikmesriigi territooriumil asuva elamukinnisvaraga, kui kõnealuse liikmesriigi pädev asutus on avaldanud tõendid, mis osutavad, et kõnealusel territooriumil on hästiarenenud ja väljakujunenud elamukinnisvaraturg, mille kahjumäär ei ületa ühtegi järgmist piirmäära:

- a) kahju, mis on saadud sellistest laenudest, mis on tagatud elamukinnisvaraga kuni 80 % ulatuses turuväärtusest või kuni 80 % ulatuses hüpoteekimisväärtusest (välja arvatud juhul, kui artikli 124 lõike 2 kohaselt on määratud teisiti), ei ületa mis tahes asjaomasel aastal 0,3 % elamukinnisvaraga tagatud tagasimaksmata laenudest;
- b) kogukahju, mis on saadud elamukinnisvaraga tagatud laenudest, ei ületa mis tahes asjaomasel aastal 0,5 % elamukinnisvaraga tagatud tagasimaksmata laenudest.

Kui ükskõik kumb esimese lõigu punktides a ja b sätestatud tingimustest ei ole asjaomasel aastal täidetud, ei kasuta krediidasutused ja investeerimisühingud kõnealuses lõigus sätestatud käsitlust, kuni mõlemad tingimused on mõnel järgneval aastal täidetud.

4. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad teha erandi lõike 2 punktist b liikmesriigi territooriumil asuva ärikinnisvara puhul, kui kõnealuse liikmesriigi pädev asutus on avaldanud tõendid, mis osutavad, et kõnealusel territooriumil on hästiarenenud ja väljakujunenud ärikinnisvaraturg, mille kahjumäär ei ületa ühtegi järgmist piirmäära:

▼ C2

- a) kahju, mis on saadud sellistest laenudest, mis on tagatud ärikinnisvaraga kuni 50 % ulatuses turuväärtusest või kuni 60 % ulatuses hüpoteekmisväärtusest, ei ületa mis tahes asjaomasel aastal 0,3 % ärikinnisvaraga tagatud tagasimaksmata laenudest;
- b) kogukahju, mis on saadud ärikinnisvaraga tagatud laenudest, ei ületa mis tahes asjaomasel aastal 0,5 % ärikinnisvaraga tagatud tagasimaksmata laenudest.

Kui ükskõik kumb esimese lõigu punktides a ja b sätestatud tingimustest ei ole asjaomasel aastal täidetud, ei kasuta krediidiasutused ja investeerimisühingud kõnealuses lõigus sätestatud käsitlust, kuni mõlemad tingimused täitmisele järgneval aastani.

5. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad kasutada aktsepteeritud tagatisena nõudeid, mis tulenevad äritehingust või tehingutest, mille esialgne tähtaeg ei ületa ühte aastat. Aktsepteeritud nõuded ei hõlma nõudeid, mis on seotud väärtpaperistamise, kaudsete osaluste või krediidituletisinstrumentidega või seotud osapoolte võlgnevustega.

6. Pädevad asutused lubavad krediidiasutusel või investeerimisühingul kasutada aktsepteeritud tagatisena lisaks lõigetes 2, 3 ja 4 osutatud tagatistele ka muud liiki füüsilisi tagatiseid, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) tagatise kiireks ja majanduslikult tõhusal viisil realiseerimiseks on olemas likviidsed turud, mis on tõendatud sagedaste tehingutega, võttes arvesse vara liiki. Krediidiasutused ja investeerimisühingud teostavad selle olukorra hindamist korrapäraselt ning siis, kui teave viitab olulistele muutustele turul;
- b) tagatisel on olemas väljakujunenud ja üldsusele kättesaadavad turuhinnad. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad pidada turuhindasid väljakujunenuks, kui need pärinevad usaldusväärsetest teabeallikatest, nagu avalikud indeksid, ning kajastavad tehingute hinda tavatingimustes. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad käsitleda turuhindasid avalikult kättesaadavana, kui kõnealused hinnad on avalikustatud, hõlpsasti juurdepääsetavad ning korrapäraselt kättesaadavad ja ilma mis tahes liigse haldus- või rahalise koormuseta;
- c) krediidiasutus või investeerimisühing analüüsib turuhindasid, tagatise realiseerimiseks nõutavat aega ja kulu ning tagatise realiseerimisest saadavat tulu;
- d) krediidiasutus või investeerimisühing tõendab, et tagatise realiseerimisest saadav tulu ei ole vähem kui 70 % tagatise väärtusest rohkem kui 10 % puhul kõikidest asjaomast liiki tagatise realiseerimistest. Turuhindade olulise volatiilsuse korral tõendab krediidiasutus või investeerimisühing pädevatele asutustele neid rahuldaval viisil, et ta teostab tagatise väärtuse hindamist piisavalt konservatiivselt.

Krediidiasutused ja investeerimisühingud dokumenteerivad esimese lõigu punktides a–d ja artiklis 210 sätestatud tingimuste täitmise.

▼ **C2**

7. Kui artikli 230 lõikest 2 ei tulene teisiti ja kui on täidetud artiklis 211 sätestatud tingimused, võib tehingutest, millega krediidasutus või investeerimisühing liisib vara kolmandale poolele, tulenevaid riskipositsioone käsitleda samaväärselt laenudega, mis on tagatud sama liiki varaga kui liisitud vara.

8. EBA avaldab nimekirja füüsilise tagatise liikidest, mida krediidasutustel ja investeerimisühingutel lubavad kooskõlas lõikega 6 kasutada nende pädevad asutused.

*Artikkel 200***Muu otsene krediidiriski kaitse**

Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad kasutada aktsepteeritud tagatisena järgmist muud otsest krediidiriski kaitset:

- a) raha, mis on hoiustatud, või raha sarnased instrumendid, mida hoitakse kolmandast isikust krediidasutuses või investeerimisühingus väljaspool valitsemislepingut ning mis on panditud laenu andvale krediidasutusele või investeerimisühingule;
- b) laenu andvale krediidasutusele või investeerimisühingule panditud elukindlustuslepingud;
- c) kolmandast isikust krediidasutuste või investeerimisühingute emiteeritud instrumendid, mille need krediidasutused või investeerimisühingud on kohustatud nõudmisel tagasi ostma.

2. alajagu

Kaudne krediidiriski kaitse*Artikkel 201***Krediidiriski kaitse andjate aktsepteeritavus kõikide meetodite puhul**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad kasutada aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitse andjatena järgmisi üksusi:

- a) keskvalitsused ja keskpangad;
- b) piirkondlikud valitsused või kohalikud omavalitsused;
- c) mitmepoolsed arengupangad;
- d) rahvusvahelised organisatsioonid, kelle vastu olevatele nõuetele määratakse artikli 117 alusel riskikaal 0 %;
- e) avaliku sektori asutused, kelle vastu olevaid nõudeid käsitletakse vastavalt artiklile 116;
- f) krediidasutused ja investeerimisühingud ning finantseerimisasutused, kelle vastu olevaid nõudeid käsitletakse artikli 119 lõike 5 kohaselt nõuetena krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu;
- g) muud äriühingud, sealhulgas krediidasutuse või investeerimisühingu ema-, tütar- ja sidusettevõtjad, kui mõni järgmistest tingimustest on täidetud:

▼ C2

- i) neil muudel äriühingutel on krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang;
 - ii) kui krediidasutus või investeerimisühing arvutab riskiga kaalutud vara ja oodatavat kahju sisereitingute meetodi kohaselt ja kõnealustel muudel äriühingutel ei ole tunnustatud krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangut ning neil on krediidasutuse või investeerimisühingu antud sisereiting.
- h) kesksed vastaspooled.

2. Kui krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad riskiga kaalutud vara ja oodatavat kahju sisereitingute meetodi kohaselt, peab garantii andjale selleks, et teda saaks aktsepteeritava kaudse krediidiriski kaitse andjana arvesse võtta, olema krediidasutuse või investeerimisühingu poolt omistatud sisereiting vastavalt 3. peatüki 6. jao sätetele.

▼ C3

Pädevad asutused avaldavad ja peavad selliste finantseerimisasutuste nimekirja, kes on lõike 1 punkti f kohased aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitse andjad või avaldavad suunavad kriteeriumid selliste aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitse andjate kindlakstegemiseks koos kohaldatavate usaldatavusnõuete kirjeldusega ning jagavad oma nimekirja muude pädevate asutustega vastavalt direktiivi 2013/36/EL artiklile 117.

▼ C2*Artikkel 202*

Selliste krediidiriski kaitse andjate aktsepteeritavus sisereitingute meetodi puhul, kes vastavad artikli 153 lõikes 3 sätestatud käsitluse tingimustele

Krediidasutus või investeerimisühing võib kasutada krediidasutusi ja investeerimisühinguid, kindlustusandjaid ja edasikindlustusandjaid ning ekspordikrediidi agentuure aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitse andjatena, kes kvalifitseeruvad artikli 153 lõikes 3 sätestatud käsitluse kohaldamiseks, kui nad vastavad kõigile järgmistele tingimustele:

- a) neil on piisavad ekspertteadmised kaudse krediidiriski kaitse andmise kohta;
- b) nende suhtes kohaldatakse käesolevas määruses sätestatutega samaväärseid eeskirju või neil oli krediidiriski kaitse andmise ajal tunnustatud krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, mille EBA oli kooskõlas 2. peatükis sätestatud eeskirjadega, mis käsitlevad äriühingute vastu olevate nõuete riskiga kaalumist, tunnistanud vastavaks krediitkvaliteedi astmele 3 või sellest kõrgemale krediitkvaliteedi astmele;
- c) neil oli krediidiriski kaitse andmise ajal või mis tahes ajavahemikul pärast seda sisereiting, mille makseviivituse tõenäosus on võrdne või madalam makseviivituse tõenäosusest, mida seostatakse krediitkvaliteedi astmega 2 või sellest kõrgemakrediitkvaliteedi astmega kooskõlas 2. peatükis sätestatud eeskirjadega, mis käsitlevad äriühingute vastu olevate nõuete riskiga kaalumist;
- d) neil on sisereiting, mille makseviivituse tõenäosus on võrdne või madalam sellest, mida seostatakse krediitkvaliteedi astmega 3 või sellest kõrgema krediitkvaliteedi astmega kooskõlas 2. peatükis sätestatud eeskirjadega, mis käsitlevad äriühingute vastu olevate nõuete riskiga kaalumist.

▼ C2

Käesoleva artikli kohaldamisel ei võeta ekspordikrediidi agentuuride antava krediidiriski kaitse puhul arvesse keskvalitsuse edasigarantiid.

*Artikkel 203***Garantiide aktsepteeritavus kaudse krediidiriski kaitsena**

Aktsepteeritava kaudse krediidiriski kaitsena võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada garantiisid.

3. alajaagu

Tuletisinstrumentide liigid*Artikkel 204***Krediidituletisinstrumentide aktsepteeritavad liigid**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad kasutada aktsepteeritud krediidiriski kaitsena järgmisi krediidituletisinstrumentide liike ja instrumente, mis võivad koosneda sellistest krediidituletisinstrumentidest või mis on oma majanduslikust mõjust lähtuvalt nendega sarnased:

- a) krediidiriski vahetustehingud;
- b) kogutulu vahetustehingud;
- c) krediidiriski vahetustehingut sisaldavad võlakirjad rahaliselt kaetud ulatuses.

Kui krediidasutus või investeerimisühing ostab krediidiriski kaitset kogutulu vahetustehinguga ja kajastab vahetustehingust saadud netomaksud netotuluna, kuid ei kajasta kaitstava vara väärtuse vähenemise tasaarvestust kas õiglase väärtuse vähendamise või reservide suurendamisega, ei kvalifitseeru see krediidiriski kaitse aktsepteeritava krediidiriski kaitsena.

2. Kui krediidasutus või investeerimisühing teostab sisemist riskimaandust krediidituletisinstrumenti abil, tuleb selleks, et krediidiriski kaitse kvalifitseeruks käesoleva peatüki kohaldamisel aktsepteeritud krediidiriski kaitsena, kanda kauplemisportfelli üle kanduv krediidirisk üle kolmandale isikule või isikutele.

Kui sisemine riskimaandus on teostatud vastavalt esimesele lõigule ning käesolevas peatükis sätestatud nõuded on täidetud, kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud kaudse krediidiriski kaitse omandamisel riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamiseks 4.–6. jaos sätestatud eeskirju.

▼ C2

3. jagu

Nõuded

1. alajagu

Otsene krediidiriski kaitse*Artikkel 205***Nõuded bilansiliste tasaarvestuslepingute puhul, välja arvatud tasaarvestuse raamlepingud, millele on osutatud artiklis 206**

Bilansilised tasaarvestuslepingud, välja arvatud tasaarvestuse raamlepingud, millele on osutatud artiklis 206, kvalifitseeruvad krediidiriski maandamise aktsepteeritud viisina, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) need lepingud on õiguslikult siduvad ja jõustatavad kõikides asjaomastes jurisdiktsioonides, sealhulgas vastaspoole maksejõuetuse või pankroti korral;
- b) krediidasutused ja investeerimisühingud suudavad teha mis tahes ajal kindlaks vara ja kohustused, mille suhtes kohaldatakse kõnealuseid lepinguid;
- c) krediidasutused ja investeerimisühingud jälgivad ja kontrollivad pidevalt krediidiriski kaitse lõpetamisega seonduvaid riske;
- d) krediidasutused ja investeerimisühingud jälgivad ja kontrollivad pidevalt asjaomaseid riskipositsioone tasaarvestatud kujul.

*Artikkel 206***Nõuded tasaarvestuse raamlepingute puhul, mis hõlmavad repotehinguid või väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehinguid või muid kapitaliturupõhiseid tehinguid**

Tasaarvestuse raamlepingud, mis hõlmavad repotehinguid, väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehinguid või muid kapitaliturupõhiseid tehinguid, kvalifitseeruvad krediidiriski maandamise aktsepteeritud viisina juhul, kui kõnealuste lepingute alusel antud tagatis vastab kõigile artikli 207 lõigetes 2–4 sätestatud nõuetele ning kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) lepingud on õiguslikult siduvad ja jõustatavad kõikides asjaomastes jurisdiktsioonides, sealhulgas vastaspoole pankroti või maksejõuetuse korral;
- b) lepingud annavad makseviivituses mitteolevale poolele õiguse lõpetada ja arveldada õigeaegselt kõik lepingulised tehingud vastaspoole makseviivituse, sealhulgas pankroti või maksejõuetuse korral;
- c) lepingud võimaldavad lepingu kohaselt arveldatavate tehingute kasumi ja kahjumi tasaarvestada nii, et üks pool võlgneb teisele ühe netosumma.

▼ C2*Artikkel 207***Nõuded finantstagatise puhul**

1. Finantstagatis ja kuld kvalifitseeruvad kõigi meetodite puhul aktsepteeritud tagatisena, kui kõik lõigetes 2–4 sätestatud nõuded on täidetud.

2. Võlgniku krediitkvaliteedi ja tagatise väärtuse vahel ei tohi olla olulist positiivset korrelatsiooni. Kui tagatise väärtus peaks märkimisväärselt vähenema, ei too see üksi kaasa võlgniku krediitkvaliteedi märkimisväärselt halvenemist. Kui võlgniku krediitkvaliteet peaks muutuma kriitiliseks, ei too see üksi kaasa tagatise väärtuse märkimisväärselt vähenemist.

Võlgniku või samasse konsolideerimisgruppi kuuluva muu seotud üksuse emiteeritud väärtpaberid ei kvalifitseeru aktsepteeritud tagatisena. Sellest olenemata kvalifitseeruvad aktsepteeritud tagatisena artiklis 129 sätestatud tingimustele vastavad võlgniku enda emiteeritud pandikirjad, kui need on antud repotehingu tagatiseks ja vastavad esimeses lõigus sätestatud tingimusele.

3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud täidavad kõiki lepingulisi ja õigusnormidest tulenevaid nõudeid seoses tagatiskokkulepete jõustamisega vastavalt nende tagatisega seotud huvide suhtes kohaldatavale õigusele ja võtavad kõik vajalikud meetmed kõnealuse jõustamise tagamiseks.

Krediidiasutused ja investeerimisühingud peavad olema läbi viinud piisava õigusliku läbivaatamise, mis kinnitab tagatiskokkulepete jõustatavust kõikides asjaomastes jurisdiktsioonides. Nad teostavad sellise läbivaatamise vajaduse korral uuesti, et tagada jätkuv jõustatavus.

4. Krediidiasutused ja investeerimisühingud täidavad järgmisi tegevusnõudeid:

- a) nad vormistavad tagatiskokkulepped nõuetekohaselt ning neil on kehtestatud selged ja usaldusväärsed protseduurid tagatise õigeaegseks realiseerimiseks;
- b) nad kasutavad usaldusväärseid protseduure ja protsesse, et kontrollida tagatise kasutamist tulenevaid riske, sealhulgas katkenud või vähenenud krediidiriski kaitse riski, väärtuse hindamise riski, krediidiriski kaitse lõpetamisega seotud riske, tagatise kasutamisest tulenevaid kontsentratsiooniriske ja koostoimet krediidiasutuse või investeerimisühingu üldise riskiprofiiliga;
- c) neil on kehtestatud dokumenteeritud põhimõtted ja tavad aktsepteeritud tagatise liikide ja summade kohta;
- d) nad arvutavad tagatise turuväärtuse ja hindavad seda vastavalt ümber vähemalt kord kuue kuu jooksul ja mis tahes ajal, mil neil on põhjust arvata, et tagatise turuväärtus on märkimisväärselt langenud;
- e) kui tagatis on kolmanda isiku valduses, võtavad krediidiasutused ja investeerimisühingud mõistlikke meetmeid tagamaks, et kolmas isik hoiab tagatise oma varast lahus;

▼ C2

- f) nad tagavad piisavate vahendite eraldamise börsiväliste tuletisinstrumentide ja väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute vastaspooltega sõlmitud võimendustagatise lepingute nõuetekohaseks toimimiseks, mida mõõdetakse nende väljasaadetavate lisatagatise nõuete õigeaegsuse ja täpsusega ning sissetulevatele lisatagatise nõuetele reageerimise kiirusega;
- g) neil on kehtestatud tagatiste haldamise põhimõtted, et kontrollida, jälgida ja esitada aruandeid järgmise kohta:
 - i) võimendustagatise lepingutest neile tulenevad riskid;
 - ii) riski kontsentreerumine teatavat liiki tagatisvara suhtes;
 - iii) tagatise uuesti kasutamine, sealhulgas võimalik likviidsuse puudujääk, mis tuleneb vastaspooltelt saadud tagatise uuesti kasutamisest;
 - iv) vastaspooltele antud tagatistega seotud õiguste loovutamine.

5. Lisaks kõikidele lõigetes 2–4 sätestatud nõuetele vastamisele peab krediidiriski kaitse järelejäänud tähtaeg olema vähemalt sama pikk kui riskipositsiooni järelejäänud tähtaeg, et finantstagatise mõju arvutamise lihtmeetodi alusel saaks finantstagatist aktsepteerida.

*Artikkel 208***Nõuded kinnisvaratagatisele**

1. Kinnisvara kvalifitseerub aktsepteeritud tagatisena ainult juhul, kui kõik lõigetes 2–5 sätestatud nõuded on täidetud.
2. Täita tuleb järgmiseid õiguskindlusega seotud nõudeid:
 - a) hüpoteek või koormatis on krediidilepingu sõlmimise ajal kõikides asjaomastes jurisdiktsioonides jõustatah ning on õigeaegselt ja nõuetekohaselt registreeritud;
 - b) kõik juriidilised nõuded pandi seadmiseks on täidetud;
 - c) krediidiriski kaitse leping ja selle aluseks olev juriidiline menetlus võimaldavad krediidiasutusel või investeerimisühingul realiseerida krediidiriski kaitse väärtus mõistliku aja jooksul.
3. Täita tuleb järgmiseid nõudeid seoses kinnisvara väärtuse jälgimise ja kinnisvara väärtuse hindamisega:
 - a) krediidiasutused ja investeerimisühingud jälgivad kinnisvara väärtust sageli ning ärikinnisvara puhul vähemalt kord aastas ja elamukinnisvara puhul kord kolme aasta jooksul. Krediidiasutused ja investeerimisühingud teostavad sagedamat jälgimist, kui turutingimused muutuvad märkimisväärselt;

▼ **C2**

- b) kinnisvara väärtuse hindamine vaadatakse läbi, kui krediidasutuste ja investeerimisühingutele kättesaadav teave osutab sellele, et kinnisvara väärtus võib olla oluliselt langenud võrreldes üldiste turuhindadega ning kõnealuse läbivaatamise teostab väärtuse hindaja, kes omab hindamise teostamiseks vajalikku kvalifikatsiooni, suutlikkust ja kogemust ning kes on laenuandmise otsustusprotsessist sõltumatu. Laenude puhul, mis ületavad 3 miljonit eurot või 5 % krediidasutuse või investeerimisühingu omavahenditest, vaatab selline hindaja kinnisvara väärtuse hindamise läbi vähemalt iga kolme aasta järel.

Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad kinnisvara väärtuse jälgimisel ja ümberhindamist vajava kinnisvara kindlakstegemisel kasutada statistilisi meetodeid.

4. Krediidasutused ja investeerimisühingud dokumenteerivad selgelt elamu- ja ärikinnisvara liigid, mida nad aktsepteerivad, ning nende tagatisel laenude andmise põhimõtted.

5. Krediidasutustel ja investeerimisühingutel on kehtestatud protseduurid selle jälgimiseks, et krediidiriski kaitseks võetud kinnisvara on kahju vastu piisavalt kindlustatud.

*Artikkel 209***Tingimused nõuete puhul**

1. Nõuded kvalifitseeruvad aktsepteeritud tagatisena, kui kõik lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõuded on täidetud.
2. Täita tuleb järgmisi õiguskindlusega seotud nõudeid:
 - a) õigusemehhanism, millega tagatis antakse laenu andvale krediidasutusele või investeerimisühingule, on usaldusväärne ja tõhus ning tagab, et kõnealusel krediidasutusel või investeerimisühingul on täielik õigus tagatisele, sealhulgas õigus tagatise müügist saadavale tulule;
 - b) krediidasutused ja investeerimisühingud võtavad kõik meetmed, mis on vajalikud tagatisega seotud huvide jõustamist käsitlevate kohalike nõuete täitmiseks. Laenu andvate krediidasutuste ja investeerimisühingute tagatisega seonduva nõude näol on tegemist eelisjärjekorras rahuldatava nõudega, kuigi selline nõue võib siiski olla allutatud eelisõigusega võlausaldajate nõuetele vastavalt õigusnormide sätetele;
 - c) krediidasutused ja investeerimisühingud peavad olema läbi viinud piisava õigusliku läbivaatamise, mis kinnitab tagatiskokkulepete jõustatavust kõikides asjaomastes jurisdiktsioonides;
 - d) krediidasutused ja investeerimisühingud vormistavad oma tagatiskokkulepped nõuetekohaselt ning neil on kehtestatud selged ja usaldusväärsed protseduurid tagatise õigeaegseks ülevõtmiseks;
 - e) krediidasutustel ja investeerimisühingutel on kehtestatud protseduurid, millega tagatakse mis tahes õiguslike tingimuste järgimine, mis on vajalik laenuvõtja makseviivituse väljakuulutamiseks ja tagatise õigeaegseks ülevõtmiseks;

▼ C2

- f) laenuvõtja rahaliste raskuste või makseviivituse korral on krediidasutusel või investeerimisühingul seaduslik õigus müüa või loovutada nõuded teistele isikutele ilma nõuete võlgnike nõusolekuta.
3. Täita tuleb järgmiseid riskijuhtimisega seotud nõudeid:
- a) krediidasutusel või investeerimisühingul on kehtestatud usaldusväärne kord nõuetega seotud krediidiriski kindlakstegemiseks. Selline kord peab hõlmama laenuvõtja majandustegevuse ja majandusharu analüüsi ning laenuvõtja klientide liikide analüüsi. Kui krediidasutus või investeerimisühing toetub klientide krediidiriski kindlakstegemisel oma laenuvõtjatele, peab krediidasutus vaatama läbi laenuvõtjate krediiditegevuse, et teha kindlaks selle kindlus ja usaldusväärsus;
- b) riskipositsiooni summa ja nõuete väärtuse erinevus peab kajastama kõiki asjakohaseid tegureid, sealhulgas sissenõudmisega seotud kulusid, üksiku laenuvõtja tagatiseks antud nõuete kogumi sisest kontsentreerumist ja võimalikku kontsentratsiooniriski krediidasutuse või investeerimisühingu kõikide riskipositsioonide ulatuses lisaks krediidasutuse või investeerimisühingu üldmetoodikaga kontrollitavale. Krediidasutustel ja investeerimisühingutel on nõuete jaoks asjakohane pidev jälgimiskord. Nad vaatavad korrapäraselt läbi ka vastavuse laenulepingu tingimustele, keskkonnast tulenevatele piirangutele ja muudele juriidilistele tingimustele;
- c) laenuvõtja tagatiseks antud nõuded on diversifitseeritud ning nende ja laenuvõtja vahel ei ole ülemäärast korrelatsiooni. Olulise positiivse korrelatsiooni korral võtavad krediidasutused ja investeerimisühingud arvesse sellega kaasnevaid riske võimendustagatiste määramisel tagatise kogumi kui terviku kohta;
- d) krediidasutused ja investeerimisühingud ei kasuta aktsepteeritud krediidiriski kaitsena nõudeid, mis on saadud laenuvõtjaga seotud osapooltelt, sealhulgas tüdrettevõtjalt ja töötajatelt;
- e) krediidasutusel või investeerimisühingul on kehtestatud dokumenteeritud protsess nõuete sissenõudmiseks majanduslike raskuste korral. Krediidasutustel ja investeerimisühingutel on olemas sissenõudmiseks vajalikud vahendid, isegi kui tavaliselt vastutab sissenõudmise eest laenuvõtja.

*Artikkel 210***Nõuded muu füüsilise tagatise puhul**

Füüsiline tagatis, mis ei ole kinnisvaratagatis, kvalifitseerub sisereitingute mudeli puhul aktsepteeritud tagatisena, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) tagatiskokkulepe, mille alusel krediidasutusele või investeerimisühingule füüsiline tagatis antakse, on õiguslikult siduv ja jõustatav kõikides asjaomastes jurisdiktsioonides ning võimaldab krediidasutusel või investeerimisühingul realiseerida tagatise väärtus mõistliku aja jooksul;

▼ C2

- b) ainsa erandina artikli 209 lõike 2 punktis b osutatud lubatavatest eelisjärjekorras rahuldatavatest nõuetest kvalifitseerub aktsepteeritud tagatisena ainult tagatisele seatud esmane pandiõigus või koormatis ning krediidasutusel või investeerimisühingul on tagatise realiseerimisest saadavale tulule eelisõigus kõigi teiste laenuandjate ees;
- c) krediidasutused ja investeerimisühingud kontrollivad tagatise väärtust sageli ja vähemalt kord aastas. Krediidasutused ja investeerimisühingud teostavad sagedamat kontrollimist, kui turutingimused muutuvad märkimisväärselt;
- d) laenuleping sisaldab tagatise üksikasjalikku kirjeldust ning ümberhindluse viisi ja sageduse üksikasjalikku kirjeldust;
- e) krediidasutused ja investeerimisühingud dokumenteerivad selgelt sisestes krediidieeskirjades ja protseduurides, mida on võimalik kontrollida, nende poolt aktsepteeritud füüsilise tagatise liigid ning põhimõtted ja korra, mille nad on kehtestanud asjaomaste positsiooni väärtuste puhul nõutava asjakohase tagatise summa jaoks iga tagatise liigi puhul;
- f) krediidasutuste ja investeerimisühingute krediidieeskirjad seoses tehingu struktuuriga käsitlevad järgmist:
- i) asjaomaste positsiooni väärtuste puhul kohaldatavaid asjakohaseid tagatise nõudeid;
 - ii) tagatise kiire realiseerimise võimalikkust;
 - iii) hinna või turuväärtuse objektiivse kindlaksmääramise suutlikkust;
 - iv) väärtust käsitlevate andmete (sealhulgas eksperthinnangu) kättesaadavuse sagedust;
 - v) tagatise väärtuse volatiilsust või volatiilsuse asendajat.
- g) hindamisel ja ümberhindamisel võtavad krediidasutused ja investeerimisühingud täielikult arvesse tagatise väärtuse igasugust langemist või selle vananemist, pöörates erilist tähelepanu aja möödumise mõjule moe- või ajatundliku tagatise puhul;
- h) krediidasutustel ja investeerimisühingutel on õigus tagatist füüsiliselt kontrollida. Neil on kehtestatud ka põhimõtted ja protseduurid, mis käsitlevad nende füüsilise kontrolli õiguse rakendamist;
- i) krediidiriski kaitseks võetud tagatis on piisavalt kindlustatud kahju vastu ning krediidasutustel ja investeerimisühingutel on kehtestatud selle jälgimiseks protseduurid.

*Artikkel 211***Tingimused liisingust tulenevate riskipositsioonide käsitlemiseks tagatud riskipositsioonidena**

Krediidasutused ja investeerimisühingud käsitlevad liisingutehingutest tulenevaid riskipositsioone liisitud vara liigiga tagatuks, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

▼ C2

- a) selleks et liisitud vara liik kvalifitseeruks aktsepteeritud tagatisena, peavad olema täidetud vastavalt artiklites 208 või 210 sätestatud tingimused;
- b) liisinguandja kohaldab usaldusväärset riskijuhtimist liisitud vara kasutuse, asukoha, vanuse ja kavandatud kasutusaja suhtes, sealhulgas asjakohast järelevalvet tagatise väärtuse üle;
- c) liisinguandjal on vara juriidiline omandiõigus ja ta saab kasutada oma õiguseid omanikuna igal ajal;
- d) erinevus nõude amortiseerimata osa väärtuse ja tagatise turuväärtuse vahel ei tohi olla nii suur, et see ületaks liisitava vara krediidiriski maandava mõju, kui seda ei ole kindlaks tehtud juba makseviivitusest tingitud kahjumäära taseme arvutamisel.

*Artikkel 212***Tingimused muu otsese krediidiriski kaitse puhul**

1. Kolmandast isikust krediidasutuses või investeerimisühingus hoiustatud raha või seal hoitavate raha sarnaste instrumentide suhtes võib kohaldada artikli 232 lõikes 1 sätestatud käsitlust, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) laenuvõtja nõue kolmandast isikust krediidasutuse või investeerimisühingu vastu on otseselt panditud või loovutatud laenu andvale krediidasutusele või investeerimisühingule ning selline pantimine või loovutamine on juriidiliselt kehtiv ja jõustatav kõikides asjast omastes jurisdiktsioonides ning tingimusteta ja tagasivõetamatu;
- b) kolmandast isikust krediidasutust või investeerimisühingut teavitatakse pandist või loovutamisest;
- c) teavitamise tagajärjel saab kolmandast isikust krediidasutus või investeerimisühing teha makseid ainult laenu andvale krediidasutusele või investeerimisühingule või laenu andva krediidasutuse või investeerimisühingu eelneval nõusolekul muudele isikutele.

2. Laenu andvale krediidasutusele või investeerimisühingule pandiks antud elukindlustuslepingud kvalifitseeruvad aktsepteeritud tagatisena juhul, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) elukindlustusleping on otseselt panditud või loovutatud laenu andvale krediidasutusele või investeerimisühingule;
- b) elukindlustust andvat äriühingut on teavitatud pantimisest või loovutamisest ning teavitamise tagajärjel ei või ta maksta lepingujärgseid summasid ilma laenu andnud krediidasutuse või investeerimisühingu eelneva nõusolekuta;
- c) laenu andval krediidasutusel või investeerimisühingul on õigus kindlustusleping tühistada ja nõuda tagasiosuväärtus laenuvõtja makseviivituse korral sisse;
- d) laenu andvat krediidasutust või investeerimisühingut teavitatakse sellest, kui kindlustusvõtja jätab tegemata lepingu alusel tasumisele kuuluva mis tahes makse;

▼ **C2**

- e) krediidiriski kaitse on antud kuni laenu lõpptähtajani. Kui see ei ole võimalik põhjusel, et kindlustussuhe lõpeb varem kui laenusuhe, tagab krediidasutus või investeerimisühing, et kindlustuslepingust tulenev summa jääb krediidasutuse või investeerimisühingu jaoks tagatiseks kuni krediidilepingu kestuse lõpuni;
- f) pant või loovutamine on krediidilepingu sõlmimise ajal juriidiliselt kehtiv ja jõustatav kõikides asjaomastes jurisdiktsioonides;
- g) tagasiostuväärtuse on määratlenud elukindlustust andev äriühing ning seda ei tohi vähendada;
- h) tagasiostuväärtuse maksab elukindlustust andev äriühing taotluse korral õigeaegselt;
- i) tagasiostuväärtust ei saa nõuda ilma krediidasutuse või investeerimisühingu eelneva nõusolekuta;
- j) elukindlustust andva äriühingu suhtes kohaldatakse direktiivi 2009/138/EÜ või järelevalvet kolmanda riigi pädeva asutuse poolt, kes kohaldab liidus kohaldatava korraga vähemalt samaväärset järelevalve- ja regulatiivset korda.

2. alajagu

Kaudne krediidiriski kaitse ja krediidiriski vahetustehingut sisaldavad võlakirjad*Artikkel 213***Garantiide ja krediidituletisinstrumentide suhtes kohaldatavad ühised nõuded**

1. Kui artikli 214 lõikest 1 ei tulene teisiti, kvalifitseerub garantiist või krediidituletisinstrumentist tulenev krediidiriski kaitse aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitsena, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) krediidiriski kaitse on vahetu;
- b) krediidiriski kaitse ulatus on selgelt määratletud ega ole muudetav;
- c) krediidiriski kaitse leping ei sisalda ühtegi klauslit, mille täitmine ei allu laenuandja otsesele kontrollile, ja mis:
 - i) võimaldaks krediidiriski kaitse andjal krediidiriski kaitse ühepoolset tühistada;
 - ii) suurendaks kaitstava riskipositsiooni krediidikvaliteedi halvenemise tõttu krediidiriski kaitse tegelikku maksumust;
 - iii) võimaldaks krediidiriski kaitse andjal keelduda väljamaksete õigeaegsest tegemisest mis tahes tasumisele kuuluva makse tegematajätmise korral esialgse võlgniku poolt või liisingulepingu lõppemise korral, et võtta arvesse garanteeritud lõppväärtust vastavalt artikli 134 lõikele 7 ja artikli 166 lõikele 4;
 - iv) võimaldaks krediidiriski kaitse andjal lühendada krediidiriski kaitse lõpptähtaega;

▼ C2

d) krediidiriski kaitse leping on krediidlepingu sõlmimise ajal juriidiliselt kehtiv ja jõustatav kõikides asjaomastes jurisdiktsioonides.

2. Krediidasutus või investeerimisühing tõendab pädevale asutusele, et tal on olemas süsteemid garantiide ja krediituletisinstrumentide kasutamisest tuleneva võimaliku riskide kontsentreerumise juhtimiseks. Krediidasutus või investeerimisühing peab suutma tõendada pädevatele asutustele neid rahuldaval viisil, kuidas tema krediituletisinstrumentide ja garantiide kasutamise strateegia sobib üldise riskiprofiili juhtimisega.

3. Krediidasutus või investeerimisühing täidab kõiki lepingulisi ja õigusnormidest tulenevaid nõudeid seoses kaudse krediidiriski kaitse jõustamisega vastavalt tema krediidiriski kaitsega seotud huvide suhtes kohaldatavale õigusele ja võtab kõik vajalikud meetmed kõnealuse jõustamise tagamiseks.

Krediidasutus või investeerimisühing peab olema läbi viinud piisava õigusliku läbivaatamise, mis kinnitab kaudse krediidiriski kaitse jõustatavust kõikides asjaomastes jurisdiktsioonides. Ta teostab sellise läbivaatamise vajaduse korral uuesti, et tagada jätkuv jõustatavus.

*Artikkel 214***Riigi ja muu avaliku sektori edasigarantiid**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad käsitleda lõikes 2 osutatud riskipositsioone kaitstuna garantiiga, mille on andnud kõnealuses lõikes loetletud üksused, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) edasigarantii katab nõude kõik krediidiriski elemendid;
- b) nii esialgne garantii kui ka edasigarantii vastavad garantiidele artiklis 213 ja artikli 215 lõikes 1 sätestatud nõuetele, välja arvatud see, et edasigarantii ei pea olema vahetu;
- c) kaitse on usaldusväärne ja ajaloolised tõendid ei viita sellele, et edasigarantii kate on vähem tõhus kui samaväärne kõnealuse üksuse antud vahetu garantii.

2. Lõikes 1 sätestatud käsitlust kohaldatakse riskipositsioonide suhtes, mis on kaitstud garantiiga, millele on andnud edasigarantii mõni järgmistest üksustest:

- a) keskvalitsus või keskpank;
- b) piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus;
- c) avaliku sektori asutus, kelle vastu olevaid nõudeid käsitletakse vastavalt artikli 116 lõikele 4 nõuetena keskvalitsuse vastu;

▼ C2

- d) mitmepoolne arengupank või rahvusvaheline organisatsioon, kellele on vastavalt kas artikli 117 lõike 2 või artikli 118 kohaselt määratud riskikaal 0 %;
- e) avaliku sektori asutus, kelle vastu olevaid nõudeid käsitletakse vastavalt artikli 116 lõigetele 1 ja 2.
3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad lõikes 1 sätestatud käsitlust ka riskipositsioonide suhtes, millele ei ole küll antud lõikes 2 loetletud üksuse edasigarantiid, kuid millele antud riskipositsiooni edasigarantii on omakorda otseselt garanteerinud üks kõnealustest üksustest ja lõikes 1 loetletud tingimused on täidetud.

*Artikkel 215***Garantiide suhtes kohaldatavad täiendavad nõuded**

1. Garantiid kvalifitseeruvad aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitseks, kui täidetud on kõik artiklis 213 sätestatud tingimused ja kõik järgmised tingimused:

- a) vastaspoole garantii kasutamist põhjustava makseviivituse või maksete mittetasumise korral on laenu andval krediidiasutusel või investeerimisühingul õigus nõuda garantii andjalt õigeaegselt nõude alusel võlgnetavat mis tahes rahasummat, mille suhtes krediidiriski kaitse on antud, ning garantii andja teostab makse ilma, et krediidiasutus või investeerimisühing peaks esmalt hakkama makseid võlgnikult sisse nõudma.

Kaudse krediidiriski kaitse korral, mis katab eluaseme hüpoteeklaenu, peavad artikli 213 lõike 1 punkti c alapunktis iii ja käesoleva punkti esimeses lõigus esitatud nõuded olema täidetud 24 kuu jooksul;

- b) garantii on garantii andja võetava kohustusena selgesõnaliselt dokumenteeritud;
- c) on täidetud üks järgmistest tingimustest:
- i) garantii katab igat liiki maksed, mille tegemist võlgnikult seoses nõudega eeldatakse;
- ii) kui teatavat liiki maksed on garantiist välja arvatud, on laenu andev krediidiasutus või investeerimisühing korrigeerinud garantii väärtust, et kajastada piiratud katet.

2. Vastastikuste garantiiskeemide raames antud garantiide puhul või garantiide puhul, mille on andnud artikli 214 lõikes 2 loetletud üksus või millele selline üksus on andnud edasigarantii, loetakse käesoleva artikli lõike 1 punktis a sätestatud nõuded täidetuks, kui on täidetud üks järgmisest kahest tingimusest:

- a) laenu andval krediidiasutusel või investeerimisühingul on õigus saada garantii andjalt õigeaegselt esialgne makse, mis vastab mõlemale järgmisele tingimusele:

▼ C2

- i) see vastab laenu andvale krediidasutusele või investeerimisühingule tõenäoliselt tekkiva kahju umbkaudsele suurusele, kaasa arvatud kahju, mis tuleneb tasumata intressidest ja muudest maksetest, mida laenuvõtja on kohustatud tegema;
 - ii) see on proportsionaalne garantii kattega;
- b) laenu andev krediidasutus või investeerimisühing suudab tõendada pädevatele asutustele neid rahuldaval viisil, et garantii pakutav krediidiriski kaitse, sealhulgas laenuvõtjalt nõutavate intressi- või muud liiki maksete tegematajätmisest tuleneva kahju eest, õigustab sellist käsitlemist.

*Artikkel 216***Krediituletisinstrumentide suhtes kohaldatavad täiendavad nõuded**

1. Krediituletisinstrumentid kvalifitseeruvad aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitseks, kui täidetud on kõik artiklis 213 sätestatud tingimused ja kõik järgmised tingimused:

- a) krediituletisinstrumenti lepingus sätestatud krediidisündmuste hulka kuuluvad:
 - i) maksmata jätmise hetkel kehtivate krediituletisinstrumenti alusvaraks oleva võlainstrumenti tingimuste kohaselt maksmisele kuuluvate summade maksmata jätmise (arvestatakse ka ajapikendust, mis on võrdne alusvaraks olevale võlainstrumentile määratud ajapikendusega või sellest lühem);
 - ii) võlgniku pankrot, maksejõuetus või suutmatuse võlga tasuda või tema suutmatuse või kirjalik tunnistus üldise suutmatuse kohta maksta võlgnevusi tähtajaks tagasi või sarnased juhtumid;
 - iii) krediituletisinstrumenti alusvaraks oleva võlainstrumenti restruktureerimine, mis hõlmab põhisumma, intressi või teenustasude kustutamist või edasilükkamist, mille tulemuseks on krediidikahju sündmus;
- b) kui krediituletisinstrumentid võimaldavad sularahaarveldust:
 - i) krediidasutustel ja investeerimisühingutel on kehtestatud kindel hindamisprotsess kahju usaldusväärseks hindamiseks;
 - ii) on selgelt täpsustatud ajavahemik, millal hinnata krediidisündmuse toimumise järgselt krediituletisinstrumenti alusvaraks olevat võlainstrumenti;
- c) kui arveldamiseks on nõutav krediidiriski kaitse ostja õigus ja võime anda krediituletisinstrumenti alusvaraks olev võlainstrument krediidiriski kaitse andjale üle, siis krediituletisinstrumenti alusvaraks oleva võlainstrumenti tingimustes sätestatakse, et selliseks üleandmiseks vajatava nõusoleku andmisest ei või põhjendamatult keelduda;
- d) krediidisündmuse toimumise kindlakstegemise eest vastutavad isikud on selgelt määratletud;
- e) krediidisündmuse kindlaksmääramine ei ole krediidiriski kaitse andja ainuvastutus;

▼ **C2**

- f) krediidiriski kaitse ostjal on õigus või võimalus teavitada krediidiriski kaitse andjat krediidisündmuse toimumisest.

Kui krediidisündmused ei hõlma krediituletisinstrumenti alusvaraks oleva võlainstrumenti restruktureerimist, nagu on kirjeldatud punkti a alapunktis iii, võib krediidiriski kaitset siiski aktsepteerida, kui kohaldatakse artikli 233 lõikes 2 sätestatud väärtuse vähendamist.

2. Mittevastavus krediituletisinstrumenti alusvaraks oleva võlainstrumenti ja krediituletisinstrumenti tingimuste aluseks oleva võlainstrumenti vahel või krediituletisinstrumenti alusvaraks oleva võlainstrumenti ja krediidisündmuse toimumise kindlakstegemiseks kasutatava võlainstrumenti vahel on lubatud ainult juhul, kui mõlemad järgmised tingimused on täidetud:

- a) vastavalt vajadusele kas krediituletisinstrumenti tingimuste aluseks olev võlainstrument või krediidisündmuse toimumise kindlakstegemiseks kasutatav võlainstrument (olenevalt asjaoludest) kuulub krediituletisinstrumenti alusvaraks oleva võlainstrumentiga samasse või sellest madalamasse nõudeõiguse järku;
- b) vastavalt vajadusele kas krediituletisinstrumenti alusvaraks olev võlainstrument ja krediituletisinstrumenti tingimuste aluseks olev võlainstrument või krediidisündmuse toimumise kindlakstegemiseks kasutatav võlainstrument on seotud sama võlgnikuga ja on olemas õiguslikult jõustavad samaaegse makseviivituse või samaaegse tagasimakse tingimused.

*Artikkel 217***Nõuded kvalifitseerumaks artikli 153 lõikes 3 sätestatud käsitluse kasutamisele**

1. Artikli 153 lõikes 3 sätestatud käsitluse kohaldamiseks peab garantiist või krediituletisinstrumentist tulenev krediidiriski kaitse vastama järgmistele tingimustele:

- a) krediituletisinstrumenti alusvaraks olev võlainstrument on üks järgmistest riskipositsioonidest:
- i) artiklis 147 osutatud nõue äriühingute vastu, välja arvatud kindlustus- ja edasikindlustusandjate vastu;
 - ii) nõue piirkondliku valitsuse või kohaliku omavalitsuse või avaliku sektori asutuse vastu, mida ei käsitleta vastavalt artiklile 147 nõudena keskvalitsuse või keskpanga vastu;
 - iii) nõue VKE vastu, mis liigitatakse jaenõudeks artikli 147 lõike 5 alusel;
- b) aluspositsiooni võlgnikud ei kuulu krediidiriski kaitse andjaga samasse konsolideerimisgruppi;
- c) riskipositsioon on maandatud ühega järgmistest instrumentidest:
- i) ühe alusvaraga kaudsed krediituletisinstrumentid või ühe alusvaraga garantiid;
 - ii) esimese järjekoha kahju kogumisse kuuluvad instrumentid;
 - iii) n-arvu järjekoha kahju kogumisse kuuluvad instrumentid;

▼ C2

- d) krediidiriski kaitse vastab vastavalt vajadusele artiklites 213, 215 ja 216 sätestatud nõuetele;
- e) riskikaal, mida kohaldatakse riskipositsiooni suhtes enne artikli 153 lõikes 3 sätestatud käsitluse kohaldamist, ei võta juba arvesse krediidiriski kaitse ühtegi aspekti;
- f) krediidasutusel või investeerimisühingul on õigus ja õigustatud ootus saada krediidiriski kaitse andjalt makse ilma, et ta peaks võtma õiguslikke meetmeid vastaspoole maksmata kohustamiseks. Kui võimalik, võtab krediidasutus või investeerimisühing meetmeid veendumaks, et krediidiriski kaitse andja on valmis krediidisündmuse toimumise korral viivitamatult maksmata;
- g) ostetud krediidiriski kaitse katab kõik riskipositsiooni maandatud osaga seotud krediidikahjud, mis tekivad lepingus nimetatud krediidisündmuste tõttu;
- h) kui krediidiriski kaitse väljamaksete struktuuriga nähakse ette füüsilise arvelduse, on vaja õiguskindlust seoses laenu, võlakirja või tingimusliku kohustuse ülekantavusega;
- i) kui krediidasutus või investeerimisühing kavatses kanda üle võlainstrumenti, mis ei ole aluspositsioon, tagab ta, et ülekantav võlainstrument on piisavalt likviidne, nii et krediidasutus või investeerimisühing oleks võimeline selle vastavalt lepingule ülekandmiseks soetama;
- j) krediidiriski kaitse andja ja krediidasutus või investeerimisühing on krediidiriski kaitse tingimused õiguslikult pädevas vormis kirjalikult kinnitanud;
- k) krediidasutustel ja investeerimisühingutel on protsess, et teha kindlaks krediidiriski kaitse andja ja aluspositsiooni võlgniku krediidivõimelisuse vaheline liigne korrelatsioon, mis on tingitud sellest, et nende tulemusnäitajad sõltuvad lisaks süsteemsetele riskiteguritele ka muudest ühistest teguritest;
- l) lahjendusrisiki kaitse puhul ei kuulu ostetud nõuete müüja kaitse andjaga samasse konsolideerimisgruppi.

2. Lõike 1 punkti c alapunkti ii kohaldamisel kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud artikli 153 lõikes 3 osutatud käsitlust selle kogumisse kuuluva vara suhtes, mille riskiga kaalutud vara on väikseim.

3. Lõike 1 punkti c alapunkti iii kohaldamisel saab saadud kaitset selles raamistikus ainult siis arvesse võtta, kui aktsepteeritud kaitse on antud ka n-1 arvu järjekohaga makseviivituse juhu jaoks või kui kogumis n-1 arvu järjekohaga vara puhul on juba esinenud makseviivitus. Sellisel juhul kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud artikli 153 lõikes 3 sätestatud käsitlust selle kogumisse kuuluva vara suhtes, mille riskiga kaalutud varad on väikseimad.

▼ **C2**

4. jagu

Krediidiriski maandamise mõju arvutamine

1. alajagu

Otsene krediidiriski kaitse*Artikkel 218***Krediidiriski vahetustehingut sisaldavad võlakirjad**

Otsese krediidiriski kaitse mõju arvutamisel vastavalt käesolevale alajaole võib investeringuid laenu andva krediidasutuse või investeerimisühingu poolt emiteeritud krediidiriski vahetustehingut sisaldavatesse võlakirjadesse käsitleda rahalise tagatisena, tingimusel et krediidiriski vahetustehingut sisaldavas võlakirjas sisalduv krediidiriski vahetustehing kvalifitseerub aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitsena. Selleks et teha kindlaks, kas krediidiriski vahetustehingut sisaldavas võlakirjas sisalduv krediidiriski vahetustehing kvalifitseerub aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitsena, võib krediidasutus või investeerimisühing lugeda artikli 194 lõike 6 punktis c sätestatud tingimuse täidetuks.

*Artikkel 219***Bilansiline tasaarvestus**

Laenu andvale krediidasutusele või investeerimisühingule antud laene või sellesse paigutatud hoiuseid, mille suhtes kohaldatakse bilansilist tasaarvestust, käsitleb asjaomane laenu andev krediidasutus või investeerimisühing laenudele ja hoiustele, mille suhtes kohaldatakse bilansilist tasaarvestust ning mis on nomineeritud samas valuutas, avalduva otsese krediidiriski kaitse mõju arvutamisel rahalise tagatisena.

*Artikkel 220***Regulatiivsete volatiilsuskoeffitsientide meetodi ja sisehinnangutel põhinevate volatiilsuskoeffitsientide meetodi kasutamine tasaarvestuse raamlepingute puhul**

1. Kui krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad riskipositsiooni täielikult korrigeeritud väärtust (E^*) riskipositsioonide kohta, mille suhtes kohaldatakse aktsepteeritud tasaarvestuse raamlepingut, mis hõlmab repotehinguid või väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehinguid või muid kapitaliturupõhiseid tehinguid, arvutavad nad kohaldatavad volatiilsuskoeffitsiendid, kasutades selleks kas regulatiivsete volatiilsuskoeffitsientide meetodit või sisehinnangutel põhinevate volatiilsuskoeffitsientide meetodit (edaspidi „sisehinnangutel põhinev meetod”) vastavalt artiklites 223 kuni 226 finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodi kohta sätestatule.

Sisehinnangutel põhineva meetodi kasutamise suhtes kohaldatakse samu tingimusi ja nõudeid kui finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodi puhul.

2. E^* arvutamisel krediidasutused ja investeerimisühingud:

- a) arvutavad väärtpaberite iga rühma või kauba iga liigi netopositsiooni, lahutades punktis i nimetatud väärtusest punktis ii nimetatud väärtuse:

▼ C2

- i) tasaarvestuse raamlepingu alusel laenuks antud, müüdud või üle antud sama väärtpaberite rühma või sama liiki kauba koguväärtus;
- ii) sama tasaarvestuse raamlepingu alusel laenuks võetud, ostetud või saadud sama väärtpaberite rühma või sama liiki kauba koguväärtus;
- b) arvutavad iga valuuta netopositsiooni, välja arvatud tasaarvestuse raamlepingu arveldusvaluuta puhul, lahutades punktis i nimetatud väärtusest punktis ii nimetatud väärtuse:
- i) tasaarvestuse raamlepingu alusel laenuks antud, müüdud või üle antud asjaomases valuutas nomineeritud väärtpaberite koguväärtus, millele on liidetud selle lepingu alusel laenuks antud või üle kantud samas valuutas sularaha summa;
- ii) sama tasaarvestuse raamlepingu alusel laenuks võetud, ostetud või saadud asjaomases valuutas nomineeritud väärtpaberite koguväärtus, millele on liidetud selle lepingu alusel saadud või laenuks saadud samas valuutas sularaha summa;
- c) kohaldavad asjaomase väärtpaberite rühma või sularahapositsiooni puhul asjakohast volatiilsuskoeffitsienti kõnealusesse rühma kuuluvate väärtpaberite positiivse või negatiivse netopositsiooni absoluutväärtuse suhtes;
- d) kohaldavad valutariski (fx) volatiilsuskoeffitsienti iga valuuta positiivse või negatiivse netopositsiooni suhtes, välja arvatud tasaarvestuse raamlepingu arveldusvaluuta puhul.

3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad E^* vastavalt järgmisele valemile:

$$E^* = \max \left\{ 0, \left(\sum_i E_i - \sum_i C_i \right) + \sum_j |E_j^{sec}| \cdot H_j^{sec} + \sum_k |E_k^{fx}| \cdot H_k^{fx} \right\}$$

kus

E_i = iga lepingust tuleneva eraldiseisva riskipositsiooni i riskipositsiooni väärtus, mida kohaldataks krediidiriski kaitse puudumisel, juhul kui krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad riskiga kaalutud vara vastavalt standardmeetodile või kui nad arvutavad riskiga kaalutud vara ja oodatavat kahju vastavalt sise-reitingute meetodile;

C_i = iga riskipositsiooniga I i seoses laenuks võetud, ostetud või saadud sama rühma väärtpaberite või sama liiki kauba või laenuks võetud või saadud sularaha väärtus;

E_j^{sec} = asjaomase väärtpaberite rühma j netopositsioon (positiivne või negatiivne);

E_k^{fx} = lõike 2 punkti b kohaselt arvutatud netopositsioon (positiivne või negatiivne) asjaomases valuutas k, välja arvatud lepingu arveldusvaluutas;

▼ **C2**

H_j^{sec} = asjaomase väärtpaberite rühma j puhul asjakohane volatiilsuskoeffitsient;

H_k^{fx} = välisvaluuta volatiilsuskoeffitsient valuuta k puhul.

4. Artikli 113 kohaldamisel standardmeetodi alusel või 3. peatüki kohaldamisel sisereitingute meetodi alusel kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamiseks tasaarvestuse raamlepingu koosseisu kuuluvate repotehingute või väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingute või muude kapitaliturupõhiste tehingute puhul lõike 3 kohaselt arvatud E*-d vastaspoole vastu oleva sellise nõude riskipositsiooni väärtusena, mis tuleneb tehingutest, mille suhtes kohaldatakse tasaarvestamise raamlepingut.

5. Lõigete 2 ja 3 kohaldamisel tähendab „väärtpaberite rühm” väärtpabereid, mille on emiteerinud sama üksus, millel on sama emiteerimise kuupäev, sama lõpptähtaeg ja mille suhtes kohaldatakse samu tingimusi ning samu realiseerimisperioode vastavalt artiklites 224 ja 225 sätestatule.

*Artikkel 221***Sisemudelitel põhineva meetodi kasutamine tasaarvestuse raamlepingute puhul**

1. Pädevate asutuste loal võivad krediidasutused ja investeerimisühingud repotehinguid, väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehinguid või muid kapitaliturupõhiseid tehinguid (välja arvatud tehingud tuletisinstrumentidega) hõlmava aktsepteeritud tasaarvestuse raamlepingu kohaldamisest tuleneva riskipositsiooni täielikult korrigeeritud väärtuse (E*) arvutamisel alternatiivina regulatiivsete volatiilsuskoeffitsientide meetodi või sisehinnangutel põhineva meetodi kasutamisele kasutada sisemudelitel põhinevat meetodit, milles võetakse arvesse tasaarvestuse raamlepingu kohaldamisalasse kuuluvate väärtpaberipositsioonide vahelise korrelatsiooni mõjusid ja asjaomaste instrumentide likviidsust.

2. Pädevate asutuste loal võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada oma sisemudeleid ka võimenduslaenu tehingute puhul, kui tehingud on kaetud kahepoolse tasaarvestuse raamlepinguga, mis vastab 6. peatüki 7. jaos sätestatud nõuetele.

3. Krediidasutus või investeerimisühing võib otsustada kasutada sisemudelitel põhinevat meetodit olenemata sellest, kas ta on otsustanud kasutada riskiga kaalutud vara arvutamiseks standardmeetodit või sisereitingute meetodit. Kui krediidasutus või investeerimisühing soovib siiski kasutada sisemudelitel põhinevat meetodit, peab ta seda kasutama kõikide vastaspoole ja väärtpaberite puhul, välja arvatud ebaolulised portfelliid, mille puhul võib kasutada regulatiivsete volatiilsuskoeffitsientide meetodit või sisehinnangutel põhinevat meetodit vastavalt artiklis 220 sätestatule.

Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes on saanud loa kasutada sisemist riskimõõtmise mudelit vastavalt IV jaotise 5. peatükile, võivad kasutada sisemudelitel põhinevat meetodit. Kui krediidasutus või investeerimisühing ei ole sellist luba saanud, võib ta siiski taotleda pädevatelt asutustelt luba kasutada käesoleva artikli kohaldamisel sisemudelitel põhinevat meetodit.

▼ C2

4. Pädevad asutused lubavad krediidasutusel või investeerimisühingul kasutada sisemudelitel põhinevat meetodit ainult juhul, kui nad on veendunud, et krediidasutuse või investeerimisühingu süsteem tasaarvestuse raamlepinguga kaetud tehingutest tulenevate riskide juhtimiseks on olemuslikult usaldusväärne ja seda rakendatakse terviklikult ning kui järgitud on kõiki järgmisi kvalitatiivsed standardeid:

- a) sisemine riskimõõtmise mudel, mida kasutatakse tehingute potentsiaalse hinnavolatiilsuse arvutamiseks, on tugevalt integreeritud krediidasutuse või investeerimisühingu igapäevasesse riskijuhtimisprotsessi ja selle väljundid on aluseks riskipositsioonide kohta krediidasutuse või investeerimisühingu kõrgemale juhtkonnale aruannete koostamisele;
- b) krediidasutusel või investeerimisühingul on riskikontrolli üksus, mis vastab kõigile järgmistele nõuetele:
 - i) see on kauplemisüksustest sõltumatu ning esitab aruandeid otse kõrgemale juhtkonnale;
 - ii) see vastutab krediidasutuse või investeerimisühingu riskijuhtimissüsteemi väljatöötamise ja rakendamise eest;
 - iii) see koostab ja analüüsib igapäevaseid aruandeid riskimõõtmise mudeli väljundite kohta ja positsioonide piirmääradega seotud asjakohaste meetmete võtmise kohta;
- c) riskikontrolli üksuse igapäevased aruanded vaadatakse läbi sellisel juhtkonna tasandil, kellel on piisav pädevus anda korraldused võetud positsioonide ja koguriskipositsiooni vähendamiseks;
- d) krediidasutusel või investeerimisühingul on riskikontrolli üksuses piisavalt töötajaid, kes oskavad kasutada keerulisi mudeleid;
- e) krediidasutus või investeerimisühing on kehtestanud protseduurid riskimõõtmise süsteemi üldist toimimist käsitlevate dokumenteeritud sisemiste põhimõtete ja kontrollide kogumi täitmise jälgimiseks ja tagamiseks;
- f) on tegelikud andmed, et krediidasutuse või investeerimisühingu mudelite täpsus riskide mõõtmisel on piisav ja seda on võimalik tõendada mudeli väljundite järeltestimisega vähemalt ühe aasta andmete alusel;
- g) krediidasutus või investeerimisühing teostab tihti ranget stressitesti-
mise programmi ning selle tulemused vaatab kõrgem juhtkond läbi ja võtab neid arvesse tegevuspõhimõtete ja limiitide kehtestamisel;
- h) krediidasutus või investeerimisühing teostab oma korrapärase sise-
auditeerimise protsessi osana riskimõõtmise süsteemi sõltumatu läbi-
vaatamise. Läbivaatamine hõlmab nii kauplemisüksuste kui ka sõltu-
matu riskikontrolli üksuse tegevust;

▼ C2

- i) krediidasutus või investeerimisühing vaatab oma riskijuhtimissüsteemi läbi vähemalt kord aastas;
- j) sisemudel vastab artikli 292 lõigetes 8 ja 9 ning artiklis 294 sätestatud nõuetele.

5. Krediidasutuse või investeerimisühingu sisemine riskimõõtmise mudel peab arvesse võtma piisaval hulgal riskitegureid, et hõlmata kõik olulised hinnariskid.

Krediidasutus või investeerimisühing võib kasutada erinevate riskikategooriate sisest ja nende vahelist empiirilist korrelatsiooni juhul, kui süsteem korrelatsioonide mõõtmiseks on usaldusväärne ja seda rakendatakse terviklikult.

6. Sisemudelitel põhinevat meetodit kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad E^* vastavalt järgmisele valemile:

$$E^* = \max \left\{ 0, \left(\sum_i E_i - \sum_i C_i \right) + \text{väärtuse potentsiaal } \ln e \text{ muutus} \right\}$$

kus

E_i = iga lepingust tuleneva eraldiseisva riskipositsiooni i riskipositsiooni väärtus, mida kohaldataks krediidiriski kaitse puudumisel, juhul kui krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad riskiga kaalutud vara vastavalt standardmeetodile või kui nad arvutavad riskiga kaalutud vara ja oodatavat kahju vastavalt sise-reitingute meetodile;

C_i = iga sellise riskipositsiooniga i seoses laenuks võetud, ostetud või saadud väärtpaberite või laenuks võetud või saadud sularaha väärtus.

Riskiga kaalutud vara arvutamisel sisemudelite abil kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud mudeli väljundit eelmise tööpäeva seisuga.

7. Lõikes 6 osutatud väärtuse potentsiaalse muutuse arvutamisel kohaldatakse järgmisi nõudeid:

- a) väärtuse võimalikku muutust arvutatakse vähemalt igapäevaselt;
- b) see põhineb 99 protsentiiliga ühesuunalisel usaldusvahemikul;
- c) aluseks võetakse 5-päevane realiseerimisperiood, välja arvatud muude tehingute kui väärtpaberite repotehingute või väärtpaberite laenuks andmise või võtmise tehingute korral, mille puhul kasutatakse 10-päevast realiseerimisperioodi;
- d) kasutatakse vähemalt üheaastast tegelikku ajaloolist vaatlusperioodi, välja arvatud juhul, kui hinna volatiilsuse märkimisväärse äkilise suurenemise tõttu on põhjendatud lühem vaatlusperiood;
- e) arvutamisel kasutatavaid andmeid ajakohastatakse iga kolme kuu järel.

▼ C2

Kui krediidasutusel või investeerimisühingul on repotehing, väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehing ja võimenduslaenu tehing või sarnane tehing või tasaarvestatavate tehingute kogum, mis vastab artikli 285 lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud kriteeriumidele, viiakse minimaalne hoidmisaeg vastavusse riski võimendustagatise perioodiga, mida kohaldataks kõnealuste lõigete kohaselt koostoimes artikli 285 lõikega 5.

8. Artikli 113 kohaldamisel standardmeetodi alusel või 3. peatüki kohaldamisel sisereitingute meetodi alusel kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamiseks tasaarvestuse raamlepingu koosseisu kuuluvate repotehingute või väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingute või muude kapitaliturupõhiste tehingute puhul lõike 6 kohaselt arvutatud E*-d vastaspoole vastu oleva sellise nõude riskipositsiooni väärtusena, mis tuleneb tehingutest, mille suhtes kohaldatakse tasaarvestamise raamlepingut.

9. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks:

- a) mis on ebaoluline portfelli lõike 3 kohaldamisel;
- b) kriteeriumid selle kindlaksmääramiseks, kas sisemudel on usaldusväärne ja seda rakendatakse terviklikult lõigete 4 ja 5 ning tasaarvestuse raamlepingute kohaldamiseks.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

Artikkel 222

Finantstagatise mõju arvutamise lihtmeetod

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad kasutada finantstagatise mõju arvutamise lihtmeetodit ainult juhul, kui nad arvutavad riskiga kaalutud vara standardmeetodi alusel. Krediidasutus või investeerimisühing ei kasuta korraga finantstagatise mõju arvutamise lihtmeetodit ja finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodit, välja arvatud artikli 148 lõike 1 ja artikli 150 lõike 1 kohaldamisel. Krediidasutused ja investeerimisühingud ei kasuta kõnealust erandit valikuliselt omavahendite nõuete vähendamiseks ega õigusliku arbitraaži eesmärgil.

2. Finantstagatise mõju arvutamise lihtmeetodi puhul määravad krediidasutused ja investeerimisühingud aktsepteeritud finantstagatisele väärtuse, mis vastab selle artikli 207 lõike 4 punkti d alusel kindlaksmääratud turuväärtusele.

3. Krediidasutused ja investeerimisühingud määravad aktsepteeritud tagatise turuväärtusega tagatud riskipositsiooni väärtuste osadele riskikaalu, mille nad oleksid määranud 2. peatüki kohaselt juhul, kui laenu andval krediidasutusel või investeerimisühingul oleks olnud tagatisinstrumendi suhtes otsene riskipositsioon. Sel eesmärgil on I lisas loetletud bilansivälise kirje riskipositsiooni väärtus 100 % selle kirje väärtusest, mitte artikli 111 lõikes 1 osutatud riskipositsiooni väärtus.

▼ C2

Tagatud osa riskikaal peab olema vähemalt 20 %, välja arvatud lõigetes 4–6 sätestatud juhtudel. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad riskipositsiooni väärtuse ülejäänud osa suhtes riskikaalu, mille nad määraksid vastaspoole suhtes olevale tagamata riskipositsioonile vastavalt 2. peatükile.

4. Krediidiasutused ja investeerimisühingud määravad artiklis 227 sätestatud kriteeriumidele vastavast repotehingust või väärtpaberite laenuks andmise või võtmise tehingust tuleneva riskipositsiooni tagatud osale riskikaalu 0 %. Kui tehingu vastaspool ei ole peamine turuosaline, rakendavad krediidiasutused ja investeerimisühingud riskikaalu 10 %.

5. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad riskipositsiooni väärtuste tagatud osa suhtes riskikaalu 0 %, kui tegemist on II lisas loetletud selliste tuletisinstrumentidega, mille riskipositsiooni väärtus on kindlaks määratud 6. peatüki kohaselt ja mida hinnatakse igapäevaselt turuhinnas ning mis on tagatud sularaha või raha sarnaste instrumentidega, kui puudub valuutade mittevastavus.

Krediidiasutused ja investeerimisühingud määravad keskvalitsuste või keskpankade poolt emiteeritud selliste võlaväärtpaberitega tagatud tehingutest tulenevate riskipositsiooni väärtuste tagatud osale, millele on vastavalt 2. peatükile määratud riskikaal 0 %, riskikaalu 10 %.

6. Muude kui lõigetes 4 ja 5 osutatud tehingute puhul võivad krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldada riskikaalu 0 %, kui riskipositsioon ja tagatis on nomineeritud samas valuutas ning täidetud on üks järgmistest tingimustest:

- a) tagatiseks on hoiule antud raha või raha sarnane instrument;
- b) tagatiseks on keskvalitsuste või keskpankade emiteeritud võlaväärtpaberid, mille suhtes artikli 114 alusel kohaldatakse riskikaalu 0 % ja mille turuväärtust on diskonteeritud 20 % võrra.

7. Lõigete 5 ja 6 kohaldamisel hõlmavad keskvalitsuste või keskpankade emiteeritud võlaväärtpaberid järgmist:

- a) võlaväärtpaberid, mille on emiteerinud piirkondlikud valitsused või kohalikud omavalitsused, kelle vastu olevaid nõudeid käsitletakse nõuetena selle keskvalitsuse vastu, kelle jurisdiktsioonis nad artikli 115 kohaselt asuvad;
- b) võlaväärtpaberid, mille on emiteerinud mitmepoolsed arengupangad, millele on artikli 117 lõike 2 alusel määratud riskikaal 0 %;

▼ C2

- c) võlaväärtpaberid, mille on emiteerinud rahvusvahelised organisatsioonid, millele on artikli 118 kohaselt määratud riskikaal 0 %.
- d) võlaväärtpaberid, mille on emiteerinud avaliku sektori asutused, kelle vastu olevaid nõudeid käsitletakse nõuetena keskvalitsuste vastu vastavalt artikli 116 lõikele 4.

*Artikkel 223***Finantstagatise mõju arvutamise üldmeetod**

1. Finantstagatise hindamisel finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodi raames kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud tagatise turuväärtuse suhtes volatiilsusega korrigeerimisi vastavalt artiklite 224 kuni 227 sätestatule, et võtta arvesse hinna volatiilsust.

Kui tagatis ja aluspositsioon on nomineeritud erinevates valuutades, lisavad krediidasutused ja investeerimisühingud artiklite 224 kuni 227 kohaselt tagatise suhtes kohaldatavale volatiilsusega korrigeerimisele valuuta volatiilsust kajastava korrigeerimise.

Pädevate asutuste poolt 6. peatüki alusel tunnustatud tasaarvestuslepingute koosseisu kuuluvate börsiväliste tuletisinstrumentide tehingute puhul kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud valuuta volatiilsust kajastavat volatiilsusega korrigeerimist, kui esineb tagatise valuuta ja arveldusvaluuta mittevastavus. Juhul kui tasaarvestuslepinguga hõlmatud tehingutes kasutatakse mitmeid valuutasid, kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud ikkagi vaid ühte volatiilsusega korrigeerimist.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad volatiilsusega korrigeeritud tagatise väärtuse (C_{VA}), mis tuleb neil arvesse võtta, järgmisel viisil:

$$C_{VA} = C \cdot (1 - H_C - H_{fx})$$

kus

C = tagatise väärtus;

H_C = tagatise puhul sobiv volatiilsuskoeffitsient, mis on arvatud vastavalt artiklitele 224 ja 227;

H_{fx} = valuutade mittevastavuse puhul sobiv volatiilsuskoeffitsient, mis on arvatud vastavalt artiklitele 224 ja 227.

Krediidasutused ja investeerimisühingud kasutavad käesolevas lõikes sätestatud valemit volatiilsusega korrigeeritud tagatise väärtuse arvutamisel kõigi tehingute puhul, välja arvatud aktsepteeritud tasaarvestuse raamlepingute kohased tehingud, mille suhtes kohaldatakse artikleid 220 ja 221.

3. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad volatiilsusega korrigeeritud riskipositsiooni väärtuse (E_{VA}), mis tuleb neil arvesse võtta, järgmisel viisil:

$$E_{VA} = E \cdot (1 + H_E)$$

▼ C2

Kus

E = riskipositsiooni väärtus, mis määratakse kindlaks vastavalt kas 2. või 3. peatüki kohaselt olukorras, kus riskipositsioon ei ole tagatud;

H_E = riskipositsiooni puhul sobiv volatiilsuskoeffitsient, mis on arvatud vastavalt artiklitele 224 ja 227.

Tehingute puhul börsiväliste tuletisinstrumentidega arvatavad krediidasutused ja investeerimisühingud E_{VA} järgmisel viisil:

$$E_{VA} = E.$$

4. Lõike 3 kohase E arvutamisel kohaldatakse järgmist:

a) krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul, kes arvutavad riskiga kaalutud vara standardmeetodi alusel, on I lisas loetletud bilansivälise kirje riskipositsiooni väärtus 100 % selle kirje väärtusest, mitte artikli 111 lõikes 1 osutatud riskipositsiooni väärtus;

b) krediidasutused ja investeerimisühingud, kes arvutavad riskiga kaalutud vara sisereitingute meetodi alusel, arvutavad artikli 166 lõigetes 8–10 loetletud kirjete riskipositsiooni väärtuse, kasutades kõnealustes lõigetes esitatud ümberhindlustegurite või protsendimäärade asemel ümberhindlustegurit 100 %.

5. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad riskipositsiooni (E^*) täielikult korrigeeritud väärtuse, mille puhul võetakse arvesse nii volatiilsust kui ka tagatise riski maandavat mõju, järgmiselt:

$$E^* = \max \{0, E_{VA} - C_{VAM}\}$$

kus

E_{VA} = riskipositsiooni volatiilsusega korrigeeritud väärtus, mis on arvatud vastavalt lõikele 3;

C_{VAM} = CVA, mida on täiendavalt korrigeeritud lõpptähtaegade mis tahes mittevastavuse arvessevõtmiseks vastavalt 5. jaole.

6. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad kasutada volatiilsusega korrigeerimiste arvutamiseks kas artiklis 224 osutatud regulatiivsete volatiilsuskoeffitsientide meetodit või artiklis 225 osutatud sisehinnangutel põhinevat meetodit.

Krediidasutus või investeerimisühing võib otsustada kasutada regulatiivsete volatiilsuskoeffitsientide meetodit või sisehinnangutel põhinevat meetodit olenemata sellest, kas ta on otsustanud kasutada riskiga kaalutud vara arvutamiseks standardmeetodit või sisereitingute meetodit.

▼ C2

Tabel 2

Krediidikvaliteedi aste, millega lühiajalise võlaväärtpaberi krediidikvaliteedi hinnangut seostatakse	Volatiilsuskoeffitsiendid artikli 197 lõike 1 punktis b kirjeldatud üksuste poolt emiteeritud võlaväärtpaberite puhul, millel on lühiajaline krediidikvaliteedi hinnang			Volatiilsuskoeffitsiendid artikli 197 lõike 1 punktides c ja d kirjeldatud üksuste poolt emiteeritud võlaväärtpaberite puhul, millel on lühiajaline krediidikvaliteedi hinnang			Artikli 197 lõike 1 punkti h kriteeriumide kohased volatiilsuskoeffitsiendid väärtpaperistamise positsioonide puhul		
	20-päevane realiseerimisperiood (%)	10-päevane realiseerimisperiood (%)	5-päevane realiseerimisperiood (%)	20-päevane realiseerimisperiood (%)	10-päevane realiseerimisperiood (%)	5-päevane realiseerimisperiood (%)	20-päevane realiseerimisperiood (%)	10-päevane realiseerimisperiood (%)	5-päevane realiseerimisperiood (%)
1	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707	2,829	2	1,414
2-3	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828

Tabel 3

Muud liiki tagatised või riskipositsioonid

	20-päevane realiseerimisperiood (%)	10-päevane realiseerimisperiood (%)	5-päevane realiseerimisperiood (%)
Põhiindeksisse kaasatud aktsiad, põhiindeksisse kaasatud vahetusvõlakirjad	21,213	15	10,607
Muud tunnustatud börsil noteeritud aktsiad või vahetusvõlakirjad	35,355	25	17,678
Sularaha	0	0	0
Kuld	21,213	15	10,607

Tabel 4

Volatiilsuskoeffitsiendid valuutade mittevastavuse puhul

20-päevane realiseerimisperiood (%)	10-päevane realiseerimisperiood (%)	5-päevane realiseerimisperiood (%)
11,314	8	5,657

2. Volatiilsusega korrigeerimise arvutamisel vastavalt lõikele 1 kohaldatakse järgmisi tingimusi:

- a) tagatud laenuandmistehingute puhul on realiseerimisperiood 20 tööpäeva;
- b) repotehingute (välja arvatud juhul, kui sellised tehingud sisaldavad kaupade või kaupade omandiõigusega seotud garanteeritud õiguste üleandmist) ja väärtpaperite laenuks andmise või võtmise tehingute puhul on realiseerimisperiood viis tööpäeva;
- c) muude kapitaliturupõhiste tehingute puhul on realiseerimisperiood kümme tööpäeva.

Kui krediidiasutuse või investeerimisühingu tehing või tasaarvestatavate tehingute kogum vastab artikli 285 lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud kriteeriumidele, viiakse minimaalne hoidmisaeg vastavusse riski võimendustagatise perioodiga, mida kohaldatakse kõnealuste lõigete alusel.

▼ C2

3. Lõike 1 tabelites 1–4 ja lõigetes 4–6 on krediitkvaliteedi aste, millega võlaväärtpaberi krediitkvaliteedi hinnangut seostatakse, selline krediitkvaliteedi aste, millele vastavaks EBA on asjaomase krediitkvaliteedi hinnangu 2. peatüki alusel tunnistanud.

Esimeses lõigus osutatud selle krediitkvaliteedi astme kindlaksmääramise suhtes, millega võlaväärtpaberi krediitkvaliteedi hinnangut seostatakse, kohaldatakse ka artikli 197 lõiget 7.

4. Repotehingute või väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingute raames laenuks antud või müüdud mitteaktsepteeritud väärtpaberite või kaupade puhul on volatiilsuskoeffitsient sama, mis põhiindeksisse mittekaasatud tunnustatud börsil noteeritud aktsiate puhul.

5. Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsepteeritud aktsiate ja osakute puhul on volatiilsuskoeffitsiendiks kaalutud keskmine volatiilsuskoeffitsient, mida lõikes 2 täpsustatud tehingu realiseerimisperioodi arvestades kohaldataks vara suhtes, millesse fond on investeerinud.

Kui vara, millesse fond on investeerinud, ei ole krediitkvaliteedi või investeerimisühingule teada, on volatiilsuskoeffitsiendiks kõrgeim volatiilsuskoeffitsient, mida kohaldataks mis tahes vara suhtes, millesse fondil on õigus investeerida.

6. Krediitkvaliteedi ja investeerimisühingute emiteeritud reitinguta võlaväärtpaberite puhul, mis vastavad artikli 197 lõikes 4 sätestatud aktsepteeritavuse kriteeriumidele, on volatiilsuskoeffitsient sama, mis krediitkvaliteedi ja investeerimisühingute või äriühingute emiteeritud väärtpaberite puhul, mis on saanud välise krediitkvaliteedi hinnangu, mis vastab krediitkvaliteedi astmetele 2 või 3.

*Artikkel 225***Sisehinnangutel põhinevad volatiilsuskoeffitsiendid finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodi puhul**

1. Pädevad asutused lubavad krediitkvaliteedi ja investeerimisühingutel kasutada tagatiste ja riskipositsioonide suhtes kohaldatavate volatiilsuskoeffitsientide arvutamiseks volatiilsuse sisehinnanguid juhul, kui need krediitkvaliteedi ja investeerimisühingud täidavad lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõudeid. Krediitkvaliteedi ja investeerimisühingud, kes on saanud loa kasutada volatiilsuse sisehinnanguid, ei pöördu tagasi muude meetodite kasutamise juurde, välja arvatud juhul, kui nad tõendavad, et see on põhjendatud, ja kui pädevad asutused annavad selleks loa.

Kui võlaväärtpaberitel on krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, mis vastab investeerimisjärgu krediitkvaliteedi hinnangule või on sellest kõrgem, võivad krediitkvaliteedi ja investeerimisühingud arvutada volatiilsuse hinnangu iga väärtpaberi kategooria kohta.

Võlaväärtpaberite puhul, millel on krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, mis jääb allapoole investeerimisjärgu krediitkvaliteeti, ja muu aktsepteeritud tagatise puhul arvutavad krediitkvaliteedi ja investeerimisühingud volatiilsuskoeffitsiendid iga üksiku instrumendi kohta eraldi.

Sisehinnangutel põhinevat meetodit kasutavad krediitkvaliteedi ja investeerimisühingud ei võta tagatise või valuutade mittevastavuse volatiilsuse hindamisel arvesse mis tahes korrelatsiooni tagamata riskipositsiooni, tagatise või valuutakursside vahel.

▼ C2

Asjaomaste kategooriate määramisel võtavad krediidasutused ja investeerimisühingud arvesse väärtpaberi emitendi liiki, väärtpaberite välist krediidikvaliteedi hinnangut, nende järelejäänud tähtaega ja nende modifitseeritud kestust. Volatiilsuse hinnangud peavad olema esinduslikud krediidasutuse või investeerimisühingu poolt asjaomasesse kategooriasse määratud väärtpaberite suhtes.

2. Volatiilsuskoeffitsientide arvutamisel kohaldatakse kõiki järgmisi kriteeriume:

- a) krediidasutused ja investeerimisühingud kasutavad arvutamisel 99 protsentiiliga ühesuunalist usaldusvahemikku;
- b) krediidasutused ja investeerimisühingud kasutavad arvutamisel järgmisi realiseerimisperioode:
 - i) tagatud laenuandmistehingute puhul 20 tööpäeva;
 - ii) repotehingute (välja arvatud juhul, kui sellised tehingud sisaldavad kaupade või kaupade omandiõigusega seotud garanteeritud õiguste üleandmist) ja väärtpaberite laenuks andmise või võtmise tehingute puhul viis tööpäeva;
 - iii) muude kapitaliturupõhiste tehingute puhul kümme tööpäeva;
- c) krediidasutused ja investeerimisühingud võivad kasutada volatiilsuskoeffitsientide väärtuseid, mis on saadud lühemate või pikemate realiseerimisperioodide alusel ja mida on punktis b sätestatud kõnealust liiki tehingu realiseerimisperioodi suhtes ülespoole või allapoole korrigeeritud, kasutades selleks aja ruutjuure valemit:

$$H_M = H_N \cdot \sqrt{\frac{T_M}{T_N}}$$

kus

T_M = asjakohane realiseerimisperiood;

H_M = realiseerimisperioodile T_M vastav volatiilsuskoeffitsient;

H_N = realiseerimisperioodile T_N vastav volatiilsuskoeffitsient;

- d) krediidasutused ja investeerimisühingud võtavad arvesse madalama kvaliteediga vara vähest likviidsust. Kui tagatise likviidsus on kaheldav, kasutavad nad pikemat realiseerimisperioodi. Nad teevad kindlaks ka juhud, kus ajaloolistes andmetes võidakse alahinnata võimalikku volatiilsust. Selliseid juhtumeid käsitletakse stressistenaariumi abil;
- e) ajalooline vaatlusperiood, mida krediidasutused ja investeerimisühingud kasutavad volatiilsuskoeffitsientide arvutamiseks, on vähemalt üks aasta. Kui krediidasutused ja investeerimisühingud kasutavad ajaloolise vaatlusperioodi jaoks kaalutud andmeid või muid meetodeid, peab tegelik vaatlusperiood olema vähemalt üks aasta. Pädevad asutused võivad nõuda krediidasutuselt või investeerimisühingult volatiilsuskoeffitsientide arvutamisel lühema vaatlusperioodi kasutamist, kui pädevate asutuste hinnangul on see õigustatud hinna volatiilsuse märkimisväärse äkilise suurenemise tõttu;

▼ **C2**

f) krediidasutused ja investeerimisühingud ajakohastavad oma andmekogumeid ning arvutavad volatiilsuskoeffitsiente vähemalt kord iga kolme kuu järel. Nad hindavad oma andmekogumid ümber alati ka siis, kui turuhinnad oluliselt muutuvad.

3. Volatiilsuskoeffitsientide hindamine vastab kõikidele järgmistele kvalitatiivsetele kriteeriumidele:

a) krediidasutused ja investeerimisühingud kasutavad volatiilsuse hinnanguid igapäevases riskijuhtimisprotsessis, sealhulgas seoses sisemiste riskipositsioonide piirmääradega;

b) kui krediidasutus või investeerimisühing kasutab igapäevases riskijuhtimisprotsessis realiseerimisperioodi, mis on pikem käesolevas jaos kõnealuse tehingu liigi suhtes sätestatud, korrigeerib krediidasutus või investeerimisühing volatiilsuskoeffitsiente ülespoole, kasutades lõike 2 punktis c sätestatud aja ruutjuure valemit;

c) krediidasutusel või investeerimisühingul on kehtestatud protseduurid, millega jälgitakse ja tagatakse selliste dokumenteeritud eeskirjade ja kontrollide järgimine, mis käsitlevad volatiilsuskoeffitsientide hindamise süsteemi toimimist ning selliste hinnangute riskijuhtimisprotsessi integreerimist;

d) krediidasutuse või investeerimisühingu enda siseauditi protsess hõlmab krediidasutuse või investeerimisühingu volatiilsuskoeffitsientide hindamise süsteemi korrapäraselt sõltumatut läbivaatamist. Volatiilsuskoeffitsientide hindamise ja nende krediidasutuse või investeerimisühingu riskijuhtimisprotsessi integreerimise üldise süsteemi läbivaatamine toimub vähemalt kord aastas. Kõnealune läbivaatamine peab sisaldama vähemalt järgmist:

i) volatiilsuskoeffitsientide hinnangute integreerimine igapäevasesse riskijuhtimisse;

ii) volatiilsuskoeffitsientide hindamisprotsessi mis tahes märkimisväärsed muutused valideerimine;

iii) volatiilsuskoeffitsientide hindamise süsteemis kasutatavate andmeallikate järjepidevuse, õigeaegsuse ja usaldusväärsuse, sealhulgas sõltumatuse kontroll;

iv) volatiilsuseelduste täpsus ja asjakohasus.

*Artikkel 226***Volatiilsuskoeffitsientide ülespoole korrigeerimine finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodi puhul**

Artiklis 224 sätestatud volatiilsuskoeffitsiendid on need volatiilsuskoeffitsiendid, mida krediidasutus või investeerimisühing kohaldab igapäevase ümberhindluse puhul. Kui krediidasutus või investeerimisühing kasutab vastavalt artiklile 225 volatiilsusega korrigeerimise sisehinnanguid, arvutab ta need samuti kõigepealt igapäevase ümberhindluse alusel. Kui ümberhindlus toimub harvemini kui kord päevas, kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud suuremaid volatiilsuskoeffitsiente. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad need selliselt, et korrigeerivad päevase ümberhindluse korral kohaldatavaid volatiilsuskoeffitsiente ülespoole, kasutades selleks järgmist aja ruutjuure valemit:

▼ **C2**

$$H = H_M \cdot \sqrt{\frac{N_R + (T_M - 1)}{T_M}}$$

kus

H = kohaldatav volatiilsuskoeffitsient;

H_M = igapäevase ümberhindluse korral kohaldatav volatiilsuskoeffitsient;

N_R = tegelik tööpäevade arv, mis jääb ümberhindluste vahele;

T_M = kõnealusele tehinguliigile vastav realiseerimisperiood.

*Artikkel 227***Tingimused, mille korral võib finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodi alusel kohaldada volatiilsuskoeffitsienti 0 %**

1. Kui krediidasutus või investeerimisühing kasutab repotehingute ja väärtpaberite laenuks andmise või võtmise tehingute puhul artikli 224 kohast regulatiivsete volatiilsuskoeffitsientide meetodit või artikli 225 kohast sisehinnangutel põhinevat meetodit ja lõike 2 punktides a–h sätestatud tingimused on täidetud, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud artiklite 224 kuni 226 alusel arvutatud volatiilsuskoeffitsientide kohaldamise asemel kohaldada volatiilsuskoeffitsienti 0 %. Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes kasutavad artiklis 221 sätestatud sisemudelitel põhinevat meetodit, ei kasuta käesolevas artiklis sätestatud käsitlust.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad kohaldada volatiilsuskoeffitsienti 0 %, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) nii riskipositsioon kui ka tagatis on sularaha või võlaväärtpaberid, mille on emiteerinud keskvalitsused või keskpangad artikli 197 lõike 1 punkti b tähenduses ja mille puhul vastavalt 2. peatükile kohaldatakse riskikaalu 0 %;
- b) riskipositsioon ja tagatis on nomineeritud samas valuutas;
- c) tehingu lõpptähtaeg ei ületa ühte päeva või riskipositsiooni ja tagatise suhtes kohaldatakse igapäevast turuhinnas hindamist või võimendustagatise igapäevast ümberarvestamist;
- d) ajavahemik, mis jääb enne vastaspoole võimendustagatise ümberarvestamise tegemata jätmist toimunud viimase turuhinnas hindamise ja tagatise realiseerimise vahele, ei ole rohkem kui neli tööpäeva;
- e) tehing arveldatakse sellist liiki tehingute teostamisel oma usaldusväärset tõeõnust arveldussüsteemi kaudu;
- f) lepingu või tehingu dokumentatsioon on asjaomaste väärtpaberitega tehtavaid repotehinguid või väärtpaberite laenuks andmise või võtmise tehinguid käsitlev tavapärane turudokumentatsioon;

▼ **C2**

- g) tehingut reguleerivas dokumentatsioonis sätestatakse õigus tehing viivitamatult lõpetada juhul, kui vastaspool ei suuda täita kohustust kanda üle raha või väärtpaberid või võimendustagatis või tekib muul viisil makseviivitus;
- h) pädevad asutused peavad vastaspoolt peamiseks turuosaliseks.
3. Lõike 2 punktis h osutatud peamiste turuosaliste hulka kuuluvad järgmised üksused:
- a) artikli 197 lõike 1 punktis b nimetatud üksused, kelle vastu olevatele nõuetele määratakse vastavalt 2. peatükile riskikaal 0 %;
- b) krediidasutused ja investeerimisühingud;
- c) muud finantsettevõtjad direktiivi 2009/138/EÜ artikli 13 punkti 25 alapunktide b ja d tähenduses, kelle vastu olevatele nõuetele määratakse standardmeetodi alusel riskikaal 20 % või kellel juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing arvutab riskiga kaalutud varasid ja oodatavat kahju sisereitingute meetodi kohaselt, ei ole tunnustatud krediidikvaliteeti hindava asutuse antud krediidikvaliteedi hinnangut ning neil on krediidasutuse või investeerimisühingu antud sisereiting.
- d) õigusaktidega reguleeritud ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjad, kelle suhtes kehtivad omavahendite nõuded või finantsvõimenduse nõuded;
- e) õigusaktides reguleeritud pensionifondid;
- f) tunnustatud kliiringukojad.

*Artikkel 228***Riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamine finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodi puhul**

1. Standardmeetodi puhul kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud artikli 113 kohaldamisel riskipositsiooni väärtusena artikli 223 lõike 5 kohaselt arvatud E*-d. I lisas loetletud bilansiväliste kirjete puhul arvutavad krediidasutused ja investeerimisühingud riskipositsiooni väärtuse, kohaldades E* väärtuse suhtes artikli 111 lõikes 1 osutatud protsendimäärasid.

2. Sisereitingute meetodi puhul kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud 3. peatüki kohaldamisel makseviivitusest tingitud kahjumäärana tegelikku makseviivitusest tingitud kahjumäära (LGD*). Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad LGD* järgmise valemi alusel:

$$LGD^* = LGD \cdot \frac{E^*}{E}$$

kus

LGD = makseviivitusest tingitud kahjumäär, mida kohaldataks riskipositsiooni suhtes vastavalt 3. peatükile juhul, kui riskipositsioonil puuduks tagatis;

▼ **C2**

E = riskipositsiooni väärtus vastavalt artikli 223 lõikele 3;

E* = vastavalt artikli 223 lõikele 5 täielikult korrigeeritud riskipositsiooni väärtus.

*Artikkel 229***Muu aktsepteeritud tagatise hindamise põhimõtted sisereitingute meetodi puhul**

1. Kinnisvaratagatise puhul hindab sõltumatu hindaja tagatist turuväärtuses või sellest madalamas väärtuses. Krediidiasutus või investeerimisühing nõuab sõltumatult hindajalt, et ta dokumenteeriks turuväärtuse läbipaistval ja selgel viisil.

Liikmesriikides, kus on seaduste või rakendusaktidega sätestatud ranged kriteeriumid hüpoteekimisväärtuse hindamiseks, võib sõltumatu hindaja selle asemel hinnata kinnisvara hüpoteekimisväärtuses või sellest madalamas väärtuses. Krediidiasutused ja investeerimisühingud nõuavad, et sõltumatu hindaja ei võtaks hüpoteekimisväärtuse hindamisel arvesse spekulatiivseid elemente ning dokumenteeriks kõnealuse väärtuse läbipaistval ja selgel viisil.

Tagatise väärtuseks on turuväärtus või hüpoteekimisväärtus, mida on vähendatud vastavalt vajadusele, et võtta arvesse artikli 208 lõike 3 alusel nõutava jälgimise tulemusi ja eelisjärjekorras rahuldatavaid nõudeid kinnisvarale.

2. Nõuete väärtuseks on saadaolev summa.

3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud hindavad muud füüsilist tagatist kui kinnisvara selle turuväärtuses. Käesoleva artikli kohaldamisel on turuväärtus hinnanguline summa, millega saaks vara hindamiskuupäeval huvitatud ostja ja huvitatud müüja vahel üle anda turutingimustel tehtava tehingu alusel.

*Artikkel 230***Muu aktsepteeritud tagatise riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamine sisereitingute meetodi puhul**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kasutavad 3. peatüki kohaldamisel LGD-na tegelikku makseviivitusest tingitud kahjumäära (LGD*), mis on arvutatud vastavalt käesolevale lõikele 1 ja lõikele 2.

Kui tagatise väärtuse (C) suhe riskipositsiooni väärtusesse (E) jääb allapoole tabelis 5 sätestatud nõutavat riskipositsiooni minimaalset tagatuse taset (C*), võrdub LGD* 3. peatükis sätestatud vastaspoole vastu olevate tagamata nõuete makseviivitusest tingitud kahjumääraga. Sel eesmärgil arvutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud artikli 166 lõigetes 8–10 loetletud kirjade riskipositsiooni väärtuse kasutades kõnealustes lõigetes osutatud ümberhindlustegurite või protsendimäärade asemel ümberhindlustegurit või protsendimäära 100 %.

▼ **C2**

Kui tagatise väärtuse suhe riskipositsiooni väärtusesse ületab tabelis 5 sätestatud teist kõrgemat piirmäära (C**), võrdub LGD* tabelis 5 sätestatuga.

Kui tagatuse nõutavat taset C** ei ole saavutatud riskipositsiooni kui terviku suhtes, käsitlevad krediidasutused ja investeerimisühingud riskipositsiooni kahe riskipositsioonina, millest üks vastab riskipositsiooni osale, mille puhul tagatise nõutav tase C** on saavutatud, ja teine vastab ülejäänud osale.

2. Riskipositsioonide tagatud osade puhul kohaldatav LGD* ja nõutavad tagatuse tasemed on sätestatud käesoleva lõike tabelis 5.

Tabel 5

Minimaalne makseviitusest tingitud kahjumäär (LGD) riskipositsioonide tagatud osade puhul

	LGD* kõrgema nõudeõiguse järguga riskipositsioonide puhul	LGD* allutatud riskipositsioonide puhul	Riskipositsiooni puhul nõutav minimaalne tagatuse tase (C*)	Riskipositsiooni puhul nõutav minimaalne tagatuse tase (C**)
Nõuded	35 %	65 %	0 %	125 %
Elamukinnisvara/ ärikinnisvara	35 %	65 %	30 %	140 %
Muu tagatis	40 %	70 %	30 %	140 %

3. Alternatiivina lõigetes 1 ja 2 sätestatud käsitlusele, ning kui artikli 124 lõikest 2 ei tulene teisiti, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud määrata riskikaalu 50 % riskipositsiooni sellele osale, mis on vastavalt artikli 125 lõike 2 punktis d või artikli 126 lõike 2 punktis d sätestatud piirides täielikult tagatud liikmesriigi territooriumil asuva elamukinnisvara või ärikinnisvaraga, kui kõik artikli 199 lõigetes 3 või 4 sätestatud tingimused on täidetud.

Artikkel 231

Riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamine erinevat liiki tagatistest koosneva kogumi puhul

1. Krediidasutus või investeerimisühing arvutab LGD* väärtuse, mida ta kasutab makseviitusest tingitud kahjumäärana 3. peatüki kohaldamisel, vastavalt lõigetele 2 ja 3 juhul, kui mõlemad järgmised tingimused on täidetud:

- a) krediidasutus või investeerimisühing kasutab riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamiseks sisereitingute meetodit;
- b) riskipositsioon on tagatud nii finantstagatise kui ka muu aktsepteeritud tagatisega.

2. Krediidasutustelt ja investeerimisühingutelt nõutakse, et nad jagaksid volatiilsusega korrigeeritud riskipositsiooni väärtuse, mis on saadud kohaldades artikli 223 lõikes 5 sätestatud volatiilsuskoefitsienti riskipositsiooni väärtuse suhtes, osadeks nii, et vastavalt vajadusele moodustuks aktsepteeritud finantstagatisega kaetud osa, nõuetega kaetud osa, ärikinnisvara tagatisega või elamukinnisvara tagatisega kaetud osa, muu aktsepteeritud tagatisega kaetud osa ning tagamata osa.

▼ C2

3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad löike 2 alusel saadud riskipositsiooni iga osa LGD* eraldi kooskõlas käesoleva peatüki asjakohaste sätetega.

*Artikkel 232***Muu otsene krediidiriski kaitse**

1. Kui artikli 212 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, võib kolmandast isikust krediidiasutuses või investeerimisühingus olevaid hoivuseid käsitleda kolmandast isikust krediidiasutuse või investeerimisühingu antud garantiina.

2. Kui artikli 212 lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud, kohaldatakse krediidiasutused ja investeerimisühingud laenu andvale krediidiasutusele või investeerimisühingule panditud elukindlustuslepingute praeguse tagasiosuväärtusega tagatud riskipositsioonide osa suhtes järgmist käsitlust:

- a) kui riskipositsiooni suhtes kohaldatakse standardmeetodit, kaalutakse see riskiga, kasutades lõikes 3 sätestatud riskikaale;
- b) kui riskipositsiooni suhtes kohaldatakse sisereitingute meetodit, kuid mitte krediidiasutuse või investeerimisühingu enda sisehinnangut makseviivitusest tingitud kahjumäära kohta, määratakse sellele makseviivitusest tingitud kahjumäär 40 %.

Valuutade mittevastavuse puhul vähendavad krediidiasutused ja investeerimisühingud praegust tagasiosuväärtust kooskõlas artikli 233 lõikega 3, kusjuures krediidiriski kaitse väärtus on elukindlustuslepingu praegune tagasiosuväärtus.

3. Lõike 2 alapunkti a kohaldamisel määravad krediidiasutused ja investeerimisühingud järgmised riskikaalud võttes arvesse elukindlustust andva ettevõtja vastu olevatele kõrgema nõudeõiguse järguga tagamata nõuetele määratud riskikaalud:

- a) riskikaal 20 %, kui elukindlustust andva ettevõtja vastu olevatele kõrgema nõudeõiguse järguga tagamata nõuetele on määratud riskikaal 20 %;
- b) riskikaal 35 %, kui elukindlustust andva ettevõtja vastu olevatele kõrgema nõudeõiguse järguga tagamata nõuetele on määratud riskikaal 50 %;
- c) riskikaal 70 %, kui elukindlustust andva ettevõtja vastu olevatele kõrgema nõudeõiguse järguga tagamata nõuetele on määratud riskikaal 100 %;
- d) riskikaal 150 %, kui elukindlustust andva ettevõtja vastu olevatele kõrgema nõudeõiguse järguga tagamata nõuetele on määratud riskikaal 150 %.

4. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad emitendist krediidiasutuse või investeerimisühingu antud garantiina käsitleda neid nõudmise korral tagasiosetatavaid instrumente, mis on aktsepteeritud artikli 200 punkti c kohaselt. Aktsepteeritud krediidiriski kaitse väärtus on järgmine:

- a) kui instrument ostetakse tagasi nimiväärtusega, on see kõnealuse krediidiriski kaitse väärtus;

▼ C2

- b) kui instrument ostetakse tagasi turuhinnaga, on krediidiriski kaitse väärtuseks instrumendi väärtus, mida on hinnatud samal viisil kui artikli 197 lõikes 4 sätestatud tingimustele vastavate võlaväärtpabe-rite väärtust.

2. alajagu

Kaudne krediidiriski kaitse*Artikkel 233***Hindamine**

1. Selleks et arvutada kaudse krediidiriski kaitse mõju vastavalt käesolevale alajaole, on kaudse krediidiriski kaitse väärtus (G) summa, mille krediidiriski kaitse andja kohustub maksuma laenuvõtja makseviivituse või makse tegemata jätmise korral või muude kindlaksmääratud krediidisündmuste toimumise korral.

2. Krediidituletsinstrumentide puhul, mis ei sisalda krediidisündmuse-
sena krediidiriski alusvaraks oleva võlainstrumendi restruktureerimist, mis hõlmab põhisumma, intressi või teenustasude kustutamist või edasi-
lükkamist, mille tulemuseks on krediidikahju sündmus, kohaldatakse järgmist:

- a) krediidiasutused ja investeerimisühingud vähendavad lõike 1 alusel arvatud krediidiriski kaitse väärtust 40 % võrra, kui summa, mida krediidiriski kaitse andja on kohustunud maksuma, ei ületa riskipositsiooni väärtust;
- b) krediidiriski kaitse ei ületa 60 % riskipositsiooni väärtusest, kui summa, mida krediidiriski kaitse andja on kohustunud maksuma, ületab riskipositsiooni väärtust.

3. Kui kaudne krediidiriski kaitse on nomineeritud riskipositsioonist erinevas valuutas, vähendavad krediidiasutused ja investeerimisühingud krediidiriski kaitse väärtust volatiilsuskoeffitsiendi kohaldamisega järgmiselt:

$$G^* = G \cdot (1 - H_{fx})$$

kus

G^* = krediidiriski kaitse väärtus, mida on korrigeeritud valuutariski arvessevõtmiseks;

G = krediidiriski kaitse nimiväärtus;

H_{fx} = volatiilsuskoeffitsient krediidiriski kaitse ja alusvaraks oleva võlainstrumendi valuutade mis tahes mittevastavuse puhul, mis on määratud kindlaks vastavalt lõikele 4.

Kui valuutade mittevastavust ei ole, on H_{fx} võrdne nulliga.

4. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võtavad valuutade mittevastavusest tulenevate volatiilsusega korrigeerimiste aluseks 10 tööpäeva pikkuse realiseerimisperioodi, eeldades igapäevast ümberhindlust, ning võivad arvutada need kas artiklis 224 sätestatud regulatiivsete volatiilsuskoeffitsientide meetodi või artiklis 225 sätestatud sisehinnangutel põhineva meetodi alusel. Krediidiasutused ja investeerimisühingud korrigeerivad volatiilsuskoeffitsiente ülespoole vastavalt artiklile 226.

▼ C2*Artikkel 234***Riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamine osalise krediidiriski kaitse ja riski erinevate nõudeõiguse järguga väärtpaperistamise seeriatele ülekandmise korral**

Kui krediidiasutus või investeerimisühing kannab osa laenuga seotud riskist üle ühele või enamale väärtpaperistamise seeriale, kohaldatakse 5. peatükis sätestatud eeskirju. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad käsitleda maksete olulisuse piirmäärasid, millest väiksemas summas makset kahjujuhtumi korral ei tehta, võrdsena allesjäänud esimese järjekoha kahju positsioonidega ning selliselt, et need põhjustavad riski erineva nõudeõiguse järguga väärtpaperistamise seeriatele ülekandmise.

*Artikkel 235***Riskiga kaalutud vara arvutamine standardmeetodi alusel**

1. Artikli 113 lõike 3 kohaldamisel arvutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud riskiga kaalutud vara vastavalt järgmisele valemile:

$$\max \{0, E - G_A\} \cdot r + G_A \cdot g$$

kus

E = riskipositsiooni väärtus vastavalt artiklile 111; sel eesmärgil on I lisas loetletud bilansivälise kirje riskipositsiooni väärtus 100 % selle väärtusest, mitte artikli 111 lõikes 1 määratletud riskipositsiooni väärtus;

G_A = vastavalt artikli 233 lõikele 3 arvutatud krediidiriski kaitse väärtus (G^*), mida on korrigeeritud lõpptähtaegade mis tahes mittevastavuse arvessevõtmiseks vastavalt 5. jaos sätestatule;

r = võlgniku vastu olevate nõuete riskikaal vastavalt 2. peatükis sätestatule;

g = krediidiriski kaitse andja vastu olevate nõuete riskikaal vastavalt 2. peatükis sätestatule.

2. Juhul kui kaitstud väärtus (G_A) on riskipositsiooni väärtusest (E) väiksem, võivad krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldada lõikes 1 sätestatud valemit ainult siis, kui riskipositsiooni kaitstud ja kaitsmata osad kuuluvad samasse nõudeõiguse järku.

3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad laiendada artikli 114 lõigetes 4 ja 7 sätestatud käsitlust riskipositsioonidele või riskipositsioonide osadele, millele on andnud garantii keskvalitsus või keskpank, kui garantii on nomineeritud laenuvõtja päritoluriigi valuutas ja riskipositsiooni rahastatakse kõnealusel valuutas.

*Artikkel 236***Riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamine sisereitingute meetodi alusel**

1. Riskipositsiooni väärtuse (E) kaetud osa puhul (krediidiriski kaitse korrigeeritud väärtuse G_A alusel) võib makseviivituse tõenäosus 3. peatüki 4. jao kohaldamisel olla krediidiriski kaitse andja makseviivituse tõenäosus või laenuvõtja ja garantii andja vaheline makseviivituse tõenäosus, kui täielik asendamine ei ole tagatud. Allutatud riskipositsioonide ja allutamata kaudse krediidiriski kaitse puhul võib krediidiasutuste ja investeerimisühingute poolt rakendatav makseviivitusest tingitud kahjumäär 3. peatüki 4. jao kohaldamisel olla kõrgema nõudeõiguse järguga nõuetele vastav makseviivitusest tingitud kahjumäär.

▼ **C2**

2. Riskipositsiooni väärtuse (E) katmata osa puhul on makseviivituse tõenäosus laenuvõtja makseviivituse tõenäosus ja makseviivitusest tingitud kahjumäär on aluspositsiooni makseviivitusest tingitud kahjumäär.

3. Käesoleva artikli kohaldamisel on G_A see G^* väärtus, mis on arvatud vastavalt artikli 233 lõikele 3 ja mida on korrigeeritud lõpptähtaegade mis tahes mittevastavuse arvessevõtmiseks vastavalt 5. jaos sätestatule. E on riskipositsiooni väärtus, mis on kindlaksmääratud vastavalt 3. peatüki 5. jaole. Sel eesmärgil arvutavad krediidasutused ja investeerimisühingud artikli 166 lõigetes 8–10 loetletud kirjete riskipositsiooni väärtuse kasutades kõnealustes lõigetes osutatud ümberhindlustegurite või protsendimäärade asemel ümberhindlustegurit või protsendimäära 100 %.

5. jagu

Lõpptähtaegade mittevastavus*Artikkel 237***Lõpptähtaegade mittevastavus**

1. Riskiga kaalutud vara arvutamisel esineb lõpptähtaegade mittevastavus siis, kui krediidiriski kaitse järelejäänud tähtaeg on kaitstava riskipositsiooni omast lühem. Kui krediidiriski kaitse järelejäänud tähtaeg on vähem kui kolm kuud ja selle lõpptähtaeg on lühem kui aluspositsiooni lõpptähtaeg, siis ei kvalifitseeru krediidiriski kaitse aktsepteeritud krediidiriski kaitsena.

2. Lõpptähtaegade mittevastavuse korral ei kvalifitseeru krediidiriski kaitse aktsepteeritud krediidiriski kaitsena, kui üks järgmistest tingimustest on täidetud:

- a) krediidiriski kaitse esialgne tähtaeg on vähem kui üks aasta;
- b) riskipositsioon on lühiajalise riskipositsioon, mille puhul pädevad asutused on määranud lõpptähtaja väärtusele (M) üheaastase alampiiri kohaldamise asemel ühepäevase alampiiri vastavalt artikli 162 lõikele 3.

*Artikkel 238***Krediidiriski kaitse lõpptähtaeg**

1. Alusvara tegelik lõpptähtaeg, mille suhtes kohaldatakse viieaastast ülempiiri, on pikim võimalik järelejäänud aeg enne seda, kui võlgnik peab plaanijärgselt täitma oma kohustused. Kui lõikest 2 ei tulene teisiti, on krediidiriski kaitse lõpptähtaeg aeg kuni varaseima kuupäevani, millal krediidiriski kaitse võib lõppeda või millal selle võib lõpetada.

2. Kui krediidiriski kaitse müüjal on kaalutusõiguse alusel võimalus krediidiriski kaitse lõpetada, kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud krediidiriski kaitse lõpptähtajana aega kuni varaseima kuupäevani, mil seda võimalust võib kasutada. Kui krediidiriski kaitse ostjal on kaalutusõiguse alusel võimalus krediidiriski kaitse lõpetada ja krediidiriski kaitse andmise kokkuleppe tingimused sisaldavad krediidasutusele või investeerimisühingule positiivset stiimulit teostada tehing enne lepingujärgset lõpptähtaega, kasutab krediidasutus või investeerimisühing krediidiriski kaitse lõpptähtajana aega kuni varaseima kuupäevani, mil seda võimalust võib kasutada; muul juhul võib krediidasutus või investeerimisühing pidada sellist võimalust krediidiriski kaitse lõpptähtaega mitte mõjutavaks.

▼ C2

3. Kui krediituletisinstrumenti lepingut on võimalik lõpetada enne mis tahes sellise tähtajapikenduse lõppu, mis on vajalik selleks, et krediidasutustele ja investeerimisühingutele makse tegemata jätmisest tuleneks krediituletisinstrumenti alusvaraks oleva võlainstrumenti puhul makseviivitus, vähendatakse krediidiriski kaitse lõpptähtaega tähtajapikenduse võrra.

*Artikkel 239***Krediidiriski kaitse hindamine**

1. Kui tehingute puhul, mille suhtes kohaldatakse finantstagatise mõju arvutamise lihtmeetodi alusel otsesest krediidiriski kaitset, esineb riskipositsiooni ja krediidiriski kaitse lõpptähtaegade mittevastavus, ei kvalifitseeru tagatis aktsepteeritud otsese krediidiriski kaitsena.

2. Tehingute puhul, mille suhtes kohaldatakse finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodi alusel otsesest krediidiriski kaitset, kajastavad krediidasutused ja investeerimisühingud krediidiriski kaitse ja riskipositsiooni lõpptähtaegu tagatise korrigeeritud väärtuses järgmise valemi alusel:

$$C_{VAM} = C_{VA} \cdot \frac{t - t^*}{T - t^*}$$

kus

C_{VA} = volatiilsusega korrigeeritud tagatise väärtus vastavalt artikli 223 lõikes 2 sätestatule või riskipositsiooni suurus, olenevalt sellest, kumb neist on madalam;

t = krediidiriski kaitse lõpptähtajani jäänud aastate arv, mis on arvutatud vastavalt artiklile 238, või T väärtus, olenevalt sellest, kumb neist on madalam;

T = riskipositsiooni lõpptähtajani jäänud aastate arv, mis on arvutatud vastavalt artiklile 238, või viis aastat, olenevalt sellest, kumb neist on madalam;

t^* = 0.25.

Krediidasutused ja investeerimisühingud kasutavad artikli 223 lõikes 5 sätestatud riskipositsiooni täielikult korrigeeritud väärtuse (E^*) arvutamise valemis C_{VAM} -i, mis on C_{VA} , mida on täiendavalt korrigeeritud lõpptähtaja mittevastavuse arvessevõtmiseks.

3. Tehingute puhul, mille suhtes kohaldatakse kaudset krediidiriski kaitset, kajastavad krediidasutused ja investeerimisühingud krediidiriski kaitse ja riskipositsiooni lõpptähtaegu krediidiriski kaitse korrigeeritud väärtuses järgmise valemi alusel:

$$G_A = G^* \cdot \frac{t - t^*}{T - t^*}$$

kus

G_A = lõpptähtaegade mis tahes mittevastavusega korrigeeritud G^* ;

G^* = valutatade mis tahes mittevastavusega korrigeeritud krediidiriski kaitse väärtus;

▼ **C2**

t = krediidiriski kaitse lõpptähtajani jäänud aastate arv, mis on arvatud vastavalt artiklile 238, või T väärtus, olenevalt sellest, kumb neist on madalam;

T = riskipositsiooni lõpptähtajani jäänud aastate arv, mis on arvatud vastavalt artiklile 238, või viis aastat, olenevalt sellest, kumb neist on madalam;

t* = 0.25.

Krediidiasutused ja investeerimisühingud kasutavad artiklite 233 kuni 236 kohaldamisel G_A -d krediidiriski kaitse väärtusena.

6. jagu

Nõuete kogumi krediidiriski maandamise tehnikad*Artikkel 240***Esimese makseviivituse juhu tagamise krediidituletisinstrumendid**

Kui krediidiasutus või investeerimisühing saab krediidiriski kaitse mitmele riskipositsioonile tingimustel, et nende riskipositsioonidega seotud esimene makseviivituse juht käivitab maksekohustuse ja selline krediidisündmus lõpetab lepingu, võib krediidiasutus või investeerimisühing modifitseerida riskipositsiooni riskiga kaalutud vara ja vajaduse korral oodatava kahju arutamist, mis krediidiriski kaitse puudumisel annaks vastavalt käesolevale peatükile tulemuseks madalaima riskiga kaalutud vara väärtuse:

- a) krediidiasutuste ja investeerimisühingute puhul, kes kasutavad standardmeetodit, on riskiga kaalutud varade väärtus standardmeetodi kohaselt arvatud väärtus;
- b) krediidiasutuste ja investeerimisühingute puhul, kes kasutavad sise-reitingute meetodit, on riskiga kaalutud varade väärtus sisereitingute meetodi kohaselt arvatud riskiga kaalutud varade väärtuse ja oodatava kahju 12,5 kordse väärtuse summa.

Käesolevas artiklis sätestatud käsitlusviisi kohaldatakse üksnes juhul, kui riskipositsiooni väärtus on väiksem krediidiriski kaitse väärtusest või on sellega võrdne.

*Artikkel 241***N-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise krediidituletisinstrumendid**

Kui riskipositsioonidega seotud n-arvu järjekohaga makseviivitus käivitab krediidiriski kaitse alusel maksekohustuse, võib krediidiriski kaitset ostev krediidiasutus või investeerimisühing riskiga kaalutud vara ja vajaduse korral oodatava kahju arutamisel võtta krediidiriski kaitset arvesse ainult juhul, kui krediidiriski kaitse on saadud ka makseviivituste järjekohaga 1 kuni n-1 või kui n-1 järjekohaga makseviivitus on juba aset leidnud. Sellistel juhtudel võib krediidiasutus või investeerimisühing modifitseerida riskipositsiooni riskiga kaalutud vara ja vajaduse korral oodatava kahju arutamist, mis krediidiriski kaitse puudumisel annaks tulemuseks selle käesolevale peatükile vastava riskiga kaalutud vara väärtuse, mille n-arvu järjekoht on madalaim. Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad madalaima n-arvu järjekohaga väärtuse nii, nagu on selgitatud artikli 240 punktides a ja b.

▼ **C2**

Käesolevas artiklis kirjeldatud käsitusviisi kohaldatakse üksnes juhul, kui riskipositsiooni väärtus on väiksem krediidiriski kaitse väärtusest või on sellega võrdne.

Kõik kogumisse kuuluvad riskipositsioonid peavad vastama artikli 204 lõikes 2 ja artikli 216 lõike 1 punktis d sätestatud nõuetele.

▼ **M5**

5. PEATÜKK

Väärtpaberistamine

1. Jagu

**Mõisted ning lihtsa, läbipaistva ja standarditud
väärtpaberistamise kriteeriumid***Artikkel 242***Mõisted**

Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „lõpetav ostuoptsoon” – väärtpaberistamise tehingu algataja lepinguline õigus osta tagasi väärtpaberistamise positsioonid enne kõikide väärtpaberistatud riskipositsioonide tagasimaksmist, ostes traditsioonilise väärtpaberistamise korral kogumisse jäävad aluspositsioonid tagasi või lõpetades sünteetilise väärtpaberistamise korral krediidiriski kaitse, kui mõlemal juhul langeb tagasimaksmata aluspositsioonide summa eelnevalt kindlaks määratud tasemeni või alla selle;
- 2) „krediidikvaliteeti parandav ja ainult intressi saamisel põhinev vara” – bilansis kajastatav vara, mis kajastab võimendusest saadava tuluga seotud rahavoogude hindamist ja on madalama nõudeõiguse järguga väärtpaberistamise seeria;
- 3) „likviidsuse tagamise tehing” – määruse EL 2017/2402 artikli 2 punktis 14 määratletud likviidsuse tagamise tehing;
- 4) „reitinguta positsioon” – väärtpaberistamise positsioon, millel puudub aktsepteeritud krediidikvaliteedi hinnang kooskõlas 4. jaoga;
- 5) „reitingu saanud positsioon” – väärtpaberistamise positsioon, millel on aktsepteeritud krediidikvaliteedi hinnang kooskõlas 4. jaoga;
- 6) „kõrgema nõudeõiguse järguga väärtpaberistamise positsioon” – positsioon, mida toetab või tagab eelisjärjekorras rahuldatav nõue kõigi aluspositsioonide vastu, võtmata sellisel juhul intressimäära- või valuutatuletislepingutest tulenevaid summasid, tasusid või muid sarnaseid makseid ning olenemata tähtpäeva erinevustest ühe või mitme muu kõrgema nõudeõiguse järguga väärtpaberistamise seeriaga, millega asjaomane positsioon jagab kahjusid proportsionaalselt;
- 7) „sisereitingute meetodil põhinev kogum” – aluspositsioonide kogum, mille puhul on ► **C6** finantsinstitutsioonil ◀ luba kasutada sisereitingute meetodit ja ta saab arvutada kõigi selliste positsioonide riskiga kaalutud vara väärtuse vastavalt 3. peatükile;

▼ M5

- 8) „eri liiki aluspositsioonidest koosnev kogum” – aluspositsioonide kogum, millega seoses on ► **C6** finantsinstitutsioonil ◀ luba kasutada sisereitingute meetodit ja ta saab arvutada riskiga kaalutud vara väärtuse vastavalt 3. peatükile osa, kuid mitte kõigi positsioonide puhul;
- 9) „ületagatus” – krediidikvaliteedi mis tahes vormis parandamine nii, et aluspositsioonide väärtus ületab väärtpäberistamise positsioonide väärtust;
- 10) „lihtne, läbipaistev ja standarditud väärtpäberistamine” ehk „standardväärtpäberistamine” – väärtpäberistamine, mis vastab määruse (EL) 2017/2402 artikli 18 nõuetele;
- 11) „varaga tagatud kommertsväärtpäberite programm” – määruse (EL) 2017/2402 artikli 2 punktis 7 määratletud varaga tagatud kommertsväärtpäberite programm;
- 12) „varaga tagatud kommertsväärtpäberite tehing” – määruse (EL) 2017/2402 artikli 2 punktis 8 määratletud varaga tagatud kommertsväärtpäberite tehing;
- 13) „traditsiooniline väärtpäberistamine” – määruse (EL) 2017/2402 artikli 2 punktis 9 määratletud traditsiooniline väärtpäberistamine;
- 14) „sünteesiline väärtpäberistamine” – määruse (EL) 2017/2402 artikli 2 punktis 10 määratletud sünteesiline väärtpäberistamine;
- 15) „uuev nõue” – määruse (EL) 2017/2402 artikli 2 punktis 15 määratletud uuev nõue;
- 16) „ennetähtaegse amortiseerimise klausel” – määruse (EL) 2017/2402 artikli 2 punktis 17 määratletud ennetähtaegse amortiseerimise klausel;
- 17) „esimese järjekoha kahju väärtpäberistamise seeria” – määruse (EL) 2017/2402 artikli 2 punktis 18 määratletud esimese järjekoha kahju väärtpäberistamise seeria;
- 18) „väärtpäberistamise mezzanine-positsioon” – väärtpäberistamise positsioon, mis on allutatud kõrgema nõudeõiguse järguga väärtpäberistamise positsioonile ja kõrgema kui esimese järjekoha kahju väärtpäberistamise seeriale ning mille suhtes kohaldatakse kooskõlas 3. jao 2. ja 3. alajaoga riskikaalu, mis on madalam kui 1 250 % ja kõrgem kui 25 %;
- 19) „majandusarengu edendamise üksus” – ettevõtja või üksus, mille on asutanud liikmesriigi keskvalitsus või piirkondlik või kohalik omavalitsus ja mis annab arengulaene või arengugarantiisid ning mille esmane eesmärk ei ole kasumi saamine ega turuosa maksimeerimine, vaid kesk- või omavalitsuse järgitavate avalikus huvis olevate eesmärkide edendamine, tingimusel et kui riigiabiõigusest ei tulene teisiti, on kesk- või omavalitsusel kohustus kaitsta kõnealuse ettevõtja või üksuse majanduslikku baasi ja säilitada selle elujõulisus kogu eksisteerimisaja jooksul või liikmesriigi keskvalitsus või piirkondlik või kohalik omavalitsus garanteerib otseselt või kaudselt vähemalt 90 % ettevõtja või üksuse algsest kapitalist või rahastamisest või antud arengulaenust.

▼ **M5***Artikkel 243***Diferentseeritud kapitalikäsitluseks kvalifitseeruvate standardväärt-paberistamise kriteeriumid**

1. Varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi või varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingute positsioonide suhtes, mis kvalifitseeruvad standardväärtpaberistamise positsioonidena, võib kohaldada artiklites 260, 262 ja 264 sätestatud käsitlust, kui täidetud on järgmised nõuded:

- a) aluspositsioonid vastavad varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi lisamise ajal väärtpaberistamise tehingu algataja või algse laenuandja parima teadmise kohaselt tingimustele, mis võimaldab neile standardmeetodi alusel ja nõuetekohast krediidiriski maandamist arvesse võttes määrata 75 %-lise või väiksema riskikaalu individuaalse positsiooni alusel, kui see on jaenõue, või 100 % kõigi muude positsioonide puhul;
- b) ühe võlgniku vastu olevate nõuete koguväärtus varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi tasandil ei ületa 2 % kõigi selle programmi positsioonide koguväärtusest sellel hetkel, kui need lisati kõnealusesse programmi. Selle arvutuse jaoks käsitatakse omavahel seotud klientide rühmale sponsori parima teadmise kohaselt antud laene või liisinguid nõuetena ühe võlgniku vastu.

Klientide vastu olevate nõuete puhul esimese lõigu punkti b ei kohaldata, kui selliste klientide vastu olevate nõuete krediidirisk on täielikult kaetud 4. peatüki kohase aktsepteeritud krediidiriski kaitsega, tingimusel et sellisel juhul on krediidiriski kaitse andjaks ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ või kindlustus- või edasikindlustusandja. Käesoleva lõigu kohaldamisel kasutatakse ainult seda osa klientide vastu olevatest nõuetest, mis jääb järele pärast mis tahes ostuallahindluste ja ületagatuse mõju arvessevõtmist, et teha kindlaks, kas need on täielikult kaetud ning kas on täidetud kontsentratsiooni piirmäär.

Liisingutehingute väärtpaberistatud jääkväärtuste puhul esimese lõigu punkti b ei kohaldata, kui nende väärtuste puhul refinantseerimis- või edasimüümisrisk puudub, sest artikli 201 lõike 1 kohaselt aktsepteeritud kolmas isik on võtnud endale õiguslikult jõustatava kohustuse riskipositsioon eelnevalt kindlaks määratud summa eest tagasi osta või refinantseerida.

Erandina esimese lõigu punktist a, kui ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ kohaldab artikli 248 lõiget 3 või kui talle on antud luba kasutada sisehinnangu meetodit kooskõlas artikliga 265, määrab ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ likviidsuse tagamise tehingu jaoks, mis katab täielikult programmi alusel emiteeritud varaga tagatud kommertsväärtpaberid, 100 %-lise või väiksema riskikaalu.

2. Väärtpaberistamise positsioonidele, mis ei ole varaga tagatud kommertsväärtpaberite programm või varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehing, mis kvalifitseeruvad standardväärtpaberistamise positsioonidena, võib kohaldada artiklites 260, 262 ja 264 sätestatud käsitlust, kui täidetud on järgmised nõuded:

- a) väärtpaberistamise lisamise ajal ei ületa kogumis ühe võlgniku vastu olevate nõuete koguväärtus 2 % aluspositsioonide kogumi tagasimaksmata nõuete koguväärtusest. Arvutuses käsitatakse omavahel seotud klientide rühmale antud laene või liisinguid nõuetena ühe võlgniku vastu;

▼ **M5**

Liisingutehingute väärtpaberistatud jääkväärtuste puhul käesoleva punkti esimest lõiku ei kohaldata, kui jääkväärtuste puhul refinantseerimis- või edasimüümisrisk puudub, sest artikli 201 lõike 1 kohaselt aktsepteeritud kolmas isik on võtnud endale õiguslikult jõustatava kohustuse riskipositsioon eelnevalt kindlaks määratud summa eest tagasi osta või refinantseerida.

- b) nende väärtpaberistamise lisamise ajal vastavad aluspositsioonid sellistele tingimustele, et neile saab standardmeetodi alusel ja võttes arvesse mis tahes nõuetekohast krediidiriski maandamist, määrata riskikaalu, mis võrdub järgmisega või on sellest väiksem:
- i) 40 % riskipositsiooni väärtusega kaalutud keskmise alusel portfelli puhul, kus riskipositsioonideks on artikli 129 lõike 1 punktis e osutatud elamukinnisvaraga tagatud laenu või täielikult tagatud eluasemelaenu;
 - ii) 50 % üksikute riskipositsioonide alusel, kui riskipositsiooniks on ärikinnisvarale seatud hüpoteek;
 - iii) 75 % üksikute riskipositsioonide alusel, kui riskipositsiooniks on jaenõue;
 - iv) kõigi muude positsioonide puhul üksikute positsioonide alusel 100 %;
- c) kui kohaldatakse punkti b alapunkte i ja ii, arvatakse asjaomase vara madalama tagatisõiguse järguga tagatud laenu väärtpaberistamise üksnes juhul, kui kõik selle vara kõrgema tagatisõiguse järguga tagatud laenu on samuti väärtpaberistamise lisatud;
- d) kui kohaldatakse käesoleva lõike punkti b alapunkti i, ei ole ühegi aluspositsioonide kogumisse kuuluva laenu laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarv väärtpaberistamise lisamise ajal suurem kui 100 %, mõõdetuna vastavalt artikli 129 lõike 1 punkti d alapunktile i ja artikli 229 lõikele 1.

2. Jagu

Riski olulise osa ülekandmise arvessevõtmine*Artikkel 244***Traditsiooniline väärtpaberistamine**

1. Traditsioonilise väärtpaberistamise tehingu algatajast ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ võib jätta aluspositsioonid riskiga kaalutud vara väärtuse arvutusest ja, kui see on asjakohane, oodatava kahju arvutusest välja, kui täidetud on emb-kumb järgmistest tingimustest:

- a) oluline osa aluspositsioonidega seonduvast krediidiriskist on üle kantud kolmandale isikule;
- b) väärtpaberistamise tehingu algatajast ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ kohaldab riskikaalu 1 250 % kõikide selles väärtpaberistamises hoitava positsioonide suhtes või arvab need väärtpaberistamise positsioonid vastavalt artikli 36 lõike 1 punktile k esimese taseme põhiolevahendite kirjetest maha.

▼ **M5**

2. Oluline osa krediidiriskist loetakse üle kantuks emmal-kummal juhul:

- a) väärtpaperistamise tehingu algatajast ► **C6** finantsinstitutsiooni ◀ omanduses olevate asjaomase väärtpaperistamise mezzanine-positsoonide riskiga kaalutud vara väärtus ei ületa 50 % kõikide kõnealuse väärtpaperistamise mezzanine-positatsioonide riskiga kaalutud vara väärtusest;
- b) väärtpaperistamise tehingu algatajast ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ ei hobia enda omanduses rohkem kui 20 % esimese järjekoha kahju väärtpaperistamise seeria riskipositsiooni väärtusest, tingimusel et täidetud on mõlemad järgmised tingimused:
 - i) väärtpaperistamise tehingu algatajast ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ suudab tõendada, et esimese järjekoha kahju väärtpaperistamise seeria riskipositsiooni väärtus ületab aluspositsioonide oodatava kahju põhjendatud hinnangut oluliselt;
 - ii) väärtpaperistamise mezzanine-positatsioonid puuduvad.

Kui riskiga kaalutud vara väärtuse võimalik vähenemine, mille väärtpaperistamise tehingu algatajast ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ saavutaks punktide a või b kohase väärtpaperistamisega, ei ole põhjendatud krediidiriski vastava ülekandmisega kolmandatele isikutele, võivad pädevad asutused igal üksikjuhul eraldi otsustada, et olulist osa krediidiriskist ei loeta kolmandatele isikutele üle kantuks.

3. Erandina lõikest 2 võivad pädevad asutused anda väärtpaperistamise tehingu algatajast ► **C6** finantsinstitutsioonidele ◀ loa võtta väärtpaperistamisega seoses krediidiriski olulise osa ülekandmist arvesse, kui väärtpaperistamise tehingu algatajast ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ tõendab iga juhtumi puhul, et omavahendite nõuete vähenemine, mille ta väärtpaperistamisega saavutab, on põhjendatud krediidiriski vastava ülekandmisega kolmandale isikule. Loa võib anda ainult juhul, kui ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ vastab mõlemale järgmisele tingimusele:

- a) ► **C6** finantsinstitutsioonil ◀ vast on krediidiriski ülekandmise hindamiseks piisavad sisemised riskijuhtimise põhimõtted ja meetodid;
- b) ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ on oma sisemises riskijuhtimises ja sisemises kapitali allokeerimises võtnud iga juhtumi puhul arvesse ka krediidiriski ülekandmist kolmandale isikule.

4. Lisaks lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud nõuetele peavad täidetud olema kõik järgmised tingimused:

- a) tehingu dokumentatsioon kajastab väärtpaperistamise majanduslikku sisu;
- b) väärtpaperistamise positsioone ei käsitata väärtpaperistamise tehingu algatajast ► **C6** finantsinstitutsiooni ◀ maksekohustustena;
- c) aluspositsioonid on seatud väljapoole väärtpaperistamise tehingu algatajast ► **C6** finantsinstitutsiooni ◀ ja tema võlausaldajate kontrolli viisil, mis vastab määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõikes 1 sätestatud nõudele;
- d) väärtpaperistamise tehingu algatajast ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ ei säilita kontrolli aluspositsioonide üle. Väärtpaperistamise tehingu algatajat loetakse olevaks säilitanud aluspositsioonide üle kontrolli, kui tal on õigus need saajalt, kellele ta need eelnevalt üle kandis, tagasi osta, et realiseerida neilt saadav kasu, või kui tal on kohustus võtta ülekantud risk uuesti enda kanda. Kui väärtpaperistamise tehingu algatajast ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ jätab endale aluspositsioonidega seonduvad maksete vahendamise õigused või kohustused, ei tähenda see iseenesest veel kontrolli positsioonide üle;

▼ **M5**

- e) väärtpaperistamise dokumentatsioon ei sisalda tingimusi, millega:
- i) nõutakse väärtpaperistamise tehingu algatajast ► **C6** finantsinstitutsioonilt ◀ aluspositsioonide muutmist, et parandada kogumi keskmist kvaliteeti; või
 - ii) suurendatakse positsioonide omanikele makstavat intressi või muul viisil parandatakse väärtpaperistamise positsioone aluspositsioonide krediitkvaliteedi halvenemise korral;
- f) vajaduse korral selgitatakse tehingu dokumentatsioonis, et väärtpaperistamise tehingu algataja või sponsor võib lisaks lepinguliste kohustustele osta või tagasi osta väärtpaperistamise positsioone või tagasi osta, restruktureerida või asendada aluspositsioone üksnes siis, kui seda tehakse kooskõlas valitsevate turutingimustega ning teised lepingupooled tegutsevad enda huvides vabade ja sõltumatute pooltena (turutingimustel);
- g) kui tegemist on lõpetava ostuoptsiooniga, peab optsioon lisaks vastama kõigile järgmistele tingimustele:
- i) väärtpaperistamise tehingu algatajast ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ saab seda kasutada omal äranägemisel;
 - ii) seda saab kasutada ainult siis, kui 10 % või vähem aluspositsioonide esialgsest väärtusest on veel amortiseerimata;
 - iii) see ei ole struktureeritud viisil, mis võimaldab vältida kahjumi allokeerimist krediitkvaliteedi parandamise positsioonidele või muudele investorite hoitavatele positsioonidele, ega muul sellisel viisil, mis pakub krediitkvaliteedi parandamist;
- h) väärtpaperistamise tehingu algatajast ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ on saanud pädevalt õigusnõustajalt arvamuse, mis kinnitab, et väärtpaperistamine vastab käesoleva lõike punktis c sätestatud tingimustele.
5. Pädevad asutused teavitavad EBAd sellistest juhtudest, kus nad on otsustanud, et riskiga kaalutud vara väärtuse võimalik vähendamine ei olnud põhjendatud lõike 2 kohase krediidiriski vastava ülekandmisega kolmandatele isikutele, ja sellistest juhtudest, kus ► **C6** finantsinstitutsioonid ◀ on otsustanud kohaldada lõiget 3.
6. EBA jälgib järelevalvetavade ulatust seoses riski olulise osa ülekandmise arvessevõtmisega traditsioonilistes väärtpaperistamistes vastavalt käesolevale artiklile. Eelkõige vaatab EBA läbi:
- a) krediidiriski olulise osa lõigete 2, 3 ja 4 kohase kolmandatele isikutele ülekandmise tingimused;
 - b) krediidiriski kolmandatele isikutele samas mahus ülekandmise tõlgendus lõike 2 eelviimases lõigus ja lõikes 3 sätestatud pädevate asutuste hindamise kohaldamisel;
 - c) pädevate asutuste poolse selliste väärtpaperistamise tehingute hindamise tingimused, mille puhul väärtpaperistamise tehingu algataja taotleb krediidiriski olulise osa lõigete 2 või 3 kohase kolmandatele isikutele ülekandmise arvessevõtmist.

▼ **M5**

EBA esitab oma järeldused komisjonile hiljemalt 2. jaanuaril 2021. Komisjon võib EBA aruannet arvesse võttes võtta kooskõlas artikliga 462 vastu delegeeritud õigusakti käesoleva määruse täiendamiseks, täpsustades käesoleva lõike punktides a, b ja c loetletud punkte.

*Artikkel 245***Sünteeiline väärtpaperistamine**

1. Sünteeilise väärtpaperistamise tehingu algatajast ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ võib arvutada aluspositsioonidelt riskiga kaalutud vara väärtuse ja, kui see on asjakohane, nende oodatava kahju kooskõlas artiklitega 251 ja 252, kui täidetud on emb-kumb järgmistest tingimustest:

- a) oluline osa krediidiriskist on kolmandatele isikutele üle kantud kas otsese või kaudse krediidiriski kaitse kaudu;
- b) väärtpaperistamise tehingu algatajast ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ kohaldab riskikaalu 1 250 % kõikide väärtpaperistamise positsioonide suhtes, mis ta selles väärtpaperistamises säilitab, või arvab need väärtpaperistamise positsioonid vastavalt artikli 36 lõike 1 punktile k esimese taseme põhiomavahendite kirjetest maha.

2. Oluline osa krediidiriskist loetakse üle kantuks emmal-kummal järgmistest juhtudest:

- a) väärtpaperistamise tehingu algatajast ►**C6** finantsinstitutsiooni ◀ omanduses olevate asjaomase väärtpaperistamise mezzanine-positsioonide riskiga kaalutud vara väärtus ei ületa 50 % kõikide kõnealusesse väärtpaperistamisesse lisatud väärtpaperistamise mezzanine-positsioonide riskiga kaalutud vara väärtusest;
- b) väärtpaperistamise tehingu algatajast ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ ei hõlma enda omanduses rohkem kui 20 % esimese järjekoha kahju väärtpaperistamise seeria riskipositsiooni väärtusest, tingimusel et täidetud on mõlemad järgmised tingimused:
 - i) väärtpaperistamise tehingu algatajast ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ suudab tõendada, et esimese järjekoha kahju väärtpaperistamise seeria riskipositsiooni väärtus ületab aluspositsioonide oodatava kahju põhjendatud hinnangut oluliselt;

ii) väärtpaperistamise mezzanine-positsioonid puuduvad.

Kui riskiga kaalutud varade väärtuse võimalik vähenemine, mille väärtpaperistamise tehingu algatajast ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ väärtpaperistamisega saavutaks, ei ole põhjendatud krediidiriski samas mahus ülekandmisega kolmandale isikule, võib pädev asutus igal üksikjuhul eraldi otsustada, et olulist osa krediidiriskist ei loeta kolmandale isikule üle kantuks.

3. Erandina lõikest 2 võivad pädevad asutused anda väärtpaperistamise tehingu algatajast ►**C6** finantsinstitutsioonidele ◀ loa võtta väärtpaperistamisega seoses krediidiriski olulise osa ülekandmist arvesse, kui väärtpaperistamise tehingu algatajast ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ tõendab iga juhtumi puhul, et omavahendite nõuete vähenemine, mille ta väärtpaperistamisega saavutab, on põhjendatud krediidiriski vastava ülekandmisega kolmandatele isikutele. Loa võib anda ainult juhul, kui ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ vastab mõlemale järgmisele tingimusele:

- a) ►**C6** finantsinstitutsioonil ◀ on riski ülekandmise hindamiseks piisavad sisemised riskijuhtimise põhimõtted ja meetodid;

▼ M5

b) ►C6 finantsinstitutsioon ◀ on oma sisemises riskijuhtimises ja sisemises kapitali allokeerimises võtnud iga juhtumi puhul arvesse ka krediidiriski ülekandmist kolmandatele isikutele.

4. Lisaks lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud nõuetele peavad täidetud olema järgmised tingimused:

a) tehingu dokumentatsioon kajastab väärtpaperistamise majanduslikku sisu;

b) krediidiriski ülekandmiseks kasutatav krediidiriski kaitse on kooskõlas artikliga 249;

c) väärtpaperistamise dokumentatsioon ei sisalda tingimusi, millega:

i) kehtestatakse märkimisväärsed olulisuse piirmäärad, millest alla poole jäävate krediidisündmuste korral loetakse krediidiriski kaitse mitte rakendunuks;

ii) lubatakse krediidiriski kaitse katkestada, kui aluspositsioonide krediidikvaliteet halveneb;

iii) nõutakse väärtpaperistamise tehingu algatajast ►C6 finantsinstitutsioonilt ◀ aluspositsioonide koosseisu muutmist, et parandada kogumi keskmist kvaliteeti; või

iv) suurendatakse ►C6 finantsinstitutsiooni ◀ krediidiriski kaitse kulu või väärtpaperistamise positsioonide omanikele makstavat intressi aluspositsioonide kogumi krediidikvaliteedi halvenemise korral;

d) krediidiriski kaitse on jõustatav kõigis asjaomastes jurisdiktsioonides;

e) vajaduse korral selgitatakse tehingu dokumentatsioonis, et väärtpaperistamise tehingu algataja või sponsor võib lisaks lepingulistele kohustustele osta või tagasi osta väärtpaperistamise positsioone või tagasi osta, restruktureerida või asendada aluspositsioone üksnes siis, kui sellised kokkulepped tehakse kooskõlas valitsevate turutingimustega ning teised lepingupooled tegutsevad enda huvides vabade ja sõltumatute pooltena (turutingimustel);

f) lõpetav ostuoptsoon peab lisaks vastama kõigile järgmistele tingimustele:

i) väärtpaperistamise tehingu algatajast ►C6 finantsinstitutsioon ◀ võib seda kasutada omal äranägemisel;

ii) seda saab kasutada ainult siis, kui 10 % või vähem aluspositsioonide esialgsest väärtusest on veel amortiseerimata;

iii) see ei ole struktureeritud viisil, mis võimaldab vältida kahjumi allokeerimist krediidikvaliteedi parandamise positsioonidele või muudele investorite hoitavatele positsioonidele, ega muul sellisel viisil, mis pakub krediidikvaliteedi parandamist;

g) väärtpaperistamise tehingu algatajast ►C6 finantsinstitutsioon ◀ on saanud pädevalt õigusnõustajalt arvamuse, mis kinnitab, et väärtpaperistamine vastab käesoleva lõike punktis d sätestatud tingimustele.

5. Pädevad asutused teavitavad EBA-t sellistest juhtudest, kus nad on otsustanud, et riskiga kaalutud vara väärtuse võimalik vähendamine ei olnud põhjendatud lõike 2 kohase krediidiriski vastava ülekandmisega kolmandatele isikutele, ja sellistest juhtudest, kus ►C6 finantsinstitutsioonid ◀ on otsustanud kohaldada lõiget 3.

▼ **M5**

6. EBA jälgib vastavalt käesolevale artiklile järelevalvetavade ulatust seoses riski olulise osa ülekandmise arvessevõtmisega sünteetilistes väärtpaberistamistes. Eelkõige vaatab EBA läbi:

- a) krediidiriski olulise osa kolmandatele isikutele ülekandmise tingimused kooskõlas lõigetega 2, 3 ja 4;
- b) fraasi „krediidiriski samas mahus kolmandale isikule” ülekandmise tõlgendus, mida pädevad asutused kasutaksid lõike 2 teises lõigus ja lõikes 3 ette nähtud hindamisel;
- c) pädeva asutuse poolt selliste väärtpaberistamise tehingute hindamisele esitatavad nõuded, mille puhul väärtpaberistamise tehingu algataja taotleb krediidiriski olulise osa kolmandale isikule ülekandmise arvessevõtmist kooskõlas lõikega 2 või 3.

EBA esitab oma järeldused komisjonile hiljemalt 2. jaanuaril 2021. Komisjon võib EBA aruannet arvesse võttes võtta kooskõlas artikliga 462 vastu delegeeritud õigusakti käesoleva määruse täiendamiseks, täpsustades käesoleva lõike punktides a, b ja c loetletud punkte.

*Artikkel 246***Tegevusnõuded ennetähtaegse amortiseerimise klauslite puhul**

Kui väärtpaberistamine hõlmab uuenevaid nõudeid ning ennetähtaegse amortiseerimise klausleid või nende sarnaseid klausleid, loetakse oluline osa krediidiriskist väärtpaberistamise tehingu algatajast ►**C6** finantsinstitutsiooni ◀ poolt ülekantuks ainult siis, kui artiklites 244 ja 245 sätestatud nõuded on täidetud ning ennetähtaegse amortiseerimise klausliga, kui see on juba rakendatud, ei:

- a) allutada ►**C6** finantsinstitutsiooni ◀ kõrgema või sama nõudeõiguse järguga nõuet aluspositsioonidele muude investorite nõuetele;
- b) allutada ►**C6** finantsinstitutsiooni ◀ nõuet aluspositsioonidele võrreldes teiste isikute nõuetega; või
- c) suurendata muul viisil ►**C6** finantsinstitutsiooni ◀ kahjuriski, mis seondub aluseks olevate uuenevate nõuetega.

3. Jagu

Riskiga kaalutud vara arvutamine

1. alajagu

Üldsätted*Artikkel 247***Riskiga kaalutud vara väärtuse arvutamine**

1. Kui väärtpaberistamise tehingu algatajast ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ on olulise osa väärtpaberistamise aluspositsioonidega seonduvast krediidiriskist 2. jao kohaselt üle kandnud, võib see ►**C6** finantsinstitutsioon ◀:

▼ **M5**

- a) traditsioonilise väärtpaperistamise korral jätta aluspositsioonid riskiga kaalutud vara väärtuse ja kui see on asjakohane, siis ka oodatava kahju arvutamisel arvesse võtmata;
- b) sünteetilise väärtpaperistamise korral arvutada aluspositsioonidelt riskiga kaalutud vara väärtus ja kui see on asjakohane, siis ka nende oodatava kahju vastavalt artiklitele 251 ja 252.

2. Kui väärtpaperistamise tehingu algatajast ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ on otsustanud kohaldada lõiget 1, arvutab ta käesolevas peatükis ettenähtud riskiga kaalutud vara väärtuse positsioonide jaoks, mis tal võivad selles väärtpaperistamises olla.

Kui väärtpaperistamise tehingu algatajast ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ ei ole olulist osa krediidiriskist üle kandnud või on otsustanud mitte kohaldada lõiget 1, ei ole tal vaja arvutada riskiga kaalutud varasid ühegi positsiooni jaoks, mis tal võivad kõnealuses väärtpaperistamises olla, vaid ta peab asjaomased aluspositsioonid jätkuvalt kaasama oma riskiga kaalutud vara väärtuse ja kui see on asjakohane, siis ka oodatava kahju arvutusse selliselt, nagu neid ei oleks väärtpaperistatud.

3. Kui esineb riskipositsioon seoses positsioonidega erinevates väärtpaperistamise seeriates, loetakse iga väärtpaperistamise seeriaga seotud riskipositsiooni eraldi väärtpaperistamise positsiooniks. Väärtpaperistamise positsioonidele krediidiriski kaitse andjaid loetakse väärtpaperistamise positsioonide omanikeks. Väärtpaperistamise positsioonid hõlmavad väärtpaperistamisest tulenevaid riskipositsioone, mis tulenevad intressimäära- või valuutatuletislepingutest, mille ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ on tehinguga sõlminud.

4. Kui väärtpaperistamise positsiooni ei arvata artikli 36 lõike 1 punkti k kohaselt esimese taseme põhiomavahendite kirjetest maha, kaasatakse riskiga kaalutud vara artikli 92 lõike 3 kohaldamisel ► **C6** finantsinstitutsiooni ◀ riskiga kaalutud vara väärtuse kogusumma arvutusse.

5. Väärtpaperistamise positsiooni riskiga kaalutud vara arvutatakse selliselt, et positsiooni artikli 248 kohaselt arvutatud riskipositsiooni väärtus korrutatakse asjakohase koguriskikaaluga.

6. Koguriskikaal leitakse käesolevas peatükis sätestatud riskikaalu ja artikli 270a kohase mis tahes täiendava riskikaalu summana.

*Artikkel 248***Riskipositsiooni väärtus**

- 1. Väärtpaperistamise riskipositsiooni väärtus arvutatakse järgmiselt:
 - a) bilansilise väärtpaperistamise riskipositsiooni väärtus on selle bilansiline väärtus pärast väärtpaperistamise positsiooni asjakohaseid spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi vastavalt artiklile 110;
 - b) bilansivälise väärtpaperistamise positsiooni riskipositsiooni väärtus on selle nimiväärtuse ja artikli 110 kohaste väärtpaperistamise positsiooni asjakohaste spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste vahe ning käesolevas punktis sätestatud asjakohase ümberhindlusteguri korrutis. Ümberhindlustegur on 100 %, välja arvatud rahalise ettemaksega tehingute puhul. Rahalise ettemaksega tehingute kasutamata

▼ M5

likviidsuslimiidi riskipositsiooni väärtuse kindlaksmääramiseks võib tingimusteta tühistatava likviidsuse tagamise tehingu nimiväärtuse suhtes kohaldada ümberhindlustegurit 0 %, tingimusel et likviidsuse tagamise tehingu raames kasutatud likviidsuslimiidi tagasimaksud on kõrgema nõudeõiguse järguga kui mis tahes muud aluspositsioonidest tulenevate rahavoogudega seotud nõuded ning ►C6 finantsinstitutsioon ◀ on pädevale asutusele teda rahuldaval viisil tõendanud, et ta kohaldab asjakohaselt konservatiivset meetodit kasutamata likviidsuslimiidi mõõtmiseks.

- c) II lisas loetletud tuletisinstrumentidega seonduva väärtpaberistamise positsiooni vastaspoole krediidiriskist tuleneva riskipositsiooni väärtus määratakse kindlaks vastavalt 6. peatükile;
- d) väärtpaberistamise tehingu algatajast ►C6 finantsinstitutsioon ◀ võib sellise väärtpaberistamise positsiooni riskipositsiooni väärtusest, millele on määratud 3. alajao kohaselt riskikaal 1 250 % või mis on maha arvatud esimese taseme põhiomavahenditest kooskõlas artikli 36 lõike 1 punktiga k, maha arvata aluspositsioonide spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste summa kooskõlas artikliga 110 ning selliste aluspositsioonidega seonduvad mis tahes tagastamatud ostualahindlused sellisel määral, mil need allahindlused on vähendanud omavahendeid.

EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks, milline on esimese lõigu punktis b osutatud asjakohaselt konservatiivne meetod kasutamata likviidsuslimiidi mõõtmiseks.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 18. jaanuaril 2019.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike kolmandas lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

2. Kui ►C6 finantsinstitutsioonil ◀ on samas väärtpaberistamises kaks või enam kattuvat positsiooni, siis võtab ta oma riskiga kaalutud vara väärtuse arvutamisel arvesse ainult üht positsiooni.

Kui positsioonid kattuvad osaliselt, võib ►C6 finantsinstitutsioon ◀ jagada positsiooni kaheks osaks ja võtta kooskõlas esimese lõiguga arvesse ainult kattumist seoses ühe osaga. Teise võimalusena võib ►C6 finantsinstitutsioon ◀ käsitleda positsioone täielikult kattuvatena, suurendades kapitali arvutamise eesmärgil positsiooni, mis annab tulemuseks riskiga kaalutud vara suurema väärtuse.

►C6 Finantsinstitutsioon ◀ võib arvesse võtta ka kauplemisportfelli positsioonide spetsiifilise riski omavahendite nõuete ja kauplemisportfelli välise väärtpaberistamise positsioonide omavahendite nõuete kattumist, tingimusel et ►C6 finantsinstitutsioon ◀ on suuteline asjaomaste positsioonide omavahendite nõudeid arvutama ja võrdlema.

Käesoleva lõike kohaldamisel käsitatakse kaht positsiooni kattuvatena, kui need tasakaalustavad üksteist selliselt, et ►C6 finantsinstitutsioon ◀ on suuteline välistama ühe positsiooniga seotud kahju teisest positsioonist tulenevate kohustuste täitmise teel.

▼ **M5**

3. Kui artikli 270c punkt d on kohaldatav varaga tagatud kommertsväärt-paberites olevate positsioonide suhtes, võib ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ varaga tagatud kommertsväärt-paberite puhul riskiga kaalutud vara arvutamiseks kasutada likviidsuse tagamise tehingu jaoks määratud riskikaalu, tingimusel et likviidsuse tagamise tehing katab varaga tagatud kommerts-väärt-paberite programmi raames emiteeritud varaga tagatud kommerts-väärt-paberitest 100 % ja likviidsuse tagamise tehing kuulub varaga tagatud kommertsväärt-paberitega samasse nõudeõiguse järku, nii et nad moodustavad kattuva positsiooni. ► **C6** Finantsinstitutsioon ◀ teatab pädevatele asutustele, millistel juhtudel ta on käesolevat lõiget kohaldanud. Käesolevas lõikes sätestatud 100 % kattumise kindlaksmääramiseks võib ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ võtta arvesse muid likviidsuse tagamise tehinguid varaga tagatud kommertsväärt-paberite programmis, eeldusel et need moodustavad varaga tagatud kommertsväärt-paberitega kattuva positsiooni.

*Artikkel 249***Krediidiriski maandamise arvessevõtmine väärt-paberistamise positsioonide puhul**

1. ► **C6** Finantsinstitutsioon ◀ võib väärt-paberistamise positsioonile saadud otsesest või kaudset krediidiriski kaitset arvesse võtta, kui on täidetud käesolevas peatükis ja 4. peatükis sätestatud krediidiriski maandamise nõuded.

2. Aktsepteeritud otseseks krediidiriski kaitseks võib olla üksnes selline finantstagatis, mida aktsepteeritakse 2. peatüki kohasel riskiga kaalutud vara väärtuse arvutamisel 4. peatükis sätestatud korras, ning krediidiriski maandamise arvessevõtmiseks peavad olema täidetud 4. peatükis sätestatud asjakohased nõuded.

Aktsepteeritud kaudseks krediidiriski kaitseks ja selle andjateks saavad olla üksnes 4. peatüki kohaselt aktsepteeritav krediidiriski kaitse ja selle andjad ning krediidiriski maandamise arvessevõtmiseks peavad olema täidetud 4. peatükis sätestatud asjakohased nõuded.

3. Erandina lõikest 2 peab artikli 201 lõike 1 punktides a–h loetletud aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitse andjatel olema tunnustuse saanud krediidikvaliteeti hindava asutuse antud krediidikvaliteedi hinnang, mis peab krediidiriski kaitse esmakordse arvessevõtmise ajal vastama krediidikvaliteedi astmele 2 või sellest kõrgemale astmele ning seejärel krediidikvaliteedi astmele 3 või sellest kõrgemale astmele. Käesolevas lõigus sätestatud nõuet ei kohaldata nõuetele vastavate kesksete vastaspoolte suhtes.

► **C6** Finantsinstitutsioonid ◀, kellel on lubatud kasutada krediidiriski kaitse andja suhtes olevate otseste positsioonide puhul sisereitingute meetodit, võivad aktsepteeritavust hinnata esimese lõigu kohaselt, tuginedes krediidiriski kaitse andja makseviivituse tõenäosuse ja artiklis 136 osutatud krediidikvaliteedi astmetega seostatava makseviivituse tõenäosuse samaväärsusele.

4. Erandina lõikest 2 on eriotstarbelised väärt-paberistamise ettevõtjad aktsepteeritavad krediidiriski kaitse andjad, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

a) eriotstarbelised väärt-paberistamise ettevõtjad omavad 4. peatüki kohaselt aktsepteeritavaks finantstagatiseks kvalifitseeruvaid varasid;

▼ M5

b) punktis a osutatud varade suhtes ei ole nõudeid ega tingimuslikke nõudeid, mis kuuluksid kaudset krediidiriski kaitset saava ►C6 finantsinstitutsiooni ◀ nõude või tingimusliku nõudega samasse nõudeõiguse järku või sellest kõrgemasse järku, ning

c) täidetud on kõik finantstagatise arvessevõtmisele esitatavad 4. peatüki nõuded.

5. Lõike 4 kohaldamisel on 4. peatüki kohane krediidiriski kaitse summa, mida on korrigeeritud võimalike valuutade mittevastavuste ja lõpptähtaegade mittevastavuste arvessevõtmiseks (G_A), piiratud kõnealuse vara volatiilsusega korrigeeritud turuväärtusega ning g (krediidiriski kaitse andja suhtes olevate positsioonide riskikaal, mida on täpsustatud standardmeetodi raames) määratakse kindlaks kaalutud keskmise riskikaaluna, mida kohaldataks kõnealuse vara kui finantstagatise suhtes standardmeetodi kohaselt.

6. Kui väärtpaperistamise positsioonil on täielik krediidiriski kaitse või proportsionaalne osaline krediidiriski kaitse, kohaldatakse järgmisi nõudeid:

a) krediidiriski kaitset pakkuv ►C6 finantsinstitutsioon ◀ arvutab väärtpaperistamise positsiooni krediidiriski kaitsega hõlmatud osa riskiga kaalutud vara väärtusest vastavalt 3. alajaole selliselt, nagu see oleks tema otseselt hoitav positsiooni osa;

b) krediidiriski kaitset ostev ►C6 finantsinstitutsioon ◀ arvutab positsiooni krediidiriski kaitsega hõlmatud osa riskiga kaalutud vara väärtuse vastavalt 4. peatükile.

7. Kõigi lõikega 6 hõlmamata juhtumite puhul kohaldatakse järgmisi nõudeid:

a) krediidiriski kaitset pakkuv ►C6 finantsinstitutsioon ◀ käsitleb positsiooni krediidiriski kaitsega hõlmatud osa väärtpaperistamise positsioonina ja arvutab riskiga kaalutud vara väärtuse vastavalt 3. alajaole selliselt, nagu see oleks tema otseselt hoitav positsioon, kui lõigetest 8, 9 ja 10 ei tulene teisiti;

b) krediidiriski kaitset ostev ►C6 finantsinstitutsioon ◀ arvutab punktis a osutatud positsiooni krediidiriski kaitsega hõlmatud osa riskiga kaalutud vara väärtuse vastavalt 4. peatükile. ►C6 Finantsinstitutsioon ◀ käsitleb väärtpaperistamise positsiooni krediidiriski kaitsega hõlmamata osa eraldi väärtpaperistamise positsioonina ja arvutab riskiga kaalutud vara väärtuse vastavalt 3. alajaole, kui lõigetest 8, 9 ja 10 ei tulene teisiti.

8. ►C6 Finantsinstitutsioonid ◀, kes kasutavad 3. alajao kohaseid meetodeid, milleks on väärtpaperistamise sisereitingute meetod (SEC-IRBA meetodit) või väärtpaperistamise standardmeetod (SEC-SA meetodit) määravad alumise eraldamispunkti A ja ülemise eraldamispunkti D kindlaks eraldi iga lõike 7 kohaselt tuletatud positsiooni puhul, nagu need oleks tekkinud tehingu algatamise ajal eraldi väärtpaperistamise positsioonidena. K_{IRB} või K_{SA} väärtus arvutatakse väärtpaperistamise aluspositsioonide algset kogumit arvesse võttes.

9. ►C6 Finantsinstitutsioonid ◀, kes kasutavad algse väärtpaperistamise positsiooni puhul 3. alajao kohast väärtpaperistamise välisreitingute meetodit (SEC-ERBA meetodit), arvutavad vastavalt lõikele 7 tuletatud positsioonide riskiga kaalutud vara väärtuse järgmiselt:

▼ **M5**

- a) kui tuletatud positsioon kuulub kõrgemasse nõudeõiguse järku, määratakse talle algse väärtpaperistamise positsiooni riskikaal;
- b) kui tuletatud positsioon kuulub madalamasse nõudeõiguse järku, võidakse sellele määrata kooskõlas artikli 263 lõikega 7 kaudne reiting. Sellisel juhul arvutatakse nõ paksuse sisend (thickness input) T üksnes tuletatud positsiooni alusel. Kui kaudset reitingut ei ole võimalik anda, kohaldab ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ suuremat järgmistest riskikaaludest:
 - i) SEC-SA meetodi kasutamisest kooskõlas lõikega 8 ja 3. alajaoga tulenev riskikaal või
 - ii) algse väärtpaperistamise positsiooni riskikaal SEC-ERBA meetodi kohaselt.

10. Madalama nõudeõiguse järguga tuletatud positsiooni tuleb käsitada madalama nõudeõiguse järguga väärtpaperistamise positsioonina, isegi kui algne väärtpaperistamise positsioon kuulub enne kaitse andmist kõrgemasse nõudeõiguse järku.

*Artikkel 250***Kaudne toetus**

1. ► **C6** Finantsinstitutsioon ◀ kui sponsor või väärtpaperistamise tehingu algataja, kes on seoses väärtpaperistamisega kohaldanud riskiga kaalutud varade väärtuse arvutamisel artikli 247 lõikeid 1 ja 2 või kes on müünud instrumente oma kauplemisportfelligist, mistõttu ta ei pea enam hoidma omavahendeid nimetatud instrumentidega seotud riskide katteks, ei tohi investorile tekkiva võimaliku või tegeliku kahju vähendamiseks otse ega kaudselt toetada väärtpaperistamist määral, mis ületab tema lepingulisi kohustusi.
2. Tehingut ei käsitata lõike 1 kohaldamisel toetusena, kui seda on võetud nõuetekohaselt arvesse krediidiriski olulise osa ülekandmise hindamisel ja mõlemad pooled on tehingu teinud enda huvides tegutsevate vabade ja sõltumatute pooltena (turutingimustel). Seepärast korraldab ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ tehinguga seoses täieliku krediidiriski kontrollimise ja võtab arvesse vähemalt kõike järgmist:
 - a) tagasiostuhind;
 - b) ► **C6** finantsinstitutsiooni ◀ kapitali- ja likviidsuspositsioon enne ja pärast tagasiostu;
 - c) aluspositsioonide tulemusnäitajad;
 - d) väärtpaperistamise positsioonide tulemusnäitajad;
 - e) toetuse mõju kahjule, mida väärtpaperistamise tehingu algataja investoritega võrreldes oodatavalt kannab.
3. ► **C6** Finantsinstitutsioon ◀ kui väärtpaperistamise tehingu algataja ja ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ kui sponsor teatavad pädevale asutusele kõigist väärtpaperistamisega seotud lõike 2 kohastest tehingutest.
4. EBA annab kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised selle kohta, mida tuleb käesoleva artikli kohaldamisel käsitada turutingimustel tehinguna ja millistel asjaoludel ei ole tehing struktureeritud pakkuma toetust.

▼ **M5**

5. Kui ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ kui väärtpaperistamise tehingu algataja või sponsor ei järgi väärtpaperistamisega seoses lõiget 1, võtab ta riskiga kaalutud vara väärtuse arvutamisel arvesse selle väärtpaperistamise kõiki aluspositsioone selliselt, nagu neid ei oleks väärtpaperistatud, ning avalikustab

- a) asjaolu, et ta on toetanud väärtpaperistamist, rikkudes lõiget 1, ning
- b) antud toetuse mõju omavahendite nõuetele.

Artikkel 251

Süntheetilise väärtpaperistamise raames väärtpaperistatud riskipositsioonide puhul riskiga kaalutud vara väärtuse arvutamine ► **C6 finantsinstitutsiooni ◀ kui väärtpaperistamise tehingu algataja poolt**

1. ► **C6** Finantsinstitutsioon ◀ süntheetilise väärtpaperistamise tehingu algatajana kasutab aluspositsioonide puhul riskiga kaalutud vara väärtuse arvutamiseks asjakohasel juhul käesolevas jaos sätestatud arvutusmeetodeid 2. peatükis sätestatud meetodite asemel. Kui ► **C6** finantsinstitutsioonid ◀ arvutavad aluspositsioonide puhul riskiga kaalutud vara väärtuse, ja kui see on asjakohane, ka nende oodatava kahju 3. peatüki alusel, on oodatav kahju selliste riskipositsioonide puhul null.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõudeid kohaldatakse väärtpaperistamist tagavate nõuete kogumi suhtes tervikuna. Kui artiklist 252 ei tulene teisiti, arvutab ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ väärtpaperistamise tehingu algatajana riskiga kaalutud vara väärtuse kooskõlas käesoleva jaoga kõigilt väärtpaperistamise seeriatelt, sealhulgas sellised positsioonid, mille puhul saab ta võtta arvesse krediidiriski maandamist vastavalt artiklile 249. Krediidiriski maandamisega hõlmatud positsioonide suhtes kohaldatavat riskikaalu võib muuta kooskõlas 4. peatükiga.

Artikkel 252

Lõpptähtaegade mittevastavuste käsitlemine süntheetilise väärtpaperistamise puhul

Artikli 251 kohasel riskiga kaalutud vara väärtuse arvutamisel võetakse riski ülekandmise saavutamiseks kasutatava krediidiriski kaitse lõpptähtaegade ja aluspositsioonide lõpptähtaegade mittevastavused arvesse järgmiselt:

- a) aluspositsioonide lõpptähtajaks loetakse nendest pikima lõpptähtajaga positsiooni lõpptähtaeg, kuid mitte rohkem kui viis aastat. Krediidiriski kaitse lõpptähtaeg määratakse kindlaks vastavalt 4. peatükile;
- b) väärtpaperistamise tehingu algatajast ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ ei võta lõpptähtaegade võimalikke mittevastavusi arvesse riskiga kaalutud vara väärtuse arvutamisel selliste väärtpaperistamise positsioonide korral, mille suhtes kohaldatakse käesoleva jao kohaselt riskikaalu 1 250 %. Kõigi muude positsioonide puhul kohaldatakse 4. peatükis sätestatud lõpptähtaegade mittevastavuse käsitlemist vastavalt järgmisele valemile:

$$RW^* = RW_{SP} \cdot [(t - t^*) / (T - t^*)] + RW_{Ass} \cdot [(T - t) / (T - t^*)]$$

kus:

▼ **M5**

RW^* = riskiga kaalutud vara väärtus artikli 92 lõike 3 punkti a kohaldamisel

RW_{Ass} = aluspositsioonide riskiga kaalutud varade väärtus, kui neid ei oleks väärtpaperistatud, arvatuna proportsionaalselt

RW_{SP} = Artikli 251 kohaselt arvatud riskiga kaalutud varade väärtus, kui lõpptähtaegade mittevastavust ei oleks esinenud;

T = aluspositsioonide lõpptähtaeg, väljendatuna aastates;

t = krediidiriski kaitse lõpptähtaeg, väljendatuna aastates;

t^* = 0,25.

*Artikkel 253***Riskiga kaalutud vara väärtuse vähendamine**

1. Juhul kui väärtpaperistamise positsioonile on määratud käesoleva jao kohaselt riskikaal 1 250 %, võivad ►**C6** finantsinstitutsioonid ◀ arvata sellise positsiooni riskipositsiooni väärtuse maha esimese taseme põhiomavahenditest kooskõlas artikli 36 lõike 1 punktiga k; see kujutab endast alternatiivi riskiga kaalutud vara väärtuse arvutamisel positsiooni arvessevõtmisele. Sel eesmärgil võib riskipositsiooni väärtuse arvutamisel võtta kooskõlas artikliga 249 arvesse aktsepteeritud otsesest krediidiriski kaitset.

2. Kui ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ kasutab lõikes 1 sätestatud alternatiivi, võib ta artikli 268 kohaselt maksimaalse kapitalinõudena määratletud summast, mis arvutatakse aluspositsioonide puhul juhul, kui neid ei oleks väärtpaperistatud, maha arvata artikli 36 lõike 1 punkti k kohaselt maha arvatud summa.

2. alajagu

Meetodite tähtsusjärjekord ja ühised parameetrid*Artikkel 254***Meetodite tähtsusjärjekord**

1. ►**C6** Finantsinstitutsioonid ◀ kasutavad riskiga kaalutud varade väärtuse arvutamisel ühte 3. alajaos sätestatud meetodit järgmise tähtsusjärjekorra alusel:

- a) kui artiklis 258 sätestatud tingimused on täidetud, kasutab ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ kooskõlas artiklitega 259 ja 260 sisereitingute meetodit (SEC-IRBA);
- b) kui SEC-IRBA meetodit kasutada ei tohi, kasutab ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ kooskõlas artiklitega 261 ja 262 SEC-SA-d;
- c) kui SEC-SA meetodit kasutada ei tohi, kasutab ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ reitingu saanud positsioonide või positsioonide puhul, mille korral võib kasutada kaudset reitingut, SEC-ERBA-t kooskõlas artiklitega 263 ja 264.

▼ **M5**

2. Reitingu saanud positsioonide või positsioonide puhul, mille korral võib kasutada kaudset reitingut, kasutab ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ SEC-ERBA meetodit SEC-SA meetodi asemel kõigil järgmistel juhtudel:

- a) kui SEC-SA meetodi kohaldamise tulemusena oleks standardväärtpaberistamise positsioonidena kvalifitseeruvate positsioonide puhul riskikaal kõrgem kui 25 %;
- b) kui standardväärtpaberistamise positsioonidena kvalifitseeruvate positsioonide puhul oleks riskikaal SEC-SA meetodi kohaldamise tulemusena kõrgem kui 25 % või SEC-ERBA meetodi kohaldamise tulemusena kõrgem kui 75 %;
- c) väärtpaberistamise tehingute puhul, mis on tagatud autolaenude, autoliisingute ja seadmete liisingute kogumitega.

3. Lõikega 2 hõlmamata juhtumite puhul ning erandina lõike 1 punkti b võib ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ otsustada kohaldada SEC-ERBA meetodit SEC-SA meetodi asemel kõigi reitingu saanud väärtpaberistamise positsioonide puhul või positsioonide puhul, mille korral võib kasutada kaudset reitingut.

Esimese lõigu kohaldamisel peab ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ teatama oma otsusest pädevale asutusele hiljemalt 17. novembril 2018.

Igast järgnevast otsusest muuta täiendavalt kõigi reitingu saanud väärtpaberistamise positsioonide suhtes kohaldatavat meetodit peab ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ teatama oma pädevale asutusele enne kõnealusele otsusele vahetult järgnevat 15. novembrit.

Kui pädev asutus ei esita vastuväiteid olenevalt asjaoludest kas teises või kolmandas lõigus viidatud tähtpäevale vahetult järgnevas 15. detsembris, jõustub ►**C6** finantsinstitutsiooni ◀ teatatud otsus alates järgneva aasta 1. jaanuarist ning kehtib kuni järgmise teatatud otsuse jõustumiseni. ►**C6** Finantsinstitutsioon ◀ ei tohi sama aasta jooksul kasutada erinevaid meetodeid.

4. Erandina lõikest 1 võivad pädevad asutused iga juhtumit eraldi kaaludes keelata ►**C6** finantsinstitutsioonidel ◀ kohaldada SEC-SA meetodit, kui selle kohaldamise tulemusel saadud riskiga kaalutud vara väärtus ei ole proportsionaalne ►**C6** finantsinstitutsioonile ◀ või finantsstabiilsusele tekkivate riskidega, sealhulgas, kuid mitte ainult, väärtpaberistamise aluspositsioonides kajastuva krediidiriskiga. Standardväärtpaberistamise positsioonidena mittekvalifitseeruvate riskipositsioonide puhul pööratakse erilist tähelepanu väga komplekssete ja riskantsete aspektidega väärtpaberistamistele.

5. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 1 kohaldamist, võib ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ kasutada sisehinnangu meetodit, et arvutada reitinguta positsiooni riskiga kaalutud vara väärtus varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmis või varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingus kooskõlas artikliga 266, tingimusel et artikli 265 tingimused on täidetud. Kui ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ on saanud kooskõlas artikli 265 lõikega 2 loa kasutada sisehinnangu meetodi ja spetsiifiline positsioon varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmis või varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingus kuulub sellise loa kohaldamisalasse, kohaldab ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ kõnealuse positsiooni riskiga kaalutud vara väärtuse arvutamiseks sisehinnangu meetodit.

6. Edasiväärtpaberistamise positsiooni korral kasutavad ►**C6** finantsinstitutsioonid ◀ SEC-SA meetodit kooskõlas artikliga 261, võttes arvesse artiklis 269 sätestatud muudatusi.

▼ **M5**

7. Kõigil muudel juhtudel määratakse väärtpaperistamise positsioonidele riskikaal 1 250 %.

8. Pädevad asutused teavitavad EBAt kõigist käesoleva artikli lõike 3 kohaselt saadud teadetest. EBA jälgib käesoleva artikli mõju kapitalinõuetele ja käesoleva artikli lõikega 4 seotud eri järelevalvetavasid, esitab komisjonile oma järelduste kohta igal aastal aruande ning annab vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 16 välja suuniseid.

*Artikkel 255***K_{IRB}-i ja K_{SA} arvutamine**

1. Kui ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ kasutab 3. alajao alusel SEC-IRBA meetodit, arvutab ta K_{IRB}-i vastavalt lõigetele 2–5.

2. ►**C6** Finantsinstitutsioonid ◀ arvutavad K_{IRB}-i, korrutades riskiga kaalutud vara väärtuse, mille peaks 3. peatüki kohaselt arvutama aluspositsiooni puhul, kui seda ei oleks väärtpaperistatud, 8 %-ga ja jagades tulemuse aluspositsioonide väärtusega. K_{IRB} väljendatakse kümnendarvuna, mis jääb nulli ja ühe vahele.

3. Riskiga kaalutud vara, mille väärtuse peaks 3. peatüki kohaselt aluspositsiooni jaoks arvutama, hõlmab K_{IRB}-i arvutamisel järgmist:

a) väärtpaperistamise kõigist aluspositsioonidest oodatav kahju, sealhulgas makseviivituses olevad aluspositsioonid, mis kuuluvad kooskõlas 3. peatükiga jätkuvalt kogumisse, ning

b) kõigist aluspositsioonidest tekkiv ettenägematu kahju, sealhulgas kogumis makseviivituses olevatest aluspositsioonidest tekkiv kahju kooskõlas 3. peatükiga.

4. ►**C6** Finantsinstitutsioonid ◀ võivad väärtpaperistamise aluspositsioonide jaoks arvutada K_{IRB}-i vastavalt 3. peatüki sätetele, mis käsitlevad ostetud nõuete puhul kapitalinõuete arvutamist. Sel eesmärgil käsitletakse jaenõudeid ostetud jaenõuetena ja mittejaenõudeid ostetud nõuetena ariühingute vastu.

5. ►**C6** Finantsinstitutsioonid ◀ arvutavad K_{IRB}-i eraldi väärtpaperistamise aluspositsioonide lahjendusriski jaoks, kui lahjendusrisk on selliste positsioonide puhul oluline.

Kui lahjendus- ja krediidiriskidest tulenevat kahju käsitletakse väärtpaperistamises agregeeritult, koondavad ►**C6** finantsinstitutsioonid ◀ 3. alajao kohaldamisel lahjendusriski K_{IRB}-i ja krediidiriski K_{IRB}-i ühte K_{IRB}-i. Kui kas krediidiriskist või lahjendusriskist tuleneva kahju katmiseks on olemas üks reservfond või esineb ületagatust, võib seda pidada märgiks selle kohta, et kõnealuseid riske käsitletakse agregeeritult.

▼ M5

Kui lahjendus- ja krediidiriski ei käsitleta väärtpaperistamises agregeeritud, muudavad ► C6 finantsinstitutsioonid ◀ teises lõigus sätestatud käsitlust, et ühendada usaldusväärsest krediidi- ja lahjendusriski K_{IRB} -id.

6. Kui ► C6 finantsinstitutsioon ◀ kohaldab 3. alajao alusel SEC-SA meetodit, arvutab ta K_{SA} , korrutades riskiga kaalutud vara väärtuse, mille peaks 2. peatüki kohaselt arvutama aluspositsiooni puhul, kui seda ei oleks väärtpaperistatud, 8 %-ga ja jagades tulemuse aluspositsioonide väärtusega. K_{SA} väljendatakse kümnend arvuna, mis jääb nulli ja ühe vahele.

Käesoleva lõike kohaldamisel arvutavad ► C6 finantsinstitutsioonid ◀ aluspositsioonide väärtuse, tasaarvestamata spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi ja täiendavaid väärtuse korrigeerimisi vastavalt artiklitele 34 ja 110 ning tegemata muid omavahenditest mahaarvamisi.

7. Kui väärtpaperistamise struktuur hõlmab väärtpaperistamise eriotstarbelise ettevõtja kasutamist, käsitletakse lõigete 1–6 kohaldamisel väärtpaperistamise eriotstarbelise ettevõtja kõiki väärtpaperistamisega seotud positsioone aluspositsioonidena. Ilma et see piiraks eelneva kohaldamist, võib ► C6 finantsinstitutsioon ◀ jätta K_{IRB} -i või K_{SA} arvutamisel väärtpaperistamise eriotstarbelise ettevõtja positsioonid aluspositsioonide kogumist välja juhul, kui väärtpaperistamise eriotstarbelise ettevõtja positsioonidest tulenev risk ei ole oluline või kui see ei mõjuta ► C6 finantsinstitutsiooni ◀ väärtpaperistamise positsiooni.

Rahastatud sünteetilise väärtpaperistamise korral võetakse K_{IRB} -i või K_{SA} arvutamisel arvesse krediidiriski vahetustehingut sisaldavate võlakirjade emiteerimisest saadud olulist tulu või väärtpaperistamise eriotstarbelise ettevõtja muid rahastatud kohustusi, mida kasutatakse väärtpaperistamise positsioonide tagasimaksmisel tagatistena, kui tagatise krediidiriski puhul jaotatakse kahju seeriade kaupa.

8. Käesoleva artikli lõike 5 kolmanda lõigu kohaldamisel esitab EBA kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 suunised, mis käsitlevad sobivaid meetodeid lahjendusriski K_{IRB} -i ja krediidiriski K_{IRB} -i ühendamiseks olukorras, kus neid riske ei käsitleta väärtpaperistamises agregeeritud.

9. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega täpsustatakse tingimused, mille täitmisel lubatakse ► C6 finantsinstitutsioonidel ◀ arvutada aluspositsioonide kogumite K_{IRB} -i vastavalt lõikele 4, eelkõige seoses järgmisega:

- a) sisemine krediidipoliitika ja sisemudelid K_{IRB} -i arvutamiseks väärtpaperistamiste puhul;
- b) aluspositsioonide kogumiga seotud eri riskitegurite kasutamine ning, kui sellise kogumi kohta ei ole piisavalt täpseid ja usaldusväärseid andmeid, asendusandmete kasutamine makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamiseks ning
- c) hoolsuskohustuse nõuded nõuete müüjate ja muude väärtpaperistamise tehingu algatajate meetmete ja põhimõtete kontrollimiseks.

EBA esitab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 18. jaanuaril 2019.

▼ **M5**

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike teises lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

*Artikkel 256***Alumise eraldamispunkti A ja ülemise eraldamispunkti D kindlaksmääramine**

1. 3. alajao kohaldamisel kehtestavad ►**C6** finantsinstitutsioonid ◀ alumiseks eraldamispunktiks A piirväärtuse, mille juures hakatakse kahjusid aluspositsioonide kogumi sees allokeerima asjaomasele väärt-paberistamise positsioonile.

Alumine eraldamispunkt A väljendatakse kümnendväärtusena, mis jääb nulli ja ühe vahele ja mis on võrdne kas nulliga või sellise väärt-paberistamisega seotud aluspositsioonide kogumi avatud positsioonide jäägi, millest on lahutatud kõigi asjaomast väärt-paberistamise positsiooni sisal-dava seeriaga võrreldes samasse või kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvate seeriade avatud positsioonide jääk (mis sisaldab riskiposit-siooni ennast), ja väärt-paberistamise kõigi aluspositsioonide avatud positsioonide jäägi jagatisega, olenevalt sellest, kumb on suurem.

2. 3. alajao kohaldamisel kehtestavad ►**C6** finantsinstitutsioonid ◀ ülemiseks eraldamispunktiks D piirväärtuse, mille juures põhjustaksid kahjud aluspositsioonide kogumi sees asjaomast väärt-paberistamise positsiooni sisaldava seeria puhul põhisumma täieliku kaotuse.

Ülemine eraldamispunkt D väljendatakse kümnendväärtusena, mis jääb nulli ja ühe vahele ja mis on võrdne kas nulliga või sellise väärt-pabe-ristamisega seotud aluspositsioonide kogumi avatud positsioonide jäägi, millest on lahutatud kõigi asjaomast väärt-paberistamise positsiooni sisal-dava seeriaga võrreldes kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvate seeriade avatud positsioonide jääk, ja väärt-paberistamise kõigi alusposit-sioonide avatud positsioonide jäägi jagatisega, olenevalt sellest, kumb on suurem.

3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamisel käsitlevad ►**C6** finants-institutsioonid ◀ ületagatust ja rahastatud reservikontosid seeriatena ning selliste reservikontode varasid aluspositsioonidena.

4. Lõigete 1 ja 2 kohaldamisel jätavad ►**C6** finantsinstitutsioonid ◀ kõrvale rahastamata reservikontod ja varad, mis ei paranda krediitkva-liteeti, näiteks varad, mis pakuvad ainult likviidsustoetust, valuuta- või intressimäära vahetustehingud ja sularahatagatise kontod, mis on nende positsioonidega väärt-paberistamises seotud. Rahastatud reservikontode ja krediitkvaliteeti parandavate varade puhul käsitleb ►**C6** finants-institutsioon ◀ väärt-paberistamise positsioonidena ainult nende kontode või varade neid osasid, mis katavad kahju.

5. Kui sama tehingu kahel või enamal kõrgema nõudeõiguse järguga positsioonil on erinev lõpptähtaeg, kuid kahjud jagatakse proportsionaal-selt, peab alumiste eraldamispunktide (A) ja ülemiste eraldamispunktide (D) arvutamine põhinema kõnealuste positsioonide agregeeritud laenu-jäägil ning sellest tulenevad alumised eraldamispunktid (A) ja ülemised eraldamispunktid (D) on samad.

▼ **M5***Artikkel 257***Seeria lõpptähtaja (M_T) kindlaksmääramine**

1. 3. alajao kohaldamisel ja võttes arvesse lõiget 2 võivad ►C6 finantsinstitutsioonid ◀ määrata seeria lõpptähtajaks (M_T) ühe järgmistest:

a) seeriaga seoses tasumisele kuuluvate lepinguliste maksete kaalutud keskmine lõpptähtaeg järgmise valemi kohaselt:

$$\sum_t t \cdot CF_t / \sum_t CF_t,$$

kus CF_t tähistab kõiki lepingulisi makseid (põhisumma, intressid ja teenustasud), mille laenuvõtja peab perioodil t tasuma, või

b) seeria lõplik õiguslik tähtaeg järgmise valemi kohaselt:

$$M_T = 1 + (M_L - 1) * 80 \%,$$

kus M_L tähistab seeria lõplikku õiguslikku tähtaega.

2. Lõike 1 kohaldamisel on seeria lõpptähtaja (M_T) kindlaksmääramise puhul kõigil juhtudel alampiir üks aasta ja ülempiir viis aastat.

3. Kui ►C6 finantsinstitutsioonile ◀ võib aluspositsioonist kahju tekkida lepingu tõttu, võtab ta väärtpaperistamise positsiooni lõpptähtaja kindlaksmääramisel arvesse lepingu lõpptähtaega ja asjaomase aluspositsiooni pikimat lõpptähtaega. Uuenevate nõuete korral kohaldatakse sellise positsiooni lepingukohast pikimat võimalikku järelejäänud tähtaega, mis võidakse uueneva perioodi jooksul lisada.

4. EBA jälgib kõnealuses valdkonnas valitsevaid eri tavasid, pöörates erilist tähelepanu käesoleva artikli lõike 1 punkti a kohaldamisele, ning annab 31. detsembriks 2019 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised.

3. alajagu

Riskiga kaalutud vara väärtuse arvutamise meetodid*Artikkel 258***Sisereitingute meetodi (SEC-IRBA) kasutamise tingimused**

1. ►C6 Finantsinstitutsioonid ◀ arvutavad väärtpaperistamise positsiooni puhul riskiga kaalutud vara väärtuse SEC-IRBA meetodi kohaselt, juhul kui täidetud on järgmised tingimused:

▼ **M5**

- a) positsioon on tagatud sisereitingute meetodil põhineva kogumiga või eri liiki aluspositsioonidest koosneva kogumiga, eeldusel et viimasel juhul saab ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ arvutada K_{IRB} -i vastavalt 3. jaole vähemalt 95 % aluspositsioonide puhul;
- b) väärtpaberistamise aluspositsioonide kohta kättesaadav teave on piisav, et ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ saaks K_{IRB} -i arvutada, ning
- c) ► **C6** finantsinstitutsioonil ◀ ei ole vastavalt lõikele 2 keelatud kasutada SEC-IRBA meetodit konkreetse väärtpaberistamise positsiooni puhul.
2. Kui väärtpaberistamisel on väga kompleksed või riskantsed aspektid, võivad pädevad asutused keelata üksikjuhtumi puhul SEC-IRBA meetodi kasutamise. Sel eesmärgil võib väga kompleksseteks või riskantseteks aspektideks pidada järgmist:
- a) krediitkvaliteedi parandamine, mida võib õonestada mõni muu põhjus peale portfellikahju;
- b) aluspositsioonide kogumid, millel on suur sisemine korrelatsioon, kuna positsioonid on kontsentreerunud üksikutele sektoritele või geograafilistele piirkondadele;
- c) tehingud, mille puhul väärtpaberistamise positsioonide tagasimaksimine sõltub suurel määral K_{IRB} -is kajastamata riskiteguritest, või
- d) kahju äärmiselt keerukas jaotumine seeriade vahel.

*Artikkel 259***Riskiga kaalutud vara väärtuse arvutamine SEC-IRBA meetodi kohaselt**

1. SEC-IRBA meetodi kasutamise korral arvutatakse väärtpaberistamise positsiooni riskiga kaalutud vara väärtus, korrutades positsiooni artikli 248 kohaselt arvutatud riskipositsiooni väärtuse kohaldatava riskikaaluga, mis määratakse kindlaks järgmiselt (alampiir on kõigil juhtudel 15 %):

$$\begin{aligned}
 RW &= 1250 \% && \text{kui } D \leq K_{IRB} \\
 RW &= 12,5 \cdot K_{SSFA(K_{IRB})} && \text{kui } A \geq K_{IRB} \\
 RW &= \left[\left(\frac{K_{IRB}-A}{D-A} \right) \cdot 12,5 \right] + \left[\left(\frac{D-K_{IRB}}{D-A} \right) \cdot 12,5 \cdot K_{SSFA(K_{IRB})} \right] && \text{kui } A < K_{IRB} < D
 \end{aligned}$$

kus:

K_{IRB} on aluspositsioonide kogumi omavahendite nõue, nagu määratletud artiklis 255;

D on ülemine eraldamispunkt, mis on määratud kindlaks vastavalt artiklile 256;

A on alumine eraldamispunkt, mis on määratud kindlaks vastavalt artiklile 256;

$$K_{SSFA(K_{IRB})} = \frac{e^{a \cdot u} - e^{a \cdot l}}{a(u - l)}$$

kus:

$$a = - (1/(p * K_{IRB}))$$

$$u = D - K_{IRB}$$

$$l = \max (A - K_{IRB}; 0)$$

▼ **M5**

kus:

$$p = \max [0,3; (A + B \cdot (1/N) + C \cdot K_{IRB} + D \cdot LGD + E \cdot M_T)]$$

kus:

N on aluspositsioonide kogumi riskipositsioonide tegelik arv, mis on arvatud vastavalt lõikele 4;

LGD on aluspositsioonide kogumi riskipositsioonidega kaalutud keskmine makseviivitusest tingitud kahjumäär, mis on arvatud vastavalt lõikele 5;

M_T on seeria lõpptähtaeg, mis on määratud vastavalt artiklile 257;

Parameetrid A, B, C, D ja E määratakse kindlaks järgmise tabeli alusel:

		A	B	C	D	E
Mittejaenõuded	Kõrgem nõudeõiguse järk, kontsentreeritud (N ≥ 25)	0	3,56	-1,85	0,55	0,07
	Kõrgem nõudeõiguse järk, mittekontsentreeritud (N < 25)	0,11	2,61	-2,91	0,68	0,07
	Mitte kõrgem nõudeõiguse järk, kontsentreeritud (N ≥ 25)	0,16	2,87	-1,03	0,21	0,07
	Mitte kõrgem nõudeõiguse järk, mittekontsentreeritud (N < 25)	0,22	2,35	-2,46	0,48	0,07
Jaenõuded	Kõrgem nõudeõiguse järk	0	0	-7,48	0,71	0,24
	Mitte kõrgem nõudeõiguse järk	0	0	-5,78	0,55	0,27

2. Kui sisereitingute meetodil põhinevas aluskogumis on nii jaenõudeid kui ka mittejaenõudeid, jagatakse kogum kaheks: jaenõuete alamkogumiks ja mittejaenõuete alamkogumiks, ning iga alamkogumi jaoks leitakse eraldi p-parameeter (ja vastavad sisendparameetrid N, K_{IRB} ja LGD). Tehingu kaalutud keskmine p-parameeter arvutatakse iga alamkogumi p-parameetrite ja igasse alamkogumisse kuuluvate positsioonide nominaalse suuruse põhjal.

3. Kui ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ kohaldab eri liiki aluspositsioonidest koosneva kogumi suhtes SEC-IRBA meetodit, arvutatakse p-parameeter ainult selliste aluspositsioonide põhjal, mille suhtes kohaldatakse sisereitingute meetodit. Aluspositsioonid, mille suhtes kohaldatakse standardmeetodit, jäetakse seega kõrvale.

4. Riskipositsioonide tegelik arv (N) arvutatakse järgmiselt:

$$N = \frac{(\sum_i EAD_i)^2}{\sum_i EAD_i^2}$$

kus EAD_i tähistab makseviivituses olevat riskipositsiooni väärtust, mis on seotud kogumisse kuuluva i-nda riskipositsiooniga

Kui ühe võlgniku suhtes on mitu riskipositsiooni, konsolideeritakse need ja neid käsitletakse ühe positsioonina.

5. Riskipositsioonidega kaalutud keskmine makseviivitusest tingitud kahjumäär (LGD) arvutatakse järgmiselt:

$$LGD = \frac{\sum_i LGD_i \cdot EAD_i}{\sum_i EAD_i}$$

▼ M5

kus LGD_i tähistab keskmist LGD -d, mis on seotud kõigi i -nda võlgniku suhtes olevate positsioonidega.

Kui ostetud nõuete puhul käsitletakse krediidiriski ja lahjendusrisi väärtpaperistamise raames agregeeritult, arvutatakse LGD sisend krediidiriski LGD ja lahjendusrisi 100 % LGD kaalutud keskmisena. Kaalud on vastavalt krediidiriski ja lahjendusrisi eraldiseisvad kapitalinõuded sisereitingute meetodi põhjal. Kui kas krediidiriskist või lahjendusrisist tuleneva kahju katmiseks on olemas üks reservfond või esineb ületagatust, võib seda pidada märgiks selle kohta, et kõnealuseid riske käsitletakse agregeeritult.

6. Kui kogumisse kuuluva suurima aluspositsiooni osa (C_1) ei ole suurem kui 3 %, võivad ► C6 finantsinstitutsioonid ◀ kasutada N -i ja riskipositsioonidega kaalutud keskmiste makseviivitusest tingitud kahjumäärade arvutamiseks järgmist lihtsustatud meetodit:

$$N = \left(C_1 \cdot C_m + \left(\frac{C_m - C_1}{m - 1} \right) \cdot \max\{1 - m \cdot C_1, 0\} \right)^{-1}$$

$$LGD = 0,50$$

kus

C_m tähistab kogumi osa, mis vastab suurimate m riskipositsioonide summale ning

m i määrab ► C6 finantsinstitutsioon ◀.

Kui kättesaadav on ainult C_1 ja see ei ole suurem kui 0,03, võib ► C6 finantsinstitutsioon ◀ määrata LGD -ks 0,50 ja N -iks $1/C_1$.

7. Kui positsioon on tagatud eri liiki aluspositsioonidest koosneva kogumiga ning ► C6 finantsinstitutsioon ◀ saab arvutada K_{IRB} -i vastavalt artikli 258 lõike 1 punktile a vähemalt 95 % aluspositsioonide puhul, arvutab ► C6 finantsinstitutsioon ◀ aluspositsioonide kogumi omavahendite nõude järgmiselt:

$$d \cdot K_{IRB} + (1 - d) \cdot K_{SA},$$

kus

d on osa selliste aluspositsioonide vara väärtusest, mille kohta saab ► C6 finantsinstitutsioon ◀ arvutada K_{IRB} -i kõigi aluspositsioonide vara väärtuse kohta,

8. Kui ► C6 finantsinstitutsioonil ◀ on väärtpaperistamise positsioon tuletisinstrumenti kujul, et maandada tururiske, sealhulgas intressi- või valuutariske, võib ► C6 finantsinstitutsioon ◀ anda sellele tuletisinstrumentile tuletatud riskikaalu, mis on võrdväärne käesoleva artikli kohaselt arvutatud võrdluspositsiooni riskikaaluga.

Esimese lõigu kohaldamisel on võrdluspositsioon positsioon, mis tuletisinstrumentiga võrreldes kuulub kõigis aspektides samasse nõudeõiguse järku, või sellise positsiooni puudumise korral tuletisinstrumentiga võrreldes vahetult järgmisesse nõudeõiguse järku kuuluv positsioon.

▼ **M5***Artikkel 260***Standardväärtpaberistamise käsitlemine SEC-IRBA meetodi kohaselt**

SEC-IRBA meetodi kasutamise korral arvutatakse standardväärtpaberistamise positsiooni riskikaal kooskõlas artikliga 259, võttes arvesse järgmisi muudatusi:

riskikaalu alampiir kõrgema nõudeõiguse järguga väärtpaberistamise positsioonide puhul = 10 %

$$p = \max [0,3; 0,5 \cdot (A + B \cdot (1/N) + C \cdot K_{IRB} + D \cdot LGD + E \cdot M_T)]$$

*Artikkel 261***Riskiga kaalutud vara väärtuse arvutamine SEC-SA meetodi kohaselt**

1. SEC-SA meetodi kasutamise korral arvutatakse väärtpaberistamise positsiooni riskiga kaalutud vara väärtus, korrutades artikli 248 kohaselt arvutatud riskipositsiooni väärtuse kohaldatava riskikaaluga, mis leitakse järgmiselt (alampiir kõigil juhtudel 15 %):

$$\begin{aligned} RW &= 1250 \% && \text{kui } D \leq K_A \\ RW &= 12,5 \cdot K_{SSFA(K_A)} && \text{kui } A \geq K_A \\ RW &= \left[\left(\frac{K_A - A}{D - A} \right) \cdot 12,5 \right] + \left[\left(\frac{D - K_A}{D - A} \right) \cdot 12,5 \cdot K_{SSFA(K_A)} \right] && \text{kui } A < K_A < D \end{aligned}$$

kus:

D on ülemine eraldamispunkt, mis on määratud kindlaks vastavalt artiklile 256;

A on alumine eraldamispunkt, mis on määratud kindlaks vastavalt artiklile 256;

K_A on vastavalt lõikele 2 arvutatud parameeter,

$$K_{SSFA(K_A)} = \frac{e^{a \cdot u} - e^{a \cdot l}}{a(u - l)}$$

kus:

$$a = - (1/(p \cdot K_A))$$

$$u = D - K_A$$

$$l = \max (A - K_A; 0)$$

p = 1 väärtpaberistamise positsiooni puhul, mis ei ole edasiväärtpaberistamise positsioon

2. Lõike 1 kohaldamisel arvutatakse K_A järgmiselt:

$$K_A = (1 - W) \cdot K_{SA} + W \cdot 0,5$$

kus:

K_{SA} on aluspositsioonide kogumi omavahendite nõue, nagu on määratud artiklis 255;

W =:

a) makseviivituses olevate aluspositsioonide nimiväärtuste summa ja

b) kõigi aluspositsioonide nimiväärtuse summa jagatis.

▼ **M5**

Sel eesmärgil tähendab makseviivituses olev riskipositsioon aluspositsiooni: i) mille tähtjast on möödas 90 päeva või rohkem; ii) millega seoses kohaldatakse pankroti- või maksejõuetusmenetlust; iii) millega seoses kohaldatakse sundtäitmist või sarnast menetlust või iv) mis on väärtpaperistamise dokumentatsiooni kohaselt makseviivituses.

Kui ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ ei tea viivis seisundit 5 % või vähema kogumisse kuuluvate aluspositsioonide osas, võib ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ kasutada SEC-SA meetodit, tingimusel et K_A arvutamisel tehakse järgmised kohandused:

$$K_A = \left(\frac{EAD_{\text{alamkogum 1, W teada}}}{EAD \text{ kokku}} \times K_A^{\text{alamkogum 1, W teada}} \right) + \frac{EAD_{\text{alamkogum 2, W teadmata}}}{EAD \text{ kokku}}$$

Kui ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ ei tea viivis seisundit rohkem kui 5 % kogumisse kuuluvate aluspositsioonide osas, peab väärtpaperistamise positsiooni riskikaal olema 1 250 %.

3. Kui ► **C6** finantsinstitutsioonil ◀ on väärtpaperistamise positsioon tuletisinstrumenti kujul, et maandada tururiske, sealhulgas intressi- või valuutariske, võib ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ anda sellele tuletisinstrumentide tuletatud riskikaalu, mis on võrdväärne käesoleva artikli kohaselt arvatud võrdluspositsiooni riskikaaluga.

Käesoleva lõike kohaldamisel on võrdluspositsioon positsioon, mis tuletisinstrumentiga võrreldes on kõigis aspektides samasse nõudeõiguse järku kuuluv positsioon, või sellise positsiooni puudumise korral tuletisinstrumentiga võrreldes vahetult järgmisesse nõudeõiguse järku kuuluv positsioon.

*Artikkel 262***Standardväärtpaperistamise käsitlemine SEC-SA meetodi kohaselt**

SEC-SA meetodi kasutamise korral arvutatakse standardväärtpaperistamise positsiooni riskikaal kooskõlas artikliga 261, võttes arvesse järgmisi muudatusi:

riskikaalu alampiir kõrgema nõudeõiguse järguga väärtpaperistamise positsioonide puhul = 10 %

$p = 0,5$.

*Artikkel 263***Riskiga kaalutud vara väärtuse arvutamine SEC-ERBA meetodi kohaselt**

1. SEC-ERBA meetodi kasutamise korral arvutatakse väärtpaperistamise positsiooni riskiga kaalutud vara väärtus, korrutades artikli 248 kohaselt arvatud riskipositsiooni väärtuse vastavalt käesolevale artiklile kohaldatava riskikaaluga.

2. Kui riskipositsioonil on lühiajalised krediitkvaliteedi hinnangud või kui lühiajalisel krediitkvaliteedi hinnangul põhinev reiting on võimalik kooskõlas lõikega 7 tuletada, kasutatakse järgmisi riskikaale:

Tabel 1

Krediitkvaliteedi aste	1	2	3	Kõik muud reitingud
Riskikaal	15 %	50 %	100 %	1 250 %

▼ **M5**

3. Kui riskipositsioonil on pikaajalised krediitkvaliteedi hinnangud või kui pikaajalisel krediitkvaliteedi hinnangul põhinev reiting on võimalik kooskõlas käesoleva artikli lõikega 7 tuletada, kasutatakse tabelis 2 esitatud riskikaale, mida on kooskõlas artikliga 257 ja käesoleva artikli lõikega 4 asjakohaselt kohandatud vastavalt seeria lõpptähtajale (M_T) ning kõrgemasse nõudeõiguse järku mittekuuluvate seeriatega korral kooskõlas käesoleva artikli lõikega 5 vastavalt väärtpaperistamise seeria n-õ paksusele:

Tabel 2

Krediitkvaliteedi aste	Kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluv seeria		Kõrgemasse nõudeõiguse järku mittekuuluv (n-õ õhuke) seeria	
	Seeria lõpptähtaeg (M_T)		Seeria lõpptähtaeg (M_T)	
	1 aasta	5 aastat	1 aasta	5 aastat
1	15 %	20 %	15 %	70 %
2	15 %	30 %	15 %	90 %
3	25 %	40 %	30 %	120 %
4	30 %	45 %	40 %	140 %
5	40 %	50 %	60 %	160 %
6	50 %	65 %	80 %	180 %
7	60 %	70 %	120 %	210 %
8	75 %	90 %	170 %	260 %
9	90 %	105 %	220 %	310 %
10	120 %	140 %	330 %	420 %
11	140 %	160 %	470 %	580 %
12	160 %	180 %	620 %	760 %
13	200 %	225 %	750 %	860 %
14	250 %	280 %	900 %	950 %
15	310 %	340 %	1 050 %	1 050 %
16	380 %	420 %	1 130 %	1 130 %
17	460 %	505 %	1 250 %	1 250 %
Kõik muud	1 250 %	1 250 %	1 250 %	1 250 %

4. Selleks et leida selliste seeriatega riskikaal, mille lõpptähtaeg on 1 kuni 5 aastat, kasutavad ► **C6** finantsinstitutsioonid ◀ selliste riskikaalude lineaarset interpolatsiooni, mida kohaldatakse tabeli 2 kohaselt vastavalt ühe- ja viieaastase lõpptähtaja suhtes.

5. Selleks et võtta arvesse seeria paksust, arvutavad ► **C6** finantsinstitutsioonid ◀ riskikaalu kõrgemasse nõudeõiguse järku mittekuuluvate seeriatega puhul järgmiselt:

$$RW = [RW \text{ pärast lõpptähtaja suhtes kohaldamist vastavalt lõikele 4}] \cdot [1 - \min(T; 50 \%)]$$

▼ **M5**

kus

T = väärtpaberistamise seeria paksus, mis võrdub $D - A$,

kus

D on ülemine eraldamispunkt, mis on määratud kindlaks vastavalt artiklile 256;

A on alumine eraldamispunkt, mis on määratud kindlaks vastavalt artiklile 256.

6. Kõrgemasse nõudeõiguse järku mittekuuluvate seeriade riskikaalud, mis tulenevad lõigetest 3, 4 ja 5, on vähemalt 15 %. Lisaks ei ole tulenevad riskikaalud väiksemad kui riskikaal, mis vastab sama väärtpaberistamise hüpoteetilisele kõrgema nõudeõiguse järguga seeriale, millel on sama krediitkvaliteedi hinnang ja lõpptähtaeg.

7. Kaudsete reitingute kasutamisel annavad ►**C6** finantsinstitutsioonid ◀ reitinguta positsioonile kaudse reitingu, mis on võrdväärne sellise reitinguga võrdluspositsiooni krediitkvaliteedi hinnanguga, mis vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- a) võrdluspositsioon kuulub reitinguta väärtpaberistamise positsiooniga võrreldes kõigis aspektides samasse nõudeõiguse järku; kui samasse nõudeõiguse järku kuuluvat positsiooni ei ole, kuulub võrdluspositsioon reitinguta positsiooniga võrreldes vahetult järgmisesse nõudeõiguse järku;
- b) võrdluspositsioonil ei ole kolmanda isiku tagatist ja selle krediitkvaliteeti ei ole parandatud muul viisil, mis ei ole reitinguta positsiooni puhul kättesaadav;
- c) võrdluspositsiooni lõpptähtaeg peab olema asjaomase reitinguta positsiooni omaga võrdne või sellest pikem;
- d) mis tahes kaudseid reitinguid ajakohastatakse pidevalt, et võtta arvesse võimalikke muutusi võrdluspositsiooni krediitkvaliteedi hinnangus.

8. Kui ►**C6** finantsinstitutsioonil ◀ on väärtpaberistamise positsioon tuletisinstrumenti kujul, et maandada tururiske, sealhulgas intressi- või valuutariske, võib ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ anda sellele tuletisinstrumentile tuletatud riskikaalu, mis on võrdväärne käesoleva artikli kohaselt arvatud võrdluspositsiooni riskikaaluga.

Esimese lõigu kohaldamisel on võrdluspositsioon positsioon, mis tuletisinstrumentiga võrreldes kuulub kõigis aspektides samasse nõudeõiguse järku, või sellise positsiooni puudumise korral tuletisinstrumentiga võrreldes vahetult järgmisesse nõudeõiguse järku kuuluv positsioon.

Artikkel 264

Standardväärtpaberistamise käsitlemine SEC-ERBA meetodi kohaselt

1. SEC-ERBA meetodi kasutamise korral arvutatakse standardväärtpaberistamise positsiooni riskikaal kooskõlas artikliga 263, võttes arvesse käesolevas artiklis sätestatud muudatusi.

2. Kui riskipositsioonil on lühiajalised krediitkvaliteedi hinnangud või kui lühiajalisel krediitkvaliteedi hinnangul põhinev reiting on võimalik kooskõlas artikli 263 lõikega 7 tuletada, kohaldatakse järgmisi riskikaale:

▼M5

Tabel 3

Krediitkvaliteedi aste	1	2	3	Kõik muud reitingud
Riskikaal	10 %	30 %	60 %	1 250 %

3. Kui riskipositsioonil on pikaajalised krediitkvaliteedi hinnangud või kui pikaajalisel krediitkvaliteedi hinnangul põhinev reiting on võimalik kooskõlas artikli 263 lõikega 7 tuletada, määratakse riskikaalud kindlaks tabeli 4 alusel ja neid kohandatakse kooskõlas artikliga 257 ja artikli 263 lõikega 4 vastavalt seeria lõpptähtajale (M_T) ning kõrgemasse nõudeõiguse järku mittekuuluvate seeriatega korral kooskõlas artikli 263 lõikega 5 vastavalt väärtpaperistamise seeria n-õ paksusele.

Tabel 4

Krediitkvaliteedi aste	Kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluv seeria		Kõrgemasse nõudeõiguse järku mittekuuluv (n-õ õhuke) seeria	
	Seeria lõpptähtaeg (M_T)		Seeria lõpptähtaeg (M_T)	
	1 aasta	5 aastat	1 aasta	5 aastat
1	10 %	10 %	15 %	40 %
2	10 %	15 %	15 %	55 %
3	15 %	20 %	15 %	70 %
4	15 %	25 %	25 %	80 %
5	20 %	30 %	35 %	95 %
6	30 %	40 %	60 %	135 %
7	35 %	40 %	95 %	170 %
8	45 %	55 %	150 %	225 %
9	55 %	65 %	180 %	255 %
10	70 %	85 %	270 %	345 %
11	120 %	135 %	405 %	500 %
12	135 %	155 %	535 %	655 %
13	170 %	195 %	645 %	740 %
14	225 %	250 %	810 %	855 %
15	280 %	305 %	945 %	945 %
16	340 %	380 %	1 015 %	1 015 %
17	415 %	455 %	1 250 %	1 250 %
Kõik muud	1 250 %	1 250 %	1 250 %	1 250 %

Artikkel 265

Sisehinnangu meetodi kohaldamisala ja selle kasutamise nõuded

1. ►C6 finantsinstitutsioonid ◄ võivad arvutada riskiga kaalutud vara väärtuse seoses reitinguta positsiooniga varaga tagatud kommerts-väärtpaperite programmides või tehingutes sisehinnangu meetodi kohaselt kooskõlas artikliga 266, juhul kui on täidetud käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud tingimused.

Kui ►C6 finantsinstitutsioon ◄ on saanud kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2 loa kasutada sisehinnangu meetodi ja spetsiifiline

▼ **M5**

positsioon varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmis või tehingus kuulub sellise loa kohaldamisalasse, kohaldab ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ kõnealuse positsiooni riskiga kaalutud vara väärtuse arvutamiseks sisehinnangu meetodit.

2. Pädevad asutused annavad ► **C6** finantsinstitutsioonidele ◀ loa sisehinnangu meetodi kasutamiseks selgelt määratletud kohaldamisala raames, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) kõik varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi raames emiteeritud kommertsväärtpaberis olevad positsioonid on reitingu saanud positsioonid;
- b) riskipositsiooni krediitkvaliteedi sisehinnangu puhul on arvesse võetud vähemalt ühe krediitkvaliteeti hindava asutuse kasutatavat avalikult kättesaadavat hindamismetoodikat, mis on tagatud sama liiki riskipositsioonidega nagu väärtpaberistatud riskipositsioonid;
- c) varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi raames emiteeritud kommertsväärtpaber emiteeritakse peamiselt kolmandatest isikutest investoritele;
- d) ► **C6** finantsinstitutsiooni ◀ sisehindamise protsess on vähemalt sama konservatiivne kui selliste krediitkvaliteeti hindavate asutuste avalikult kättesaadavad hinnangud, kes on andnud varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi raames emiteeritud kommertsväärtpaberile välis hinnangu, eelkõige seoses stressitegurite ja muude asjakohaste kvantitatiivsete elementidega;
- e) ► **C6** finantsinstitutsiooni ◀ sisehinnangu metoodikas võetakse arvesse selliste krediitkvaliteeti hindavate asutuste kõiki asjakohaseid avalikult kättesaadavaid reitingu andmise metoodikaid, kes annavad varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi raames emiteeritud kommertsväärtpaberile reitingu, ja see hõlmab krediitkvaliteeti hindavate asutuste krediitkvaliteedi hinnangutele vastavaid reitinguklasse. ► **C6** Finantsinstitutsioonil ◀ peab olema sisedokumentide hulgas seletuskiri, milles kirjeldatakse, kuidas käesolevas punktis sätestatud nõuded täideti, ja ta peab seda seletuskirja korrapäraselt ajakohastama;
- f) ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ kasutab sisehinnangu metoodikat siseses riskijuhtimises, sealhulgas otsuste tegemise, infohalduse ja kapitali sisemise allokeerimise protsessis;
- g) ► **C6** sise- või välisaudiitorid, krediitkvaliteeti hindav asutus või finantsinstitutsioonisene krediidiriski kontrollimise või riskijuhtimise funktsiooni täitja teeb korrapäraselt kontrolli sisemiste hinnangute andmise protsessi üle ja selle üle, kui täpsed on sisehinnangud finantsinstitutsiooni varaga tagatud ◀ kommertsväärtpaberite programmist või varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingust tulenevate riskipositsioonide krediitkvaliteedile;
- h) ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ jälgib oma sisereitingute tulemuslikkust aja jooksul, et hinnata sisehinnangu metoodika toimimist, ja juhul kui riskipositsioonide tulemusnäitajad lahknevad pidevalt sisereitingute poolt näidatust, kohandab kõnealust metoodikat vastavalt vajadusele;
- i) varaga tagatud kommertsväärtpaberite programm hõlmab väärtpaberite emissiooni tagamise ja kohustuste juhtimise standardeid programmihaldurile mõeldud suuniste kujul ja need käsitlevad vähemalt järgmist:
 - i) vara aktsepteeritavuse kriteeriumid, võttes arvesse punkti j;
 - ii) likviidsuse tagamise tehingute ja krediitkvaliteedi parandamise pakkumisest tulenevate riskipositsioonide liigid ja rahaline väärtus;

▼ **M5**

- iii) kahjumite jaotus varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi või varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingu väärtpaberistamise positsioonide vahel;
 - iv) ülekantud vara juriidiline ja majanduslik eraldatus vara müüvast üksusest;
- j) varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi vara aktsepteeritavuse kriteeriumidega on ette nähtud vähemalt järgmine:
 - i) sellise vara ostmise välistamine, mis on pikalt tähtjaks tasumata või makseviivituses;
 - ii) üksikule võlgnikule või geograafilisele piirkonnale liigse kontsentreerumise piiramine; ning
 - iii) ostetava vara kehtivusaja piiramine;
- k) tehakse vara müüja krediidiriski- ja äriprofiili analüüs, sh hinnatakse vähemalt vara müüja
 - i) varasemaid ja tulevasi oodatavaid majandustulemusi;
 - ii) praegust turuosa ja oodatavat tulevast konkurentsivõimet;
 - iii) finantsvõimendust, rahavooge, intressimaksete kattevara ja võla-reitingut; ning
 - iv) väärtpaberite emissiooni tagamise standardeid, maksete vahendamise võimet ja sissenõudmisprotsesse;
- l) varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmil on sissenõudmis-põhimõtted ja -protsessid, milles on võetud arvesse maksete vahendaja tegevussuutlikkust ja krediidikvaliteeti, ning programm sisaldab elemente, mis maandavad müüja ja maksete vahendaja tulemusnäitajatega seonduvaid riske. Käesoleva punkti kohaldamisel võib tulemusnäitajatega seonduvaid riske maandada käivitavate teguritega, mis põhinevad müüja või maksete vahendaja praegusel krediidikvaliteedil, et välistada rahaliste vahendite mitteeristatavust müüja või maksete vahendaja makseviivituse korral;
- m) sellisest varade kogumist tuleneva kahju koguhinnangus, mis võidakse varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi raames osta, võetakse arvesse kõiki potentsiaalse riski allikaid, nagu krediidirisk ja lahjendusrisk;
- n) kui müüja pakutud krediidikvaliteedi parandamise suurus on määratud ainult krediidiga seotud kahjude alusel ja kui lahjendusrisk on asjaomase varade kogumi puhul oluline, sisaldab varaga tagatud kommertsväärtpaberite programm eraldi reservi lahjendusrisi jaoks;
- o) nõutava krediidikvaliteedi parandamise suurus varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi raames arvutatakse, võttes arvesse mitme varasema aasta andmeid, sealhulgas kahjud, viivituses olevad nõuded, lahjendused ja nõuete käibekordaja;
- p) varaga tagatud kommertsväärtpaberite programm sisaldab riskipositsioonide ostmise osas struktuurseid elemente, et leevendada alusportfelli krediidikvaliteedi võimalikku halvenemist. Selliste elementide hulgas võivad olla riskipositsioonide kogumile eriomased likvideerimise käivitavad tegurid;

▼ **M5**

q) ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ hindab aluspositsioonide kogumi näitajaid, näiteks selle kaalutud keskmist krediidi hinnangut, ning teeb kindlaks võimaliku kontsentreerumise üksikule võlgnikule või geograafilisele piirkonnale ja varakogumi kontsentreerituse.

3. Kui lõike 2 punktiga g ette nähtud kontrolli teevad ►**C6** finantsinstitutsiooni ◀ siseauditi, krediidiriski kontrollimise või riskijuhtimise funktsiooni täitjad, peavad nad olema sõltumatud ►**C6** finantsinstitutsiooni ◀ sisemistest varaga tagatud kommertsväärt-paberite programmi äri- ja kliendisuhetega tegelemise funktsiooni täitjatest.

4. ►**C6** Finantsinstitutsioonid ◀, kes on saanud loa kasutada sisehinnangu meetodit, ei kasuta sisehinnangu meetodi kohaldamisalasse kuuluvate positsioonide puhul muid meetodeid, välja arvatud juhul, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

a) ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ on pädevale asutusele teda rahuldaval viisil tõendanud, et tal on selleks mõjuvad põhjused;

b) ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ on saanud pädevalt asutuselt eelneva loa.

*Artikkel 266***Riskiga kaalutud vara väärtuse arvutamine sisehinnangu meetodi kohaselt**

1. Sisehinnangu meetodi kohaselt paigutab ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ varaga tagatud kommertsväärt-paberite programmi või varaga tagatud kommertsväärt-paberite tehingu reitinguta positsiooni oma sisehinnangu põhjal ühte artikli 265 lõike 2 punktis e sätestatud reitinguklassi. Positsioonile antakse tuletatud reiting, mis on sama kui asjaomasele reitinguklassile artikli 265 lõike 2 punkti e kohaselt vastavad krediidikvaliteedi hinnang.

2. Kooskõlas lõikega 1 tuletatud reiting peab selle esmase andmise ajal olema vähemalt investeerimisjärgu krediidireitingu tasemel või sellest kõrgemal tasemel ja seda käsitletakse riskiga kaalutud vara väärtuse arvutamisel vastavalt kas artikli 263 või 264 kohaselt samaväärsena krediidikvaliteeti hindava asutuse antud aktsepteeritud krediidikvaliteedi hinnanguga.

4. alajagu

Väärt-paberistamise positsioonide ülempiirid*Artikkel 267***Maksimaalne riskikaal kõrgema nõudeõiguse järguga väärt-paberistamise positsioonide korral: aluspositsioonide arvessevõtmise meetod**

1. ►**C6** finantsinstitutsioon ◀, kes teab igal ajahetkel seda, millest aluspositsioonid koosnevad, võib anda kõrgema nõudeõiguse järguga väärt-paberistamise positsioonile maksimaalse riskikaalu, mis on võrdväärne riskipositsioonide kaalutud keskmise riskikaaluga, mis antaks aluspositsioonidele juhul, kui neid ei oleks väärt-paberistatud.

2. Kui tegemist on aluspositsioonide kogumitega ja ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ kasutab ainult standardmeetodit või sisereitingute

▼ **M5**

meetodit, võrdub kõrgema nõudeõiguse järguga väärtpaberistamise positsiooni maksimaalne riskikaal riskipositsioonidega kaalutud keskmise riskikaaluga, mida kohaldataks vastavalt kas 2. või 3. peatüki kohaselt aluspositsioonide suhtes juhul, kui neid ei oleks väärtpaberistatud.

Eri liiki aluspositsioonidest koosnevate kogumite korral arvutatakse maksimaalne riskikaal järgmiselt:

- a) kui ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ kasutab SEC-IRBA meetodit, määratakse sellele aluspositsioonide kogumi osale, mille suhtes kohaldatakse standardmeetodit, vastav standardmeetodikohane riskikaal, ning sellele osale, mille suhtes kohaldatakse sisereitingute meetodit, vastav sisereitingute meetodi kohane riskikaal;
 - b) kui ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ kasutab SEC-SA meetodit või SEC-ERBA meetodit, võrdub kõrgema nõudeõiguse järguga väärtpaberistamise positsioonide maksimaalne riskikaal standardmeetodi kohase kaalutud keskmise riskikaaluga aluspositsioonide puhul.
3. Käesoleva artikli kohaldamisel hõlmab riskikaal, mida kohaldataks sisereitingute meetodi kohaselt vastavalt 3. peatükile:

- a) 12,5-ga korrutatud oodatava kahju ja
- b) aluspositsioonide riskipositsiooni väärtuse jagatist.

4. Kui vastavalt lõikele 1 arvatud maksimaalne riskikaal on väiksem kui artiklites 259–264 sätestatud asjaomased riskikaalu alampiirid, kasutatakse vastavalt lõikele 1 arvatud maksimaalset riskikaalu.

*Artikkel 268***Maksimaalsed kapitalinõuded**

1. ► **C6** Finantsinstitutsioon ◀ kui väärtpaberistamise tehingu algataja või sponsor või muu ► **C6** finantsinstitutsioon ◀, kes kasutab SEC-IRBA meetodit, või ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ kui väärtpaberistamise tehingu algataja või sponsor, kes kasutab SEC-SA või SEC-ERBA meetodit, võib kohaldada hoitava väärtpaberistamise positsiooni suhtes maksimaalset kapitalinõuet, mis on võrdväärne kapitalinõuetega, mis oleks aluspositsioonide puhul arvatud 2. või 3. peatüki kohaselt juhul, kui neid ei oleks väärtpaberistatud. Käesoleva artikli kohaldamisel hõlmab sisereitingute meetodil põhinev kapitalinõue oodatavat kahju, mis on seotud 3. peatüki alusel arvatud riskipositsioonidega, ja ettenägematut kahju.

2. Eri liiki aluspositsioonidest koosnevate kogumite korral leitakse maksimaalne kapitalinõue, arvutades vastavalt lõikele 1 aluspositsioonide selliste osade riskipositsioonidega kaalutud keskmise, mille puhul saab kasutada sisereitingute ja standardmeetodit.

3. Maksimaalse kapitalinõude leidmiseks korrutatakse lõike 1 või 2 kohaselt arvatud summa huvide suurima osakaaluga, mis ► **C6** finantsinstitutsioonil ◀ on asjaomastes seeriates (V), ning seda väljendatakse protsentides ja arvutatakse järgmiselt:

- a) kui ► **C6** finantsinstitutsioonil ◀ on üks või mitu väärtpaberistamise positsiooni, mis kuuluvad samasse väärtpaberistamise seeriasse, võrdub V ► **C6** finantsinstitutsiooni ◀ konkreetseesse seeriasse kuuluvate väärtpaberistamise positsioonide nimiväärtuse ja seeria nimiväärtuse jagatise;

▼ **M5**

b) kui ► **C6** finantsinstitutsiooni ◀ väärtpaperistamise positsioonid kuuluvad eri seeriatesse, võrdub V huvide maksimaalse osakaaluga seeriata lõikes. Huvide osakaal arvutatakse iga seeria puhul vastavalt punktile a.

4. Väärtpaperistamise positsiooni maksimaalse kapitalinõude arvutamisel vastavalt käesolevale artiklile lahutatakse kooskõlas artikli 36 lõike 1 punktiga k esimese taseme põhiomavahendite kirjetest maha müügitulu ning krediitkvaliteeti parandavad ja ainult intressi saamisel põhinevad varad, mis tulenevad väärtpaperistamise tehingust.

5. alajaagu

Muud sätted*Artikkel 269***Edasiväärtpaperistamine**

1. Edasiväärtpaperistamise positsiooni korral kasutavad ► **C6** finantsinstitutsioonid ◀ SEC-SA meetodit kooskõlas artikliga 261, tehes järgmised muudatused:

- a) $W = 0$ iga väärtpaperistamise seeriast tuleneva riskipositsiooni puhul aluspositsioonide kogumis;
- b) $p = 1,5$;
- c) tulenev riskikaalu alampiir on vähemalt 100 %.

2. Aluseks olevate väärtpaperistamise positsioonide K_{SA} arvutatakse vastavalt 2. alajaole.

3. 4. alajaos sätestatud maksimaalseid kapitalinõudeid edasiväärtpaperistamise positsioonide suhtes ei kohaldata.

4. Kui aluspositsioonide kogum koosneb eri väärtpaperistamise seeriatest ja muud liiki varadest, on parameeter K_A eraldi iga riskipositsioonide alarühma puhul arvatud K_A nimiväärtuses riskipositsioonidega kaalutud keskmine.

*Artikkel 270***Kõrgema nõudeõiguse järguga positsioonid VKE-põhistes väärtpaperistamistes**

► **C6** Finantsinstitutsioon ◀ kui väärtpaperistamise tehingu algataja võib arvutada väärtpaperistamise positsiooni riskiga kaalutud vara väärtuse kooskõlas artikliga 260, 262 või 264, vastavalt vajadusele, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) väärtpaperistamine täidab vajaduse korral määruse (EL) 2017/2402 4. peatükis (v.a nimetatud määruse artikli 20 lõiked 1–6) sätestatud standardväärtpaperistamise nõudeid;
- b) positsioon on kõrgema nõudeõiguse järguga väärtpaperistamise positsioon;
- c) väärtpaperistamine on tagatud ettevõtjate suhtes olevate riskipositsioonide kogumiga, tingimusel et portfelli mahu seisukohast on nendest vähemalt 70 % väärtpaperistamise instrumendi emiteerimise ajal või uuenevate väärtpaperistamiste puhul riskipositsiooni väärtpaperistamisele lisamise ajal VKEd artikli 501 tähenduses;

▼ **M5**

- d) krediidirisk, mis on seotud väärtpaperistamise tehingu algatajast ► **C6** finantsinstitutsiooni ◀ poolt mitte säilitatud positsioonidega, kantakse üle sellise garantii või edasigarantii kaudu, mis vastab 4. peatükis sätestatud kaudse krediidiriski kaitse nõuetele krediidiriski puudutava standardmeetodi puhul;
- e) kolmas isik, kellele krediidirisk üle kantakse, on üks või mitu järgmistest:
- i) liikmesriigi keskvalitsus või keskpank, mitmepoolne arengupank, rahvusvaheline organisatsioon või majandusarengu edendamise üksus, eeldusel et garantii või edasigarantii andja suhtes olevate riskipositsioonide puhul on lubatud 2. peatüki kohaselt kasutada riskikaalu 0 %;
 - ii) määruse (EL) 2017/2402 artikli 2 lõikes 12 määratletud institutsionaalne investor, eeldusel et garantii või edasigarantii on täielikult tagatud väärtpaperistamise tehingu algatajast ► **C6** finantsinstitutsioonis ◀ hoiustatava rahaga.

*Artikkel 270a***Täiendav riskikaal**

1. Kui ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ ei vasta ► **C6** finantsinstitutsiooni ◀ hooletuse või tegevusetuse tõttu määruse (EL) 2017/2402 2. peatükis sätestatud nõuetele mõnes olulises osas, kehtestavad pädevad asutused proportsionaalse täiendava riskikaalu, milleks on vähemalt 250 % riskikaalust ülemmääraga 1 250 %, mida kohaldatakse asjaomaste väärtpaperistamise positsioonide suhtes käesoleva määruse artikli 247 lõikes 6 või artikli 337 lõikes 3 sätestatud viisil. Täiendav riskikaal suureneb progresseeruvalt hoolsuskohustust ja riskijuhtimist käsitlevate sätete iga järgneva rikkumise korral. Pädevad asutused võtavad arvesse teatavate väärtpaperistamiste puhul määruse (EL) 2017/2402 artikli 6 lõikes 5 ette nähtud erandeid, vähendades riskikaalu, mida nad muidu käesoleva artikli alusel kohaldaksid sellise väärtpaperistamise korral, mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2017/2402 artikli 6 lõiget 5.

2. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu järelevalvetavade lähendamise lihtsustamiseks lõike 1 rakendamiseks, sealhulgas hoolsuskohustuse ja riskijuhtimise kohustuse eiramise korral võetavad meetmed. EBA esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile 1. jaanuariks 2014.

Komisjonile antakse kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15 õigus võtta vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid.

4. Jagu

Välised krediitkvaliteedi hinnangud*Artikkel 270b***Krediitkvaliteeti hindavate asutuste antud krediitkvaliteedi hinnangute kasutamine**

► **C6** Finantsinstitutsioonid ◀ võivad kasutada väärtpaperistamise positsiooni riskikaalu määramiseks vastavalt käesolevale peatükile ainult krediitkvaliteedi hinnanguid, juhul kui krediitkvaliteedi hinnangu on andnud või heaks kiitnud krediitkvaliteeti hindav asutus vastavalt määrusele (EÜ) nr 1060/2009.

▼ **M5***Artikkel 270c***Nõuded, millele krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang peab vastama**

3. jao kohasel riskiga kaalutud vara väärtuse arvutamisel kasutavad ►**C6** finantsinstitutsioonid ◀ krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangut ainult juhul, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) krediitkvaliteedi hinnangus kajastuvate makseliikide vahel ja selliste makseliikide vahel, millele ►**C6** finantsinstitutsioonil ◀ on õigus selle lepingu alusel, millest tuleneb kõnealune väärtpaperistamise positsioon, ei ole mittevastavusi;
- b) krediitkvaliteeti hindav asutus avaldab kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1060/2009 krediitkvaliteedi hinnangud ning kahjude ja rahavoo-gude analüüsi andmed, reitingute tundlikkuse muutuste suhtes reitingute aluseks olevates eeldustes, sealhulgas aluspositsioonide tulemusnäitajates, samuti menetlused, meetodika, eeldused ning krediitkvaliteedi hinnangute aluseks olevad põhielemendid. Käesoleva punkti kohaldamisel loetakse teave avaldatuks, kui see on avaldatud kättesaadavas vormis. Teavet, mis tehakse kättesaadavaks vaid piiratud arvule üksustele, ei loeta avaldatuks;
- c) krediitkvaliteedi hinnangud on kaasatud krediitkvaliteeti hindava asutuse krediitkvaliteedi hinnangute muutmise maatriksisse;
- d) krediitkvaliteedi hinnangud ei põhine täielikult ega osaliselt ►**C6** finantsinstitutsiooni ◀ enda antud tagatiseta toetusel. Kui positsioon põhineb täielikult või osaliselt tagatiseta toetusel, käsitleb ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ asjaomast positsiooni sellelt riskiga kaalutud vara väärtuse arvutamisel 3. jao kohaselt sellisel, nagu see oleks reitinguta;
- e) krediitkvaliteeti hindav asutus on võtnud kohustuse avaldada selgitused selle kohta, kuidas aluspositsioonide tulemusnäitajad mõjutavad asjaomast krediitkvaliteedi hinnangut.

*Artikkel 270d***Krediitkvaliteedi hinnangute kasutamine**

1. ►**C6** Finantsinstitutsioon ◀ võib otsustada määrata ühe või mitu krediitkvaliteeti hindavat asutust, kelle antud krediitkvaliteedi hinnanguid kasutatakse riskiga kaalutud vara väärtuse arvutamisel käesoleva peatüki alusel (edaspidi „krediitkvaliteeti hindav määratud asutus“).

2. ►**C6** Finantsinstitutsioon ◀ kasutab oma väärtpaperistamise positsioonidega seotud krediitkvaliteedi hinnanguid järjepidevalt ja mittevalikuliselt ning täidab sel eesmärgil järgmised nõuded:

- a) ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ ei kasuta ühe krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnanguid selliste positsioonide puhul, mis tal on sama väärtpaperistamise ühtedes väärtpaperistamise seeriates, ja teise krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnanguid selliste positsioonide puhul, mis tal on selle väärtpaperistamise teistes väärtpaperistamise seeriates, millele esimene neist krediitkvaliteeti hindavatest asutustest võib olla reitingu andnud või mitte;
- b) kui positsioonil on kaks krediitkvaliteeti hindavate määratud asutuste antud krediitkvaliteedi hinnangut, kasutab ►**C6** finantsinstitutsioon ◀ vähem soodsat krediitkvaliteedi hinnangut;

▼ **M5**

- c) kui positsioonil on kolm või rohkem krediitkvaliteeti hindavate määratud asutuste antud krediitkvaliteedi hinnangut, kasutatakse kahte kõige soodsamat krediitkvaliteedi hinnangut. Kui kaks kõige soodsamat krediitkvaliteedi hinnangut on erinevad, kasutatakse neist kahest vähem soodsat;
- d) ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ ei taotle aktiivselt vähem soodsate reitingute tühistamist.

3. Kui väärtpaperistamise aluspositsioonidel on täielik või osaline 4. peatüki alusel aktsepteeritav krediidiriski kaitse ja sellise kaitse mõju kajastub krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse poolt väärtpaperistamise positsioonile antud krediitkvaliteedi hinnangus, kasutab ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ sellele krediitkvaliteedi hinnangule vastavat riskikaalu. Kui käesolevas lõikes osutatud krediidiriski kaitse ei ole 4. peatüki kohaselt aktsepteeritav, siis krediitkvaliteedi hinnangut arvesse ei võeta ja väärtpaperistamise positsiooni käsitletakse reitinguta positsioonina.

4. Kui väärtpaperistamise positsioonil on 4. peatüki alusel aktsepteeritav krediidiriski kaitse ja sellise kaitse mõju kajastub krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse poolt positsioonile antud krediitkvaliteedi hinnangus, käsitleb ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ väärtpaperistamise positsiooni reitinguta positsioonina ja arvutab riskiga kaalutud varade väärtuse kooskõlas 4. peatükiga.

*Artikkel 270e***Krediitkvaliteedi hinnangutele vastavate krediitkvaliteedi astmete määramine**

EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata objektiivselt ja järjekindlat kindlaks, millisele käesoleva peatüki kohasele krediitkvaliteedi astmele iga krediitkvaliteeti hindava asutuse antud asjaomane krediitkvaliteedi hinnang vastab. Käesoleva artikli kohaldamisel teeb EBA eelkõige järgmist:

- a) eristab iga krediitkvaliteedi hinnangus väljendatud suhtelisi riskiastmeid;
- b) võtab arvesse kvantitatiivseid tegureid, nagu makseviivituse- või kahjumäärad ning iga krediitkvaliteeti hindava asutuse krediitkvaliteedi hinnangute varasem täpsus erinevate varaklasside lõikes;
- c) võtab arvesse kvalitatiivseid tegureid, nagu see, millist liiki tehinguid krediitkvaliteeti hindav asutus hindab, tema meetodikat ja tema antud krediitkvaliteedi hinnangute tähendust, eelkõige seda, kas nende puhul võetakse arvesse oodatava kahju määra või nn esimese euro kahju (first euro loss) ning intresside õigeaegset tasumist või intresside lõplikku tasumist;
- d) püüab tagada, et väärtpaperistamise positsioonid, mille suhtes kohaldatakse krediitkvaliteeti hindavate asutuste antud krediitkvaliteedi hinnangute alusel sama riskikaalu, vastaksid samaväärsetele krediidiriski tasemetele.

EBA esitab need rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 1. juuliks 2014.

Komisjonile antakse kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15 õigus võtta vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid.

▼ C2

6. PEATÜKK

Vastaspole krediidirisk

1. ja g u

Mõisted*Artikkel 271***Riskipositsiooni väärtuse kindlaksmääramine**

1. Krediidasutus või investeerimisühing määrab II lisas loetletud tuletisinstrumentide riskipositsiooni väärtuse kindlaks käesoleva peatüki kohaselt.

2. Krediidasutus või investeerimisühing võib määrata repotehingute, väärtpaperite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingute, pika arveldustähtajaga tehingute ja võimenduslaenu tehingute riskipositsiooni väärtuse 4. peatüki kohaldamise asemel kindlaks käesoleva peatüki kohaselt.

*Artikkel 272***Mõisted**

Käesoleva peatüki ja käesoleva osa VI jaotise kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

Üldised mõisted

1) „vastaspole krediidirisk” (CRR) – risk, et tehingu vastaspool satub makseviivitusse enne tehingu rahavoogude lõplikku arveldamist.

Tehingute liigid

2) „pika arveldustähtajaga tehingud” – tehingud, mille raames vastaspool kohustub kandma üle väärtpaperi, kauba või teatava summa valuutat raha, muude finantsinstrumentide või kaupade vastu või vastupidi lepingus täpsustatud sellisel väärtuspäeval või ülekandepäeval, mis on kas hilisem asjaomase tehingu liigi puhul kohaldatavast turustandardist või viis tööpäeva pärast kuupäeva, mil krediidasutus või investeerimisühing tehingu sõlmis, olenevalt sellest, kumb neist kuupäevadest on varasem;

3) „võimenduslaenu tehingud” – tehingud, mille puhul krediidasutus või investeerimisühing annab laenu seoses väärtpaperite ostu, müügi, hoidmise või kauplemisega. Võimenduslaenu tehingud ei hõlma muid laene, mille tagatiseks on väärtpaperid.

Tasaarvestatavate tehingute kogum, maandatud positsioonide kogumid ja nendega seotud mõisted

4) „tasaarvestatavate tehingute kogum” – krediidasutuse või investeerimisühingu poolt ühe vastaspoolega sõlmitud tehingute rühm, mille suhtes kohaldatakse õiguslikult jõustavat ning 7. jao ja 4. peatüki alusel aktsepteeritud kahepoolset tasaarvestuskorda.

Iga tehingut, mille suhtes ei kohaldata õiguslikult jõustavat ja 7. jao alusel aktsepteeritud kahepoolset tasaarvestuskorda, käsitletakse käesoleva peatüki kohaldamisel iseseisva tasaarvestatavate tehingute kogumina.

▼ C2

6. jaos sätestatud sisemudeli meetodi kohaldamisel võib kõiki ühe vastaspoolega seotud tasaarvestatavate tehingute kogumeid käsitleda üheainsa tasaarvestatavate tehingute kogumina, kui oodatava riskipositsiooni (EE) hindamisel asendatakse asjaomaste individuaalsete tasaarvestatavate tehingute kogumite negatiivsed simuleeritud turuväärtused nulliga;
- 5) „riski positsioon” (*risk position*) – riski väärtus, mis määratakse tehingule 5. jaos sätestatud standardmeetodi kohaselt vastavalt eelnevalt kindlaksmääratud algoritmile;
- 6) „maandatud positsioonide kogum” – samasse tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvatest tehingutest tulenevate riski positsioonide rühm, mille riskipositsiooni väärtuse kindlaksmääramisel 5. jaos sätestatud standardmeetodil võetakse arvesse ainult kõnealuste riski positsioonide saldo;
- 7) „võimendustagatise leping” – leping või lepingu sätted, mille kohaselt üks vastaspool peab andma teisele vastaspoolele tagatise, kui teise vastaspoole riskipositsioon esimese vastaspoole suhtes ületab kindlaksmääratud taseme;
- 8) „võimendustagatise künnis” – suurim tagasimaksmata nõude summa, millest alates on ühel poolel õigus tagatist nõuda;
- 9) „riski võimendustagatise periood” – ajavahemik alates viimasest tagatise üleandmisest sellise tasaarvestatavate tehingute kogumi katteks, kuhu kuuluvad tehingud makseviivituses oleva vastaspoolega, kuni tehingute arveldamiseni ja tekkinud tururiski uuesti maandamiseni;
- 10) „tegelik lõpptähtaeg” – üle üheaastase lõpptähtajaga tasaarvestatavate tehingute kogumi sisemudeli meetodi puhul suhtarv, mis saadakse tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate tehingute kehtivusaja jooksul kõnealuses kogumis oodatavate riskipositsioonide riskivaba tulumääraga diskonteeritud summa jagamisel ühe aasta jooksul kõnealuses kogumis oodatavate riskipositsioonide riskivaba tulumääraga diskonteeritud summaga.
- Krediidipikendusriski kajastamiseks võib tegelikku lõpptähtaega korrigeerida, asendades oodatava riskipositsiooni tegeliku oodatava riskipositsiooniga, kui tegemist on vähem kui üheaastase prognoosiperioodiga;
- 11) „toodetevaheline tasaarvestus” – erinevaid tootekategooriaid hõlmavate tehingute käsitlemine ühes tasaarvestatavate tehingute kogumis vastavalt käesolevas peatükis sätestatud toodetevahelise tasaarvestuse eeskirjadele;
- 12) „praegune turuväärtus” (CMV) – 5. jao kohaldamisel tähendab praegune turuväärtus tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate tehingute portfelli netoturuväärtust, mille arvutamisel võetakse arvesse nii positiivseid kui ka negatiivseid turuväärtusi.

Tõenäosusjaotused

- 13) „turuväärtuste jaotus” – tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate tehingute netoturuväärtuste prognoositav tõenäosusjaotus teataval ajahetkel tulevikus (prognoosiperiood), arvestades asjaomaste tehingute realiseerunud ajaloolist turuväärtust prognoosi tegemise kuupäeva seisuga;

▼ C2

- 14) „riskipositsioonide jaotus” – selliste turuväärtuste prognoositav tõenäosusjaotus, mille puhul prognoositavad negatiivsed netoturuväärtused on asendatud nulliga;
- 15) „riskineutraalne jaotus” – turuväärtuste või riskipositsioonide jaotus mingil tulevasel ajaperioodil, kasutades turupõhiseid väärtusi, näiteks eeldatavaid volatiilsusi;
- 16) „tegelik jaotus” – turuväärtuste või riskipositsioonide jaotus mingil tulevasel ajaperioodil, mis on arvutatud kasutades varasemaid või realiseerunud väärtusi, näiteks volatiilsusi, mis on arvutatud mineviku hinna- või kursimuutuste põhjal.

Riskipositsioonide näitajad ja korrigeerimised

- 17) „praegune riskipositsioon” – väärtus, mis võrdub kas vastaspoolega sõlmitud tehingu või tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate vastaspoolega sõlmitud tehingute portfelli turuväärtusega, mis kaotatakse vastaspoole makseviivituse korral, eeldades, et nende tehingute väärtusest maksejõuetuse või likvideerimise korral midagi ei hüvitata, või nulliga, olenevalt sellest, kumb neist kahest väärtusest on suurem;
- 18) „riskipositsioonide tipp” – riskipositsioonide jaotuse kõrge protsentil teataval kuupäeval tulevikus enne tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluva pikima lõpptähtajaga tehingu lõpptähtaja saabumist;
- 19) „oodatav riskipositsioon” (EE) – riskipositsioonide jaotuse keskvärtus teataval kuupäeval tulevikus enne tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluva pikima lõpptähtajaga tehingu lõpptähtaja saabumist;
- 20) „tegelik oodatav riskipositsioon teataval kuupäeval” (tegelik EE) – maksimaalne oodatav riskipositsioon, mis ilmneb sellel kuupäeval või mis tahes eelneval kuupäeval. Teise võimalusena võib seda defineerida teatava kuupäeva jaoks kui oodatavat riskipositsiooni sel kuupäeval või tegelikku oodatavat riskipositsiooni mõnel eelnenud kuupäeval.
- 21) „oodatav positiivne riskipositsioon” (EPE) – oodatavate riskipositsioonide ajaliselt kaalutud keskmine, kus kaaludeks on võetud iga oodatava riskipositsiooni osakaal kogu ajaperioodis.

Omavahendite nõuete arvutamisel arvutavad krediitiasutused ja investeerimisühingud kõnealuse keskmise kas esimese aasta kohta või juhul kui kõikide tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate lepingute lõpptähtajani on jäänud alla ühe aasta, siis aja kohta, mis on jäänud sellesse kuuluva kõige pikema lõpptähtajaga lepingu lõpptähtajani.

- 22) „tegelik oodatav positiivne riskipositsioon” (tegelik EPE) – tasaarvestatavate tehingute kogumi tegelike oodatavate riskipositsioonide kaalutud keskmine esimese aasta kohta, või kui kõikide tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate lepingute lõpptähtajani on jäänud alla ühe aasta, siis sellesse kuuluva kõige pikema lõpptähtajaga lepingu lõpptähtajani jäänud aja kohta, kus kaaludeks on võetud iga oodatava riskipositsiooni osakaal kogu ajaperioodis.

Vastaspoole krediidiriskiga seotud riskid

- 23) „krediidipikendusrisk” – summa, mille võrra oodatavat positiivset riskipositsiooni on alahinnatud juhul, kui tehingud asjaomase vastaspoolega tulevikus eeldatavasti jätkuvad.

▼ **C2**

Kõnealustest tulevastest tehingutest tulenevat täiendavat riski oodatava positiivse riskipositsiooni arvutamises arvesse ei võeta;

- 24) „vastaspool” – 7. jao kohaldamisel tähendab vastaspool mis tahes juriidilist või füüsilist isikut, kes sõlmib tasaarvestuskokkuleppe ja on lepingujärgselt pädev seda sõlmima;
- 25) „lepingujärgne toodetevaheline tasaarvestuskokkulepe” – krediidasutuse või investeerimisühingu ja tema vastaspoole vahel sõlmitud kahepoolne lepingujärgne kokkulepe, millega võetakse (kokkuleppega kaetud tehingute tasaarvestamiseks) ühtne juriidiline kohustus, mis katab kõik kokkuleppega kaetud erinevatesse tootekategooriatesse kuuluvad kahepoolsed raamlepingud ja tehingud.

Käesoleva määratluse kohaldamisel hõlmab „erinevate tootekategooriate” mõiste järgnevat:

- a) repotehingud ja väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingud;
- b) võimenduslaenu tehingud.
- c) II lisas loetletud lepingud;
- 26) „makse pool” – makse, mis tuleb kokkuleppe kohaselt teha lineaarse riskiprofiiliga tehingus börsiväliste tuletisinstrumentidega, kui kõnealuse tehinguga on ette nähtud finantsinstrumendi vahetamine makse vastu.

Tehingute puhul, millega on ette nähtud makse vahetamine makse vastu, koosnevad need kaks makse poolt lepingus kokkulepitud brutomaksetest, sealhulgas tehingu tinglikust väärtusest.

2. j a g u

Riskipositsiooni väärtuse arvutamise meetodid*Artikkel 273***Riskipositsiooni väärtuse arvutamise meetodid**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud määravad II lisas loetletud lepingute puhul riskipositsiooni väärtuse kindlaks ühe 3.–6. jaos sätestatud meetodi kohaselt kooskõlas käesoleva artikliga.

Krediidasutus või investeerimisühing, kes ei vasta artiklis 94 sätestatud meetodi kohaldamiseks vajalikele tingimustele, ei kasuta 4. jaos sätestatud meetodit. II lisa punktis 3 loetletud lepingute riskipositsiooni väärtuse kindlaksmääramiseks ei kasuta krediidasutused ja investeerimisühingud 4. jaos sätestatud meetodit. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad konsolideerimisgrupi piires püsivalt kasutada 3.–6. jaos sätestatud meetodeid, neid omavahel kombineerides. Üksik krediidasutus või investeerimisühing ei kasuta püsivalt 3.–6. jaos sätestatud meetodeid neid omavahel kombineerides, kuid tal on lubatud kasutada 3. ja 5. jaos sätestatud meetodeid neid omavahel kombineerides, kui üht neist meetoditest kasutatakse artikli 282 lõikes 6 sätestatud juhtude jaoks.

2. Kui pädevad asutused on andnud selleks artikli 283 lõigete 1 ja 2 kohase loa, võib krediidasutus või investeerimisühing määrata järgmiste kirjete riskipositsiooni väärtuse kindlaks 6. jaos sätestatud sisemudeli meetodil:

- a) II lisas loetletud lepingud;
- b) repotehingud;

▼ C2

- c) väärtpaperite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingud;
- d) võimenduslaenu tehingud;
- e) pika arveldustähtajaga tehingud.

3. Kui krediidasutus või investeerimisühing ostab krediidituletisinstrumenti kaudu krediidiriski kaitse kauplemisportfellivälisest positsioonist või vastaspoole riskist tuleneva riskipositsiooni vastu, võib ta arvutada oma omavahendite nõuded maandatud riskipositsiooni jaoks kooskõlas ühega järgmistest:

- a) kooskõlas artiklitega 233 kuni 236;
- b) kooskõlas artikli 153 lõikega 3 või kui ta on saanud artikli 143 kohase loa, siis kooskõlas artikliga 183.

Kõnealuste krediidituletisinstrumentide vastaspoole krediidiriski riskipositsiooni väärtus on null, välja arvatud juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing kohaldab artikli 299 lõike 2 punkti h alapunktis ii sätestatud meetodit.

4. Olenemata lõikest 3, võib krediidasutus või investeerimisühing otsustada võtta vastaspoole krediidiriski omavahendite nõuete arvutamisel järjepidevalt arvesse kõiki krediidituletisinstrumente, mis ei kuulu kauplemisportfelli ja mis on ostetud kaitseks kauplemisportfellivälisest positsioonist või vastaspoole riskist tuleneva krediidiriski vastu, kui kõnealune krediidiriski kaitse on käesoleva määruse kohaselt aktsepteeritav.

5. Kui krediidasutus või investeerimisühing käsitleb krediidasutuse või investeerimisühingu müüdü krediidiriski vahetustehinguid kõnealuse krediidasutuse või investeerimisühingu antud krediidiriski kaitsena ja kui kõnealuste tehingute suhtes kohaldatakse alusvarast tuleneva krediidiriski omavahendite nõudeid täieliku tingliku väärtuse ulatuses, loetakse kõnealuste tehingute riskipositsiooni väärtuseks kauplemisportfellivälise vastaspoole krediidiriski arvutamisel null.

6. Kõikide 3.-6. jaos sätestatud meetodite puhul võrdub iga üksiku vastaspoole riskipositsiooni väärtus nimetatud vastaspoolega tasaarvestatavate tehingute iga kogumi kohta arvatud riskipositsiooni väärtuste summaga.

Konkreetses vastaspoole puhul võrdub II lisas loetletud börsiväliste tuletisinstrumentide asjaomase tasaarvestatavate tehingute kogumi riskipositsiooni väärtus, mis arvutatakse käesoleva peatüki kohaselt, kas nulliga või summaga, mis vastab kõigi selle vastaspoolega tasaarvestatavate tehingute kogumite riskipositsiooni väärtuste summa ja krediidasutuse või investeerimisühingu poolt allahindlusena kajastatud selle vastaspoole puhul kohaldatavate krediidiväärtuse korrigeerimiste summa erinevusele, olenevalt sellest, kumb neist on suurem. Krediidiväärtuse korrigeerimise arvutamisel ei võeta arvesse mingeid seda tasakaalustavaid krediidasutuse või investeerimisühingu enda krediidiriskist tulenevaid deebetväärtuse korrigeerimisi, mis on juba omavahenditest välja arvatud vastavalt artikli 33 lõike 1 punktile c.

7. Krediidasutused ja investeerimisühingud määravad pika arveldustähtajaga tehingutest tulenevate riskipositsioonide riskipositsiooni väärtused kindlaks ükskõik millisel 3.-6. jaos sätestatud meetodil, olenemata sellest, millist meetodit on krediidasutus või investeerimisühing otsustanud kasutada börsiväliste tuletisinstrumentide, repotehingute, väärtpaperite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingute ning võimenduslaenu tehingute käsitlemiseks. Omavahendite nõuete arvutamisel pika arveldustähtajaga tehingute jaoks võib krediidasutus või investeerimisühing, kes kasutab 3. peatükis sätestatud meetodit, määrata 2. peatükis sätestatud meetodi kohased riskikaalud püsival alusel kohaldamiseks, sõltumata selliste positsioonide olulisusest.

▼ **C2**

8. 3. ja 4. jaos sätestatud meetodite puhul võtab krediidasutus või investeerimisühing eri tooteliikide puhul tingliku väärtuse kindlaksmääramiseks kasutusele järjepideva meetoodika ja tagab, et arvesse võetav tinglik väärtus kujutab endast asjakohast näitajat lepingust tuleneva riski mõõtmiseks. Kui lepinguga nähakse ette rahavoogude mitmekordistumine, korrigeerib krediidasutus või investeerimisühing tinglikku väärtust, et võtta arvesse mitmekordistumise mõju asjaomase lepingu riskisstruktuurile.

3.–6. jaos sätestatud meetodite puhul käsitlevad krediidasutused ja investeerimisühingud tehinguid, mille puhul on tuvastatud spetsiifiline korrelatsioonirisk, kooskõlas vastavalt kohaldatavusele artikli 291 lõigete 2, 4, 5 ja 6.

3. jagu

Turuväärtuse meetod*Artikkel 274***Turuväärtuse meetod**

1. Kõigi positiivsete väärtustega lepingute praeguse asenduskulu kindlaksmääramiseks seostavad krediidasutused ja investeerimisühingud need lepingute praeguste turuväärtustega.

2. Potentsiaalse tuleviku krediidiriski positsiooni kindlaksmääramiseks korrutavad krediidasutused ja investeerimisühingud vastavalt vajadusele kas tinglikud väärtused või alusvara väärtused tabelis 1 näidatud protsendimääradega, lähtudes sealjuures järgmistest põhimõtetest:

- a) lepinguid, mis ei kuulu ühtegi tabelis 1 esitatud viiest kategooriast, käsitletakse kaupadega (v.a väärismetallid) seotud lepingutena;
- b) lepingute puhul, milles on sätestatud põhisumma tagasimaksmine mitmes järgus, korrutatakse protsendimäärad lepinguga ettenähtud maksete arvuga, mis on veel teostamata;
- c) lepingute puhul, mis on struktureeritud selliselt, et tagasimaksmata nõuded arveldatakse kindlaksmääratud maksekuupäevadel, ja mille puhul lepingutingimusi korrigeeritakse selliselt, et kõnealustel kindlaksmääratud kuupäevadel on lepingu turuväärtus null, võrdub järelejäänud tähtaeg järgmise korrigeerimise kuupäevani jäänud ajaga. Nimetatud tingimustele vastavate intressimääralepingute puhul, mille järelejäänud tähtaeg on üle ühe aasta, ei ole protsendimäär madalam kui 0,5 %.

Tabel 1

Järelejäänud tähtaeg	Intressimääralepingud	Valuutakursside ja kullaga seotud lepingud	Aktsiatega seotud lepingud	Väärismetallidega (v.a kuld) seotud lepingud	Kaupadega (v.a väärismetallid) seotud lepingud
Kuni üks aasta	0 %	1 %	6 %	7 %	10 %
Rohkem kui üks aasta ja kuni viis aastat	0,5 %	5 %	8 %	7 %	12 %
Üle viie aasta	1,5 %	7,5 %	10 %	8 %	15 %

▼ **C2**

3. Kaupadega (v.a kuld) seotud lepingute puhul, millele on osutatud II lisa punktis 3, võib krediidasutus või investeerimisühing alternatiivina tabelis 1 esitatud protsendimäärade kasutamisele kohaldada tabelis 2 esitatud protsendimäärasid, tingimusel et krediidasutus või investeerimisühing kohaldab nende lepingute puhul artiklis 361 sätestatud laiendatud lõpptähtajal põhinevat meetodit.

Tabel 2

Järelejäänud tähtaeg	Väärismetallid (v.a kuld)	Mitteväärismetallid	Põllumajanduskaubad	Muu, sh energiatooted
Kuni üks aasta	2 %	2,5 %	3 %	4 %
Rohkem kui üks aasta ja kuni viis aastat	5 %	4 %	5 %	6 %
Üle viie aasta	7,5 %	8 %	9 %	10 %

4. Riskipositsiooni väärtus on praeguse asenduskulu ja potentsiaalse tuleviku krediidiriski positsiooni summa.

4. jagu

Esmase riskipositsiooni meetod

Artikkel 275

Esmase riskipositsiooni meetod

1. Riskipositsiooni väärtus on iga instrumendi tinglik väärtus, mis on korrutatud tabelis 3 esitatud protsendimääradega:

Tabel 3

Esialgne tähtaeg	Intressimääralepingud	Valuutakursside ja kullaga seotud lepingud
Kuni üks aasta	0,5 %	2 %
Rohkem kui üks aasta, kuid mitte üle kahe aasta	1 %	5 %
Täiendav juurdearvestus iga lisanduva aasta kohta	1 %	3 %

2. Intressimääralepingute riskipositsiooni väärtuse arvutamiseks võib krediidasutus või investeerimisühing otsustada kasutada kas esialgset tähtaega või järelejäänud tähtaega.

5. jagu

Standardmeetod

Artikkel 276

Standardmeetod

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad kasutada standardmeetodit ainult börsiväliste tuletisinstrumentide ja pika arveldustähtajaga tehingute riskipositsiooni väärtuse arvutamiseks.

▼ C2

2. Standardmeetodi kohaldamisel arvutavad krediidasutused ja investeerimisühingud riskipositsiooni väärtuse, millest on tagatised maha arvatud, eraldi iga tasaarvestatavate tehingute kogumi jaoks:

$$\text{Riskipositsiooni väärtus} = \beta \cdot \max \left\{ CMV - CMC, \sum_j \left| \sum_i RPT_{ij} - \sum_l RPC_{lj} \right| \cdot CCRM_j \right\}$$

kus

CMV = vastaspoolega seotud tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate tehingute portfelli praegune turuväärtus enne tagatiste mahaarvamist, kus

$$CMV = \sum_i CMV_i$$

kus

CMV_i = tehingu i praegune turuväärtus;

CMC = tasaarvestatavate tehingute kogumi jaoks määratud tagatiste praegune turuväärtus,

$$CMC = \sum_l CMC_l$$

kus:

CMC_l = tagatise l praegune turuväärtus;

i = tehingut tähistav indeks;

l = tagatist tähistav indeks;

j = maandatud positsioonide kogumi kategooriat tähistav indeks.

Sel eesmärgil vastavad kasutatavad maandatud positsioonide kogumid riskiteguritele, mille puhul saab tasaarvestada vastasmärgiga riski positsioone, et saada tulemuseks riski positsiooni netoväärtus, millele riskipositsiooni näitaja leidmisel seejärel tuginetakse.

RPT_{ij} = tehingust i tulenev riski positsioon maandatud positsioonide kogumi j puhul;

RPC_{lj} = tagatisest l tulenev riski positsioon maandatud positsioonide kogumi j puhul;

CCRM_j = tabelis 5 esitatud vastaspoole krediidiriski kordaja maandatud positsioonide kogumi j puhul;

β = 1,4.

3. Lõikes 2 sätestatud arvutuse tegemisel tuleb lähtuda järgnevast:

a) vastaspoolelt saadud aktsepteeritav tagatis võetakse arvesse plussmärgiga ja vastaspoolele antud tagatis võetakse arvesse miinusemärgiga;

▼ **C2**

- b) standardmeetodi kohaldamisel kasutatakse üksnes tagatise, mis on artikli 197, artikli 198 ja artikli 299 lõike 2 punkti d kohaselt aktsepteeritav;
- c) krediidasutus või investeerimisühing võib jätta arvesse võtmata intressiriski, mis tuleneb vähem kui üheaastase järelejäanud tähtajaga makse pooltest;
- d) krediidasutus või investeerimisühing võib käsitleda samas valuutas nomineeritud kahest makse pooltest koosnevaid tehinguid ühe koondtehinguna. Makse poolte suhtes kohaldatavat käsitlust kohaldatakse sel juhul koondteingu suhtes.

*Artikkel 277***Lineaarse riskiprofiiliga tehingud**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud kajastavad lineaarse riskiprofiiliga tehinguid riski positsioonides kooskõlas järgmiste sätetega:

- a) lineaarse riskiprofiiliga tehinguid, mille alusvaraks on aktsiad (sh aktsiaindeksid), kuld, muud väärismetallid või muud kaubad, kajastatakse alusvara alusel vastava aktsia (või aktsiaindeksi) või kauba riski positsioonis ja makse poole alusel intressimäära riski positsioonis;
- b) lineaarse riskiprofiiliga tehinguid, mille alusvaraks on võlainstrument, kajastatakse alusvara alusel vastava võlainstrumendi intressimäära riski positsioonis ning makse poole alusel vastavas teises intressimäära riski positsioonis;
- c) lineaarse riskiprofiiliga tehinguid, milles nähakse ette makse vahetamine makse vastu, sealhulgas valuutaforvardid, kajastatakse iga makse poole alusel vastavas intressimäära riski positsioonis.

Kui punktis a, b või c nimetatud tehingu puhul on makse pool või alusvaraks olev võlainstrument nomineeritud välisvaluutas, kajastatakse see makse pool või alusvara ka asjaomase valuuta riski positsioonis.

2. Lõike 1 kohaldamisel on lineaarse riskiprofiiliga tehingust, välja arvatud võlainstrumentidega seotud tehingust, tuleneva riski positsiooni suurus alusvaraks oleva finantsinstrumendi või kauba tegelik tinglik väärtus (turuhinna ja koguse korrutis), mis on ümber arvestatud krediidasutuse või investeerimisühingu omavääringusse, korrutades selle asjaomase valuutakursiga.

3. Võlainstrumendist või makse pooltest tuleneva riski positsiooni suurus on tasumata brutomaksete (sh tinglik väärtus) tegelik tinglik väärtus, mis on ümber arvestatud päritoluliikmesriigi omavääringusse ning korrutatud vastavalt kas võlainstrumendi või makse poole modifitseeritud kestusega.

▼ C2

4. Krediidiriski vahetustehingust tuleneva riski positsiooni suurus on tehingu tingimuste aluseks oleva võlainstrumenti tinglik väärtus, mis on korrutatud krediidiriski vahetustehingu järelejäänud tähtajaga.

▼ M8

5. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada:

- a) ainult ühe olulise riskiteguriga tehingute kindlaksmääramise meetod;
- b) rohkem kui ühe olulise riskiteguriga tehingute ning nendest riskiteguritest kõige olulisema kindlaksmääramise meetod lõike 3 kohaldamise eesmärgil.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. detsembriks 2019.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

▼ C2*Artikkel 278***Mittelineaarse riskiprofiiliga tehingud**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud määravad mittelineaarse riskiprofiiliga tehingutest tulenevate riski positsioonide suurused kindlaks kooskõlas järgmiste lõigetega.

2. Sellistest mittelineaarse riskiprofiiliga börsivälistest tuletisinstrumentidest, sealhulgas optioonidest ja vahetusoptioonidest, mille alusvaraks ei ole võlainstrument ega makse pool, tuleneva riski positsiooni suurus on võrdne tehingu alusvaraks oleva finantsinstrumendi tegeliku tingliku väärtuse delta ekvivalendiga, mis arvutatakse kooskõlas artikli 280 lõikega 1.

3. Sellistest mittelineaarse riskiprofiiliga börsivälistest tuletisinstrumentidest, sealhulgas optioonidest ja vahetusoptioonidest, mille alusvaraks on võlainstrument või makse pool, tuleneva riski positsiooni suurus on võrdne finantsinstrumendi või makse poole tegeliku tingliku väärtuse delta ekvivalendi ja vastavalt kas võlainstrumenti või makse poole modifitseeritud kestusega korrutisega.

*Artikkel 279***Tagatise käsitlemine**

Riski positsiooni kindlaksmääramisel käsitlevad krediidiasutused ja investeerimisühingud tagatist järgmiselt:

- a) vastaspoolelt saadud tagatist käsitletakse kui tuletislepingust tulenevat kohustust vastaspoolele (ehk kui lühikest positsiooni), mis kuulub tasumisele kõnealuse kindlaksmääramise päeval;
- b) vastaspoolele antud tagatist käsitletakse kui nõuet vastaspoole ees (ehk kui pikka positsiooni), mis kuulub tasumisele kõnealuse kindlaksmääramise päeval.

▼ **M8***Artikkel 279a***Järelevalveline delta**

3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada:

- a) kooskõlas rahvusvahelisel tasandil toimuvate regulatiivsete arengusuundumustega valem, mida krediidasutused ja investeerimisühingud kasutavad intressiriski kategooriasse määratud ostu- ja müügioptsioonide järelevalvelise delta arvutamiseks kooskõlas turutingimustega, kus intressimäärad võivad olla negatiivsed, ning samuti valemi jaoks sobilik regulatiivne volatiilsus;
- b) meetod selle kindlaksmääramiseks, kas tehing on pikk või lühike positsioon peamises riskiteguris või artikli 277 lõikes 3 osutatud tehingute puhul asjaomase riskikategooria kõige olulisemas riskiteguris.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. detsembriks 2019.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

▼ **C2***Artikkel 280***Riski positsioonide arvutamine**

1. Krediidasutus või investeerimisühing määrab riski positsiooni suuruse ja märgi kindlaks järgmiselt:

a) kõikide muude instrumentide kui võlainstrumentide puhul:

- i) lineaarse riskiprofiiliga tehingu puhul tegelik tinglik väärtus;
- ii) mittelineaarse riskiprofiiliga tehingu puhul tegeliku tingliku väärtuse delta ekvivalent, $p_{ref} \cdot \frac{\partial V}{\partial p}$,

kus

P_{ref} = alusvaraks oleva instrumendi hind alusvaluutas;

V = finantsinstrumendi väärtus (optsiooni korral on väärtuseks optsiooni hind);

p = alusvaraks oleva instrumendi hind, mis on väljendatud samas valuutas kui V ;

▼ **C2**

b) võlainstrumentide ja kõigi tehingute makse poolte puhul:

- i) lineaarse riskiprofiiliga tehingu puhul tegelik tinglik väärtus, mis on korrutatud modifitseeritud kestusega;
- ii) mittelineaarse riskiprofiiliga tehingu puhul tegeliku tingliku väärtuse delta ekvivalent $p_{ref} \cdot \frac{eV}{er}$, mis on korrutatud modifitseeritud kestusega,

kus

V = finantsinstrumendi väärtus (optiooni korral on selleks optiooni hind);

r = intressimäär.

Kui V ei ole nomineeritud alusvaluutas, tuleb tuletisinstrument ümber arvutada alusvaluutasse, korrutades selle asjaomase valuutakursiga.

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud jaotavad riski positsioonid maandatud positsioonide kogumitesse. Iga maandatud positsioonide kogumi kohta arvutatakse riski positsioonide kogusumma absoluutväärtus. Selle arvutuse tulemusel saadakse riski positsiooni netoväärtus; artikli 276 lõike 2 kohaldamise eesmärgil arvutatakse riski positsiooni netoväärtus järgmiselt:

$$\left| \sum_i RPT_{ij} - \sum_l RPC_{lj} \right|$$

Artikkel 281

Intressimäär riski positsioonid

1. Intressimäär riski positsioonide arvutamisel kohaldavad krediidiasutused ja investeerimisühingud järgmisi sätteid.

2. Järgnevast tulenevate intressimäär riski positsioonide puhul:

a) vastaspoolelt tagatiseks saadud hoiused;

b) makse pooled;

c) alusvaraks olevad võlainstrumendid,

▼ **C2**

mille suhtes kohaldatakse vastavalt artikli 336 tabelile 1 igal üksikjuhul eraldi omavahendite nõuet kuni 1,60 %, määravad krediidiasutused ja investeerimisühingud need positsioonid valuutade lõikes ühte kuuest tabelis 4 esitatud maandatud positsioonide kogumist.

Tabel 4

	Valitsuse viiteintressimäärad	Muud intressimäärad kui valitsuse viiteintressimäärad
Lõpptähtaeg	alla 1 aasta	alla 1 aasta
	> 1 ≤ 5 aastat	> 1 ≤ 5 aastat
	üle 5 aasta	üle 5 aasta

3. Intressimäära riski positsioonide puhul, mis tulenevad alusvaraks olevatest võlainstrumentidest või makse pooltest, mille puhul intressimäär kajastab turu üldist intressimäära, on järelejäänud tähtaeg intressimäära järgmise korrigeerimiseni jäänud ajavahemiku pikkus. Kõigil muudel juhtudel on järelejäänud tähtaeg alusvaraks oleva võlainstrumenti kehtivusaja lõpuni jäänud aeg või makse poole korral tehingu kehtivusaja lõpuni jäänud aeg.

Artikkel 282

Maandatud positsioonide kogumid

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud määravad maandatud positsioonide kogumid kindlaks kooskõlas lõigetega 2-5.

2. Krediidiriski vahetustehingu tingimuste aluseks oleva võlainstrumenti iga emitendi kohta moodustatakse üks maandatud positsioonide kogum.

N-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise krediidiriski vahetustehingute kogumit tuleb käsitada järgmiselt:

- a) riski positsiooni suurus sellise tehingu tingimuste aluseks olevas võlainstrumentis, mis kuulub n-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise krediidiriski vahetustehingu aluseks olevasse kogumisse, on tehingu tingimuste aluseks oleva võlainstrumenti tegelik tinglik väärtus, mis on korrutatud kõnealuse n-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise tuletisinstrumenti modifitseeritud kestusega seoses muutusega tehingu tingimuste aluseks oleva võlainstrumenti krediidiriski marginaalis;
- b) iga tehingu tingimuste aluseks oleva võlainstrumenti jaoks, mis kuulub asjaomase n-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise krediidiriski vahetustehingu aluseks olevasse kogumisse, moodustatakse üks maandatud positsioonide kogum. Riski positsioone, mis tulenevad erinevatest n-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise krediidituletisinstrumentidest, ei tohi kaasata samasse maandatud positsioonide kogumisse;
- c) vastaspoole krediidiriski kordaja, mida kohaldatakse iga maandatud positsioonide kogumi suhtes, mis on moodustatud n-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise tuletisinstrumenti tingimuste aluseks oleva ühe võlainstrumenti jaoks, on järgmine:

▼ C2

- i) 0,3 % tehingu tingimuste aluseks olevate võlainstrumentide puhul, millel on tunnustatud krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, mis on samaväärne krediitkvaliteedi astmega 1-3;
 - ii) 0,6 % muude võlainstrumentide puhul.
3. Järgnevast tulenevate intressimäära riski positsioonide puhul:
- a) vastaspoolele tagatiseks antud hoiused, kui sellel vastaspoolel puuduvad madala spetsiifilise riskiga tasumata võlakohustused;
 - b) alusvaraks olevad võlainstrumendid, mille suhtes kohaldatakse vastavalt artikli 336 tabelile 1 omavahendite nõuet üle 1,60 %.

Iga emitendi kohta peab olema üks maandatud positsioonide kogum.

Kui makse pool jälgendab sellist võlainstrumenti, siis moodustatakse üks maandatud positsioonide kogum ka tehingu tingimuste aluseks oleva võlainstrumendi iga emitendi jaoks.

Krediidasutus või investeerimisühing võib määrata riski positsioonid, mis tulenevad konkreetse emitendi emiteeritud võlainstrumentidest või sama emitendi emiteeritud tehingu tingimuste aluseks olevatest võlainstrumentidest, mida makse pooled jälgendavad, või krediidiriski vahetusteingu tingimuste aluseks olevatest võlainstrumentidest, samasse maandatud positsioonide kogumisse.

4. Alusvaraks olevad finantsinstrumendid, mis ei ole võlainstrumendid, määratakse samadesse maandatud positsioonide kogumitesse ainult juhul, kui tegemist on identsete või sarnaste instrumentidega. Kõigil muudel juhtudel määratakse need erinevatesse maandatud positsioonide kogumitesse.

Käesoleva lõike kohaldamisel määravad krediidasutused ja investeerimisühingud selle, kas alusvaraks olevad instrumendid on sarnased, kindlaks järgmiste põhimõtete kohaselt:

- a) aktsiate puhul on alusvaraks olev instrument sarnane, kui selle on emiteerinud sama emitent. Aktsiaindeksit käsitletakse kui eraldi emitenti;
- b) väärismetallide puhul on alusvaraks olev instrument sarnane, kui tegemist on sama metalliga. Väärismetallide indeksit käsitletakse kui eraldi väärismetalli;
- c) elektrienergia puhul on alusvaraks olev instrument sarnane, kui tarnimisega seotud õigused ja kohustused osutavad samale tipp tunni või tippunnivälise ülekande ajavahemikule 24 tunni sees;
- d) kaupade puhul on alusvaraks olev instrument sarnane, kui tegemist on sama kaubaga. Kauba indeksit käsitletakse kui eraldi kaupa.

5. Erinevate maandatud positsioonide kogumi kategooriate puhul kohaldatavad vastaspoole krediidiriski kordajad (CCRM) on esitatud järgmises tabelis:

▼ C2

Tabel 5

	Maandatud positsioonide kogumite kategooriad	Vastaspole krediidiriski kordaja (CCRM)
1.	Intressimäärad	0,2 %
2.	Intressimäärad riski positsioonide puhul, mis tulenevad krediidiriski vahetustehingu tingimuste aluseks olevast võlainstrumentidist ja mille suhtes IV jaotise 2. peatüki tabeli 1 kohaselt kohaldatakse omavahendite nõuet kuni 1,60 %	0,3 %
3.	Intressimäärad riski positsioonide puhul, mis tulenevad võlainstrumentidist või tehingu tingimuste aluseks olevast võlainstrumentidist, mille suhtes IV jaotise 2. peatüki tabeli 1 kohaselt kohaldatakse omavahendite nõuet üle 1,60 %	0,6 %
4.	Valuutakursid	2,5 %
5.	Elektrienergia	4 %
6.	Kuld	5 %
7.	Aktsiad	7 %
8.	Väärismetallid (v.a kuld)	8,5 %
9.	Muud kaubad (v.a väärismetallid ja elektrienergia)	10 %
10.	Börsiväliste tuletisinstrumentide alusvaraks olevad instrumendid, mis ei ole loetletud üheski eelnevas kategoorias	10 %

Börsiväliste tuletisinstrumentide alusvaraks olevad instrumendid, millele on osutatud tabeli 5 punktis 10, määratakse iseseisvasse maandatud positsioonide kogumitesse, mis moodustatakse eraldi iga alusvaraks olevate instrumentide kategooria jaoks.

6. Mittelinearse riskiprofiiliga tehingute puhul või makse poolte ja tehingute puhul, mille alusvaraks on võlainstrumendid, mille jaoks krediidasutus või investeerimisühing ei suuda määrata kindlaks vastavalt kas deltat või modifitseeritud kestust instrumendi mudeli abil, mille pädev asutus on tururiski omavahendite nõuete kindlaksmääramiseks heaks kiitnud, tuleb pädeval asutusel kas määrata riski positsioonide suurused ja kohaldatavad CCRM;-d kindlaks konservatiivselt või nõuda, et krediidasutus või investeerimisühing kasutaks 3. jaos sätestatud meetodit. Tasaarvestust ei aktsepteerita (see tähendab, et riskipositsiooni väärtus määratakse kindlaks selliselt, nagu sisaldaks tasaarvestatavate tehingute kogum ainult ühte tehingut).

7. Krediidasutus või investeerimisühing peab kohaldama siseprotseduure, mis võimaldavad tal veenduda enne tehingu kaasamist maandatud positsioonide kogumisse selles, et tehing on kaetud õiguslikult jõustatava tasaarvestuskokkuleppega, mis vastab 7. jaos sätestatud nõuetele.

8. Krediidasutus või investeerimisühing, kes kasutab oma vastaspole krediidiriski maandamiseks tagatist, peab kohaldama siseprotseduure, mis võimaldavad tal veenduda enne oma arvutustes tagatise mõju arvesse võtmist selles, et tagatis vastab 4. peatükis sätestatud õiguskindluse põhimõtetele.

▼ C2

6. jagu
Sisemudeli meetod

Artikkel 283

Luba sisemudeli meetodi kasutamiseks

1. Kui pädevad asutused on veendunud, et krediidasutus või investeerimisühing on lõikes 2 sätestatud nõude täitnud, lubavad nad sellel krediidasutusel või investeerimisühingul kasutada sisemudeli meetodit riskipositsiooni väärtuse arutamiseks ükskõik millise puhul järgmistest tehingutest:

- a) artikli 273 lõike 2 punktis a osutatud tehingud;
- b) artikli 273 lõike 2 punktides b, c ja d osutatud tehingud;
- c) artikli 273 lõike 2 punktides a-d osutatud tehingud.

Kui krediidasutusel või investeerimisühingul on lubatud kasutada sisemudeli meetodit riskipositsiooni väärtuse arutamiseks esimese lõigu punktides a-c osutatud mis tahes tehingu puhul, võib ta kasutada sisemudeli meetodit ka artikli 273 lõike 2 punktis e osutatud tehingute puhul.

Olenemata artikli 273 lõike 1 kolmandast lõigust, võib krediidasutus või investeerimisühing otsustada mitte kohaldada kõnealust meetodit oma suuruselt ja riskilt väheoluliste riskipositsioonide suhtes. Sel juhul kohaldab krediidasutus või investeerimisühing nende riskipositsioonide suhtes üht 3.-5. jaos sätestatud meetoditest, kui iga meetodi kohaldamisega kaasnevad nõuded on täidetud.

2. Pädevad asutused lubavad krediidasutustel ja investeerimisühingutel kasutada sisemudeli meetodit lõikes 1 osutatud arvutuste tegemiseks ainult juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing on tõendanud, et ta täidab käesolevas jaos sätestatud nõudeid, ja pädevad asutused on kontrollinud, et krediidasutuse või investeerimisühingu poolt kasutatavad vastaspoole krediidiriski juhtimise süsteemid on usaldusväärsed ja nõuetekohaselt rakendatud.

3. Pädevad asutused võivad lubada krediidasutustel ja investeerimisühingutel rakendada piiratud ajavahemiku jooksul sisemudeli meetodit erinevat liiki tehingute suhtes järkjärgulise üleminekuga. Kõnealuse järkjärgulise üleminekuga rakendamise ajavahemiku jooksul võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada 3. või 5. jaos sätestatud meetodeid nende tehinguliikide puhul, mille jaoks nad ei kasuta sisemudeli meetodit.

4. Krediidasutus või investeerimisühing kohaldab 3. või 5. jaos sätestatud meetodeid kõikide selliste börsiväliste tuletisinstrumentidega tehtud tehingute ja pika arveldustähtajaga tehingute suhtes, mille jaoks ta ei ole saanud lõike 1 kohast luba sisemudeli meetodi kasutamiseks.

Kõnealuste meetodite kasutamisel võib neid konsolideerimisgrupi siseselt püsivalt omavahel kombineerida. Ühe krediidasutuse või investeerimisühingu siseselt võib kõnealuste meetodite kasutamisel neid omavahel kombineerida üksnes juhul, kui üht neist meetoditest kasutatakse artikli 282 lõikes 6 osutatud juhtude puhul.

▼ C2

5. Krediidiasutus või investeerimisühing, kellel on lõike 1 kohaselt lubatud kasutada sisemudeli meetodit, ei pöördu tagasi 3. või 5. jaos sätestatud meetodite kasutamise juurde, välja arvatud juhul, kui pädev asutus on andnud talle selleks loa. Pädevad asutused annavad sellise loa, kui krediidiasutus või investeerimisühing tõendab, et see on põhjendatud.

6. Kui krediidiasutus või investeerimisühing ei täida enam käesolevas jaos sätestatud nõudeid, teatab ta sellest pädevale asutusele ja teeb ühte järgmistest:

- a) esitab pädevale asutusele kava nõuetele vastavuse õigeaegseks saavutamiseks;
- b) tõendab pädevale asutusele teda rahuldaval viisil, et nõuete mittemäitmise mõju on ebaoluline.

*Artikkel 284***Riskipositsiooni väärtus**

1. Kui krediidiasutusel või investeerimisühingul on artikli 283 lõike 1 kohaselt lubatud kasutada sisemudeli meetodit riskipositsiooni väärtuse arvutamiseks kas mõnede või kõigi kõnealuses lõikes osutatud tehingute puhul, mõõdab ta kõnealuste tehingute riskipositsiooni väärtust tasaarvestatavate tehingute kogumi tasandil.

Mudelis, mida krediidiasutus või investeerimisühing sel eesmärgil kasutab, tuleb:

- a) täpsustada tasaarvestatavate tehingute kogumi prognoositav turuväärtuse muutuste jaotus, mis põhineb asjaomaste turutegurite, nagu intressimäärade ja valuutakursside koondmuutustel;
- b) arvutada turutegurite koondmuutuste põhjal tasaarvestatavate tehingute kogumi riskipositsiooni väärtus igal asjaomasel kuupäeval tulevikus.

2. Selleks et mudelis oleks arvesse võetud võimendustagatise kasutamise mõju, peab tagatise väärtuse mudel vastama sisemudeli meetodile esitatavatele kvantitatiivsetele, kvalitatiivsetele ja andmetega seotud nõuetele kooskõlas käesoleva jaoga ning krediidiasutus või investeerimisühing võib oma tasaarvestatavate tehingute kogumi prognoositavas turuväärtuse muutuste jaotustes arvesse võtta ainult artiklites 197 ja 198 ning artikli 299 lõike 2 punktides c ja d osutatud määratlusele vastavat aktsepteeritavat finantstagatist.

3. Selliste vastaspoole krediidiriski positsioonide puhul, mille suhtes krediidiasutus või investeerimisühing kohaldab sisemudeli meetodit, võrdub vastaspoole krediidiriski omavahendite nõue ühega järgmistest, olenevalt sellest, kumb neist on suurem:

- a) kõnealuste riskipositsioonide omavahendite nõue, mis on arvatud tegeliku oodatava positiivse riskipositsiooni alusel, kasutades praegusi turuandmeid;
- b) kõnealuste riskipositsioonide omavahendite nõue, mis on arvatud tegeliku oodatava positiivse riskipositsiooni alusel, kasutades üht ja järjepidevat stressi kalibreerimist kõigi selliste vastaspoole krediidiriski positsioonide puhul, mille suhtes nad kohaldavad sisemudeli meetodit.

▼ C2

4. Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad riskipositsiooni väärtuse (välja arvatud artikli 291 lõigete 4 ja 5 reguleerimisalasse jäävate vastaspoolte puhul, kelle puhul on tuvastatud esinevat spetsiifiline korrelatsioonirisk) alfa (α) ja tegeliku oodatava positiivse riskipositsiooni (tegeliku EPE) korrutisena järgmiselt:

$$\text{Riskipositsiooni väärtus} = \alpha \cdot \text{Tegelik EPE}$$

kus

$\alpha = 1,4$, välja arvatud juhul, kui pädevad asutused nõuavad kõrgemat α väärtust või lubavad krediidiasutustel ja investeerimisühingutel kasutada sisehinnanguid kooskõlas lõikega 9.

Tegelik EPE arvutatakse selliselt, et prognoositakse oodatav riskipositsioon (EE_t) kui keskmine riskipositsioon tulevasel kuupäeval t , kusjuures keskmine leitakse asjaomaste tururiskitegurite võimalike tulevikuväärtuste alusel.

Mudeliga prognoositakse oodatav riskipositsioon (EE) tulevaste kuupäevade aegreal t_1, t_2, t_3 jne.

5. Tegelik oodatav riskipositsioon teataval kuupäeval (tegelik EE) arvutatakse rekursiivselt järgmiselt:

$$\text{Tegelik } EE_{t_k} = \max \{ \text{Tegelik } EE_{t_{k-1}}, EE_{t_k} \}$$

kus praegune kuupäev on tähistatud t_0 -ga;

tegelik EE_{t_0} võrdub praeguse riskipositsiooniga.

6. Tegelik EPE on keskmine tegelik EE tulevase riskipositsiooni esimese aasta jooksul. Kui kõigi tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate lepingute lõpptähtajani on jäänud vähem kui üks aasta, on EPE keskmine EE kuni kõigi tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate lepingute lõpptähtaja saabumiseni. ► **C3** Tegelik EPE arvutatakse tegeliku EE kaalutud keskmisena:

$$\text{Tegelik EPE} = \frac{1}{\min\{1 \text{ aasta, lõpptähtaeg}\}} \cdot \sum_{k=1}^{\min\{1 \text{ aasta, lõpptähtaeg}\}} \text{Tegelik } EE_{t_k} \cdot \Delta t_k$$

kus kaalud $\Delta t_k = t_k - t_{k-1}$ võimaldavad arvesse võtta juhtusid, kus tulevane riskipositsioon arvutatakse kuupäevade alusel, mille vahele jääv ajavahemik ei ole võrdne. ◀

7. Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad oodatava riskipositsiooni (EE) või riskipositsioonide tipu näitajad riskipositsioonide jaotuse alusel, milles võetakse arvesse võimalust, et riskipositsioonide jaotus ei allu normaaljaotusele.

8. Krediidiasutus või investeerimisühing võib kasutada sisemudeli meetodiga arvatud jaotuse näitajat, mis on konservatiivsem kui lõike 4 kohaselt iga vastaspoolte jaoks arvatud tegeliku oodatava positiivse riskipositsiooni (tegeliku EPE) ja α korrutis.

9. Olenemata lõikest 4, võivad pädevad asutused lubada krediidiasutustel ja investeerimisühingutel kasutada alfa sisehinnanguid, kui:

▼ **C2**

- a) alfa on kõikide vastaspoolte jaoks vastaspoole krediidiriski positsiooni täieliku simulatsiooni alusel arvatud sisemise kapitali (lugeja) ja oodatava positiivse riskipositsiooni (EPE) alusel arvatud sisemise kapitali (nimetaja) suhe;
- b) nimetajas kasutatakse oodatavat positiivset riskipositsiooni selliselt, nagu oleks tegu kindlaksmääratud võlgnetava summaga.

Käesoleva lõike alusel antud hinnangute kasutamisel ei tohi alfa olla väiksem kui 1,2.

10. Lõike 9 kohase alfa hinnangu kasutamisel tagab krediidasutus või investeerimisühing, et lugeja ja nimetaja arvutatakse viisil, mis on kooskõlas modelleerimise metoodikaga, parameetrite tehniliste näitajatega ja portfelli koosseisuga. Alfa hindamiseks kasutatav meetod peab põhinema krediidasutuse või investeerimisühingu sisemise kapitali meetodil ning olema hästi dokumenteeritud ja sõltumatu isiku poolt valideeritud. Lisaks peab krediidasutus või investeerimisühing vaatama oma alfa hinnangud läbi vähemalt kord kvartalis või kui portfelli koosseis aja jooksul muutub, siis sagedamini. Krediidasutus või investeerimisühing peab hindama ka mudeliriski.

11. Krediidasutus või investeerimisühing tõendab pädevatele asutustele neid rahuldaval viisil, et tema alfa sisehinnangutes kajastuvas lugejas on arvesse võetud kõikide vastaspoolte tehingute või tehinguportfellide turuväärtuste jaotuse sõltuvuse olulised allikad. Alfa sisehinnangutes tuleb arvestada portfelli kontsentreeritust.

12. Lõike 9 kohaselt antud sisehinnangute üle järelevalve teostamisel võtavad pädevad asutused arvesse alfa hinnangute märkimisväärset variatsiooni, mis tuleneb lugeja leidmiseks kasutatavates mudelites võimalikust ebatäpsete näitajate määramisest, seda eriti juhul, kui funktsioon on kumer.

13. Vajaduse korral tuleb turu- ja krediidiriski ühises simulatsioonis kasutatavad tururiski tegurite volatiilsused ja korrelatsioonid seada sõltuvusse krediidiriski tegurist, et võtta arvesse volatiilsuse või korrelatsiooni võimalikku suurenemist majanduslanguse tingimustes.

Artikkel 285

Riskipositsiooni väärtus tasaarvestatavate tehingute kogumite puhul, mille suhtes kohaldatakse võimendustagatise lepingut

1. Juhul kui tasaarvestatavate tehingute kogumil on võimendustagatise leping ja kogumi suhtes kohaldatakse igapäevaselt turuhinnas hindamist, arvutab krediidasutus või investeerimisühing käesolevas lõikes sätestatud tegeliku oodatava positiivse riskipositsiooni. Kui mudelis võetakse oodatava riskipositsiooni hindamisel arvesse võimendustagatise kasutamise mõju, võib krediidasutus või investeerimisühing pädeva asutuse loal kasutada mudeliga leitud oodatava riskipositsiooni näitajat otse artikli 284 lõikes 5 esitatud valemis. Pädevad asutused annavad kõnealuse loa üksnes juhul, kui nad kontrollivad, et mudelis võetakse oodatava riskipositsiooni hindamisel võimendustagatise kasutamise mõju nõuetekohaselt arvesse. Krediidasutus või investeerimisühing, kes ei ole sellist luba saanud, kasutab ühte järgmistest oodatava positiivse riskipositsiooni näitajatest:

- a) tegelik oodatav positiivne riskipositsioon, mille arvutamisel ei arvestata hoitavat või võimendustagatise vormis antud tagatist, millele on liidetud vastaspoolele antud mis tahes tagatis, sõltumatult igapäevase hindamise ja võimendustagatise arvestamise protsessist või praegusest riskipositsioonist;

▼ C2

- b) tegelik oodatav positiivne riskipositsioon, mis arvutatakse riskipositsiooni võimaliku suurenemisena riski võimendustagatise perioodi jooksul, millele on liidetud üks järgnevatest, olenevalt sellest, kumb neist on suurem:
- i) praegune riskipositsioon, sealhulgas kõik praeguse hetke seisuga hoitavad või antud tagatised, välja arvatud nõutud või vaidlusalused tagatised;
 - ii) suurim neto riskipositsioon, sealhulgas võimendustagatise lepingu kohane tagatis, mis ei käivitaks tagatise nõuet. Kõnealusel summas tuleb arvesse võtta kõiki võimendustagatise lepingu kohaselt kohaldatavaid künniseid, minimaalseid ülekandesummasid, sõltumatuid summasid ja alustamise tagatise.

Punkti b kohaldamisel arvutavad krediitiasutused ja investeerimisühingud lisandi tehingute turuhinnas hinnatud väärtuse oodatava positiivse muutusena riski võimendustagatise perioodi jooksul. Tagatise väärtuse muutuste kajastamiseks kasutatakse kas 4. peatüki 4. jao kohaseid regulatiivseid volatiilsuskoeffitsiente või finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodi kohaseid volatiilsusega korrigeerimiste sisehinnanguid, võttes sealjuures eelduseks, et riski võimendustagatise perioodi jooksul tagatismakseid ei tehta. Riski võimendustagatise perioodi minimaalne kestus on sätestatud lõigetes 2 kuni 5.

2. Tehingute puhul, mille suhtes kohaldatakse igapäevast võimendustagatise ümberarvestamist ja turuhinnas hindamist, ei tohi võimendustagatise lepinguga riskipositsiooni väärtuse modelleerimiseks kasutatav riski võimendustagatise periood olla lühem kui:

- a) viis tööpäeva tasaarvestatavate tehingute kogumite puhul, mis koosnevad ainuüksi repotehingutest, väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingutest ning võimenduslaenu tehingutest;
- b) kümme tööpäeva kõigi muude tasaarvestatavate tehingute kogumite puhul.

3. Lõike 2 punktide a ja b suhtes kohaldatakse järgmisi erandeid:

- a) kõigi selliste tasaarvestatavate tehingute kogumite puhul, mille raames tehtud tehingute arv ületab mis tahes hetkel kvartali kestel 5000 tehingut, ei tohi järgmises kvartalis kohaldatav riski võimendustagatise periood olla lühem kui 20 tööpäeva. Seda erandit ei kohaldata krediitiasutuste ja investeerimisühingute kauplemisriski positsioonide puhul;
- b) tasaarvestatavate tehingute kogumite puhul, mille raamesse kuulub üks või mitu mittelikviidse tagatisega tehingut või raskesti asendatav börsiväline tuletusinstrument, ei tohi riski võimendustagatise periood olla lühem kui 20 tööpäeva.

▼ C2

Krediidiasutus või investeerimisühing määrab selle, kas tagatis on mittekvaliteetne või kas börsivälised tuletisinstrumentid on raskesti asendatavad, kindlaks halvenenud turutingimuste kontekstis, mida iseloomustab see, et puuduvad pidevalt aktiivsed turud, kus vastaspool saaks hiljemalt kahe päeva jooksul mitmeid hinnanoteeringuid, mis ei liigutaks turgu ega kujutaks endast hinda, mille näol oleks tegemist turuhinnaga võrreldes diskontot (tagatise puhul) või preemiat (börsivälise tuletisinstrumenti puhul) pakkuva hinnaga.

Krediidiasutus või investeerimisühing võtab arvesse seda, kas tehingud või tema poolt tagatisena hoitavad väärtpaberid on kontsentreerunud ühele vastaspoolele ja kas juhul, kui see vastaspool ootamatult turult lahkuks, oleks krediidiasutusel või investeerimisühingul võimalik need tehingud või väärtpaberid asendada.

4. Kui krediidiasutus või investeerimisühing on kahe vahetult eelneva kvartali jooksul olnud kaasatud rohkem kui kahte sama tasaarvestatavate tehingute kogumiga seonduvasse lisatagatise nõude üle peetavasse vaidlusesse, mis on kestnud kauem kui lõigete 2 ja 3 kohaselt kohaldatav riski võimendustagatise periood, kasutab see krediidiasutus või investeerimisühing kõnealuse tasaarvestatavate tehingute kogumi puhul kahe järgneva kvartali jooksul sellist riski võimendustagatise perioodi, mis on lõigetes 2 ja 3 sätestatud perioodist vähemalt kaks korda pikem.

5. Võimendustagatise ümberarvestamise korral, mis toimub perioodiliselt N päevase intervalliga, on riski võimendustagatise periood vähemalt võrdne lõigetes 2 ja 3 sätestatud perioodiga (F), millele on liidetud N päeva ja millest on lahutatud üks päev. Seega:

$$\text{Riski võimendustagatise periood} = F + N - 1$$

6. Kui sisemudelis võetakse arvesse võimendustagatise kasutamise mõju tasaarvestatavate tehingute kogumi turuväärtuse muutustele, modelleerib krediidiasutus või investeerimisühing oma börsivälise tuletisinstrumentide ja väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute riskipositsiooni väärtuse arvutustes riskipositsiooni väärtuse koos tagatisega, välja arvatud sularahaga, mis on samas valuutas kui riskipositsioon.

7. Kui krediidiasutus või investeerimisühing ei suuda riskipositsiooni väärtust koos tagatisega modelleerida, siis ei võta ta oma börsivälise tuletisinstrumentide ja väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute riskipositsiooni väärtuse arvutustes tagatise, välja arvatud sularaha, mis on samas valuutas kui riskipositsioon, mõju arvesse, välja arvatud juhul, kui ta kasutab 4. peatüki kohaselt kas volatiilsusega korrigeerimisi, mis vastavad finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodi nõuetele, koos volatiilsusega korrigeerimiste sisehinnangutega või standardseid regulaatiivseid volatiilsuskoeffitsiente.

8. Krediidiasutus või investeerimisühing, kes kasutab sisemudeli meetodit, ei võta oma mudelites arvesse mõju, mida avaldab riskipositsiooni väärtuse vähenemine, mis tuleneb tagatislepingu mis tahes tingimustest, millega nõutakse vastaspoole krediidikvaliteedi halvenemise korral tagatise saamist.

*Artikkel 286***Vastaspoole krediidiriski juhtimine — põhimõtted, protsessid ja süsteemid**

1. Krediidiasutus või investeerimisühing kehtestab ja rakendab vastaspoole krediidiriski juhtimise raamistikku, mis koosneb järgnevalt:

▼ C2

- a) põhimõtted, protsessid ja süsteemid, mis tagavad vastaspoole krediidiriski tuvastamise, mõõtmise, juhtimise, heakskiitmise ja vastavasisulise sisemise aruandluse;
- b) protseduurid, mis tagavad kõnealuste põhimõtete, protsesside ja süsteemide järgimise.

Kõnealused põhimõtted, protsessid ja süsteemid peavad olema olemuslikult usaldusväärsed, terviklikult rakendatavad ja dokumenteeritud. Dokumentatsioon sisaldab selgitusi vastaspoole krediidiriski mõõtmise empiiriliste tehnikate kohta.

2. Lõike 1 kohaselt nõutavas vastaspoole krediidiriski juhtimise raamistikus võetakse arvesse vastaspoole krediidiriskiga seonduvat tururiski, likviidsusriski, õiguslikku riski ja operatsiooniriski. Eeskätt peab raamistik tagama, et krediidiasutus või investeerimisühing järgib järgmisi põhimõtteid:

- a) ta ei tee vastaspoolega äritehinguid ilma eelnevalt tema krediidivõimelisust hindamata;
- b) ta võtab nõuetekohaselt arvesse arveldusega seotud ja arveldusele eelnevat krediidiriski;
- c) ta juhib kõnealuseid riske võimalikult kõikehaaravalt nii vastaspoole tasandil, koondades vastaspoole krediidiriski positsioonid ja muud krediidiriski positsioonid, kui ka äriühingu tasandil.

3. Krediidiasutus või investeerimisühing, kes kasutab sisemudeli meetodit, tagab, et tema vastaspoole krediidiriski juhtimise raamistikus võetakse pädevat asutust rahuldaval viisil arvesse kõige järgnevaga seonduvat likviidsusriski:

- a) võimalikud sissetulevad lisatagatise nõuded variatsioonitagatise või muud liiki võimendustagatiste, nagu alustamise tagatis või sõltumatu tagatis, vahetamise kontekstis negatiivsete turušokkide korral;
- b) võimalikud sissetulevad nõuded vastaspoolte antud ülemäärase tagatise tagastamiseks;
- c) nõuded, mis tulenevad krediidiasutusele või investeerimisühingule endale antud välise krediidikvaliteedi hinnangu võimalikust langetamisest.

Krediidiasutus või investeerimisühing tagab, et tagatise uuesti kasutamise laad ja periood on kooskõlas tema likviidsusvajadustega ega ohusta tema suutlikkust tagatis õigeaegselt anda või tagastada.

4. Krediidiasutuse või investeerimisühingu juhtorgan ja kõrgem juhtkond peavad olema vastaspoole krediidiriski juhtimisse aktiivselt kaasatud ja tagama selleks piisavate vahendite eraldamise. Kehtestatud peab olema ametlik protsess, mis tagab, et kõrgem juhtkond on teadlik kasutatava mudeliga seotud piirangutest ja selle aluseks olevatest eeldustest ning sellest, milline mõju kõnealustel piirangutel ja eeldustel võib olla mudeli väljundite usaldusväärsusele. Kõrgem juhtkond peab olema teadlik ka turukeskkonna ebakindlusest ja operatiivsetest küsimustest ning sellest, kuidas neid on mudelis kajastatud.

▼ C2

5. Krediidiasutuse või investeerimisühingu vastaspoole krediidiriski positsioonide kohta artikli 287 lõike 2 punkti b kohaselt koostatud igapäevased aruanded tuleb vaadata läbi sellisel juhtkonna tasandil, kellel on piisavalt kõrge positsioon ja volitused anda korraldusi nii üksikute krediidi juhtide või kauplejate võetud positsioonide vähendamiseks kui ka krediidiasutuse või investeerimisühingu vastaspoole krediidiriski kogupositsiooni vähendamiseks.

6. Lõike 1 kohaselt loodud krediidiasutuse või investeerimisühingu vastaspoole krediidiriski juhtimise raamistikku rakendatakse koos sisetiste krediidi- ja kauplemislimiitidega. Krediidi- ja kauplemislimiidid peavad olema seotud krediidiasutuse või investeerimisühingu riskimõetmise mudeliga viisil, mis on järjepidev ning mida krediidi juhid, kauplejad ja kõrgem juhtkond hästi mõistavad. Krediidiasutusel või investeerimisühingul peab olema kehtestatud ametlik protsess riski limiitide rikkumistest asjakohasele juhtkonna tasandile teatamiseks.

7. Krediidiasutuse või investeerimisühingu vastaspoole krediidiriski mõõtmine peab hõlmama krediidiliinide igapäevase ja päevasise kasutamise mõõtmist. Krediidiasutus või investeerimisühing peab mõõtma praegust riskipositsiooni koos tagatisega ja ilma tagatiseta. Krediidiasutus või investeerimisühing peab arvutama ja jälgima nii portfelli kui ka vastaspoole tasandil riskipositsioonide tippu või võimalikku tulevast riskipositsiooni krediidiasutuse või investeerimisühingu valitud usaldusvahemiku juures. Krediidiasutus või investeerimisühing peab võtma arvesse suuri või kontsentreeritud positsioone, sealhulgas omavahel seotud vastaspoolte rühmade lõikes ning majandussektorite ja turgude lõikes.

8. Krediidiasutus või investeerimisühing kehtestab ja rakendab regulaarset ja ranget stressitestimise programmi. Kõrgem juhtkond vaatab nimetatud stressitestimise tulemused perioodiliselt, kuid vähemalt kord kvartalis läbi ning need peavad kajastuma juhtorgani või kõrgema juhtkonna kehtestatud vastaspoole krediidiriski põhimõtetes ja limiitides. Kui stressitestid toovad ilmsiks erilise nõrkuse teatavate asjaolude kogumi suhtes, võtab krediidiasutus või investeerimisühing kohe meetmeid selliste riskide juhtimiseks.

*Artikkel 287***Organisatsioonistruktuurid vastaspoole krediidiriski juhtimiseks**

1. Sisemudeli meetodit kasutav krediidiasutus või investeerimisühing seab sisse ja säilitab:

- a) lõikele 2 vastava riskikontrolli üksuse;
- b) lõikele 3 vastava tagatiste haldamise üksuse.

2. Riskikontrolli üksus vastutab vastaspoole krediidiriski juhtimise süsteemi väljatöötamise ja rakendamise, sealhulgas mudeli algse ja jätkuva valideerimise eest, ning täidab järgmisi funktsioone ja vastab järgmistele nõuetele:

- a) ta vastutab krediidiasutuse või investeerimisühingu vastaspoole riski juhtimise süsteemi väljatöötamise ja rakendamise eest;
- b) ta koostab igapäevaseid aruandeid krediidiasutuse või investeerimisühingu riskimõetmise mudeli väljundite kohta ja analüüsib neid. Kõnealune analüüs hõlmab vastaspoole krediidiriski riskipositsiooni väärtuste näitajate ja kauplemislimiitide vahelise suhte hindamist;

▼ C2

- c) ta kontrollib sisendandmete terviklikkust ning koostab ja analüüsib aruandeid krediidasutuse või investeerimisühingu riskimõõtmise mudeli väljundite kohta, hinnates muu hulgas riskipositsiooni näitajate ning krediidi- ja kauplemislimiitide vahelist suhet;
- d) ta on sõltumatu üksustest, kes vastutavad riskipositsioonide algatamise, pikendamise või nendega kauplemise eest, ja vaba igasugusest lubamatust mõjust;
- e) tal on piisavalt töötajaid;
- f) ta annab aru otse krediidasutuse või investeerimisühingu kõrgemale juhtkonnale;
- g) tema töö on tihedalt integreeritud krediidasutuse või investeerimisühingu igapäevasesse krediidiriski juhtimise protsessi;
- h) tema väljundid moodustavad krediidasutuse või investeerimisühingu krediidiriski ja üldise riskiprofiili planeerimise, jälgimise ja kontrolli protsessi lahutamatu osa.

3. Tagatiste haldamise üksus täidab järgmisi ülesandeid ja funktsioone:

- a) lisatagatise nõuete arvutamine ja esitamine, lisatagatise nõuete üle peetavate vaidluste haldamine ning sõltumatute summade, alustamise tagatiste ja variatsioonitagatiste tasemete kohta täpse igapäevase aruandluse koostamine;
- b) lisatagatise nõuete esitamiseks kasutatavate andmete terviklikkuse kontrollimine ning selle tagamine, et need andmed oleksid järjepidevad ja et neid võrreldaks regulaarselt kõigi asjakohaste krediidasutuse või investeerimisühingu sisemiste andmeallikatega;
- c) tagatise uuesti kasutamise ulatuse jälgimine ja mis tahes selliste muudatuste jälgimine, mis on toimunud krediidasutuse või investeerimisühingu õigustes tema antud tagatisele või tema õigustes, mis seonduvad tema antud tagatiseiga;
- d) asjakohasele juhtkonnale tasandile aru andmine selle kohta, millist liiki tagatisvara kasutatakse uuesti ja millised on sellise uuesti kasutamise tingimused, sealhulgas instrumendid, krediidikvaliteet ja lõpptähtaeg;
- e) krediidasutuse või investeerimisühingu aktsepteeritud üksikutele tagatisvara liikidele kontsentreerumise jälgimine;
- f) kõrgemale juhtkonnale regulaarselt, kuid vähemalt kord kvartalis, tagatiste haldamist käsitleva teabe kohta aruannete esitamine, mis hõlmab teavet saadud ja antud tagatiste liigi ning lisatagatise nõuete üle peetavate vaidluste suuruse, aegumise ja põhjuste kohta. Kõnealune sisemine aruandlus peab kajastama ka nimetatud näitajate trende.

▼ C2

4. Kõrgem juhtkond eraldab löike 1 punkti b kohaselt nõutavale tagatiste haldamise üksusele piisavalt vahendeid tagamaks, et tema süsteemide abil saavutatakse piisav tegevustulemuslikkuse tase, mis on mõõdetav krediidasutuse või investeerimisühingu poolt lisatagatise nõuete esitamise õigeaegsuse ja täpsusega ning krediidasutuse või investeerimisühingu vastaspoolte poolt talle esitatud lisatagatise nõuetele reageerimise õigeaegsusega. Kõrgem juhtkond tagab, et kõnealusel üksusel on piisavalt töötajaid, et menetleda nõudeid ja vaidlusi õigeaegselt ka isegi tõsise turukriisi tingimustes ja et krediidasutusel või investeerimisühingul oleks võimalik piirata oma suurte vaidluste arvu, mis on tingitud tehingumahtudest.

*Artikkel 288***Vastaspoole krediidiriski juhtimise süsteemi läbivaatamine**

Krediidasutus või investeerimisühing viib siseauditi protsessi raames regulaarselt läbi oma vastaspoole krediidiriski juhtimise süsteemi sõltumatu läbivaatamise. Kõnealune läbivaatamine hõlmab artikli 287 kohaselt nõutud kontrolli üksuse ja tagatiste haldamise üksuse tegevuse läbivaatamist ning selles tuleb eelkõige käsitleda vähemalt järgnevat:

- a) artikli 286 kohaselt nõutud vastaspoole krediidiriski juhtimise süsteemi ja protsessi käsitleva dokumentatsiooni piisavus;
- b) artikli 287 lõike 1 punkti a kohaselt nõutud vastaspoole krediidiriski kontrolli üksuse korraldus;
- c) artikli 287 lõike 1 punkti b kohaselt nõutud tagatiste haldamise üksuse korraldus;
- d) vastaspoole krediidiriski näitajate integreerimine igapäevasesse riskijuhtimisse;
- e) *front-office*'i ja *back-office*'i töötajate poolt kasutatav riskihinnastamismudelite ja hindamissüsteemide heakskiitmise protsess;
- f) vastaspoole krediidiriski mõõtmise protsessis mis tahes oluliste muudatuste valideerimine;
- g) riskimõõtmise mudeliga hõlmatud vastaspoole krediidiriski ulatus;
- h) juhtimisteabesüsteemi terviklikkus;
- i) vastaspoole krediidiriski andmete täpsus ja täielikkus;
- j) tagatis- ja tasaarvestuskokkulepetes sisalduvate juriidiliste tingimuste täpne kajastamine riskipositsiooni väärtuse mõõtmisel;
- k) mudelites kasutatavate andmeallikate järjepidevuses, õigeaegsuses ja usaldusväärsuses, sealhulgas nende sõltumatuses veendumine;
- l) volatiilsuse ja korrelatsiooni eelduste täpsus ja asjakohasus;

▼ **C2**

- m) hindamise ja riski ülekandmise arvutuste täpsus;
- n) mudeli täpsuse kontroll artikli 293 lõike 1 punktide b-e kohase sagedase järeltestimise abil;
- o) asjaomaste regulatiivsete nõuete täitmine vastaspoole krediidiriski kontrolli üksuse ja tagatiste haldamise üksuse poolt.

*Artikkel 289***Kasutustest**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud tagavad, et tegeliku oodatava positiivse riskipositsiooni arvutamiseks kasutatava mudeliga leitud riskipositsioonide jaotus on tihedalt integreeritud krediidiasutuse või investeerimisühingu igapäevasesse vastaspoole krediidiriski juhtimise protsessi ja et mudeli väljundeid võetakse arvesse laenuandmise otsustusprotsessis, vastaspoole krediidiriski juhtimises, sisemises kapitali allokeerimises ja äriühingu üldjuhtimises.

2. Krediidiasutus või investeerimisühing tõendab pädevatele asutustele neid rahuldaval viisil, et enne pädevatelt asutustelt sisemudeli meetodi kasutamiseks artikli 283 kohase loa saamist on ta vähemalt ühe aasta jooksul kasutanud oodatava positiivse riskipositsiooni arvutamise aluseks oleva riskipositsioonide jaotuse leidmiseks mudelit, mis vastab üldjoontes käesolevas jaos esitatud nõuetele.

3. Vastaspoole krediidiriski positsioonide jaotuse leidmiseks kasutatav mudel peab olema osaks artikliga 286 nõutavast vastaspoole krediidiriski juhtimise raamistikust. Kõnealune raamistik hõlmab krediidiliinide kasutuse mõõtmist, vastaspoole krediidiriski positsioonide ja muude krediidiriski positsioonide koondamist ja sisemist kapitali allokeerimist.

4. Lisaks oodatavale positiivsele riskipositsioonile peab krediidiasutus või investeerimisühing mõõtma ja juhtima praegusi riskipositsioone. Kui see on asjakohane, peab krediidiasutus või investeerimisühing mõõtma praegust riskipositsiooni nii tagatise arvesse võttes kui ka tagatise arvestamata. Kasutustesti nõue on täidetud, kui krediidiasutus või investeerimisühing kasutab ka muid oodatava positiivse riskipositsiooni arvutamiseks kasutatava mudeliga leitud riskipositsioonide jaotusele tuginevaid vastaspoole krediidiriski näitajaid, näiteks riskipositsioonide tippu.

5. Krediidiasutuse või investeerimisühingu süsteemid peavad olema võimelised hindama oodatavaid riskipositsioone vajadusel igapäevaselt, välja arvatud juhul, kui ta tõendab pädevatele asutustele neid rahuldaval viisil, et tema vastaspoole krediidiriski positsioone silmas pidades on põhjendatud arvutada oodatavaid riskipositsioone väiksema sagedusega. Krediidiasutus või investeerimisühing peab kasutama oodatavate riskipositsioonide hindamiseks prognoosiperioode, mis vastavad asjakohaselt tulevaste rahavoogude ajalisele jaotusele ja lepingute lõpptähtaegadele, ning võtma hindamisel arvesse riskipositsioonide olulisust ja struktuuri.

6. Riskipositsioone tuleb mõõta, jälgida ja kontrollida kõikide tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate lepingute kehtivusaja jooksul, mitte ainult üheaastase perioodi jooksul. Krediidiasutusel või investeerimisühingul peavad olema kehtestatud protseduurid, mis tagavad pärast üheaastast perioodi tekkivatest riskipositsioonidest tulevate vastaspoole riskide tuvastamise ja kontrollimise. Riskipositsiooni prognoositud suurenemist tuleb kasutada sisendina krediidiasutuse või investeerimisühingu sisemise kapitali mudelis.

▼ C2*Artikkel 290***Stressitestimine**

1. Krediidiasutusel või investeerimisühingul peab olema põhjalik stressitestimise programm, mida kasutatakse vastaspoole krediidiriski jaoks, sealhulgas vastaspoole krediidiriski omavahendite nõuete hindamiseks ja mis vastab lõigetes 2-10 sätestatud nõuetele.

2. Kõnealune programm hõlmab selliste võimalike sündmuste ja majandustingimuste tulevaste muutuste kindlakstegemist, mis võiksid avaldada krediidiasutuse või investeerimisühingu krediidiriski positsioonidele ebasoodsat mõju, ja krediidiasutuse või investeerimisühingu selliste muutustega toimetuleku suutlikkuse hindamist.

3. Programmi raames kasutatavaid stressi näitajaid võrreldakse riski ülempiiridega ning krediidiasutus või investeerimisühing võtab neid arvesse osana direktiivi 2013/36/EL artiklis 81 sätestatud protsessist.

4. Programmis võetakse põhjalikult arvesse tehinguid ja koguriskipositsiooni kõigi vastaspoole krediidiriski liikide lõikes seoses konkreetsete vastaspooltega ajalisel raamistikus, mis on piisav, et teostada regulaarset stressitestimist.

5. Programmi raames peab olema ette nähtud vähemalt kord kuus tehtav peamistest tururiski teguritest, nagu intressimäärad, valuutad, aktsiad, krediidiriski marginaalid ja kaubahinnad, tulenevate riskipositsioonide stressitestimine, mis hõlmab krediidiasutuse või investeerimisühingu kõiki vastaspooli, et tuvastada turuhindade ebasoodsas suunas liikumisest tuleneva spetsiifilise riski ülemäärased kontsentreerumised ja vajaduse korral võimaldada krediidiasutusel või investeerimisühingul neid vähendada. Riskipositsioonide stressitestimise, sealhulgas üheteguriliste, mitmeteguriliste ja muude kui turuhindade ebasoodsas suunas liikumisest tulenevate oluliste riskide stressitestimise, ning riskipositsioonide ja krediidivõimelisuse koos stressitestimise raames testitakse vastaspoolte rühmade ja konkreetsete vastaspoolte vastaspoole krediidiriski taset ning krediidiasutuse või investeerimisühingu kui terviku vastaspoole krediidiriski kogutaset.

6. Programmi raames kohaldatakse vähemalt kvartaalseid mitmetegurilise stressitestimise stsenaariume ja hinnatakse olulisi muid kui turuhindade ebasoodsas suunas liikumisest tulenevaid riske, sealhulgas tulukõverast tulenevat riskipositsiooni ja alusriske. Mitmetegurilistes stressitestides käsitletakse vähemalt järgmisi stsenaariume, kus leiab aset järgnev:

- a) toimunud on tugeva mõjuga ebasoodsad majandus- või turusündmused;
- b) turu üldine likviidsus on märkimisväärselt vähenenud;
- c) suur finantsvahendaja likvideerib oma positsioone.

7. Aluseks olevates riskitegurites aset leidvate šokkide raskusaste peab olema kooskõlas stressitesti tegemise eesmärgiga. Maksevõime hindamisel stressitingimustes peavad aluseks olevates riskitegurites aset leidvad šokid olema piisavalt rasked, et võtta arvesse ajaloolisi äärmuslikke turukeskkondi ja äärmuslikke, kuid siiski realiseeruda võivaid halvenenud turutingimusi. Stressitestidega hinnatakse kõnealuste šokkide mõju omavahenditele, omavahendite nõuetele ja kasumile. Igapäevase portfelli jälgimise, riskimaanduse ja kontsentreerumiste haldamise eesmärgil tuleb stressitestimise programmis arvesse võtta ka stsenaariume, mille raskusaste on väiksem, kuid esinemise tõenäosus suurem.

▼ C2

8. Kui see on asjakohane, nähakse programmis ette vastupidised stressitestid, et tuvastada äärmuslikud, kuid siiski realiseeruda võivad stsenaariumid, millega võivad kaasned märkimisväärselt ebasoodsad tagajärjed. Vastupidistes stressitestides võetakse arvesse portfelliga seotud olulise mittelineaarsuse mõju.

9. Programmi raames tehtavate stressitestide tulemuste kohta koostatakse regulaarselt, kuid vähemalt kord kvartalis kõrgemale juhtkonnale aruanded. Tulemuste kohta koostatavad aruanded ja tulemuste analüüs peab hõlmama suurimaid vastaspooltega seonduvaid mõjusid portfelli raames, olulisi kontsentreerumisi portfelli segmentides (samas majandusharus või piirkonnas) ning asjaomaseid konkreetsete portfelliga ja vastaspooltega seonduvaid trende.

10. Kõrgem juhtkond võtab juhtrolli stressitestimise integreerimisel krediidiasutuse või investeerimisühingu riskijuhtimise raamistikku ja riskikäitumise kultuuri ning tagab, et tulemused oleksid otstarbekad ja et neid kasutatakse vastaspoole krediidiriski juhtimiseks. Märkimisväärsete riskipositsioonide stressitestimise tulemusi hinnatakse suuniste alusel, milles on täpsustatud, milline on krediidiasutuse või investeerimisühingu riskivalmidus, ning ülemääraste või kontsentreerunud riskide tuvastamise korral esitatakse need arutamiseks ja meetmete võtmiseks kõrgemale juhtkonnale.

*Artikkel 291***Korrelatsioonirisk**

1. Käesolevas artiklis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „üldine korrelatsioonirisk” – risk, mis tekib juhul, kui vastaspoolte makseviivituse tõenäosus on positiivses korrelatsioonis üldiste tururiski teguritega;
- b) „spetsiifiline korrelatsioonirisk” – risk, mis tekib juhul, kui tulevane nõue konkreetse vastaspoole vastu on positiivses korrelatsioonis vastaspoole makseviivituse tõenäosusega, mis tuleneb vastaspoolega sõlmitud tehingute iseloomust. Krediidiasutust või investeerimisühingut loetakse avatuks spetsiifilisele korrelatsiooniriskile, kui tulevane nõue konkreetse vastaspoole vastu on oodatavalt suur ja ka vastaspoole makseviivituse tõenäosus on suur.

2. Krediidiasutus või investeerimisühing peab vajalikul määral arvestama riskipositsioone, millest tuleneb märkimisväärne spetsiifiline või üldine korrelatsioonirisk.

3. Üldise korrelatsiooniriski väljaselgitamiseks töötab krediidiasutus või investeerimisühing välja stressitestimise ja stsenaariumianalüüsid, et testida riskitegureid, mis on vastaspoole krediidivõimelisusega vastand-suunalises seoses. Sellises testimises võetakse arvesse võimalust, et riskitegurite vaheliste seoste muutumise korral võivad aset leida tõsised šokid. Krediidiasutus või investeerimisühing jälgib üldist korrelatsiooniriski toodete, piirkondade, majandusharude või muude tema majandustegevuse seisukohast oluliste kategooriate lõikes.

4. Krediidiasutusel või investeerimisühingul peavad olema välja töötatud protseduurid iga juriidilise isikuga seonduva spetsiifilise korrelatsiooniriski väljaselgitamiseks, jälgimiseks ja kontrollimiseks alates tehingu algusest kuni selle lõpptähtajani.

▼ C2

5. Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad vastaspoole krediidiriski omavahendite nõuded seoses tehingutega, mille puhul on tuvastatud spetsiifiline korrelatsioonirisk ning mille puhul on olemas õiguslik seos vastaspoole ja börsivälise tuletisinstrumenti alusvara emitendi või artikli 273 lõike 2 punktides b, c ja d osutatud tehingute alusvara emitendi vahel, kooskõlas järgmiste põhimõtetega:

- a) instrumente, mille puhul esineb spetsiifiline korrelatsioonirisk, ei kaasata muude selle vastaspoolega sõlmitud tehingutega samasse tasaarvestatavate tehingute kogumisse, vaid igäüht neist käsitatakse eraldiseisva tasaarvestatavate tehingute kogumina;
- b) igas sellises eraldiseisvas tasaarvestatavate tehingute kogumis võrdub ühe alusvaraga krediidiriski vahetustehingu riskipositsiooni väärtus alusvaraks oleva instrumendi järelejäänud õiglasele väärtusele tekkiva täieliku oodatava kahjuga, tuginedes eeldusele, et alusvara emitent on likvideerimisel;
- c) krediidiasutuse või investeerimisühingu puhul, kes kasutab 3. peatükis sätestatud meetodit, on selliste vahetustehingute makseviivitusest tingitud kahjumäär 100 %;
- d) krediidiasutuse või investeerimisühingu puhul, kes kasutab 2. peatükis sätestatud meetodit, on kohaldatavaks riskikaaluks riskikaal, mida kasutatakse tagamata tehingute puhul;
- e) kõigi muude tehingute puhul, millel on mis tahes sellises eraldiseisvas tasaarvestatavate tehingute kogumis üks alusvara, arvutatakse riskipositsiooni väärtus kooskõlas eeldusega, et sellised alusvaraks olevad võlainstrumentid, mille emitent on vastaspoolega õiguslikult seotud, satuvad ootamatult makseviivitusse. Tehingute puhul, mille tingimuste aluseks on alusvarade kogum või indeks, kohaldatakse selliste asjakohaste alusvaraks olevate võlainstrumentide puhul, mille emitent on vastaspoolega õiguslikult seotud, ootamatu makseviivitusse sattumise eeldust juhul, kui nende mõju on oluline;
- f) selles ulatuses, milles kasutatakse olemasolevaid tururiski arvutusi, mis on tehtud IV jaotise 5. peatüki 4. jaos sätestatud täiendava makseviivituse ja reitingute muutumise riski omavahendite nõuete arvutamiseks ja mis juba sisaldavad makseviivitusest tingitud kahjumäära eeldust, on valemis kasutatavaks makseviivitusest tingitud kahjumäära väärtuseks 100 %.

6. Krediidiasutused ja investeerimisühingud esitavad kõrgemale juhtkonnale ja juhtorgani asjaomasele komisjonile regulaarsed aruanded nii spetsiifiliste kui ka üldiste korrelatsiooniriskide ning kõnealuste riskide juhtimiseks võetud meetmete kohta.

*Artikkel 292***Modelleerimise protsessi terviklikkus**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud tagavad artiklis 284 sätestatud modelleerimise protsessi terviklikkuse, võttes selleks vähemalt järgmised meetmed:

- a) mudel peab kajastama tehingu tingimusi ja spetsifikatsioone õigeaegselt, täielikult ja konservatiivselt;
- b) nimetatud tingimused peavad sisaldama vähemalt lepingu tinglikku väärtust, lõpptähtaega, alusvara, võimendustagatise arvestamise korda ja tasaarvestuskorda;

▼ C2

- c) nimetatud tingimusi ja spetsifikatsioone tuleb hoida andmebaasis, mida tuleb auditeerida ametlikult ja regulaarselt;
- d) tasaarvestuskorra arvessevõtmise protsess, mille raames nõutakse, et juriidiline personal peab kontrollima kõnealuse korra raames toimuva tasaarvestuse õiguslikku jõustatavust;
- e) punktis d nõutava kontrolli tulemused peab punktis c osutatud andmebaasi sisestama sõltumatu üksus;
- f) tehingu tingimusi ja spetsifikatsioone käsitlevate andmete oodatava positiivse riskipositsiooni mudelisse kandmise suhtes tuleb rakendada siseauditit;
- g) kasutusel peavad olema mudeli ja andmeallikasüsteemide vahelised ametlikud võrdlemisprotsessid, et jätkuvalt kontrollida, et oodatav positiivne riskipositsioon kajastaks tehingu tingimusi ja spetsifikatsioone õigesti või vähemalt konservatiivselt.

2. Praeguste riskipositsioonide kindlakstegemiseks kasutatakse praegusi turuandmeid. Krediidiasutus või investeerimisühing võib kalibreerida oma oodatava positiivse riskipositsiooni mudelit, kasutades kas ajaloolisi turuandmeid või turupõhiseid andmeid, et määrata kindlaks aluseks olevate stohastiliste protsesside parameetrid, nagu triiv, volatiilsus ja korrelatsioon. Ajalooliste andmete kasutamise korral peab krediidiasutus või investeerimisühing kasutama vähemalt kolme aasta andmeid. Andmeid tuleb ajakohastada vähemalt kord kvartalis või sagedamini, kui see on vajalik turutingimuste arvessevõtmiseks.

Tegeliku oodatava positiivse riskipositsiooni arvutamiseks stressi kalibreerimist kasutades kasutab krediidiasutus või investeerimisühing tegeliku oodatava positiivse riskipositsiooni kalibreerimiseks kas kolme aasta andmeid, mis sisaldavad tema vastaspoolte krediidiriski marginaalide stressiperioodi, või sellistest stressiperioodidest pärinevaid turupõhiseid andmeid.

Krediidiasutus või investeerimisühing kohaldab nimetatud eesmärgil lõigetes 3, 4 ja 5 sätestatud nõudeid.

3. Krediidiasutus või investeerimisühing tõendab pädevale asutusele teda rahuldaval viisil vähemalt kord kvartalis, et käesoleva lõike kohase arvutuse jaoks kasutatav stressiperiood langeb kokku krediidiriski vahetustehingute suurenenud riskimarginaalide või suurenenud muude (näiteks laenude või äriühingu võlakirjade) krediidiriski marginaalide perioodiga tema selliste vastaspoolte esindusliku valimi puhul, kellel on kaubeldav krediidiriski marginaal. Olukorrades, kus krediidiasutusel või investeerimisühingul ei ole vastaspoolte krediidiriski marginaalide kohta piisavaid andmeid, liigitab ta asjaomase vastaspoolte spetsiifiliste krediidiriski marginaali andmete hulka lähtuvalt piirkonnast, sisereitingust ja majandustegevuse valdkonnast.

4. Kõigi vastaspoolte puhul kasutatavas oodatava positiivse riskipositsiooni mudelis kasutatavad ajaloolised või eeldatavad andmed peavad sisaldama krediidi stressiperioodi andmeid ning neid andmeid tuleb kõnealuses mudelis kasutada viisil, mis on kooskõlas mudeli praegustele andmetele kalibreerimiseks kasutatava meetodiga.

▼ C2

5. Selleks et hinnata, kui tõhus on stressi kalibreerimine tegeliku oodatava positiivse riskipositsiooni jaoks, loob krediidasutus või investeerimisühing mitu võrdlusportfelli, mis on tundlikud peamiste riskitegurite suhtes, millele krediidasutus või investeerimisühing on avatud. Kõnealuste võrdlusportfellide suhtes oleva riskipositsiooni arutamiseks kasutatakse a) stressi metoodikat, mis põhineb praegustel turuväärtustel ja halvenenud turutingimustele kalibreeritud mudeli parameetritel, ja b) stressiperioodi jooksul tekkivat riskipositsiooni, kuid kohaldades sealjuures käesolevas jaos sätestatud meetodit (stressiperioodi lõpu turuväärtus, volatiilsused ja kolmeaastase stressiperioodi korrelatsioonid).

Pädevad asutused nõuavad krediidasutuselt või investeerimisühingult, et ta korrigeeriks oma stressi kalibreerimist, kui kõnealuste võrdlusportfellide riskipositsioonid erinevad üksteisest oluliselt.

6. Krediidasutus või investeerimisühing kohaldab mudeli suhtes valideerimisprotsessi, mis peab olema tema põhimõtetes ja protseduurides selgelt väljendatud. Kõnealuses valideerimisprotsessis:

- a) täpsustatakse, millist tüüpi testimist on vaja läbi viia, et tagada mudeli usaldusväärsus ja selgitada välja tingimused, mille puhul mudeli aluseks olevad eeldused on ebasobivad ja võivad seega põhjustada oodatava positiivse riskipositsiooni liiga väiksena näitamise;
- b) sisaldub selle läbivaatamine, kas mudel on piisavalt põhjalik.

7. Krediidasutus või investeerimisühing peab jälgima asjakohaseid riske ja tal peavad olema kasutusel protseduurid oma tegeliku oodatava positiivse riskipositsiooni hinnangu korrigeerimiseks, kui kõnealused riskid muutuvad oluliseks. Käesoleva lõike kohaldamisel peab krediidasutus või investeerimisühing:

- a) selgitama välja oma riskipositsioonid, mis tulenevad artikli 291 lõike 1 punktis b täpsustatud viisil tekkinud spetsiifilisest korrelatsiooniriskist, ja riskipositsioonid, mis tulenevad artikli 291 lõike 1 punktis a täpsustatud viisil tekkinud üldisest korrelatsiooniriskist, ning juhtima neid riskipositsioone;
- b) riskipositsioonide puhul, millel on ühe aasta järel tõusev riskiprofiil, võrdlema regulaarselt ühe aasta kohta arvatud asjaomase riskipositsiooni näitaja hinnangut riskipositsiooni kogu olemasoluperioodi kohta arvatud sama riskipositsiooni näitajaga;
- c) riskipositsioonide puhul, mille järelejäänud tähtaeg on lühem kui üks aasta, võrdlema regulaarselt asenduskulu (praegust riskipositsiooni) ja realiseerunud riskipositsiooni profiili ning säilitama andmeid, mis võimaldavad sellise võrdluse tegemist.

8. Krediidasutus või investeerimisühing peab kohaldama siseprotseduure, mis võimaldavad tal kontrollida enne tehingu kaasamist tasaarvestatavate tehingute kogumisse seda, et tehing on kaetud õiguslikult jõustatava tasaarvestuskokkuleppega, mis vastab 7. jaos sätestatud nõuetele.

9. Krediidasutus või investeerimisühing, kes kasutab oma vastaspoole krediidiriski maandamiseks tagatist, peab kohaldama siseprotseduure, mis võimaldavad tal veenduda enne oma arvutustes tagatise mõju arvesse võtmist selles, et tagatis vastab 4. peatükis sätestatud õiguskindluse põhimõtetele.

▼ **C2**

10. EBA jälgib erinevaid tavasid selles valdkonnas ning annab vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 16 välja suunised käesoleva artikli kohaldamiseks.

*Artikkel 293***Riskijuhtimissüsteemile esitatavad nõuded**

1. Krediidiasutus või investeerimisühing peab täitma järgmisi nõudeid:

- a) ta täidab III osa IV jaotise 5. peatükis sätestatud kvalitatiivseid nõudeid;
- b) ta rakendab regulaarset järelekontrolli programmi, mille raames võrreldakse mudeli abil leitud riskinäitajaid realiseerunud riskinäitajatega ning staatilistel positsioonidel põhinevaid hüpoteetilisi muutusi realiseerunud näitajatega;
- c) ta teostab oma vastaspoole krediidiriski positsiooni mudeli ja selle abil leitud riskinäitajate suhtes algse valideerimise ja jätkuva regulaarse läbivaatamise. Valideerimine ja läbivaatamine on mudeli arendustegevusest sõltumatu;
- d) juhtorgan ja kõrgem juhtkond osalevad riskikontrolli protsessis ning tagavad krediidiriski ja vastaspoole krediidiriski kontrolli jaoks piisavate vahendite eraldamise. Sellega seoses tuleb artikli 287 lõike 1 punkti a kohaselt loodud sõltumatu riskikontrolli üksuse koostatavad igapäevased aruanded vaadata läbi sellisel juhtkonna tasandil, kellel on piisavalt kõrge positsioon ja volitused anda korraldusi nii üksikute kauplejate võetud positsioonide vähendamiseks kui ka krediidiasutuse või investeerimisühingu koguriskipositsiooni vähendamiseks;
- e) sisemine riskimõõtmiseks kasutatav riskipositsioonide mudel on integreeritud krediidiasutuse või investeerimisühingu igapäevasesse riskijuhtimise protsessi;
- f) riskimõõtmise süsteemi rakendatakse koos sisemiste krediidi- ja kauplemisliimiitidega. Sellega seoses peavad riskipositsioonide limiidid olema seotud krediidiasutuse või investeerimisühingu riskimõõtmise mudeliga viisil, mis on järjepidev ja mida kauplejad, krediidijuhtimise funktsiooni täitjad ja kõrgem juhtkond hästi mõistavad;
- g) krediidiasutus või investeerimisühing tagab, et tema riskijuhtimissüsteem on põhjalikult dokumenteeritud. Eelkõige peavad tal olema riskimõõtmisüsteemi toimimist käsitlevad dokumenteeritud sisetised põhimõtted, kontrollid ja protseduurid ning töökorraldus, mis tagab kõnealuste põhimõtete järgimise;
- h) riskimõõtmisüsteem vaadatakse krediidiasutuse või investeerimisühingu enda siseauditi protsessi raames regulaarselt ja sõltumatult läbi. Kõnealune läbivaatamine hõlmab nii kauplemisüksuste kui ka sõltumatu riskikontrolli üksuse tegevuse läbivaatamist. Üldine riskijuhtimise protsess tuleb läbi vaadata korrapäraste ajavahemike järel (vähemalt kord aastas) ja kõnealuse läbivaatamise käigus tuleb spetsiaalselt käsitleda vähemalt kõiki artiklis 288 osutatud elemente;

▼ **C2**

i) vastaspoole krediidiriski mudelite jätkuv valideerimine, sealhulgas järeldestimine, vaadatakse regulaarselt läbi sellisel juhtkonna tasandil, kellel on piisavad volitused otsustada meetmete üle, mida tuleb võtta mudelite nõrkade külgede parandamiseks.

2. Pädevad asutused võtavad arvesse seda, millises ulatuses võtab krediidasutus või investeerimisühing lõikes 1 sätestatud nõudeid arvesse artikli 284 lõikes 4 sätestatud alfa taseme määramisel. Minimaalse korrutusteguri kohaldamine on aktsepteeritud üksnes selliste krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul, kes täidavad nimetatud nõudeid täielikult.

3. Krediidasutus või investeerimisühing dokumenteerib oma vastaspoole krediidiriski positsiooni mudeli algse ja jätkuva valideerimise protsessi ning mudelite abil riskinäitajate arutamise sellise üksikasjalikkuse tasemega, mis võimaldaks kolmandatel isikutel asjaomase analüüsi ja riskinäitajad taastada. Kõnealusel dokumentatsioonis täpsustatakse, millise sagedusega tehakse järeldestimisanalüüsi ja mis tahes muud jätkuvat valideerimist, kuidas teostatakse valideerimist seoses andmevoogude ja portfelliga ning millised on kasutatavad analüüsid.

4. Krediidasutus või investeerimisühing määratleb kriteeriumid, mille alusel hinnata tema vastaspoole krediidiriski positsiooni mudeleid ja mudeleid, mille abil leitakse sisendid riskipositsiooni arutamiseks, ning tal on kirjalikud põhimõtted, milles on kirjeldatud mudelite mitteaktsepteeritava toimimise tuvastamise ja parandamise protsessi.

5. Krediidasutus või investeerimisühing määratleb selle, kuidas toimub vastaspoole krediidiriski positsiooni mudeli ja selle riskinäitajate valideerimise eesmärgil tüüpiliste vastaspoole portfelliga moodustamine.

6. Prognoositavate jaotuste leidmiseks kasutatavate vastaspoole krediidiriski positsiooni mudelite ja nende riskinäitajate valideerimisel tuleb arvesse võtta rohkem kui ühte prognoositava jaotuse statistikat.

*Artikkel 294***Valideerimismõuded**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud tagavad osana oma vastaspoole krediidiriski mudeli ja selle riskinäitajate algsest ja jätkuvast valideerimisest järgmiste nõuete täitmise:

- a) krediidasutus või investeerimisühing teostab järeldestimist, kasutades ajaloolisi andmeid tururiski tegurite muutuste kohta enne pädevatelt asutustelt artikli 283 lõike 1 kohase loa saamist. Järeldestimises võetakse arvesse mitmeid erinevaid vähemalt üheaastaseid erineva alguskuupäevaga prognoosiperioode, mis hõlmavad väga erinevaid turutingimusi;
- b) krediidasutus või investeerimisühing, kes kasutab artikli 285 lõike 1 punktis b sätestatud meetodit, valideerib oma mudeli regulaarselt, et testida, kas realiseerunud praegused riskipositsioonid on kooskõlas kõigi ühe aasta sisse jäävate võimendustagatise perioodide kohta tehtud prognoosidega. Kui mõnede tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate tehingute lõpptähtaeg on lühem kui üks aasta ja kõnealusel kogumi tundlikkus riskitegurite suhtes on ilma nende tehinguteta suurem, võetakse valideerimisel seda arvesse;

▼ C2

- c) ta teostab oma vastaspoole krediidiriski positsiooni mudeli ja selle asjakohaste riskinäitajate toimimise ning tururiskitegurite prognooside järeltestimist. Tagatisega tehingute puhul hõlmavad arvesse võetavad prognoosiperioodid prognoosiperioode, mis kajastavad tagatud või võimendusega kauplemise puhul kohaldatavaid tüüpilisi riski võimendustagatise perioode;
- d) kui mudeli valideerimine näitab, et tegelik oodatav positiivne riskipositsioon on alahinnatud, võtab krediidasutus või investeerimisühing vajalikud meetmed mudeli ebatäpsuse korrigeerimiseks;
- e) ta testib osana mudeli algsest ja jätkuvast valideerimise protsessist hinnastamise mudeleid, mida kasutatakse vastaspoole krediidiriski positsiooni arvutamiseks kindla stsenaariumi alusel, mis käsitleb tururiski teguritele tulevikus tekkivaid šokke. Optsioonide hinnastamise mudelites tuleb arvesse võtta optsiooni väärtuse mittelineaarstust tururiski tegurite suhtes;
- f) vastaspoole krediidiriski positsiooni mudelis võetakse arvesse tehingupõhist teavet, mis on vajalik, et võtta riskipositsioonid tasaarvestatavate tehingute kogumi tasandil kokku. Krediidasutus või investeerimisühing veendub selles, et tehingud määratakse mudelisiseseelt asjakohasesse tasaarvestatavate tehingute kogumisse;
- g) vastaspoole krediidiriski positsiooni mudel sisaldab tehingupõhist teavet, mis võimaldab võtta arvesse võimendustagatise kasutamise mõju. Selles võetakse arvesse nii võimendustagatise praegust summat kui ka võimendustagatise, mida antakse tulevikus vastaspoole vahel üle. Sellises mudelis tuleb arvesse võtta võimendustagatise lepingute (ühe- või kahepoolsete) olemust, lisatagatise nõuete sagedust, riski võimendustagatise perioodi, võimendustagatise riskipositsiooni madalaimat künnist, mida krediidasutus või investeerimisühing on valmis aktsepteerima, ja minimaalset ülekandesummat. Sellise mudeliga kas hinnatakse antud tagatise turuhinnaks ümber arvatud väärtuse muutust või kohaldatakse 4. peatükis sätestatud eeskirju;
- h) mudeli valideerimisprotsessi koosseisu kuulub tüüpiliste vastaspoole portfelli staatilise ajalooline järeltestimine. Krediidasutus või investeerimisühing teostab sellist järeltestimist mitme tüüpilise kas tegeliku või hüpoteetilise vastaspoole portfelli alusel korrapärase ajavahemike järel. Kõnealused tüüpilised portfellid tuleb valida selle alusel, kui tundlikud nad on selliste oluliste riskitegurite ja riskitegurite kombinatsioonide suhtes, millele krediidasutus või investeerimisühing on avatud;
- i) krediidasutus või investeerimisühing teostab järeltestimist, mille eesmärk on testida vastaspoole krediidiriski positsiooni mudelis kasutatavaid peamisi eeldusi ja asjaomaseid riskinäitajaid, sealhulgas sama riskiteguri erinevate tähtaegade vahelist modelleeritud suhet ja erinevate riskitegurite vahelisi modelleeritud suhteid;
- j) vastaspoole krediidiriski positsiooni mudeli ja selle riskinäitajate toimimise suhtes kohaldatakse asjakohaseid järeltestimise tavasid. Järeltestimise programmi abil peab olema võimalik tuvastada tegeliku oodatava positiivse riskipositsiooni mudeli riskinäitajate halb toimimine;

▼ C2

- k) krediidasutus või investeerimisühing valideerib oma vastaspoole krediidiriski positsiooni mudelid ja kõik riskinäitajad perioodide puhul, mis on proportsionaalsed selliste tehingute lõpptähtaegadega, mille suhtes riskipositsioon arvutatakse sisemudeli meetodit kasutades kooskõlas artikliga 283;
- l) krediidasutus või investeerimisühing testib osana mudeli jätkuvast valideerimise protsessist regulaarselt hinnastamismudeleid, mida kasutatakse vastaspoole riskipositsioonide arvutamiseks, võrreldes neid asjakohaste sõltumatute võrdlusnäitajatega;
- m) krediidasutuse või investeerimisühingu vastaspoole krediidiriski positsiooni mudeli ja asjakohaste riskinäitajate jätkuv valideerimine sisaldab hinnangut hiljutise toimimise adekvaatsuse kohta;
- n) krediidasutus või investeerimisühing hindab osana algsest ja jätkuvast valideerimise protsessist vastaspoole krediidiriski positsiooni mudeli parameetrite ajakohastamise sagedust;
- o) vastaspoole krediidiriski positsiooni mudelite algse ja jätkuva valideerimise raames hinnatakse, kas vastaspoole tasandi ja tasaarvestatavate tehingute kogumi riskipositsiooni arvutused on asjakohased.

2. Alfa ja tegeliku oodatava positiivse riskipositsiooni korrutise asemel võib pädevate asutuste eelneval nõusolekul kasutada näitajat, mis on konservatiivsem kui iga vastaspoole jaoks regulatiivse riskipositsiooni väärtuse arvutamiseks kasutatav näitaja. Suhtelise konservatiivsuse taset hinnatakse pädevatelt asutustelt algse heakskiidu saamisel ja oodatava positiivse riskipositsiooni mudelite korrapärase järelevalve käigus. Krediidasutus või investeerimisühing valideerib kõnealuse konservatiivsuse regulaarselt. Mudeli toimimise jätkuv hindamine hõlmab kõiki vastaspooli, kelle puhul mudelit kasutatakse.

3. Kui järeeltestimine näitab, et mudel ei ole piisavalt täpne, tühistavad pädevad asutused mudeli kasutamiseks antud heakskiidu või kehtestavad asjakohased meetmed selle tagamiseks, et mudelit viivitamatult parandataks.

7. jagu

Lepinguline tasaarvestus*Artikkel 295***Lepingulise tasaarvestuse aktsepteerimine riski vähendavana**

Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad kooskõlas artikliga 298 käsitleda riski vähendavana ainult järgmist liiki lepingujärgseid tasaarvestuskokkuleppeid, tingimisel et pädevad asutused on tasaarvestuskokkulepet artikli 296 kohaselt aktsepteerinud ning krediidasutus või investeerimisühing täidab artiklis 297 sätestatud nõudeid:

▼ C2

- a) krediidasutuse või investeerimisühingu ja tema vastaspoole vahelised kahepoolsed uuenduslepingud, mille alusel vastastikused nõuded ja kohustused ühendatakse automaatselt nii, et iga uuendamise tagajärjel fikseeritakse ühtne netosumma ja jõustub uus poolte jaoks siduv leping, mis asendab kõik varasemad lepingud ja kõik neist tulenevad poolte vahelised kohustused;
- b) muud kahepoolsed kokkulepped krediidasutuse või investeerimisühingu ja tema vastaspoole vahel;
- c) lepingujärgsed toodetevahelised tasaarvestuskokkulepped krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul, kes on saanud heakskiidu 6. jaos sätestatud meetodi kasutamiseks kõnealuse meetodi rakendusallasse kuuluvate tehingute puhul. Pädevad asutused edastavad EBA-le heakskiidetud lepingujärgsete toodetevaheliste tasaarvestuskokkulepete loetelu.

Konsolideerimisgruppi kuuluvate erinevate juriidiliste isikute vaheliste tehingute tasaarvestust omavahendite nõuete arvutamisel ei aktsepteerita.

*Artikkel 296***Lepingujärgsete tasaarvestuskokkulepete aktsepteerimine**

1. Pädevad asutused aktsepteerivad lepingujärgset tasaarvestuskokkulepet ainult juhul, kui täidetud on lõikes 2 ja kui see on asjakohane, siis lõikes 3 sätestatud tingimused.

2. Kõik lepingujärgsed tasaarvestuskokkulepped, mida krediidasutus või investeerimisühing käesoleva osa kohaselt riskipositsiooni väärtuse kindlaksmääramisel kasutab, peavad vastama järgmistele tingimustele:

- a) krediidasutus või investeerimisühing on sõlminud vastaspoolega lepingujärgse tasaarvestuskokkuleppe, millest tuleneb ühtne juriidiline kohustus, mis katab kõik tasaarvestuskokkuleppega hõlmatud tehingud selliselt, et vastaspoole makseviivituse korral oleks krediidasutusel või investeerimisühingul õigus saada või kohustus maksta üksnes tasaarvestuskokkuleppega hõlmatud individuaalsete tehingute positiivsete ja negatiivsete turuväärtuste netosumma;
- b) krediidasutus või investeerimisühing on teinud pädevatele asutustele kättesaadavaks kirjalikud põhjendatud õiguslikud hinnangud selle kohta, et tasaarvestuskokkuleppe õigusliku vaidlustamise korral ei ületa krediidasutuse või investeerimisühingu nõuded ja kohustused punktis a osutatud nõudeid ja kohustusi. Õiguslikus hinnangus osutatakse kohaldatavale õigusele:
 - i) jurisdiktsioon, kus vastaspool on asutatud;
 - ii) kui tegemist on ettevõtja filiaaliga, mis asub muus riigis kui see, kus ettevõtja on asutatud, siis filiaali asukohariigi jurisdiktsioon;
 - iii) jurisdiktsioon, mille õigus reguleerib tasaarvestuskokkuleppega hõlmatud individuaalseid tehinguid;

▼ C2

- iv) jurisdiktsioon, mille õigus reguleerib mis tahes lepingut või kokkulepet, mis on vajalik lepingujärgse tasaarvestuse teostamiseks;
- c) igast vastaspoolest tulenev krediidirisk summeeritakse, saades tulemuseks ühtse õigusliku riskipositsiooni, mis hõlmab kõiki iga vastaspoolega sõlmitud tehinguid. Saadud koondpositsioone kasutatakse krediidilimiitide määramisel ja sisemise kapitali arvutamisel;
- d) leping ei sisalda tingimusi, mille kohaselt vastaspoole makseviivituse korral on makseviivituses mitteoleval poolel lubatud tasuda makseviivituses olevale poolele maksed osaliselt või neid üldse mitte tasuda (s.o mittetäitmisklausel), isegi juhul, kui makseviivituses olev pool on netovõlausaldaja.

Kui mis tahes pädev asutus ei ole veendunud selles, et lepingujärgne tasaarvestus on juriidiliselt kehtiv ja jõustatav iga punktis b osutatud jurisdiktsiooni õiguse alusel, ei aktsepteerita lepingujärgset tasaarvestuskokkulepet riski vähendavana kummagi vastaspoole puhul. Pädevad asutused teavitavad üksteist sellest.

3. Punktis b osutatud õiguslike hinnangute koostamisel võib lähtuda lepingulise tasaarvestuse liikidest. Lepingujärgsed toodetevahelised tasaarvestuskokkulepped peavad vastama järgmistele lisatingimustele:

- a) lõike 2 punktis a osutatud netosumma all mõistetakse iga hõlmatava kahepoolse raamlepingu positiivse või negatiivse väärtuse netosummat lepingu lõpetamisel ning üksiktehingu positiivse või negatiivse turuväärtuse netosummat (toodetevaheline netosumma);
- b) lõike 2 punktis b osutatud õiguslikes hinnangutes käsitletakse kogu lepingujärgse toodetevahelise tasaarvestuskokkuleppe kehtivust ja jõustatavust vastavalt kõnealuse kokkuleppe tingimustele ning tasaarvestuskorra mõju iga hõlmatud üksiku kahepoolse tasaarvestuse raamlepingu olulistele sätetele.

*Artikkel 297***Krediidiasutuste ja investeerimisühingute kohustused**

1. Krediidiasutusel või investeerimisühingul peavad olema protseduurid, mis tagavad tema lepingulise tasaarvestuse õigusliku kehtivuse ja jõustatavuse läbivaatamise, pidades silmas muutusi artikli 296 lõike 2 punktis b osutatud asjaomaste jurisdiktsioonide õigusaktides.

2. Krediidiasutus või investeerimisühing säilitab kogu nõutava dokumentatsiooni oma lepingulise tasaarvestuse kohta.

3. Krediidiasutus või investeerimisühing võtab tasaarvestuse mõju arvesse iga vastaspoole krediidiriski koondpositsiooni mõõtmisel ning lähtub kõnealuse mõõtmise mõjust asjaomase vastaspoole krediidiriski juhtimisel.

▼ C2

4. Artiklis 295 osutatud toodetevaheliste tasaarvestuskokkulepete puhul peavad krediidasutusel või investeerimisühingul olema artikli 296 lõike 2 punkti c kohased protseduurid selle kontrollimiseks, et iga tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluv tehing oleks hõlmatud artikli 296 lõike 2 punktis b osutatud õigusliku hinnanguga.

Võttes arvesse lepingujärgset toodetevahelist tasaarvestuskokkulepet, peab krediidasutus või investeerimisühing jätkuvalt vastama kohaldatavatele kahepoolse tasaarvestuse aktsepteeritavusele esitatavatele nõuetele ja 4. peatükis sätestatud krediidiriski maandamise arvessevõtmise nõuetele iga hõlmatud üksiku kahepoolse raamlepingu ja tehingu puhul.

*Artikkel 298***Mõju, mis tuleneb tasaarvestuse aktsepteerimisest riski vähendavana**

1. Lepingujärgsete tasaarvestuskokkulepete suhtes kohaldatakse järgmist käsitlust:

a) 5. ja 6. jao kohaldamisel aktsepteeritakse tasaarvestust vastavalt kõnealustes jagudes sätestatule;

b) uuenduslepingute puhul võib asjaomaste brutosummade asemel kaaluda kõnealustes lepingutes fikseeritud ühtseid netosummasid.

3. jao kohaldamisel võivad krediidasutused ja investeerimisühingud võtta uuenduslepingut arvesse järgneva kindlaksmääramisel:

i) artikli 274 lõikes 1 osutatud praegune asenduskulu;

ii) artikli 274 lõikes 2 osutatud põhisumma tinglikud väärtused või alusvara väärtused.

4. jao kohaldamisel võivad krediidasutused ja investeerimisühingud artikli 275 lõikes 1 osutatud tingliku väärtuse kindlaksmääramisel võtta uuenduslepingut arvesse põhisumma tingliku väärtuse arvutamisel. Sel juhul kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud tabelis 3 esitatud protsendimäärasid;

c) muude tasaarvestuskokkulepete puhul kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud 3. jagu järgmiselt:

i) artikli 274 lõikes 2 osutatud praeguse asenduskulu leidmiseks tasaarvestuskokkuleppega hõlmatud lepingute puhul võetakse arvesse kokkuleppes tulenevat tegelikku hüpoteetilist netoasenduskulu; kui tasaarvestusest tuleneb netoasenduskulu arvutava krediidasutuse või investeerimisühingu jaoks netokohustus, loetakse praeguseks asenduskuluks null;

ii) artikli 274 lõikes 2 osutatud potentsiaalse tuleviku krediidiriski positsiooni väärtust vähendatakse kõigi tasaarvestuskokkuleppega hõlmatud lepingute puhul järgmise valemi kohaselt:

▼ C2

$$PCE_{red} = 0.4 \cdot PCE_{gross} + 0.6 \cdot NGR \cdot PCE_{gross}$$

kus

PCE_{red} = kõigi asjaomase vastaspoolega sõlmitud juriidiliselt kehtiva kahepoolse tasaarvestuskokkuleppega hõlmatud lepingute potentsiaalse tuleviku krediidiriski positsiooni vähendatud väärtus;

PCE_{gross} = kõigi asjaomase vastaspoolega sõlmitud juriidiliselt kehtiva kahepoolse tasaarvestuskokkuleppega hõlmatud lepingute potentsiaalse tuleviku krediidiriski positsiooni väärtuste summa, mille arvutamiseks korrutatakse kõnealuste lepingute põhisummade tinglikud väärtused tabelis 1 esitatud protsendimääradega;

NGR = neto-bruto suhtarv, mis leitakse kõigi asjaomase vastaspoolega sõlmitud juriidiliselt kehtiva kahepoolse tasaarvestuskokkuleppega hõlmatud lepingute netoasenduskulu (lugeja) ja kõigi kõnealuse vastaspoolega sõlmitud juriidiliselt kehtiva kahepoolse tasaarvestuskokkuleppega hõlmatud lepingute brutoasenduskulu (nimetaja) jagatisena.

2. Potentsiaalse tuleviku krediidiriski positsiooni arvutamisel lõikes 1 esitatud valemi põhjal võivad krediidasutused ja investeerimisühingud käsitleda tasaarvestuskokkuleppega hõlmatud täiesti sarnaseid lepinguid ühe lepinguna, mille tinglik põhisumma võrdub netolaekumistega.

Artikli 275 lõike 1 kohaldamisel võivad krediidasutused ja investeerimisühingud käsitleda tasaarvestuskokkuleppega hõlmatud täiesti sarnaseid lepinguid ühe lepinguna, mille tinglik põhisumma võrdub netolaekumistega, kusjuures tinglikud põhisummad korrutatakse tabelis 3 esitatud protsendimääradega.

Käesoleva lõike kohaldamisel käsitletakse täiesti sarnaste lepingutena valuutaforvardid või muid sarnaseid lepinguid, mille tinglik põhisumma võrdub rahavooga, kui rahavoog peab lepingujärgselt laekuma samal väärtuspäeval ja täielikult samas valuutas.

3. Kõigi muude tasaarvestuskokkuleppega hõlmatud lepingute puhul võib kohaldatavaid protsendimäärasid vähendada vastavalt tabelis 6 osutatule:

Tabel 6

Esialgne tähtaeg	Intressimääralepingud	Välisvaluuta lepingud
Kuni üks aasta	0,35 %	1,50 %
Rohkem kui üks aasta, kuid mitte üle kahe aasta	0,75 %	3,75 %
Täiendav juurdearvestus iga lisanduva aasta kohta	0,75 %	2,25 %

▼ **C2**

4. Intressimääralepingute puhul võivad krediidasutused ja investeerimisühingud pädevate asutuste nõusolekul valida kas esialgse või järelejäänud tähtaja.

8. jagu

Kauplemisportfelli kuuluvad kirjed*Artikkel 299***Kauplemisportfelli kuuluvad kirjed**

1. Käesoleva artikli kohaldamise eesmärgil sisaldab II lisa viidet krediidiriski ülekandmiseks kasutatavatele tuletisinstrumentidele, millele on osutatud direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jao punktis 8.

2. Kauplemisportfelli kuuluvate kirjete riskiga kaalutud vara arvutamisel vastaspoole riski puhul täidavad krediidasutused ja investeerimisühingud järgmisi põhimõtteid:

a) kogutulu vahetustehingu krediituletisinstrumentide ja krediidiriski vahetustehingu krediituletisinstrumentide puhul leitakse 3. jaos sätestatud meetodi kohane potentsiaalne tuleviku krediidiriski positsioon selliselt, et korrutatakse instrumendi nimiväärtus järgmiste protsendimääradega:

i) 5 %, kui krediituletisinstrumendi tingimuste aluseks olev võlainstrument on selline, et kui sellest tuleneks krediidasutuse või investeerimisühingu jaoks otsene riskipositsioon, siis käsitletakse seda III osa IV jaotise 2. peatüki kohaselt kvalifitseeruva kirjena;

ii) 10 %, kui krediituletisinstrumendi tingimuste aluseks olev võlainstrument on selline, et kui sellest tuleneks krediidasutuse või investeerimisühingu jaoks otsene riskipositsioon, siis ei käsitletakse seda III osa IV jaotise 2. peatüki kohaselt kvalifitseeruva kirjena.

Juhul kui krediidasutuse või investeerimisühingu jaoks tuleneb krediidiriski vahetustehingust riskipositsioon, mis kujutab endast pikka positsiooni alusvaras, võib potentsiaalse tuleviku krediidiriski positsiooni protsendimääraks võtta 0 %, välja arvatud juhul, kui krediidiriski vahetustehingu tingimused näevad ette tehingu arveldamise sellise üksuse maksejõuetuse korral, kelle jaoks tuleneb asjaomasest vahetustehingust riskipositsioon, mis kujutab endast lühikest positsiooni alusvaras, seda isegi juhul, kui alusvara ise ei ole makseviivituses.

Juhul kui krediituletisinstrument pakub krediidiriski kaitset krediituletisinstrumendi alusvaraks oleva mitme võlainstrumendi hulgast sellele, mille puhul leiab aset n-arvu järjekohaga makseviivitus, lähtub krediidasutus või investeerimisühing selle kindlaksmääramisel, millist esimeses lõigus sätestatud protsendimääradest kohaldatakse, krediituletisinstrumendi alusvaraks oleva n-arvu järjekohaga kõige madalama krediidikvaliteediga võlainstrumendist, mida juhul, kui see kuuluks krediidasutusele või investeerimisühingule, käsitletakse III osa IV jaotise 2. peatüki kohaselt kvalifitseeruva kirjena;

b) krediidasutused ja investeerimisühingud ei kasuta finantstagatise mõju arvessevõtmiseks artiklis 222 sätestatud finantstagatise mõju arvutamise lihtmeetodit;

▼ C2

- c) kauplemisportfellis hoitavate repotehingute ning väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingute puhul võivad krediidiasutused ja investeerimisühingud aktsepteeritud tagatisena arvesse võtta kõiki finantsinstrumente ja kaupu, mille kauplemisportfelli kuulumine on aktsepteeritav;
- d) riskipositsioonide korral, mis tulenevad kauplemisportfellis hoitava-test börsivälistest tuletisinstrumentidest, võivad krediidiasutused ja investeerimisühingud aktsepteeritava tagatisena arvesse võtta kaupu, mille aktsepteeritud tagatisena kauplemisportfelli kuulumine on aktsepteeritav;
- e) volatiilsusega korrigeerimiste arvutamiseks juhul, kui asjaomase tehingu raames antakse laenuks, müüakse või esitatakse või võetakse laenuks, ostetakse või saadakse kas koos tagatisega või muul viisil selliseid finantsinstrumente või kaupasid, mis ei ole 4. peatüki kohaselt aktsepteeritavad, ja kui krediidiasutus või investeerimisühing kasutab 4. peatüki 3. jao kohast regulatiivsete volatiilsuskoeffitsientide meetodit, siis käsitlevad krediidiasutused ja investeerimisühingud kõnealuseid instrumente ja kaupu samamoodi nagu tunnustatud börsil noteeritud põhiindeksisse mittekaasatud aktsiaid;
- f) kui krediidiasutus või investeerimisühing kasutab selliste finantsinstrumentide või kaupade puhul, mis ei ole 4. peatüki kohaselt aktsepteeritavad, 4. peatüki 3. jao kohast sisehinnangutel põhinevate volatiilsuskoeffitsientide meetodit, siis arvutab ta iga üksiku kirje jaoks volatiilsusega korrigeerimised. Kui krediidiasutus või investeerimisühing on saanud heakskiidu 4. peatükis määratletud sisemudelitel põhineva meetodi kasutamiseks, võib ta seda meetodit kohaldada ka kauplemisportfelli puhul;
- g) seoses selliste tasaarvestuse raamlepingute arvessevõtmisega, mis käsitlevad repotehinguid, väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehinguid või muid kapitaliturupõhiseid tehinguid, võtavad krediidiasutused ja investeerimisühingud kauplemisportfelli kuuluvate ja sellesse mittekuuluvate positsioonide vahelist tasaarvestust arvesse ainult juhul, kui tasaarvestatavad tehingud vastavad järgmistele tingimustele:
- i) kõiki tehinguid hinnatakse igapäevaselt turuhinnas;
 - ii) mis tahes instrumente, mis on tehingute raames laenuks võetud, ostetud või saadud, võib võtta 4. peatüki kohaselt aktsepteeritud finantstagatisena arvesse, ilma sealjuures käesoleva lõike punkte c-f kohaldamata;
- h) kui kauplemisportfelli kuuluv krediituletisinstrument moodustab osa sisemisest riskimaandusest ja krediidiriski kaitse on käesoleva määruse kohaselt kooskõlas artikliga 204 aktsepteeritav, kohaldavad krediidiasutused ja investeerimisühingud üht järgmistest meetoditest:
- i) käsitlevad seda selliselt, nagu kõnealuses krediituletisinstrumentis olevast positsioonist ei tuleneks vastaspoole riski;
 - ii) võtavad vastaspoole krediidiriski omavahendite nõuete arvutamisel järjepidevalt arvesse kõiki kauplemisportfelli kuuluvaid krediituletisinstrumente, mis moodustavad osa sisemisest riskimaandusest või on ostetud vastaspoole krediidiriski positsiooni kaitseks, kui krediidiriski kaitset võetakse 4. peatüki kohaselt aktsepteeritavana arvesse.

▼ **C2**

9. jagu

Omavahendite nõuded keskse vastaspoole vastu olevate nõuete puhul*Artikkel 300***Mõisted**

Käesolevas jaos kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „pankrotivarast välistatud” – seoses kliendi varadega tähendab see seda, et on olemas tulemuslik kord, millega tagatakse, et keskse vastaspoole või kliiriva liikme maksejõuetuse korral ei ole need varad kättesaadavad vastavalt kas selle keskse vastaspoole või kliiriva liikme võlausaldajatele, või et varad ei ole kliirivale liikmele kättesaadavad selleks, et katta kahjusid, mida ta kandis muu kliendi või muude klientide maksejõuetuse tagajärjel kui klient, kellelt need varad saadi;
- 2) „keskse vastaspoolega seotud tehing” – kliendi ja kliiriva liikme vaheline artikli 301 lõikes 1 loetletud leping või tehing, mis on otseselt seotud kõnealuse kliiriva liikme ja keskse vastaspoole vahelise nimetatud lõikes loetletud lepingu või tehinguga;
- 3) „kliiriv liige” – määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 14 määratletud kliiriv liige;
- 4) „klient” – määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 15 määratletud klient või ettevõtja, kes on loonud kaudse kliirimiskorra kliiriva liikmega vastavalt nimetatud määruse artikli 4 lõikele 3.

*Artikkel 301***Reguleerimisala**

1. Käesolevat jagu kohaldatakse järgmiste keskse vastaspoolega sõlmitud lepingute ja tehingute suhtes seni, kuni need kehtivad:

- a) krediitditletisinstrumendid ja II lisas loetletud lepingud;
- b) repotehingud;
- c) väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingud;
- d) pika arveldustähtajaga tehingud;
- e) võimenduslaenu tehingud.

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad valida, kas kohaldada lõikes 1 loetletud kehtivate lepingute ja tehingute suhtes, mis on sõlmitud nõuetele vastava keskse vastaspoolega, üht järgmisest kahest käsitlusest:

- a) kauplemisriski positsioonide ja tagatisfondi osamaksudest tulenevate riskipositsioonide suhtes kohaldatav käsitlus, mis on sätestatud vastavalt artiklis 306, välja arvatud nimetatud artikli lõike 1 punktis b sätestatud käsitlus, ja artiklis 307;

▼ **C2**

b) artiklis 310 sätestatud käsitlus.

3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad artiklis 306 sätestatud käsitlust, välja arvatud nimetaud artikli lõike 1 punktis a sätestatud käsitlus, ja artiklis 309 sätestatud käsitlust, kui see on asjakohane, käesoleva artikli lõikes 1 loetletud kehtivate lepingute ja tehingute suhtes, mis on sõlmitud nõuetele mittevastava keskse vastaspoolega.

*Artikkel 302***Keskse vastaspoole vastu olevate nõuete jälgimine**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud jälgivad kõiki keskse vastaspoole vastu olevaid nõudeid ning kehtestavad korra, mille alusel esitatakse nende nõuete kohta korrapäraselt teavet kõrgemale juhtkonnale ja juhtorgani asjakohasele komisjonile või komisjonidele.

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud hindavad nõuete kohaste stsenaariumianalüüside ja stressitestimise abil, kas omavahendite tase seoses nõuetega keskse vastaspoole vastu, sealhulgas potentsiaalsed tuleviku krediidiriski positsioonid, tagatisfondi osamaksudest tulenevad riskipositsioonid ja juhul, kui krediidiasutus või investeerimisühing tegutseb kliiriva liikmena, siis artiklis 304 sätestatud lepingulistest kokkulepetest tulenevad nõuded, on nimetatud nõuetega seotud riske arvestades piisav.

*Artikkel 303***Kliirivate liikmete keskse vastaspoole vastu olevate nõuete käsitlemine**

Kui krediidiasutus või investeerimisühing tegutseb kliiriva liikmena, kas oma tarbeks või kliendi ja keskse vastaspoole vahelise finantsvahendajana, arvutab ta keskse vastaspoole vastu olevate nõuete omavahendite nõuded vastavalt artikli 301 lõigetele 2 ja 3.

*Artikkel 304***Kliirivate liikmete klientide vastu olevate nõuete käsitlemine**

1. Kui krediidiasutus või investeerimisühing tegutseb kliiriva liikmena ning tegutseb kliiriva liikme õigustes kliendi ja keskse vastaspoole vahelise finantsvahendajana, arvutab ta omavahendite nõuded oma keskse vastaspoolega seotud tehingute puhul kliendiga vastavalt käesoleva peatüki jagudele 1 kuni 8 ja III osa VI jaotisele.

2. Kui kliiriva liikmena tegutsev krediidiasutus või investeerimisühing sõlmib teise kliiriva liikme kliendiga lepingupõhise kokkuleppe, mis vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 48 lõigetele 5 ja 6 soodustab käesoleva määruse artikli 305 lõike 2 punktis b osutatud positsioonide ja tagatiste ülekandmist selle kliendi puhul, ja see lepingupõhine kokkulepe toob krediidiasutuse või investeerimisühingu jaoks kaasa tingimusliku kohustuse, siis võib see krediidiasutus või investeerimisühing kohaldada kõnealuse tingimusliku kohustuse suhtes riskipositsiooni väärtust null.

▼ **C2**

3. Kliiriva liikmena tegutsev krediidasutus või investeerimisühing võib omavahendite nõuete arvutamiseks kliendi vastu olevate nõuete puhul, kui ta arvutab need kooskõlas sisemudeli meetodiga, kohaldada lühemat riski võimendustagatise perioodi. Krediidasutuste ja investeerimisühingute kohaldatav riski võimendustagatise periood ei või olla viiest päevast lühem.

4. Kliiriva liikmena tegutsev krediidasutus või investeerimisühing võib korrutada oma EAD skalaariga omavahendite nõuete arvutamiseks kliendi vastu olevate nõuete puhul, kui ta arvutab need turuväärtuse meetodi, standardmeetodi või esmase riskipositsiooni meetodi kohaselt. Skalaarid, mida krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada võivad, on järgmised:

- a) 0,71 viiepäevase riski võimendustagatise perioodi korral;
- b) 0,77 kuuepäevase riski võimendustagatise perioodi korral;
- c) 0,84 seitsmepäevase riski võimendustagatise perioodi korral;
- d) 0,89 kaheksapäevase riski võimendustagatise perioodi korral;
- e) 0,95 üheksapäevase riski võimendustagatise perioodi korral;
- f) 1 kümnepäevase või pikema riski võimendustagatise perioodi korral.

5. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks riski võimendustagatise perioodid, mida krediidasutused ja investeerimisühingud lõigete 3 ja 4 kohaldamisel kasutada võivad.

Kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõude väljatöötamisel kohaldab EBA järgmisi põhimõtteid:

- a) määrab kindlaks riski võimendustagatise perioodi artikli 301 lõikes 1 loetletud iga lepingute ja tehingute liigi jaoks;
- b) punkti a kohaselt kindlaks määratud riski võimendustagatise perioodid kajastavad nimetatud punktis osutatud lepingute ja tehingute sulgemisperioodi.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 30. juuniks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

Artikkel 305

Klientide riskipositsioonide käsitlemine

1. Kui krediidasutus või investeerimisühing on klient, arvutab ta omavahendite nõuded oma kliiriva liikmega tehtud keskse vastaspoolega seotud tehingute puhul vastavalt käesoleva peatüki jagudele 1 kuni 8 ja III osa VI jaotisele.

▼ C2

2. Ilma et see piiraks lõikes 1 sätestatud meetodi kohaldamist, võib krediidasutus või investeerimisühing juhul, kui ta on klient, arvutada omavahendite nõuded oma kliiriva liikmega tehtud keskse vastaspoolega seotud tehingute kauplemisriski positsioonide puhul vastavalt artiklile 306, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) kõnealuse krediidasutuse või investeerimisühingu positsioonid ja varad, mis on seotud kõnealuste tehingutega, on eristatud ja eraldatud nii kliiriva liikme kui ka keskse vastaspoole tasandil nii kliiriva liikme kui ka kõnealuse kliiriva liikme muude klientide positsioonidest ja varadest ning tulenevalt sellest eristamisest ja eraldamisest on need positsioonid ja varad kliiriva liikme või ühe või rohkema tema muude klientide makseviivituse või maksejõuetuse korral pankrotivarast välistatud;
- b) kõnealuse krediidasutuse või investeerimisühingu või keskse vastaspoole suhtes kohaldatavate või talle siduvate õigusnormide, eeskirjade ja lepingupõhiste kokkulepetega soodustatakse esialgse kliiriva liikme makseviivituse või maksejõuetuse korral kliendi nende lepingute ja tehingutega seotud positsioonide ja vastava tagatise ülekandmist teisele kliirivale liikmele kohaldatava riski võimendustagatise perioodi jooksul. Sellisel juhul toimub kliendi positsioonide ja tagatise ülekandmine turuväärtuses, välja arvatud juhul, kui klient taotleb positsiooni sulgemist turuväärtuses;
- c) krediidasutus või investeerimisühing on saanud sõltumatu, kirjaliku ja põhjendatud õigusliku hinnangu, milles jõutakse järeldusele, et õigusliku vaidlustamise korral leiaksid asjaomased kohtud ja haldusasutused, et krediidasutuse või investeerimisühingu, oma kliiriva liikme ja keskse vastaspoole jurisdiktsiooni seaduste kohaselt, krediidasutuse või investeerimisühingu poolt keskse vastaspoole kaudu kliiritavate tehingute ja lepingute suhtes kehtiva õiguse kohaselt, tagatist reguleeriva õiguse kohaselt ning punktis b sätestatud tingimuse täitmiseks vajalikku lepingut või kokkulepet reguleeriva õiguse kohaselt ei kannaks klient kahju oma kliiriva liikme ega tema ühegi kliendi maksejõuetuse tõttu;
- d) keskne vastaspool on nõuetele vastav keskne vastaspool.

3. Ilma et see piiraks lõikes 2 sätestatud tingimuste kohaldamist, võib klient, juhul kui kliendina tegutsev krediidasutus või investeerimisühing ei ole kliiriva liikme ja kõnealuse kliiriva liikme teise kliendi ühise makseviivituse korral kahju eest kaitstud, kuid kõik muud lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud, arvutada omavahendite nõuded oma kliiriva liikmega tehtud keskse vastaspoolega seotud tehingute kauplemisriski positsioonide puhul vastavalt artiklile 306, tingimusel et selle artikli lõike 1 punktis a nimetatud riskikaal 2 % asendatakse riskikaaluga 4 %.

4. Kui kliendina tegutsev krediidasutus või investeerimisühing kasutab keskse vastaspoole teenuseid kaudse kliirimiskorra alusel vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 4 lõikele 3, võib kõnealune krediidasutus või investeerimisühing kohaldada lõikes 2 või 3 sätestatud käsitlust üksnes juhul, kui neis lõigetes sätestatud tingimused on täidetud vahendajatehela igal tasandil.

▼ C2*Artikkel 306***Omavahendite nõuded kauplemisriski positsioonide puhul**

1. Krediidiasutus või investeerimisühing kohaldab kesksete vastaspooltega seotud kauplemisriski positsioonide suhtes järgmist käsitlust:

- a) ta kohaldab kõigi oma nõuetele vastavate kesksete vastaspooltega seotud kauplemisriski positsioonide riskipositsiooni väärtuste suhtes riskikaalu 2 %;
- b) ta kohaldab kõigi oma nõuetele mittevastavate kesksete vastaspooltega seotud kauplemisriski positsioonide suhtes riskikaalu, mida kasutatakse artikli 107 lõike 2 punktis b sätestatud, krediidiriski suhtes kohaldatava standardmeetodi puhul;
- c) juhul kui krediidiasutus või investeerimisühing tegutseb finantsvahendajana kliendi ja keskse vastaspoole vahel ning keskse vastaspoolega seotud tehingu tingimustes on ette nähtud, et krediidiasutus või investeerimisühing ei ole kohustatud hüvitama kliendile mingeid kahjusid, mis tulenevad tehingu väärtuse muutustest keskse vastaspoole makseviivituse korral, on sellele keskse vastaspoolega seotud tehingule vastava keskse vastaspoolega sõlmitud tehingu riskipositsiooni väärtus null.

2. Olenemata lõikest 1, kui kesksele vastaspoolele või kliirivale liikmele tagatiseks antud varad on keskse vastaspoole, kliiriva liikme või kliiriva liikme ühe või enama muu kliendi maksejõuetuse korral pankrotivarast välistatud, võib krediidiasutus või investeerimisühing nende varade puhul määrata vastaspoole krediidiriski positsioonidele riskipositsiooni väärtuse null.

3. Krediidiasutus või investeerimisühing arvutab keskse vastaspoolega seotud kauplemisriski positsioonide riskipositsiooni väärtused vastavalt käesoleva peatüki jagudele 1 kuni 8.

4. Krediidiasutus või investeerimisühing arvutab artikli 92 lõike 3 kohaldamisel kesksete vastaspooltega seotud kauplemisriski positsioonide jaoks riskiga kaalutud vara selliselt, et korrutab vastavalt käesoleva artikli lõigetele 2 ja 3 arvatud kesksete vastaspooltega seotud kauplemisriski positsioonide riskipositsiooni väärtuste summa käesoleva artikli lõike 1 kohaselt määratud riskikaaluga.

*Artikkel 307***Omavahendite nõuded keskse vastaspoole tagatisefondi eelrahastatud osamaksude puhul**

Kliiriva liikmena tegutsev krediidiasutus või investeerimisühing kohaldab riskipositsioonide suhtes, mis tulenevad tema poolt nõuetele vastava keskse vastaspoole tagatisefondi tehtavatest osamaksudest, järgmist käsitlust:

- a) ta arvutab omavahendite nõude nõuetele vastava keskse vastaspoole tagatisefondi eelrahastatud osamaksude puhul vastavalt artiklis 308 sätestatud meetodile;

▼ C3

- b) ta arvutab omavahendite nõude nõuetele mittevastava keskse vastaspoole tagatisefondi eelrahastatud osamaksude puhul vastavalt artiklis 309 sätestatud meetodile.

▼ C2

Artikkel 308

Omavahendite nõuded nõuetele vastava keskse vastaspoole tagatistfondi eelrahastatud osamaksude puhul

1. Krediidiasutuse või investeerimisühingu poolt nõuetele vastava keskse vastaspoole tagatistfondi tehtud eelrahastatud osamaksude (DF_i) riskipositsioonide väärtus on sisse makstud summa või asjaomase krediitiasutuse või investeerimisühingu poolt üle antud varade turuhind, millest on maha arvatud see osamaksu summa, mille nõuetele vastav keskne vastaspool on juba kasutanud ühe või mitme kliiriva liikme makseviivitusest tulenenud kahjude katteks.

2. Krediidiasutus või investeerimisühing arvutab omavahendite nõude (K_i) eelrahastatud osamaksust (DF_i) tuleneva riskipositsiooni katmiseks järgmiselt:

$$K_i = \left(1 + \beta \cdot \frac{N}{N-2}\right) \cdot \frac{DF_i}{DF_{CM}} \cdot K_{CM}$$

kus

β = keskse vastaspoole poolt krediitiasutusele või investeerimisühingule teatatud kontsentratsioonitegur;

N = keskse vastaspoole poolt krediitiasutusele või investeerimisühingule teatatud kliirivate liikmete arv;

DF_{CM} = keskse vastaspoole kõikide kliirivate liikmete eelrahastatud osamaksude summa ($\sum_i DF_i$), mille keskne vastaspool on teatanud krediitiasutusele või investeerimisühingule;

K_{CM} = keskse vastaspoole kõikide kliirivate liikmete omavahendite nõuete summa, mis on arvutatud vastavalt lõikes 3 sätestatud kohaldatavale valemile ($\sum_i K_i$).

3. Krediidiasutus või investeerimisühing arvutab K_{CM} järgmiselt:

a) kui $K_{CCP} \leq DF_{CCP}$, kasutab krediitiasutus või investeerimisühing järgmist valemit:

$$K_{CM} = c_1 \cdot DF_{CM}^*;$$

b) kui $DF_{CCP} < K_{CCP} \leq DF^*$, kasutab krediitiasutus või investeerimisühing järgmist valemit:

$$K_{CM} = c_2 \cdot (K_{CCP} - DF_{CCP}) + c_1 \cdot (DF^* - K_{CCP});$$

c) kui $DF^* < K_{CCP}$, kasutab krediitiasutus või investeerimisühing järgmist valemit:

$$K_{CM} = c_2 \cdot \mu \cdot (K_{CCP} - DF^*) + c_1 \cdot DF_{CM}^*$$

▼ C2

kus

DF_{CCP} = keskse vastaspoole eelrahastatud finantsvahendid, mille keskne vastaspool on teatanud krediidasutusele või investeerimisühingule;

K_{CCP} = keskse vastaspoole hüpoteetiline kapital, mille keskne vastaspool on teatanud krediidasutusele või investeerimisühingule;

DF^* = $DF_{CCP} + DF_{CM}^*$;

DF_{CM}^* = $DF_{CM} - 2 \cdot \overline{DF}_i$;

\overline{DF}_i = keskmine eelrahastatud osamaks, $\frac{1}{N} \cdot DF_{CM}$, mille keskne vastaspool on teatanud krediidasutusele või investeerimisühingule;

c_1 = kapitalitegur, mis võrdub järgmisega:

$$\max \left\{ \frac{1.6\%}{\left(\frac{DF^*}{K_{CCP}} \right)^{0.3}}, 0.16\% \right\};$$

c_2 = kapitalitegur, mis on võrdne 100 %-ga;

μ = 1,2.

4. Krediidasutus või investeerimisühing arvutab artikli 92 lõike 3 kohaldamisel riskiga kaalutud vara krediidasutuse või investeerimisühingu eelrahastatud osamaksudest tulenevatelt riskipositsioonidelt selliselt, et korrutab vastavalt lõikele 2 kindlaks määratud omavahendite nõude (K_i) 12,5-ga.

5. Kui K_{CCP} on võrdne nulliga, kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud lõike 3 kohase arvutuse puhul c_1 väärtusena 0,16 %.

Artikkel 309

Omavahendite nõuded nõuetele mittevastava keskse vastaspoole tagatisfondi eelrahastatud osamaksude puhul ja nõuetele mittevastavale kesksele vastaspoolele tehtavate rahastamata osamaksude puhul

1. Krediidasutus või investeerimisühing kohaldab nõuetele mittevastava keskse vastaspoole tagatisfondi tehtavatest eelrahastatud osamaksudest (DF_i) ja rahastamata osamaksudest (UC_i) tulenevate riskipositsioonide omavahendite nõude (K_i) arvutamiseks järgmist valemit:

$$K_i = c_2 \cdot \mu \cdot (DF_i + UC_i)$$

kus c_2 ja μ on määratletud artikli 308 lõikes 3.

▼ C2

2. Lõike 1 kohaldamisel tähendab rahastamata osamaks osamaksu, mille kliiriva liikmena tegutsev krediidasutus või investeerimisühing on lepingu alusel kohustunud tegema kesksele vastaspoolele pärast seda, kui kõnealune keskne vastaspool on ammandanud oma tagatisfondi, et katta kahjusid, mida ta kannab ühe või mitme oma kliiriva liikme makseviivituse tõttu.

3. Krediidasutus või investeerimisühing arvutab artikli 92 lõike 3 kohaldamisel riskiga kaalutud vara krediidasutuse või investeerimisühingu eelrahastatud osamaksudest tulenevatelt riskipositsioonidelt selliselt, et korrutab vastavalt lõikele 1 kindlaks määratud omavahendite nõude (K_i) 12,5-ga.

*Artikkel 310***Alternatiivne meetod omavahendite nõude arvutamiseks nõuetele vastava keskse vastaspoole vastu olevate nõuete puhul**

Krediidasutus või investeerimisühing kasutab enda ja oma klientide kauplemisriski positsioonidest tulenevate riskipositsioonide (TE_i) ning nõuetele vastava keskse vastaspoole tagatisfondi eelrahastatud osamaksudest (DF_i) tulenevate riskipositsioonide omavahendite nõude (K_i) arvutamiseks järgmist valemit:

$$K_i = 8\% \cdot \min[2\% \cdot TE_i + 1\ 250\% \cdot DF_i; 20\% \cdot TE_i]$$

*Artikkel 311***Omavahendite nõuded selliste keskkete vastaspoolte vastu olevate nõuete puhul, kes enam ei vasta teatavatele tingimustele**

1. Krediidasutus või investeerimisühing kohaldab käesolevas artiklis sätestatud käsitlust, kui täidetud on üks või mõlemad järgmistest tingimustest:

- a) krediidasutus või investeerimisühing on saanud keskselt vastaspoolelt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 50b punkti j alapunktis ii nõutud teate selle kohta, et keskne vastaspool on peatanud K_{CCP} arvutamise;
- b) krediidasutus või investeerimisühing on pärast avalikku teadaannet või krediidasutuse või investeerimisühingu poolt kasutatava keskse vastaspoole pädeva asutuse või keskse vastaspoole enda teavitust saanud teada, et kõnealune keskne vastaspool ei vasta enam kas tegevusloa andmise või tunnustamise tingimustele.

2. Kui täidetud on üksnes lõike 1 punktis a nimetatud tingimus, kontrollib krediidasutuse või investeerimisühingu pädev asutus põhjendusi, miks keskne vastaspool on peatanud K_{CCP} arvutamise.

Kui pädev asutus leiab, et esimeses lõigus osutatud põhjendused on korrektsed, võib ta lubada krediidasutustel ja investeerimisühingutel oma liikmesriigis kohaldada artiklis 310 sätestatud käsitlust kõnealuse keskse vastaspoolega seotud kauplemisriski positsioonide ja tagatisfondi osamaksude suhtes. Sellise loa andmisel peab pädev asutus avalikustama oma otsuse põhjendused.

▼ C2

Kui pädev asutus leiab, et esimeses lõigus osutatud põhjendused ei ole korrektsed, peavad kõik krediidasutused ja investeerimisühingud tema liikmesriigis kohaldama käesoleva artikli lõike 3 punktides a kuni d sätestatud käsitlust, olenemata sellest, millise käsitluse nad on artikli 301 lõike 2 kohaselt valinud.

3. Kui täidetud on lõike 1 punktis b nimetatud tingimus, siis oleneb sellest, kas punktis a nimetatud tingimus on täidetud või mitte, peab krediidasutus või investeerimisühing kolme kuu jooksul alates nimetatud lõike punktis b nimetatud asjaolu ilmumisest või krediidasutuse või investeerimisühingu pädeva asutuse nõudmisel juba varem toimima oma kõnealuse keskse vastaspoole vastu olevate nõuete suhtes järgmiselt:

- a) lõpetama artikli 301 lõike 2 kohaselt valitud käsitluse kohaldamise;
- b) kohaldama kõnealuse keskse vastaspoolega seotud kauplemisriski positsioonide suhtes artikli 306 lõike 1 punktis b sätestatud käsitlust;
- c) kohaldama oma kõnealusele kesksele vastaspoolele tehtud tagatisfondi eelrahastatud osamaksude suhtes ja oma nimetatud kesksele vastaspoolele tehtud rahastamata osamaksude suhtes artiklis 309 sätestatud käsitlust;
- d) käsitlema muid kui punktides b ja c nimetatud nõudeid kõnealuse keskse vastaspoole vastu nõuetena äriühingute vastu kooskõlas 2. peatükis sätestatud krediidiriski standardmeetodiga.

III JAOTIS

OPERATSIOONIRISKI OMAVAHENDITE NÕUDED*1. PEATÜKK****Eri meetodite kasutamist reguleerivad üldpõhimõtted****Artikkel 312***Loa andmine ja teavitamine**

1. Standardmeetodi kasutamiseks peavad krediidasutused ja investeerimisühingud lisaks direktiivi 2013/36/EL artiklites 74 ja 85 sätestatud üldistele riskijuhtimise standarditele vastama ka artiklis 320 sätestatud kriteeriumidele. Krediidasutused ja investeerimisühingud teavitavad pädevaid asutusi enne standardmeetodi kasutamist.

▼ **C2**

Pädevad asutused lubavad krediidasutustel ja investeerimisühingutel kasutada „jaepanganduse” ja „äripanganduse” äriiinides alternatiivset asjaomast näitajat, kui artikli 319 lõikes 2 ja artiklis 320 sätestatud tingimused on täidetud.

2. Pädevad asutused lubavad krediidasutustel ja investeerimisühingutel kasutada täiustatud mõõtmismudelil põhinevaid meetodeid, mille aluseks on nende enda operatsiooniriski mõõtmise süsteemid, kui kõik vastavalt artiklites 321 ja 322 sätestatud kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed standardid on täidetud ning kui krediidasutused ja investeerimisühingud vastavad direktiivi 2013/36/EL artiklites 74 ja 85 ning kõnealuse direktiivi II jaotise 3. peatüki VII jaos sätestatud üldistele riskijuhtimise standarditele.

Krediidasutused ja investeerimisühingud taotleavad oma pädevatelt asutustelt luba ka siis, kui nad tahavad teha kõnealustes täiustatud mõõtmismudelil põhinevates meetodites olulisi laiendusi ja muudatusi. Pädevad asutused annavad loa ainult juhul, kui krediidasutused ja investeerimisühingud täidaksid esimeses lõigus osutatud standardeid ka pärast neid olulisi laiendusi ja muudatusi.

3. Krediidasutused ja investeerimisühingud teatavad pädevale asutusele kõigist muudatustest oma täiustatud mõõtmismudelil põhinevates meetodites.

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks:

- a) hindamismetoodika, mille alusel pädevad asutused lubavad krediidasutustel ja investeerimisühingutel kasutada täiustatud mõõtmismudelil põhinevaid meetodeid;
- b) tingimused, mille abil hinnatakse täiustatud mõõtmismudelil põhinevate meetodite laienduste ja muudatuste olulisust;
- c) lõikes 3 nõutud teatamise kord.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

Artikkel 313

Tagasipöördumine lihtsamate meetodite kasutamise juurde

1. Standardmeetodit kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud võivad pöörduda tagasi baasmeetodi kasutamise juurde ainult siis, kui lõikes 3 sätestatud tingimused on täidetud.

▼ C2

2. Täiustatud mõõtmismudelil põhinevaid meetodeid kasutavad krediitiasutused ja investeerimisühingud võivad pöörduda tagasi standardmeetodi või baasmeetodi kasutamise juurde ainult siis, kui lõikes 3 sätestatud tingimused on täidetud.

3. Krediitiasutus või investeerimisühing võib operatsiooniriski puhul pöörduda tagasi lihtsama meetodi kasutamise juurde ainult juhul, kui täidetud on mõlemad järgmised tingimused:

- a) krediitiasutus või investeerimisühing on pädevale asutusele teda rahuldaval viisil tõendanud, et lihtsama meetodi kasutamist ei taotleta selleks, et vähendada krediitiasutuse või investeerimisühingu operatsiooniriskiga seotud omavahendite nõudeid, vaid et seda on vaja krediitiasutuse või investeerimisühingu laadi ja keerukust silmas pidades ning et sellel ei oleks olulist negatiivset mõju krediitiasutuse või investeerimisühingu maksevõimelisusele või tema suutlikkusele operatsiooniriski tulemuslikult juhtida;
- b) krediitiasutus või investeerimisühing on saanud pädevalt asutuselt eelneva loa.

*Artikkel 314***Eri meetodite kombineeritud kasutamine**

1. Krediitiasutused ja investeerimisühingud võivad eri meetodeid kombineerida tingimusel, et nad saavad pädevatelt asutustelt selleks loa. Pädevad asutused annavad sellise loa, kui täidetud on vastavalt vajadusele lõigetes 2–4 sätestatud nõuded.

2. Krediitiasutus või investeerimisühing võib kasutada täiustatud mõõtmismudelil põhinevat meetodit kombineeritult kas baasmeetodiga või standardmeetodiga, kui täidetud on mõlemad järgmised tingimused:

- a) krediitiasutuse või investeerimisühingu kasutatav meetodite kombinatsioon hõlmab kõiki tema operatsiooniriske ning pädevad asutused on veendunud, et krediitiasutuse või investeerimisühingu kasutatav meetodika katab eri tegevusi, geograafilisi asukohti, õiguslikke struktuure või muid sisemiselt kindlaksmääratud olulisi asjakohaseid jaotusi;
- b) artiklis 320 sätestatud tingimused ning artiklites 321 ja 322 sätestatud standardid on täidetud vastavalt standardmeetodiga ja täiustatud mõõtmismudelil põhineva meetodiga hõlmatud tegevuste osa puhul.

3. Krediitiasutuste või investeerimisühingute puhul, kes tahavad kasutada täiustatud mõõtmismudelil põhinevat meetodit kombineeritult kas baasmeetodiga või standardmeetodiga, kehtestavad pädevad asutused loa andmiseks järgmised täiendavad tingimused:

- a) täiustatud mõõtmismudelil põhineva meetodi rakendamise kuupäeval on märkimisväärne osa krediitiasutuse või investeerimisühingu operatsiooniriskidest hõlmatud selle meetodiga;

▼ C2

b) krediidasutus või investeerimisühing kohustub kohaldama täiustatud mõõtmismudelil põhinevat meetodit operatsioonide olulise osa puhul vastavalt ajakavale, mis esitati pädevatele asutustele ja mille pädevad asutused heaks kiitsid.

4. Krediidasutus või investeerimisühing võib taotleda pädevalt asutusest luba kasutada baasmeetodit ja standardmeetodit kombineeritult ainult erandolukorras, näiteks hiljutise uue äritegevuse omandamise korral, mis võib eeldada üleminekuajaperioodi standardmeetodi kohaldamiseks.

Pädev asutus annab sellise loa ainult siis, kui krediidasutus või investeerimisühing võtab kohustuse kohaldada standardmeetodit vastavalt ajakavale, mis esitati pädevale asutusele ja mille viimane heaks kiitis.

5. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks:

a) tingimused, mida pädevad asutused kasutavad lõike 2 punktis a osutatud meetodika hindamisel;

b) tingimused, mida pädevad asutused kasutavad, et otsustada, kas kehtestada lõikes 3 osutatud täiendavaid tingimusi.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2016.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

2. PEATÜKK

Baasmeetod

Artikkel 315

Omavahendite nõue

1. Baasmeetodi korral on operatsiooniriski kattev omavahendite nõue 15 % artiklis 316 sätestatud asjaomase näitaja kolme aasta keskmisest.

Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad kolme aasta keskmise asjaomase näitaja viimase kolme kaheteistkümnekuulise perioodi majandusaasta lõpu andmete põhjal. Kui auditeeritud andmed ei ole kättesaadavad, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada majandustegevuse prognoose.

▼ **C2**

2. Kui krediidasutus või investeerimisühing on tegutsenud vähem kui kolm aastat, võib ta asjaomase näitaja arvutamiseks kasutada majandustegevuse prognoose, tingimusel et ta hakkab kasutama ajaloolisi andmeid kohe, kui need on kättesaadavad.

3. Kui krediidasutus või investeerimisühing saab oma pädevale asutusele tõendada, et tulenevalt üksuste või tegevusalade ühinemisest, omandamisest või võõrandamisest võib asjaomase näitaja arvutamisel kolme aasta keskmiste andmete kasutamine põhjustada operatsiooniriski katva omavahendite nõude hindamisel moonutusi, võib pädev asutus lubada krediidasutustel ja investeerimisühingutel kohandada arvutamist selliselt, et neid sündmusi saaks arvesse võtta, ning teavitab sellest nõuetekohaselt EBAt. Sellistel asjaoludel võib pädev asutus omal algatusel ka nõuda, et krediidasutus või investeerimisühing kohandaks oma arvutust.

4. Kui mis tahes vaatluse puhul on asjaomane näitaja negatiivne või võrdub nulliga, ei võta krediidasutused ja investeerimisühingud seda arvu arvesse kolme aasta keskmise arvutamisel. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad kolme aasta keskmise positiivsete arvandmete summa jagamisel positiivsete arvandmete arvuga.

*Artikkel 316***Asjaomane näitaja**

1. Krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul, kes kohaldavad direktiiviga 86/635/EMÜ kehtestatud raamatupidamisstandardeid vastavalt kõnealuse direktiivi artikli 27 kohastele krediidasutuste ja investeerimisühingute kasumi- ja kahjumiaruande raamatupidamiskategooriatele, on asjaomane näitaja käesoleva lõike tabelis 1 loetletud elementide summa. Krediidasutused ja investeerimisühingud liidavad iga elemendi koos oma vastava pluss- või miinusmärgiga.

Tabel 1

- 1 Saadaolevad intressid ja samalaadsed tulud
- 2 Maksmisele kuuluvad intressid ja samalaadsed kulud
- 3 Tulud aktsiatelt ja muudelt muutuva või fikseeritud tulumääraga väärtpaberitelt
- 4 Saadaolevad komisjoni- ja teenustasud
- 5 Maksmisele kuuluvad komisjoni- ja teenustasud
- 6 Puhaskasum või puhaskahjum finantstehingutest
- 7 Muud tegevustulud

Krediidasutused ja investeerimisühingud kohandavad neid elemente, et võtta arvesse järgmisi tingimusi:

▼ **C3**

- a) krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad asjaomase näitaja enne eraldiste või tegevuskulude mahaarvamist. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvavad tegevuskuludesse selliste teenuste edasiandmise tasud, mida osutavad kolmandad isikud, kes ei ole krediidasutuse või investeerimisühingu ema- või tütarettevõtja või krediidasutuse või investeerimisühingu emaeettevõtjana tegutseva emaeettevõtja tütarettevõtja. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad selliste teenuste edasiandmise kulusid, mida osutavad kolmandad isikud, kasutada asjaomase näitaja vähendamiseks, kui kulud on kandnud ettevõtja, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva määruse eeskirju või sellega samaväärseid eeskirju;

▼ **C2**

- b) krediidasutused ja investeerimisühingud ei või asjaomase näitaja arvutamisel kasutada järgmisi elemente:
- i) realiseerunud kasum/kahjum kauplemisportfelli mittekuuluva vara müügist;
 - ii) erakorraline tulu;
 - iii) kindlustusest saadav tulu;
- c) kui kaubeldavate varade ümberhindlus on osa kasumiaruandest, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud ümberhindlust arvesse võtta. Kui krediidasutused ja investeerimisühingud kohaldavad direktiivi 86/635/EMÜ artikli 36 lõiget 2, võtavad nad arvesse kasumiaruandes kirjendatud ümberhindlust.

2. Kui krediidasutused ja investeerimisühingud kohaldavad direktiiviga 86/635/EMÜ kehtestatud raamatupidamisstandarditest erinevaid standardeid, arvutavad nad asjaomase näitaja selliste andmete alusel, mis kajastavad kõige paremini käesolevas artiklis esitatud määratlust.

3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks meetodika lõikes 2 osutatud asjaomase näitaja arvutamiseks.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2017.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

3. PEATÜKK

Standardmeetod

Artikkel 317

Omavahendite nõue

1. Standardmeetodi puhul jagavad krediidasutused ja investeerimisühingud oma tegevuse äriiiniidesse vastavalt lõikes 4 esitatud tabelile 2 ning kooskõlas artiklis 318 sätestatud põhimõtetega.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad operatsiooniriski katva omavahendite nõude lõikes 4 esitatud tabelis 2 osutatud kõikide äriiiniide aastaste omavahendite nõuete summa kolme aasta keskmisena. Aastane omavahendite nõue iga äriiini puhul on võrdne kõnealuses tabelis osutatud vastava beetakordaja ja vastavasse äriiini kaardistatud asjaomase näitaja osa korrutisega.

▼ C2

3. Mis tahes aastal võivad krediidasutused ja investeerimisühingud piiranguteta tasaarvestada mis tahes äriiini negatiivse omavahendite nõude, mis tuleneb asjaomase näitaja negatiivsest osast, teiste äriiinide positiivsete omavahendite nõuetega. Kui kõikide äriiinide omavahendite nõuete kogusumma on asjaomasel aastal negatiivne, kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud siiski sisendina lugejasse selle aasta kohta nulli.

4. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad lõikes 2 osutatud summa kolme aasta keskmise, võttes aluseks viimase kolme kaheteistkümnekuulise perioodi majandusaasta lõpu andmed. Kui auditeeritud andmed ei ole kättesaadavad, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada majandustegevuse prognoose.

Kui krediidasutus või investeerimisühing saab oma pädevale asutusele tõendada, et tulenevalt üksuste või tegevusalade ühinemisest, omandamisest või võõrandamisest võib asjaomase näitaja arvutamisel kolme aasta keskmiste andmete kasutamine põhjustada operatsiooniriski katva omavahendite nõude hindamisel moonutusi, võib pädev asutus lubada krediidasutustel ja investeerimisühingutel kohandada arvutamist selliselt, et neid sündmusi saaks arvesse võtta, ning teavitab sellest nõuetekohaselt EBAt. Sellistel asjaoludel võib pädev asutus omal algatusel ka nõuda, et krediidasutus või investeerimisühing kohandaks oma arvutust.

Kui krediidasutus või investeerimisühing on tegutsenud vähem kui kolm aastat, võib ta asjaomase näitaja arvutamiseks kasutada majandustegevuse prognoose, tingimusel et ta hakkab kasutama ajaloolisi andmeid kohe, kui need on kättesaadavad.

Tabel 2

Äriiini	Tegevuste loetelu	Protsent (beeta-kordaja)
Finantsnõustamine	Finantsinstrumentide emissiooni tagamine või pakkumise korraldamine siduva kohustuse alusel Väärtpaperite emissiooni tagamisega seotud teenused Investeerimisalane nõustamine Ettevõtjate nõustamine kapitali struktuuri, majandusharu strateegia ja muudes sellealastes küsimustes ning ettevõtjate ühinemise ja omandamisega seotud nõustamine ja teenused Investeeringute tausta- ja finantsanalüüs ning muud liiki üldised soovituselised finantsinstrumentidega seotud tehingute kohta	18 %
Kauplemine ja müük	Kauplemine oma arvel Rahamaakleri tegevus Ühe või mitme finantsinstrumendiga seotud tehingukorralduste vastuvõtmine ja edastamine Korralduste täitmine klientide nimel Finantsinstrumentide pakkumise korraldamine ilma siduva kohustuseta Mitmepoolse kauplemissüsteemi haldamine	18 %

▼ C2

Äriiin	Tegevuste loetelu	Protsent (beeta-kordaja)
Jaekliendimaaklerlus (toimingud füüsiliste isikutega või VKEdega, mis vastavad artiklis 123 jaenõuete riskipositsiooni klassile sätestatud kriteeriumidele)	Ühe või mitme finantsinstrumendiga seotud tehingukorralduste vastuvõtmine ja edastamine Korralduste täitmine klientide nimel Finantsinstrumentide pakkumise korraldamine ilma siduva kohustuseta	12 %
Äripangandus	Hoiuste ja muude tagasimakstavate vahendite vastuvõtmine Laenuandmine Kapitalirent Garantiid ja siduvad kohustused	15 %
Jaepangandus (toimingud füüsiliste isikutega või VKEdega, mis vastavad artiklis 123 jaenõuete riskipositsiooni klassile sätestatud kriteeriumidele)	Hoiuste ja muude tagasimakstavate vahendite vastuvõtmine Laenuandmine Kapitalirent Garantiid ja siduvad kohustused	12 %
Maksed ja arveldused	Maksevahendus Maksevahendite väljaandmine ja haldamine	18 %
Hoidmisteenused	Kliendi kontol olevate finantsinstrumentide hoidmine ja haldamine, sealhulgas deponeerimine ja sellega seotud teenused nagu raha/tagatiste haldamine	15 %
Varahaldus	Portfellide haldamine Eurofondide valitsemine Muud varahalduse vormid	12 %

*Artikkel 318***Äriiinide kaardistamise põhimõtted**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud töötavad välja ja dokumenteerivad konkreetsed tegevuspõhimõtted ja kriteeriumid olemasolevatele äriiinidele ja tegevustele vastavate asjaomaste näitajate kaardistamiseks artiklis 317 sätestatud standardraamistikku. Vajaduse korral vaatavad nad need tegevuspõhimõtted ja kriteeriumid läbi ning kohandavad need uutele või muutuvatele majandustegevustele ja riskidele.

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad äriiinide kaardistamisel järgmisi põhimõtteid:

- a) krediidiasutused ja investeerimisühingud kaardistavad kõik tegevused äriiinidesse nii, et need omavahel ei kattuks ja et kokkuvõttes oleksid kõik tegevused kaetud;

▼ C2

- b) krediidasutused ja investeerimisühingud määravad iga tegevuse, mida ei saa hõlpsalt äriiinide raamistikku kaardistada, kuid mis on raamistikku kuuluva tegevuse abitegevus, sellesse äriiini, mida ta toetab. Kui abitegevusega toetatakse rohkemat kui ühte äriiini, tuleb krediidasutustel ja investeerimisühingutel kasutada objektiivset kaardistamiskriteeriumi;
- c) kui tegevust ei saa kaardistada konkreetseesse äriiini, tuleb krediidasutustel ja investeerimisühingutel kasutada kõige kõrgema protsendimääraga äriiini. Sama äriiini kohaldatakse samaväärselt ka selle tegevusega seonduva abitegevuse suhtes;
- d) krediidasutused ja investeerimisühingud võivad kasutada sisemisi hinnastusmeetodeid, et jaotada asjaomane näitaja äriiinide vahel. Ühes äriiinis tekkinud kulud, mis on omistatavad teisele äriiinile, võib kõnealusele teisele äriiinile üle kanda;
- e) kui tegevusi kaardistatakse äriiinidesse operatsiooniriski katva omavahendite nõude arvutamiseks, peab see olema kooskõlas kategooriatega, mida krediidasutused ja investeerimisühingud kasutavad krediidi- ja tururiski puhul;
- f) kaardistamise põhimõtete eest vastutab kõrgem juhtkond krediidasutuse või investeerimisühingu juhtorgani järelevalve all;
- g) krediidasutused ja investeerimisühingud peavad kohaldama äriiinide kaardistamisprotsessi suhtes sõltumatut läbivaatamist.

3. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks käesolevas artiklis sätestatud äriiinide kaardistamise põhimõtete kohaldamise tingimused.

EBA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2017.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

*Artikkel 319***Alternatiivne standardmeetod**

1. Alternatiivse standardmeetodi puhul kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud äriiinide „jaepangandus” ja „äripangandus” suhtes järgmist:

- a) asjaomane näitaja on tasendatud tulunäitaja, mis on võrdne laenude ja ettemaksete nimiväärtusega, mis on korrutatud 0,035-ga;
- b) laenud ja ettemaksed koosnevad kõikidest väljamakstud summadest vastavates krediidiportfellides. Äriiini „äripangandus” puhul võtavad krediidasutused ja investeerimisühingud laenude ja ettemaksete nimiväärtuses arvesse ka kauplemisportfelli mittekuuluvaid väärtpa-bereid.

▼ **C2**

2. Selleks et krediidasutusel või investeerimisühingul oleks lubatud kasutada alternatiivset standardmeetodit, peab ta vastama kõigile järgmistele tingimustele:

- a) tema jae- või äripangandusalased tegevused annavad tema tulust vähemalt 90 %;
- b) oluline osa tema jae- ja äripangandusalastest tegevustest hõlmab laenusid, mille puhul on makseviivituse tõenäosus suur;
- c) alternatiivse standardmeetodiga nähakse ette asjakohane alus operatsiooniriski katva omavahendite nõude arvutamiseks.

*Artikkel 320***Standardmeetodi kriteeriumid**

Artikli 312 lõike 1 esimeses lõigus osutatud kriteeriumid on järgmised:

- a) krediidasutus või investeerimisühing kohaldab operatsiooniriski korralikult dokumenteeritud hindamise ja juhtimise süsteemi, mille vastutusala on selgelt määratud. Ta peab tegema kindlaks oma operatsiooniriski positsioonid ja jälgima asjakohaseid operatsiooniriski andmeid, sealhulgas oluliste kahjude andmeid. Selle süsteemi peab korrapäraselt ja sõltumatult läbi vaatama ettevõttesisene või -väline isik, kellel on sellise läbivaatamise jaoks vajalikud teadmised;
- b) krediidasutuse või investeerimisühingu operatsiooniriski hindamisüsteem on põhjalikult integreeritud krediidasutuse või investeerimisühingu riskijuhtimisprotsessidesse. Selle tulemused moodustavad lahutamatu osa krediidasutuse või investeerimisühingu operatsiooniriski profiili jälgimise ja kontrollimise protsessist;
- c) krediidasutus või investeerimisühing rakendab kõrgemale juhtkonnale aruannete esitamise süsteemi, mis tagab operatsiooniriski käsitlevate aruannete esitamise krediidasutuse või investeerimisühingu asjakohastele funktsioonidele. Krediidasutus või investeerimisühing kohaldab protseduure asjakohaste meetmete võtmiseks vastavalt juhtkonnale esitavates aruannetes sisalduvale teabele.

*4. PEATÜKK****Täiustatud mõõtmismudelil põhinevad meetodid****Artikkel 321***Kvalitatiivsed standardid**

Artikli 312 lõikes 2 osutatud kvalitatiivsed standardid on järgmised:

- a) krediidasutuse või investeerimisühingu sisene operatsiooniriskide mõõtmisüsteem on põhjalikult integreeritud igapäevase riskijuhtimise protsessidesse;
- b) krediidasutusel või investeerimisühingul on operatsiooniriski jaoks sõltumatu riskijuhtimise funktsioon;

▼ **C2**

- c) krediidasutus või investeerimisühing kohaldab korrapärast aruandlust operatsiooniriski positsioonide ja saadud kahju kohta ning tal on kehtestatud protseduurid asjakohaste parandusmeetmete võtmiseks;
- d) krediidasutuse või investeerimisühingu riskijuhtimissüsteem on põhjalikult dokumenteeritud. Krediidasutusel või investeerimisühingul on tavad vastavuse tagamiseks ja eeskirjad eiramise käsitlemiseks;
- e) krediidasutus või investeerimisühing kohaldab oma operatsiooniriski juhtimise protsesside ja mõtmissüsteemide suhtes sise- või välisaudiitorite läbiviidavaid korrapäraseid läbivaatamisi;
- f) krediidasutuse või investeerimisühingu sisemised valideerimisprotsessid toimivad usaldusväärset ja tulemuslikult;
- g) krediidasutuse või investeerimisühingu riskimõtmissüsteemiga seotud andmevood ja protsessid on läbipaistvad ja kättesaadavad.

*Artikkel 322***Kvantitatiivsed standardid**

1. Artikli 312 lõikes 2 osutatud kvantitatiivsed standardid hõlmavad standardeid, mis on seotud protsessi, siseandmete, välisandmete, stsenaariumianalüüsi, ärikeskkonna ja sisekontrolli teguritega, mis on sätestatud vastavalt lõigetes 2–6.
2. Protsessiga seotud standardid on järgmised:
 - a) krediidasutus või investeerimisühing arvutab oma omavahendite nõude nii, et see hõlmaks oodatavat ja ettenägematu kahju määra, kui oodatava kahju määr ei ole sisemistes äritavades piisavalt arvesse võetud. Operatsiooniriski mõõtmine hõlmab potentsiaalselt tõsiseid tõenäosusjaotuse ääreala sündmuseid, saavutades usaldusväärse taseme, mis vastab usaldusvahemikule 99,9 % üheaastase perioodi jooksul;
 - b) krediidasutuse või investeerimisühingu operatsiooniriski mõtmissüsteem sisaldab siseandmete, välisandmete, stsenaariumianalüüsi ja selliste tegurite kasutamist, mis kajastavad ärikeskkonda ja sisekontrollisüsteeme, nagu on sätestatud lõigetes 3–6. Krediidasutusel või investeerimisühingul on põhjalikult dokumenteeritud meetod nimeetatud nelja elemendi kasutamise kaalumiseks üldises operatsiooniriski mõtmissüsteemis;
 - c) krediidasutuse või investeerimisühingu riskimõtmissüsteem hõlmab peamisi riskitegureid, mis mõjutavad kahjude tõenäosusjaotuse ääreala kuju;
 - d) krediidasutus või investeerimisühing võib võtta arvesse operatsiooniriskist tuleneva kahju korrelatsioone üksikute operatsiooniriski hinnangute vahel ainult juhul, kui tema korrelatsiooni mõtmissüsteemid on usaldusväärsed, neid rakendatakse terviklikult ja neis on võetud arvesse kõigi selliste korrelatsioonihinnangutega seotud ebakindlust, eelkõige stressiperioodidel. Krediidasutus või investeerimisühing valideerib enda tehtud korrelatsiooniproгноosisid, kasutades selleks asjakohaseid kvantitatiivseid ja kvalitatiivseid tehnikaid;

▼ C2

- e) krediidasutuse või investeerimisühingu riskimõõtmisüsteem on sise-
miselt järjepidev ja selles välditakse käesoleva määruse muudes vald-
kondades aktsepteeritavate kvalitatiivsete hinnangute või riski maan-
damise tehnikate korduvat arvessevõtmist.
3. Siseandmetega seotud standardid on järgmised:
- a) krediidasutuse või investeerimisühingu sisemine operatsiooniriski
mõõtmine põhineb vähemalt viieaastasel varasemal vaatlusperioodil.
Kui krediidasutus või investeerimisühing hakkab esmakordselt kasu-
tama täiustatud mõõtmismudelil põhinevat meetodit, võib ta kasutada
kolmeaastast varasemat vaatlusperioodi;
- b) krediidasutus või investeerimisühing peab suutma kaardistada oma
varasemad sisemised kahjuandmed artiklis 317 määratletud äriiinide
ja artiklis 324 määratletud juhtumiliikide lõikes ning esitama sellised
andmed pädevatele asutustele nende taotluse korral. Erandlikel asja-
oludel võib krediidasutus või investeerimisühing kogu krediidasu-
tust või investeerimisühingut mõjutava kahjujuhtumi määrata täien-
davasse äriiini „ettevõtteülene”. Krediidasutusel või investeerimisü-
hingul on dokumenteeritud ja objektiivsed kriteeriumid kahjude
jaotamiseks konkreetsete äriiinide ja juhtumiliikide vahel. Krediidi-
asutus või investeerimisühing registreerib operatsiooniriski andme-
baasides need operatsiooniriskist tulenevad kahjud, mis on seotud
krediidiriskiga ning mis on varem kantud sisemistesse krediidiriski
andmebaasidesse, ning määrab need eraldi kindlaks. Selliste kahjude
puhul ei kohaldata operatsiooniriski katvat omavahendite nõuet,
eeldusel et krediidasutus või investeerimisühing peab neid jätkuvalt
käsitlema krediidiriskina omavahendite nõuete arvutamisel. Operat-
siooniriskist tuleneva kahju, mis on seotud tururiskidega, arvab
krediidasutus või investeerimisühing operatsiooniriski katva omava-
hendite nõude hulka;
- c) krediidasutuse või investeerimisühingu sisemised kahjuandmed on
täielikud ja hõlmavad kõiki olulisi tegevusi ja riskipositsioone kõiki-
dest asjakohastest allsüsteemidest ja geograafilistest asukohtadest.
Krediidasutus või investeerimisühing suudab põhjendada, et mis
tahes välja jäetud tegevused või riskipositsioonid ei mõjuta oluliselt
üldisi riskihinnanguid ei eraldi võttes ega koos. Krediidasutus või
investeerimisühing määratleb asjakohased kahju miinimummäärad
sisemiste kahjuandmete kogumiseks;
- d) lisaks kahju kogusumma andmetele kogub krediidasutus või inves-
teerimisühing teavet kahjujuhtumi kuupäeva ja kahju kogusumma
sissenõudmise kohta ning kirjeldavat teavet kahjujuhtumi ajendite
või põhjuste kohta;
- e) krediidasutusel või investeerimisühingul on konkreetset kriteeriumid
tsentraliseeritud funktsioonis toimunud kahjujuhtumist või rohkem
kui ühte äriiini hõlmavast tegevusest ning aja jooksul nendega seon-
duvatest kahjujuhtumitest tulenevate kahjuandmete liigitamiseks;
- f) krediidasutusel või investeerimisühingul on dokumenteeritud protse-
duurid varasemate kahjuandmete jätkuva ajakohasuse hindamiseks,
sealhulgas selliste olukordade puhul, kus võidakse kasutada eksper-
dihinnangutel põhinevaid muudatusi, taseme muutmist või muid
korrigeerimisi, samuti selleks, et hinnata, millises ulatuses võib
neid kasutada ja seda, kellel on volitus teha sellealaseid otsuseid.

▼ **C2**

4. Välisandmetega seotud kvalifikatsioonistandardid on järgmised:
- a) krediidasutuse või investeerimisühingu operatsiooniriski mõõtmis-süsteemis kasutatakse asjakohaseid välisandmeid, eriti kui on põhjust arvata, et krediidasutus või investeerimisühing on avatud harvaesinevale, kuid potentsiaalselt suurele kahjule. Krediidasutusel või investeerimisühingul on süsteemne protsess, et määrata kindlaks olukorrad, kus tuleb kasutada välisandmeid, ja meetodikad, mida kasutatakse selliste andmete mõõtmisüsteemi lisamiseks;
 - b) krediidasutus või investeerimisühing vaatab välisandmetega seotud tingimused ja tavad korrapäraselt läbi, dokumenteerib need ning kohandab nende suhtes korrapäraselt sõltumatut läbivaatamist.
5. Krediidasutus või investeerimisühing kasutab eksperdi stsenaariumianalüüsi koos välisandmetega, et hinnata avatust tõsise loomuga juhtumitest tulenevale riskidele. Aja jooksul krediidasutus või investeerimisühing valideerib ja hindab sellised hinnangud ümber, võrreldes neid tegelike kahjudega, et tagada nende põhjendatus.
6. Ärikeskkonna ja sisekontrolli teguritega seotud kvalifikatsioonistandardid on järgmised:
- a) krediidasutuse või investeerimisühingu üleorganisatsiooniline riskihindamise meetodika hõlmab peamisi ärikeskkonna ja sisekontrolliga seonduvaid tegureid, mis võivad mõjutada krediidasutuse või investeerimisühingu operatsiooniriski profiili;
 - b) krediidasutuse või investeerimisühing põhjendab kogemustele toetudes iga valitud teguri olulisust riskitegurina, võttes arvesse mõjutatud ärivaldkondade eksperdihinnangut;
 - c) krediidasutus või investeerimisühing on võimeline põhjendama pädevatele asutustele riskihinnangute tundlikkust tegurite muutumise suhtes ja erinevate tegurite suhtelist kaalu. Lisaks riskikontrolli täiustamisest tulenevate muudatuste arvessevõtmisele sisaldab krediidasutuse või investeerimisühingu riskimõõtmise raamistik ka tegevuste keerukamaks muutumisest või tegevusmahu kasvust tulenevat võimalikku riski suurenemist;
 - d) krediidasutus või investeerimisühing dokumenteerib oma riskimõõtmise raamistiku ning kohaldab selle suhtes sõltumatut läbivaatamist nii organisatsioonisiselt kui ka pädevate asutuste poolt. Aja jooksul krediidasutus või investeerimisühing valideerib ja hindab protsessi ja tulemusi ümber, võrreldes neid tegelike sisemiste kahjudega ja asjakohaste välisandmetega.

*Artikkel 323***Kindlustuse ja muude riski ülekandmise mehhanismide mõju**

1. Pädevad asutused lubavad krediidasutustel ja investeerimisühingutel kajastada kindlustuse mõju vastavalt lõigetes 2 kuni 5 sätestatud tingimustele ja muid riski ülekandmise mehhanisme, kui krediidasutus või investeerimisühing suudab tõendada, et sellel on märkimisväärne riskide maandamise mõju.

▼ C2

2. Kindlustusandjal peab olema õigus anda kindlustust või edasikindlustust ning tal peab olema krediitkvaliteeti hindava asutuse antud minimaalse nõuete maksevõime reiting, mille EBA on kooskõlas II jaotise 2. peatükis sätestatud eeskirjadega, mis käsitlevad krediitiasutuste ja investeerimisühingute vastu olevate nõuete riskiga kaalumist, tunnistanud vastavaks krediitkvaliteedi astmele 3 või sellest kõrgemale krediitkvaliteedi astmele.

3. Kindlustus ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute kindlustusraamistik peab vastama järgmistele tingimustele:

a) kindlustuslepingu esialgne kehtivusperiood on vähemalt üks aasta. Lepingute puhul, mille järelejäänud kehtivusaeg on alla aasta, teeb krediitiasutus või investeerimisühing asjakohaseid väärtuskärpeid, mis kajastavad lepingu vähenevat järelejäänud kehtivusaega; lepingute puhul, mille järelejäänud kehtivusaeg on 90 päeva või vähem, tehakse väärtuskärbe kuni 100 %;

b) kindlustuslepinguga on ette nähtud, et lepingu tühistamise minimaalne etteteatamistähtaeg on 90 päeva;

c) kindlustusleping ei sisalda väljaarvamisi või piiranguid, mis on tingitud järelevalveorgani sekkumisest või mis krediitiasutuse või investeerimisühingu maksejõuetuse korral takistab krediitiasutuse või investeerimisühingu pankrotihalduril või likvideerijal krediitiasutuse või investeerimisühingu kantud kahju või kulude sissenõudmist, välja arvatud sündmuste korral, mis toimuvad pärast pankrotivara haldamise menetluse või likvideerimismenetluse algatamist krediitiasutuse või investeerimisühingu suhtes. Kindlustuslepingust võib siiski välja jätta kõik trahvid, karistused või rahaliselt hüvitatavad kahjud, mis tulenevad pädevate asutuste võetud meetmetest;

d) riskimaandamise arvutustes kajastatakse kindlustuskatet viisil, mis on läbipaistev ja järjepidev seoses operatsiooniriski katva omavahendite nõude üldisel määratlemisel kasutatud kahju tegeliku tõenäosuse ja mõjuga;

e) kindlustust pakub kolmandast isikust üksus. Kindlustamisel seotud osapoolte kaudu tuleb riskipositsioon üle kanda sõltumatule kolmandast isikust üksusele, kes vastab lõikes 2 sätestatud aktsepteeritavuse kriteeriumidele;

f) kindlustuse arvessevõtmise raamistik on hästi põhjendatud ja dokumenteeritud.

4. Kindlustuse arvessevõtmise meetodika hõlmab diskonteerimise või väärtuskärbete teel kõiki järgmisi elemente:

a) kindlustuslepingu järelejäänud kehtivusaeg, kui see on lühem kui üks aasta;

b) kindlustuslepingu tühistamise tingimused, kui kindlustuslepingu kehtivusaeg on alla ühe aasta;

c) maksete ebakindlus ja kindlustuslepingute katete mittevastavus.

5. Kindlustuse ja muude riski ülekandmise mehhanismide arvessevõtmisest tulenev omavahendite nõude vähenemine ei ületa 20 % operatsiooniriski katvast omavahendite nõudest enne riski maandamise tehnikate arvessevõtmist.

▼ **C2***Artikkel 324***Kahjujuhtumi liikide klassifikatsioon**

Artikli 322 lõike 3 punktis b osutatud kahjujuhtumite liigid on järgmised:

Tabel 3

Juhtumiliigi kategooria	Määratlus
Sisepettus	Kahju, mis tuleneb tegudest, mille eesmärgiks on pettus, vara seadusevastane omandamine või õigusaktidest ja äriühingu tegevuspõhimõtetest möödahiilimine, välja arvatud mitmekesisuse/diskrimineerimise juhtumid, milles osaleb vähemalt üks sisemine osapool
Välispettus	Kahju, mis tuleneb kolmanda isiku toimepandud tegudest, mille eesmärgiks on pettus, vara seadusevastane omandamine või õigusaktidest möödahiilimine
Tööhõivetavad ja tööhutus	Kahju, mis tuleneb tööhõive-, tervisekaitse- või ohutusalaste õigusaktide või kokkulepetega vastuolus olevatest tegudest, isikukahjunõuete väljamaksmisest või mitmekesisuse/diskrimineerimise juhtumitest
Kliendid, tooted ja äritavad	Kahju, mis tuleneb ametialaste kohustuste (sealhulgas usaldatavus- ja sobivusnõuded) tahtmatust või hooletusest tingitud täitmatajätmisest konkreetsete klientide ees või toote laadist või ülesehitusest
Varaline kahju	Kahju, mis tuleneb materiaalse vara hävimisest või kahjustamisest loodusõnnetuse või muude sündmuste tõttu
Majandustegevuse häire ja süsteemirikked	Kahju, mis tuleneb majandustegevuse häirest või süsteemirikketest
Tehingu täitmine, ülekanded ja protsessijuhtimine	Kahju, mis tuleneb tehingu ebaõnnestunud töötlustest või protsessijuhtimisest, suhetest tehingu vastaspoolte ja tarnijatega

IV JAOTIS

TURURISKI OMAVAHENDITE NÕUDED▼ **M8***1. PEATÜKK**Üldsätted**Artikkel 325***Meetodid tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks**

1. Krediidiasutus või investeerimisühing arvutab kõigi kauplemisportfelli kuuluvate ja valuuta- või kaubariskile avatud kauplemisportfelli lüüsi positsioonide tururiski omavahendite nõuded vastavalt järgmistele meetoditele:

▼ **M8**

- a) lõikes 2 osutatud standardmeetod;
- b) käesoleva jaotise 5. peatükis sätestatud sisemudeli meetod nende riskikategooriate puhul, mille puhul on krediitiasutusele või investeerimisühingule vastavalt artiklile 363 antud luba selle meetodi kasutamiseks.
2. Lõike 1 punktis a osutatud standardmeetodi kohaselt arvutatud tururiski omavahendite nõuded võrduvad vastavalt vajadusele järgmiste omavahendite nõuete summaga:
- a) 2. peatükis osutatud positsiooniriski omavahendite nõuded;
- b) 3. peatükis osutatud valuutariski omavahendite nõuded;
- c) 4. peatükis osutatud kaubariski omavahendite nõuded.
3. Krediitiasutus või investeerimisühing, mis ei ole artikli 325a kohaselt vabastatud artiklis 430b sätestatud aruandlusnõuete täitmisest, teatab artikli 430b kohasest arvutusest kõikide kauplemisportfelli kuuluvate ja valuuta- või kaubariskile avatud kauplemisportfelliväliste positsioonide puhul kooskõlas järgmiste meetoditega:
- a) 1a. peatükis sätestatud alternatiivne standardmeetod;
- b) 1b. peatükis sätestatud alternatiivne sisemudeli meetod.
4. Vastavalt artiklile 363 võib krediitiasutus või investeerimisühing konsolideerimisgrupi piires püsivalt kasutada käesoleva artikli lõike 1 punktides a ja b sätestatud meetodeid, neid omavahel kombineerides.
5. Krediitiasutused ja investeerimisühingud ei kasuta lõike 3 punktis b sätestatud meetodit oma kauplemisportfelli instrumentide puhul, mis on väärtpaperistamise positsioonid või alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli kuuluvad positsioonid, nagu on sätestatud lõigetes 6, 7 ja 8.
6. Väärtpaperistamise positsioonid ja n-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise krediitituletisinstrumentid, mis vastavad kõigile järgmistele kriteeriumidele, lisatakse alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli:
- a) positsioonide puhul ei ole tegemist väärtpaperistamise positsioonidega, väärtpaperistamise seeria optioonidega ega ühegi muu väärtpaperistamise positsioonide tuletisinstrumentiga, mis ei anna proportsionaalset osa väärtpaperistamise seeria tuludest;
- b) kõik nende alusvaraks olevad instrumentid on:
- i) ühe alusvaraga instrumentid, sealhulgas ühe alusvaraga krediitituletisinstrumentid, mille jaoks on olemas likviidne kahesuunaline turg;
- ii) punktis i osutatud instrumentidele tuginevad üldkaubeldavad indeksid.

▼M8

Kahesuunaline turg loetakse olemasolevaks juhul, kui eksisteerivad sõltumatud ausad ostu- ja müügipakkumised, nii et hinna, mis on mõistlikul määral seotud viimase müügihinnaga või kehtivate ausate konkureerivate ostu- ja müügipakkumiste noteeringutega, saab määrata ühe päeva jooksul ning arveldada suhteliselt lühikese ajaga ja kauplemistavade kohaselt.

7. Positsioone, mille alusvaraks on üks järgmistest instrumentidest, ei lisata alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli:

- a) alusvaraks olevad instrumendid, mis on määratud artikli 112 punktis h või i osutatud riskipositsiooni klassidesse;
- b) eriotstarbelise ettevõtja vastu olev nõue, mis on otseselt või kaudselt tagatud positsiooniga, mis lõike 6 kohaselt ei vasta ise alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisamise tingimustele.

8. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisada positsioonid, mis ei ole ei väärtpapieristamise positsioonid ega n-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise krediidituletisinstrumendid, kuid mis maandavad selle portfelli teiste positsioonide riski, tingimusel et asjaomase instrumendi või selle alusvaraks olevate instrumentide jaoks on olemas likviidne kahesuunaline turg, mida on kirjeldatud lõike 6 teises lõigus.

9. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada, kuidas krediidiasutused ja investeerimisühingud peavad arvutama valuuta- või kaubariskile avatud kauplemisportfelliväliste positsioonide puhul tururiski omavahendite nõude vastavalt lõike 1 punktides a ja b sätestatud meetoditele.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. septembriks 2020.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 325a

Vabastused tururiskiga seotud aruandluse erinõuete täitmisest

1. Krediidiasutus või investeerimisühing vabastatakse artiklis 430b osutatud aruandlusnõude täitmisest, tingimusel et krediidiasutuse või investeerimisühingu tururiskile avatud bilansilise ja bilansivälise tegevuse maht on igakuise hindamise põhjal kummagi järgmise piirmääraga võrdne või nendest väiksem, võttes aluseks andmed kuu viimase päeva seisuga:

- a) 10 % krediidiasutuse või investeerimisühingu koguvarast;
- b) 500 miljonit eurot.

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad oma tururiskile avatud bilansilise ja bilansivälise tegevuse mahu iga kuu viimase päeva seisuga andmete alusel vastavalt järgmistele nõuetele:

- a) kaasatakse kõik kauplemisportfelli lisatud positsioonid, välja arvatud krediidituletisinstrumendid, mida peetakse sisemiseks riskimaanduseks kauplemisportfelliväliste krediidiriski positsioonide suhtes,

▼M8

ning krediidituletisinstrumentidega tehtud tehingud, millega tasaarvestatakse täielikult sisemise riskimaanduse tururisk, nagu on osutatud artikli 106 lõikes 3;

- b) kaasatakse kõik valuuta- või kaubariskile avatud kauplemisportfellivälised positsioonid;
- c) kõik positsioonid hinnatakse nende selle kuupäeva turuväärtuses, välja arvatud punktis b osutatud positsioonid; kui positsiooni turuväärtus kõnealuse kuupäeva kohta ei ole kättesaadav, kasutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud selle positsiooni õiglast väärtust asjaomasel kuupäeval; kui positsiooni õiglane väärtus ja turuväärtus kõnealuse kuupäeva kohta ei ole kättesaadav, kasutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud selle positsiooni kõige hilisemat turuväärtust või õiglast väärtust;
- d) kõiki valutariskile avatud kauplemisportfelliväliseid positsioone käsitletakse kogu valuuta netopositsioonina ja hinnatakse vastavalt artiklile 352;
- e) kõiki kaubariskile avatud kauplemisportfelliväliseid positsioone hinnatakse kooskõlas artiklitega 357 ja 358;
- f) pikkade positsioonide absoluutväärtus liidetakse lühikeste positsioonide absoluutväärtusele.

3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud teavitavad pädevaid asutusi sellest, millal nad arvutavad käesoleva artikli kohaselt oma tururiski omavahendite nõudeid või lõpetavad nende arvutamise.

4. Kui krediidiasutus või investeerimisühing enam ei täida ühte või enamat lõikes 1 sätestatud tingimust, teavitab ta sellest kohe pädevat asutust.

5. Artiklis 430b sätestatud aruandlusnõuete täitmisest vabastuse kohaldamine lõpeb kolme kuu jooksul ühel järgmistest juhtudest:

- a) krediidiasutus või investeerimisühing ei täida lõike 1 punktis a või b sätestatud tingimust kolme järjestikuse kuu jooksul või
- b) krediidiasutus või investeerimisühing ei täida lõike 1 punktis a või b sätestatud tingimust viimase 12 kuu jooksul rohkem kui kuue kuu vältel.

6. Kui krediidiasutus või investeerimisühing peab hakkama vastavalt käesoleva artikli lõikele 5 täitma artiklis 430b sätestatud aruandlusnõudeid, vabastatakse ta nendest aruandlusnõuete täitmisest üksnes siis, kui ta tõendab pädevale asutusele, et kõik käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimused on olnud pidevalt täidetud terve aasta.

7. Krediidiasutused ja investeerimisühingud ei võta, osta ega müü positsiooni ainult selleks, et täita lõikes 1 kehtestatud tingimusi igakuise hindamise ajal.

8. Krediidiasutus või investeerimisühing, mille suhtes võib kohaldada artiklis 94 sätestatud käsitlust, vabastatakse artiklis 430b sätestatud aruandlusnõuete täitmisest.

▼ **M8***Artikkel 325b***Konsolideeritud nõuete lubamine**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad kasutada positsioone ühes krediidiasutuses, investeerimisühingus või mõnes muus ettevõtjas, et tasaarvestada positsioone teises krediidiasutuses, investeerimisühingus või ettevõtjas, kui lõikest 2 ei tulene teisiti ning ainult selleks, et arvutada netopositsioonid ja omavahendite nõuded konsolideeritud alusel kooskõlas käesoleva jaotisega.
2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad kohaldada lõiget 1 ainult pädevate asutuste loal, mis antakse juhul, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:
 - a) omavahendite konsolideerimisgrupisisene jaotumine on rahuldav;
 - b) krediidiasutuste ja investeerimisühingute tegevuse regulatiivne, juriidiline ja lepinguline raamistik tagab neile konsolideerimisgrupisisese vastastikuse finantstoetuse.
3. Kui ettevõtjad asuvad kolmandates riikides, peavad lisaks lõikes 2 sätestatule olema täidetud ka kõik järgmised tingimused:
 - a) ettevõtjad on saanud tegevusloa kolmandas riigis ning vastavad kas krediidiasutuse määratlusele või on kolmanda riigi tunnustatud investeerimisühingud;
 - b) ettevõtjad täidavad individuaalselt omavahendite nõudeid, mis on samaväärsed käesolevas määruses sätestatud nõuetega;
 - c) kõnealustes kolmandates riikides puuduvad õigusnormid, mis võiksid märgatavalt mõjutada vahendite konsolideerimisgrupisisest ülekandmist.

*PEATÜKK 1a****Alternatiivne standardmeetod***

1. jagu

Üldsätted*Artikkel 325c***Alternatiivse standardmeetodi kohaldamisala ja ülesehitus**

1. Käesolevas peatükis sätestatud alternatiivset standardmeetodit kasutatakse üksnes artikli 430b lõikes 1 sätestatud aruandlusnõude täitmiseks.
2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad tururiski omavahendite nõuded alternatiivse standardmeetodi kohaselt portfelli puhul, mis sisaldab kauplemisportfelli kuuluvaid või valuuta- või kaubariskile avatud kauplemisportfelligiliseid positsioone, liites kokku järgmised kolm komponenti:
 - a) 2. jaos sätestatud tundlikkusel põhineval meetodil saadud omavahendite nõue;
 - b) 5. jaos sätestatud makseviivituse riski omavahendite nõue, mida kohaldatakse ainult kõnealuses jaos osutatud kauplemisportfelli positsioonide suhtes;

▼ **M8**

- c) 4. jaos sätestatud jääkriskide omavahendite nõue, mida kohaldatakse ainult kõnealuses jaos osutatud kauplemisportfelli positsioonide suhtes.

2. jagu

Tundlikkusel põhinev meetod omavahendite nõude arvutamiseks*Artikkel 325d***Mõisted**

Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „riskiklass” – üks järgmisest seitsmest kategooriast:
 - i) intressimäära üldrisk;
 - ii) muu kui väärtpaperistamise krediitdimarginaali risk;
 - iii) alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisamata väärtpaperistamise krediitdimarginaali risk;
 - iv) alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisatud väärtpaperistamise krediitdimarginaali risk;
 - v) aktsiarisk;
 - vi) kaubarisk;
 - vii) valuutarisk;
- 2) „tundlikkus” – positsiooni väärtuse suhteline muutus, mille põhjustas positsiooni ühe asjaomase riskiteguri väärtuse muutus ja mis on arvatud krediitdiasutuse või investeerimisühingu hinnastamismudeli alusel kooskõlas 3. jao 2. alajaoga;
- 3) „rühm” – ühes sarnase riskiprofiiliga riskiklassis olevate positsioonide alamkategooria, millele määratakse riskikaal, nagu on määratletud 3. jao 1. alajaos.

*Artikkel 325e***Tundlikkusel põhineva meetodi komponendid**

1. Krediitdiasutused ja investeerimisühingud arvutavad tururiski omavahendite nõuded tundlikkusel põhineva meetodi kohaselt, liites järgmised kolm omavahendite nõuet vastavalt artiklile 325h:

- a) omavahendite nõuded deltariski puhul, mis hõlmavad instrumendi väärtuse muutumise riski, mis tuleneb selle mittevolaatiilsusega seotud riskitegurite liikumisest;
- b) omavahendite nõuded vegariski puhul, mis hõlmavad instrumendi väärtuse muutumise riski, mis tuleneb selle volatiilsusega seotud riskitegurite liikumisest;
- c) omavahendite nõuded kumerusriski puhul, mis hõlmavad instrumendi väärtuse muutumise riski, mis tuleneb selle peamiste mittevolaatiilsusega seotud riskitegurite liikumisest, mida deltariski omavahendite nõuded ei hõlma.

▼M8

2. Lõikes 1 osutatud arvutuse tegemisel:
 - a) kõikide valikulisusega instrumentide positsioonide suhtes kohaldatakse lõike 1 punktides a, b ja c osutatud omavahendite nõudeid;
 - b) kõikide ilma valikulisuseta instrumentide positsioonide suhtes kohaldatakse üksnes lõike 1 punktis a osutatud omavahendite nõudeid.

Käesoleva peatüki kohaldamisel kuuluvad valikulisusega instrumentide hulka lisaks muule ka ostuoptsioonid, müügipositsioonid, ülempiirid, alampiidid, vahetusoptsioonid, barjäärioptsioonid ja eksootilised optsioonid. Optsiooni tunnustega väärtpapereid, nagu ettemakse- või käitumuslikke optsioone, käsitletakse tururiski omavahendite nõuete arvutamisel optsioonide eraldiseisvate positsioonidena.

Käesoleva peatüki kohaldamisel käsitletakse instrumente, mille rahavoo-gusid saab väljendada alusvara tingliku väärtuse lineaarfunktsioonina, ilma valikulisuseta instrumentidena.

*Artikkel 325f***Delta- ja vegariski omavahendite nõuded**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud kohaldavad delta- ja vegariski omavahendite nõuete arvutamisel 3. jao 1. alajaos kirjeldatud delta- ja vegariski tegureid.
2. Krediidasutused ja investeerimisühingud järgivad delta- ja vegariski omavahendite nõuete arvutamisel lõigetes 3–8 sätestatud protsessi.
3. Iga riskiklassi puhul arvutatakse kõikide delta- ja vegariski omavahendite nõuete kohaldamisalas olevate instrumentide tundlikkus iga asjaomasesse riskiklassi kuuluva kohaldatava delta- ja vegariski teguri suhtes, kasutades 3. jao 2. alajao vastavaid valemiteid. Kui instrumendi väärtus sõltub mitmest riskitegurist, määratakse tundlikkus iga riskiteguri puhul eraldi.
4. Tundlikkused määratakse igas riskiklassis ühte rühmadest „b”.
5. Igas rühmas „b” tasaarvestatakse positiivsed ja negatiivsed tundlikkused sama riskiteguri suhtes, saades nii igas rühmas netotundlikkused (s_k) iga riskiteguri k suhtes.
6. Netotundlikkused igas rühmas oleva iga riskiteguri suhtes korrutatakse 6. jaos sätestatud vastavate riskikaaludega, arvutades kaalutud tundlikkused iga riskiteguri suhtes kõnealusel rühmas vastavalt järgmisele valemile:

$$WS_k = RW_k \cdot s_k$$

kus:

WS_k = kaalutud tundlikkus,

RW_k = riskikaalud ning

s_k = riskitegur.

▼ **M8**

7. Kaalutud tundlikkused igas rühmas olevate eri riskitegurite suhtes liidetakse vastavalt järgmisele valemile, milles ruutjuure funktsioonis oleva koguse alammäär on null, saades nii rühmaspetsiifilise tundlikkuse. Samas rühmas olevate kaalutud tundlikkuste puhul kasutatakse vastavaid korrelatsioone (ρ_{kl}), mis on sätestatud 6. jaos.

$$K_b = \sqrt{\sum_k WS_k^2 + \sum_k \sum_{k \neq l} \rho_{kl} WS_k WS_l}$$

kus:

K_b = rühmaspetsiifiline tundlikkus ning

WS = kaalutud tundlikkused.

8. Rühmaspetsiifiline tundlikkus arvutatakse iga riskiklassi rühma puhul vastavalt lõigetele 5, 6 ja 7. Kui kõikide rühmade rühmaspetsiifiline tundlikkus on arvutatud, liidetakse rühmade lõikes vastavalt järgmisele valemile kokku kaalutud tundlikkused kõikide riskitegurite suhtes, kasutades 6. jaos sätestatud eri rühmade kaalutud tundlikkuste vastavaid korrelatsioone γ_{bc} , saades nii riskiklassile spetsiifilise delta- või vegariski omavahendite nõude:

$$\text{Riskiklassile spetsiifiline „delta – või vegariski” omavahendite nõue} = \sqrt{\sum_b K_b^2 + \sum_b \sum_{c \neq b} \gamma_{bc} S_b S_c}$$

kus:

$S_b = \sum_k WS_k$ kõikide riskitegurite puhul rühmas b ja $S_c = \sum_k WS_k$ rühmas c ; kui S_b ja S_c väärtused annavad $\sum_b K_b^2 + \sum_b \sum_{c \neq b} \gamma_{bc} S_b S_c$ kogusummaks negatiivse arvu, arvutab krediidasutus või investeerimisühing riskiklassile spetsiifilised delta- või vegariski omavahendite nõuded, kasutades alternatiivset spetsifikatsiooni, mille puhul

$S_b = \max [\min (\sum_k WS_k, K_b), -K_b]$ kõikide riskitegurite puhul rühmas b ja

$S_c = \max [\min (\sum_k WS_k, K_c), -K_c]$ kõikide riskitegurite puhul rühmas c .

Riskiklassile spetsiifilised delta- või vegariski omavahendite nõuded arvutatakse iga riskiklassi puhul vastavalt lõigetele 1–8.

Artikkel 325g

Kumerusriski omavahendite nõuded

Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad kumerusriski omavahendite nõuded vastavalt artiklis 461a osutatud delegeeritud õigusaktile.

▼ **M8***Artikkel 325h***Riskiklassile spetsiifiliste delta-, vega- ja kumerusriskide omavahendite nõuete koondamine**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud koondavad riskiklassile spetsiifilised delta-, vega- ja kumerusriskide omavahendite nõuded kooskõlas lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud protsessiga.
2. Riskiklassile spetsiifiliste delta-, vega- ja kumerusriskide omavahendite nõuete arutamise protsess, mida on kirjeldatud artiklites 325f ja 325g, toimub iga riskiklassi puhul kolm korda, kasutades iga kord erinevat korrelatsiooni parameetrite kogumit ρ_{kl} (korrelatsioon rühmas olevate riskitegurite vahel) ja γ_{bc} (korrelatsioon riskiklassis olevate rühmade vahel). Igaüks neist kolmest kogumist vastab erinevale stsenaariumile järgmiselt:
 - a) „keskmise korrelatsiooni” stsenaarium, mille puhul korrelatsiooni parameetrid ρ_{kl} ja γ_{bc} on samad mis 6. jaos;
 - b) „kõrge korrelatsiooni” stsenaarium, mille puhul 6. jaos määratletud korrelatsiooni parameetrid ρ_{kl} ja γ_{bc} korrutatakse ühesuguselt 1,25ga ning ρ_{kl} ja γ_{bc} suhtes kohaldatakse ülemmäära 100 %;
 - c) „madala korrelatsiooni” stsenaarium täpsustatakse artiklis 461a osutatud delegeeritud õigusaktis.
3. Krediidasutused ja investeerimisühingud liidavad iga stsenaariumi puhul riskiklassile spetsiifilised delta-, vega- ja kumerusriski omavahendite nõuded, et määrata kolm stsenaariumispetsiifilist omavahendite nõuet.
4. Tundlikkusel põhineva meetodi omavahendite nõudeks määratakse lõikes 3 osutatud kolmest stsenaariumispetsiifilisest omavahendite nõudest suurim.

*Artikkel 325i***Indeksitega seotud instrumentide ja mitme alusvaraga optioonide käsitlemine**

Krediidasutused ja investeerimisühingud käsitlevad indeksitega seotud instrumente ja mitme alusvaraga optioone vastavalt artiklis 461a osutatud delegeeritud õigusaktile.

*Artikkel 325j***Investeerimisfondide käsitlemine**

Krediidasutused ja investeerimisühingud käsitlevad investeerimisfondide vastavalt artiklis 461a osutatud delegeeritud õigusaktile.

*Artikkel 325k***Väärtpaberite emissiooni tagamisega seotud positsioonid**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad käesolevas artiklis sätestatud protsessi kasutada võla- või omakapitali instrumentide väärtpaberite emissiooni tagamisega seotud positsioonide tururiski omavahendite nõuete arutamiseks.

▼ **M8**

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad iga individuaalse emitendi puhul ühte asjakohast tabelis 1 loetletud korrutustegurit kõikide väärtpaberite emissiooni tagamisega seotud positsioonide netotundlikkuse suhtes, jättes välja väärtpaberite emissiooni tagamisega seotud positsioonid, mida kolmandad isikud on formaalsete kokkulepete põhjal märkinud või mille tagamises nad on osalenud, ja arvutavad tururiski omavahendite nõuded korrigeeritud netotundlikkuse põhjal vastavalt käesolevas peatükis sätestatud meetodile.

Tabel 1

0. tööpäev	0 %
1. tööpäev	10 %
2. ja 3. tööpäev	25 %
4. tööpäev	50 %
5. tööpäev	75 %
Pärast 5. tööpäeva	100 %

Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab „0. tööpäev” tööpäeva, mil krediidiasutus või investeerimisühing kohustub tingimusteta vastu võtma kindlaksmääratud hulga kokkulepitud hinnaga väärtpabereid.

3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud teavitavad pädevaid asutusi käesolevas artiklis sätestatud protsessi kohaldamisest.

3. jagu

Riskiteguri ja tundlikkuse mõisted

1. alajagu

Riskiteguri mõisted

Artikkel 325l

Intressimäära üldriski tegurid

1. Kõikide intressimäära üldriski tegurite, sealhulgas inflatsiooniriski ja eri valuutade alusriski puhul on iga valuuta kohta üks rühm, millest igaüks sisaldab eri liiki riskitegureid.

Intressimäära suhtes tundlike instrumentide suhtes kohaldatavad delta intressimäära üldriski tegurid on asjakohased riskivabad intressimäärad iga valuuta ja iga järgmise lõpptähtaja kohta: 0,25 aastat, 0,5 aastat, 1 aasta, 2 aastat, 3 aastat, 5 aastat, 10 aastat, 15 aastat, 20 aastat ja 30 aastat. Krediidiasutused ja investeerimisühingud määravad täpsustatud punktidele riskitegurid, kasutades lineaarset interpolatsiooni või meetodit, mis on kõige rohkem kooskõlas hinnastamisfunktsioonidega, mida kasutab krediidiasutuse või investeerimisühingu iseseisev riskikontrolli funktsioon, et teavitada kõrgemat juhtkonda tururiskist või kasumist ja kahjumist.

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud leiavad iga valuuta kohta riskivabad intressimäärad krediidiasutuse või investeerimisühingu kauplemisportfellis hoitavate rahaturuinstrumentide põhjal, millel on kõige madalam krediidirisk, nagu üleööintressi vahetuslepingud.

▼ **M8**

3. Kui krediidasutused ja investeerimisühingud ei saa lõikes 2 osutatud meetodit kohaldada, põhinevad riskivabad intressimäärad ühel või enamal turupõhisel vahetuslepingu kõveral, mida krediidasutus või investeerimisühing kasutab positsioonide turuhinna määramiseks, nagu pankadevahelise intressimäära vahetuslepingute kõverad.

Kui lõikes 2 ja käesoleva lõike esimeses lõigus kirjeldatud turupõhiste vahetuslepingute kõverate andmed on ebapiisavad, võib riskivabasid intressimäärasid tuletada riigivõlakirja kõverast, mis on antud valuuta puhul kõige asjakohasem.

Kui krediidasutused ja investeerimisühingud kasutavad riigi võlakohustuste puhul intressimäära üldriski tegureid, mis on tuletatud vastavalt käesoleva lõike teises lõigus sätestatud protseduurile, ei vabastata riigi võlakohustust krediidimarginaali riski omavahendite nõuetest. Sellistel juhtudel, kui ei ole võimalik eristada riskivaba intressimäära krediidimarginaali riskist, määratakse tundlikkus selle riskiteguri suhtes nii intressimäära üldriskile kui ka krediidimarginaali riski klassidele.

4. Intressimäära üldriski tegurite puhul moodustab iga valuuta eraldi rühma. Krediidasutused ja investeerimisühingud määravad samas rühmas olevatele, kuid erineva lõpptähtajaga riskiteguritele erineva riskikaalu vastavalt 6. jaole.

Krediidasutused ja investeerimisühingud kohaldavad täiendavaid riskitegureid selliste võlainstrumentide inflatsiooniriskile, mille rahavood sõltuvad funktsionaalselt inflatsioonimääradele. Need täiendavad riskitegurid koosnevad iga valuuta kohta ühest erinevate lõpptähtaegadega turupõhiste inflatsioonimäärade vektorist. Iga instrumendi puhul on vektori komponentide arv sama mis inflatsioonimäärade arv, mida kasutatakse asjaomase instrumendi puhul muutujatena krediidasutuse või investeerimisühingu hinnastamismudelil.

5. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad instrumendi tundlikkuse lõikes 4 osutatud inflatsiooniriski täiendava riskiteguri suhtes kui instrumendi väärtuse muutuse, mis tuleneb selle hinnastamismudeli kohaselt 1 baaspunkti suurusest nihkumisest igas vektori komponendis. Iga valuuta moodustab eraldi rühma. Krediidasutused ja investeerimisühingud käsitlevad inflatsiooni igas rühmas ühe riskitegurina, sõltumata iga vektori komponentide arvust. Krediidasutused ja investeerimisühingud tasaarvestavad kõik rühmas olevad tundlikkused inflatsiooni suhtes, mis on arvutatud nii, nagu käesolevas lõikes kirjeldatud, et tekiks üks netotundlikkus iga rühma kohta.

6. Võlainstrumentide suhtes, mis hõlmavad makseid eri valuutades, kohaldatakse ka asjaomaste valuutade vahelist alusriski. Tundlikkusel põhineva meetodi kasutamisel kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud riskitegureid, milleks on iga valuuta eri valuutade alusrisk kas USA dollari või euro suhtes. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad eri valuutade alusriskid, mis ei ole seotud alusriskiga USA dollari suhtes ega alusriskiga euro suhtes, kas alusriskina USA dollari suhtes või alusriskina euro suhtes.

Iga eri valuutade alusriski tegur koosneb iga valuuta kohta ühest erinevate lõpptähtaegadega eri valuutade alusriski vektorist. Iga instrumendi

▼ **M8**

puhul on vektori komponentide arv sama mis eri valuutade alusriskide arv, mida kasutatakse asjaomase instrumendi puhul muutujatena krediidiasutuse või investeerimisühingu hinnastamismudelil. Iga valuuta moodustab erineva rühma.

Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad instrumendi tundlikkuse eri valuutade alusriski teguri suhtes kui instrumendi väärtuse muutuse, mis tuleneb selle hinnastamismudeli kohaselt 1 baaspunkti suurusest nihkumisest igas vektori komponendis. Iga valuuta moodustab eraldi rühma. Igas rühmas on kaks võimalikku erinevat riskiteguri: alusrisk euro suhtes ja alusrisk USA dollari suhtes, sõltumata eri valuutade alusriski vektori komponentide arvust. Maksimaalne netotundlikkuste arv rühma kohta on kaks.

7. Intressimäära vega-üldriski tegurid, mida kohaldatakse alusvaraga optioonide suhtes, mis on tundlikud üldise intressimäära suhtes, on asjaomaste riskivabade intressimäärade eeldatavad volatiilsused, nagu on kirjeldatud lõigetes 2 ja 3, mis määratakse rühmadele olenevalt valuutast ning mis määratakse igas rühmas järgmistele lõpptähtaegadele: 0,5 aastat, 1 aasta, 3 aastat, 5 aastat ja 10 aastat. Iga valuuta kohta on üks rühm.

Tasaarvestuse kohaldamisel käsitlevad krediidiasutused ja investeerimisühingud eeldatavaid volatiilsusi, mis on seotud samade riskivabade intressimäärade ja samade lõpptähtaegadega, sama riskiteguri moodustavana.

Kui krediidiasutused ja investeerimisühingud määravad eeldatava volatiilsuse käesolevas lõikes viidatud lõpptähtaegadele, kohaldatakse järgmisi nõudeid:

- a) kui optiooni lõpptähtaeg on kooskõlas alusvara lõpptähtajaga, võetakse arvesse ühte riskiteguri, mis määratakse vastavalt kõnealusele lõpptähtajale;
- b) kui optiooni lõpptähtaeg on alusvara lõpptähtajast lühem, võetakse arvesse järgmisi riskitegureid järgmiselt:
 - i) esimene riskitegur määratakse vastavalt optiooni lõpptähtajale;
 - ii) teine riskitegur määratakse vastavalt optiooni alusvara järelejäänud tähtajale optiooni lunastustähtpäeval.

8. Kumeruse intressimäära üldriski tegurid, mida krediidiasutused ja investeerimisühingud peavad kohaldama, koosnevad iga valuuta kohta ühest riskivaba intressimäära vektorist, mis esindab konkreetset riskivaba intressikõverat. Iga valuuta moodustab erineva rühma. Iga instrumendi puhul on vektori komponentide arv sama mis riskivabade intressimäärade erinevate lõpptähtaegade arv, mida kasutatakse asjaomase instrumendi puhul muutujatena krediidiasutuse või investeerimisühingu hinnastamismudelil.

9. Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad instrumendi tundlikkuse iga riskiteguri suhtes, mida kasutatakse kumerusriski valemis, vastavalt artiklile 325g. Kumerusriski määramisel võtavad krediidiasutused ja investeerimisühingud arvesse vektoreid, mis vastavad erinevatele intressikõveratele ning millel on erinev arv komponente, sama riskitegurina, tingimusel et asjaomased vektorid vastavad samale valuutale. Krediidiasutused ja investeerimisühingud tasaarvestavad tundlikkused sama riskiteguri suhtes. Ühe rühma kohta peab olema ainult üks netotundlikkus.

▼ **M8**

Inflatsiooni ja eri valuutade alusriskide puhul ei kohaldata kumerusriski omavahendite nõudeid.

*Artikkel 325m***Krediidimarginaali riski tegurid muu kui väärtpaberistamise puhul**

1. Delta krediidimarginaali riski tegurid, mida krediidasutused ja investeerimisühingud peavad kohaldama muu kui väärtpaberistamise instrumentidele, mis on krediidimarginaali riski suhtes tundlikud, on nende instrumentide emitendi krediidimarginaali riski määrad, mis on tuletatud asjaomastest võlainstrumentidest ja krediidiriski vahetustehingutest ning mis määratakse igale järgmisele lõpptähtajale: 0,5 aastat, 1 aasta, 3 aastat, 5 aastat, 10 aastat. Krediidasutused ja investeerimisühingud kohaldavad iga emitendi ja lõpptähtaja kohta ühte riskitegurit, olenemata sellest, kas emitendi krediidimarginaali riski määrad tulenevad võlainstrumentidest või krediidiriski vahetustehingutest. Rühmad on 6. jaos osutatud sektorite rühmad ja iga rühm sisaldab kõiki riskitegureid, mis on jaotatud asjaomasele sektorile.

2. Vega krediidimarginaali riski tegurid, mida krediidasutused ja investeerimisühingud peavad kohaldama muu kui väärtpaberistamise alusvaraga optioonidele, mis on krediidimarginaali riski suhtes tundlikud, on alusvara emitendi krediidimarginaali riski määrade eeldatavad volatiilsused, mis on tuletatud vastavalt lõikes 1 sätestatule ja mis määratakse järgmistele lõpptähtaegadele vastavalt optiooni lõpptähtajale, mille suhtes kohaldatakse omavahendite nõudeid: 0,5 aastat, 1 aasta, 3 aastat, 5 aastat, 10 aastat. Kasutatakse samu rühmi, mida kasutati delta krediidimarginaali riski puhul muu kui väärtpaberistamise jaoks.

3. Kumeruse krediidimarginaali riski tegurid, mida krediidasutused ja investeerimisühingud peavad kohaldama muu kui väärtpaberistamise instrumentidele, koosnevad ühest krediidimarginaali riski määrade vektorist, mis esindab konkreetse emitendi krediidimarginaali riski kõverat. Iga instrumendi puhul on vektori komponentide arv sama mis krediidimarginaali riski määrade erinevate lõpptähtaegade arv, mida kasutatakse asjaomase instrumendi puhul muutujatena krediidasutuse või investeerimisühingu hinnastamismudelil. Kasutatakse samu rühmi, mida kasutati delta krediidimarginaali riski puhul muu kui väärtpaberistamise jaoks.

4. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad instrumendi tundlikkuse iga riskiteguri suhtes, mida kasutatakse kumerusriski valemis, vastavalt artiklile 325g. Kumerusriski kohaldamisel käsitlevad krediidasutused ja investeerimisühingud vektoreid, mis on tuletatud kas asjaomastest võlainstrumentidest või krediidiriski vahetustehingutest ja millel on erinev arv komponente, sama riskitegurina, tingimusel et asjakohased vektorid vastavad samale emitendile.

*Artikkel 325n***Krediidimarginaali riski tegurid väärtpaberistamise puhul**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud kohaldavad lõikes 3 osutatud krediidimarginaali riski tegureid väärtpaberistamise positsioonidele, mis on lisatud alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli, nagu on osutatud artikli 325 lõigetes 6, 7 ja 8.

▼M8

Krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad lõikes 5 osutatud krediidimarginaali riski tegureid väärtpaperistamise positsioonidele, mis ei ole lisatud alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli, nagu on osutatud artikli 325 lõigetes 6, 7 ja 8.

2. Alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisamata väärtpaperistamise krediidimarginaali riski suhtes kohaldatavad rühmad on samad mis muu kui väärtpaperistamise krediidimarginaali riski suhtes kohaldatavad rühmad, nagu on osutatud 6. jaos.

Alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisamata väärtpaperistamise krediidimarginaali riski suhtes kohaldatavad rühmad on eriomased käesolevale riskiklassikategoriale, nagu on osutatud 6. jaos.

3. Krediidimarginaali riski tegurid, mida krediidiasutused ja investeerimisühingud peavad kohaldama alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisatud väärtpaperistamise positsioonide suhtes, on järgmised:

- a) deltariski tegurid on kõik asjaomased väärtpaperistamise positsiooni aluspositsioonide emitentide krediidimarginaali riski määrad, mis on tuletatud asjaomastest võlainstrumentidest ja krediidiriski vahetustehingutest, iga järgmise lõpptähtaja kohta: 0,5 aastat, 1 aasta, 3 aastat, 5 aastat, 10 aastat;
- b) vegariski tegurid, mis on kohaldatavad nende väärtpaperistamise positsioonidega optsioonidele, mis on lisatud alusvarana alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli, on väärtpaperistamise positsiooni aluspositsioonide emitentide krediidimarginaali riskide eeldatavad volatiilsused, mis on tuletatud vastavalt käesoleva lõike punktis a kirjeldatule ning mis määratakse järgmistele lõpptähtaegadele vastavalt asjaomase optsiooni lõpptähtajale, mille suhtes kohaldatakse omavahendite nõudeid: 0,5 aastat, 1 aasta, 3 aastat, 5 aastat, 10 aastat;
- c) kumerusriski tegurid on asjaomased väärtpaperistamise positsiooni aluspositsioonide emitentide krediidimarginaali riski intressikõverad, mida väljendatakse krediidimarginaali riski määrade vektorina erinevate lõpptähtaegade puhul, mis on tuletatud vastavalt käesoleva lõike punktis a kirjeldatule; iga instrumendi puhul on vektori komponentide arv sama mis krediidimarginaali riski määrade erinevate lõpptähtaegade arv, mida kasutatakse asjaomase instrumendi puhul muutujatena krediidiasutuse või investeerimisühingu hinnastamismudelid.

4. Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad väärtpaperistamise positsiooni tundlikkuse iga riskiteguri suhtes, mida kasutatakse kumerusriski valemis, nagu on kindlaks määratud artiklis 325g. Kumerusriski kohaldamisel käsitlevad krediidiasutused ja investeerimisühingud vektoreid, mis on tuletatud kas asjaomastest võlainstrumentidest või krediidiriski vahetustehingutest ja millel on erinev arv komponente, sama riskitegurina, tingimusel et asjaomased vektorid vastavad samale emitendile.

5. Krediidimarginaali riski tegurid, mida krediidiasutused ja investeerimisühingud peavad kohaldama väärtpaperistamise positsioonide suhtes, mis ei ole lisatud alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli, osutavad alusvaraks olevate instrumentide riskimarginaali asemel väärtpaperistamise seeria riskimarginaalile ja on järgmised:

- a) deltariski tegurid on asjaomased väärtpaperistamise seeria krediidimarginaali riski määrad, mis on määratud järgmistele lõpptähtaegadele vastavalt väärtpaperistamise seeria lõpptähtajale: 0,5 aastat, 1 aasta, 3 aastat, 5 aastat ja 10 aastat;

▼ **M8**

- b) vegariski tegurid, mida kohaldatakse nende väärtpaberistamise positsioonidega optioonidele, mis ei ole lisatud alusvarana alternatiivsesse korrelatsiooni põhinevasse kauplemisportfelli, on väärtpaberistamise seeriate krediitmarginaali riskide eeldatavad volatiilsused, millest igaüks määratakse järgmistele lõpptähtaegadele vastavalt asjaomase optiooni lõpptähtajale, mille suhtes kohaldatakse omavahendite nõudeid: 0,5 aastat, 1 aasta, 3 aastat, 5 aastat, 10 aastat;
- c) kumerusriski tegurid on samad, mida on kirjeldatud käesoleva lõike punktis a; kõikidele nimetatud riskiteguritele määratakse ühine riskikaal, nagu on osutatud 6. jaos.

*Artikkel 325o***Aktsiariski tegurid**

1. Kõikide aktsiariski tegurite rühmad on 6. jaos osutatud sektorite rühmad.
2. Aktsiatega seotud deltariski tegurid, mida krediidasutused ja investeerimisühingud peavad kohaldama, on kõik aktsia hetkehinnad ja kõik aktsia repomäärad.

Aktsiariski kohaldamisel moodustab konkreetne aktsia repoköver ühe riskiteguri, mis väljendub repomäärade vektorina erinevate lõpptähtaegade suhtes. Iga instrumendi puhul on vektori komponentide arv sama mis repomäärade erinevate lõpptähtaegade arv, mida kasutatakse asjaomase instrumendi puhul muutujatena krediidasutuse või investeerimisühingu hinnastamismudelil.

Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad instrumendi tundlikkuse aktsiariski teguri suhtes kui instrumendi väärtuse muutuse, mis tuleneb selle hinnastamismudeli kohaselt 1 baaspunkti suuruselt nihkumisest igas vektori komponendis. Krediidasutused ja investeerimisühingud tasaarvestavad tundlikkused sama kapitaliväärtpaberi repomäära riskiteguri suhtes, olenemata iga vektori komponentide arvust.

3. Aktsiatega seotud vegariski tegurid, mida krediidasutused ja investeerimisühingud peavad kohaldama alusvaraga optioonide suhtes, mis on tundlikud aktsiate suhtes, on aktsia hetkehinna eeldatavad volatiilsused, mis määratakse järgmistele lõpptähtaegadele vastavalt asjaomaste optioonide lõpptähtaegadele, mille suhtes kohaldatakse omavahendite nõudeid: 0,5 aastat, 1 aasta, 3 aastat, 5 aastat ja 10 aastat. Aktsia repomäärade suhtes ei kohaldata vegariski omavahendite nõudeid.
4. Aktsiatega seotud kumerusriski tegurid, mida krediidasutused ja investeerimisühingud peavad kohaldama alusvaraga optioonide suhtes, mis on tundlikud aktsiate suhtes, on kõik aktsia hetkehinnad, olenemata vastavate optioonide lõpptähtajast. Aktsia repomäärade suhtes ei kohaldata kumerusriski omavahendite nõudeid.

*Artikkel 325p***Kaubariski tegurid**

1. Kõikide kaubariski tegurite rühmad on 6. jaos osutatud sektorite rühmad.
2. Kauba deltariski tegurid, mida krediidasutused ja investeerimisühingud peavad kohaldama kauba suhtes tundlike instrumentide suhtes, on kõik kauba hetkehinnad iga kaubaliigi ja iga järgmise lõpptähtaja

▼M8

kohta: 0,25 aastat, 0,5 aastat, 1 aasta, 2 aastat, 3 aastat, 5 aastat, 10 aastat, 15 aastat, 20 aastat ja 30 aastat. Krediidiasutused ja investeerimisühingud loevad ainult kahte kaubahinda sama kaubaliigi puhul, millel on sama lõpptähtaeg, samaks riskiteguriks, mille puhul on juriidilised tingimused seoses üleandmise asukohaga identsed.

3. Kauba vegariski tegurid, mida krediidiasutused ja investeerimisühingud peavad kohaldama alusvaraga optsioonide suhtes, mis on kauba suhtes tundlikud, on kaubahinna eeldatavad volatiilsused iga kaubaliigi kohta, mis määratakse järgmistele lõpptähtaegadele vastavalt asjaomaste optsioonide lõpptähtaegadele, mille suhtes kohaldatakse omavahendite nõudeid: 0,5 aastat, 1 aasta, 3 aastat, 5 aastat ja 10 aastat. Krediidiasutused ja investeerimisühingud loevad tundlikkusi sama kaubaliigi suhtes ja mis on määratud samale lõpptähtajale, üheks riskiteguriks, mille krediidiasutused ja investeerimisühingud seejärel tasaarvestavad.

4. Kauba kumerusriski tegurid, mida krediidiasutused ja investeerimisühingud peavad kohaldama alusvaraga optsioonide suhtes, mis on kauba suhtes tundlikud, on üks kaubahindade kogum, millel on erinevad lõpptähtajad iga kaubaliigi kohta, ja mida kujutatakse vektorina. Iga instrumendi puhul on vektori komponentide arv sama mis kaubahindade arv, mida kasutatakse asjaomase instrumendi puhul muutujatena krediidiasutuse või investeerimisühingu hinnastamismudelil. Krediidiasutused ja investeerimisühingud ei erista kaubahindu üleandmise asukoha alusel.

Instrumendi tundlikkus iga riskiteguri suhtes, mida kasutatakse kumerusriski valemis, arvutatakse vastavalt artiklile 325g. Kumerusriski kohaldamisel käsitlevad krediidiasutused ja investeerimisühingud erineva komponentide arvuga vektoreid sama riskiteguri moodustavana, tingimisel et asjakohased vektorid vastavad samale kaubaliigile.

*Artikkel 325q***Valuutariski riskitegurid**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud peavad valuutatundlikele instrumentidele kohaldama valuutariski deltariski tegureid, milleks on kõik valuuta hetkekursid, mis jäävad valuuta, milles instrument on nomineeritud, ja krediidiasutuse või investeerimisühingu aruandlusvaluuta vahemikku. Iga valuutapaari kohta on üks rühm, mis sisaldab ühte riskitegurit ja ühte netotundlikkust.

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud peavad valuutatundlikele alusvaraga optsioonidele kohaldama valuutariski vegariski tegureid, milleks on lõikes 1 osutatud valuutapaaride vaheliste vahetuskursside eeldatavad volatiilsused. Need valuutakursside eeldatavad volatiilsused määratakse järgmistele lõpptähtaegadele kooskõlas asjaomaste optsioonide lõpptähtaegadega, mille suhtes kohaldatakse omavahendite nõudeid: 0,5 aastat, 1 aasta, 3 aastat, 5 aastat ja 10 aastat.

3. Valuutariski kumerusriski tegurid, mida krediidiasutused ja investeerimisühingud peavad kohaldama alusvaraga optsioonidele, mis on valuutatundlikud, on samad, millele on osutatud lõikes 1.

▼ **M8**

4. Krediidasutused ja investeerimisühingud ei ole kohustatud kõikide valuutariski delta-, vega- ja kumerusriski tegurite puhul eristama valuuta onshore- ja offshore-variante.

2. *alajagu***Tundlikkuse mõisted***Artikkel 325r***Deltariski tundlikkus**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad delta intressimäära üldriski tundlikkuse järgmiselt:

a) tundlikkus riskitegurite suhtes, mis koosnevad riskivabadest intressimääradest, arvutatakse järgmiselt:

$$S_{r_{kt}} = \frac{V_i(r_{kt} + 0,0001, x, y \dots) - V_i(r_{kt}, x, y \dots)}{0,0001}$$

kus:

$S_{r_{kt}}$ = tundlikkus riskitegurite suhtes, mis koosnevad riskivabadest intressimääradest

r_{kt} = riskivaba kõvera k määr lõpptähtajaga t ;

$V_i(.)$ = instrumendi i hinnastamisfunktsioon ning

x, y = muud riskitegurid kui r_{kt} hinnastamisfunktsioonis V_i ;

b) tundlikkus riskitegurite suhtes, mis koosnevad inflatsiooniriskist ja eri valuutade alusriskist, arvutatakse järgmiselt:

$$S_{x_j} = \frac{V_i(\bar{x}_{ji} + 0,0001\bar{I}_m, y, z \dots) - V_i(\bar{x}_{ji}, y, z \dots)}{0,0001}$$

kus:

S_{x_j} = tundlikkus riskitegurite suhtes, mis koosnevad inflatsiooniriskist ja eri valuutade alusriskist;

\bar{x}_{ji} = m komponentidega vektor, mis esindab antud valuuta j eeldatavat inflatsiooni kõverat või eri valuutade aluskõverat, kui m on võrdne inflatsiooni või eri valuutadega seotud muutujate arvuga, mida kasutatakse instrumendi i hinnastamismudelisis;

\bar{I}_m = mõõte ühikmaatriks ($1 \cdot m$);

$V_i(.)$ = instrumendi i hinnastamisfunktsioon ning

y, z = teised muutujad hinnastamismudelisis.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad delta krediidi-marginaali riski tundlikkuse kõikide väärtpaberistamise ja muu kui väärtpaberistamise positsioonide puhul järgmiselt:

$$S_{CS_{kt}} = \frac{V_i(CS_{kt} + 0,0001, x, y \dots) - V_i(CS_{kt}, x, y \dots)}{0,0001}$$

▼ **M8**

kus:

$S_{CS_{kt}}$ = delta krediimarginaali riski tundlikkus kõikide väärtpaberistamise ja muu kui väärtpaberistamise positsioonide puhul;

cs_{kt} = emitendi j krediimarginaali riski väärtus lõpptähtajal t;

$V_i(.)$ = instrumendi i hinnastamisfunktsioon ning

x, y = muud riskitegurid kui cs_{kt} hinnastamisfunktsioonis V_i .

3. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad delta aktsiariski tundlikkuse järgmiselt:

a) tundlikkus riskitegurite suhtes, mis koosnevad aktsia hetkehindadest, arvutatakse järgmiselt:

$$S_k = \frac{V_i(1,01 EQ_k, x, y, \dots) - V_i(EQ_k, x, y, \dots)}{0,01}$$

kus:

s_k = tundlikkus riskitegurite suhtes, mis koosnevad aktsia hetkehindadest;

k = konkreetne kapitaliväärtpaber;

EQ_k = selle kapitaliväärtpaberi hetkehinna väärtus;

$V_i(.)$ = instrumendi i hinnastamisfunktsioon ning

x, y = muud riskitegurid kui EQ_k hinnastamisfunktsioonis V_i ;

b) tundlikkus riskitegurite suhtes, mis koosnevad aktsia repomääradest, arvutatakse järgmiselt:

$$S_{x_k} = \frac{V_i(\bar{x}_{ki} + 0,0001 \bar{I}_m, y, z \dots) - V_i(\bar{x}_{ji}, y, z \dots)}{0,0001}$$

kus:

S_{x_k} = tundlikkus riskitegurite suhtes, mis koosnevad aktsia repomääradest;

k = indeks, mis tähistab aktsiat;

\bar{x}_{ki} = m komponentidega vektor, mis kajastab repolepingu struktuuri konkreetse aktsia k puhul, kui m on võrdne repomäärade arvuga, mis vastavad erinevatele lõpptähtaegadele, mida kasutatakse instrumendi i hinnastamismudelid;

\bar{I}_m = mõõte ühikmaatriks ($1 \cdot m$);

V_i = instrumendi i hinnastamisfunktsioon ning

y, z = muud riskitegurid kui \bar{x}_{ki} hinnastamisfunktsioonis V_i .

4. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad delta kaubariski tundlikkuse iga riskiteguri k suhtes järgmiselt:

$$S_k = \frac{V_i(1,01 CTY_k, \gamma, z \dots) - V_i(CTY_k, \gamma, z \dots)}{0,01}$$

kus:

s_k = delta kaubariski tundlikkus;

▼M8

k = asjaomase kaubariski tegur;

CTY_k = riskiteguri k väärtus;

$V_i(.)$ = instrumendi i turuväärtus riskiteguri k funktsioonina ning

y, z = muud riskitegurid kui CTY_k instrumendi i hinnastamismudelil.

5. Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad delta valuutariski tundlikkuse iga valuutariski teguri k suhtes järgmiselt:

$$S_k = \frac{V_i(1,01 FX_k, y, z \dots) - V_i(FX_k, y, z \dots)}{0,01}$$

kus:

s_k = delta valuutariski tundlikkus;

k = asjaomase valuutariski tegur;

FX_k = riskiteguri väärtus;

$V_i(.)$ = instrumendi i turuväärtus riskiteguri k funktsioonina ning

y, z = muud riskitegurid kui FX_k instrumendi i hinnastamismudelil.

*Artikkel 325s***Vegariski tundlikkus**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad optiooni vegariski tundlikkuse antud riskiteguri k suhtes järgmiselt:

$$S_k = \frac{V_i(1,01 + vol_k, x, y) - V_i(vol_k, x, y)}{0,01}$$

kus:

s_k = optiooni vegariski tundlikkus;

k = konkreetne vegariski tegur, mis koosneb eeldatavast volatiilsusest;

vol_k = riskiteguri väärtus, mida peaks väljendama protsendina, ning

x, y = muud riskitegurid kui vol_k hinnastamisfunktsioonis V_i .

2. Riskiklasside puhul, kus vegariski teguritel on lõpptähtaja mõõde, kuid reegleid riskitegurite määramiseks ei saa kohaldada, sest optioonidel ei ole lõpptähtaega, määravad krediidiasutused ja investeerimisühingud need riskitegurid kõige pikemale ettenähtud lõpptähtajale. Nimeetatud optioonide suhtes kohaldatakse jääkriskide lisandit.

▼ **M8**

3. Optsioonide puhul, millel pole täitmishinda või barjääri, ning optsioonide puhul, millel on mitu täitmishinda või barjääri, kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud täitmishindade ja lõpptähtaegade suhtes määramist, mida krediidasutus või investeerimisühing kasutab optsiooni hinnastamiseks asutusesiseselt. Ka nende optsioonide suhtes kohaldatakse jääkriskide lisandit.

4. Krediidasutused ja investeerimisühingud ei arvuta vegariski artikli 325 lõigetes 6, 7 ja 8 osutatud alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisatud väärtpaperistamise seeriade puhul, millel pole eeldatavat volatiilsust. Nende väärtpaperistamise seeriade puhul arvutatakse delta- ja kumerusriski omavahendite nõuded.

*Artikkel 325t***Tundlikkuse arvutamise nõuded**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud tuletavad tundlikkused krediidasutuse või investeerimisühingu hinnastamismudelitest, mis on aluseks kõrgema juhtkonna teavitamisel kasumi ja kahjumi kohta, kasutades käesolevas alajaos esitatud valemeid.

Erandina esimesest lõigust võivad pädevad asutused nõuda, et krediidasutus või investeerimisühing, kellele on antud luba kasutada 1b. peatükis sätestatud alternatiivset sisemudeli meetodit, kasutaks käesoleva peatüki kohaste tundlikkuste arvutamisel oma sisemudeli meetodi riskimõõtmisüsteemi hinnastamisfunktsioone selleks, et arvutada tururiski omavahendite nõuded ja nendest teavitada kooskõlas artikli 430b lõikega 3.

2. Artikli 325e lõike 2 punktis a osutatud valikulisusega instrumentide deltariski tundlikkuse arvutamisel võivad krediidasutused ja investeerimisühingud eeldada, et eeldatava volatiilsuse riskitegurid jäävad püsivaks.

3. Artikli 325e lõike 2 punktis b osutatud valikulisusega instrumentide vegariski tundlikkuse arvutamisel kohaldatakse järgmisi nõudeid:

a) seoses intressimäära üldriski ja krediidimarginaali riskiga eeldavad krediidasutused ja investeerimisühingud iga valuuta puhul, et nende volatiilsusriski tegurite alusvara, mille kohta vegarisk arvutatakse, järgib kõnealuste instrumentide puhul kasutatavates hinnastamismudelites kas lognormaalset jaotust või normaaljaotust;

b) seoses aktsiariski, kaubariski ja valuutariskiga eeldavad krediidasutused ja investeerimisühingud, et nende volatiilsusriski tegurite alusvara, mille kohta vegarisk arvutatakse, järgib kõnealuste instrumentide puhul kasutatavates hinnastamismudelites lognormaalset jaotust.

4. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad kõik tundlikkused, välja arvatud tundlikkuse krediidiväärtuse korrigeerimise suhtes.

▼M8

5. Erandina lõikest 1 ja pädevate asutuste loal võib krediidasutus või investeerimisühing kasutada käesoleva peatüki kohasel kauplemisportfellis oleva positsiooni omavahendite nõuete arvutamisel deltariski tundlikkuse alternatiivseid määratlusi, kui krediidasutus või investeerimisühing täidab kõik järgmised tingimused:

- a) kõnealuseid alternatiivseid määratlusi kasutatakse sisemise riskijuhtimise eesmärgil ning krediidasutuse või investeerimisühingu sõltumatu riskikontrolliüksuse poolt kõrgema juhtkonna teavitamiseks kasumist ja kahjumist;
- b) krediidasutus või investeerimisühing tõendab, et need alternatiivsed määratlused on positsiooni tundlikkuse kindlakstegemisel asjakohasemad kui käesolevas alajaos esitatud valemid ning et seeläbi saadud tundlikkused ei erine oluliselt kõnealustest valemitest.

6. Erandina lõikest 1 ja pädevate asutuste loal võib krediidasutus või investeerimisühing käesoleva peatüki raames kauplemisportfellis oleva positsiooni omavahendite nõuete arvutamisel vegariski tundlikkused arvutada, võttes aluseks tundlikkuste alternatiivsete määratluste lineaarse transformatsiooni, kui krediidasutus või investeerimisühing täidab mõlemad järgmised tingimused:

- a) kõnealuseid alternatiivseid määratlusi kasutatakse sisemise riskijuhtimise eesmärgil ning krediidasutuse või investeerimisühingu sõltumatu riskikontrolliüksuse poolt kõrgema juhtkonna teavitamiseks kasumist ja kahjumist;
- b) krediidasutus või investeerimisühing tõendab, et need alternatiivsed määratlused on positsiooni tundlikkuse kindlakstegemisel asjakohasemad kui käesolevas alajaos sätestatud valemid ning esimeses lõigus osutatud lineaarne transformatsioon kajastab vegariski tundlikkust.

4. jagu

Jääkriski lisand*Artikkel 325u***Jääkriskide omavahendite nõuded**

1. Lisaks 2. jaos sätestatud tururiski omavahendite nõuetele kohalduvad krediidasutused ja investeerimisühingud täiendavate omavahendite nõudeid vastavalt käesolevale artiklile instrumentide suhtes, mis on avatud jääkriskile.

2. Instrumente loetakse avatuks jääkriskile, kui nad vastavad emmalekummale järgmisele tingimusele:

- a) instrument põhineb eksootilisel alusvaral, mis käesoleva peatüki kohaldamisel tähendab kauplemisportfelli instrumenti, mille aluseks olev riskipositsioon ei kuulu 2. jaos sätestatud tundlikkusel põhineva meetodi alusel või 5. jaos sätestatud makseviivituse riski omavahendite nõude puhul delta-, vega- ega kumerusriski käsitletluste alla;

▼ **M8**

b) instrument kannab teisi jääkriske, mis käesoleva peatüki kohaldamisel tähendab mis tahes järgmisi instrumente:

i) instrumentid, mille suhtes kohaldatakse 2. jaos sätestatud tundlikkusel põhineva meetodi kasutamisel vega- ja kumerusriski omavahendite nõudeid ning mis toodavad väljamakseid, mida ei saa korrata lihtsate optioonide piiratud lineaarse kombinatsioonina, millel on üks aluseks olev aktsiahind, kauba hind, vahetuskurs, võlakirja hind, krediidiriski vahetustehingu hind või intresimäära vahetusleping;

ii) instrumentid, mis on positsioonidena lisatud artikli 325 lõikes 6 osutatud alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli; arvesse ei võeta riskimaandusi, mis on lisatud kõnealusesse alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli, nagu on osutatud artikli 325 lõikes 8.

3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad lõikes 1 osutatud täiendavate omavahendite nõudeid lõikes 2 osutatud instrumentide tinglike väärtuste brutosummana, mis korrutatakse järgmiste riskikaaludega:

a) 1,0 % lõike 2 punktis a osutatud instrumentide puhul;

b) 0,1 % lõike 2 punktis b osutatud instrumentide puhul.

4. Erandina lõikest 1 ei kohalda krediidiasutus või investeerimisühing jääkriskide omavahendite nõuet instrumendi suhtes, mis vastab emmalekummale järgmisele tingimusele:

a) instrument on noteeritud tunnustatud börsil;

b) instrument on kõlblik keskseks kliirimiseks kooskõlas määrusega (EL) nr 648/2012;

c) instrument tasaarvestab täielikult kauplemisportfelli muu positsiooni tururiski; sel juhul ei kohaldata kahe täielikult tasaarvestatud kauplemisportfelli positsiooni suhtes jääkriski omavahendite nõuet.

5. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada, mis on eksootiline alusvara ja millised instrumentid on jääkriskidega instrumentid lõike 2 kohaldamisel.

Nende regulatiivsete tehniliste standardite eelnõude väljatöötamisel uurib EBA seda, kas üleelamisriski, ilma, looduskatastroofe ja tulevase realiseeritud volatiilsusi tuleks käsitleda eksootiliste aluspositsioonidena;

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. juuniks 2021.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

▼ **M8**

5. jagu

Makseviivituse riski omavahendite nõuded*Artikkel 325v***Mõisted ja üldsätted**

1. Käesolevas jaos kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - a) „lühike riskipositsioon” – emitendi või emitentide rühma makseviivitus, mille tulemusena saab krediidasutus või investeerimisühing kasu, olenemata riskipositsiooni põhjustanud instrumendi või tehingu liigist;
 - b) „pikk riskipositsioon” – emitendi või emitentide rühma makseviivitus, mille tulemusena kannab krediidasutus või investeerimisühing kahju, olenemata riskipositsiooni põhjustanud instrumendi või tehingu liigist;
 - c) „ootamatult makseviivitusse sattumise brutosumma” – kahju või kasu eeldatav suurus, mille tekitaks võlgniku makseviivitus konkreetse riskipositsiooni puhul;
 - d) „ootamatult makseviivitusse sattumise netosumma” – kahju või kasu eeldatav suurus, mille tekitaks võlgniku makseviivitus konkreetse krediidasutuse või investeerimisühingu jaoks pärast ootamatult makseviivitusse sattumise brutosummade tasaarvestamist;
 - e) „makseviivitusest tingitud kahjumäär” – võlgniku makseviivitusest tingitud kahjumäär instrumendi puhul, mille on emiteerinud kõnealune võlgnik, väljendatuna osana instrumendi tinglikust väärtusest;
 - f) „makseviivituse riskikaal” – iga võlgniku hinnangulist makseviivituse tõenäosust väljendav protsent vastavalt võlgniku krediitkvaliteedile.

2. Makseviivituse riski omavahendite nõudeid kohaldatakse võla- ja omakapitali instrumentide suhtes, tuletisinstrumentide suhtes, mille alusvaraks on nimetatud instrumendid, ja tuletisinstrumentide suhtes, mille väljamakseid või õiglasi väärtusi mõjutab muu kui tuletisinstrumendi enda vastaspooleks oleva võlgniku makseviivitus. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad makseviivituse riski nõuded eraldi kõigi järgmiste instrumendiliikide puhul: muu kui väärtpaberistamine, väärtpaberistamised, mis ei ole lisatud alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli, ja väärtpaberistamised, mis on lisatud alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli. Lõplikud krediidasutuse või investeerimisühingu makseviivituse riski omavahendite nõuded on nende kolme komponendi summa.

*1. alajagu***Makseviivituse riski omavahendite nõuded muu kui väärtpaberistamise puhul***Artikkel 325w***Ootamatult makseviivitusse sattumise brutosummad**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad ootamatult makseviivitusse sattumise brutosummad iga võlainstrumentidist tuleneva pika riskipositsiooni puhul järgmiselt:

▼ **M8**

$$JTD_{\text{long}} = \max \{LGD V_{\text{notional}} + P\&L_{\text{long}} + \text{Adjustment}_{\text{long}}; 0\}$$

kus:

JTD_{long} = ootamatult makseviivitusse sattumise brutosumma võlainstrumentidist tuleneva pika riskipositsiooni puhul;

V_{notional} = instrumendi tinglik väärtus;

$P\&L_{\text{long}}$ = muutuja, mida kohandatakse krediidasutuse või investeerimisühingu poolt juba arvestatud kasu ja kahjuga, mis tuleneb pikka riskipositsiooni tekitava instrumendi õiglase väärtuse muutustest; kasu märgitakse valemis plussmärgiga ja kahju miinusmärgiga, ning

$\text{Adjustment}_{\text{long}}$ = summa, mille võrra suurendatakse või vähendatakse tuletisinstrumendi struktuuri tõttu makseviivituse korral krediidasutuse või investeerimisühingu kahju võrreldes alusinstrumendi kogu kahjuga; suurendamine märgitakse $\text{Adjustment}_{\text{long}}$ muutujas plussmärgiga ja vähendamine miinusmärgiga.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad ootamatult makseviivitusse sattumise brutosummad iga võlainstrumentidist tuleneva lühikese riskipositsiooni puhul järgmiselt:

$$JTD_{\text{short}} = \min \{LGD V_{\text{notional}} + P\&L_{\text{short}} + \text{Adjustment}_{\text{short}}; 0\}$$

kus:

JTD_{short} = ootamatult makseviivitusse sattumise brutosumma võlainstrumentidist tuleneva lühikese riskipositsiooni puhul;

V_{notional} = instrumendi tinglik väärtus, mis märgitakse valemis miinusmärgiga;

$P\&L_{\text{short}}$ = muutuja, mida kohandatakse krediidasutuse või investeerimisühingu poolt juba arvestatud kasu ja kahjuga, mis tuleneb lühikest riskipositsiooni tekitava instrumendi õiglase väärtuse muutustest; kasu märgitakse valemis plussmärgiga ja kahju miinusmärgiga, ning

$\text{Adjustment}_{\text{short}}$ = summa, mille võrra suurendatakse või vähendatakse tuletisinstrumendi struktuuri tõttu makseviivituse korral krediidasutuse või investeerimisühingu kasu võrreldes alusinstrumendi kogu kahjuga; vähendamine märgitakse $\text{Adjustment}_{\text{short}}$ muutujas plussmärgiga ja suurendamine märgitakse $\text{Adjustment}_{\text{short}}$ muutujas miinusmärgiga.

3. Makseviivitusest tingitud kahjumäär võlainstrumentide puhul, mida krediidasutused ja investeerimisühingud peavad kohaldama lõigetes 1 ja 2 sätestatud arvutuse tegemiseks, on järgmine:

- a) muude kui kõrgema nõudeõiguse järguga võlainstrumentide suhtes olevatele riskipositsioonidele määratakse makseviivitusest tingitud kahjumääraks 100 %;
- b) kõrgema nõudeõiguse järguga võlainstrumentide suhtes olevatele riskipositsioonidele määratakse makseviivitusest tingitud kahjumääraks 75 %;
- c) pandikirjade suhtes olevatele riskipositsioonidele, nagu on osutatud artiklis 129, määratakse makseviivitusest tingitud kahjumääraks 25 %.

4. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud arvutuste tegemiseks määratakse tinglikud väärtused kindlaks järgmiselt:

▼ **M8**

- a) võlainstrumentide puhul on tinglik väärtus võlainstrumenti nimi-
väärtus;
- b) tuletisinstrumentide puhul, mille alusvaraks on võlaväärtpaber, on
tinglik väärtus tuletisinstrumenti tinglik väärtus.

5. Kapitaliinstrumentidest tulenevate riskipositsioonide puhul arvu-
tavad krediidasutused ja investeerimisühingud ootamatult makseviivi-
tusse sattumise brutosummad lõigetes 1 ja 2 osutatud valemite kasuta-
mise asemel järgmiselt:

$$JTD_{\text{long}} = \max \{LGD \cdot V + P\&L_{\text{long}} + \text{Adjustment}_{\text{long}}; 0\}$$

$$JTD_{\text{short}} = \min \{LGD \cdot V + P\&L_{\text{short}} + \text{Adjustment}_{\text{short}}; 0\}$$

kus:

JTD_{long} = ootamatult makseviivitusse sattumise brutosumma võlains-
trumendist tuleneva pika riskipositsiooni puhul;

JTD_{short} = ootamatult makseviivitusse sattumise brutosumma võlains-
trumendist tuleneva lühikese riskipositsiooni puhul ning

V = aktsia õiglase väärtus või aktsiatel põhinevate tuletisinstru-
mentide puhul tuletisinstrumenti aluseks oleva aktsia
õiglase väärtus.

6. Krediidasutused ja investeerimisühingud määravad lõikes 5 sätes-
tatud arvutuse tegemiseks omakapitali instrumentidele makseviivitusse
tingitud kahjumääraks 100 %.

7. Makseviivitusse riskipositsioonide puhul, mis tulenevad tuletisins-
trumendidest, mille väljamaksed ei ole võlgniku makseviivitusse puhul
seotud asjaomase võlgniku emiteeritud konkreetse instrumenti tingliku
väärtuse, võlgniku makseviivitusse tingitud kahjumäära või võlgniku
emiteeritud instrumentiga, kasutavad krediidasutused ja investeerimisü-
hingud alternatiivseid meetodeid ootamatult makseviivitusse sattumise
brutosummade prognoosimiseks.

8. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et
määrata kindlaks,

- a) kuidas krediidasutused ja investeerimisühingud peavad arvutama eri
liiki instrumentide ootamatult makseviivitusse sattumise summad
kooskõlas käesoleva artikliga;
- b) milliseid alternatiivseid meetodeid kasutavad krediidasutused ja
investeerimisühingud lõikes 7 osutatud ootamatult makseviivitusse
sattumise brutosummade prognoosimiseks;
- c) muude kui lõike 4 punktides a ja b osutatud instrumentide tinglikud
väärtused.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjo-
nile hiljemalt 28. juuniks 2021.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu
esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas
määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 325x

Ootamatult makseviivitusse sattumise netosummad

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad ootamatult
makseviivitusse sattumise netosummad, tasaarvestades lühikeste ja
pikkade riskipositsioonide ootamatult makseviivitusse sattumise bruto-
summad. Tasaarvestamine on võimalik ainult sama võlgniku riskiposit-
sioonide vahel, kui lühikestel riskipositsioonidel on sama või madalam
nõudeõiguse järk kui pikkadel riskipositsioonidel.

▼ **M8**

2. Tasaarvestamine on olenevalt tasaarvestatavate riskipositsioonide lõpptähtaegadest kas täielik või osaline:

- a) tasaarvestamine on täielik, kui kõikidel tasaarvestatavatel riskipositsioonidel on lõpptähtajad, mis on kas üks aasta või pikemad;
- b) tasaarvestamine on osaline, kui vähemalt ühel tasaarvestatavatest riskipositsioonidest on lõpptähtaeg, mis on alla ühe aasta; sel juhul korrutatakse iga vähem kui ühe aastase lõpptähtajaga riskipositsiooni ootamatult makseviivitusse sattumise summa riskipositsiooni lõpptähtaja ja ühe aasta suhtega.

3. Kui tasaarvestamine ei ole võimalik, on ootamatult makseviivitusse sattumise brutosumma võrdne ootamatult makseviivitusse sattumise netosummaga riskipositsioonide puhul, mille lõpptähtajad on üks aasta või pikemad. Ootamatult makseviivitusse sattumise netosummade arvutamiseks korrutatakse ootamatult makseviivitusse sattumise brutosummad, mille lõpptähtaeg on alla ühe aasta, riskipositsioonide lõpptähtaja ja ühe aasta suhtega, alammäärana kolm kuud.

4. Lõigete 2 ja 3 kohaldamisel võetakse arvesse tuletislepingute lõpptähtaegasid, mitte nende alusvara lõpptähtaegasid. Rahas omakapitali investeeringutele määratakse krediitiasutuse või investeerimisühingu äranägemisel lõpptähtaeg, mis on kas üks aasta või kolm kuud.

*Artikkel 325y***Makseviivituse riski omavahendite nõuete arvutamine**

1. Ootamatult makseviivitusse sattumise netosummad, olenemata vastaspoole liigist, korrutatakse nende krediitkvaliteedile vastava makseviivituse riskikaaluga, nagu on esitatud tabelis 2:

Tabel 2

Krediitkvaliteedi kategooria	Makseviivituse riskikaal
Krediitkvaliteedi aste 1	0, 5 %
Krediitkvaliteedi aste 2	3 %
Krediitkvaliteedi aste 3	6 %
Krediitkvaliteedi aste 4	15 %
Krediitkvaliteedi aste 5	30 %
Krediitkvaliteedi aste 6	50 %
Reitinguta	15 %
Makseviivitus	100 %

2. Riskipositsioonidele, millele määratakse vastavalt II jaotise 2. peatükile krediitrisiki standardmeetodi alusel 0 % riskikaal, määratakse makseviivituse riski omavahendite nõuete puhul makseviivituse riskikaal 0 %.

3. Kaalutud ootamatult makseviivitusse sattumise netosummad jaotatakse järgmistesse rühmadesse: äriühingud, riigid ja kohalikud omavalitsused / omavalitsusüksused.

▼ **M8**

4. Kaalitud ootamatult makseviivitusse sattumise netosummad liidetakse igas rühmas vastavalt järgmisele valemile:

$$DRC_b = \max \{ (\sum_{i \in \text{long}} RW_i \cdot \text{netJTD}_i) - WtS \cdot (\sum_{i \in \text{short}} RW_i \cdot |\text{netJTD}_i|); 0 \}$$

kus:

DRC_b = makseviivituse riski omavahendite nõue rühma b puhul;

i = indeks, mis tähistab rühma b kuuluvat instrumenti;

RW_i = riskikaal ning

WtS = suhtarv, millega võetakse arvesse rühmasisest riskimaandamissuhte kasu ja mis arvutatakse järgmiselt:

$$WtS = \frac{\sum \text{netJTD}_{\text{long}}}{\sum \text{netJTD}_{\text{long}} + \sum |\text{netJTD}_{\text{short}}|}$$

DRC_b ja WtS arvutamise eesmärgil liidetakse kõikide rühmas olevate positsioonide pikad ja lühikesed positsioonid, olenemata krediitkvaliteedi astmest, millele need positsioonid on määratud, et arvutada rühmaspetsiifilised makseviivituse riski omavahendite nõuded.

5. Lõplik makseviivituse riski omavahendite nõue muu kui väärtpaberistamise puhul arvutatakse lihtsa rühmatasandi omavahendite nõuete summana.

2. alajagu

Makseviivituse riski omavahendite nõuded väärtpaberistamiste puhul, mis ei ole lisatud alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli

Artikkel 325z

Ootamatult makseviivitusse sattumise summad

1. Väärtpaberistamise riskipositsioonide ootamatult makseviivitusse sattumise brutosummad on nende riskipositsioonide turuväärtus, või kui turuväärtus ei ole teada, siis nende õiglase väärtus, mis leitakse kooskõlas kohaldatava raamatupidamistavaga.

2. Ootamatult makseviivitusse sattumise netosummad määratakse pikkade positsioonide ootamatult makseviivitusse sattumise brutosummade ja lühikeste positsioonide ootamatult makseviivitusse sattumise brutosummade tasaarvestamisega. Tasaarvestamine on võimalik ainult väärtpaberistamise riskipositsioonide vahel, millel on sama alusvarakogum ja mis kuuluvad samasse väärtpaberistamise seeriasse. Erinevate alusvarakogumitega väärtpaberistamise riskipositsioonide vahel ei ole tasaarvestamine lubatud, isegi kui alumine ja ülemine eraldamispunkt on samad.

3. Kui olemasolevate väärtpaberistamise riskipositsioonide jaotamise või kombineerimisega saab täielikult korrata teisi olemasolevaid väärtpaberistamise riskipositsioone, välja arvatud lõpptähtaja mõõdet, võib tasaarvestamise eesmärgil kasutada olemasolevate väärtpaberistamise riskipositsioonide asemel kõnealuselt jaotamisest või kombineerimisest tulenevaid riskipositsioone.

▼ **M8**

4. Kui olemasolevate alusvara riskipositsioonide jaotamise või kombineerimisega saab täielikult korrata olemasoleva väärtpaberistamise riskipositsiooni kogu väärtpaberistamise seeria struktuuri, võib tasaarvestamise eesmärgil kasutada olemasolevate väärtpaberistamise riskipositsioonide asemel kõnealuselt jaotamisest või kombineerimisest tulenevaid riskipositsioone. Kui alusvara kasutatakse sellisel viisil, eemaldatakse see muu kui väärtpaberistamise makseviivituse riski käsitlest.

5. Nii olemasolevate väärtpaberistamise riskipositsioonide kui ka kooskõlas käesoleva artikli lõikega 3 või 4 kasutatud väärtpaberistamise riskipositsioonide suhtes kohaldatakse artiklit 325x. Asjaomased lõpptähtajad on samad mis väärtpaberistamise seeriatel.

*Artikkel 325aa***Makseviivituse riski omavahendite nõuete arvutamine väärtpaberistamise puhul**

1. Väärtpaberistamise riskipositsioonide ootamatult makseviivitusse sattumise netosummad korrutatakse 8 %ga riskikaalust, mida kohaldatakse asjaomase kauplemisportfellivälise väärtpaberistamise riskipositsiooni suhtes (sealhulgas lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise suhtes) vastavalt II jaotise 5. peatüki 3. jaos sätestatud meetodite tähtsusjärjekorrale ja sõltumata vastaspoole liigist.

2. Üheaastast lõpptähtaega kohaldatakse kõikide väärtpaberistamise seeriade puhul, kui riskikaalud arvutatakse vastavalt väärtpaberistamise sisereitingute meetodile ja väärtpaberistamise välisreitingute meetodile.

3. Individuaalsete rahas väärtpaberistamise riskipositsioonide riskiga kaalutud ootamatult makseviivitusse sattumise summade piirmääraks on positsiooni õiglane väärtus.

4. Riskiga kaalutud ootamatult makseviivitusse sattumise netosummad määratakse järgmistesse rühmadesse:

- a) üks ühine rühm kõikide äriühingute puhul, olenemata piirkonnast;
- b) 44 erinevat rühma, mis vastavad iga teises lõigus määratletud 11 varaklassi ühele rühmale iga piirkonna kohta.

Esimese lõigu kohaldamisel on 11 varaklassi järgmised: varaga tagatud kommertsväärtpaberid, autolaenu ja -liisingud, eluasemehüpoteekväärtpaberid, krediitkaardid, ärikinnisvara hüpoteekväärtpaberid, tagatud laenukohustused, tagatud võlakohustused (CDO-squared), väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd), üliõpilaste õppelaenu, muu jaemüük ja muu hulgimüük. Neli piirkonda on Aasia, Euroopa, Põhja-Ameerika ja muu maailm.

5. Väärtpaberistamise positsiooni rühma määramiseks peavad krediidiasutused ja investeerimisühingud toetuma liigitusele, mida tavaliselt kasutatakse turul. Krediidiasutused ja investeerimisühingud määravad iga väärtpaberistamise riskipositsiooni ainult ühte lõikes 4 osutatud rühma. Kõik väärtpaberistamise riskipositsioonid, mida krediidiasutus või investeerimisühing ei saa määrata mõnda rühma vastavalt varaklassile või piirkonnale, määratakse vastavalt varaklassi „muu jaemüük“, „muu hulgimüük“ või „muu maailm“.

▼M8

6. Kaalutud ootamatult makseviivitusse sattumise netosummad liidetakse igas rühmas samamoodi nagu muu kui väärtpaberistamise riskipositsioonide makseviivituse riski puhul, kasutades artikli 325y lõikes 4 esitatud valemit, saades nii makseviivituse riski omavahendite nõude iga rühma kohta.

7. Lõplik makseviivituse riski omavahendite nõue väärtpaberistamiste puhul, mis ei ole lisatud alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli, arvutatakse lihtsa rühmatasandi omavahendite nõuete summana.

3. alajagu

Makseviivituse riski omavahendite nõuded väärtpaberistamiste puhul, mis on lisatud alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli

*Artikkel 325ab***Kohaldamisala**

1. Alternatiivse korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli puhul hõlmavad omavahendite nõuded väärtpaberistamise riskipositsioonide ja riskimaanduste, mis ei ole väärtpaberistamised, makseviivituse riski. Need riskimaandused eemaldatakse muu kui väärtpaberistamise makseviivituse riski arvutustest. Muu kui väärtpaberistamise makseviivituse riski omavahendite nõuete, alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisamata väärtpaberistamiste makseviivituse riski omavahendite nõuete ja alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisatud väärtpaberistamiste makseviivituse riski omavahendite nõuete vahel ei tohi olla diversifitseerimisest tulenevat kasu.

2. Kaubeldavate muu kui väärtpaberistamise krediituletisinstrumentide ja aktsiatel põhinevate tuletisinstrumentide puhul määratakse iga üksiku komponendi ootamatult makseviivitusse sattumise summad aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit kohaldades.

Artikkel 325ac

Alternatiivse korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli ootamatult makseviivitusse sattumise summad

1. Käesolevas artiklis kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - a) „hindamismudeli alusel jaotamine” – ühe alusvaraga väärtpaberistamise komponendi väärtus on väärtpaberistamise tingimusteta väärtuse ja väärtpaberistamise tingimustega väärtuse vahe, eeldusel et ühe alusvaraga komponent satub ootamatult makseviivitusse makseviivitusest tingitud kahjumääraga 100 %;
 - b) „kordamine” – individuaalsete väärtpaberistamise indeksi väärtpaberistamise seeriade kombinatsioon on moodustatud selleks, et korrata teist sama indeksiseeria väärtpaberistamise seeriat või erineva nõudeõiguse järguga väärtpaberistamise seeriatele üle kandmata positsiooni indeksi seerias;
 - c) „jaotamine” – indeksi kordamine väärtpaberistamise teel, mille kogumis olevad aluspositsioonid on identsed ühe alusvaraga selliste riskipositsioonide omadega, mis moodustavad indeksi.
2. Alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisatud väärtpaberistamise riskipositsioonide ja muu kui väärtpaberistamise riskipositsioonide ootamatult makseviivitusse sattumise brutosummad on nende riskipositsioonide turuväärtus, või kui turuväärtus ei ole kättesaadav, siis nende õiglane väärtus, mis on määratud kindlaks kooskõlas kohaldatava raamatupidamistavaga.

▼M8

3. N-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise tooteid käsitletakse erineva nõudeõiguse järguga väärtpaperistamise seeriatele üle kantud toodetena, millel on järgmised alumised ja ülemised eraldamispunktid:

a) alumine eraldamispunkt = $(N - 1) / \text{kõik alusvarad}$;

b) ülemine eraldamispunkt = $N / \text{kõik alusvarad}$,

kus „kõik alusvarad” on alusvara rühmas või kogumis olevate alusvarade koguarv.

4. Ootamatult makseviivitusse sattumise netosummad määratakse pikkade positsioonide ootamatult makseviivitusse sattumise brutosummade ja lühikeste positsioonide ootamatult makseviivitusse sattumise brutosummade tasaarvestamisega. Tasaarvestamine on võimalik ainult riskipositsioonide vahel, mis on identsed kõiges peale lõpptähtaja. Tasaarvestamine on võimalik ainult järgmistel juhtudel:

a) indekseid, indeksi seeriade ja eriotstarbeliste seeriade puhul on tasaarvestamine võimalik sama indeksirühma, -seeria ja osa lõpptähtaegade vahel, mille suhtes kohaldatakse artikli 325x sätteid, mis käsitlevad vähem kui aasta pikkuseid riskipositsioone; pikkade positsioonide ootamatult makseviivitusse sattumise brutosummasid ja lühikeste positsioonide ootamatult makseviivitusse sattumise brutosummasid, mis üksteist täielikult kordavad, võib tasaarvestada nende jaotamisega ühe alusvaraga ekvivalentseteks riskipositsioonideks, kasutades hindamismudelit; sellistel juhtudel on jaotamise teel omandatud ühe alusvaraga ekvivalentsete riskipositsioonide ootamatult makseviivitusse sattumise brutosummad võrdsed mittejaotatud riskipositsiooni ootamatult makseviivitusse sattumise brutosummaga;

b) tasaarvestamine punktis a sätestatud jaotamise teel ei ole lubatud edasiväärtpaperistamise ega väärtpaperistamise tuletisinstrumentide puhul;

c) indekseid ja indeksi osade puhul on tasaarvestamine võimalik kordamise või jaotamise alusel sama indeksirühma, -seeria ja osa lõpptähtaegade vahel; kui pikad riskipositsioonid ja lühikesed riskipositsioonid on muidu ekvivalentsed, välja arvatud peale ühe jääkkomponendi, on tasaarvestamine lubatud ja ootamatult makseviivitusse sattumise netosumma kajastab jääkriskipositsiooni;

d) erinevaid sama indeksi seeria väärtpaperistamise seeriaid, erinevaid sama indeksi seeriaid ja erinevaid indeksirühmi ei ole lubatud üksteise tasaarvestamiseks kasutada.

Artikkel 325ad

Alternatiivse korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli makseviivituse riski omavahendite nõuete arvutamine

1. Ootamatult makseviivitusse sattumise netosummad korrutatakse

a) erineva nõudeõiguse järguga väärtpaperistamise seeriatega toodete puhul makseviivituse riskikaaludega, mis vastavad nende krediitkvaliteedile, nagu on sätestatud artikli 325y lõigetes 1 ja 2;

b) erineva nõudeõiguse järguga väärtpaperistamise seeriateta toodete puhul makseviivituse riskikaaludega, millele osutatakse artikli 325aa lõikes 1.

2. Riskiga kaalutud ootamatult makseviivitusse sattumise netosummad määratakse rühmadesse, mis vastavad indeksile.

▼ **M8**

3. Kaalutud ootamatult makseviivituse sattumise netosummad liidetakse igas rühmas vastavalt järgmisele valemile:

$$DRC_b = \max \{ (\sum_{i \in \text{long}} RW_i \cdot \text{net JTD}_i) - WtS_{ACTP} \cdot (\sum_{i \in \text{short}} RW_i \cdot |\text{net JTD}_i|); 0 \}$$

kus:

DRC_b = makseviivituse riski omavahendite nõue rühma b puhul;

i = rühma b kuuluv instrument ning

WtS_{ACTP} = suhe, mis kajastab rühmasisest riskimaandamissuhte kasu, mis arvutatakse vastavalt artikli 325y lõikes 4 sätestatud WtS valemile, kuid kasutades pikki ja lühikesi positsioone kogu alternatiivses korrelatsioonil põhinevas kauplemisportfellis, mitte ainult konkreetse rühma positsioone.

4. Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad alternatiivse korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli makseviivituse riski omavahendite nõuded, kasutades järgmist valemit:

$$DRC_{ACTP} = \max \left\{ \sum_b (\max[DRC_b, 0] + 0,5 \cdot (\min[DRC_b, 0])); 0 \right\}$$

kus:

DRC_{ACTP} = alternatiivse korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli makseviivituse riski omavahendite nõue ning

DRC_b = makseviivituse riski omavahendite nõue rühma b puhul.

6. jagu

Riskikaalud ja korrelatsioonid*1. alajagu***Deltariski kaalud ja korrelatsioonid***Artikkel 325ae***Intressimäära üldriski tegurite riskikaalud**

1. Valuutade puhul, mis ei kuulu kõige likviidsema valuuta alamkategooriasse, nagu on osutatud artikli 325bd lõike 7 punktis b, täpsustatakse riskivaba intressimäära riskitegurite suhtes olevate tundlikkuste riskikaalud iga tabelis 3 esitatud rühma kohta vastavalt artiklis 461a osutatud delegeritud õigusaktile.

Tabel 3

Rühm	Lõpptähtaeg
1	0,25 aastat
2	0,5 aastat
3	1 aasta
4	2 aastat
5	3 aastat
6	5 aastat

▼ **M8**

Rühm	Lõpptähtaeg
7	10 aastat
8	15 aastat
9	20 aastat
10	30 aastat

2. Ühine riskikaal kõigile tundlikkustele nii inflatsiooni kui ka eri valuutade alusriski tegurite suhtes täpsustatakse artiklis 461a osutatud delegeeritud õigusaktis.

3. Valuutade puhul, mis kuuluvad kõige likviidsema valuuta alamkategooriasse, nagu on osutatud artikli 325bd lõike 7 punktis b, ja krediidiasutuse või investeerimisühingu omavääringu puhul on riskivaba intressimäära riskitegurite riskikaalud need, millele osutatakse tabelis 3 ja mis jagatakse $\sqrt{2}$.

*Artikkel 325af***Intressimäära üldriski rühmasisesed korrelatsioonid**

1. Sama rühma intressimäära üldriski tegurite kahe kaalutud tundlikkuse WS_k ja WS_l vahel, millele on määratud sama lõpptähtaeg, kuid mis vastavad erinevatele kõveratele, määratakse korrelatsiooniks ρ_{kl} 99,90 %.

2. Sama rühma intressimäära üldriski tegurite kahe kaalutud tundlikkuse WS_k ja WS_l vahel, mis vastavad samale kõverale, kuid millel on erinevad lõpptähtajad, määratakse korrelatsioon vastavalt järgmisele valemile:

$$\max \left[e^{(-\theta \cdot \frac{|T_k - T_l|}{\min\{T_k, T_l\}})}; 40 \% \right]$$

kus:

T_k (vastavalt T_l) = lõpptähtaeg, mis on seotud riskivaba intressimääraga;

θ = 3 %.

3. Sama rühma intressimäära üldriski tegurite kahe kaalutud tundlikkuse WS_k ja WS_l vahel, mis vastavad erinevatele kõveratele ja millel on erinevad lõpptähtajad, on korrelatsioon ρ_{kl} võrdne lõikes 2 määratud korrelatsiooniparameetriga, mis korrutatakse 99,90 %ga.

4. Intressimäära üldriski tegurite mis tahes kaalutud tundlikkuse WS_k ja inflatsiooniriski tegurite mis tahes kaalutud tundlikkuse WS_l vahel määratakse korrelatsiooniks 40 %.

5. Eri valuutade alusriski tegurite kaalutud tundlikkuse WS_k ja intressimäära üldriski tegurite kaalutud tundlikkuse WS_l vahel, sealhulgas muu eri valuutade alusriski tegur, määratakse korrelatsiooniks 0 %.

▼ **M8***Artikkel 325ag***Intressimäärade üldriski tegurite rühmadevahelised korrelatsioonid**

1. Parameetrit $\gamma_{bc} = 50\%$ kasutatakse eri rühmadesse kuuluvate riskitegurite liitmiseks.
2. Parameetrit $\gamma_{bc} = 80\%$ kasutatakse artikli 325av lõikes 3 osutatud valuutal põhineva intressimäärade riskiteguri ja eurol põhineva intressimäärade riskiteguri liitmiseks.

*Artikkel 325ah***Krediidimarginaali riski riskikaalud muu kui väärtpaperistamise puhul**

1. Muu kui väärtpaperistamise puhul krediitimarginaali riski tegurite suhtes olevate tundlikkuste riskikaalud on tabelis 4 esitatud igas rühmas olevate kõikide lõpptähtaegade (0,5 aastat, 1 aasta, 3 aastat, 5 aastat ja 10 aastat) puhul samad.

Tabel 4

Rühma number	Krediidi-kvaliteet	Sektor	Riskikaal (protsen-dipunktid)	
1	Kõik	Liikmesriigi keskvalitsus, sealhulgas keskpangad	0,50 %	
2	Krediitkvaliteedi aste 1–3	Artikli 117 lõikes 2 või artiklis 118 osutatud kolmanda riigi keskvalitsus, sealhulgas keskpangad, mitmepoolsed arengupangad ja rahvusvahelised organisatsioonid	0,5 %	
3		Piirkondlikud või kohalikud omavalitsused ja avaliku sektori asutused	1,0 %	
4		Finantssektori asutused, mille hulka kuuluvad krediidasutused, mille on inkorporeerinud või asutanud keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus ja tugilaenuandjad	5,0 %	
5		Toormed, energeetika, tööstus, põllumajandus, tootmine ja maavarade kaevandamine	3,0 %	
6		Tarbekaubad ja teenused, transport ja ladustamine ning haldus- ja abitegevused	3,0 %	
7		Tehnoloogia, telekommunikatsioon	2,0 %	
8		Tervishoid, kommunaalteenused ning kutsealane ja tehniline tegevus	1,5 %	
9		Liikmesriikides krediidasutuste emiteeritud pandikirjad	1,0 %	
11		Krediidi-kvaliteedi aste 4–6	Artikli 117 lõikes 2 või artiklis 118 osutatud kolmanda riigi keskvalitsus, sealhulgas keskpangad, mitmepoolsed arengupangad ja rahvusvahelised organisatsioonid	
12			Piirkondlikud või kohalikud omavalitsused ja avaliku sektori asutused	4,0 %

▼ M8

Rühma number	Krediidi-kvaliteet	Sektor	Riskikaal (protsen-dipunktid)
13		Finantssektori asutused, mille hulka kuuluvad krediidasutused, mille on inkorporeerinud või asutanud keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus ja tugilaenuandjad	12,0 %
14		Toormed, energeetika, tööstus, põllumajandus, tootmine ja maavarade kaevandamine	7,0 %
15		Tarbekaubad ja teenused, transport ja ladustamine ning haldus- ja abitegevused	8,5 %
16		Tehnoloogia, telekommunikatsioon	5,5 %
17		Tervishoid, kommunaalteenused ning kutsealane ja tehniline tegevus	5,0 %
18	Muu sektor		12,0 %

2. Sektori sidumiseks riskipositsiooniga tuginevad krediidasutused ja investeerimisühingud liigitusele, mida tavaliselt kasutatakse turul emitentide rühmitamiseks sektorite põhjal. Krediidasutused ja investeerimisühingud seovad iga emitendi ainult ühe tabelis 4 esitatud sektori rühmaga. Sellise emitendi riskipositsioonid, keda krediidasutus või investeerimisühing ei saa sellisel viisil sektoriga siduda, paigutatakse tabelis 4 esitatud rühma 18.

*Artikkel 325ai***Krediidimarginaali riski rühmasisesed korrelatsioonid muu kui väärtpaberistamise puhul**

1. Samas rühmas paikneva kahe tundlikkuse WS_k ja WS_l vaheline korrelatsiooniparameeter ρ_{kl} leitakse järgmiselt:

$$\rho_{kl} = \rho_{kl}^{(\text{name})} \cdot \rho_{kl}^{(\text{tenor})} \cdot \rho_{kl}^{(\text{basis})}$$

kus:

$\rho_{kl}^{(\text{name})}$ on 1, kui kaks tundlikkuste k ja l alusvara on identsed, vastasel juhul on see 35 %;

$\rho_{kl}^{(\text{tenor})}$ on 1, kui kaks tundlikkuste k ja l punkti on identsed, vastasel juhul on see 65 %, ja

$\rho_{kl}^{(\text{basis})}$ on 1, kui kaks tundlikkust on seotud samade kõveratega, vastasel juhul on see 99,90 %.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud korrelatsiooniparameetreid ei kohaldata artikli 325ah lõike 1 tabelis 4 esitatud rühma 18 suhtes. Delta-riski liitmisvalemi kapitalinõue rühmas 18 võrdub sellele rühmale määratud kaalutud netotundlikkuste absoluutväärtuste summaga:

$$K_{b(\text{rühm 18})} = \sum_k |WS_k|$$

▼ M8

Artikkel 325aj

Krediidimarginaali riski rühmadevahelised korrelatsioonid muu kui väärtpaberistamise puhul

Korrelatsiooniparameeter γ_{bc} , mida kohaldatakse eri rühmade vahel tundlikkuste liitmise suhtes, leitakse järgmiselt:

$$\gamma_{bc} = \gamma_{bc}^{(\text{rating})} \cdot \gamma_{bc}^{(\text{sector})}$$

kus:

$\gamma_{bc}^{(\text{rating})}$ on 1, kui kahel rühmal on sama krediitkvaliteedi kategooria (kas krediitkvaliteedi aste 1–3 või krediitkvaliteedi aste 4–6), vastasel juhul on see 50 %; käesoleva arvutuse tegemisel käsitatakse rühma 1 rühmana, millel on sama krediitkvaliteedi kategooria mis rühmadel, millel on krediitkvaliteedi aste 1–3, ja

$\gamma_{bc}^{(\text{sector})}$ on 1, kui kaks rühma kuuluvad samasse sektorisse, vastasel juhul on see tabelis 5 esitatud vastav protsent:

Tabel 5

Rühm	1, 2 ja 11	3 ja 12	4 ja 13	5 ja 14	6 ja 15	7 ja 16	8 ja 17	9
1, 2 ja 11		75 %	10 %	20 %	25 %	20 %	15 %	10 %
3 ja 12			5 %	15 %	20 %	15 %	10 %	10 %
4 ja 13				5 %	15 %	20 %	5 %	20 %
5 ja 14					20 %	25 %	5 %	5 %
6 ja 15						25 %	5 %	15 %
7 ja 16							5 %	20 %
8 ja 17								5 %
9								—

Artikkel 325ak

Alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisatud väärtpaberistamise krediidimarginaali riski riskikaalud

Alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisatud väärtpaberistamise krediidimarginaali riski tegurite suhtes olevate tundlikkuste riskikaalud on igas rühmas olevate kõikide lõpptähtaegade (0,5 aastat, 1 aasta, 3 aastat, 5 aastat ja 10 aastat) puhul samad ning need täpsustatakse iga tabelis 6 esitatud rühma puhul kooskõlas artiklis 461a osutatud delegeeritud õigusaktiga.

Tabel 6

Rühma number	Krediidi-kvaliteet	Sektor
1	Kõik	Liikmesriigi keskvalitsus, sealhulgas keskpangad
2	Krediidi-kvaliteedi aste 1–3	Kolmanda riigi keskvalitsus, sealhulgas keskpangad, ning mitmepoolsed arengupangad ja rahvusvahelised organisatsioonid, millele on osutatud artikli 117 lõikes 2 või artiklis 118
3		Piirkondlikud või kohalikud omavalitsused ja avaliku sektori asutused

▼M8

Rühma number	Krediidi-kvaliteet	Sektor
4	Krediidi-kvaliteedi aste 4-6	Finantssektori asutused, mille hulka kuuluvad krediidi-asutused, mille on inkorporeerinud või asutanud keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus ja tugilaenuandjad
5		Toormed, energeetika, tööstus, põllumajandus, tootmine ja maavarade kaevandamine
6		Tarbekaubad ja teenused, transport ja ladustamine ning haldus- ja abitegevused
7		Tehnoloogia, telekommunikatsioon
8		Tervishoid, kommunaalteenused ning kutsealane ja tehniline tegevus
9		Liikmesriikide krediidasutuste emiteeritud pandikirjad
10		Kolmandate riikide krediidasutuste emiteeritud pandikirjad
11		Kolmanda riigi keskvalitsus, sealhulgas keskpangad, ning mitmepoolsed arengupangad ja rahvusvahelised organisatsioonid, millele on osutatud artikli 117 lõikes 2 või artiklis 118
12		Piirkondlikud või kohalikud omavalitsused ja avaliku sektori asutused
13		Finantssektori asutused, mille hulka kuuluvad krediidi-asutused, mille on inkorporeerinud või asutanud keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus ja tugilaenuandjad
14	Toormed, energeetika, tööstus, põllumajandus, tootmine ja maavarade kaevandamine	
15	Krediidi-kvaliteedi aste 4-6	Tarbekaubad ja teenused, transport ja ladustamine ning haldus- ja abitegevused
16		Tehnoloogia, telekommunikatsioon
17		Tervishoid, kommunaalteenused ning kutsealane ja tehniline tegevus
18	Muu sektor	

Artikkel 325al

Alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisatud väärtpaperistamise krediidimarginaali riski korrelatsioonid

1. Deltariski korrelatsioon ρ_{ki} tuletatakse vastavalt artiklile 325ai, kuid käesoleva lõike kohaldamisel on $\rho_{ki}^{(basis)}$ 1, kui kaks tundlikkust on seotud samade kõveratega, vastasel juhul on see 99,00 %.
2. Korrelatsioon γ_{bc} tuletatakse vastavalt artiklile 325aj.

▼M8

Artikkel 325am

Alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisamata väärtpaperistamise krediitdimarginaali riski riskikaalud

1. Alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisamata väärtpaperistamise krediitdimarginaali riski tegurite suhtes olevate tundlikkuste riskikaalud on tabelis 7 esitatud igas rühmas olevate kõikide lõpptähtaegade (0,5 aastat, 1 aasta, 3 aastat, 5 aastat ja 10 aastat) puhul samad ning need täpsustatakse iga tabelis 7 esitatud rühma puhul kooskõlas artiklis 461a osutatud delegeeritud õigusaktiga.

Tabel 7

Rühma number	Krediidi-kvaliteet	Sektor
1	Kõrgema nõudeõiguse järguga instrumendid ja krediidi-kvaliteedi aste 1–3	Eluasemehüpoteekväärtpaber – madala riskisusega
2		Eluasemehüpoteekväärtpaber – keskmise riskisusega
3		Eluasemehüpoteekväärtpaber – kõrge riskisusega
4		Ärikinnisvara hüpoteekväärtpaber
5		Varaga tagatud väärtpaberid – üliõpilaste õppelaenud
6		Varaga tagatud väärtpaberid – krediitkaardid
7		Varaga tagatud väärtpaberid – autolaenud
8		Tagatud laenukohustused (muu kui alternatiivne korrelatsioonil põhinev kauplemisportfell)
9	Madalama nõudeõiguse järguga instrumendid ja krediidi-kvaliteedi aste 1–3	Eluasemehüpoteekväärtpaber – madala riskisusega
10		Eluasemehüpoteekväärtpaber – keskmise riskisusega
11		Eluasemehüpoteekväärtpaber – kõrge riskisusega
12		Ärikinnisvara hüpoteekväärtpaber
13		Varaga tagatud väärtpaberid – üliõpilaste õppelaenud
14		Varaga tagatud väärtpaberid – krediitkaardid
15		Varaga tagatud väärtpaberid – autolaenud
16		Tagatud laenukohustused (muu kui alternatiivne korrelatsioonil põhinev kauplemisportfell)
17	Krediidi-kvaliteedi aste 4–6	Eluasemehüpoteekväärtpaber – madala riskisusega
18		Eluasemehüpoteekväärtpaber – keskmise riskisusega
19		Eluasemehüpoteekväärtpaber – kõrge riskisusega
20		Ärikinnisvara hüpoteekväärtpaber
21		Varaga tagatud väärtpaberid – üliõpilaste õppelaenud
22		Varaga tagatud väärtpaberid – krediitkaardid
23		Varaga tagatud väärtpaberid – autolaenud
24		Kollateraliseeritud laenukohustused (muu kui alternatiivne korrelatsioonil põhinev kauplemisportfell)
25	Muu sektor	

▼ **M8**

2. Riskipositsiooni sidumisel sektoriga tuginevad krediidasutused ja investeerimisühingud liigitusele, mida tavaliselt kasutatakse turul emitentide rühmitamiseks sektorite põhjal. Krediidasutused ja investeerimisühingud määravad iga väärtpaperistamise seeria ühte tabelis 7 esitatud sektori rühma. Väärtpaperistamise seeria riskipositsioonid, mida krediidasutus või investeerimisühing ei saa sellisel viisil sektoriga siduda, määratakse rühma 25.

Artikkel 325an

Alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisamata väärtpaperistamise krediidimarginaali riski rühmasisesed korrelatsioonid

1. Samas rühmas oleva kahe tundlikkuse WS_k ja WS_l vaheline korrelatsiooniparameeter ρ_{kl} leitakse järgmiselt:

$$\rho_{kl} = \rho_{kl}^{(\text{tranche})} \cdot \rho_{kl}^{(\text{tenor})} \cdot \rho_{kl}^{(\text{basis})}$$

kus:

$\rho_{kl}^{(\text{tranche})}$ on 1, kui kaks tundlikkuste k ja l alusvara on samas rühmas ning on seotud sama väärtpaperistamise seeriaga (tingliku väärtuse seisukohast kattuvad üle 80 %), vastasel juhul on see 40 %;

$\rho_{kl}^{(\text{tenor})}$ on 1, kui kaks tundlikkuste k ja l punkti on identsed, vastasel juhul on see 80 %, ja

$\rho_{kl}^{(\text{basis})}$ on 1, kui kaks tundlikkust on seotud samade kõveratega, vastasel juhul on see 99,90 %.

2. Lõikes 1 osutatud korrelatsiooniparameetreid ei kohaldata artikli 325am lõike 1 tabelis 7 esitatud rühma 25 suhtes. Deltariski liitmisvalem omavahendite nõue rühmas 25 võrdub sellele rühmale määratud kaalutud netotundlikkuste absoluutväärtuste summaga:

$$K_{b(\text{rühm 25})} = \sum_k |WS_k|$$

Artikkel 325ao

Alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisamata väärtpaperistamise krediidimarginaali riski rühmadevahelised korrelatsioonid

1. Korrelatsiooniparameeter γ_{bc} , mida kohaldatakse eri rühmade vahel tundlikkuste liitmise suhtes, on 0 %.

2. Rühma 25 omavahendite nõue lisatakse üldisele riskiklassi taseme kapitalile, omamata diversifitseerimise või riskimaandamise mõju teistele rühmadele.

Artikkel 325ap

Aktsiariski riskikaalud

1. Aktsia ja aktsia repomäära suhtes olevate tundlikkuste riskikaalud täpsustatakse tabelis 8 esitatud iga rühma puhul kooskõlas artiklis 461a osutatud delegeritud õigusaktiga.

▼M8

Tabel 8

Rühma number	Turukapitali satsioon	Majandus	Sektor
1	Suur	Tärvav turu- majandus	Tarbekaubad ja teenused, transport ja ladustamine, haldus- ja abitegevused, tervishoid, kommunaalteenused
2			Telekommunikatsioon, tööstus
3			Toormed, energeetika, põllumajandus, tootmine ja maavarade kaevandamine
4			Finantssektori äriühingud, mille hulka kuuluvad riiklikult tagatud finantssektori äriühingud, kinnisvaraalaane tegevus ja tehnoloogia
5		Arenenud majandus	Tarbekaubad ja teenused, transport ja ladustamine, haldus- ja abitegevused, tervishoid, kommunaalteenused
6			Telekommunikatsioon, tööstus
7			Toormed, energeetika, põllumajandus, tootmine ja maavarade kaevandamine
8			Finantssektori äriühingud, mille hulka kuuluvad riiklikult tagatud finantssektori äriühingud, kinnisvaraalaane tegevus ja tehnoloogia
9	Väike	Tärvav turu- majandus	Kõik rühma numbrite 1, 2, 3 ja 4 all kirjeldatud sektorid
10		Arenenud majandus	Kõik rühma numbrite 5, 6, 7 ja 8 all kirjeldatud sektorid
11	Muu sektor		

2. Käesoleva artikli kohaldamisel täpsustatakse väikese ja suure turukapitalisatsiooni tähendus artikli 325bd lõikes 7 osutatud regulatiivsetes tehnilistes standardites.

3. Käesoleva artikli kohaldamisel töötab EBA välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada, mida tähendab tärvav turumajandus ja arenenud majandus.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. juuniks 2021.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

▼ **M8**

4. Riskipositsiooni sidumisel sektoriga tuginevad krediidasutused ja investeerimisühingud liigitusele, mida tavaliselt kasutatakse turul emitentide rühmitamiseks sektorite põhjal. Krediidasutused ja investeerimisühingud määravad iga emitendi ühte tabelis 8 esitatud sektori rühma ja määravad kõik sama tööstusharu emitendid samasse sektorisse. Sellise emitendi riskipositsioonid, keda krediidasutus või investeerimisühing ei saa sellisel viisil sektoriga siduda, määratakse tabelis 8 esitatud rühma 11. Hargmaistest ettevõtjatest aktsiaemitendid või multi-sektoraalsed aktsiaemitendid määratakse konkreetsesse rühma kõige olulisema piirkonna ja sektori alusel, milles aktsiaemitent tegutseb.

*Artikkel 325aq***Aktsiariski rühmasised korrelatsioonid**

1. Samas rühmas oleva kahe tundlikkuse WS_k ja WS_l vaheliseks deltariski korrelatsiooniparameetriks ρ_{kl} võetakse 99,90 %, kui üks on tundlikkus aktsia hetkehinna suhtes ja teine on tundlikkus aktsia repomäära suhtes ning kui mõlemad on seotud sama aktsiaemitendi nimega.

2. Muudel kui lõikes 1 osutatud juhtudel leitakse samas rühmas oleva kahe aktsia hetkehinna tundlikkuse WS_k ja WS_l vaheline korrelatsiooniparameeter ρ_{kl} järgmiselt:

- a) 15 % kahe samas rühmas oleva tundlikkuse vahel, mis kuuluvad suure turukapitalisatsiooni ja tärkava turumajanduse alla (rühma number 1, 2, 3 või 4);
- b) 25 % kahe samas rühmas oleva tundlikkuse vahel, mis kuuluvad suure turukapitalisatsiooni ja arenenud majanduse alla (rühma number 5, 6, 7 või 8);
- c) 7,5 % kahe samas rühmas oleva tundlikkuse vahel, mis kuuluvad väikese turukapitalisatsiooni ja tärkava turumajanduse alla (rühma number 9);
- d) 12,5 % kahe samas rühmas oleva tundlikkuse vahel, mis kuuluvad väikese turukapitalisatsiooni ja arenenud majanduse alla (rühma number 10).

3. Samas rühmas oleva kahe tundlikkuse WS_k ja WS_l vaheline korrelatsiooniparameeter ρ_{kl} leitakse aktsiate repomäära suhtes vastavalt lõikele 2.

4. Samas rühmas oleva kahe tundlikkuse WS_k ja WS_l vaheline korrelatsiooniparameeter ρ_{kl} leitakse vastavalt lõikes 2 sätestatud korrelatsiooniparameetritele (mis korrutatakse 99,90 %ga), kui üks on tundlikkus aktsia hetkehinna suhtes ja teine on tundlikkus aktsia repomäära suhtes ning mõlemad tundlikkused on seotud erineva aktsiaemitendi nimega.

5. Lõigetes 1–4 osutatud korrelatsiooniparameetreid ei kohaldata rühma 11 suhtes. Deltariski liitmisvalemi kapitalinõue rühmas 11 võrdub sellele rühmale määratud kaalutud netotundlikkuste absoluutväärtuste summaga:

$$K_{b(\text{rühm 11})} = \sum_k |WS_k|$$

▼ **M8***Artikkel 325ar***Aktsiariski rühmadevahelised korrelatsioonid**

Korrelatsiooniparameetrit γ_{bc} kohaldatakse eri rühmade vahel tundlikkuste liitmise suhtes. Selleks võetakse 15 %, kui kaks rühma on rühmad numbritega 1–10.

*Artikkel 325as***Kaubariski riskikaalud**

Kaubariski tegurite suhtes olevate tundlikkuste riskikaalud täpsustatakse tabelis 9 esitatud iga rühma puhul kooskõlas artiklis 461a osutatud delegeeritud õigusaktiga.

Tabel 9

Rühma number	Rühma nimi
1	Energeetika – tahked põlevad materjalid
2	Energeetika – vedelad põlevad materjalid
3	Energeetika – elekter ja heitkogustega kauplemine
4	Kaubavedu
5	Metallid – mitteväärismetallid
6	Gaasilised põlevad materjalid
7	Väärismetallid (sealhulgas kuld)
8	Teravili ja õliseemned
9	Põllumajandusloomad ja piimatooted
10	Põllumajanduskaubad ja muu põllumajanduslik tooraine
11	Muu kaup

*Artikkel 325at***Kaubariski rühmasisesed korrelatsioonid**

1. Käesoleva artikli kohaldamisel käsitletakse mis tahes kahte kaupa eri kaupadena, kui turul on kaks lepingut, mis erinevad ainult aluseks oleva kauba poolest, mis tuleb kohale toimetada mõlema lepingu alusel.

2. Samas rühmas oleva kahe tundlikkuse WS_k ja WS_l vaheline korrelatsiooniparameeter ρ_{kl} leitakse järgmiselt:

$$\rho_{kl} = \rho_{kl}^{(\text{commodity})} \cdot \rho_{kl}^{(\text{tenor})} \cdot \rho_{kl}^{(\text{basis})}$$

kus:

$\rho_{kl}^{(\text{commodity})}$ on 1, kui kaks tundlikkustega k ja l kaupa on identsed, vastasel juhul on see võrdne tabeli 10 rühmasiseste korrelatsioonidega;

▼ **M8**

$\rho_{kl}^{(\text{tenor})}$ on 1, kui kaks tundlikkustega k ja l punkti on identsed, vastasel juhul on see 99 %, ja

$\rho_{kl}^{(\text{basis})}$ on 1, kui kaks tundlikkust on identsed kauba üleandmise asukoha poolest, vastasel juhul on see 99,90 %.

3. Rühmasisesed korrelatsioonid $\rho_{kl}^{(\text{commodity})}$ on:

Tabel 10

Rühma number	Rühma nimi	Korrelatsioon ρ_{kl} (commodity)
1	Energeetika – tahked põlevad materjalid	55 %
2	Energeetika – vedelad põlevad materjalid	95 %
3	Energeetika – elekter ja heitkogustega kauplemine	40 %
4	Kaubavedu	80 %
5	Metallid – mitteväärismetallid	60 %
6	Gaasilised põlevad materjalid	65 %
7	Väärismetallid (sealhulgas kuld)	55 %
8	Teravili ja õliseemned	45 %
9	Põllumajandusloomad ja piimatooted	15 %
10	Põllumajanduskaubad ja muu põllumajanduslik tooraine	40 %
11	Muu kaup	15 %

4. Olenemata lõikest 1 kohaldatakse järgmisi sätteid:

- a) kahte riskitegurit, mis on liigitatud tabeli 10 rühma 3 ja mis puudutavad elektrienergiat, mis on toodetud eri piirkondades või mida tarnitakse lepingu järgi eri perioodidel, käsitletakse erinevate kaubariski teguritena;
- b) kahte riskitegurit, mis on liigitatud tabeli 10 rühma 4 ja mis puudutavad kaubavedu, mille marsruut või tarnenädal erinevad, käsitletakse erinevate kaubariski teguritena.

*Artikkel 325au***Kaubariski rühmadevahelised korrelatsioonid**

Korrelatsiooniparameeter γ_{bc} , mida kohaldatakse eri rühmade vahel tundlikkuste liitmise suhtes, leitakse järgmiselt:

- a) 20 %, kui kaks rühma on rühmad numbritega 1–10;
- b) 0 %, kui üks kahest rühmast on rühm number 11.

▼ **M8***Artikkel 325av***Valuutariski riskikaalud**

1. Valuutariski tegurite suhtes olevate kõigi tundlikkuste riskikaal täpsustatakse artiklis 461a osutatud delegeeritud õigusaktis.

2. Valuutariski tegurite riskikaal seoses valuutapaaridega, mis koosnevad eurost ning majandus- ja rahaliidu teises etapis (ERM II) osaleva liikmesriigi valuutast, on üks järgmistest:

a) lõikes 1 osutatud riskikaal, jagatuna 3-ga;

b) maksimaalne kõikumine liikmesriigi ja Euroopa Keskpanga poolt ametlikult kokku lepitud kõikumisvahemikus, kui see kõikumisvahemik on väiksem kui ERM II raames määratletud kõikumisvahemik.

3. Olenemata lõikest 2 on valuutariski tegurite riskikaal lõikes 2 osutatud valuutade puhul, mis osalevad ERM II-s ja mille ametlikult kokku lepitud kõikumisvahemik on standardvahemikust $\pm 15\%$ väiksem, võrdne maksimaalse protsentuaalse kõikumisega selles väiksemas vahemikus.

4. Selliste valuutariski tegurite riskikaal, mis kuuluvad kõige likviidsemate valuutapaaride alamkategoriasse, nagu on osutatud artikli 325bd lõike 7 punktis c, on käesoleva artikli lõikes 1 osutatud riskikaal, mis jagatakse $\sqrt{2}$.

5. Kui päevaste valuutakursside viimase kolme aasta andmed näitavad, et eurost ja muust liikmesriigi valuutast koosnev valuutapaar on püsiv ja krediidasutus või investeerimisühing saab kõnealuse valuutapaariga seotud tehingutes alati kasutada parima ostu- ja müügikursi vahet null, võib krediidasutus või investeerimisühing pädeva asutuse selgesõnalise loa olemasolul kohaldada lõikes 1 osutatud riskikaalu, jagatuna 2-ga.

*Artikkel 325aw***Valuutariski korrelatsioonid**

Ühist korrelatsiooniparameetrit γ_{bc} , mis on 60 %, kohaldatakse valuutariski tegurite suhtes olevate tundlikkuste liitmisel.

*2. alajagu***Vega- ja kumerusriski kaalud ja korrelatsioonid***Artikkel 325ax***Vega- ja kumerusriski kaalud**

1. Vegariski tegurite puhul kasutatakse 1. alajaos osutatud delta rühmi.

▼ **M8**

2. Asjaomase veegariski teguri k riskikaalu määratletakse kui osa selle riskiteguri k nüüdisväärtusest, mis esindab alusvara kaudset volatiilsust, nagu on kirjeldatud 3. jaos.

3. Lõikes 2 osutatud osa tehakse sõltuvaks igat liiki riskiteguri eeldatavast likviidsusest kooskõlas järgmise valemiga:

$$RW_k = (\text{riskiteguri } k \text{ väärtus}) \cdot \min \left\{ RW_\sigma \cdot \frac{\sqrt{LH_{\text{riskiklass}}}}{\sqrt{10}}; 100 \% \right\}$$

kus:

RW_k = asjaomase veegariski teguri k riskikaal;

RW_σ on 55 % ning

$LH_{\text{riskiklass}}$ on seadusjärgne likviidsusperiood, mis tuleb iga veegariski teguri k kindlaksmääramisel ette näha. $LH_{\text{riskiklass}}$ määratakse vastavalt järgmisele tabelile:

Tabel 11

Riskiklass	$LH_{\text{riskiklass}}$
Intressimäära üldrisk	60
Krediidimarginaali risk muu kui väärtpaberistamise puhul	120
Alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisatud väärtpaberistamise krediitimarginaali risk	120
Alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisamata väärtpaberistamise krediitimarginaali risk	120
Omakapital (suure turukapitalisatsiooniga)	20
Omakapital (väikse turukapitalisatsiooniga)	60
Kaup	120
Valuuta	40

4. 1. alajaos deltariski puhul kasutatud rühmi kasutatakse kumerusriski puhul, kui käesolevas peatükis ei ole sätestatud teisiti.

5. Valuuta ja aktsiatega seotud kumerusriski tegurite puhul on kumerusriski kaalud suhtelised muutused, mis võrduvad 1. alajaos osutatud deltariski kaaludega.

6. Üldise intressimäära, krediitimarginaali riski ja kauba kumerusriski tegurite puhul on kumerusriski kaal iga sellise kõvera kõikide punktide paralleelne muutus, mis põhineb 1. alajaos osutatud asjaomase riskiklassi puhul ette nähtud suurimal deltariski kaalul.

Artikkel 325ay

Vega- ja kumerusriski korrelatsioonid

1. Intressimäära üldriski klassi samas rühmas leitakse veegariski tundlikkuste vaheline korrelatsiooniparameeter r_{kl} järgmiselt:

▼ **M8**

$$\rho_{kl} = \min\{\rho_{kl}^{(\text{option maturity})} \cdot \rho_{kl}^{(\text{underlying maturity})}; 1\}$$

kus:

$\rho_{kl}^{(\text{option maturity})}$ on võrdne $e^{-\alpha \cdot \frac{|T_k - T_l|}{\min\{T_k, T_l\}}}$, kus α on 1 %, ning T_k ja T_l on võrdne nende optioonide tähtajaga, mille puhul tuletatakse veegariski tundlikkused, väljendatuna aastate arvuna ja

$\rho_{kl}^{(\text{underlying maturity})}$ on võrdne $e^{-\alpha \cdot \frac{|T_k^U - T_l^U|}{\min\{T_k^U, T_l^U\}}}$, kus α on 1 %, T_k^U ning T_l^U on nende optioonide alusvarade tähtajad, mille puhul tuletatakse veegariski tundlikkused ja millest arvatakse maha vastavate optioonide tähtajad, mõlemad väljendatuna aastate arvuna.

2. Muude riskiklasside rühmas leitakse veegariski tundlikkuste vaheline korrelatsiooniparameeter ρ_{kl} järgmiselt:

$$\rho_{kl} = \min\{\rho_{kl}^{(\text{DELTA})} \cdot \rho_{kl}^{(\text{option maturity})}; 1\}$$

kus:

$\rho_{kl}^{(\text{DELTA})}$ on võrdne delta rühmasisese korrelatsiooniga, mis vastab rühmale, millesse veegariski tegurid k ja l määratakse, ning

$\rho_{kl}^{(\text{option maturity})}$ leitakse kooskõlas lõikega 1.

3. Seoses veegariski tundlikkustega riskiklassi rühmade vahel (intressimäära üldrisk ja muu kui intressimäära üldrisk) kasutatakse veegariski puhul samu korrelatsiooniparameetreid γ_{bc} , mis on sätestatud 4. jaos iga riskiklassi delta korrelatsioonide korral.

4. Standardmeetodi puhul ei tohi olla vega- ja deltariski tegurite vahel diversifitseerimisest ega maandamisest tulenevat kasu. Veegariski omavahendite nõuded ja deltariski omavahendite nõuded liidetakse kokku tavapärase summeerimise teel.

5. Kumerusriski korrelatsioonid on 1. alajaos osutatud vastavate deltariski korrelatsioonide ρ_{kl} ning γ_{bc} ruut.

1B. PEATÜKK

Alternatiivne sisemudeli meetod

1. jagu

Luba ja omavahendite nõuded

Artikkel 325az

Alternatiivne sisemudeli meetod ja luba kasutada alternatiivseid sisemudeleid

1. Käesolevas peatükis sätestatud alternatiivset sisemudeli meetodit kasutatakse üksnes artikli 430b lõikes 3 sätestatud aruandlusnõude täitmiseks.

▼ **M8**

2. Olles kontrollinud, kas krediidasutused ja investeerimisühingud vastavad artiklites 325bh, 325bi ja 325bj sätestatud nõuetele, annavad pädevad asutused nendele krediidasutustele ja investeerimisühingutele loa arvutada oma omavahendite nõuded kõikide selliste positsioonide portfelli puhul, mis on määratud kauplemisüksustele, kasutades oma alternatiivseid sisemudeleid kooskõlas artikliga 325ba, tingimusel et on täidetud kõik järgmised nõuded:

- a) kauplemisüksused on loodud kooskõlas artikliga 104b;
- b) krediidasutus või investeerimisühing on põhjendanud pädevale asutusele kauplemisüksuste lisamist alternatiivse sisemudeli meetodi kohaldamisalasse;
- c) kauplemisüksused on täitnud artikli 325bf lõikes 3 osutatud järeltestimise nõuded eelneva aasta puhul;
- d) krediidasutus või investeerimisühing on teatanud oma pädevale asutusele artiklis 325bg sätestatud kauplemisüksuste kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise nõude tulemustest;
- e) nende kauplemisüksuste puhul, millele on määratud vähemalt üks artiklis 325bl osutatud kauplemisportfelli positsioonidest, täidavad kauplemisüksused artiklis 325bm makseviivituse riski sisemudeli kohta sätestatud nõudeid;
- f) kauplemisüksustele ei ole määratud ühtegi väärtpaperistamise ega edasiväärtpaperistamise positsiooni.

Käesoleva lõike esimese lõigu punkti b kohaldamisel ei tohi kauplemisüksuse alternatiivse sisemudeli meetodi kohaldamisalasse lisamata jätmist põhjendada asjaoluga, et artikli 325 lõike 3 punktis a sätestatud alternatiivse standardmeetodi kohaselt arvutatav omavahendite nõue oleks väiksem kui alternatiivse sisemudeli meetodi kohaselt arvutatav omavahendite nõue.

3. Krediidasutused ja investeerimisühingud, kellele on antud luba kasutada alternatiivset sisemudeli meetodit, annavad pädevatele asutustele aru kooskõlas artikli 430b lõikega 3.

4. Krediidasutus või investeerimisühing, kellele on antud lõikes 2 osutatud luba, peab viivitamata teavitama oma pädevaid asutusi sellest, kui üks tema kauplemisüksustest ei vasta enam vähemalt ühele nimetatud lõikes sätestatud nõuetest. Sellel krediidasutusel või investeerimisühingul ei lubata enam käesolevat peatükki kohaldada ühegi asjaomasele kauplemisüksusele määratud positsiooni suhtes ning ta arvutab tururiski omavahendite nõuded kooskõlas 1a. peatükis sätestatud meetodiga kõikide positsioonide puhul, mis on sellele kauplemisüksusele määratud, alates kõige varasemast aruandekuupäevast ning seni, kuni krediidasutus või investeerimisühing tõendab pädevatele asutustele, et kauplemisüksus täidab taas kõiki lõikes 2 sätestatud nõudeid.

▼M8

5. Erandina lõikest 4 võivad pädevad asutused erakorralistel asjaoludel lubada krediidasutusel või investeerimisühingul kasutada jätkuvalt oma alternatiivseid sisemudeleid, et arutada tururiski omavahendite nõuded sellise kauplemisüksuse puhul, mis ei vasta enam käesoleva artikli lõike 2 punktis c ja artikli 325bg lõikes 1 osutatud tingimustele. Kui pädevad asutused kasutavad seda võimalust, teavitavad nad EBAd ja põhjendavad oma otsust.

6. Sellistele kauplemisüksustele määratud positsioonide puhul, mille jaoks krediidasutusele või investeerimisühingule ei ole antud lõikes 2 osutatud luba, arvutab see krediidasutus või investeerimisühing tururiski omavahendite nõuded kooskõlas käesoleva jaotise 1a. peatükiga. Kõnealuse arvutuse puhul käsitletakse kõiki neid positsioone individuaalselt eraldi portfellina.

7. Nende alternatiivsete sisemudelite kasutamise oluliseks muutmiseks, mille kasutamiseks on krediidasutusele või investeerimisühingule antud luba, nende alternatiivsete sisemudelite kasutamise laiendamiseks, mille kasutamiseks on krediidasutusele või investeerimisühingule antud luba, ning krediidasutuse või investeerimisühingu valitud artikli 325bc lõikes 2 osutatud modelleeritavate riskitegurite alamkogumi oluliseks muutmiseks on vaja selle krediidasutuse või investeerimisühingu pädeva asutuse eraldi luba.

Krediidasutused ja investeerimisühingud teatavad pädevatele asutustele selliste alternatiivsete sisemudelite kasutamise kõikidest muudest laiendamisest ja muudatustest, mille kasutamiseks nad on loa saanud.

8. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada:

- a) tingimused, mille alusel hinnatakse alternatiivse sisemudeli kasutamise laiendamise ja muutmise ning artiklis 325bc osutatud modelleeritavate riskitegurite alamkogumi muutmise olulisust;
- b) hindamismetoodika, mille alusel pädevad asutused kontrollivad seda, kas krediidasutus või investeerimisühing vastab artiklites 325bh, 325bi, 325bn, 325bo ja 325bp sätestatud nõuetele.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. juuniks 2024.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

9. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada erakorralised asjaolud, mille alusel pädevad asutused võivad lubada krediidasutusel või investeerimisühingul:

- a) kasutada jätkuvalt oma alternatiivseid sisemudeleid, et arutada tururiski omavahendite nõuded sellise kauplemisüksuse puhul, mis ei vasta enam käesoleva artikli lõike 2 punktis c ja artikli 325bg lõikes 1 osutatud tingimustele;
- b) piirduda lisandi puhul sellega, mis saadakse hüpoteetiliste muutuste järelestimise kohastest ületamistest.

▼ **M8**

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. juuniks 2024.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

*Artikkel 325ba***Omavahendite nõuded alternatiivsete sisemudelite kasutamise korral**

1. Krediidiasutus või investeerimisühing, kes kasutab alternatiivset sisemudelit, arvutab omavahendite nõuded kõikide sellistele kauplemisüksustele määratud positsioonide portfelli kohta, mille osas krediidiasutusele või investeerimisühingule on antud artikli 325az lõikes 2 osutatud luba, järgmistest väärtustest suurimana:

a) järgmiste väärtuste summa:

- i) artikli 325bb alusel arvatud krediidiasutuse või investeerimisühingu eelmise päeva eeldatava puudujäägi riskinäitaja (ES_{t-1}) ning
- ii) 5. jao alusel arvatud krediidiasutuse või investeerimisühingu eelmise päeva stressistsenaariumi riskinäitaja (SS_{t-1}) või

b) järgmiste väärtuste summa:

- i) krediidiasutuse või investeerimisühingu artikli 325bb alusel arvatud eelnenud 60 tööpäeva päevaste eeldatava puudujäägi riskinäitaja väärtuste keskmine (ES^{avg}), korrutatuna korrutusteguriga (m_c) ning
- ii) 5. jao alusel arvatud krediidiasutuse või investeerimisühingu eelnenud 60 tööpäeva päevaste stressistsenaariumi riskinäitaja väärtuste keskmine (SS^{avg}).

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kellel on positsioonid kaubeldavates võla- ja omakapitali instrumentides, mis kuuluvad makseviivituse riski sisemudeli kohaldamisalasse ja on määratud lõikes 1 osutatud kauplemisüksustele, peavad täitma täiendavate omavahendite nõuet, mida väljendatakse kui järgmistest väärtustest suurimat:

a) kõige viimane makseviivituse riskiga seotud omavahendite nõue, mis on arvatud vastavalt 3. jaole;

b) punktis a osutatud summade keskmine eelneva 12 nädala jooksul.

▼ **M8**

2. jagu

Üldnõuded*Artikkel 325bb***Eeldatava puudujäägi riskinäitaja**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad artikli 325ba lõike 1 punktis a osutatud eeldatava puudujäägi riskinäitaja iga asjaomase kuupäeva t kohta ning iga kauplemisportfelli positsioonide asjaomase portfelli kohta järgmiselt:

$$ES_t = \rho \cdot (UES_t) + (1 - \rho) \cdot \sum_i UES_t^i$$

kus:

ES_t = eeldatava puudujäägi riskinäitaja;

i = indeks, mis tähistab viit laia riskitegurite kategooriat, mis on loetletud artikli 325bd tabeli 2 esimeses veerus;

UES_t = piiramata eeldatava puudujäägi näitaja, mis arvutatakse järgmiselt:

$$UES_t = PES_t^{RS} \cdot \max\left(\frac{PES_t^{FC}}{PES_t^{RC}}, 1\right)$$

UES_t^i = piiramata eeldatava puudujäägi näitaja laia riskitegurite kategooria i puhul, mis arvutatakse järgmiselt:

$$UES_t^i = PES_t^{RS,i} \cdot \max\left(\frac{PES_t^{FC,i}}{PES_t^{RC,i}}, 1\right)$$

ρ = järelevalveline korrelatsioonitegur kõikide laiade riskitegurite kategooriate puhul; $\rho = 50\%$;

PES_t^{RS} = osalise eeldatava puudujäägi näitaja, mis arvutatakse kõikide portfellis olevate positsioonide kohta kooskõlas artikli 325bc lõikega 2;

PES_t^{RC} = osalise eeldatava puudujäägi näitaja, mis arvutatakse kõikide portfellis olevate positsioonide kohta kooskõlas artikli 325bc lõikega 3;

PES_t^{FC} = osalise eeldatava puudujäägi näitaja, mis arvutatakse kõikide portfellis olevate positsioonide kohta kooskõlas artikli 325bc lõikega 4;

$PES_t^{RS,i}$ = osalise eeldatava puudujäägi näitaja laia riskitegurite kategooria i puhul, mis arvutatakse kõikide portfellis olevate positsioonide kohta kooskõlas artikli 325bc lõikega 2;

$PES_t^{RC,i}$ = osalise eeldatava puudujäägi näitaja laia riskitegurite kategooria i puhul, mis arvutatakse kõikide portfellis olevate positsioonide kohta kooskõlas artikli 325bc lõikega 3 ning

$PES_t^{FC,i}$ = osalise eeldatava puudujäägi näitaja laia riskitegurite kategooria i puhul, mis arvutatakse kõikide portfellis olevate positsioonide kohta kooskõlas artikli 325bc lõikega 4.

▼ **M8**

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kasutavad tulevaste šokkide stsenaariumeid üksnes teatava modelleeritavate riskitegurite kogumi puhul, mida kohaldatakse iga osalise eeldatava puudujäägi näitaja suhtes, nagu on sätestatud artiklis 325bc, kui nad eeldatava puudujäägi riskinäitaja arvutamiseks kooskõlas lõikega 1 määravad kindlaks iga osalise eeldatava puudujäägi näitaja.

3. Kui vähemalt ühel portfelli tehingul on vähemalt üks modelleeritav riskitegur, mis on paigutatud laia riskitegurite kategooriasse i kooskõlas artikliga 325bd, arvutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud piiramata eeldatava puudujäägi näitaja laia riskitegurite kategooria i kohta ning lisavad selle käesoleva artikli lõikes 1 osutatud eeldatava puudujäägi riskinäitaja valemisse.

4. Erandina lõikest 1 võib krediidiasutus või investeerimisühing vähendada piiramata eeldatava puudujäägi näitajate UES_t^i ja osalise eeldatava puudujäägi näitajate $PES_t^{RS,i}$, $PES_t^{RC,i}$ ja $PES_t^{FC,i}$ arvutamise sagedust kõikide laiade riskitegurite kategooriate i puhul iga päeva kohta arvutamise asemel iga nädala kohta arvutamisele, kui täidetud on mõlemad järgmised tingimused:

- a) krediidiasutus või investeerimisühing suudab pädevale asutusele tõendada, et piiramata eeldatava puudujäägi näitajate UES_t^i arvutamine ei alahinda asjaomaste kauplemisportfelli positsioonide tururiski;
- b) krediidiasutus või investeerimisühing suudab pädeva asutuse nõudmisel suurendada UES_t^i , $PES_t^{RS,i}$, $PES_t^{RC,i}$ ja $PES_t^{FC,i}$ arvutamise sagedust iga nädala kohta arvutamiselt iga päeva kohta arvutamisele.

*Artikkel 325bc***Osalise eeldatava puudujäägi arvutused**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad kõik artikli 325bb lõikes 1 osutatud osalise eeldatava puudujäägi näitajad järgmiselt:

- a) osalise eeldatava puudujäägi näitajate arvutamine iga päeva kohta;
- b) 97,5. protsentiili juures, ühesuunaline usaldusvahemik;
- c) kauplemisportfelli positsioonide asjaomase portfelli puhul arvutab krediidiasutus või investeerimisühing osalise eeldatava puudujäägi näitaja aja t korral järgmise valemi kohaselt:

$$PES_t = \sqrt{(PES_t(T))^2 + \sum_{j \geq 2} \left(PES_t(T, j) \cdot \sqrt{\frac{(LH_j - LH_{j-1})}{10}} \right)}$$

kus:

PES_t = osalise eeldatava puudujäägi näitaja aja t korral;

j = indeks, mis tähistab viit likviidsusperioodi, mis on loetletud tabeli 1 esimeses veerus;

LH_j = tabelis 1 esitatud likviidsusperioodide j pikkus päevades;

T = alusperiood, mille puhul $T = 10$ päeva;

▼ **M8**

$PES_t(T)$ = osalise eeldatava puudujäägi näitaja, mis määratakse kindlaks, kohaldades kümnepäevase perioodiga tulevaste šokkide stsenaariumeid üksnes teatava portfelli kuuluvate positsioonide modelleeritavate riskitegurite kogumi suhtes, mis on sätestatud lõigetes 2, 3 ja 4 iga osalise eeldatava puudujäägi näitaja jaoks, millele on osutatud artikli 325bb lõikes 1, ning

$PES_t(T, j)$ = osalise eeldatava puudujäägi näitaja, mis määratakse kindlaks, kohaldades kümnepäevase perioodiga tulevaste šokkide stsenaariumeid üksnes teatava portfelli kuuluvate positsioonide modelleeritavate riskitegurite kogumi suhtes, mis on sätestatud lõigetes 2, 3 ja 4 iga osalise eeldatava puudujäägi näitaja jaoks, millele on osutatud artikli 325bb lõikes 1, ning mille tegelik likviidsusperiood, mis on määratud kindlaks kooskõlas artikli 325bd lõikega 2, on võrdne LH_j -ga või sellest pikem.

Tabel 1

Likviidsusperiood j	Likviidsusperioodi j pikkus (päevades)
1	10
2	20
3	40
4	60
5	120

2. Artikli 325bb lõikes 1 osutatud osalise eeldatava puudujäägi näitajate PES_t^{RS} ja $PES_t^{RS,i}$ arvutamiseks peavad krediidasutused ja investeerimisühingud lisaks käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõuetele täitma järgmisi nõudeid:

a) PES_t^{RS} arvutamisel kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud tulevaste šokkide stsenaariumeid üksnes sellise portfelli kuuluvate positsioonide modelleeritavate riskitegurite alamkogumi suhtes, mille krediidasutus või investeerimisühing on valinud ning mis vastab pädevate asutuste nõuetele, nii et on täidetud järgmine tingimus, kusjuures summa arvutatakse eelneva 60 tööpäeva kohta:

$$\frac{1}{60} \cdot \sum_{k=0}^{59} \frac{PES_{t-k}^{RC}}{PES_{t-k}^{FC}} \geq 75 \%$$

Krediidasutus või investeerimisühing, kes ei vasta enam käesoleva punkti esimeses lõigus osutatud nõudele, teavitab sellest viivitamata pädevaid asutusi ning ajakohastab modelleeritavate riskitegurite alamkogumit selle nõude täitmiseks kahe nädala jooksul; kui asjaomane krediidasutus või investeerimisühing ei ole kahe nädala möödumisel seda nõuet täitnud, asub ta taas kasutama 1a. peatükis sätestatud meetodit, et arvutada tururiski omavahendite nõudeid samade kauplemisüksuste jaoks, kuni see krediidasutus või investeerimisühing suudab pädevale asutusele tõendada, et ta täidab käesoleva punkti esimeses lõigus sätestatud nõuet;

▼ **M8**

- b) $PES_t^{RS,i}$ arvutamisel kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud tulevaste šokkide stsenaariumeid üksnes selle portfelli kuuluvate positsioonide modelleeritavate riskitegurite alamkogumi suhtes, mille krediidasutus või investeerimisühing on käesoleva lõike punkti a kohaldamisel valinud ning mis on paigutatud laia riskitegurite kategooriasse i kooskõlas artikliga 325bd;
- c) punktides a ja b osutatud modelleeritavate riskitegurite suhtes kohaldatavate tulevaste šokkide stsenaariumide kindlaksmääramisel kasutatavaid sisendandmeid kalibreeritakse ajalooliste andmetega alates finantsstessi katkematust 12kuulisest perioodist, mille krediidasutus või investeerimisühing määrab kindlaks näitaja PES_t^{RS} väärtuse maksimeerimiseks; kõnealuse stressiperioodi kindlaksmääramiseks peavad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutama vaatlusandmeid vähemalt alates 1. jaanuarist 2007 kooskõlas pädevate asutuste nõuetega, ning
- d) näitaja $PES_t^{RS,i}$ sisendandmeid kalibreeritakse 12kuulise stressiperioodiga, mille krediidasutus või investeerimisühing on punkti c kohaldamisel kindlaks määranud.

3. Artikli 325bb lõikes 1 osutatud osalise eeldatava puudujäägi näitajate PES_t^{RC} ja $PES_t^{RC,i}$ arvutamiseks peavad krediidasutused ja investeerimisühingud lisaks käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõuetele täitma järgmisi nõudeid:

- a) PES_t^{RC} arvutamisel kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud tulevaste šokkide stsenaariumeid üksnes lõike 2 punktis a osutatud portfellis olevate positsioonide modelleeritavate riskitegurite alamkogumi suhtes;
- b) $PES_t^{RC,i}$ arvutamisel kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud tulevaste šokkide stsenaariumeid üksnes lõike 2 punktis b osutatud portfellis olevate positsioonide modelleeritavate riskitegurite alamkogumi suhtes;
- c) käesoleva lõike punktides a ja b osutatud modelleeritavate riskitegurite suhtes kohaldatavate tulevaste šokkide stsenaariumide kindlaksmääramisel kasutatavaid sisendandmeid kalibreeritakse lõike 4 punktis c osutatud ajalooliste andmetega; neid andmeid ajakohastatakse vähemalt kord kuus.

4. Artikli 325bb lõikes 1 osutatud osalise eeldatava puudujäägi näitajate PES_t^{FC} ja $PES_t^{FC,i}$ arvutamiseks peavad krediidasutused ja investeerimisühingud lisaks käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõuetele täitma järgmisi nõudeid:

- a) PES_t^{FC} arvutamisel kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud tulevaste šokkide stsenaariumeid kõikide portfellis olevate positsioonide modelleeritavate riskitegurite suhtes;
- b) $PES_t^{FC,i}$ arvutamisel kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud tulevaste šokkide stsenaariumeid kõikide portfellis olevate positsioonide modelleeritavate riskitegurite suhtes, mis on paigutatud laia riskitegurite kategooriasse i kooskõlas artikliga 325bd;

▼M8

c) punktides a ja b osutatud modelleeritavate riskitegurite suhtes kohaldatavate tulevaste šokkide stsenaariumide kindlaksmääramisel kasutatavaid sisendandmeid kalibreeritakse ajalooliste andmetega eelminest 12kuulisest perioodist; kui ulatuslikult suureneb krediitdiasutuse või investeerimisühingu portfelli märkimisväärse arvu selliste modelleeritavate riskitegurite hinna volatiilsus, mis ei kuulu lõike 2 punktis a osutatud riskitegurite alamkogumisse, võivad pädevad asutused nõuda, et krediitdiasutus või investeerimisühing kasutaks lühema perioodi kui eelneva 12 kuu ajaloolisi andmeid, ent see lühem periood ei või olla lühem kui eelnev kuuekuuline periood; pädevad asutused teavitavad EBA-d igast otsusest, millega nõutakse, et krediitdiasutus või investeerimisühing kasutaks lühema perioodi kui 12 kuu ajaloolisi andmeid, ja põhjendavad seda otsust.

5. Artikli 325bb lõikes 1 osutatud osalise eeldatava puudujäägi näitaja arvutamisel peavad krediitdiasutused ja investeerimisühingud säilitama nende modelleeritavate riskitegurite väärtused, mille puhul nad ei pea käesoleva artikli lõigete 2, 3 ja 4 kohaselt kohaldama tulevaste šokkide stsenaariumeid selle osalise eeldatava puudujäägi näitaja suhtes.

*Artikkel 325bd***Likviidsusperioodid**

1. Krediitdiasutused ja investeerimisühingud paigutavad nendele kauplemisüksustele määratud positsioonide iga riskiteguri, mille jaoks neile on antud artikli 325az lõikes 2 osutatud luba või mille puhul on käimas osutatud loa andmise menetlus, ühte tabelis 2 loetletud riskitegurite laiadest kategooriatest ja ühte selles tabelis loetletud riskitegurite laiadest alamkategooriatest.

2. Lõikes 1 osutatud positsioonide riskiteguri likviidsusperiood on selle riskitegurite laia alamkategooria likviidsusperiood, millesse riskitegur on paigutatud.

3. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võib krediitdiasutus või investeerimisühing otsustada asjaomase kauplemisüksuse puhul asendada käesoleva artikli tabelis 2 loetletud riskitegurite laia alamkategooria likviidsusperioodi ühega artikli 325bc tabelis 1 loetletud pikematest likviidsusperioodidest. Kui krediitdiasutus või investeerimisühing teeb sellise otsuse, kohaldatakse pikemat likviidsusperioodi kõikide sellele kauplemisüksusele määratud positsioonide modelleeritavate riskitegurite suhtes, mis on paigutatud sellesse riskitegurite laia alamkategooriasse osalise eeldatava puudujäägi näitajate arvutamiseks kooskõlas artikli 325bc lõike 1 punktiga c.

Krediitdiasutus või investeerimisühing teavitab pädevaid asutusi kauplemisüksustest ja riskitegurite laiadest alamkategooriatest, mille puhul ta otsustab kasutada esimeses lõigus osutatud käsitlust.

4. Osalise eeldatava puudujäägi näitajate arvutamiseks kooskõlas artikli 325bc lõike 1 punktiga c arvutatakse asjaomase kauplemisportfelli positsiooni asjaomase modelleeritava riskiteguri tegelik likviidsusperiood järgmiselt:

▼ **M8**

$$\text{EffectiveLH} = \begin{cases} \text{SubCatLH} & \text{if } \text{Mat} > \text{LH}_5 \\ \min(\text{SubCatLH}, \min_j\{\text{LH}_j/\text{LH}_j \geq \text{Mat}\}) & \text{if } \text{LH}_1 \leq \text{Mat} \leq \text{LH}_5 \\ \text{LH}_1 & \text{if } \text{Mat} < \text{LH}_1 \end{cases}$$

kus:

EffectiveLH = tegelik likviidsusperiood;

Mat = kauplemisportfelli positsiooni tähtaeg;

SubCatLH = lõike 1 kohaselt kindlaks määratud modelleeritava riskiteguri likviidsusperioodi pikkus ning

$\min_j\{\text{LH}_j/\text{LH}_j \geq \text{Mat}\}$ = artikli 325bc tabelis 1 loetletud ühe sellise likviidsusperioodi pikkus, mis on kauplemisportfelli positsiooni tähtajale lähim.

5. Valuutapaarid, mis koosnevad eurost ning ERM II-s osaleva liikmesriigi valutat, arvatakse tabeli 2 valuutariski tegurite laias kategoorias kõige likviidsemate valuutapaaride alamkategooriasse.

6. Krediidiasutus või investeerimisühing kontrollib lõikes 1 osutatud paigutamise asjakohasust vähemalt kord kuus.

7. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada,

- a) kuidas krediidiasutused ja investeerimisühingud peavad paigutama lõikes 1 osutatud positsioonide riskitegurid lõike 1 kohaldamiseks riskitegurite laiadesse kategooriatesse ja riskitegurite laiadesse alamkategooriatesse;
- b) millised valuutad moodustavad kõige likviidsemate valuutade alamkategooria tabeli 2 intressimäära riskitegurite laias kategoorias;
- c) millised valuutapaarid moodustavad kõige likviidsemate valuutapaaride alamkategooria tabeli 2 valuutariski tegurite laias kategoorias;
- d) väikese turukapitalisatsiooni ja suure turukapitalisatsiooni määratlused aktsiahinna ja volatiilsuse alamkategooria puhul tabeli 2 aktsiate riskitegurite laias kategoorias.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. märtsiks 2020.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

▼ M8

Tabel 2

Laiad riskitegurite kategooriad	Laiad riskitegurite alamkategooriad	Likviidsus-perioodid	Likviidsus-perioodi pikkus (päevades)
Intressimäär	Kõige likviidsemad valuutad ja riigi valuuta	1	10
	Muud valuutad (välja arvatud kõige likviidsemad valuutad)	2	20
	Volatiilsus	4	60
	Muud liigid	4	60
Krediidimarginaali risk	Liikmesriigi keskvalitsus, sealhulgas keskpangad	2	20
	Liikmesriikide krediidasutuste emiteeritud pandikirjad (investeeringujärgu krediidireiting)	2	20
	Riigid (investeeringujärgu krediidireiting)	2	20
	Riigid (kõrge intress)	3	40
	Ettevõtted (investeeringujärgu krediidireiting)	3	40
	Ettevõtted (kõrge intress)	4	60
	Volatiilsus	5	120
	Muud liigid	5	120
Aksiad	Aksiiahind (suur turukapitalisatsioon)	1	10
	Aksiiahind (väike turukapitalisatsioon)	2	20
	Volatiilsus (suur turukapitalisatsioon)	2	20
	Volatiilsus (väike turukapitalisatsioon)	4	60
	Muud liigid	4	60
Valuuta	Kõige likviidsemad valuutapaarid	1	10
	Muud valuutapaarid (välja arvatud kõige likviidsemad valuutapaarid)	2	20
	Volatiilsus	3	40
	Muud liigid	3	40
Kaup	Energiahind ja süsinikdioksiidi heitkoguste hind	2	20
	Väärismetallide ja mitteraudmetallide hind	2	20
	Muude kaupade hinnad (v.a energiahind, süsinikdioksiidi heitkoguste hind, väärismetallide ja mitteraudmetallide hind)	4	60
	Energia volatiilsus ja süsinikdioksiidi heitkoguste volatiilsus	4	60
	Väärismetallide ja mitteraudmetallide volatiilsus	4	60
	Muude kaupade volatiilsused (v.a energia, süsinikdioksiidi heitkoguste, väärismetallide ja mitteraudmetallide volatiilsus)	5	120
	Muud liigid	5	120

▼ **M8***Artikkel 325be***Riskitegurite modelleeritavuse hindamine**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud hindavad kõigi selliste kauplemisüksuste määratud positsioonide riskitegurite modelleeritavust, mille jaoks neile on antud artikli 325az lõikes 2 osutatud luba või mille puhul on käimas selle loa andmise menetlus.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud hindamise osana arvutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud tururiski omavahendite nõuded kooskõlas artikliga 325bk mittemodelleeritavate riskitegurite puhul.
3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada kriteeriumid riskitegurite modelleeritavuse hindamiseks kooskõlas lõikega 1 ja sellise hindamise sagedus.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. märtsiks 2020.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

*Artikkel 325bf***Regulatiivsed järeldestamise nõuded ja korrutustegurid**

1. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab ületamine kauplemisüksusele määratud kõikidest positsioonidest koosneva portfelli väärtuse ühepäevast muutust, mis ületab seonduva VaR meetodiga saadud riskihinnangu väärtuse, mis on arvutatud krediidiasutuse või investeerimisühingu alternatiivset sisemudelit kasutades kooskõlas järgmiste nõuetega:
 - a) VaR riskiväärtuse arvutamise suhtes kohaldatakse ühepäevast hoidmisaega;
 - b) tulevaste šokkide stsenaariumeid kohaldatakse artikli 325bg lõikes 3 osutatud ning artikli 325be kohaselt modelleeritavana käsitletavate kauplemisüksuse positsioonide riskitegurite suhtes;
 - c) modelleeritavate riskitegurite suhtes kohaldatavate tulevaste šokkide stsenaariumide kindlaksmääramisel kasutatavaid sisendandmeid kalibreeritakse artikli 325bc lõike 4 punktis c osutatud ajalooliste andmetega;
 - d) kui käesolevas artiklis ei ole sätestatud teisiti, põhineb krediidiasutuse või investeerimisühingu alternatiivne sisemudel samadel modelleerimiseeldustel kui need, mida kasutatakse artikli 325ba lõike 1 punktis a osutatud eeldatava puudujäägi riskinäitaja arvutamiseks.
2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud loendavad päevaseid ületamisi kõikidest kauplemisüksusele määratud positsioonidest koosneva portfelli väärtuse hüpoteetiliste ja tegelike muutuste järeldestamise põhjal.

▼ **M8**

3. Krediidiasutuse või investeerimisühingu kauplemisüksus loetakse vastavaks järeltestimise nõuetele, kui selle kauplemisüksuse puhul ei ületa ületamiste arv, mis ilmnes viimase 250 tööpäeva jooksul, ühtegi järgmistest:

- a) 12 ületamist VaR meetodiga saadud riskihinnangu väärtuse puhul, mis on arvutatud 99. protsendilise ühesuunalise usaldusvahemikuga portfelli väärtuse hüpoteetiliste muutuste järeltestimise põhjal;
- b) 12 ületamist VaR meetodiga saadud riskihinnangu väärtuse puhul, mis on arvutatud 99. protsendilise ühesuunalise usaldusvahemikuga portfelli väärtuse tegelike muutuste järeltestimise põhjal;
- c) 30 ületamist VaR meetodiga saadud riskihinnangu väärtuse puhul, mis on arvutatud 97,5. protsendilise ühesuunalise usaldusvahemikuga portfelli väärtuse hüpoteetiliste muutuste järeltestimise põhjal;
- d) 30 ületamist VaR meetodiga saadud riskihinnangu väärtuse puhul, mis on arvutatud 97,5. protsendilise ühesuunalise usaldusvahemikuga portfelli väärtuse tegelike muutuste järeltestimise põhjal.

4. Krediidiasutused ja investeerimisühingud loendavad päevaseid ületamisi kooskõlas järgmisega:

- a) portfelli väärtuse hüpoteetiliste muutuste järeltestimine põhineb portfelli päevalõpuväärtuse ja portfelli järgmise päeva lõppväärtuse võrdlemisel, eeldusel et positsioonid ei muutu;
- b) portfelli väärtuse tegelike muutuste järeltestimine põhineb portfelli päevalõpuväärtuse ja selle järgmise päeva tegeliku lõppväärtuse võrdlemisel, jättes arvesse võtmata lõivud ja komisjonitasud;
- c) ületamist loendatakse igal tööpäeval, mil krediidiasutus või investeerimisühing ei ole võimeline hindama portfelli väärtust või ei suuda arvutada lõikes 3 osutatud VaR meetodiga saadud riskihinnangu väärtust.

5. Krediidiasutus või investeerimisühing arvutab kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 6 ja 7 artiklis 325ba osutatud korrutusteguri (m_c) kõikide nende kauplemisüksustele määratud positsioonide portfelli puhul, mille jaoks talle on antud artikli 325az lõikes 2 osutatud luba alternatiivsete sisemudelite kasutamiseks.

6. Korrutustegur (m_c) on väärtuse 1,5 ja lisandi 0–0,5 summa kooskõlas tabeliga 3. Lõikes 5 osutatud portfelli puhul arvutatakse see lisand viimase 250 tööpäeva jooksul toimunud ületamiste arvu põhjal, mida tõendab krediidiasutuse või investeerimisühingu poolt kooskõlas käesoleva lõigu punktiga a arvutatud VaR meetodiga saadud riskihinnangu väärtuse järeltestimine. Lisandi arvutamisel kohaldatakse järgmisi nõudeid:

▼ **M8**

- a) ületamine tähendab portfelli väärtuse ühepäevast muutust, mis ületab seonduva VaR meetodiga saadud riskihinnangu väärtuse, mis on arvatud krediidasutuse või investeerimisühingu sisemudeliga kooskõlas järgmisega:
- i) ühepäevane hoidmisaeg;
 - ii) 99. protsentiili juures, ühesuunalise usaldusvahemikuga;
 - iii) tulevaste šokkide stsenaariumeid kohaldatakse kauplemisüksuste positsioonide riskitegurite suhtes, millele osutatakse artikli 325bg lõikes 3 ning mida käsitletakse artikli 325be kohaselt modelleeritavana;
 - iv) modelleeritavate riskitegurite suhtes kohaldatavate tulevaste šokkide stsenaariumide kindlaksmääramisel kasutatavaid siseandmeid kalibreeritakse artikli 325bc lõike 4 punktis c osutatud ajalooliste andmetega;
 - v) kui käesolevas artiklis ei ole sätestatud teisiti, põhineb krediidasutuse või investeerimisühingu sisemudel samadel modelleerimiseeldustel kui need, mida kasutatakse artikli 325ba lõike 1 punktis a osutatud eeldatava puudujäägi riskinäitaja arvutamiseks;
- b) ületamiste arv võrdub ületamiste kõige suurema arvuga portfelli väärtuse hüpoteetiliste ja tegelike muutuste põhjal.

Tabel 3

Ületamiste arv	Lisand
Vähem kui 5	0,00
5	0,20
6	0,26
7	0,33
8	0,38
9	0,42
Üle 9	0,50

Erakorralistel asjaoludel võivad pädevad asutused piirduda lisandi väärtuse puhul sellega, mis saadakse hüpoteetiliste muutuste järeldamise kohastest ületamistest, kui ületamiste arv tegelike muutuste järeldamise korral ei ole põhjustatud sisemudeli puudustest.

7. Pädevad asutused peavad jälgima lõikes 5 osutatud korrutusteguri asjakohasust ja kauplemisüksuste vastavust lõikes 3 osutatud järeldamise nõuetele. Krediidasutused ja investeerimisühingud teavitavad viivitamata pädevaid asutusi ületamistest, mis tulenevad nende järeldamise kavast, ja esitavad nende ületamiste selgitused ning teavitavad pädevaid asutusi sellest igal juhul hiljemalt viie tööpäeva jooksul alates ületamisest.

▼ **M8**

8. Erandina käesoleva artikli lõigetest 2 ja 6 võivad pädevad asutused lubada krediidasutusel või investeerimisühingul mitte loendada ületamist, kui tema portfelli väärtuse ühepäevane muutus, mis ületab seonduva VaR meetodiga saadud riskihinnangu väärtuse, mis on arvatud asjaomase krediidasutuse või investeerimisühingu sisemudeliga, on seostatav mittemodelleeritava riskiteguriga. Selleks peab krediidasutus või investeerimisühing tõendama oma pädevale asutusele, et kooskõlas artikliga 325bk selle mittemodelleeritava riskiteguri jaoks arvatud stressistsenaariumi riskinäitaja on suurem kui krediidasutuse või investeerimisühingu portfelli väärtuse ja seonduva VaR meetodiga saadud riskihinnangu väärtuse positiivne erinevus.

9. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada tehnilised elemendid, mis hõlmatakse käesoleva artikli kohaldamisel krediidasutuse või investeerimisühingu portfelli väärtuse tegelike ja hüpoteetiliste muutuste hulka.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. märtsiks 2020.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

*Artikkel 325bg***Kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise nõue**

1. Krediidasutuse või investeerimisühingu kauplemisüksus vastab kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise nõuetele, kui see kauplemisüksus vastab käesolevas artiklis sätestatud nõuetele.

2. Kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise nõue tagab, et kauplemisüksuse portfelli väärtuse teoreetilised muutused on krediidasutuse või investeerimisühingu riskimõõtmismudelile tuginedes piisavalt lähedased kauplemisüksuse portfelli väärtuse hüpoteetilistele muutustele krediidasutuse või investeerimisühingu hinnastamismudelile tuginedes.

3. Krediidasutuse või investeerimisühingu poolt kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise nõude täitmine asjaomase kauplemisüksuse iga positsiooni puhul viib selliste riskitegurite täpse loetelu kindlaksmääramiseni, mida peetakse asjakohaseks, et kontrollida, kas krediidasutus või investeerimisühing vastab artiklis 325bf sätestatud järeltestimise nõudele.

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada:

- a) kriteeriumid, mis on vajalikud tagamaks, et kauplemisüksuse portfelli väärtuse teoreetilised muutused on lõike 2 kohaldamisel piisavalt lähedased kauplemisüksuse portfelli väärtuse hüpoteetilistele muutustele, võttes arvesse rahvusvahelisi regulatiivseid arengusuundi;
- b) krediidasutusele või investeerimisüksusele tekkivad tagajärjed, kui kauplemisüksuse portfelli väärtuse teoreetilised muutused ei ole lõike 2 kohaldamisel piisavalt lähedased kauplemisüksuse portfelli väärtuse hüpoteetilistele muutustele;

▼ **M8**

- c) krediidasutuse või investeerimisühingu poolt kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise sagedus;
- d) tehnilised elemendid, mis tuleb hõlmata käesoleva artikli kohaldamisel kauplemisüksuse portfelli väärtuse teoreetiliste ja hüpoteetiliste muutuste hulka;
- e) viis, kuidas sisemudelit kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud peavad koondama tururiskiga seotud omavahendite kogunõude kõigi oma kauplemisportfelli kuuluvate ja valuuta- või kaubariskile avatud kauplemisportfelliväliste positsioonide puhul, võttes arvesse punktis b osutatud tagajärgi.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. märtsiks 2020.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

*Artikkel 325bh***Nõuded riskimõõtmisele**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes kasutavad sisemist riskimõõtmise mudelit, mida kasutatakse omavahendite nõuete arvutamiseks tururiski puhul, nagu on osutatud artiklis 325ba, tagavad, et kõnealune mudel vastab kõikidele järgmistele nõuetele:

- a) sisemine riskimõõtmise mudel peab võtma arvesse piisaval arvul riskitegureid, mis hõlmavad vähemalt 1a. peatüki 3. jao 1. alajaos osutatud riskitegureid, välja arvatud juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing tõendab pädevatele asutustele, et nende riskitegurite mitteametamine ei avalda olulist mõju artiklis 325bg osutatud kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise nõude tulemustele; krediidasutus või investeerimisühing peab suutma selgitada pädevatele asutustele, miks ta on võtnud riskitegurit arvesse oma hinnastamismudelis, aga mitte oma sisemises riskimõõtmise mudelis;
- b) sisemine riskimõõtmise mudel peab võtma arvesse optioonide ja teiste toodete mittelineaarsust ning korrelatsiooniriski ja alusriski;
- c) sisemine riskimõõtmise mudel sisaldab riskitegurite kogumit, mis vastab kõikide nende valuutade intressimääradele, milles krediidasutusel või investeerimisühingul on intressimääratundlikke bilansilisi või bilansiväliseid positsioone; krediidasutus või investeerimisühing modelleerib intressikõverad, kasutades mõnda üldtunnustatud meetodit; intressikõver jagatakse erinevatesse lõpptähtaja vöönditesse, et mõõta intressimäärade volatiilsuse muutusi intressikõveral; peamiste valuutade ja turgude oluliste intressimäärariskide positsioonide puhul modelleeritakse intressikõverat, kasutades vähemalt kuut lõpptähtaja vööndit, ning intressikõvera modelleerimisel kasutatavate riskitegurite arv peab olema proportsionaalne krediidasutuse või investeerimisühingu kauplemisstrateegiate laadi ja keerukusega; mudel võtab arvesse ka sama alusvara emitendi eri intressikõverate või eri finantsinstrumentide vaheliste muutuste mittetäielikust korrelatsioonist tulenevat riskimarginaali;

▼M8

- d) sisemises riskimõõtmise mudelis võetakse arvesse riskitegureid, mis on seotud kulla või eri valuutadega, milles krediidasutuse või investeerimisühingu positsioonid on nomineeritud; investeerimisfondide puhul võetakse arvesse investeerimisfondi tegelikke valuutapositsioone; krediidasutused ja investeerimisühingud võivad investeerimisfondi valuutapositsiooni arvessevõtmisel tugineda kolmanda isiku aruannetele, kui on piisavalt alust olla veendunud nende aruannete usaldusväärsuses; investeerimisfondi valuutapositsioonid, millest krediidasutus või investeerimisühing ei ole teadlik, tuleb eraldada sisemudelite meetodist ning neid tuleb käsitleda vastavalt 1a. peatükile;
- e) modelleerimistehnika keerukus peab olema proportsionaalne krediidasutuste ja investeerimisühingute tegevuse olulisusega aktsiaturgudel; sisemises riskimõõtmise mudelis kasutatakse eraldi riskitegurit vähemalt iga aktsiaturu suhtes, kus krediidasutusel või investeerimisühingul on olulisi positsioone, ning vähemalt ühte riskitegurit, mis kajastab süsteemseid muutusi aktsiahindades ja kõnealuse riskiteguri sõltuvust iga aktsiaturu individuaalsetest riskiteguritest;
- f) sisemises riskimõõtmise mudelis kasutatakse eraldi riskitegurit vähemalt iga kauba puhul, milles krediidasutusel või investeerimisühingul on märkimisväärseid positsioone, välja arvatud juhul, kui krediidasutusel või investeerimisühingul on kogu tema kauplemistevusega võrreldes väike kaupadega seotud koondriskipositsioon, mille korral ta võib kasutada iga laia kaubaliigi puhul eraldi riskitegurit; kaubaturgudel olevate oluliste riskipositsioonide puhul peab mudel võtma arvesse riski, mis tuleneb sarnaste, kuid mitte identsete kaupade hinnaliikumiste mittetäielikust korrelatsioonist, lõpptähtaegade mittevastavusest tulenevat forvardhindade muutumise riski ning kauba otsesest omandiõigusest tulenevat preemiat tuletisinstrumentide ja sularahapositsioonide vahel;
- g) kasutatud asendajad peavad olema tegeliku positsiooni suhtes tõendatult sobivad, sobivalt konservatiivsed ja neid võib kasutada üksnes siis, kui kättesaadavad andmed on ebapiisavad, näiteks artikli 325bc lõike 2 punktis c osutatud stressiperioodil;
- h) valikulisusega instrumentide volatiilsusriskide oluliste riskipositsioonide puhul peab sisemine riskimõõtmise mudel võtma arvesse eeldatavate volatiilsuste sõltuvust täitmishindade ja optioonide tähtaegade järgi.
2. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad kasutada empiirilisi korrelatsioone riskitegurite laiades kategooriates ning artikli 325bb lõikes 1 osutatud piiramata eeldatava puudujäägi näitaja UES_t arvutamiseks riskitegurite laiades kategooriates üksnes siis, kui krediidasutuse või investeerimisühingu meetod nende korrelatsioonide mõõtmiseks on nõuetekohane, vastab kohaldatavatele likviidsusperioodidele ning seda rakendatakse terviklikult.
3. EBA annab hiljemalt 28. septembriks 2020 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, milles täpsustatakse kriteeriumid andmesisendite kasutamiseks artiklis 325bc osutatud riskimõõtmise mudelis.

▼ **M8***Artikkel 325bi***Kvalitatiivsed nõuded**

1. Iga sisemine riskimõõtmise mudel, mida kasutatakse käesoleva peatüki kohaldamisel, peab olema struktuurilt usaldusväärne, see tuleb arvutada ja rakendada terviklikult ning see peab vastama kõikidele järgmistele kvalitatiivsetele nõuetele:

- a) tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks kasutatav sisemine riskimõõtmise mudel on krediidasutuse või investeerimisühingu igapäevase riskijuhtimise protsessi lahutamatu osa ning selle alusel teavitatakse riskipositsioonidest kõrgemat juhtkonda;
- b) krediidasutusel või investeerimisühingul on kauplemisüksustest sõltumatu riskikontrolli üksus, kes annab aru otse kõrgemale juhtkonnale; üksus vastutab kõigi sisemiste riskimõõtmise mudelite väljatöötamise ja rakendamise eest; üksus teostab kõigi käesoleva peatüki kohaldamisel kasutatavate sisemudelite algset ja jätkuvat valideerimist ning vastutab üldise riskijuhtimissüsteemi eest; üksus koostab ja analüüsib igapäevaseid aruandeid tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks kasutatud sisemudeli väljundite kohta ning nende meetmete asjakohasuse kohta, mida tuleb võtta seoses kauplemislimiitidega;
- c) juhtorgan ja kõrgem juhtkond osalevad aktiivselt riskikontrolli protsessis ning riskikontrolli üksuse koostatud päevaaruanded vaadatakse läbi sellisel juhtimise tasandil, kus on piisavad volitused nõuda üksikute kauplejate võetud positsioonide ning krediidasutuse või investeerimisühingu koguriskipositsiooni vähendamist;
- d) krediidasutusel või investeerimisühingul peab olema piisavalt töötajaid, kellel on asjakohased oskused, mis vastavad sisemiste riskimõõtmise mudelite keerukusele, ning piisavalt töötajaid, kellel on oskused kauplemise, riskikontrolli, auditi ja back-office'i valdkonnas;
- e) krediidasutusel või investeerimisühingul peavad olema dokumenteeritud sisemised põhimõtted, protseduurid ja kontrollid, et jälgida sisemiste riskimõõtmise mudelite üldist toimimist ning tagada sellele vastavus;
- f) kõigi sisemiste riskimõõtmise mudelite, sealhulgas mis tahes hinnastamismudeli puhul peab olema võimalik tõendada, et selle mudeliga on riske mõõdetud piisava täpsusega, ning need ei tohi oluliselt erineda mudelist, mida krediidasutus või investeerimisühing kasutab oma sisemiseks riskijuhtimiseks;
- g) krediidasutus või investeerimisühing rakendab rangeid stressitesti programme sageli, tehes sealhulgas vastupidiseid stressiteste, mis hõlmavad sisemist riskimõõtmise mudelit; nende stressitestide tulemused vaatab kõrgem juhtkond vähemalt kord kuus läbi ning need peavad vastama juhtorgani heakskiidetud põhimõtetele ja limiitidele; krediidasutus või investeerimisühing võtab asjakohaseid meetmeid, kui nende stressitestide tulemused näitavad ulatuslikke kahjumeid, mis tulenevad krediidasutuse või investeerimisühingu kauplemistegevusest teatavatel asjaoludel;

▼M8

- h) krediidasutus või investeerimisühing teeb oma sisemiste riskimõetmise mudelite sõltumatu läbivaatamise kas oma korrapärase siseaudiiti protsessi osana või volitades kolmandast isikust ettevõtjat seda läbivaatamist tegema, kooskõlas pädevate asutuste nõuetega.

Esimese lõigu punkti h kohaldamisel tähendab kolmandast isikust ettevõtja ettevõtjat, kes osutab audiiti- või konsultatsiooniteenuseid krediidasutustele ja investeerimisühingutele ning kellel on kauplemistegevusega seotud tururiski valdkonnas piisavate oskustega töötajad.

2. Lõike 1 punktis h osutatud läbivaatamine hõlmab nii kauplemisüksuste kui ka sõltumatu riskikontrolliüksuse tegevust. Krediidasutus või investeerimisühing vaatab oma üldise riskijuhtimise protsessi läbi vähemalt kord aastas. Selle läbivaatamise käigus tuleb hinnata järgmist:

- a) riskijuhtimissüsteemi ja -protsessi dokumenteerituse ning riskikontrolliüksuse korralduse asjakohasus;
- b) riskinäitajate arvessevõtmine igapäevasel riskijuhtimisel ja juhtimisteabesüsteemi terviklikkus;
- c) protsessid, mida krediidasutus või investeerimisühing rakendab front office'i ja back office'i töötajate kasutatavate riskihinnastamismudelite ja hindamissüsteemide heakskiitmiseks;
- d) mudeliga hõlmatud riskide ulatus, riskimõetmissüsteemi täpsus ja asjakohasus ning sisemises riskimõetmise mudelis tehtavate oluliste muudatuste valideerimine;
- e) positsioone käsitlevate andmete täpsus ja täielikkus, volatiilsus- ja korrelatsioonieelduste täpsus ja asjakohasus, hindamis- ja riskitundlikkusarvutuste täpsus ning andmete asendajate loomise täpsus ja asjakohasus, kui kättesaadavad andmed on käesolevas peatükis sätestatud nõuete täitmiseks ebapiisavad;
- f) kontrolliprotsess, mida krediidasutus või investeerimisühing rakendab oma sisemistes riskimõetmise mudelites kasutatavate andmeallikate järjepidevuse, ajakohasuse ja usaldusväärsuse ning sõltumatuse hindamiseks;
- g) kontrolliprotsess, mida krediidasutus või investeerimisühing kasutab, et hinnata järelestimise nõudeid ning kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise nõudeid, mida kasutatakse selleks, et hinnata sisemiste riskimõetmise mudelite täpsust;
- h) kui läbivaatamise viib läbi kolmandast isikust ettevõtja kooskõlas käesoleva artikli lõike 1 punktiga h, siis kontrollimine, kas artiklis 325bj sätestatud sisemine valideerimisprotsess täidab oma eesmärgi.

▼ **M8**

3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud ajakohastavad tehnikaid ja tavasid, mida nad kasutavad käesoleva peatüki kohaldamisel kasutatavate sisemiste riskimõõtmise mudelite puhul, et võtta arvesse selliste uute tehnikate ja parimate tavade väljakujunemist, mis seoses nende sisemiste riskimõõtmise mudelitega arenevad.

*Artikkel 325bj***Sisemine valideerimine**

1. Krediidiasutustel ja investeerimisühingutel peavad olema kasutusel protsessid, millega tagatakse, et käesoleva peatüki kohaldamisel kasutatava sisemise riskimõõtmise mudeli on nõuetekohaselt valideerinud sobiva kvalifikatsiooniga isikud, kes ei ole seotud nende mudelite väljatöötamisega, et tagada selliste mudelite struktuuriline usaldusväarsus ja kõikide oluliste riskide nõuetekohane katvus.

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud teevad lõikes 1 osutatud valideerimise järgmistel asjaoludel:

a) kui sisemine riskimõõtmise mudel on algselt välja töötatud ning kui selles mudelis tehakse olulisi muudatusi;

b) korrapäraste ajavahemike järel ning siis, kui turul on toimunud olulised struktuursed muutused või on muutunud portfelli koosseis, mis võib põhjustada selle, et sisemine riskimõõtmise mudel ei vasta enam eesmärgile.

3. Krediidiasutuse või investeerimisühingu sisemiste riskimõõtmise mudelite valideerimine ei piirdu järeltestimise ning kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise nõuetega, vaid peab hõlmama vähemalt järgmist:

a) testid, et kontrollida, kas sisemudeli aluseks olevad eeldused on asjakohased ega põhjusta riskide ala- või ülehindamist;

b) enda sisemudeli valideerimise testid, sealhulgas järeltestimised lisaks regulatiivsetele järeltestimise programmidele, seoses oma portfelli riskide ja struktuuriga;

c) hüpoteetiliste portfelli kasutamine tagamaks, et sisemise riskimõõtmise mudeliga saab selgitada teatavaid võimalikke ilmnevaid struktuuritegureid, näiteks olulisi alusriske ja kontsentratsiooniriski või asendajate kasutamise seotud riske.

*Artikkel 325bk***Stressistsenaariumi riskinäitaja arvutamine**

1. Asjaomase mittemodelleeritava riskiteguri stressistsenaariumi riskinäitaja tähendab kahjumit, mida kantakse selle portfelli kõikides kauplemisportfelli kuuluvates ja valuuta- või kaubariskile avatud kauplemisportfelli vahelises positsioonides, mis hõlmab kõnealust mittemodelleeritavat riskiteguri, kui selle riskiteguri suhtes kohaldatakse tulevase šoki äärmuslikku stsenaariumit.

▼M8

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud töötavad kõikide mittemodelleeritavate riskitegurite kohta välja tulevaste šokkide äärmuslikud stsenaariumid, mis vastavad pädevate asutuste nõuetele.
3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada,
 - a) kuidas krediidiasutustel ja investeerimisühingutel tuleb välja töötada tulevaste šokkide äärmuslikud stsenaariumid, mida kohaldataks mittemodelleeritavate riskitegurite suhtes, ning kuidas neil tuleb kohaldada tulevaste šokkide äärmuslikke stsenaariumeid nende riskitegurite suhtes;
 - b) selline tulevase šoki regulatiivne äärmuslik stsenaarium iga artikli 325bd tabelis 2 loetletud riskitegurite laia alamkategoria puhul, mida krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad kasutada, kui nad ei saa tulevase šoki äärmuslikku stsenaariumit välja töötada kooskõlas käesoleva lõigu punktiga a, või mille kohaldamist pädevad asutused võivad krediidiasutuselt või investeerimisühingult nõuda, kui kõnealused asutused ei ole krediidiasutuse või investeerimisühingu välja töötatud tulevase šoki äärmusliku stsenaariumiga rahul;
 - c) asjaolud, mille korral krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad arvutada stressistsenaariumi riskinäitaja rohkem kui ühe mittemodelleeritava riskiteguri kohta;
 - d) kuidas krediidiasutustel ja investeerimisühingutel tuleb koondada kõikide mittemodelleeritavate riskitegurite stressistsenaariumi riskinäitajad, sealhulgas nende kauplemisportfelli kuuluvates ja valuuta- või kaubariskile avatud kauplemisportfellivälistes positsioonides.

Nende regulatiivsete tehniliste standardite eelnõude väljatöötamisel võtab EBA arvesse nõuet, et käesolevas artiklis sätestatud mittemodelleeritava riskiteguri tururiski puhul on omavahendite nõuete tase sama kõrge kui tururiski omavahendite nõuete tase, mis oleks arvatatud käesoleva peatüki alusel, kui riskitegur oleks modelleeritav.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. septembriks 2020.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

3. jagu

Makseviivituse riski sisemudel*Artikkel 325bl***Makseviivituse riski sisemudeli kohaldamisala**

1. Kõik krediidiasutuse või investeerimisühingu positsioonid, mis on määratud kauplemisüksustele, mille jaoks krediidiasutusele või investeerimisühingule on antud artikli 325az lõikes 2 osutatud luba, peavad vastama makseviivituse riski omavahendite nõudele, kui need positsioonid sisaldavad vähemalt ühte riskitegurit, mis on paigutatud riskitegurite laiadesse kategooriatesse „aktsiad” või „krediidimarginaali risk” kooskõlas artikli 325bd lõikega 1. See omavahendite nõue, mis täiendab

▼M8

artikli 325ba lõikes 1 osutatud omavahendite nõuetega hõlmatud riske, arvutatakse krediidasutuse või investeerimisühingu makseviivituse riski sisemudelit kasutades. Kõnealune mudel peab vastama käesolevas jaos sätestatud nõuetele.

2. Iga lõikes 1 osutatud positsiooni puhul peab krediidasutus või investeerimisühing tegema kindlaks ühe kaubeldavate võlainstrumentide või aktsiate emitendi, kes on seotud vähemalt ühe riskiteguriga.

*Artikkel 325bm***Makseviivituse riski sisemudeli kasutamise luba**

1. Pädevad asutused annavad krediidasutusele või investeerimisühingule loa kasutada makseviivituse riski sisemudelit, et arvutada artikli 325ba lõikes 2 osutatud omavahendite nõuded kõikide artiklis 325bl osutatud kauplemisportfelli positsioonide puhul, mis on määratud kauplemisüksusele, mille puhul makseviivituse riski sisemudel vastab artiklites 325bi, 325bj, 325bn, 325bo ja 325bp sätestatud nõuetele.

2. Kui krediidasutuse või investeerimisühingu kauplemisüksus, millele on määratud vähemalt üks artiklis 325bl osutatud kauplemisportfelli positsioon, ei vasta käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõuetele, tuleb kõikide selle kauplemisüksuse positsioonide tururiski omavahendite nõuded arvutada kooskõlas 1a. peatükis sätestatud meetodiga.

*Artikkel 325bn***Omavahendite nõuded makseviivituse riski korral, kasutades makseviivituse riski sisemudelit**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad makseviivituse riski korral omavahendite nõuded, kasutades makseviivituse riski sisemudelit, kõikide artiklis 325bl osutatud kauplemisportfelli positsioonide portfelli puhul järgmiselt:

- a) omavahendite nõuded peavad olema võrdsed VaR meetodiga saadud riskihinnangu väärtusega, mis mõõdab portfelli turuväärtuse potentsiaalset vähenemist, mille on põhjustanud nende positsioonidega seotud emitentide makseviivitus 99,9 % usaldusvahemikus ühe aasta jooksul;
- b) punktis a osutatud potentsiaalne vähenemine tähendab positsiooni turuväärtuse otsest või kaudset vähenemist, mille on tinginud emitentide makseviivitus ning mis täiendab mis tahes vähenemisi, mida on positsiooni väärtuse jooksval hindamisel juba arvesse võetud; aktsiapositsioonide emitentide makseviivitust näitab see, kui emitentide aktsiahindade väärtuseks määratakse null;

▼ **M8**

c) krediidasutused ja investeerimisühingud määravad kindlaks makseviivituse korrelatsioonid eri emitentide vahel, tuginedes kontseptuaalselt mõistlikule meetodikale, kasutades turu krediidimarginaali riski või aktsiahindade objektiivseid ajaloolisi andmeid, mis hõlmavad vähemalt kümmet aastat, sealhulgas stressiperioodi, mille krediidasutus või investeerimisühing on kooskõlas artikli 325bc lõikega 2 kindlaks teinud; eri emitentide vaheliste makseviivituste korrelatsioonide arvutamine kalibreeritakse üheaastase ajavahemikuga;

d) makseviivituse riski sisemudel põhineb üheaastase konstantse positsiooni eeldusel.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud peavad arvutama omavahendite nõuded makseviivituse riski korral, kasutades lõikes 1 osutatud makseviivituse riski sisemudelit, vähemalt kord nädalas.

3. Erandina lõike 1 punktidest a ja c võib krediidasutus või investeerimisühing asendada üheaastase ajavahemiku kuuekümnepäevase ajavahemikuga vajaduse korral mõne aktsiapositsiooni või kõigi aktsiapositsioonide makseviivituse riski arvutamiseks. Sel juhul peab aktsiahindade ja makseviivituse tõenäosuste vaheliste makseviivituse korrelatsioonide arvutamine olema kooskõlas kuuekümnepäevase ajavahemikuga ning aktsiahindade ja võlakirjade hindade vaheliste makseviivituse korrelatsioonide arvutamine üheaastase ajavahemikuga.

*Artikkel 325bo***Riskimaanduste arvessevõtmine makseviivituse riski sisemudelis**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad lisada oma makseviivituse riski sisemudellisse riskimaandused ning võivad arvestada netopositsioone, kui pikad ja lühikesed positsioonid on seotud sama finantsinstrumendiga.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad oma makseviivituse riski sisemudelites arvesse võtta riskimaandamise või diversifitseerimise mõju, mis on seotud pikkade ja lühikeste positsioonidega sama võlgniku eri instrumentides või eri väärtpaberites ning pikkade ja lühikeste positsioonidega eri emitentides, üksnes eri instrumentide pikkade ja lühikeste brutopositsioonide eraldi modelleerimisel, sealhulgas eri emitentide vaheliste alusriskide modelleerimisel.

3. Krediidasutuste ja investeerimisühingute makseviivituse riski sisemudelid peavad võtma arvesse riskimaanduse instrumendi lõpptähtaja ja üheaastase perioodi vahelisel ajal ilmnedu võivaid riskimaanduse instrumendi ja maandatud riskiga instrumendi vahelisi olulisi riske, samuti võimalikke olulisi alusriske riskimaandamise strateegiates, mis tekivad tooteliikide, kapitali struktuuris nõudeõiguse järkude, sise- või välisreitingute, lõpptähtaegade ja emissiooni kuupäevade vahelistest erinevustest ning muudest erinevustest. Krediidasutused ja investeerimisühingud võtavad riskimaanduse instrumente arvesse üksnes niivõrd, kui võrd seda on võimalik säilitada ka siis, kui võlgnik on lähenemas krediidisündmusele või muule sündmusele.

▼ **M8***Artikkel 325bp***Makseviivituse riski sisemudeli erinõuded**

1. Artikli 325bm lõikes 1 osutatud makseviivituse riski sisemudel peab suutma modelleerida üksikute emitentide makseviivitust, samuti mitme emitendi samaaegset makseviivitust ning võtma arvesse nende makseviivituste mõju kõnealuse mudeli kohaldamisalasse kuuluvate positsioonide turuväärtusele. Seetõttu tuleb iga üksiku emitendi makseviivitust modelleerida, kasutades kahte liiki süstemaatilisi riskitegureid.
2. Makseviivituse riski sisemudel peab kajastama majandustsüklit, sealhulgas sissenõudmismäärade ja lõikes 1 osutatud süstemaatiliste riskitegurite omavahelist sõltuvust.
3. Makseviivituse riski sisemudel peab kajastama mittelineaarset mõju, mida avaldavad optsioonid ja muud olulisel määral mittelineaarselt käituvad positsioonid seoses hinnamuutustega. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võtavad nõuetekohaselt arvesse ka mudeliriski suurust, mis kaasneb selliste toodetega seotud hinnariskide hindamise ja prognoosimisega.
4. Makseviivituse riski sisemudel põhineb objektiivsetel ja ajakohastatud andmetel.
5. Emitentide makseviivituse simuleerimiseks makseviivituse riski sisemudelis peavad krediidiasutuse või investeerimisühingu makseviivituse tõenäosuse hinnangulised näitajad vastama järgmistele nõuetele:
 - a) makseviivituse tõenäosuste alammääraks kehtestatakse 0,03 %;
 - b) makseviivituse tõenäosused põhinevad üheaastasel ajavahemikul, kui käesolevas jaos ei ole sätestatud teisiti;
 - c) makseviivituse tõenäosusi mõõdetakse, kasutades üksnes või kombinatsioonis jooksvate turuhindadega andmeid, mis pärinevad vähemalt viie aasta pikkusest ajaloolisest perioodist ning käsitlevad tegelikke toimunud makseviivitusi ja turuhindade ekstreemseid langusi, mis on võrdväärseid makseviivituse juhtudega; makseviivituse tõenäosusi ei tuletata üksnes jooksvatest turuhindadest;
 - d) krediidiasutus või investeerimisühing, kellele on antud luba hinnata makseviivituse tõenäosusi kooskõlas II jaotise 3. peatüki 1. jaoga, kasutab makseviivituse tõenäosuste arvutamiseks II jaotise 3. peatüki 1. jaos sätestatud meetodikat;
 - e) krediidiasutus või investeerimisühing, kellele ei ole antud luba hinnata makseviivituse tõenäosusi kooskõlas II jaotise 3. peatüki 1. jaoga, töötab välja sisemeetodi või kasutab väliseid allikaid makseviivituse tõenäosuste hindamiseks; mõlemas olukorras peavad makseviivituse tõenäosuste hinnangud olema kooskõlas käesolevas artiklis sätestatud nõuetega.

▼M8

6. Emitentide makseviivituse simuleerimiseks makseviivituse riski sisemudelil peavad krediidasutuse või investeerimisühingu hinnangud makseviivitusest tingitud kahjumäära kohta vastama järgmistele nõuetele:

- a) makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangute alammääraks kehtestatakse 0 %;
- b) makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangud peavad kajastama iga positsiooni nõudeõiguse järku;
- c) krediidasutus või investeerimisühing, kellele on antud luba hinnata makseviivitusest tingitud kahjumäära kooskõlas II jaotise 3. peatüki 1. jaoga, kasutab makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangute arvutamiseks II jaotise 3. peatüki 1. jaos sätestatud meetodikat;
- d) krediidasutus või investeerimisühing, kellele ei ole antud luba hinnata makseviivitusest tingitud kahjumäära kooskõlas II jaotise 3. peatüki 1. jaoga, töötab välja sisemeetodi või kasutab väliseid allikaid makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamiseks; mõlemas olukorras peavad makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangud olema kooskõlas käesolevas artiklis sätestatud nõuetega.

7. Osana oma käesoleva peatüki kohaldamisel kasutatavate sisemudelite sõltumatust läbivaatamisest ja valideerimisest, muu hulgas riskimõõtmisüsteemi kohaldamiseks, krediidasutused ja investeerimisühingud

- a) kontrollivad, et nende korrelatsioonide ja hinnamuutuste modelleerimise meetod sobib nende portfelli jaoks, arvestades ka mudeli süstemaatiliste riskitegurite laadi ja kaalu;
- b) teevad mitmesugused stressitestid, sealhulgas tundlikkusanalüüsi ja stsenaariumianalüüsi, et hinnata makseviivituse riski sisemudeli kvalitatiivset ja kvantitatiivset õigsust, eriti kontsentratsioonide käsitlemise suhtes, ning
- c) teostavad asjakohase kvantitatiivse valideerimise, mis hõlmab asjaomaseid sisemisi modelleerimise võrdlusaluseid.

Punktis b osutatud testid ei piirdu üksnes varem toimunud sündmuste valikuga.

8. Makseviivituse riski sisemudel kajastab asjakohaselt emitendi kontsentratsioone ning kontsentratsioone, mis võivad stressiolukorras tekkida tooteklasside sees ja vahel.

9. Makseviivituse riski sisemudel on kooskõlas krediidasutuse või investeerimisühingu sisemise riskijuhtimismetoodikaga, mis on ette nähtud kauplemisriskide kindlakstegemiseks, mõõtmiseks ja juhtimiseks.

10. Krediidasutustel ja investeerimisühingutel peavad olema selgelt määratletud põhimõtted ja protseduurid, et määrata kindlaks makseviivituse korrelatsiooni eeldused eri emitentide vahel kooskõlas artikli 325bn lõike 1 punktiga c ning eelistatud meetod makseviivituse tõenäosuste hindamiseks kooskõlas käesoleva artikli lõike 5 punktiga e ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamiseks kooskõlas käesoleva artikli lõike 6 punktiga d.

▼M8

11. Krediidiasutused ja investeerimisühingud dokumenteerivad oma sisemudelid nii, et nende korrelatsiooniga seotud ja muud modelleerimise eeldused on pädevatele asutustele läbipaistvad.

12. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks nõuded, millele peavad vastama krediidiasutuse või investeerimisühingu sisemeetodid või välised allikad makseviivituse tõenäosuste või makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamiseks kooskõlas lõike 5 punktiga e ja lõike 6 punktiga d.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. septembriks 2020.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

▼C2*2. PEATÜKK****Positsiooniriski omavahendite nõuded***

1. jagu

Üldsätted ja konkreetsed instrumendid*Artikkel 326***Positsiooniriski omavahendite nõuded**

Krediidiasutuse või investeerimisühingu omavahendite nõue positsiooniriski katmiseks on omavahendite nõuete summa võla- ja omakapitaliinstrumentides olevate tema positsioonide üldise ja spetsiifilise riski katmiseks. Väärtpaberistamise positsioone kauplemisportfellis käsitletakse võlainstrumentidena.

*Artikkel 327***Tasaarvestus**

1. Krediidiasutuse või investeerimisühingu pika (lühikese) positsiooni ülejäägi absoluutväärtust, võrreldes sama aktsia, võlainstrumenti ja vahetatava väärtpaberi emissioonide ja identsete finantsfutuuri-, optioonide, ostutähtede ja kaetud ostutähtede lühikese (pika) positsiooniga, loetakse tema netopositsiooniks igas kõnealuses instrumendis. Netopositsiooni arvutamisel käsitletakse tuletisinstrumentide positsioone vastavalt artiklites 328 kuni 330 sätestatule. Krediidiasutuste ja investeerimisühingute osalust tema enda võlainstrumentides ei võeta artikli 336 kohasel spetsiifilise riski omavahendite nõuete arvutamisel arvesse.

▼ C2

2. Tasaarvestus ei ole lubatud vahetatava väärtpaberi ja selle aluseks olevas instrumendis oleva tasakaalustava positsiooni vahel, välja arvatud juhul, kui pädevad asutused võtavad seisukoha, mille kohaselt arvestatakse konkreetse vahetatava väärtpaberi vahetamise tõenäosust või kehtestatakse omavahendite nõue väärtpaberite vahetamisega kaasneva võimaliku kahju katmiseks. Sellistest seisukohtadest või omavahendite nõuetest teavitatakse EBAt. EBA jälgib erinevaid tavaid selles valdkonnas ning vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 16 esitab suunised.

3. Olenemata nende märgist tuleb kõik netopositsioonid enne kokkuarvutamist iga päev konverteerida valitseva hetkekursiga krediidiasutuse või investeerimisühingu aruandlusvaluutasse.

*Artikkel 328***Intressimäärafutuurid ja -forvardid**

1. Intressimäärafutuuride, intressiforvardite ja võlainstrumentide tuleviku ostu- ja müügikohustusi käsitletakse pikkade ja lühikeste positsioonide kombinatsioonina. Intressimäärafutuuri pikk positsioon on seega futuurlepingu ülekandepäeval saabuva lõpptähtajaga laenu ja sellise hoitava vara kombinatsioon, mille lõpptähtaeg on sama nagu kõnealuse futuurlepingu aluseks oleval instrumendil või tinglikul positsioonil. Niisamuti käsitletakse müüdüd tähtpäevaintressiga lepingut pika positsioonina, kui lõpptähtaeg on sama mis arvelduspäev, millele lisandub lepingu kestus, ja lühikese positsioonina, kui lõpptähtaeg on sama mis arvelduspäev. Nii laen kui varaomand määratakse artikli 336 tabelis 1 sätestatud esimesesse kategooriasse, selleks et arvutada välja omavahendite nõue intressimäärafutuuride ja tähtpäevaintressiga lepingute spetsiifilise riski katmiseks. Võlainstrumenti tuleviku ostukohustus on seega ülekandepäeval saabuva tähtajaga laenu ja võlainstrumenti enese pika positsiooni (hetke positsiooni) kombinatsioon. Spetsiifilise riski seisukohast määratakse laen artikli 336 tabelis 1 sätestatud esimesesse kategooriasse ning võlainstrument sama tabeli asjakohasesse veergu.

2. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab „pikk positsioon” positsiooni, millega krediidiasutus või investeerimisühing on fikseerinud intressimäära, mida ta saab teataval ajal tulevikus, ja „lühike positsioon” positsiooni, millega ta on fikseerinud intressimäära, mida ta maksab teataval ajal tulevikus.

*Artikkel 329***Opsioonid ja ostutähed**

1. Intressimäärade, võlainstrumentide, aktsiate, aktsiaindeksite, finantsfutuuride, vahetuslepingute ja välisvaluutade opsioone ja ostutähti käsitletakse kui positsioone, mille väärtus võrdub opsiooni alusvaraks oleva instrumendi summaga, mis käesoleva peatüki kohaldamisel korrutatakse selle delta. Viimatinimetatud positsioone võib tasaarvestada nende alusvaraks olevate identsete väärtpaberite või tuletisinstrumentide tasakaalustavate positsioonidega. Kasutatav delta on asjaomase

▼ C2

börsi delta. Börsiväliste optsioonide puhul või juhul, kui asjaomase börsi delta ei ole kättesaadav, võib krediidasutus või investeerimisühing pädevate asutuste loal asjakohast mudelit kasutades delta ise arvutada. Luba antakse, kui optsiooni või ostutähe väärtuse muutuse määr alusvara turuhinna väikeste muutuste suhtes on mudeliga asjakohaselt hinnatav.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud kajastavad lisaks deltariskile piisavalt ka muid riske, mis on seotud optsioonidega omavahendite nõuetes.

3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, milles määratleb eri meetodid lõikes 2 osutatud muude riskide (lisaks deltariskile) kajastamiseks omavahendite nõuetes viisil, mis on proportsionaalne krediidasutuste ja investeerimisühingute selle tegevuse ulatuse ja keerukusega, mis on seotud optsioonide ja ostutähtedega.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

4. Enne lõikes 3 osutatud tehniliste standardite jõustumist võivad pädevad asutused jätkuvalt kohaldada olemasolevaid riiklikke käsitlusi, kui nad on neid käsitlusi kohaldanud enne 31. detsembrit 2013.

*Artikkel 330***Vahetuslepingud**

Vahetuslepinguid käsitletakse intressiriski puhul samamoodi kui bilansiinstrumente. Seega peetakse intressimäära vahetuslepingut, mille kohaselt krediidasutus või investeerimisühing saab ujuva intressi ja maksab fikseeritud intressi, samaväärseks pika positsiooniga ujuva intressimääraga instrumendis, mille lõpptähtaeg on aeg kuni järgmise intressimäärade fikseerimiseni, ja lühikese positsiooniga fikseeritud intressimääraga instrumendis, mille tähtaeg on sama kui vahetuslepingu enese tähtaeg.

*Artikkel 331***Tuletisinstrumentide intressirisk**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes hindavad artiklites 328 kuni 330 esitatud tuletisinstrumente turuhinnas ja juhivad nende intressiriski diskonteeritud rahavoogude alusel, võivad pädevate asutuste loal kasutada tundlikkumudeleid, et arvutada kõnealustes artiklites osutatud positsioone, ning kasutada neid mis tahes võlakirja puhul, mis lunastatakse amortisatsioonigraafiku alusel järelejäänud tähtaja jooksul, mitte aga põhisumma ühe lõpliku tagasimakse teel. Luba antakse, kui nende mudelitega arvatud positsioonide tundlikkus intressimäära muutuste suhtes on sama, mis nende aluseks olevatel rahavoogudel. Tundlikkust hinnatakse näidismäärade iseseisva liikumise alusel intressikõveral ja igasse artikli 339 tabelis 2 sätestatud lõpptähtaja võõndisse peab sattuma vähemalt üks tundlikkuspunkt. Positsioone võetakse arvesse võlainstrumentide üldriski katva omavahendite nõude arvutamisel.

▼ **C2**

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes ei kasuta lõikes 1 nimetatud mudeleid, võivad lugeda täielikult tasakaalustatuks artiklitega 328 kuni 330 hõlmatud tuletisinstrumentide kõik positsioonid, mis vastavad vähemalt järgmistele tingimustele:

- a) positsioonide väärtus on sama ja need on nomineeritud samas valuutas;
- b) (ujuva intressimäära positsioonide) viitemäär või (fikseeritud intressimäära positsioonide) kupongintressimäär on tihedalt vastavuses;
- c) järgmine intressi fikseerimispäev või fikseeritud kupongintressimääraga positsioonide järelejäänud tähtaeg jääb järgmistesse vahemikesse:
 - i) vähem kui üks kuu: samal päeval;
 - ii) üks kuu kuni üks aasta: seitsme päeva jooksul;
 - iii) rohkem kui üks aasta: 30 päeva jooksul.

*Artikkel 332***Krediidituletisinstrumentid**

1. Selle poole üldriski ja spetsiifilise riski omavahendite nõude arvutamisel, kes võtab krediidiriski enda kanda (edaspidi „krediidiriski kaitse müüja”), kasutatakse krediidituletisinstrumenti lepingu tinglikku väärtust, kui ei ole sätestatud teisiti. Olenemata esimesest lausest võib krediidiasutus või investeerimisühing otsustada asendada krediidituletisinstrumenti tingliku väärtuse tingliku väärtusega, millele on lisatud krediidituletisinstrumenti netoturuväärtuse muutused alates kauplemise alustamisest, kusjuures netolangus krediidiriski kaitse müüja seisukohast kannab miinusmärki. Muude kui kogutulu vahetustehingu krediidituletisinstrumentide puhul kohaldatakse spetsiifilise riski omavahendite nõuete arvutamiseks kohustuse lõpptähtaja asemel krediidituletisinstrumenti lepingu lõpptähtaega. Positsioonid määratakse kindlaks järgmisel viisil:

- a) kogutulu vahetustehingust tuleneb pikk positsioon tehingu tingimuste aluseks oleva võlainstrumenti üldriskis ja lühike positsioon selliste riigivõlakirjade üldriskis, mille lõpptähtaeg võrdub järgmise intressimäärade fikseerimiseni kestva ajavahemikuga ja millele II jaotise 2. peatüki kohaselt määratud riskikaal on 0 %. Sellest tuleneb ka pikk positsioon tehingu tingimuste aluseks oleva võlainstrumenti spetsiifilises riskis;
- b) krediidiriski vahetustehingust ei tulene üldriski positsiooni. Spetsiifilise riski puhul peab krediidiasutus või investeerimisühing registreerima aluseks oleva üksuse kohustuses sünteetilise pika positsiooni, välja arvatud juhul, kui tuletisinstrumentil on välisreiting ja see vastab kvalifitseeruva võlainstrumenti tingimustele, kusjuures viimasel juhul registreeritakse pikk positsioon tuletisinstrumentis. Kui tootest tulenevad preemia- või intressimaksete kohustused, siis neid rahavoogusid tuleb kajastada tinglike positsioonidena riigivõlakirjades;

▼ C2

- c) ühe emitendi võlainstrumenti krediidiriski vahetustehingut sisaldavast võlakirjast tuleneb intressimääratootena pikk positsioon võlakirja enda üldriskis. Spetsiifilise riski jaoks luuakse aluseks oleva üksuse kohustuses sünteetiline pikk positsioon. Täiendav pikk positsioon luuakse võlakirja emitendis. Kui krediidiriski ülekandetehingut sisaldaval võlakirjal on välisreiting ja see vastab kvalifitseeruva võlainstrumenti tingimustele, tuleb kajastada ainult üks pikk positsioon võlakirja spetsiifilises riskis;
- d) lisaks pikale positsioonile võlakirja emitendi spetsiifilises riskis tuleneb proportsionaalset krediidiriski kaitset pakkuvast mitme emitendi võlainstrumentide krediidiriski vahetustehingut sisaldavast võlakirjast positsioon igas aluseks olevas üksuses, kusjuures lepingu tinglik koguväärtus jaotatakse positsioonide vahel vastavalt sellele, millist proportsionaalset osa tinglikust koguväärtusest iga riskipositsioon aluseks oleva üksuse jaoks esindab. Kui valida saab rohkem kui ühe aluseks oleva üksuse kohustuse, siis määratakse spetsiifiline risk kõige suurema riskikaaluga kohustuse põhjal;
- e) esimese makseviivituse juhu tagamise krediidituletisinstrumentist tuleneb positsioon tinglikus väärtuses kõigi aluseks olevate üksuste kohustustes. Kui maksimaalse suurusega makse krediidisündmuse korral on käesoleva punkti esimeses lauses nimetatud meetodil saadud omavahendite nõudest madalam, võib maksimaalse makse-summa lugeda spetsiifilise riski omavahendite nõudeks.

N-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise krediidituletisinstrumentist tuleneb positsioon tingliku väärtuse jaoks kõigi aluseks olevate üksuste kohustustes, millest on maha arvatud n-1 madalaima spetsiifilise riski omavahendite nõudega aluseks olevate üksuste kohustused. Kui maksimaalse suurusega makse krediidisündmuse korral on käesoleva punkti esimeses lauses nimetatud meetodil saadud omavahendite nõudest madalam, võib selle summa lugeda spetsiifilise riski omavahendite nõudeks.

Kui n-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise krediidituletisinstrumentil on välisreiting, arvutab krediidiriski kaitse müüja spetsiifilise riski omavahendite nõude krediidituletisinstrumenti reitingut kasutades ja kohaldab vastavaid väärtpäberistamise riskikaalusid.

2. Selle poole jaoks, kes krediidiriski üle kannab (edaspidi „krediidiriski kaitse ostja“), määratakse positsioonid krediidiriski kaitse müüja suhtes peegelpildi põhimõtte alusel, välja arvatud krediidiriski vahetustehingut sisaldava võlakirja puhul (millega ei kaasne lühikest positsiooni emitendis). Krediidiriski kaitse ostja omavahendite nõude arvutamisel kasutatakse krediidituletisinstrumenti lepingu tinglikku väärtust. Olenevata esimesest lausest võib krediidiasutus või investeerimisühing otsustada asendada krediidituletisinstrumenti tingliku väärtuse tingliku väärtusega, millele on lisatud krediidituletisinstrumenti turuväärtuse netomuutused alates kauplemise alustamisest, kusjuures netolangus krediidiriski kaitse müüja seisukohast kannab miinusmärki. Kui mingil hetkel on ostuoptsioon kombinatsioonis kasvava väärtusega võlainstrumentiga, siis sellist hetke käsitletakse krediidiriski kaitse lõpptähtajana.

▼ C2

3. Artikli 338 lõigete 1 või 3 kohaseid krediituletisinstrumente võetakse arvesse üksnes spetsiifilise riski omavahendite nõude kindlaksmääramisel vastavalt artikli 338 lõikele 4.

*Artikkel 333***Repolepingu alusel müüdud või laenuks antud väärtpaberid**

Repolepingu puhul väärtpaberite või väärtpaberite omandiõigusega seotud tagatud õiguste võõrandaja ning väärtpaberite laenuks andmise puhul väärtpaberite väljalaeaja võtavad need väärtpaberid arvesse omavahendite nõuete arvutamisel vastavalt käesolevale peatükile, tingimusel et sellised väärtpaberid on kauplemisportfelli positsioonid.

2. jagu

Võlainstrumentid*Artikkel 334***Netopositsioonid võlainstrumentides**

Netopositsioonid klassifitseeritakse vastavalt valuutale, milles need on nomineeritud ning üldriski ja spetsiifilise riski katmiseks nõutavad omavahendid arvutatakse iga valuuta puhul eraldi.

1. alajagu

Spetsiifiline risk*Artikkel 335***Netopositsiooni omavahendite nõude ülempiir**

Krediidasutus või investeerimisühing võib võlainstrumentis netopositsiooni spetsiifilise riski omavahendite nõuet piirata tasemel, milleks on maksimaalne võimalik makseviivituse riskiga seonduv kahju. Lühikese positsiooni puhul võib kõnealuse ülempiiri arvutada väärtuse muutusena, mis tuleneb instrumentist või kui asjakohane, alusvara makseviivituse riski viivitamatust kadumisest.

*Artikkel 336***Omavahendite nõue muude kui väärtpaberistamise võlainstrumentide puhul**

1. Krediidasutus või investeerimisühing jaotab artikli 327 kohaselt arvatud kauplemisportfelli netopositsioonid instrumentides, milleks ei ole väärtpaberistamise positsioonid, tabeli 1 vastavatesse kategooriatesse nende emitendi või võlgniku, välise või sisese krediitkvaliteedi hinnangu ja järelejäänud tähtaja järgi ning seejärel korrutab need kõnealuses tabelis näidatud kaaludega. Krediidasutus või investeerimisühing liidab käesoleva artikli kohaldamisel saadud kaalutud positsioonid (olenemata sellest, kas tegemist on pika või lühikese positsiooniga), et välja arvutada spetsiifilise riski katmiseks vajalik omavahendite nõue.

▼ C2

Tabel 1

Kategooriad	Spetsiifilise riski omavahendite nõue
Võlaväärtpaberid, mille riskikaal oleks krediidiriski standardmeetodi alusel 0 %	0 %
Võlaväärtpaberid, mille riskikaal oleks krediidiriski standardmeetodi alusel 20 % või 50 % ning muud lõikes 4 määratletud kvalifitseeruvad kirjed	0,25 % (lõpptähtajani jäänud aeg on kuni kuus kuud) 1,00 % (lõpptähtajani jäänud aeg on rohkem kui kuus kuud, kuid mitte rohkem kui 24 kuud) 1,60 % (lõpptähtajani jäänud aeg on rohkem kui 24 kuud)
Võlaväärtpaberid, mille riskikaal oleks krediidiriski standardmeetodi alusel 100 %	8,00 %
Võlaväärtpaberid, mille riskikaal oleks krediidiriski standardmeetodi alusel 150 %	12,00 %

2. Et krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul, kes kohaldavad sisereitingute meetodit selle riskipositsiooni klassi suhtes, milles osaleb võlainstrumendi emitent, saaks määrata riskikaalu krediidiriski standardmeetodi alusel vastavalt lõikes 1 osutatule, peab riskipositsiooni emitendil olema sisereiting, milles makseviivituse tõenäosus on võrdne sellega või madalam sellest, mida loetakse asjakohaseks krediidikvaliteedi astmeks standardmeetodi kohaselt.

3. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad arvutada spetsiifilise riski nõuded mis tahes võlakirjade puhul, mis kvalifitseeruvad artikli 129 lõigetes 4, 5 ja 6 sätestatud käsitluse kohaselt riskikaalule 10 %, poolena tabeli 1 teise kategooria puhul kohaldatavast spetsiifilise riski omavahendite nõudest.

4. Muud kvalifitseeruvad kirjed on järgmised:

a) pikad ja lühikesed positsioonid varades, mille kohta ei ole krediidikvaliteeti hindava määratud asutuse krediidikvaliteedi hinnang kättesaadav ja mis vastavad kõikidele järgmistele tingimustele:

i) asjaomane krediidasutus või investeerimisühing peab neid piisavalt likviidseteks;

ii) nende investeerimiskvaliteet on krediidasutuse või investeerimisühingu oma hinnangu kohaselt vähemalt võrdne tabeli 1 teises reas osutatud varade omaga;

iii) need on noteeritud vähemalt ühel liikmesriigi reguleeritud turul või kolmanda riigi väärtpaberibörsil, mida tunnustavad asjaomase liikmesriigi pädevad asutused;

▼ C2

- b) pikad ja lühikesed positsioonid varades, mille krediidasutused ja investeerimisühingud on emiteerinud käesolevas määruuses sätestatud omavahendite nõuete kohaselt ning mida asjaomane krediidasutus või investeerimisühing peab piisavalt likviidseteks ja mille investeerimiskvaliteet on krediidasutuse või investeerimisühingu oma hinnangu kohaselt vähemalt võrdne tabeli 1 teises reas osutatud varade omaga;
- c) selliste krediidasutuste ja investeerimisühingute emiteeritud väärtpaberid, kelle krediidikvaliteeti loetakse vähemalt võrdseks sellega, mida seostatakse krediidiriski standardmeetodi kohaselt krediidikvaliteedi astmega 2 krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu olevatele nõuete puhul ja mille suhtes kohaldatakse käesolevale määruusele ja direktiivile 2013/36/EL vastavat järelevalve- ja reguleerimiskorda.

Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes rakendavad punkti a või b, on kehtestanud dokumenteeritud meetodika, et hinnata, kas vara vastab kõnealuste punktide tingimustele, ning teavitavad sellest metoodikast pädevaid asutusi.

▼ M5*Artikkel 337***Omavahendite nõue väärtpaberistamise instrumentide puhul**

1. Kauplemissportfellis hoitavate selliste instrumentide korral, mis on väärtpaberistamise positsioonid, kaalub ►C6 finantsinstitutsioon ◀ artikli 327 lõike 1 kohaselt netopositsioone 8%-ga riskikaalust, mida ►C6 finantsinstitutsioon ◀ kohaldaks kauplemissportfellis mittehoitava positsiooni puhul vastavalt II jaotise 5. peatüki 3. jaole.

2. Lõike 1 kohaldamise eesmärgil riskikaalude kindlaksmääramisel võib makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangud leida ka niisuguste hinnangute põhjal, mis on tuletatud sellise ►C6 finantsinstitutsiooni ◀ täiendavate riskide omavahendite nõude (IRC) sisemudeli alusel, millele on antud luba kasutada võlainstrumentide spetsiifilise riski puhul sisemudelit. Seda varianti võib kasutada üksnes pädevate asutuste loal, mis antakse, kui kõnealused hinnangud vastavad II jaotise 3. peatükis sätestatud sisereitingute meetodi kvantitatiivsetele nõuetele.

Vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 16 annab EBA välja suunised makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangute sisenditena kasutamise kohta, kui need hinnangud põhinevad IRC sisemudelil.

3. Selliste väärtpaberistamise positsioonide suhtes, mille puhul kasutatakse vastavalt artikli 247 lõikele 6 täiendavat riskikaalu, tuleb kohaldada koguriskikaalust 8 %.

4. Selleks et arvutada spetsiifilise riski katmiseks vajalik omavahendite nõue, liidab ►C6 finantsinstitutsioon ◀ kokku lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamisel saadud kaalutud positsioonid (olenemata sellest, kas need on pikad või lühikesed), välja arvatud väärtpaberistamise positsioonid, mille suhtes kohaldatakse artikli 338 lõiget 4.

5. Kui ►C6 finantsinstitutsioon ◀ traditsioonilise väärtpaberistamise tehingu algatajana ei vasta artiklis 244 sätestatud riski olulise osa ülekandmise tingimustele, kajastab ta väärtpaberistamise aluspositsioone omavahendite nõude arvutamisel sellisel, nagu neid ei oleks väärtpaberistatud.

▼ **M5**

Kui sünteetilise väärtpaperistamise tehingu algatajast ► **C6** finantsinstitutsioon ◀ ei vasta artiklis 245 sätestatud riski olulise osa ülekandmise tingimustele, kajastab ta väärtpaperistamise aluspositsioone omavahendite nõuete arvutamisel selliselt, nagu neid ei oleks väärtpaperistatud, ja ei võta sünteetilise väärtpaperistamise mõju krediidiriski kaitse eesmärgil arvesse.

▼ **C2***Artikkel 338***Omavahendite nõue korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli puhul**

1. Korrelatsioonil põhinev kauplemisportfell koosneb väärtpaperistamise positsioonidest ja n-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise krediidituletisinstrumentidest, mis vastavad kõigile järgmistele kriteeriumidele:

- a) positsioonide puhul ei ole tegemist edasiväärtpaperistamise positsioonidega, väärtpaperistamise seeria optatsioonidega ega ühegi muu väärtpaperistamise positsioonide tuletisinstrumentidega, mis ei anna portsionaalset osa väärtpaperistamise seeria tuludest;
- b) kõik aluseks olevad instrumendid on kas:
 - i) ühe alusvaraga instrumendid, sealhulgas ühe alusvaraga krediidituletisinstrumentid, mille jaoks on olemas likviidne kahesuunaline turg, või
 - ii) nendele aluseks olevatele instrumentidele tuginevad üldkaubeldavad indeksid.

Kahesuunaline turg loetakse olemasolevaks juhul, kui eksisteerivad sõltumatud ausad ostu- ja müügipakkumised, nii et hinna, mis on mõistlikul määral seotud viimase müügihinnaga või kehtiva usaldusväärse konkureeriva pakkumisega, ja pakkumiste noteeringud saab määrata ühe päeva jooksul ning arveldada suhteliselt lühikese ajaga ja kauplemistavade kohaselt.

2. Korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli osaks ei ole positsioonid, mille aluseks on mis tahes järgmistest:

- a) alusvara, mida saab krediidiriski standardmeetodi alusel krediidiasutuse või investeerimisühingu kauplemisportfelli mittekuuluva puhul määrata riskipositsiooni klassi „jaenõuded” või riskipositsiooni klassi „kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonid”;
- b) eriotstarbelise ettevõtja vastu olev nõue, mis on otseselt või kaudselt tagatud positsiooniga, mis lõike 1 ja käesoleva lõike kohaselt ei vasta ise korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisamise tingimustele.

3. Krediidiasutus või investeerimisühing võib korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisada positsioonid, mis ei ole ei väärtpaperistamise positsioonid ega n-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise krediidituletisinstrumentid, kuid mis maandavad selle portfelli teiste positsioonide riski, tingimusel et asjaomase instrumendi või tema alusvara jaoks on olemas likviidne kahesuunaline turg, mida on kirjeldatud lõike 1 viimases lõigus.

4. Krediidiasutus või investeerimisühing määrab korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli spetsiifilise riski omavahendite nõudeks järgmistest väärtustest suurema:

▼ C2

- a) spetsiifilise riski omavahendite nõuete kogusumma, mida kohaldataks ainult korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli pikkade netopositsioonide suhtes;
- b) spetsiifilise riski omavahendite nõuete kogusumma, mida kohaldataks ainult korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli lühikeste netopositsioonide suhtes.

2. alajagu

Üldrisk*Artikkel 339***Lõpptähtajal põhinev üldriski arvutamine**

1. Üldriski katva omavahendite nõude arvutamiseks kaalutakse kõik positsioonid vastavalt lõpptähtajale, nagu on kirjeldatud lõikes 2, et arvutada nende katmiseks nõutav omavahendite summa. Seda nõuet vähendatakse, kui kaalutud positsioonile vastandub samas lõpptähtaja vööndis kaalutud vastandpositsioon. Nõuet vähendatakse ka siis, kui kaalutud vastandpositsioonid langevad eri lõpptähtaja vöönditesse, kusjuures vähenduse suurus sõltub nii sellest, kas need kaks positsiooni kuuluvad ühte tsooni või mitte, kui ka sellest, millistesse konkreetsetesse tsoonidesse need kuuluvad.

2. Krediidiasutus või investeerimisühing jaotab oma netopositsioonid vastavatesse lõpptähtaja vöönditesse lõike 4 tabeli 2 veerus 2 või 3. Fikseeritud intressimääraga instrumentide puhul võetakse aluseks järelejäänud tähtaeg ning enne lõpptähtaega muutuva intressimääraga instrumentide puhul ajavahemik kuni järgmise intressimäära fikseerimiseni. Samuti tehakse vahet 3 % või seda ületavat intressi kandva kupongiga ja alla 3 % intressi kandva kupongiga võlainstrumentide vahel, jagades need tabeli 2 veergu 2 või 3. Seejärel korrutatakse igaüks neist tabeli 2 veerus 4 esitatud kõnealuse lõpptähtaja vööndi kaaluga.

3. Pärast seda määrab krediidiasutus või investeerimisühing iga lõpptähtaja vööndi kaalutud pikkade positsioonide summa ja kaalutud lühikeste positsioonide summa. Vastava lõpptähtaja vööndi kaalutud pikad positsioonid, mis tasakaalustatakse kaalutud lühikeste positsioonidega, moodustavad vastava vööndi tasakaalustatud kaalutud positsiooni, järelejäänud pikad või lühikesed positsioonid moodustavad aga sama vööndi tasakaalustamata kaalutud positsiooni. Seejärel arvutatakse kõigi vööndite tasakaalustatud kaalutud positsioonide kogusumma.

4. Selleks et selgitada välja iga tsooni tasakaalustamata kaalutud pikk positsioon, arvutab krediidiasutus või investeerimisühing kokku igasse tabelis 2 esitatud tsooni kuuluvate vööndite tasakaalustamata kaalutud pikad positsioonid. Analoogiliselt liidab krediidiasutus või investeerimisühing kokku igasse tabelis 2 esitatud tsooni kuuluvate vööndite tasakaalustamata kaalutud lühikesed positsioonid, et arvutada selle tsooni tasakaalustamata kaalutud lühike positsioon. See osa vastava tsooni tasakaalustamata kaalutud pikast positsioonist, mida tasakaalustatakse sama tsooni tasakaalustamata kaalutud lühikese positsiooniga, moodustab vaadeldava tsooni tasakaalustatud kaalutud positsiooni. See

▼ C2

osa tsooni tasakaalustamata kaalutud pikast positsioonist või tasakaalustamata kaalutud lühikesest positsioonist, mida ei saa sel viisil tasakaalustada, moodustab selle tsooni tasakaalustamata kaalutud positsiooni.

Tabel 2

Tsoon	Lõpptähtaja vöönd		Kaal (%)	Eeldatav intressimääramuutus (%)
	Kupong 3 % või enam	Kupong kuni 3 %		
Esimene	1 kuu või vähem	1 kuu või vähem	0,00	—
	> 1 ≤ 3 kuud	> 1 ≤ 3 kuud	0,20	1,00
	> 3 ≤ 6 kuud	> 3 ≤ 6 kuud	0,40	1,00
	> 6 ≤ 12 kuud	> 6 ≤ 12 kuud	0,70	1,00
Teine	> 1 ≤ 2 aastat	> 1,0 ≤ 1,9 aastat	1,25	0,90
	> 2 ≤ 3 aastat	> 1,9 ≤ 2,8 aastat	1,75	0,80
	> 3 ≤ 4 aastat	> 2,8 ≤ 3,6 aastat	2,25	0,75
Kolmas	> 4 ≤ 5 aastat	> 3,6 ≤ 4,3 aastat	2,75	0,75
	> 5 ≤ 7 aastat	> 4,3 ≤ 5,7 aastat	3,25	0,70
	> 7 ≤ 10 aastat	> 5,7 ≤ 7,3 aastat	3,75	0,65
	> 10 ≤ 15 aastat	> 7,3 ≤ 9,3 aastat	4,50	0,60
	> 15 ≤ 20 aastat	> 9,3 ≤ 10,6 aastat	5,25	0,60
	üle 20 aasta	> 10,6 ≤ 12,0 aastat	6,00	0,60
		> 12,0 ≤ 20,0 aastat	8,00	0,60
	üle 20 aasta	12,50	0,60	

5. Esimese tsooni sellise tasakaalustamata kaalutud pika või lühikese positsiooni väärtus, mis on tasakaalustatud teise tsooni tasakaalustamata kaalutud lühikese või pika positsiooniga, on esimese ja teise tsooni vaheline tasakaalustatud kaalutud positsioon. Seejärel tehakse sama arvutus ülejäänud osaga teise tsooni tasakaalustamata kaalutud positsioonist ja kolmanda tsooni tasakaalustamata kaalutud positsiooniga, et arvutada välja teise ja kolmanda tsooni vaheline tasakaalustatud kaalutud positsioon.

6. Krediidiasutus või investeerimisühing võib lõikes 5 esitatud arvestused sooritada ümberpööratud järjekorras, arvutades teise ja kolmanda tsooni vahelise tasakaalustatud kaalutud positsiooni enne esimese ja teise tsooni vahelise positsiooni arvutamist.

7. Selleks et välja arvutada esimese ja kolmanda tsooni tasakaalustatud kaalutud positsioon, tasakaalustatakse esimese tsooni tasakaalustamata kaalutud positsiooni ülejäänud osa kolmanda tsooni tasakaalustamata kaalutud positsiooni selle osaga, mis jäi üle pärast kolmanda tsooni tasakaalustamist teise tsooniga.

8. Positsioonid, mis jäid alles pärast kolme lõigetes 5, 6 ja 7 esitatud eraldi tasakaalustamise arvutust, liidetakse kokku.

9. Krediidiasutuse või investeerimisühingu omavahendite nõue arvutatakse järgneva summana:

a) 10 % kõikide lõpptähtaja vööndite tasakaalustatud kaalutud positsioonide summast;

▼ **C2**

- b) 40 % tasakaalustatud kaalutud positsioonist esimeses tsoonis;
- c) 30 % tasakaalustatud kaalutud positsioonist teises tsoonis;
- d) 30 % tasakaalustatud kaalutud positsioonist kolmandas tsoonis;
- e) 40 % tasakaalustatud kaalutud positsioonist esimese ja teise tsooni vahel ning teise ja kolmanda tsooni vahel;
- f) 150 % tasakaalustatud kaalutud positsioonist esimese ja kolmanda tsooni vahel;
- g) 100 % järelejäänud tasakaalustamata kaalutud positsioonidest.

*Artikkel 340***Kestusel põhinev üldriski arvutamine**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad võlainstrumentide üldriski omavahendite nõude arvutamiseks kasutada artiklis 339 sätestatud meetodi asemel meetodit, mis kajastab kestust, tingimusel et krediidiasutus või investeerimisühing kasutab seda järjepidevalt.

2. Lõikes 1 osutatud kestuspõhise meetodi kasutamisel võtab krediidiasutus või investeerimisühing iga fikseeritud intressiga võlainstrumenti turuväärtuse ja arvestab selle alusel välja tema tootluse lõpptähtajani, mis on selle instrumendi eeldatav diskontomäär. Ujuva intressimääraga instrumentide puhul võtab krediidiasutus või investeerimisühing iga instrumendi turuväärtuse ja arvutab selle alusel välja tema tootluse, võttes eelduseks, et põhisumma tuleb tasuda siis, kui intressimäär järgmine kord muuta saab.

3. Seejärel arvutab krediidiasutus või investeerimisühing järgmise valemi abil iga võlainstrumenti modifitseeritud kestuse:

$$\text{modifitseeritud kestus} = \frac{D}{I + R}$$

kus

D = kestus, mis on arvutatud järgmise valemi alusel:

$$D = \frac{\sum_{t=1}^M \frac{t \cdot C_t}{(I + R)^t}}{\sum_{t=1}^M \frac{C_t}{(I + R)^t}}$$

kus

R = tootlus lõpptähtajani;

C_t = rahavoog ajahetkel t;

M = lõpptähtaeg.

Korrigeerimine tehakse sellise võlainstrumenti modifitseeritud kestuse arvutamise suhtes, mille puhul on ettemakserisk. EBA annab kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, kuidas selliseid korrigeerimisi teha.

▼ **C2**

4. Seejärel määrab krediidasutus või investeerimisühing iga võlainstrumendi tabeli 3 vastavasse tsooni. Seda tehakse iga instrumendi modifitseeritud kestuse põhjal.

Tabel 3

Tsoon	Modifitseeritud kestus (aastates)	Eeldatav intress (muutus protsentides)
Esimene	$> 0 \leq 1,0$	1,0
Teine	$> 1,0 \leq 3,6$	0,85
Kolmas	$> 3,6$	0,7

5. Pärast seda arvutab krediidasutus või investeerimisühing iga instrumendi kestusega kaalutud positsiooni, korrutades instrumendi turuhinna modifitseeritud kestusega ja selle konkreetse modifitseeritud kestusega instrumendi eeldatava intressimäära muutusega (vt tabeli 3 veerg 3).

6. Krediidasutus või investeerimisühing arvutab igas tsoonis kestusega kaalutud pikad positsioonid ja kestusega kaalutud lühikesed positsioonid. Igas tsoonis vastava tsooni lühikese positsiooniga tasakaalustatud pika positsiooni summa on selle tsooni tasakaalustatud kestusega kaalutud positsioon.

Seejärel arvutab krediidasutus või investeerimisühing iga tsooni jaoks välja kestusega kaalutud tasakaalustamata positsioonid. Seejärel järgitakse artikli 339 lõigetes 5 kuni 8 sätestatud tasakaalustamata kaalutud positsioonide arvutamise korda.

7. Krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendite nõue arvutatakse seejärel järgneva summana:

- a) 2 % tasakaalustatud kestusega kaalutud positsioonidest igas tsoonis;
- b) 40 % tasakaalustatud kestusega kaalutud positsioonist esimese ja teise tsooni vahel ning teise ja kolmanda tsooni vahel;
- c) 150 % tasakaalustatud kestusega kaalutud positsioonist esimese ja kolmanda tsooni vahel;
- d) 100 % järelejäänud tasakaalustamata kestusega kaalutud positsioonidest.

3 . j a g u

O m a k a p i t a l

Artikkel 341

Netopositsioonid omakapitaliinstrumentides

1. Krediidasutus või investeerimisühing liidab kõik oma pikad ja lühikesed netopositsioonid artikli 327 kohaselt eraldi kokku. Nende kahe arvu absoluutväärtuste summa on krediidasutuse või investeerimisühingu üldine kogupositsioon.

▼ C2

2. Krediidiasutus või investeerimisühing arvutab eraldi iga turu jaoks pikkade netopositsioonide ja lühikeste netopositsioonide summa vahelise erinevuse. Nende erinevuste absoluutväärtuste summa on krediidiasutuse või investeerimisühingu üldine netopositsioon.

3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, millega määratletakse lõikes 2 osutatud turu mõiste.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. jaanuariks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu eelmises lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

*Artikkel 342***Omakapitaliinstrumentide spetsiifiline risk**

Krediidiasutus või investeerimisühing korrutab oma üldise kogupositsiooni 8 %-ga, et arvutada välja omavahendite nõue spetsiifilise riski katmiseks.

*Artikkel 343***Omakapitaliinstrumentide üldrisk**

Krediidiasutus või investeerimisühing korrutab oma üldise netopositsiooni 8 %-ga, et arvutada välja omavahendite nõue üldriski katmiseks.

*Artikkel 344***Aktsiaindeksid**

1. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, milles loetletakse aktsiaindeksid, mille puhul on võimalik kasutada lõike 4 teises lauses sätestatud käsitlust.

EBA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 1. jaanuariks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

2. Enne lõikes 1 osutatud tehniliste standardite jõustumist võivad krediidiasutused ja investeerimisühingud jätkata lõike 4 teises lauses sätestatud käsitluse kohaldamist, kui pädevad asutused on kohaldanud seda käsitlust enne 1. jaanuari 2014.

3. Aktsiaindeksifutuuriid, deltaga kaalutud optioonide ekvivalendid aktsiaindeksifutuurides ja aktsiaindeksid (edaspidi ühiselt „aktsiaindeksifutuuriid“) võib jagada positsioonideks nende koosseisu kuuluvate aktsiate kaupa. Neid positsioone võib käsitleda aluspositsioonidena kõnealustes aktsiates ja neid võib tasaarvestada nende aluseks olevate aktsiate endi vastandpositsioonidega. Krediidiasutused ja investeerimisühingud teavitavad pädevaid asutusi, kuidas nad seda käsitlust kasutavad.

▼ **C2**

4. Kui aktsiaindeksifutuuri ei jaotata tema aluspositsioonideks, käsitletakse seda kui üksikaktsiat. Sellise üksikaktsia spetsiifilist riski ei ole vaja siiski arvesse võtta, kui kõnealune aktsiaindeksifutuur on börsil kaubeldav ning kajastab asjaomast nõuetekohaselt diversifitseeritud indeksit.

4. jagu

Väärtpaberite emissiooni tagamine*Artikkel 345***Netopositsioonide vähendamine**

1. Võlainstrumentide ja omakapaliinstrumentide emissiooni tagamisel võib krediidasutus või investeerimisühing kasutada omavahendite nõuete arvutamiseks järgmist käsitlust. Krediidasutus või investeerimisühing arvutab esiteks netopositsioonid, lahutades väärtpaberite emissiooni tagamisega seotud positsioonid, mida kolmandad isikud on formaalsete kokkulepete põhjal märkinud või mille tagamises nad on osalenud. Krediidasutus või investeerimisühing vähendab seejärel netopositsioone tabelis 4 esitatud vähendustegurite alusel ning arvutab oma omavahendite nõuded, kasutades väärtpaberite emissiooni tagamisega seotud vähendatud positsioone.

Tabel 4

Tööpäev 0:	100 %
Tööpäev 1:	90 %
Tööpäevad 2–3:	75 %
Tööpäev 4:	50 %
Tööpäev 5:	25 %
Pärast 5. tööpäeva:	0 %.

„Tööpäev null” tähendab tööpäeva, mil krediidasutus või investeerimisühing kohustub tingimusteta vastu võtma kindlaksmääratud hulga kokkulepitud hinnaga väärtpabereid.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud teatavad pädevatele asutustele, kuidas nad lõikes 1 osutatut kasutavad.

5. jagu

Spetsiifilise riski omavahendite nõuded krediidituletisinstrumentide abil maandatud positsioonide puhul*Artikkel 346***Erikäsitlus krediidituletisinstrumentide abil teostatava riskimaanduse puhul**

1. Nõuete vähendamist võimaldatakse krediidituletisinstrumentide abil teostatava riskimaanduse puhul vastavalt lõigetes 2 kuni 6 sätestatud põhimõtetele.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud käsitlevad positsiooni krediidituletisinstrumentides ühe poolena ning teise poolena maandatud positsiooni, millel on sama nimiväärtus või vastavalt vajadusele tinglik väärtus.

▼ C2

3. Spetsiifilise riski omavahendite nõuet ei arvutata, kui nende kahe poole väärtused liiguvad alati vastassuunas ja üldjoontes samas ulatuses. See on nii järgmistes olukordades:

- a) kaks poolt koosnevad täielikult identsetest instrumentidest;
- b) pikk sularahaposition on maandatud kogutulu vahetustehinguga (või vastupidi) ning tehingu tingimuste aluseks olev võlainstrument ja aluseks olevad riskipositionid (s.t sularahapositionid) on täpses vastavuses. Vahetuslepingu enda lõpptähtaeg võib erineda maandatava riskipositioni lõpptähtajast.

Sellistes olukordades ei tule spetsiifilise riski omavahendite nõuet kohaldada positioni kummagi poole suhtes.

4. 80 % tasaarvestamist kasutatakse, kui nende kahe poole väärtused liiguvad alati vastassuunas ja kui tehingu tingimuste aluseks olev võlainstrument, selle lõpptähtaeg, krediituletisinstrumenti lõpptähtaeg ja aluseks oleva riskipositioni valuuta on täpses vastavuses. Lisaks sellele ei tohi krediituletisinstrumenti lepingu põhitunnused põhjustada krediituletisinstrumenti hinnaliikumise olulist kõrvalekaldumist sularahapositioni hinnaliikumistest. Kui risk kandub tehinguga üle, kohaldatakse 80 % spetsiifilise riski tasaarvestamist tehingu kõrgema omavahendite nõudega poole suhtes, samal ajal kui teise poole spetsiifilise riski nõudeks on null.

5. Osaliselt vähendatakse omavahendite nõuet lõigetes 3 ja 4 esitatud olukordade puudumisel järgmistel juhtudel:

- a) position kuulub lõike 3 punkti b kohaldamisalasse, kuid tehingu tingimuste aluseks oleva võlainstrumenti ja aluseks oleva riskipositioni vahel esineb varade mittevastavus. Siiski vastavad positionid järgmistele nõuetele:
 - i) krediituletisinstrumenti tingimuste aluseks olev võlainstrument kuulub krediituletisinstrumenti alusvaraks oleva võlainstrumentiga samasse või madalamasse järku;
 - ii) krediituletisinstrumenti alusvaraks olev võlainstrument ja krediituletisinstrumenti tingimuste aluseks olev võlainstrument on seotud sama võlgnikuga ja neil on õiguslikult täitmisele pööratavad samaaegse makseviivituse või samaaegse tagasimakse tingimused;
- b) position kuulub lõike 3 punkti a või lõike 4 kohaldamisalasse, kuid krediidiriski kaitse ja aluseks oleva vara valuuta või lõpptähtaja puhul on mittevastavus. Selline valuutade mittevastavus võetakse arvesse valuutariski omavahendite nõudes;
- c) position kuulub lõike 4 kohaldamisalasse, kuid sularahapositioni ja krediituletisinstrumenti vahel esineb vara mittevastavus. Siiski kuulub alusvara krediituletisinstrumenti dokumentatsioon esitatud (üleantavate) võlainstrumentide hulka.

Et mitte lisada spetsiifilise riski omavahendite nõudeid tehingu mõlemale poolele, vaid kohaldada osalist vähendamist, kohaldatakse kahest omavahendite nõudest ainult kõrgemat.

▼ C2

6. Kõikide olukordade korral, mis ei kuulu lõigete 3 kuni 5 kohaldamisalasse, arvutatakse spetsiifilise riski omavahendite nõue positsioonide mõlema poole jaoks eraldi.

Artikkel 347

Erikäsitlus esimese makseviivituse juhu tagamise krediidituletisinstrumentide ja n-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise krediidituletisinstrumentide abil teostatavate riskimaanduste puhul

Esimese makseviivituse juhu tagamise krediidituletisinstrumentide ja n-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise krediidituletisinstrumentide puhul kohaldatakse artikli 346 kohase omavahendite nõude vähendamise puhul järgmist käsitlust:

- a) kui krediidiasutus või investeerimisühing omandab krediidiriski kaitse mitmele krediidituletisinstrumenti aluseks olevale üksusele tingimusel, et nõuetega seotud esimene makseviivitus käivitab maksekohustuse ja selline krediidisündmus lõpetab lepingu, võib krediidiasutus või investeerimisühing aluseks olevate üksuste hulgast välja jätta sellise aluseks oleva üksuse spetsiifilise riski, mille suhtes kohaldatakse vastavalt artikli 336 tabelile 1 madalaimat spetsiifilise riski omavahendite nõude määra;
- b) kui riskipositsioonidega seotud n-arvu järjekohaga makseviivitus käivitab krediidiriski kaitse alusel maksekohustuse, võib krediidiriski kaitse ostja tasaarvestada spetsiifilise riski ainult juhul, kui kaitse on omandatud ka makseviivitustele järjekohaga 1 kuni n-1 või kui n-1 järjekohaga makseviivitus on juba aset leidnud. Sel juhul järgitakse esimese makseviivituse juhu tagamise krediidituletisinstrumentide jaoks punktis a sätestatud meetodikat, mida on n-arvu järjekohaga makseviivituse juhu toodete puhul asjakohaselt muudetud.

6. jagu

Omavahendite nõuded ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate puhul

Artikkel 348

Omavahendite nõuded ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate puhul

1. Ilma et see piiraks käesoleva jao muude sätete kohaldamist, kohaldatakse positsioonide suhtes ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjates positsiooniriski omavahendite nõuet 32 %, kusjuures positsioonirisk koosneb spetsiifilisest ja üldriskist. Ilma et see piiraks artikli 353 kohaldamist koostoimes artikli 352 lõikes 4 ja artikli 367 lõike 2 punktis b sätestatud kulla modifitseeritud käsitlusega, kohaldatakse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjates olevate positsioonide puhul spetsiifilisest ja üldriskist koosneva positsiooniriski ning valuutariski omavahendite nõuet 40 %.

2. Kui artiklis 350 ei ole sätestatud teisiti, ei ole tasaarvestus ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja alusvaraks olevate investeeringute ja krediidiasutuse või investeerimisühingu hoitavate muude positsioonide vahel lubatud.

▼ **C2***Artikkel 349***Üldkriteeriumid ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate puhul**

Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate puhul on õigus kasutada artiklis 350 sätestatud meetodeid, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja prospekt või samaväärne dokument sisaldab kõike järgmist:
 - i) vara kategooriad, millesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjal on lubatud investeerida;
 - ii) investeerimispiirangute kohaldamise korral suhtelised piirmäärad ja nende arvutamise meetodika;
 - iii) kui lubatud on finantsvõimendus, siis finantsvõimenduse maksimaalne tase;
 - iv) kui börsiväliste tuletisinstrumentide tehingute sõlmimine või repotehingute sõlmimine või väärtpaperite laenuks andmise või võtmise tehingute sõlmimine on lubatud, siis põhimõtted neist tehingutest tuleneva vastaspoole riski piiramiseks;
- b) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja majandustegevuse kohta esitatakse poolaasta- ja aastaaruanded, mis võimaldavad hinnata vara ja kohustusi ning tulusid ja tegevust aruandeperioodi jooksul;
- c) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiad või osakud on osaku omaniku nõudmisel igapäevaselt ettevõtja varast sularaha vastu tagasi antavad;
- d) investeringud ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjasse on eraldatud ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja valitseja varast;
- e) investeeriv krediidasutus või investeerimisühing teostab ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja kohta piisava riski hindamise;
- f) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjat valitsevad isikud, kelle üle teostatakse järelevalvet vastavalt direktiivile 2009/65/EÜ või samaväärsetele õigusaktidele.

*Artikkel 350***Erimeetodid ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate puhul**

1. Kui krediidasutus või investeerimisühing on ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja alusvaraks olevatest investeringutest igapäevaselt teadlik, võib krediidasutus või investeerimisühing need alusvaraks olevad investeringud arvesse võtta, et arvutada spetsiifilisest ja üldriskist koosneva positsiooniriski omavahendite nõuded. Selle meetodi kohaselt käsitletakse positsioone ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjates positsioonidena ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja alusvaraks olevates investeringutes. Tasaarvestus ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja alusvaraks olevates investeringutes olevate positsioonide ja krediidasutuse või investeerimisühingu muude positsioonide vahel on lubatud, eeldusel et krediidasutusel või investeerimisühingul on piisav hulk aktsiaid või osakuid võimaldamaks nende vahetamist ettevõtja investeerimispositsioonide vastu ja vastupidi.

▼ C2

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad arvutada spetsiifilisest riskist ja üldriskist koosneva positsiooniriski omavahendite nõuded positsioonide puhul ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjates eeldades, et asjaomased positsioonid esindavad neid positsioone, mis on vajalikud punktis a osutatud välise indeksi või aktsiate või võlainstrumentide kindlaksmääratud kogumi koosseisu ja tootluse kajastamiseks, ning selle suhtes kohaldatakse järgmisi tingimusi:

- a) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja volituste eesmärk on järgida välise indeksi või aktsiate või võlaväärtpaberite kindlaksmääratud kogumi koosseisu ja tootlust;
- b) on võimalik tõendada, et ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja osakute või aktsiate päevase tulu ja tema poolt järgitava indeksi või aktsiate või võlaväärtpaberite kogumi vaheline minimaalne korrelatsioonikordaja on vähemalt kuuekuulise perioodi jooksul 0,9.

3. Kui krediidiasutus või investeerimisühing ei ole ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja alusvaraks olevatest investeeringutest igapäevaselt teadlik, võib ta arvutada spetsiifilisest ja üldriskist koosneva positsiooniriski omavahendite nõuded järgmiste tingimuste alusel:

- a) eeldatakse, et ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja investeerib esmalt oma volitustele vastavas maksimaalses ulatuses sellist liiki varaklassidesse, millega kaasneb eraldi spetsiifilise riski ja üldriski kõrgeim omavahendite nõue, ning seejärel jätkab investeerimist kahanevas järjekorras kuni koguinvesteeringute ülemmäära saavutamiseni. Positsiooni ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjas käsitletakse otsese osalusena võetud positsioonis;
- b) eraldi spetsiifilise riski ja üldriski omavahendite nõuete arvutamisel võtavad krediidiasutused ja investeerimisühingud arvesse maksimaalse kaudse riskipositsiooni, mis võiks nende suhtes ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja finantsvõimendusega positsioonide kaudu avaneda, suurendades positsiooni ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjas proportsionaalselt kuni volitustest tuleneva alusvaraks olevatele investeeringutele avaneva maksimaalse riskipositsiooni;
- c) kui vastavalt käesolevale lõikele määratud spetsiifilise ja üldriski omavahendite nõue koos ületab artikli 348 lõikes 1 sätestatud, on see tase omavahendite nõude piirmääraks.

4. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad tugineda järgmistele kolmandatele isikutele, et arvutada käesolevas peatükis sätestatud meetodite kohaselt positsiooniriski omavahendite nõudeid positsioonide puhul lõigete 1–4 kohaldamisalasse kuuluvates ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjates ja esitada selle kohta aruandeid:

- a) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja depositoorium, tingimusel et ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja investeerib üksnes väärt-paberitesse ning hoiustab kõik väärt-paberid kõnealusel depositooriumis;
- b) muude ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate puhul ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja fondivalitseja, tingimusel et ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja fondivalitseja vastab artikli 132 lõike 3 punktis a sätestatud kriteeriumidele.

▼ C2

Arvutuse korrektsuse kinnitab välisaudiitor.

3. PEATÜKK

Valuutariski omavahendite nõuded*Artikkel 351***Valuutariski piirmäär ja kaalumine**

Juhul kui krediidasutuse või investeerimisühingu kogu välisvaluuta netoriskipositsiooni ja kulla netopositsiooni summa, mis on arvatud artiklis 352 sätestatud korras, sealhulgas mis tahes välisvaluuta ja kulla positsioonide puhul, mille jaoks omavahendite nõuded on arvatud sisemudeli abil, ületab 2 % tema kogu omavahenditest, arvutab krediidasutus või investeerimisühing omavahendite nõude valuutariski katmiseks. Valuutariski omavahendite nõue on tema kogu välisvaluuta netopositsiooni ja kulla netopositsiooni summa aruandlusvaluutas, mis omakorda on korrutatud 8 %-ga.

*Artikkel 352***Kogu välisvaluuta netopositsiooni arvutamine**

1. Krediidasutuse või investeerimisühingu avatud netopositsioon igas valuutas (sealhulgas aruandlusvaluutas) ja kullas arvutatakse järgmiste elementide summana (positiivne või negatiivne):

- a) netohetkepositsioon (s.t kõik asjaomases valuutas fikseeritud vara, millest on maha arvatud kõik kohustused, sealhulgas kogunenud intress, või kulla puhul netohetkepositsioon kullas);
- b) neto forvardpositsioon, mis on kõik välisvaluuta ja kulla forvardtehingutega saadavad summad, millest on maha arvatud kõik nende tehingutega makstavad summad, sealhulgas valuuta- ja kullafutuurid ning hetkepositsioonis mittesisaldud valuutavahetuslepingute põhisumma;
- c) tagasivõtmatud garantiid ja muud sarnased instrumendid, mida kindlasti kasutatakse ja mis on tõenäoliselt mitte sissenõutavad;
- d) välisvaluuta- ja kullaoptsoonide kogusumma delta (või deltal põhinev) netoekvivalent;
- e) muude optsoonide turuväärtus.

Punkti d kohaldamisel kasutatav delta on asjaomase börsi delta. Börsiväliste optsoonide puhul või juhul, kui asjaomase börsi delta ei ole kättesaadav, võib krediidasutus või investeerimisühing pädevate asutuste loal asjakohast mudelit kasutades delta ise arvutada. Luba antakse, kui optiooni või ostutähe väärtuse muutuse määr alusvara turuhinna väikeste muutuste suhtes on mudeliga asjakohaselt hinnatav.

▼ C2

Krediidiasutus või investeerimisühing võib arvesse võtta tulevase tekki-mata, kuid täielikult maandatud netotulu/netokulu, kui ta teeb seda järjepidevalt.

Krediidiasutus või investeerimisühing võib liitvaluutade netoposit-sioonid jaotada komponentvaluutadeks vastavalt kehtivatele kvootidele.

2. Välisvaluuta avatud netopositsioonide arvutamisel võib pädevate asutuste loal välja jätta positsioonid, mille krediidiasutus või investee-rimisühing on tahtlikult võtnud, et maandada valuutakursi kahjulikku mõju oma suhtarvudele vastavalt artikli 92 lõikele 1. Sellised posit-sioonid on mittekaubeldavad või struktuursed ning nende väljaarvamise tingimuste mis tahes muutmiseks on vaja pädevate asutuste eraldi luba. Eespool nimetatud tingimuste alusel võib sama käsitlust kohaldada ka krediidiasutuse või investeerimisühingu nende positsioonide suhtes, mis on seotud omavahendite arvutamisel juba mahaarvatud kirjetega.

3. Krediidiasutus või investeerimisühing võib kasutada iga valuuta ja kulla avatud netopositsiooni arvutamiseks nüüdispuhasväärtust tingi-musel, et krediidiasutus või investeerimisühing kohaldab seda meetodit järjepidevalt.

4. Kõikide muude valuutade kui aruandlusvaluuta ning kulla lühi-kesed ja pikad netopositsioonid arvestatakse hetkekursiga ümber aruan-dlusvaluutasse. Seejärel liidetakse need eraldi, saades tulemuseks vasta-valt lühikeste ja pikkade netopositsioonide summad. Suurim neist kahest kogusummast on krediidiasutuse või investeerimisühingu üldine välis-valuuta netopositsioon.

5. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kajastavad omavahendite nõuetes lisaks deltariskile piisavalt ka muid optioonidega seotud riske.

6. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, milles määratleb eri meetodid muude riskide (lisaks deltariskile) kajas-tamiseks omavahendite nõuetes viisil, mis on proportsionaalne kredii-diasutuste ja investeerimisühingute selle tegevuse ulatuse ja keeruku-sega, mis on seotud optioonidega.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu eelmises lõigus osutatud regula-tiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 arti-klitega 10 kuni 14.

Enne esimeses lõigus osutatud tehniliste standardite jõustumist võivad pädevad asutused jätkuvalt kohaldada olemasolevaid riiklikke käsitlusi, kui nad on neid käsitlusi kohaldanud enne 31. detsembrit 2013.

▼ **C2***Artikkel 353***Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate valuutarisk**

1. Artikli 352 kohaldamisel võetakse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate puhul arvesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja tegelikke välisvaluutaposisioone.
2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad tugineda järgmiste kolmandate isikute aruandlusele välisvaluutaposisioonide kohta ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjas:
 - a) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja deponitoorium, tingimusel et ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja investeerib üksnes väärt-paberitesse ning hoiustab kõik väärt-paberid kõnealusel deponitooriumis;
 - b) muude ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate puhul ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja fondivalitseja, tingimusel et ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja fondivalitseja vastab artikli 132 lõike 3 punktis a sätestatud kriteeriumidele.

Arvutuse korrektsuse kinnitab välisaudiitor.

3. Kui krediidiasutus või investeerimisühing ei ole teadlik välisvaluuta positsioonidest ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjas, eeldatakse et ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja on investeerinud välisvaluutasse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja volituste kohaselt maksimaalses lubatud ulatuses, ning krediidiasutused ja investeerimisühingud võtavad kauplemisportfelli positsioonidega seotud valuutariski omavahendite nõude arvutamisel arvesse maksimaalset kaudset riskipositsiooni, mis võib nende suhtes ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja kaudu finantsvõimendusega positsioonide võtmisel avaneda. Selleks suurendatakse positsiooni ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjas proportsionaalselt kuni investeerimisvolitustest tuleneva alusvaks olevate investeeringute maksimaalse riskipositsioonini. Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja võetud eeldatavat positsiooni välisvaluutas käsitletakse kullas tehtavate investeeringute käsitlemise kohaselt eraldi valuutana, kusjuures juhul, kui ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja investeeringu suund on teada, võib pika positsiooni kogusumma lisada välisvaluuta avatud pika positsiooni kogusummale ja lühikese positsiooni kogusumma välisvaluuta avatud lühikese positsiooni kogusummale. Enne arvutamist ei ole tasaarvestus selliste positsioonide vahel lubatud.

*Artikkel 354***Tugeva korrelatsiooniga valuutad**▼ **C3**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad kasutada madalaimaid omavahendite nõudeid positsioonide puhul asjaomastes tugeva korrelatsiooniga valuutades. Valuutapaari loetakse olevat tugevas korrelatsioonis ainult siis, kui valuuta päevakursside viimase kolme või viie aasta andmete alusel arvutatava sellise kahju tõenäosus, mida võib saada nendes valuutades olevatelt võrdsetelt ja vastasmärgiga positsioonidelt järgneva kümne tööpäeva jooksul ja mis on kõnealusel tasakaalustatud positsiooni väärtusest 4 % või vähem (arvestatuna aruandlusvaluutas), on kolmeaastase vaatlusperioodi puhul vähemalt 99 % ning viieaastase vaatlusperioodi puhul vähemalt 95 %. Omavahendite nõudeks kahe tugeva korrelatsiooniga valuuta tasakaalustatud positsiooni puhul on 4 %, korrutatuna tasakaalustatud positsiooni väärtusega.

▼ C2

2. Käesoleva peatüki kohaste nõuete arvutamisel ei pea krediidasutused või investeerimisühingud arvesse võtma positsioone valuutades, mille suhtes kohaldatakse õiguslikult siduvat valitsustevahelist lepingut, millega piiratakse kõnealuse valuuta muutusi sama lepinguga hõlmatud muude valuutade suhtes. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad oma tasakaalustatud positsioonid sellistes valuutades ja kohaldatavad nende suhtes omavahendite nõuet, mis ei ole väiksem kui pool kõnealuses valitsustevahelises lepingus sätestatud maksimaalselt lubatud muutusest vastavate valuutade suhtes.

3. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, milles on loetletud valuutad, mille puhul on võimalik kasutada lõikes 1 sätestatud käsitlust.

EBA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 1. jaanuariks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

4. Omavahendite nõuet majandus- ja rahaliidu teises etapis osalevate liikmesriikide valuutade tasakaalustatud positsioonide puhul võib arvutada kui 1,6 % selliste tasakaalustatud positsioonide väärtusest.

5. Ainult tasakaalustamata positsioonid käesolevas artiklis osutatud valuutades tuleb arvesse võtta üldise avatud netopositsiooni arvutamisel vastavalt artikli 352 lõikele 4.

▼ C3

6. Kui valuuta päevakursside viimase kolme või viie aasta andmed – mis on valuutapaaris võrdsetel ja vastasmärgiga positsioonidel järgneva kümne tööpäeva jooksul – näitavad, et need kaks valuutat on täielikus positiivses korrelatsioonis ja krediidasutus või investeerimisühing saab vastavates tehingutes alati kasutada parima ostu- ja müügikursi vahet null, võib krediidasutus või investeerimisühing pädeva asutuse selgesõnalise loa olemasolul kohaldada kuni 2017. aasta lõpuni 0 %-list omavahendite nõuet.

▼ C2*4. PEATÜKK****Kaubariski omavahendite nõuded****Artikkel 355***Meetodi valik kaubariski puhul**

Kui artiklitest 356 kuni 358 ei tulene teisiti, kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud kaubariski omavahenditenõude arvutamisel ühte artiklites 359, 360 või 361 sätestatud meetoditest.

▼ C2*Artikkel 356***Kaupadega kauplemine abitegevusena**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kellel on abitegevuseks põllumajandusliku tooraine ärivaldkond, võivad oma füüsiliste toorainevahendite omavahendite nõude järgnevat aastaks kindlaks määrata iga aasta lõpus, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) aasta mis tahes ajal on neil kõnealuse riski katmiseks omavahendid, mis ei ole väiksemad kui selle riski puhul keskmine omavahendite nõue, mis on algavaks aastaks konservatiivsel alusel hinnanguliselt arvatud;
- b) nad hindavad konservatiivselt punkti a kohaselt arvatud näitaja eeldatavat volatiilsust;
- c) nende selle riski keskmine omavahendite nõue ei ole rohkem kui 5 % nende omavahenditest või 1 miljon eurot ning võttes arvesse punkti b kohaselt hinnatud volatiilsust, ei ületa eeldatav maksimaalne omavahendite nõue 6,5 % omavahenditest;
- d) krediidiasutus või investeerimisühing jälgib pidevalt, kas punktide a ja b kohaselt antud hinnangud kajastavad ikka veel tegelikku olukorda.

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud teatavad pädevatele asutustele, kuidas nad lõikes 1 sätestatud võimalust kasutavad.

*Artikkel 357***Kaubaposisioonid**

1. Iga kaubaposisioon või kauba tuletisinstrumentide positsioon väljendatakse normühikus. Iga kauba hetkehinda väljendatakse aruandlusvaluutas.

2. Kullaposisioone või kulla tuletisinstrumentide positsioone käsitletakse valuutariskile avatuna ja käsitletakse kaubariski arvutamiseks vastavalt 3. või 5. peatüki kohaselt.

3. Artikli 360 lõike 1 kohaldamisel on krediidiasutuse või investeerimisühingu iga kauba netopositsioon samas kaubas ning identsetes kaubafutuurides, -optioonides ja -ostutähtedes olevate pikkade ja lühikeste positsioonide vahe, või vastupidi. Tuletisinstrumente käsitletakse vastavalt artiklis 358 sätestatule aluseks oleva kauba positsioonidena.

4. Kaubaposisiooni arvutamisel käsitletakse järgmisi positsioone sama kauba positsioonidena:

▼ C2

- a) ühe kauba eri alaliikide positsioonid, kui need alaliigid on tarnetes üksteise vastu vahetatavad;
- b) sarnaste kaupade positsioonid, kui need on lähedased asenduskaubad ja kui nende hinnamuutuste selge korrelatsioon vähemalt ühe aasta jooksul on vähemalt 0,9.

*Artikkel 358***Spetsiifilised instrumendid**

1. Kaubafutuure ja tulevikukohustusi osta või müüa üksikuid kaupu võetakse mõõtmisüsteemis arvesse standardsetes mõõtühikutes väljendatud tinglikus väärtuses ja neile määratakse kehtivusaja põhjal lõpptähtaeg.

2. Kaubavahetuslepinguid, kus tehingu üks pool on fikseeritud hinnaga ja teine praeguse turuhinnaga, käsitletakse lepingu tingliku väärtusega võrdsete positsioonide jadana, kusjuures vajaduse korral vastab üks positsioon igale vahetuslepingu maksele ja kuulub artikli 359 lõikes 1 sätestatud lõpptähtaja võõnditesse. Positsioonid on pikad, kui krediidasutus või investeerimisühing maksab fikseeritud hinna ja saab ujuva hinna, ning lühikesed, kui krediidasutus või investeerimisühing saab fikseeritud hinna ja maksab vastavalt ujuvale hinnale. Kaubavahetuslepingud, kus tehingu poolteks on erinevad kaubad, esitatakse lõpptähtajal põhineva meetodi asjakohases aruandetabelis.

3. Käesoleva peatüki kohaldamisel käsitletakse kauba või kauba tuletisinstrumentide optioone ja ostutähti positsioonidena, mille väärtus võrdub optiooni alusvara väärtusega, mis on korrutatud optiooni delta. Delta korrigeeritud positsioonid võib tasaarvestada alusvaraga identsete kaupade või kauba tuletisinstrumentide tasakaalustavate positsioonidega. Kasutatav delta on asjaomase börsi delta. Börsiväliste optioonide puhul või juhul, kui asjaomase börsi delta ei ole kättesaadav, võib krediidasutus või investeerimisühing pädevate asutuste loal asjakohast mudelit kasutades delta ise arvutada. Luba antakse, kui optiooni või ostutähe väärtuse muutuse määr alusvara turuhinna väikeste muutuste suhtes on mudeliga asjakohaselt hinnatav.

Krediidasutused ja investeerimisühingud kajastavad omavahendite nõuetes lisaks deltariskile piisavalt ka muid optioonidega seotud riske.

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, milles määratleb eri meetodid muude riskide (lisaks deltariskile) kajastamiseks omavahendite nõuetes viisil, mis on proportsionaalne krediidasutuste ja investeerimisühingute selle tegevuse ulatuse ja keerukusega, mis on seotud optioonidega.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2013.

▼ **C2**

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulaatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

Enne esimeses lõigus osutatud tehniliste standardite jõustumist võivad pädevad asutused jätkuvalt kohaldada olemasolevaid riiklikke käsitusi, kui nad on neid käsitusi kohaldanud enne 31. detsembrit 2013.

5. Kui krediidasutus või investeerimisühing on üks kahest järgmisest, võtab ta kaubariski omavahendite nõude arvutamisel arvesse asjaomaseid kaupu:

a) repolepingu alusel kaupade või kaupade omandiõigusega seotud tagatud õiguste võõrandaja;

b) kaupade laenuksandmise lepingu alusel kaupade laenuks andja.

*Artikkel 359***Lõpptähtajal põhinev meetod**

1. Krediidasutus või investeerimisühing kasutab iga kauba puhul eraldi lõpptähtaegade jaotust kooskõlas tabeliga 1. Kõik positsioonid asjaomases kaubas tuleb määrata asjakohasesse lõpptähtaja vööndisse. Füüsilised varud määratakse esimesse lõpptähtaja vööndisse, mis on vahemikus null kuni üks kuu (kaasa arvatud).

Tabel 1

Lõpptähtaja vöönd (1)	Hinnavahe määr (%) (2)
1 kuu või vähem	1,50
> 1 ≤ 3 kuud	1,50
> 3 ≤ 6 kuud	1,50
> 6 ≤ 12 kuud	1,50
> 1 ≤ 2 aastat	1,50
> 2 ≤ 3 aastat	1,50
üle 3 aasta	1,50

2. Positsioonid samas kaubas võib tasaarvestada ning määrata netopositsioonidena asjakohasesse lõpptähtaja vööndisse järgneva puhul:

a) sama lõpptähtajaga lepingutes olevad positsioonid;

b) positsioonid lepingutes, mille lõpptähtaegade erinevus ei ületa kümnet päeva, kui nende lepingutega kaubeldakse turgudel, kus on igapäevased ülekandmise tähtajad.

▼ C2

3. Seejärel arvutab krediidasutus või investeerimisühing igas lõpptähtaja võõndis pikkade positsioonide summa ja lühikeste positsioonide summa. Asjaomases lõpptähtaja võõndis lühikeste positsioonidega tasakaalustatud pikkade positsioonide summa on selle võõndi tasakaalustatud positsioonid, kusjuures ülejääv pikk või lühike positsioon on sama võõndi tasakaalustamata positsioon.

4. Asjaomase lõpptähtaja võõndi tasakaalustamata pika positsiooni see osa, mis on tasakaalustatud pikemat tähtaega esindava lõpptähtaja võõndi tasakaalustamata lühikese positsiooniga, või vastupidi, on kahe lõpptähtaja võõndi tasakaalustatud positsioon. Tasakaalustamata pika või lühikese positsiooni see osa, mida sel viisil ei saa tasakaalustada, on tasakaalustamata positsioon.

5. Krediidasutuse iga kauba omavahendite nõue arvutatakse asjakohase lõpptähtaegade jaotuse põhjal järgneva summana:

a) tasakaalustatud pikkade ja lühikeste positsioonide summa, mis on korrutatud tabeli 1 teises veerus igale lõpptähtaja võõndile määratud asjakohase hinnavahe määra ja kauba hetkehinnaga;

b) kahe lõpptähtaja võõndi vaheline tasakaalustatud positsioon iga lõpptähtaja võõndi puhul, kuhu tasakaalustamata positsioon on edasi kantud, korrutatuna kulumääraga 0,6 % ja kauba hetkehinnaga;

c) ülejäänud tasakaalustamata positsioonid, mis on korrutatud väljaostumääraga 15 % ja kauba hetkehinnaga.

6. Krediidasutuse või investeerimisühingu üldine kaubariski omavahendite nõue arvutatakse lõike 5 kohaselt igale kaubale arvutatud omavahendite nõuete summana.

*Artikkel 360***Lihtsustatud meetod**

1. Krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendite nõue iga kauba puhul arvutatakse järgneva summana:

a) 15 % pikast või lühikesest netopositsioonist, korrutatuna kauba hetkehinnaga;

b) 3 % pika ja lühikese kogupositsiooni summast, korrutatuna kauba hetkehinnaga.

2. Krediidasutuse või investeerimisühingu üldine kaubariski omavahendite nõue arvutatakse lõike 1 kohaselt igale kaubale arvutatud omavahendite nõuete summana.

▼ **C2***Artikkel 361***Laiendatud lõpptähtajal põhinev meetod**

Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad artiklis 359 sätestatu asemel kasutada tabelis 2 sätestatud vähimat hinnavahe määra, kulumäära ja väljaostu määra, tingimusel et krediidiasutused või investeerimisühingud:

- a) kauplevad suurel määral kaupadega;
- b) omavad asjakohaselt hajutatud kaubaportfelli;
- c) ei saa kaubariski omavahendite nõude arvutamiseks veel kasutada sisemudeleid.

Tabel 2

	Väärismetallid (v.a kuld)	Mitte-väärismetallid	Põllumajanduskaubad	Muu, sh energiatooted
Hinnavahe määr (%)	1,0	1,2	1,5	1,5
Kulumäär (%)	0,3	0,5	0,6	0,6
Väljaostu määr (%)	8	10	12	15

Krediidiasutused ja investeerimisühingud teavitavad pädevaid asutusi sellest, kuidas nad käesolevat artiklit kasutavad ning esitavad tõendeid meetmete kohta, mida nad on võtnud sisemudeli rakendamiseks kaubariski omavahendite nõude arvutamiseks.

*5. PEATÜKK***Sisemudelite kasutamine omavahendite nõuete arvutamiseks**

1. jagu

Luba ja omavahendite nõuded*Artikkel 362***Spetsiifilised ja üldriskid**

Kaubeldava võlainstrumenti või omakapitaliinstrumenti või nende tule-tisinstrumenti positsiooniriski võib käesoleva peatüki kohaldamisel jagada kaheks komponendiks. Esimene komponent on selle spetsiifiline risk ning see on asjaomase instrumenti hinna muutumise risk, mis tuleneb tema emitendi või tule-tisinstrumenti puhul selle aluseks oleva instrumenti emitendiga seotud teguritest. Üldriski komponent on instru-menti hinna muutumise risk, mis tuleneb kaubeldava võlainstrumenti või sellega seotud tule-tisinstrumenti puhul intressimäärade taseme muutusest või omakapitali või sellega seotud tule-tisinstrumenti puhul laialdasest aktsiaturu liikumisest, mis ei ole seotud ühegi konkreetse väärtpaberi spetsiifiliste omadustega.

▼ C2*Artikkel 363***Luba sisemudelite kasutamiseks**

1. Olles kontrollinud krediidasutuse või investeerimisühingu vastavust vastavalt vajadusele 2., 3. ja 4. jaos esitatud nõuetele, annavad pädevad asutused krediidasutustele ja investeerimisühingutele loa arvutada omavahendite nõuded, kasutades sisemudeleid kas peatükkides 2–4 esitatud meetodite asemel või koos nendega, ühe või enama järgmise riskikategooria puhul:

- a) omakapitaliinstrumentide üldrisk;
- b) omakapitaliinstrumentide spetsiifiline risk;
- c) võlainstrumentide üldrisk;
- d) võlainstrumentide spetsiifiline risk;
- e) valuutarisk;
- f) kaubarisk.

2. Riskikategooriate puhul, mille suhtes krediidasutusele või investeerimisühingule ei ole antud lõikes 1 osutatud luba kasutada oma sisemudeleid, peab kõnealune krediidasutus või investeerimisühing jätkama omavahendite nõuete arvutamist vastavalt 2., 3. ja 4. peatükis sätestatud. Pädevatelt asutustelt taotletakse sisemudelite kasutamise luba iga riskikategooria jaoks ja see luba antakse üksnes juhul, kui sisemudel hõlmab märkimisväärse osa teatava riskikategooria positsioonidest.

3. Olulised muudatused nende sisemudelite kasutamisel, mille kasutamiseks on krediidasutusele või investeerimisühingule luba antud, loa saanud sisemudelite kasutamise laiendamine, eelkõige täiendavatele riskikategooriatele, ning stressiolukorra VaR riskiväärtuse esmane arvutamine vastavalt artikli 365 lõikele 2 eeldavad pädeva asutuse eraldi luba.

Krediidasutused ja investeerimisühingud teatavad pädevatele asutustele kõikidest muudest kasutamise laiendamisest ja kasutamisel tehtud muudatustest nende sisemudelite puhul, mille kasutamiseks nad on loa saanud.

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks:

- a) tingimused, mille alusel hinnatakse sisemudeli kasutamise laiendamise ja muutmise olulisust;
- b) hindamismetoodika, mille alusel pädevad asutused lubavad krediidasutustel ja investeerimisühingutel kasutada sisemudeleid.
- c) tingimused, mille korral sisemudeliga hõlmatud riskikategooria positsioonide osa loetakse „märkimisväärseks”, nagu on osutatud lõikes 2.

▼ **C2**

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

*Artikkel 364***Omavahendite nõuded sisemudelite kasutamise korral**

1. Iga sisemudelit kasutav krediidasutus või investeerimisühing peab lisaks omavahendite nõuete täitmisele (mis on arvatud vastavalt 2., 3. ja 4. peatükile nende riskikategooriate puhul, millele ei ole antud luba kasutada sisemudelit) täitma ka omavahendite nõude, mis on väljendatud punktide a ja b summana:

a) järgmistest väärtustest suurem:

- i) krediidasutuse või investeerimisühingu VaR meetodiga saadud eelmise päeva riskihinnangu väärtus, mis on arvatud vastavalt artikli 365 lõikele 1 (VaR_{t-1});
- ii) artikli 365 lõike 1 alusel arvatud eelnenud 60 tööpäeva päevaste VaR meetodiga saadud riskihinnangute väärtuste keskmine (VaR_{avg}), korrutatuna korrutusteguriga (m_c) vastavalt artiklile 366;

b) järgmistest väärtustest suurem:

- i) krediidasutuse või investeerimisühingu viimane kättesaadav VaR meetodiga saadud stressiolukorra riskihinnangu väärtus, mis on arvatud vastavalt artikli 365 lõikele 2 ($sVaR_{t-1}$), ning
- ii) artikli 365 lõikes 2 sätestatud viisil ja sagedusega eelnenud 60 tööpäeva jooksul arvatud VaR meetodiga saadud stressiolukorra riskihinnangu väärtuste keskmine ($sVaR_{avg}$), korrutatuna korrutusteguriga (m_s) vastavalt artiklile 366.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes kasutavad sisemudelit enda võlainstrumentide spetsiifilise riski omavahendite nõude arvutamiseks, peavad täitma täiendava omavahendite nõude, mis väljendatakse järgnevate punktide a ja b summana:

- a) kauplemisportfelli kuuluvate väärtpaperistamise positsioonide ja n-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise krediidituletisinstrumentide spetsiifilise riski omavahendite nõue, mis on arvatud kooskõlas artiklitega 337 ja 338, välja arvatud need, mis sisalduvad korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli spetsiifilise riski omavahendite nõudes vastavalt 5. jaole, ning vajaduse korral spetsiifilise riski omavahendite nõudes vastavalt 2. peatüki 6. jaole nende positsioonide puhul ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjates, mille puhul ei ole täidetud artikli 350 lõike 1 ega artikli 350 lõike 2 tingimused;

▼ **C2**

- b) olenevalt sellest, kumb on suurem, kas:
- i) kõige viimane täiendava makseviivituse ning reitingute muutumise riski väärtus, mis on arvutatud vastavalt 3. jaole;
 - ii) selle väärtuse eelneva 12 nädala keskmine.
3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes omavad korrelatsioonil põhinevat kauplemisportfelli, mis vastab artikli 338 lõigetes 1 kuni 3 sätestatud nõuetele, võivad täita artikli 338 lõike 4 asemel artikli 377 alusel omavahendite nõude, milleks on järgmistest kõrgeim:
- a) korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli kõige viimane riski väärtus, mis on arvutatud vastavalt 5. jaole;
 - b) selle väärtuse keskmine eelneva 12 nädala jooksul;
 - c) 8 % omavahendite nõudest, mida samal ajal punktis a osutatud kõige viimase riskiväärtuse arvutamise arvutatakse vastavalt artikli 338 lõikele 4 kõigi nende positsioonide puhul, mis on hõlmatud korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli sisemudelid.

2. jagu

Üldnõuded*Artikkel 365***VaR riskiväärtuse ja stressiolukorra VaR riskiväärtuse arvutamine**

1. Artiklis 364 osutatud VaR meetodi kohase riskihinnangu väärtuse arvutamisel täidetakse järgmisi nõudeid:
- a) VaR meetodiga saadud riskihinnangu väärtus arvutatakse iga päev;
 - b) 99 protsendiliga ühesuunaline usaldusvahemik;
 - c) 10-päevane hoidmisaeg;
 - d) vähemalt aastane varasem vaatlusperiood, välja arvatud juhul, kui lühem vaatlusperiood on põhjendatud hinna volatiilsuse järsu märkimisväärse suurenemise tõttu;
 - e) andmeid ajakohastatakse vähemalt iga kuu.

Krediidiasutus või investeerimisühing võib kasutada VaR meetodiga saadud riskihinnangu väärtuseid, mis on arvutatud lühemate kui kümnepäevaste hoidmisaegade alusel ja suurendatud kümne päevani, kasutades asjakohast meetodikat, mis korrapäraselt läbi vaadatakse.

▼ **C2**

2. Lisaks arvutab krediidasutus või investeerimisühing vähemalt iga nädal praeguse portfelli „stressiolukorra VaR riskiväärtuse” vastavalt esimeses lõikes sätestatud nõuetele, kasutades VaR riskihindamismudelid sisenditena andmeid, mis on kalibreeritud vastavalt krediidasutuse või investeerimisühingu portfelli seisukohalt olulise finantsstressi olukorra pidevast 12-kuulisest perioodist pärinevatele varasematele andmetele. Selliste varasemate andmete valiku suhtes kohaldab krediidasutus või investeerimisühing vähemalt iga-aastast läbivaatamist, mille tulemusest ta teavitab pädevaid asutusi. EBA jälgib stressiolukorra VaR riskiväärtuse arvutamise erinevaid tavasid ning vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 16 annab selliste tavade kohta välja suunised.

*Artikkel 366***Regulatiivne järeltestimine ja korrutustegurid**

1. Artiklis 365 osutatud arvutuste tulemusi suurendatakse korrutusteguritega (m_c) ja (m_s).

2. Iga korrutustegur (m_c) ja (m_s) on vähemalt arvu 3 ja tabeli 1 kohase liidetava (vahemikus 0 ja 1) summa. Liidetav sõltub ületamiste arvust viimase 250 tööpäeva jooksul, mis nähtub krediidasutuse või investeerimisühingu poolsest artikli 365 lõikes 1 sätestatud VaR meetodiga saadud riskihinnangu väärtuse järeltestimisest.

Tabel 1

Ületamiste arv	Liidetav
Vähem kui 5	0,00
5	0,40
6	0,50
7	0,65
8	0,75
9	0,85
10 või rohkem	1,00

3. Krediidasutused ja investeerimisühingud loendavad päevaseid ületamisi portfelli hüpoteetilise ja tegeliku väärtuse muutuse järeltestimise põhjal. Ületamine on portfelli väärtuse päevane muutus, mis ületab krediidasutuse või investeerimisühingu mudeli põhjal leitud vastava päevase VaR meetodiga saadud riskihinnangu väärtuse. Liidetava kindlaksmääramiseks kontrollitakse ületamiste arvu vähemalt kord kvartalis ja see võrdub ületamiste kõige suurema arvuga portfelli väärtuse hüpoteetiliste ja tegelike muutuste põhjal.

Portfelli väärtuse hüpoteetiliste muutuste järeltestimine põhineb portfelli päevalõpuväärtuse ja selle järgmise päeva lõppväärtuse võrdlemisel, eeldusel et positsioonid ei muutu.

Portfelli väärtuse tegelike muutuste järeltestimine põhineb portfelli päevalõpuväärtuse ja selle järgmise päeva tegeliku lõppväärtuse võrdlemisel, jättes arvesse võtmata teenustasud, komisjonitasud ja netointressitulu.

▼ C2

4. Pädevad asutused võivad üksikjuhtudel piirata liidetava hüpoteetiliste muutuste kohastest ületamistest tuleneva arvuga, kui tegelike muutuste kohaste ületamiste arv ei tulene sisemudeli puudustest.

5. Võimaldamaks pädevatel asutustel pidevalt jälgida korrutusegurite asjakohasust, teatavad krediidasutused ja investeerimisühingud pädevatele asutustele viivitamata ja igal juhul hiljemalt viie tööpäeva jooksul ületamistest, mis tulenevad nende järeltestimise programmist.

*Artikkel 367***Nõuded riskimõõtmise kohta**

1. Positsiooniriski, valuutariski ja kaubariski omavahendite nõuete arvutamiseks kasutatav mis tahes sisemudel ning korrelatsioonil põhineva kauplemise mis tahes sisemudel peavad vastama kõikidele järgmistele nõuetele:

a) mudel mõõdab täpselt kõiki olulisi hinnariske;

b) mudel hõlmab piisava hulga riskitegureid, olenevalt krediidasutuse või investeerimisühingu tegevuse ulatusest asjakohastel turgudel. Kui riskitegur on kaasatud krediidasutuse või investeerimisühingu hinnastusmudelisse, ent mitte riskimõõtmismudelisse, peab krediidasutus või investeerimisühing olema võimeline seda väljajätmist pädevale asutusele teda rahuldaval viisil põhjendama. Riskimõõtmismudel hõlmab optioonide ja teiste toodete mittelineaarsust ning korrelatsiooniriski ja alusriski. Kui kasutatakse riskitegurite asendajaid, on need tegeliku positsiooni suhtes tõendatult sobivad.

2. Positsiooniriski, valuutariski või kaubariski omavahendite nõuete arvutamiseks kasutatav mis tahes sisemudel peab vastama kõikidele järgmistele nõuetele:

a) mudel sisaldab riskitegurite kogumit, mis vastavad kõikide nende valuutade intressimääradele, milles krediidasutusel või investeerimisühingul on intressimääratundlikke bilansilisi või bilansiväliseid positsioone. Krediidasutus või investeerimisühing modelleerib intressikõverad, kasutades mõnda üldtunnustatud meetodit. Peamiste valuutade ja turgude oluliste intressimäärariskide positsioonide puhul jagatakse intressikõver vähemalt kuude lõpptähtaja vööndisse, et mõõta intressimäärade volatiilsuse muutusi intressikõveral. Mudel hõlmab ka eri intressikõverate muutuste mittetäielikust korrelatsioonist tulenevat riski;

▼ C2

- b) mudelis võetakse arvesse riskitegureid, mis on seotud kullaga või eri välisvaluutadega, milles krediidasutuse või investeerimisühingu positsioonid on nomineeritud. Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate puhul võetakse arvesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja tegelikke välisvaluutapositsioone. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja välisvaluutapositsiooni arvessevõtmisel tugineda kolmanda isiku aruannele, kui on piisavalt alust olla veendunud nende aruannete usaldusväärsuses. Kui krediidasutusel või investeerimisühingul ei ole teavet ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja välisvaluutapositsioonide kohta, tuleb see positsioon eraldada ja seda tuleb käsitleda vastavalt artikli 353 lõikele 3;
- c) mudelis kasutatakse eraldi riskitegurit vähemalt iga aktsiaturu puhul, kus krediidasutusel või investeerimisühingul on märkimisväärsed positsioone;
- d) mudelis kasutatakse eraldi riskitegurit vähemalt iga kauba puhul, milles krediidasutusel või investeerimisühingul on märkimisväärsed positsioone. Mudel peab hõlmama ka riski, mis tuleneb sarnaste, kuid mitte identsete kaupade hinnaliikumiste ebatäiuslikust korrelatsioonist, ja lõpptähtaegade mittevastavusest tulenevat forvardhindade muutumise riski. Samuti võetakse mudelis arvesse turgude iseärasusi, eelkõige ülekandmise kuupäevi ja kauplejate võimalusi positsioonide sulgemiseks;
- e) vähelikviidsetest positsioonidest ja piiratud läbipaistvusega hindadest tulenevat riski tuleb krediidasutuse või investeerimisühingu sisemudeliga hinnata konservatiivselt ja realistlike turustsenaariumide raames. Lisaks vastab sisemudel minimaalsetele andmenõuetele. Asendajad peavad olema sobivalt konservatiivsed ja neid võib kasutada üksnes siis, kui olemasolevad andmed on ebapiisavad või ei kajasta positsiooni või portfelli tegelikku volatiilsust.
3. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad käesoleva peatüki kohaldamisel kasutatavas mis tahes sisemudelis kasutada empiirilisi korrelatsioone riskikategooriates ja riskikategooriate vahel ainult juhul, kui krediidasutuse või investeerimisühingu korrelatsioonide mõõtmise mudel on usaldusväärne ja seda rakendatakse terviklikult.

*Artikkel 368***Kvalitatiivsed nõuded**

1. Mis tahes sisemudel, mida kasutatakse käesoleva peatüki kohaldamisel, peab olema struktuurilt usaldusväärne ning seda tuleb rakendada terviklikult, eelkõige peavad olema täidetud kõik järgmised kvalitatiivsed nõuded:
- a) positsiooniriski, valuutariski või kaubariski omavahendite nõuete arvutamiseks kasutatav mis tahes sisemudel on krediidasutuste ja investeerimisühingute igapäevase riskijuhtimise protsessi lahutamatu osa ning selle alusel teavitatakse riskipositsioonidest kõrgemat juhtkonda;
- b) krediidasutustel ja investeerimisühingutel on kauplemisüksustest sõltumatu riskikontrolli üksus, kes annab aru otse kõrgemale juhtkonnale. Üksus vastutab kõigi käesoleva peatüki kohaldamisel kasutatavate sisemudelite väljatöötamise ja rakendamise eest. Üksus teostab kõigi käesoleva peatüki kohaldamisel kasutatavate sisemudelite alget ja jätkuvat valideerimist ning vastutab üldise riskijuhtimissüsteemi

▼ C2

eest. Üksus koostab ja analüüsib igapäevaseid aruandeid positsiooni- riski, valuutariski ja kaubariski omavahendite nõuete arvutamiseks kasutatud sisemudeli väljundite kohta ning asjakohaste meetmete kohta, mida tuleb võtta seoses kauplemislimiitidega;

- c) krediidasutuste ja investeerimisühingute juhtorgan ja kõrgem juhtkond osalevad aktiivselt riskikontrolli protsessis ning riskikontrolli üksuse koostatud päevaaruanded vaatab läbi selline juhtimistasand, kellel on piisavad volitused vähendada nii üksikute kauplejate võetud positsioone kui ka krediidasutuse või investeerimisühingu üldist riskipositsiooni;
- d) krediidasutustel ja investeerimisühingutel on piisav arv töötajaid, kes oskavad kasutada keerulisi sisemudeleid (sealhulgas käesoleva peatüki kohaldamisel kasutatavaid mudeleid) kauplemise, riskikontrolli, auditi ja *back office*'i valdkonnas;
- e) krediidasutused ja investeerimisühingud on kehtestanud protseduurid sisemudelite üldist toimimist käsitlevate organisatsioonisiseste dokumenteeritud tegevuspõhimõtete ja kontrollide järgimise jälgimiseks ja tagamiseks, sealhulgas käesoleva peatüki kohaldamisel kasutatavate mudelite puhul;
- f) käesoleva peatüki kohaldamisel kasutatava mis tahes sisemudeli puhul on võimalik tõendada, et selle mudeliga on riske mõõdetud piisava täpsusega;
- g) krediidasutused ja investeerimisühingud rakendavad tihti ranget stressitestimiskava, sealhulgas vastupidiseid stressiteste, mis hõlmab mis tahes sisemudelit, mida kasutatakse käesoleva peatüki kohaldamisel, ning nende stressiteste tulemused vaatab kõrgem juhtkond läbi ja neid kajastatakse kõrgema juhtkonna kehtestatud tegevuspõhimõtetes ja piirmäärades. Kõnealune protsess hõlmab eelkõige likviidsuse puudumist turgudel halvenenud turutingimustes, kontsentratsiooniriski, ühesuunalisi turgusid, konkreetsete sündmuste ja ootamatu makseviivitusega seotud riske, toodete mittelineaarsust, sügavalt rahast väljas positsioone, samuti positsioone, mille puhul esineb avamis- ja sulgemishindade oluline erinevus, ja muid riske, mis sisemudeliga võivad vajalikul määral hõlmamata jääda. Kasutatud šokistsenaariumid kajastavad portfelli iseärasusi ja aega, mis võiks kuluda riskide maandamisele ja juhtimisele rasketes turutingimustes;
- h) krediidasutused ja investeerimisühingud teostavad oma korrapärase siseauditeerimise protsessi osana oma sisemudelite sõltumatu läbivaatamise, sealhulgas nende mudelite puhul, mida kasutatakse käesoleva peatüki kohaldamisel.
2. Lõike 1 punktis h osutatud läbivaatamine hõlmab nii kauplemisüksuste kui ka sõltumatu riskikontrolliüksuse tegevust. Krediidasutused ja investeerimisühingud vaatavad vähemalt kord aastas läbi oma üldise riskijuhtimise protsessi. Läbivaatamisel arvestatakse järgmist:
- a) riskijuhtimissüsteemi ja -protsessi dokumenteerituse ning riskikontrolli üksuse korralduse asjakohasus;

▼ C2

- b) riski hindamistulemuste arvessevõtmine igapäevasel riskijuhtimisel ja juhtimisteabesüsteemi terviklikkus;
- c) protsess, mida krediidasutus või investeerimisühing rakendab *front-office* ja *back-office* töötajate poolt kasutatavate riskihinnastamismudelite ja hindamissüsteemide heakskiitmiseks;
- d) riskimõõtmise mudeliga hõlmatud riskide ulatus ja riskimõõtmise protsessis tehtavate oluliste muudatuste valideerimine;
- e) positsioone käsitlevate andmete täpsus ja täielikkus, volatiilsus- ja korrelatsioonieelduste täpsus ja asjakohasus ning hindamis- ja riskitundlikkusarvutuste täpsus;
- f) kontrolliprotsess, mida krediidasutus või investeerimisühing rakendab sisemudelites kasutatavate andmeallikate järjepidevuse, ajakohasuse ja usaldusväärsuse ning sõltumatuse hindamiseks,
- g) kontrolliprotsess, mida krediidasutus või investeerimisühing rakendab mudeli täpsuse hindamiseks tehtava järeltestimise hindamiseks.

3. Kuna tehnikad ja parimad tavad arenevad, kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud neid uusi tehnikaid ja tavasid iga sisemudeli puhul, mida kasutatakse käesoleva peatüki kohaldamisel.

*Artikkel 369***Sisemine valideerimine**

1. Krediidasutustel ja investeerimisühingutel peavad olema kasutusel protsessid, millega tagatakse, et kõik nende sisemudelid, mida kasutatakse käesoleva peatüki kohaldamisel, on nõuetekohaselt valideerinud sobiva kvalifikatsiooniga isikud, kes ei ole seotud sisemudelite väljatöötamisega, et tagada nende sisemudelite struktuuriline usaldusväärsus ja kõikide oluliste riskide nõuetekohane katmine. Valideerimine viiakse läbi kohe, kui sisemudel on välja töötatud ja alati, kui seda oluliselt muudetakse. Lisaks sellele teostatakse valideerimine korrapäraste ajavahemike järel, kuid eelkõige siis, kui turul on toimunud olulised struktuursete muutused või on muutunud portfelli koosseis, mis võib põhjustada selle, et sisemudel ei vasta enam eesmärgile. Sisemise valideerimise tehnikate ja parimate tavade arenemisel kaasajastavad krediidasutused ja investeerimisühingud oma tehnikaid ja järgivad parimaid tavasid. Sisemudeli valideerimine ei piirdu järeltestimisega, vaid hõlmab vahemalt ka järgmist:

- a) viiakse läbi testid, millest peab ilmnema, et kõik sisemudeli aluseks olevad eeldused on asjakohased ja ei põhjusta riskide ala- või ülehindamist;
- b) lisaks regulatiivsetele järeltestimise programmidele teostavad krediidasutused ja investeerimisühingud oma sisemisi mudeli valideerimise teste, sealhulgas järeltestimised, seoses oma portfellide riskide ja struktuuriga;

▼ **C2**

- c) hüpoteetiliste portfelli kasutamine, tagamaks, et sisemudeliga võib selgitada teatavaid võimalikke ilmnevaid struktuuritegureid, näiteks olulisi alusriske ja kontsentratsiooniriske.
2. Krediidasutused ja investeerimisühingud teostavad järeltestimisi portfelli väärtuse nii tegelike kui ka hüpoteetiliste muutuste suhtes.

3. jagu

Spetsiifilise riski modelleerimise erinõuded*Artikkel 370***Nõuded spetsiifilise riski modelleerimiseks**

Spetsiifilise riski omavahendite nõude arvutamiseks kasutatav sisemudel ning sisemudel korrelatsioonil põhineva kauplemise jaoks vastavad järgmistele täiendavatele nõuetele:

- a) selgitab portfellis varem toimunud hinnamuutusi;
- b) näitab kontsenteerumist portfelli mahu ja koosseisu muutuste puhul;
- c) töötab korralikult ka ebasoodsas keskkonnas;
- d) on valideeritud järeltestimise abil, mille eesmärk on hinnata spetsiifilise riski mõõtmise õigsust. Kui krediidasutus või investeerimisühing teeb sellist järeltestimist asjakohaste alamportfelli põhjal, tuleb need valida järjepideval viisil;
- e) hõlmab spetsiifilise vastaspoole alusriski ning on eelkõige tundlik oluliste idiosünkraatiliste erinevuste suhtes sarnaste, kuid mitte identsete positsioonide vahel;
- f) hõlmab sündmustega seotud riski.

*Artikkel 371***Väljaarvamised spetsiifilise riski mudelist**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad otsustada sisemudeli abil oma spetsiifilise riski omavahendite nõude arvutamisel välja jätta need positsioonid, mille puhul nad täidavad spetsiifilise riski omavahendite nõude vastavalt artikli 332 lõike 1 punktile e või artiklile 337, välja arvatud nende positsioonide puhul, mille suhtes kohaldatakse artiklis 377 sätestatud põhimõtteid.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad otsustada mitte hõlmata kaubeldavate võlainstrumentide makseviivituse ja reitingute muutumise riske sisemudelis, kui nad hõlmavad kõnealused riskid 4. jaos sätestatud nõuete kaudu.

▼ C2

4. jagu

Täiendava makseviivituse riski ja reitingute muutumise riski sisemudel*Artikkel 372***Nõue omada täiendavate riskide omavahendite nõude (IRC) sisemudelit**

Krediidiasutustel ja investeerimisühingutel, kes kasutavad kaubeldavate võlainstrumentide spetsiifilise riskiga seotud omavahendite nõuete arvutamiseks sisemudelit, peavad olema kehtestatud ka täiendava makseviivituse ja reitingute muutumise riski (IRC) sisemudel, et võtta arvesse oma kauplemisportfelli positsioonide makseviivituse ja reitingute muutumise riski, mis lisanduvad artikli 365 lõikes 1 sätestatud riskihinnangu väärtusega hõlmatud riskidele. Krediidiasutused ja investeerimisühingud tõendavad, et nende sisemudel vastab järgmistele nõuetele, võttes eelduseks, et riskitase on ühtlane ja seda vajaduse korral korrigeeritakse, nii et see kajastaks likviidsuse, kontsentreerumiste, riskimaandamise ja valikulisuse mõju:

- a) sisemudel hõlmab põhjendatud riskieristust ning täiendava makseviivituse ja reitingute muutumise riski täpset ja järjepidevat hindamist;
- b) sisemudelil põhinevad võimalike kahjude hinnangud on olulisel kohal krediidiasutuse või investeerimisühingu riskijuhtimises;
- c) sisemudelis kasutatavad turuandmed ning positsioone käsitlevad andmed on ajakohased ning läbivad asjakohase kvaliteedihindamise;
- d) artikli 367 lõikes 3, artiklis 368, artikli 369 lõikes 1 ning artikli 370 punktides b, c, e ja f esitatud nõuded on täidetud.

EBA annab välja suunised artiklites 373 kuni 376 sätestatud nõuete kohta.

*Artikkel 373***Täiendavate riskide omavahendite nõude sisemudeli ulatus**

Täiendavate riskide omavahendite nõude sisemudel hõlmab kõiki positsioone, mille suhtes kohaldatakse omavahendite nõuet seoses intressipositsiooni spetsiifilise riskiga, sealhulgas neid, mille suhtes kohaldatakse artikli 336 kohaselt spetsiifilise riski omavahendite nõuet 0 %, kuid ei hõlma väärtpaberistamise positsioone ja n-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise krediituletisinstrumente.

Krediidiasutus või investeerimisühing võib pädevate asutuste loal otsustada järjepidevalt hõlmata kõik börsil noteeritud aktsiate positsioonid ja noteeritud aktsiatel põhinevad tuletisinstrumentide positsioonid. Luba antakse, kui selline kaasamine on kooskõlas sellega, kuidas krediidiasutus või investeerimisühing siseselt mõõdab ja juhib riski.

▼ C2*Artikkel 374***Täiendavate riskide omavahendite nõude sisemudeli parameetrid**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kasutavad sisemudelit, et arvutada väärtus, millega mõõdetakse makseviivitusest ning sise- ja välisreitingute muutumisest tingitud kahjusid üheaastase ajavahemiku kohta usaldusvahemikuga 99,9 %. Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad seda arvu vähemalt iga nädal.
2. Korrelatsioonieelduste aluseks on objektiivsete andmete analüüs ülesehituslikult usaldusväärse raamistikus. Sisemudel kajastab asjakohaselt emitentide kontsentratsioone. Samuti kajastatakse kontsentratsioone, mis võivad stressiolukorra korral tekkida tooteklasside siseselt ja vahel.
3. Täiendavate riskide omavahendite nõude sisemudel kajastab makseviivituse juhtude ja reitingute muutumiste vaheliste korrelatsioonide mõju. Ühelt poolt makseviivituse juhtude ja reitingute muutumiste ning teiselt poolt muude riskitegurite vahelise diversifitseerimise mõju ei kajastata.
4. Sisemudeli aluseks on eeldus, et riskitase püsib ühtlasena üheaastase ajavahemiku jooksul; see tähendab, et kauplemiss portfelli üksikud positsioonid või positsioonide kogumid, millega seoses on likviidsusperioodi jooksul tulnud ette makseviivituse või reitingute muutumise juhtusid, tasakaalustatakse likviidsusperioodi lõpul, et saavutada esialgne riskitase. Alternatiivina võivad krediidiasutused ja investeerimisühingud järjepidevalt lähtuda eeldusest, et positsioon püsib sama ühe aasta vältel.
5. Likviidsusperioodid määratakse vastavalt sellele, kui pikk aeg on vajalik positsiooni müümiseks või kõigi oluliste asjakohaste hinnariskide maandamiseks halvenenud turutingimustes, võttes eriti arvesse positsiooni suurust. Likviidsusperioodid kajastavad tegelikke tavasid ja kogemusi nii süsteemsete kui ka idiosünkraatiliste stressiolukordade korral. Likviidsusperiood määratakse konservatiivsete eelduste põhjal ja see on piisavalt pikk, et müük või riskide maandamine ise ei mõjutaks oluliselt hinda, mille alusel müük või riskide maandamine toimub.
6. Positsioonile või positsioonide kogumile määratava asjakohase likviidsusperioodi kestus on vähemalt kolm kuud.
7. Positsioonile või positsioonide kogumile asjakohase likviidsusperioodi määramisel võetakse arvesse krediidiasutuse või investeerimisühingu sisemisi põhimõtteid, milles käsitletakse hinnangute korrigeerimist ja raskesti müüdvate positsioonide haldamist. Kui krediidiasutus või investeerimisühing määrab likviidsusperioodid üksikute positsioonide asemel positsioonide kogumitele, kajastavad positsioonide kogumite määratlemise kriteeriumid sisuliselt likviidsuse erinevusi. Kontsentreeritud positsioonide puhul on likviidsusperioodid pikemad, kajastades selliste positsioonide likvideerimiseks vajalikku pikemat aega. Väärtpaberistamishoidla likviidsusperiood kajastab vara ülesehitamiseks, müügiks ja väärtpaberistamiseks või oluliste riskitegurite maandamiseks vajalikku aega halvenenud turutingimuste korral.

▼ C2*Artikkel 375***Riskimaanduste arvessevõtmine täiendavate riskide omavahendite nõude sisemudelil**

1. Krediidiasutuse või investeerimisühingu poolt täiendavate makseviivituse riskide ja reitingute muutumise riskide hõlmamiseks kasutatavas sisemudelil võib arvesse võtta riskimaandusi. Positsioone võib tasaarvestada, kui pikad ja lühikesed positsioonid on seotud sama finantsinstrumendiga. Riskimaandamise või diversifitseerimise mõju, mis on seotud pikkade ja lühikeste positsioonidega sama võlgniku eri instrumentides või eri väärtpaberites ning pikkade ja lühikeste positsioonidega eri emitentides, võib üksnes arvesse võtta, modelleerides eraldi eri instrumentide pikad ja lühikesed brutopositsioonid. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kajastavad riskimaanduse lõpptähtaja ja likviidsusperioodi vahelisel ajal ilmneva võivate oluliste riskide mõju, samuti võimalikke olulisi alusriske riskimaandamise strateegiatel toodete, kapitali struktuuris nõudeõiguse järkude, sise- või välisreitingute, lõpptähtaegade, emissiooni kuupäevade ja instrumentide muude erinevuste lõikes. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kajastavad riskimaandust üksnes niivõrd, kuivõrd see on säilitatav ka siis, kui võlgnik on lähenemas krediidisündmusele või muule sündmusele.

2. Positsioonide puhul, mida maandatakse dünaamiliste riskimaandamisstrateegiate alusel, võib maanduse tasakaalustamist maandatud positsiooni likviidsusperioodi jooksul arvesse võtta tingimusel, et krediidiasutus või investeerimisühing:

- a) modelleerib riskimaanduse tasakaalustamise järjepidevalt kauplemisportfelli positsioonide vastava kogumi lõikes;
- b) tõendab, et tasakaalustamise tulemuste arvessevõtmine tagab parema riskide mõõtmise;
- c) tõendab, et riskimaandustena kasutatavate instrumentide turud on piisavalt likviidsed sellise tasakaalustamise arvessevõtmiseks ka stressiperioodidel. Dünaamiliste riskimaandamisstrateegiate rakendamisel järelejäädavad riskid peavad kajastuma omavahendite nõudes.

*Artikkel 376***Erinõuded täiendavate riskide omavahendite nõude sisemudeli puhul**

1. Täiendava makseviivituse riski ja reitingute muutumise riski hõlmamiseks kasutatav sisemudel kajastab mittelineaarset mõju, mida avaldavad optsioonid, struktureeritud krediituletisinstrumendid ja muud olulisel määral mittelineaarselt käituvad positsioonid seoses hinnamuutustega. Krediidiasutus või investeerimisühing võtab nõuetekohaselt arvesse ka mudeliriski, mis kaasneb selliste toodetega seotud hinnariskide hindamise ja prognoosimisega.

2. Sisemudel põhineb objektiivsetel ja ajakohastatud andmetel.

▼ **C2**

3. Osana oma käesoleva peatüki kohaldamisel kasutatavate sisemudelite sõltumatust läbivaatusest ja valideerimisest, muu hulgas ka riskimõõtmisüsteemi kohaldamiseks, teeb krediidasutus või investeerimisühing kõike järgmist:

- a) valideerib selle, et korrelatsioonide ja hinnamuutuste modelleerimise meetod on sobiv krediidasutuse või investeerimisühingu portfelli jaoks, arvestades ka krediidasutuse või investeerimisühingu süsteemsete riskitegurite valikut ja kaalu;
- b) viib läbi mitmesugused stressitestid, sealhulgas tundlikkusanalüüsi ja stsenaariumianalüüsi, et hinnata sisemudeli kvalitatiivset ja kvantitatiivset õigsust, eriti kontsentratsioonide käsitlemise suhtes. Sellised testid ei piirdu üksnes varem toimunud sündmuste valikuga;
- c) teostab asjakohase kvantitatiivse valideerimise, mis hõlmab asjaomaseid sisemisi modelleerimise võrdlusaluseid.

4. Sisemudel peab olema kooskõlas krediidasutuse või investeerimisühingu sisemise riskijuhtimismetoodikaga, mis on ette nähtud kauplemisriskide kindlakstegemiseks, mõõtmiseks ja juhtimiseks.

5. Krediidasutused ja investeerimisühingud dokumenteerivad oma sisemudelid nii, et nende korrelatsiooniga seotud ja muud modelleerimise eeldused on pädevatele asutustele läbipaistvad.

6. Krediidasutuse või investeerimisühingu sisemudel hindab vähelikviidsetest positsioonidest ja piiratud selgusega hindadest tulenevat riski konservatiivselt ja realistlike turustsenaariumide raames. Lisaks vastab sisemudel minimaalsetele andmenõuetele. Asendajad peavad olema sobivalt konservatiivsed ja neid võib kasutada üksnes siis, kui kättesaadavad andmed on ebapiisavad või ei kajasta positsiooni või portfelli tegelikku volatiilsust.

5. jagu

Sisemudel korrelatsioonil põhineva kauplemise jaoks*Artikkel 377***Nõuded korrelatsioonil põhineva kauplemise sisemudelile**

1. Pädevad asutused annavad neile krediidasutustele ja investeerimisühingutele, kellel on lubatud kasutada võlainstrumentide spetsiifilise riski sisemudelit ning kes vastavad käesoleva artikli lõigetes 2 kuni 6, artikli 367 lõigetes 1 ja 3, artiklis 368, artikli 369 lõikes 1 ja artikli 370 punktides a, b, c, e ja f sätestatud nõuetele, loa kasutada artikli 338 kohase omavahendite nõude asemel korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli jaoks omavahendite nõude arvutamisel sisemudelit.

▼ C2

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kasutavad kõnealust sise-mudelit, et arvutada arv, milles võetakse nõuetekohaselt arvesse kõik hinnariskid üheaastase ajavahemiku kohta 99,9 % usaldusvahemikuga, võttes eelduseks, et riskitase on ühtlane ja seda korrigeeritakse vastavalt vajadusele nii, et see kajastaks likviidsuse, kontsentreerumiste, riskimaandamise ja valikulisuse mõju. Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad seda arvu vähemalt iga nädal.

3. Lõikes 1 osutatud mudelis peab asjakohaselt arvesse võtma järgmiseid riske:

a) mitmest makseviivitusest tingitud kumulatiivne risk, sealhulgas makseviivituste eri järjestus, toodete puhul, kus risk on erineva nõudeõiguse järguga väärtpaperistamise seeriatele üle kantud;

b) krediidiriski marginaal, sealhulgas gamma ja rist-gamma mõjud;

c) eeldatavate korrelatsioonide volatiilsus, sealhulgas marginaalide ja korrelatsioonide vaheline ristmõju;

d) alusrisk, sealhulgas mõlemad järgmisest:

i) indeksi riskimarginaali ja indeksi üksikute komponentide riskimarginaalide vaheline erinevus;

ii) indeksi eeldatava korrelatsiooni ja eriotstarbeliste portfelli vaheline erinevus;

e) sissenõudmismäära volatiilsus, mis on seotud sissenõudmismäära kalduvusega mõjutada väärtpaperistamise seeriade hinda;

f) riskimaanduse kahanemise risk ja selliste riskimaanduste tasakaalustamise potentsiaalsed kulud sel määral, mil üldine riskinäitaja tugineb dünaamilisele riskide maandamisele;

g) mis tahes muu oluline hinnarisk korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli positsioonides.

4. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kasutavad lõikes 1 osutatud mudelis piisavaid turuandmeid, et tagada riskipositsioonide oluliste riskide täielik arvessevõtmine oma sisemises arvutusmeetodis vastavalt käesolevas artiklis sätestatud nõuetele. Krediidiasutused ja investeerimisühingud peavad olema suutelised järell testimise või muude asjakohaste meetmete abil pädevale asutusele tõendama, et nende mudel suudab nõuetekohaselt selgitada asjaomaste toodete varasemaid hinnamuutusi.

Krediidiasutustel ja investeerimisühingutel peavad olema kehtestatud asjakohased tegevuspõhimõtted ja protseduurid, et eristada positsioone, mille suhtes neil on käesoleva artikli kohaselt luba lisada need omavahendite nõudesse, muudest positsioonidest, mille suhtes neil selline luba puudub.

▼ C2

5. Portfelli suhtes, mis sisaldab kõiki lõikes 1 osutatud mudeliga hõlmatud positsioone, kohaldab krediidasutus või investeerimisühing korrapäraselt spetsiifilist, varem kindlaks määratud stressistsenaariumite kogumit. Selliste stressistsenaariumite abil analüüsitakse stressi mõju makseviivituse määraudele, sissenõudmise määraudele, krediidiriski marginaalidele, alusriskile, korrelatsioonidele ning muudele korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli asjakohastele riskiteguritele. Krediidasutus või investeerimisühing kohaldab stressistsenaariume vähemalt üks kord nädalas ja esitab pädevatele asutustele vähemalt üks kord kvartalis aruande tulemuste kohta, sealhulgas võrdluste kohta krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendite nõudega vastavalt käesolevale artiklile. Pädevatele asutustele teatatakse õigeaegselt kõikidest juhtudest, mil stressisti tulemused oluliselt ületavad korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli omavahendite nõuet. EBA annab välja suunised stressistsenaariumide kohaldamiseks korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli suhtes.

6. Krediidasutuse või investeerimisühingu sisemudel hindab väheliikviidsetest positsioonidest ja piiratud selgusega hindadest tulenevat riski konservatiivselt ja realistlike turustsenaariumide raames. Lisaks vastab sisemudel minimaalsetele andmenõuetele. Asendajad peavad olema sobivalt konservatiivsed ja neid võib kasutada üksnes siis, kui kättesaadavad andmed on ebapiisavad või ei kajasta positsiooni või portfelli tegelikku volatiilsust.

V JAOTIS

ARVELDUSRISKI OMAVAHENDITE NÕUDED

*Artikkel 378***Arveldus/ülekanderisk**

Tehingute puhul, milles arveldused võlainstrumentide, aktsiate, välisvaluutade ja kaupadega (välja arvatud repotehingud ning väärtpaberite või kaupade laenuks andmine ja võtmine) ei ole nende ettenähtud ülekandepäevaks veel lõpetatud, peab krediidasutus või investeerimisühing arvutama hinnavahe, mille raames võib ta saada kahju.

Hinnavahe arvutatakse asjaomase võlainstrumendi, aktsia, välisvaluuta või kauba kokkulepitud arveldushinna ja tema praeguse turuväärtuse vahena, mis võib põhjustada krediidasutusele kahju.

Krediidasutus või investeerimisühing korrutab kõnealuse hinnavahe järgneva tabeli 1 paremas veerus esitatud asjakohase teguriga, et arvutada krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendite nõue seoses arveldusriskiga.

Tabel 1

Arveldustähtajale järgnevate tööpäevade arv	(%)
5–15	8
16–30	50
31–45	75
46 või rohkem	100

▼ C2

Artikkel 379

Reguleerimata väärtpaberiülekanDED

1. Krediidiasutusel või investeerimisühingul peavad olema omavahendid tabeli 2 kohaselt, kui leiab aset järgmine:

- a) ta on maksnud väärtpaberite, välisvaluutade või kaupade eest enne nende kättesaamist või on kandnud üle väärtpaberid, välisvaluutad või kaubad enne, kui on nende eest tasu saanud;
- b) piirüleste tehingute puhul on maksmisest või ülekanemisest möödunud üks päev või rohkem.

Tabel 2

Reguleerimata väärtpaberiülekanDete kapitalikäsitlus

Veerg 1	Veerg 2	Veerg 3	Veerg 4
Tehingu liik	Esimese lepingulise makse või ülekanDE pooleni	Esimesest lepingulisest makse või ülekanDE poolst kuni neli päeva pärast teist lepingulist makse või ülekanDE poolst	Alates viiendast tööpäevast pärast teist lepingulist makse või ülekanDE poolt kuni tehingu lõppemiseni
Reguleeri-mata väärtpaberi-ülekanDE	Omavahendite nõue puudub	Käsitletakse nagu riskipositsiooni	Käsitletakse nagu riskipositsiooni, mis on kaalutud riskikaaluga 1250 %

2. Riskikaalu kohaldamisel reguleerimata väärtpaberiülekanDETest tulenevate riskipositsioonide suhtes, mida käsitletakse tabeli 2 veeru 3 kohaselt, võib krediidiasutus või investeerimisühing, kes kasutab III osa II jaotise 3. peatükis sätestatud sisereitingute meetodit, vastaspoole välisreitingu alusel määrata nende vastaspoole makseviivituse tõenäosuse, kelle suhtes tal ei ole muud kauplemisportfelli mittekuuluvat riskipositsiooni. Makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid kasutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad kohaldada artikli 161 lõikes 1 sätestatud makseviivitusest tingitud kahjumäära reguleerimata väärtpaberiülekanDETest tulenevate riskipositsioonide suhtes, mida käsitletakse tabeli 2 veeru 3 kohaselt, eeldusel et nad kohaldavad seda kõikide selliste riskipositsioonide suhtes. Alternatiivina võib III osa II jaotise 3. peatükis sätestatud sisereitingute meetodit kasutav krediidiasutus või investeerimisühing kohaldada III osa II jaotise 2. peatükis sätestatud standardmeetodi riskikaale tingimusel, et ta kohaldab neid kõigi selliste riskipositsioonide suhtes, või võib kohaldada kõigi selliste riskipositsioonide suhtes riskikaalu 100 %.

Kui reguleerimata väärtpaberiülekanDE tehingutest tulenevad positiivsed riskipositsioonid ei ole olulised, võivad krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldada nende riskipositsioonide suhtes riskikaalu 100 %, välja arvatud siis, kui lõike 1 tabeli 2 veeru 4 kohaselt on nõutud riskikaal 1250 %.

3. Alternatiivina reguleerimata väärtpaberiülekanDETest tulenevate riskipositsioonide suhtes lõike 1 tabeli 2 veeru 4 kohase riskikaalu 1250 % kohaldamisele võivad krediidiasutused ja investeerimisühingud esimese taseme põhiomavahendite kirjetest maha arvata üle kantud väärtuse pluss nende nõuete praeguse positiivse väärtuse vastavalt artikli 36 lõike 1 punktile k.

▼ C2*Artikkel 380***Vabastamine**

Kogu arveldus- või kliiringsüsteemi või kesksel vastaspoolt hõlmava vea puhul võivad pädevad asutused vabastada krediidasutuse või investeerimisühingu artiklites 378 ja 379 sätestatud viisil arvatud omavahendite nõuete täitmisest, kuni viga on parandatud. Sel juhul ei peeta tehingu arveldamata jätmist vastaspoole poolt krediidiriski kindlaks määramisel makseviivituseks.

VI JAOTIS

KREDIIDIVÄÄRTUSE KORRIGEERIMISE RISKI OMAVAHENDITE NÕUDED*Artikkel 381***Krediidiväärtuse korrigeerimise määratlus**

Käesoleva jaotise ja II jaotise 6. peatüki kohaldamisel tähendab „krediidiväärtuse korrigeerimine” vastaspoolega sõlmitud tehingute portfelli parima ostu- ja müügihinna keskmise väärtuse korrigeerimist. Kõnealune korrigeerimine kajastab vastaspoole krediidiriski praegust turuväärtust krediidasutuse või investeerimisühingu jaoks, kuid ei kajasta krediidasutuse või investeerimisühingu krediidiriski praegust turuväärtust vastaspoole jaoks.

*Artikkel 382***Reguleerimisala**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõude seoses kogu oma äritegevusega kooskõlas käesoleva jaotise sätetega kõigi börsiväliste tuletisinstrumentide kohta, mis ei ole krediidituletisinstrumentid, mida aktsepteeritakse riskiga kaalutud varade vähendamiseks krediidiriski puhul.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud võtavad lõikes 1 nõutud omavahendite arvutamisel arvesse väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguid, kui pädev asutus leiab, et neist tehingutest tulenevad krediidasutuse või investeerimisühingu krediidiväärtuse korrigeerimise riskipositsioonid on olulised.

3. Tehingud nõuetele vastava keskse vastaspoolega ning kliendi tehingud kliiriva liikmega jäetakse juhul, kui kliiriv liige on vahendaja kliendi ja nõuetele vastava keskse vastaspoole vahel ning kui nendest tehingutest tuleneb nõuetele vastavale kesksele vastaspoolele kliiriva liikme kauplemisriski positsioon, krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõudest välja.

4. Krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõudest jäetakse välja järgmised tehingud:

▼ C2

- a) tehingud finantssektoriväliste vastaspooltega, nagu on määratletud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 lõikes 9, või kolmandas riigis asutatud finantssektoriväliste vastaspooltega, kui need tehingud ei ületa kõnealuse määruse artikli 10 lõigetes 3 ja 4 sätestatud kliirimiskünnist;
- b) määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 3 sätestatud konsolideerimisgrupi sisetehingud, välja arvatud juhul, kui liikmesriik võtab vastu pangandusgrupi struktuursest eraldamist nõudvad siseriiklikud õigusnormid, millisel juhul võivad pädevad asutused nõuda omavahendite nõude kohaldamist struktuurselt eraldatud krediidasutuste ja investeerimisühingute vaheliste konsolideerimisgrupi sisetehingute suhtes;
- c) tehingud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 lõikes 10 osutatud vastaspooltega, mille suhtes kohaldatakse kõnealuse määruse artikli 89 lõikes 1 sätestatud üleminekusätteid, kuni neid üleminekusätteid enam ei kohaldata;
- d) tehingud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 1 lõikes 4 ning artikli 1 lõikes 5 osutatud vastaspooltega ning tehingud nende vastaspooltega, mille puhul on käesoleva määruse artikli 114 lõikes 4 ja artikli 115 lõikes 2 sätestatud nende vastu olevate nõuete riskikaal 0 %.

Need käesoleva lõike punktis c osutatud tehingud, mis on sõlmitud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 89 lõikes 1 sätestatud üleminekupeerioidi jooksul, jäetakse krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõudest välja kogu asjaomaseks tehinguks sõlmitud lepingu kehtivuse ajal.

Seoses punktiga a, kui krediidasutusele või investeerimisühingule ei kohaldata enam väljajätmist, kuna ta ületas vastava künnise või kuna vastavat künnist muudeti, kohaldatakse kehtivatele lepingutele kuni nende lõpptähtajani väljajätmist edasi.

5. EBA teostab kontrolli 1. jaanuariks 2015 ja pärast seda iga kahe aasta järel, pidades silmas regulatiivseid arenguid rahvusvahelisel tasandil, sealhulgas võimalikke kalibreerimise ja künnistega seonduvaid meetodeid krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete kohaldamiseks kolmanda riigi finantssektoriväliste vastaspoolte suhtes.

EBA töötab koostöös ESMAga välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada menetlusi väljaspool liitu asutatud finantssektoriväliste vastaspooltega tehtavate tehingute väljajätmiseks krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõudest.

EBA esitab nende regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu kuue kuu jooksul pärast esimeses lõigus osutatud kontrolli kuupäeva.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu teises lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

▼ C2

Artikkel 383

Täiustatud meetod

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kellel on luba kasutada artikli 363 lõike 1 punkti d kohaselt võlainstrumentide spetsiifilise riski puhul sisemudelit, peavad kõigi tehingute puhul, mille jaoks neil on luba kasutada sisemudeli meetodit seotud vastaspoolte krediidiriski positsiooni riskipositsiooni väärtuse kindlaksmääramiseks vastavalt artiklile 283, määrama krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded modelleerides vastaspoolte krediidiriski marginaalide muudatuste mõju nende tehingute kõigi poolte krediiväärtuse korrigeerimistele, võttes arvesse krediiväärtuse korrigeerimise riskide maandamist, mida aktsepteeritakse vastavalt artiklile 386.

Krediidiasutus või investeerimisühing kasutab oma sisemudelit kaubeldavate võlainstrumentide positsioonidega seotud spetsiifilise riski omavahendite nõuete kindlaksmääramiseks ning kohaldab 99 %-st usaldusvahemikku ja kümnepäevast hoidmisaega. Sisemudelit kasutatakse selliselt, et see simuleerib muutusi vastaspoolte krediidiriski marginaalides, kuid ei modelleeri krediiväärtuse riski tundlikkust muude turutegurite muutuste suhtes, sealhulgas tuletisinstrumenti aluseks oleva vara, kauba, valuuta või intressimäära väärtuse muutuste suhtes.

Krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded iga vastaspoolte puhul arvutatakse vastavalt järgmisele valemile:

$$CVA = LGD_{MKT} \cdot \sum_{i=1}^T \max \left\{ 0, \exp \left(-\frac{s_{i-1} \cdot t_{i-1}}{LGD_{MKT}} \right) - \exp \left(-\frac{s_i \cdot t_i}{LGD_{MKT}} \right) \right\} \cdot \frac{EE_{i-1} \cdot D_{i-1} + EE_i \cdot D_i}{2}$$

kus

t_i = i-arvu järjekohaga ümberhindluse aeg, alustades alates $t_0=0$;

t_T = pikim lepingujärgne lõpptähtaeg vastaspoollega tasaarvestatavate tehingute kogumites;

s_i = vastaspoolte krediidiriski marginaal varade kehtivustähtajal t_i , mida kasutatakse vastaspoolte krediiväärtuse korrigeerimise arvutamiseks. Kui vastaspoolte krediidiriski vahetustehingu marginaal on kättesaadav, kasutab krediidiasutus või investeerimisühing seda marginaali. Kui selline krediidiriski vahetustehingu marginaal ei ole kättesaadav, kasutab krediidiasutus või investeerimisühing marginaali asendajat, mis on asjakohane, võttes arvesse vastaspoolte krediidireitingut, majandusharu ja piirkonda;

LGD_{MKT} = vastaspoolte makseviitusest tingitud kahjumäär, mis põhineb vastaspoolte turuinstrumenti marginaalil, kui vastaspoolte instrument on kättesaadav. Kui vastaspoolte instrument ei ole kättesaadav, põhineb see marginaali asendajal, mis on asjakohane, võttes arvesse vastaspoolte krediidireitingut, majandusharu ja piirkonda.

▼ C2

Summa esimene tegur kajastab ligikaudset turupõhist marginaaltõenäosust selle kohta, et makseviivitus ilmneb aegade t_{i-1} ja t_i vahel;

EE_i = vastaspoole suhtes olev oodatav riskipositsioon ümberhindluse ajal t_i , mille puhul on lisatud sellise vastaspoole erinevate tasaarvestatavate tehingute kogumite riskipositsioonid ning kus iga tasaarvestatavate tehingute kogumi pikim lõpptähtaeg määratakse tasaarvestatavate tehingute kogumi siseselt lepingujärgse pikima lõpptähtaja alusel; Krediidiasutus või investeerimisühing kohaldab võimendusega kauplemise suhtes lõikes 3 sätestatud käsitlust juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing kasutab võimendusega tehingute puhul artikli 285 lõike 1 punktides a või b osutatud oodatava positiivse riskipositsiooni (EPE) näitajaid;

D_i = makseviivituse riski vaba diskontotegur hetkel t_i , kus $D_0 = 1$.

2. Vastaspoole krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõude arvutamisel peab krediidasutus või investeerimisühing kõigi võlainstrumentide spetsiifilise riski sisemudeli sisendite puhul aluseks võtma järgmised valemid (selle, mis on asjakohane):

- (a) kui mudel põhineb täielikul ümberhinnastamisel, tuleb lõikes 1 esitatud valemit kasutada otseselt;
- b) kui mudel põhineb konkreetsete kehtivusaegade krediidiriski marginaalide tundlikkusel, võtab krediidasutus või investeerimisühing iga krediidiriski marginaali tundlikkuse (edaspidi „Regulatiivne CS01”) aluseks järgmise valemi:

$$\text{Regulatory CS01}_i = 0.0001 \cdot t_i \cdot \exp\left(-\frac{s_i \cdot t_i}{LGD_{MKT}}\right) \cdot \frac{EE_{i-1} \cdot D_{i-1} - EE_{i+1} \cdot D_{i+1}}{2}$$

Viimase ajarahma $i=T$ puhul on vastav valem järgmine:

$$\text{Regulatory CS01}_T = 0.0001 \cdot t_T \cdot \exp\left(-\frac{s_T \cdot t_T}{LGD_{MKT}}\right) \cdot \frac{EE_{T-1} \cdot D_{T-1} + EE_T \cdot D_T}{2}$$

- c) kui mudelis kasutatakse krediidiriski marginaali tundlikkusi krediidiriski marginaalide paralleelsete muutuste suhtes, kasutab krediidasutus või investeerimisühing järgmist valemit:

$$\text{Regulatory CS01} = 0.0001 \cdot \sum_{i=1}^T \left(t_i \cdot \exp\left(-\frac{s_i \cdot t_i}{LGD_{MKT}}\right) - t_{i-1} \cdot \exp\left(-\frac{s_{i-1} \cdot t_{i-1}}{LGD_{MKT}}\right) \right) \cdot \frac{EE_{i-1} \cdot D_{i-1} + EE_i \cdot D_i}{2}$$

▼ C2

d) kui mudelis kasutatakse teise järgu tundlikkusi krediidiriski marginaalide muutuste suhtes (marginaali γ), arvutatakse gammad lõikes 1 esitatud valemi alusel.

3. Krediidiasutus või investeerimisühing, kes kasutab artikli 285 lõike 1 punktides a või b osutatud oodatava positiivse riskipositsiooni näitajat tagatud börsiväliste tuletisinstrumentide puhul, peab krediidi-väärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõude kindlaksmääramisel vastavalt lõikele 1 tegema mõlemat järgmistest:

a) eeldama püsivat oodatava riskipositsiooni (EE) profiili;

b) võrdsustama oodatava riskipositsiooni tegeliku oodatava riskipositsiooniga, mis on arvatud vastavalt artikli 285 lõike 1 punktile b lõpptähtaja puhul, mis on võrdne järgmistest suuremaga:

i) pool tasaarvestatavate tehingute kogumis olevast pikimast lõpptähtajast;

ii) tasaarvestatavate tehingute kogumi kõigi tehingute tinglik kaalutud keskmine lõpptähtaeg.

4. Krediidiasutus või investeerimisühing, kellele on pädevad asutused vastavalt artiklile 283 andnud loa kasutada sisemudeli meetodit riskipositsiooni väärtuse arvutamisel enamiku oma majandustegevuse puhul, kuid kes kasutab väiksemate portfelliidide puhul II jaotise 6. peatüki 3., 4. või 5. jaos sätestatud meetodeid, ning kellel on luba kasutada tururiski sisemudelit võlainstrumentide spetsiifilise riski puhul vastavalt artikli 363 lõike 1 punktile d, võib pädevate asutuste loal arvutada muu kui sisemudeli meetodi alusel tasaarvestatavate tehingute kogumi jaoks omavahendite nõude krediidi-väärtuse korrigeerimise riski katmiseks vastavalt lõikele 1. Pädevad asutused annavad selle loa ainult juhul, kui krediidiasutus või investeerimisühing kasutab II jaotise 6. peatüki 3. 4. või 5. jaos sätestatud meetodeid piiratud arvu väiksemate portfelliidide puhul.

Eelmise lõigu kohaseks arvutamiseks ning kui sisemudeli meetodiga ei saa oodatava riskipositsiooni profiili, peab krediidiasutus või investeerimisühing tegema mõlemat järgmistest:

a) eeldama püsivat oodatava riskipositsiooni (EE) profiili;

b) võrdsustama oodatava riskipositsiooni riskipositsiooni väärtusega, mis on arvatud II jaotise 6. peatüki 3., 4. või 5. jaos sätestatud meetodite alusel, või sisemudeli meetodi alusel tähtaja puhul, mis on võrdne järgmistest suuremaga:

i) pool tasaarvestatavate tehingute kogumis olevast pikimast lõpptähtajast;

ii) tasaarvestatavate tehingute kogumi kõigi tehingute tinglik kaalutud keskmine lõpptähtaeg.

▼ C2

5. Krediidiasutused ja investeerimisühingud määravad krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõude kindlaks vastavalt artikli 364 lõikele 1 ning artiklitele 365 ja 367 tavaolukorra ja stressiolukorra VaR riskiväärtuse summana, mis arvutatakse järgmisel viisil:

- a) tavaolukorra VaR riskiväärtuse puhul kasutatakse artikli 292 lõike 2 esimeses lõigus sätestatud oodatavale riskipositsioonile kalibreeritud praeguseid parameetreid;
- b) stressiolukorra VaR riskiväärtuse puhul kasutatakse vastaspoole tulevase oodatava riskipositsiooni profiile, kohaldades artikli 292 lõike 2 teises lõigus sätestatud stressiolukorra kalibreerimist. Stressiperiood krediidiriski marginaali parameetrite puhul on kõige tõsisem üheaastane stressiperiood, mis sisaldub riskipositsiooni parameetrite puhul kasutatavas kolmeaastas stressiperioodis;

▼ C3

c) nendes arvutustes kasutatakse kordajat kolm kooskõlas artikli 364 lõikega 1 VaR riskiväärtusel ja stressiolukorra VaR riskiväärtusel põhineva omavahendite nõude arvutamisel. EBA kontrollib järjepidevuse huvides järelevalveasutuste kõiki otsuseid kohaldada krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõude VaR riskiväärtuse ja stressiolukorra VaR riskiväärtuse sisendite puhul kolmest suuremat korrutustegurit. Kolmest suuremat korrutustegurit kohaldavad pädevad asutused esitavad EBA-le kirjaliku põhjenduse;

▼ C2

d) arvutused tehakse vähemalt igakuiselt ning kasutatav oodatav riskipositsioon arvutatakse sama sagedusega. Kui arvutused tehakse väiksema sagedusega kui igapäevaselt, kasutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud artikli 364 lõike 1 punkti a alapunktis ii ja punkti b alapunktis ii osutatud arvutuste tegemisel kolmekuulist keskmist.

▼ C3

6. Vastaspoole vastu olevate nõuete puhul, mille kohta krediidiasutuse või investeerimisühingu võlainstrumentide spetsiifilise riski heakskiidetud sisemudel ei anna marginaali asendajat, mis oleks vastaspoole krediidireitingu, majandusharu ja piirkonna kriteeriumeid arvesse võttes asjakohane, kasutab krediidiasutus või investeerimisühing krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamiseks artiklis 384 sätestatud meetodit.

7. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, millelega üksikasjalikult täpsustatakse järgmine:

- a) kuidas tuleb kindlaks määrata marginaali asendaja, kasutades krediidiasutuse või investeerimisühingu võlainstrumentide spetsiifilise riski heakskiidetud sisemudelit, eesmärgiga määrata kindlaks lõikes 1 osutatud s_i ja LGD_{MKT} ;

▼ C2

b) nende portfelli arv ja suurus, mis vastavad lõikes 4 osutatud piiratud arvu väiksemate portfelli kriteeriumile.

▼ **C2**

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 1. jaanuariks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

*Artikkel 384***Standardmeetod**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes ei arvuta oma vastaspoolte krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõudeid artikli 383 alusel, arvutavad portfelli omavahendite nõuded iga vastaspoolte krediidiväärtuse korrigeerimise riski katmiseks järgmise valemi alusel, võttes arvesse krediidiväärtuse korrigeerimise riskimaandamisi, mis on aktsepteeritud vastavalt artiklile 386:

$$K = 2.33 \cdot \sqrt{h} \cdot \sqrt{\left(\sum_i 0.5 \cdot w_i \cdot \left(M_i \cdot EAD_i^{total} - M_i^{hedge} B_i \right) - \sum_{ind} w_{ind} \cdot M_{ind} \cdot B_{ind} \right)^2 + \sum_i 0.75 \cdot w_i^2 \cdot \left(M_i \cdot EAD_i^{total} - M_i^{hedge} B_i \right)^2}$$

kus

h = üheaastane riskiperiood (aastates); h = 1;

w_i = vastaspoolte „i” suhtes kohaldatav kaal.

Vastaspooltele „i” määratakse üks kuuest tabelis 1 esitatud kaalust w_i, võttes aluseks krediidikvaliteeti hindava määratud asutuse antud välise krediidikvaliteedi hinnangu. Vastaspoolte puhul, mille kohta krediidikvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediidikvaliteedi hinnang ei ole kättesaadav:

- a) krediidiasutus või investeerimisühing, kes kasutab II jaotise 3. peatüki esitatud meetodit, määrab vastaspoolte sisereitingule ühe välise krediidikvaliteedi hinnangu;
- b) krediidiasutus või investeerimisühing, kes kasutab II jaotise 2. peatükis esitatud meetodit, määrab sellisele vastaspooltele w_i=1,0 %. Kui aga krediidiasutus või investeerimisühing kasutab vastaspoolte krediidiriski positsioonide riski kaalumiseks artiklit 128, määrab ta sellele vastaspooltele w_i=3,0 %;

EAD_i^{total} = kogu vastaspoolte krediidiriski riskipositsiooni väärtus vastaspoolte „i” puhul (summeerituna tema tasaarvestatavate tehingute kogumites), mis sisaldab II jaotise 6. peatüki 3.–6. jaos sätestatud meetodite kohast tagatise mõju, kui see on kohaldatav vastaspoolte krediidiriski omavahendite nõuete arvutamise suhtes kõnealuse vastaspoolte puhul. Krediidiasutus või investeerimisühing, kes kasutab üht II jaotise 6. peatüki 3. ja 4. jaos sätestatud meetodit, võib kasutada EAD_i^{total} väärtusena täielikult korrigeeritud riskipositsiooni väärtust kooskõlas artikli 223 lõikega 5.

▼ C2

Krediidasutuse või investeerimisühingu puhul, kes ei kasuta II jaotise 6. peatüki 6. jaos sätestatud meetodit, hinnatakse riskipositsioon alla, kohaldades järgmist tegurit:

$$\frac{1 - e^{-0.05 \cdot M_i}}{0.05 \cdot M_i}$$

B_i = ostetud ühe alusvaraga krediidiriski vahetustehingu riskimaanduse tinglik väärtus (summeeritult, kui on rohkem kui üks positsioon), mis viitab vastaspoolele „i” ja mida kasutatakse krediidiväärtuse korrigeerimise riski maandamiseks.

See tinglik väärtus hinnatakse alla, kohaldades järgmist tegurit:

$$\frac{1 - e^{-0.05 \cdot M_i^{hedge}}}{0.05 \cdot M_i^{hedge}}$$

B_{ind} = sellise ostetud krediidiriski kaitse ühe või mitme indeksi põhise krediidiriski vahetustehingu kogu tinglik väärtus, mida kasutatakse krediidiväärtuse korrigeerimise riski maandamiseks.

See tinglik väärtus hinnatakse alla, kohaldades järgmist tegurit:

$$\frac{1 - e^{-0.05 \cdot M_{ind}}}{0.05 \cdot M_{ind}}$$

W_{ind} = indeksi riskimaanduste suhtes kohaldatav kaal.

Krediidasutus või investeerimisühing määrab väärtuse W_{ind} kindlaks, arvutades indeksi üksikute komponentide suhtes kohaldatavate w_i väärtuste kaalutud keskmise;

M_i = tehingu tegelik lõpptähtaeg vastaspoolega i.

Krediidasutuse või investeerimisühingu puhul, kes kasutab II jaotise 6. peatüki 6. jaos sätestatud meetodit, arvutatakse M_i vastavalt artikli 162 lõike 2 punktile g. Sel eesmärgil ei seata M_i piirväärtuseks siiski viis aastat, vaid pikim tehingute kogumis olev lepingujärgne järelejäänud tähtaeg.

Krediidasutuse või investeerimisühingu puhul, kes ei kasuta II jaotise 6. peatüki 6. jaos sätestatud meetodit, on M_i artikli 162 lõike 2 punktis b osutatud keskmine tinglik kaalutud lõpptähtaeg. Sel eesmärgil ei seata M_i piirväärtuseks siiski viis aastat, vaid pikim tehingute kogumis olev lepingujärgne järelejäänud tähtaeg.

M_i^{hedge} = tingliku B_i -ga riskimaandusinstrumenti tähtaeg (mitme positsiooni puhul summeeritakse M_i^{hedge} B_i kogused);

▼ **C2**

M_{ind} = indeksi riskimaanduse tähtaeg.

Rohkem kui ühe indeksi riskimaanduse positsiooni puhul on M_{ind} tinglik kaalutud lõpptähtaeg.

2. Kui vastaspool on hõlmatud indeksis, millel põhineb vastaspoole krediidiriski maandamiseks kasutatud krediidiriski vahetustehing, võib krediidasutus või investeerimisühing lahutada kõnealuse vastaspoolega seotud tingliku summa vastavalt selle aluseks oleva üksuse kaalule indeksi krediidiriski vahetustehingu tinglikust summast ning käsitleda seda üksiku vastaspoole ühe alusvaraga riskimaandusena (B_i), mille tähtaeg põhineb indeksi tähtajal.

Tabel 1

Krediidikvaliteedi aste	Kaal w_i
1	0,7 %
2	0,8 %
3	1,0 %
4	2,0 %
5	3,0 %
6	10,0 %

Artikkel 385

Alternatiiv krediidiväärtuse korrigeerimise meetodite kasutamisele omavahendite nõuete arvutamisel

Alternatiivina artiklis 384 käsitletud meetodile võivad artiklis 275 sätestatud esmase riskipositsiooni meetodit kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud artiklis 382 osutatud instrumentide puhul ning pädeva asutuse eelneval nõusolekul krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõude arvutamise asemel korrutada riskiga kaalutud varad vastaspoole krediidiriski puhul, mille nad on saanud kõnealuste riskipositsioonide korral, korrutusteguriga 10.

Artikkel 386

Aktsepteeritud riskimaandus

1. Riskimaandus on „aktsepteeritud riskimaandus” artiklite 383 ja 384 kohase krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamise eesmärgil ainult siis, kui riskimaandust kasutatakse krediidiväärtuse korrigeerimise riski maandamiseks ja seda juhitakse selliselt ning see on üks järgmistest:

- a) ühe alusvaraga krediidiriski vahetustehing või muu samaväärne riskimaandamise instrument, mis otseselt viitab vastaspoolele;
- b) indeksipõhine krediidiriski vahetustehing, tingimusel et üksiku vastaspoole riskimarginaali ja indeksi krediidiriski vahetustehingute riskimaanduste riskimarginaalide vaheline erinevus on pädevaid asutusi rahuldaval viisil kajastatud VaR riskiväärtuses ja stressiolukorra VaR riskiväärtuses.

▼ **C2**

Punktis b esitatud nõuet, et VaR riskiväärtuses ja stressiolukorra VaR riskiväärtuses kajastatakse mis tahes üksiku vastaspoole riskimarginaali ja indeksipõhiste krediidiriski vahetustehingute riskimaanduste riskimarginaalide vaheline erinevus, kohaldatakse ka juhul, kui vastaspoole riskimarginaali puhul kasutatakse asendajat.

Krediidasutused ja investeerimisühingud peavad kõigi vastaspoolte puhul, mille jaoks kasutatakse asendajat, kasutama mõistlikku alusae-grida selliste sarnaste alusvarade esinduslikust rühmast, mille puhul on riskimarginaal kättesaadav.

Kui mis tahes üksiku vastaspoole riskimarginaali ja indeksipõhise krediidiriski vahetustehingu riskimaanduste riskimarginaali vaheline erinevus ei ole kajastatud pädevaid asutusi rahuldaval viisil, kajastab krediidasutus või investeerimisühing VaR riskiväärtuses ja stressiolukorra VaR riskiväärtuses ainult 50 % indeksi riskimaanduse tinglikust väärtusest.

Ühe alusvaraga krediidiriski vahetustehingu riskipositsiooni ülemaandus artiklis 383 sätestatud meetodi kohaselt ei ole lubatud.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud ei kajasta krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamisel muud liiki vastaspoole riskimaandusi. Eelkõige ei ole krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamise eesmärgil aktsepteeritud riskimaandused sellised krediidiriski vahetustehingud, mille puhul risk on erineva nõudeõiguse järguga väärtpaperistamise seeriatele üle kantud, või n-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise krediidiriski vahetustehingud ja krediidiriski vahetustehingut sisaldavad võlakirjad.

3. Aktsepteeritud riskimaanduseid, mis on arvesse võetud krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamisel, ei võeta arvesse IV jaotises sätestatud spetsiifilise riski omavahendite nõuete arvutamisel ega käsitleta krediidiriski maandamisena muul juhul, kui sama tehinguportfelli vastaspoole krediidiriski puhul.

IV OSA

RISKIDE KONTSENTREERUMINE*Artikkel 387***Sisu**

Krediidasutused ja investeerimisühingud jälgivad ja kontrollivad oma riskide kontsentreerumisi vastavalt käesolevale osale.

*Artikkel 388***Reguleerimisalasse mitte kuuluvad tegevused**

Käesolevat osa ei kohaldata investeerimisühingute suhtes, kes vastavad artikli 95 lõikes 1 või artikli 96 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele.

Seda osa ei kohaldata sellise konsolideerimisgrupi konsolideeritud olukorra suhtes, kuhu kuuluvad üksnes artikli 95 lõikes 1 või artikli 96 lõikes 1 osutatud investeerimisühingud ja abiettevõtjad ning kuhu ei kuulu krediidasutusi.

▼ C2*Artikkel 389***Mõiste**

Käesoleva osa kohaldamisel kasutatakse järgmist määratlust.

Käesolevas osas tähendab „riskipositsioonid” III osa II jaotise 2. peatükis osutatud mis tahes vara või bilansivälist kirjet ilma riskikaalude või -astmete kohaldamiseta.

*Artikkel 390***Riskipositsiooni väärtuse arvutamine**

1. II lisas osutatud kirjetest tulenevate riskipositsioonide arvutamisel kasutatakse ühte III osa II jaotise 6. peatükis sätestatud meetoditest.

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kellel on vastavalt artiklile 283 luba kasutada sisemudeli meetodit, võivad kasutada sisemudeli meetodit riskipositsiooni väärtuse arvutamiseks repotehingute, väärtpaperite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingute, võimenduslaenu tehingute ning pika arveldustähtajaga tehingute puhul.

3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes arvutavad oma kauplemissportfelliga seotud tegevuse omavahendite nõuded vastavalt III osa IV jaotise 2. peatüki artiklile 299 ja III osa V jaotisele ning vajaduse korral III osa IV jaotise 5. peatükile, arvutavad kauplemissportfelli tulenevad üksik klientidega seotud riskipositsioonid, liites kokku järgmised punktid:

- a) krediidiasutuse või investeerimisühingu positiivne pika positsiooni ülejääk lühikese positsiooni suhtes kõigis kõnealuse kliendi emiteeritud finantsinstrumentides, kusjuures iga konkreetse instrumendi netopositsioon arvutatakse vastavalt III osa IV jaotise 2. peatükis kehtestatud meetoditele;
- b) neto riskipositsioon võlainstrumentide või omakapitaliinstrumentide emissiooni tagamise puhul;
- c) riskipositsioonid, mis tulenevad artiklite 299 ja 378 kuni 380 kohastest kõnealuse kliendiga sõlmitud tehingutest, kokkulepetest ja lepingutest; sellised riskipositsioonid arvutatakse vastavalt kõnealustes artiklites kehtestatud riskipositsioonide väärtuste arvutamise korrale.

Punkti b kohaldamisel arvutatakse neto riskipositsioon, lahutades need väärtpaperite emissiooni tagamisega seotud positsioonid, mida kolmandad isikud on formaalsete kokkulepete põhjal märkinud või mille tagamises nad on osalenud ja mida on vähendatud artiklis 345 sätestatud tegurite kohaselt.

Punkti b kohaldamisel kehtestavad krediidiasutused ja investeerimisühingud jälgimis- ja kontrollüsteemid väärtpaperite emissiooni tagamisega seotud riskipositsioonide jaoks esialgse kohustuse võtmise ja järgneva tööpäeva vahelisel ajal, arvestades kõnealustel turgudel võetud riskide olemust.

Punkti c kohaldamisel jäetakse artikli 299 viitest välja III osa II jaotise 3. peatükk.

▼ C2

4. Üksikklientide või omavahel seotud klientide rühmade üldiste riskipositsioonide arvutamiseks liidetakse kokku kauplemisportfellist tulenevad ja kauplemisportfelli mittekuuluvad riskipositsioonid.

5. Omavahel seotud klientide rühmade riskipositsioonide arvutamiseks liidetakse kokku rühma kuuluvate üksikklientide riskipositsioonid.

6. Riskipositsioonide hulka ei kuulu:

a) välisvaluuta tehingute puhul riskipositsioonid, mis tekivad tavaliste arvelduste korral kahe tööpäeva jooksul pärast makse sooritamist;

b) väärtpaberite ostu- või müügitehingute puhul riskipositsioonid, mis tekivad tavaliste arvelduste korral viie tööpäeva jooksul pärast makse sooritamist või väärtpaberite ülekandmist, olenevalt sellest, kumb toiming leiab aset varem;

c) maksevahenduse, sealhulgas makseteenuste osutamise, mis tahes valuutas kliiringu ja arvelduse ning korrespondentpanganduse, või finantsinstrumentide kliiring-, arveldus- ja depooteenuste korral klientidele hiline raha laekumine ning muud klientide tegevusest tulenevad riskipositsioonid, mis ei kesta järgmisest tööpäevast kauem;

d) maksevahenduse, sealhulgas makseteenuste osutamise, kliiringu ja arvelduse mis tahes valuutas ja korrespondentpanganduse korral päevasisesed riskipositsioonid kõnealuseid teenuseid osutavatele krediidasutustele ja investeerimisühingutele;

e) riskipositsioonid, mis on omavahenditest artiklite 36, 56 ja 66 kohaselt maha arvatud.

7. Kliendi või omavahel seotud klientide rühma suhtes oleva koguriskipositsiooni kindlaksmääramiseks seoses klientidega, kellega seoses krediidasutusel või investeerimisühingul on riskipositsioone tulenevalt tehingutest, millele on osutatud artikli 112 punktides m ja o, või tulenevalt muudest tehingutest, kui esineb riskipositsioon alusvara suhtes, hindab krediidasutus või investeerimisühing selle alusvara riskipositsioone, võttes arvesse tehingu struktuuri majanduslikku sisu ning tehingu enda struktuurist tulenevaid riske, et teha kindlaks, kas see kujutab endast täiendavat riskipositsiooni.

8. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks:

a) tingimused ja meetodika, mida kasutatakse selleks, et määrata kindlaks koguriskipositsioon kliendi või omavahel seotud klientide rühma suhtes seoses lõikes 7 osutatud riskipositsioonide liikidega;

b) tingimused, mille kohaselt lõikes 7 osutatud tehingu struktuur ei kujuta endast täiendavat riskipositsiooni.

▼ C2

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 1. jaanuariks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

▼ M8

9. Lõike 5 kohaldamiseks töötab EBA välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada, kuidas määrata kindlaks riskipositsioonid, mis tulenevad II lisas loetletud lepingutest ja krediituletisinstrumendi lepingutest, mis ei ole sõlmitud otse selle kliendiga, kuid mille alusvaraks oleva võla- või omakapitali instrumendi on emiteerinud asjaomane klient, et hõlmata need kliendi riskipositsiooni.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. märtsiks 2020.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

▼ C2*Artikkel 391***Krediidiasutuse ja investeerimisühingu määratlus riskide kontsentreerumise eesmärgil**

Riskipositsioonide väärtuse arvutamiseks käesoleva osa kohaselt tähendavad „krediidiasutused ja investeerimisühingud” ka kõiki era- või avalik-õiguslikke ettevõtjaid koos nende filiaalidega, kes juhul, kui nad oleksid asutatud liidus, vastaksid mõiste „krediidiasutus” või mõiste „investeerimisühing” määratlusele, ning kes on saanud tegevusloa kolmandas riigis ja kohaldavad usaldatavusnõuete täitmise järelevalve ja regulatiivseid nõudeid, mis on vähemalt samaväärsed liidus kohaldatavate nõuetega.

▼ M8

Esimese lõigu kohaldamisel võib komisjon rakendusaktidega ja vastavalt artikli 464 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele võtta vastu otsused selle kohta, kas kolmanda riigi kohaldatavad usaldatavusnõuete täitmise järelevalve ja regulatiivsed nõuded on vähemalt samaväärsed liidus kohaldatavate nõuetega.

▼ C2*Artikkel 392***Riskide kontsentreerumise määratlus**

Ühe kliendi või omavahel seotud klientide rühma suhtes võetud riskipositsiooni, mis võrdub 10 %-ga või ületab 10 % krediidiasutuse või investeerimisühingu aktsepteeritud kapitalist, käsitletakse riskide kontsentreerumisena.

*Artikkel 393***Suutlikkus riskide kontsentreerumist kindlaks teha ja juhtida**

Krediidiasutustel ja investeerimisühingutel peavad olema usaldusväärsed haldus- ja raamatupidamisprotseduurid ning piisavad sisekontrollimehhanismid, et teha kindlaks, juhtida, jälgida, aru anda ja pidada arvestust kõigi riskide kontsentreerumiste ja nende hilisema muutumise üle vastavalt käesolevale määrusele.

▼ **C2***Artikkel 394***Aruandlusnõuded**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud esitavad pädevatele asutustele aruande, milles nad toovad ära iga riskide kontsentreerumise kohta, sealhulgas nende riskide kontsentreerumiste kohta, millele laieneb artikli 395 lõike 1 kohane vabastus, järgmise teabe:

- a) klient või omavahel seotud klientide rühm, kelle suhtes on krediidiasutusel või investeerimisühingul riskide kontsentreerumine;
- b) riskipositsiooni väärtus enne vajaduse korral krediidiriski maandamise mõju arvessevõtmist;
- c) otsese või kaudse krediidiriski kaitse liik, kui sellist krediidiriski kaitset kasutati;
- d) artikli 395 lõike 1 kohaldamisel arvatud riskipositsiooni väärtus pärast krediidiriski maandamise mõju arvessevõtmist.

Kui krediidiasutuse või investeerimisühingu suhtes kohaldatakse III osa II jaotise 3. peatükki, teatab ta pädevatele asutustele oma 20 suurimat riskide kontsentreerumist konsolideeritud alusel, välja arvatud need, millele laieneb artikli 395 lõike 1 kohane vabastus.

2. Lõikes 1 osutatud teabe edastamisele lisaks esitavad krediidiasutused ja investeerimisühingud pädevatele asutustele järgmise teabe, mille nad esitavad konsolideeritud alusel oma 10 suurima riskide kontsentreerumise kohta, mis neil on krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes, ja ka konsolideeritud alusel oma 10 suurima riskide kontsentreerumise kohta, mis neil on reguleerimata finantssektori ettevõtjate suhtes, sealhulgas riskide kontsentreerumiste kohta, mis on vabastatud artikli 395 lõike 1 kohaldamisest:

- a) klient või omavahel seotud klientide rühm, kelle suhtes on krediidiasutusel või investeerimisühingul riskide kontsentreerumine;
- b) riskipositsiooni väärtus enne vajaduse korral krediidiriski maandamise mõju arvessevõtmist;
- c) otsese või kaudse krediidiriski kaitse liik, kui sellist krediidiriski kaitset kasutati;
- d) artikli 395 lõike 1 kohaldamisel arvatud riskipositsiooni väärtus pärast krediidiriski maandamise mõju arvessevõtmist;
- e) riskipositsiooni oodatud äravool väljendatuna summas, mille lõpp-tähtaeg on igakuistes tähtajaklassides kuni üks aasta, kvartaalsetes tähtajaklassides kuni kolm aastat ja sealt edasi aastastes tähtajaklassides.

3. Aruanne esitatakse vähemalt kaks korda aastas.

▼ **M8**

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada kriteeriumid lõikes 2 osutatud varipanganduse üksuste tuvastamiseks.

Kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõude väljatöötamisel võtab EBA arvesse varipangandusega seotud rahvusvahelist arengut ja rahvusvaheliselt kokku lepitud standardeid ning võtab arvesse seda, kas:

- a) seos üksiku üksuse või üksuste rühmaga võib tekitada riske krediidiasutuse või investeerimisühingu maksevõime- või likviidsuspositsioonile;

▼ M8

b) üksused, mille suhtes kehtivad maksevõime- või likviidsusnõuded, mis sarnanevad käesoleva määruse ja direktiiviga 2013/36/EL kehtestatud nõuetega, tuleks varipanganduse üksusi käsitlevast lõikes 2 osutatud aruandekohustusest täielikult või osaliselt välja jätta.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. juuniks 2020.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

▼ C2*Artikkel 395***Riskide kontsentreerumise piirmäärad**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud ei võta pärast artiklite 399 kuni 403 kohast krediidiriskide maandamise mõju arvessevõtmist sellist riskipositsiooni ühe kliendi või omavahel seotud klientide rühma suhtes, mis on suurem kui 25 % krediidiasutuse või investeerimisühingu aktsepteeritud kapitalist. Kui kõnealune klient on krediidiasutus või investeerimisühing või kui omavahel seotud klientide rühma kuulub üks või mitu krediidiasutust või investeerimisühingut, ei või riskipositsiooni väärtus olla rohkem kui 25 % krediidiasutuse või investeerimisühingu aktsepteeritud kapitalist või 150 miljonit eurot (olenevalt sellest, kumb väärtus on suurem), eeldusel et kõigi nende omavahel seotud klientide riskipositsioonide summa, kes ei ole krediidiasutused ega investeerimisühingud, ei ületa pärast artiklite 399 kuni 403 kohast riskide maandamise mõju arvessevõtmist 25 % krediidiasutuse või investeerimisühingu aktsepteeritud kapitalist.

Kui 150 miljoni euro suurune summa ületab 25 % krediidiasutuse või investeerimisühingu aktsepteeritud kapitalist, ei või riskipositsiooni väärtus pärast artiklite 399 kuni 403 kohast krediidiriski maandamise mõju arvessevõtmist ületada krediidiasutuse või investeerimisühingu aktsepteeritud kapitaliga võrreldes mõistlikku piirmäära. Krediidiasutus või investeerimisühing määrab kõnealuse piirmäära kindlaks kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artiklis 81 osutatud põhimõtete ja protseduuridega, et juhtida ja kontrollida kontsentratsiooniriski. Kõnealune piirmäär ei tohi olla rohkem kui 100 % krediidiasutuse või investeerimisühingu aktsepteeritud kapitalist.

Pädevad asutused võivad kehtestada 150 miljonist eurost madalama piirmäära ning teavitavad sellest EBAt ja komisjoni.

2. Kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 ning võttes arvesse krediidiriski maandamise mõju vastavalt artiklitele 399 kuni 403, samuti varipanganduse ja riskide kontsentreerumiste valdkonnas toimuvate arengute tulemusi liidu ja rahvusvahelisel tasandil, annab EBA 31. detsembriks 2014 välja suunised, et seada sellistele riskipositsioonidele asjakohased kogupiirmäärad või rangemad individuaalsed piirmäärad riskipositsioonidele selliste varipanganduse üksuste suhtes, kelle pangandustegevus jääb väljapoole reguleeritud raamistikku.

Neid suuniseid välja töötades kaalub EBA, kas täiendavate piirmäärade kehtestamisel oleks oluline kahjulik mõju liidus asutatud krediidiasutuste või investeerimisühingute riskiprofiilile, reaalmajandusele krediidi andmisele või finantsturgude stabiilsusele ja nõuetekohasele toimimisele.

Komisjon hindab 31. detsembriks 2015 väljaspool reguleeritud raamistikku tegutsevate varipanganduse üksuste suhtes olevatele riskipositsioonidele piirmäärade kehtestamise asjakohasust ja mõju, võttes arvesse varipanganduse ja riskide kontsentreerumiste valdkonnas toimuvaid

▼ C2

arenguid liidu ja rahvusvahelisel tasandil ning krediidiriski maandamist vastavalt artiklitele 399 kuni 403. Komisjon esitab aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning asjakohasel juhul lisab aruandele seadusandliku ettepaneku väljaspool reguleeritud raamistikku tegutsevate varipanganduse üksuste suhtes võetavatele riskipositsioonidele piirmäärade kehtestamise kohta.

3. Kui artiklist 396 ei tulene teisiti, järgivad krediidasutused ja investeerimisühingud alati lõikes 1 sätestatud piirmäära.

4. Varade suhtes, milleks on kolmandate riikide tunnustatud investeerimisühingutega seotud nõuded ja muud riskipositsioonid, võib kohaldada lõikes 1 sätestatud käsitlust.

5. Käesolevas artiklis sätestatud piirmäärasid võib krediidasutuste või investeerimisühingu kauplemisportfelli riskipositsioonide puhul ületada juhul, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) kauplemisportfelli mittekuuluv riskipositsioon kliendi või omavahel seotud klientide rühma suhtes ei ületa direktiivi lõikes 1 sätestatud piirmäära, kui see piirmäär on arvutatud aktsepteeritud kapitali suhtes, nii et piirmäärade ületamine tuleneb täielikult kauplemisportfelli arvelt;
- b) krediidasutus või investeerimisühing täidab lõikes 1 sätestatud piirmäära ületava osa kohta täiendavat omavahendite nõuet, mis on arvutatud artiklite 397 ja 398 kohaselt;
- c) kui piirmäärade ületamisest on möödunud 10 päeva või vähem, ei tohi kauplemisportfelli kuuluv riskipositsioon kliendi või omavahel seotud klientide rühma suhtes ületada 500 % krediidasutuse või investeerimisühingu aktsepteeritud kapitalist;
- d) kõik piirmäärade ületamised, mis on kestnud kauem kui 10 päeva, ei tohi kokku ületada 600 % krediidasutuse või investeerimisühingu aktsepteeritud kapitalist.

Iga kord, kui piirmäära on ületatud, teatab krediidasutus või investeerimisühing pädevatele asutustele viivitamata ületamise summa ning asjaomase kliendi nime ning omavahel seotud klientide rühma nime, kui see on asjakohane.

6. Käesolevas lõikes tähendavad struktuurimeetmed liikmesriigi poolt vastu võetud ja selle liikmesriigi asjaomaste pädevate asutuste poolt rakendatavaid meetmeid, millega nõutakse, et asjaomases liikmesriigis tegevusloa saanud krediidasutused vähendaksid oma riskipositsioone erinevate juriidiliste isikute suhtes olenevalt nende tegevusest, sõltumata sellest, kus see tegevus asub, eesmärgiga kaitsta hoiustajaid ja säilitada finantsstabiilsus, ning mis kehtivad enne sellise õigusakti jõustumist, millega kõnealused meetmed selgesõnaliselt ühtlustatakse.

Olenemata käesoleva artikli lõikest 1 ja artikli 400 lõike 1 punktist f võivad pädevad asutused juhul, kui liikmesriigid võtavad vastu pangandusgrupis struktuursete meetmete vastuvõtmist nõudvad siseriiklikud õigusnormid, nõuda, et pangandusgruppi kuuluvad krediidasutused ja investeerimisühingud, kelle hoitavad hoiused on tagatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 1994. aasta direktiivi 94/19/EÜ (hoiuste tagamise skeemide kohta)⁽¹⁾ kohase hoiuste tagamise skeemiga või kolmandas riigis samaväärse hoiuste tagamise skeemiga, kohaldaksid riskide kontsentreerumise piirmäära, mis oleks alla 25 %, kuid mitte väiksem kui 15 % 28. juunist 2013 kuni 30. juunini 2015 ning mitte alla 10 % alates 1. juulist 2015 allkonsolideeritud alusel,

⁽¹⁾ EÜT L 135, 31.5.1994, lk 5.

▼ C2

kooskõlas artikli 11 lõikega 5 grupisestele riskipositsioonidele, kui need riskipositsioonid koosnevad riskipositsioonidest sellise üksuse suhtes, kes ei kuulu struktuursete meetmete osas samasse alagruppi.

Käesoleva lõike kohaldamisel täidetakse järgmisi tingimusi:

- a) kõiki struktuursete meetmete osas samasse alagruppi kuuluvaid üksusi käsitatakse ühe kliendi või omavahel seotud klientide rühmana;
- b) pädevad asutused kohaldavad esimeses lõigus osutatud riskipositsioonide suhtes ühtset piirmäära.

Nimetatud meetodi kohaldamine ei tohi mõjutada järelevalve tõhusat teostamist konsolideeritud alusel ja sellega ei või kaasnedes ebaproportsionaalsed ebasoodsad mõjud muude liikmesriikide või kogu liidu finantssüsteemile tervikuna või selle osadele, samuti ei tohi see põhjustada ega luua takistust siseturu toimimisele.

7. Enne riskide kontsentreerumisega seonduvalt lõikes 6 osutatud konkreetsete struktuursete meetmete vastuvõtmist teavitavad pädevad asutused nõukogu, komisjoni, asjaomaseid pädevaid asutusi ja EBA-t vähemalt kaks kuud enne struktuurimeetmete vastuvõtmise otsuse avaldamist ning esitavad vastavad kvalitatiivsed või kvantitatiivsed tõendavad andmed kõige järgmise kohta:

- a) tegevuse ulatus, mille suhtes struktuurseid meetmeid kohaldatakse;
- b) selgitus selle kohta, miks selliseid kavandatavaid meetmeid peetakse hoiustajate kaitsmiseks sobivaks, tõhusaks ja proportsionaalseks;
- c) hinnang meetmete poolt siseturule avaldatavate tõenäoliste positiivsete või negatiivsete mõjude kohta liikmesriigile kättesaadava teabe põhjal.

8. Komisjonile, kes tegutseb artikli 464 lõikes 2 osutatud korras, antakse õigus võtta vastu rakendusakt lõikes 7 osutatud kavandatavate riiklike meetmete heakskiitmiseks või tagasilükkamiseks.

Ühe kuu jooksul alates lõikes 7 osutatud teate saamisest esitab EBA nõukogule, komisjonile ja asjaomasele liikmesriigile oma arvamuse lõikes 7 osutatud elementide kohta. Ka asjaomased pädevad asutused võivad lõikes 7 osutatud elementide kohta nõukogule, komisjonile ja asjaomasele liikmesriigile oma arvamuse esitada.

Võttes võimalikult suurel määral arvesse teises lõigus mainitud arvamusi ning kui on olemas kindlad ja tugevad tõendid meetmete negatiivse mõju kohta siseturule, mis ületab finantsstabiilsusega seotud kasu, lükkab komisjon kahe kuu jooksul alates teate kätte saamisest kavandatavad riiklikud meetmed tagasi. Muudel juhtudel kiidab komisjon kavandatavad riiklikud meetmed heaks esialgu kaheaastaseks ajavahe-
mikuks ning vajaduse korral võib meetmeid muuta.

Komisjon lükkab kavandatavad riiklikud meetmed tagasi üksnes siis, kui ta leiab, et neil meetmetel on ebaproportsionaalsed ebasoodsad mõjud muude liikmesriikide või kogu liidu finantssüsteemile tervikuna või selle osadele, põhjustades või luues seega takistusi siseturu toimimisele või kapitali vabale liikumisele vastavalt ELi toimimise lepingu sätetele.

▼ C2

Komisjon võtab oma hinnangus arvesse EBA arvamust ja lõike 7 kohaselt esitatud tõendeid.

Enne meetmete kehtivusaja lõppemist võivad pädevad asutused teha ettepaneku uute meetmete võtmiseks, et pikendada kohaldamisperioodi iga kord veel kahe aasta võrra. Sellisel juhul teavitavad nad sellest komisjoni, nõukogu, asjaomaseid pädevaid asutusi ja EBA-d. Uued meetmed kiidetakse heaks eespool käesolevas artiklis sätestatud protsessi kohaselt. Käesolevat artiklit ei mõjuta artikli 458 kohaldamist.

*Artikkel 396***Riskide kontsentreerumisega seotud nõuete järgimine**

1. Kui tekkinud riskipositsioonid ületavad erandjuhul artikli 395 lõikes 1 sätestatud piirmäära, teatab krediidasutus või investeerimisühing riskipositsiooni väärtusest viivitamata pädevatele asutustele, kes võivad juhul, kui asjaolud seda võimaldavad, määrata tähtaja, mille jooksul peavad krediidasutused või investeerimisühingud viima riskipositsioonid vastavusse nimetatud ülempiiriga.

Kui kohaldatakse artikli 395 lõikes 1 osutatud 150 miljoni euro suurust summat, võivad pädevad asutused igal üksikjuhul eraldi lubada ületada 100 % ülempiiri, võrreldes krediidasutuse või investeerimisühingu aktsepteeritud kapitaliga.

2. Kui krediidasutus või investeerimisühing ei pea artikli 7 lõike 1 kohaselt individuaalselt või allkonsolideeritud alusel käesoleva jaoga kehtestatud kohustusi täitma või artiklit 9 kohaldatakse liikmesriigis emattevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes, tuleb võtta meetmed tagamaks riski rahuldav jaotumine konsolideerimisgrupi piires.

▼ M8

3. Lõike 1 kohaldamisel annab EBA kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, milles täpsustatakse, kuidas pädevad asutused võivad määrata kindlaks:

- a) käesoleva artikli lõikes 1 osutatud erandlikud asjaolud;
- b) aja, mida peetakse asjakohaseks, et piirmäära järgimine taastada;
- c) meetmed, mida tuleb võtta, et tagada krediidasutuse või investeerimisühingu õigeaegne piirmäära järgimise taastamine.

▼ C2*Artikkel 397***Täiendava omavahendite nõude arvutamine seoses riskide kontsentreerumisega kauplemisportfellis**

1. Artikli 395 lõike 5 punktis b osutatud piirmäärade ületamise arvutamiseks valitakse kõnealuse kliendi või omavahel seotud klientide rühmaga seotud tehingute kogu riskipositsiooni hulgast välja need komponendid, mille spetsiifilise riski nõuded on vastavalt III osa IV jaotise 2. peatükile ja/või artiklile 299 ja III osa V jaotisele kõrgeimad ning mille summa võrdub artikli 395 lõike 5 punktis a osutatud piirmäärade ületamise suurusega.

2. Kui piirmäärade ületamine ei ole kestnud kauem kui kümme päeva, on täiendav omavahendite nõue nende komponentide puhul 200 % lõikes 1 osutatud nõuetest.

▼ **C2**

3. Pärast kümne päeva möödumist piirmäärade ületamisest määratakse piirmäära ületanud komponendid, mis on välja valitud lõike 1 kohaselt, tabeli 1 vastavatele ridadele esimeses veerus III osa IV jaotise 2. peatüki ja/või artikli 299 ja III osa V jaotise spetsiifilise riski nõuete tõusvas järjekorras. Täiendav omavahendite nõue võrdub III osa IV jaotise 2. peatükis esitatud spetsiifilise riski nõuete ja/või artiklis 299 ja III osa V jaotises neile komponentidele esitatud nõuete summaga, korrutatuna tabeli 1 teise veeru vastava teguriga.

Tabel 1

Veerg 1: Piirmäärade ületamine (protsendina aktsepteeritud kapitalist)	Veerg 2: Tegurid
Kuni 40 %	200 %
40 % – 60 %	300 %
60 % – 80 %	400 %
80 % – 100 %	500 %
100 % – 250 %	600 %
Üle 250 %	900 %

Artikkel 398

Protseduurid, millega vältida täiendava omavahendite nõude eiramist krediidiasutuste ja investeerimisühingute poolt

Krediidiasutused ja investeerimisühingud ei tohi teadlikult jätta täitmata artikli 397 kohaseid täiendavaid omavahendite nõudeid, mida neil tuleks muida täita riskipositsioonide puhul, mis ületavad kauem kui kümne päeva jooksul artikli 395 lõikes 1 sätestatud piirmäära, kandes need riskipositsioonid ajutiselt üle konsolideerimisgruppi kuuluvasse või mittekuuluvasse teise äriühingusse ja/või sooritades muid kunstlikke tehinguid riskipositsiooni sulgemiseks kümne päeva jooksul ja uue riskipositsiooni tekitamiseks.

Krediidiasutustel ja investeerimisühingutel peavad olema süsteemid, mis tagavad, et igast esimeses lõigus osutatud mõjuga tehingust teatatakse kohe pädevatele asutustele.

Artikkel 399

Krediidiriski maandamise aktsepteeritud tehnikad

1. Artiklite 400 kuni 403 kohaldamisel hõlmab „garantii” mõiste ka III osa II jaotise 4. peatüki kohaselt tunnustatud krediidituletisinstrumente, välja arvatud krediidiriski vahetustehingut sisaldavad võlakirjad.

2. Kui käesoleva artikli lõikest 3 ei tulene teisiti, võib juhul, kui otsese või kaudse krediidiriski kaitse arvessevõtmine on artiklite 400 kuni 403 kohaselt lubatud, olla selle tingimuseks III osa II jaotise 4. peatükis ette nähtud aktsepteeritavuse nõuete ja muude nõuete täitmine.

3. Kui krediidiasutus või investeerimisühing rakendab artikli 401 lõiget 2, tuleb otsese krediidiriski kaitse arvessevõtmiseks täita III osa II jaotise 3. peatükis sätestatud asjakohased tingimused. Käesoleva osa kohaldamisel ei võta krediidiasutus või investeerimisühing arvesse artikli 199 lõigetes 5 kuni 7 osutatud tagatise, välja arvatud juhul, kui see on artikli 402 kohaselt lubatud.

▼ C2

4. Krediidiasutused ja investeerimisühingud analüüsivad niivõrd kui võimalik riskipositsioonide ulatust tagatise andjate, kaudse krediidiriski kaitse andjate ja artikli 390 lõike 7 kohaselt alusvara suhtes, et avastada võimalik kontsentreerumine, ning vajaduse korral võtavad meetmeid ja teavitavad olulistest tuvastatud asjaoludest oma pädevat asutust.

*Artikkel 400***Vabastused**

1. Järgmised riskipositsioonid on vabastatud artikli 395 lõike 1 kohaldamisest:
- a) varakirjed, milleks on nõuded keskvalitsuste, keskpankade või avaliku sektori asutuste vastu, millele määratakse tagamata kujul III osa II jaotise 2. peatüki kohaselt riskikaal 0 %;
 - b) varakirjed, milleks on nõuded rahvusvaheliste organisatsioonide või mitmepoolsete arengupankade vastu, millele määratakse tagamata kujul III osa II jaotise 2. peatüki kohaselt riskikaal 0 %;
 - c) varakirjed, milleks on nõuded, millel on keskvalitsuste, keskpankade, rahvusvaheliste organisatsioonide, mitmepoolsete arengupankade või avaliku sektori asutuste vahetu garantiid, kui garantiid andva üksuse vastu olevatele tagamata nõuetele määratakse III osa II jaotise 2. peatüki kohaselt riskikaal 0 %;
 - d) muud keskvalitsuste, keskpankade, rahvusvaheliste organisatsioonide, mitmepoolsete arengupankade või avaliku sektori asutustega seotud või nende poolt tagatud riskipositsioonid, kui vastavale üksusele vastu olevatele tagamata nõuetele määratakse III osa II jaotise 2. peatüki kohaselt riskikaal 0 %;
 - e) varakirjed, milleks on nõuded liikmesriikide piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu, kui nendele nõuetele määratakse III osa II jaotise 2. peatüki kohaselt riskikaal 0 %, ning muud sellised piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsustega seotud või nende poolt tagatud riskipositsioonid, millele määratakse III osa II jaotise 2. peatüki kohaselt riskikaal 0 %;
 - f) artikli 113 lõigetes 6 või 7 osutatud vastaspooltega seotud riskipositsioonid, kui neile määratakse III osa, II jaotise 2. peatüki kohaselt riskikaal 0 %. Riskipositsioone, mis ei vasta nendele kriteeriumidele, käsitatakse, olenemata sellest, kas need on vabastatud artikli 395 lõike 1 kohaldamisest või mitte, nõuetena kolmandate isikute vastu;
 - g) varakirjed ja muud riskipositsioonid, mis on tagatud rahaliste hoiustega, mis on paigutatud laenu andvasse krediidiasutusse või investeerimisühingusse või sellisesse krediidiasutusse või investeerimisühingusse, mis on laenu andva krediidiasutuse või investeerimisühingu emaettevõtja või tütarettevõtja;
 - h) varakirjed ja muud riskipositsioonid, mis on tagatud hoiusesertifikaatidega, mille on välja andnud laenu andev krediidiasutus või investeerimisühing või selline krediidiasutus või investeerimisühing, mis on laenu andva krediidiasutuse või investeerimisühingu emaettevõtja või tütarettevõtja, ja mis on hoiustatud ühes osutatud krediidiasutusest või investeerimisühingutest;

▼ C2

- i) riskipositsioonid, mis tulenevad kasutamata krediidilimiitidest, mis I lisas on liigitatud madala riskiga bilansivälisteks kirjeteks, ja eeldusel et kliendiga või omavahel seotud klientide rühmaga on sõlmitud kokkulepe, mille kohaselt võib krediidilimiiti kasutada vaid juhul, kui on kindlaks tehtud, et see ei põhjusta artikli 395 lõike 1 alusel kohaldatava piirmäära ületamist;
- j) keskse vastaspoolega seotud kauplemisriski positsioonid ning tagatistfondi osamaksed kesksetele vastaspooltele;
- k) direktiivi 94/19/EÜ kohaste hoiuste tagamise skeemide riskipositsioonid, mis tulenevad nende skeemide rahastamisest, kui skeemi liikmeks olevatel krediidasutustel või investeerimisühingutel on õiguslik või lepinguline kohustus rahastada skeemi.

Krediidasutuse või investeerimisühingu emiteeritud krediidiriski vahetustehingut sisaldava võlakirja alusel saadud sularaha ning vastaspoole laene krediidasutusele või investeerimisühingule ja hoiuseid krediidasutuses või investeerimisühingus, mille suhtes kohaldatakse III osa II jaotise 4. peatükile vastavat bilansilise tasaarvestuse kokkulepet, loetakse punkti g alla kuuluvaks.

2. Pädevad asutused võivad täielikult või osaliselt anda vabastuse järgmistele riskipositsioonidele:

- a) pandikirjad, mis vastavad artikli 129 lõigete 1, 3 ja 6 kohastele tingimustele;
- b) varakirjed, milleks on nõuded liikmesriikide piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu, kui nendele nõuetele määratakse III osa II jaotise 2. peatüki kohaselt riskikaal 20 %, ning muud sellised piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsustega seotud või nende poolt tagatud riskipositsioonid, millele määratakse III osa II jaotise 2. peatüki kohaselt riskikaal 20 %;
- c) riskipositsioonid, sealhulgas osalused, mis krediidasutusel või investeerimisühingul on tekkinud seoses oma emaettevõtja, selle emaettevõtja teiste tütarettevõtjate või krediidasutuse või investeerimisühingu oma tütarettevõtjatega, tingimusel et need ettevõtjad kuuluvad koos krediidasutusega või investeerimisühinguga konsolideeritud järelevalve alla vastavalt käesolevale määrusele, direktiivile 2002/87/EÜ või vastavalt kolmandas riigis kehtivatele samaväärsetele eeskirjadele; riskipositsioone, mis ei vasta nendele kriteeriumidele, käsitatakse, olenemata sellest, kas need on vabastatud artikli 395 lõike 1 kohaldamisest või mitte, nõuetena kolmanda isiku vastu;
- d) varakirjed, milleks on nõuded piirkondlike või kesksete krediidasutuste vastu, kellega krediidasutus vastavalt õigusaktidele või põhikirjale on ühendatud ühisesse võrku ja kes vastutavad nende sätete kohaselt võrgusiseste tasaarveldustoimingute tegemise eest, ning nende suhtes olevad muud riskipositsioonid, sealhulgas osalused neis;

▼ C2

- e) varakirjed, milleks on sellised nõuded ja muud riskipositsioonid krediidasutuste vastu, mis on tekkinud krediidasutustel, kellest üks ei tegutse konkurentsi tingimustes, ja annab või tagab õigusaktidest tulenevate programmide või oma põhikirja alusel kasutuspiiranguga laene valitsuse teatava järelevalve all, et edendada teatavaid majandussektoreid, eeldusel et vastavad riskipositsioonid tulenevad kõnealustest laenudest, mis edastatakse laenu saajatele krediidasutuste kaudu, või nende laenude garantiidest;
- f) varakirjed, milleks on nõuded ja muud riskipositsioonid krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu tingimisel, et kõnealuste riskipositsioonide puhul ei ole tegemist nende krediidasutuste ja investeerimisühingute omavahenditega, need ei kesta järgmisest tööpäevast kauem ja need ei ole nomineeritud peamises kauplemisvaluutas;
- g) varakirjed, milleks on nõuded keskpankade vastu nendes keskpankades hoitava kohustusliku miinimumreservi kujul, mis on nomineeritud nende keskpankade omavääringus;
- h) varakirjed, milleks on nõuded keskvalitsuse vastu kohustusliku likviidsuse piirmäära täitmiseks riigi võlakirjades hoitavate vahenditena, mis on nomineeritud ja rahastatud selle omavääringus eeldusel, et krediidikvaliteeti hindav määratud asutus on keskvalitsusele krediidireitinguks andnud investeerimisjärgu krediidireitingu, kusjuures pädeval asutusel on diskretsiooniõigus;
- i) 50 % I lisas osutatud mõõduka riskiga bilansivälistest dokumentaal-maksetest ja mõõduka riskiga bilansivälistest kasutamata krediidili-miitidest ning pädevate asutuste nõusolekul 80 % õigusaktide alusel antud muudest garantiidest peale laenugarantiide, mida annavad oma liikmetele krediidasutuse staatust omavad vastastikused garantiis-keemid;
- j) seadusega nõutud garantiid, mida kasutatakse, kui hüpoteekvõlakir-jade emiteerimisega rahastatav hüpoteeklaen makstakse laenuvõtjale välja enne hüpoteegi lõplikku registreerimist kinnistusraamatus, tingimisel et garantiid ei kasutata riski vähendamiseks riskiga kaalutud vara arvutamisel;
- k) varakirjed, milleks on nõuded ja muud riskipositsioonid tunnustatud börside vastu.

3. Pädevad asutused võivad kasutada lõikes 2 sätestatud vabastust üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) riskipositsiooni, vastaspoole või krediidasutuse või investeerimisühingu ja vastaspoole vahelise suhte eripära elimineerib või vähendab riskipositsiooni; ning
- b) mis tahes järelejäänud kontsentratsiooniriski saab maandada muude samavõrra tõhusate vahenditega, nagu direktiivi 2013/36/EL artiklis 81 sätestatud kokkulepped, protseduurid ja mehhanismid.

▼ C2

Pädevad asutused teavitavad EBAd sellest, kas nad kavatsevad kasutada mõnda lõikes 2 ettenähtud erandit kooskõlas käesoleva lõigu punktidega a ja b, ning konsulteerivad EBAGA selle valiku suhtes.

*Artikkel 401***Krediidiriski maandamise tehnikate kasutamise mõju arvutamine**

1. Artikli 395 lõike 1 kohaldamisel võib krediidasutus või investeerimisühing riskipositsioonide väärtuse arvutamiseks kasutada täielikult korrigeeritud riskipositsiooni väärtust, mida arvutatakse vastavalt III osa II jaotise 4. peatükile, võttes arvesse krediidiriski maandamist, volatiilsusega korrigeerimist ja lõpptähtaegade mittevastavust (E*).

2. Krediidasutus või investeerimisühing, kellel on lubatud kasutada III osa II jaotise 3. peatüki kohaselt riskipositsioonide klasside puhul makseviivitusest tingitud kahjumäära ja ümberhindlustegurite sisehinnangut, võib pädevate asutuste loal võtta riskipositsioonide väärtuse arvutamisel artikli 395 lõike 1 kohaldamiseks arvesse finantstagatise mõju.

Pädevad asutused annavad eelmises lõigus osutatud loa ainult juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing saab finantstagatise mõju oma riskipositsioonidele hinnata eraldi muudest makseviivitusest tingitud kahjumäära aspektidest.

Krediidasutuse või investeerimisühingu koostatud hinnangud peavad olema piisavalt sobivad riskipositsiooni väärtuse vähendamiseks artikli 395 sätete järgimise eesmärgil.

Kui krediidasutusel või investeerimisühingul on lubatud kasutada finantstagatise mõju sisehinnanguid, kasutab ta neid vastavalt käesoleva määruse kohaste omavahendite nõuete arvutamisel kasutatavale meetodile.

Krediidasutused ja investeerimisühingud, kellel on lubatud kasutada III osa II jaotise 3. peatükis nimetatud riskipositsiooni klasside puhul makseviivitusest tingitud kahjumäära ja ümberhindlustegurite sisehinnanguid ja kes ei kasuta riskipositsioonide väärtuse arvutamiseks käesoleva lõike esimeses lõigus nimetatud meetodit, võivad riskipositsioonide väärtuse arvutamiseks kasutada finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodit või artikli 403 lõike 1 punktis b sätestatud riskipositsioonide väärtuse arvutamise meetodit.

3. Krediidasutus või investeerimisühing, kes kasutab finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodit või kellel on lubatud kasutada artikli 395 lõike 1 kohaldamisel riskipositsioonide väärtuse arvutamiseks käesoleva artikli lõikes 2 kirjeldatud meetodeid, korraldab krediidiriskide kontsentreerumise hindamiseks regulaarselt stressiteste, sealhulgas seoses võetud tagatise realiseerimisväärtusega.

Sellistes esimeses lõigus osutatud regulaarsetes stressitestides hinnatakse riske, mis tulenevad turutingimuste võimalikust muutumisest, mis võib negatiivselt mõjutada krediidasutuste ja investeerimisühingute omavahendite adekvaatsust, ja riske, mis tulenevad tagatise realiseerimisest stressi olukordades.

▼ C2

Teostatud stressitestid peavad olema selliste riskide hindamiseks adekvaatsed ja asjakohased.

Kui regulaarne stressitest viitab tagatise väiksemale realiseerimisväärtusele kui finantstagatise mõju arutamise üldmeetodi või lõikes 2 kirjeldatud meetodi kasutamisel oleks lubatud arvesse võtta, vähendatakse vastavalt sellise tagatise väärtust, mida on lubatud arvesse võtta artikli 395 lõike 1 kohaldamisel riskipositsioonide väärtuse arutamiseks.

Esimeses lõigus osutatud krediidasutuste ja investeerimisühingute kontsentratsiooniriski käsitlemise strateegiad peavad sisaldama järgmist:

- a) eeskirjad ja protseduurid selliste riskide käsitlemiseks, mis tulenevad riskipositsioonide lõpptähtaegade ja nende riskipositsioonide krediidiriski kaitse lõpptähtaegade mittevastavustest;
- b) eeskirjad ja protseduurid juhuks, kui stressitest viitab tagatise madalamale realiseerimisväärtusele, kui finantstagatise mõju arutamise üldmeetodi või lõikes 2 kirjeldatud meetodi kasutamisel on arvesse võetud,
- c) eeskirjad ja protseduurid, mis on seotud krediidiriski maandamise tehnikate kohaldamisest tuleneva kontsentratsiooniriski ja eelkõige suurte kaudsete krediidiriski positsioonidega, nt tagatiseks seatud väärtpaperite ühe emitendi riskipositsioon.

Artikkel 402

Hüpoteeklaenudest tulenevad riskipositsioonid

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad artikli 395 kohaldamisel riskipositsioonide väärtuse arutamiseks vähendada artikli 125 lõike 1 kohaselt kinnisvaraga täielikult tagatud riskipositsiooni või selle mis tahes osa väärtust asjaomase panditud kinnisvara turuväärtuse või hüpoteekimisväärtuse võrra (kuid mitte enam kui 50 % võrra turuväärtusest või 60 % hüpoteekimisväärtusest neis liikmesriikides, kus seaduste või rakendusaktidega on sätestatud ranged kriteeriumid hüpoteekimisväärtuse hindamiseks), kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) liikmesriikide pädevad asutused ei ole määranud artikli 124 lõike 2 kohaselt elamukinnisvaraga tagatud riskipositsioonidele või nende osadele suuremat riskikaalu kui 35 %;
- b) riskipositsioon või selle osa on täielikult tagatud:
 - i) elamukinnisvarale seatud hüpoteekidega või
 - ii) elamukinnisvara liisinguga, mille puhul liisinguandja on liisitud elamukinnisvara täieõiguslik omanik ja liisinguvõtja ei ole veel kasutanud õigust seda välja osta;
- c) artiklis 208 ja artikli 229 lõikes 1 sätestatud nõuded on täidetud.

▼ C2

2. Krediidiasutus või investeerimisühing võib artikli 395 kohaldamisel riskipositsioonide väärtuse arvutamiseks vähendada artikli 126 lõike 1 kohaselt kinnisvaraga täielikult tagatud riskipositsiooni või selle mis tahes osa väärtust asjaomase panditud kinnisvara turuväärtuse või hüpoteekimisväärtuse võrra (kuid mitte enam kui 50 % võrra turuväärtusest või 60 % hüpoteekimisväärtusest neis liikmesriikides, kus seaduste või rakendusaktidega on sätestatud ranged kriteeriumid hüpoteekimisväärtuse hindamiseks), kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) liikmesriikide pädevad asutused ei ole määranud artikli 124 lõike 2 kohaselt ärikinnisvaraga tagatud riskipositsioonidele või nende osadele suuremat riskikaalu kui 50 %;
- b) riskipositsioon on täielikult tagatud:
 - i) büroodele või muudele äripindadele seatud hüpoteekidega; või
 - ii) büroode või muude äripindadega ja kinnisvaraliisinguga seotud riskipositsioonidega.
- c) artikli 126 lõike 2 punktis a, artiklis 208 ja artikli 229 lõikes 1 sätestatud nõuded on täidetud;
- d) ärikinnisvara peab olema täielikult välja ehitatud.

3. Vastaspoole vastu olevat nõuet, mis tuleneb pöördrepolepingust, mille kohaselt krediidiasutus või investeerimisühing on vastaspoolelt ostnud kolmandatele isikutele kuuluvale kinnisvarale seatud iseseisvaid ja sõltumatuid hüpoteekpante, võib krediidiasutus või investeerimisühing käsitleda mitme üksiknõudena iga asjaomase kolmanda isiku vastu eraldi, tingimusel, et kõik järgnevad tingimused on täidetud:

- a) vastaspool on krediidiasutus või investeerimisühing;
- b) nõue on täies ulatuses tagatud asjaomastele kolmandatele isikutele kuuluvale kinnisvarale seatud pandiõigustega, mille krediidiasutus või investeerimisühing on ostnud ning krediidiasutus või investeerimisühing on võimeline neid pandiõigusi teostama;
- c) krediidiasutus või investeerimisühing on taganud, et artiklis 208 ja artikli 229 lõikes 1 sätestatud nõuded on täidetud;
- d) vastaspoole makseviivituse, maksejõuetuse või likvideerimise korral saab krediidiasutus või investeerimisühing endale nende vastaspoolel kolmandate isikute vastu olevate nõuetega kaasnevad nõudeõigused;
- e) krediidiasutus või investeerimisühing teatab pädevale asutusele kooskõlas artikliga 394 selliste kõigi teiste krediidiasutuste ja investeerimisühingute vastu olevate nõuete kogusumma, mida käsitletakse vastavalt käesolevale lõikele.

▼ C2

Sel eesmärgil eeldab krediidasutus või investeerimisühing, et tal on vastaspoole vastu oleva vastavasummalise nõude asemel nõue iga üksiku asjaomase kolmanda isiku vastu selles summas, milles vastaspoolel on nõue selle kolmanda isiku vastu. Ülejäänud osa nõudest vastaspoole vastu (kui selline nõude jääk on olemas) käsitletakse jätkuvalt nõudena vastaspoole vastu.

*Artikkel 403***Asendamise meetod**

1. Kui kliendi vastu olevale nõudele on andnud garantii kolmas isik või see on tagatud kolmanda isiku väljastatud tagatisega, võib krediidasutus või investeerimisühing teha järgmist:

- a) käsitleda garanteeritud riskipositsiooni osa nii, nagu oleks see tekkinud seoses garantii andjaga, mitte aga kliendiga, eeldusel, et garantii andjaga seotud tagamata riskipositsioonile määratakse III osa II jaotise 2. peatüki kohaselt kliendiga seotud tagamata riskipositsiooni riskikaaluga võrdne või madalam riskikaal;
- b) käsitleda tunnustatud tagatise turuväärtusega tagatud riskipositsiooni osa nii, nagu oleks see tekkinud seoses kolmanda isiku, mitte aga kliendiga, kui kõnealune riskipositsioon on tagatud tagatisega, ja eeldusel, et tagatud riskipositsiooni osale määratakse III osa II jaotise 2. peatüki kohaselt kliendiga seotud tagamata riskipositsiooni riskikaaluga võrdne või väiksem riskikaal.

Krediidasutus või investeerimisühing ei kasuta esimese lõigu punktis b osutatud meetodit, kui riskipositsiooni lõpptähtaeg ja kaitse lõpptähtaeg on erinevad.

Käesoleva osa kohaldamisel võib krediidasutus või investeerimisühing kasutada nii finantstagatiste hindamise üldmeetodit kui ka esimese lõigu punktis b sätestatud meetodit vaid siis, kui artikli 92 kohaldamisel on lubatud kasutada nii finantstagatise mõju arutamise üldmeetodit kui ka finantstagatise mõju arutamise lihtmeetodit.

2. Kui krediidasutus või investeerimisühing kohaldab lõike 1 punkti a:

- a) kui garantii ja riskipositsioon on nomineeritud erinevas valuutas, arvutatakse tagatava riskipositsiooni suurus vastavalt III osa II jaotise 4. peatüki sätetele, millega reguleeritakse valuutade mittevastavuse käsitlemist kaudse krediidiriski kaitse puhul;
- b) riskipositsiooni ja kaitse lõpptähtaja mittevastavust käsitletakse vastavalt III osa II jaotise 4. peatüki sätetele, millega reguleeritakse tähtaegade erinevuse käsitlemist;
- c) osalist katet võib aktsepteerida vastavalt III osa II jaotise 4. peatükis sätestatud käsitlelusele.

▼ M8

4. EBA annab kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, milles täpsustatakse käesoleva artikli lõikes 3 osutatud käsitleluse kohaldamise tingimused, sealhulgas nimetatud lõike punktis b osutatud piirmäärade kindlaksmääramise, kontrollimise ja läbivaatamise tingimused ja sagedus.

EBA avaldab kõnealused suunised 31. detsembriks 2019.

▼ M5▼ C2

VI OSA
LIKVIIDSUS

I JAOTIS
MÕISTED JA LIKVIIDSUSKATTE NÕUE

Artikkel 411

Mõisted

Käesolevas osas kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „finantssektorisse kuuluv klient” – klient, kes teostab ühte või mitut direktiivi 2013/36/EL I lisas loetletud tegevust oma põhitegevusena või on üks järgmistest:
 - a) krediidasutus;
 - b) investeerimisühing;
 - c) väärtpaperistamise eriotstarbeline ettevõtja;
 - d) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja;
 - e) kinnine investeerimiskava;
 - f) kindlustusandja;
 - g) finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja;
- 2) „jaehoius” – füüsilise isiku või VKE nõue, kui füüsiline isik või VKE kvalifitseeruks krediidiriski standardmeetodi või sisereitingute meetodi alusel jaenõuete riskipositsiooni klassi või sellise ettevõtja nõue, kes kuulub artikli 153 lõikes 4 mainitud käsitluse alla, ning kui kõikide selliste ettevõtjate rühma koguhoius ei ületa üht miljonit eurot.

Artikkel 412

Likviidsuskatte nõue

1. Krediidasutustel ja investeerimisühingutel peab olema likviidseid varasid, mille väärtuse summa katab likviidsete vahendite väljavoolu miinus likviidsete varade sissevoolu stressiolukorras, tagamaks et krediidasutused ja investeerimisühingud säilitavad likviidsuspuhvrite tasemed, mis on piisavad selleks, et toime tulla mis tahes võimalike tasakaalustamatustega likviidsete vahendite sissevoolu ja väljavoolu vahel pingelistes stressiolukordades 30-päevase perioodi jooksul. Stressiolukorras võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada oma likviidseid varasid likviidsete vahendite netoväljavoolu katmiseks.
2. Krediidasutused ja investeerimisühingud ei arvesta likviidsete varade sissevoolu ja likviidseid varasid topelt.
3. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad kasutada lõikes 1 osutatud likviidset vara, et täita oma kohustusi stressiolukordades, nagu on sätestatud artiklis 414.

▼ **C2**

4. II jaotises kehtestatud sätteid kohaldatakse üksnes artiklis 415 sätestatud aruandekohustuste täpsustamise eesmärgil.

5. Liikmesriigid võivad säilitada või võtta likviidsusnõuete valdkonnas vastu siseriiklikke sätteid, enne kui liidus on sätestatud ja täielikult kehtestatud siduvad likviidsuskatte nõuete miinimumstandardid kooskõlas artikliga 460. Liikmesriigid või pädevad asutused võivad nõuda, et siseriiklikult tegevusloa saanud krediitiasutused ja investeerimisühingud või nende alakategooriad säilitaksid kõrgema likviidsuskatte nõude kuni 100 % ulatuses, kuni siduvad miinimumstandardid on täielikult 100 % ulatuses kehtestatud kooskõlas artikliga 460.

*Artikkel 413***Stabiilne rahastamine**

1. Krediitiasutused ja investeerimisühingud tagavad, et pikaajalised kohustused oleksid nii tava- kui ka stressiolukorras erinevate stabiilse rahastamise instrumentidega asjakohaselt kaetud.

2. III jaotises kehtestatud sätteid kohaldatakse üksnes artiklis 415 sätestatud aruandekohustuste täpsustamise eesmärgil.

3. Liikmesriigid võivad säilitada või võtta stabiilse rahastamise nõuete valdkonnas vastu siseriiklikke sätteid, enne kui liidus on sätestatud ja kehtestatud siduvad stabiilse netorahastamise nõude miinimumstandardid kooskõlas artikliga 510.

*Artikkel 414***Likviidsusnõuete täitmine**

Kui krediitiasutus või investeerimisühing ei täida või eeldab, et ta ei täida artiklis 412 sätestatud nõuet või artikli 413 lõikes 1 sätestatud üldist kohustust, sealhulgas stressiolukorras, teavitab ta viivitamata pädevaid asutusi ning esitab põhjendamatu viivitusega pädevatele asutustele kava artikli 412 või artikli 413 lõike 1 nõuetele vastavuse õigeaegselt taastamiseks. Kuni nõuetele vastavuse taastamiseni esitab krediitiasutus või investeerimisühing iga päev iga tööpäeva lõpuks II või vajadusel III jaotises osutatud kirjete kohta aruande, välja arvatud juhul, kui pädev asutus lubab aru anda harvemini ja pikema tähtajaga. Pädevad asutused annavad sellise loa ainult krediitiasutuse või investeerimisühingu konkreetse olukorra alusel, võttes arvesse krediitiasutuse või investeerimisühingu tegevuse ulatust ja keerukust. Nad seiravad taastamiskava rakendamist ning vajaduse korral nõuavad kiiremat taastamist.

II JAOTIS

ARUANDLUS LIKVIIDSUSE KOHTA*Artikkel 415***Aruandekohustus ja -vorm**

1. Krediitiasutused ja investeerimisühingud esitavad pädevatele asutustele aruanded II ja III jaotises osutatud kirjete ja nende komponentide kohta väljendatuna ühes valuutas, olenemata tegelikust väärin-gust, sealhulgas oma likviidsete varade koosseisu kohta vastavalt artiklile 416. Kuni VI osas sätestatud likviidsuskatte nõue on täielikult täpsustatud ja artikli 460 kohaselt miinimumstandardina rakendatud,

▼ C2

esitavad krediidasutused ja investeerimisühingud aruanded II jaotises ja III lisas nimetatud kirjete kohta. Nad esitavad aruanded III jaotises osutatud kirjete kohta. Aruannete esitamise sagedus on II jaotises ja III lisas osutatud kirjete puhul vähemalt kord kuus ning III jaotises osutatud kirjete puhul vähemalt kord kvartalis.

Aruannete vormid hõlmavad kogu vajalikku teavet ning võimaldavad EBA-l hinnata, kas tagatud laenuandmistehingud ja tagatise vahetustehingud, kus artikli 416 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud likviidsed varad on saadud tagatise vastu, mis ei kvalifitseeru artikli 416 lõike 1 punktide a, b ja c alla, on nõuetekohaselt suletud.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud esitavad päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele eraldi aruande lõikes 1 osutatud kirjete kohta allpool esitatud valuutas, kui:

- a) nende muus valuutas kui lõikes 1 osutatud aruandlusvaluutas olevate kohustuste kogusumma ulatub 5 %-ni krediidasutuse või investeerimisühingu või ühe likviidsusalagrupi kohustuste kogusummast või ületab seda, või
- b) neil on vastavalt direktiivi 2013/36/EL artiklis 51 määratletule oluline filiaal vastuvõtvast liikmesriigis, kes kasutab valuutat, mis erineb käesoleva artikli lõikes 1 määratletud aruandlusvaluutast.

3. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, millega määratakse kindlaks järgmine:

- a) aruannete ühtsed vormid ja IT-lahendused koos kaasnevate juhistega aruandluse sageduse ning aruandekuupäevade ja aruannete esitamise kuupäevade kohta. Aruannete vormid ja esitamise sagedus on proportsionaalsed krediidasutuste ja investeerimisühingute erinevate tegevuste laadi, ulatuse ja keerukusega ning sisaldavad lõigete 1 ja 2 kohaselt nõutud aruandlust;
- b) nõutud täiendavad likviidsuse seire parameetrid, mis võimaldavad pädevatel asutustel saada põhjaliku ülevaate likviidsusriskiprofiilist, mis on proportsionaalne krediidasutuse või investeerimisühingu tegevuse laadi, ulatuse ja keerukusega;

EBA esitab komisjonile need rakenduslike tehniliste standardite eelnõud punktis a osutatud kirjete kohta 28. juuliks 2013 ning punktis b osutatud kirjete kohta 1. jaanuariks 2014.

Kuni siduvate likviidsusnõuete täieliku kehtestamiseni võivad pädevad asutused jätkata seirevahendite kaudu info kogumist kehtivate siseriiklike likviidsusstandardite järgimise seire eesmärgil.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

▼ M8

3a. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, milles täpsustatakse, milliseid lõikes 3 osutatud täiendavaid likviidsuse jälgimise parameetreid kohaldatakse väikeste ja mittekeerukate krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes.

EBA esitab need rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. juuniks 2020.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

▼ C2

4. Kooskõlas käesoleva artikliga esitavad päritoluliikmesriigi pädevad asutused konkreetsed aruanded taotluse korral kohe elektroonilisel teel vastuvõtivate liikmesriikide pädevatele asutustele ja keskpangale ning EBA-le.
5. Pädevad asutused, kes teostavad konsolideeritud alusel järelevalvet vastavalt direktiivi 2013/36/EL artiklile 111, esitavad taotluse korral elektroonilisel teel õigeaegselt kõik aruanded, mille krediitiasutus või investeerimisühing on esitanud vastavalt lõikes 3 osutatud ühtsetele vorminõuetele, järgmistele üksustele:
- selle vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused ja keskpank, milles on emaettevõtjana tegutseva krediitiasutuse või investeerimisühingu olulised direktiivi 2013/36/EL artiklis 51 määratletud filiaalid või krediitiasutused ja investeerimisühingud, mida kontrollib emaettevõtjana tegutsev sama finantsvaldusettevõtja;
 - pädevad asutused, kes on andnud tegevusloa emaettevõtjana tegutseva krediitiasutuse või investeerimisühingu tütarettevõtjatele või krediitiasutustele ja investeerimisühingutele, kes on emaettevõtjana tegutseva sama finantsvaldusettevõtja kontrolli all, ning sama liikmesriigi keskpank;
 - EBA;
 - Euroopa Keskpank.
6. Pädevad asutused, kes on andnud tegevusloa krediitiasutusele või investeerimisühingule, mis on emaettevõtjana tegutseva krediitiasutuse või investeerimisühingu või emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja tütarettevõtja, annavad taotluse korral pädevatele asutustele, kes teostavad konsolideeritud järelevalvet vastavalt direktiivi 2013/36/EL artiklile 111, selle liikmesriigi keskpangale, kus krediitiasutus või investeerimisühing omab tegevusloa, ning EBA-le taotluse korral kohe elektroonilisel teel juurdepääsu kõigile aruannetele, mille krediitiasutus või investeerimisühing on esitanud vastavalt lõikes 3 osutatud ühtsetele aruandlusvormidele.

*Artikkel 416***Aruandlus likviidsete varade kohta**

1. Krediitiasutused ja investeerimisühingud esitavad aruandluses likviidsete varadena järgmised varad, kui need ei ole lõike 2 alusel välja arvatud ning ainult juhul, kui need likviidsed varad vastavad lõikes 3 sätestatud tingimustele:
- raha ja nõuded keskpankade vastu selles ulatuses, milles neid nõudeid saab stressiolukorras mis tahes hetkel rahuldada. Keskpankades olevate hoiuste puhul püüavad pädevad asutused ja keskpank jõuda ühisele arusaamisele sellest, millises ulatuses saab kohustuslikke reserve stressiolukorras välja võtta.
 - muu võõrandatav vara, millel on väga kõrge likviidsus ja krediitkvaliteet;
 - võõrandatav vara, milleks on nõuded järgmiste üksuste vastu või mida garanteerivad järgmised üksused:
 - liikmesriigi keskvalitsus, maksude kogumiseks maksualast autooomsust omav piirkond või kolmanda riigi keskvalitsus, asjaomase kesk- või piirkondliku valitsuse omavääringus, kui krediitiasutusel või investeerimisühingul tekib selles liikmesriigis või kolmandas riigis likviidsusrisk, mida ta katab neid likviidseid varasid omades;
 - keskpangad ja avaliku sektori asutused (kes ei ole keskvalitsuse üksused) asjaomase keskpanga või avaliku sektori asutuse omavääringus;
 - Rahvusvaheliste Arvelduste Pank, Rahvusvaheline Valuutafond, Euroopa Komisjon ja mitmepoolsed arengupangad;
 - Euroopa Finantsstabiilsuse Fond ja Euroopa stabiilsusmehhanism;

▼ C2

- d) võõrandatav vara, millel on kõrge likviidsus ja krediitkvaliteet.
- e) keskpankade poolt rahapoliitika piires tagatud ootel krediitlimiidid (välja arvatud hädaolukorras antav likviidsusabi) selles ulatuses, milles need krediitlimiidid ei ole tagatud likviidsete varadega;
- f) kui krediidasutus kuulub vastavalt õigusaktidele või põhikirjale ühisesse võrku, siis õigusaktides või põhikirjas nõutavad minimaalsed hoiused keskses krediidasutuses ning muud likviidsed varad, mis on põhikirja- või lepingujärgselt kättesaadavad keskselt krediidasutuselt või krediidasutustelt või investeerimisühingutelt, kes kuuluvad artikli 113 lõikes 7 osutatud võrgustikku või kelle suhtes kohaldatakse artiklis 10 sätestatud erandit, selles ulatuses, kus kõnealused varad ei ole tagatud likviidsete varadega.

Kuni kõrge ja väga kõrge likviidsuse ja krediitkvaliteedi ühtse määratluse kehtestamiseni vastavalt artiklile 460 teevad krediidasutused ja investeerimisühingud ise kindlaks asjaomases valuutas võõrandatavad varad, mis on vastavalt kas kõrge või väga kõrge likviidsuse ja krediitkvaliteediga. Kuni ühtse määratluse kehtestamiseni võivad pädevad asutused, võttes arvesse artikli 509 lõigetes 3, 4 ja 5 loetletud kriteeriume, anda üldiseid suuniseid, mida krediidasutused ja investeerimisühingud järgivad kõrge ja väga kõrge likviidsuse ja krediitkvaliteediga varade kindlakstegemisel. Selliste suuniste puudumisel kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud läbipaistvaid ja objektiivseid kriteeriume, sealhulgas mõnda või kõiki artikli 509 lõigetes 3, 4 ja 5 loetletud kriteeriumidest.

2. Järgmiseid vara liike ei käsitata likviidsete varadena:

- a) krediidasutuse poolt väljaantud varad, välja arvatud juhul, kui need vastavad ühele järgmistest tingimustest:
 - i) need on võlakirjad, mida saab käsitleda artikli 129 lõikes 4 või 5 sätestatud korras, või varaga tagatud instrumendid, mis on kõrgeima krediitkvaliteediga, nagu EBA on selle kehtestanud vastavalt artikli 509 lõigetes 3, 4 ja 5 sätestatud kriteeriumitele ;
 - ii) need on võlakirjad, millele on osutatud direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõikes 4, kuid ei ole käesoleva punkti alapunktis i osutatud võlakirjad;
 - iii) krediidasutuse on asutanud liikmesriigi kesk- või piirkondlik valitsus ning sellel valitsusel on kohustus kaitsta krediidasutuse või investeerimisühingu majandusbaasi ning säilitada selle majanduslik elujõulisus kogu eksisteerimisaja jooksul; või see valitsus on varale andnud selgesõnalise garantii; või vähemalt 90 % krediidasutuse või investeerimisühingu poolt antud laenudest on otseselt või kaudselt garanteeritud selle valitsuse poolt ning varasid kasutatakse valdavalt selliste tugilaenude rahastamiseks, mis on antud konkurentsivabal, mittetulunduslikul alusel selle valitsuse avaliku poliitika eesmärkide edendamiseks;
- b) uued varad, mida pakutakse krediidasutusele või investeerimisühingule tagatisena pöördrepotehingute ja väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute puhul ning mida krediidasutus või investeerimisühing omab ainult krediidiriski maandajana ning mis ei ole talle õiguslikult ja lepinguliselt kasutamiseks kättesaadavad;
- c) varad, mille on välja andnud üks järgmistest:

▼ C2

- i) investeerimisühing;
- ii) kindlustusandja;
- iii) finantsvaldusettevõtja;
- iv) segafinantsvaldusettevõtja;
- v) mis tahes muu üksus, kes teostab oma peamise majandustegevuse ühte või enamat direktiivi 2013/36/EL I lisas loetletud tegevust.

3. Kooskõlas lõikega 1 esitavad krediidasutused ja investeerimisühingud aruandluses likviidsete varadena ainult need varad, mis vastavad järgmistele tingimustele:

- a) need ei ole koormatud või on tagatise kogumis kättesaadavad, et kasutada neid lisarahastamise saamiseks krediidasutuse või investeerimisühingu jaoks kättesaadavate, kuid veel rahastamata krediitilii-nide alusel;
- b) neid ei ole välja andnud krediidasutus või investeerimisühing ise ega tema emattevõtjana tegutsevad krediidasutused või investeerimisühingud ega tema tütarettevõtjast krediidasutused või investeerimisühingud ega tema emattevõtjana tegutsevate krediidasutuste või investeerimisühingute või emattevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja muu tütarettevõtja;
- c) nende hind lepitakse üldjuhul kokku turuosaliste vahel ja seda saab turul kergesti jälgida, või nende hinda saab kindlaks määrata valemiga, mida on lihtne arvutada avalikult kättesaadavate sisendite põhjal ning see ei sõltu tugevatest oletustest, nagu see on üldjuhul struktureeritud või nn eksootiliste toodete puhul;
- d) need on aktsepteeritud tagatiseks keskpanga tavapäraseks likviidsustegevuseks liikmesriigis või juhul, kui likviidseid varasid hoitakse likviidsete vahendite väljavoolu katmiseks kolmanda riigi valuutas, siis selle kolmanda riigi keskpanga tavapäraseks likviidsustegevuseks;
- e) need on noteeritud tunnustatud börsil või kaubeldavad aktiivsetel kohese müügi turgudel või lihtsate repolepingute kaudu aktsepteeritud repoturgudel. Käesolevaid kriteeriume tuleb hinnata iga turu kohta eraldi.

Esimese lõigu punktides c, d ja e osutatud tingimusi ei kohaldata lõike 1 punktides a, e ja f osutatud varade suhtes.

Esimese lõigu punktis d osutatud tingimust ei kohaldata juhul, kui likviidseid varasid hoitakse likviidsete vahendite väljavoolu katmiseks valuutas, mille puhul on keskpank määranud väga piiratud tagatise, mida aktsepteeritakse tehingute tegemisel. Seda erandit kohaldatakse kolmandate riikide valuutades nomineeritud likviidsete varade puhul ning ainult juhul, kui kolmanda riigi pädevad asutused kohaldavad sama või samaväärset erandit.

4. Olenemata lõigete 1, 2 ja 3 sätetest esitavad krediidasutused ja investeerimisühingud siduva likviidsusnõude täpsustamiseni kooskõlas artikliga 460 ning vastavalt käesoleva artikli lõike 1 teise lõigu sätetele aruanded järgmise kohta:

- a) muu keskpanga seisukohalt mitteaktsepteeritav, kuid kaubeldav vara, näiteks aktsiad ja kuld, tuginedes läbipaistvatele ja objektiivsetele kriteeriumitele, sealhulgas kõigile artikli 509 lõigetes 3, 4 ja 5 loetletud kriteeriumitele või mõnele neist kriteeriumitest;

▼ **C2**

- b) muu keskpanga seisukohalt aktsepteeritav ja kaubeldav vara, näiteks varaga tagatud instrumendid, mis on kõrgeima krediitkvaliteediga, nagu EBA on selle kehtestanud vastavalt artikli 509 lõigetes 3, 4 ja 5 sätestatud kriteeriumitele;
- c) muu keskpanga seisukohalt aktsepteeritav, kuid mittekaubeldav vara, näiteks krediidinõuded nagu EBA on need kehtestanud vastavalt artikli 509 lõigetes 3, 4 ja 5 sätestatud kriteeriumitele.

5. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, kus on loetletud valuutad, mis vastavad lõike 3 kolmandas lõigus osutatud tingimustele.

EBA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. märtsiks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

Enne kolmandas lõigus osutatud tehniliste standardite jõustumist võivad krediidasutused ja investeerimisühingud jätkata lõike 3 teises lõigus sätestatud käsitluse kohaldamist juhul, kui pädevad asutused on kohaldanud seda käsitlust enne 1. jaanuari 2014.

6. Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiaid või osakuid võib iga krediidasutuse või investeerimisühingu likviidsete varade portfelli käsitleda likviidsete varadena kogusummas kuni 500 miljonit eurot, tingimusel et artikli 132 lõike 3 tingimused on täidetud ning ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja investeerib lisaks tuletisinstrumentidele, et maandada intressipositsiooni-, krediidi- või valuutariski, ainult käesoleva artikli lõikes 1 osutatud likviidsetesse varadesse.

Kui ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja kasutab (või võib kasutada) tuletisinstrumente lubatud investeringutega seotud riskide maandamiseks, siis ei tohi see takistada kõnealuse ettevõtja aktsepteerimist. Kui ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiate või osakute turuhinda ei määra korrapäraselt kolmandad isikud, kellele on osutatud artikli 418 lõike 4 punktides a ja b, ning pädev asutus ei ole veendunud, et krediidasutusel või investeerimisühingul on vastava hinnangu tegemiseks tõhusad meetodid ja protsessid, millele osutatakse artikli 418 lõike 4 esimeses lauses, siis ei käsitleta kõnealuse ettevõtja aktsiaid ega osakuid likviidse varana.

7. Kui likviidne vara ei ole enam likviidsete varade varus aktsepteeritud, võib krediidasutus või investeerimisühing sellest olenemata jätkata selle käsitlemist likviidse varana täiendava 30 kalendripäeva jooksul. Kui ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja likviidne vara ei ole enam aktsepteeritud lõikes 6 osutatud käsitlemiseks, võidakse sellest olenemata jätkata ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiate ja osakute käsitlemist likviidse varana täiendava 30 päeva jooksul, tingimusel et sellise vara maht ei ületa 10 % ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja kogu varast.

Artikkel 417

Likviidsete varade hoidmisega seotud operatiivsed nõuded

Krediidasutused ja investeerimisühingud esitavad aruandluses likviidsete varadena ainult need hoitavad likviidsed varad, mis vastavad järgmistele tingimustele:

- a) need on asjakohaselt hajutatud. Hajutamine ei ole nõutav artikli 416 lõike 1 punktidele a, b ja c vastavate varade puhul;

▼ **C2**

- b) neid on õiguslikult ja praktiliselt võimalik igal ajal järgneva 30 päeva jooksul realiseerida kohese müügi või lihtsate repolepingute kaudu aktsepteeritud repoturgudel, et täita tähtaeguvaid kohustusi. Artikli 416 lõike 1 punktis c osutatud likviidseid varasid, mida hoitakse kolmandates riikides, kus kehtivad ülekandepiirangud, või mis on nomineeritud mittekonverteeritavas valuutas, käsitletakse kättesaadavatena ainult sel määral, mil need vastavad vahendite väljavoolule kolmandas riigis või asjaomases valuutas, välja arvatud juhul, kui krediidasutusel või investeerimisühingul on võimalik pädevatele asutustele näidata, et ta on asjakohaselt maandanud valuutaga seonduva riski;
- c) likviidseid varasid kontrollib likviidsuse juhtimise funktsioon;
- d) osa likviidsetest varadest, välja arvatud artikli 416 lõike 1 punktides a, c, e ja f osutatud varadest, realiseeritakse korrapäraselt ja vähemalt kord aastas kohese müügi või lihtsate repolepingute kaudu aktsepteeritud repoturgudel järgmistel eesmärkidel:
- i) et testida nende varade turulepääsu;
 - ii) et testida enda varade realiseerimise protsesside tulemuslikkust;
 - iii) et testida varade kasutatavust;
 - iv) et vähendada negatiivsete signaalide andmise riski stressiperioodidel;
- e) varadega seotud hinnariskid võivad olla maandatud, kuid likviidsete varade suhtes kohaldatakse asjakohast sisekorraldust, millega tagatakse, et neid saab vajadusel kohe kasutada rahavoogude juhtimises ning et eelkõige ei kasutata neid muudes käimasolevates tegevustes, sealhulgas:
- i) riskimaandamises või muudes kauplemisstrateegiates;
 - ii) struktureeritud tehingutes krediitkvaliteedi parandamiseks;
 - iii) tegevuskulude katmiseks;
- f) likviidsete varade nomineerimine on kooskõlas likviidsete vahendite väljavoolu valuutapõhise jaotusega pärast likviidsete vahendite sissevoolu mahaarvamist.

*Artikkel 418***Likviidsete varade hindamine**

1. Aruandluses kajastatav likviidse vara väärtus on selle turuväärtus, kusjuures turuväärtuse suhtes kohaldatakse asjakohaseid väärtuskärpeid, mis kajastavad vähemalt kestust, krediidi- ja likviidsusriski ning tüüpilisi repoväärtuskärpeid turu üldise stressiolukorra perioodidel. Väärtuskärped on artikli 416 lõike 1 punktis d osutatud varade puhul vähemalt 15 %. Kui krediidasutus või investeerimisühing maandab varaga seotud hinnariski, võtab ta arvesse võimalikust riskimaanduse arveldamisest tulenevaid rahavooge.

▼ **C2**

2. Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate selliste aktsiate või osakute suhtes, millele on osutatud artikli 416 lõikes 6, kohaldatakse väärtuskärpeid, lähtudes aluspositsioonidest aluseks olevates varades järgmisel viisil:

- a) 0 % artikli 416 lõike 1 punktis a osutatud varade puhul;
- b) 5 % artikli 416 lõike 1 punktis b ja c osutatud varade puhul;
- c) 20 % artikli 416 lõike 1 punktis d osutatud varade puhul.

3. Lõikes 2 osutatud aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit kohaldatakse järgmisel viisil:

- a) kui krediidasutus või investeerimisühing on teadlik ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aluspositsioonidest, võib ta võtta arvesse neid aluspositsioone, et määrata need vastavalt artikli 416 lõike 1 punktidele a kuni d;
- b) kui krediidasutus või investeerimisühing ei ole teadlik ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aluspositsioonidest, eeldatakse, et ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja investeerib oma volituste kohaselt maksimaalses lubatud ulatuses kahanevas järjekorras artikli 416 lõike 1 punktides a kuni d osutatud vara liikidesse, kuni saavutab maksimaalse koguinvesteeringu ülempiiri.

4. Krediidasutused või investeerimisühingud töötavad välja tõhusad meetodid ja protsessid ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiate või osakute turuväärtuse ja väärtuskärbete arvutamiseks ja nende kajastamiseks aruandluses. Ainult siis, kui neil on võimalik pädevale asutusele teda rahuldaval viisil tõendada, et riskipositsiooni olulisust arvestades ei ole oma meetodite väljatöötamine õigustatud, võivad nad tugineda järgmistele kolmandatele isikutele, et arvutada ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate aktsiate või osakute väärtuskärped ja anda nende kohta aru vastavalt lõike 3 teise lõigu punktides a ja b sätestatud meetoditele:

- a) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja deponitoorium, tingimusel et ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja investeerib üksnes väärt-paberitesse ning hoiustab kõik väärt-paberid kõnealusel deponitooriumis;
- b) muude ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate puhul ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja fondivalitseja, tingimusel et ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja fondivalitseja vastab artikli 132 lõike 3 punktis a sätestatud kriteeriumidele.

Depositooriumi või ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja fondivalitseja arvutuste õigsuse kinnitab välisaudiitor.

*Artikkel 419***Valuutad, millega kaasnevad piirangud likviidsete varade kättesaadavusele**

1. EBA hindab artikli 416 lõike 1 punktis b osutatud likviidsete varade kättesaadavust krediidasutuste ja investeerimisühingute jaoks valuutades, mis on liidus asutatud krediidasutustele ja investeerimisühingutele asjakohased.

▼ C2

2. Kui põhjendatud vajadus likviidsete varade järele artikli 412 kohast nõuet silmas pidades ületab kõnealuste likviidsete varade kättesaadavust teatud valuutas, kohaldatakse ühte või enamat järgmistest eranditest:

- a) erandina artikli 417 punktist f võib likviidsete varade nomineerimine olla vastuolus likviidsete vahendite väljavoolu valuutapõhise jaotusega pärast likviidsete vahendite sissevoolu mahaarvamist;
- b) liikmesriigi või kolmandate riikide valuutade puhul võib nõutud likviidsed varad asendada asjaomase liikmesriigi või kolmanda riigi keskpangast saadavate krediitliinidega, mis on lepingust tulenevalt tagasivõtmatud järgmised 30 päeva ning õiglaselt hinnatud, sõltumata kasutatud krediitliinidest, tingimusel, et asjaomase liikmesriigi või kolmanda riigi pädevad asutused teevad sama ning asjaomane liikmesriik või kolmas riik on kehtestanud võrreldavad aruandlusnõuded.

3. Lõike 2 kohaselt kohaldatavad erandid on pöördvõrdelised asjaomaste varade kättesaadavusega. Krediitiasutuste ja investeerimisühingute põhjendatud vajadusi hinnatakse võttes arvesse nende võimet vähendada usaldusväärse likviidsusjuhtimise abil vajadust nende likviidsete varade järele ning varade hoidmist teiste turuosaliste poolt.

4. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, milles on loetletud valuutad, mis vastavad käesolevas artiklis sätestatud nõuetele.

EBA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. märtsiks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

▼ M8

5. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada lõikes 2 osutatud erandid, sealhulgas nende kohaldamise tingimused.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 28. detsembriks 2019.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

▼ C2*Artikkel 420***Likviidsete vahendite väljavool**

1. Kuni likviidsusnõude täpsustamiseni kooskõlas artikliga 460 hõlmab aruandluses käsitletav likviidsete vahendite väljavool järgmist:

- a) artiklis 421 sätestatud jaehoiuste olemasolev summa;

▼ C2

- b) artiklis 422 sätestatud muude selliste kohustuste jääk, mille tähtaeg saabub, mille väljamaksmist saab välja andnud krediidasutus või investeerimisühing või rahastaja nõuda või mis sisaldab rahastaja selget ootust, et krediidasutus või investeerimisühing maksaks võla tagasi järgneva 30 päeva jooksul;
- c) artiklis 423 osutatud vahendite täiendav väljavool;
- d) maksimaalne summa, mida saab järgneva 30 päeva jooksul kasutusse võtta sellise hetkel kasutamata krediidi- ja likviidsuslimiidi arvelt, nagu on sätestatud artiklis 424;
- e) vahendite täiendav väljavool, mis on tehtud kindlaks lõike 2 kohase hindamise tulemusena.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud hindavad korrapäraselt likviidsete vahendite väljavoolu tõenäosust ja võimalikku mahtu järgmise 30 päeva jooksul toodete ja teenuste puhul, mis ei ole hõlmatud artiklitega 422, 423 ja 424 ning mida need krediidasutused või investeerimisühingud pakuvad või sponsoreerivad või mida võimalikud ostjad käsivad seotuna nende krediidasutuste või investeerimisühingutega, sealhulgas, kuid mitte ainult likviidsete vahendite väljavool, mis tuleneb mis tahes lepingulistest kokkulepetest, näiteks muudest bilansivälisest ja tingimuslikest rahastamiskohustustest, sealhulgas, kuid mitte ainult, kokkulepitud rahastamisvahendid, kasutamata laenud, ettemaksed suurklientidele vastaspooltele, hüpoteeklaenud, mille osas on kokku lepitud, kuid mida ei ole veel kasutusse võetud, krediitkaardid, arvelduskrediit, kavandatavad väljavoolud seoses uute erakliendi- või suurkliendilaenude andmise või pikendamisega ja kavandatud tuletisinstrumentidest tulenevad kohustused ja kaubanduse rahastamise bilansivälisest kirjetega seotud tooted, millele on osutatud artiklis 429 ning I lisas. Kõnealuse vahendite väljavoolu hindamisel võetakse aluseks idiosünkraatilise ja kogu turgu hõlmava stressiolukorra kombineeritud stsenaarium.

Selle hindamise puhul võtavad krediidasutused ja investeerimisühingud eelkõige arvesse olulist kahju mainele, mis võib tekkida, kui nad ei paku sellistele toodetele ja teenustele likviidsustoetust. Krediidasutused ja investeerimisühingud annavad pädevatele asutustele vähemalt kord aastas aru nende toodete ja teenuste kohta, mille puhul esimeses lõigus osutatud likviidsete vahendite väljavoolu tõenäosus ja võimalik maht on oluline, ning pädevad asutused määravad kindlaks määratavad vahendite väljavood. Pädevad asutused võivad kohaldada artiklis 429 ja I lisas osutatud kaubanduse rahastamise bilansivälisest kirjetega seotud toodete suhtes kuni 5 %-list väljavoolu määra.

Pädevad asutused esitavad EBA-le vähemalt kord aastas aruande nende toodete ja teenuste liikide kohta, mille puhul nad on krediidasutuste ja investeerimisühingute aruannete põhjal kindlaks määranud vahendite väljavoolu. Kõnealuses aruandes selgitavad nad ka vahendite väljavoolu kindlaksmääramiseks kasutatud meetodikat.

*Artikkel 421***Jaehoiuste väljavool**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud annavad eraldi aru direktiivi 94/19/EÜ kohase hoiuste tagamise skeemiga või kolmandas riigis samaväärse hoiuste tagamise skeemiga hõlmatud jaehoiuste summa kohta ning korrutavad selle vähemalt 5 %-ga juhul, kui hoius on üks järgmisest:

- a) kindlaks kujunenud suhte osa, mistõttu on hoiuse väljavõtmine väga ebatõenäoline;

▼ C2

b) seda hoitakse arvelduskontol, sealhulgas kontol, kuhu laekuvad korrapäraselt töötasud.

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud korrutavad lõikes 1 nimetatata jaehoiused vähemalt 10 %-ga.

3. Võttes pädevate asutuste nõuannete kohaselt arvesse kohalike hoiustajate käitumist, annab EBA 1. jaanuariks 2014 välja suunised nende kriteeriumide kohta, mille alusel määrata kindlaks lõigete 1 ja 2 kohaldamise tingimused seoses erineva väljavooluga jaehoiuste kindlakstegemisega ning nende toodete määratlemisega käesoleva jaotise kohaldamise eesmärgil. Kõnealustes suunistes võetakse arvesse seda, millise tõenäosusega võib nende hoiustega kaasneda likviidsete vahendite väljavool järgneva 30 päeva jooksul. Kõnealuse vahendite väljavoolu hindamisel võetakse aluseks idiosünkraatilise ja kogu turgu hõlmava stressiolukorra kombineeritud stsenaarium.

4. Olenemata lõigetest 1 ja 2 korrutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud kolmandates riikides võetud jaehoiused kõrgema protsendiga kui nendes lõigetes sätestatud juhul, kui selline protsent on ette nähtud kolmanda riigi võrreldavate aruandlusõuetegega.

5. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad vahendite väljavoo arvutamisel välja jätta jaehoiuste teatavad selgelt piiritletud kategooriad juhul, kui krediidiasutus või investeerimisühing igal üksikjuhul kohaldab rangelt nende hoiuste kogu kategooria suhtes järgmist, välja arvatud juhul, kui konkreetsetel hoiustajal on põhjendatult keeruline olukord:

a) hoiustajal ei ole 30 päeva jooksul lubatud hoiust välja võtta või

▼ C3

b) 30 päeva jooksul toimuva ennetähtaegse väljavõtmise korral peab hoiustaja maksma trahvi, mis hõlmab väljavõtmise kuupäeva ja lepingulise lõpptähtaja vahelisel ajal kaotatud intresside summat, pluss trahvi põhisumma, mis ei pea ületama hoiustamise kuupäeva ja väljavõtmise kuupäeva vahelise aja eest arvestatud intresside summat.

▼ C2*Artikkel 422***Muude kohustuste väljavool**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud korrutavad oma tegevuskuludest tulenevad kohustused 0 %-ga.

2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud korrutavad artikli 192 punkti 3 kohaselt määratletud tagatud laenuandmistehingutest ja kapitaliturupõhistest tehingutest tulenevad kohustused:

a) 0 %-ga kuni artikli 418 kohase likviidsete varade väärtuseni, kui need on tagatud varadega, mis kvalifitseeruksid artikli 416 kohaselt likviidsete varadena;

b) 100 %-ga üle artikli 418 kohase likviidsete varade väärtuse, kui need on tagatud varadega, mis kvalifitseeruksid artikli 416 kohaselt likviidsete varadena;

▼ C2

c) 100 %-ga juhul, kui need on tagatud varadega, mis ei kvalifitseeru artikli 416 kohaselt likviidseteks varadeks, välja arvatud käesoleva lõike punktidega d ja e hõlmatud tehingute puhul.

d) 25 %-ga juhul, kui need on tagatud varadega, mis ei kvalifitseeru artikli 416 kohaselt likviidseteks varadeks ning laenuandja on keskvalitsus, avaliku sektori asutus liikmesriigis, kus krediidasutusele või investeerimisühingule on antud tegevusluba või kus ta on asutanud filiaali, või mitmepoolne arengupank. Selliselt käsitletakse ainult neid avaliku sektori asutusi, kelle riskikaal on 20 % või madalam, kooskõlas kolmanda osa II jaotise 2. peatükiga;

e) 0 %-ga, kui laenuandja on keskpank.

3. Krediidasutused ja investeerimisühingud korrutavad kohustused, mis tulenevad hoiustest, mida tuleb:

a) hoiustajal hoida, et saada krediidasutuselt või investeerimisühingult kliiringteenuseid, hoiuteenuseid ja rahavoogude juhtimise teenuseid või muid võrreldavaid teenuseid;

b) hoida seoses ühiste ülesannete jaotamisega krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi raames, mis vastab artikli 113 lõike 7 kohastele nõuetele, või sellise muu üksuse õigusliku või kohustusliku miinimumhoiusega, kes on sama krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi liige;

c) hoiustajal hoida muu väljakujunenud tegevussuhte raames kui punktis a nimetatud suhe;

d) hoiustajal hoida, et talle osutataks kliiring- ja keskse krediidasutuse teenuseid ja juhul kui krediidasutus või investeerimisühing kuulub ühisesse võrku vastavalt õigusaktidele või põhikirjale;

punkti a puhul 5 %-ga ulatuses, mil määral need on hõlmatud direktiivi 94/19/EÜ kohaselt hoiuse tagamise skeemiga või kolmandas riigis samaväärse hoiuste tagamise skeemiga ning muul juhul 25 %-ga.

Kesksetes krediidasutustes hoitavad krediidasutuste hoiused, mida kooskõlas artikli 416 lõike 1 punktiga f käsitatakse likviidse varana, korrutatakse 100 %-lise väljavoolu määraga.

4. Lõike 3 punktides a ja d osutatud kliiring- või hoiuteenused, rahavoogude juhtimise teenused või muud võrreldavad teenused katavad selliseid teenuseid ainult ulatuses, mil määral neid osutatakse sellise väljakujunenud suhte raames, millest hoiustaja on märkimisväärselt sõltuv. Need ei koosne ainult korrespondentpangandusteenustest või peamaakleri teenustest ning krediidasutusel või investeerimisühingul on tõendid selle kohta, et klient ei saa õiguspäraselt saadaolevaid summasid 30 päeva jooksul välja võtta ilma, et see seaks ohtu tema toimimisele.

▼ C2

Kuni lõike 3 punktis c osutatud väljakujunenud tegevussuhte ühtse määratluse kehtestamiseni määravad krediidasutused ja investeerimisühingud ise kindlaks kriteeriumid, mille alusel tuvastada väljakujunenud tegevussuhte, mille kohta neil on tõendeid, et klient ei saa õiguspäraselt saadaolevaid summasid 30 päeva jooksul välja võtta ilma, et see seaks ohtu tema toimimise, ning teatavad need kriteeriumid pädevatele asutustele. Pädevad asutused võivad ühtse määratluse puudumise korral anda üldiseid juhiseid, mida krediidasutused ja investeerimisühingud peavad järgima selliste hoiuste kindlakstegemiseks, mida hoiustaja hoiab väljakujunenud tegevussuhte raames.

5. Krediidasutused ja investeerimisühingud korrutavad kohustused, mis tulenevad finantssektorisse mittekuuluvate klientide hoiustest, 40 %-ga ulatuses, mil määral nad ei kuulu lõigete 3 ja 4 reguleerimisalasse, ning direktiivi 94/19/EÜ kohase hoiuste tagamise skeemiga või kolmandas riigis samaväärse hoiuste tagamise skeemiga hõlmatud kohustuste summa 20 %-ga.

6. Krediidasutused ja investeerimisühingud võtavad II lisas loetletud lepingute alusel 30 päeva jooksul eeldatava sisse- ja väljavoolu netopõhiselt arvesse kõigi vastaspoolte puhul ning korrutavad need netoväljavoolu puhul 100 %-ga. Netopõhiselt tähendab ka seda, et arvesse ei võeta artikli 416 kohaselt likviidse varana käsitletavat saadavat tagatist.

7. Krediidasutused ja investeerimisühingud annavad eraldi aru muude kohustuste kohta, mis ei ole hõlmatud lõigetega 1 kuni 5.

8. Pädevad asutused võivad anda igal üksikjuhul eraldi loa kohaldada lõikes 7 osutatud kohustustele madalamat vahendite väljavoolu protsendimäära juhul, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

a) hoiustaja on:

- i) krediidasutuse või investeerimisühingu emattevõtjana tegutsev või tütarettevõtjast krediidasutus või investeerimisühing või sama emattevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu muu tütarettevõtja;
- ii) seotud krediidasutuse või investeerimisühinguga direktiivi 83/349/EMÜ artikli 12 lõike 1 tähenduses;
- iii) krediidasutus või investeerimisühing, mis kuulub samasse artikli 113 lõike 7 kohasesse krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi;
- iv) keskasutus või osapool võrgus, millele on osutatud artikli 400 lõike 2 punktis d;

b) järgmise 30 päeva jooksul on põhjust eeldada vahendite väiksemat väljavoolu isegi idiosünkraatilise ja kogu turgu hõlmava stressiolukorra kombineeritud stsenaariumi kohaselt;

c) erandina artiklist 425 kohaldab hoiustaja vastavat sümmeetrilist või konservatiivsemat vahendite sissevoolu;

d) krediidasutus või investeerimisühing ja hoiustaja on asutatud samas liikmesriigis.

▼ C2

9. Pädevad asutused võivad loobuda lõike 8 punktis d kehtestatud tingimuste kohaldamisest, kui kohaldatakse artikli 20 lõike 1 punkti b. Sel juhul peavad olema täidetud täiendavad objektiivsed kriteeriumid, mis on sätestatud artiklis 460 osutatud delegeeritud aktis. Kui lubatakse kohaldada sellist väiksemat vahendite väljavoolu, teavitavad pädevad asutused EBA-t artikli 20 lõike 1 punktis b osutatud toimingute tulemustest. Sellise väiksema vahendite väljavoolu tingimuste täitmise vaatavad pädevad asutused korrapäraselt läbi.

10. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täiendavalt täpsustada lõikes 9 osutatud täiendavaid objektiivseid kriteeriumeid.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 1. jaanuariks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

*Artikkel 423***Vahendite täiendav väljavool**

1. Tagatise suhtes, milleks on muu kui artikli 416 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud varad ja mille on krediidasutus või investeerimisühing andnud krediidituletisinstrumentide ja II lisas loetletud lepingute puhul, kehtestatakse täiendav vahendite väljavool 20 %.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud teatavad pädevatele asutustele kõikidest sõlmitud lepingutest, mille lepingutingimustega kaasneb 30 päeva jooksul krediidasutuse või investeerimisühingu krediidikvaliteedi olulisest halvenemisest tulenevalt likviidsete vahendite väljavool või täiendavad tagatisevajadused. Kui pädevad asutused käsitlevad selliseid lepinguid olulisena seoses krediidasutuse või investeerimisühingu likviidsete vahendite võimaliku väljavooluga, nõuavad nad, et krediidasutus või investeerimisühing lisaks selliste lepingute puhul täiendava vahendite väljavoolu, mis vastab täiendava tagatise vajadusele, mis tuleneb krediidasutuse või investeerimisühingu krediidikvaliteedi olulisest halvenemisest, nagu näiteks tema välise krediidireitingu langetamine kolme astme võrra. Krediidasutus või investeerimisühing vaatab selle olulise halvenemise ulatuse korrapäraselt läbi, arvestades oma sõlmitud lepingutest tulenevaid asjaolusid ning teatab läbivaatuse tulemused pädevale asutusele.

3. Krediidasutus või investeerimisühing lisab täiendava vahendite väljavoolu, mis vastab tagatise vajadustele, mis tuleneksid negatiivse turustenaariumi mõjust krediidasutuse või investeerimisühingu tuletisinstrumentide tehingutele, rahastamistehingutele ja muudele lepingutele, kui need on olulised.

EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks kohaldamise tingimused seoses olulisuse mõistega ja meetodid kõnealuse vahendite täiendava väljavoolu mõõtmiseks.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. märtsiks 2014.

▼ **C2**

Komisjonile antakse õigus võtta vastu teises lõigus osutatud regulaatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

4. Krediidiasutus või investeerimisühing lisab vahendite täiendava väljavoolu, mis vastab selliste väärtpaberite ja muude varade turuhinnale, mis on lühikeseks müüdud ja tuleb üle anda 30 päeva jooksul, välja arvatud juhul, kui krediidiasutus või investeerimisühing omab väärtpabereid, mis tuleb üle anda või on laenanud need tingimustel, mille kohaselt tuleb need tagastada alles pärast 30 päeva ning väärtpaberid ei ole osa krediidiasutuse või investeerimisühingu likviidsetest varadest.

5. Krediidiasutus või investeerimisühing lisab täiendava vahendite väljavoolu, mis vastab:

a) krediidiasutuse või investeerimisühingu ülemäärasele tagatisele, mida vastaspool saab igal ajal lepingu kohaselt sisse nõuda;

b) tagatisele, mis tuleb vastaspoolele tagastada;

c) tagatisele, mis vastab varale, mis kvalifitseeruks likviidse varana artikli 416 tähenduses ning millega võib ilma krediidiasutuse või investeerimisühingu nõusolekuta asendada selle vara, mis vastab varale, mis ei kvalifitseeru likviidse varana artikli 416 tähenduses.

6. Tagatisena saadud hoiuseid ei käsitleta kohustustena artikli 422 tähenduses, kuid neile kohaldatakse vajadusel käesoleva artikli sätteid.

Artikkel 424

Krediidilimiitidest ja likviidsuse tagamise tehingute raames võimaldatavatest likviidsuslimiitidest tulenev vahendite väljavool

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud esitavad aruande ettenähtud krediidi- ja likviidsuslimiidist tuleneva vahendite väljavoolu kohta, mis määratakse kindlaks protsendina järgmise 30 päeva jooksul maksimaalsest kasutatavast limiidist. Kõnealuse maksimaalse kasutatava limiidi hindamisel võib maha arvata sellise mis tahes artikli 420 lõikest 2 tuleneva kaubanduse bilansivälistest kirjetest rahastamise likviidsusnõude väärtuse ja antava tagatise artikli 418 kohase väärtuse, kui krediidiasutus või investeerimisühing saab tagatist uuesti kasutada ning kui tagatis on likviidse vara vormis vastavalt artiklile 416. Antav tagatis ei või olla vara, mille on välja andnud tehingu vastaspool või üks tema sidusüksus. Kui vajalik teave on krediidiasutusele või investeerimisühingule kättesaadav, määratakse maksimaalne kasutatav summa krediidi- ja likviidsuslimiitide jaoks kindlaks maksimaalse summana, mida saaks välja võtta, arvestades vastaspoole enda kohustusi või ettemääratud lepingujärgset rahakasutuskava, mille tähtaeg saabub järgmise 30 päeva jooksul.

2. Maksimaalne kasutatav limiit, mida saab järgmise 30 päeva jooksul välja võtta kasutamata krediidi- ja likviidsuslimiitide arvelt, korrutatakse 5 %-ga, kui asjaomased tehingud kvalifitseeruvad krediidiriski standardmeetodi või sisereitingute meetodi alusel jaenõuete riskipositsiooni klassi.

▼ C2

3. Maksimaalne kasutatav limiit, mida saab järgmise 30 päeva jooksul välja võtta kasutamata krediidi- ja likviidsuslimiitide arvelt, korrutatakse 10 %-ga, kui need vastavad järgmistele tingimustele:

- a) need ei kvalifitseeru krediidiriski standardmeetodi või sisereitingute meetodi alusel jaenõuete riskipositsiooni klassi;
- b) neid on võimaldatud klientidele, kes ei ole finantssektorisse kuuluvad kliendid;
- c) neid ei ole võimaldatud eesmärgiga asendada kliendi rahastamist olukordades, kus ta ei ole suuteline rahuldama oma rahastamisvajadust finantsturgudel.

4. Likviidsuslimiit, mida on likviidsuse tagamise tehingu raames võimaldatud väärtpaperistamise eriotstarbelisele ettevõtjale, et ta saaks osta finantssektorisse mittekuuluvatelt klientidelt muid varasid kui väärtpaperid, korrutatakse 10 %-ga ulatuses, mil määral see ületab praegu klientidelt ostetud varade summat, ja kui maksimaalne kasutatav limiit on lepinguga piiratud praegu ostetud varade summaga.

5. Krediidiasutused ja investeerimisühingud esitavad aruanded maksimaalse kasutatava limiidi kohta, mida saab järgmise 30 päeva jooksul välja võtta muude kasutamata krediidi- ja likviidsuslimiitide arvel. See kehtib eelkõige järgmistel juhtudel:

- a) likviidsuse tagamise tehingud, mida krediidiasutus või investeerimisühing on võimaldanud väärtpaperistamise eriotstarbelistele ettevõtjatele muul juhul kui lõike 3 punktis b osutatud olukord;
- b) kokkulepe, mille kohaselt krediidiasutus või investeerimisühing peab ostma varasid väärtpaperistamise eriotstarbeliselt ettevõtjalt või vahetama temaga varasid;
- c) krediidiasutustele võimaldatud limiidid;
- d) finantseerimisasutustele ja investeerimisühingutele laiendatud limiidid.

6. Krediidiasutused ja investeerimisühingud, mille on asutanud ja mida sponsoreerib vähemalt üks liikmesriigi keskvalitsus või piirkondlik valitsus, võivad erandina lõikest 5 kohaldada lõigetes 2 ja 3 sätestatud käsitlust ka krediidilimiitide ja likviidsuse tagamise tehingute suhtes, mida osutatakse krediidiasutustele ja investeerimisühingutele ainsa eesmärgiga otse või kaudselt rahastada tugilaene, mis kvalifitseeruvad kõnealustes lõigetes osutatud riskipositsiooni klassidesse. Kui neid tugilaene antakse muu krediidiasutuse või investeerimisühingu vahendusel (vahendatud laenud), võib krediidiasutus või investeerimisühing erandina artikli 425 lõike 2 punktist g kohaldada sümmeetrilist sisse- ja väljavoolu. Need tugilaenud peavad olema kättesaadavad konkurentsi- vabal, mittetulunduslikul alusel ainult isikutele, kes ei ole finantssektorisse kuuluvad kliendid, et edendada liidu ja/või asjaomase liikmesriigi keskvalitsuse või piirkondliku valitsuse avaliku poliitika eesmärke. Selliseid krediidi- ja likviidsuslimiite peab olema võimalik kasutada ainult tugilaenu mõistlikult eeldatava taotluse alusel ja sellise taotluse summani, mis on seotud järgmise aruandega väljamakstud vahendite kasutamise kohta.

▼ C2*Artikkel 425***Vahendite sissevool**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud annavad aru oma likviidsete vahendite sissevoolu kohta. Likviidsete vahendite piiristatud sissevool on likviidsete vahendite sissevool, mis on piiratud 75 %-ga likviidsete vahendite väljavoolust. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad sellest piirmäärast välja arvata likviidsete vahendite sissevoolu hoiustest, mis on muudes krediidiasutustes ja investeerimisühingutes ning mida saab käsitleda vastavalt artikli 113 lõikes 6 või 7 sätestatule. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad sellest piirmäärast välja arvata likviidsete vahendite sissevoolu laenuvõtjate ja võlakirjainvestorite vastu olevatest rahalistest nõuetest, mis on seotud selliste hüpoteeklaenude andmisega, mida rahastatakse võlakirjadega, mille suhtes saab kohaldada artikli 129 lõiget 4, 5 või 6 sätestatud käsitlust, või võlakirjadega, millele on osutatud direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõikes 4. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad välja arvata sissevoolu tugilaenudest, mida nad on vahendanud. Individuaalse järelevalve eest vastutavate pädevate asutuste eelneval nõusolekul võivad krediidiasutused ja investeerimisühingud sissevoolu täielikult või osaliselt välja arvata siis, kui andja on krediidiasutuse või investeerimisühingu ema- või tütarettevõtja või sama emaettevõtja teine tütarettevõtja või krediidiasutuse või investeerimisühinguga seotud direktiivi 83/349/EMÜ artikli 12 lõike 1 tähenduses.

2. Likviidsete vahendite sissevoolu mõõdetakse järgneva 30 päeva põhjal. See koosneb ainult vahendite lepingupõhisest sissevoolust, mis tuleneb riskipositsioonidest, mille tasumise tähtaeg ei ole möödunud ning mille puhul krediidiasutusel või investeerimisühingul ei ole põhjust eeldada, et 30 päeva jooksul esineb kohustuste mittetäitmist. Likviidsete vahendite sissevoolu kohta antakse täies ulatuses aru, kusjuures järgmisi sissevoolusid käsitletakse eraldi:

- a) rahalisi nõudeid klientide vastu, kes ei ole põhimaksega seoses finantssektorisse kuuluvad kliendid, vähendatakse 50 % võrra nende nõuete väärtusest või nende klientide suhtes olevate rahastamise pakkumisega seotud lepinguliste kohustuste võrra, sõltuvalt sellest, kumb on suurem. Seda ei kohaldata rahaliste nõuete suhtes, mis tulenevad artikli 192 punktist 3 kohaselt määratletud tagatud laenuandmistehingutest ja kapitaliturupõhistest tehingutest, mis on tagatud likviidsete varadega vastavalt artiklile 416, nagu on osutatud käesoleva lõike punktis d.

▼ C3

Erandina käesoleva punkti esimesest lõigust võivad krediidiasutused ja investeerimisühingud, kelle ees on võetud artikli 424 lõikes 6 osutatud kohustus, mis võimaldab neil lõplikule laenusajaale välja maksta tugilaenu, arvesse võtta sissevoolu kuni selle väljavoolu summani, mida nad kohaldavad asjaomase kohustuse suhtes pakkuda neid tugilaene;

▼ C2

- b) rahalised nõuded, mis tulenevad artikli 162 lõike 3 teise lõigu punktis b märgitud kaubanduse rahastamise tehingutest, mille järelejäänud tähtaeg on kuni 30 päeva, arvestatakse täies mahus sissevooluna.
- c) varad, mille lepinguline lõpptähtaeg on määratlemata, võetakse arvesse 20 %-lise sissevooluna, eeldusel et leping võimaldab pangal lepingust taganeda ja nõuda makse tegemist 30 päeva jooksul.

▼ C2

- d) artikli 192 punktis 3 määratletud tagatud laenuandmistehingutest ja kapitaliturupõhistest tehingutest tulenevaid rahalisi nõudeid, kui need on tagatud artikli 416 lõikes 1 määratletud likviidsete varadega, ei võeta arvesse kuni likviidsete varade väärtuseni ilma väärtuskärbeteta ning rahaliste nõuete ülejäänud osa puhul võetakse need täielikult arvesse;
- e) rahalised nõuded, mida võlgnikust krediidasutus või investeerimisühing käsitleb vastavalt artikli 422 lõigetele 3 ja 4, korrutatakse vastava sümmeetrilise sissevooluga.
- f) rahalised nõuded, mis tulenevad olulistesse indeksitesse kaasatud omakapitaliinstrumentide positsioonidest, tingimusel, et neid ei arvestata topelt likviidsete varadega.
- g) arvesse ei võeta mis tahes kasutamata krediidi- või likviidsuslimiiti ega muid kohustusi.
3. II lisas loetletud lepingute alusel 30 päeva jooksul eeldatavaid sisse- ja väljavoole kajastatakse netopõhiselt kõigi vastaspoolte puhul ning korrutatakse netosissevoolu puhul 100 %-ga. Netopõhiselt tähendab ka seda, et arvesse ei võeta artikli 416 kohaselt likviidse varana käsitletavat saadavat tagatist.
4. Pädevad asutused võivad anda igal üksikjuhul eraldi loa kohaldada erandina lõike 2 punktist g krediidi- ja likviidsuslimiitide osas kõrgemat vahendite sissevoolu juhul, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:
- a) on põhjust eeldada vahendite suuremat sissevoolu isegi andja turupõhise ja idiosünkraatilise kombineeritud stressiolukorra korral;
- b) vastaspool on krediidasutuse või investeerimisühingu emattevõtjana tegutsev või tütarettevõtjast krediidasutus või investeerimisühing või sama emattevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu muu tütarettevõtja või krediidasutuse või investeerimisühinguga seotud suhtega direktiivi 83/349/EMÜ artikli 12 lõike 1 tähenduses, või käesoleva määruse artikli 113 lõikes 7 osutatud sama krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi liige või keskasutus või osapool võrgus, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva määruse artikli 10 kohast erandit;
- c) erandina artiklitest 422, 423 ja 424 kohaldab vastaspool vastavat sümmeetrilist või konservatiivsemat vahendite väljavoolu;
- d) krediidasutus või investeerimisühing ja vastaspool on asutatud samas liikmesriigis;
5. Pädevad asutused võivad loobuda lõike 4 punktis d kehtestatud tingimuse kohaldamisest, kui kohaldatakse artikli 20 lõike 1 punkti b. Sel juhul peavad olema täidetud täiendavad objektiivsed kriteeriumid, mis on sätestatud artiklis 460 osutatud delegeeritud aktis. Kui lubatakse kohaldada sellist suuremat vahendite sissevoolu, teavitavad pädevad asutused EBA-t artikli 20 lõike 1 punktis b osutatud toimingute tulemustest. Sellise suurema vahendite sissevoolu tingimuste täitmise vaatavad pädevad asutused korrapäraselt läbi.

▼ **C2**

6. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täiendavalt täpsustada lõikes 5 osutatud täiendavaid objektiivseid kriteeriumeid.

EBA esitab nende regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 1. jaanuariks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

7. Krediidiasutused ja investeerimisühingud ei esita aruannet vahendite sissevoolu kohta mis tahes likviidsetest varadest, mille kohta esitatakse aruanne kooskõlas artikliga 416, välja arvatud varadega seoses tasumisele kuuluvad maksed, mis ei ole kajastatud vara turuväärtuses.

8. Krediidiasutused ja investeerimisühingud ei esita aruannet vahendite sissevoolu kohta, mis tuleneb mis tahes uute kohustuste võtmisest.

9. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võtavad arvesse likviidsete vahendite sissevoolu, mis saadakse kolmandates riikides, kus kehtivad ülekandepiirangud, või mis on nomineeritud mittekonverteeritavas valuutas, ainult sel määral, mil need vastavad vahendite väljavoolule vastavalt kolmandas riigis või asjaomases valuutas.

*Artikkel 426***Tulevaste likviidsusnõuete ajakohastamine**

Pärast seda, kui komisjon on kooskõlas artikliga 460 võtnud vastu delegeeritud akti likviidsusnõuete täpsustamiseks, võib EBA välja töötada rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada artikli 421 lõikes 1, artiklis 422 (välja arvatud selle lõigetes 8, 9 ja 10) ja artiklis 424 sätestatud tingimused, võtmaks arvesse rahvusvaheliselt kokkulepitud standardeid.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

III JAOTIS

ARUANDLUS STABIILSE RAHASTAMISE KOHTA*Artikkel 427***Stabiilset rahastamist pakkuvad kirjed**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud esitavad pädevatele asutustele artikli 415 lõikes 1 sätestatud aruandlusnõuete kohaselt ning artikli 415 lõikes 3 osutatud ühtseid vorminõudeid järgides aruanded järgmiste kirjete ja nende komponentide kohta, et võimaldada hinnata stabiilse rahastamise kättesaadavust:

▼ C2

- a) järgmised omavahendid, vajaduse korral pärast mahaarvamise kohaldamist;
- i) esimese taseme omavahenditesse kuuluvad instrumendid;
 - ii) teise taseme omavahenditesse kuuluvad instrumendid;
 - iii) muud eelisaktsiad ja kapitaliinstrumendid, mis ületavad teise taseme omavahendite lubatud summa ning mille tegelik lõpp-tähtaeg on üks aasta või rohkem;
- b) järgmised kohustused, mis ei ole hõlmatud punktis a:
- i) jaehoiused, mis kvalifitseeruvad artikli 421 lõikes 1 sätestatud käsitluseks;
 - ii) jaehoiused, mis kvalifitseeruvad artikli 421 lõikes 2 sätestatud käsitluseks;
 - iii) hoiused, mis kvalifitseeruvad artikli 422 lõigetes 3 ja 4 sätestatud käsitluseks;
 - iv) punktis iii osutatud hoiustest need, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 94/19/EÜ kohast hoiuste tagamise skeemi või kolmandas riigis samaväärset hoiuste tagamise skeemi artikli 421 lõikes 1 sätestatud tingimustel;
 - v) punktis iii osutatud hoiustest need, mis kuuluvad artikli 422 lõike 3 punkti b reguleerimisalasse;
 - vi) punktis iii osutatud hoiustest need, mis kuuluvad artikli 422 lõike 3 punkti d reguleerimisalasse;
 - vii) hoiustatud summad, mis ei kuulu punkti i, ii või iii alla juhul, kui neid ei ole hoiustanud finantssektorisse kuuluvad kliendid;
 - viii) kogu rahastamine, mis on saadud finantssektorisse kuuluvatelt klientidelt;
 - ix) eraldi vastavalt punktidesse vii ja viii kuuluvate summade puhul rahastamine, mis on saadud artikli 192 punktis 3 määratletud tagatud laenuandmistehingutest ja kapitaliturupõhistest tehingutest, mis on:
 - tagatud varadega, mis kvalifitseeruksid artikli 416 kohaselt likviidseteks varadeks;
 - tagatud mis tahes muu varaga;
 - x) kohustused, mis tulenevad emiteeritud väärtpaberitest, mille suhtes saab kohaldada artikli 129 lõigetes 4 või 5 sätestatud käsitlust või millele on osutatud direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõikes 4;

▼ C2

xi) järgmised muud kohustused, mis tulenevad emiteeritud väärtpaberitest ning mis ei kuulu punkti a alla:

- kohustused, mis tulenevad emiteeritud väärtpaberitest, mille tegelik lõpptähtaeg on üks aasta või rohkem;
- kohustused, mis tulenevad emiteeritud väärtpaberitest, mille tegelik lõpptähtaeg on alla ühe aasta;

xii) mis tahes muud kohustused.

2. Vajaduse korral esitatakse kõik kirjed järgmises viies tähtjaklassis vastavalt kas lõpptähtajale või varaseimale kuupäevale, millal neid saab lepingu kohaselt tagasi võtta, lunastada, tagasi osta või välja võtta, olenevalt sellest, kumb neist kuupäevadest on varasem:

- a) kolme kuu jooksul;
- b) kolme ja kuue kuu vahel;
- c) kuue ja üheksa kuu vahel;
- d) üheksa ja 12 kuu vahel;
- e) pärast 12 kuud.

*Artikkel 428***Kirjed, mis eeldavad stabiilset rahastamist**

1. Stabiilse rahastamise vajaduse hindamiseks esitatakse pädevatele asutustele järgmiste kirjete kohta eraldi aruanne, välja arvatud juhul, kui need on maha arvatud omavahenditest:

- a) varad, mis kvalifitseeruksid artikli 416 kohaselt likviidsete varadena, vara liigi lõikes;
- b) järgmised väärtpaberid ja rahaturuinstrumendid, mis ei ole hõlmatud punktis a;
 - i) varad, mis kvalifitseeruvad artikli 122 kohaselt krediitkvaliteedi astmesse 1;
 - ii) varad, mis kvalifitseeruvad artikli 122 kohaselt krediitkvaliteedi astmesse 2;
- iii) muud varad.
- c) finantssektoriväliste üksuste kapitaliväärtpaberid, mis on kaasatud tunnustatud börsi olulisse indeksisse;
- d) muud kapitaliväärtpaberid;
- e) kuld;
- f) muud väärismetallid;

▼ **C2**

- g) mittepikendatavad laenud ja nõuded, ning nende hulgas eraldi need mittepikendatavad laenud ja nõuded, mille puhul laenuvõtjad on:
- i) füüsilised isikud, välja arvatud ärilised füüsilisest isikust ettevõtjad ja partnerlused;
 - ii) VKEd, kes kvalifitseeruvad krediidiriski standardmeetodi või sisereitingute meetodi alusel jaenõuete riskipositsiooni klassi, või sellised ettevõtjad, kes kuuluvad artikli 153 lõikes 4 sätestatud käsitluse alla, ning kui sellise kliendi või omavahel seotud klientide rühma koguhoius on alla ühe miljoni euro;
 - iii) riigid, keskpangad ja avaliku sektori asutused;
 - iv) punktides i ja ii osutamata kliendid, välja arvatud finantssektorisse kuuluvad kliendid;
 - v) punktides i, ii ja iii osutamata kliendid, kes on finantssektorisse kuuluvad kliendid, ning eraldi need, kes on krediidasutused ja muud finantssektorisse kuuluvad kliendid.
- h) punktis g osutatud mittepikendatavad laenud ja nõuded, nende hulgas eraldi need, mis on:
- i) tagatud ärikinnisvaraga;
 - ii) tagatud elamukinnisvaraga;
 - iii) rahastatud neile otseselt vastavate võlakirjade arvelt (vahendatud), mille suhtes saab kohaldada artikli 129 lõigetes 4 või 5 sätestatud käsitlust või võlakirjadega, millele on osutatud direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõikes 4;
- i) tuletisinstrumentidest tulenevad nõuded;
- j) mis tahes muud varad;
- k) kasutamata krediidilimiidid, mille risk kvalifitseerub I lisa kohaselt kas „keskmiseks” või „möödukaks”.
2. Võimaluse korral esitatakse kõik kirjed artikli 427 lõikes 2 kirjeldatud viies tähtjaklassis.

VII OSA

FINANTSVÕIMENDUS

▼ **M1***Artikkel 429***Finantsvõimenduse määra arvutamine**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad oma finantsvõimenduse määra vastavalt lõigetes 2–13 sätestatud meetodikale.

▼ **M1**

2. Finantsvõimenduse määra arvutamiseks jagatakse krediidasutuse või investeerimisühingu kapitalinäitaja selle krediidasutuse või investeerimisühingu kogu riskipositsiooni näitajaga ning väljendatakse protsendina.

Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad finantsvõimenduse määra aruandekuupäeva seisuga.

3. Lõike 2 kohaldamisel on kapitalinäitajaks esimese taseme omavahendid.

4. Kogu riskipositsiooni näitaja on järgneva riskipositsiooni väärtuste summa:

a) lõikes 5 osutatud varad, välja arvatud lõikes 3 osutatud kapitalinäitaja kindlaksmääramisel maha arvatud varad;

b) lõikes 9 osutatud tuletisinstrumentid;

c) artiklis 429b osutatud vastaspoole krediidiriski lisandid repotehingute, väärtpaperite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingute, pika arveldustähtajaga tehingute ja võimenduslaenu tehingute, sealhulgas bilansiväliste tehingute puhul;

d) lõikes 10 osutatud bilansivälised kirjed.

5. Krediidasutused ja investeerimisühingud määravad varade riskipositsiooni väärtuse, välja arvatud krediidituletisinstrumentide ja II lisas loetletud lepingute riskipositsiooni väärtused, järgmiste põhimõtete alusel:

a) varade riskipositsiooni väärtused tähendavad artikli 111 lõike 1 esimese lause kohaseid riskipositsiooni väärtusi;

a) füüsilist või finantstagatist, garantiisid või krediidiriski ostetud maandust ei kasutata varade riskipositsiooni väärtuste vähendamiseks;

b) laenusid ei tasaarvestata hoiustega;

c) repotehinguid, väärtpaperite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehinguid, pika arveldustähtajaga tehinguid ja võimenduslaenu tehinguid ei tasaarvestata.

6. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad arvata käesoleva artikli lõikes 4 sätestatud riskipositsiooni näitajast maha summad, mis on artikli 36 lõike 1 punkti d kohaselt esimese taseme põhiomavahenditest maha arvatud.

7. Pädevad asutused võivad lubada krediidasutusel või investeerimisühingul mitte arvata riskipositsiooni näitaja hulka riskipositsioone, mis võivad kasu saada artikli 113 lõikes 6 sätestatud käsitlesest. Pädevad asutused võivad kõnealuse loa anda ainult juhul, kui kõik artikli 113 lõike 6 punktides a–e sätestatud tingimused on täidetud ja kui nad on andnud artikli 113 lõike 6 kohase nõusoleku.

▼ M1

8. Erandina lõike 5 punktist d võivad krediidasutused ja investeerimisühingud määrata sama vastaspoolega sõlmitud repotehingutest, väärt-paberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingutest, pika arveldustähtajaga tehingutest ja võimenduslaenu tehingutest tulenevate rahaliste nõuete ja kohustuste riskipositsiooni väärtuse kindlaks netopõhiselt, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) tehingutel on sama selgelt väljendatud lõplik arvelduspäev;
- b) õigus tasaarvestada vastaspoolele võlgnetav summa vastaspoole võlgnetava summaga on õiguslikult jõustatud kõigis järgmistes olukordades:
 - i) tavapärase äritegevuse käigus,
 - ii) makseviivituse, maksejõuetuse ja pankroti korral;
- c) vastaspooled kavatsevad arveldada netosumma, arveldada samaaegselt või kohaldatakse tehingute suhtes arveldusmehhanismi, mille tulemus on netoarveldusega funktsionaalselt samaväärne.

Esimese lõigu punkti c kohaldamisel on arveldusmehhanismi tulemus netoarveldusega funktsionaalselt samaväärne, kui kõnealuse mehhanismiga hõlmatud tehingute rahavoogude netosumma on arvelduspäeval võrdne netoarveldusekohase ainsa netosummaga.

9. Krediidasutused ja investeerimisühingud määravad krediidituletlepingute ja II lisas loetletud lepingute, sealhulgas bilansiväliste lepingute riskipositsiooni väärtused kindlaks vastavalt artiklile 429a.

10. Krediidasutused ja investeerimisühingud määravad bilansiväliste kirjete riskipositsiooni väärtused, välja arvatud II lisas loetletud lepingute riskipositsiooni väärtused ning krediidituletsinstrumentide, repotehingute, väärt-paberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingute, pika arveldustähtajaga tehingute ja võimenduslaenu tehingute riskipositsiooni väärtused, kindlaks vastavalt artikli 111 lõikele 1. Krediidasutused ja investeerimisühingud ei vähenda siiski nende kirjete nimiväärtust spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste võrra.

Kooskõlas artikli 166 lõikega 9, kui siduv kohustus on seotud teise siduva kohustuse pikendamise, kasutatakse neist kahest siduvast kohustusest selle ümberhindlustegurit, mis on madalam. Artikli 111 lõike 1 punktis d osutatud madala riskiga bilansiväliste kirjete riskipositsiooni väärtuse suhtes kohaldatakse alampiiri, mis võrdub 10 % nende nimiväärtusest.

11. Krediidasutus või investeerimisühing, kes on nõuetele vastava keskse vastaspoole kliiriv liige, võib arvata riskipositsiooni näitaja arvutusest välja järgnevate kirjete kauplemisriski positsioonid, tingimusel et kõnealused kauplemisriski positsioonid kliiritakse nõuetele vastava keskse vastaspoolega ja et samal ajal vastavad need artikli 306 lõike 1 punktis c sätestatud tingimustele:

- a) II lisas loetletud lepingud,
- b) krediidituletsinstrumentid,
- c) repotehingud,

▼ **M1**

- d) väärtpaperite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingud,
- e) pika arveldustähtajaga tehingud,
- f) võimenduslaenu tehingud.

12. Kui krediidasutus või investeerimisühing, kes on nõuetele vastava keskse vastaspoole kliiriv liige, garanteerib nõuetele vastavale kesksele vastaspoolele kohustuste täitmise kliendi poolt, kes sõlmib tuletistehinguid otse nõuetele vastava keskse vastaspoolega, siis arvab see krediidasutus või investeerimisühing riskipositsiooni näitaja hulka garantiist tuleneva riskipositsiooni kliendi suhtes oleva tuletisinstrumentidist tuleneva riskipositsioonina kooskõlas artikliga 429a.

13. Kui riigi üldtunnustatud raamatupidamis põhimõtete kohaselt kajastatakse usaldusvarasid bilansis vastavalt direktiivi 86/635/EMÜ artiklile 10, võib jätta need varad finantsvõimenduse määra kogu riskipositsiooni näitajast välja tingimusel, et need vastavad määruse (EÜ) nr 1606/2002 alusel kohaldatavas rahvusvahelises raamatupidamisstandardis (IAS) 39 sätestatud mittekajastamise kriteeriumidele, ning kui see on kohaldatav, siis määruse (EÜ) nr 1606/2002 alusel kohaldatavates rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardites (IFRS) 10 sätestatud mittekonsolideerimise kriteeriumidele.

14. Pädevad asutused võivad lubada krediidasutusel või investeerimisühingul arvata riskipositsiooni näitajast välja riskipositsioonid, mis vastavad kõigile järgmistele tingimustele:

- a) need on nõuded avaliku sektori asutuse vastu;
- b) neid käsitletakse vastavalt artikli 116 lõikele 4;
- c) need tulenevad hoiustest, mille krediidasutus või investeerimisühing on juriidiliselt kohustatud üle kandma punktis a osutatud avaliku sektori asutusele eesmärgiga rahastada üldistes huvides olevaid investeeringuid.

*Artikkel 429a***Tuletisinstrumentide riskipositsiooni väärtus**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud määravad krediidituletislepingute ja II lisas loetletud lepingute, sealhulgas bilansiväliste lepingute riskipositsiooni väärtused kindlaks vastavalt artiklis 274 sätestatud meetodile. Krediidasutused ja investeerimisühingud kohaldavad krediidituletisinstrumentide potentsiaalse tuleviku krediidiriski positsiooni kindlaksmääramiseks artikli 299 lõike 2 punkti a.

Krediidituletisinstrumentide potentsiaalse tuleviku krediidiriski positsiooni kindlaksmääramisel kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud artikli 299 lõike 2 punktis a sätestatud põhimõtteid mitte ainult kauplemisportfelli kuuluvate, vaid kõigi oma krediidituletisinstrumentide suhtes.

Riskipositsiooni väärtuse kindlaksmääramisel võivad krediidasutused ja investeerimisühingud võtta vastavalt artiklile 295 arvesse uuenduslepingute ja muude tasaarvestuskokkulepete mõju. Toodetevaheline tasaarvestus ei ole kohaldatav. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad siiski teha tasaarvestust artikli 272 punkti 25 alapunktis c osutatud tootekategooria siseselt ja krediidituletisinstrumentide puhul, kui nende suhtes kohaldatakse artikli 295 punktis c osutatud lepingujärgset toodetevahelist tasaarvestuskokkulepet.

▼ **M1**

2. Kui tuletislepingutega seotud tagatise andmine vähendab kohaldatava raamatupidamistava kohaselt varade summat, siis tühistavad krediidiasutused ja investeerimisühingud selle vähenemise.

3. Lõike 1 kohaldamisel võivad krediidiasutused ja investeerimisühingud riskipositsiooni väärtuse sellest osast, mis vastab praegusele asenduskulule, maha arvata vastaspoolelt saadud rahalise variatsioonitagatise selles ulatuses, milles variatsioonitagatist ei ole kohaldatava raamatupidamistava kohaselt juba riskipositsiooni väärtust vähendavana arvesse võetud, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) tehingute puhul, mida ei kliirita nõuetele vastava keskse vastaspoole kaudu, saajaks oleva vastaspoole saadud raha ei eraldata;
- b) variatsioonitagatist arvutatakse ja vahetatakse iga päev, võttes aluseks tuletisinstrumentide turuhinnas hinnatud positsioonid;
- c) rahaline variatsioonitagatis on saadud tuletislepingu arveldusvaluutaga samas valuutas;
- d) vahetatud variatsioonitagatise suuruseks on kogusumma, mis oleks vajalik tuletisinstrumenti turuhinnas hinnatud riskipositsiooni täielikuks kustutamiseks, pidades kinni künnisest ja minimaalsetest ülekandesummadest, mis on kohaldatavad vastaspoole puhul;
- e) tuletisleping ja variatsioonitagatis krediidiasutuse või investeerimisühingu ja kõnealuse lepingu vastaspoole vahel on kaetud üheainsa tasaarvestuslepinguga, mida krediidiasutus või investeerimisühing võib artikli 295 kohaselt käsitada riski vähendavana.

Juhul kui tuletisleping kuulub nõuetele vastava tasaarvestuse raamlepingu koosseisu, tähendab arveldusvaluuta esimese lõigu punkti c kohaldamisel mis tahes arveldusvaluutat, mis on ette nähtud tuletislepingus, seda reguleerivas nõuetele vastavas tasaarvestuse raamlepingus või osalust krediidiriski kahjude katmisel käsitlevas nõuetele vastava tasaarvestuse raamlepingu lisas.

Kui krediidiasutus või investeerimisühing kajastab vastaspoolele antud rahalist variatsioonitagatist kohaldatava raamatupidamistava kohaselt nõudeks oleva varana, võib ta arvata selle vara riskipositsiooni näitajast välja, tingimusel et punktides a–e sätestatud tingimused on täidetud.

4. Lõike 3 kohaldamisel kohaldatakse järgmist:

- a) saadud variatsioonitagatise mahaarvamine on piiratud riskipositsiooni väärtuse selle osaga, mis vastab positiivsele praegusele asenduskulule;

▼ M1

- b) krediidasutus või investeerimisühing ei kasuta saadud rahalist variatsioonitagatist potentsiaalse krediidiriski positsiooni summa vähendamiseks, sealhulgas artikli 298 lõike 1 punkti c alapunkti ii kohaldamise eesmärgil.

5. Lisaks lõikes 1 sätestatud käsitlusele arvavad krediidasutused ja investeerimisühingud väljakirjutatud krediidituletisinstrumentide puhul riskipositsiooni väärtuse hulka väljakirjutatud krediidituletisinstrumentidega garanteeritud krediidiriski kaitse tegelikud tinglikud väärtused, mida on vähendatud selliste õiglase väärtuse mis tahes negatiivsete muutuste võrra, mis on asjaomase krediidituletisinstrumentiga seoses kaasatud esimese taseme omavahendite hulka. Tulemuseks saadud riskipositsiooni väärtust võib täiendavalt vähendada sellise krediidituletisinstrumenti tegeliku tingliku väärtuse võrra, mis on ostetud kaitseks sama aluseks oleva üksuse krediidiriski vastu, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) ühe alusvaraga krediidituletisinstrumentide puhul peavad ostetud krediidituletisinstrumentid olema ostetud kaitseks sellise aluseks oleva üksuse krediidiriski vastu, mis kuulub väljakirjutatud krediidituletisinstrumenti tingimuste aluseks oleva võlainstrumentiga samasse või sellest madalamasse nõudeõiguse järku, ning kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluva alusvaraga seotud krediidisündmus annaks tulemuseks allutatud varaga seotud krediidisündmuse;
- b) kui krediidasutus või investeerimisühing ostab krediidiriski kaitset aluseks olevate üksuste kogumi krediidiriski vastu, siis võib krediidiriski kaitset, mis on müüdud aluseks olevate üksuste kogumi krediidiriski vastu, kõnealuse ostetud krediidiriski kaitsega tasaarvestada ainult juhul, kui aluseks olevate üksuste kogum ja allutatuse tase on mõlemas tehingus samad;
- c) ostetud krediidituletisinstrumenti järelejäänud tähtaeg on väljakirjutatud krediidituletisinstrumenti omaga vähemalt võrdne;
- d) väljakirjutatud krediidituletisinstrumentide täiendava riskipositsiooni väärtuse kindlaksmääramisel vähendatakse ostetud krediidituletisinstrumenti tinglikku väärtust õiglase väärtuse mis tahes sellise positiivse muutuse võrra, mis on ostetud krediidituletisinstrumentiga seoses kaasatud esimese taseme omavahenditesse;
- e) toodete puhul, kus risk on erineva nõudeõiguse järguga väärtapaberistamise seeriatele üle kantud, on krediidiriski kaitseks ostetud krediidituletisinstrumenti tingimuste aluseks selline võlainstrument, mis kuulub väljakirjutatud krediidituletisinstrumenti tingimuste aluseks oleva võlainstrumentiga samasse nõudeõiguse järku.

Kui väljakirjutatud krediidituletisinstrumenti tinglikku väärtust ei vähendata ostetud krediidituletisinstrumenti tingliku väärtuse võrra, siis võib krediidasutus või investeerimisühing arvata kõnealuse väljakirjutatud krediidituletisinstrumenti individuaalse potentsiaalse tuleviku riskipositsiooni maha kogu potentsiaalsest tuleviku riskipositsioonist, mis on kindlaks määratud kooskõlas käesoleva artikli lõikega 1, vajaduse korral koostoimes artikli 274 lõikega 2 või artikli 299 lõike 2 punktiga a. Juhul kui potentsiaalne tuleviku krediidiriski positsioon määratakse kindlaks koostoimes artikli 298 lõike 1 punkti c alapunktiga ii, võib näitajat PCE_{gross} vähendada väljakirjutatud krediidituletisinstrumentide individuaalse potentsiaalse tuleviku riskipositsiooni võrra ilma näitajat NGR korrigeerimata.

▼ **M1**

6. Krediidasutused ja investeerimisühingud ei vähenda väljakirjutatud krediituletisinstrumenti tegelikku tinglikku väärtust, kui nad ostavad krediidiriski kaitset kogutulu vahetustehingu kaudu ja kajastavad saadud netomakseid netotuluna, kuid ei kajasta tasaarvestusest tulenevat mis tahes vähenemist esimese taseme omavahendites kajastuvas väljakirjutatud krediituletisinstrumenti väärtuses.

7. Krediituletisinstrumentide puhul, mis on ostetud kaitseks aluseks olevate üksuste kogumi krediidiriski vastu, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud üksikute aluseks olevate üksuste krediidiriski vastu väljakirjutatud krediituletisinstrumentide puhul kajastada lõike 5 kohaselt vähenemist vaid juhul, kui ostetud krediidiriski kaitse on majanduslikult samaväärne krediidiriski kaitse ostmisega eraldi iga kogumisse kuuluva üksiku aluseks oleva üksuse krediidiriski vastu. Kui krediidasutus või investeerimisühing ostab krediituletisinstrumenti kaitseks aluseks olevate üksuste kogumi krediidiriski vastu, võib ta kajastada väljakirjutatud krediituletisinstrumentide kogumi puhul vähenemist ainult juhul, kui aluseks olevate üksuste kogum ja allutatuse tase on mõlemas tehingus samad.

8. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võivad krediidasutused ja investeerimisühingud II lisa punktides 1 ja 2 loetletud lepingute riskipositsiooni väärtuse kindlaksmääramiseks kasutada artiklis 275 sätestatud meetodit ainult juhul, kui nad kasutavad seda meetodit ka nende lepingute riskipositsiooni väärtuse kindlaksmääramiseks artiklis 92 sätestatud omavahendite nõuete täitmise eesmärgil.

Kui krediidasutus või investeerimisühing kohaldab artiklis 275 sätestatud meetodit, siis ei vähenda ta riskipositsiooni näitajat saadud rahalise variatsioonitagatise summa võrra.

Artikkel 429b

Vastaspoole krediidiriski lisand repotehingute, väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingute, pika arveldustähtajaga tehingute ja võimenduslaenu tehingute puhul

1. Lisaks artikli 429 lõike 5 kohasele repotehingute, väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingute, pika arveldustähtajaga tehingute ja võimenduslaenu tehingute, sealhulgas bilansiväliste tehingute riskipositsiooni väärtusele arvavad krediidasutused ja investeerimisühingud riskipositsiooni näitaja hulka vastaspoole krediidiriski lisandi, mis määratakse kindlaks vastavalt vajadusele kas lõike 2 või 3 kohaselt.

2. Vastaspoolega tehtud tehingute puhul, mis ei ole hõlmatud artiklis 206 sätestatud tingimustele vastava tasaarvestuse raamlepinguga, määratakse lisand (E_i^*) lõike 1 kohaldamisel kindlaks tehingupõhiselt vastavalt järgmisele valemile:

$$E_i^* = \max\{0, E_i - C_i\},$$

kus:

E_i on tehingu i raames vastaspoolele laenatud väärtpaberite või raha õiglase väärtus;

▼ **M1**

C_i on tehingu i raames vastaspoolelt saadud väärtpaperite või raha õiglane väärtus.

3. Vastaspoolega tehtud tehingute puhul, mis on hõlmatud artiklis 206 sätestatud tingimustele vastava tasaarvestuse raamlepinguga, määratakse kõnealuste tehingute jaoks lisand (E_i^*) lõike 1 kohaldamisel kindlaks lepingupõhiselt vastavalt järgmisele valemile:

$$E_i^* = \max \left\{ 0, \left(\sum_i E_i - \sum_i C_i \right) \right\}$$

kus:

E_i on tasaarvestuse raamlepinguga i hõlmatud tehingute raames vastaspoolele laenatud väärtpaperite või raha õiglane väärtus;

C_i on tasaarvestuse raamlepinguga i hõlmatud tehingute raames vastaspoolelt saadud väärtpaperite või raha õiglane väärtus.

4. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada repotehingute, väärtpaperite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingute, pika arveldustähtajaga tehingute ja võimenduslaenu tehingute, sealhulgas bilansiväliste tehingute suhtes kohaldatava lisandi kindlaksmääramiseks artiklis 222 sätestatud meetodit, tingimusel et kohaldatava riskikaalu alammäär on 20 %. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad kasutada seda meetodit vaid juhul, kui nad kasutavad seda ka kõnealuste tehingute riskipositsiooni väärtuse kindlaksmääramiseks artiklis 92 sätestatud omavahendite nõuete täitmise eesmärgil.

5. Kui repotehingu puhul toimub müügi raamatupidamisarvestus krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes kohaldatava raamatupidamistava kohaselt, tühistab ta kõik müügiga seotud raamatupidamiskanded.

6. Kui krediidasutus või investeerimisühing tegutseb vahendajana repotehingute, väärtpaperite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingute, pika arveldustähtajaga tehingute ja võimenduslaenu tehingute, sealhulgas bilansiväliste tehingute kahe poole vahel, siis kohaldatakse järgmist:

- a) kui krediidasutus või investeerimisühing pakub kliendile või vastaspoolele kahjuhüvitist või garantiid, mis on piiratud mis tahes erinevusega kliendi poolt laenuksantud väärtpaperi või raha väärtuse ja laenuvõtja antud tagatise väärtuse vahel, arvab ta riskipositsiooni näitaja hulka ainult lisandi, mis on kindlaks määratud vastavalt kas lõikele 2 või 3;
- b) kui krediidasutus või investeerimisühing ei paku ühelegi kaasatud poolele kahjuhüvitist ega garantiid, siis tehingut riskipositsiooni näitaja hulka ei arvata;
- c) kui krediidasutus või investeerimisühing on tehingus majanduslikult avatud aluseks olevast väärtpaperist või rahast tulenevale riskile sellises ulatuses, mis ületab lisandiga kaetud riskipositsiooni, siis arvab ta riskipositsiooni näitaja hulka ka riskipositsiooni, mis võrdub väärtpaperi või raha kogusummaga.

▼ **M8**VII A OSA
ARUANDLUSNÕUDED*Artikkel 430***Aruannete esitamine usaldatavusnõuete ja finantsteabe kohta**▼ **C2**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud esitavad pädevatele asutustele kogu vajaliku teabe finantsvõimenduse määra ja selle komponentide kohta vastavalt artiklile 429. Pädevad asutused võtavad kõnealust teavet arvesse direktiivi 2013/36/EL artiklis 97 osutatud järelevalvealase läbivaatamise teostamisel.

Samuti esitavad krediidiasutused ja investeerimisühingud pädevatele asutustele teabe, mida on vaja artiklis 511 osutatud aruannete koostamiseks.

EBA taotluse korral esitavad pädevad asutused krediidiasutustelt ja investeerimisühingutelt saadud teabe EBA-le, et hõlbustada artiklis 511 osutatud läbivaatamist.

2. EBA töötab lõikes 1 osutatud aruandekohustuse täitmiseks välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks ühtne aruandlusvorm, juhised selle kasutamiseks, aruannete esitamise sagedus ja tähtajad ning IT lahendused.

EBA esitab need rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

▼M8

7. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada ühtsed aruandevormingud - ja vormid, juhised ja metoodika nende vormide kasutamiseks, aruannete esitamise sagedus ja kuupäevad, mõistete määratlused ning lõigetes 1–4 osutatud aruandluseks kasutatavad IT-lahendused.

Ühtegi sellistes rakenduslikes tehnilistes standardites sätestatud uut aruandlusnõuet ei kohaldata enne kuue kuu möödumist nende jõustumise kuupäevast.

Lõike 2 kohaldamisel täpsustatakse rakenduslike tehniliste standardite eelnõudes need finantsvõimenduse määra komponendid, millest tuleb teatada, kasutades päeva lõpu või kuu lõpu väärtusi. Selleks võtab EBA arvesse mõlemat järgmist elementi:

- a) kui vastuvõtlik on komponent tehingute mahu märkimisväärsele ajutisele vähenemisele, mille tulemuseks on ülemäärase finantsvõimenduse riski alaesindatus aruandekuupäeva seisuga;
- b) arengusuunad ja tuvastatud asjaolud rahvusvahelisel tasandil.

EBA esitab käesolevas lõikes osutatud rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuniks 2021, välja arvatud seoses järgmisega:

- a) finantsvõimenduse määr, mis esitatakse 28. juuniks 2020;
- b) artiklites 92a ja 92b sätestatud kohustused, mis esitatakse 28. juuniks 2020.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

8. EBA hindab komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 680/2014⁽¹⁾ sätestatud aruandlusnõuetega kaasnevat kulu ja kasu kooskõlas käesoleva lõikega ning teavitab oma hindamise tulemustest komisjoni 28. juuniks 2020. Selline hindamine tehakse eelkõige väikeste ja mittekeerukate krediitiasutuste ja investeerimisühingute seisukohast. Selleks

- a) jaotatakse krediitiasutused ja investeerimisühingud aruandes nende suuruse, keerukuse ja laadi ning tegevuse riskitaseme järgi kategooriatesse;
- b) mõõdetakse aruandes aruandluskulu, mis tekib igal krediitiasutuse või investeerimisühingu kategoorial asjaomasel ajavahemikul rakendusmääruses (EL) nr 680/2014 sätestatud aruandlusnõuete täitmisel, võttes arvesse järgmisi põhimõtteid:
 - i) aruandluskulu mõõdetakse aruandluskulu osakaaluna krediitiasutuse või investeerimisühingu kogukuludes asjaomase ajavahemiku jooksul;

⁽¹⁾ Komisjoni 16. aprilli 2014. aasta rakendusmäärus (EL) nr 680/2014, millega sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid seoses krediitiasutuste ja investeerimisühingute järelevalvelise aruandlusega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 575/2013 (ELT L 191, 28.6.2014, lk 1).

▼M8

- ii) aruandluskulu koosneb kõigist aruandlussüsteemi pideva rakendamise ja pidamisega seotud kuludest, sealhulgas kulutused personalile, IT-süsteemidele, õigusküsimustele, raamatupidamisele, auditeerimisele ja konsulteerimisteenustele;

- iii) asjaomane ajavahemik on aastane ajavahemik, mille jooksul krediidasutusel või investeerimisühingul on tekkinud aruandluskulu, et teha ettevalmistusi rakendusmääruses (EL) nr 680/2014 sätestatud aruandlusnõuete rakendamiseks ning jätkata aruandlussüsteemi pidevat käitamist;

- c) hinnatakse, kas igale krediidasutuse või investeerimisühingu kategooriale tekkinud aruandluskulu on proportsionaalne aruandlusnõuetest saadud kasuga usaldatavusnõuete täitmise järelevalve raames;

- d) hinnatakse aruandlusnõuete vähendamise mõju kuludele ja järelevalve tulemuslikkusele, ning

- e) esitatakse soovitusi, kuidas vähendada aruandlusnõudeid vähemalt väikeste ja mittekeerukate krediidasutuste ja investeerimisühingute jaoks, mille puhul EBA seab eesmärgiks vähendada oodatavaid kulusid keskmiselt vähemalt 10 %, kuid ideaalselt 20 %. Eelkõige hindab EBA, kas
 - i) lõike 1 punktis g osutatud aruandlusnõuetest saaks loobuda väikeste ja mittekeerukate krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul, kui varade koormatiste tase jääb allapoole teatavat künnist;

 - ii) lõike 1 punktide a, c ja g kohaselt nõutavat aruannete esitamise sagedust saaks vähendada väikeste ja mittekeerukate krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul.

EBA esitab kõnealuse aruandega koos lõikes 7 osutatud rakenduslike tehniliste standardite eelnõud.

*Artikkel 430b***Tururiskidega seotud aruandluse erinõuded****▼M9**

1. Alates artiklis 461a osutatud delegeeritud õigusakti kohaldamise alguskuupäevast teatavad krediidasutused, kes ei täida artikli 94 lõikes 1 sätestatud tingimusi ega artikli 325a lõikes 1 sätestatud tingimusi, kõikide oma kauplemisportfelli ja kauplemisportfelli välise positsioonide

▼ M9

puhul, mis on avatud valuuta- või kaubariskile, III osa IV jaotise 1a. peatükis sätestatud alternatiivse standardmeetodi kasutamisel põhinevate arvutuste tulemused samal alusel, nagu sellised krediidasutused teavitavad artikli 92 lõike 3 punkti b alapunktis i ja punktis c sätestatud kohustustest.

▼ M8

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud krediidasutused ja investeerimisühingud teatavad eraldi artikli 325c lõike 2 punktides a, b ja c sätestatud arvutused kõikide oma kauplemisportfelli positsioonide või kauplemisportfelliväliste positsioonide puhul, mis on avatud valuuta- ja kaubariskile.

3. Lisaks käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõudele teatavad krediidasutused ja investeerimisühingud pärast artikli 325bd lõikes 7, artikli 325be lõikes 3, artikli 325bf lõikes 9 ja artikli 325bg lõikes 4 osutatud viimase regulatiivse tehnilise standardi jõustumise kuupäevale järgneva kolmeaastase perioodi lõppu nende positsioonide puhul, mis on määratud kauplemisüksustele, mille puhul on pädevad asutused andnud neile loa kasutada alternatiivset sisemudeli meetodit kooskõlas artikli 325az lõikega 2, III osa IV jaotise 1b. peatükis sätestatud selle meetodi kasutamisel põhinevate arvutuste tulemused samal alusel, nagu sellised krediidasutused ja investeerimisühingud teavitavad artikli 92 lõike 3 punkti b alapunktis i ja punktis c sätestatud kohustustest.

4. Käesoleva artikli lõikes 3 osutatud aruandlusnõude kohaldamisel teatavad krediidasutused ja investeerimisühingud eraldi artikli 325ba lõike 1 punkti a alapunktides i ja ii ning punkti b alapunktides i ja ii sätestatud arvutused ning seda kõikide oma kauplemisportfelli positsioonide või kauplemisportfelliväliste positsioonide puhul, mis on avatud valuuta- ja kaubariskile, ja mis on määratud kauplemisüksustele, mille puhul on pädevad asutused andnud neile loa kasutada alternatiivset sisemudeli meetodit kooskõlas artikli 325az lõikega 2.

5. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad konsolideerimisgrupi piires kasutada lõigetes 1 ja 3 osutatud meetodeid kombineerides, tingimusel et lõikes 1 osutatud meetodi kohaselt tehtud arvutus ei ületa 90 % koguarvutusest. Vastasel juhul kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud lõikes 1 osutatud meetodit kõikide oma kauplemisportfelli positsioonide ja kauplemisportfelliväliste positsioonide puhul, mis on avatud valuuta- või kaubariskile.

6. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada ühtsed aruandevormid ning juhised ja meetoodika vormide kasutamiseks, aruannete esitamise sagedus ja kuupäevad, mõistete määratlused ning käesolevas artiklis osutatud aruandluseks kasutatavad IT-lahendused.

▼M8

Ühtegi sellistes rakenduslikes tehnilistes standardites sätestatud uut aruandlusnõuet ei kohaldata enne kuue kuu möödumist nende jõustumise kuupäevast.

EBA esitab need rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 30. juuniks 2020.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

*Artikkel 430c***Teostatavusaruanne integreeritud aruandlussüsteemi kohta**

1. EBA koostab teostatavusaruande statistiliste andmete, kriisilahendusega seotud andmete ja usaldatavusnõuetega seotud andmete kogumise sidusa ja integreeritud süsteemi väljatöötamise kohta ja teavitab tulemustest komisjoni 28. juuniks 2020.

2. EBA konsulteerib teostatavusaruande koostamisel pädevate asutustega ning hoiuste tagamise skeemide ja kriisilahenduse eest vastutavate asutustega ja eelkõige EKPSiga. Aruandes võetakse arvesse EKPSi varasemat tööd seoses integreeritud andmekogumisega ning selles tuginetakse üldisele kulude ja tulude analüüsile, sisaldades vähemalt järgmist:

- a) ülevaade pädevate asutuste poolt nende jurisdiktsioonis kogutud praeguste andmete kogusest ja ulatusest ning nende andmete päritolust ja detailsusest;
- b) kogutavaid andmeid käsitleva standardsõnastiku koostamine, et suurendada aruandlusnõuete lähenemist regulaarsete aruandekohustuste osas ja et vältida ebavajalikke päringuid;
- c) minimaalselt EBA ja EKPSi hõlmava ühiskomitee loomine integreeritud aruandlussüsteemi väljatöötamiseks ja rakendamiseks;
- d) integreeritud aruandlussüsteemi jaoks keskse andmekogumispunkti loomise teostatavus ja sellise punkti võimalik struktuur, sealhulgas nõuded tagamaks kogutavate andmete range konfidentsiaalsus, süsteemile juurdepääsu õiguste tugev autentimine ja haldamine ning küberturvalisus, mis

▼M8

- i) sisaldab kesksel andmeregistrit kõigi vajaliku detailsuse ja sagedusega statistiliste andmete, kriisilahendusega seotud andmete ja usaldatavusnõuetega seotud andmetega konkreetse krediidasutuse või investeerimisühingu kohta ning mida ajakohastatakse vajalike ajavahemike tagant;
- ii) toimib pädevate asutuste jaoks kontaktpunktina, kus nad saavad, töötlevad ja koguvad kõiki andmepäringuid, kus päringud saab viia kokku juba kogutud esitatud andmetega ja mis võimaldab pädevate asutuste kiiret juurdepääsu taotletud teabele;
- iii) pakub pädevatele asutustele lisatuge andmepäringute edastamiseks krediidasutustele ja investeerimisühingutele ning kannab taotletud andmed kesksesse andmeregistrisse;
- iv) täidab kooskõlastavat rolli pädevate asutuste vahelises teabe- ja andmevahetuses ning
- v) võtab arvesse pädevate asutuste menetlusi ja protsesse ning kannab need üle standarditud süsteemi.

3. Hiljemalt ühe aasta jooksul pärast käesolevas artiklis osutatud aruande esitamist esitab komisjon, kui see on asjakohane ja võttes arvesse EBA esitatud teostatavusaruannet, Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku standarditud ja integreeritud aruandlussüsteemi loomise kohta.

▼C2

VIII OSA

AVALIKUSTAMINE KREDIIDIASUTUSTE JA INVESTEERIMISÜHINGUTE POOLT

I JAOTIS

ÜLDPÕHIMÕTTED*Artikkel 431***Avalikustamiskohustuse ulatus**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud avalikustavad II jaotises sätestatud teabe, kui artiklis 432 ei ole sätestatud teisiti.
2. Krediidasutused ja investeerimisühingud avalikustavad teabe, mis sisaldub lubades, mis pädevad asutused on III osa alusel III jaotises osutatud instrumentide ja meetodikate kohta andnud.
3. Krediidasutused ja investeerimisühingud võtavad vastu ametlikud eeskirjad käesolevas osas sätestatud avalikustamismääruste täitmiseks ja põhimõtted andmete avalikustamise, sealhulgas nende kontrollimise ja esitamissageduse asjakohasuse hindamiseks. Samuti võtavad krediidasutused ja investeerimisühingud vastu eeskirjad, mille kohaselt hinnatakse, kas nende avalikustatavad andmed annavad turuosalistele igakülgselt teavet krediidasutuse või investeerimisühingu riskiprofiili kohta.

▼ **C2**

Kui avalikustatavad andmed ei anna turuosalistele igakülgset teavet riskiprofiili kohta, avalikustavad krediidasutused ja investeerimisühingud lisaks lõikes 1 märgitule täiendava teabe. Krediidasutustelt ja investeerimisühingutelt nõutakse siiski vaid sellise teabe avalikustamist, mis artikli 432 kohaselt on oluline ning mida ei käsitata ärisaladusena ega konfidentsiaalsena.

4. Taotluse korral selgitavad krediidasutused ja investeerimisühingud oma reitinguotsuseid VKEdele ning teistele laene taotlevatele äriühingutele, esitades selgituse vastava palve korral kirjalikult. Selgitusega seotud halduskulud on proportsionaalsed laenu suurusega.

*Artikkel 432***Mitteoluline, ärisaladusena käsitatav või konfidentsiaalne teave**▼ **M8**

1. Erandina artikli 435 lõike 2 punktis c ja artiklites 437 ja 450 sätestatud avalikustamisest võivad krediidasutused ja investeerimisühingud jätta avalikustamata ühe või mitme II ja III jaotises loetletud teabeelemendi, kui nende teabeelementidega esitatavat teavet ei käsitata olulisena.

Teavet loetakse avalikustamise seisukohalt oluliseks, kui selle väljajätmine või väärkajastamine võiks muuta või mõjutada teabe kasutaja hinnangut või otsust, millele ta majanduslike otsuste tegemisel toetub.

EBA annab määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 kohaselt välja suunised selle kohta, kuidas krediidasutused ja investeerimisühingud peavad käesoleva osa II ja III jaotises sätestatud avalikustamisnõuete täitmisel teavet olulisena käsitama.

2. Samuti võivad krediidasutused ja investeerimisühingud jätta avalikustamata ühe või mitu II ja III jaotises nimetatud teabeelementi, kui need sisaldavad teavet, mida käsitatakse käesoleva lõike kohaselt ärisaladusena või konfidentsiaalsena, ent see mõõndus ei kehti artiklite 437 ja 450 kohaselt avalikustatava teabe kohta.

Teavet käsitatakse krediidasutuste ja investeerimisühingute ärisaladusena, kui sellise teabe avalikustamine kahjustaks nende konkurentsivõimet. Ärisaladusena käsitatav teave võib hõlmata tooteid või süsteeme käsitlevat teavet, mis konkurentidega jagamise korral vähendaks krediidasutuste ja investeerimisühingute poolt neisse toodetesse või süsteemidesse tehtud investeeringute väärtust.

Konfidentsiaalseks loetakse teavet, mida krediidasutused ja investeerimisühingud on kohustatud hoidma salajas tulenevalt kliendisuhetest või suhetest muude vastaspooltega.

EBA annab määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 kohaselt välja suunised, kuidas krediidasutused ja investeerimisühingud peavad käesoleva osa II ja III jaotises sätestatud avalikustamisnõuete täitmisel teavet ärisaladusena või konfidentsiaalsena käsitama.

▼ **C2**

3. Lõikes 2 osutatud erakorralistel juhtudel märgib asjaomane krediidiasutus või investeerimisühing oma avalikustatud teabes asjaolu, et teatavaid teabelemente ei avalikustata, esitab selle kohta põhjendused ja avaldab avalikustamiskohustuse alla kuuluva teema kohta üldisemat teavet, välja arvatud juhul kui teabelemente käsitletakse ärisaladusena või konfidentsiaalsena.

4. Lõiked 1, 2 ja 3 ei mõjuta vastutuse ulatust juhtudel, kui ei esitata olulist teavet.

*Artikkel 433***Teabe avalikustamise sagedus**

Krediidiasutused ja investeerimisühingud avaldavad käesoleva osa kohaselt nõutud avalikustatava teabe vähemalt kord aastas.

Kord aastas avalikustatav teave avaldatakse samal ajal kui finantsaruanded.

Krediidiasutused ja investeerimisühingud hindavad vajadust avaldada osa või kogu avalikustatavat teavet sagedamini kui kord aastas krediidiasutuse või investeerimisühingu majandustegevusest tulenevate oluliste näitajate tõttu, milleks on tegevuse maht, tegevuste ulatus, tegutsemine erinevates riikides, kaasatus erinevatesse finantssektoritesse ja osalus rahvusvahelistel finantsturgudel ning makse-, arveldus- ja kliiringüsteemid. Kõnealuses hinnangus pööratakse erilist tähelepanu võimalikule vajadusele sagedamini avalikustada artikli 437 ning artikli 438 punktide c kuni f kohaseid teabelemente, samuti riskipositsioone ja muid kirjeid käsitlevat teavet, mis võib kiiresti muutuda.

EBA esitab 31. detsembriks 2014 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 suunised selle kohta, kuidas krediidiasutused ja investeerimisühingud hindavad andmete sagedasema II ja III jaotise kohase avalikustamise vajadust.

*Artikkel 434***Avalikustamise viisid**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad määrata asjakohase vahendi, koha ja kontrollimise viisi, et tulemuslikult täita käesolevas osas sätestatud avalikustamismõndeid. Võimaluse piires tuleks kogu avalikustatav teave edastada ühe teabekanalid kaudu või ühes kohas. Kui sarnane teave avalikustatakse kahe või enama teabekanalid kaudu, lisatakse sellele igas teabekanalid viide teistele teabekanalitele.

2. Samaväärset avalikustamist, mida krediidiasutused ja investeerimisühingud teevad raamatupidamis-, börsi- või muude nõuete alusel, võib lugeda vastavaks käesoleva osa tingimustele. Kui avalikustatav teave ei ole esitatud finantsaruannetes, märgivad krediidiasutused ja investeerimisühingud finantsaruannetes selgelt, kust asjaomase teabe leida võib.

▼ **M8***Artikkel 434a***Ühtsed avalikustamisvormingud**

EBA koostab rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada ühtseid avalikustamisvorminguid, ja seonduvad juhised, millega kooskõlas II ja III jaotise kohaselt nõutav teave avalikustatakse.

▼ M8

Nende ühtsete avalikustamisvormingute abil edastatakse teabe kasutajatele piisavalt põhjalikku ja võrreldavat teavet, mille abil saab hinnata krediidasutuste ja investeerimisühingute riskiprofiili ning seda, mil määral nad täidavad I–VII osas sätestatud nõudeid. Teabe võrreldavuse soodustamiseks püütakse rakenduslikes tehnilistes standardites tagada avalikustamisvormingute kooskõla rahvusvaheliste avalikustamisstandarditega.

Asjakohasel juhul kasutatakse ühtset tabelvormingut.

EBA esitab need rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuniks 2020.

Komisjonile antakse õigus võtta need rakenduslikud tehnilised standardid vastu kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

▼ C2

II JAOTIS

LÄBIPAISTVUSE JA AVALIKUSTAMISE TEHNILISED KRITEERIUMID

*Artikkel 435***Riskijuhtimise eesmärgid ja põhimõtted**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud avalikustavad oma riskijuhtimise eesmärgid ja põhimõtted eraldi iga riskikategooria kohta, sealhulgas käesolevas jaotises osutatud riskide kohta. Avalikustamine hõlmab järgmist:

- a) selliste riskide juhtimise strateegiad ja protsessid;
- b) asjakohase riskijuhtimise funktsiooni struktuur ja korraldus, sealhulgas teave tema volituste ja põhikirja kohta, või muud asjakohased meetmed;
- c) riskiaruandluse ja mõõtmissüsteemide ulatus ja laad;
- d) riskimaandamise põhimõtted ning maanduste ja maandavate tegurite jätkuva tulemuslikkuse kontrollimise strateegiad ja protsessid;
- e) juhtorgani poolt kinnitatud avaldus krediidasutuse või investeerimisühingu riskijuhtimiskorralduse asjakohasuse kohta, millega kinnitatakse, et kehtestatud riskijuhtimissüsteemid on piisavad, arvestades krediidasutuse või investeerimisühingu profiili ja strateegiat;
- f) juhtorgani poolt kinnitatud lühike riskiaruanne, milles lühidalt ja konkreetselt kirjeldatakse krediidasutuse või investeerimisühingu üldist riskiprofiili seoses ärristrateegiaga. Aruanne sisaldab peamisi suhtarve ja arvandmeid, millega antakse välistele sidusrühmadele terviklik ülevaade sellest, milline on krediidasutuse või investeerimisühingu riskijuhtimine, sealhulgas sellest, milline on krediidasutuse või investeerimisühingu riskiprofiili ja juhtorgani määratud riskitaluvuse suhe.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud avalikustavad juhtimiskorda käsitleva järgmise teabe ja ajakohastavad seda korrapäraselt, vähemalt kord aastas:

▼ **C2**

- a) juhtorgani liikmete poolt juhatuses hõivatud kohtade arv;
- b) värbamispoliitika juhtorgani liikmete valikuks ning juhtorgani liikmete tegelikud teadmised, oskused ja asjatundlikkus;
- c) mitmekesisuspoliitika seoses juhtorgani liikmete valikuga, selle eesmärgid ja selle poliitikaga kehtestatud mis tahes asjaomased sihtmärgid, ning ulatus, mil määral kõnealused eesmärgid ja sihtmärgid on saavutatud;
- d) kas krediidasutus või investeerimisühing on loonud eraldi riskikomisjoni või mitte ning mitu korda on riskikomisjon kohtunud;
- e) selle kirjeldus, kuidas teave riski kohta jõuab juhtorganile.

*Artikkel 436***Kohaldamisala**

Krediidasutused ja investeerimisühingud avalikustavad seoses käesoleva määruse nõuete kohaldamisalaga vastavalt direktiivile 2013/36/EL järgmise teabe:

- a) sellise krediidasutuse või investeerimisühingu nimi, kelle suhtes käesoleva määruse nõudeid kohaldatakse;
- b) ülevaade erinevustest raamatupidamise ja usaldatavusnõuete jaoks kasutatavates konsolideerimise alustes koos asjaomaste üksuste lühikirjeldusega, milles selgitatakse, kas need on:
 - i) konsolideeritud täies ulatuses;
 - ii) konsolideeritud proportsionaalses ulatuses;
 - iii) omavahenditest maha arvatud;
 - iv) ei ole konsolideeritud ega maha arvatud;
- c) mis tahes praegused või prognoositavad olulised praktilised või õiguslikud takistused omavahendite kiireks ülekandmiseks või kohustuste tagasimaksmiseks emaettevõtja ja selle tütarettevõtjate vahel;
- d) koondsumma, mille võrra on kõikide konsolideerimata tütarettevõtjate tegelikud omavahendid väiksemad nõutud omavahenditest, ja selliste tütarettevõtjate nimi või nimed;
- e) vajaduse korral artiklites 7 ja 9 sätestatud sätete rakendamise asjaolud.

*Artikkel 437***Omavahendid**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud avalikustavad oma omavahendite kohta järgmise teabe:

- a) esimese taseme põhiomavahendite, täiendavate esimese taseme omavahendite, teise taseme omavahendite ning artiklite 32 kuni 35, 36, 56, 66 ja 79 kohaselt krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendite suhtes kohaldatud filtrite ja mahaarvamiste täielik vastavusseviimine ning krediidasutuse või investeerimisühingu auditeeritud finantsaruannetes sisalduv bilanss;

▼ C2

- b) krediidasutuse või investeerimisühingu emiteeritud esimese taseme põhiomavahenditesse ning täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide ja teise taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide peamiste tunnuste kirjeldus;
- c) kõigi esimese taseme põhiomavahenditesse, täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse ja teise taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide täielikud tingimused;
- d) eraldi avalikustatakse teave järgmiste elementide laadi ja summade kohta:
 - i) iga usaldatavusfilter, mida on kohaldatud vastavalt artiklitele 32 kuni 35;
 - ii) iga mahaarvamine, mis on tehtud artiklite 36, 56 ja 66 kohaselt;
 - iii) kirjed, mis ei ole maha arvatud vastavalt artiklitele 47, 48, 56, 66 ja 79;
- e) kirjeldus kõigi piirangute kohta, mida on kohaldatud omavahendite arutamise suhtes kooskõlas käesoleva määrusega, ning instrumentide, usaldatavusfiltrite ja mahaarvamiste kohta, mille suhtes kõnealused piiranguid kohaldatakse;
- f) kui krediidasutused ja investeerimisühingud avalikustavad omavahendite suhtarvud, mis on arvatud kasutades omavahendite elemente, mis on kindlaks määratud muul alusel kui käesolevas määruses sätestatud, avalikustatakse põhjalik selgitus selle kohta, mille alusel kõnealused omavahendite suhtarvud on arvatud.

2. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada ühtsed vormid lõike 1 punktide a, b, d ja e kohaseks avalikustamiseks.

EBA esitab need rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

Artikkel 438

Omavahendite nõuded

Krediidasutused ja investeerimisühingud avalikustavad järgmise teabe krediidasutuse või investeerimisühingu poolt käesoleva määruse artikli 92 ja direktiivi 2013/36/EL artikli 73 kohaste nõuete täitmise kohta:

- a) krediidasutuses või investeerimisühingus praeguste ja edaspidiste tegevuste toetamiseks kasutatava sisemise kapitali adekvaatsuse hindamismeetodi kokkuvõte;

▼ C2

- b) asjaomase pädeva asutuse taotluse korral krediidasutuse või investeerimisühingu sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi tulemus, sealhulgas täiendavate omavahendite nõuete koosseis, mis põhinevad direktiivi 2013/36/EL artikli 104 lõike 1 punktis a osutatud järelevalveprotsessil;
- c) krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul, kes arvutavad riskiga kaalutud vara III osa II jaotise 2. peatüki alusel, 8 % artiklis 112 sätestatud iga riskipositsiooni klassi riskiga kaalutud varast;
- d) krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul, kes arvutavad riskiga kaalutud vara III osa II jaotise 3. peatüki alusel, 8 % artiklis 147 sätestatud iga riskipositsiooni klassi riskiga kaalutud varast. Jaenõuete riskipositsiooni klassi puhul kohaldatakse seda nõuet iga sellise riskipositsiooni kategooria suhtes, millele vastavad erinevad artikli 154 lõigetes 1 kuni 4 sätestatud korrelatsioonid. Omakapitali investeeringute riskipositsiooni klassi puhul kohaldatakse seda nõuet:
- i) iga artiklis 155 sätestatud meetodi suhtes;
 - ii) börsil kaubeldavate riskipositsioonide, piisavalt diversifitseeritud portfelliges hoitava börsivälise kapitali riskipositsioonide ja muude riskipositsioonide suhtes;
 - iii) riskipositsioonide suhtes, mille omavahendite nõuete suhtes kohaldatakse järelevalveasutuse poolt määratud üleminekupeerioidi;
 - iv) riskipositsioonide suhtes, mille omavahendite nõuete suhtes ajutiselt kohaldatakse varasemalt kehtinud nõudeid;
- e) artikli 92 lõike 3 punktide b ja c alusel arvutatud omavahendite nõuded;
- f) III osa III jaotise peatükkide 2, 3 ja 4 kohaselt arvutatud ja eraldi avalikustatud omavahendite nõuded.

Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes arvutavad riskiga kaalutud vara vastavalt artikli 153 lõikele 5 või artikli 155 lõikele 2, avalikustavad riskipositsioonid, mis nad on määranud igale artikli 153 lõike 5 tabeli 1 kategooriale või igale artikli 155 lõikes 2 osutatud riskikaalule.

*Artikkel 439***Vastaspoole krediidiriskist tulenev riskipositsioon**

Krediidasutused ja investeerimisühingud avalikustavad järgmise teabe seoses krediidasutuse või investeerimisühingu riskipositsiooniga, mis tuleneb vastaspoole krediidiriskist, millele on osutatud III osa II jaotise 6. peatükis:

- a) selgitus sisemiste kapitali- ja krediidilimiitide määramise meetoodika kohta vastaspoole krediidiriski positsioonide puhul;
- b) selgitus tagatise kindlustamise ja krediidireservide moodustamise põhimõtete kohta;

▼ C2

- c) selgitus korrelatsiooniriski positsiooni käsitlevate tegevuspõhimõtete kohta;
- d) selgitus selle kohta, millist mõju avaldab sellise tagatise suurus, mille krediidasutus või investeerimisühing peaks andma oma krediidireitingu langetamise korral;
- e) lepingute positiivne õiglane koguväärtus, tasaarvestusest saadav tulu, tasaarvestatud praegune krediidiriski positsioon, olemasolev tagatis ja tuletisinstrumentide krediidiriski netopositsioon. Tuletisinstrumentide krediidiriski netopositsioon on tuletistehingute krediidiriski positsioon pärast õiguslikult täitmisele pööratavatest tasaarvestuskokkulepetest ja tagatiskokkulepetest saadava kasu arvessevõtmist;
- f) riskipositsiooni väärtuse näitajad vastavalt III osa II jaotise 6. peatüki 3.–6. jaos sätestatud meetoditele, olenevalt sellest, millist meetodit kohaldatakse;
- g) krediidituletisinstrumentide abil riskimaanduste tinglik väärtus ja praeguse krediidiriski positsiooni jaotus krediidiriski positsiooni liikide lõikes;
- h) krediidituletisinstrumentidega tehtud tehingute tinglik väärtus, jaotatuna vastavalt sellele, kas need on seotud krediidasutuse või investeerimisühingu enda krediidiportfelliga või tema vahendustegevusega, kaasa arvatud kasutatud krediidituletisinstrumentide tooted, mis on omakorda jagatud ostetava ja müüdava krediidiriski kaitse alusel igas tooterühmas;
- i) α hinnang, kui krediidasutus või investeerimisühing on saanud pädevate asutuste loa α hindamiseks.

*Artikkel 440***Kapitalipuhvrid**

1. Krediidasutus või investeerimisühing avalikustab järgmise teabe selle kohta, kuidas ta järgib direktiivi 2013/36/EL VII jaotise 4. peatükis osutatud vastutsükliliste kapitalipuhvrite nõuet:

- a) krediidasutuse või investeerimisühingu nende krediidiriski positsioonide geograafiline jaotus, mis on asjakohased tema vastutsüklilise kapitalipuhvri arvutamise seisukohast;
- b) krediidasutuse- või investeerimisühingupõhise vastutsüklilise kapitalipuhvri summa.

2. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada lõikes 1 sätestatud avalikustamisnõuded.

▼ **C2**

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 31. detsembriks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

*Artikkel 441***Globaalse süsteemse olulisuse näitajad**

1. Direktiivi 2013/36/EL artikli 131 kohaselt globaalseteks süsteemset olulisteks ettevõtjateks liigitatud krediidasutused ja investeerimisühingud avalikustavad iga aasta nende näitajate väärtused, mida on kasutatud krediidasutuste ja investeerimisühingute punktisumma arvutamiseks kooskõlas nimetatud artiklis osutatud metoodikaga.

2. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et määrata lõikes 1 osutatud avalikustamise jaoks kindlaks ühtsed vormid ja kuupäevad. Nende tehniliste standardite väljatöötamisel võtab EBA arvesse rahvusvahelisi standardeid.

EBA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 1. juuliks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

*Artikkel 442***Krediidiriskiga korrigeerimine**

Krediidasutused ja investeerimisühingud avalikustavad järgmise teabe krediidiriskile ja lahendusriskile avatuse kohta:

- a) raamatupidamises kasutatavate mõistete „tähtjaks tasumata” ja „väärtuse languse” määratlused;
- b) spetsiifiliste ja üldiste krediidiriskiga korrigeerimiste kindlaksmääramiseks kehtestatud meetodite kirjeldus;
- c) koguriskipositsioon pärast raamatupidamislikke tasaarvestusi, kus ei ole arvesse võetud krediidiriski maandamise mõju, ja riskipositsioonide keskmine suurus perioodi vältel, esitatuna erinevat liiki riskipositsiooni klasside lõikes;
- d) riskipositsioonide geograafiline jaotumine, jaotatuna märkimisväärseteks piirkondadeks oluliste riskipositsiooni klasside lõikes, ja vajaduse korral üksikasjalikumalt;
- e) riskipositsioonide liigitamine majandusharudesse või vastaspoolte liikidesse, esitatuna riskipositsiooni klasside lõikes, täpsustades sealhulgas nõuded VKEde vastu, ja vajaduse korral üksikasjalikumalt;
- f) kõigi riskipositsioonide järelejäänud tähtaegade jaotumine, esitatuna riskipositsiooni klasside lõikes, ja vajaduse korral üksikasjalikumalt;

▼ **C2**

- g) oluliste majandusharude või vastaspoole liikide lõikes, järgmiste summade äranäitamiseks:
- i) väärtuse langusega riskipositsioonid ja tähtjaks tasumata riskipositsioonid, eraldi välja tooduna;
 - ii) spetsiifilised ja üldised krediidiriskiga korrigeerimised;
 - iii) spetsiifiliste ja üldiste krediidiriskiga korrigeerimisi katvad omavahendite nõuded aruandeperioodi jooksul;
- h) eraldi välja toodud väärtuse langusega ja tähtjaks tasumata riskipositsioonide arv, esitatuna oluliste geograafiliste piirkondade lõikes, sealhulgas iga geograafilise piirkonnaga seotud spetsiifiliste ja üldiste krediidiriskiga korrigeerimiste summad, kui see on otstarbekas;
- i) eraldi välja toodud väärtuse langusega riskipositsioonide spetsiifiliste ja üldiste krediidiriskiga korrigeerimiste muudatuste vastavusseviimine. Selline teave peab sisaldama järgmist:
- i) spetsiifiliste ja üldiste krediidiriskiga korrigeerimiste liigi kirjeldus;
 - ii) algsaldod;
 - iii) aruandeperioodi jooksul krediidiriskiga korrigeerimiste vastu võetud summade suurus;
 - iv) aruandeperioodi jooksul riskipositsioonidest tuleneva prognoositud tõenäolise kahju tarbeks tehtud eraldised või tühistatud summad või mis tahes korrigeerimised, sealhulgas need, mis tulenevad valuutakursi erinevustest, äriühendustest, tüarettevõtjate omandamisest või võõrandamisest ja krediidiriskiga korrigeerimiste vahelistest ülekannetest;
- v) lõppsaldod.

Otse kasumiaruandes kajastatud spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised ja sissenõutud summad avalikustatakse eraldi.

*Artikkel 443***Koormamata vara**

EBA annab 30. juuniks 2014 välja suunised, et täpsustada koormamata vara käsitlevate andmete avalikustamist, võttes arvesse Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitusi ESRB/2012/2 krediidiastutuste rahastamise kohta ⁽¹⁾ ja eelkõige soovitusi D, milles käsitletakse turu läbipaistvust seoses varade koormamisega. Need suunised võetakse vastu määruse (EL) nr 1093/2010 artiklis 16 sätestatud korras.

EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada andmete avalikustamist bilansilise väärtuse kohta riskipositsiooni eri klasside puhul jaotatuna vara kvaliteediks ja koormamata bilansiliseks koguväärtuseks, võttes arvesse soovitusi ESRB/2012/2 ja tingimusel, et EBA leiab oma aruandes, et selline täiendavate andmete avalikustamine võimaldab saada usaldusväärset ja asjakohast teavet.

⁽¹⁾ ELT C 119, 25.4.2013, lk 1.

▼ **C2**

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 1. jaanuariks 2016.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses ja teises lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

*Artikkel 444***Krediidikvaliteeti hindavate asutuste kasutamine**

Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes arvutavad riskiga kaalutud vara kooskõlas III osa II jaotise 2. peatükiga, peavad avalikustama järgmise teabe iga artiklis 112 sätestatud riskipositsiooni klassi kohta:

- a) krediidikvaliteeti hindavate määratud asutuste ja ekspordikrediidi agentuuride nimed ning mis tahes muudatuste põhjendused;
- b) riskipositsiooni klassid, mille puhul igat krediidikvaliteeti hindavat asutust või ekspordikrediidi agentuuri kasutatakse;
- c) emitentide ja emissiooni krediidikvaliteedi hinnangute kauplemisportfelli mittekuuluvatele instrumentidele ülekandmiseks kasutatava protsessi kirjeldus;
- d) iga krediidikvaliteeti hindava määratud asutuse või ekspordikrediidi agentuuri välise reitingu seos III osa II jaotise 2. peatükis sätestatud krediidikvaliteedi astmetega, võttes arvesse, et sellist teavet ei pea avalikustama, kui krediidiasutus või investeerimisühing vastab EBA avaldatud standardseose tingimustele;
- e) III osa II jaotise 2. peatükis sätestatud krediidikvaliteedi astmega seostatavad riskipositsioonide väärtused ja pärast krediidiriski maandust vastavate riskipositsioonide väärtused, sealhulgas need, mis on omavahenditest maha arvatud.

*Artikkel 445***Tururisk**

Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes arvutavad omavahendite nõudeid vastavalt artikli 92 lõike 3 punktidele b ja c, avalikustavad kõnealused nõuded eraldi iga riski kohta, millele on asjaomastes sätetes viidatud. Lisaks avalikustatakse eraldi omavahendite nõue väärtpäberistamise positsioonidega seotud intresspositsiooni spetsiifilise riski kohta.

*Artikkel 446***Operatsioonirisk**

Krediidiasutused ja investeerimisühingud avalikustavad operatsiooniriskiga seotud omavahendite nõuete arvutamise meetodid, millele krediidiasutus või investeerimisühing kvalifitseerub; artikli 312 lõikes 2 sätestatud metoodika kirjeldus, kui krediidiasutus või investeerimisühing seda kasutab, sealhulgas krediidiasutuse või investeerimisühingu mõõtmismeetodis arvessevõetavate asjakohaste sise- ja välistegurite analüüs, ning osalise kasutamise puhul erinevate kasutatavate metoodikate kohaldamisala ja katvus.

▼ C2*Artikkel 447***Kauplemisportfelli mittekuuluvatest omakapitali instrumentidest tulenevad riskipositsioonid**

Krediidiasutused ja investeerimisühingud avalikustavad kauplemisportfelli mittekuuluvatest omakapitali instrumentidest tulenevate riskipositsioonide kohta järgmise teabe:

- a) riskipositsioonide eristamine vastavalt nende eesmärkidele, sealhulgas vastavalt kapitali kasvutulu teenimise ja strateegilistele kaalutlustele, ning ülevaade kasutatavatest raamatupidamis- ja hindamismeetodidest, sealhulgas hindamist mõjutavad peamised oletused ja tavad ning mis tahes märkimisväärsed muutused kõnealustes tavades;
- b) bilansiline ja õiglane väärtus ja börsil kauplemise puhul võrdlus turuhindadega, kui see erineb oluliselt õiglasest väärtusest;
- c) börsil kaubeldavate riskipositsioonide, piisavalt diversifitseeritud portfellides hoitavate börsivälise kapitali investeeringute ja muude riskipositsioonide liigid, laad ja summa;
- d) kumulatiivne realiseerunud kasum või kahjum, mis tuleneb perioodi jooksul toimunud müükidest ja realiseerimistest, ning
- e) kogu realiseerumata kasum või kahjum, kogu ümberhindlustest tulenev realiseerimata kasum või kahjum ning kõik eespool nimetud summad, mis sisalduvad esimese taseme põhiomavahendites.

*Artikkel 448***Kauplemisportfelli mittekuuluvatest positsioonidest tulenev intressirisk**

Krediidiasutused ja investeerimisühingud avalikustavad järgmise teabe kauplemisportfelli mittekuuluvatest positsioonidest tuleneva intressiriski kohta:

- a) intressiriski laad ja peamised oletused (sealhulgas oletused laenu ettemaksete ja tähtajata hoiuste arengu kohta) ning intressiriski mõõtmise sagedus;
- b) kõikumised tuludes, majanduslikus väärtuses või muus asjakohases näitajas, mida juhtkond kasutab intressimäära järskude tõusude või languste puhul vastavalt juhtkonnapoolsele meetodile intressiriski mõõtmiseks, esitatuna valuutade kaupa.

*Artikkel 449***Väärtpaberistamise positsioonidest tulenev riskipositsioon**

Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes arvutavad riskiga kaalutud vara vastavalt III osa II jaotise 5. peatükile või omavahendite nõudeid vastavalt artiklile 337 või 338, avalikustavad järgmise teabe, vajaduse korral oma kauplemisportfelli ja kauplemisportfelli mittekuuluvate kohta eraldi:

▼ C2

- a) krediidasutuse või investeerimisühingu eesmärkide kirjeldus seoses väärtpaperistamisega;
- b) väärtpaperistatud varaga seonduvate muude riskide laad, sealhulgas likviidsusriski laad;
- c) riskide liigid, arvestades aluseks olevate väärtpaperistamise positsioonide nõudeõiguse järku ja edasiväärtpaperistamisega seoses võetud ja enda omandisse jäetud väärtpaperistamise positsioonide alusvara;
- d) krediidasutuse või investeerimisühingu erinevad rollid väärtpaperistamise protsessis;
- e) krediidasutuse või investeerimisühingu osalemise ulatus igas punktis d osutatud rollis;
- f) kehtestatud protsesside kirjeldus, mille abil jälgitakse väärtpaperistamise positsioonidega seotud krediidi- ja tururiski muutusi, sealhulgas seda, kuidas alusvara muutused mõjutavad väärtpaperistamisest tulenevaid riskipositsioone, ja kirjeldus, kuidas need protsessid erinevad edasiväärtpaperistamisest tulenevate riskipositsioonide puhul;
- g) krediidasutuse või investeerimisühingu põhimõtete kirjeldus, kuidas vähendatakse olemasolevaid väärtpaperistamise ja edasiväärtpaperistamise positsioonidega seotud riske maandamise ja kaudse krediidiriski kaitse kasutamise, sealhulgas riskimaandustehingute oluliste vastaspoolte määratlus asjaomaste riskide liikide lõikes;
- h) krediidasutuse või investeerimisühingu poolt väärtpaperistamisel kasutatavad riskiga kaalutud vara arvutamise meetodid, sealhulgas väärtpaperistamise positsioonide liigid, mille suhtes iga sellist meetodit kohaldatakse;
- i) selliste väärtpaperistamise eriotstarbeliste ettevõtjate liigid, keda krediidasutus või investeerimisühing kasutab sponsorina kolmanda poole riskipositsioonide väärtpaperistamiseks, sealhulgas kas, millises vormis ja millises summas krediidasutusel või investeerimisühingul on riskipositsioone seoses osutatud väärtpaperistamise eriotstarbeliste ettevõtjatega, eraldi bilansiliste ja bilansiväliste riskipositsioonide kohta, ning selliste üksuste loetelu, keda krediidasutus või investeerimisühing haldab või nõustab ja kes investeerivad kas krediidasutuse või investeerimisühingu poolt väärtpaperistatud väärtpaperistamise positsioonidesse või krediidasutuse või investeerimisühingu poolt sponsoreeritud väärtpaperistamise eriotstarbelistesse ettevõtjatesse;
- j) kokkuvõtte raamatupidamiseeskirjadest, mida krediidasutus või investeerimisühing väärtpaperistamisel kasutab, sealhulgas:
 - i) kas tehinguid käsitletakse müügi või finantseerimisena;
 - ii) müügitulu kajastamine;
 - iii) meetodid, peamised eeldused, sisendid ning muutused võrreldes eelneva perioodiga, millest lähtutakse väärtpaperistamise positsioonide hindamisel;
 - iv) sünteetiliste väärtpaperistamiste käsitlus, kui see ei ole hõlmatud muude raamatupidamiseeskirjadega;

▼ C2

- v) kuidas hinnatakse väärtpaberistamise ootel olevat vara ja kas see on kirjendatud krediidasutuse või investeerimisühingu kauplemisportfelliväliselt või kauplemisportfellis;
- vi) põhimõtted, kuidas käsitletakse bilansis kohustuste kajastamist kokkulepete puhul, mille alusel krediidasutus või investeerimisühing võib olla kohustatud pakkuma väärtpaberistatud varaga seoses finantstuge;
- k) väärtpaberistamisel kasutatud krediidikvaliteeti hindavate asutuste nimed ja riskipositsioonide liigid, millega seoses iga agentuuri on kasutatud;
- l) vajaduse korral III osa II jaotise 5. peatüki 3. jaos sätestatud sise-
misel hinnangul põhineva meetodi kirjeldus, sealhulgas: sisemiste hinnangute andmise protsessi ülesehitus ning sisemiste hinnangute ja välisreitingute seos, sisemiste hinnangute kasutamine muudel eesmärkidel peale kapitali arvutamise sise-
misel hinnangul põhineva meetodi alusel, sisemiste hinnangute andmise protsessi kontrollimehhanismid, sealhulgas sõltumatus ja aruandekohustuse kirjeldus ning sisemiste hinnangute andmise protsessi ülevaade, riskipositsioonide liigid, mille puhul sisemiste hinnangute andmise protsessi rakendatakse, ja stressifaktorid, mida kasutatakse krediidikvaliteedi parandamise taseme kindlaksmääramiseks, esitatuna riskipositsioonide liikide kaupa;
- m) kui punktide n–q alusel avalikustatavad kvantitatiivsed andmed on eelmise aruandeperioodiga võrreldes oluliselt muutunud, siis selgitus nende muutuste kohta;
- n) alljärgnev teave riskipositsioonide liikide kaupa, kauplemisportfelli ja kauplemisportfelli mittekuuluva kohta eraldi:
 - i) krediidasutuse või investeerimisühingu poolt väärtpaberistatud tagasimaksmata nõuete kogusumma, esitatuna eraldi traditsiooniliste ja sünteetiliste väärtpaberistamiste kohta ning selliste väärtpaberistamiste kohta, mille puhul krediidasutus või investeerimisühing tegutseb üksnes sponsorina;
 - ii) bilansiliste hallatavate või ostetud väärtpaberistamise positsioonide ning bilansiväliste väärtpaberistamisest tulenevat koguriskipositsiooni;
 - iii) väärtpaberistamise ootel oleva vara kogusumma;
 - iv) väärtpaberistatud tehingute puhul, mille suhtes kohaldatakse ennetähtaegse amortiseerimise käsitlust: väärtpaberistamise tehingu algatajale kuuluvale osalusele ja investoritele kuuluvale osalusele vastavate kasutatud limiitidest tulenev koguriskipositsioon, krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendite nõuete kogusummad, mis on vajalikud seoses väärtpaberistamise tehingu algatajale kuuluva osalusega, ning krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendite nõuete kogusumma, mis on vajalik seoses investoritele kuuluva osalusega kasutatud limiitides ja kasutamata krediidiliinides;
 - v) omavahenditest mahaarvatavate või riskikaaluga 1 250 % kaalutud väärtpaberistamise positsioonide väärtus;
 - vi) jooksva perioodi väärtpaberistamistevõime kokkuvõte, sealhulgas väärtpaberistatud riskipositsioonide väärtus ja kirjendatud kasum või kahjum müügist;

▼ **C2**

- o) alljärgnev teave, kauplemisportfelli ja kauplemisportfelli mittekuluva kohta eraldi:
- i) hallatavate või ostetud väärtpaberistamise positsioonide kogusumma ning nendega seotud omavahendite nõuded, esitatuna väärtpaberistamisest ja edasiväärtpaberistamisest tulenevate riskipositsioonide kaupa, riskikaalude või omavahendite nõuete mõistlike vahemike kaupa ning omavahendite nõuete arvutamise meetodite kaupa;
 - ii) hallatavate või ostetud edasiväärtpaberistamisest tulenev koguriskipositsioon, esitatuna vastavalt riskipositsioonidele enne ja pärast maandamist/kindlustamist ning nõuetele rahalise garantii andjate kaupa, garantii andjate krediivõime kategooriate või garantii andjate nimede kaupa;
- p) kauplemisportfelli mittekuuluvate ja krediidasutuse või investeerimisühingu poolt väärtpaberistatud riskipositsioonide kohta: allahinatud/tähtajaks tasumata väärtpaberistatud vara summa ja krediidasutuse või investeerimisühingu jaoks jooksva perioodi jooksul realiseerunud kahjum, mõlemad riskipositsioonide liikide kaupa;
- q) kauplemisportfelli kohta: krediidasutuse või investeerimisühingu poolt väärtpaberistatud selliste tagasimaksmata nõuete kogusumma, mille suhtes kohaldatakse tururiski omavahendite nõuet, esitatuna eraldi traditsiooniliste ja sünteetiliste väärtpaberistamiste kohta ning riskipositsioonide liikide kaupa;
- r) vajaduse korral, kas krediidasutus või investeerimisühing on andnud toetust artikli 248 lõike 1 kohaselt ning selle mõju omavahenditele.

*Artikkel 450***Tasustamispoliitika**

1. Krediidasutused ja investeerimisühingud avalikustavad vähemalt alljärgneva teabe krediidasutuse või investeerimisühingu nende töötajate kategooriate suhtes rakendatava tasustamispoliitika ja -tavade kohta, kelle ametialane tegevus mõjutab oluliselt krediidasutuse või investeerimisühingu riskiprofiili:
- a) teave tasustamispoliitika kindlaksmääramiseks kasutatava otsustusprotsessi kohta ja samuti tasustamise üle järelevalvet teostava peamise juhtorgani koosolekute arv majandusaasta jooksul, sealhulgas vajaduse korral teave töötasukomisjoni koosseisu ja volituste kohta, teave väliskonsultandi kohta, kelle teenuseid kasutati tasustamispoliitika kindlaksmääramisel, ning teave asjaomaste sidusrühmade rolli kohta;
 - b) teave töötasu ja töötulemuste seose kohta;
 - c) tasustamissüsteemi ülesehituse kõige olulisemad tunnused, sealhulgas teave töötulemuste mõõtmiseks kasutatavate kriteeriumide ja riske arvestava korrigeerimise kriteeriumide, edasilükkamise põhimõtete ja asjaomase nõudeõiguse tekkimise kriteeriumide kohta;

▼ C2

- d) fikseeritud töötasu ja muutuvtasu vaheline suhe, mis on määratud vastavalt direktiivi 2013/36/EL artikli 94 lõike 1 punktile g;
- e) teave tuleuskriteeriumide kohta, millel põhineb aktsiate, optioonide või töötasu muutuva osa saamise õigus;
- f) iga muutuva tasuosa süsteemi ja muude mitterahaliste soodustuste põhiparameetrid ja põhjendus;
- g) kvantitatiivne koondteave tasustamise kohta ärivaldkondade lõikes;
- h) kvantitatiivne koondteave tasustamise kohta kõrgema juhtkonna ja selliste töötajate lõikes, kelle tegevus mõjutab oluliselt krediitdiasutuse või investeerimisühingu riskiprofiili, mis sisaldab järgmist:
 - i) majandusaastal makstud töötasu määrad, esitatuna eraldi põhi- ja muutuvtasuna, ning tasu saajate arv;
 - ii) muutuvtasu määrad ja vorm, eraldi rahalise tasu, aktsiate, aktsiatega seotud instrumentide ja muude liikide kaupa;
 - iii) väljamaksmata edasilükatud töötasu suurus, märkides osa, mille nõudeõigus on tekkinud ja osa, mille nõudeõigus on veel tekkinud;
 - iv) majandusaasta jooksul määratud edasilükatud töötasu summa, mis on välja makstud ja mida on vähendatud töötulemustest lähtuvalt;
 - v) majandusaasta jooksul makstud tööleasumis- ja lahkumistasude määrad ja selliste tasude saajate arv;
 - vi) majandusaasta jooksul makstud lahkumistasude suurus, selliste tasude saajate arv ning suurim ühele isikule makstud tasu;
- i) isikute arv, kelle tasu majandusaasta jooksul on üks miljon eurot või rohkem, kusjuures tasu puhul, mille summa on ühe ja viie miljoni euro vahel, jagatakse isikud 500000 euro suurustesse palgajärkudesse, ning viie miljoni eurose või suurema tasu puhul 1 miljoni euro suurustesse palgajärkudesse.
- j) juhtorgani või kõrgema juhtkonna iga liikme kogu hüvitispakett liikmesriigi või pädeva asutuse taotluse korral.

2. Oma suuruselt, sisemiselt korralduselt ning tegevuse laadilt, ulatuselt ja keerukuselt märkimisväärsed krediitdiasutused ja investeerimisühingud teevad kvantitatiivse teabe, millele on osutatud käesolevas artiklis, avalikkusele kättesaadavaks ka krediitdiasutuse või investeerimisühingu juhtorgani liikmete tasandil.

▼ **C2**

Krediidiasutused ja investeerimisühingud täidavad käesolevas artiklis sätestatud nõudeid viisil, mis vastab nende krediidiasutuste ja investeerimisühingute suurusele, sisemisele korraldusele ning nende tegevuse laadile, ulatusele ja keerukusele, ilma et see piiraks direktiivi 95/46/EÜ kohaldamist.

*Artikkel 451***Finantsvõimendus**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud avalikustavad järgmise teabe seoses oma finantsvõimenduse määraga, mis on arvatud kooskõlas artikliga 429, ja ülemäärase finantsvõimenduse riski juhtimisega:

- a) finantsvõimenduse määr ning see, kuidas krediidiasutus või investeerimisühing kohaldab artikli 499 lõikeid 2 ja 3;
- b) kogu riskipositsiooni näitaja jaotumine ja samuti andmed kogu riskipositsiooni näitaja vastavusseviimise kohta avalikustatud finantsaruannetes esitatud asjaomaste andmetega;
- c) artikli 429 lõike 11 kohaselt väljajäetud usaldusvarade hulk, kui see on kohaldatav;
- d) ülemäärase finantsvõimenduse riski juhtimiseks kasutatavate protsesside kirjeldus;
- e) nende tegurite kirjeldus, millel oli mõju finantsvõimenduse määrale perioodil, millele avalikustatud finantsvõimenduse määr osutab.

2. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks lõikes 1 osutatud avalikustamiseks ühtne avalikustamise vorm ning juhised sellise vormi kasutamiseks.

EBA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 30. juuniks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

III JAOTIS

TEATAVATE INSTRUMENTIDE VÕI METOODIKATE KASUTAMISE AKTSEPTERITAVUSE TINGIMUSED*Artikkel 452***Sisereitingute meetodi kasutamine krediidiriski puhul**

Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes arvutavad riskiga kaalutud vara sisereitingute meetodi alusel, avalikustavad järgmise teabe:

- a) pädeva asutuse luba meetodi kasutamiseks või määratud ülemineku-aeg;

▼ C2

- b) järgneva selgitus ja ülevaade:
- i) sisereitingusüsteemide struktuur ning sise- ja välisreitingute suhe;
 - ii) sisemiste hinnangute kasutamine muudel juhtudel kui riskiga kaalutud vara arvutamine vastavalt III osa II jaotise 3. peatükile;
 - iii) krediidiriski maandamise juhtimise ja arvessevõtmise protsess;
 - iv) reitingusüsteemide kontrollimehhanismid, sealhulgas sõltumatuse ja aruandekohustuse kirjeldus ja reitingusüsteemi ülevaade;
- c) sisese reitingu andmise protsessi kirjeldus, mis on esitatud eraldi järgmiste riskipositsiooni klasside kohta:
- i) keskvalitsused ja keskpangad;
 - ii) krediidasutused ja investeerimisühingud;
 - iii) äriühingud, sealhulgas väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, eriotstarbelised laenud ja äriühingute vastu olevad ostetud nõuded;
 - iv) jaenõuded iga sellise riskipositsiooni kategooria kohta, millele vastavad erinevad artikli 154 lõigetes 1 kuni 4 sätestatud korrelatsioonid;
 - v) omakapitali investeeringud;
- d) riskipositsiooni väärtused iga artiklis 147 sätestatud riskipositsiooni klassi kohta. Nõuded keskvalitsuste ja keskpankade, krediidasutuste ja investeerimisühingute ning äriühingute vastu, kui krediidasutused ja investeerimisühingud kasutavad riskiga kaalutud vara arvutamiseks makseviitusest tingitud kahjumäära või ümberhindlusteguri sisehinnanguid, avalikustatakse eraldi riskipositsioonidest, mille puhul krediidasutused ja investeerimisühingud selliseid hinnanguid ei kasuta;
- e) krediidasutused ja investeerimisühingud avalikustavad krediidiriski usaldusväärseks eristamiseks iga riskipositsiooni klassi (keskvalitsuste ja keskpankade, krediidasutuste ja investeerimisühingute, äriühingute ja omakapitali) ja piisava hulga võlgniku reitinguklasside (sealhulgas makseviituses olevate) kohta järgmise teabe:
- i) kõik riskipositsioonid, sealhulgas selliste riskipositsiooni klasside nagu keskvalitsused ja keskpangad, krediidasutused ja investeerimisühingud ja äriühingud puhul tagasimaksmata laenude ja kasutamata krediidilimiitide riskipositsioonide väärtuse summa; ning omakapitali puhul tagasimaksmata summa;
 - ii) riskipositsiooni kaalutud keskmine riskikaal;

▼ **C2**

- iii) riskiga kaalutud vara arvutamisel ümberhindlustegurite sisehinnaanguid kasutavate krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul kasutamata krediidilimiidid ja riskipositsiooni kaalutud keskmised riskipositsiooni väärtused iga riskipositsiooni klassi kohta;
- f) jaenõuete riskipositsiooni klassi ja iga punkti c alapunktis iv sätestatud kategooria puhul kas punktis e sätestatud avalikustamised (vajadusel kogumi alusel) või riskipositsioonide analüüs (tagasimaksamata laenud ja kasutamata krediidilimiitide riskipositsiooni väärtused) piisava arvu oodatava kahju määra reitinguklasside põhjal krediidiriski usaldusväärseks eristamiseks (vajadusel kogumi alusel);
- g) eelneval perioodil tehtud tegelikud spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised iga riskipositsiooni klassi kohta (jaenõuete puhul iga punkti c alapunktis iv sätestatud kategooria kohta) ja nende erinevus varasematest tulemustest;
- h) selliste tegurite kirjeldus, mis mõjutasid kahjumit eelneval perioodil (näiteks kas krediidasutusel või investeerimisühingul on esinenud keskmisest kõrgemaid makseviivituse määrasid või keskmisest kõrgemaid makseviivitusest tingitud kahjusid või ümberhindlustegureid);
- i) krediidasutuse või investeerimisühingu hinnangud pikaajsete tegelike tulemustega võrreldes. Kõnealune teave peab sisaldama vähemalt andmeid kahjuhinnangute võrdluse kohta tegelike kahjudega igas riskipositsiooni klassis (jaenõuete puhul igas punkti c alapunktis iv sätestatud kategoorias) piisavalt pika perioodi jooksul, et saaks anda usaldusväärse hinnangu iga riskipositsiooni klassi siseste reitingu andmise protsesside toimimise kohta (jaenõuete puhul iga punkti c alapunktis iv sätestatud kategooria kohta). Vajaduse korral peab krediidasutus või investeerimisühing seda teavet laiendama ja esitama makseviivituse tõenäosuse analüüsi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul, kes kasutavad makseviivitusest tingitud kahjumäära ja/või ümberhindlustegurite sisehinnaanguid, makseviivitusest tingitud kahjumäära ja ümberhindlustegurite tulemused võrreldes kvantitatiivse riskihindamise kohta avalikustatud teabes antud hinnangutega, mis on sätestatud käesolevas artiklis;
- j) kõigi artiklis 147 täpsustatud riskipositsioonide klasside ja iga riskipositsiooni kategooria puhul, millele vastavad erinevad artikli 154 lõigetes 1 kuni 4 sätestatud korrelatsioonid:

▼ **C3**

- i) riskiga kaalutud vara arvutamisel makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnaanguid kasutavate krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul riskipositsioonidega kaalutud keskmine makseviivitusest tingitud kahjumäär ja makseviivituse tõenäosus protsentides krediidiriski positsioonide iga asjakohase geograafilise asukoha puhul;
- ii) krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul, kes ei kasuta makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnaangut, riskipositsioonidega kaalutud keskmine makseviivituse tõenäosus protsentides krediidiriski positsioonide iga asjakohase geograafilise asukoha puhul.

▼ C2

Punkti c kohaldamisel sisaldab kirjeldus riskipositsiooni klassis olevate riskipositsioonide liike, määratlusi, makseviivituse tõenäosust ning vajaduse korral makseviivitusest tingitud kahjumäära ja ümberhindlustegurite hindamise ja valideerimise meetodeid ja andmeid selleks, sealhulgas oletusi, mida on kasutatud nimetatud muutujate saamiseks, ning kirjeldusi oluliste kõrvalekallete kohta makseviivituse määratlusest vastavalt artiklis 178 sätestatule, sealhulgas ulatuslikke segmente, mida kõnealused kõrvalekalded mõjutavad.

Punkti j kohaldamisel tähendab krediidiriski positsioonide asjakohane geograafiline asukoht riskipositsioone neis liikmesriikides, milles krediidiasutusele või investeerimisühingule on antud tegevusluba, ning liikmesriike või kolmandaid riike, kus krediidiasutused ja investeerimisühingud teostavad tegevusi filiaali või tütarettevõtja kaudu.

*Artikkel 453***Krediidiriski maandamise tehnikate kasutamine**

Krediidiriski maandamise tehnikaid kohaldavad krediidiasutused ja investeerimisühingud avalikustavad järgmise teabe:

- a) üksuse poolt kasutatavate bilansilise ja bilansivälise tasaarvestuse kasutamise põhimõtted ja protsessid ning nende kasutamise ulatuse äranäitamine;
- b) tagatise hindamise ja juhtimise põhimõtted ja protsessid;
- c) krediidiasutuse või investeerimisühingu võetud tagatise põhiliikide kirjeldus;
- d) garantii andjate ja krediidituletisinstrumenti vastaspoolte peamised liigid ja nende krediidikvaliteet;
- e) teave selliste turu- või krediidiriski kontsentreerumiste kohta, mis tuleneb krediidiriski maandamisest;
- f) krediidiasutuste ja investeerimisühingute puhul, kes arvutavad riskiga kaalutud varasid vastavalt standardmeetodile või sisereitingute meetodile, kuid ei anna makseviivitusest tingitud kahjumäära või ümberhindlusteguri sisehinnanguid riskipositsiooni klassi kohta iga klassi kohta eraldi, kogu riskipositsioon (vajadusel pärast bilansilist või bilansivälisest tasaarvestust), mis on kaetud (pärast volatiilsusega korrigeerimisi) aktsepteeritud finantstagatise ja muu aktsepteeritud tagatisega;
- g) krediidiasutuste või investeerimisühingute puhul, kes arvutavad riskiga kaalutud vara vastavalt standardmeetodile või sisereitingute meetodile, iga riskipositsiooni klassi kohta eraldi, kogu riskipositsioon (vajaduse korral pärast bilansilist või bilansivälisest tasaarvestust), mis on kaetud garantiide või krediidituletisinstrumentidega. Omakapitali investeringute riskipositsiooni klassi puhul kohaldatakse seda nõuet iga artiklis 155 sätestatud meetodi suhtes.

▼ **C2***Artikkel 454***Täiustatud mõõtmismudelil põhinevate meetodite kasutamine seoses operatsiooniriskiga**

Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes kasutavad artiklites 321 kuni 324 sätestatud täiustatud mõõtmismudelil põhinevaid meetodeid operatsiooniriski omavahendite nõuete arvutamiseks, avalikustavad asjaomase riski maandamiseks kasutatava kindlustuse ning riski ülekandmise muude mehhanismide kirjelduse.

*Artikkel 455***Sisemiste tururiski mudelite kasutamine**

Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes arvutavad oma omavahendite nõudeid vastavalt artiklile 363, avalikustavad järgmise teabe:

- a) iga hõlmatud alamportfelli kohta:
 - i) kasutatavate mudelite tunnused;
 - ii) vajaduse korral täiendava makseviivitust ja reitingute muutumise riski ning korrelatsioonil põhinevat kauplemist käsitlevate sisemudelite puhul kasutatud meetoodika ja sisemudeli abil mõõdetavad riskid, sealhulgas krediidasutuse või investeerimisühingu poolt likviidsusperioodide määramisel kasutatud meetodi, nõutavale usaldusväärsuse standardile vastava kapitalihinnangu leidmise meetoodika ja mudeli valideerimisel kasutatud meetodite kirjeldus;
 - iii) alamportfelli suhtes kohaldatava stresstestimise kirjeldus;
 - iv) sisemudelite ja modelleerimisprotsessi täpsuse ja järjepidevuse järeldamiseks ning valideerimiseks kasutatud meetodite kirjeldused;
- b) pädeva asutuse antud loa ulatus;
- c) artiklites 104 ja 105 sätestatud nõuete täitmise ulatuse ja meetoodikate kirjeldus;
- d) alljärgnevate näitajate suurim, väikseim ja keskmine väärtus:
 - i) VaR meetodiga saadud päevane riskihinnang kogu aruandeperioodi vältel ja aruandeperioodi lõpu seisuga;
 - ii) VaR meetodiga saadud stressiolukorra riskihinnang kogu aruandeperioodi vältel ja aruandeperioodi lõpu seisuga;
 - iii) riski väärtused täiendava makseviivituse ja reitingute muutumise riski ning korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli spetsiifilise riski puhul kogu aruandeperioodi vältel ja aruandeperioodi lõpu seisuga;

▼ C2

- e) omavahendite nõude elemendid vastavalt artiklis 364 täpsustatule;
- f) kaalutud keskmine likviidsusperiood iga alamportfelli puhul, mis on hõlmatud täiendava makseviivituse ja reitingute riski ning korrelatsioonil põhineva kauplemise sisemudelitega;
- g) VaR meetodiga saadud päevaste päevalõpu riskihinnangute ja järgmise tööpäeva lõpuks portfelli väärtuse päevase muutuse võrdlus koos aruandeperioodi oluliste ületamiste analüüsiga.

IX OSA

DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID JA RAKENDUSAKTID*Artikkel 456***Delegeeritud õigusaktid**

1. Komisjonile antakse volitused võtta artikli 462 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte seoses järgmiste aspektidega:
 - a) artiklites 4, 5, 142, 153, 192, 242, 272, 300, 381 ja 411 sätestatud määratluste täpsustamine, et tagada käesoleva määruse ühetaoline kohaldamine;
 - b) artiklites 4, 5, 142, 153, 192, 242, 272, 300, 381 ja 411 sätestatud määratluste täpsustamine, et võtta käesoleva määruse kohaldamisel arvesse arengut finantsturgudel;
 - c) muudatused artiklites 112 ja 147 nimetatud riskipositsiooni klasside loetelus, et võtta arvesse arengut finantsturgudel;
 - d) artikli 123 punktis c, artikli 147 lõike 5 punktis a, artikli 153 lõikes 4 ja artikli 162 lõikes 4 täpsustatud summad, et võtta arvesse inflatsiooni mõju;
 - e) I ja II lisas esitatud bilansiväliste kirjete loetelu ja klassifitseerimine, et võtta arvesse arenguid finantsturgudel;
 - f) artikli 95 lõikes 1 ja artikli 96 lõikes 1 nimetatud investeerimisühingute kategooriate kohandamine, et võtta arvesse arenguid finantsturgudel;
 - g) artiklis 97 sätestatud nõude selgitamine käesoleva määruse ühetaolise kohaldamise tagamiseks;
 - h) käesoleva määruse artiklites 301 kuni 311 ja määruse (EL) nr 648/2012 artiklites 50a kuni 50d sätestatud omavahendite nõuete muutmine, et võtta arvesse keske vastaspoole vastu olevate nõuete suhtes kohaldatavate rahvusvaheliste standardite arengut või muutmist;

▼ C2

- i) artiklis 400 sätestatud erandite puhul osutatud tingimuste selgitamine;
- j) artikli 429 lõikes 2 osutatud finantsvõimenduse määra kapitalinäitaja ja kogu riskipositsiooni näitaja muutmine, et kõrvaldada mis tahes puudused, mis avastati artikli 430 lõikes 1 osutatud aruandluse alusel, enne kui krediidasutus või investeerimisühing peab avaldama finantsvõimenduse määra vastavalt artikli 451 lõike 1 punktile a.

2. EBA jälgib krediiväärtuse korrigeerimise riski suhtes kohaldatavaid omavahendite nõudeid ning esitab 1. jaanuariks 2015 komisjonile aruande. Selles aruandes hinnatakse eelkõige järgmist:

- a) krediiväärtuse korrigeerimise riski käsitlemine eraldiseisva omavahendite nõudena võrrelduna selle käsitlemisega tururiskiraamistiku integreeritud komponendina;

▼ C3

- b) krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõude ulatus, sealhulgas artiklis 482 sätestatud erand;

▼ C2

- c) aktsepteeritud riskimaandus;
- d) krediiväärtuse korrigeerimise riskiga seotud omavahendite nõuete arvutamine.

Komisjonil on õigus võtta selle aruande põhjal, ja kui ilmneb et see on vajalik, vastavalt artiklile 462 vastu delegeeritud õigusakt, et muuta nimetatud elementide osas artiklit 381, artikli 382 lõikeid 1 kuni 3 ja artikleid 383 kuni 386.

*Artikkel 457***Tehnilised kohandused ja parandused**

Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte vastavalt artiklile 462, et teha tehnilisi kohandusi ja parandusi järgmiste sätete vähemolulistest osades, et võtta arvesse uusi arenguid uute finantstoodete või -tegevuste osas, et teha pärast käesoleva määruse vastuvõtmist kohandusi vastavalt arengule muudes sellistes liidu õigusaktides, mis käsitlevad finantsteenuseid ja raamatupidamisarvestust, sealhulgas määrusel (EÜ) nr 1606/2002 põhinevad raamatupidamisstandardid:

- a) artiklites 111 kuni 134 ja 143 kuni 191 sätestatud omavahendite nõuded seoses krediidiriskiga;
- b) krediidiriski maandamise mõju vastavalt artiklitele 193 kuni 241;

▼ M5

- c) artiklites 242–270a sätestatud omavahendite nõuded seoses väärtapaberistamisega;

▼ C2

- d) omavahendite nõuded seoses vastaspoole krediidiriskiga vastavalt artiklitele 272 kuni 311;
- e) artiklites 315 kuni 324 sätestatud omavahendite nõuded seoses operatsiooniriskiga;
- f) artiklites 325 kuni 377 sätestatud omavahendite nõuded seoses tururiskiga;
- g) artiklites 378 ja 379 sätestatud omavahendite nõuded seoses arvel-dusriskiga;
- h) artiklites 383, 384 ja 386 sätestatud omavahendite nõuded seoses krediidiväärtuse korrigeerimise riskiga;
- i) II osas ja artiklis 99 üksnes tulenevalt arengutest raamatupidamiss-tandardites või -nõuetes, mis arvestavad liidu õigusakte.

*Artikkel 458***Liikmesriigi tasandil kindlaks tehtud makrotasandi usaldatavusriskid ja süsteemised riskid**

1. Liikmesriik määrab käesoleva artikli kohaldamise eest vastutava asutuse. Kõnealuseks asutuseks on pädev asutus või määratud asutus.

2. Kui lõike 1 kohaselt kindlaksmääratud asutus teeb kindlaks makro-tasandi usaldatavusriski või süsteemse riski intensiivsuse muutuse finantsüsteemis, mis võib põhjustada tõsiseid negatiivseid mõjusid finantsüsteemile ja reaalmajandusele konkreetses liikmesriigis, ning kui nimetatud asutus leiab, et neid riske saaks paremini maandada rangemate riiklike meetmetega, siis teavitab see asutus sellest Euroopa Parlamenti, nõukogu, komisjoni, ESRBd ja EBAd ning esitab vastavad kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed tõendavad andmed järgmise kohta:

- a) muutused makrotasandi usaldatavusriski või süsteemse riski inten-siivsuses;
- b) põhjused, miks sellised muutused võivad seada ohtu finantsstabiil-suse riigi tasandil;
- c) põhjendus selle kohta, miks käesoleva määruse artiklite 124 ja 164 ning direktiivi 2013/36/EL artiklite 101, 103, 104, 105, 133, ja 136 alusel ei saa piisavalt maandada tuvastatud makrotasandi usaldatavusriski või süsteemset riski, võttes arvesse nende meetmete suhtelist tõhusust.
- d) siseriiklikult tegevusloa saanud krediidiasutuste ja investeerimisühin-gute või nende alakategooria suhtes kohaldatavate riiklike meetmete kavandid, millega leevendada muutuseid riski intensiivsuses ning milles käsitletakse järgmist:
 - i) artiklis 92 kehtestatud omavahendite tase;
 - ii) artiklites 392 ja 395 kuni 403 kehtestatud nõuded seoses riskide kontsentreerumisega;

▼ C3

iii) artiklites 431 kuni 455 kehtestatud avalikustamismõõded;

▼ C2

iv) direktiivi 2013/36/EL artiklis 129 sätestatud kapitali säilitamise puhvri tase;

v) VI osas sätestatud likviidsusnõuded

vi) riskikaalud elamu- ja ärikinnisvarasektori mullide mõjuga toimetulekuks või

vii) finantssektorisisesed nõuded;

e) selgitus selle kohta, miks peavad lõike 1 kohaselt kindlaksmääratud asutused meetmete kavandeid olukorra lahendamiseks sobivateks, tõhusateks ja proportsionaalseteks; ning

f) hinnang meetmete kavandite poolt siseturule avaldatavate tõenäoliste positiivsete ja negatiivsete mõjude kohta asjaomasele liikmesriigile kättesaadava teabe põhjal;

3. Kui lõike 1 kohaselt kindlaksmääratud asutustel on käesoleva artikli kohaselt luba kohaldada riiklikke meetmeid, esitavad nad teiste liikmesriikide asjaomastele pädevatele asutustele või määratud asutustele kogu asjaomase teabe.

4. ► C3 Nõukogule antakse õigus võtta komisjoni ettepaneku alusel kvalifitseeritud häälteenamusega vastu rakendusakt, et lükata tagasi lõike 2 punktis d osutatud riiklike meetmete kavandid. ◀

Ühe kuu jooksul alates lõikes 2 osutatud teatise saamisest esitavad ESRB ja EBA nõukogule, komisjonile ja asjaomasele liikmesriigile oma arvamused nimetatud lõikes osutatud elementide kohta.

Võttes eriti arvesse teises lõigus osutatud arvamusi ja kui esinevad kindlad, tugevad ja üksikasjalikud tõendid, et meetmel on negatiivne mõju siseturule, mis ületab kindlaks tehtud makrotasandi usaldatavusriski või süsteemsete riskide vähendamise tuleneva finantsstabiilsusega seotud kasu, võib komisjon ühe kuu jooksul esitada nõukogule rakendusakti ettepaneku, et lükata tagasi riiklike meetmete kavandid.

Kui komisjon ei esita selle ühekuulise perioodi jooksul ettepanekut, võib asjaomane liikmesriik viivitamata vastu võtta riiklike meetmete kavandid kuni kaheks aastaks või kuni makrotasandi usaldatavusriski või süsteemset riski enam ei ole, kui see juhtub varem.

Nõukogu teeb komisjoni ettepaneku põhjal otsuse ühe kuu jooksul alates ettepaneku saamisest ning esitab oma põhjendused riiklike meetmete kavandite tagasilükkamise või nende tagasilükkamisest keeldumise kohta.

▼ C2

Nõukogu lükkab riiklike meetmete kavandid tagasi üksnes juhul, kui ta leiab, et vähemalt üks järgmistest tingimustest ei ole täidetud:

- a) makrotasandi usaldatavusriski või süsteemise riski intensiivsuse muutus on olemuselt selline, mis ohustab finantsstabiilsust riiklikul tasandil;
- b) käesoleva määruse artiklite 124 ja 164 ning direktiivi 2013/36/EL artiklite 101, 103, 104, 105, 133 ja 136 alusel ei saa piisavalt maandada tuvastatud makrotasandi usaldatavusriski või süsteemset riski, võttes arvesse nende meetmete suhtelist tõhusust;
- c) riiklike meetmete kavandid on sobivamad selleks, et maandada tuvastatud makrotasandi usaldatavusriski või süsteemset riski ning nendega ei kaasne ebaproportsionaalsed ebasoodsad mõjud muude liikmesriikide või kogu liidu finantsüsteemile tervikuna või selle osadele, põhjustades või luues takistuse siseturu toimimisele;
- d) tegemist on üksnes ühe liikmesriigi probleemiga; ning
- e) riske ei ole juba maandatud muude käesoleva määruse või direktiivi 2013/36/EL kohaste meetmetega.

▼ C3

Nõukogu võtab hindamisel arvesse ESRB ja EBA arvamust ning lähtub kooskõlas lõikega 1 kindlaksmääratud asutuse poolt lõike 2 kohaselt esitatud tõendavatest andmetest.

▼ C2

Kui ühe kuu jooksul alates komisjoni ettepaneku saamisest ei ole nõukogu võtnud vastu rakendusakti riiklike meetmete kavandite tagasi lükkamiseks, võib liikmesriik kehtestada meetmed ja neid kohaldada kuni kahe aasta jooksul või kuni makrotasandi usaldatavusriski või süsteemset riski enam ei ole, kui see juhtub varem.

5. Teised liikmesriigid võivad käesoleva artikli kohaselt kehtestatud meetmeid tunnustada ning kohaldada neid meetmeid oma riigis tegevusloa saanud filiaalide suhtes, mille asukoht on liikmesriigis, kellel on luba neid meetmeid kohaldada.

6. Kui liikmesriigid tunnustavad käesoleva artikli kohaselt kehtestatud meetmeid, teavitavad nad nõukogu, komisjoni, EBAd, ESRBd ja liikmesriiki, kellel on luba meetmeid kohaldada.

7. Otsustamisel, kas tunnustada käesoleva artikli kohaselt kehtestatud meetmeid, peab liikmesriik arvesse võtma lõikes 4 sätestatud kriteeriume.

8. Liikmesriik, kellel on luba meetmeid kohaldada, võib paluda ESRB-l väljastada ühele või mitmele liikmesriigile, kes neid meetmeid ei tunnusta, määruse (EL) nr 1092/2010 artiklis 16 osutatud soovitus.

▼ **C2**

9. Enne lõike 4 kohaselt antud loa aegumist vaatab liikmesriik ESRB ja EBAGA konsulteerides olukorra üle ja võib sellest tulenevalt võtta lõikes 4 osutatud menetluse kohaselt vastu uue otsuse pikendada riiklike meetmete kohaldamisperioodi iga kord veel ühe aasta võrra. Pärast esimest pikendamist vaatab komisjon ESRB ja EBAGA konsulteerides olukorra üle vähemalt korra igal aastal.

► **C3** 10. Olenemata lõigetes 3 kuni 9 sätestatud menetlustest võimaldatakse ◀ liikmesriikidel suurendada käesoleva artikli lõike 2 punkti d alapunktides vi ja vii nimetatud nõuete riskikaalusid kuni 25 % võrra üle käesolevas määruses sätestatud määrade, ning vähendada artiklis 395 ette nähtud riskide kontsentreerumise piirmäärasid kuni 15 % võrra kuni kaheks aastaks või kuni makrotasandi usaldatavusriski või süsteemset riski enam ei ole, kui see juhtub varem, tingimusel et on täidetud käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud tingimused ja teavitamise nõuded.

*Artikkel 459***Usaldatavusnõuded**

Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte vastavalt artiklile 462, et kehtestada üheks aastaks rangemad usaldatavusnõuded riskipositsioonide suhtes, kui on vaja käsitleda mikrotasandi usaldatavusriskide ja makrotasandi usaldatavusriskide intensiivsuse muutusi, mis tulenevad kõiki liikmesriike mõjutavast turuarengust liidus või väljaspool liitu, ja kui käesoleva määruse ja direktiivi 2013/36/EL vahendid ei ole nende riskide käsitlemiseks piisavad, eelkõige ESRB või EBA soovitusel või arvamuse alusel seoses järgmisega:

- a) artiklis 92 kehtestatud omavahendite tase;
- b) artiklites 392 ja 395 kuni 403 kehtestatud nõuded seoses riskide kontsentreerumisega;
- c) artiklites 431 kuni 455 kehtestatud avalikustamisnõuded.

Komisjon, keda abistab ESRB, esitab vähemalt korra aastas Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande turu arengute kohta, mis võivad nõuda käesoleva artikli kohaldamist.

*Artikkel 460***Likviidsus**▼ **M8**

1. Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes kooskõlas artikliga 462 vastu delegeeritud õigusakte, et üksikasjalikult täpsustada artikli 412 lõikes 1 sätestatud üldist nõuet. Käesoleva lõike alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktid põhinevad kirjetel, mille kohta tuleb aru anda vastavalt VI osa II jaotisele ja III lisale, ning selles täpsustatakse, milliste asjaolude korral peavad pädevad asutused kehtestama krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes konkreetsed sissevoolu- ja väljavoolutasemed, et hõlmata spetsiifilisi riske, millele krediidiasutused ja investeerimisühingud on avatud, ja selles järgitakse käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud piirmäärasid.

▼ M8

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes eelkõige vastu delegeeritud õigusakte, milles täpsustatakse üksikasjalikud likviidsusnõuded seoses artikli 8 lõike 3, artiklite 411–416, 419, 422, 425, 428a, 428f, 428g, 428j–428n, 428p, 428r, 428s, 428w, 428ae, 428ag, 428ah, 428ak ja 451a kohaldamisega.

▼ C2

2. Artiklis 412 osutatud likviidsuskatte nõue kehtestatakse järkjärgult alljärgneval viisil:

- a) 60 % likviidsuskatte nõudest 2015. aastal;
- b) 70 % alates 1. jaanuarist 2016;
- c) 80 % alates 1. jaanuarist 2017;
- d) 100 % alates 1. jaanuarist 2018.

Sel eesmärgil võtab komisjon arvesse artikli 509 lõigetes 1,2 ja 3 osutatud aruandeid ning rahvusvahelistel foorumitel välja töötatud rahvusvahelisi standardeid ja liidu eripära.

Komisjon võtab lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusakti vastu hiljemalt 30. juuniks 2014. See jõustub hiljemalt 31. detsembril 2014, kuid seda ei kohaldata enne 1. jaanuari 2015.

▼ M8

3. Komisjonile antakse õigus muuta käesolevat määrust ja võtta kooskõlas artikliga 462 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta artikli 428f lõikes 2 sätestatud toodete või teenuste loetelu, kui ta leiab, et teiste toodete ja teenustega otseselt seotud varad ja kohustused vastavad artikli 428f lõikes 1 sätestatud tingimustele.

Komisjon võtab esimeses lõigus osutatud delegeeritud õigusakti vastu 28. juuniks 2024.

▼ C2*Artikkel 461***Likviidsuskatte nõude järkjärgulise kehtestamise läbivaatamine**

1. EBA esitab 30. juuniks 2016 pärast ESRBga konsulteerimist komisjonile aruande selle kohta, kas tuleks muuta artikli 460 lõikes 2 sätestatud likviidsuskatte nõude järkjärgulist kehtestamist. Selle analüüsi puhul võetakse nõuetekohaselt arvesse turgude arenguid ja regulatiivseid arenguid rahvusvahelisel tasandil ning samuti liidu eripära.

EBA hindab oma aruandes eelkõige siduva 100 % miinimumstandardi kehtestamise edasilükkamist 1. jaanuarini 2019. Selles aruandes võetakse arvesse artikli 509 lõikes 1 osutatud aastaaruandeid, asjaomaseid turuandmeid ja kõigi pädevate asutuste soovitusi.

▼ C2

2. Kui on vaja võtta arvesse turu ja muid arenguid, on komisjonil õigus võtta vastavalt artiklile 462 vastu delegeeritud õigusakt, et muuta artiklis 460 sätestatud likviidsuskatte nõude järk-järgulist kohaldamist ning lükata kuni 2019. aastani edasi artikli 412 lõikes 1 sätestatud likviidsuskatte nõude siduva 100 % miinimumstandardi kehtestamine ja kohaldada 2018. aastal likviidsuskatte nõude siduvat 90 % miinimumstandardit.

Edasilükkamise vajaduse hindamiseks võtab komisjon arvesse lõikes 1 osutatud aruannet ja hinnangut.

Käesoleva artikli kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakti kohaldamine ei alga enne 1. jaanuari 2018 ning see jõustub 30. juuniks 2017.

▼ M8*Artikkel 461a***Alternatiivne standardmeetod tururiskide jaoks**

Artikli 430b lõikes 1 sätestatud aruandlusnõuete kohaldamise eesmärgil antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 462 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse muutmiseks, tehes tehnilisi muudatusi artiklites 325e, 325g–325j, 325p, 325q, 325ae, 325ak, 325am, 325ap–325at, 325av ja 325ax ning täpsustades artiklis 325ah esitatud 4. tabeli 11. rühma riskikaalu ja kolmandates riikides tegutsevate krediidiasutuste emiteeritud pandikirjade riskikaalusid vastavalt artiklile 325ah ning kolmandates riikides tegutsevate krediidiasutuste emiteeritud pandikirjade korrelatsiooni vastavalt artiklile 325aj seoses III osa IV jaotise 1a. peatükis sätestatud alternatiivse standardmeetodiga, võttes arvesse muutusi rahvusvahelistes reguleerivates standardites.

Komisjon võtab esimeses lõigus osutatud delegeeritud õigusakti vastu hiljemalt 31. detsembriks 2019.

*Artikkel 462***Delegeeritud volituste rakendamine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 244 lõikes 6 ja artikli 245 lõikes 6, artiklites 456–460 ja artiklis 461a osutatud volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 28. juunist 2013.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 244 lõikes 6, artikli 245 lõikes 6, artiklites 456–460 ja artiklis 461a osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

▼ M8

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 244 lõike 6 ja artikli 245 lõike 6 ning artiklite 456–460 ja artikli 461a alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kolme kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.

▼ C2*Artikkel 463***Regulatiivsete tehniliste standardite suhtes vastuväidete esitamine**

Kui komisjon võtab käesoleva määruse kohaselt vastu EBA esitatud regulatiivse tehnilise standardi eelnõuga samase regulatiivse tehnilise standardi, võivad Euroopa Parlament ja nõukogu esitada vastuväiteid sellele regulatiivsele tehnilisele standardile ühe kuu jooksul pärast standardist teavitamise kuupäeva. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega ühe kuu võrra. Erandina määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 13 lõike 1 teisest lõigust võib seda perioodi, mille jooksul Euroopa Parlament või nõukogu võivad esitada vastuväiteid nimetatud regulatiivsele tehnilisele standardile, vajaduse korral veel ühe kuu võrra pikendada.

*Artikkel 464***Euroopa panganduskomitee**

1. Komisjoni abistab komisjoni otsusega 2004/10/EÜ⁽¹⁾ loodud Euroopa panganduskomitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

⁽¹⁾ ELT L 3, 7.1.2004, lk 36.

▼ C2

X OSA
**ÜLEMINEKUSÄTTED, ARUANDED, LÄBIVAATAMISED JA
 MUUDATUSED**

I JAOTIS
ÜLEMINEKUSÄTTED

1. PEATÜKK

***Omavahendite nõuded, õiglasest väärtuses mõõdetud realiseerimata
 kasum ja kahjum ning mahaarvamised***

1. jagu

Omavahendite nõuded

Artikkel 465

Omavahendite nõuded

▼ C3

1. Erandina artikli 92 lõike 1 punktidest a ja b kohaldatakse 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2014 järgmisi omavahendite nõudeid:

▼ C2

a) esimese taseme põhiomavahendite suhtarv tasemel, mis jääb vahemikku 4 % kuni 4,5 %;

b) esimese taseme omavahendite suhtarv tasemel, mis jääb vahemikku 5,5 % kuni 6 %.

2. Pädevad asutused määravad kindlaks ja avaldavad lõikes 1 sätestatud vahemikesse jäävad esimese taseme põhiomavahendite ja esimese taseme omavahendite suhtarvud, mida krediidasutused ja investeerimisühingud peavad täitma või ületama.

Artikkel 466

**Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne
 kohaldamine**

Erandina artikli 24 lõikest 2 võimaldavad pädevad asutused krediidasutustele ja investeerimisühingutele, kellelt esmakordselt nõutakse vara ja bilansiväliste kirjete hindamise läbiviimist ja omavahendite kindlaksmääramist vastavalt rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditele, nagu need on kohaldatavad määruse (EÜ) nr 1606/2002 kohaselt, 24kuulise üleminekuaja vajalike sisemiste protsesside kehtestamiseks ja tehniliste nõuete täitmiseks.

2. jagu

▼ C3

**Õiglasest väärtuses mõõdetud realiseerimata
 kasum ja kahjum**

▼ M10

▼ **M10***Artikkel 468***Õiglasest väärtuses muus koondkasumis mõõdetud realiseerimata kasumi ja kahjumi ajutine käsitlemine COVID-19 pandeemia taustal**

1. Erandina artiklist 35 võivad finantsinstitutsioonid ajavahemikul 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2022 (edaspidi „ajutise käsitlemise periood“) jätta oma esimese taseme põhiomadavahendite kirjete arvutusest välja summa A, mis arvutatakse vastavalt järgmisele valemile:

$$A = a \cdot f$$

kus:

a = realiseerimata kasumi ja kahjumi summa, mis on kogunenud alates 31. detsembrist 2019, mis on kajastatud bilansi kirjel „õiglasest väärtuses muus koondkasumis mõõdetud võlainstrumentide õiglase väärtuse muutus“ ja mis vastab käesoleva määruse artikli 115 lõikes 2 osutatud keskvalitsuste, piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste ja käesoleva määruse artikli 116 lõikes 4 osutatud avaliku sektori asutuste vastu olevatele nõuetele, välja arvatud finantsvarad, mille väärtus on krediidi tõttu langenud, nagu on määratletud komisjoni määruse (EÜ) nr 1126/2008 lisa („IFRS 9 käsitlev lisa“) liites A, ning

f = tegur, mida kohaldatakse igal aruandeaastal ajutise käsitlemise perioodi jooksul vastavalt lõikele 2.

2. Finantsinstitutsioonid kasutavad lõikes 1 osutatud summa A arvutamiseks järgmisi tegureid:

a) 1 ajavahemikul 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2020;

b) 0,7 ajavahemikul 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2021;

c) 0,4 ajavahemikul 1. jaanuarist 2022 kuni 31. detsembrini 2022.

3. Kui finantsinstitutsioon otsustab kohaldada lõikes 1 sätestatud ajutist käsitlemist, teavitab ta pädevat asutust oma otsusest vähemalt 45 päeva enne sellist käsitlemist kajastava teabe osas aruannete esitamise kuupäeva. Kui finantsinstitutsioon on saanud selleks päeva asutuse eelneva loa, võib ta ajutise käsitlemise perioodi jooksul oma algse otsuse ühe korra tagasi võtta. Finantsinstitutsioonid avalikustavad, kas nad kohaldavad nimetatud ajutist käsitlemist.

▼ M10

4. Kui finantsinstitutsioon jätab oma esimese taseme põhiomavahendite kirjetest välja käesoleva artikli lõike 1 kohaselt realiseerimata kahjumi summa, arvutab ta uuesti kõik käesolevas määruses ja direktiivis 2013/36/EL sätestatud nõuded, mille arvutamisel kasutatakse mis tahes järgmist kirjet:

a) edasilükkunud tulumaksu vara summa, mis arvatakse kooskõlas artikli 36 lõike 1 punktiga c maha esimese taseme põhiomavahendite kirjetest või mille suhtes on kohaldatud riskikaalu kooskõlas artikli 48 lõikega 4;

b) spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste summa.

Asjaomase nõude ümberarvutamisel ei võta finantsinstitutsioon arvesse mõju, mida kõnealustele kirjetele avaldavad eeldatava krediidikahjumi eraldised, mis on seotud käesoleva määruse artikli 115 lõikes 2 osutatud keskvalitsuste, piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste ja käesoleva määruse artikli 116 lõikes 4 osutatud avaliku sektori asutuste vastu olevate nõuetega, välja arvatud need finantsvarad, mille väärtus on krediidi tõttu langenud, nagu on määratletud IFRS 9 käsitleva lisa liites A.

5. Lisaks VIII osas nõutud teabe avalikustamisele avalikustavad finantsinstitutsioonid, kes on otsustanud kohaldada käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud ajutist käsitlust, käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud ajavahemikel omavahendite, esimese taseme põhiomavahendite ja esimese taseme omavahendite summad, koguomavahendite suhtarvu, esimese taseme põhiomavahendite suhtarvu, esimese taseme omavahendite suhtarvu ja finantsvõimenduse määra, mis neil oleks juhul, kui nad nimetatud ajutist käsitlust ei kohaldaks.

▼ C2

3. jagu

Mahaarvamised

1. alajagu

Mahaarvamised esimese taseme põhiomavahendite kirjetest*Artikkel 469***Mahaarvamised esimese taseme põhiomavahendite kirjetest**

1. Erandina artikli 36 lõikest 1 kohaldatakse ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2017 järgmist:

► **C3** a) krediidasutused ja investeerimisühingud arvavad esimese taseme põhiomavahendite kirjetest maha artiklis 478 sätestatud ettenähtud osa summast, mis tuleb artikli 36 lõike 1 punktide a–h kohaselt maha arvata, ◀ välja arvatud tulevasel kasumlikkusel põhinev edasilükkunud tulumaksu vara, mis tuleneb ajutistest erinevustest;

▼ C2

- b) krediiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad artiklis 472 sätestatud asjakohaseid sätteid kirjete jäägi suhtes, mis tuleb artikli 36 lõike 1 punktide a–h kohaselt maha arvata, välja arvatud tulevasel kasumlikkusel põhinev edasilükkunud tulumaksu vara, mis tuleneb ajutistest erinevustest;
- c) krediiasutused ja investeerimisühingud arvavad esimese taseme põhiomavahendite kirjetest maha artiklis 478 sätestatud ettenähtud osa kogusummast, mis tuleb artikli 36 lõike 1 punktide c ja i kohaselt maha arvata pärast artikli 470 kohaldamist;
- d) krediiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad vastavalt artikli 472 lõikes 5 või lõikes 11 sätestatud nõudeid nende kirjete kogu jäägi suhtes, mis tuleb artikli 36 lõike 1 punktide c ja i kohaselt maha arvata pärast artikli 470 kohaldamist.

2. Krediiasutused ja investeerimisühingud määravad kindlaks selle, millise osa suhtes lõike 1 punktis d osutatud kogu jäägist kohaldatakse artikli 472 lõiget 5, jagades käesoleva lõike punktis a osutatud summa käesoleva lõike punktis b osutatud summaga:

- a) artikli 470 lõike 2 punktis a osutatud selle edasilükkunud tulumaksu vara summa, mis põhineb tulevasel kasumlikkusel ja tuleneb ajutistest erinevustest;
- b) artikli 470 lõike 2 punktides a ja b osutatud summade summa.

3. Krediiasutused ja investeerimisühingud määravad kindlaks selle, millise osa suhtes lõike 1 punktis d osutatud kogu jäägist kohaldatakse artikli 472 lõiget 11, jagades käesoleva lõike punktis a osutatud summa käesoleva lõike punktis b osutatud summaga:

▼ C3

- a) artikli 470 lõike 2 punktis b osutatud otseste ja kaudsete osaluste summa esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides;

▼ C2

- b) artikli 470 lõike 2 punktides a ja b osutatud summade summa.

▼ M7*Artikkel 469a***Erandid viivisnõuetele esimese taseme põhiomavahendite kirjetest tehtavatest mahaarvamistest**

Erandina artikli 36 lõike 1 punktist m ei arva ►C5 finantsinstitutsioonid ◀ esimese taseme põhiomavahendite kirjetest maha kohaldatavat viivisnõuete ebapiisava katte summat, kui nõue tekkis enne 26. aprilli 2019.

Kui ►C5 finantsinstitutsioon ◀ muudab enne 26. aprilli 2019 tekkinud nõude tingimusi nii, et tema nõue võlgniku vastu kasvab, käsitatakse nõude tekkimise kuupäevana kuupäeva, mil muudatused hakkasid kehtima, ja nõude suhtes ei kohaldata enam esimeses lõigus sätestatud erandit.

▼ **C2***Artikkel 470***Erand esimese taseme põhiomavahendite kirjetest tehtavatest mahaarvamistest**

1. Käesoleva artikli kohaldamisel koosnevad asjakohased esimese taseme põhiomavahendite kirjed krediidasutuse või investeerimisühingu esimese taseme põhiomavahendite kirjetest, mis on arvutatud pärast artiklite 32 kuni 35 sätete kohaldamist ning artikli 36 lõike 1 punktide a–h, punkti k alapunktide ii–v ja punkti l kohaste mahaarvamist tegemist, välja arvatud tulevasel kasumlikkusel põhinev edasilükkunud tulumaksu vara, mis tuleneb ajutistest erinevustest.

2. Erandina artikli 48 lõikest 1 ei arva krediidasutused ja investeerimisühingud ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2017 maha käesoleva lõike punktides a ja b loetletud kirjeid, mille kogumaht on kas 15 % või vähem krediidasutuse või investeerimisühingu asjakohastest esimese taseme põhiomavahendite kirjetest:

- a) tulevasel kasumlikkusel põhinev edasilükkunud tulumaksu vara, mis tuleneb ajutistest erinevustest ja mille kogumaht on 10 % krediidasutuse või investeerimisühingu asjakohastest esimese taseme põhiomavahendite kirjetest või alla selle;
- b) kui krediidasutusel või investeerimisühingul on oluline investeering finantssektori ettevõtjas, siis krediidasutuse või investeerimisühingu selline otsene, kaudne ja sünteetiline osalus kõnealuse ettevõtja esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides, mille kogumaht on 10 % asjakohastest krediidasutuse või investeerimisühingu esimese taseme põhiomavahendite kirjetest või alla selle.

3. Erandina artikli 48 lõikest 4 kohaldatakse käesoleva artikli lõike 2 kohaselt mahaarvamist välja arvatud kirjete suhtes riskikaalu 250 %. Käesoleva artikli lõike 2 punktis b osutatud kirjete suhtes kohaldatakse vajaduse korral III osa IV jaotises esitatud nõudeid.

*Artikkel 471***Kindlustusandjates omatava omakapitaliosaluse esimese taseme põhiomavahendite kirjetest mahaarvamise korral kohaldatav erand**▼ **M8**

1. Erandina artikli 49 lõikest 1 võivad krediidasutused ja investeerimisühingud 31. detsembrist 2018 kuni 31. detsembrini 2024 otsustada mitte arvata maha kindlustusandjas, edasikindlustusandjas ja kindlustusvaldusettevõtjas omatavat omakapitaliosalust, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) artikli 49 lõike 1 punktides a ja e sätestatud tingimused;
- b) pädevad asutused on andnud heakskiidu riskikontrolli tasemele ja finantsanalüüsi protseduuridele, mille krediidasutus või investeerimisühing on konkreetselt kehtestanud järelevalve teostamiseks ette võttes tehtud investeeringu või valdusettevõtja üle;

▼ M8

- c) krediidasutuse või investeerimisühingu kindlustusandjas, edasikindlustusandjas või kindlustusvaldusettevõtjas omatav omakapitaliosalus ei ületa 15 % selle kindlustusettevõtja emiteeritud esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvatest instrumentidest 31. detsembri 2012. aasta seisuga ning ajavahemikul 1. jaanuarist 2013 kuni 31. detsembrini 2024;
- d) omakapitaliosaluse summa, mida maha ei arvata, ei ületa omatavate kindlustusandja, edasikindlustusandja või kindlustusvaldusettevõtja esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentide summat 31. detsembri 2012. aasta seisuga.

▼ C2

2. Omakapitaliosalus, mida lõike 1 kohaselt maha ei arvata, kvalifitseerub riskipositsioonina ning sellele antakse riskikaal 370 %.

*Artikkel 472***Kirjed, mida ei arvata maha esimese taseme põhiomavahenditest**

1. Erandina artikli 33 lõike 1 punktist c ja artikli 36 lõike 1 punktidest a–i kohaldavad krediidasutused ja investeerimisühingud ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2017 käesolevat artiklit vastavalt vajadusele artikli 468 lõikes 4 ja artikli 469 lõike 1 punktides b ja d osutatud kirjete jääkide suhtes.
2. Maha ei arvata krediidasutuse või investeerimisühingu enda krediidiriskist tulenevate tuletisinstrumentide kohustuste väärtuse korrigeerimise jääki.
3. Krediidasutused ja investeerimisühingud kohaldavad artikli 36 lõike 1 punktis a osutatud jooksva majandusaasta kahjumi jäägi suhtes järgmist:
- a) oluline kahjum arvatakse maha esimese taseme omavahendite kirjetest;
- b) kahjumit, mis ei ole oluline, ei arvata maha.
4. Krediidasutused ja investeerimisühingud arvavad esimese taseme omavahendite kirjetest maha artikli 36 lõike 1 punktis b osutatud immateriaalse vara jäägi.
5. Artikli 36 lõike 1 punktis c osutatud edasilükkunud tulumaksu vara jääki ei arvata maha ning selle suhtes kohaldatakse riskikaalu 0 %.
6. Artikli 36 lõike 1 punktis d osutatud kirjete jäägi puhul arvatakse pool sellest maha esimese taseme omavahendite kirjetest ja pool teise taseme omavahendite kirjetest.
7. Artikli 36 lõike 1 punktis e osutatud kindlaksmääratud hüvitisega pensionifondi vara jääki ei arvata maha ühestki omavahendite elemendist ning kaasatakse esimese taseme põhiomavahendite kirjetesse ulatuses, mil määral seda summat oleks tunnustatud esmaste omavahenditena vastavalt direktiivi 2006/48/EÜ artikli 57 punktide a–ca siseriiklikele ülevõtmismeetmetele.

▼ C2

8. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad artikli 36 lõike 1 punktis f osutatud osaluse jäägi suhtes enda esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides järgmist:

- a) otsese osaluse summa arvatakse maha esimese taseme omavahendite kirjetest;
- b) kaudse ja sünteetilise osaluse summat, sealhulgas enda esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides, mille krediidiasutus või investeerimisühing võiks olla olemasoleva või tingimusliku lepingulise kohustuse alusel kohustatud ostma, ei arvata maha ning selle suhtes kohaldatakse vajaduse korral riskikaalu vastavalt III osa II jaotise 2. või 3. peatükile ning III osa IV jaotises sätestatud nõudeid.

▼ C3

9. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad artikli 36 lõike 1 punktis g osutatud sellise osaluse jäägi suhtes, mis on finantssektori ettevõtja esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides, kui krediidiasutusel või investeerimisühingul on kõnealuse ettevõtjaga vastastikune ristosalus, järgmist:

- a) kui krediidiasutusel või investeerimisühingul ei ole kõnealuses finantssektori ettevõtjas olulist investeeringut, käsitletakse tema osaluse summat selle ettevõtja esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides kui artikli 36 lõike 1 punkti h alla kuuluvat;
- b) kui krediidiasutusel või investeerimisühingul on kõnealuses finantssektori ettevõtjas oluline investeering, käsitletakse tema osaluse summat selle ettevõtja esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvates instrumentides kui artikli 36 lõike 1 punkti i alla kuuluvat.

▼ C2

10. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad artikli 36 lõike 1 punktis h osutatud kirjete jäägi suhtes järgmist:

- a) otsese osalusega seotud summade puhul, mille mahaarvamist on nõutud, arvatakse neist pool maha esimese taseme omavahendite kirjetest ja pool teise taseme omavahendite kirjetest;
- b) kaudse ja sünteetilise osalusega seotud summasid maha ei arvata ning nende suhtes kohaldatakse vajaduse korral riskikaalu vastavalt III osa II jaotise 2. või 3. peatükile ning III osa IV jaotises sätestatud nõudeid.

11. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad artikli 36 lõike 1 punktis i osutatud kirjete jäägi suhtes järgmist:

- a) otsese osalusega seotud summade puhul, mille mahaarvamist on nõutud, arvatakse neist pool maha esimese taseme omavahendite kirjetest ja pool teise taseme omavahendite kirjetest;
- b) kaudse ja sünteetilise osalusega seotud summasid maha ei arvata ning nende suhtes kohaldatakse vajaduse korral riskikaalusid vastavalt III osa II jaotise 2. või 3. peatükile ning III osa IV jaotises sätestatud nõudeid.

▼ C2

Artikkel 473

IAS 19 muudatuste arvestamine

1. Erandina artiklist 481 võivad ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2018 pädevad asutused lubada krediidasutustel ja investeerimisühingutel, kes koostavad oma aruanded kooskõlas määruse (EÜ) nr 1606/2002 artikli 6 lõikes 2 sätestatud menetluse kohaselt vastu võetud rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega, lisada oma esimese taseme põhiomavahenditele vastavalt kas käesoleva artikli lõikele 2 või 3 kohaldatav summa, mis korrutatakse lõike 4 kohase teguriga.

2. Kohaldatava summa saamiseks lahutatakse punkti a kohaselt tuletatud summast punkti b kohaselt tuletatud summa.

a) Krediidasutused ja investeerimisühingud määravad kindlaks oma kindlaksmääratud hüvitisega pensionifondide või -skeemide vara väärtuse kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1126/2008 ⁽¹⁾, mida on muudetud määrusega (EL) nr 1205/2011 ⁽²⁾. Seejärel lahutavad krediidasutused ja investeerimisühingud selle vara väärtusest samade raamatupidamiseeskirjade kohaselt kindlaks määratud samadest pensionifondidest või -skeemidest tulenevate kohustuste väärtuse.

b) Krediidasutused ja investeerimisühingud määravad oma kindlaksmääratud hüvitisega pensionifondide või -skeemide vara väärtuse kindlaks vastavalt määruses (EÜ) nr 1126/2008 sätestatud eeskirjadele. Seejärel lahutavad krediidasutused ja investeerimisühingud selle vara väärtusest samade raamatupidamiseeskirjade kohaselt kindlaks määratud samadest pensionifondidest või -skeemidest tulenevate kohustuste väärtuse.

3. Lõike 2 kohaselt kindlaks määratud summa piirdub summaga, mida ei ole vaja omavahenditest maha arvata, enne 1. jaanuari 2014 direktiivi 2006/48/EÜ siseriiklike ülevõtmismeetmete kohaselt, selles ulatuses, milles need siseriiklikud ülevõtmismeetmed vastaksid asjaomases liikmesriigis käesoleva määruse artiklis 481 sätestatud käsitluse tingimustele.

4. Kohaldatakse järgmiseid tegureid:

a) 1 ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2014;

b) 0,8 ajavahemikul 1. jaanuarist 2015 kuni 31. detsembrini 2015;

c) 0,6 ajavahemikul 1. jaanuarist 2016 kuni 31. detsembrini 2016;

⁽¹⁾ Komisjoni 3. novembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1126/2008, millega võetakse vastu teatavad rahvusvahelised raamatupidamisstandardid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1606/2002 (*ELT L 320, 29.11.2008, lk 1*).

⁽²⁾ Komisjoni 22. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1205/2011, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1126/2008 (millega võetakse vastu teatavad rahvusvahelised raamatupidamisstandardid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1606/2002) seoses rahvusvahelise finantsaruandlusstandardiga (IFRS) 7 (*ELT L 305, 23.11.2011, lk 16*).

▼ C2

d) 0,4 ajavahemikul 1. jaanuarist 2017 kuni 31. detsembrini 2017;

e) 0,2 ajavahemikul 1. jaanuarist 2018 kuni 31. detsembrini 2018.

5. Krediidiasutused ja investeerimisühingud avaldavad lõike 2 kohaselt saadud vara ja kohustuste väärtused oma avalikustatavates finantsaruannetes.

▼ M4*Artikkel 473a***IFRS 9 kasutuselevõtt****▼ M10**

1. Erandina artiklist 50 ning kuni käesoleva artikli lõigetes 6 ja 6a sätestatud üleminekuperioodide lõpuni võivad alljärgnevad finantsinstitutsioonid arvata oma esimese taseme põhiomavahendite hulka summa, mis arvutatakse käesoleva lõike kohaselt:

▼ M4

a) ►C4 finantsinstitutsioonid ◀, kes koostavad oma aruanded kooskõlas määruse (EÜ) nr 1606/2002 artikli 6 lõikes 2 sätestatud korras vastu võetud rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega;

b) ►C4 finantsinstitutsioonid ◀, kes käesoleva määruse artikli 24 lõike 2 kohaselt hindavad oma vara ja bilansiväliseid kirjeid ning määravad omavahendid kindlaks kooskõlas rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega, mis on vastu võetud määruse (EÜ) nr 1606/2002 artikli 6 lõikes 2 sätestatud korras;

c) ►C4 finantsinstitutsioonid ◀, kes hindavad oma vara ja bilansiväliseid kirjeid kooskõlas direktiivi 86/635/EMÜ kohaste raamatupidamisstandarditega, ning kes kasutavad sama eeldatava krediidikahjumi mudelit nagu määruse (EÜ) nr 1606/2002 artikli 6 lõikes 2 sätestatud korras vastu võetud rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite puhul kasutatav mudel.

▼ M10

Esimeses lõigus osutatud summa arvutatakse järgmiste summana:

a) riskipositsioonide puhul, mille suhtes kohaldatakse riskikaalusid vastavalt III osa II jaotise 2. peatükile, järgmise valemi kohaselt arvutatud summa (AB_{SA}):

$$AB_{SA} = (A_{2,SA} - t_1) \cdot f_1 + (A_{4,SA} - t_2) \cdot f_2 + (A_{SA}^{vana} - t_3) \cdot f_1$$

kus:

$A_{2,SA}$ = summa, mis on arvutatud kooskõlas lõikega 2;

$A_{4,SA}$ = summa, mis on arvutatud kooskõlas lõikega 4 ja mis põhineb lõike 3 kohaselt arvutatud summadel;

$$A_{SA}^{vana} = \max\{P_{1.1.2020}^{SA} - P_{1.1.2018}^{SA}; 0\};$$

▼ **M10**

$P_{1.1.2020}^{SA}$ = IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.5 kohaselt arvatud 12 kuu eeldatava krediidikahjumi ja IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.3 kohaselt kindlaks määratud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediidikahjumile vastava allahindluse summa (välja arvatud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediidikahjumile vastav kahju allahindlus finantsvarade puhul, mille väärtus on krediidi tõttu langenud, nagu on määratletud IFRS 9 käsitleva lisa liites A) 1. jaanuari 2020 seisuga;

$P_{1.1.2018}^{SA}$ = IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.5 kohaselt kindlaks määratud 12 kuu eeldatava krediidikahjumi ja IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.3 kohaselt kindlaks määratud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediidikahjumile vastava kahju allahindluse summa (välja arvatud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediidikahjumile vastav allahindlus finantsvarade puhul, mille väärtus on krediidi tõttu langenud, nagu on määratletud IFRS 9 käsitleva lisa liites A) 1. jaanuari 2018 seisuga või IFRS 9 esmase kohaldamise kuupäeva seisuga, olenevalt sellest, kumb on hilisem;

f_1 = lõikes 6 sätestatud kohaldatav tegur;

f_2 = lõikes 6a sätestatud kohaldatav tegur;

t_1 = esimese taseme põhiomavahendite summa suuremine, mis tuleneb summa $A_{2,SA}$ maksudest mahaarvamisest;

t_2 = esimese taseme põhiomavahendite summa suuremine, mis tuleneb summa $A_{4,SA}$ maksudest mahaarvamisest;

t_3 = esimese taseme põhiomavahendite summa suuremine, mis tuleneb summa A_{SA}^{vana} maksudest mahaarvamisest;

b) riskipositsioonide puhul, mille suhtes kohaldatakse riskikaalusid vastavalt III osa II jaotise 3. peatükile, järgmise valemi kohaselt arvatud summa (AB_{IRB}):

$$AB_{IRB} = (A_{2,IRB} - t_1) \cdot f_1 + (A_{4,IRB} - t_2) \cdot f_2 + (A_{IRB}^{vana} - t_3) \cdot f_1$$

kus:

$A_{2,IRB}$ = summa, mis on arvatud kooskõlas lõikega 2, mida on kohandatud kooskõlas lõike 5 punktiga a;

$A_{4,IRB}$ = summa, mis on arvatud kooskõlas lõikega 4 ja mis põhineb lõike 3 kohaselt arvatud summadel, mida on kohandatud kooskõlas lõike 5 punktidega b ja c;

▼ **M10**

$$A_{\text{IRB}}^{\text{vana}} = \max\{P_{1.1.2020}^{\text{IRB}} - P_{1.1.2018}^{\text{IRB}}; 0\};$$

$P_{1.1.2020}^{\text{IRB}}$ = IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.5 kohaselt arvatud 12 kuu eeldatava krediikahjumi ja IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.3 kohaselt arvatud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediikahjumile vastava kahju allahindluse summa (välja arvatud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediikahjumile vastav allahindlus finantsvarade puhul, mille väärtus on krediidi tõttu langenud, nagu on määratletud IFRS 9 käsitleva lisa liites A) 1. jaanuari 2020 seisuga, mida on vähendatud käesoleva määruse artikli 158 lõigete 5, 6 ja 10 kohaselt samade riskipositsioonidega seoses arvatud oodatava kahju summade võrra. Kui arvutuse tulemuseks saadakse negatiivne arv, määrab finantsinstitutsioon $P_{1.1.2020}^{\text{IRB}}$ väärtuseks nulli;

$P_{1.1.2018}^{\text{IRB}}$ = IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.5 kohaselt arvatud 12 kuu eeldatava krediikahjumi ja IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.3 kohaselt arvatud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediikahjumile vastava allahindluse summa (välja arvatud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediikahjumile vastav allahindlus finantsvarade puhul, mille väärtus on krediidi tõttu langenud, nagu on määratletud IFRS 9 käsitleva lisa liites A) 1. jaanuari 2018 seisuga või IFRS 9 esmase kohaldamise kuupäeva seisuga (olenevalt sellest, kumb on hilisem), mida on vähendatud käesoleva määruse artikli 158 lõigete 5, 6 ja 10 kohaselt samade riskipositsioonidega seoses arvatud oodatava kahju summade võrra. Kui arvutuse tulemuseks saadakse negatiivne arv, määrab finantsinstitutsioon $P_{1.1.2018}^{\text{IRB}}$ väärtuseks nulli;

f_1 = lõikes 6 sätestatud kohaldatav tegur;

f_2 = lõikes 6a sätestatud kohaldatav tegur;

t_1 = esimese taseme põhiomavahendite summa suuremine, mis tuleneb summa $A_{2,\text{IRB}}$ maksudest mahaarvamisest;

t_2 = esimese taseme põhiomavahendite summa suuremine, mis tuleneb summa $A_{4,\text{IRB}}$ maksudest mahaarvamisest;

▼ M10

t_3 = esimese taseme põhiomavahendite summa suuremine, mis tuleneb summa A_{IRB}^{vana} maksudest mahaarvamisest.

▼ M4

2. ► **C4** Finantsinstitutsioonid ◀ arvutavad lõike 1 teise lõigu punktides a ja b osutatud summad $A_{2,SA}$ ja $A_{2,IRB}$, mis vastavad käesoleva lõike punktides a ja b toodud summadest suuremale summale eraldi oma riskipositsioonide jaoks, mille suhtes kohaldatakse riskikaalusid vastavalt III osa II jaotise 2. peatükile, ja oma riskipositsioonide jaoks, mille suhtes kohaldatakse riskikaalusid vastavalt III osa II jaotise 3. peatükile:

a) null;

b) summa, mis on arvutatud kooskõlas alapunktiga i ja millest on lahutatud kooskõlas alapunktiga ii arvutatud summa:

i) komisjoni määruse (EÜ) nr 1126/2008 lisas sätestatud IFRS 9 (edaspidi „IFRS 9 käsitlev lisa“) paragrahvi 5.5.5 kohaselt kindlaks määratud 12 kuu eeldatava krediidikahjumi ja IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.3 kohaselt kindlaks määratud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediidikahjumile vastava kahju allahindluse summa 2018. aasta 1. jaanuari seisuga või IFRS 9 esmase kohaldamise kuupäeva seisuga;

ii) selliste finantsvarade väärtuse languse kogusumma, mis on liigitatud IAS 39 paragrahvis 9 määratletud laenude ja nõuetena, lõpptähtajani hoitavate investeringutena ja müügivalmis finantsvaradena, välja arvatud omakapitaliinstrumendid ning ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiad ja osakud, ja mis on määratud kindlaks määruse (EÜ) nr 1126/2008 lisas esitatud IAS 39 paragrahvide 63, 64, 65, 67, 68 ja 70 kohaselt 2017. aasta 31. detsembri seisuga või IFRS 9 esmase kohaldamise kuupäevale eelnenud päeva seisuga.

3. ► **C4** Finantsinstitutsioonid ◀ arvutavad summa, mille võrra punktis a osutatud summa on suurem kui punktis b osutatud summa, eraldi oma riskipositsioonide jaoks, mille suhtes kohaldatakse riskikaalusid vastavalt III osa II jaotise 2. peatükile, ja oma riskipositsioonide jaoks, mille suhtes kohaldatakse riskikaalusid vastavalt III osa II jaotise 3. peatükile:

▼ M10

a) IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.5 kohaselt arvutatud 12 kuu eeldatava krediidikahjumi ja IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.3 kohaselt arvutatud finantsinstrumendi kehtivusaja jooksul eeldatavale krediidikahjumile vastava kahju allahindluse summa (välja arvatud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediidikahjumile vastav allahindlus finantsvarade puhul, mille väärtus on krediidi tõttu langenud, nagu on määratletud IFRS 9 käsitleva lisa liites A) aruandekuupäeva seisuga ja, kui kohaldatakse käesoleva määruse artiklit 468, siis välja arvatud eeldatav krediidikahjum, mis on riskipositsioonide puhul mõõdetud õiglasel väärtuses muus koondkasumis kooskõlas IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 4.1.2 A);

▼ **M10**

- b) IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.5 kohaselt kindlaks määratud 12 kuu eeldatava krediidikahjumi ja IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.3 kohaselt arvatud finantsinstrumendi kehtivusaja jooksul eeldatavale krediidikahjumile vastava kahju allahindluse summa (välja arvatud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediidikahjumile vastav allahindlus finantsvarade puhul, mille väärtus on krediidi tõttu langenud, nagu on määratletud IFRS 9 käsitleva lisa liites A) ja, kui kohaldatakse käesoleva määruse artiklit 468, siis välja arvatud eeldatav krediidikahjum, mis on riskipositsioonide puhul mõõdetud õiglasel väärtuses muus koondkasumis kooskõlas IFRS 9 käsitleva lisa paragrahviga 4.1.2 A, 1. jaanuari 2020 seisuga või IFRS 9 esmase kohaldamise kuupäeva seisuga, olenevalt sellest, kumb on hilisem.

▼ **M4**

4. Riskipositsioonide puhul, mille suhtes kohaldatakse riskikaalusid vastavalt III osa II jaotise 2. peatükile, kui lõike 3 punkti a kohaselt kindlaks määratud summa on suurem kui lõike 3 punktis b kindlaks määratud summa, määravad ► **C4** finantsinstitutsioonid ◀ $A_{4,SA}$ väärtuseks nimetatud summade vahe, vastasel korral määravad nad $A_{4,SA}$ väärtuseks nulli.

Riskipositsioonide puhul, mille suhtes kohaldatakse riskikaalusid vastavalt III osa II jaotise 3. peatükile, kui lõike 3 punkti a kohaselt kindlaks määratud summa on pärast lõike 5 punkti b kohaldamist suurem kui nende riskipositsioonide summa, nagu on kindlaks määratud lõike 3 punktis b, pärast lõike 5 punkti c kohaldamist, määravad ► **C4** finantsinstitutsioonid ◀ $A_{4,IRB}$ väärtuseks nimetatud summade vahe, vastasel korral määravad nad $A_{4,IRB}$ väärtuseks nulli.

5. Riskipositsioonide puhul, mille suhtes kohaldatakse riskikaalusid vastavalt III osa II jaotise 3. peatükile, kohaldavad ► **C4** finantsinstitutsioonid ◀ lõikeid 2–4 järgmiselt:

- a) $A_{2,IRB}$ arvutamiseks vähendavad ► **C4** finantsinstitutsioonid ◀ käesoleva artikli lõike 2 punkti b alapunktide i ja ii kohaselt arvatud summasid artikli 158 lõigete 5, 6 ja 10 kohaselt arvatud oodatava kahju summade võrra 2017. aasta 31. detsembri seisuga või IFRS 9 esmase kohaldamise kuupäevale eelnenud päeva seisuga. Kui käesoleva artikli lõike 2 punkti b alapunktis i osutatud summa arvutamise tulemusena saadakse negatiivne arv, määrab ► **C4** finantsinstitutsioon ◀ kõnealuse summa väärtuseks nulli. Kui käesoleva artikli lõike 2 punkti b alapunktis ii osutatud summa arvutamise tulemusena saadakse negatiivne arv, määrab ► **C4** finantsinstitutsioon ◀ kõnealuse summa väärtuseks nulli;

▼ **M10**

- b) finantsinstitutsioonid asendavad käesoleva artikli lõike 3 punkti a kohaselt arvatud summa IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.5 kohaselt kindlaks määratud 12 kuu eeldatava krediidikahjumi ja IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.3 kohaselt kindlaks määratud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediidikahjumile vastava allahindluse summaga (välja arvatud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediidikahjumile vastav allahindlus finantsvarade puhul, mille väärtus on krediidi tõttu langenud, nagu on määratletud IFRS 9 käsitleva lisa liites A) ja kui kohaldatakse käesoleva määruse artiklit 468, siis välja

▼ **M10**

arvatud eeldatav krediidikahjum, mis on riskipositsioonide puhul mõõdetud õiglasel väärtuses muus koondkasumis kooskõlas IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 4.1.2 A, mida on aruandekuupäeva seisuga vähendatud käesoleva määruse artikli 158 lõigete 5, 6 ja 10 kohaselt samade riskipositsioonidega seoses arvatud oodatava kahju summade võrra. Kui arvutuse tulemuseks saadakse negatiivne arv, määrab finantsinstitutsioon käesoleva artikli lõike 3 punktis a osutatud summa väärtuseks nulli;

- c) finantsinstitutsioonid asendavad käesoleva artikli lõike 3 punkti b kohaselt arvatud summa IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.5 kohaselt kindlaks määratud 12 kuu eeldatava krediidikahjumi ja IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.3 kohaselt kindlaks määratud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediidikahjumile vastava allahindluse summaga (välja arvatud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediidikahjumile vastav allahindlus finantsvarade puhul, mille väärtus on krediidi tõttu langenud, nagu on määratletud IFRS 9 käsitleva lisa liites A) ja, kui kohaldatakse käesoleva määruse artiklit 468, siis välja arvatud eeldatav krediidikahjum, mis on riskipositsioonide puhul mõõdetud õiglasel väärtuses muus koondkasumis kooskõlas IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 4.1.2 A, 1. jaanuari 2020 seisuga või IFRS 9 esmase kohaldamise kuupäeva seisuga (olenevalt sellest, kumb on hilisem), mida on vähendatud käesoleva määruse artikli 158 lõigete 5, 6 ja 10 kohaselt samade riskipositsioonidega seoses arvatud oodatava kahju summade võrra 1. jaanuari 2020 seisuga või IFRS 9 esmase kohaldamise kuupäeva seisuga, olenevalt sellest, kumb on hilisem. Kui arvutuse tulemuseks saadakse negatiivne arv, määrab finantsinstitutsioon käesoleva artikli lõike 3 punktis b osutatud summa väärtuseks nulli.

6. Finantsinstitutsioonid kasutavad vastavalt lõike 1 teise lõigu punktides a ja b osutatud AB_{SA} ja AB_{IRB} summade arvutamiseks järgmisi tugeid f_1 :

- a) 0,7 ajavahemikul 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2020;
- b) 0,5 ajavahemikul 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2021;
- c) 0,25 ajavahemikul 1. jaanuarist 2022 kuni 31. detsembrini 2022;
- d) 0 ajavahemikul 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2024.

Finantsinstitutsioonid, kelle majandusaasta algab pärast 1. jaanuari 2020, kuid enne 1. jaanuari 2021, kohandavad esimese lõigu punktides a–d osutatud kuupäevi nii, et need vastaksid nende majandusaastale, ning teatavad kohandatud kuupäevad oma pädevale asutusele ja avalikustavad need.

▼ **M10**

Finantsinstitutsioonid, kes hakkavad lõikes 1 osutatud raamatupidamiss-tandardeid kohaldama 1. jaanuaril 2021 või hiljem, kohaldavad asjako-haseid tegureid vastavalt esimese lõigu punktidele b–d, alustades tegu-rist, mis vastab nimetatud raamatupidamisstandardite esmakordse kohal-damise aastale.

6a. Finantsinstitutsioonid kasutavad vastavalt lõike 1 teise lõigu punktides a ja b osutatud AB_{SA} ja AB_{IRB} summade arvutamiseks järg-misi tegureid f_2 :

- a) 1 ajavahemikul 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2020;
- b) 1 ajavahemikul 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2021;
- c) 0,75 ajavahemikul 1. jaanuarist 2022 kuni 31. detsembrini 2022;
- d) 0,5 ajavahemikul 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2023;
- e) 0,25 ajavahemikul 1. jaanuarist 2024 kuni 31. detsembrini 2024.

Finantsinstitutsioonid, kelle majandusaasta algab pärast 1. jaanuari 2020, kuid enne 1. jaanuari 2021, kohandavad esimese lõigu punktides a–e osutatud kuupäevi nii, et need vastaksid nende majandusaastale, ning teatavad kohandatud kuupäevad oma pädevale asutusele ja avalikus-tavad need.

Finantsinstitutsioonid, kes hakkavad lõikes 1 osutatud raamatupidamiss-tandardeid kohaldama 1. jaanuaril 2021 või hiljem, kohaldavad asjako-haseid tegureid vastavalt esimese lõigu punktidele b–e, alustades tegu-rist, mis vastab nimetatud raamatupidamisstandardite esmakordse kohal-damise aastale.

▼ **M4**

7. Kui ► **C4** finantsinstitutsioon ◀ arvab oma esimese taseme põhiomavahendite hulka käesoleva artikli lõike 1 kohase summa, arvutab ta uuesti kõik käesolevas määruses ja direktiivis 2013/36/EL sätestatud nõuded, mis kasutavad mis tahes järgmist kirjet, võtmata arvesse mõju, mida ► **C4** finantsinstitutsiooni ◀ poolt esimese taseme põhiomavahendite hulka arvatud eeldatava krediidikahjumi eraldised avaldavad nendele kirjetele:

- a) edasilükkunud tulumaksu vara summa, mis arvatakse kooskõlas artikli 36 lõike 1 punktiga c maha esimese taseme põhiomavahendi-dest või mille suhtes on kohaldatud riskikaalu kooskõlas artikli 48 lõikega 4;
- b) riskipositsiooni väärtus, mis on määratud kooskõlas artikli 111 lõikega 1, kusjuures spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised, mille võrra riskipositsiooni väärtust vähendatakse, korrutatakse järg-mise korrigeerimisteguriga (sf):

$$sf = 1 - (AB_{SA}/RA_{SA})$$

kus:

AB_{SA} = summa, mis on arvatud kooskõlas lõike 1 teise lõigu punktiga a;

RA_{SA} = spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste kogusumma;

▼ **M4**

- c) teise taseme omavahendite kirjete summa, mis on arvutatud kooskõlas artikli 62 punktiga d.

▼ **M10**

7a. Erandina käesoleva artikli lõike 7 punktist b võivad finantsinstitutsioonid käesolevas määruses ja direktiivis 2013/36/EL sätestatud nõuete ümberarvutamisel määrata käesoleva artikli lõike 1 teise lõigu punktis a osutatud AB_{SA} summale riskikaalu 100 %. Käesoleva määruse artikli 429 lõikes 4 osutatud koguriskipositsiooni näitaja arvutamiseks lisavad finantsinstitutsioonid käesoleva artikli lõike 1 teise lõigu punktides a ja b osutatud AB_{SA} ja AB_{IRB} summad koguriskipositsiooni näitajale.

Finantsinstitutsioonid võivad valida ainult ühe korra, kas kasutada lõike 7 punktis b sätestatud arvutuskäiku või käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud arvutuskäiku. Finantsinstitutsioonid avalikustavad oma otsuse.

8. Lisaks VIII osas nõutud teabe avalikustamisele teatavad finantsinstitutsioonid, kes on otsustanud kohaldada käesolevas artiklis sätestatud üleminekukorda, pädevatele asutustele ning avalikustavad käesoleva artikli lõigetes 6 ja 6a sätestatud ajavahemikul omavahendite, esimese taseme põhiomavahendite ja esimese taseme omavahendite summad, esimese taseme põhiomavahendite suhtarvu, esimese taseme omavahendite suhtarvu, koguomavahendite suhtarvu ja finantsvõimenduse määra, mis neil oleks juhul, kui nad käesolevat artiklit ei kohaldaks.

9. Finantsinstitutsioon otsustab, kas ta kohaldab üleminekuperioodi jooksul käesolevas artiklis sätestatud korda, ja teavitab oma otsusest pädevat asutust hiljemalt 1. veebruariks 2018. Kui finantsinstitutsioon on saanud selleks pädeva asutuse eelneva loa, võib ta üleminekuperioodi jooksul oma algse otsuse tagasi võtta. Finantsinstitutsioon avalikustab iga käesoleva lõigu kohaselt tehtud otsuse.

Finantsinstitutsioon, kes on otsustanud kohaldada käesolevas artiklis sätestatud üleminekukorda, võib otsustada mitte kohaldada lõiget 4, millisel juhul teavitab ta oma otsusest pädevat asutust hiljemalt 1. veebruariks 2018. Sellisel juhul määrab finantsinstitutsioon lõikes 1 osutatud $A_{4,SA}$, $A_{4,IRB}$, A_{SA}^{vana} , A_{IRB}^{vana} , t_2 ja t_3 väärtuseks nulli. Kui finantsinstitutsioon on saanud selleks pädeva asutuse eelneva loa, võib ta üleminekuperioodi jooksul oma algse otsuse tagasi võtta. Finantsinstitutsioon avalikustab iga käesoleva lõigu kohaselt tehtud otsuse.

Finantsinstitutsioon, kes on otsustanud kohaldada käesolevas artiklis sätestatud üleminekukorda, võib otsustada mitte kohaldada lõiget 2, millisel juhul teavitab ta oma otsusest pädevat asutust viivitamata. Sellisel juhul määrab finantsinstitutsioon lõikes 1 osutatud $A_{2,SA}$, $A_{2,IRB}$ ja t_1 väärtuseks nulli. Finantsinstitutsioon võib üleminekuperioodil oma otsuse tagasi võtta, kui ta on saanud selleks pädevalt asutusest eelneva loa.

Pädevad asutused teavitavad EBAt vähemalt kord aastas sellest, kuidas kohaldavad käesolevat artiklit nende järelevalve all olevad finantsinstitutsioonid.

▼M4

10. EBA annab 30. juuniks 2018 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised käesolevas artiklis sätestatud avalikustamiskohta.

▼C2

2. alajagu

Mahaarvamised täiendavate esimese taseme omavahendite kirjetest*Artikkel 474***Mahaarvamised täiendavate esimese taseme omavahendite kirjetest**

Erandina artiklist 56 kohaldatakse ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2017 järgmist:

- a) krediidasutused ja investeerimisühingud arvavad täiendavate esimese taseme omavahendite kirjetest maha artikli 56 kohaselt mahaarvamisele kuuluvate summade artiklis 478 sätestatud ettenähtud osa;
- b) krediidasutused ja investeerimisühingud kohaldavad artiklis 475 sätestatud nõudeid nende kirjete jääkide suhtes, mis tuleb artikli 56 kohaselt maha arvata.

*Artikkel 475***Kirjed, mida ei arvata maha täiendavate esimese taseme omavahendite kirjetest**

1. Erandina artiklist 56 kohaldatakse ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2017 artikli 474 punktis b osutatud jääkide suhtes käesolevas artiklis sätestatud nõudeid.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud kohaldavad artikli 56 punktis a osutatud kirjete jäägi suhtes järgmist:

- a) otsene osalus enda täiendavates esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides arvatakse arvestusliku väärtuse alusel maha esimese taseme omavahendite kirjetest;
- b) kaudset ja sünteetilist osalust enda täiendavates esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, sealhulgas enda täiendavates esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, mille krediidasutus või investeerimisühing võiks olla olemasoleva või tingimusliku lepingulise kohustuse alusel kohustatud ostma, ei arvata maha ning selle suhtes kohaldatakse vajaduse korral riskikaalu vastavalt III osa II jaotise 2. või 3. peatükile ning III osa IV jaotises sätestatud nõudeid.

▼ C2

3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad artikli 56 punktis b osutatud kirjade jäägi suhtes järgmist:

▼ C3

a) kui krediidiasutusel või investeerimisühingul ei ole olulist investeringut finantssektori ettevõtjas, kellega tal on vastastikune ristosalus, käsitletakse tema otsese, kaudse ja sünteetilise osaluse summat selle ettevõtja täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides artikli 56 punkti c alla kuuluvana;

b) kui krediidiasutusel või investeerimisühingul on oluline investering finantssektori ettevõtjas, kellega tal on vastastikune ristosalus, käsitletakse tema otsese, kaudse ja sünteetilise osaluse summat selle ettevõtja täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides artikli 56 punkti d alla kuuluvana.

▼ C2

4. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad artikli 56 punktides c ja d osutatud kirjade jäägi suhtes järgmist:

a) otseste osalustega seotud summa puhul, mille mahaarvamist on nõutud vastavalt artikli 56 punktidele c ja d, arvatakse sellest pool maha esimese taseme omavahendite kirjetest ja pool teise taseme omavahendite kirjetest;

b) summat, mis on seotud kaudse ja sünteetilise osalusega, mille mahaarvamist on nõutud artikli 56 punktide c ja d kohaselt, ei arvata maha ning selle suhtes kohaldatakse vajaduse korral riskikaalu vastavalt III osa II jaotise 2. või 3. peatükile ning III osa IV jaotises sätestatud nõudeid.

3. alajagu

Mahaarvamised teise taseme omavahendite kirjetest*Artikkel 476***Mahaarvamised teise taseme omavahendite kirjetest**

Erandina artiklist 66 kohaldatakse ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2017 järgmist:

a) krediidiasutused ja investeerimisühingud arvavad teise taseme omavahendite kirjetest maha artikli 66 kohaselt mahaarvamisele kuuluvate summade artiklis 478 sätestatud ettenähtud osa;

b) krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad artiklis 477 sätestatud nõudeid nende jääkide suhtes, mis tuleb artikli 66 kohaselt maha arvata.

▼ C2*Artikkel 477***Mahaarvamised teise taseme omavahendite kirjetest**

1. Erandina artiklist 66 kohaldatakse ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2017 artikli 476 punktis b osutatud jääkide suhtes käesolevas artiklis sätestatud nõudeid.
2. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad artikli 66 punktis a osutatud kirjete jäägi suhtes järgmist:
 - a) otsene osalus enda teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides arvatakse arvestusliku väärtuse alusel maha teise taseme omavahendite kirjetest;
 - b) kaudset ja sünteetilist osalust enda teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, sealhulgas enda teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides, mille krediidiasutus või investeerimisühing võiks olla olemasoleva või tingimusliku lepingulise kohustuse alusel kohustatud ostma, ei arvata maha ning selle suhtes kohaldatakse vajaduse korral riskikaalu vastavalt III osa II jaotise 2. või 3. peatükile ning III osa IV jaotises sätestatud nõudeid.
3. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad artikli 66 punktis b osutatud kirjete jäägi suhtes järgmist:

▼ C3

- a) kui krediidiasutusel või investeerimisühingul ei ole olulist investeerimist finantssektori ettevõtjas, kellega tal on vastastikune ristosalus, käsitatakse tema otsese, kaudse ja sünteetilise osaluse summat selle ettevõtja teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides artikli 66 punkti c alla kuuluvana;

▼ C2

- b) kui krediidiasutusel või investeerimisühingul on oluline investeerimine finantssektori ettevõtjas, kellega tal on vastastikune ristosalus, käsitatakse tema otsese, kaudse ja sünteetilise osaluse summat selle finantssektori ettevõtja teise taseme omavahenditesse kuuluvates instrumentides artikli 66 punkti d alla kuuluvana.
4. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad artikli 66 punktides c ja d osutatud kirjete jäägi suhtes järgmist:
 - a) otsese osalustega seotud summa puhul, mille mahaarvamist on nõutud vastavalt artikli 66 punktidele c ja d, arvatakse sellest pool maha esimese taseme omavahendite kirjetest ja pool teise taseme omavahendite kirjetest;
 - b) summat, mis on seotud kaudse ja sünteetilise osalusega, mille mahaarvamist on nõutud artikli 66 punktide c ja d kohaselt, ei arvata maha ning selle suhtes kohaldatakse vajaduse korral riskikaalu vastavalt III osa II jaotise 2. või 3. peatükile ning III osa IV jaotises sätestatud nõudeid.

▼ C2

4. alajagu

Mahaarvamisel kohaldatavad ettenähtud osad*Artikkel 478***Esimese taseme põhiomavahendite, täiendavate esimese taseme omavahendite ja teise taseme omavahendite kirjete mahaarvamisel kohaldatavad ettenähtud osad**

1. Artikli 468 lõike 4, artikli 469 lõike 1 punktide a ja c, artikli 474 punkti a ja artikli 476 esimese lõigu punkti a kohaldamisel jäävad ettenähtud osad järgmistesse vahemikesse:

- a) 20 % kuni 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2014;
- b) 40 % kuni 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2015 kuni 31. detsembrini 2015;
- c) 60 % kuni 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2016 kuni 31. detsembrini 2016;
- d) 80 % kuni 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2017 kuni 31. detsembrini 2017.

2. Erandina lõikest 1 kuulub artikli 469 lõike 1 punkti c kohaldamisel ettenähtud osa artikli 36 lõike 1 punktis c osutatud enne 1. jaanuari 2014 eksisteerinud kirjete puhul järgmistesse vahemikesse:

- a) 0 % kuni 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2014;
- b) 10 % kuni 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2015 kuni 31. detsembrini 2015;
- c) 20 % kuni 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2016 kuni 31. detsembrini 2016;
- d) 30 % kuni 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2017 kuni 31. detsembrini 2017;
- e) 40 % kuni 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2018 kuni 31. detsembrini 2018;
- f) 50 % kuni 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2019 kuni 31. detsembrini 2019;
- g) 60 % kuni 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2020;
- h) 70 % kuni 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2021;

▼ C2

- i) 80 % kuni 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2022 kuni 31. detsembrini 2022;
- j) 90 % kuni 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2023.

3. Pädevad asutused määravad kindlaks ja avaldavad ettenähtud osa lõigetes 1 ja 2 sätestatud vahemikes iga järgmise mahaarvamise puhul:

- a) artikli 36 lõike 1 punktide a–h kohaselt nõutavad individuaalsed mahaarvamised, välja arvatud tulevasel kasumlikkusel põhinev edasilükkunud tulumaksu vara, mis tuleneb ajutistest erinevustest;
- b) sellise tulevasel kasumlikkusel põhineva edasilükkunud tulumaksu vara, mis tuleneb ajutistest erinevustest, ning selliste artikli 36 lõike 1 punktis i osutatud kirjete, mis tuleb maha arvata vastavalt artiklile 48, kogusumma;
- c) iga mahaarvamine, mis on nõutav vastavalt artikli 56 punktidele b–d;
- d) iga mahaarvamine, mis on nõutav vastavalt artikli 66 punktidele b–d.

4. jagu

Vähemusosalused ning tütarettevõtjate emiteeritud täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse ja teise taseme omavahenditesse kuuluvad instrumendid

Artikkel 479

Konsolideeritud esimese taseme põhiomavahendites nende instrumentide ja kirjete arvessevõtmine, mis ei kvalifitseeru vähemusosalusena

▼ C3

1. Erandina II osa II jaotisest määravad ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2017 pädevad asutused vastavalt käesoleva artikli lõigetele 2 ja 3 kindlaks konsolideeritud omavahendites nende kirjete arvessevõtmise, mis kvalifitseeruksid vastavalt direktiivi 2006/48/EÜ artikli 65 siseriiklikele ülevõtmismeetmetele konsolideeritud reservidena, kuid mis ei kvalifitseeru konsolideeritud esimese taseme põhiomavahenditena ühel järgmistest põhjustest:

▼ C2

- a) instrument ei kvalifitseeru esimese taseme põhiomavahendi instrumendina ning seepärast ei kvalifitseeru sellega seotud jaotamata kasum ja ülekurs konsolideeritud esimese taseme põhiomavahendite kirjetena;
- b) kirje ei kvalifitseeru tulenevalt artikli 81 lõikest 2;

▼ **C2**

- c) kirje ei kvalifitseeru kuna tütarettvõtja ei ole krediidasutus ega investeerimisühing ega üksus, kelle suhtes tulenevalt kohaldatavast siseriiklikust õigusest kohaldatakse käesoleva määruse ja direktiivi 2013/36/EL nõudeid;
- d) kirje ei kvalifitseeru kuna tütarettvõtjat ei konsolideerita I osa II jaotise 2. peatüki kohaselt täielikult.

2. Ettenähtud osa lõikes 1 osutatud kirjetest, mis direktiivi 2006/48/EÜ artikli 65 siseriiklike ülevõtmismeetmete kohaselt kvalifitseeruks konsolideeritud reservidena, kvalifitseerub konsolideeritud esimese taseme põhiomavahenditena.

3. Lõike 2 kohaldamisel kuulub ettenähtud osa järgmistesse vahemikesse:

- a) 0 % kuni 80 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2014;
- b) 0 % kuni 60 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2015 kuni 31. detsembrini 2015;
- c) 0 % kuni 40 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2016 kuni 31. detsembrini 2016;
- d) 0 % kuni 20 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2017 kuni 31. detsembrini 2017.

4. Pädevad asutused määravad kindlaks ja avaldavad ettenähtud osa lõikes 3 sätestatud vahemikes.

Artikkel 480

Vähemusosaluse ning kvalifitseeruvate täiendavate esimese taseme omavahendite ja teise taseme omavahendite arvessevõtmine konsolideeritud omavahendites

1. Ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2017 korrutatakse erandina artikli 84 lõike 1 punktist b, artikli 85 lõike 1 punktist b ja artikli 87 lõike 1 punktist b kõnealustes artiklites osutatud protsendid ettenähtud teguriga.

2. Lõike 1 kohaldamisel on ettenähtud tegur järgmises vahemikus:

- a) 0,2–1 ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2014;
- b) 0,4–1 ajavahemikul 1. jaanuarist 2015 kuni 31. detsembrini 2015;
- c) 0,6–1 ajavahemikul 1. jaanuarist 2016 kuni 31. detsembrini 2016; ning
- d) 0,8–1 ajavahemikul 1. jaanuarist 2017 kuni 31. detsembrini 2017.

▼ **C2**

3. Pädevad asutused määravad kindlaks ja avaldavad ettenähtud teguri väärtuse lõikes 2 sätestatud vahemikes.

5. jagu

Täiendavad filtrid ja mahaarvamised*Artikkel 481***Täiendavad filtrid ja mahaarvamised**

1. Erandina artiklitest 32 kuni 36, 56 ja 66 teevad krediidasutused ja investeerimisühingud ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2017 korrigeerimisi, et kaasata esimese taseme põhiomavahendite kirjetesse, esimese taseme omavahendite kirjetesse, teise taseme omavahendite kirjetesse või omavahendite kirjetesse või arvata kõnealustest kirjetest maha ettenähtud osa neist filtritest või mahaarvamistest, mis on nõutud vastavalt direktiivi 2006/48/EÜ artiklite 57, 61, 63, 63a, 64 ja 66 ja direktiivi 2006/49/EÜ artiklite 13 ja 16 siseriiklikele ülevõtmismetmetele ning mis ei ole nõutud vastavalt käesoleva määruse II osale.

2. Erandina artikli 36 lõike 1 punktist i ning artikli 49 lõikest 1 võivad pädevad asutused ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2014 nõuda või lubada, et krediidasutused ja investeerimisühingud kohaldaksid artikli 49 lõikes 1 osutatud meetodeid, juhul kui artikli 49 lõike 1 punktis b sätestatud nõuded ei ole täidetud, mitte artikli 36 lõike 1 kohaselt nõutavat mahaarvamist. Sellistel juhtudel määratakse finantssektori ettevõtja puhul, milles emattevõtjal on oluline investering, selle finantssektori ettevõtja omavahendite instrumentides olevate osaluste osakaal, mida ei ole vaja artikli 49 lõike 1 kohaselt maha arvata, kindlaks käesoleva artikli lõikes 4 osutatud ettenähtud osaga. Summa suhtes, mida maha ei arvata, kehtivad vajaduse korral artikli 49 lõikes 4 sätestatud nõuded.

3. Lõike 1 kohaldamisel jääb ettenähtud osa järgmisesse vahemikku:

- a) 0 % kuni 80 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2014;
- b) 0 % kuni 60 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2015 kuni 31. detsembrini 2015;
- c) 0 % kuni 40 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2016 kuni 31. detsembrini 2016;
- d) 0 % kuni 20 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2017 kuni 31. detsembrini 2017.

4. Lõike 2 kohaldamisel on ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2014 ettenähtud osa vahemikus 0 % kuni 50 %;

▼ **C2**

5. Iga lõigetes 1 ja 2 osutatud filtri või mahaarvamise puhul määravad pädevad asutused kindlaks ja avaldavad ettenähtud osad lõigetes 3 ja 4 sätestatud vahemikes.

6. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada tingimused, mille alusel pädevad asutused määravad kindlaks, kas direktiivi 2006/48/EÜ või 2006/49/EÜ siseriiklike ülevõtmismeetmete kohased omavahendite või nende elementide korrigeerimised, mis ei ole hõlmatud käesoleva määruse II osas, tuleks käesoleva artikli kohaldamisel teha esimese taseme põhiomavahendite kirjete, täiendavate esimese taseme omavahendite kirjete, esimese taseme omavahendite kirjete, teise taseme omavahendite kirjete või omavahendite puhul.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

*Artikkel 482***Pensionifondidega tehtavate tuletistehingute kohaldamise ulatus**▼ **C3**

Seoses määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 89 osutatud tehingutega, mis on tehtud pensioniskeemiga nimetatud määruse artiklis 2 sätestatud tähenduses, ei arvuta krediitiasutused ja investeerimisühingud omavahendite nõudeid krediitväärtuse korrigeerimise riski kohta, nagu on ette nähtud käesoleva määruse artikli 382 lõike 4 punktis c.

▼ **C2***2. PEATÜKK**Varasemalt kehtinud nõuete ajutine kohaldamine kapitaliinstrumentide suhtes*

1. jagu

Instrumentid, mis on riigiabi*Artikkel 483***Varasemalt kehtinud nõuete ajutine kohaldamine riigiabi instrumentide suhtes**

1. Erandina artiklitest 26 kuni 29, 51, 52, 62 ja 63 kohaldatakse ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2017 käesolevat artiklit kapitaliinstrumentide suhtes ja kirjete suhtes, mille puhul on täidetud järgmised tingimused:

- a) instrumentid emiteeriti enne 1. jaanuari 2014;
- b) instrumentid emiteeriti rekapiitalseerimiskava kontekstis kooskõlas riigiabi eeskirjadega. Niivõrd kui osa instrumentidest on märgitud erainvestorite poolt, peavad nad olema emiteeritud enne 30. juunit 2012 koos nende osadega, mis on märgitud liikmesriigi poolt;

▼ C2

- c) komisjon on pidanud instrumente ELi toimimise lepingu artikli 107 kohaselt siseturuga kokkusobivaks.

Juhul kui instrumendid on märgitud nii liikmesriigi kui erainvestorite poolt, ja kui on tegemist liikmesriigi poolt märgitud instrumentide osalise tagasiostmisega, kohaldatakse erainvestorite poolt märgitud instrumentide osa vastava osa suhtes varasemalt kehtinud nõudeid vastavalt artiklile 484. Kui kõik liikmesriigi poolt märgitud instrumendid on tagasi ostetud, kohaldatakse ülejäänud erainvestorite poolt märgitud instrumentide suhtes varasemalt kehtinud nõudeid vastavalt artiklile 484.

2. Instrumendid, mis kvalifitseeruvad vastavalt direktiivi 2006/48/EÜ artikli 57 punkti a siseriiklike ülevõtmismeetetele, kvalifitseeruvad esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentidena olenemata mis tahes järgmisest:

- a) käesoleva määruse artiklis 28 sätestatud tingimused ei ole täidetud;

- b) instrumendid emiteeris käesoleva määruse artiklis 27 osutatud ettevõtja ning käesoleva määruse artiklis 28 või vajadusel käesoleva määruse artiklis 29 sätestatud tingimused ei ole täidetud.

3. Käesoleva artikli lõike 1 punktis c osutatud instrumendid, mis ei kvalifitseeru direktiivi 2006/48/EÜ artikli 57 punkti a siseriiklike ülevõtmismeetete kohaselt, kvalifitseeruvad esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentidena olenemata sellest, et käesoleva artikli lõike 2 punktides a või b sätestatud nõuded ei ole täidetud, tingimusel et käesoleva artikli lõike 8 tingimused on täidetud.

Instrumendid, mis esimese lõigu kohaselt kvalifitseeruvad esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentidena, ei või kvalifitseeruda täiendavatesse esimese taseme või teise taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentidena lõike 5 või lõike 7 alusel.

4. Instrumendid, mis kvalifitseeruvad direktiivi 2006/48/EÜ artikli 57 punkti ca ja artikli 66 lõike 1 siseriiklike ülevõtmismeetete kohaselt, kvalifitseeruvad täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentidena olemata sellest, et käesoleva määruse artikli 52 lõikes 1 sätestatud tingimused ei ole täidetud.

5. Käesoleva artikli lõike 1 punktis c osutatud instrumendid, mis ei kvalifitseeru direktiivi 2006/48/EÜ artikli 57 punkti ca siseriiklike ülevõtmismeetete kohaselt, kvalifitseeruvad täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentidena olenemata sellest, et käesoleva määruse artikli 52 lõikes 1 sätestatud nõuded ei ole täidetud, tingimusel et käesoleva artikli lõike 8 tingimused on täidetud.

Instrumendid, mis esimese lõigu kohaselt kvalifitseeruvad täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentidena, ei või kvalifitseeruda esimese taseme põhiomavahenditesse või teise taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentidena lõike 3 või lõike 7 alusel.

▼ **C2**

6. Kirjed, mis kvalifitseerusid direktiivi 2006/48/EÜ artikli 57 punktide f, g või h ja artikli 66 lõike 1 siseriiklike ülevõtmismeetmete kohaselt, kvalifitseeruvad teise taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentidena olenemata sellest, et kirjetele ei ole käesoleva määruse artiklis 62 osutatud või käesoleva määruse artikli 63 kohased tingimused ei ole täidetud.

7. Käesoleva artikli lõike 1 punktis c osutatud instrumendid, mis ei kvalifitseeru direktiivi 2006/48/EÜ artikli 57 punktide f, g või h ja artikli 66 lõike 1 siseriiklike ülevõtmismeetmete kohaselt, kvalifitseeruvad teise taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentidena olenemata sellest, et kirjetele ei ole käesoleva määruse artiklis 62 osutatud või käesoleva määruse artikli 63 kohased tingimused ei ole täidetud, tingimusel et käesoleva artikli lõike 8 tingimused on täidetud.

Instrumendid, mis esimese lõigu kohaselt kvalifitseeruvad teise taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentidena, ei või kvalifitseeruda esimese taseme põhiomavahenditesse või täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentidena lõike 3 või lõike 5 alusel.

8. Lõigetes 3, 5 ja 7 osutatud instrumendid võivad kvalifitseeruda neis lõigetes osutatud omavahenditesse kuuluvate instrumentidena üksnes siis, kui lõike 1 punktis a sätestatud tingimus on täidetud ja kui need on emiteeritud krediitiasutuste ja investeerimisühingute poolt, kes on asutatud sellises liikmesriigis, kus rakendatakse majanduse kohandamise programmi ning kõnealuste instrumentide emiteerimine on selle programmi raames kokku lepitud või need instrumendid on selle programmi kohaselt aktsepteeritavad.

2. jagu

Instrumendid, mis ei ole riigiabi

1. alajagu

Varasemalt kehtinud nõuete ajutise kohaldamise aktsepteeritavus ja piirangud*Artikkel 484***Varasemalt kehtinud nõuete ajutise kohaldamise aktsepteeritavus direktiivi 2006/48/EÜ siseriiklike ülevõtmismeetmete kohaselt omavahenditena kvalifitseeruvate kirjete suhtes**

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse üksnes instrumentide ja kirjete suhtes, mis anti välja 31. detsembril 2011 või enne seda ja mis kvalifitseerusid omavahenditena 31. detsembril 2011 ning millele ei ole osutatud artikli 483 lõikes 1.

2. Erandina artiklitest 26 kuni 29, 51, 52, 62 ja 63 kohaldatakse käesolevat artiklit ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2021.

3. Vastavalt käesoleva määruse artiklile 485 ja artikli 486 lõikes 2 sätestatud piirangule kvalifitseerub kapital direktiivi 86/635/EMÜ artikli 22 tähenduses ja sellega seotud ülekurs, mis kvalifitseerusid direktiivi 2006/48/EÜ artikli 57 punkti a siseriiklike ülevõtmismeetmete kohaselt esmaste omavahenditena, esimese taseme põhiomavahendite kirjetena olenemata sellest, et kapital ei vasta vastavalt artiklis 28 või vajadusel artiklis 29 sätestatud tingimustele.

▼ C2

4. Vastavalt käesoleva määruse artikli 486 lõikes 3 sätestatud piirangule kvalifitseeruvad instrumendid ja nendega seotud ülekurs, mis kvalifitseerusid direktiivi 2006/48/EÜ artikli 57 punkti ca ja artikli 154 lõigete 8 ja 9 siseriiklike ülevõtmismeetmete kohaselt esmaste omavahenditena, täiendavate esimese taseme omavahendite kirjetena, olenemata sellest, et käesoleva määruse artiklis 52 sätestatud tingimused ei ole täidetud.

5. Vastavalt käesoleva määruse artikli 486 lõikes 4 sätestatud piirangutele kvalifitseeruvad kirjed ja nendega seotud ülekurs, mis kvalifitseerusid direktiivi 2006/48/EÜ artikli 57 punktide e, f, g või h siseriiklike ülevõtmismeetmete kohaselt teise taseme omavahendite kirjetena olenemata sellest, et need kirjed ei ole käesoleva määruse artiklis 62 hõlmatud või käesoleva määruse artikli 63 kohased tingimused ei ole täidetud.

Artikkel 485

Direktiivi 2006/48/EÜ siseriiklike ülevõtmismeetmete kohaselt omavahenditena kvalifitseerunud kirjetega seotud ülekursi aktsepteeritavus esimese taseme põhiomavahendite hulka arvamiseks

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse üksnes instrumentide suhtes, mis emiteeriti enne 31. detsembrist 2010 ning millele ei ole osutatud artikli 483 lõikes 1.

2. Ülekurs, mis on seotud kapitaliga direktiivi 86/635/EMÜ artikli 22 tähenduses, mis kvalifitseerus direktiivi 2006/48/EÜ artikli 57 punkti a siseriiklike ülevõtmismeetmete kohaselt esmaste omavahenditena, kvalifitseerub esimese taseme põhiomavahendite kirjetena, kui see vastab käesoleva määruse artikli 28 lõike 1 punktides i ja j sätestatud tingimustele.

Artikkel 486

Piirangud varasemalt kehtinud nõuete ajutisele kohaldamisele esimese taseme põhiomavahendite, täiendavate esimese taseme omavahendite ja teise taseme omavahendite kirjete suhtes

1. Ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2021 piiratakse vastavalt käesolevale artiklile ulatust, mil määral artiklis 484 osutatud instrumendid ja kirjed kvalifitseeruvad omavahenditena.

2. Artikli 484 lõikes 3 osutatud nende kirjete väärtus, mis kvalifitseeruvad esimese taseme põhiomavahendite kirjetena, on piiratud ettenähtud osaga käesoleva lõike punktides a ja b täpsustatud väärtuste summast:

a) artikli 484 lõikes 3 osutatud sellise kapitali nimiväärtus, mis oli emiteeritud 31. detsembri 2012. aasta seisuga;

b) punktis a osutatud kirjetega seotud ülekurs.

▼ C2

3. Artikli 484 lõikes 4 osutatud nende kirjete väärtus, mis kvalifitseeruvad täiendavate esimese taseme omavahendite kirjetena, on piiratud ettenähtud osaga, mis on korrutatud käesoleva lõike punktides a ja b täpsustatud väärtuste summa ja käesoleva lõike punktides c kuni f täpsustatud väärtuste summa vahega:

- a) artikli 484 lõikes 4 osutatud nende instrumentide nimiväärtus, mis olid emiteeritud 31. detsembri 2012. aasta seisuga;
- b) punktis a osutatud instrumentidega seotud ülekurs;
- c) artikli 484 lõikes 4 osutatud instrumentide väärtus, mis 31. detsembri 2012. aasta seisuga ületas direktiivi 2006/48/EÜ artikli 66 lõike 1 punkti a ja artikli 66 lõike 1a siseriiklikes ülevõtmismeetmetes täpsustatud piirmäärasid;
- d) punktis c osutatud instrumentidega seotud ülekurs;
- e) artikli 484 lõikes 4 osutatud nende instrumentide nimiväärtus, mis olid emiteeritud 31. detsembri 2012. aasta seisuga, kuid mis ei kvalifitseeru artikli 489 lõike 4 kohaselt täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentidena;
- f) punktis e osutatud instrumentidega seotud ülekurs.

4. Artikli 484 lõikes 5 osutatud nende kirjete väärtus, mis kvalifitseeruvad teise taseme omavahendite kirjetena, on piiratud ettenähtud osaga vahest, mis saadakse lahutades käesoleva lõike punktides a kuni d täpsustatud väärtuste summast käesoleva lõike punktides e kuni h täpsustatud väärtuste summa:

- a) artikli 484 lõikes 5 osutatud nende instrumentide nimiväärtus, mis olid emiteeritud 31. detsembri 2012. aasta seisuga;
- b) punktis a osutatud instrumentidega seotud ülekurs;
- c) 31. detsembri 2012. aasta seisuga välja antud allutatud laenukapitali nimiväärtus, mida on vähendatud direktiivi 2006/48/EÜ artikli 64 lõike 3 punkti c siseriiklike ülevõtmismeetmete kohaselt nõutud summa võrra;
- d) artikli 484 lõikes 5 osutatud nende kirjete nimiväärtus, mis olid välja antud 31. detsembri 2012. aasta seisuga, välja arvatud käesoleva lõike punktides a ja c osutatud instrumendid ja allutatud laenukapital;
- e) artikli 484 lõikes 5 osutatud nende instrumentide ja kirjete nimiväärtus, mis olid emiteeritud 31. detsembri 2012. aasta seisuga ja ületasid direktiivi 2006/48/EÜ artikli 66 lõike 1 punkti a siseriiklikes ülevõtmismeetmetes täpsustatud piirmäärasid;
- f) punktis e osutatud instrumentidega seotud ülekurs;

▼ C2

g) artikli 484 lõikes 5 osutatud nende instrumentide nimiväärtus, mis olid emiteeritud 31. detsembri 2012. aasta seisuga aga mis ei kvalifitseeru artikli 490 lõike 4 kohaselt teise taseme omavahendite kirjetena;

h) punktis g osutatud instrumentidega seotud ülekurs.

5. Käesoleva artikli kohaldamisel jäävad lõigetes 2–4 osutatud ettenähtud osad järgmistesse vahemikesse:

a) 60 % kuni 80 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2014;

b) 40 % kuni 70 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2015 kuni 31. detsembrini 2015;

c) 20 % kuni 60 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2016 kuni 31. detsembrini 2016;

d) 0 % kuni 50 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2017 kuni 31. detsembrini 2017;

e) 0 % kuni 40 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2018 kuni 31. detsembrini 2018;

f) 0 % kuni 30 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2019 kuni 31. detsembrini 2019;

g) 0 % kuni 20 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2020;

h) 0 % kuni 10 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2021.

6. Pädevad asutused määravad kindlaks ja avaldavad ettenähtud osad lõikes 5 sätestatud vahemikes.

Artikkel 487

Sellised kirjed muudes omavahendite elementides, mis on välja jäetud varasemate nõuete ajutisest kohaldamisest esimese taseme põhiomavahendite või täiendavate esimese taseme omavahendite suhtes

1. Erandina artiklitest 51, 52, 62 ja 63 võivad krediidasutused ja investeerimisühingud ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2021 käsitleda artikli 484 lõikes 4 osutatud kirjetena kapitali ja sellega seotud ülekursi, millele on viidatud artikli 484 lõikes 3 ja mis on esimese taseme põhiomavahendite kirjetest välja jäetud, sest need ületavad artikli 486 lõikes 2 sätestatud ettenähtud osa, ulatuses, mil määral kõnealuse kapitali ja sellega seotud ülekursi kaasamine ei ületa artikli 486 lõikes 3 osutatud ettenähtud osa piirmäära.

▼ C2

2. Erandina artiklitest 51, 52, 62 ja 63 võivad krediidasutused ja investeerimisühingud ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2021 käsitleda järgnevat artikli 484 lõikes 5 osutatud kirjetena, ulatuses, mil määral nende kaasamine ei ületa artikli 486 lõikes 4 osutatud ettenähtud osa piirmäära:

a) artikli 484 lõikes 3 osutatud kapital ja sellega seotud ülekurs, mis on esimese taseme põhiomavahendite kirjetest välja jäetud, kuna need ületavad artikli 486 lõikes 2 sätestatud ettenähtud osa;

b) artikli 484 lõikes 4 osutatud instrumendid ja nendega seotud ülekursid, mis ületavad artikli 486 lõikes 3 osutatud ettenähtud osa.

3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada tingimused lõigetes 1 ja 2 osutatud omavahenditesse kuuluvate instrumentide käsitlemiseks artikli 486 lõigete 4 või 5 kohaste instrumentidena ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2021.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonil antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

Artikkel 488

Nende teise taseme omavahendite amortisatsioon, mille suhtes ajutiselt kohaldatakse varasemalt kehtinud nõudeid

Artikli 484 lõikes 5 osutatud kirjete suhtes, mis kvalifitseeruvad artikli 484 lõikes 5 või artikli 486 lõikes 4 osutatud teise taseme omavahendite kirjetena, kohaldatakse artiklis 64 sätestatud nõudeid.

2. alajagu

Tagasiostu võimaluse ja ajenditega instrumentide arvessevõtmine täiendavate esimese taseme omavahendite ja teise taseme omavahendite kirjetes

Artikkel 489

Tagasiostu võimaluse ja ajenditega hübriidinstrumendid

1. Erandina artiklitest 51 ja 52 kohaldatakse ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2021 artikli 484 lõikes 4 osutatud instrumentide suhtes, mille tingimused sisaldavad krediidasutusele või investeerimisühingule tagasiostu võimalust ja ajendit, käesolevat artiklit.

▼ C2

2. Instrumendid kvalifitseeruvad täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentidena juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) krediidasutusel või investeerimisühingul oli tagasiostu ajendavate tingimuste tõttu ostuõigus ainult enne 1. jaanuari 2013;
- b) krediidasutus või investeerimisühing ei kasutanud tagasiostuõigust;
- c) artiklis 52 sätestatud tingimused on täidetud alates 1. jaanuarist 2013.

3. Instrumendid kvalifitseeruvad vastavalt artikli 484 lõikele 4 vähen-datult arvessevõetuna täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentidena kuni nende tegeliku lõpptähtajani ning pärast seda kvalifitseeruvad nad täiendavate esimese taseme omavahendite kirjetena ilma piiranguta tingimusel, et:

- a) krediidasutusel või investeerimisühingul oli tagasiostu ajendavate tingimuste tõttu ostuõigus ainult 1. jaanuaril 2013 või pärast seda;
- b) krediidasutus või investeerimisühing ei kasutanud tagasiostuõigust instrumentide tegelikul lõpptähtajal;
- c) artiklis 52 sätestatud tingimused on täidetud alates instrumentide tegeliku lõpptähtaja kuupäevast.

4. Instrumendid ei kvalifitseeru täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentidena (ja nende suhtes ei kohaldata artikli 484 lõiget 4) alates 1. jaanuarist 2014, juhul kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) krediidasutusel või investeerimisühingul oli tagasiostu ajendavate tingimuste tõttu ostuõigus ajavahemikul 31. detsembrist 2011 kuni 1. jaanuarini 2013;
- b) krediidasutus või investeerimisühing ei kasutanud tagasiostuõigust instrumentide tegelikul lõpptähtajal;
- c) artiklis 52 sätestatud tingimused ei ole täidetud alates instrumentide tegeliku lõpptähtaja kuupäevast.

5. Instrumendid kvalifitseeruvad vastavalt artikli 484 lõikele 4 vähen-datult arvessevõetuna täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentidena kuni nende tegeliku lõpptähtajani ning pärast seda need ei kvalifitseeru täiendavatesse esimese taseme omavahendi-tesse kuuluvate instrumentidena juhul, kui järgmised tingimused on täidetud:

- a) krediidasutusel või investeerimisühingul oli tagasiostu ajendavate tingimuste tõttu ostuõigus 1. jaanuaril 2013 või pärast seda;
- b) krediidasutus või investeerimisühing ei kasutanud tagasiostuõigust instrumentide tegelikul lõpptähtajal;
- c) artiklis 52 sätestatud tingimused ei ole täidetud alates instrumentide tegeliku lõpptähtaja kuupäevast.

▼ C2

6. Instrumendid kvalifitseeruvad täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentidena vastavalt artikli 484 lõikele 4, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) krediidasutusel või investeerimisühingul oli tagasiostu ajendavate tingimuste tõttu ostuõigus ainult 31. detsembril 2011 või enne seda;
- b) krediidasutus või investeerimisühing ei kasutanud tagasiostuõigust instrumentide tegelikul lõpptähtajal;
- c) artiklis 52 sätestatud tingimused ei olnud täidetud alates instrumentide tegeliku lõpptähtaja kuupäevast.

*Artikkel 490***Tagasiostu ajendavate tingimustega teise taseme omavahendite kirjed**

1. Erandina artiklitest 62 ja 63 kohaldatakse ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2021 artikli 484 lõikes 5 osutatud kirjete suhtes, mis kvalifitseerusid direktiivi 2006/48/EÜ artikli 57 punkti f või h siseriiklike ülevõtmismeetmete kohaselt ning mille tingimused sisaldavad krediidasutusele või investeerimisühingule tagasiostu võimalust ja ajendit, käesolevat artiklit.

2. Kirjed kvalifitseeruvad teise taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentidena tingimusel, et:

- a) krediidasutusel või investeerimisühingul oli tagasiostu ajendavate tingimuste tõttu ostuõigus ainult enne 1. jaanuari 2013;
- b) krediidasutus või investeerimisühing ei kasutanud tagasiostuõigust;
- c) artiklis 63 sätestatud tingimused on täidetud alates 1. jaanuarist 2013.

▼ C3

3. Kirjed kvalifitseeruvad vastavalt artikli 484 lõikele 5 teise taseme omavahendite kirjetena kuni nende tegeliku lõpptähtajani ning pärast seda kvalifitseeruvad need teise taseme omavahendite kirjetena ilma piiranguteta juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

▼ C2

- a) krediidasutusel või investeerimisühingul oli tagasiostu ajendavate tingimuste tõttu ostuõigus ainult 1. jaanuaril 2013 või pärast seda;
- b) krediidasutus või investeerimisühing ei kasutanud tagasiostuõigust kirjete tegeliku lõpptähtaja kuupäeval;
- c) artiklis 63 sätestatud tingimused on täidetud alates kirjete tegeliku lõpptähtaja kuupäevast.

4. Kirjed ei kvalifitseeru teise taseme omavahendite kirjetena alates 1. jaanuarist 2014, kui on täidetud järgmised tingimused:

▼ C2

- a) krediidasutusel või investeerimisühingul oli tagasiostu ajendavate tingimuste tõttu ostuõigus ainult ajavahemikul 31. detsembrist 2011 kuni 1. jaanuarini 2013;
- b) krediidasutus või investeerimisühing ei kasutanud tagasiostuõigust kirjete tegeliku lõpptähtaja kuupäeval;
- c) artiklis 63 sätestatud tingimused ei ole täidetud alates kirjete tegeliku lõpptähtaja kuupäevast.

5. Kirjed kvalifitseeruvad vastavalt artikli 484 lõikele 5 vähendatult arvessevõetuna teise taseme omavahendite kirjetena kuni nende tegeliku lõpptähtajani ning pärast seda need ei kvalifitseeru teise taseme omavahendite kirjetena juhul, kui:

- a) krediidasutusel või investeerimisühingul oli tagasiostu ajendavate tingimuste tõttu ostuõigus 1. jaanuaril 2013 või pärast seda;
- b) krediidasutus või investeerimisühing ei kasutanud tagasiostuõigust nende tegeliku lõpptähtaja kuupäeval;
- c) artiklis 63 sätestatud tingimused ei ole täidetud alates kirjete tegeliku lõpptähtaja kuupäevast.

6. Kirjed kvalifitseeruvad teise taseme omavahendite kirjetena vastavalt artikli 484 lõikele 5 juhul, kui:

- a) krediidasutusel või investeerimisühingul oli tagasiostu ajendavate tingimuste tõttu ostuõigus ainult 31. detsembril 2011 või enne seda;
- b) krediidasutus või investeerimisühing ei kasutanud tagasiostuõigust kirjete tegeliku lõpptähtaja kuupäeval;
- c) artiklis 63 sätestatud tingimused ei ole täidetud alates kirjete tegeliku lõpptähtaja kuupäevast.

*Artikkel 491***Tegelik lõpptähtaeg**

Artiklite 489 ja 490 kohaldamisel määratakse tegelik lõpptähtaeg kindlaks järgmisel viisil:

- a) kõnealuste artiklite lõigetes 3 ja 5 osutatud kirjete puhul on selleks tagasiostu ajendavate tingimuste tõttu esimese ostuõiguse kuupäev 1. jaanuaril 2013 või pärast seda;
- b) kõnealuste artiklite lõikes 4 osutatud kirjete puhul on selleks tagasiostu ajendavate tingimuste tõttu esimese ostuõiguse kuupäev ajavahemikul 31. detsembrist 2011 kuni 1. jaanuarini 2013;

▼ C2

- c) kõnealuste artiklite lõikes 6 osutatud kirjete puhul on selleks tagasiostu ajendavate tingimuste tõttu esimese ostuõiguse kuupäev enne 31. detsembril 2011.

3. PEATÜKK

*Üleminekusätted seoses teabe avalikustamisega omavahendite kohta**Artikkel 492***Teabe avalikustamine omavahendite kohta**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud kohaldavad käesolevat artiklit ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2021.
2. Ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2015 avalikustavad krediidiasutused ja investeerimisühingud ulatuse, mil määral esimese taseme põhiomavahendite ja esimese taseme omavahendite tase ületab artiklis 465 sätestatud nõudeid.
3. Ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2017 avalikustavad krediidiasutused ja investeerimisühingud enda omavahendite kohta järgmise täiendava teabe:
 - a) artiklite 467 kuni 470, 474, 476 ja 479 kohaselt kohaldatud üksikute filtrite ja mahaarvamiste laad ning nende mõju esimese taseme põhiomavahenditele, täiendavatele esimese taseme omavahenditele, teise taseme omavahenditele ja omavahenditele;
 - b) selliste vähemusosaluste, täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse ja teise taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentide, ning seotud jaotamata kasumi ja ülekursi väärtus, mille on emiteerinud tütarettevõtjad ning mis on hõlmatud konsolideeritud esimese taseme põhiomavahendites, täiendavate esimese taseme omavahendites, teise taseme omavahendites ja omavahendites vastavalt 1. peatüki 4. jaole;
 - c) artikli 481 kohaselt kohaldatud üksikute filtrite ja mahaarvamiste mõju esimese taseme põhiomavahenditele, täiendavatele esimese taseme omavahenditele, teise taseme omavahenditele ja omavahenditele;
 - d) nende kirjete laad ja summa, mis kvalifitseeruvad 2. peatüki 2 jaos sätestatud erandite kohaldamise tulemusena esimese taseme põhiomavahendite kirjetena, esimese taseme omavahendite kirjetena ja teise taseme omavahendite kirjetena.
4. Ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2021 avalikustavad krediidiasutused ja investeerimisühingud nende instrumentide väärtuse, mis kvalifitseeruvad artikli 484 kohaldamise alusel esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentidena, täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentidena ja teise taseme omavahenditesse kuuluvate instrumentidena.

▼ C2

5. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada ühtsed vormid andmete käesoleva artikli kohaseks avalikustamiseks. Vormid hõlmavad artikli 437 lõike 1 punktides a, b, d ja e loetletud kirjeid, mida on modifitseeritud käesoleva jaotise 1. ja 2. peatüki kohaselt.

EBA esitab need rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 28. juuliks 2013.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

4. PEATÜKK

Riskide kontsentreerumine, omavahendite nõuded, finantsvõimendus ja Basel I alampiir*Artikkel 493***Riskide kontsentreerumisega seotud üleminekusätted**

1. Artiklites 387 kuni 403 sätestatud riskide kontsentreerumist käsitlevaid sätteid ei kohaldata investeerimisühingute suhtes, kelle põhitegevus on ainult investeerimisteenuste osutamine või tegevuste teostamine, mis on seotud direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jao punktides 5, 6, 7, 9 ja 10 loetletud finantsinstrumentidega, ja kelle suhtes ei kohaldata 31. detsembril 2006 nõukogu 10. mai 1993. aasta direktiivi 93/22/EMÜ (väärtpaberiturul pakutavate investeerimisteenuste kohta) ⁽¹⁾. ► **M2** Seda erandit on võimalik kohaldada kuni 31. detsembrini 2020 või kuni käesoleva artikli lõike 2 kohaste muudatuste jõustumise kuupäevani, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem. ◀

2. Komisjon esitab 31. detsembriks 2015 üldsusega konsulteerimise alusel ja arutelusid pädevate asutustega silmas pidades Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande järgmise kohta:

a) usaldatavusnõuete täitmise järelevalve asjakohane kord nende investeerimisühingute puhul, kelle põhitegevus on ainult investeerimisteenuste osutamine või tegevuste teostamine, mis on seotud direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jao punktides 5, 6, 7, 9 ja 10 loetletud kauba tuletisinstrumentidega või tuletislepingutega;

▼ C3

b) direktiivi 2004/39/EÜ muutmise soovitus, et luua täiendav investeerimisühingute kategooria, kelle põhitegevus on üksnes selliste investeerimisteenuste osutamine või tegevuste teostamine, mis hõlmavad direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jao punktides 5, 6, 7, 9 ja 10 loetletud finantsinstrumente energiavarustuse valdkonnas.

▼ C2

Kõnealuse aruande alusel võib komisjon esitada ettepanekuid käesoleva direktiivi muutmiseks.

⁽¹⁾ EÜT L 141, 11.6.1993, lk 27.

▼ C2

3. Üleminekuperioodi jooksul, mis kestab kuni artikli 507 kohasele läbivaatamisele järgneva mis tahes õigusakti jõustumiseni, kuid mitte kauem kui 31. detsembrini 2028, võivad liikmesriigid erandina artikli 400 lõigetest 2 ja 3 teha artikli 395 lõike 1 kohaldamisest täielikult või osaliselt erandi järgmiste riskipositsioonide puhul:

- a) pandikirjad, mis vastavad artikli 129 lõigete 1, 3 ja 6 kohastele tingimustele;
- b) varakirjed, milleks on nõuded liikmesriikide piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu, kui nendele nõuetele määratakse III osa II jaotise 2. peatüki kohaselt riskikaal 20 %, ning muud sellised piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsustega seotud või nende poolt garanteeritud riskipositsioonid, millele määratakse III osa II jaotise 2. peatüki kohaselt riskikaal 20 %;
- c) riskipositsioonid, sealhulgas osalused, mis krediidiasutusel või investeerimisühingul on tekkinud seoses oma emaettevõtja, selle emaettevõtja teiste tütarettevõtjate või krediidiasutuse või investeerimisühingu oma tütarettevõtjatega, tingimusel et need ettevõtjad kuuluvad koos krediidiasutusega või investeerimisühinguga konsolideeritud järelevalve alla vastavalt käesolevale määrusele, direktiivile 2002/87/EÜ või vastavalt kolmandas riigis kehtivatele samaväärsetele eeskirjadele. Riskipositsioone, mis ei vasta nendele kriteeriumidele, käsitatakse, olenemata sellest, kas need on vabastatud käesoleva määruse artikli 395 lõike 1 kohaldamisest või mitte, nõuetena kolmanda isiku vastu;
- d) varakirjed, milleks on nõuded ja muud riskipositsioonid, sealhulgas osalused, seoses piirkondlike või kesksete krediidiasutustega, kellega krediidiasutus vastavalt õigusaktidele või põhikirjale kuulub ühisesse võrku ja kes vastutavad nende sätete kohaselt võrgusiseste tasaarveldustoimingute tegemise eest;
- e) varakirjed, milleks on krediidiasutuse nõuded ja muud riskipositsioonid seoses teise krediidiasutusega, kui üks neist ei tegutse konkurentsi tingimustes ja annab või tagab õigusaktidest tulenevate programmide või oma põhikirja alusel kasutuspiiranguga laene valituse teatava järelevalve all, et edendada teatavaid majandussektoreid, eeldusel et vastavad riskipositsioonid tulenevad kõnealustest laenudest, mis edastatakse laenu saajatele krediidiasutuste kaudu, või nende laenude garantiidest;
- f) varakirjed, milleks on nõuded ja muud riskipositsioonid seoses krediidiasutuste ja investeerimisühingutega, tingimusel et kõnealuste riskipositsioonide puhul ei ole tegemist nende krediidiasutuste ja investeerimisühingute omavahenditega, need ei kesta järgmisest tööpäevast kauem ja need ei ole nomineeritud mõnes peamises kauplemisvaluutas;
- g) varakirjed, milleks on nõuded keskpankade vastu nendes keskpankades hoitava kohustusliku miinimumreservi kujul, mis on nomineeritud nende keskpankade omavääringus;

▼ C3

- h) varakirjed, milleks on nõuded keskvalitsuste vastu kohustuslike likviidsusnõuete täitmiseks riigi võlakirjades hoitavate vahendite kujul, mis on nomineeritud ja rahastatud nende omavääringus, eeldusel et krediitkvaliteeti hindav asutus on keskvalitsusele krediidireitinguks andnud krediidireitingu, mille näol on pädeva asutuse hinnangul tegemist investeerimisjärgu krediidireitinguga;

▼ C2

- i) 50 % I lisas osutatud mõõduka riskiga bilansivälistest dokumentaal-maksetest ja mõõduka riskiga bilansivälistest kasutamata krediidili-miitidest ning pädevate asutuste nõusolekul 80 % õigusaktide alusel välja antud muudest garantiidest peale laenugarantiide, mida annavad oma liikmetele krediidiasutuse staatust omavad vastastikused garantiiskeemid;
- j) seadusega nõutud garantiid, mida kasutatakse, kui hüpoteekvõlakir-jade emiteerimisega kaetud hüpoteeklaen makstakse laenuvõtjale enne hüpoteegi lõplikku registreerimist kinnistusraamatus, tingimusel et garantiid ei kasutata riski vähendamiseks riskiga kaalutud vara arvutamisel;
- k) varakirjed, milleks on nõuded ja muud riskipositsioonid tunnustatud börside vastu.

▼ M4

4. Erandina artikli 395 lõikest 1 võivad pädevad asutused lubada ► C4 finantsinstitutsioonidel ◀ võtta käesoleva artikli lõikes 5 ette nähtud mis tahes riskipositsiooni, mis vastab käesoleva artikli lõikes 6 sätestatud tingimustele, järgmiste maksimaalsete piirmäärade ulatuses:

- a) 100 % ► C4 finantsinstitutsiooni ◀ esimese taseme omavahenditest kuni 31. detsembrini 2018;
- b) 75 % ► C4 finantsinstitutsiooni ◀ esimese taseme omavahenditest kuni 31. detsembrini 2019;
- c) 50 % ► C4 finantsinstitutsiooni ◀ esimese taseme omavahenditest kuni 31. detsembrini 2020.

Esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud piirmäärasid kohaldatakse riskipositsiooni väärtustele pärast krediidiriski maandamise mõju arvessevõtmist kooskõlas artiklitega 399–403.

5. Lõikes 4 sätestatud üleminekukorda kohaldatakse järgmiste riskipositsioonide suhtes:

- a) varakirjed, milleks on nõuded liikmesriikide keskvalitsuste, keskpankade või avaliku sektori asutuste vastu;
- b) varakirjed, milleks on liikmesriikide keskvalitsuste, keskpankade või avaliku sektori asutuste sõnaselgelt tagatud nõuded;
- c) muud nõuded, mis on liikmesriikide keskvalitsuste, keskpankade või avaliku sektori asutuste vastu või nende poolt tagatud;

▼ M4

- d) varakirjed, milleks on nõuded liikmesriikide piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu, mida käsitatakse artikli 115 lõike 2 kohaselt nõuetena keskvalitsuse vastu;
- e) muud nõuded, mis on liikmesriikide piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu või nende poolt tagatud ning mida käsitatakse artikli 115 lõike 2 kohaselt nõuetena keskvalitsuse vastu.

Esimese lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel kohaldatakse käesoleva artikli lõikes 4 sätestatud üleminekukorda üksnes selliste varakirjete ja muude nõuete suhtes, mis on avaliku sektori asutuste vastu või nende poolt tagatud, mida käsitatakse artikli 116 lõike 4 kohaselt nõuetena keskvalitsuse, piirkondliku valitsuse või kohaliku omavalitsuse vastu. Kui varakirjeid ja muid nõudeid, mis on avaliku sektori asutuste vastu või nende poolt tagatud, käsitatakse artikli 116 lõike 4 kohaselt nõuetena piirkondliku valitsuse või kohaliku omavalitsuse vastu, kohaldatakse käesoleva artikli lõikes 4 sätestatud üleminekukorda ainult siis, kui kõnealuseid nõudeid piirkondliku valitsuse või kohaliku omavalitsuse vastu käsitatakse artikli 115 lõike 2 kohaselt nõuetena keskvalitsuse vastu.

6. Käesoleva artikli lõikes 4 sätestatud üleminekukorda kohaldatakse ainult siis, kui käesoleva artikli lõikes 5 osutatud riskipositsioon vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- a) riskipositsioonile määratakse riskikaal 0 % vastavalt artikli 495 lõike 2 versioonile, nagu see kehtib 31. detsembri 2017 seisuga;
- b) riskipositsioon võeti 12. detsembril 2017 või pärast seda.

7. Käesoleva artikli lõikes 5 osutatud riskipositsioonile, mis võeti enne 12. detsembril 2017 ja millele 31. detsembril 2017 määrati riskikaal 0 % vastavalt artikli 495 lõikele 2, artikli 395 lõiget 1 ei kohaldata.

▼ M8*Artikkel 494***Üleminekusätted omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuete kohta**

1. Erandina artiklist 92a peab kriisilahendussubjektina käsitatav krediidiasutus või investeerimisühing, kes on globaalne süsteemselt oluline ettevõtja või selle osa, täitma alates 27. juunist 2019 kuni 31. detsembrini 2021 igal ajal järgmisi omavahendite ja kõlblike kohustuste nõudeid:

- a) 16 % riskipõhine määr, mis näitab krediidiasutuse või investeerimisühingu omavahendeid ja kõlblikke kohustusi väljendatuna protsendina koguriskipositsioonist, mis arvutatakse artikli 92 lõigete 3 ja 4 kohaselt;
- b) 6 % riskil mittepõhinev määr, mis näitab krediidiasutuse või investeerimisühingu omavahendeid ja kõlblikke kohustusi väljendatuna protsendina artikli 429 lõikes 4 osutatud koguriskipositsiooni näitajast.

▼M8

2. Erandina artikli 72b lõikest 3 on alates 27. juunist 2019 kuni 31. detsembrini 2021 määr, mille ulatuses võib artikli 72b lõikes 3 nimetatud kõlblike kohustuste instrumente hõlmata kõlblike kohustuste kirjete hulka, 2,5 % koguriskipositsioonist, mis arvutatakse artikli 92 lõigete 3 ja 4 kohaselt.

3. Erandina artikli 72b lõikest 3 kvalifitseeruvad kohustused seni, kuni kriisilahendusasutus annab esimest korda hinnangu kõnealuse lõike punkti c tingimuse täitmise kohta, kõlblike kohustuste instrumentideks koondsummas, mis kuni 31. detsembrini 2021 ei ületa 2,5 % ja pärast seda 3,5 % koguriskipositsioonist, mis arvutatakse artikli 92 lõigete 3 ja 4 kohaselt, tingimusel et need vastavad artikli 72b lõike 3 punktides a ja b sätestatud tingimustele.

*Artikkel 494a***Varem kehtinud nõuete ajutine kohaldamine eriotstarbeliste üksuste kaudu toimunud emissioonide suhtes**

1. Erandina artiklist 52 loetakse kapitaliinstrumendid, mida krediidi-asutus või investeerimisühing ei ole otseselt emiteerinud, täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvateks instrumentideks 31. detsembrini 2021 ainult juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) artikli 52 lõikes 1 sätestatud tingimused (välja arvatud nõue, et instrumendi peab olema emiteerinud krediidi-asutus või investeerimisühing ise);
- b) instrumendid on emiteeritud I osa II jaotise 2. peatüki kohase konsolideerimise alla kuuluva üksuse kaudu;
- c) tulu on krediidi-asutusele või investeerimisühingule viivitamata ja piiranguteta kättesaadav vormis, mis vastab käesolevas lõikes sätestatud tingimustele.

2. Erandina artiklist 63 loetakse kapitaliinstrumendid, mida krediidi-asutus või investeerimisühing ei ole otseselt emiteerinud, teise taseme omavahenditesse kuuluvateks instrumentideks 31. detsembrini 2021 ainult juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) artikli 63 lõikes 1 sätestatud tingimused, välja arvatud nõue, et instrumendi peab olema emiteerinud krediidi-asutus või investeerimisühing ise;
- b) instrumendid on emiteeritud I osa II jaotise 2. peatüki kohase konsolideerimise alla kuuluva üksuse kaudu;
- c) tulu on krediidi-asutusele või investeerimisühingule viivitamata ja piiranguteta kättesaadav vormis, mis vastab käesolevas lõikes sätestatud tingimustele.

*Artikkel 494b***Varem kehtinud nõuete ajutine kohaldamine omavahenditesse kuuluvate instrumentide ja kõlblike kohustuste instrumentide suhtes**

1. Erandina artiklitest 51 ja 52 kvalifitseeruvad enne 27. juunit 2019 emiteeritud instrumendid täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvateks instrumentideks hiljemalt kuni 28. juunini 2025, kui need vastavad artiklites 51 ja 52 sätestatud tingimustele, välja arvatud artikli 52 lõike 1 punktides p, q ja r osutatud tingimused.

▼ **M8**

2. Erandina artiklites 62 ja 63 kvalifitseeruvad enne 27. juunit 2019 emiteeritud instrumendid teise taseme omavahenditesse kuuluvateks instrumentideks hiljemalt kuni 28. juunini 2025, kui need vastavad artiklites 62 ja 63 sätestatud tingimustele, välja arvatud artikli 63 punktides n, o ja p osutatud tingimused.

3. Erandina artikli 72a lõike 1 punktist a kvalifitseeruvad enne 27. juunit 2019 emiteeritud kohustused kõlblike kohustuste kirjeteks, kui need vastavad artiklis 72b sätestatud tingimustele, välja arvatud artikli 72b lõike 2 punkti b alapunktis ii ja punktides f–m osutatud tingimused.

▼ **C2***Artikkel 495***Omakapitali investeringute käsitlemine sisereitingute meetodi puhul**

► **C3** 1. Erandina III osa 3. peatükist võib pädev asutus vabastada kuni 31. detsembrini 2017 teatavad selles riigis asuvate krediidasutuste ja investeerimisühingute ning krediidasutuste ja investeerimisühingute ELi tütarettevõtjate poolt 31. detsembri 2007. aasta seisuga hoitavate omakapitali investeringute kategooriad sisereitingute meetodi kohasest käsitlusest. ◀ Pädev asutus avaldab vastavalt direktiivi 2013/36/EL artiklile 143 omakapitali investeringute kategooriad, mille puhul saab sellist korda kasutada.

Positsiooniks, mille suhtes vabastust kohaldatakse, loetakse aktsiate ja osade arvu 31. detsembril 2007, millele lisanduvad täiendavad aktsiad ja osad, mille omandiõigus tuleneb otseselt nende osaluste oamisest, juhul kui need ei suurenda omandiõiguse protsenti portfelli kuuluvas äriühingus.

Kui osaluse omandamine suurendab konkreetse osaluse omandiõiguse protsenti, kõnealust protsenti ületava osa suhtes vabastust ei kohaldata. Samuti ei kohaldata vabastust osaluste suhtes, mille suhtes algselt vabastust kohaldati, kuid mis on müüdud ja seejärel tagasi ostetud.

Omakapitali investeringute suhtes, mille suhtes kohaldatakse käesolevat sätet, kohaldatakse omavahendite nõudeid, mis on arvatud vastavalt III osa II jaotise 2. peatüki kohasele standardmeetodile ning III osa IV jaotises sätestatud nõudeid.

Pädevad asutused teavitavad käesoleva lõike kohaldamisest komisjoni ja EBAd.

▼ **M10**▼ **C2**

3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada tingimused, mille alusel pädevad asutused lubavad lõikes 1 osutatud vabastust.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 30. juuniks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.

▼ C2*Artikkel 496***Omavahendite nõuded seoses pandikirjadega**

1. ► **M3** Pädevad asutused võivad täielikult või osaliselt loobuda artikli 129 lõike 1 punktide d ja f kohase 10 % ülempiiri kohaldamisest Prantsuse Fonds Communs de Créances'i või Prantsuse Fonds Communs de Créances'iga samaväärsete väärtpaberistamisasutuste emiteeritud kõrgema nõudeõiguse järguga osakute suhtes, tingimusel et mõlemad järgmised tingimused on täidetud: ◀

a) väärtpaberistatud elamukinnisvara või ärikinnisvara riskipositsioonid on algatanud sama konsolideerimisgrupi liige, mille liige on pandikirjade emitent, või sama keskse üksusega seotud üksus, millega on seotud pandikirjade emitent, kusjuures sama konsolideerimisgrupi liikmeks olek või seotus määratakse kindlaks ajal, mil kõrgema nõudeõiguse järguga osakud seatakse pandikirjade tagatiseks;

b) kogu kõnealuseid kõrgema nõudeõiguse järguga osakuid toetava esimese järjekoha kahju väärtpaberistamise seeria jääb sama konsolideerimisgrupi liikme omandusse, mille liige on pandikirjade emitent, või sama keskse üksusega seotud üksuse omandusse, millega on seotud pandikirjade emitent.

2. Artikli 129 lõike 1 punkti c kohaldamisel loetakse kuni 31. detsembrini 2014 krediidasutuste ja investeerimisühingute kõrgema nõudeõiguse järguga tagamata riskipositsioone, mis kvalifitseerusid enne 28. juunit 2013 siseriikliku õiguse kohaselt riskikaalule 20 %, kvalifitseeruvaks krediidikvaliteedi astmele 1.

3. Artikli 129 lõike 5 kohaldamisel loetakse kuni 31. detsembrini 2014 krediidasutuste ja investeerimisühingute kõrgema nõudeõiguse järguga tagamata riskipositsioone, mis kvalifitseerusid enne 28. juunit 2013 siseriikliku õiguse kohaselt riskikaalule 20 %, kvalifitseeruvaks riskikaalule 20 %.

▼ M8*Artikkel 497***Omavahendite nõuded keskse vastaspoolega seotud riskipositsioonide puhul**

1. Kui kolmanda riigi keskne vastaspool taotleb määruse (EL) nr 648/2012 artikli 25 kohast tunnustamist, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud lugeda seda keskset vastaspoolt nõuetele vastavaks keskseks vastaspooleks alates ESMA-le tunnustamistaotluse esitamise kuupäevast kuni üheni järgmistest päevadest:

a) kui komisjon on juba keskse vastaspoole asutamisejärgse kolmanda riigi suhtes võtnud vastu määruse (EL) nr 648/2012 artikli 25 lõikes 6 nimetatud rakendusakti ja see rakendusakt on jõustunud – kaks aastat pärast taotluse esitamise kuupäeva;

▼ **M8**

b) kui komisjon ei ole keskse vastaspoole asutamisejärgse kolmanda riigi suhtes võtnud veel vastu määruse (EL) nr 648/2012 artikli 25 lõikes 6 osutatud rakendusakti või kui see rakendusakt ei ole veel jõustunud – järgmistest kuupäevadest varasem:

- i) kaks aastat pärast rakendusakti jõustumise kuupäeva;
- ii) nende kesksete vastaspoolte puhul, kes esitasid taotluse pärast 27. juunit 2019 – kaks aastat pärast taotluse esitamise kuupäeva;
- iii) nende kesksete vastaspoolte puhul, kes esitasid taotluse enne 27. juunit 2019 – 28. juuni 2021.

2. Kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kesksel vastaspoolel ei ole tagatisfondi ega siduvat korda oma kliirivate liikmetega kasutada neilt saadud kogu alustamise tagatist või osa sellest nii, nagu tegemist oleks eelrahastatud osamaksetega, asendab krediidasutus või investeerimisühing artikli 308 lõikes 2 esitatud omavahendite nõude arvutamise valemi kuni lõikes 1 osutatud kuupäevani järgmise valemiga:

$$K_{CM_i} = \max \left\{ K_{CCP} \cdot \frac{IM_i}{DF_{CCP} + IM}; 8\% \cdot 2\% \cdot IM_i \right\}$$

kus:

K_{CM_i} = omavahendite nõue;

K_{CCP} = nõuetele vastava keskse vastaspoole hüpoteetiline kapital, mille nõuetele vastav keskne vastaspool on teatanud krediidasutusele või investeerimisühingule vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artiklile 50c;

DF_{CCP} = keskse vastaspoole eelrahastatud rahalised vahendid, mille keskne vastaspool on teatanud krediidasutusele või investeerimisühingule vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artiklile 50c;

i = kliirivat liiget tähistav indeks;

IM_i = kliiriva liikme i poolt kesksele vastaspoolele antud alustamise tagatis ning

IM = alustamise tagatise kogusumma, millest keskne vastaspool on krediidasutust või investeerimisühingut määruse (EL) nr 648/2012 artikli 89 lõike 5a kohaselt teavitanud.

3. Erandjuhtudel, kui see on vajalik ja proportsionaalne rahvusvaheliste finantsturgude häirete ärahoidmiseks, võib komisjon võtta rakendusaktidega ja artikli 464 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse teel vastu otsuse pikendada käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud üleminekusätteid üks kord 12 kuu võrra.

▼ C2*Artikkel 498***Erand kaubadiilerite puhul**

1. Käesolevas määruses sätestatud omavahendite nõudeid käsitlevaid sätteid ei kohaldata investeerimisühingute suhtes, kelle põhitegevus on ainult investeerimisteenuste osutamine või tegevuste teostamine, mis on seotud direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jao punktides 5, 6, 7, 9 ja 10 loetletud finantsinstrumentidega, ja kelle suhtes ei kohaldata 31. detsembril 2006 direktiivi 93/22/EMÜ.

▼ M2

Seda erandit kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2020 või kuni lõigete 2 ja 3 kohaste mis tahes muudatuste jõustumise kuupäevani, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem.

▼ C2

2. Komisjon esitab 31. detsembriks 2015 üldsusega konsulteerimise alusel ja arutelusid pädevate asutustega silmas pidades Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande järgmise kohta:

a) usaldatavusnõuete täitmise järelevalve asjakohane kord nende investeerimisühingute puhul, kelle põhitegevus on ainult investeerimisteenuste osutamine või tegevuste teostamine, mis on seotud direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jao punktides 5, 6, 7, 9 ja 10 loetletud kauba tuletisinstrumentidega või tuletislepingutega;

▼ C3

b) direktiivi 2004/39/EÜ muutmise soovitus, et luua täiendav selliste investeerimisühingute kategooria, kelle põhitegevus on üksnes selliste investeerimisteenuste osutamine või tegevuste teostamine, mis hõlmavad direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jao punktides 5, 6, 7, 9 ja 10 loetletud finantsinstrumente energiavarustuse valdkonnas (sealhulgas elektrienergia, kivisüsi, maagaas ja nafta).

▼ C2

3. Lõikes 2 osutatud aruande alusel võib komisjon esitada ettepanekuid käesoleva määruse muutmiseks.

*Artikkel 499***Finantsvõimendus**

1. Erandina artiklitest 429 ja 430 arvutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2021 finantsvõimenduse määra ning esitavad selle, kasutades kapitalinäitajana mõlemat järgmist:

a) esimese taseme omavahendid;

b) esimese taseme omavahendid, mille suhtes kohaldatakse käesoleva jaotise 1. ja 2. peatükis sätestatud erandeid.

2. Erandina artikli 451 lõikest 1 võivad krediidiasutused ja investeerimisühingud otsustada, kas avalikustada teave finantsvõimenduse määra kohta ainult ühe või mõlema käesoleva artikli lõike 1 punktides a ja b sätestatud kapitalinäitaja määratluse alusel. Kui krediidiasutused ja investeerimisühingud muudavad oma otsust selle kohta, millist finantsvõimenduse määra avalikustada, sisaldab esimene pärast sellist muudatust toimuv avalikustamine teabe vastavusseviimist kõigi muudatuse hetkeni avalikustatud finantsvõimenduse määrade puhul.

▼ C2

3. Erandina artikli 429 lõikest 2 võivad pädevad asutused ajavahe­mikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2017 lubada krediidasu­ tustel ja investeerimisühingutel arutada kvartalilõpu finantsvõimenduse määra, kui nad leiavad, et krediidasutustel ja investeerimisühingutel ei pruugi olla piisavalt kvaliteetseid andmeid arutamaks finantsvõimen­ duse määra, mis on kvartali igakuiste finantsvõimenduse määrade arit­ meetiline keskmine.

▼ M8*Artikkel 500***Korrigeerimine suuremahulise müügi puhul**

1. Erandina artikli 181 lõike 1 punktist a võib krediidasutus või investeerimisühing korrigeerida oma makseviivitusest tingitud kahju­ määra hinnanguid, osaliselt või täielikult tasaarvestades makseviivitus­ es olevate riskipositsioonide suuremahulisest müügist tuleneva mõju reali­ seeritud makseviivitusest tingitud kahjumääradele kuni sellise erinevuse ulatuses, mis on võrreldavate ja lõplikult realiseerimata makseviivitus­ es olevate riskipositsioonide makseviivitusest tingitud kahjumäärade hinnangulise keskmise ja makseviivitusest tingitud kahjumäärade reali­ seeritud keskmise vahel, sealhulgas võttes aluseks suuremahulisest müügist tulenenud realiseeritud kahjumi, kohe kui kõik järgmised tingi­ mused on täidetud:

- a) krediidasutus või investeerimisühing on edastanud pädevale asutu­ sele kava koos makseviivitus­ es olevate riskipositsioonide müügi ulatuse, koosseisu ja kuupäevadega;
- b) makseviivitus­ es olevate riskipositsioonide müük toimub hilisemal kuupäeval kui 23. november 2016, kuid mitte hiljem kui 28. juunil 2022;
- c) punktis a osutatud kava kohaselt toimunud esimese müügi kuupäe­ vast alates realiseeritud makseviivitus­ es olevate riskipositsioonide kumulatiivne summa on ületanud 20 % kõikide makseviivitusjuhtude kumulatiivsest summast alates punktides a ja b osutatud esimese müügi kuupäevast.

Esimeses lõigus osutatud korrigeerimise võib teha üksnes kuni 28. juunini 2022 ja selle mõju võib kesta seni, kuni vastavad riskipo­ sitsioonid hõlmatakse krediidasutuse või investeerimisühingu enda makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangutega.

2. Krediidasutused ja investeerimisühingud teavitavad pädevat asutust viivitamata, kui lõike 1 punktis c sätestatud tingimus on täidetud.

▼ M10*Artikkel 500a***Teise liikmesriigi vääringus emiteeritud valitsemissektori võla ajutine käsitlemine**

1. Erandina artikli 114 lõikest 2 kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2024 liikmesriikide keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete puhul, mis on nomineeritud ja rahastatud teise liikmesriigi omavää­ ringus, järgmist:

- a) kuni 31. detsembrini 2022 peab nõuete väärtusele kohaldatav riski­ kaal olema 0 % riskikaalust, mis on neile nõuetele määratud vasta­ valt artikli 114 lõikele 2;

▼ M10

- b) 2023. aastal peab nõuete väärtusele kohaldatav riskikaal olema 20 % riskikaalust, mis on neile nõuetele määratud vastavalt artikli 114 lõikele 2;
- c) 2024. aastal peab nõuete väärtusele kohaldatav riskikaal olema 50 % riskikaalust, mis on neile nõuetele määratud vastavalt artikli 114 lõikele 2.

2. Erandina artikli 395 lõikest 1 ja artikli 493 lõikest 4 võivad pädevad asutused lubada finantsinstitutsioonidel võtta käesoleva artikli lõikes 1 osutatud riskipositsioone järgmiste piirmäärade ulatuses:

- a) 100 % finantsinstitutsiooni esimese taseme omavahenditest kuni 31. detsembrini 2023;
- b) 75 % finantsinstitutsiooni esimese taseme omavahenditest ajavahe-
mikus 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2024;
- c) 50 % finantsinstitutsiooni esimese taseme omavahenditest ajavahe-
mikus 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2025.

Käesoleva lõike esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud piirmäärasid kohaldatakse riskipositsiooni väärtustele pärast krediidiriski maandamise mõju arvessevõtmist kooskõlas artiklitega 399–403.

3. Erandina artikli 150 lõike 1 punkti d alapunktist ii võivad finantsinstitutsioonid pärast eelneva loa saamist pädevatelt asutustelt ning vastavalt artiklis 150 sätestatud tingimustele kohaldada standardmeetodit ka sellistele nõuetele keskvalitsuste ja keskpangade vastu, millele on käesoleva artikli lõike 1 kohaselt määratud riskikaal 0 %.

*Artikkel 500b***Keskpangade vastu olevate teatavate nõuete ajutine väljajätmine koguriskipositsiooni näitajast COVID-19 pandeemia taustal**

1. Erandina artikli 429 lõikest 4 võib finantsinstitutsioon kuni 27. juunini 2021 jätta oma koguriskipositsiooni näitajast välja järgmised nõuded finantsinstitutsiooni keskpanga vastu vastavalt käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 sätestatud tingimustele:

- a) mündid ja pangatähed keskpanga jurisdiktsiooni ametlikus valuutas;
- b) varad, mis kujutavad endast nõudeid keskpanga vastu, sealhulgas keskpangas hoitavad reservid.

Summa, mille finantsinstitutsioon on välja jätnud, ei tohi ületada esimese lõigu punktides a ja b loetletud nõuete päeva keskmist summat finantsinstitutsiooni keskpanga viimase kohustuslike reservide hoidmis-
perioodi jooksul.

▼ M10

2. Finantsinstitutsioon võib lõikes 1 loetletud nõuded välja jätta, kui finantsinstitutsiooni pädev asutus on pärast asjaomase keskpangaga konsulteerimist teinud kindlaks ja avalikult deklareerinud, et eksisteerivad erakorralised asjaolud, mis õigustavad väljajätmist rahapoliitika rakendamise hõlbustamiseks.

Lõike 1 alusel välja jäetavad nõuded peavad vastama mõlemale järgmisele tingimusele:

- a) need on nomineeritud samas valuutas kui finantsinstitutsiooni poolt kaasatud hoiused;
- b) nende keskmine lõpptähtaeg ei ületa märkimisväärselt finantsinstitutsiooni poolt kaasatavate hoiuste keskmist lõpptähtaega.

Finantsinstitutsioon, kes jätab oma koguriskipositsiooni näitajast lõike 1 kohaselt välja nõuded oma keskpanga vastu, avalikustab ka finantsvõimenduse määra, mis tal oleks juhul, kui ta ei jätaks neid nõudeid välja.

*Artikkel 500c***Ületamiste väljajätmine järeldest liidetavate arvutamisest COVID-19 pandeemia taustal**

Erandina artikli 366 lõikest 3 võivad pädevad asutused erakorralistel asjaoludel ja üksikjuhtudel lubada finantsinstitutsioonidel jätta artikli 366 lõikes 3 sätestatud liidetavate arvutamisest välja ületamisi, mida tõendab finantsinstitutsiooni poolt hüpoteetiliste või tegelike muutuste järeldestimine, tingimusel et need ületamised ei tulene sisemudeli puudustest ning need toimusid ajavahemikus 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2021.

*Artikkel 500d***Tavapärastel tingimustel toimuvate arveldusootel ostu- ja müügitehingute riskipositsiooni väärtuse ajutine arvutamine COVID-19 pandeemia taustal**

1. Erandina artikli 429 lõikest 4 võivad finantsinstitutsioonid kuni 27. juunini 2021 arvutada tavapärastel tingimustel toimuvate arveldusootel ostu- ja müügitehingute riskipositsiooni väärtuse vastavalt käesoleva artikli lõigetele 2, 3 ja 4.

2. Finantsinstitutsioonid käsitlevad arvelduspäevani bilanssi jäävaid tavapärastel tingimustel toimuvate müügitehingutega seotud raha ja selliste ostutehingutega seotud väärtapabereid varana kooskõlas artikli 429 lõike 4 punktiga a.

3. Finantsinstitutsioonid, kes kohaldatava raamatupidamistava kohaselt kasutavad tavapärastel tingimustel toimuvate arveldusootel ostu- ja müügitehingute puhul tehingupäevapõhist arvestust, tühistavad selliste müügitehingutega seotud rahaliste nõuete ja selliste ostutehingutega

▼ M10

seotud rahaliste võlgnevuste tasaarvestamise, mis on sellise raamatupidamisliku kohaselt lubatud. Kui finantsinstitutsioonid on raamatupidamisliku tasaarvestuse tühistanud, võivad nad tasaarvestada need rahalised nõuded ja võlgnevused, mille kummagi puhul arveldatakse tavapärastel tingimustel toimuvad seotud ostu- ja müügittehingud meetodil „väärtpaberiülekanne makse vastu“.

4. Finantsinstitutsioonid, kes kohaldatava raamatupidamisstandardi kohaselt kasutavad tavapärastel tingimustel toimuvate arveldusootel ostu- ja müügittehingute korral arvelduspäevapõhist arvestust, kajastavad koguriskipositsiooni näitajas selliste ostutehingutega seotud kulukohustuste täieliku nimiväärtuse.

Finantsinstitutsioonid võivad tavapärastel tingimustel toimuvate ostutehingutega seotud kulukohustuste täieliku nimiväärtuse tasaarvestada tavapärastel tingimustel toimuvate arveldusootel müügittehingutega seotud rahaliste nõuete täieliku nimiväärtusega ainult siis, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

- a) nii tavapärastel tingimustel toimuvad ostu- kui ka müügittehingud arveldatakse meetodil „väärtpaberiülekanne makse vastu“;
- b) rahaliste võlgnevuste ja rahaliste nõuete seotud ostetud ja müüdüd finantsvarad kajastatakse õiglaselt väärtuses läbi kasumiaruande ja arvatakse finantsinstitutsiooni kauplemisportfelli.

5. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab „tavapärastel tingimustel toimuv ostu- või müügitehing“ väärtpaberi ostu või müüki vastavalt lepingule, mille tingimuste kohaselt antakse väärtpaber üle ajavahemiku jooksul, mis on tavaliselt kas kehtestatud õigusaktiga või konkreetsel turul tavaks kujunenud.

▼ M8*Artikkel 501***Riskiga kaalutud vara korrigeerimine VKEdes vastu olevate nõuete puhul, mis ei ole makseviivituses**

1. Krediidiasutused ja investeerimisühingud korrigeerivad VKEdes vastu olevate nõuete puhul, mis ei ole makseviivituses, vastavalt III osa II jaotise 2. või 3. peatükile arvutatud riskiga kaalutud vara (RWEA) järgmise valemi alusel:

$$RWEA^* = RWEA \cdot \frac{\min\{E^*; \text{EUR } 2\,500\,000\} \cdot 0,7619 + \max\{E^* - \text{EUR } 2\,500\,000; 0\} \cdot 0,85}{E^*}$$

kus:

$RWEA^*$ = RWEA, mida on korrigeeritud VKE toetuskoefitsiendiga, ning

E^* = kogusumma, mis VKE või VKE omavahel seotud klientide rühm võlgneb krediidiasutusele või investeerimisühingule, tema tütarettevõtjatele, tema emaettevõtjatele ja nende emaettevõtjate teistele tütarettevõtjatele ning mis sisaldab kõiki makseviivituses olevaid nõudeid, kuid ei sisalda elamukinnisvara tagatisega nõudeid ega elamukinnisvara tagatisega tingimuslikke nõudeid.

▼ **M8**

2. Käesoleva artikli kohaldamisel lähtutakse järgmisest:
- a) VKE vastu olev nõue kuulub kas jaenõuete või äriühingute vastu olevate nõuete või kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud nõuete klassi;
 - b) VKE on määratletud vastavalt komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ; ⁽¹⁾ nimetatud soovituse lisa artiklis 2 loetletud kriteeriumidest võetakse arvesse üksnes aastakäivet;
 - c) krediidasutused ja investeerimisühingud võtavad mõistlikke meetmeid, et määrata E* korrektselt kindlaks ja saada punkti b alusel nõutavat teavet.

Artikkel 501a

Eluliselt vajalik avalike teenuste osutamise või toetamise füüsilisi struktuure või rajatisi, süsteeme ja võrke käitavate või rahastavate üksustega seotud riskipositsioonide krediidiriski omavahendite nõuete korrigeerimine

1. Omavahendite nõuded, mis on arvutatud III osa II jaotise kohaselt, korrutatakse 0,75ga, kui riskipositsioon vastab kõigile järgmistele tingimustele:
- a) riskipositsioon kajastub kas äriühingute riskipositsiooni klassis või eriotstarbeliste nõuete klassis (välja arvatud makseviivituses riskipositsioonid);
 - b) riskipositsioon on seotud üksusega, mis on loodud spetsiaalselt eluliselt tähtsate avalike teenuste osutamise või toetamise füüsiliste struktuuride või rajatiste, süsteemide ja võrkude rahastamiseks või käitamiseks;
 - c) kohustuse tagasimaksmise allikas on esindatud vähemalt kahe kolmandiku ulatuses oma summast pigem rahastatavatelt varadelt saadav tuluga, mitte äriühingu sõltumatu tulu teenimise võimega laiemalt, või toetuse, abi või rahastamisega, mida antakse lõike 2 punkti b alapunktides i ja ii loetletud ühe või mitme üksuse poolt;
 - d) võlgnik suudab täita oma finantskohustused isegi tõsistes stressi tingimustes, mis on projekti riski seisukohast asjakohased;
 - e) võlgniku genereeritavad rahavood on prognoositavad ja katavad kõik tulevased laenu tagasimaksed selle kestuse ajal;
 - f) riskipositsiooni refinantseerimiskriis on väike või piisavalt maandatud, võttes arvesse kogu toetust, abi või rahastamist, mida antakse lõike 2 punkti b alapunktides i ja ii loetletud ühe või mitme üksuse poolt;

⁽¹⁾ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

▼M8

- g) lepingulised kokkulepped annavad laenuandjatele suure kaitse, mis hõlmab alljärgnevat:
- i) kui võlgniku tulud ei pärine suure arvu kasutajate maksetest, sisaldavad lepingulised kokkulepped sätteid, mis kaitsevad laenuandjaid tulemuslikult kahju eest, mis tuleneb sellest, et pool, kes nõustub ostma võlgniku pakutavaid kaupu või teenuseid, lõpetab projekti;
 - ii) võlgnikul on piisavalt reservvahendeid, mis on täielikult kaetud rahaga või hea reitinguga garantiandjatega sõlmitud muude rahaliste kokkulepetega, et katta ettenägematute kulude reservi ja käibekapitali nõuded käesoleva lõike punktis b osutatud varade eluea jooksul;
 - iii) laenuandjatel on märkimisväärne kontroll varade ja võlgniku tulude üle;
 - iv) laenuandjatel on kohaldatava õiguse kohaselt lubatud ulatuses tagatis infrastruktuurivaldkonnas kriitilise tähtsusega vara ja lepingutena või ta tagab oma positsiooni mõnel muul viisil;
 - v) omakapital on panditud laenuandjatele, nii et nad saavad makseviivituse korral üksuse üle kontrolli võtta;
 - vi) tegevusest tulenevate netorahavoogude kasutamine pärast projektiga seotud kohustuslike makseid on muul kui võlakohustuste täitmise eesmärgil piiratud;
 - vii) lepingulised piirangud võlgniku sellisele tegevusele, mis võiks kahjustada laenuandjaid, sh piirang, et uusi võlakirju ei emiteerita ilma olemasolevate võlausaldajate nõusolekuta;
- h) kohustus kuulub kõigist teistest nõuetest (välja arvatud õigusaktidest tulenevad nõuded ja tuletisinstrumentide vastaspoolte nõuded) kõrgemasse nõudeõiguse järku;
- i) kui võlgnik on ehitusetapis, peab omakapitaliinvestor või, kui tegemist on rohkem kui ühe omakapitaliinvestoriga, omakapitaliinvestorite grupp tervikuna vastama järgmistele kriteeriumidele:
- i) omakapitaliinvestorid on varemgi teinud edukalt järelevalvet infrastruktuuriprojektide üle, nad on finantsiliselt usaldusväärsed ja vajaliku oskusteabega;
 - ii) omakapitaliinvestorite makseviivituse risk on väike või on väike risk, et nende makseviivitus tekitab võlgnikule olulist kahju;
 - iii) olemas on piisavad mehhanismid, mille abil kooskõlastada omakapitaliinvestorite ja laenuandjate huvid;

▼M8

- j) võlgnikul on piisavad kaitsemehhanismid, mis tagavad projekti lõpuleviimise kooskõlas kokkulepitud spetsifikatsiooni, eelarve või tähtajaga; sealhulgas tugevad lõpuleviimisgarantiid või kogenud ehitaja osalemine ja piisavad lepingusätted leppetrahvide maksmise kohta;
 - k) kui tegevusriskid on olulised, on need asjakohaselt juhitud;
 - l) võlgnik kasutab järeleproovitud tehnoloogiat ja disaini;
 - m) kõik vajalikud load ja kooskõlastused on saadud;
 - n) võlgnik kasutab tuletisinstrumente vaid riski maandamiseks;
 - o) võlgnik on hinnanud, kas rahastatavad varad aitavad kaasa järgmiste keskkonnamärgide saavutamisele:
 - i) kliimamuutuste leevendamine;
 - ii) kliimamuutustega kohanemine;
 - iii) vee ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse;
 - iv) üleminek ringmajandusele, jäätmetekke vältimine ja jäätmete ringlussevõtt;
 - v) saaste vältimine ja kontroll;
 - vi) elujõuliste ökosüsteemide kaitse.
2. Lõike 1 punkti e kohaldamisel ei loeta genereeritud rahavooge prognoositavateks, välja arvatud juhul, kui oluline osa tuludest vastab järgmistele tingimustele:
- a) täidetud on üks järgmistest kriteeriumidest:
 - i) tulu põhineb kättesaadavusel;
 - ii) tulule kohaldatakse tulumäära sätteid;
 - iii) tulule kohaldatakse võta-või-maksa lepingut;
 - iv) toodangu tase või kasutus ja hind vastavad eraldi ühele järgmistest kriteeriumidest:
 - see on reguleeritud;
 - see on lepingus kindlaks määratud;
 - see on väikese nõudlusriski tõttu piisavalt prognoositav;

▼ **M8**

- b) kui võlgniku tulud ei pärine suure arvu kasutajate maksetest, on pool, kes nõustub ostma võlgniku pakutavaid kaupu või teenuseid, üks alljärgnevatest:
- i) keskpank, keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus, tingimusel et neile on määratud riskikaal 0 % kooskõlas artiklitega 114 ja 115 või on krediitkvaliteeti hindav asutus määranud nende krediitkvaliteedi astmeks vähemalt 3;
 - ii) avaliku sektori asutus, tingimusel et talle on määratud riskikaal 20 % või vähem kooskõlas artikliga 116 või on krediitkvaliteeti hindav asutus määranud tema krediitkvaliteedi astmeks vähemalt 3;
 - iii) artikli 117 lõikes 2 osutatud mitmepoolne arengupank;
 - iv) artiklis 118 osutatud rahvusvaheline organisatsioon;
 - v) äriühing, millele krediitkvaliteeti hindav asutus on krediitkvaliteedi astmeks määranud vähemalt 3;
 - vi) üksus, mis on asendatav ilma, et märkimisväärselt muutuks tulude tase ja ajastus.
3. Krediitiasutused ja investeerimisühingud teatavad iga kuue kuu järel pädevatele asutustele infrastruktuuriprojektiüksustega seotud riskipositsioonide kogusumma, mis on arvatud käesoleva artikli lõike 1 kohaselt.
4. Komisjon koostab 28. juuniks 2022 aruande mõju kohta, mida käesolevas määruses sätestatud omavahendite nõuded avaldavad infrastruktuuriprojektiüksustele laenu andmisele, ja esitab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning vajaduse korral esitab sellega koos seadusandliku ettepaneku.
5. Lõike 4 kohaldamisel annab EBA komisjonile järgmise teabe:
- a) lõikes 4 nimetatud perioodil infrastruktuuriga seotud laenuandmise ja projektide rahastamise turu suundumuste ja tingimuste analüüs;
 - b) lõike 1 punktis b osutatud üksuste tegeliku riski analüüs kogu majandusliku ulatuses;
 - c) käesolevas määruses kehtestatud omavahendite nõuete kooskõla käesoleva lõike punktide a ja b kohase analüüsi tulemustega.

▼ M8*Artikkel 501b***Erand aruandlusnõuetest**

Erandina artiklist 430 võib pädev asutus käesoleva määruse asjakohaste sätete kohaldamise alguskuupäeva ja kõnealusel artiklis osutatud rakenduslikes tehnilistes standardites täpsustatud esimese aruande esitamise kuupäeva vahelisel ajal loobuda nõudest esitada teavet artikli 430 lõikes 7 osutatud rakendusaktis esitatud vormides täpsustatud vormingus, kui neid vorme ei ole ajakohastatud, et neis kajastuksid käesoleva määruse sätted.

▼ C2

II JAOTIS

ARUANDLUS JA LÄBIVAATAMINE▼ M8*Artikkel 501c***Keskkonna- ja/või sotsiaalsete eesmärkidega seotud riskipositsioonide usaldatavusnõuete kohane käsitlemine**

EBA hindab pärast Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga konsulteerimist kättesaadavate andmete ja komisjoni jätkusuutliku rahanduse kõrgetasemelise töörühma tuvastatud asjaolude põhjal, kas keskkonna- ja/või sotsiaalsete eesmärkidega märkimisväärselt seonduvate varade ja tegevustega seotud riskipositsioonide sihipärane usaldatavusnõuete kohane käsitlemine on põhjendatud. Eelkõige hindab EBA järgmist:

- a) meetodika, mida kasutatakse keskkonna- ja/või sotsiaalsete eesmärkidega märkimisväärselt seonduvate varade ja tegevustega seotud riskipositsioonide tegeliku riskisuse hindamiseks võrreldes muude riskipositsioonide riskisusega;
- b) asjakohaste kriteeriumide väljatöötamine füüsiliste riskide ja üleminekuriskide, sealhulgas regulatiivsetest muudatustest tuleneva vara väärtuse vähenemise riskide hindamiseks;
- c) keskkonna- ja/või sotsiaalsete eesmärkidega märkimisväärselt seonduvate varade ja tegevustega seotud riskipositsioonide sihipärase usaldatavusnõuete kohase käsitlemise potentsiaalne mõju finantsstabiilsusele ja pangalaenude pakkumisele liidus.

EBA esitab tuvastatud asjaolude kohta Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile aruande 28. juuniks 2025.

Nimetatud aruande alusel esitab komisjon vajaduse korral Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku.

▼ C2*Artikkel 502***Omavahendite nõuete tsüklilisus**

Komisjon jälgib koostöös EBA, Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ja liikmesriikidega ning Euroopa Keskpanga arvamust arvesse võttes korrapäraselt, kas käesoleval määruusel tervikuna, koos direktiiviga 2013/36/EL on märkimisväärne mõju majandustsüklile, ja otsustab kõnealusel kontrollil tulemuste põhjal, kas mis tahes parandusmeetmed on

▼ C2

põhjendatud. EBA esitab 31. detsembriks 2013 komisjonile aruande selle kohta, kas ja kuidas tuleks sisereitingute meetodi kohaseid krediidiasutuste ja investeerimisühingute meetodikaid lähendada, et muuta omavahendite nõuded võrreldavamaks ning samal ajal piirata protsükliisust.

Selle analüüsi põhjal ja Euroopa Keskpanga arvamust arvesse võttes koostab komisjon iga kahe aasta järel aruande ja esitab selle koos mis tahes asjakohaste ettepanekutega Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Aruande koostamisel arvestatakse asjakohaselt krediiti võtvate ja andvate poolte esitatud seisukohti.

31. detsembriks 2014 vaatab komisjon artikli 33 lõike 1 punkti c kohaldamise läbi ja koostab selle kohta aruande, mille ta esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning vajaduse korral esitab seadusandliku ettepaneku.

Seoses artikli 33 lõike 1 punkti c võimaliku väljajätmisega ja selle võimaliku kohaldamisega liidu tasandil, tagatakse läbivaatamisel eelkõige piisavate kaitsemeetmete olemasolu finantsstabiilsuse tagamiseks kõigis liikmesriikides.

*Artikkel 503***Omavahendite nõuded seoses pandikirjadest tulenevate riskipositsioonidega**

1. Komisjon esitab 31. detsembriks 2014 pärast EBAga konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande koos mis tahes asjakohaste ettepanekutega selle kohta, kas artiklis 129 sätestatud riskikaalud ja artikli 336 lõikes 3 sätestatud omavahendite nõuded seoses spetsiifilise riskiga on piisavad kõigi instrumentide puhul, mis kvalifitseeruvad selliste käsitluste kohaldamiseks ning kas artiklis 129 esitatud kriteeriumid on asjakohased.

2. Lõikes 1 osutatud aruandes ja ettepanekutes võetakse arvesse:

- a) millisel määral pandikirjade suhtes kohaldatavad kehtivad regulatiivsed omavahendite nõuded hõlmavad pandikirjade ja pandikirjade tagatiseks seatud vara krediitkvaliteedi erinevusi, sealhulgas erinevuste ulatus liikmesriigiti;
- b) pandikirjade turu läbipaistvus ja millisel määral see hõlbustab investorite poolset ammandavat siseanalüüsi pandikirjade ja nende tagatiseks seatud vara krediitrisiki suhtes ning vara lahusust emitendi maksejõuetuse korral, sealhulgas riskimaandavat mõju, mis rangel siseriiklikul raamistikul kooskõlas käesoleva määruse artikliga 129 ja direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõikega 4 on pandikirja üldisele krediitkvaliteedile ning selle mõju investorite jaoks vajaliku läbipaistvuse tasemetele; ning

▼ C2

c) millisel määral mõjutab krediidasutuse poolne pandikirjade emitteerimine krediidiriski, millele on avatud emitendist krediidasutuse teised võlausaldajad.

3. Komisjon esitab pärast EBAga konsulteerimist 31. detsembriks 2014 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande selle kohta, kas õhusõidukitega (lennukipandid) tagatud laenusid ja eluasemelaenusid, mis on tagatud garantiiga, kuid mitte hüpoteegiga, saab teatavatel tingimustel pidada artikli 129 kohaselt aktsepteeritavaks varaks.

4. Komisjon vaatab 31. detsembriks 2016 läbi artiklis 496 sätestatud erandi asjakohasuse ning vajaduse korral hindab seda, kas on asjakohane laiendada sarnast käsitlust ka mis tahes muudele pandikirjade vormidele. Seda läbivaatamist silmas pidades võib komisjon vajaduse korral võtta vastu delegeeritud õigusakte vastavalt artiklile 462, et muuta see erand alaliseks, või esitada seadusandlikke ettepanekuid, et laiendada kõnealust käsitlust pandikirjade muudele vormidele.

*Artikkel 504***Ametiasutuste poolt eriolukorras märgitavad kapitaliinstrumendid**

Komisjon esitab 31. detsembriks 2016 pärast EBAga konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande koos kõigi asjakohaste ettepanekutega selle kohta, kas artiklis 31 sätestatud eeskirju tuleks muuta või tuleks need välja jätta.

▼ M8*Artikkel 504a***Kõlblike kohustuste instrumentides olevad osalused**

EBA esitab 28. juuniks 2022 komisjonile aruande globaalseteks süsteemselt olulisteks ettevõtjateks või muudeks süsteemselt olulisteks ettevõtjateks liigitatud krediidasutuste ja investeerimisühingute kõlblike kohustuste instrumentides olevate osaluste summade ja jaotuse kohta ning võimalike kriisilahendust pärssivate asjaolude ja nende osalustega seotud negatiivse mõju ülekandumise riski kohta.

Tuginedes EBA aruandele, esitab komisjon 28. juuniks 2023 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande selliste osaluste asjakohase käsitlemise kohta, lisades aruandele vajaduse korral seadusandliku ettepaneku.

▼ C2*Artikkel 505***Läbivaatamine seoses pikaajalise rahastamisega**

Komisjon esitab 31. detsembriks 2014 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande koos asjakohaste ettepanekutega selle kohta, kas käesoleva määruse nõuded on asjakohased, arvestades vajadust tagada piisav rahastamise tase igat tüüpi pikaajalises rahastamises majandusele, muu hulgas esmatähtsatele liidu transpordi, energia ja kommunikatsiooni infrastruktuuri projektidele.

▼ C2*Artikkel 506***Krediidirisk — makseviivituse määratlus**

EBA esitab 31. detsembriks 2017 komisjonile aruande selle kohta, kuidas mõjutab riskiga kaalutud vara hulka see, kui nõude tasumise tähtpäeva ületamine 90 päeva võrra asendatakse tähtpäeva ületamisega 180 päeva võrra, nagu on sätestatud artikli 178 lõike 1 punktis b, ja kas on asjakohane selle sätte jätkuv kohaldamine pärast 31. detsembrist 2019.

Selle aruande alusel võib komisjon esitada seadusandliku ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks.

▼ M8*Artikkel 507***Riskide kontsentreerumine**

1. EBA jälgib artikli 390 lõike 6 punktis b, artikli 400 lõike 1 punktides f–m ja artikli 400 lõike 2 punktides c–g, i, j ja k sätestatud erandite kasutamist ning esitab 28. juuniks 2021 komisjonile aruande, milles hinnatakse selliste erandite kaotamise või nende kasutamise piiramise kvantitatiivset mõju. Täpsemalt hinnatakse aruandes iga nimetatud artiklites sätestatud erandi puhul järgmist:

- a) igas liikmesriigis erandi alla kuuluvate riskide kontsentreerumiste arv;
- b) erandit kasutavate krediidasutuste ja investeerimisühingute arv igas liikmesriigis;
- c) igas liikmesriigis erandi alla kuuluvate riskipositsioonide kogusumma.

2. Komisjon esitab 31. detsembriks 2023 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles käsitletakse artikli 390 lõikes 4 ja artikli 401 lõikes 2 osutatud erandite kohaldamist seoses väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute riskipositsioonide väärtuse arvutamise meetoditega ja konkreetset vajadust võtta arvesse muudatusi rahvusvahelistes standardites, millel sellise arvutamise meetodid põhinevad.

▼ C2*Artikkel 508***Kohaldamise tase**

1. Komisjon vaatab 31. detsembriks 2014 läbi I osa II jaotise ning artikli 113 lõigete 6 ja 7 kohaldamise, koostab selle kohta aruande ning esitab selle ja vajaduse korral ka seadusandliku ettepaneku Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

2. Komisjon esitab 31. detsembriks 2015 aruande selle kohta, kas ja kuidas tuleks VI osas sätestatud likviidsuskatte nõuet kohaldada investeerimisühingute suhtes, ning esitab pärast EBAGA konsulteerimist kõnealuse aruande ja vajaduse korral ka seadusandliku ettepaneku Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

▼ **C2**

3. Komisjon esitab 31. detsembriks 2015 pärast konsulteerimist EBA ja ESMAGA ning võttes arvesse pädevate asutustega peetud arutelusid Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles käsitletakse investeerimisühingute ning artikli 4 lõike 1 punkti 2 alapunktides b ja c osutatud ettevõtjate usaldatavusnõuete täitmise järelevalve asjakohast korda. Vajaduse korral esitatakse aruande järel ka seadusandlik ettepanek.

*Artikkel 509***Likviidsusnõuded**

1. EBA seirab ja hindab artikli 415 lõike 1 kohaselt koostatud aruandeid eri valuutade ja eri ärimudelite lõikes. EBA esitab pärast ESRB, finantssektoriväliste lõpptarbivate, pangandussektori, pädevate asutuste ja Euroopa Keskpankade Süsteemi keskpankadega konsulteerimist igal aastal ning esimest korda 31. detsembriks 2013 komisjonile aruande selle kohta, kas VI osas sätestatud üldise likviidsuskatte nõude kindlaksmääramisel VI osa II jaotise ja III lisa kohaselt kajastatavate kirjete põhjal võib kas üksikuid kriteeriume arvesse võttes või kumulatiivselt olla oluline negatiivne mõju liidus asutatud krediidiasutuste ja investeerimisühingute majandustegevusele ja riskiprofiilile või finantsturgude stabiilsusele ja nõuetekohasele toimimisele või majandusele ja pangalaenuudele pakkumise stabiilsusele, pöörates eriti tähelepanu laenuandmisele VKEdele ning kaubanduse rahastamisele, sealhulgas laenuandmisele ametlike ekspordikrediidikindlustuse skeemide alusel.

Esimeses lõigus osutatud aruandes võetakse nõuetekohaselt arvesse nii turge ja regulatiivseid arenguid rahvusvahelisel tasandil kui ka likviidsuskatte nõude vastasmõjusid teiste käesoleva määruse alla kuuluvate usaldatavusnõuetega, nagu artiklis 92 sätestatud riskil põhinevad omavahendite suhtarvud ja finantsvõimenduse määr.

Euroopa Parlamendile ja nõukogule tagatakse võimalus teatada oma seisukohad esimeses lõigus osutatud aruande kohta.

2 EBA hindab esimeses lõigus osutatud aruandes eelkõige järgmist:

- a) mehhanismide kehtestamine, millega piiratakse likviidsete vahendite sissevoolu, eelkõige selleks, et määrata kindlaks sobiv sissevoolu piirmäär ja selle kohaldamise tingimused, võttes arvesse erinevaid ärimudeleid, muu hulgas vahendaja kaudu rahastamist, faktooringut, liisimist, pandikirju, hüpoteeki, pandikirjade emiteerimist ja seda, millises ulatuses seda piirmäära tuleks muuta või see tuleks kaotada, et võtta arvesse eriotstarbelise rahastamise eripära;
- b) VI osa II jaotises osutatud sissevoolu ja väljavoolu kalibreerimine, eelkõige artikli 422 lõike 7 ja artikli 425 lõike 2 kohaselt.

▼ C2

- c) mehhanismide loomine teatavate likviidse vara kategooriate likviid-suskatte piiramiseks. Eelkõige hinnatakse artikli 416 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud likviidse vara sobivat minimaalset osakaalu kogu likviidses varas, testides piirmäära 60 % ja võttes arvesse regulatiivseid arenguid rahvusvahelisel tasandil. Vara, mis ollakse võlgu, kuulub maksmisele või on 30 kalendripäeva jooksul sisse-nõutav, ei võeta kõnealuse piirmäära hulgas arvesse, välja arvatud juhul, kui see vara on saadud tagatise vastu, mis samuti kvalifit-seerub likviidse varana artikli 416 lõike 1 punktide a, b ja c koha-selt;
- d) spetsiifiliste madalamate väljavoolu ja/või kõrgemate sissevoolu määrade tagamine grupisiseste voolude jaoks, määratledes, milliste tingimuste alusel on sellised spetsiifilised sissevoolu või väljavoolu määrad usaldatavusnõuete seisukohast õigustatud, ning kavandades metodoloogia kõrgtasemelised põhiprintsiibid, kasutades objektiiv-seid kriteeriume ja parameetreid määratlemaks krediidiasutuse või investeerimisühingu ning vastaspoole vahelisi spetsiifilisi sissevoolu ja väljavoolu tasemeid, kui nad ei ole asutatud samas liikmesriigis;
- e) artikli 424 lõigetes 3 ja 5 sätestatud tingimustele vastavate kasuta-mata ettenähtud krediidilimiitide ja likviidsuse tagamise tehingute suhtes kohaldatavate tuleviku krediidikasutuse määrade kalibreeri-mine. Eelkõige testib EBA 100 %-list krediidikasutuse määra;
- f) artikli 411 lõikes 2 osutatud jaehoiuste määratlus, eelkõige füüsiliste isikute hoiuste piirmäära kehtestamise asjakohasus;
- g) vajadus kehtestada uus väiksema vahendite väljavooluga jaehoiuse kategooria, arvestades selliste hoiuste eripära, mis võiks õigustada väiksemat vahendite väljavoolu määra, võttes arvesse arenguid rahvusvahelisel tasandil;
- h) erandid nõuetest selliste likviidse vara koosseisu kohta, mida kredii-diasutused või investeerimisühingud peavad omama, kui krediidia-sutuste või investeerimisühingute kollektiivne põhjendatud vajadus likviidse vara järele teatavas valuutas ületab selle likviidse vara kättesaadavuse, ning tingimused, mida nende erandite kohaldamisel tuleb järgida;
- i) alternatiivina artikli 416 tähenduses likviidse varana kvalifitseeru-vale varale šariaadiga kooskõlas olevate finantstoodete määratlus kasutamiseks šariaadile vastavate pankade puhul.
- j) stressiolukorra määratlus, sealhulgas põhimõtted likviidse vara kasu-tamise kohta, ja vajalikud järelevalvealased meetmed, millest lähtudes saaksid krediidiasutused ja investeerimisühingud kasutada oma likviidset vara, et rahuldada likviidsete vahendite väljavool, ning see, kuidas tegutsetakse nõuete mittetäitmise korral;
- k) artikli 422 lõike 3 punktis c osutatud kindlaks kujunenud tegevus-suhte määratlus finantssektorisse mittekuuluva kliendil puhul;
- l) artikli 422 lõike 4 esimeses lõigus osutatud korrespondentpangan-dusteenuste või peamaakleri teenuste suhtes kohaldatava väljavoolu määra kalibreerimine;

▼ C2

m) varasemalt kehtinud nõuete kohaldamise mehhanismid, millega kuni vähemalt 2023. aasta detsembrini käsitatakse väga kõrge likviidsuse ja krediitkvaliteediga varana selliseid valitsuse poolt garanteeritud ja krediitiasutustele valitsuse toetusmeetmete raames liidu riigiabi heakskiiduga emiteeritud võlakirjasid (nagu Iirimaa *National Asset Management Agency* (NAMA) poolt emiteeritud võlakirjad ja Hispaania varahaldusettevõtja (*Spanish Asset Management Company*) poolt emiteeritud võlakirjad), mille eesmärk on kõrvaldada krediitiasutuste bilansist probleemne vara.

3. EBA esitab pärast ESMA ja EKPga konsulteerimist 31. detsembriks 2013 komisjonile aruande võõrandatava vara kõrge ja väga kõrge likviidsuse ja krediitkvaliteedi asjakohaste ühtsete määratluste kohta artikli 416 kohaldamise eesmärgil ning asjakohaste väärtuskärbete kohta vara puhul, mis kvalifitseeruks artikli 416 kohaselt likviidse varana, välja arvatud seoses varaga, millele on osutatud artikli 416 lõike 1 punktides a, b ja c.

Euroopa Parlamendile ja nõukogule tagatakse võimalus teatada oma seisukohad selle aruande kohta.

Esimeses lõigus osutatud aruandes käsitletakse samuti:

- a) vara muid kategooriaid, näiteks elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud kõrge likviidsuse ja krediitkvaliteediga väärtpaberid;
- b) muid keskpanga seisukohalt aktsepteeritavaid väärtpabereid ja laene, näiteks kohalike omavalitsuste võlakirjad ja kommertsväärtpaberid, ja
- c) muud keskpanga seisukohalt mitteaktsepteeritavat kuid kaubeldavat vara, näiteks tunnustatud börsil noteeritud aktsiad, kuld, peamiste indeksitega seotud omakapitaliinstrumendid, garanteeritud võlakirjad, pandikirjad, äriühingute võlakirjad ja nimetatud varal põhinevad fondid.

4. Lõikes 3 osutatud aruandes käsitletakse seda, kas artikli 416 lõike 1 punktis e osutatud ootel krediitilimiite tuleks käsitada likviidse varana ja millises ulatuses seda tuleks teha, võttes arvesse arenguid rahvusvahelisel tasandil ja Euroopa eripära, sealhulgas rahapoliitika kujundamise viisi liidus.

EBA testib eelkõige järgmiste kriteeriumide asjakohasust ja asjakohaseid tasemeid selliste määratluste jaoks:

- a) vara minimaalne kauplemissaht;

▼ C2

- b) vara minimaalne jääkmaht;
- c) läbipaistev hinnastamine ja kauplemisjärgne teave;
- d) III osa II jaotise 2. peatükis osutatud krediitkvaliteedi astmed;
- e) tõendatud varajasem hinnastabiilsus;
- f) keskmine kauplemismaht ja tehingu keskmine suurus;
- g) maksimaalne ostu- ja müügihinna vahe;
- h) lõpptähtajani jäänud aeg;
- i) minimaalne käibemäär.

5. 31. jaanuariks 2014 annab EBA lisaks aru järgmisest:

- a) kõrge ja väga kõrge likviidsuse ja krediitkvaliteedi ühtsed määratlused;
- b) likviidse vara määramise võimalikud soovimatud tagajärjed rahapoliitika toimingute sooritamisele ning ulatuse, milleni:
 - i) likviidse vara loend, mis seotakse lahti keskpanga seisukohast aktsepteeritava vara loendist, võib innustada krediitiasutusi ja investeerimisühinguid esitama aktsepteeritavat vara, mida refinantseerimistoimingutes kasutatav likviidse vara määratlus ei hõlma;
 - ii) likviidsuse reguleerimine võib sundida krediitiasutusi ja investeerimisühinguid hoiduma laenude andmisest või võtmisest kindlustamata rahaturul ning kas see võib tingida kriitika euroala pankadevahelise üleööturu keskmise aastaintressimäära (EONIA) suhtes rahapoliitika elluviimisel;
 - iii) likviidsuskatte nõude kasutuselevõtmine võib keskpankade jaoks raskendada olemasoleva rahapoliitika raamistiku ja vahendite abil hinnastabiilsuse tagamist;
- c) likviidse vara hoidmisega seotud operatiivsed nõuded, millele on osutatud artikli 417 punktides b kuni f, kooskõlas regulatiivsete arengutega rahvusvahelisel tasandil.

▼ **C2***Artikkel 510***Stabiilse netorahastamise nõuded**

1. EBA esitab 31. detsembriks 2015 komisjonile VI osa III jaotise kohaselt kajastatavate kirjete alusel aruande selle kohta, kas ja kuidas oleks asjakohane tagada, et krediidiasutused ja investeerimisühingud kasutavad stabiilseid rahastamisallikaid, sealhulgas hinnangu selle mõju kohta liidus asutatud krediidiasutuste ja investeerimisühingute majandustegevusele ja riskiprofiilile või finantsturgudele või majandusele ja pangalaenudele, pidades eelkõige silmas laenuandmist VKEdele ning kaubanduse rahastamist, sealhulgas laenuandmist ametlike ekspordikrediidikindlustuse skeemide ja vahendaja kaudu rahastamise mudelite (kaasa arvatud hüpoteeklaenude rahastamine neile otseselt vastavate võlakirjade arvelt) alusel. Eelkõige analüüsib EBA stabiilse rahastamise allikate mõju liidu eri pangandusmudelite refinantseerimisstruktuuridele.

2. EBA esitab samuti 31. detsembriks 2015 komisjonile VI osa III jaotise kohaselt kajastatavate kirjete alusel, vastavalt artikli 415 lõike 3 punktis a osutatud ühtsetele vorminõuetele ja pärast ESRBga konsulteerimist aruande meetodite kohta, mida kasutatakse krediidiasutustele ja investeerimisühingutele kättesaadava ja neile vajaliku stabiilse rahastamise suuruse määramiseks, ning sellise stabiilse netorahastamise nõuete arvutamise asjakohaste ühtsete määratluste kohta, käsitledes eelkõige järgmist:

- a) artikli 427 lõikes 1 toodud stabiilse rahastamise allikatele kohaldatavad kategooriad ja kaalud;
- b) artikli 428 lõikes 1 toodud stabiilse rahastamise vajaduse kindlaksmääramiseks kohaldatavad kategooriad ja kaalud;
- c) meetodid, mis pakuvad vastavalt vajadusele positiivseid ja negatiivseid stiimuleid, millega soodustada varade, äritegevuse, investeeringute ning krediidiasutuste ja investeerimisühingute endi stabiilsemat pikemaajalist rahastamist;
- d) vajadus töötada välja erinevad meetodid eri liiki krediidiasutustele ja investeerimisühingutele.

3. Komisjon esitab vajaduse korral 31. detsembriks 2016, võttes arvesse lõigetes 1 ja 2 osutatud aruandeid ning arvestades täielikult liidu pangandussektori mitmekesisust, Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku selle kohta, kuidas tagada, et krediidiasutused ja investeerimisühingud kasutavad stabiilseid rahastamisallikaid.

▼ **M8**

4. EBA jälgib II lisas loetletud tuletislepingutega ja krediidituletisinstrumentidega seotud finantseerimisriski katteks nõutava stabiilse rahastamise summat stabiilse netorahastamise kordaja aastase perioodi jooksul, eriti nende tuletislepingutega seotud artikli 428s lõikes 2 ja artikli 428at lõikes 2 sätestatud nimetatud tuletislepingute tulevast finantseerimisriski, ning esitab 28. juuniks 2024 komisjonile aruande selle kohta, kas on võimalik kehtestada suurem nõutava stabiilse rahastamise kordaja või riskitundlikum näitaja. Aruandes hinnatakse vähemalt järgmist:

▼ **M8**

- a) võimalus eristada võimendustagatise ja ilma selleta tuletislepinguid;
- b) artikli 428s lõikes 2 ja artikli 428at lõikes 2 sätestatud nõude kaotamise, suurendamise või asendamise võimalus;
- c) võimalus muuta laiaulatuslikumalt artiklis 428d, artikli 428k lõikes 4, artikli 428s lõikes 2, artikli 428ag punktides a ja b, artikli 428ah lõikes 2, artikli 428al lõikes 4, artikli 428at lõikes 2, artikli 428ay punktides a ja b ning artikli 428az lõikes 2 sätestatud tuletislepingute kohtlemist stabiilse netorahastamise kordaja arvutamisel, et kajastada paremini nende lepingutega seotud finantseerimisriski stabiilse netorahastamise kordaja aastase perioodi jooksul;
- d) kavandatud muudatuste mõju krediidasutuste ja investeerimisühingute tuletislepingutega seoses nõutava stabiilse rahastamise summale.

5. Kui rahvusvahelised standardid avaldavad mõju II lisas loetletud tuletislepingute ja krediidituletisinstrumentide kohtlemisele stabiilse netorahastamise kordaja arvutamisel, esitab komisjon vajaduse korral ning võttes arvesse lõikes 4 osutatud aruannet, neid rahvusvaheliste standardite muudatusi ja liidu pangandussektori mitmekesisust, Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku selle kohta, kuidas muuta sätteid II lisas loetletud tuletislepingute ja krediidituletisinstrumentide kohtlemise kohta VI osa IV jaotises sätestatud stabiilse netorahastamise kordaja arvutamisel, et võtta paremini arvesse nende tehingutega seotud finantseerimisriski.

6. EBA jälgib väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute (sealhulgas nendes tehingutes saadud või antud varadega) ning finantssektorisse kuuluvate klientidega tehtud alla kuue kuu pikkuse järelejäänud tähtajaga tagamata tehingutega seotud finantseerimisriski katteks nõutava stabiilse rahastamise summat ning esitab komisjonile aruande sellise kohtlemise sobivuse kohta 28. juuniks 2023. Aruandes hinnatakse vähemalt järgmist:

- a) võimalus kohaldada finantssektorisse kuuluvate klientidega tehtavatele väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutele ja finantssektorisse kuuluvate klientidega tehtud alla kuue kuu pikkuse järelejäänud tähtajaga tagamata tehingutele suuremaid või väiksemaid stabiilse rahastamise tegureid, et võtta paremini arvesse nende finantseerimisriski stabiilse netorahastamise kordaja aastase perioodi jooksul ja võimalikku negatiivse mõju ülekandumist finantssektorisse kuuluvate klientide vahel;
- b) võimalus kohaldada artikli 428r lõike 1 punktis g sätestatud käsitlust väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutele, mille tagatiseks on muud liiki vara;
- c) võimalus kohaldada alternatiivina artikli 428p lõikes 5 sätestatud kohtlemisele stabiilse rahastamise tegureid bilansivälistele kirjetele, mida kasutatakse väärtpaberistamise kaudu finantseerimise tehingutes;

▼ **M8**

- d) kas finantssektorisse kuuluvate klientide välja antud alla kuue kuu pikkuse järelejäänud tähtajaga kohustuste (millele kohaldatakse artikli 428k lõike 3 punkti c kohaselt kättesaadava stabiilse rahastamise tegurit 0 %) ja finantssektorisse kuuluvate klientidega tehtud alla kuue kuu pikkuse järelejäänud tähtajaga tehingutest tulenevate varade (millele kohaldatakse artikli 428r lõike 1 punkti g, artikli 428s lõike 1 punkti c ja artikli 428v punkti b kohaselt nõutava stabiilse rahastamise tegurit 0 %, 5 % või 10 %) erinev kohtlemine on asjakohane;
- e) väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute (eriti finantssektorisse kuuluvate klientidega tehtud alla kuue kuu pikkuse järelejäänud tähtajaga tehingute) puhul suuremate või väiksemate nõutava stabiilse rahastamise tegurite kehtestamise mõju sellistes tehingutes tagatisena saadud varade (eriti riigivõlakirjade ja äriühingute võlakirjade) turulikkviidsusele;
- f) kavandatud muudatuste mõju selliste krediidasutuste ja investeerimisühingute tehingute (eriti väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute, mille järelejäänud tähtaeg on alla kuue kuu ja mille tagatisena saadakse riigivõlakirju) puhul nõutava stabiilse rahastamise summale.

7. Komisjon esitab 28. juuniks 2024, kui see on asjakohane ning võttes arvesse lõikes 6 osutatud aruannet, rahvusvahelisi standardeid ja liidu pangandussektori mitmekesisust, Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku selle kohta, kuidas muuta sätteid, mis käsitlevad väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute, sealhulgas nendes tehingutes saadud või antud varade, ning finantssektorisse kuuluvate klientidega tehtud alla kuue kuu pikkuse järelejäänud tähtajaga tagamata tehingute käsitlemist VI osa IV jaotises sätestatud stabiilse netorahastamise kordaja arvutamisel, kui ta peab seda asjakohaseks seoses kehtiva käsitlemise mõjuga krediidasutuste ja investeerimisühingute stabiilse netorahastamise kordajale ning et võtta paremini arvesse nende tehingutega seotud finantseerimisriski.

8. Hiljemalt 28. juuniks 2025 suurendatakse artikli 428r lõike 1 punktis g, artikli 428s lõike 1 punktis c ja artikli 428v punktis b osutatud tehingutele kohaldatavaid nõutava stabiilse rahastamise tegureid vastavalt 0 %lt 10 %ni, 5 %lt 15 %ni ja 10 %lt 15 %ni, välja arvatud juhul, kui kooskõlas käesoleva artikli lõikega 7 komisjoni ettepaneku põhjal vastu võetud seadusandlikus aktis on sätestatud teisiti.

9. EBA jälgib nõutava stabiilse rahastamise summat, mis peab katma krediidasutuste ja investeerimisühingute tuletisepingute riskimaanduseks hoitavate väärtpaberipositsioonidega seotud rahastamisriski. EBA esitab aruande käsitlemise asjakohasuse kohta 28. juuniks 2023. Aruandes hinnatakse vähemalt järgmist:

- a) kuidas võib käsitlemine mõjutada investorite võimet hankida varasid ja laenude pakkumist kapitaliturgude liidus;

▼ **M8**

- b) võimalus kohaldada korrigeeritud stabiilse rahastamise nõudeid väärt-paberitele, mida hoitakse selleks, et maandada osaliselt või täielikult alustamise tagatise arvel rahastatavate tuletisinstrumentide riske;
- c) võimalus kohaldada korrigeeritud stabiilse rahastamise nõudeid väärt-paberitele, mida hoitakse selleks, et maandada nende tuletisinstrumentide riske, mida ei rahastata alustamise tagatise arvel.

10. Hiljemalt 28. juuniks 2023 või üks aasta pärast Baseli pangajärelevalve komitee poolt väljatöötatud rahvusvahelistes standardites kokkuleppimist, olenevalt sellest, kumb on varasem, esitab komisjon, kui see on asjakohane ning võttes arvesse lõikes 9 osutatud aruannet, kõiki Baseli pangajärelevalve komitee välja töötatud rahvusvahelisi standardeid, liidu pangandussektori mitmekesisust ja kapitaliturgude liidu eesmärke, Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku selle kohta, kuidas muuta sätteid, mis käsitlevad krediidasutuste ja investeerimisühingute tuletislepingute riskimaanduseks hoitavate väärt-paberipositsioonide käsitlemist VI osa IV jaotises sätestatud stabiilse netorahastamise kordaja arvutamisel, kui ta peab seda asjakohaseks seoses kehtiva kohtlemise mõjuga krediidasutuste ja investeerimisühingute stabiilse netorahastamise kordajale ning et võtta paremini arvesse nende tehingutega seotud finantseerimisrisiki.

11. EBA hindab, kas oleks põhjendatud vähendada nõutava stabiilse rahastamise tegurit seoses väärismetallide (näiteks kuld, hõbe, plaatina, pallaadium) kliirimis- ja arveldusteenuste osutamiseks kasutatavate varadega või väärismetallidega (näiteks kuld, hõbe, plaatina, pallaadium) tehtavate tehingute rahastamiseks kasutatavate varadega tähtajaga kuni 180 päeva. EBA esitab oma aruande komisjonile 28. juuniks 2021.

*Artikkel 511***Finantsvõimendus**

1. Komisjon esitab 31. detsembriks 2020 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande selle kohta, kas
- a) on asjakohane kehtestada muudele süsteemselt olulistele ettevõtjatele finantsvõimenduse määra täiendav kapitalinõue ning
- b) kas artikli 429 lõikes 4 osutatud koguriskipositsiooni näitaja määratlus ja arvutamine, sealhulgas keskpanga reservide käsitus, on asjakohane.
2. Lõikes 1 osutatud aruande koostamisel võtab komisjon arvesse rahvusvahelist arengut ja rahvusvaheliselt kokkulepitud standardeid. Vajaduse korral esitatakse koos aruandega seadusandlik ettepanek.

▼ **C2***Artikkel 512***Riskipositsioonid seoses ülekantud krediidiriskiga**

Komisjon esitab 31. detsembriks 2014 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande V osa sätete kohaldamise ja tulemuslikkuse kohta, pidades silmas rahvusvahelist turuarengut.

▼ **M8***Artikkel 513***Makrotasandi usaldatavusnõuded**

1. Komisjon esitab pärast Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ja EBAGA konsulteerimist 30. juuniks 2022 ja seejärel iga viie aasta tagant ülevaate selle kohta, kas käesolevas määruses ja direktiivis 2013/36/EL sisalduvad makrotasandi usaldatavusnõuded on piisavad, et maandada süsteemseid riske sektorites, piirkondades ja liikmesriikides, hinnates muu hulgas seda,

- a) kas praegused käesolevas määruses ja direktiivis 2013/36/EL sisalduvad makrotasandi usaldatavusnõuete vahendid on toimivad, tõhusad ja läbipaistvad;
- b) kas käesolevas määruses ja direktiivis 2013/36/EL sarnaste riskide maandamiseks kehtestatud erinevate makrotasandi usaldatavusnõuete vahendite ulatus ja võimalikud kattuvuse astmed on asjakohased ning vajaduse korral esitab ettepaneku uute makrotasandi usaldatavusnõuete kohta;
- c) kuidas süsteemsete krediidasutuste ja investeerimisühingute jaoks rahvusvaheliselt kokkulepitud standardid ning käesoleva määruse ja direktiivi 2013/36/EL sätteid vastastikku toimivad ning vajaduse korral esitab ettepaneku uute nõuete kohta, võttes arvesse kõnealuseid rahvusvaheliselt kokkulepitud standardeid;
- d) kas kapitalipõhiste instrumentide täiendamiseks ja ühtsel turul instrumentide ühtse kasutamise võimaldamiseks tuleks käesolevas määruses ja direktiivis 2013/36/EL ettenähtud makrotasandi usaldatavusnõuete vahenditele lisada muud liiki instrumente, nagu laenuvõtmisel põhinevad instrumendid, võttes arvesse seda, kas nende instrumentide ühtlustatud määratlused ja vastavate andmetega seotud aruandlus liidu tasandil on selliste instrumentide kehtestamise eeltinimuseks;
- e) kas artikli 92 lõikes 1a osutatud finantsvõimenduse määra puhvri nõuet tuleks laiendada muudele süsteemselt olulistele ettevõtjatele kui globaalsed süsteemselt olulised ettevõtjad, kas selle kalibreerimine peaks olema erinev kalibreerimisest globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate puhul ja kas selle kalibreerimine peaks sõltuma krediidasutuse või investeerimisühingu süsteemse olulisuse tasemest;
- f) kas makrotasandi usaldatavusnõuete meetmete praegune vabatahtlik kõigipoolsus tuleks muuta kohustuslikuks kõigipoolsuseks ja kas kehtiv Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu vabatahtliku kõigipoolsuse raamistik on selleks sobilik alus;
- g) kuidas anda liidu ja liikmesriikide makrotasandi usaldatavusjärelvalve asutustele vahendid käsitlemaks uusi süsteemseid riske, mis tulenevad krediidasutuste riskipositsioonidest pangandusvälises sektoris, eelkõige tuletisinstrumentide ja väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute turgudest ning varahalduse ja kindlustuse sektorst.

2. Komisjon esitab Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ja EBAGA peetud konsultatsioonide põhjal 31. detsembriks 2022 ja seejärel iga viie aasta tagant Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande lõikes 1 osutatud hindamise kohta, koos vajaduse korral seadusandliku ettepanekuga Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

▼M8*Artikkel 514***Tuletistehingute riskipositsiooni väärtuse arvutamise meetod**

1. EBA esitab 28. juuniks 2023 komisjonile aruande, milles käsitleb tuletistehingute riskipositsiooni väärtuse arvutamiseks III osa II jaotise 6. peatüki 3.–5. jaos sätestatud meetodite mõju ja suhtelist kalibreerimist.

▼C2*Artikkel 515***Järelevalve ja hindamine**

1. EBA esitab koos ESMAga 28. juuniks 2014 aruande käesoleva määruse toimimise kohta seoses määruse (EL) nr 648/2012 kohaste seotud kohustustega, eriti seoses keskse vastaspoolena tegutsevate krediidiasutuste või investeerimisühingutega, selleks et hoida ära tuletisinstrumentidega tehtavatele tehingutele esitatavate nõuete dubleerimine ja seeläbi suurenev reguleerimisega seotud risk ning pädevate asutuste teostatava järelevalvega seonduvad suuremad kulud.

2. EBA jälgib ja hindab III osa II jaotise 6. peatüki 9. jaos kehtestatud keskse vastaspoole vastu olevate nõuetega seotud omavahendite nõudeid käsitlevate sätete toimimist. EBA esitab hiljemalt 1. jaanuariks 2015 komisjonile aruande nende sätete mõju ja tõhususe kohta.

3. Komisjon vaatab 31. detsembriks 2016 läbi käesoleva määruse vastavusseviimise määruse (EL) nr 648/2012 kohaste seotud kohustustega ja III osa II jaotise 6. peatüki 9. jaos kehtestatud omavahendite nõuded ja esitab selle kohta aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning esitab vajaduse korral seadusandliku ettepaneku.

*Artikkel 516***Pikaajaline rahastamine**

Komisjon esitab 31. detsembriks 2015 aruande käesoleva määruse mõju kohta majanduskasvu edendavasse infrastruktuuri tehtavate pikaajaliste investeeringute soodustamisele.

*Artikkel 517***Aktsepteeritud kapitali määratlus**

Komisjon vaatab 31. detsembriks 2014 läbi II osa III jaotise ja IV osa kohaldamisel kasutatava aktsepteeritud kapitali määratluse asjakohasuse ja koostab selle kohta aruande ning esitab selle aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning vajaduse korral esitab ka seadusandliku ettepaneku.

▼ **C2***Artikkel 518***Selliste kapitaliinstrumentide läbivaatamine, mis võidakse alla hinnata või konverteerida, kui krediidasutus või investeerimisühing ei ole enam elujõuline**

Komisjon teostab 31. detsembriks 2015 läbivaatamise ja esitab aruande selle kohta, kas käesolev määrus peaks sisaldama nõuet, et täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse või teise taseme omavahenditesse kuuluvad instrumendid tuleb alla hinnata, kui tehakse kindlaks, et krediidasutus või investeerimisühing ei ole enam elujõuline. Komisjon esitab selle aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning esitab vajaduse korral sellega koos seadusandliku ettepaneku.

▼ **M8***Artikkel 518a***Samaaegset makseviivitust käsitlevate sätete läbivaatamine**

Hiljemalt 28. juuniks 2022 vaatab komisjon läbi ja hindab, kas on asjakohane nõuda, et kõlblikke kohustusi võib teisendada ilma samaaegse makseviivituse tingimuste käivitamiseta muudes lepingutes, et tugevdada nii palju kui võimalik kohustuste ja nõudeõiguste teisen-damise vahendi tulemuslikkust ning hinnata, kas muid kohustusi hõlma-vatesse tingimustesse või lepingutesse ei peaks lisama kõlblikele kohus-tustele viitavaid samaaegset makseviivitust käsitlevaid sätteid. Vajaduse korral lisatakse sellele läbivaatamisele ja hindamisele seadusandlik ette-panek.

▼ **M10***Artikkel 518b***Ületamisi ja väljamaksete piiramiseks antavaid järelevalvevolitusi käsitlev aruanne**

Komisjon esitab 31. detsembriks 2021 Euroopa Parlamendile ja nõuko-gule aruande selle kohta, kas erakorralised asjaolud, mis põhjustavad tõsiseid majandushäireid finantsturgude korrakohases toimimises ja terviklikkuses, õigustavad seda, et:

- a) sellistel perioodidel võivad pädevad asutused anda loa jätta finant-sinstitutsiooni tururiski sisemudelist välja ületamised, mis ei tulene nende mudelite puudustest;
- b) sellistel perioodidel antakse pädevatele asutustele täiendavad voli-tused kehtestada finantsinstitutsioonide tehtavatele väljamaksetele siduvaid piiranguid.

Komisjon kaalub asjakohasel juhul täiendavate meetmete võtmist.

▼ **C2***Artikkel 519***Kindlaksmääratud hüvitisega pensionifondi vara esimese taseme põhiomavahendite kirjetest mahaarvamine**

EBA koostab 30. juuniks 2014 aruande selle kohta, kas läbivaadatud IAS 19, koostoimes artikli 36 lõike 1 punkti e kohase pensioni netovara mahaarvamise ja pensioni netokohustuste muutustega, põhjustab krediidasutuste ja investeerimisühingute omavahendite soovimatu vola-tiilsuse.

▼ **C2**

Komisjon koostab EBA aruannet arvestades 31. detsembriks 2014 Euroopa Parlamendile ja nõukogule esimeses loigus osutatud teemat käsitleva aruande ning esitab vajaduse korral sellega koos seadusandliku ettepaneku kehtestada omavahendite arutamise eesmärgil kord kindlaksmääratud hüvitisega pensionifondi netovara või -kohustuste korrigeerimiseks.

▼ **M5***Artikkel 519a***Aruandlus ja läbivaatamine**

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 1. jaanuaril 2022 aruande III osa II jaotise 5. peatüki kohaldamise kohta väärtpaperistamise turgude arengu kontekstis, sh makrotasandi usaldatavusjärelevalve ja majanduslikust seisukohast. Aruandele lisatakse vajaduse korral seadusandlik ettepanek ja aruandes hinnatakse eelkõige järgmist:

- a) artiklis 254 sätestatud meetodite tähtsusjärjekorra ning artiklites 258–266 sätestatud väärtpaperistamise positsioonide riskiga kaalutud vara väärtuse arutamise mõju liidus väärtpaperistamise turgudel tegutsevate ► **C6** finantsinstitutsioonide ◀ emiteerimis- ja investeerimistegevusele;
- b) mõju liidu ja liikmesriikide finantsstabiilsusele, pöörates erilist tähelepanu kinnisvaraturul esineda võivale spekulatsioonile ja finantseerimisasutuste suuremale omavahelisele seotusele;
- c) meetmed, mida on vaja selleks, et vähendada väärtpaperistamise negatiivset mõju finantsstabiilsusele ja negatiivse mõju puhul võetavad vastumeetmed, säilitades seejuures väärtpaperistamise positiivse mõju rahastamisele, sealhulgas väärtpaperistamise riskipositsioonile võimaliku maksimaalse piirmäära seadmine; ning
- d) mõju finantseerimisasutuste võimele tagada jätkusuutlik ja stabiilne rahastamiskanal reaalmajandusele, pöörates eritähelepanu VKEdele.

Aruandes võetakse arvesse ka regulatiivseid arenguid rahvusvahelistel foorumitel, eelkõige rahvusvaheliste väärtpaperistamise standardite arengut.

▼ **M8***Artikkel 519b***Tururiskiga seotud omavahendite nõuded**

1. EBA esitab hiljemalt 30. septembriks 2019 aruande tururiski omavahendite nõude arutamise rahvusvaheliste standardite mõju kohta liidu krediidiasutustele ja investeerimisühingutele.
2. Komisjon esitab hiljemalt 30. juuniks 2020, võttes arvesse lõikes 1 osutatud aruande tulemusi, rahvusvahelisi standardeid ning III osa IV jaotise 1a. ja 1b. peatükis sätestatud meetodeid, Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande tururiski piisavaid omavahendite nõudeid käsitlevate rahvusvaheliste standardite rakendamise kohta, vajaduse korral koos seadusandliku ettepanekuga.

▼ **M8**

IIA JAOTIS

NÕUETE RAKENDAMINE*Artikkel 519c***Nõuete täitmise abivahend**

1. Et aidata krediidasutustel ja investeerimisühingutel täita käesolevas määruses ja direktiivis 2013/36/EL sätestatud norme ning regulatiivseid tehnilisi standardeid, rakenduslikke tehnilisi standardeid, suuniseid ja vorme, mis on võetud vastu käesoleva määruse ja nimetatud direktiivi rakendamiseks, loob EBA elektroonilise abivahendi.
2. Lõikes 1 osutatud abivahend peab võimaldama igal krediidasutusel ja investeerimisühingul teha vähemalt järgmist:
 - a) teha kiiresti kindlaks sätted, mida ta peab täitma seoses oma suuruse ja ärimudeliga;
 - b) jälgida seadusandlikes aktides ning seotud rakendussätetes, suunistes ja vormides tehtud muudatusi.

▼ **C2**

III JAOTIS

MUUDATUSED*Artikkel 520***Määruse (EL) nr 648/2012 muutmine**

Määrust (EL) nr 648/2012 muudetakse järgmiselt:

1. IV jaotise alla lisatakse järgmine peatükk:

„4. PEATÜKK

Arvutamine ja aruandlus määruse (EL) nr 575/2013 kohaldamisel

Artikkel 50a

K_{CCP} arvutamine

1. Keske vastaspool arvutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määruse (EL) nr 575/2013 (krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta) (*) artikli 308 kohaldamisel K_{CCP} väärtuse käesoleva artikli lõike 2 kohaselt kõigi lepingute ja tehingute puhul, mida ta kliirib kõigi oma kliirivate liikmetega, kes on hõlmatud vastava tagatisfondiga.
2. Keske vastaspool arvutab hüpoteetilise kapitali (K_{CCP}) järgmiselt:

$$K_{CCP} = \sum_i \max\{EBRM_i - IM_i - DF_i; 0\} \cdot RW \cdot \text{ratio de fonds propres}$$

▼ C2

kus

$EBRM_i$ = riskipositsiooni väärtus enne riskimaandust, mis on võrdne keskse vastaspoole sellise nõude riskipositsiooni väärtusega, mis tal on kliiriva liikme i vastu ja mis tuleneb kõigist selle kliiriva liikmega sõlmitud lepingutest ja sooritatud tehingutest, arvutatuna ilma selle kliiriva liikme poolt antud tagatist arvesse võtmata;

IM_i = kliiriva liikme i poolt kesksele vastaspoolele antud alustamise tagatis;

DF_i = kliiriva liikme i eelrahastatud osamaks;

RW = riskikaal 20 %;

omavahendite suhtarv = 8 %.

Esimeses lõigus esitatud valemi kõik väärtused seonduvad päeva lõpu hindamisega enne selle päeva viimase lisatagatise nõude tarvis sissetulnud lisatagatise üleandmist.

3. Keskne vastaspool teeb lõikes 2 nõutud arvutuse vähemalt kord kvartalis või sagedamini, kui seda nõuavad nende kliirivate liikmete pädevad asutused, kes on krediidasutused ja investeerimisühingud.

4. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada seoses lõikega 3 järgmist:

- a) lõikes 2 sätestatud arvutuste sagedus ja kuupäevad;
- b) olukorrad, kus kliiriva liikmena tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu pädev asutus võib nõuda sagedamat arvutamist ja aruandlust kui see, millele on osutatud punktis a.

EBA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 1. jaanuariks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

Artikkel 50b

K_{CCP} arvutamise üldeeskirjad

Artikli 50a lõikes 2 sätestatud arvutuse suhtes kohaldatakse järgmist:

- a) keskne vastaspool arvutab oma kliirivate liikmete vastu olevate nõuete puhul riskipositsiooni väärtuse järgmiselt:
 - i) määruse (EL) nr 575/2013 artikli 301 lõike 1 punktides a ja d loetletud lepingutest ja tehingutest tulenevate nõuete puhul arvutab ta need kooskõlas nimetatud määruse artiklis 274 sätestatud turuväärtuse meetodiga;

▼ C2

- ii) määruse (EL) nr 575/2013 artikli 301 lõike 1 punktides b, c ja e loetletud lepingutest ja tehingutest tulenevate nõuete puhul arvutab keskne vastaspool riskipositsiooni väärtuse vastavalt nimetatud määruse artiklis 223 sätestatud finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodile, kasutades nimetatud määruse artiklites 223 ja 224 käsitletud regulatiivseid volatiilsuskoeffitsiente. Nimetatud määruse artikli 285 lõike 3 punkti a kohast erandit ei kohaldata;
- iii) nõuete puhul, mis tulenevad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 301 lõikes 1 loetlemata tehingutest, millega kaasneb ainult arveldusrisk, arvutab keskne vastaspool riskipositsiooni väärtuse vastavalt nimetatud määruse III osa V jaotisele;
- b) määruse (EL) nr 575/2013 reguleerimisalasse kuuluvate krediidiandutuste ja investeerimisühingute puhul on tasaarvestavate tehingute kogum sama kui nimetatud määruse III osa II jaotises määratletud tasaarvestavate tehingute kogum;
- c) punktis a osutatud väärtuste arvutamisel lahutab keskne vastaspool oma nõuetest oma kliirivate liikmete antud tagatise, mida on asjakohaselt vähendatud regulatiivsete volatiilsuskoeffitsientidega vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 224 sätestatud finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodile;
- e) kui kesksel vastaspoolel on nõuded ühe või enama teise keskse vastaspoole vastu, käsitleb ta mis tahes selliseid nõudeid nii, nagu need oleksid nõuded kliirivate liikmete vastu, ning võtab nendelt keskselt vastaspooltelt saadud mis tahes võimendustagatise või eelrahastatud osamaksud K_{CCP} arvutamisel arvesse;
- f) kui kesksel vastaspoolel on kehtestatud siduv lepingupõhine kokkulepe oma kliirivate liikmetega, mis lubab tal kasutada oma kliirivatelt liikmetelt saadud kogu alustamise tagatist või osa sellest eelrahastatud osamaksudena, käsitleb keskne vastaspool seda alustamise tagatist lõike 1 kohases arvutuses eelrahastatud osamaksudena mitte alustamise tagatisena;
- h) kui keskne vastaspool kasutab määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 274 sätestatud turuväärtuse meetodit, kasutab ta nimetatud määruse artikli 298 lõike 1 punkti c alapunktis ii esitatud valemi asemel järgmist valemit:

$$PCE_{red} = 0.15 \cdot PCE_{gross} + 0.85 \cdot NGR \cdot PCE_{gross}$$

▼ C2

kus lugeja NGR arvutatakse vastavalt nimetatud määruse artikli 274 lõikele 1 ja vahetult enne variatsioonitagatiste tegelikku üleandmist arveldusperioodi lõpus ning nimetaja on brutoasendus-kulu;

- i) kui keskne vastaspool ei saa arvutada NGRi väärtust vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 298 lõike 1 punkti c alapunktis ii sätestatule, teeb ta järgmist:
 - i) teavitab oma kliirivatest liikmetest neid, kes on krediitiasutused või investeerimisühingud, ja nende pädevaid asutusi sellest, et ta ei saa arvutada NGRi väärtust, ja esitab põhjused, miks ta ei saa seda arvutust teha;
 - ii) kolme kuu jooksul võib ta käesoleva artikli punktis h sätestatud PCE_{red} arvutamiseks kasutada NGRi väärtusena 0,3;
- j) kui punkti i alapunktis ii sätestatud perioodi lõpus ei suudaks keskne vastaspool ikka veel arvutada NGR-i väärtust, teeb ta järgmist:
 - i) lõpetab K_{CCP} arvutamise;
 - ii) teavitab oma kliirivatest liikmetest neid, kes on krediitiasutused või investeerimisühingud, ja nende pädevaid asutusi sellest, et ta on lõpetanud K_{CCP} arvutamise;
- k) selleks et arvutada määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 274 sätestatud turuväärtuse meetodi alusel optioonide ja vahetusoptioonide potentsiaalne tuleviku riskipositsioon, korrutab keskne vastaspool lepingu tingliku väärtuse optiooni delta absoluutväärtusega ($\delta V/\delta p$), mis on sätestatud nimetatud määruse artikli 280 lõike 1 punktis a;
- l) kui kesksel vastaspoolel on rohkem kui üks tagatisfond, teeb ta artikli 50a lõikes 2 sätestatud arvutuse iga tagatisfondi kohta eraldi.

*Artikkel 50c***Teabe edastamine**

1. Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 308 kohaldamisel edastab keskne vastaspool oma kliirivatest liikmetest nendele, kes on krediitiasutused või investeerimisühingud, ja nende pädevatele asutusele järgmise teabe:

- a) hüpoteetiline kapital (K_{CCP});
- b) eelrahastatud osamaksude summa (DF_{CM});

▼ C2

- c) nende eelrahastatud rahaliste vahendite summa, mille kasutamist temalt nõutakse tulenevalt õigusnormidest või kliirivate liikmetega sõlmitud lepingupõhisest kokkuleppes selleks, et katta oma kahju ühe või enama kliiriva liikme makseviivituse järel enne ülejäänud kliirivate liikmete poolt tagatisfondi tehtud osamaksude kasutamist (DF_{CCP});
- d) kliirivate liikmete koguarv (N);
- e) kontsentratsioonitegur (β) vastavalt artiklis 50d sätestatule;

Kui kesksel vastaspoolel on rohkem kui üks tagatisfond, edastab ta esimese lõigu kohase teabe iga tagatisfondi kohta eraldi.

2. Keskne vastaspool teavitab oma neid kliirivaid liikmeid, kes on krediidasutused ja investeerimisühingud, vähemalt kord kvartalis või sagedamini, kui seda nõuavad kõnealuste kliirivate liikmete pädevad asutused.

3. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, millega täpsustatakse järgmine:

- a) ühtne vorm lõikes 1 ette nähtud teabe edastamiseks;
- b) lõikes 2 sätestatud teavitamise sagedus ja kuupäevad;
- c) olukorrad, kus kliiriva liikmena tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu pädev asutus võib nõuda punktis b osutatust sagedamat aruandlust.

EBA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 1. jaanuariks 2014.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

*Artikkel 50d***Keskse vastaspoole edastatavate konkreetsete kirjete arvutamine**

Artikli 50c kohaldamisel kehtib järgmine:

- a) kui keskse vastaspoole eeskirjadega on ette nähtud, et ta kasutab osa oma rahalistest vahenditest või kõiki oma rahalisi vahendeid paralleelselt kliirivate liikmete eelrahastatud osamaksudega viisil, mis teeb need vahendid samaväärseks kliiriva liikme eelrahastatud osamaksudega selles osas, kuidas need katavad keskse vastaspoole kahjusid ühe või mitme tema kliiriva liikme makseviivituse või maksejõuetuse korral, liidab keskne vastaspool nende vahendite vastava summa DF_{CM} -ile;

▼ C2

- b) kui keskse vastaspoole eeskirjadega on ette nähtud, et ta kasutab osa oma rahalistest vahenditest või kõiki oma rahalisi vahendeid selleks, et katta oma kahju, mis tuleneb ühe või enama tema kliiriva liikme makseviivitusest, pärast seda, kui ta on kasutanud ära oma tagatisfondi, kuid enne seda, kui ta nõuab sisse oma kliirivate liikmete lepinguliselt siduvad osamaksud, liidab keskne vastaspool kõnealuste täiendavate rahaliste vahendite vastava summa (DF_{CCP}^a) eelrahastatud osamaksude kogusummale (DF) järgmiselt:

$$DF = DF_{CCP} + DF_{CM} + DF_{CCP}^a.$$

- c) keskne vastaspool arvutab kontsentratsiooniteguri (β) vastavalt järgmisele valemile:

$$\beta = \frac{PCE_{red,1} + PCE_{red,2}}{\sum_i PCE_{red,i}}$$

kus

$PCE_{red,i}$ = keskse vastaspoole poolt kliiriva liikmega i sõlmitud kõigi lepingute ja tehingute potentsiaalse tuleviku krediidiriski positsiooni vähendatud näitaja;

$PCE_{red,1}$ = keskse vastaspoole poolt kliiriva liikmega, kelle PCE_{red} väärtus on suurim, sõlmitud kõigi lepingute ja tehingute potentsiaalse tuleviku krediidiriski positsiooni vähendatud näitaja;

$PCE_{red,2}$ = keskse vastaspoole poolt kliiriva liikmega, kelle PCE_{red} väärtus on suuruselt teine, sõlmitud kõigi lepingute ja tehingute potentsiaalse tuleviku krediidiriski positsiooni vähendatud näitaja.

(*) ELT L 176, 27.6.2013, p.1.”;

2. artikli 11 lõike 15 punkt b jäetakse välja.

3. artiklisse 89 lisatakse järgmine lõige:

„5a. Kuni 15 kuu möödumiseni sellest, kui jõustub viimane artiklites 16, 25, 26, 29, 34, 41, 42, 44, 45, 47 ja 49 osutatud regulatiivsest tehnilisest standardist, või kuni artikli 14 kohaselt tehakse otsus kesksele vastaspoolele tegevusloa andmise kohta, sõltuvalt selles, kumb kuupäev on varasem, kohaldab keskne vastaspool käesoleva lõike kolmandas lõigus sätestatud käsitlust.

Kuni 15 kuu möödumiseni sellest, kui jõustub viimane artiklites 16, 25, 26, 29, 34, 41, 42, 44, 45, 47 ja 49 osutatud regulatiivsest tehnilisest standardist, või kuni artikli 25 kohaselt tehakse otsus keskse vastaspoole tunnustamise kohta, sõltuvalt sellest, kumb kuupäev on varasem, kohaldab keskne vastaspool käesoleva lõike kolmandas lõigus sätestatud käsitlust.

▼ **C2**

Kuni käesoleva lõike kahes esimeses lõigus määratletud tähtaegade möödumiseni ning võttes arvesse käesoleva lõike neljandas lõigus sätestatud, kui kesksel vastaspoolel ei ole tagatisfondi ja ta ei ole kehtestanud siduvat korda oma kliirivate liikmetega, mis võimaldab tal kasutada oma kliirivatelt liikmetelt saadud kogu alustamise tagatist või osa sellest eelrahastatud osamaksudena, hõlmab teave, mida ta artikli 50c lõike 1 kohaselt edastab, tema kliirivatelt liikmetelt saadud alustamise tagatise kogusummat.

Käesoleva lõike esimeses ja teises lõigus osutatud tähtaegu võib pikendada kuue kuu võrra kooskõlas komisjoni rakendusaktidega, mis on võetud vastu kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 497 lõikega 3.”

XI OSA

LÕPPSÄTTED*Artikkel 521***Jõustumine ja kohaldamiskuupäev**

1. Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse 1. jaanuarist 2014, välja arvatud järgmiste artiklite puhul:
 - a) artikli 8 lõiget 3, artiklit 21 ja artikli 451 lõiget 1 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2015;
 - b) artikli 413 lõiget 1 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2016;
 - c) käesoleva määruse sätteid, mis nõuavad Euroopa järelevalveasutustelt tehniliste standardite eelnõude esitamist komisjonile, ning käesoleva määruse sätteid, millega antakse komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte või rakendusakte, kohaldatakse alates 28. juunist 2013.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼ C2

I LISA

Bilansivälise kirjete liigitus

1. Täisrisk:
 - a) Finantsgarantiid (nt garantiid hea maksetava järgimiseks krediidilimiitide kasutamise korral);
 - b) krediidituletisinstrumentid;
 - c) käskvekslite aktseptid;
 - d) vekslite käendus;
 - e) regressiõigusega tehingud (nt faktooring, arve diskonteerimine);
 - f) finantsiseloomuga tagasivõtmatud valmisolekuakreditiivid;
 - g) lihtforvardi põhine vara ostmise kohustus;
 - h) kohustus hoiustada finantsvara kindlaksmääratud ajal tulevikus;
 - i) osaliselt tasutud aktsiate ja osade ning väärtpaberite tasumata osa;
 - j) direktiivi 86/635/EMÜ artikli 12 lõigetes 3 ja 5 osutatud vara müügi- ja tagasiostulepingud;
 - k) muud täisriskiga kirjed.
2. Keskmine risk:
 - a) Kaubanduse rahastamise bilansivälised kirjed, nimelt väljastatud ja kinnitatud dokumentaalmaksed (vt ka mõõdukas risk);
 - b) muud bilansivälised kirjed:
 - i) saatelehe tagatised (*shipping guarantees*), tolli- ja maksugarantiid;
 - ii) kasutamata krediidilimiidid (laenuandmist, väärtpaberite ostu, garantiide andmist või aktseptimisvõimalusi käsitlevad lepingud) esialgse tähtajaga rohkem kui üks aasta;
 - iii) võlakirjade emissiooniteenused (NIF) ja uueneva käenduse süsteemid (RUF);
 - iv) muud keskmise riskiga kirjed, millest on EBA-le teatatud.
3. Mõõdukas risk:
 - a) Kaubanduse rahastamise bilansivälised kirjed:
 - i) dokumentaalmaksed, mille puhul kaubasaadetis on tagatiseks, ja muud automaatselt likvideeruvad tehingud;

▼ C2

- ii) tagatised (pakkumus-, ja täitmisgarantiid ja seotud ettemakse ja kinni-
peetava summa garantiid) ning mittefinantsgarantiid;
 - iii) mittefinantsiseloomuga tagasivõtmatud valmisolekuakrediitivid;
- b) muud bilansivälised kirjed:
- i) kasutamata krediidilimiidid, mis hõlmavad laenuandmist, väärtpaberite
ostu, garantiide andmist või aktseptimisvõimalusi käsitlevaid lepinguid
esialgse tähtajaga kuni üks aasta, mida ei või tingimusteta ja ettetea-
tamiseta tühistada või mida ei või laenuvõtja krediivõimelisuse
halvenemise tõttu automaatselt tühistada;
 - ii) muud mõõduka riskiga kirjed, millest on EBA-le teatatud.
4. Madal risk:
- a) kasutamata krediidilimiidid, mis hõlmavad laenuandmist, väärtpaberite
ostu, garantiide andmist või aktseptimisvõimalusi käsitlevaid lepinguid,
mille võib igal ajal tingimusteta ja etteteatamata tühistada või mida võib
laenuvõtja krediivõimelisuse halvenemise tõttu automaatselt tühistada.
Jaekrediidiliine võib käsitleda tingimusteta tühistatavana, kui lepingutingi-
mused võimaldavad krediidasutusel või investeerimisühingul neid
tühistada sellises ulatuses, mis on lubatud tarbijakaitsealaste ja nendega
seotud õigusaktidega, ning
 - b) pakkumus-, ja täitmisgarantiide kasutamata krediidilimiidid, mille võib
igal ajal tingimusteta ja etteteatamata tühistada või mille puhul on ette
nähtud, et need võib laenuvõtja krediivõimelisuse halvenemise tõttu
automaatselt tühistada; ning
 - c) muud madala riskiga kirjed, millest on EBA-le teatatud.

▼ C2*II LISA***Tuletisinstrumentide liigid**

1. Intressimäärade lepingud:
 - a) ühe valuuta intressimäära vahetuslepingud;
 - b) baasvahetustehingud;
 - c) intressiforvardid;
 - d) intressimäärafutuurid;
 - e) ostetud intressimääraoptioonid;
 - f) muud sarnased lepingud.
2. Valuutakursside lepingud ja kulda käsitlevad lepingud:
 - a) erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingud;
 - b) valuutaforvardid;
 - c) valuutafutuurid;
 - d) ostetud valuutaoptioonid;
 - e) muud sarnased lepingud;
 - f) punktides a–e nimetatud lepingute sarnased kulda käsitlevad lepingud.
3. Käesoleva lisa punkti 1 punktides a kuni e ja punkti 2 punktides a kuni d nimetatud lepingutega sarnased lepingud, mis on seotud muude baaskirjete ja indeksitega. Sealhulgas kõik direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jao punktides 4 kuni 7, 9 ja 10 loetletud instrumendid, mis ei ole muul moel hõlmatud käesoleva lisa punktidega 1 ja 2.

▼ C2

III LISA

Kirjed, mille suhtes kohaldatakse likviidset vara käsitlevat täiendavat aruandlust

1. Raha.
2. Nõuded keskpankade vastu selles ulatuses, milles neid nõudeid saab stressiolukorras rahuldada.
3. Vabalt võõrandatavad väärtpaberid, milleks on riikide, keskpankade, avaliku sektori asutuste (kes ei ole keskvalitsuse üksused), maksude kogumiseks maksualast autonoomsust omavate piirkondade ja kohalike omavalitsuste, Rahvusvaheliste Arvelduste Panga, Rahvusvahelise Valuutafondi, Euroopa Liidu, Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi, Euroopa stabiilsusmehhanismi või mitmepoolsete arengupankade vastu olevad nõuded või nende garanteeritud nõuded ning mis vastavad kõigile järgmistele tingimustele:
 - a) III osa II. jaotise 2. peatüki kohaselt on neile määratud riskikaal 0 %;
 - b) need ei ole krediitiasutuse või investeerimisühingu ega ühegi selle sidusüksuse kohustus.
4. Muud kui punktis 3 osutatud vabalt võõrandatavad väärtpaberid, milleks on riikide või keskpankade vastu olevad või nende poolt garanteeritud nõuded, kui sellised väärtpaberid on emiteeritud omavääringus riigi või keskpanga poolt selles vääringus ja riigis, milles likviidsusrisk esineb, või mis on emiteeritud välisvääringus, sel määral, mil sellise võla omamine vastab panga kõnealusel kolmandas riigis toimuva tegevuse likviidsusvajadusele.
5. Vabalt võõrandatavad väärtpaberid, milleks on riikide, keskpankade, avaliku sektori asutuste (kes ei ole keskvalitsuse üksused), maksude kogumiseks maksualast autonoomsust omavate piirkondade ja kohalike omavalitsuste või mitmepoolsete arengupankade vastu olevad nõuded või nende garanteeritud nõuded ning mis vastavad kõigile järgmistele tingimustele:
 - a) III osa II. jaotise 2. peatüki kohaselt on neile määratud riskikaal 20 %;
 - b) need ei ole krediitiasutuse või investeerimisühingu ega ühegi selle sidusüksuse kohustus.
6. Vabalt võõrandatavad väärtpaberid, välja arvatud punktides 3, 4 ja 5 osutatud väärtpaberid, millele III osa II jaotise 2. peatüki kohaselt määratakse riskikaal 20 % või parem riskikaal või millel sisereitingu kohaselt on samaväärne krediitidikvaliteet ning mis vastavad mõnele järgmistest tingimustest:
 - a) need ei ole nõuded väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja, krediitiasutuse, investeerimisühingu ega ühegi selle sidusüksuse vastu;
 - b) need on võlakirjad, mida saab käsitleda artikli 129 lõikes 4 või 5 sätestatud korras;
 - c) need on võlakirjad vastavalt direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõike 4 määratlusele, kuid ei ole käesoleva punkti punktis b osutatud võlakirjad.
7. Vabalt võõrandatavad väärtpaberid, välja arvatud punktides 3–6 osutatud väärtpaberid, millele III osa II jaotise 2. peatüki kohaselt määratakse riskikaal 50 % või parem riskikaal või millel sisereitingu kohaselt on samaväärne krediitidikvaliteet ning mis ei ole nõuded väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja, krediitiasutuse, investeerimisühingu ega ühegi selle sidusüksuse vastu.

▼ C2

8. Vabalt võõrandatavad väärtpaberid, välja arvatud punktides 3–7 osutatud väärtpaberid, mis on tagatud varaga, millele III osa II jaotise 2. peatüki kohaselt määratakse riskikaal 35 % või parem riskikaal või millel sisereitingu kohaselt on samaväärne krediitkvaliteet ning mis on ►C3 täielikult ja terviklikult tagatud ◀ elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga vastavalt artiklile 125.
9. Keskpankade poolt rahapoliitika piires tagatud ootel krediitlimiidid (välja arvatud hädaolukorras antav likviidsusabi) selles ulatuses, milles need krediitlimiidid ei ole tagatud likviidsete varadega.
10. Õigusaktidega või põhikirjas nõutavad minimaalsed hoiused keskses krediitdiasutuses ning muu likviidne vara, mis on põhikirja- või lepingujärgselt kättesaadav keskselt krediitdiasutuselt või krediitdiasutustelt või investeerimisühingutelt, kes kuuluvad artikli 113 lõikes 7 osutatud võrgustikku või kelle suhtes saab kohaldada artiklis 10 sätestatud erandit, selles ulatuses, milles kõnealune vara ei ole tagatud likviidse varaga, kui krediitdiasutus kuulub vastavalt õigusaktidele või põhikirjale ühisesse võrku.
11. Börsil kaubeldavad keskse vastaspoole kaudu kliiritavad lihtaktsiad, mis kuuluvad olulisse aktsiaindeksisse, mis on nomineeritud liikmesriigi omavääringus ja mida ei ole emiteerinud krediitdiasutus või investeerimisühing või mõni selle sidusüksus.
12. Tunnustatud börsil noteeritud vastutaval hoiul olev kuld.

Kõik kirjed, välja arvatud punktides 1, 2 ja 9 osutatud kirjed, peavad vastama kõigile järgmistele tingimustele:

- a) nendega kaubeldakse lihtsate repolepingute kaudu või hetketurgudel, mida iseloomustab madal kontsentratsiooni tase;
- b) on võimalik tõendada, et need on olnud usaldusväärseks likviidsuse allikaks, kas repolepingu või müügi kaudu isegi turu stressiolukorras;
- c) need ei ole koormatud.

▼ C2

IV LISA

Vastavustabel

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikkel 1		
Artikkel 2		
Artikkel 3		
Artikli 4 lõike 1 punkt 1	Artikli 4 lõige 1	
Artikli 4 lõike 1 punkt 2		Artikli 3 lõike 1 punkt b
Artikli 4 lõike 1 punkt 3		Artikli 3 lõike 1 punkt c
Artikli 4 lõike 1 punkt 4		Artikli 3 lõike 1 punkt p
Artikli 4 lõike 1 punktid 5 kuni 7		
Artikli 4 lõike 1 punkt 8	Artikli 4 lõige 18	
Artikli 4 lõike 1 punktid 9 kuni 12		
Artikli 4 lõike 1 punkt 13	Artikli 4 lõige 41	
Artikli 4 lõike 1 punkt 14	Artikli 4 lõige 42	
Artikli 4 lõike 1 punkt 15	Artikli 4 lõige 12	
Artikli 4 lõike 1 punkt 16	Artikli 4 lõige 13	
Artikli 4 lõike 1 punkt 17	Artikli 4 lõige 3	
Artikli 4 lõike 1 punkt 18	Artikli 4 lõige 21	
Artikli 4 lõike 1 punkt 19		
Artikli 4 lõike 1 punkt 20	Artikli 4 lõige 19	
Artikli 4 lõike 1 punkt 21		
Artikli 4 lõike 1 punkt 22	Artikli 4 lõige 20	
Artikli 4 lõike 1 punkt 23		
Artikli 4 lõike 1 punkt 24		
Artikli 4 lõike 1 punkt 25		Artikli 3 lõike 1 punkt c
Artikli 4 lõike 1 punkt 26	Artikli 4 lõige 5	
Artikli 4 lõike 1 punkt 27		
Artikli 4 lõike 1 punkt 28	Artikli 4 lõige 14	
Artikli 4 lõike 1 punkt 29	Artikli 4 lõige 16	
Artikli 4 lõike 1 punkt 30	Artikli 4 lõige 15	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 4 lõike 1 punkt 31	Artikli 4 lõige 17	
Artikli 4 lõike 1 punktid 32 kuni 34		
Artikli 4 lõike 1 punkt 35	Artikli 4 lõige 10	
Artikli 4 lõike 1 punkt 36		
Artikli 4 lõike 1 punkt 37	Artikli 4 lõige 9	
Artikli 4 lõike 1 punkt 38	Artikli 4 lõige 46	
Artikli 4 lõike 1 punkt 39	Artikli 4 lõige 45	
Artikli 4 lõike 1 punkt 40	Artikli 4 lõige 4	
Artikli 4 lõike 1 punkt 41	Artikli 4 lõige 48	
Artikli 4 lõike 1 punkt 42	Artikli 4 lõige 2	
Artikli 4 lõike 1 punkt 43	Artikli 4 lõige 7	
Artikli 4 lõike 1 punkt 44	Artikli 4 lõige 8	
Artikli 4 lõike 1 punkt 45		
Artikli 4 lõike 1 punkt 46	Artikli 4 lõige 23	
Artikli 4 lõike 1 punktid 47 kuni 49		
Artikli 4 lõike 1 punkt 50		Artikli 3 lõike 1 punkt e
Artikli 4 lõike 1 punkt 51		
Artikli 4 lõike 1 punkt 52	Artikli 4 lõige 22	
Artikli 4 lõike 1 punkt 53	Artikli 4 lõige 24	
Artikli 4 lõike 1 punkt 54	Artikli 4 lõige 25	
Artikli 4 lõike 1 punkt 55	Artikli 4 lõige 27	
Artikli 4 lõike 1 punkt 56	Artikli 4 lõige 28	
Artikli 4 lõike 1 punkt 57	Artikli 4 lõige 30	
Artikli 4 lõike 1 punkt 58	Artikli 4 lõige 31	
Artikli 4 lõike 1 punkt 59	Artikli 4 lõige 32	
Artikli 4 lõike 1 punkt 60	Artikli 4 lõige 35	
Artikli 4 lõike 1 punkt 61	Artikli 4 lõige 36	
Artikli 4 lõike 1 punkt 62	Artikli 4 lõige 40	
Artikli 4 lõike 1 punkt 63	Artikli 4 lõige 40a	
Artikli 4 lõike 1 punkt 64	Artikli 4 lõige 40b	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 4 lõike 1 punkt 65	Artikli 4 lõige 43	
Artikli 4 lõike 1 punkt 66	Artikli 4 lõige 44	
Artikli 4 lõike 1 punkt 67	Artikli 4 lõige 39	
Artikli 4 lõike 1 punktid 68 kuni 71		
Artikli 4 lõike 1 punkt 72	Artikli 47 lõige 4	
Artikli 4 lõike 1 punkt 73	Artikli 49 lõige 4	
Artikli 4 lõike 1 punktid 74 kuni 81		
Artikli 4 lõike 1 punkt 82		Artikli 3 lõike 1 punkt m
Artikli 4 lõike 1 punkt 83	Artikli 4 lõige 33	
Artikli 4 lõike 1 punktid 84 kuni 91		
Artikli 4 lõike 1 punkt 92		Artikli 3 lõike 1 punkt i
Artikli 4 lõike 1 punktid 93 kuni 117		
Artikli 4 lõike 1 punkt 118		Artikli 3 lõike 1 punkt r
Artikli 4 lõike 1 punktid 119 kuni 128		
Artikli 4 lõige 2		
Artikli 4 lõige 3		
Artikkel 5		
Artikli 6 lõige 1	Artikli 68 lõige 1	
Artikli 6 lõige 2	Artikli 68 lõige 2	
Artikli 6 lõige 3	Artikli 68 lõige 3	
Artikli 6 lõige 4		
Artikli 6 lõige 5		
Artikli 7 lõige 1	Artikli 69 lõige 1	
Artikli 7 lõige 2	Artikli 69 lõige 2	
Artikli 7 lõige 3	Artikli 69 lõige 3	
Artikli 8 lõige 1		
Artikli 8 lõige 2		
Artikli 8 lõige 3		
Artikli 9 lõige 1	Artikli 70 lõige 1	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 9 lõige 2	Artikli 70 lõige 2	
Artikli 9 lõige 3	Artikli 70 lõige 3	
Artikli 10 lõige 1	Artikli 3 lõige 1	
Artikli 10 lõige 2		
Artikli 11 lõige 1	Artikli 71 lõige 1	
Artikli 11 lõige 2	Artikli 71 lõige 2	
Artikli 11 lõige 3		
Artikli 11 lõige 4	Artikli 3 lõige 2	
Artikli 11 lõige 5		
Artikkel 12		
Artikli 13 lõige 1	Artikli 72 lõige 1	
Artikli 13 lõige 2	Artikli 72 lõige 2	
Artikli 13 lõige 3	Artikli 72 lõige 3	
Artikli 13 lõige 4		
Artikli 14 lõige 1	Artikli 73 lõige 3	
Artikli 14 lõige 2		
Artikli 14 lõige 3		
Artikkel 15		Artikkel 22
Artikkel 16		
Artikli 17 lõige 1		Artikkel 23
Artikli 17 lõige 2		
Artikli 17 lõige 3		
Artikli 18 lõige 1	Artikli 133 lõike 1 esimene lõik	
Artikli 18 lõige 2	Artikli 133 lõike 1 teine lõik	
Artikli 18 lõige 3	Artikli 133 lõike 1 kolmas lõik	
Artikli 18 lõige 4	Artikli 133 lõige 2	
Artikli 18 lõige 5	Artikli 133 lõige 3	
Artikli 18 lõige 6	Artikli 134 lõige 1	
Artikli 18 lõige 7		

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 18 lõige 8	Artikli 134 lõige 2	
Artikli 19 lõige 1	Artikli 73 lõike 1 punkt b	
Artikli 19 lõige 2	Artikli 73 lõige 1	
Artikli 19 lõige 3	Artikli 73 lõike 1 teine lõik	
Artikli 20 lõige 1	Artikli 105 lõige 3, artikli 129 lõige 2 ja X lisa 3. osa punktid 30 kuni 31	
Artikli 20 lõige 2	Artikli 129 lõike 2 kolmas lõik	
Artikli 20 lõige 3	Artikli 129 lõike 2 neljas lõik	
Artikli 20 lõige 4	Artikli 129 lõike 2 viies lõik	
Artikli 20 lõige 5		
Artikli 20 lõige 6	Artikli 84 lõige 2	
Artikli 20 lõige 7	Artikli 129 lõike 2 kuues lõik	
Artikli 20 lõige 8	Artikli 129 lõike 2 seitsmes ja kaheksas lõik	
Artikli 21 lõige 1		
Artikli 21 lõige 2		
Artikli 21 lõige 3		
Artikli 21 lõige 4		
Artikkel 22	Artikli 73 lõige 2	
Artikkel 23		Artikli 3 lõike 1 teine lõik
Artikkel 24	Artikli 74 lõige 1	
Artikkel 25		
Artikli 26 lõige 1	Artikli 57 punkt a	
Artikli 26 lõike 1 punkt a	Artikli 57 punkt a	
Artikli 26 lõike 1 punkt b	Artikli 57 punkt a	
Artikli 26 lõike 1 punkt c	Artikli 57 punkt b	
Artikli 26 lõike 1 punkt d		
Artikli 26 lõike 1 punkt e	Artikli 57 punkt b	
Artikli 26 lõike 1 punkt f	Artikli 57 punkt c	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 26 lõike 1 esimene lõik	Artikli 61 teine lõik	
Artikli 26 lõike 2 punkt a	Artikli 57 teine, kolmas ja neljas lõik	
Artikli 26 lõike 2 punkt b	Artikli 57 teine, kolmas ja neljas lõik	
Artikli 26 lõige 3		
Artikli 26 lõige 4		
Artikkel 27		
Artikli 28 lõike 1 punkt a		
Artikli 28 lõike 1 punkt b	Artikli 57 punkt a	
Artikli 28 lõike 1 punkt c	Artikli 57 punkt a	
Artikli 28 lõike 1 punkt d		
Artikli 28 lõike 1 punkt e		
Artikli 28 lõike 1 punkt f		
Artikli 28 lõike 1 punkt g		
Artikli 28 lõike 1 punkt h		
Artikli 28 lõike 1 punkt i	Artikli 57 punkt a	
Artikli 28 lõike 1 punkt j	Artikli 57 punkt a	
Artikli 28 lõike 1 punkt k		
Artikli 28 lõike 1 punkt l		
Artikli 28 lõike 1 punkt m		
Artikli 28 lõige 2		
Artikli 28 lõige 3		
Artikli 28 lõige 4		
Artikli 28 lõige 5		
Artikkel 29		
Artikkel 30		
Artikkel 31		
Artikli 32 lõike 1 punkt a		
Artikli 32 lõike 1 punkt b	Artikli 57 neljas lõik	
Artikli 32 lõige 2		

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 33 lõike 1 punkt a	Artikli 64 lõige 4	
Artikli 33 lõike 1 punkt b	Artikli 64 lõige 4	
Artikli 33 lõike 1 punkt c		
Artikli 33 lõige 2		
Artikli 33 lõike 3 punkt a		
Artikli 33 lõike 3 punkt b		
Artikli 33 lõike 3 punkt c		
Artikli 33 lõike 3 punkt d		
Artikli 33 lõige 4		
Artikkel 34	Artikli 64 lõige 5	
Artikkel 35		
Artikli 36 lõike 1 punkt a	Artikli 57 punkt k	
Artikli 36 lõike 1 punkt b	Artikli 57 punkt j	
Artikli 36 lõike 1 punkt c		
Artikli 36 lõike 1 punkt d	Artikli 57 punkt q	
Artikli 36 lõike 1 punkt e		
Artikli 36 lõike 1 punkt f	Artikli 57 punkt i	
Artikli 36 lõike 1 punkt g		
Artikli 36 lõike 1 punkt h	Artikli 57 punkt n	
Artikli 36 lõike 1 punkt i	Artikli 57 punkt m	
Artikli 36 lõike 1 punkt j	Artikli 66 lõige 2	
Artikli 36 lõike 1 punkti k alapunkt i		
Artikli 36 lõike 1 punkti k alapunkt ii	Artikli 57 punkt r	
Artikli 36 lõike 1 punkti k alapunkt iii		
Artikli 36 lõike 1 punkti k alapunkt iv		
Artikli 36 lõike 1 punkti k alapunkt v		
Artikli 36 lõike 1 punkt l	Artikli 61 teine lõik	
Artikli 36 lõige 2		
Artikli 36 lõige 3		
Artikkel 37		
Artikkel 38		

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikkel 39		
Artikkel 40		
Artikkel 41		
Artikkel 42		
Artikkel 43		
Artikkel 44		
Artikkel 45		
Artikkel 46		
Artikkel 47		
Artikkel 48		
Artikli 49 lõige 1	Artikkel 59	
Artikli 49 lõige 2	Artikkel 60	
Artikli 49 lõige 3		
Artikli 49 lõige 4		
Artikli 49 lõige 5		
Artikli 49 lõige 6		
Artikkel 50	Artikkel 66, artikli 57 punkt ca, artikkel 63a	
Artikkel 51	Artikkel 66, artikli 57 punkt ca, artikkel 63a	
Artikkel 52	Artikkel 63a	
Artikkel 53		
Artikkel 54		
Artikkel 55		
Artikkel 56		
Artikkel 57		
Artikkel 58		
Artikkel 59		
Artikkel 60		
Artikkel 61	Artikkel 66, artikli 57 punkt ca, artikkel 63a	
Artikli 62 punkt a	Artikli 64 lõige 3	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 62 punkt b		
Artikli 62 punkt c		
Artikli 62 punkt d	Artikli 63 lõige 3	
Artikkel 63	Artikli 63 lõige 1, artikli 63 lõige 2, artikli 64 lõige 3	
Artikkel 64	Artikli 64 lõike 3 punkt c	
Artikkel 65		
Artikkel 66	Artikkel 57, artikli 66 lõige 2	
Artikkel 67	Artikkel 57, artikli 66 lõige 2	
Artikkel 68		
Artikkel 69	Artikkel 57, artikli 66 lõige 2	
Artikkel 70	Artikkel 57, artikli 66 lõige 2	
Artikkel 71	Artikkel 66, artikli 57 punkt ca, artikkel 63a	
Artikkel 72	Artikkel 57, artikkel 66	
Artikkel 73		
Artikkel 74		
Artikkel 75		
Artikkel 76		
Artikkel 77	Artikli 63a lõige 2	
Artikli 78 lõige 1	Artikli 63a lõige 2	
Artikli 78 lõige 2		
Artikli 78 lõige 3		
Artikli 78 lõige 4	Artikli 63a lõike 2 neljas lõik	
Artikli 78 lõige 5		
Artikkel 79	Artikkel 58	
Artikkel 80		
Artikkel 81	Artikkel 65	
Artikkel 82	Artikkel 65	
Artikkel 83		
Artikkel 84	Artikkel 65	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikkel 85	Artikkel 65	
Artikkel 86	Artikkel 65	
Artikkel 87	Artikkel 65	
Artikkel 88	Artikkel 65	
Artikkel 89	Artikkel 120	
Artikkel 90	Artikkel 122	
Artikkel 91	Artikkel 121	
Artikkel 92	Artikkel 66, artikkel 75	
Artikli 93 lõiked 1 kuni 4	Artikli 10 lõiked 1 kuni 4	
Artikli 93 lõige 5		
Artikkel 94		Artikli 18 lõiked 2 kuni 4
Artikkel 95		
Artikkel 96		
Artikkel 97		
Artikkel 98		Artikkel 24
Artikli 99 lõige 1	Artikli 74 lõige 2	
Artikli 99 lõige 2		
Artikkel 100		
Artikli 101 lõige 1		
Artikli 101 lõige 2		
Artikli 101 lõige 3		
Artikli 102 lõige 1		Artikli 11 lõige 1
Artikli 102 lõige 2		Artikli 11 lõige 3
Artikli 102 lõige 3		Artikli 11 lõige 4
Artikli 102 lõige 4		VII lisa C osa punkt 1
Artikkel 103		VII lisa A osa punkt 1
Artikli 104 lõige 1		VII lisa D osa punkt 1
Artikli 104 lõige 2		VII lisa D osa punkt 2
Artikli 105 lõige 1	Artikkel 94	Artikli 33 lõige 1
Artikli 105 lõiked 2 kuni 10		VII lisa B osa punktid 1 kuni 9

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 105 lõiked 11 kuni 13		VII lisa B osa punktid 11 kuni 13
Artikkel 106		VII lisa C osa punktid 1 kuni 3
Artikkel 107	Artikkel 76, artikli 78 lõige 4 ja III lisa 2. osa punkt 6	
Artikli 108 lõige 1	Artikkel 91	
Artikli 108 lõige 2		
Artikkel 109	Artikkel 94	
Artikkel 110		
Artikkel 111	Artikli 78 lõiked 1 kuni 3	
Artikkel 112	Artikli 79 lõige 1	
Artikli 113 lõige 1	Artikli 80 lõige 1	
Artikli 113 lõige 2	Artikli 80 lõige 2	
Artikli 113 lõige 3	Artikli 80 lõige 4	
Artikli 113 lõige 4	Artikli 80 lõige 5	
Artikli 113 lõige 5	Artikli 80 lõige 6	
Artikli 113 lõige 6	Artikli 80 lõige 7	
Artikli 113 lõige 7	Artikli 80 lõige 8	
Artikkel 114	VI lisa 1. osa punktid 1 kuni 5	
Artikli 115 lõiked 1 kuni 4	VI lisa 1. osa punktid 8 kuni 11	
Artikli 115 lõige 5		
Artikli 116 lõige 1	VI lisa 1. osa punkt 14	
Artikli 116 lõige 2	VI lisa 1. osa punkt 14	
Artikli 116 lõige 3		
Artikli 116 lõige 4	VI lisa 1. osa punkt 15	
Artikli 116 lõige 5	VI lisa 1. osa punkt 17	
Artikli 116 lõige 6	VI lisa 1. osa punkt 17	
Artikli 117 lõige 1	VI lisa 1. osa punktid 18 ja 19	
Artikli 117 lõige 2	VI lisa 1. osa punkt 20	
Artikli 117 lõige 3	VI lisa 1. osa punkt 21	
Artikkel 118	VI lisa 1. osa punkt 22	
Artikli 119 lõige 1		

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 119 lõige 2	VI lisa 1. osa punktid 37 ja 38	
Artikli 119 lõige 3	VI lisa 1. osa punkt 40	
Artikli 119 lõige 4		
Artikli 119 lõige 5		
Artikli 120 lõige 1	VI lisa 1. osa punkt 29	
Artikli 120 lõige 2	VI lisa 1. osa punkt 31	
Artikli 120 lõige 3	VI lisa 1. osa punktid 33 kuni 36	
Artikli 121 lõige 1	VI lisa 1. osa punkt 26	
Artikli 122 lõige 2	VI lisa 1. osa punkt 25	
Artikli 123 lõige 3	VI lisa 1. osa punkt 27	
Artikkel 122	VI lisa 1. osa punktid 41 ja 42	
Artikkel 123	Artikli 79 lõige 2, artikli 79 lõige 3 ja VI lisa 1. osa punkt 43	
Artikli 124 lõige 1	VI lisa 1. osa punkt 44	
Artikli 124 lõige 2		
Artikli 124 lõige 3		
Artikli 125 lõiked 1 kuni 3	VI lisa 1. osa punktid 45 kuni 49	
Artikli 125 lõige 4		
Artikli 126 lõiked 1 ja 2	VI lisa 1. osa punktid 51 kuni 55	
Artikli 126 lõiked 3 ja 4	VI lisa 1. osa punktid 58 ja 59	
Artikli 127 lõiked 1 ja 2	VI lisa 1. osa punktid 61 ja 62	
Artikli 127 lõiked 3 ja 4	VI lisa 1. osa punktid 64 ja 65	
Artikli 128 lõige 1	VI lisa 1. osa punktid 66 ja 76	
Artikli 128 lõige 2	VI lisa 1. osa punkt 66	
Artikli 128 lõige 3		
Artikli 129 lõige 1	VI lisa 1. osa punkti 68 punktid 1 ja 2	
Artikli 129 lõige 2	VI lisa 1. osa punkt 69	
Artikli 129 lõige 3	VI lisa 1. osa punkt 71	
Artikli 129 lõige 4	VI lisa 1. osa punkt 70	
Artikli 129 lõige 5		
Artikkel 130	VI lisa 1. osa punkt 72	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikkel 131	VI lisa 1. osa punkt 73	
Artikli 132 lõige 1	VI lisa 1. osa punkt 74	
Artikli 132 lõige 2	VI lisa 1. osa punkt 75	
Artikli 132 lõige 3	VI lisa 1. osa punktid 77 ja 78	
Artikli 132 lõige 4	VI lisa 1. osa punkt 79	
Artikli 132 lõige 5	VI lisa 1. osa punktid 80 ja 81	
Artikli 133 lõige 1	VI lisa 1. osa punkt 86	
Artikli 133 lõige 2		
Artikli 133 lõige 3		
Artikli 134 lõiked 1 kuni 3	VI lisa 1. osa punktid 82 kuni 84	
Artikli 134 lõiked 4 kuni 7	VI lisa 1. osa punktid 87 kuni 90	
Artikkel 135	Artikli 81 lõiked 1, 2 ja 4	
Artikli 136 lõige 1	Artikli 82 lõige 1	
Artikli 136 lõige 2	VI lisa 1. osa punktid 12 kuni 16	
Artikli 136 lõige 3	Artikli 150 lõige 3	
Artikli 137 lõige 1	VI lisa 1. osa punkt 6	
Artikli 137 lõige 2	VI lisa 1. osa punkt 7	
Artikli 137 lõige 3		
Artikkel 138	VI lisa 3. osa punktid 1 kuni 7	
Artikkel 139	VI lisa 3. osa punktid 8 kuni 17	
Artikli 140 lõige 1		
Artikli 140 lõige 2		
Artikkel 141		
Artikli 142 lõige 1		
Artikli 142 lõige 2		
Artikli 143 lõige 1	Artikli 84 lõige 1 ja VII lisa 4. osa punkt 1	
Artikli 143 lõige 2	Artikli 84 lõige 2	
Artikli 143 lõige 3	Artikli 84 lõige 3	
Artikli 143 lõige 4	Artikli 84 lõige 4	
Artikli 143 lõige 5		

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikkel 144		
Artikkel 145		
Artikkel 146		
Artikli 147 lõige 1	Artikli 86 lõige 9	
Artikli 147 lõiked 2 kuni 9	Artikli 86 lõiked 1 kuni 8	
Artikli 148 lõige 1	Artikli 85 lõige 1	
Artikli 148 lõige 2	Artikli 85 lõige 2	
Artikli 148 lõige 3		
Artikli 148 lõige 4	Artikli 85 lõige 3	
Artikli 148 lõige 5		
Artikli 148 lõige 6		
Artikkel 149	Artikli 85 lõiked 4 ja 5	
Artikli 150 lõige 1	Artikli 89 lõige 1	
Artikli 150 lõige 2	Artikli 89 lõige 2	
Artikli 150 lõige 3		
Artikli 150 lõige 4		
Artikkel 151	Artikli 87 lõiked 1 kuni 10	
Artikli 152 lõiked 1 ja 2	Artikli 87 lõige 11	
Artikli 152 lõiked 3 ja 4	Artikli 87 lõige 12	
Artikli 152 lõige 5		
Artikli 153 lõige 1	VII lisa 1. osa punkt 3	
Artikli 153 lõige 2		
Artikli 153 lõiked 3 kuni 8	VII lisa 1. osa punktid 4 kuni 9	
Artikli 153 lõige 9		
Artikkel 154	VII lisa 1. osa punktid 10 kuni 16	
Artikli 155 lõige 1	VII lisa 1. osa punktid 17 ja 18	
Artikli 155 lõige 2	VII lisa 1. osa punktid 19 kuni 21	
Artikli 155 lõige 3	VII lisa 1. osa punktid 22 kuni 24	
Artikli 155 lõige 4	VII lisa 1. osa punktid 25 kuni 26	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikkel 156	VII lisa 1. osa punkt 27	
Artikli 157 lõige 1	VII lisa 1. osa punkt 28	
Artikli 157 lõiked 2 kuni 5		
Artikli 158 lõige 1	Artikli 88 lõige 2	
Artikli 158 lõige 2	Artikli 88 lõige 3	
Artikli 158 lõige 3	Artikli 88 lõige 4	
Artikli 158 lõige 4	Artikli 88 lõige 6	
Artikli 158 lõige 5	VII lisa 1. osa punkt 30	
Artikli 158 lõige 6	VII lisa 1. osa punkt 31	
Artikli 158 lõige 7	VII lisa 1. osa punkt 32	
Artikli 158 lõige 8	VII lisa 1. osa punkt 33	
Artikli 158 lõige 9	VII lisa 1. osa punkt 34	
Artikli 158 lõige 10	VII lisa 1. osa punkt 35	
Artikli 158 lõige 11		
Artikkel 159	VII lisa 1. osa punkt 36	
Artikli 160 lõige 1	VII lisa 2. osa punkt 2	
Artikli 160 lõige 2	VII lisa 2. osa punkt 3	
Artikli 160 lõige 3	VII lisa 2. osa punkt 4	
Artikli 160 lõige 4	VII lisa 2. osa punkt 5	
Artikli 160 lõige 5	VII lisa 2. osa punkt 6	
Artikli 160 lõige 6	VII lisa 2. osa punkt 7	
Artikli 160 lõige 7	VII lisa 2. osa punkt 7	
Artikli 161 lõige 1	VII lisa 2. osa punkt 8	
Artikli 161 lõige 2	VII lisa 2. osa punkt 9	
Artikli 161 lõige 3	VII lisa 2. osa punkt 10	
Artikli 161 lõige 4	VII lisa 2. osa punkt 11	
Artikli 162 lõige 1	VII lisa 2. osa punkt 12	
Artikli 162 lõige 2	VII lisa 2. osa punkt 13	
Artikli 162 lõige 3	VII lisa 2. osa punkt 14	
Artikli 162 lõige 4	VII lisa 2. osa punkt 15	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 162 lõige 5	VII lisa 2. osa punkt 16	
Artikli 163 lõige 1	VII lisa 2. osa punkt 17	
Artikli 163 lõige 2	VII lisa 2. osa punkt 18	
Artikli 163 lõige 3	VII lisa 2. osa punkt 19	
Artikli 163 lõige 4	VII lisa 2. osa punkt 20	
Artikli 164 lõige 1	VII lisa 2. osa punkt 21	
Artikli 164 lõige 2	VII lisa 2. osa punkt 22	
Artikli 164 lõige 3	VII lisa 2. osa punkt 23	
Artikli 164 lõige 4		
Artikli 165 lõige 1	VII lisa 2. osa punkt 24	
Artikli 165 lõige 2	VII lisa 2. osa punktid 25 ja 26	
Artikli 165 lõige 3	VII lisa 2. osa punkt 27	
Artikli 166 lõige 1	VII lisa 3. osa punkt 1	
Artikli 166 lõige 2	VII lisa 3. osa punkt 2	
Artikli 166 lõige 3	VII lisa 3. osa punkt 3	
Artikli 166 lõige 4	VII lisa 3. osa punkt 4	
Artikli 166 lõige 5	VII lisa 3. osa punkt 5	
Artikli 166 lõige 6	VII lisa 3. osa punkt 6	
Artikli 166 lõige 7	VII lisa 3. osa punkt 7	
Artikli 166 lõige 8	VII lisa 3. osa punkt 9	
Artikli 166 lõige 9	VII lisa 3. osa punkt 10	
Artikli 166 lõige 10	VII lisa 3. osa punkt 11	
Artikli 167 lõige 1	VII lisa 3. osa punkt 12	
Artikli 167 lõige 2		
Artikkel 168	VII lisa 3. osa punkt 13	
Artikli 169 lõige 1	VII lisa 4. osa punkt 2	
Artikli 169 lõige 2	VII lisa 4. osa punkt 3	
Artikli 169 lõige 3	VII lisa 4. osa punkt 4	
Artikli 170 lõige 1	VII lisa 4. osa punktid 5 kuni 11	
Artikli 170 lõige 2	VII lisa 4. osa punkt 12	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 170 lõige 3	VII lisa 4. osa punktid 13 kuni 15	
Artikli 170 lõige 4	VII lisa 4. osa punkt 16	
Artikli 171 lõige 1	VII lisa 4. osa punkt 17	
Artikli 171 lõige 2	VII lisa 4. osa punkt 18	
Artikli 172 lõige 1	VII lisa 4. osa punktid 19 kuni 23	
Artikli 172 lõige 2	VII lisa 4. osa punkt 24	
Artikli 172 lõige 3	VII lisa 4. osa punkt 25	
Artikli 173 lõige 1	VII lisa 4. osa punktid 26 kuni 28	
Artikli 173 lõige 2	VII lisa 4. osa punkt 29	
Artikli 173 lõige 3		
Artikkel 174	VII lisa 4. osa punkt 30	
Artikli 175 lõige 1	VII lisa 4. osa punkt 31	
Artikli 175 lõige 2	VII lisa 4. osa punkt 32	
Artikli 175 lõige 3	VII lisa 4. osa punkt 33	
Artikli 175 lõige 4	VII lisa 4. osa punkt 34	
Artikli 175 lõige 5	VII lisa 4. osa punkt 35	
Artikli 176 lõige 1	VII lisa 4. osa punkt 36	
Artikli 176 lõige 2	VII lisa 4. osa punkti 37 esimene lõik	
Artikli 176 lõige 3	VII lisa 4. osa punkti 37 teine lõik	
Artikli 176 lõige 4	VII lisa 4. osa punkt 38	
Artikli 176 lõige 5	VII lisa 4. osa punkt 39	
Artikli 177 lõige 1	VII lisa 4. osa punkt 40	
Artikli 177 lõige 2	VII lisa 4. osa punkt 41	
Artikli 177 lõige 3	VII lisa 4. osa punkt 42	
Artikli 178 lõige 1	VII lisa 4. osa punkt 44	
Artikli 178 lõige 2	VII lisa 4. osa punkt 44	
Artikli 178 lõige 3	VII lisa 4. osa punkt 45	
Artikli 178 lõige 4	VII lisa 4. osa punkt 46	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 178 lõige 5	VII lisa 4. osa punkt 47	
Artikli 178 lõige 6		
Artikli 178 lõige 7		
Artikli 179 lõige 1	VII lisa 4. osa punktid 43 ja 49 kuni 56	
Artikli 179 lõige 2	VII lisa 4. osa punkt 57	
Artikli 180 lõige 1	VII lisa 4. osa punktid 59 kuni 66	
Artikli 180 lõige 2	VII lisa 4. osa punktid 67 kuni 72	
Artikli 180 lõige 3		
Artikli 181 lõige 1	VII lisa 4. osa punktid 73 kuni 81	
Artikli 181 lõige 2	VII lisa 4. osa punkt 82	
Artikli 181 lõige 3		
Artikli 182 lõige 1	VII lisa 4. osa punktid 87 kuni 92	
Artikli 182 lõige 2	VII lisa 4. osa punkt 93	
Artikli 182 lõige 3	VII lisa 4. osa punktid 94 ja 95	
Artikli 182 lõige 4		
Artikli 183 lõige 1	VII lisa 4. osa punktid 98 kuni 100	
Artikli 183 lõige 2	VII lisa 4. osa punktid 101 ja 102	
Artikli 183 lõige 3	VII lisa 4. osa punktid 103 ja 104	
Artikli 183 lõige 4	VII lisa 4. osa punkt 96	
Artikli 183 lõige 5	VII lisa 4. osa punkt 97	
Artikli 183 lõige 6		
Artikli 184 lõige 1		
Artikli 184 lõige 2	VII lisa 4. osa punkt 105	
Artikli 184 lõige 3	VII lisa 4. osa punkt 106	
Artikli 184 lõige 4	VII lisa 4. osa punkt 107	
Artikli 184 lõige 5	VII lisa 4. osa punkt 108	
Artikli 184 lõige 6	VII lisa 4. osa punkt 109	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikkel 185	VII lisa 4. osa punktid 110 kuni 114	
Artikkel 186	VII lisa 4. osa punkt 115	
Artikkel 187	VII lisa 4. osa punkt 116	
Artikkel 188	VII lisa 4. osa punktid 117 kuni 123	
Artikli 189 lõige 1	VII lisa 4. osa punkt 124	
Artikli 189 lõige 2	VII lisa 4. osa punktid 125 ja 126	
Artikli 189 lõige 3	VII lisa 4. osa punkt 127	
Artikli 190 lõige 1	VII lisa 4. osa punkt 128	
Artikli 190 lõige 2	VII lisa 4. osa punkt 129	
Artikli 190 lõiked 3 ja 4	VII lisa 4. osa punkt 130	
Artikkel 191	VII lisa 4. osa punkt 131	
Artikkel 192	Artikkel 90 ja VIII lisa 1. osa punkt 2	
Artikli 193 lõige 1	Artikli 93 lõige 2	
Artikli 193 lõige 2	Artikli 93 lõige 3	
Artikli 193 lõige 3	Artikli 93 lõige 1 ja VIII lisa 3. osa punkt 1	
Artikli 193 lõige 4	VIII lisa 3. osa punkt 2	
Artikli 193 lõige 5	VIII lisa 5. osa punkt 1	
Artikli 193 lõige 6	VIII lisa 5. osa punkt 2	
Artikli 194 lõige 1	Artikli 92 lõige 1	
Artikli 194 lõige 2	Artikli 92 lõige 2	
Artikli 194 lõige 3	Artikli 92 lõige 3	
Artikli 194 lõige 4	Artikli 92 lõige 4	
Artikli 194 lõige 5	Artikli 92 lõige 5	
Artikli 194 lõige 6	Artikli 92 lõige 5	
Artikli 194 lõige 7	Artikli 92 lõige 6	
Artikli 194 lõige 8	VIII lisa 2. osa punkt 1	
Artikli 194 lõige 9	VIII lisa 2. osa punkt 2	
Artikli 194 lõige 10		

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikkel 195	VIII lisa 1. osa punktid 3 ja 4	
Artikkel 196	VIII lisa 1. osa punkt 5	
Artikli 197 lõige 1	VIII lisa 1. osa punkt 7	
Artikli 197 lõige 2	VIII lisa 1. osa punkt 7	
Artikli 197 lõige 3	VIII lisa 1. osa punkt 7	
Artikli 197 lõige 4	VIII lisa 1. osa punkt 8	
Artikli 197 lõige 5	VIII lisa 1. osa punkt 9	
Artikli 197 lõige 6	VIII lisa 1. osa punkt 9	
Artikli 197 lõige 7	VIII lisa 1. osa punkt 10	
Artikli 197 lõige 8		
Artikli 198 lõige 1	VIII lisa 1. osa punkt 11	
Artikli 198 lõige 2	VIII lisa 1. osa punkt 11	
Artikli 199 lõige 1	VIII lisa 1. osa punkt 12	
Artikli 199 lõige 2	VIII lisa 1. osa punktid 13	
Artikli 199 lõige 3	VIII lisa 1. osa punkt 16	
Artikli 199 lõige 4	VIII lisa 1. osa punktid 17 ja 18	
Artikli 199 lõige 5	VIII lisa 1. osa punkt 20	
Artikli 199 lõige 6	VIII lisa 1. osa punkt 21	
Artikli 199 lõige 7	VIII lisa 1. osa punkt 22	
Artikli 199 lõige 8		
Artikkel 200	VIII lisa 1. osa punktid 23 kuni 25	
Artikli 201 lõige 1	VIII lisa 1. osa punktid 26 ja 28	
Artikli 201 lõige 2	VIII lisa 1. osa punkt 27	
Artikkel 202	VIII lisa 1. osa punkt 29	
Artikkel 203		
Artikli 204 lõige 1	VIII lisa 1. osa punktid 30 ja 31	
Artikli 204 lõige 2	VIII lisa 1. osa punkt 32	
Artikkel 205	VIII lisa 2. osa punkt 3	
Artikkel 206	VIII lisa 2. osa punktid 4 kuni 5	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 207 lõige 1	VIII lisa 2. osa punkt 6	
Artikli 207 lõige 2	VIII lisa 2. osa punkti 6 alapunkt a	
Artikli 207 lõige 3	VIII lisa 2. osa punkti 6 alapunkt b	
Artikli 207 lõige 4	VIII lisa 2. osa punkti 6 alapunkt c	
Artikli 207 lõige 5	VIII lisa 2. osa punkt 7	
Artikli 208 lõige 1	VIII lisa 2. osa punkt 8	
Artikli 208 lõige 2	VIII lisa 2. osa punkti 8 alapunkt a	
Artikli 208 lõige 3	VIII lisa 2. osa punkti 8 alapunkt b	
Artikli 208 lõige 4	VIII lisa 2. osa punkti 8 alapunkt c	
Artikli 208 lõige 5	VIII lisa 2. osa punkti 8 alapunkt d	
Artikli 209 lõige 1	VIII lisa 2. osa punkt 9	
Artikli 209 lõige 2	VIII lisa 2. osa punkti 9 alapunkt a	
Artikli 209 lõige 3	VIII lisa 2. osa punkti 9 alapunkt b	
Artikkel 210	VIII lisa 2. osa punkt 10	
Artikkel 211	VIII lisa 2. osa punkt 11	
Artikli 212 lõige 1	VIII lisa 2. osa punkt 12	
Artikli 212 lõige 2	VIII lisa 2. osa punkt 13	
Artikli 213 lõige 1	VIII lisa 2. osa punkt 14	
Artikli 213 lõige 2	VIII lisa 2. osa punkt 15	
Artikli 213 lõige 3		
Artikli 214 lõige 1	VIII lisa 2. osa punkti 16 alapunktid a kuni c	
Artikli 214 lõige 2	VIII lisa 2. osa punkt 16	
Artikli 214 lõige 3	VIII lisa 2. osa punkt 17	
Artikli 215 lõige 1	VIII lisa 2. osa punkt 18	
Artikli 215 lõige 2	VIII lisa 2. osa punkt 19	
Artikli 216 lõige 1	VIII lisa 2. osa punkt 20	
Artikli 216 lõige 2	VIII lisa 2. osa punkt 21	
Artikli 217 lõige 1	VIII lisa 2. osa punkt 22	
Artikli 217 lõige 2	VIII lisa 2. osa punkti 22 alapunkt c	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 217 lõige 3	VIII lisa 2. osa punkti 22 alapunkt c	
Artikkel 218	VIII lisa 3. osa punkt 3	
Artikkel 219	VIII lisa 3. osa punkt 4	
Artikli 220 lõige 1	VIII lisa 3. osa punkt 5	
Artikli 220 lõige 2	VIII lisa 3. osa punktid 6, 8 kuni 10	
Artikli 220 lõige 3	VIII lisa 3. osa punkt 11	
Artikli 220 lõige 4	VIII lisa 3. osa punktid 22 ja 23	
Artikli 220 lõige 5	VIII lisa 3. osa punkt 9	
Artikli 221 lõige 1	VIII lisa 3. osa punkt 12	
Artikli 221 lõige 2	VIII lisa 3. osa punkt 12	
Artikli 221 lõige 3	VIII lisa 3. osa punktid 13 kuni 15	
Artikli 221 lõige 4	VIII lisa 3. osa punkt 16	
Artikli 221 lõige 5	VIII lisa 3. osa punktid 18 ja 19	
Artikli 221 lõige 6	VIII lisa 3. osa punktid 20 ja 21	
Artikli 221 lõige 7	VIII lisa 3. osa punkt 17	
Artikli 221 lõige 8	VIII lisa 3. osa punktid 22 ja 23	
Artikli 221 lõige 9		
Artikli 222 lõige 1	VIII lisa 3. osa punkt 24	
Artikli 222 lõige 2	VIII lisa 3. osa punkt 25	
Artikli 222 lõige 3	VIII lisa 3. osa punkt 26	
Artikli 222 lõige 4	VIII lisa 3. osa punkt 27	
Artikli 222 lõige 5	VIII lisa 3. osa punkt 28	
Artikli 222 lõige 6	VIII lisa 3. osa punkt 29	
Artikli 222 lõige 7	VIII lisa 3. osa punktid 28 ja 29	
Artikli 223 lõige 1	VIII lisa 3. osa punktid 30 kuni 32	
Artikli 223 lõige 2	VIII lisa 3. osa punkt 33	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 223 lõige 3	VIII lisa 3. osa punkt 33	
Artikli 223 lõige 4	VIII lisa 3. osa punkt 33	
Artikli 223 lõige 5	VIII lisa 3. osa punkt 33	
Artikli 223 lõige 6	VIII lisa 3. osa punktid 34 ja 35	
Artikli 223 lõige 7	VIII lisa 3. osa punkt 35	
Artikli 224 lõige 1	VIII lisa 3. osa punkt 36	
Artikli 224 lõige 2	VIII lisa 3. osa punkt 37	
Artikli 224 lõige 3	VIII lisa 3. osa punkt 38	
Artikli 224 lõige 4	VIII lisa 3. osa punkt 39	
Artikli 224 lõige 5	VIII lisa 3. osa punkt 40	
Artikli 224 lõige 6	VIII lisa 3. osa punkt 41	
Artikli 225 lõige 1	VIII lisa 3. osa punktid 42 kuni 46	
Artikli 225 lõige 2	VIII lisa 3. osa punktid 47 kuni 52	
Artikli 225 lõige 3	VIII lisa 3. osa punktid 53 kuni 56	
Artikkel 226	VIII lisa 3. osa punkt 57	
Artikli 227 lõige 1	VIII lisa 3. osa punkt 58	
Artikli 227 lõige 2	VIII lisa 3. osa punkti 58 alapunktid a kuni h	
Artikli 227 lõige 3	VIII lisa 3. osa punkti 58 alapunkt h	
Artikli 228 lõige 1	VIII lisa 3. osa punkt 60	
Artikli 228 lõige 2	VIII lisa 3. osa punkt 61	
Artikli 229 lõige 1	VIII lisa 3. osa punktid 62 kuni 65	
Artikli 229 lõige 2	VIII lisa 3. osa punkt 66	
Artikli 229 lõige 3	VIII lisa 3. osa punktid 63 kuni 67	
Artikli 230 lõige 1	VIII lisa 3. osa punktid 68 kuni 71	
Artikli 230 lõige 2	VIII lisa 3. osa punkt 72	
Artikli 230 lõige 3	VIII lisa 3. osa punktid 73 ja 74	
Artikli 231 lõige 1	VIII lisa 3. osa punkt 76	
Artikli 231 lõige 2	VIII lisa 3. osa punkt 77	
Artikli 231 lõige 3	VIII lisa 3. osa punkt 78	
Artikli 232 lõige 1	VIII lisa 3. osa punkt 79	
Artikli 232 lõige 2	VIII lisa 3. osa punkt 80	
Artikli 232 lõige 3	VIII lisa 3. osa punkt 80a	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 232 lõige 4	VIII lisa 3. osa punktid 81 kuni 82	
Artikli 233 lõige 1	VIII lisa 3. osa punkt 83	
Artikli 233 lõige 2	VIII lisa 3. osa punkt 83	
Artikli 233 lõige 3	VIII lisa 3. osa punkt 84	
Artikli 233 lõige 4	VIII lisa 3. osa punkt 85	
Artikkel 234	VIII lisa 3. osa punkt 86	
Artikli 235 lõige 1	VIII lisa 3. osa punkt 87	
Artikli 235 lõige 2	VIII lisa 3. osa punkt 88	
Artikli 235 lõige 3	VIII lisa 3. osa punkt 89	
Artikli 236 lõige 1	VIII lisa 3. osa punkt 90	
Artikli 236 lõige 2	VIII lisa 3. osa punkt 91	
Artikli 236 lõige 3	VIII lisa 3. osa punkt 92	
Artikli 237 lõige 1	VIII lisa 4. osa punkt 1	
Artikli 237 lõige 2	VIII lisa 4. osa punkt 2	
Artikli 238 lõige 1	VIII lisa 4. osa punkt 3	
Artikli 238 lõige 2	VIII lisa 4. osa punkt 4	
Artikli 238 lõige 3	VIII lisa 4. osa punkt 5	
Artikli 239 lõige 1	VIII lisa 4. osa punkt 6	
Artikli 239 lõige 2	VIII lisa 4. osa punkt 7	
Artikli 239 lõige 3	VIII lisa 4. osa punkt 8	
Artikkel 240	VIII lisa 6. osa punkt 1	
Artikkel 241	VIII lisa 6. osa punkt 2	
Artikli 242 lõiked 1 kuni 9	IX lisa 1. osa punkt 1	
Artikli 242 lõige 10	Artikli 4 punkt 37	
Artikli 242 lõige 11	Artikli 4 punkt 38	
Artikli 242 lõige 12		
Artikli 242 lõige 13		
Artikli 242 lõige 14		
Artikli 242 lõige 15		
Artikli 243 lõige 1	IX lisa 2. osa punkt 1	
Artikli 243 lõige 2	IX lisa 2. osa punkt 1a	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 243 lõige 3	IX lisa 2. osa punkt 1b	
Artikli 243 lõige 4	IX lisa 2. osa punkt 1c	
Artikli 243 lõige 5	IX lisa 2. osa punkt 1d	
Artikli 243 lõige 6		
Artikli 244 lõige 1	IX lisa 2. osa punkt 2	
Artikli 244 lõige 2	IX lisa 2. osa punkt 2a	
Artikli 244 lõige 3	IX lisa 2. osa punkt 2b	
Artikli 244 lõige 4	IX lisa 2. osa punkt 2c	
Artikli 244 lõige 5	IX lisa 2. osa punkt 2d	
Artikli 244 lõige 6		
Artikli 245 lõige 1	Artikli 95 lõige 1	
Artikli 245 lõige 2	Artikli 95 lõige 2	
Artikli 245 lõige 3	Artikli 96 lõige 2	
Artikli 245 lõige 4	Artikli 96 lõige 4	
Artikli 245 lõige 5		
Artikli 245 lõige 6		
Artikli 246 lõige 1	IX lisa 4. osa punktid 2 ja 3	
Artikli 246 lõige 2	IX lisa 4. osa punkt 5	
Artikli 246 lõige 3	IX lisa 4. osa punkt 5	
Artikli 247 lõige 1	Artikli 96 lõige 3, IX lisa 4. osa punkt 60	
Artikli 247 lõige 2	IX lisa 4. osa punkt 61	
Artikli 247 lõige 3		
Artikli 247 lõige 4		
Artikli 248 lõige 1	Artikli 101 lõige 1	
Artikli 248 lõige 2		
Artikli 248 lõige 3	Artikli 101 lõige 2	
Artikkel 249	IX lisa 2. osa punktid 3 ja 4	
Artikkel 250	IX lisa 2. osa punktid 5 kuni 7	
Artikkel 251	IX lisa 4. osa punktid 6 kuni 7	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikkel 252	IX lisa 4. osa punkt 8	
Artikli 253 lõige 1	IX lisa 4. osa punkt 9	
Artikli 253 lõige 2	IX lisa 4. osa punkt 10	
Artikkel 254	IX lisa 4. osa punktid 11 kuni 12	
Artikli 255 lõige 1	IX lisa 4. osa punkt 13	
Artikli 255 lõige 2	IX lisa 4. osa punkt 15	
Artikli 256 lõige 1	Artikli 100 lõige 1	
Artikli 256 lõige 2	IX lisa 4. osa punktid 17 kuni 20	
Artikli 256 lõige 3	IX lisa 4. osa punkt 21	
Artikli 256 lõige 4	IX lisa 4. osa punktid 22 kuni 23	
Artikli 256 lõige 5	IX lisa 4. osa punktid 24 kuni 25	
Artikli 256 lõige 6	IX lisa 4. osa punktid 26 kuni 29	
Artikli 256 lõige 7	IX lisa 4. osa punkt 30	
Artikli 256 lõige 8	IX lisa 4. osa punkt 32	
Artikli 256 lõige 9	IX lisa 4. osa punkt 33	
Artikkel 257	IX lisa 4. osa punkt 34	
Artikkel 258	IX lisa 4. osa punktid 35 kuni 36	
Artikli 259 lõige 1	IX lisa 4. osa punktid 38 kuni 41	
Artikli 259 lõige 2	IX lisa 4. osa punkt 42	
Artikli 259 lõige 3	IX lisa 4. osa punkt 43	
Artikli 259 lõige 4	IX lisa 4. osa punkt 44	
Artikli 259 lõige 5		
Artikkel 260	IX lisa 4. osa punkt 45	
Artikli 261 lõige 1	IX lisa 4. osa punktid 46 kuni 47 ja 49	
Artikli 261 lõige 2	IX lisa 4. osa punkt 51	
Artikli 262 lõige 1	IX lisa 4. osa punktid 52 ja 53	
Artikli 262 lõige 2	IX lisa 4. osa punkt 53	
Artikli 262 lõige 3		
Artikli 262 lõige 4	IX lisa 4. osa punkt 54	
Artikli 263 lõige 1	IX lisa 4. osa punktid 57	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 263 lõige 2	IX lisa 4. osa punkt 58	
Artikli 263 lõige 3	IX lisa 4. osa punkt 59	
Artikli 264 lõige 1	IX lisa 4. osa punkt 62	
Artikli 264 lõige 2	IX lisa 4. osa punktid 63 kuni 65	
Artikli 264 lõige 3	IX lisa 4. osa punktid 66 ja 67	
Artikli 264 lõige 4		
Artikli 265 lõige 1	IX lisa 4. osa punkt 68	
Artikli 265 lõige 2	IX lisa 4. osa punkt 70	
Artikli 265 lõige 3	IX lisa 4. osa punkt 71 (muudatus)	
Artikli 266 lõige 1	IX lisa 4. osa punkt 72	
Artikli 266 lõige 2	IX lisa 4. osa punkt 73	
Artikli 266 lõige 3	IX lisa 4. osa punktid 74 kuni 75	
Artikli 266 lõige 4	IX lisa 4. osa punkt 76	
Artikli 267 lõige 1	Artikli 97 lõige 1	
Artikli 267 lõige 2	Artikli 97 lõige 2	
Artikli 267 lõige 3	Artikli 97 lõige 3	
Artikkel 268	IX lisa 3. osa punkt 1	
Artikkel 269	IX lisa 3. osa punktid 2 kuni 7	
Artikkel 270	Artikli 98 lõige 1 ja IX lisa 3. osa punktid 8 ja 9	
Artikli 271 lõige 1	III lisa 2. osa punkt 1 ja VII lisa 3. osa punkt 5	
Artikli 271 lõige 2	VII lisa 3. osa punkt 7	
Artikli 272 lõige 1	III lisa 1. osa punkt 1	
Artikli 272 lõige 2	III lisa 1. osa punkt 3	
Artikli 272 lõige 3	III lisa 1. osa punkt 4	
Artikli 272 lõige 4	III lisa 1. osa punkt 5	
Artikli 272 lõige 5	III lisa 1. osa punkt 6	
Artikli 272 lõige 6	III lisa 1. osa punkt 7	
Artikli 272 lõige 7	III lisa 1. osa punkt 8	
Artikli 272 lõige 8	III lisa 1. osa punkt 9	
Artikli 272 lõige 9	III lisa 1. osa punkt 10	
Artikli 272 lõige 10	III lisa 1. osa punkt 11	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 272 lõige 11	III lisa 1. osa punkt 12	
Artikli 272 lõige 12	III lisa 1. osa punkt 13	
Artikli 272 lõige 13	III lisa 1. osa punkt 14	
Artikli 272 lõige 14	III lisa 1. osa punkt 15	
Artikli 272 lõige 15	III lisa 1. osa punkt 16	
Artikli 272 lõige 16	III lisa 1. osa punkt 17	
Artikli 272 lõige 17	III lisa 1. osa punkt 18	
Artikli 272 lõige 18	III lisa 1. osa punkt 19	
Artikli 272 lõige 19	III lisa 1. osa punkt 20	
Artikli 272 lõige 20	III lisa 1. osa punkt 21	
Artikli 272 lõige 21	III lisa 1. osa punkt 22	
Artikli 272 lõige 22	III lisa 1. osa punkt 23	
Artikli 272 lõige 23	III lisa 1. osa punkt 26	
Artikli 272 lõige 24	III lisa 7. osa punkt a	
Artikli 272 lõige 25	III lisa 7. osa punkt a	
Artikli 272 lõige 26	III lisa 5. osa punkt 2	
Artikli 273 lõige 1	III lisa 2. osa punkt 1	
Artikli 273 lõige 2	III lisa 2. osa punkt 2	
Artikli 273 lõige 3	III lisa 2. osa punkti 3 esimene ja teine lõik	
Artikli 273 lõige 4	III lisa 2. osa punkti 3 kolmas lõik	
Artikli 273 lõige 5	III lisa 2. osa punkt 4	
Artikli 273 lõige 6	III lisa 2. osa punkt 5	
Artikli 273 lõige 7	III lisa 2. osa punkt 7	
Artikli 273 lõige 8	III lisa 2. osa punkt 8	
Artikli 274 lõige 1	III lisa 3. osa	
Artikli 274 lõige 2	III lisa 3. osa	
Artikli 274 lõige 3	III lisa 3. osa	
Artikli 274 lõige 4	III lisa 3. osa	
Artikli 275 lõige 1	III lisa 4. osa	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 275 lõige 2	III lisa 4. osa	
Artikli 276 lõige 1	III lisa 5. osa punkt 1	
Artikli 276 lõige 2	III lisa 5. osa punkt 2	
Artikli 276 lõige 3	III lisa 5. osa punktid 1 kuni 2	
Artikli 277 lõige 1	III lisa 5. osa punktid 3 kuni 4	
Artikli 277 lõige 2	III lisa 5. osa punkt 5	
Artikli 277 lõige 3	III lisa 5. osa punkt 6	
Artikli 277 lõige 4	III lisa 5. osa punkt 7	
Artikli 278 lõige 1		
Artikli 278 lõige 2	III lisa 5. osa punkt 8	
Artikli 278 lõige 3	III lisa 5. osa punkt 9	
Artikkel 279	III lisa 5. osa punkt 10	
Artikli 280 lõige 1	III lisa 5. osa punkt 11	
Artikli 280 lõige 2	III lisa 5. osa punkt 12	
Artikli 281 lõige 1		
Artikli 281 lõige 2	III lisa 5. osa punkt 13	
Artikli 281 lõige 3	III lisa 5. osa punkt 14	
Artikli 282 lõige 1		
Artikli 282 lõige 2	III lisa 5. osa punkt 15	
Artikli 282 lõige 3	III lisa 5. osa punkt 16	
Artikli 282 lõige 4	III lisa 5. osa punkt 17	
Artikli 282 lõige 5	III lisa 5. osa punkt 18	
Artikli 282 lõige 6	III lisa 5. osa punkt 19	
Artikli 282 lõige 7	III lisa 5. osa punkt 20	
Artikli 282 lõige 8	III lisa 5. osa punkt 21	
Artikli 283 lõige 1	III lisa 6. osa punkt 1	
Artikli 283 lõige 2	III lisa 6. osa punkt 2	
Artikli 283 lõige 3	III lisa 6. osa punkt 2	
Artikli 283 lõige 4	III lisa 6. osa punkt 3	
Artikli 283 lõige 5	III lisa 6. osa punkt 4	
Artikli 283 lõige 6	III lisa 6. osa punkt 4	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 284 lõige 1	III lisa 6. osa punkt 5	
Artikli 284 lõige 2	III lisa 6. osa punkt 6	
Artikli 284 lõige 3		
Artikli 284 lõige 4	III lisa 6. osa punkt 7	
Artikli 284 lõige 5	III lisa 6. osa punkt 8	
Artikli 284 lõige 6	III lisa 6. osa punkt 9	
Artikli 284 lõige 7	III lisa 6. osa punkt 10	
Artikli 284 lõige 8	III lisa 6. osa punkt 11	
Artikli 284 lõige 9	III lisa 6. osa punkt 12	
Artikli 284 lõige 10	III lisa 6. osa punkt 13	
Artikli 284 lõige 11	III lisa 6. osa punkt 9	
Artikli 284 lõige 12		
Artikli 284 lõige 13	III lisa 6. osa punkt 14	
Artikli 285 lõige 1	III lisa 6. osa punkt 15	
Artikli 285 lõiked 2 kuni 8		
Artikli 286 lõige 1	III lisa 6. osa punktid 18 ja 25	
Artikli 286 lõige 2	III lisa 6. osa punkt 19	
Artikli 286 lõige 3		
Artikli 286 lõige 4	III lisa 6. osa punkt 20	
Artikli 286 lõige 5	III lisa 6. osa punkt 21	
Artikli 286 lõige 6	III lisa 6. osa punkt 22	
Artikli 286 lõige 7	III lisa 6. osa punkt 23	
Artikli 286 lõige 8	III lisa 6. osa punkt 24	
Artikli 287 lõige 1	III lisa 6. osa punkt 17	
Artikli 287 lõige 2	III lisa 6. osa punkt 17	
Artikli 287 lõige 3		
Artikli 287 lõige 4		
Artikkel 288	III lisa 6. osa punkt 26	
Artikli 289 lõige 1	III lisa 6. osa punkt 27	
Artikli 289 lõige 2	III lisa 6. osa punkt 28	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 289 lõige 3	III lisa 6. osa punkt 29	
Artikli 289 lõige 4	III lisa 6. osa punkt 29	
Artikli 289 lõige 5	III lisa 6. osa punkt 30	
Artikli 289 lõige 6	III lisa 6. osa punkt 31	
Artikli 290 lõige 1	III lisa 6. osa punkt 32	
Artikli 290 lõige 2	III lisa 6. osa punkt 32	
Artikli 290 lõiked 3 kuni 10		
Artikli 291 lõige 1	I lisa 1. osa punktid 27 kuni 28	
Artikli 291 lõige 2	III lisa 6. osa punkt 34	
Artikli 291 lõige 3		
Artikli 291 lõige 4	III lisa 6. osa punkt 35	
Artikli 291 lõige 5		
Artikli 291 lõige 6		
Artikli 292 lõige 1	III lisa 6. osa punkt 36	
Artikli 292 lõige 2	III lisa 6. osa punkt 37	
Artikli 292 lõige 3		
Artikli 292 lõige 4		
Artikli 292 lõige 5		
Artikli 292 lõige 6	III lisa 6. osa punkt 38	
Artikli 292 lõige 7	III lisa 6. osa punkt 39	
Artikli 292 lõige 8	III lisa 6. osa punkt 40	
Artikli 292 lõige 9	III lisa 6. osa punkt 41	
Artikli 292 lõige 10		
Artikli 293 lõige 1	III lisa 6. osa punkt 42	
Artikli 293 lõiked 2 kuni 6		
Artikli 294 lõige 1	III lisa 6. osa punkt 42	
Artikli 294 lõige 2		
Artikli 294 lõige 3	III lisa 6. osa punkt 42	
Artikkel 295	III lisa 7. osa punkt a	
Artikli 296 lõige 1	III lisa 7. osa punkt b	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 296 lõige 2	III lisa 7. osa punkt b	
Artikli 296 lõige 3	III lisa 7. osa punkt b	
Artikli 297 lõige 1	III lisa 7. osa punkt b	
Artikli 297 lõige 2	III lisa 7. osa punkt b	
Artikli 297 lõige 3	III lisa 7. osa punkt b	
Artikli 297 lõige 4	III lisa 7. osa punkt b	
Artikli 298 lõige 1	III lisa 7. osa punkt c	
Artikli 298 lõige 2	III lisa 7. osa punkt c	
Artikli 298 lõige 3	III lisa 7. osa punkt c	
Artikli 298 lõige 4	III lisa 7. osa punkt c	
Artikli 299 lõige 1		II lisa punkt 7
Artikli 299 lõige 2		II lisa punktid 7 kuni 11
Artikkel 300		
Artikkel 301	III lisa 2. osa punkt 6	
Artikkel 302		
Artikkel 303		
Artikkel 304		
Artikkel 305		
Artikkel 306		
Artikkel 307		
Artikkel 308		
Artikkel 309		
Artikkel 310		
Artikkel 311		
Artikli 312 lõige 1	Artikli 104 lõiked 3 ja 6 ning X lisa 2. osa punktid 2, 5 ja 8	
Artikli 312 lõige 2	Artikli 105 lõiked 1 ja 2 ning X lisa 3. osa punkt 1	
Artikli 312 lõige 3		
Artikli 312 lõige 4	Artikli 105 lõige 1	
Artikli 313 lõige 1	Artikli 102 lõige 2	
Artikli 313 lõige 2	Artikli 102 lõige 3	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 313 lõige 3		
Artikli 314 lõige 1	Artikli 102 lõige 4	
Artikli 314 lõige 2	X lisa 4. osa punkt 1	
Artikli 314 lõige 3	X lisa 4. osa punkt 2	
Artikli 314 lõige 4	X lisa 4. osa punktid 3 ja 4	
Artikli 314 lõige 5		
Artikli 315 lõige 1	Artikkel 103 ja X lisa 1. osa punktid 1 kuni 3	
Artikli 315 lõige 2		
Artikli 315 lõige 3		
Artikli 315 lõige 4	X lisa 1. osa punkt 4	
Artikli 316 lõige 1	X lisa 1. osa punktid 5 kuni 8	
Artikli 316 lõige 2	X lisa 1. osa punkt 9	
Artikli 316 lõige 3		
Artikli 317 lõige 1	Artikli 104 lõige 1	
Artikli 317 lõige 2	Artikli 104 lõiked 2 ja 4 ning X lisa 2. osa punkt 1	
Artikli 317 lõige 3	X lisa 2. osa punkt 1	
Artikli 317 lõige 4	X lisa 2. osa punkt 2	
Artikli 318 lõige 1	X lisa 2. osa punkt 4	
Artikli 318 lõige 2	X lisa 2. osa punkt 4	
Artikli 318 lõige 3		
Artikli 319 lõige 1	X lisa 2. osa punktid 5 kuni 7	
Artikli 319 lõige 2	X lisa 2. osa punktid 10 ja 11	
Artikkel 320	X lisa 2. osa, punktid 9 ja 12	
Artikkel 321	X lisa 3. osa punktid 2 kuni 7	
Artikli 322 lõige 1		
Artikli 322 lõige 2	X lisa 3. osa punktid 8 kuni 12	
Artikli 322 lõige 3	X lisa 3. osa punktid 13 kuni 18	
Artikli 322 lõige 4	X lisa 3. osa punkt 19	
Artikli 322 lõige 5	X lisa 3. osa punkt 20	
Artikli 322 lõige 6	X lisa 3. osa punktid 21 kuni 24	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 323 lõige 1	X lisa 3. osa punkt 25	
Artikli 323 lõige 2	X lisa 3. osa punkt 26	
Artikli 323 lõige 3	X lisa 3. osa punkt 27	
Artikli 323 lõige 4	X lisa 3. osa punkt 28	
Artikli 323 lõige 5	X lisa 3 osa punkt 29	
Artikkel 324	X lisa 5. osa	
Artikli 325 lõige 1		Artikkel 26
Artikli 325 lõige 2		Artikkel 26
Artikli 325 lõige 3		
Artikkel 326		
Artikli 327 lõige 1		I lisa punkt 1
Artikli 327 lõige 2		I lisa punkt 2
Artikli 327 lõige 3		I lisa punkt 3
Artikli 328 lõige 1		I lisa punkt 4
Artikli 328 lõige 2		
Artikli 329 lõige 1		I lisa punkt 5
Artikli 329 lõige 2		
Artikkel 330		I lisa punkt 7
Artikli 331 lõige 1		I lisa punkt 9
Artikli 331 lõige 2		I lisa punkt 10
Artikli 332 lõige 1		I lisa punkt 8
Artikli 332 lõige 2		I lisa punkt 8
Artikkel 333		I lisa punkt 11
Artikkel 334		I lisa punkt 13
Artikkel 335		I lisa punkt 14
Artikli 336 lõige 1		I lisa punkt 14
Artikli 336 lõige 2		I lisa punkt 14
Artikli 336 lõige 3		I lisa punkt 14
Artikli 336 lõige 4		Artikli 19 lõige 1
Artikli 337 lõige 1		I lisa punkt 16a

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 337 lõige 2		I lisa punkt 16a
Artikli 337 lõige 3		I lisa punkt 16a
Artikli 337 lõige 4		I lisa punkt 16a
Artikli 337 lõige 4		I lisa punkt 16a
Artikli 338 lõige 1		I lisa punkt 14a
Artikli 338 lõige 2		I lisa punkt 14b
Artikli 338 lõige 3		I lisa punkt 14c
Artikli 338 lõige 4		I lisa punkt 14a
Artikli 339 lõige 1		I lisa punkt 17
Artikli 339 lõige 2		I lisa punkt 18
Artikli 339 lõige 3		I lisa punkt 19
Artikli 339 lõige 4		I lisa punkt 20
Artikli 339 lõige 5		I lisa punkt 21
Artikli 339 lõige 6		I lisa punkt 22
Artikli 339 lõige 7		I lisa punkt 23
Artikli 339 lõige 8		I lisa punkt 24
Artikli 339 lõige 9		I lisa punkt 25
Artikli 340 lõige 1		I lisa punkt 26
Artikli 340 lõige 2		I lisa punkt 27
Artikli 340 lõige 3		I lisa punkt 28
Artikli 340 lõige 4		I lisa punkt 29
Artikli 340 lõige 5		I lisa punkt 30
Artikli 340 lõige 6		I lisa punkt 31
Artikli 340 lõige 7		I lisa punkt 32
Artikli 341 lõige 1		I lisa punkt 33
Artikli 341 lõige 2		I lisa punkt 33
Artikli 341 lõige 3		
Artikkel 342		I lisa punkt 34
Artikkel 343		I lisa punkt 36
Artikli 344 lõige 1		

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 344 lõige 2		I lisa punkt 37
Artikli 344 lõige 3		I lisa punkt 38
Artikli 345 lõige 1		I lisa punkt 41
Artikli 345 lõige 2		I lisa punkt 41
Artikli 346 lõige 1		I lisa punkt 42
Artikli 346 lõige 2		
Artikli 346 lõige 3		I lisa punkt 43
Artikli 346 lõige 4		I lisa punkt 44
Artikli 346 lõige 5		I lisa punkt 45
Artikli 346 lõige 6		I lisa punkt 46
Artikkel 347		I lisa punkt 8
Artikli 348 lõige 1		I lisa punktid 48 kuni 49
Artikli 348 lõige 2		I lisa punkt 50
Artikkel 349		I lisa punkt 51
Artikli 350 lõige 1		I lisa punkt 53
Artikli 350 lõige 2		I lisa punkt 54
Artikli 350 lõige 3		I lisa punkt 55
Artikli 350 lõige 4		I lisa punkt 56
Artikkel 351		III lisa punkt 1
Artikli 352 lõige 1		III lisa punktid 2 ja punkt 2 alapunkt 1
Artikli 352 lõige 2		III lisa punkt 2 alapunkt 1
Artikli 352 lõige 3		III lisa punkt 2 alapunkt 1
Artikli 352 lõige 4		III lisa punkt 2 alapunkt 2
Artikli 352 lõige 5		
Artikli 353 lõige 1		III lisa punkt 2 alapunkt 1
Artikli 353 lõige 2		III lisa punkt 2 alapunkt 1
Artikli 353 lõige 3		III lisa punkt 2 alapunkt 1
Artikli 354 lõige 1		III lisa punkt 3 alapunkt 1
Artikli 354 lõige 2		III lisa punkt 3 alapunkt 2

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 354 lõige 3		III lisa punkt 3 alapunkt 2
Artikli 354 lõige 4		
Artikkel 355		
Artikkel 356		
Artikli 357 lõige 1		IV lisa punkt 1
Artikli 357 lõige 2		IV lisa punkt 2
Artikli 357 lõige 3		IV lisa punkt 3
Artikli 357 lõige 4		IV lisa punkt 4
Artikli 357 lõige 5		IV lisa punkt 6
Artikli 358 lõige 1		IV lisa punkt 8
Artikli 358 lõige 2		IV lisa punkt 9
Artikli 358 lõige 3		IV lisa punkt 10
Artikli 358 lõige 4		IV lisa punkt 12
Artikli 359 lõige 1		IV lisa punkt 13
Artikli 359 lõige 2		IV lisa punkt 14
Artikli 359 lõige 3		IV lisa punkt 15
Artikli 359 lõige 4		IV lisa punkt 16
Artikli 359 lõige 5		IV lisa punkt 17
Artikli 359 lõige 6		IV lisa punkt 18
Artikli 360 lõige 1		IV lisa punkt 19
Artikli 360 lõige 2		IV lisa punkt 20
Artikkel 361		IV lisa punkt 21
Artikkel 362		
Artikli 363 lõige 1		V lisa punkt 1
Artikli 363 lõige 2		
Artikli 363 lõige 3		
Artikli 364 lõige 1		V lisa punkt 10b
Artikli 364 lõige 2		
Artikli 364 lõige 3		
Artikli 365 lõige 1		V lisa punkt 10
Artikli 365 lõige 2		V lisa punkt 10a

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 366 lõige 1		V lisa punkt 7
Artikli 366 lõige 2		V lisa punkt 8
Artikli 366 lõige 3		V lisa punkt 9
Artikli 366 lõige 4		V lisa punkt 10
Artikli 366 lõige 5		V lisa punkt 8
Artikli 367 lõige 1		V lisa punkt 11
Artikli 367 lõige 2		V lisa punkt 12
Artikli 367 lõige 3		V lisa punkt 12
Artikli 368 lõige 1		V lisa punkt 2
Artikli 368 lõige 2		V lisa punkt 2
Artikli 368 lõige 3		V lisa punkt 5
Artikli 368 lõige 4		
Artikli 369 lõige 1		V lisa punkt 3
Artikli 369 lõige 2		
Artikli 370 lõige 1		V lisa punkt 5
Artikli 371 lõige 1		V lisa punkt 5
Artikli 371 lõige 2		
Artikkel 372		V lisa punkt 5a
Artikkel 373		V lisa punkt 5b
Artikli 374 lõige 1		V lisa punkt 5c
Artikli 374 lõige 2		V lisa punkt 5d
Artikli 374 lõige 3		V lisa punkt 5d
Artikli 374 lõige 4		V lisa punkt 5d
Artikli 374 lõige 5		V lisa punkt 5d
Artikli 374 lõige 6		V lisa punkt 5d
Artikli 374 lõige 7		
Artikli 375 lõige 1		V lisa punkt 5a
Artikli 375 lõige 2		V lisa punkt 5e
Artikli 376 lõige 1		V lisa punkt 5f
Artikli 376 lõige 2		V lisa punkt 5g

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 376 lõige 3		V lisa punkt 5h
Artikli 376 lõige 4		V lisa punkt 5h
Artikli 376 lõige 5		V lisa punkt 5i
Artikli 376 lõige 6		V lisa punkt 5
Artikkel 377		V lisa punkt 5l
Artikkel 378		II lisa punkt 1
Artikli 379 lõige 1		II lisa punkt 2
Artikli 379 lõige 2		II lisa punkt 3
Artikli 379 lõige 3		II lisa punkt 2
Artikkel 380		II lisa punkt 4
Artikkel 381		
Artikkel 382		
Artikkel 383		
Artikkel 384		
Artikkel 385		
Artikkel 386		
Artikkel 387		Artikli 28 lõige 1
Artikkel 388		
Artikkel 389	Artikli 106 lõike 1 esimene lõik	
Artikli 390 lõige 1	Artikli 106 lõike 1 teine lõik	
Artikli 390 lõige 2		
Artikli 390 lõige 3		Artikli 29 lõige 1
Artikli 390 lõige 4		Artikli 30 lõige 1
Artikli 390 lõige 5		Artikli 29 lõige 2
Artikli 390 lõige 6	Artikli 106 lõike 2 esimene lõik	
Artikli 390 lõige 7	Artikli 106 lõige 3	
Artikli 390 lõige 8	Artikli 106 lõike 2 teine ja kolmas lõik	
Artikkel 391	Artikkel 107	
Artikkel 392	Artikkel 108	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikkel 393	Artikkel 109	
Artikli 394 lõige 1	Artikli 110 lõige 1	
Artikli 394 lõige 2	Artikli 110 lõige 1	
Artikli 394 lõiked 3 ja 4	Artikli 110 lõige 2	
Artikli 394 lõige 4	Artikli 110 lõige 2	
Artikli 395 lõige 1	Artikli 111 lõige 1	
Artikli 395 lõige 2		
Artikli 395 lõige 3	Artikli 111 lõike 4 esimene lõik	
Artikli 395 lõige 4		Artikli 30 lõige 4
Artikli 395 lõige 5		Artikkel 31
Artikli 395 lõige 6		
Artikli 395 lõige 7		
Artikli 395 lõige 8		
Artikli 396 lõige 1	Artikli 111 lõike 4 esimene ja teine lõik	
Artikli 396 lõige 2		
Artikli 397 lõige 1		VI lisa punkt 1
Artikli 397 lõige 2		VI lisa punkt 2
Artikli 397 lõige 3		VI lisa punkt 3
Artikkel 398		Artikli 32 lõige 1
Artikli 399 lõige 1	Artikli 112 lõige 1	
Artikli 399 lõige 2	Artikli 112 lõige 2	
Artikli 399 lõige 3	Artikli 112 lõige 3	
Artikli 399 lõige 4	Artikli 110 lõige 3	
Artikli 400 lõige 1	Artikli 113 lõige 3	
Artikli 400 lõige 2	Artikli 113 lõige 4	
Artikli 400 lõige 3		
Artikli 401 lõige 1	Artikli 114 lõige 1	
Artikli 401 lõige 2	Artikli 114 lõige 2	
Artikli 401 lõige 3	Artikli 114 lõige 3	
Artikli 402 lõige 1	Artikli 115 lõige 1	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikli 402 lõige 2	Artikli 115 lõige 2	
Artikli 402 lõige 3		
Artikli 403 lõige 1	Artikli 117 lõige 1	
Artikli 403 lõige 2	Artikli 117 lõige 2	
Artikkel 404	Artikli 122a lõige 8	
Artikli 405 lõige 1	Artikli 122a lõige 1	
Artikli 405 lõige 2	Artikli 122a lõige 2	
Artikli 405 lõige 3	Artikli 122a lõike 3 esimene lõik	
Artikli 405 lõige 4	Artikli 122a lõike 3 esimene lõik	
Artikli 406 lõige 1	Artikli 122a lõige 4 ja artikli 122a lõike 5 teine lõik	
Artikli 406 lõige 2	Artikli 122a lõike 5 esimene lõik ja artikli 122a lõike 6 esimene lõik	
Artikkel 407	Artikli 122a lõike 5 esimene lõik	
Artikkel 408	Artikli 122a lõike 6 esimene ja teine lõik	
Artikkel 409	Artikli 122a lõige 7	
Artikkel 410	Artikli 122a lõige 10	
Artikkel 411		
Artikkel 412		
Artikkel 413		
Artikkel 414		
Artikkel 415		
Artikkel 416		
Artikkel 417		
Artikkel 418		
Artikkel 419		
Artikkel 420		
Artikkel 421		
Artikkel 422		

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikkel 423		
Artikkel 424		
Artikkel 425		
Artikkel 426		
Artikkel 427		
Artikkel 428		
Artikkel 429		
Artikkel 430		
Artikli 431 lõige 1	Artikli 145 lõige 1	
Artikli 431 lõige 2	Artikli 145 lõige 2	
Artikli 431 lõige 3	Artikli 145 lõige 3	
Artikli 431 lõige 4	Artikli 145 lõige 4	
Artikli 432 lõige 1	XII lisa 1. osa punkt 1 ja artikli 146 lõige 1	
Artikli 432 lõige 2	Artikli 146 lõige 2 ja XII lisa 1. osa punktid 2 ja 3	
Artikli 432 lõige 3	Artikli 146 lõige 3	
Artikkel 433	Artikkel 147 ja XII lisa 1. osa punkt 4	
Artikli 434 lõige 1	Artikkel 148	
Artikli 434 lõige 2		
Artikli 435 lõige 1	XII lisa 2. osa punkt 1	
Artikli 435 lõige 2		
Artikkel 436	XII lisa 2. osa punkt 2	
Artikkel 437		
Artikkel 438	XII lisa 2. osa punktid 4 ja 8	
Artikkel 439	XII lisa 2. osa punkt 5	
Artikkel 440		
Artikkel 441		
Artikkel 442	XII lisa 2. osa punkt 6	
Artikkel 443		
Artikkel 444	XII lisa 2. osa punkt 7	

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikkel 445	XII lisa 2. osa punkt 9	
Artikkel 446	XII lisa 2. osa punkt 11	
Artikkel 447	XII lisa 2. osa punkt 12	
Artikkel 448	XII lisa 2. osa punkt 13	
Artikkel 449	XII lisa 2. osa punkt 14	
Artikkel 450	XII lisa 2. osa punkt 15	
Artikkel 451		
Artikkel 452	XII lisa 3. osa punkt 1	
Artikkel 453	XII lisa 3. osa punkt 2	
Artikkel 454	XII lisa 3. osa punkt 3	
Artikkel 455		
Artikli 456 esimene lõik	Artikli 150 lõige 1	Artikkel 41
Artikli 456 teine lõik		
Artikkel 457		
Artikkel 458		
Artikkel 459		
Artikkel 460		
Artikkel 461		
Artikli 462, lõige 1	Artikkel 151a	
Artikli 462 lõige 2	Artikkel 151a	
Artikli 462 lõige 3	Artikkel 151a	
Artikli 462 lõige 4		
Artikli 462 lõige 5		
Artikkel 463		
Artikkel 464		
Artikkel 465		
Artikkel 466		
Artikkel 467		
Artikkel 468		
Artikkel 469		

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikkel 470		
Artikkel 471		
Artikkel 472		
Artikkel 473		
Artikkel 474		
Artikkel 475		
Artikkel 476		
Artikkel 477		
Artikkel 478		
Artikkel 479		
Artikkel 480		
Artikkel 481		
Artikkel 482		
Artikkel 483		
Artikkel 484		
Artikkel 485		
Artikkel 486		
Artikkel 487		
Artikkel 488		
Artikkel 489		
Artikkel 490		
Artikkel 491		
Artikkel 492		
Artikli 493 lõige 1		
Artikli 493 lõige 2		
Artikkel 494		
Artikkel 495		
Artikkel 496		
Artikkel 497		
Artikkel 498		

▼ C2

Käesolev määrus	Direktiiv 2006/48/EÜ	Direktiiv 2006/49/EÜ
Artikkel 499		
Artikkel 500		
Artikkel 501		
Artikkel 502		
Artikkel 503		
Artikkel 504		
Artikkel 505		
Artikkel 506		
Artikkel 507		
Artikkel 508		
Artikkel 509		
Artikkel 510		
Artikkel 511		
Artikkel 512		
Artikkel 513		
Artikkel 514		
Artikkel 515		
Artikkel 516		
Artikkel 517		
Artikkel 518		
Artikkel 519		
Artikkel 520		
Artikkel 521		
I lisa	II lisa	
II lisa	IV lisa	
III lisa		